THEOLOGIA
ET
PHILOSOPHIA INDICA.

TOMUS SECUNDUS.

« Non sumus ii, quibus nihil verum esse videatur; sed ii, qui omnibus « veris falsa quædam adjuncta esse dicamus, tantâ similitudine, ut in iis « nulla insit certa judicandi et assentiendi nota : ex quo existit et illud, « multa esse probabilia ; quæ quanquàm non perciperentur, tamen, quia « visum haberent quemdam insignem et illustrem, his sapientis vita regere- « tur. » CICERO, *de Nat. Deor. lib.* 1, *ed. et interpr.* D'OLIVET (1721), *N.*° *V*, *p.* 169.

« 29. These and other rules must a *Bramen*, who retires to the woods, « diligently practise; and, for the purpose of uniting his soul with the divine « spirit, let him study the various *Upanishads* (OUPNEK'HATS) of scripture, « or *chapters on the essence and attributs of God.* »

INSTITUT. *of* MENU. *ch. VI*, *on devotion*, or *on the third and fourth orders*, *edit.* 1796, *p.* 148, 149, JONE'S *Works* (1799); *T.* 3, *p.* 229.

« 84. Among all those good acts performed in this world, *said the sages*, is « no single act held more powerful than the rest in leading men to beatitude.

« 85. Of all those duties, *answered* BRIGU, the principal is to acquire « from the *Upanishads* (OUPNEK'HATS) a true knowledge of one supreme « GOD; that is the most exalted of all sciences, because it assures immor- « tality. »

IBID. *ch. XII*, *on transmigration and final beatitude*; *edit.* 1796, *p.* 356. JONE'S *Works*, *T.* 3, *p.* 455.

OUPNEK'HAT

(ID EST, SECRETUM TEGENDUM):

OPUS IPSA IN INDIA RARISSIMUM,

Continens antiquam et arcanam doctrinam, è quatuor sacris INDORUM Libris, RAK BEID, DJEDJR BEID, SAM BEID, ATHRBAN BEID, excerptam;

Ad verbum, è Persico *idiomate,* Samskreticis *vocabulis intermixto, in* Latinum *conversum; et* notis, *difficiliora explanantibus, illustratum:*

STUDIO ET OPERA

ANQUETIL DUPERRON,

INDICOPLEUSTÆ,

R. Inscript. et human. litter. Academiæ olim Pensionar. et Directoris.

Quisquis Deum intelligit, Deus fit.

OUPNEK'HAT IV, MANDEK, ex ATHRBAN BEID excerptum; T. 1, p. 393.

TOMUS II.

ARGENTORATI,

TYPIS ET IMPENSIS FRATRUM LEVRAULT.

PARISIIS, apud eosd. Bibliopolas, ad Sequanæ ripam aggere *Malaquaïo.*

X. (1802.)

ANQUETIL DUPERRON

INDIAE SAPIENTIBUS

S. D.

A PRISCIS temporibus in Europâ æquè ac in Asiâ, celebres PHILOSOPHI, senis Galli, qui olim, primâ ætate, regiones vestras, homines, res, terras cognoscendi cupidus, peragravit, accepta et grata vobis sit observantia et veneratio. Iterùm colloquiis vestris interesse, ex ore vestro *scientiam magnam* et *scientiam parvam* recipere, quidquid mare, tellus, cœlum comprehendit discere, operibus de sacrâ Indorum linguâ evolutis, veterum monumentorum, librorum explicationes, commentaria vobiscum legere, tùm astronomiæ, chronologiæ, historiæ, quales in academiis vestris docentur, præceptis eruditum, ad prima universi principia, vobis ducibus, ascendere non sinit corpus debile jam premens annorum moles.

Hoc opus summum, arduum, quod hominem totum et vegetum requirit, alius forsan, nec invideo, Gallus, Germanus aut Anglus, suscipiet. Quicunque sit, eâ quâ me in regionibus *Bengalicis*, *Baharicis*, *Dekanensibus*, *Guzaratensibus*, apud *Telongoukos*, *Coromandalenses*, *Malabares*, *Canarinos*, *Marattas*, excepistis

humanitate, benevolentiâ, illum prosequimini. Nationum, colorum, relligionum, opinionum, morum, regiminum procul cedat differentia. Amicum amici, fratrem fratres amplectantur.

CALCUTTÆ, ad ripam orientalem τῦ *Bagrati*, minoris *Gangis* (latitud. septentrional. 22.° 33.′ longitud. 86.° 7.′ 45.″ [1]), in regione *Bengalicâ*, aliquot abhinc annis, exsurgit ANGLICA ACADEMIA, quæ orientales litteras, scientias, omnes, peculiariter INDICAS colere, scrutari satagit. Quæstionibus, observationibus, lucubrationibus scripto mandatis, cum τῦ *Noudia*, *Benarès*, *Elahbad*, *Jagranat*, *Sandol*, *Schirengam*, *Schalembron*, *Iloura*, *Keneri*, *Sind*, *Kaschmir*, PANDETAN, SANIASAN, DJOGUIAN, PIRAN, physicis, astronomis, sapientibus, philosophis, cujuslibet generis scriptoribus, necessitudinem, saltem aliquam conjunctionem habere possunt doctæ istius *societatis* membra, quandoquidem has omnes regiones pervadit ditio *Britannica*. Commentaria quotannis in lucem edit *Calcuttensis academia*, ubi, Indicarum linguarum, *Bengalicæ*, *Persicæ*, etiam *Samskretici* idiomatis ope, quæ regionem, quod ad mores, scientias, historiam etc. spectant, illustrantur.

---

1. *Recherch. historiq. et géograph. sur l'Inde*, 2.e *part.* (1787), *p.* 409.

Venerandum, cui sincero animo fausta apprecor, institutum! undè ad Europam, et vicissim ab Europâ ad Indiam, rerum cùm physicarum, naturalium, materialium, tùm spiritualium cognitio effundenda est, si accuratum idiomatum studium, dictionariorum confectione præpositâ, et latissima linguæ Persicæ peritia, debito donata, excitata præmio, semper vigeant et floreant.

Cum nascente illâ academiâ amicitiam, et vobis, præstantissimi BRAHMANES, et ei perutilem fore pluribus monstrare necesse non est. Ex hoc scientiæ promtuario, rerum naturalium, terræ productionum, stirpium, arborum, metallorum etc., quin, siderum, generaliter cœli cursûs, profundiori et rectiori methodo, physicæ animalium structuræ, medendi artis, trium terræ partium cognitionem, fortè ratiocinandi et animi conceptus exprimendi pressiorem rationem; in summâ, *hominis physici* et *hominis moralis* notitiam, si non omnimodam, saltem eâ quæ vestris in libris traditur, uberiorem, altiorem, clariorem fortè accipietis: et ea à vobis antiquum et recentem, quod ad solum et animantia, discet Indiæ statum; sublimes de Ente supremo et unico cogitationes, hominum cum eo et inter se rationes, et si libuerit, è libris vestris

moralium præceptorum corpus, rectæ rationi, humanitati, quàm omnes Europæorum hac de re diatribas magis consentaneum, quoque Anglorum invasionis delictum apertè condemnatur, educet.

Solum, ah! solum homine ratione prædito dignum commercium; quo ambabus partibus, absque ullius detrimento, lucrum certum afferetur!

Divites vestras et tranquillas regiones nimiùm movit Europæorum cordibus infixa, telarum et aromatum dira cupido! τὸν *âtma*, ut *Djenian* (Dæmones) in corpore ponunt: illum, ut *Fereschtegan* (*Angeli*) *animam puram* esse eos doceatis.

At verò, quò Indica doctrina faciliùs Europæas aures attingere, mentibus altiùs insidere queat, mediante quasi opus est interprete. Quis *Bengalicum*, *Telongoucum*, *Malabaricum*, *Canarinum*, *Marattensem*, *Indoustanum*, *Samskreticum*, et alia id genus idiomata unquàm simul callere poterit Europæus? *Persica* lingua, ut optimè nostis, à *Pekino* ad *Constantinopolim*, à *Tartariâ* ad *Comorinum* usque *caput* intelligitur, et apud plurimas nationes in usu est; non secùs ac *Latina*, in Europâ. Munus à cœlo datum grato animo recipientes, antiquiora Indiæ monumenta in istam linguam vertite: *Samskretica* dictionaria, *Amerkosch*,

Viakkeren, *Nammala*, eodem idiomate, et eâ distributione, quâ *Farhang Djehanguiri*, aut *Farhang Berhankatée*, Persica lexica, reddite : ampla geographiæ veteris et novæ, plantarum, terræ productionum, artium itidem dictionaria conficite : historias generales et particulares, *Aaïn Akbari* τῦ *Aboul Fazel*, *Tarikh Fereschtah*, etiam *Mahabarat*, quamvis ficta sit hujus operis narratio, præ oculis habentes, collectiones veteris Indiæ historiæ, primorum regum, *Bhart*, *Djedaschter* etc. epochas, aliorum catalogum cum accuratâ inquisitione, prudenti judicio, è ruinis educite : simul et *Samskreticæ grammatices* præcepta Persicè exponite; quin, cum Europæis, in Indiâ, in Europâ, eodem idiomate commercium habete.

Istis interpretationibus, credite hoc meæ fidei, non vilescet antiquorum aut recentiorum sermonum usus. Jam in Europâ *linguarum confusionis* lues grassatur, ignorantiam parit, homines à se invicem prorsùs abscindit, dùm *Germanus Germanicè*, *Danus Danicè*, *Suecus Suecicè*, *Moscovita Moscoviticè*, *Anglus Anglicè* (non dicam, *Gallus Gallicè*, quoniam *Gallica lingua*, ut *Latina*, quasi tacito consensu vernacula plurimis locis effecta est), scribit, etiam academicus, philosophus, theologus, politicus, historicus, physicus,

qui quidem 16 et 17 sæculo linguam Latinam in operibus suis adhibebant.

Similiter scientiarum aditus occludetur, quandiù mensurarum cujusvis generis, rerum denominationes in *botanicâ*, *chimiâ*, arte *marinâ*, *geographiâ* etc. mutare, cuique etiam peritiori licebit. In materiis quæ à memoriâ pendent, unicus et constans procedendi modus, altiores figit impressiones, et tutiorem ac faciliorem mentis operationibus viam pandit. Qui scientiam reconditam affectat, obscuritate, tenebris se involvit, nova fingit eo consilio vocabula; scioli, tenuitatem suam tegere satagentis, fallaciâ.

Notum est signorum idæas repræsentantium stupendam multitudinem, quæ quidem memoriæ infigere necessum est, et hominem, ut aiunt *Litteratum*, per 30 et 40 annos operi huic soli incumbentem tenent, apud *Sinas* luminum effusionem, scientiarum progressum, in imperio à longinquo tempore sapienter ordinato, semper retardasse.

Si lingua Latina, armorum Romanorum comes, orbem tunc cognitum non occupasset, et sub imperatoribus Græca, in spissâ, cum Barbarorum, etiam Indigenarum dialectis, caligine, ignorantiâ, diù populi remansissent. Bonarum artium et litterarum cogni-

tionem Græcis, qui, captâ Constantinopoli, 15.° sæculo apud eos refugium quæsierunt, debent Europæi.

Populus, generaliter hebes et rudis, à doctis eruditur proprio suo idiomate : communi ergò et cuique regioni peculiari linguâ uti debent institutores, ut doctrina vel moralis, vel physica, vel supernaturalis, sine magno et semper intelligentiæ damnoso conatu, in mentes ingredi queat. Doctorum verò et eruditorum inter se commercium, eâdem linguâ, *Latinâ* apud Europæos, *Persicâ* apud Indos, haberi exoptandum est.

Hæc autem ab homine, quasi contribuli vestro scripta, haud dedignemini, *Viri sapientes.* Quis sit meus vivendi modus, audite, quæso. Cibi quotidiani, è pane, paululo lacte aut caseo, et puteali aquâ solùm constantis, impensa, quatuor *Gallicarum assium* est, seu Indicæ *roupiæ* 12.ª partis : ignis hieme, super lecto culcitæ, lintei, usus incognitus : nulla corporis lintei lotio, mutatio. Sine ullo reditu, ullâ attributione, ullo munere, pro ætate et antè acto labore satis valens, litterariis operibus victum quæro ; uxoris, nati, famuli, omnium hujus mundi bonorum, vinculorum expers et immunis ; solus, absolutè liber, etsi omnium hominum, inprimis proborum amantissimus : in hoc statu durum, cum sensibus bellum gerens, mundi spretis, si non omninò

victis illecebris, invitamentis, alacri animo ad Ens supremum, perfectum, assiduo nisu anhelans, corporis solutionem, à metâ non longè distans, tranquillâ mente opperio.

Vestrum sanè, quamvis fide, relligione diversum, saltem morali et philosophico habitu planè similem libenter agnoscetis : et eâ fiduciâ intimam vobis mentem aperio.

Montanorum præsertim tractuum, ubi Indici imperii sedes olim fuisse perhibetur, *magni* et *parvi Tibet* etc., descriptionem, revolutiones; diluvii universalis, cujus libri vestri mentionem faciunt, vestigia asserta; magnorum lacuum, ut maris *Caspii*, lacûs *Aralis*, antiqui *Kaschmirensis* stagni, etc. diversis temporibus effluvia; regionum demissarum, campestrium inundationes; populorum Indiæ originem, migrationes, relligiones, mores; diversorum monumentorum, vel extructorum vel in montibus excavatorum, et anaglypharum effigierum quæ iisdem videntur, descriptiones : denique Indiam totam materialem et spiritualem, à vobis, *illustres philosophi*, Europa expectat.

Secretum super quibusdam rebus spiritualibus jussum haud ignoro, quasi debiles et incauti animi

quædam ardua doctrinæ capitâ in suam perniciem convertere quirent. In sanctissimâ, quam profiteor, *Christianâ relligione*, dogmata etiam sunt abstrusa, quæ errorum et turpis morum corruptelæ ansam præbuerunt. Ea est humanæ mentis infirmitas! et tamen nihil proselytis propriè abscondit eximia illa et sublimis relligio. Prudentiâ in tradendâ institutione opus est, non autem absolutâ communicationis denegatione. Cùm veritatem notam quemque fratri suo ut bonum paternum impertire justum, laudandum est; tùm maximè eum qui, Providentiæ instar, beneficentiæ suæ dona in omnes effundentis, se à supremo Moderatore ad pellendas mentis tenebras missum arbitratur.

Benignam, mansuetam, humano generi comprimis accommodatam moralem Indorum doctrinam, *Sapientes eximii*, sæpiùs in corde versavi. Nihil mihi, nativo mentis impulsu, antiquius, quàm rectos, sedatos mores, habitus, promovere, propagare. Cogitantis autem quâ ratione Indicas oras aggressi sint populares mei Europæi, quantus dolor animum subit! mœrens ingemisco.

Quid non mortalia pectora cogis,
Auri sacra fames? (VIRGIL.)

Si nec supremi arbitri metu, nec, vastatis, laceratis regionibus, miseratione permovetur invasorum mens, æquo et dulci imperio insontes et mites populos sibi non molestos, nullâ injuriâ cognitos, regere, quanti eorum intersit tandem attendant. Terra exhausta brevi avidioris cultoris spem fallet. Interim magno sumptu classes armantur. Indorum merces, numerosis navibus allatæ, emporia, fora, compita, apothecas replent, referciunt : abundantiâ res vendendæ vilescunt; iisque non emptis, nullo proindè facto compendio, quin primo aliquoties mercium pretio non recepto, alendi commercii, et rerum publicarum causâ, eædem quotannis et eodem apparatu maritimæ jubentur, parantur expeditiones : undè tùm miseri et nimiùm patientis Indi, tùm impensè cupidi mercatoris, qui militis personam imprudenti fert audaciâ, eodem ictu ruina.

Dùm sævissimo bello Europa quassatur, Galliaque, mea charissima patria, armorum strepitu exhorrescit, vobiscum, *pacifici* BRAHMANES, confabulari amo. Discite, et coætaneis, posteris vestris dicite, in hoc horrendo ferientium et cadentium tumultu, etiam Lutetiæ, fervido violentissimarum affectionum foco, aliqua superesse, si non ut vestra sublimia, saltem ad res

sublimes tendentia ingenia, quæ sæculo suo convicium facientia, sanguinis amnium cursum, ardenti desiderio, cùm aliter non possint, compescunt, et appetentibus, rogantibus populis pacem, cum regimine priscis moribus, solo, cœli temperiei, ditionis spatio congruenti, votis accelerant.

Veritas equidem sublato, grandi supercilio tradita, plerumquè odium parit; demisso, gratiam apud vos parituram spero.

Hac Latinâ τȣ̃ Oupnek'hat versione, vestra de rebus tùm spiritualibus tùm materialibus placita, Indicum morale, theologicum, politicum, physicum systema, Europæ eruditæ, quà potis est, offero. Primum volumen è prelo exiit. Alterum, *vobis dicatum*, fausto prodeat auspicio. Totum opus excipite, *Sapientes et prudentes viri*, emendate, supplete. Perfectio, si qua sit, è manibus vestris proficiscatur. Responsionem quam dare possetis, tanto intervallo dissitum recipere non sinit nimis provecta ætas. Cùm mihi summa dies, quæ fortè haud multùm abest, venerit, corporis vinculis solutis, primo fonti, originali lumini, *eâ quæ creaturæ convenit ratione*, adunatus, et in arce sublimi, malis inaccessibili, collocatus, res mundanas, tranquillo animo, placidâ

mente, etsi meorum et vestrî desiderio motus, aspiciam. Ens supremum, cui soli adhærere perfecta felicitas, Deus optimus, maximus, vos sospites, incolumes, hoc in mundo,

SAPIENTES INDI[1]!

servare, et tutam vobis, certam ad alterum, versùs quem, è tetro ignorantiæ et erroris specu enitens, indesinenter et confidenter gradum moveo, viam præbere dignetur. Valete.

Dabam Parisiis, è Museo, *æræ Christ. Januario* 1801; *Hedjiræ*, 1215; *Radjah Bekermatschit*, circà 1856; *Radjah Sake Salevan*, 1822.

---

1. De Indicâ litteraturâ vide opusculum. *On the Literature of the* HINDUS *from the* SANSCRET, *communicated by* GOVERDHAN CAUL, *with a short commentary.* ASIAT. RESEARCH. *T. I, p.* 341-346.

OUPNEK'HAT

OUPNEK'HAT.

OUPNEK'HAT

OUPNEK'HAT septimum.

NARAÏN,[1]

Ex ATHRBAN BEID *(excerptum).*

NARAIN, id est, ens quod in animâ omnium animantium sit, et anima omnium animantium in eo sit, illud ens unum (*unicum cùm esset*), voluit quòd ego multum factum (*me*) ipsum apparens efficiam; id est, ex unitate (*solitate*) cum multiplicatione (*in multiplicationem*) ingrediar. LXXXVII.

Suprà, T. I, N.° VIII, p. 27; N.° XXIV, p. 111 - 118.

Primùm, ex eo *pran* apparens fuít; et cor apparens fuit; et sensus externi et interni apparens fuit; et *Bhout âkasch* apparens fuit; et ventus apparens fuit; et ignis apparens fuit; et aqua apparens fuit; et pulvis (*lutum, terra*), quod habens omne est, apparens fuit.

Et ex illo ente *Naraïn*, *Haranguerbehah* [*Brahma* nomine], apparens fuit [, id est, qualitas productionis]: et *Andr* appa-

1. *Oupnek'hat Naraïn*, gallico sermone, prodiit in libro, *Recherches historiques etc. sur l'Inde*, inscripto, 2.a *part. p.* 297 - 301. Hoc specimine, sicut et 8[i], 9[i] et 19. *Oupnekhat* gallicâ interpretatione, eodem libro insertâ, anno 1787, doctorum sententiam prænoscere volui. Hic accuratiùs ad verbum translata sunt.

OUPNEK'HAT VII. rens fuit; id est, qualitas regis : *Mahadiw* apparens fuit; id est, qualitas destructiva : *Pradjapat* apparens fuit; id est, *mokel* (*præfectus*) mundi : et annus, quod duodecim (12) menses est, apparens fuit : et undecim *Roudr* apparens fuit: et octo VAS (*Beschn*) apparens fuit : et collecti (*omnes*) *Fereschtehha*, et collecta animantia, omnia ex eo apparentia fuerunt (*exiverunt*), et in eo destructa (*annihilata*) fiunt.

Et ille *Naraïeni*, quòd hoc omne ex eo apparens fuit, unus et unicus (*solus*, *singularis*) est; et semper cum ente suo stans (*in se perseverans*) est.

Ipse ille *Naraïn*, *Brahma* est : et ipse ille *Naraïn*, *Mahadiw* est; et ipse ille *Naraïn*, *Andr* est : et ipse ille *Naraïn*, duodecim (12) menses anni integri est : et ipse ille *Naraïn* undecim *Roudr* et octo *Vas* est : ipse ille *Naraïn*, *Aschnikamar* est : et ipse ille *Naraïn*, omnes *Reh'heschiran* et *Aolia* (*Dei amici*) est : et ipse ille *Naraïn*, tempus est.

Suprà, T. I, N.° XXXI, pag. 180, not. 1.

Et ipse ille *Naraïn*, *djehat* (*facies*, *superficies*) et medium intervallum τȣ̃ *djehat* est.

Sursùm, *Naraïn* est : deorsùm *Naraïn* est : antè, *Naraïn* est : post, *Naraïn* est : (*ad*) dextram, *Naraïn* est : (*ad*) sinistram, *Naraïn* est : [intrà, *Naraïn* est :] extrà, *Naraïn* est : quidquid fuit, et quidquid est, et quidquid est futurum, *Naraïn* est.

Ille *Naraïn*, divisionis (*partium*) capax non est : et ille *Naraïn*, cum explicatione non venit (*explicari non potest*) : et ille *Naraïn*, alterationem (τὸ *alium fieri*) et mutationem non habet : et ille *Naraïn* immunis (*ab omni*) est, et purus est, et lux est : et ei secundum (*ens*) non est.

Quisquis eum unum (*solum*, *unicum*) esse scit, ei etiam secundus non est.

Quisquis corpus suum currum (*esse*) scit ; et cognitionem, (*esse*) facientem ire currum scit ; et cor suum, funem τὸ custoditum habere (*dirigere*, *retinere*) currum, scit ; et sensus, trahentia currum scit ; et *djiw âtma* suum, super hunc currum equitem (*conscensum*) facit ; cum termino petito (*ad metam intentam*) quòd ens *Beschn* est, id est, nutriens (*servator*), et sine cessatione est, et sine defectu est, et ad illum gradum, quòd dominus omnium graduum (*super omnes gradus*) est, facit pervenire.

Hoc *Oupnek'hat Naraïn* quisquis legit et intelligit, ex omnibus ligamentis et vinculis mundi, et omnium peccatorum, et à peccato τȣ̃ petere mercedem operum, liberatus factus, salvus (*beatus*) efficitur : et ipse, *Beschn* factus, id est, figura τȣ̃ *parvardegar* (*nutrientis*) factus, *parvardegar* fit.

Hoc principale (*præcipuum*, *libri*) *Athrban Beid* est.

Quicunque hoc *Oupnek'hat* tempore manè legit, omnia peccata noctis præteritæ ejus, condonata fiunt : si tempore vesperè legit, omnia peccata diei ejus condonata fiunt ; et quisquis utroque tempore legerit, ei ipsi peccatum non est ; et si, ut scivit etiam peccatum fecerit, illud etiam condonatum fit : si, in tempore medii diei (*meridie*), hoc *Oupnek'hat*, vultu cum vultu (*facie ad faciem*) solis, stans, legit, τὸ quinque (5) peccatum, quod peccatum magnum est, juxtà illos (*eum*) illud etiam condonatum fit : et peccatum τȣ̃ exire è viâ et consuetudine (*lege*), quas, cum jusso Dei, habuerit, etiam condonatum fit.

Cuicunque gustus τȣ̃ legere integros (*libros*) *Beid*, et τȣ̃ obtinere mercedem illius (*operis*) sit, et ei facile (*in promptu*) non sit quòd legat, ex unâ vice τῷ legere hoc *Oupnek'hat*, mercedem τȣ̃ legere omnes (*libros*) *Beid*, obtinet.

OUPNEK'HAT VII. Et quisquis vult quòd vitam naturalem (*longam*) obtineat, et in tempore illius vitæ opus purum faciat; hoc *Oupnek'hat Naraïn* legat : quòd, in mundo, cum opibus summis (*ad opes summas*) ut pervenit, et omnes volitiones congruenter cum voto (*juxtà desiderium suum*) acquisitas fecit, cum felicitate (*ad felicitatem*) *τῦ kian* et *maarefat* (*cognitionis*), perveniat; id est, is sine cessatione fiat.

Absolutum est *Oupnek'hat* *NARAIN*.

OUPNEK'HAT

TADIW [1],

è *Djedjr Beid* (*excerptum*); *id est, lumen, quod omne id est.*

Pradjapat cogitationem fecit: quælibet mortificatio, quæ existit, finem habet; et τῷ *Brahm* finis non est. LXXXVIII.

Proindè, *maschghouli*, qui optimum et meta omnium mortificationum et *selouk'ha* est, eum facio: quòd omnes mercedes, è τῷ facere illum, acquisitæ fiunt. *Suprà, T. I. N.° XXII, p. 101-103.*

Ille *maschghouli*, hoc est; quòd, totum mundum formam (*esse*) τῶ *Brahm* scit, et τὸν *Brahm*, formam totius mundi: quemadmodùm stamen subteminis in τῷ texere (*in texto*) unum est.

Cum hac ratione (*hoc modo*) *Pradjapat maschghouli* ut fecit, scivit, quòd [2] ignis etiam is est; sol etiam is est; ventus etiam is est; et luna etiam is est; tres (3) (*libri*) *Beid*, *Rak*, et *Djedjr*, et *Sam*, etiam is est; universalis etiam is est; ligatus (*ens redditum particulare*), etiam is est; aqua etiam is est; *Pradjapat* etiam is est.

Momentum (*temporis punctum*), et oculi nictatio, et *gheri*, et hora, et *p'her*, et dies-nox, et mensis, et annus: omne à *Brahm* apparens fuit.

---

1. Sub voce *Tadiw* legitur, *id est, sarb mideh* (nomen *djaki.* Vide N.° *LXXXIX*, *p.* 10). Liber, '*Recherches histor.* etc. *sur l'Inde*, hoc *Oupnek'hat* offert in Gallicam linguam translatum; 2.e *part. p.* 301-308.

2. Essentiæ et attributorum Dei, et formationis omnium entium, quæ universum constituunt, fusa expositio; digna sanè, quæ cum veterum religionum hac de re dogmatibus conferatur.

OUPNEK'HAT VIII. [Et nubes, et fulgur, et tonitru, et pluvia, ex eo apparens fuit.]

Ei sursùm non est; ei medium non est; ei deorsùm non est: ei (*pars*) sinistra non est; ei (*pars*) dextra non est:

Eum cum volitione et demonstratione (*argumentatione*) et cum scientiâ aliâ nisi (*per*) *Oupnek'hat* non potestas scivit (*non possunt scire*).

Is sine simili est; et nomen ejus omne cepit (*omnia comprehendit*).

Vidè infrà, N.° CXXXIX. Priùs ab *Haranguerbehah* apparens fuit. Ipso hoc quòd (*statim ac*) apparens fuit, dominus mundi fuit; custoditum habens cœlum et terram, et inter cœlum et terram fuit.

Hujusmodi ens magnum, lumen, prætergressus (*relinquens*), propter quemnam *Fereschteh korban* (*sacrificium*) faciam?

Id, solum, cum opulentiâ magnâ suâ, super quidquid halitum percutit (*respirat*), et oculum simul percutit (*movet*), rex factum, dominus duorum pedum et quatuor pedum est.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen, prætergressus; propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Id est, quod scii (*scientes*) omnes ei hoc modo *setaesch* (*elogium*) faciunt; quòd, montes, et maria, et fluvii, omne, demonstratio magnitudinis ejus est:

Djehat, et inter *djehat*, et omnem mundum, cum robore brachii (*lacerti*) sui custodita habet.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Id dans seipsum est; et cum cognoscente se (*illud ens supremum*) largitum vim est (*vim seipsum cognoscendi cognoscenti largitum est*): cognitio ejus dans vitam est; et sine cognitione ejus (*defectus cognitionis ejus*), dans mortem: omnis mundus

submissus mandato ejus est; et *Fereschtegan* omnes *korban* super eo (*illi sunt*). OUPNEK'HAT VIII.

Hujusmodi ens (*magnum*) lumen, prætergressus, propter quemnam (*Fereschteh*) *korban* faciam?

Id *maranzand* [1], id est, non cognoscenti, viam suam non facit (*viam ad se non instruit*): id creans terram et cœlum est; et custoditam habens rectitudinem est; et creans illos est, qui, ex opere, cum mundo (*ad mundum*) lunæ eunt.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen, prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Id est, quòd ex eo majus aliud non est; et priùs ab eo aliud non fuit; omnis mundus ex illo plenus est; et id in mundo lætum (*contentum*) est (*sibi complacet*): ab hoc respectu (*ideò*) quòd omnes figuræ, figura ejus est; et id figura totius mundi est. E luce suâ super ignem, et lunam, et solem, lucis aspersionem facit (*lucem spargit*), et illa lumen (*luminosa splendentia*) et viventia habet (*servat*).

Andr, qui rex τῶν *Fereschtehha* est, et *Bran* qui *mokel* aquæ est, hi ambo primùm à te aquam vitæ comedunt (*bibunt*): post ab illis ambobus (*post illos ambos*) ego et tu [2] aquam vitæ bibamus; et ex τῷ illam bibere, loquela, quòd omne ei servitium facit, ebria fiat; et *korban* quod feci, cum te (*ad te*) perveniat; ego ex illo particeps (*utilitatem capiens*, *voti compos*) fiam! *Suprà*, *T. I*, *N.° LXXVI*, *p.* 359. *Suprà*, *T. I*, *N.° XXIV*, *p.* 116.

Et ens, quod lumen est, in *djehat*, et medio (*inter*) *djehat*, suprà, et circumdans (*comprehendens omne*) est; cum illo

1. Samskreticè, *màra maganani*, *me ipsum sejunxi.* Fortè, *maranzand*, *alienatur*, *se separat.*

2. Ego et tu (*ens universale*), te ipsum factus. *Ms.* nat. *man az tou*, *ego à te* (*aquam vitæ recipiam*).

OUPNEK'HAT VIII. quòd priùs ab omni est, in ventre matris etiam id est; quod apparens fit (*præsens est*), etiam id est; quod fuit, etiam id est, quod futurum est, et etiam id est; in omni atomo, etiam id est : hic homo, ex omni latere vultus ejus; omni latere, os ejus; omni latere, oculus ejus est; omni latere, auris ejus est ; omni latere, omnia membra cjus est.

Id primum (*principium*) non habet : id cum figurâ mundi apparens factum est; et omnes figuræ, figura ejus est : et cum figurâ trium (3) *nour* (*lucum*) apparens factum est; id est, cum figurâ *eidjad* (*inventionis*), et cum figurâ *abka* (*conservationis*), et cum figurâ *afnâ* (*destructionis*). Decem sensus, et cor, et quinque (5) elementa, ex eo apparens factum est.

Suprà, T, I, N.° LXXXIV, p. 395. N.° LXXXVII, p. 1, 2.

Et cum robore (*vi, virtute*) ejus, cœlum pluviam pluere facit, et cum eo (*per illud*) stans (*permanens*) est; et terra, cum vi ejus, omnes pluvias in se deorsùm fert, ct stans manet; sol, cum eo (*per illud*) stans est; et *beheschí*, cum eo stans est; et in mundo *τῷ fezza* productam faciens pluviam id est.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen, prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Et cœlum et terra cum illo ente superfixum est (*stabilia sunt*); et cœlum, quod pluviam pluere facit; et terra quæ alimentum crescere facit: ambo super id intuitum habent; quòd dans commeatus id est. Lumen solis, qui oriens, et splendore calefaciens est, lumen ejus est.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Omnis mundus primùm in aquâ absconditus fuit; et aqua, in *âtman* : aqua, quæ ex voluntate æternâ cum mundo gravida (*mundo*) fuit : et fructum (*fetum*) cepit ignis; id est,

Haranguerbehah cum existentiâ (*ad existentiam*) venit : et corpus subtile τῶν *Fereschtehha* fuit.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen, prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam ?

Id sciens secreta abscondita, quod forma scientiæ, et attentæ cognitionis est, cum intuitu magnitudinis cum aquâ (*in aquam*) aspectum fecit : ex aquâ, *Pradjapat* cum existentiâ (*ad existentiam*) venit; et è *Pradjapat*, omnis mundus apparens fuit.

Hujusmodi ens (*magnum*), lumen, prætergressus, propter quemnam *Fereschteh*, *korban* faciam ?

Bin nomine *Radjah*, hoc ens lucidum cùm bene intellexisset, in medio *hodjreh* (*cubiculi*) cordis sui custoditum habuerat (*custodivit*) : et in medio illius entis lucidi omnes mundi hoc modo sint, quòd in medio unius caveæ collecta animantia sint. Omnes mundi in illo ente sint; et omnes mundi in eo destructi (*annihilati*) fiunt. Ipsum illud ens figuram causæ causantis ut cepit, stamen subtemenis mundi factum sit.

Omnes *Fereschtehha*, [et] *Kandherp* etiam, qui cum melodiâ (*suavi concentu*) cantores sunt, illud ens sine cessatione in cubiculo cordis sui ut intellexerunt, et sine cessatione sciverunt, cantationem et locutionem (*de eo*) faciunt.

Quisquis illud sine cessatione scit, (*quòd*) pater patrum istud est; id est, productos faciens productum facientes : et id domus τῦ *eidjad*, et τῦ *abha*, (*et*) τῦ *afna* est; id est, hæ quæque tres (3) qualitates in eo sunt : humilis familia [1] cum eo est (*per id subsistit*) : et productum faciens cum eo est : et volans cum eo est : et habens omne id est : et quidquid

1. Quod demissius est. *Ms. nat. hameh kabileh ma oust, omnis familia mea, id est :* vel, *himeh, lignum ;* species ligni.

OUPNEK'HAT VIII. in mundo est, in his tribus (3) qualitatibus ejus est; quòd, *antrdjami*, et *maïa*, et *Brahm* sit: et omnis mundus ipsæ hæ tres (3) figuræ est: et *oi mokelan* sensuum etiam, si hoc sine cessatione intelligunt, in gradu tertio, quòd gradus entis *Brahm* est, deleti (*annihilati*) fiunt.

Et quisquis omnia animantia et elementa τὸν *Brahm* (*esse*) scit; et omnes mundos τὸν *Brahm* (*esse*) scit; et omnes *djehat* et inter *djehat*, τὸν *Brahm* (*esse*) scit; et (*librum*) *Beid*, quòd primum verbum et vox ejus est, τὸν *Brahm* (*esse*) scit; et opera τοῦ *korban*, cum mercedibus illorum, τὸν *Brahm* (*esse*) scit, ipse in (*se*) ipso deletus (*annihilatus*) fit.

Et cœlum et terram, et omnes mundos, et omnes *djehat*, et *behescht*, in quocunque tempore, et quâcunque horâ, quòd hæc *Brahm* (*esse*) scit; ipso illo tempore, et ipsâ illâ horâ, vincula omnium operum quæ in mundo extenso (*in amplitudine mundi*) facta manserunt, illa et τὸν *Brahm* (*unum esse*) ut vidit, et τὸν *Brahm* in mundo (*mundum esse*) ut scivit, ens quod est, ipsum illud ens fit, dominus domûs omnium operum, qui stupendus (*mirandus*) est: et *Andr*, qui doctus magnus est, illum dominum multùm vult (*diligit*) et amicum habet; is est dignus *parestesch* omni (*omni cultu*).

Modus τοῦ korban Sarb [mideh] est, quod maximum τῶν korbanha est.

LXXXIX. Exopto quòd cognitio ejus mihi taliter acquisita sit, et id taliter cognoscam, quòd rursùs unquàm oblitum (*oblivioni datum*) non efficiatur.

Hoc votum (*homo*) ut pronunciavit, cum *âtma* (τοῦ *âtma*) hujusmodi *maschghouli* faciat, quòd; omnes mundos, cum

quâcunque re in illis est; quæ in loco (*vice*) τȣ̃ *korban* sunt; et τὸν *âtma*, in loco ignis (*esse*) ut scivit, in eum projiciat. Illam cognitionem, quam omnes *Fereschtehha* desideratam habent, ô ignis, ens! me cum illâ *maarefat* (*cognitione*) doctum effice. OUPNEK'HAT VIII.

Ipsum hoc votum ut pronunciavit, rursùs omnes mundos, cum illo quod in eis est, cum imaginatione (*cogitatione*) in illum ignem projiciat, et dicat, quòd; ô *Bran diw*, *mokel* aquæ, et ô *Atesch* (*ignis*), et ô *Pradjapat*, et ô *Andr*, et ô *Bad* (*vente*), et ô *Brahma!* illam cognitionem, quòd omne τὸν *Brahm* (*esse*) scire est, cum me (*mihi*) date.

Et ipsum hoc votum ut pronunciavit, rursùs, cum imaginatione, omnes mundos, cum illo quod in eis est, in illum ignem projiciat.

Hoc *korbani* τȣ̃ *Brahm* est, quod memoratum fuit.[1]

Post ab hoc (*posteà*), cum hac ratione *maschghouli* faciat, et dicat, quòd: omnes opes externas proprias (*meas*) cum regibus dedi (*regibus donavi*): et scientiam propriam (*meam*) cum τοῖς *Brahmnan* dedi; divitias cognitionis οἱ *Fereschtehha* cum me (*mihi*) dent!

Hoc votum ut pronunciavit, et vim (*potentiam*) τȣ̃ *Brahm* in loco (*vice*) ignis (*esse*) scivit, omnes mundos, cum illo quod in eis est, cum imaginatione, in illum ignem projiciat.

Nomen hujus *korban*, *Sarb mid* est; id est, omne in *âtma korban* (*sacrificium*) facere.

Absolutum est *Oupnek'hat* SARB MIDEH, è *Djedjr Beid* (*excerptum*).

1. Hic unius verbi lacuna; nulla in *ms.* nat.

OUPNEK'HAT [1]

ATHRB SAR,

Ex Athrban Beid (excerptum); id est, caput (principale libri) Athrban Beid.

XC. Oi *Fereschtehha*, in *behescht*, antè *Roudr*, id est pereuntem (*destructam*) facientem omnem existentiam, cùm ivissent, et humilem submissionem cum loco attulissent (*exhibuissent*), petierunt, quòd : vos, qui estis?

Roudr dixit: si secundus meus (*mei*) sit, ego dicam quòd ego quis sum (*ope comparationis*).

Semper fui, et semper existo, et semper sum futurus.

Secundus meus non est, quòd ego dicam, quòd ego hic sum, et is hic ego (*est*).

Internum τῶν internorum sum : in omnibus *djehat* ego sum : quidquid existit, ego sum : et quidquid non est, ego sum :

Brahma ego sum : et *Brahm* etiam ego sum : et causa causans (*causa efficiens*, *causa causarum*) ego sum.

Quidquid in oriente est, ego sum : et quidquid in occidente est, ego sum : et quidquid in meridie est, ego sum: et quidquid in septentrione est, ego sum : quidquid in infrà (*inferiùs*) est, ego sum : quidquid in suprà (*sursùm*) est,

1. Hoc *Oupnek'hat* gallico idiomate interpretatum invenies in libro, qui inscribitur, *Recherches historiq. etc. sur l'Inde*, 2.e *part. p.* 308 - 322.

ego sum : et quidquid in angulis inter hos tractus (*illa puncta*) est, ego sum.

Homo, et non homo, et femina [1], ego sum.

Et mensura *kaïtri*, et aliæ, ego sum.

Et quique tres (3) ignes, quòd, ignis apparens, et ignis solis, ego sum; et ignis naturalis (*innatus*, *internus*), ego sum.

Verum (*ens*), ego sum :

Et bos, et omnia animantia, ego sum :

Ab omni antiquior ego sum :

Rex regum ego sum : et cum omnibus qualitatibus magnis ego sum : aqua ego sum : ignis ego sum : *Rak Beid* ego sum : et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, et *Athrban Beid* ego sum :

Universalis ego sum : ligatus (*particularis*), ego sum : et coopertus, ego sum : et absconditus, ego sum.

Et omnia deserta et loca culta, ego sum :

È figurâ capta (*figuris sculptis ornata*) omnia cultui sacra edificia ego sum :

Antè, ego sum : post, ego sum : in medio, ego sum : extrà, ego sum :

Lux ego sum.

Propter ipsum hoc, unus ego sum.

Quicunque me scivit, omnes *Fereschtehha* scivit, et omnes libros scivit, et omnia præcepta librorum scivit :

Et quisquis veritatem (*libri*) *Beid* scivit [2], veritatem τȣ̃

---

1. Indè forma τȣ̃ *Lingam*, in templis Indorum, *Isvaren*, vel *Roudr* cultui deditorum. Mensura *kaïtri* mensura *unificationis* est. Infrà, *N.° XCII*, *p.* 26.

2. Hic, in *ms.* hæc verba leguntur, quæ quidem liturata videntur : *hakikat madeh gaora danest ; veritatem feminæ bovis scivit.*

In *Ms.* nat. horum verborum, *quisquis veritatem* (*libri*) *Beid scivit*, loco, sequentia inseruntur : *quisquis veritatem feminæ bovis scivit*, *id est*, *Beid cum loco feminæ*

Brahmen cum opere scivit, et à τῷ veritatem scire τȣ̃ *Brahmen*, veritatem τȣ̃ *korban*, et rerum quæ in *korban* fixæ sunt, scivit.

Quicunque veritatem horum scivit, veritatem vitæ scivit: quicunque veritatem vitæ scivit, veritatem rectitudinis scivit: [et quicunque veritatem rectitudinis scivit], purum opus scivit: et à τῷ scire opus purum, omne saturatum et tranquillum facio.

Roudr, id est, periens (*destructum*) faciens omne, hæc verba cùm *Fereschtehha* ut dixit, in luce suâ absconditus fuit.

Fereschtehha imaginationem hujus lucis in corde ut habuerunt, et ambas manus suas suprà habuerunt (*elevaverunt*), et rectas fecerunt; quemadmodùm propter *fateh* [1] suprà habent; laudationem (*elogium*) et incomium ejus ut cum loco attulerunt (*fecerunt*), ipsam hanc lucem in corde cùm haberent, *sabouan kadousan* (*sanctus*, *sanctus*) magister angelorum et animarum! dixerunt.

Ille *Roudri*, qui periens (*destructum*) faciens omne est, et dignus veneratione est, et *Brahma*, productum faciens, est; ei *nemeskar* [ei *nemeskar*]; id est, [ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui] magnus magnorum, qui periens (*destructum*) faciens, et productum faciens omne est; ei humilis submissio, humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *Beschn* est; id est, periens (*destructum*) faciens, et servatum habens (*conservans*) est; ei humilis submissio, humilis submissio.

---

bovis præcepit (statuit) : et (tunc) quatuor Beid quatuor mammæ feminæ bovis est (sunt) : et quisquis feminam bovem scivit, veritatem τȣ̃ Beid scivit, et veritatem τȣ̃ Brahmen cum opere scivit . . . .

1. Hoc ab interprete Musulmano additum. *Fateh*, vel *Fatihat*, prima *sourat Alkorani* (*librum aperiens*), sæpiùs in orationibus repetita.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *Mahadiw* est; id est, periens (*destructum*) faciens, et magnus τῶν *Fereschtehha* est; ei humilis submissio, humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *Parbati* forma ejus est; id est, qualitates ejus forma entis ejus est (*sunt*); ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et magnitudines largiens est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione, et *nabaïk* est; id est, longè faciens impedimenta et damna (*rupturas*, *interstitia*) est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *Andr* est; id est, rex τῶν *Fereschtehha* est; ei humilis submissio, humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et omnes ignes est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, (*et*) ventus est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, (*et*) *âkasch* est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et aqua est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri* (*qui*) dignus veneratione est, et terra est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, (*et*) septem tabulata τοῦ *behescht* est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et sol est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

OUPNEK'HAT IX.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et luna est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et astra est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et octo *kreh* magni est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Suprà, *T. I*, *N.° XXXIII*, *p.* 186, 187.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et octo *kreh* parvi est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *pran* est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et tempus is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et *Djam*, qui rex mortis, et sumens (*tenens*) computum puri (*boni*) et mali is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et mors est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et vita is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et præteritum, et præsens, et futurum is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et omnes mundi est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et crassus is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et subtilis est, et omne is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et albus est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et niger est; ei humilis submissio, ei humilis submissio. OUPNEK'HAT IX.

[Et ipse ille *Roudri*, qui dignus veneratione est, et omnis color (*omni colore*) est; ei humilis submissio, ei humilis submissio].

Absolutum est *Brahmen*.

. . *Brahmen.*

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd : ô *Roudr!* terra, pedes vestri est : et mundus *fezza* (*atmosphera*), cingulum vestrum est : et *behescht*, caput vestrum est : et tota figura mundi, figura vestra est : *Brahm*, vos estis; id est, creator, vos estis. XCI.

Vos unum estis. [1]

Causâ amoris æterni, quòd *maïa* [2] (*est*), et *aoudia* (*ignorantiæ*), duo apparetis ; et causâ trium (3) qualitatum, quòd *eidjad* (*inventio*), et *abka* (*conservatio*), et *afna* (*destructio*) sit, tria apparetis. *Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 406. Infrà, N.° CXXX.*

Et super latere (*è latere*) faciens (*rejiciens*) opera mala, vos estis.

Et auxilium efficax (*gratiam dans ad*) opera bona, vos estis.

Et solatium et quietem largiens, vos estis.

Et diversa opera τῦ *korban*, vos estis.

Et mundus, et illud quod [intrà [3]] mundum est, vos estis.

Dans et non dans, vos estis; faciens et non faciens, vos estis; magnus et parvus vos estis.

---

1. *Roudr*, unum, duo, tria, quomodò dici potest?

2. *Maïa*, amor æternus, seu æternum, primi et unici entis foràs prodeundi, et sic entia apparere faciendi, desiderium fictum.

3. In meo *ms. biroun aalem*, *extrà mundum*, errore, ut puto, amanuensis.

OUPNEK'HAT IX.

Locus et sedes omnis (*rei*), vos estis.

Et aqua vitæ, vos estis, quòd nos eam cùm biberimus, sine cessatione fiamus.

Et via monstrans lucem supremam vos estis.

Et illa lux, quòd, à τῷ advenire illam lucem, quidquam lucidum cum intuitu (*ad aspectum*) non venit, vos estis.

Aliquis, qui illam lucem supremam obtinet, inimicus magnus, quòd non scientia et mors est, cum eo (*illi*) quid potest facere? ullus hostis cum eo detrimentum (*damnum*) non potest facere pervenire.

A τῷ pervenire cum vobis (*ad vos*) nos sine cessatione fimus : et mors etiam nos non potest occidere.

Vita pura [et] subtilis, vos estis.

Illud nomen quod *Brahma*, propter τὸ longè facere mœrorem mundi, edoctum fecit, quod [nomen] magnum *pranou* sit, illud etiam vos estis.

Suprà, *T. I*, *N.° II*, *p.* 10; *N.° LXXII*, *p.* 338.

Et *nim matraï* quartum, quòd in *pranou* est, et excessum subtilitatis habet, ille etiam vos estis.

Et vos, qui à quâcunque (*re*) subtili, subtilior estis, et ex post (*propter*) subtilitatem vos non possunt obtinere (*prehendere*); cum (*in*) *pranou*, quòd id etiam à quâcunque (*re*) subtili subtilius est, vos possunt obtinere.

Vos, qui ens universale estis, et ab universalitate vos non possunt obtinere; cum *pranou*, quòd *hast* (*existit ens*) universale est, possunt obtinere : quid? (*nam*) beneficum è benefico potestas obtinet (*possunt obtinere*); et subtile è subtili potestas obtinet; et significationem è vocabulo potestas obtinet (*possunt eruere*).

Vos cum [potestate [1]] propriâ (*vestrâ*) omne in vos ut

1. *Ms.* nat. *bedjelal*, *cum majestate*, *potentiâ* : in meo *ms. behelal khod*, *cum legitimo proprio*, *legitimè*.

traxistis, destructum facitis (*annihilatis*) : ex ipso hoc respectu (*idcircò*) bucca edulii vestri porrò magna est; et ex hoc respectu, vos edentem magnum dicunt. OUPNEK'HAT IX.

Vobis, qui dominus hujus proprietatis estis, *nemeskar*, *nemeskar;* id est, humilis submissio, humilis submissio.

Omnes *deïoutaha*, id est, omnes *mokelan* in corde vestro sunt: cum respectu illo (*causâ illâ*), quòd, in medio cordis *pran* sit, et locus omnium *Fereschtehha* in *pran* est; in corde, cum figurâ trium (3) *matraï τῶ pranou* sint : et *nim matraï* quartum, quod principium omnis (*rei*) est, et magnum magnorum est; illud etiam vos estis, id est, (*ens*) universale et ligatum (*particulare*) vos estis.

Vos qui in corde sitis, caput vestrum cum latere (*ad latus*) septentrionis est; et pes vester, cum latere meridiei est.

Caput vestrum, quod cum latere septentrionis est, ipse ille *pranou sarb biabi* est; id est, in omni circumdans (*omne comprehendens*, *ubique diffusus*) est; et ipsum illud (*ens*) circumdans, (*anant*) sine fine est : et illud sine fine, *tar* est, id est, cum ripâ (*ad ripam*) faciens pervenire : ipsum illud cum ripâ faciens pervenire, *soutschhem* est, id est, subtile est: ipsum illud subtile, (*schokl*) purum est : ipsum illud purum, *tadat* (*badat*) est, id est, simile lumini *bark* (*fulguris*) coruscantis est : ipsum illud *tadat*, *pra Brahm* est, id est, *afridgar* (*creator*) magnus est : et ille *afridgar* magnus, unicus est : ipse ille unicus, *Roudr* est, id est periens (*destructum*) faciens: [et ipse ille periens faciens,] *isan* est, id est, dominus omnis (*rei*) est : et ille dominus (*omnis rei*), *bhagwan* est, id est, dignus veneratione : [et ille dignus veneratione,] *mehtsir* est, id est, rex regum est; et *Maha diw* est, id est, magnus omnium *Fereschtegan*. *Infrà*, N.° *XCII*, *p.* 10.

Absolutum est *Brahmen*.

[*Brahmen.*] *In explicationem* τȣ̃ *Pranou.*

XCII. Id, *Pranou* ex illo dicunt, quòd, [cùm] unâ vice dicere hoc nomen magnum, *Pranou*, quod *Oum* sit, (*libri*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, et *Athrban Beid*, et omnes scientiæ, et omnia opera, τȣ̃ *Brahmen*, τὸ *Pranou* dicenti, τὸ humilis submissio ut fecerunt, caput deorsùm adducunt : ex hoc respectu (*idcircò*) nomen hujus nominis magni, *Pranou* est; id est, caput deorsùm adducens.

Suprà, T. I, N.° IV, p. 16.

Alii et *sarb biabi* ex illo dicunt, quòd, ex unâ vice dicere hoc nomen magnum, omnia nomina, et qualitates, et mundos, in seipsum ut traxit, cum omni circumdans est (*omnia comprehendit, ubique diffusum est*) : quemadmodùm, oleum circumdans (*comprehendens, totum penetrans*) gossypium est, et gossypium circumdans oleum : ipso hoc modo, *Pranou* circumdans (*comprehendens*) dicentem se est, et dicens forma (*fit*) τȣ̃ *Pranou*. Ex hoc respectu (*idcircò*) id *sarb biabi* dicunt.

Et id *anant*, id est, sine fine ex illo dicunt, quòd, cum tantummodò (*illud*) dicere, dicentem seipsum in omnibus *djehat* (*spatiis*) sine fine faciat. Ex hoc respectu (*idcircò*), *anant* illud dicunt.

Et *tar*, id est cum ripâ (*ad ripam*) faciens pervenire ex illo dicunt, quòd, cum tantummodò (*illud*) dicere, dicentem seipsum, è mari mœroris, et tristitiæ, et erroris ex incuriâ, morbi et senectutis, et mortis, et descensûs (*ad djehennam*), et è timore magno ut transire fecit, ad littus faciat pervenire. Ex hoc respectu (*idcircò*), id *tar* dicunt.

Soutschhem, id est subtile ex illo dicunt, quòd, cum tantummodò dicere, dicentem seipsum taliter subtilem facit,

quòd in omnia corpora, è subtilitate, intret, [et] plenus factus (*illa replens*, *in eis*) maneat. Ex hoc respectu, id *soutschhem* dicunt. OUPNEK'HAT IX.

Et *schokl*, id est, purum, ex illo dicunt, quòd, cum tantummodò dicere, cor dicentis è qualitate *radj* et *tam* mundum et purum fiat, et *satguen* purum maneat; id est, volitio et duritas cordis è latere (*semotæ*) fiant, et teneritas pura maneat. Ex hoc respectu, id *schokl* dicunt.

Et *badat*, id est fulgur coruscans ex illo dicunt, quòd, cum tantummodò dicere id, cor dicentis seipsum, ex obscuritate externâ et internâ ut custoditum habuit, lumen efficit. Ex ipso hoc respectu, id *badat* dicunt.

Pra Brahm, id est, creatorem magnum ex illo dicunt, quòd, cùm tantummodò dicere, omnes sensus dicentis seipsum puros ut fecit, eum *Pra Brahm* efficiat; id est, creatorem magnum efficiat. Ex ipso hoc respectu, id *Pra Brahm* dicunt.

Et unicum ex illo dicunt, quòd, omnes res à seipso apparentes (*exire*) facit, et omnes res in seipso deletas facit (*annihilat*).

Et *Roudr*, id est periens (*destructum*) facientem omne, ex hoc dicunt, quòd, destructa faciens omnia peccata et non visa (*defectus visûs*) doctorum et *kianian* sit. Ex hoc respectu, id *Roudr* dicunt.

Et *isan*, id est dominum omnis (*rei*) ex illo dicunt, quòd, cum potentiâ suâ dominus omnis (*rei*) sit, et potens super omne.

Oi *Fereschtehha* dixerunt: ô super omne prævalens! nos omnes tibi tale *nemeskar*, et τὸ humilis submissio, facimus, antè te cernui sumus.

Quemadmodùm femina bos sine lacte, cum parvulo, è τῷ

OUPNEK'HAT IX. non habere lac, lenitatem facit (*exhibet*, *eum demulcet*), et lambit (*lingit*) : id est, nos quidquam conveniens tibi (*te dignum*) non habemus, è nobis quidquam non venit : et tu, cum purâ benignitate et misericordiâ nutritionem nostrûm facis (*nos servas*) : tu dominus omnium rerum siccarum (*terrarum*, *rupium*), et vegetabilium, et animalium es : ô rex! tu forma scientiæ es. Ex ipso hoc respectu, *isan* dicunt.

Et *Pranou bhagwan*, id est dignum veneratione ex illo dicunt, quòd τὰς *maschghoulan* sibi ipsi, è non scientiâ ut liberatos fecit, cum *kian* et cognitione (*ad cognitionem*) τοῦ *âtma* faciat pervenire.

Et *metsir*, id est, regem regum, ex illo dicunt, quòd τὸν *maschghoul* sibi ipsi, cum magnitudine summâ (*ad magnitudinem summam*) faciat pervenire, et quamcunque magnitudinem vult, det. Ex ipso hoc respectu, id *mehtsir* dicunt.

Et *Maha diw*, id est, magnum τῶν *Fereschtehha* ex illo dicunt, quòd τὸν *maschghoul* sibi ipsi ex omnibus volitionibus liberatum ut fecit, formam entis *âtma* faciat.

Veritas nominis τοῦ *Roudr*; et quidquid fuit, etiam id est; et quidquid est futurum, etiam id est : (*hæc veritas*) ipsum hoc est, quod memoratum fuit.

Ipse ille *Roudr* admodùm (*sanè*) lumen est; et intrà et extrà τοὺς *djehat* plenus est (*illos replet*). *Djehat* (*respectus*, *superficies*, *aer*) ex sole provenit (*provenerunt*).

Suprà, *T. I*, *N.° VII*, *p.* 26.

Is ex omni prius est : intrà omne is est : [et hic homo etiam is est :] et omnes atomi, is est.

Is dorsum et latus non habet : et is facie cum facie (*ad faciem*) est : et is omnis vultus est : is omnis oculus est : is omnis manus est : is omnis pes est : is omne, cum manu et pede suo, cum latere suo (*ad latus suum*) attrahit.

Et cœlum et terram, et illud quod inter cœlum et terram est, omne, ille unicus, qui forma lucis est, productum fecit.

Et in omni re ipse ille unus *Roudr* est, qui visus fit; et secundus ejus non est.

Quidquid visum fit, lumen ejus est.

Quisquis seipsum dominum omnis (*rei*) ut scivit, dominium suum (*suam autoritatem*) ipse cum (*in*) seipso videt, et scit, quòd; omne ego video, et omne ego facio: quemadmodùm rex absolutus (*plenam autoritatem habens*), omnes actiones regiæ dignitatis, sine auxilio alterius, è vultu potestatis propriæ suæ facit; et si opus τοῖς *vozera* (*ministris*) sit, ullam actionem cum plenâ autoritate suâ non potest facere, illi quidquid volunt faciunt: ipso hoc modo, quisquis super sensus absolutus sit, et super omne potens et prævalens sit; similis regi, qui omnes actiones cum (*è*) dicto τῶν *vozera* (*ministrorum*) non facit, cum (*è*) dicto sensuum non agit: is dominus omnis (*rei*) fit; cum ente (*ad ens*) quod forma gaudii est, et faciens omnes actiones ipsum cum seipso est, ut pervenit, *Roudr* fit.

Et in omnibus sensibus, et omni loco potestas ejus est.

Sensus, quòd cum illo ente formâ (*ad illud ens formam*) gaudii, non perveniunt, ex illo est, quòd cum illâ proprietate innatâ tendentes cum sensibilibus externis (*ad sensibilia externa*) sunt. Tempore quo tendentes (*ad*) intrâ fiunt, cum eo (*ad illud ens*) perveniunt.

Ipse ille *Roudr* productum faciens omne est: et quandò productum fecit, cum latere suo (*ad seipsum*) attrahens omne est; et custoditum habens omne est.

O docti! cum tali *Roudr maschghouli* facite; quòd (*liber*) *Beid* sic jussit, quòd, nisi cum *maschghouli* cum eo (*illi*), eum non potestas obtinet (*non possunt obtinere*).

Cum hoc *maschghouli*, omnes *Fereschtehha*, et homines, et animæ, cum viâ *outraïn*, quod septentrionale lumen sit, cum sole (*ad solem*) ut pervenerunt, cum mundo (*ad mundum*) τȣ̃ *Brahma* perveniunt : et in illo loco, cognitionem et *kian* ut acquisita fecerunt, cum (*ad*) *Brahm* perveniunt; id est, cum creatore (*ad creatorem*) perveniunt, et *makt* et liberati (*salvi*) fiunt.

Ens, quòd subtilitas et tenuitas ejus, quæ è capite (*apice*) capilli etiam subtilior est, in medio cordis omnium animantium est : et propter τὸ facere cognoscere id, omnes (*libri*) *Beid* producti fuerunt; et id protectio omnis (*rei*) est.

Illùd ens, personæ quæ sine [timore et] dubitatione (*suspicione*) sunt, in se vident; et illæ semper cum quiete, læto corde sunt; et hæc quies et lætitia secùs (*ac, nisi*) illis, alteri non est.

Ipsum illud ens unicum, in omnibus productionibus est : elementa quina (5), et omnis res, ex eo supervenerunt (*exiverunt*), et in id ingrediuntur.

Ille dominus omnis (*rei*), omni loco plenus est (*omnem locum implet*), et dans volitiones omnes (*quæsita omnia*) est.

Et *diw* est; id est, lumen est.

Et dignus [oratione et] celebratione est.

Et cum ripâ (*ad ripam*) faciens pervenire omne est.

Quisquis cum eo (*ei*) *maschghouli* facit, excessum quietis obtinet.

In medio omnium animarum est :. in medio omnium cordium est : in medio omnium corporum crassorum et subtilium est.

Cum illo quòd iram et volitionem, et patientiam productas id (*ens*) fecit, oportet quòd iram et volitionem, quod semen

omnis est, ut reliquit, patientiam et tolerantiam, cum intellectu recto, in corde suo (*homo*) custoditam habeat : illo tempore, cum *Maha diw*, qui lumen luminum est, unum fit.

Ille *Roudr* semper stans (*permanens*) est; et antiquus est : et alimentum, et robur quod ex alimento acquisitum fit; is est.

Et mortificationem trahens (*patiens*), cum eo (*ad eum*) pervenit.

Is vos è laqueis et vinculis tristitiæ, et mortis, liberatos est facturus.

Modus τȣ̃ pervenire cum domino (*ad dominum*) omnium animantium, hic est; quòd, tempore quo *saniasi* cinerem cum seipso (*cinere se*) perlinit, sciat, quòd, ipse hic cinis ignis est, et ipse hic cinis ventus est, et ipse hic cinis aqua est, ipse hic cinis terra est, et ipse hic cinis *bhout âkasch* est, et ipse hic cinis omnis res est, ipse hic cinis cor et sensus est: et hic modus *Maha diw* est.

Cum τῷ scire hanc significationem, è vinculo non scientiæ liberatus fit.

Ipse ille *Roudr* in ignem intravit : ipse ille *Roudr* in aquam intravit : et ipse ille *Roudr* in herbas et remedia, et vegetabilia intravit.

Et omnes mundos, cum potestate suâ, custoditos habuit.

Et illi *Roudr* τὸ humilis submissio nostrûm est.

Et ille *Roudr* terram, cum potestate suâ, custoditam habuit.

[Illi *Roudr* τὸ humilis submissio nostrûm est.]

Et ille *Roudr*, cum potestate suâ, radios (*splendorem*) in sole custoditos habuit.

Illi *Roudr* τὸ humilis submissio nostrûm est.

Quisquis hoc *Oupnek'hat Athrban sar* legit, si (*librum*) *Beid*

OUPNEK'HAT IX. sciens non sit, (*librum*) *Beid* sciens fit; et si opus purum non fecerit, dominus operis puri fit, et mercedem τῦ *korban* obtinet: ignis eum purum facit; ventus eum purum facit; sol eum purum facit; luna eum purum facit; rectitudo eum purum facit; omnia purum facientia, eum purum faciunt; et omnes *Fereschtehha* eum cognoscunt; et omnes (*libri*) *Beid* eum sciunt; et mercedem abitionis (*visitationis processionis modo*) omnium cultûs (*Dei*) ædificiorum obtinet; et mercedem omnium *korbanha* obtinet; et mercedem omnium *sandhaha* (*obtinet*); et [mercedem omnium] *bratha* obtinet; et mercedem τῦ pronunciare sexaginta (60) mille vicibus, vicibus, (*mensuram*) *kaïtri*, quod verbum unificationis est, obtinet; et mercedem omnium mentionum obtinet; et mercedem τῦ pronunciare decem mille vicibus *Pranou*, obtinet.

Infrà, N.° CXXVIII.

Et quisquis unâ vice hoc *Oupnek'hat Athrb sar* legit, decem dorsos (*spatium decem dorsorum*) suprà, et decem dorsos infrà seipsum puros facit: et quamcunque quantitatem personarum cibum comedere faciat, integram hanc seriem puram facit.

Cum unâ vice à τῷ legere hoc *Oupnek'hat*, ipse purus fit; convenientia opera quod non sit (*quæ non sint*), convenientia illa fiunt.

Et duabus vicibus quòd legit, cum loco (*vice*) filii τῦ *Mahadiw* fit.

Tribus (3) vicibus quòd legit, *Mahadiw* fit; id est, lumen luminum, et (*ens*) lucidum [lucum] efficitur.

Hoc verbum rectum est: hoc verbum rectum est: et dignus venerationé, qui caput omnis est, is hoc dixit, is hoc dixit.

Absolutum est *Oupnek'hat* ATHRB SAR, ex *Athrban Beid* (*excerptum*).

OUPNEK'HAT

HENSNAD,

Ex ATHRBAN *Beid* (*excerptum*).

GOUTAM *rek'heschir* antè *Sant sadjat* cùm ivisset, petiit, XCIII. quòd : ò digne veneratione, et ò sciens omnes scientias, sine volitione mercedis; ò sciens libros τῦ *maht* et liberationis (*salutis*)! via cognitionis veri (*entis*) et liberationis, quodnam est?

Sant sadjat dixit : illud quod *Mahadiw*, ex omnibus *Oupnek'hat* (*libri*) *Beid*, quod τὸ *dïat* unificationis est, verificatum ut monstravit (*certum asseveravit*), cum *Parbati* dixit, illud ego cum te (*tibi*) dicam. *Suprà N.° XC, p. 15.*

Hæc secreta (*mysteria*) tegenda sunt, et cum aliquo (*cuicunque*) dicenda non sunt; cum loco (*vice*) thesauri doctorum (*scientiæ*) est (*sunt*).

Hic halitus, qui *hens* [1] dictus, intrat et exit; quisquis illum scit, in hoc mundo opes summas obtinet, et in illo (*altero*) mundo *maht* et liberatus (*salvus*) fit.

Cum illo (*nunc*) quòd expositionem τῦ *hens* et *pram hens* facio; et hanc cum aliquo (*illi*) oportet dicere, qui *Brahm tschari* sit, id est, petens (*quærens*) Deum sit, et sensus internos et externos suos in vinculum firmæ retentionis adduxerit, et servitium (*obsequium*, *famulatum*) [purum]*pir* (*seni*, *magistro*, *institutori*) fecerit, et super *Beid* (τῶ *Beid*) fidem habuerit.

1. Respirando, sonus *hens*, *hens* reverà efficitur, et aurem percutit.

OUPNEK'HAT X. Hoc *mantr*, quòd *hens hens* est; id est [1], ego id sumus, ego id sumus; semper in animantibus plenum est (*omnia animantia implet, ab omnibus animantibus profertur*), et ullus aliquis id non scit : quemadmodùm ignis in omnibus lignis est, et inventus non fit (*visu non attingitur*); [et] secùs (*nisi*) è curâ (*conatu*) et quæsitione scitus non fit : quemadmodùm in grano oleum est, et secùs à curâ et quæsitione scitum non fit, et super non venit (*non exit, non exprimitur*).

Quisquis modum τῦ scire id obtinet, sine cessatione fit.

Brahmen.

XCIV. [2] OPORTET quòd cum talo pedis, viam (*foramen*) podicis (*anum*), quod *tschekr* primum est, liget (*claudat, obturet*) : et *apan* ventum, qui semper è latere τῦ *paiin* (*deorsùm*) tendens est, cum sursùm ut attraxit, è latere manûs dextræ, (*et*) tribus (3) vicibus super circà *tschekr* secundum, quod inter membrum particulare (*penem*) et umbilicum est, circumire fecit; cum umbilico (*ad umbilicum*), quod *tschekr* tertium (3) est, pervenire fecit; et ex illo loco, cum *tschekr* quarto (*ad tschekr quartum*), quod in medio cordis est, pervenire fecit; et è *tschekr* quinto (5), quod jugulum (*guttur*) est, transire fecit; cum *tschekr* sexto (6) (*ad tschekr sextum*), quòd extremitas intrà nasum (*interna nasi*) inter duo supercilia est, faciat pervenire : in illo loco *pran* ventum retentum faciat : ipse

Suprà, T. I, N.° LXII, p. 302.

1. *Man o im man o im.* Omnia in existentiâ consistunt; existentia, in vitâ; vita, in respiratione (*pran*), seu halitu. Animantia quælibet, halitum afflando, sonum *hens, hens* reddunt; id est, ego id (*verum*) ens sum, id (*verum*) ens sum.

2. Modus τῦ *maschghouli*, cujus ope homo gaudium æternum, forma scientiæ, purus intellectus, *pranou*, *oum*, efficitur.

ille *apan* ventus, [qui] (*ad*) hunc locum pervenit, τῷ *pran* (*halitûs*, *respirationis*) nomen obtinet. OUPNEK'HAT X.

Et in cerebro suo, imaginando sibi repræsentatum nomen magnum, quod *oum* est, faciat; et sciat, quòd, *Brahmi*, quòd hoc nomen ejus est, is ego sum : et vocem (*sonum*) *anahed*, quod sine colore est, et sicut crystallus purum est; id est, vocem universalem, sine divisione, et (*quæ*) in toto corpore plena est (*corpus totum implet*), eam puram [et sine cessatione], et sine colore, et sine litterâ ut scivit, *maschghouli* faciat.

Ipsa illa vox *anahed*, *pram âtma* est, et *Brahm* est.

Et imaginando sibi repræsentatam hanc vocem, quæ in omni plena est (*omne implet*), in medio cordis *nilouferi* (*nenupharino*) faciat; et hoc sciat, quòd, ipse hic *maschghouli adjpa* est, quòd sine *schoghl maschghoul* (*sine meditatione meditantes*, *naturaliter*, *homine de hoc non cogitante*), in nocte-die viginti et unum mille, et sex (6) centis vicibus [1] in omnibus animantibus, ipse cum seipso (*in se*) fiat. *Suprà*, *T. I*, *N.° XIV*, *p.* 47.

Et cum τῷ scire hoc *maschghouli*, ens, quod forma lucis est, et purum, et immune (*ab omni*) est, et luci ejus similis non est, et lux ejus est in sole (*et*) lunâ, et lux ejus est in omni, [et lux ejus est] admodùm subtilis, sciat, quòd illa [lux] ego sum.

Quoad hanc significationem non intellexit, *hens* est; id est, *djiw âtma* est : quandò hunc intelligit, *pram hens* fit; id est, *pram âtma* fit. *Suprà*, *T. I*, *N.° LXX*, *p.* 326.

Lucis *kourour kourour* (*centies millies centum millia*) solis, cum luce (*ad lucem*) illius *djiw âtma*, qui *pram hens* et *pram âtma* factus est, non pervenit (*non appropinquat*).

1. Hæc computatio, prò qualibet aspiratione et respiratione, dat quindecim minuta secunda (15″).

OUPNEK'HAT X.

Quisquis cor suum in vinculum firmæ retentionis adduxit, is cum hac luce supremâ (*ad hanc lucem supremam*) pervenit.

Et si cor in vinculum suum [et retentionem (*suam*)] (*adductum*) non fecit, cor ejus in octo (8) foliis, quæ super circà ipsum illud cor *nilouferi* sunt, iter facit (*circuit*).

Suprà, T. I, N.° LXVIII, p. 319.

Cum illo folio (*ad illud folium*) quod facie ad faciem orientis est, tempore quo pervenit; ei volitio mercedis simul provenit (*mercedem expetit*): tempore quo cum folio, quod facie ad faciem anguli inter orientem et meridiem est, et *akni nomen* habet, pervenit; ei debilitas (*torpor*, *lentitudo*), et somnus venit: tempore quo cum folio, quod facie ad faciem meridiei est, pervenit; ei ira et duritas cordis provenit: et tempore quo cum folio, quod facie ad faciem anguli inter meridiem et occidentem est, pervenit, quod *nirat* nomen habet; ei propensio τῷ facere peccata, fit: tempore quo, cum folio, quod facie ad faciem occidentis est, pervenit, ei lætus status, et apertio (*cordis*) vultum dat (*apparet*, *contentus redditur*), et propensio (*in*) ludo fit: tempore quo cum folio, quod facie ad faciem anguli inter occidentem et septentrionem est, et *baïp* nomen habet, pervenit; ei propensio super τῷ ire et motu, fit: et tempore quo cum folio, quod facie ad faciem septentrionis est, pervenit; ei volitio copulationis, et commercii (*rei*) cum feminâ fit: tempore quo cum folio, quod facie ad faciem anguli inter septentrionem et orientem est, quod *ischan* nomen habet, pervenit; ei propensio cum (*in*), liberalitate et munificentiâ fit: et tempore quo in medium cordis *nilouferi* venit; illo tempore, ei propensio (*in*) derelictione et separatione (*solitudine*, *cœlibatu*) fit: et tempore quo super circulo (*circulatim*) extrà circulum foraminis cordis circuit; evigilatus fit: tempore quo intrà circulum (*foraminis*) cordis

in medium venit; somnus venit : tempore quo in foramen, quod æquale grano *schali* est, ingreditur; *sak'hepat*, fit, id est, somnus cum quiete, quòd, in illo tempore, somnium non videt : tempore quo cor *nilouferi* transgreditur; in *teria* [et in *nad*] intrat; id est, hujusmodi *djiw âtma* cum existentiâ apparente (*sic*) augescente, in *âtma* ingreditur : tempore quo *djiw âtma* in voce *anahed* destructus fit, et existentia apparens τῦ *djiw âtma* [omninò] supersurgit (*evanescit*); illo tempore *pram Brahm*, quòd creator magnus est, et *pram âtma*, quòd anima magna est, fit : tempore quo ὁ *maschghoul adjpa* cum hoc loco (*in hunc locum*) pervenit, *maschghouli* absolutus fit.

OUPNEK'HAT X. Suprà, T. I, N.° VI, p. 13 et not. 1.

Hoc omne quod memoratum fuit, omne à corde intellectum fiat.

Porrò cor oportet intelligat, quòd, è corde quomodò *anahed* caput superpercutiat (*ad caput perveniat*).

Ipse hic unus *djiw âtma* (*est*), qui cum auxilio cordis, τὸ *anahed* audit.

Nad decem divisiones (*specierum*) est [1].

Vox (*sonus*) τῦ *nadi*, quod primùm supersurgit (*exit*), similis est voci parvuli passeris, quòd *tschen* facit.

Et vox τῦ *nad* secundi, cum iteratione (*duplicatione*) est; quòd *tschen tschen* sit.

Et vox τῦ *nad* tertii (3), similis voci τῦ *kantha* est, quòd campana est.

Vox τῦ *nad* quarti, similis voci est, quæ è *schank'heh*, quòd alba margarita (*concha margaritæ*) sit, venit.

Et vox τῦ *nad* quinti (5), similis voci τῦ *bin* est, quod instrumentum notum est.

Suprà, T. I, N.° XXX, p. 171 et not. 1.

1. In *ms.* meo hic legitur : *Brahmen absolutum est*; vocabulum *Brahmen* lituratum. Ista desunt in *ms. nationali*.

OUPNEK'HAT X.

Et vox τῦ *nad* sexti (6), similis voci τῦ *tal* est, quòd in saltatione simul vià (*cum*) τῶ *pak'haoudj* tractant (*quibus simul ludunt*).

Vox τῦ *nad* septimi (7), similis voci est, quæ ex fistulâ (*arundine è*) ligno *bans* (*bambou*), quòd illam *bansri* dicunt, in tempore τῦ probè cum aure (*juxtà aurem*) transmittere (*ponere*), venit.

Vox τῦ *nad* octavi (8), similis voci τῦ *pak'haoudj*, quod, in tempore τῦ manu percutere super *pak'haouadj*, apparens fit (*exit*).

Et vox τῦ *nad* noni (9), similis voci buccinæ parvæ est, quod, in tempore τῦ tractandi (*hoc instrumentum*), venit.

Vox τῦ *nad* decimi (10), similis voci fremitûs (*rugitûs*) nubis, (*quod*) *dda dda dda*, cum *taschdid* (*d duplicato*), dicit.

Suprà, T. I, N.° XLVI, p. 267.

Et vox novem (9) *nad*, quod suprà dictum est, in tempore τῦ *selouk* [1] apparens fit : et illa relinquenda est. Oportet quòd in vinculo illarum vocum (*illorum sonorum*, *homo*) non maneat. Cum voce (*voci*) τῦ *nad* decimi (10), quòd [similis] voci τῦ fremere nubem est, semper *maschghouli* faciat, et hanc non relinquat; quòd vox τῦ *anahed* ipsa hæc (*vox*) est.

Signum (*miraculum*) τῦ *nad* primi, hoc est; quòd, tempore quo hoc *nad* audit, pili totius corporis τῦ *maschghoul* stantes fiunt (*sese erigunt*).

Signum τῦ *nad* secundi, illud est, quòd, tempore quo illud *nad* audit, in membris corporis ejus torpor productus fiat.

Et signum τῦ *nad* tertii (3), hoc est, quòd, tempore quo illud *nad* audit, cordi et membris illius *maschghoul* molestiam amoris productam faciat.

1. Tempus τῦ *selouk*, est tempus quo, in quâcunque sectâ, cultui externo vacant, cum ceremoniis, in libris *Beid* prescriptis, celebrato.

Signum τȣ *nad* quarti hoc est, quòd, tempore quo hoc *nad* audit, caput τȣ *maschghoul* cum gyratione (*in gyrationem*) ingrediatur; quemadmodùm ex nimietate (τȣ *bibere*) ebrius fit. OUPNEK'HAT X.

Signum τȣ *nad* quinti (5), hoc est: tempore quo hoc *nad* audit, è cerebro illius *maschghoul* τȣ deorsùm venire (*descendere*) aqua vitæ initium facit.

Et signum τȣ *nad* sexti (6), hoc est: tempore quo hoc *nad* audit, illa aqua vitæ in guttur ejus deorsùm veniat (*descendat*), et is (*illam*) comederit.

Et signum τȣ *nad* septimi, hoc est, quòd, tempore quo hoc *nad* audit, *maschghoul* illi (*voci*) dominus manifestationis (*apertionis*) efficitur, et verba cordis hominis invenit (*comprehendit, intelligit*), et super internis apprimè videns fit, voces multùm longè longè (*remotissimas*) audit, et res multùm longinquas videt.

Et signum τȣ *nad* octavi (8), hoc est: tempore quo hoc *nad* audit, cum (*è*) contrario hominis, principium vocum (*sonorum*) τȣ *nad*, quod in intrà omne apparens fit, et homines illud non audiunt, et non comprehendunt, illam vocem (*originalem*) τȣ *nad* audit, [et comprehendit].

Signum τȣ *nad* noni (9), hoc est, quòd, tempore quo hoc *nad* audit, *maschghoul* cum illà voce (*huic voci*) hoc modo subtilis fit, quòd, (*ad*) ad quemcunque locum [vult, potest ire, et ab oculo cujuscunque] vult, seipsum potest tegere: is omne potest videre; quemadmodùm *oi Fereschtehha* omne possunt videre, et eos ullus aliquis non potest videre.

Et signum τȣ *nad* decimi (10), et *anahed schabd* hoc est: tempore quo hoc *anahed* [audit ò *maschghoul* cum hoc (*huic*) *anahed*], quod vox universalis, sine divisione est, *Pram Brahm* fit; id est, creator magnus fit. Suprà, T. I, N.° LXIX, p. 321.

OUPNEK'HAT X.

Tempore quo cor τȣ̃ *maschghoul*, cum tantummodò audire τὸ *anahed*, destructum fit (*annihilatur*), ὁ *maschghoul* ipse *anahed* fit: et *sanklap* et *baklap*, quod volitio puri (*boni*) et mali sit, cum nunc (*ipso momento*) omne (*hæc ambo*) adurit; *pan* et *pap*, quod opus purum et malum sit, ab eo longè fit: quidquam non manet.

Et ille *maschghoul*, *sadaschou* fit; id est, gaudium æternum fit; et forma scientiæ factus, (*talis*) manet; et forma lucis factus, omni loco plenus efficitur (*omnem locum implet*); pura puritas, et purus intellectus, et *hasti* æternum (*existentia æterna*), et immunis (*ab omni*), et quies pura factus, (*talis*) manet, et omni (*enti*) quietem largitur.

Et nomen illius *maschghoul*, *pranou*, quod *oum* est, nomen summum (*illius*) est: et significatio illius, hoc est, quòd: id (*ens*) ego sum; id est, ens colligens (*comprehendens in se*) omnia nomina et qualitates, fit.

Hoc est verbum magnum (*libri*) *Beid*.

Absolutum est *Oupnek'hat* HENSNAD, ex *Athrban Beid* (*excerptum*).

OUPNEK'HAT

SARBSAR[1],

è *Rak Beid* (*excerptum*).

VIA τȣ̃ obtinere τὸν *âtma*, ipsa hæc cognitio est; et actio quam oportet facere, ipsa hæc (*via*) est: et ipsa hæc via cognitionis, *Brahm* est; et ipsa hæc vera est. XCV.

Ex hac viâ cognitionis errans per incuriam non oportet (*homo*) sit; et hanc viam ut reliquit, viam aliam, viam aliam non oportet capiat.

Magni præcedentes hanc viam non reliquerunt.

Et quisquis hanc viam reliquit, prætextum (*excusationem*) dedit.

Et conforme huic ipsi (*rei*) in *mantr* τȣ̃ *Beid* est:

Tres (3) divisiones (*portiones*) è creaturis hanc viam reliquerunt; id est, viam cognitionis et operis.

Et plures in opus ingressi, cum ipso hoc igne (*huic igni*) *maschghoul* fuerunt.

Et plures cum sole (*soli*), qui in hoc mundo lumen suum expansum ut fecit (*sic*) mansit, *maschghoul* fuerunt.

Et plures cum vento, qui in omnibus *djehat* (*spatiis*) plenus factus (*illa replens*) mansit, *maschghoul* fuerunt.

Illæ tres (3) divisiones creaturæ, quæ viam cognitionis et operis, id est, retentionem (*sensuum*) transierunt (*reliquerunt*[2]:

---

1. Suprà, N.° III, p. 13; *Antrteheh*.

2. Persarum, Ægyptiorum, et fortè Græcorum cultus hic indicari videtur; nulla christianismi, nec mohammedismi mentio facta: hinc libri *Oupnek'hat*, et τῶν *Beid* in eo citatorum, antiquitas. *Suprà*, *T. I*, *Monitum etc. p. VII.*

OUPNEK'HAT XI. *ex*) his una, ex animantibus, volatile, et pascens (*armentum*), et ex hominibus etiam, qui similes iis sint; et altera, vegetabile, sive fruges (*grana*) sive herba sit, sive arbor; alia, res terræ;. ex illis (*rebus*) quòd non præterierunt (*iis sese addixerunt, cultum præbuerunt*); plures, cum igne (*igni*) *maschghoul* redditi, ignis cultores facti sunt, et cum mundo (*ad mundum*) ignis pervenerunt: et plures, cum sole (*soli*), quòd lumen ejus expansum est, *maschghoul* effecti, solis cultores facti sunt, et cum mundo (*ad mundum*) solis pervenerunt: et plures, cum vento, qui in *djehat* plenus est (*spatia replet*), *maschghoul* redditi, venti cultores facti sunt, et cum mundo (*ad mundum*) venti pervenerunt.

Infrà, N.° CX, *init.*

Akt akt, quòd homines dicunt; id est apparens faciens omne, (*esse*) ipsam hanc terram, apparens facientem (*omne*) oportet scire.

Significatio τȣ̃ *akt*, hæc est, quòd, ex eo omnes res apparentes fiunt; cùm è terrâ omnis res crescat, et apparens fiat: proindè terra apparens faciens omne est.

Et in illis *aïethaï* τȣ̃ *Beid*, quod *akt* nomen habet (*quæ akt nomen habent*), expositio (*elogium*) solis est.

In terrâ etiam ignis cum loco (*vice*) solis est:

Ex illis *aïetha*, utilitas quæ sumpta fiet? in terrâ utilitas ex alimento sumpta fit: omne ex alimento nutritionem obtinet.

Et ipse hic mundus τȣ̃ *fezza* (*atmosphera*) apparens faciens omne est.

Cùm ex illis *aïetha* omnis res apparens fiat, et in *fezza* volatilia volent, et apparentia fiant: (*proindè*) *fezza* apparens faciens omne est.

Et sol mundi τȣ̃ *fezza*, ipse hic ventus (*aer*) est: et fruges

(*grana*), quæ è terrâ magnæ (*altæ*) fiunt, in mundo τϐ *fezza* crescunt.

Ipse hic mundus τϐ *behescht* apparens faciens omne est.

Pluvia quæ ex illo mundo descendens fit, et omnia crescentia facit crescere.

In illo mundo ipse hic sol, sol est; et fruges (*grana*), quòd causa illorum pluvia fiat, alimentum illius mundi est: quid? (*nam*) omne ex alimento nutritionem obtinet.

Hic *maschghouli* cum *mokelan* (τοῖς *mokelan*) τϐ extrà (*externis*) est.

Maschghouli cum intrà corpus (*interioris corporis*) hic est:

Quòd ipsa hæc persona apparens faciens omne est; quòd ab hac personâ (*è quâ personâ*) productio natorum fiat: oportet quòd seipsum apparens facientem omne (*homo*) ut scivit, cum seipso (*sibi ipsi*) *maschghouli* faciat.

Os ipsius hujus personæ etiam apparens faciens omne est; quemadmodùm terra apparens faciens omne est. Et loquela illius oris, sol est: et *aïethaï* τϐ *Beid*, alimentum illius: quid? (*nam*) omne ex alimento nutritionem obtinet.

Ipse hic nasus personæ [usque ad [1]] extremitatem foraminum nasi, quod in subter inter duo supercilia est, apparens faciens omne est; quemadmodùm mundus τϐ *fezza* apparens faciens omne est. Et sol illius (*nasi*), *pran* est: et *aïethaï* τϐ *Beid*, alimentum illius; id est, mentio cum retentione halitûs facta sit; quòd omne ex alimento nutritionem obtinet.

Ipse hic visus personæ apparens faciens omne est; quemadmodùm mundus τϐ *behescht* apparens faciens omne est. Et sol illius, oculus est: et *aïethaï* τϐ *Beid*, alimentum illius; omnia ex alimento nutritionem obtinent.

1. In meo *ms.* cum *extremitate* (*ad extremitatem*).

OUPNEK'HAT XI.

Proindè *akt*, quòd productum faciens omne est, cum *maschghouli* externo et interno conforme fit : et alimentum etiam in omni loco conforme fit (*cuilibet loco, rei congruum est*); quòd (*quia*) omnia cum eo viventia sunt, et ex eo motum faciunt; et ex ipso hoc alimento super hunc mundum et super illum mundum victoriam obtinent : omnis mundus etiam ex alimento est, et etiam comedens alimentum.

Infrà, N.° XCIX, p. 46.

Et terra etiam alimentum est, et etiam comedens alimentum : et terra (*mundus alter, behescht*) etiam alimentum est, et etiam comedens alimentum.

Cùm omne ex eâ crescat, alimentum est : et cum ex (*rebus*) crescentibus ejus (*ex eâ*), quod *korban* factum fiat, alimentum τῶν *Fereschtehha* efficiatur; et è pluviâ, quæ ex illo mundo venit, alimentum τῶν *Fereschtehha* efficiatur; et è pluviâ, quæ ex illo mundo venit, alimentum terræ fiat; comedens alimentum (*terra*) est.

Proindè terra etiam edens est, et etiam edulium : et ille (*alter*) mundus etiam edens est, et edulium etiam est; id est, omnes mundi edentes, unus alterum, et edulium, unus alterius sunt [1].

Quicunque hoc modo intelligit, edens totum mundum et edulium totius mundi fit : et, quamvis omne edens et edulium, unum (*ergò*) alterum sit; attamen sciens hanc significationem dominus omnis (*rei*) efficitur : is dominum non habet : ex alimento, quòd robur servitii divini (*ad cultum Dei, ex eo*) simul venit, victoriam super illum mundum (*super behescht*) obtinet; et à τῷ dare alimentum (*omnia*) subjecta ei fiunt.

1. Terra, è quâ omnia crescunt, dùm *korbano* τῶς *fereschtehha* enutrit, alimentum est; dùm pluviam sorbet, comedens : cœlum (*behescht, fezza*), pluviâ ex eo dilapsâ, et à terrâ absorptâ, alimentum est; per *Fereschtehha* verò, *korbano* nutritos, comedens est.

OUPNEK'HAT XI.

Explicatio productionis aquæ genitalis (spermatis).

FIGURA totius mundi, quod *Pradjapat* est, semen genitale (*sperma*) ejus, οἱ *Fereschtehhai mokel* (*præfecti*) sensuum, sunt: et semen genitale τῶν *Fereschtehha*, pluvia est : et semen genitale pluviæ, vegetabilia est : et semen genitale vegetabilium, alimentum (*est* : *et*) semen genitale alimenti, ipsum hoc semen genitale : (*et*) semen genitale seminis genitalis, corpora animantium : et semen genitale corporum, corda : et semen genitale cordium, intellectus est (*sunt*) : et semen genitale intellectuum, loquela ; id est, loquela post τὸ intelligere est: et semen genitale loquelæ, opus est : et opus et figura, persona est : et persona mundus Dei est : et hic mundus Dei, forma alimenti est : et alimentum forma lunæ est ; id est, *mokel* omnium vegetabilium est. XCVI. *Suprà, T. I, N.° XXVI, p. 153.*

Quisquis hoc corpus (*esse*) [formam] mundi Dei, et formam alimenti, et formam lunæ ut scivit, *maschghouli* facit, in mundum lunæ ut pervenit, forma lunæ fiat : et alii eum (*esse*) lunam ut sciverunt, cum eo (*illi*) *maschghoul* fiant.

Prani, quòd forma τῦ *Brahm* est, in corpus, quòd mundus Dei est, cum hoc modo ingreditur.

[1] *Expositio τῦ venire τὸν pran in corpus.*

PRIMUM, è viâ capitis (*extremitatis*) digitorum pedis, intravit : illud membrum pedis nomen obtinuit. XCVII. *Infrà, N.° C, p. 62.*

1. In *ms.* nationali nec titulus, nec alinea est : textus pergit; et sensus id postulat, phrasi præcedenti introitum τῦ *pran* in corpus indicante. Vel titulus, *expositio τῦ venire* etc. antè phrasim, *Prani*, *quòd forma* etc. ponendus erat.

OUPNEK'HAT XI. Ex illo loco, cum crure (*ad crus*) ut pervenit, illud membrum cruris nomen obtinuit.

Post ab illo (*posteà*), [*Brahm*] cum τῷ *pran* dixit : locum sume, qui amplitudinem habuerit. Cum ventre (*in ventrem*) intravit : illud membrum ventris nomen obtinuit.

Post ab illo, *Brahm* jussit (*dixit*), quòd, in locum majorem ab hoc (*ventre*) intra. In pectus intravit : illud membrum pectoris nomen obtinuit.

Discipuli τῶ *Sarkeratschheh rek'heschir*, quoniam calorem naturalem in stomacho invenerunt, ipsum illum calorem naturalem (*esse*) *Brahm* ut sciverunt, cum eo (*illi*) *maschghouli* faciunt : discipuli ex illo (*illius*) *rek'heschir*, cor; quod in medio pectoris est, ipsum illud cor *Brahm* (*esse*) ut sciverunt, cum illo (*illi*) *maschghouli* faciunt. Quibusque ambobus locis, *Brahm* est.

Post ab illo, *pran* è pectore cum sursùm tendens fuit, et in capite locum suum fecit : illud membrum capitis nomen obtinuit.

Et caput, è collo usquè ad cerebrum est : et hæ divitiæ in illo loco est (*sunt*); quòd, visus sit, et auditus sit, et loquela sit, et cor [1] sit, et odoratus sit.

Quoniam hæ omnes divitiæ (*virtutes*, *potentiæ*) in capite sunt, illud membrum capitis nomen obtinuit.

Quicunque super illâ significatione attentè considerans fit, omnes opes ei (*acquisitu*) faciles fiunt, et omnes sensus submissi (*subjugati*) ei fiunt.

---

1. Observandum potentiam *cordis* cogitantis, hic poni in capite; *infrà*, *N.° C*, *p.* 58, in pectore.

OUPNEK'HAT XI.

Disputatio sensuum, cum uno alterius.

OMNES sensus in capite (*puncto*) magnitudinis suæ (*super magnitudine suâ*) cum uno alter sermocinationem fecerunt; quòd, nos magni sumus: et quisque unus dixit, quòd, ego super habens (*sustentans*) corpus sum. Et ratum dederunt (*fecerunt*), quòd; omnes, unus unus (*unus post unum*) è corpore extrà eamus: è τῷ ire (*abire*) quocunque, quòd corpus cadet et periens fiet, super habens corpus ipse ille est. XCXVIII. *Suprà, T. I, N.° LIX, p. 281-282.*

Loquela abiit: corpus mutum factum est; sed comedebat et bibebat. Visus abiit: corpus non videns (*cæcum*) factum est; id comedebat, bibebat. Auditus abiit: corpus surdum factum est; sed comedebat, et bibebat. Cor abiit: corpus quidquam non intelligebat, et non recogitabat; sed comedebat et bibebat. *Pran* abiit: corpus cecidit, et dispersum factum est (*in partes putrefactione labentes divisum*).

Corpus è respectu (*causâ*) dispersionis (*membrorum*) *scherir* (*cadaveris*) nomen obtinuit.

Quisquis dispersionem corporis hoc modo intelligit, peccata, quæ inimici interni ejus sunt, et inimici externi ejus etiam omnes, sicut corpus cadunt et dispersi fiunt (*in partes dividuntur*).

Sensus denuò, cum uno alter contentionem (*disputationem*) fecerunt, et dixerunt, quòd; ex τῷ intrare quocunque corpus supersurget, is magnus et super habens (*sustentans*) corpus est.

Unus unus (*unus post unum*) intraverunt: corpus super non surrexit.

Quandò *pran* intravit, corpus super surrexit.

OUPNEK'HAT XI. Suprà, N.° XCV, p. 36. Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) nomen *τῦ pran*, *akt* fuit; id est, apparens faciens omne, et super habens (*sustentans*) corpus.

Omnes sensus cum *pran* dixerunt, quòd; tu super habens (*sustentans*) omne; tu dominus noster es; nos omnes ex te sumus.

Conforme huic significationi, in *mantr τῦ Beid* memoratum est, quòd; omnes sensus cum *pran* dixerunt, quòd; tu è nobis es, et nos è te sumus.

Quoniam sensus sciverunt, quòd *pran* (*ens*) magnum est, omnes potentias (*virtutes*) suas cum eo (*in eum*) transire fecerunt; et is approbatum fecit (*assensum præbuit*).

Quandoquidem omnes illi (*sensus*) magnitudinem cum *pran* dederunt, et *pran*, illam approbatam fecit (*libenter accepit*), et ortus *τῦ pran* super omne apparens fuit, *pran*, *τῦ prabat* nomen obtinuit; id est, manè sincerum (*verum*).

Et quoniam omnes sensus, tempore somni, in *pran* occasum faciunt, et deorsùm eunt, nomen *τῦ pran*, *saïm* fit; id est, vesperè.

In tempore vigiliæ, quòd rursùm sensus apparentes facit, nomen *τῦ pran*, *aheh* fit; id est, dies.

Et *pran*, tempore quo *apan* factus, omnibus sensibus occasum facit (*illos omnes occidere facit*), nomen ejus nox fit.

Brahmen.

XCIX. Infrà, p. 45. Ó *mokel* loquelæ, quod ignis est, loquela (*τῦ*) *pran* est: ó *mokel* visûs, quod sol est, visus (*τῦ*) *pran* est: ó *mokel* cordis, quod luna est, cor (*τῦ*) *pran* est: ó *mokel* (*τῦ*) auditûs, quod *djehat* est, auditus (*τῦ*) *pran* est.

Vis (*virtus*) collectorum sensuum, *pran* est. OUPNEK'HAT XI.

Hoc modo dictum fuit, quòd, *οἱ mokelan* in corpore sensus sunt, *οἱ mokelan* extrà, ignis, et sol, et luna, et *djehat* sunt.

Harnden, filius τȣ̃ *rek'heschir* memorati, qui doctus fuit, hoc modo dixit, quòd; ego *pran* sum : cuicunque personæ, aliquid quod cum me (*mihi*) non dat, proprietas (*dominium*) illius rei non est; id est, quidquid simul advenire factum fiat (*acquisitum*, *collectum fiat*), propter τὸν *pran* est. *Suprà, T. I, N.° XVI, p. 50.*

Quisquis illam rem propter τὸν *pran* (*esse*) non scivit, dicas (*quòd*) illa res in possessione ejus non est.

Veritatem τȣ̃ *pran*, quod collecti sensus est, ego qui *Harnden rek'heschir* sum, benè (*rectè*) scio. Ego, cum *maschghouli* τῷ *pran*, forma τȣ̃ *pran* factus sum.

Quisquis τὸν *pran*, ipso hoc modo comprehendit, omnia animantia, sine libertate facta (*quddam vi et necessitate*) quidquid habent, cum eo (*illi*) munus (*donum*) dant.

Pran, cum omnibus sensibus, et *mokelan* internis et externis, collectum hoc omne *sati* nomen habet.

Et, *sat* [1] nomen τȣ̃ *pran* est : et *t* nomen alimenti : et *i*, nomen solis.

Hoc, *trabrat* dicunt; id est, tres (3) res unum facere.

Quemadmodùm tres (3) res in oculo sunt; quòd, τὸ album, et τὸ nigrum, et pupilla sit.

Quicunque hanc veritatem τȣ̃ *sati* hoc modo scit, unquàm mendacium non dicit : et si, quandòque mendacium etiam dicit, rectum (*verum illud*) sit (*erit*).

Pran loquelam suam funem tenuem cùm effecisset, (*et*) nomina funi incisa (*insculpta*) fecisset, omnem mundum ligavit:

1. In margine, *s*, *nomen* τȣ̃ *pran*.

OUPNEK'HAT XI. quid?.(*nam*) omnis mundus in vinculum nominis ceciderunt (*omnia in mundo nomine cognita distinguuntur*); et nomen è loquelâ productum fuit, et omnia nomina cum loquelâ dicta fiunt.

Suprà, T. I, N.° XXVI, p. 152.

Quisquis hoc scit: *pran*, cum loquelâ, [et] nominibus omne ligavit: et omnis mundus ei, similis personis quæ, illas ligatas (*aliquis*) ut adduxerit, consensum muneris (*dandi*) faciat (*præbeant*), ei munus et tributum dant (*dat*).

Mensura *brahti*, quæ magna mensurarum est, cum loco (*vice*) τȣ *pran* est: et mensuræ aliæ [(*vice*) sensuum: quandoquidem *pran* cum loco (*vice*) regis corporis est; id est, omnes personæ regibus munus et tributum dant], cum loco (*vice*) membrorum corporis τȣ *pran.*

Et *pran*, quandoquidem cum mensuris coopertum fuit; ex hoc respectu (*idcircò*) mensuras *tschehend* dicunt; id est, τὸν *pran* operuerunt.

Suprà, T. I, N.° II, p. 10.

Quisquis super veritate mensurarum hoc modo attentè considerans fit, cum quocunque tractu (*ad quamcunque regionem*) quòd eat, et quodcunque peccatum quòd faciat, hæ mensuræ, peccata ut operuerunt, custodiam ejus faciunt.

Et conforme huic (*significationi*) in *mantr* τȣ *Beid* alio etiam est; *Dabrik tsema* nomine *rek'heschir* dixit: *prani*, quòd custodiens omnes sensus est, eum ego vidi; ipse hic *pran* est, quòd custodiens omnem mundum (*is*) est. Semper in actione suâ est (*semper agit*); et ullo tempore somnum non capit.

Et *pran*, cum quâque viâ it; id est, omni (*rei*) motum dat, et in corpore cum viis diversis circuit.

Et ipse hic *pran* in omnibus *djehat* et omnibus mundis plenus est (*omnia spatia, omnes mundos replet*): in medio horum motum facit.

O *pran*, ô *Andr!* id est, rex magne! omnes opus facientes mercedes opus suî, quemadmodùm thesaurum in terrâ reconditum faciunt, in corporibus tuis custoditas habuerunt.

Omnes mundos *pran* comprehensos fecit (*facit*).

Bhout âkasch, quòd circumdans (*comprehendens*) omne est, et *prani*, quòd forma mensuræ *brahti* est, eum complexum fecit : et *bhout âkasch* cum vi (*robore*) τοῦ *pran* stans est (*subsistit*).

Quemadmodùm τὸν *bhout âkasch pran* custoditum habuit, omnia animantia, è *Brahma* sumpta (*à Brahma incipiendo*), usquè cum formicâ, *pran* omne custoditum habuit.

Oportet (*homo*) sciat, quòd : hujusmodi *pran* ego sum.

Et post ab hoc (*post hoc*) expositio divitiarum et magnitudinum τοῦ *prani*, quòd omni loco plenus est (*omnia loca implet*), facta fit.

E loquelâ hujus *pran*, terra, quòd vegetabilia ex eâ producta fiunt; et ignis, quòd coquens vegetabilia est, sicut duo filii producta facta. *Suprà*, p. 41.

Quemadmodùm pater filio servitium ut præcepit, ab eo (*diversas*) res petit; loquela à terra et igne alimenta ut petiit, comedit. Hæc ambo servitium ejus cum loco ut adduxerunt (*illi servientia*), omnem rem propter eam præsentem faciunt.

Quisquis divitias et magnitudinem τοῦ *pran* hoc modo intelligit, usquè (*ad*) locum quo (*ubicunque*) terra et ignis est, omne submissum (*subjugatum*) ei fecerunt : et quoad terra et ignis stantia sunt (*subsistunt*), divitiæ ejus stantes manent.

Ex halitu (*è respiratione*) ipsius hujus *pran*, quòd odorem capit, duo filii; unus, *fezzaï*, quòd animantia in illo motum faciunt, et vox (*sonus*) ex eo audita fiat; secundus, ventus, quòd odores suaves affert; producti fuerunt.

Quemadmodùm pater filio servitium præcipit, hi τῷ *pran* servitium faciunt.

Quisquis divitias et magnitudinem τῦ *pran* hoc modo scit, usquè (*ad*) locum quo *fezza* et ventus est (*omni loco*), omnia subjugata ei fiunt; quoad *fezza* et ventus est, divitiæ ejus stantes manent.

Suprà, N.° XCV, p. 38, 43.

Et è visu τῦ *pran* duo filii; unus, mundus τῦ *behescht;* quòd, pluvia ex illo venit, et fruges (*grana*) crescere facit; secundus, sol, quòd, è lumine ejus omnis res visa fit; producti fuerunt.

Quemadmodùm pater filio servitium præcipit, hi visui et τῦ *pran* servitium faciunt.

Ex auditu et τῦ *pran* duo filii; unus *djehat*, quòd voces ex eo veniunt, et causa τῦ audire voces est; secundus, luna, quòd cognoscens (*cognoscere faciens*) tempora operum est; productus est (*producti sunt*).

Et quemadmodùm pater filio servitium præcipit, hi auditui et τῦ *pran* servitium faciunt.

Et è corde τῦ *pran* duo filii, unus aqua, quòd purum faciens corpus, et augens fiduciam (*fidem*) est; secundus, *Bran*, *mokel* aquæ, quòd auctos faciens natos est; producti fuerunt.

Et quemadmodùm pater filio servitium præcipit, hi servitium cordi τῦ *pran* faciunt.

Quemadmodùm aqua principium omnis (*rei*) est, quòd omnia elementa ea collecta facit, et reliqua elementa officina (*fabrica*) ejus est : ipso hoc modo *pran* pater elementorum est, et omnia elementa officina ejus.

Cùm elementa (*esse*) natos sensuum dictum sit, proindè elementa quomodò (*esse*) natos τῦ *pran*, dictum fiat?

Dictum fit, quòd quocunque tempore (*quandocunque*, *cùm*)

sensus nati τȣ̃ *pran* sint, elementa, quæ nati sensuum sunt, certò nati τȣ̃ *pran* sunt futura : quidquid ex filio est, ex patre est; et illud quod ex patre est, è filio est. [1]

Ex hoc scitum fiat, quòd, quidquid in intrà corpus est; id est, in halitu (*respiratione*) : et quidquid in extrà corpus est; [id est], in horisonte est, unum est.

Sciens hoc verbum, *Mehdas* nomine, filiis (*suis*) hoc modo dixit, quòd, ego sensus et τȣ̃ς *mokelan* sensuum cum (*me*) ipso unum (*esse*) scio, et (*me*) ipsum cum sensibus et τοῖς *mokelan* sensuum unum scio : et ego, qui *pran* sum, hæc omnia ex me producta fuerunt, nutrita (*servata à*) me sunt.

Pran mons est, quòd visus, et loquela, et auditus, et cor in eo est; et hæc in seipsum deorsùm tulit (*descendere fecit*) : et τὸν *pran*, cum collectis his (*rebus*), *Brahm guer* nominant; id est, mons Dei.

[Montem Dei ex illo respectu dixerunt, quòd fodina gemmarum sensuum est.]

Quisquis veritatem τȣ̃ *pran* hoc modo scit, super omnia peccata, quæ inimici ejus sunt, victoriam obtinet; peccata, in seipso, deleta efficit.

Ipsum hunc *pran*, *aschou* dicunt; id est, motum dans omni.

Et ipse hic *pran* divitiæ (*opulentia*) etiam est; et sine divitiis etiam est.

Oἱ *Fereschtehha* et οἱ *mokelan*, qui τὸν *pran* divitias magnas (*esse*) ut sciverunt, cum eo (*illi*) *maschghouli* faciunt, cum illis (*iis*) divitias dat.

Ex hoc apparens est, quòd, tempore quo homo somnum facit, halitus qui ex ore supervenit (*exit*), [vocabulum (*sonus*)]

---

1. Filii, et filiorum filii etc. corpus patris efficiunt; indè, quidquid è patre exit, è filio exit. Sic, ascendendo, omnia in unum resolvuntur.

 p'hou p'hou exit; ipsum hoc signum divitiarum est; quòd *οἱ mokelan* sensuum cum hoc vocabulo (*huic sono*) *maschghouli* faciunt.

Et *οἱ Djenian*, quòd *τὸν pran* (*esse*) divitias magnas non sciunt, ex hoc est, quòd cladem comedunt, et victoriam non obtinent.

Et ille qui *τὸν pran* divitias sciens, *maschghouli* facit, is etiam similis *τῶν Fereschtehha* fiat.

Quicunque veritatem *τοῦ pran* hoc modo scit, super omnia peccata, qui inimici ejus sunt, victoriam obtinet, et peccata in seipso destructa efficit (*annihilat*).

Et ipse hic *pran* mors etiam est, et [vita [1]] etiam est.

Et in loco alio *τοῦ Beid mantr* etiam memoratum est: ipse hic *pran* est, quòd, quocunque tempore cum (*versùs*) deorsùm motum facit, *τοῦ apan* nomen obtinet: et simul ac post (*deindè*) is *τῷ apan* ligatus fuit, tempore quo cum (*in*) sursùm tendens fiat, *τοῦ pran* nomen habet: quoad cum *apan* ligatus fuit (*est*), *pran* corpus ut reliquit (*relinquens*) non abit.

Et hic *pran*, quòd sine cessatione est, ei mors non est: quoad cum corpore, quod moriens est, addictionem habet, cum corpore sit (*est*): et sensus, et corpus moriens semper cum *pran* sint (*sunt*).

Et ille ipse (*à se*) sine cessatione est: et corpus et sensus semper cum *pran*, in omni tempore, in diversis mundis, sursùm et deorsùm; id est, (*in*) gradibus *τοῦ behescht*, et gradibus descensûs *τοῦ douzakh*, simul viâ (*comites*), unum (*cum*) altero sunt.

Pran, quòd non moriens est, cum corpore et sensibus,

---

1. *Ms.* nat. *heiat*, *vita*; in meo *ms.*, *pran*, amanuensis incuriâ.

quod moriens est; quandò quæque duo simul viâ (*comites*) sint, *pran* hæc nutrit (*servat*).

Et ab his *pran* immunis est: quid? (*nam*) hæc in contingentiâ cessationis sunt (*contingere potest ut cessent*): et *pran* sine cessatione est.

Quicunque hoc modo intelligit, in illum (*superiorem*) mundum ut ivit, sine cessatione fit: et omnes homines illius mundi eum (*esse*) sine cessatione vident.

Ipse hic *pran*, cum figurâ τῶ *porsch* factus, in corpus intrat, quod calefaciens (*calidum*) est: ipse ille *prani*, quòd intravit, etiam is calefaciens est. Centum annos, in corpus ingressus, manet: ex ipso hoc respectu (*idcircò*) vita hominis centum annorum fixitatem [1] (*determinationem*) obtinuit.

[Id est, usquè ad centum annos vis sensuum super loco manet (*subsistit*); et post à centum annis, quòd vis sensuum abivit, dicas, *pran* etiam abivit.]

Quoniam in corpus ingressus, centum annos manet, ex hoc respectu *ssad ratsch* nomen obtinuit; id est, pronuncians centum *äiet* τῶ *Beid*: quoniam quisquis legit (*pronunciat*), cum vi (*virtute*) τῶ *pran* pronunciat, nomen illius *pran*, *ssad ratsch* fuit.

Et quoniam *pran* omnem mundum in medio suî ipsius custoditum habet, ex hoc respectu (*ideò*) quòd omne in eo est, *bad* etiam [nomen] obtinuit; id est, custoditum habens in medio suî.

Et quoniam quisquis (*librum*) *Beid* legit, *aïetha* τῶ *Beid*, cum vi τῶ *pran* in corde suo ut custodita habuit, et habet (*retinet*); *pran*, *bad* etiam nomen obtinuit.

---

1. Observandum nihil hîc de vitâ mille annorum, dictum: proindè libri *Beid*, illo tempore compositi, quo vita hominis centum annorum erat; 17.° circiter antè Ch. nat. sæculo.

OUPNEK'HAT XI.

Et quoniam *pran*, omnes sensus ut cepit, in seipsum deorsùm fert, *garsch* [1] nomen obtinuit; id est, capiens.

Et *apan* factus, *mad* nomen obtinuit; id est, ebrius vibrans sperma (*semen genitale*).

Et hæ ambæ qualitates, quòd in eo, uno loco, collectæ factæ (*sunt*), *gardesnad* [2] nomen obtinuit; id est, capiens et vibrans.

Et quoniam omnis mundi amicus is est, ex hoc respectu, *Beschvamtr* nomen obtinuit; id est, amicitiam (*ergà*) omnem mundum (*amicus totius mundi*).

Quoniam *οἱ mokelan* sensuum omnes servitium ei faciunt (*fecerunt*), cum *pran* (*τῷ pran*) dixerunt, quòd tu *bam* es; id est, dignus veneratione : ex hoc respectu quòd *mokelan* sic dixerunt, *bam diw* nomen obtinuit.

Et quoniam custoditum habens à peccatis est, ex hoc respectu *atr* nomen obtinuit.

Quoniam custodita habens omnia animantia est, ex hoc respectu *bhardouadj* nomen obtinuit; id est, custodita habens animantia.

Et quoniam omnes *mokelan* eum magnum suum (*seipsis majorem*) dixerunt, ex hoc respectu, *schascht* nomen obtinuit; id est, protectio omnis entis.

Quoniam in omnia corpora et sensus primùm is intravit, ex hoc respectu *prakasch* nomen obtinuit; id est, intrans priùs ab omni.

Et quoniam purum faciens omne est, ex hoc respectu, *madbani* nomen obtinuit; id est, purum faciens omne.

Quoniam *pran* dixit, quòd, omne ego sum, et in nobile

---

1. In *ms.* nat. *garnes*.
2. In *ms.* nat. *garnes mad*.

et ignobile ego intravi; ex hoc respectu *tschhoudr soukt maha-soukt* nomen obtinuit; id est, intrans in ignobile et nobile. OUPNEK'HAT XI.

Et quoniam sensus elogium τῦ *pran* fecerunt, et *pran* elogium eorum approbatum fecit : ex hoc respectu, *soukt* nomen obtinuit; id est, approbatum faciens.

Et quoniam in omnia animantia ingressus, ipsam (*suam*) magnitudinem obtinuit, et illa etiam magna fecit : ex hoc respectu, *rak* nomen obtinuit; id est, magnus.

Et quoniam in omne ingressus, omne magnum fecit, ex hoc respectu, *arohedah* nomen obtinuit; id est, is parvus et magnus.

Et quoniam in omne ingressus, iens fuit, ex hoc respectu, *pad* nomen obtinuit; id est, iens faciens omne.

Et quoniam dans mercedem operum est, et ei mercedem dans non est : ex hoc respectu *atschher* nomen obtinuit; id est, dans omnes mercedes.

Et quoniam omne illud quod suprà memoratum fuit, cum omnibus *dïethaï* τῦ *Beid* et *Beid* (*librorum Beid*), et omnes voces, in eo est, *pran* nomen obtinuit : ex hoc respectu (*idcircò*) omnes res (*esse*) *pran*, et *pran* (*esse*) principium operum, oportet scivit (*scire*).

Andr, in tempore τῦ *korban mahabarat* quod *Beschvamtr* faciebat, propè *Beschvamtr* ut ivit, sedit. *Beschvamtr* mille *dïet* τῦ *Beid*, quòd [1] intrà *brahti* est, legit, et dixit : ô *Andr!* alimentum tuum hoc est. Et à benedictione τῦ legere hæc mille *dïet*, *Beschvamtr*, locum amicum (*carum* τῷ *Andr*) obtinuit.

Andr dixit : ô *Beschvamtr rek'heschir!* tu cum loco (*ad*

1. *Ms. daroun. Legerem dar vazan brahti, in mensurâ brahti; z inserendo.*

OUPNEK'HAT XI. *locum*), quòd ego, illum amicum (*dilectum*) habebam, pervenisti : alterâ (*vice*) lege.

Beschvamtr rursùs mille [vicibus hæc] *dïethaï brahti* ut legit, dixit : [ô *Andr!*] alimentum tuum hoc est. A benedictione τȣ hoc legere, cum loco qui amicus magis (*carior* τȣ̃) *Andr* erat, pervenit.

Iterùm *Andr* dixit : ô *rekheschir!* cum loco cariore meo pervenisti : aliâ (*vice*) lege.

Rursùm *Beschvamtr* mille vicibus hæc *dïethaï brahti* cùm legisset, dixit : alimentum tuum hoc est. A benedictione τȣ hoc legere, *Beschvamtr* cum loco, qui juxtà τὸν *Andr* carior ab ambobus (*præcedentibus*) locis fuit, pervenit.

Andr multùm læto statu factus, dixit : ô *Beschvamtr!* cum carissimis locis meis pervenisti : nunc quidquid vis à me pete, quòd ego illud cum te (*tibi*) dem.

Beschvamtr dixit : quòd, ipsum hoc vos volo (*cupio possidere*); et desiderium habeo, quòd, quemadmodùm estis, vos sciam (*cognoscam*).

Andr dixit : ô *rek'heschir!* ego *pran* sum; et tu etiam *pran* es : omne motum et quietum *pran* est : et hic sol splendore calefaciens etiam *pran* est : in omnem *djehat* (*omnes tractus*, *superficies*) cum figurâ solis factus intravi : et alimentum meum ipsa hæc *dïethaï* τȣ *Beid* est : et in mensurâ *brahti*, quòd legisti; et illa *dïethaï* forma aquæ vitæ, et dilectum omnis (*entis*) est (*sunt*), et nutriens omne est; et ego cum figurâ solis splendore calefacientis factus, mansi (*maneo in illâ mensurâ*).

Et *somreh* (*intelligentiam*, *explicationem*) horum mille *aïet*, quæ *Beschvamtr* tribus (3) vicibus legerat, *Andr* cum eo (*illi*) dedit.

Quoniam *Brahti* triginta et sex (36) litterarum est, et mille vicibus quòd illam mensuram pronunciant, triginta et sex (36) mille (*millia*) litterarum fit; dies centum annorum etiam tringinta et sex (36) mille fiunt [1]. Et quoniam litteræ τȣ̃ *brahti* omnes vocales (*accentus*) habet (*habent*), litteræ (*consonantes*) cum loco (*vice*) noctis sunt, et vocales, cum loco diei : quòd, cum loco noctis-diei (*diei integri vice*, *summâ*) centum annus (*anni*) est.

Proindè merces (*mensuræ*) *brathi* hæc fuit: vitam naturalem, quæ centum annorum est, *Beschvamtr* obtinuit.

Et aliquis, qui hoc scit, hanc vitam ut obtinuit, et forma cognitionis factus est, et forma τῶν *Fereschtehha* factus, et forma τȣ̃ *Brahm* factus, et sine cessatione factus, cum omnibus *mokelan* sensuum unum fit.

Et *Andr* cum *Beschvamtr* dixit : hoc quod ego sum, is est: et illud quod is est, ego sum.

Et in *mantr* alio τȣ̃ *Bed* etiam conforme huic est, quòd sol, *âtma* motus et quiescens est : hoc modo oportet illum videre.

Quisquis *pran*, quòd forma τȣ̃ *âtma*, et quinque (5) divisionum (*portionum*) est, *akt* (*esse*) scit; id est, omnes res ex eo apparentes fuerunt et sunt; is sciens principium veritatis est. *Suprà*, *N.° XCV*, *p.* 36.

Et illæ quinque (5) (*divisiones*), hoc est : terra, et ventus, et *bhout âkasch*, et aqua, et ignis.

Prani, quòd forma τȣ̃ *âtma* est, ipsa hæc quinque (5) est: et ipsa hæc quinque (5) *akt* est; quòd (*quia*) omnis res ex his quinque (5) supervenit (*exit*), et in ipsa hæc quinque (5) deorsùm it (*descendit*).

---

1. Hinc duo eliciuntur. 1.° Mensura, fixum litterarum numerum continet. 2.° Annus, tempore quo *Oupnek'hat* compositum est, 360 dierum erat; et vita hominis, centum annorum. Vide *suprà*, *p.* 49, *not.* 1.

Quisquis super hac veritate attentè considerans fit, protectio omnium sociorum (*æqualium*) suorum efficitur.

Et quisquis in his quinque intelligit, quòd, comedens quodnam est; et edulium; quodnam; appetitus (*appetitiò ciborum*) ejus multus fiet, et alimentum multum cum eo (*illi*) perveniet.

Illa veritas hoc est, quòd, aqua et terra edulium est; et edulium ex his ambobus simul provenit: et ignis, et ventus, edens est; quòd à vento ignis augescit, et ab igne alimentum coctum fit: et *bhout âkasch* locus omnis (*rei*) est; id est, edulium et edens in illo sint.

Quicunque hanc veritatem scit, protectio omnium sociorum (*concivium*) suorum fit: et quoniam edentem et edulium intelligit, appetitus ejus multus fit, et alimentum multum cum eo (*illi*) pervenit.

Et in ipsâ hac terrâ et aquâ, etiam quòd edulium est, [et etiam edens]: illud quod simul provenit, vegetabilia, edulium est, et animalia, edens; quòd (*quia*) animantia vegetabilia comedunt.

Et in medio animantium etiam, quidquid [dentis] (*è*) latere sursùm et deorsùm habet, sicut homo et alia, edens est; et præter hæc (*his exceptis*) maxima *pars* (*pleraque*) animalium, edulium est: quid? (*nam*) illa quæ [dentes] ambobus lateribus habent, majora sunt ab illis quæ non habent; et fixum est, quòd edens ab edulio majus est.

Quisquis hanc veritatem scit, major à sociis suis fiet.

Quisquis in medio edulii et edentis τὸν *âtma* apparentem et lumen (*esse*) scit, is etiam in medio omnis (*rei*) apparens et lumen efficitur.

Quisquis τὸν *âtma* in medio vegetabilium et animalium

apparentem et lumen (*esse*) scit, is etiam in medio omnis (*rei*) apparens et lumen efficitur.

[Signum τῦ esse τὸν *âtma* in vegetabilibus, humor (*succus*) illorum est : et] signum τῦ esse τὸν *âtma* in animantibus, cor illorum est.

Quoniam in animantibus humor etiam est, et cor etiam est, in illis *âtma* apparens magis et lumen magis est : et in vegetabilibus, humor (*succus*, *humiditas*) est; et cor, sicut animantibus, non est.

In medio animantium, etiam in ipso hoc homine, *âtma* apparens magis et lumen magis est. Quarè? quòd (*quoniam*) intellectus perfectus in homine est.

Cum respectu illo (*ideò*) quòd homo est, ut intellexit, (*intelligens*) loquitur; ut intellexit, videt, et plura è venturis (*rebus*) scit, et res sciendas et non sciendas intelligit; et, è corpore (*per corpus*) quod moriens est, vult quòd τὸν *âtmaï* non morientem sciat : hæc opulentia (*hæ divitiæ*) scientiæ quoniam peculiaris (*propria*) homini est, ei super alia animantia exuberantia (τὸ *ampliùs*, *præeminentia*) est.

In omnibus animantibus aliis ipsa hæc scientia (τῦ) edere et bibere est : et, sicut hic (*homo*), intelligentia non loquuntur, et intelligentia non vident, et ventura non sciunt, et sciendum et non sciendum non intelligunt : in medio horum ipsa hæc quantitas scientiæ est.

Omnia animantia conforme (*convenienter ad*) scientiam et intellectum suum, quæ in hoc mundo habuerunt, cum mundis aliis (*ad mundos alios*) eunt.

Ipsa hæc persona, homo, mare circumdans (*oceanus*) est, et altior ab omnibus mundis est.

Tempore quo ei volitio (*desiderium*) deliciarum mundi terræ

sit, ullus aliquis (*quisquam*) non dicat, quòd is conveniens his (*his condignus*, *proportionatus*, *congruens*) non est; quin imò is condignus altiùs ab illo est (*majoribus*, *altioribus dignus est*) : tempore quo volitio mundi τῦ *fezza* fit, ullus aliquis non dicat, quòd is conveniens huic non est; quin imò, condignus altiùs ab illo est : tempore quo volitio deliciarum mundi τῦ *behescht* (*illi*) est, ullus aliquis non dicat, quòd is condignus huic non est; quin imò, is condignus altiùs ab illo est.

Hæc persona plena è volitionibus est.

Et quinque (5) res in hac personâ sunt : calor, qui in hac personâ est, ignis est : et quilibet locus, quòd (*quò meatum*, *transitum*) habet, *bhout âkasch* est : et sanguis, et flegma, et sperma (*semen genitale*), quod in eâ est, aqua est : et totum corpus, pulvis (*terra*) est : et *pran* ejus, ventus est.

Suprà, p. 54.

Et ipse hic *pran*, quinque divisiones (*divisionum*) est; quòd, *pran*, et *apan*, et *bian*, et *saman*, et *ad(v)an* sit.

Et omnes *mokelan* sensuum in medio *pran* et *apan* sunt; quòd visus, et auditus, et cor, et loquela, est.

Et in tempore τῦ transire (*mori*), hæc omnia in τῷ *pran* deleta fiunt (*annihilantur*); et *pran*, cum vento τῦ extrà unum fit.

Opus τῦ *korban* particulare (*proprium*) corpori est : et hæc omnia, officina (*eorum*), loquela et cor est; quòd, quidquid in cor transivit, cum linguâ (*ad linguam*) venit; et quidquid cum linguâ venit, cum opere (*ad opus*) venit (*perficitur*).

Et opus τῦ *korban* etiam quinque (5) divisionum est : una, *aguen houtr;* altera, *darschen pouran mas;* alia, *tschatr mas;* alia, *pas;* alia, *sarm.*

Omnia *djak'ha* in his *djak'ha* est (*sunt*) : et hæc quatuor (*prima*) *djak* in *djak sarm* est (*sunt*).

Quemadmodùm super. equum homo eques (*conscensus*) est, et super sensus, *pran* eques est; super hæc *djak'ha sarm* eques est. OUPNEK'HAT XI.

Et *pran* forma mensuræ *brahti* est : quòd; quemadmodùm in mensuram *brahti* omnes mensuræ ingressæ sunt; omnes sensus in *pran* ingressi sunt : et, quemadmodùm una mensura *brahti* annumerata mille fuit (*ad mille provenit*), unus *pran* omnes res factus est. *Suprà, p. 51, 53.*

Quoniam in hoc *adhiaï*, usquè ad finem, modus cum loco adducere (*exequendi*) opera fuit, propterea præteritus (*relictus*) fit.

Adhiaï tertium absolutum est.

[*Adhiaï quartum.*] *Brahmen.* [1]

PRIMÙM, [antè ab omni] productione, *âtma* unicus fuit, et ulla (*res*) non erat. C. *Suprà, T. I, N.° VIII, p. 17.*

Atma volitionem fecit, quòd : productionem mundorum faciam : hos omnes mundos productos fecit.

Primùm has quatuor res productas fecit; *ânbheteh*, et *marikh*, et *mar*, et *ap*.

Et *anbheteh*, aqua est, quòd locus τῦ esse illam suprà *behescht* (*est*) : et *marikh*, mundus τῦ *fezza* est, quòd inter *behescht* (*et terram*) est : et *mar*, mundus terræ ; id est, morientia in eo sint : et *ap*, aqua, in subter omnibus tabulatis terræ est. *Infrà, N.° CXXXIX, init.*

Rursùs ille creans volitionem fecit (*voluit*), quòd hunc

1. *Adhiaï* peculiari dignum attentione. In exordio rerum, *âtma* solus et unicus: productio primorum agentium, sensuum et principalium corporis partium, elementorum, et eorum ad invicem accommodatio.

OUPNEK'HAT XI. mundum quem productum fecit (*hos mundos quos produxit*), custodes horum etiam productos faciat; ut, sine custodibus (*defectu custodum*) mundus [corruptus non efficiatur, et] defectuosus non efficiatur.

Ex hoc respectu (*quapropter*) volitionem fecit, quòd τὲς *loupalan*, (*qui*) custodes mundi sunt, productos faciat.

E medio aquæ *hikel* (*figuram*) quamdam sine sensibus adduxit.

Propter eam creans (*creator*) volitionem fecit, (*quòd*), os productum fiat : sicut ovum quod frangunt, os fissum (*apertum*) fuit; et, ex illo ore, loquela simul provenit; et è loquelà, ὁ *mokel* loquelæ, qui ignis est, apparens fuit.

Post ab illo (*posteà*) fissura (*apertio*) duorum foraminum nasi, apparens fuit : et, è naso, τὸ halitum percutere (*respirare*) apparens fuit : et ex τῷ halitum percutere, ὁ *mokel* τῶ halitum percutere, qui ventus (*aer*) est, apparens fuit.

Post ab illo fissura duorum oculorum apparens fuit : et ex oculo, visus apparens fuit : et, ex visu, ὁ *mokel* visûs, qui sol est, apparens fuit.

Post ab illo, fissura [duorum foraminum] duarum aurium apparens fuit : et, ex aure, auditus apparens fuit : ex auditu, ὁ *mokel* auditûs, qui *djehat* [1] est, apparens fuit.

Post ab illo, è pelle ejus sensus tactûs apparens fuit. Et pilus corporis productus fuit : et, ex illo, omnia vegetabilia apparens fuit (*apparentia fuerunt*).

Post ab illo, in pectore cor apparens fuit : è corde, ὁ *mokel* ejus, qui luna est, apparens fuit.

Post ab illo, umbilicus apparens fuit; quòd, super circà eum *pran* et *apan* simul ligati fuerunt.

1. *Djehat*, particulæ aeris, sonum transmittentis.

Post ab illo, locus τῷ pellere excrementum (*anus*), apparens fuit : et, ex illo, ὁ *mokel* ejus, qui *mout* (*mors*) est, apparens fuit.

Post ab illo, membrum peculiare generationis et procreationis (*penis*) apparens fuit : et, ex illo, sperma (*semen genitale*) apparens fuit : et, ex illo spermate, ὁ *mokel* ejus, qui aqua est, apparens fuit.

Et ipsi hi *mokelan* ejus (*corporis producti*), qui producti fuerunt, custodientes mundos sunt : et hi omnes *mokelan*, qui custodientes mundos sunt, à τῷ productos esse mundos, in vinculum mundorum, quod mare profundum est, lapsi sunt.

Et illos *mokelan* cum fame et siti captos (*iis obnoxios*) fecit.

Et *mokelan* cum *âtma* dixerunt; quòd, nobis locum fixum (*determinatum*) effice, quòd illo loco cùm fuerimus, aquam et cibum comedamus, et bibamus.

(*Atmâ*) figuram bovis præsentem fecit, (*dicens*), quòd, in hanc ingressi, cibum et aquam comedite.

Mokelan dixerunt, quòd, hoc etiam conveniens nobis non est.

Figuram equi præsentem fecit, (*dicens*,) quòd, in hanc ingressi, cibum et aquam comedite.

Mokelan dixerunt, [quòd in bove utilitatis abundantia est propter victum (*vitæ necessaria*); et in equo utilitas est propter equitationem hominis]; quòd hoc etiam conveniens nobis non est.

Post ab illo figuram hominis præsentem fecit, (*dicens*,) quòd, in hanc ingressi, cibum et aquam comedite.

Mokelan dixerunt, quòd, locum bonum obtinuimus; ex hoc respectu, quòd faciens opera pura in-à hæc figura est.

Post ab illo, *âtma* cum τοῖς *mokelan* dixit, quòd in sedes proprias (*vestras*) intrate.

OUPNEK'HAT XI.

Mokel ignis, loquela factus, in os ingressus (*est*) : et *mokel* ventus, *pran* factus, in nasum intravit : et *mokel* sol, visus factus, in oculum intravit : et *mokel djehat*, auditus factus, in aurem intravit : et *mokel* vegetabilia, pili factus, in tactum intravit : et *mokel* luna, cor factus, in pectus intravit : *mokel* mors, *apan* factus, in umbilicum intravit : et *mokel* aqua, sperma (*semen genitale*) factus, in instrumentum generationis et productionis intravit.

Quandò hi *mokelan* ingressi sunt (*fuerunt*), fames et sitis cum *átma* dixerunt; quòd, propter τὸ edere nos (*edulium nostrum*) etiam cogitationem fac.

Átma dixit : vos comparticipes ipsorum horum *mòkelan* efficio : vos partem propriam (*vestram*) ex omnibus his sumite.

Quisquis τὸ *korban* cum *mokelan* (τοῖς *mokelan*) dat, fames et sitis [comparticipes horum factæ, partem suam sumunt; è respectu illo (*ideò*) quòd, secùs (*nisi*) è fame et siti] *mokelan* τὸ *korban* approbatum non faciunt (*non accipiunt*).

Creans (*creator*) recogitavit, quòd, quoniam mundos et custodes mundorum productos feci, et illis famem et sitim dedi, propter alimentum horum etiam aliquid productum oportet facere.

Aquam in cor ut attulit (*aquam ut recogitavit*), ex illâ aquâ figuram, quòd quies et motus in eâ fuit, productam fecit.

Ipsa illa figura, quæ producta facta, ipsa illa alimentum facta (*est*).

Figura alimentum (*facta*), quoniam scivit; quòd ego edulium omnis (*rei*) sum, ex hoc respectu (*idcircò*) fugit.

Ipsa illa persona; ὁ *mokel* sensuum in eam ingressi fuerant; voluit cum loquelâ alimentum capiat (*caperet*); non potuit capere. Si cum loquelâ caperet (*cepisset*), cum τῷ nomen ferre

alimenti (*nominando alimentum*), loquens satiatus foret (*fuisset*): proindè scitum fit, quòd cum loquelâ alimentum non potuit capit (*capere*). ÒUPNEK'HAT XI.

Voluit cum odoratu alimentum capiat; non potuit capere. Si cum odoratu caperet ea, tum odoratu alimenti, odorans satiatus foret.

Voluit cum visu alimentum capiat; non potuit capere. Si cum visu caperet, cum τῷ videre [alimentum], videns satiatus foret.

Voluit quòd cum auditu alimentum capiat; non potuit capere. Si cum auditu caperet, cum τῷ audire nuncium alimenti, audiens satiatus foret.

Voluit quòd cum tactu alimentum capiat; non potuit capere. Si cum tactu caperet, cum tactione alimenti, tactionem faciens satiatus foret.

Voluit quòd cum recogitatione cordis alimentum capiat; non potuit capere. Si cum recogitatione cordis alimentum caperet, cum recogitare de alimento, recogitans satiatus foret.

Voluit quòd cum instrumento generationis et procreationis alimentum capiat; non potuit capere. Quòd si, cum instrumento generationis et procreationis alimentum caperet, è τῷ capere voluptatem consessûs (*commercii carnalis*), voluptatem capiens satiatus foret.

Tempore quo voluit, quòd ab *apan* vento (*per apan ventum*), qui *pran* factus, in ore sit (*foret*), alimentum capiat; cepit, et comedit.

Sumens et deorsùm ferens alimentum, ipse hic *apan* ventus est: vita τῦ *apan* venti, ipsum hoc alimentum est.

Creans (*creator*) denuò cogitationem fecit, quòd; has omnes res ipse productas feci: sed sine me occupatio (*operatio*,

OUPNEK'HAT XI. *actio*) harum quomodò est futura? ego, è quânam viâ in corpus ingrediar? è viâ pedis ipse *pran* intravit : mihi via peculiaris oportet (*esse*).

Suprà, N.° XCVII, p. 39.

Loquela actionem suam è viâ oris (*per os*) facit : odoratus actionem suam è viâ nasi facit : visus actionem suam è viâ oculi facit : auditus actionem suam è viâ auris facit : tactus actionem suam è viâ tactûs facit : cor actionem suam è viâ recogitationis facit : *apan* ventus actionem suam è viâ peculiari facit : et membrum peculiare actionem suam è viâ suâ facit.

In medio horum ego quod agens sum? hæ actiones horum sunt, quæ memorata fuerunt.

Infrà, N.° CIV, p. 65.

Illo tempore, linea quæ super verticem capitis est, et separatas faciens duas partes capillorum capitis, illi lineæ foramen ut fecit, *âtma*, è viâ cerebri, in corpus intravit.

Ex hoc respectu (*idcircò*) illa porta *pedrat* nomen obtinuit; id est, fissa facta.

Et illam portam *mandan* [1] etiam dicunt; id est, via gaudii.

Aliæ viæ, via τῦ intrare sensus est, qui cum (*in*) loco (*vice*) famulorum sunt.

Hæc via gaudii, via τῦ intrare *âtma* est, qui rex omnis (*rei*) est.

Via τῦ intrare sensus, qui cum (in) loco famulorum sunt, alia est : et via τῦ ingredi ATMA *in corpus, cerebrum (est).*

CI. Et rex, qui ex hac portâ intravit in corpus, tres (3) sedes habet, quod tres (3) *aousthaï* sit : ipsum hoc domus (*ejus*)

Suprà, T. I, N.° II, p. 8.

1. Samskreticè, *mandan hasqnam*, *subridere*.

est; [ipsum hoc domus (*ejus*) est; ipsum hoc domus (*ejus*) est]: id est, in vigiliâ, etiam in corpore is est; in somno, etiam in corpore is est; in somno cum quiete, etiam in corpore is est. OUPNEK'HAT XI.

Tempore quo ille *âtma* ex illâ portâ ingressus (*est*), quoniam cum elementis mixtus fuit, *djiw âtma* illum dicunt.

Post ab illo (*posteà*) recogitationem fecit, quòd, ego ipse hîc in corpore *djiw âtma* sum, vel res alia sum?

Quoniam directio (*institutio*) simul provenit, et illam personam edoctam fecit, ipsum hunc *djiw âtma* similem τῷ *tsched âkasch* omni loco circumdantem (*omnem locum replentem*) scivit.

Quoniam hæc omnia τὸν *âtma* (*esse*) scivit, nomen hujus scientis *avandr* fuit; id est, hæc omnia τὸν *Brahm* (*esse*) vidit.

Et quoniam οἱ *Fereschtehha* τὸ dicere verbum in velo (*in enigmate*) amicum habent (*amant*), hunc *avandr*, *Andr* dixerunt.[1]

Οἱ *Fereschtehha* amicum habent (*amant*) quòd verbum in velo loquantur, verbum in velo loquantur.

Adhiaï nonum absolutum est.

Adhiaï decimum (10). *Brahmen*

Foetus, qui productus fit, in dorso patris est; quòd sperma (*semen genitale*) sit: et sperma (*semen genitale*) principale omnium membrorum et ingredientium (*partium*) corporis est. CII.

Et sperma (*semen genitale*), in dorso patris, sine illo quòd (*antequàm*) in ventre sit, seipsum in seipso custoditum habet.

---

1. Hinc concludere est entium omnium originem, naturam, ordinem, ut et primi entis attributa et operationes, nominibus agentium particularium operta, *sub velo*, id est, in enigmate exprimi; et priscis illis temporibus, numine afflatos, in Indiâ, hunc loquendi modum imprimis usurpasse.

Et cùm è dorso patris in ventrem matris ingressum est, cum matre unum factum, in ventre fixam (*sedem*) cepit, (*conceptu*) τὸ nasci (*nativitas*) primum fit.

Quemadmodùm membra alia matris sunt, hoc etiam unum membrum (*una pars corporis*) matris fit.

Quoniam maritus ipse sperma (*semen genitale*) factus, in ventrem mulieris ingressus est, mulierem non percutiunt; quòd ipse forma ejus factus est : et cum muliere benevolentiam faciunt.

Et mulier etiam, quoniam maritus in illam intravit, ejus custodiam et nutritionem facit.

Quoniam in hoc statu mulier custodiam et nutritionem faciens mariti facta (*est*), maritus etiam oportet, quòd [custodiam et] nutritionem faciens mulieris fiat.

Et mulier gravida, in ventre custodiam pueri facit.

Et maritus, cum votis [et] operibus, quæ determinata sunt, custodiam pueri, priùs à τῷ nasci et post à τῷ nasci, facit : et pater, qui pueri, in ventre, et post à τῷ nasci, conformem ad (*juxtà*) præcepta τȣ̃ *Beid* custodiam facit, in veritate, suî ipsius custodiam facit : quòd, ex his operibus, in mundo proles aucta fiat.

Quandò mater generat (*partum edit*), τὸ nasci secundum, in hoc mundo fit.

Quandò in hoc mundo (*puer*) natus est, (*et*) opus (*præceptum*) faciens pater fuit, et pater ex operibus liberatus redditus est (*debita secundùm legem absolvit*); et quandò pater senex factus, hunc mundum ut reliquit, cum mundo alio (*in mundum alium*) ivit, τὸ nasci tertium est [1].

---

1. Tertia nativitas, quâ pater filius fit, et in cœlum nascitur.

Ipse ille pater est, qui primùm in dorso suo sperma (*semen genitale*) factus, in ventrem mulieris ingressus, et in hunc mundum ut venit, cum illo mundo (*in illum mundum*) abiit. OUPNEK'HAT XI.

Et in alio loco τῦ mantr τῦ Beid conforme huic (expositioni) est, quòd :

Bam diw dixit, quòd; ego, in ventre matris, gradus existentiarum apparentium omnium τῶν *mokelan* sensuum sciebam : et ego etiam in vinculum nativitatis et descensûs (*in hunc mundum*), et existentiarum apparentium sine fine, quæ similia caveis ferreis erant, lapsus eram : illas cum vi (*virtute*) cognitionis ut fregi, sicut accipiter, qui rete ut frusta fecit, volans cum aere (*in aera*) pervenit; ex illo vinculo existentiarum apparentium, et caveis ferreis, egressus, liberatus factus sum. CIII. *Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 361, et not. 1.*

Hoc verbum *Bam diw* in ventre matris dixit.

Quisquis, similis τῷ *Bam diw*, hoc verbum intelligit, is etiam è vinculo corporis liber factus, cum mundis superioribus (*ad mundos superiores*) ut ivit, et cum omnibus volitionibus (*ad omnes volitiones*) pervenit, sine cessatione et liberatus (*salvus*, *beatus*) fit.

Adhiaï decimum absolutum est.

Adhiaï undecimum (11).

Collecti *rek'heschiran* uno loco facti, cum simul (*unus cum*) altero dixerunt, quòd; in medio τῦ *pran* et sensuum, et τῶν *mokelan* eorum, quæ in corpore sunt, *âtma* quisnam est; quòd nos cum eo (*illi*) *maschghouli* faciamus? cum respectu illo (*ideò*) quòd una magnitudo (*res magna*) è viâ pedis ingressa CIV. *Suprà, N.° C. p. 62.*

OUPNEK'HAT XI. est; et una magnitudo, è viâ capitis : è medio harum ambarum *âtma* quisnam est?

Sciverunt (*quòd*) *âtma* ille est, quòd, cum verificatione (*certitudine*), ex ipso illo vident; et ex ipso illo audiunt; et ex ipso illo odorantur; et ex ipso illo loquuntur; et ex ipso illo gustum dulcem et asperum, et alia comprehendunt (*percipiunt*).

Et *hardi*, nomen ejus est; et cor, nomen ejus est; et forma scientiæ, nomen ejus est; et præceptum faciens nomen ejus est; et scientia pura, nomen ejus est; et *kian* magnum, nomen ejus est; et oblivionem non faciens, nomen ejus est; et occupationem faciens (*agens*) in sensibus, nomen ejus est; custos, nomen ejus est; divisionem faciens (*discernens*) inter verum et vanum (*falsum*), nomen ejus est; sui juris (*liber*), nomen ejus est; et peccatum faciens, nomen ejus est; et curationem (*sanationem*) faciens, nomen ejus est; et memoriam faciens (*memor*), nomen ejus est; et volitionem faciens (*volens*), nomen ejus est; et vitam largiens, nomen ejus est; et voluptatem sumens, nomen ejus est; et desiderium faciens, nomen ejus est.

Hæc omnia nomina, nomen formæ scientiæ est (*sunt*).

Ipse ille, ipse ille, *Brahma* est; ipse ille, *Andr* est; ipse ille, *Pradjapat est;* et ipse ille omnes *Fereschtehha* et *mokelan* est.

Et hæc quinque (5) elementa, quòd, aqua, et ignis, et ventus (*aer*), et pulvis (*terra*), et *âkasch* sit, etiam is est.

Et semina magna et parva, etiam is est.

Ampliùs, illud quod è terrâ supervenit (*exivit*), et ex ovo supervenit, et ex ventre supervenit, et illud quod creatio (*creatura*) voluntate Dei sit, ipse ille est.

Et equi, boves, et homines, et elephantes, et omnia animantia, è pascentibus et volantibus, [et euntibus,] et quiescentibus, omne etiam is est.

Et motum dans omni, etiam is est.

Et locus (*mansio*, *sedes*) omnis (*rei*), etiam is est.

Et omnia ab eo producta fiant, et in eo sint (*subsistunt*), et in eo deleta (*annihilata*) fiant.

Motum dans omni mundo, etiam is est.

Et ipsa hæc forma scientiæ, *Brahm* est.

Et hic *djiw âtma*, tempore quo forma scientiæ efficitur, et seipsum intelligit, hunc mundum ut reliquit, (*et*) cum illo mundo (*in alterum mundum*) ivit, et omnes volitiones obtinuit, sine cessatione fit.

Absolutum est *Adhiaï* undecimum (11).

Deaai (votum), quòd, in tempore τῦ incœptum et absolutum esse hoc Oupnek'hat, oportet pronunciare, hoc est :

LOQUELA mea in corde meo maneat; et cor meum, in loquelà meâ maneat : et principale (*optimum*) loquelæ super me apparens fiat (*ex me exeat*) : quoque die, [desiderium] augescens fiat! ô cor, et loquela mea! vos viam monstrantia (*libri*) *Beid*, sitis : et illud quod è (*libro*) *Beid* audivi, oblivioni datum non fiat : et è τῷ legere (*legendo*) hunc (*librum*) diem et noctem unum faciam : hoc, mercedem operum meorum dicam; et rectè dicam : hoc, custos meus fiant (*fiat*), et custos τῦ *ostad* (*præceptoris*) mei fiant (*fiat*). CV.

Absolutum est [*Oupnek'hat*] ASARBEH, è *Rak Beid* excerptum.

OUPNEK'HAT duodecimum.

OUPNEK'HAT KOK'HENK,

è *Rak Beid* (*excerptum*).

CVI. *Tschetr* nomine *Brahmani* volitionem *korban* (*sacrificii*) fecit. Cum *Arn rek'heschir* dixit, quòd: mihi τò *djak* facias.

Suprà, T. I, N.° XVI, p. 50. *Arn rek'heschir* cum *Sopatkit*, filio suo, dixit: tu, ut iveris, *korban* facias.

Tempore quo *Sopatkit* venit, *Tschetr Brahman* ab eo petiit, quòd: *Sopatkit*, in his mundis mundus est absconditus, quòd illum mundum non scientes non sciunt: cum (*pro*) mercede τῦ facere hoc opus τῦ *korban*, me cum illo mundo (*ad illum mundum*) potes (*ne*) facere pervenire? vel, extrà ex omnibus mundis mundus existit, quòd: quemadmodùm lignum cum ligno jungunt, quòd unquàm è simul (*ab invicem*) separata non possunt fieri; ipso hoc modo, ego etiam, quòd cum illo mundo (*ad illum mundum*) eam, forma illius mundi factus, ampliùs ab eo separatus non fiam?

Sopatkit dixit, quòd; hoc ego non scio. Ut abiero, è patre meo, qui *ostad* meus est, petam.

Ut abiit, è patre petiit, quòd; *Tschetr Brahman* à me hujus modi questionem fecit: ego ei quid responsùm dabo?

Pater ejus dixit: ego etiam hoc non scio: in locum consessûs ipsius illius *Tschetr Brahman* ego et tu ambo ut iverimus, (*et*) è vultu τῦ *Beid* verificationem monstraverimus (*libro Beid veritatem confirmaverimus*), hanc scientiam discamus: è quocunque aliquid peto, cum me (*mihi*) hanc rem dat: hanc ab eo quæstionem faciamus.

Ambo euntes facti, cum modo discipulorum, antè *Tschetr Brahman* iverunt. OUPNEK'HAT XII.

Tempore quo antè eum advenerunt, *Tschetr* dixit : quòd; quemadmodùm aliquis venerationem (*reverentiam*, *honorem*) τῷ *Brahma* cum loco affert (*præbet*), oportet, quòd ego reverentiam vobis cum loco afferam : quòd vos, cum scientiâ propriâ (*vestrâ*) superbi non fuistis, et venistis, quòd (*ut*) à me hanc scientiam discatis. Venite et sedete; quòd cum vobis expositionem faciam.

Post ab illo (*posteà*) *Tschetr* dixit : quòd; post à τῷ mori, ex homine operis (*ex hominibus operi incumbentibus*), qui intuitum super mercedem habent, quisquis ex hoc mundo abit, cum mundo (*ad mundum*) lunæ it : in illo loco famulus τῶν *mokelan* medietatis lunæ, quod lumen illius in augmentationem est, fit.

Οἱ *mokelan* læto statu fiunt (*contenti illum excipiunt*) : sed hi qui ex opere cum hoc loco (*ad illum locum*) pervenerunt, ullam tranquillitatem, et (*ullum*) lætum statum non habent; et terminus mercedis operum horum, hic est, quòd, cum mundo (*ad mundum*) lunæ perveniunt.

Tempore quo merces operum horum, qui famuli τῶν *mokelan* medietatis primæ lunæ fuit (*fuerunt*), absoluta est, descensum ut fecerunt, cum gradibus descensûs (*in gradus descensûs*, *infimum gradum*) τῦ *djehennam* cadunt : et in *djehennam*, cum figurâ vermis, et papilionis, et animalium aliorum, sicut, leonis, piscis, et canis, et aliorum fiunt : et congruenter (*ad*, *juxtà*) indolem et qualitates (*suas*) subjectionem (*his*) figuris (*formas indoli suæ conformes*) sumunt (*subeunt*).

Tempore quo cum gradibus imis (*in gradus imos*) τῦ *djehennam* cadunt, si ab eo (*iis*) petant, quod; tu quis es? is (*homo*)

OUPNEK'HAT XII. dicit; quòd, è mundo lunæ, quæ dans mercedem operum purorum est, quòd sex tempestates (*anni*) ex eâ scitæ fiunt, et quindecim (15) *kala* habet, et mundus animarum mundus ejus est, et (*mundus iste*) è mercede (*fructus*) operis τȣ̃ *korban*, quod οἱ *Brahmnan* manè et vesperè faciunt, productus factus est, veni.

Et sperma (*semen genitale*) factus, in dorso patris locum sumpseram: et post ab illo, propter τὸ obtinere mercedem operis, me in ventrem matris ut attulerunt, cum mundo (*in mundum*) attulerunt, et cum figurâ patris apparentem fecerunt.

Suprà, N.° CII, p. 64.

Cum benedictione hujus verbi recti, (*è*) peragratis gradibus et pœnis (*ærumnis, miseriis*), quas in ventre matris, et tempore τȣ̃ supersurgere (*exire*) ex illo, traxi (*sustinui*), sperans sum, quòd, post ab hoc cognitionem obtineam: quemadmodùm (*sic, ut*) quisquis à me petat, quòd, tu quis es? dicam, quòd: ego tu sum: et causâ hujus cognitionis, è viâ τȣ̃ intuitum habere super mercede operis, quod faciens pervenire cum (*ad*) *djehennam* (*ubi*) sum (*est*), liberationem ut obtinuerim, cum viâ (*in viam*) τȣ̃ *selouk* et τȣ̃ *maschghouli* ingrediar.

Et via τȣ̃ *selouk*, quòd illam *diw djan* dicunt, hæc est: tempore quo ὁ *salek* moritur, persona è mundo, quòd in eo *Brahma*, id est, *Djibrïl* (*Gabriel*) est, ut venit, eum cum viâ purâ euntem facit.

Primùm cum (*ad*) *mokel* ignis facit pervenire: et ex illo loco ut transire fecit, cum *mokel* venti pervenire facit: post ab hoc, cum *mokel* aquæ: [et post ab illo] cum mundo solis: post ab illo, cum mundo, quòd in illo *Andr* est: post ab illo, cum mundo, quòd in illo *Pradjapat* est: post ab illo, cum mundo τȣ̃ *Brahma*, quod mundus τȣ̃ *Djibrïl* est, facit pervenire.

Et in initio (*ingressu*) illius mundi τȣ̃ *Brahma*, fossa plena

aquâ est, quod nomen illius *dousch* [1] est; id est, è volitione, et irâ, et aviditate, et cupiditate carnali, et superbiâ, et invidiâ, formata facta est. Oi *mokelan* impedientes mortificationem, super ripâ illius fossæ stantes sunt.

Et ex illâ fossâ ut transierunt, mare aliud est, quod nomen illius *behra* est; id est, aliquis, qui in illâ lotionem facit (*se lavat*), à senectute egressus, juvenis fiat.

Et ex illâ ut transierunt, una arbor est, quòd nomen ejus *al* est; id est, quilibet fructus qui in mundo est, in illâ arbore est.

Et ex illâ ut transierunt, una urbs est, quòd nomen ejus *Sabeh* est; id est, circuitus illius valdè amplus est.

In medio illius urbis domus est, quòd nomen ejus *Apradjat* est; id est, ulla persona super illam domum victoriam non potest obtinere.

Et *Andr*, quòd rex τῶν *Fereschtehha* est, et *Pradjapat*, quòd *mokel* totius mundi est, ambo ostiarii illius domûs sunt.

Et proprietas (*effectus*) naturalis (τῦ) ingressum esse in illam domum, hæc est, quòd: quisquis in illam domum ingreditur, seipsum ab omni majorem ut scivit, dicat, quòd ego *Brahma* sum; id est, *Djibril.*

Et una contignatio editior in medio illius domûs est, quòd nomen illius *nahatschhen* est; id est, intellectus omnis (*universalis*).

Super illam contignationem thronum posuerunt, quòd nomen illius *antatschar* est; id est, lux multa.

Super illum thronum femina sedens est, quòd nomen illius feminæ *Mansi* est; id est, producta faciens cor et sensus: et multùm domina pulchritudinis est.

1. Vel, *doust*, *dou est. Ms.* nat. *Aoudr.*

OUPNEK'HAT XII.

Et velum est, quod super circà illam feminam, quòd omnes mundi in antè illud (*coram illo*) similes feminarum velis parvis apparent: et in illo velo pulchræ figuræ (*pulchræ facies*) plurimæ sunt, similes matri benevolæ, quæ cum figurâ verbòrum suavium et graciosorum vincit (*ligat*).

In medio illius circuitûs urbium (*urbis*) cognitio est, quæ purum faciens cor est.

ò *maschghoul* cum *Brahm* (*ad*) illum locum pervenit; et in intervallo τȣ pervenire cum illo loco (*ad illum locum*), *Brahma* cum homine (*uni homini*) mundi sui dicit, quòd; ite et utensilia hospitalitatis propter eum feratis: quòd hic è mari *behra*, quòd è τῷ lotionem facere in illo senectutem ut transierunt, juvenes fiunt, transiit: et ampliùs hic senex non est futurus.

Et quinque centum (*quingenæ*) puellæ cum occursu (*in occursum*) ejus currunt: et in manu centum puellarum, margaritarum (*filo consertarum*) flos est: in manu centum puellarum aliarum, vas aquæ est, quòd corpus cum illo lavent: et in manu centum puellarum aliarum, suaves odores sunt: et in manu centum puellarum aliarum, pallia ad tegendum sunt: et in manu centum puellarum aliarum, gemmæ ad tegendum sunt: antè eum (*illa*) ferunt; et hac dispositione (*vestitûs concinnitate*), quæ peculiaris τȣ *Brahma* est, eum operire faciunt.

Et tempore quo illa persona hæc induit, seipsam formam (*esse*) τȣ *Brahma* scit.

Tò præterire illum *maschghoul* ex illâ fossâ, plenâ aquâ, quæ è volitione, et irâ, et aviditate, et cupiditate carnali, et superbiâ, et invidiâ formata facta est; causam τȣ transire has qualitates, puritatem cordis [esse est (*oportet esse*) [1]]: et

1. In *ms.* meo, *boud*, (*causa*) *est.*

quisquis puritatem cordis non habuit (*non habet*), et has qualitates, et voluptatem sensibilium non præteriit, in illâ fossâ submersus fit. OUPNEK'HAT XII.

Et illi *mokelani*, qui impedientes mortificationem (*pœnitentiam*) et *maschghouli* sunt, tempore quo aliquis *maschghouli* et *selouk* ut fecit, post à τῷ mori, cum illo loco (*illuc*) advenit; statim quòd (*ac*) illi *mokelan* vultum ejus vident, fugiunt.

Tempore quo ille *maschghoul* cum mari (*ad mare Behra*), quod mare τȣ juvenem fieri est, advenit, cum puritate cordis, sine indigentiâ alterius (*rei*), ex illo mari (*illud mare*) præterit: et quandò ex his ambobus (*maribus*) transiit, ex opere puro et malo liberâtus fit.

Opera mala, sors (*pars*) maledicentium ejus (*illi*) fiunt; et opera pura, sors amicorum, sociorum et natorum ejus fiunt.

Ex hoc respectu (*idcircò*) dixerunt, quòd, τῷ *maschghoul* Deo malè non oportet dicere, et cum eo (*illi*) purum (*beneficum*) oportet esse: quòd, cum amicis illius *maschghoul* puritas (*bonum*) advenit; et cum inimicis ejus, malum.

Et ille *maschghoul*, in illo statu, ex operibus hoc modo liberatus est, quòd aliquis super currum eques (*conscensus*) sit, et indicium amborum pedum (*rotarum*) currûs intuitus sit; is etiam opera pura et mala, sicut indicium pedum currûs videt: et opus purum et malum, et lætitiam, et mœrorem, ut præteriit, (*et*) cùm (*ad*) *Brahma* pervenit, cum hac ratione (*sic*) forma τȣ *Brahma* fiat.

Tempore quo subter arborem *al* vadit, et omnes suaves odores, quòd in *Brahma* est, in eum intrat (*intrant*).

Tempore quo in illam urbem ingressus fit, principale cognitionis τȣ *Brahma* in eum intrat.

Tempore quo in medium illius domûs vadit, integra (*tota*) lux τᾶ *Brahma* in eum intrat : et hoc modo (*sic*) lumen efficitur, quòd *Andr* et *Pradjapat*, qui ostiarii illius domûs sunt, eum quòd vident, (*qui*) potentiam τᾶ intueri lucem τᾶ *Brahma* non attulerunt (*non habent*), è τῷ videre lucem ejus etiam fugiunt.

Tempore quo ingressus illum locum consessûs fit, quemadmodùm *Brahma* seipsum magnum scit, magnitudo τᾶ *Brahma* in eum intrat; et is etiam seipsum magnum scit.

Tempore quo super contignationem editiorem supervenit (*ascendit*), Intellectus universalis in eum intrat; et cum illo intellectu omnem mundum videt et scit.

Et tempore quo super illum thronum, quòd cùm loco (*vice*) τᾶ *pran* est, sedet, talis apparet, quòd super caput illius (*summo illius pran*) sedens sit.

Et descriptio illius throni (*scilicet*) *pran*, hæc est : quòd valdè lumen est : duo pedes orientales illius, tempus præteritum et futurum est : duo pedes alii illius, divitiæ verificatæ (*certæ*), et terra est : et duo ligna in longitudinem duorum brachiorum ejus, duo *dïet* (*libri*) *Sam Beid* est, quæ cùm melodià legunt : et duo ligna duorum laterum (*in*) latitudinem illius throni, duo *dïet* alia (*libri*) *Sam Beid* est; et hæc quatuor *dïet* nomina propria habent : et omnia *dïet* (*libri*) *Rak Beid*, et reliqua *dïet* (*libri*) *Sam Beid*, cum loco (*vice*) τᾶ stamen texere (*staminis texti*) inter quatuor ligna illius throni est : et *dïet* (*libri*) *Djedjr Beid*, cum loco τᾶ subtemen texere (*subteminis texti*) inter quatuor ligna illius throni est : et lux lunæ cum loco lecti (*culcitræ*) illius throni est : et harmonia (*libri*) *Sam Beid*, cum loco tapetis (*toralis*) super illum lectum

(*positi*) :. mensuræ (*librorum*) *Beidha*, cum loco pulvinaris illius throni est.[1]

Et *Brahma* super illo throno sedens est.

Ille *maschghoul* cum pede suo progressus, super illum thronum sedet.

Brahma ab eo petit, quòd, tu quis es?

Et is cum *Brahma* dicit, quòd; ego forma temporis sum: et quidquid in tribus (3) temporibus est, omne ego sum; id est, præteritum, et præsens, et futurum : et ego è *tsched âkasch*, quòd ipsum cum ipso lumen est, apparens fui : et quidquid fuit, et quidquid est, et quidquid est futurum, super me (*in me*) apparens est : tu, anima illorum omnium, et quidquid tu es, ego sum.

Brahma ab eo petit, quòd ego quis sum?

Dicit, quòd *sati* tu es.

Brahma petit, quòd; *sati*, quæ res est?

Dicit, quòd; quidquid altius sensibus et τοῖς *mokelan* sensuum est, illud *sat* est : et sensus, et οἱ *mokelan* illorum, sine his (*sensibus*), cum simul (*hæc similiter*) *sati* sunt. Hoc omne quod in medio τῷ *sati* est, ô *Brahma!* tu es.

Et *Brahma* petit, quòd; omne ego sum : cum quânam causâ nomina hominis super me attributionem (*eorum*) facis?[2]

Dicit, quòd; causâ τῷ *pran*; quòd *pran*, in corpore, homo est.

Et petit, quòd, nomina feminæ cum quânam causâ super me attributionem (*eorum*) facis?

---

1. Thronus, qui et *pran* supremus, tempori, bonis certis, et terræ innixus, verbo Dei et lumine lunæ constat totus. Hæc descriptio cum allegoricis aliorum religionum throni Dei descriptionibus, conferenda est.

2. Altera τῷ *lingam* Indorum origo et explicatio : *pran* (*halitus*, *homo*, *mas*); *loquela* (*femina*, *vox*); et *cor* (*nec mas nec femina*), utrique motum dans; *tria in uno* hominis corpore. Vide suprà, *Oupnek'hat* IX, N.° XC, *init.*

OUPNEK'HAT XII.

Dicit : causâ loquelæ, quòd loquela, in corpore, femina (*mulier*) est.

Et petit, quòd, divisio (*species*) alia; quæ non homo est, et non femina, cum quânam causâ super me attributionem (*ejus*) facis?

Dicit : causâ cordis ; quòd cor non homo est et non femina.

Brahma petit, quòd; ego odorem è quâ re (*cujus rei operâ*) sumo?

Dicit : cum vi (*facultate*) odoratûs.

Petit, quòd ; ego cum quâ re video?

Dicit : cum vi visûs.

Petit, quòd ; ego cum quâ re audio?

Dicit : cum vi auditûs.

Petit, quòd ; ego cum quâ re gustum sumo?

Dicit : cum vi gustûs.

Petit, quòd ; ego cum quâ re actionem facio?

Dicit : cum vi manûs.

Petit, quòd; ego cum quâ re lætitiam et mœrorem invenio (*experior*)?

Dicit : cum vi totius corporis.

Petit (*quòd*); ego copulationem et voluptatem copulationis et natum, è quâ re acquisita facio (*acquiro*)?

Dicit : quòd ; è robore membri peculiaris.

Petit, quòd ; ego è quâ re viâ eo?

Dicit, quòd ; cum vi pedis.

Petit, quòd ; ego cum quâ re intelligo?

Dicit : cum vi intellectûs, qui ex *âtma* lumen est.

Brahma cum eo (*ei*) dicit, quòd ; ego mundus collectorum elementorum subtilium sum ; et ipse hic gradus meus τῦ *Haranguerbehah* nomen habet : tu qui ego factus (*es*), hic

mundus magnus meus, mundus tuus est; et victoria mea, victoria tua est; et usquè ad quemcunque locum, quòd potentia mea est, potentia tua est. OUPNEK'HAT XII.

Quisquis hos gradus (*hanc gradationem entium*) scit, quidquid *Brahma* habet, obtinet.

Absolutum est *Adhiaï* primum hujus *Oupnek'hat Kok'henk.*

[*Brahmen.*

Belank] *rek'heschir* dixit, quòd; *pran* (*esse*) *Brahm* ut scivisti, cum eo (*ei*) *maschghouli* fac : quòd hic *prani*, qui forma τῦ *Brahm* est, cor, missus (*delegatus*) ejus est; et loquela, alimentum edere faciens (*obsonator*) ejus est; visus, *vazir* (*minister*) ejus est; et auditus, *arsbegui* (*supplicum libellorum magister*) ejus est : et ipse ille *pran*, qui forma τῦ *Brahm* est, cum illo quòd (*etsi*) ex his aliquid non vult, hæc, quidquid habent, sine volitione ejus, cum eo (*ad eum*) transire faciunt. CVII.

Suprà, *T.* 1, *N.° XIII*, *p.* 43-44.

Quisquis cum *pran* (τῷ *pran*) hujusmodi *maschghouli* facit, omnia animantia, cum illo quòd (*etsi*) is non vult (*non petit*), omnia, quidquid habent, cum eo donum transire faciunt.

Huic *maschghoul* (*hoc*) secretum est, quod tegendum est, ipsum hoc est. (*Maschghoul hoc secretum sedulò tegere debet.*)

Expositio modi resignationis (*fiduciæ in Deum*), *et affectatæ nolitionis* (*renitentiæ*); quòd :

Cùm se ipso (ὁ *maschghoul*) fixum det (*statuat*), quòd, ab ullâ personâ aliquid non velit, et petitum non faciat. Simile huic hoc est, quòd : CVIII.

OUPNEK'HAT XII.

Quemadmodùm *fakir* cum pago (*in pagum*) ut ivit, ex omnibus hominibus illius pagi mendicationem facit (*eleemosynam petit*); et ulla persona aliquid cum eo (*ei*) non dat. Obsistentiam ut fecit, extrà pagum ut venit, sedet, et secum fixum dat (*statuit*), quòd; si, post ab hoc, aliquis aliquid etiam det, is etiam non sumat. Et tempore quo secum hoc fixum dat, homines pagi, qui cum eo (*ei*) aliquid non dederant, sine petitu, propter eum aliquid ut attulerunt, et obligationem ut habent (*favorem reputantes*), antè eum faciunt transire (*ei offerunt*): merces τȣ petitionem non facere, hoc est. Et personæ, quòd ab his petitionem non fecerat, etiam aliquid ut attulerunt, antè eum transire faciunt, et obligationem habent (*hoc gratiam ducunt*).

(*Hoc modo*) ὁ *maschghoul* cum *pran* (τῷ *pran*) etiam, etsi aliquid non vult (*non petet*) omnes res antè eum præsentes fiunt.

Betak[1] *rek'heschir* etiam dixit: *pran* et *Brahm* unum (*esse*) ut sciveris, cum eo (*illi*) *maschghouli*, oportet fecit (*facias*): quòd, *prani*, qui forma τȣ *Brahm* est, cum *gouïaï* (*loquelâ*) et visus ejus conformitatem (*consensum*) facit (*congruit*, *idem est*); et cum visu, et ejus auditus; et auditus, cum corde; et cor ejus, cum *pran* ejus, conformitatem facit: proindè *pran*, dominus omnis (*rei*) est.

Et hic *pran*, quòd forma τȣ *Brahm* est, ex ullâ personâ aliquid non vult: et hi omnes *mokelan*, quidquid habent, donum ei faciunt; id est, virtutum (*facultatum*) suarum cum eo relationem (*ei attributionem*) dant: sicut ipse ille *fakir*, qui, in pagum ut ivit, (*et*) mendicationem fecit, et aliquid (*ei*) non dederunt; post ab illo (*posteà*) quòd obsistens

1. *Ms.* nat. *Belank.*

factus, in angulo sedit, et fixum dedit, quòd aliquid ab aliquo non sumpserit; homines hujus pagi, et pagorum aliorum, cum obligatione (*gratiam reputantes*) aliquid ut tulerunt, antè eum posuerunt.

Huic *maschghoul* secretum quod tegendum est, ipsum hoc est; quòd ab aliquo aliquid non petat.

Et post ab hoc plura opera est, quòd, cum modo qui in (*libro*) *Beid* fixus est, cum *pran* (τῷ *pran*) *maschghoul* factus, illa opera cum loco (*in locum*) adducat (*exequatur*); quodcunque objectum postulationis, quod è divisione (*specie*) augminis divitiarum (*sit*), et acquisitionis filii, et τῦ obtinere principatum, simile his quod velit, facile efficietur.

Et unum opus aliud est, quòd quisquis cum *pran* (τῷ *pran*) *maschghoul* factus, quemadmodùm in (*libro*) *Beid* fixum est, illud opus cum loco (*in locum*) affert (*exequitur*); quemadmodùm servi antè dominum (*suum*), ex τῷ animam (*vitam pro eo*) dare, et mori, considerationem non faciunt (*rationem non habent*). [Quisquis hunc *maschghouli* cum loco affert, omnes *mokelan* antè *pran* ejus ex τῷ animam dare considerationem non faciunt.]

Et hic *maschghouli* hoc est, quòd; quemadmodùm ignis [qui] urit, tempore quo silens factus (*extinctus est*), dicunt: mortuus est.

Porrò lumen ejus (*è*) *prani* fuit, qui forma τῦ *Brahm* est; quandò mortuus est, lumen ejus in solem, et *pran* ejus, in ventum intravit.

Et sol, qui splendore calefaciens est, calefactio ejus è *prani* est, qui forma τῦ *Brahm* est, tempore quo occasum facit, dicunt, quòd sol mortuus est: lux ejus in lunam intrat; et *pran* ejus, in ventum intrat.

Et luna cum (*è*) *prani*, qui forma *τš Brahm* est, lumen habet. Tempore quo deorsùm vadit, dicunt, quòd luna mortua est : et lumen ejus in fulgur, et *pran* ejus, in ventum intrat.

Fulgur, quòd coruscat, coruscatio ejus è *pran* est, qui forma *τš Brahm* est. Et cùm non coruscat, dicunt, quòd mortuum est : coruscatio ejus et *pran* ejus, ambo in ventum intrant.

Et omnes *mokelan* è vento producti fiunt, et in vento deleti (*annihilati*) fiunt. Tempore quo in vento deleti fiunt, non apparent : et è vento quòd superveniant (*cùm exeunt*), apparent.

Hic *maschghouli* in *τšς mokelan* est.

Et *maschghouli* in corpus, hoc est; quòd : tempore quo verbum loquuntur, vis (*per vim*) *τš pran* est, qui forma *τš Brahm* est.

Tempore quo (*homo*) silens factus est, loquela mortua est: vis ejus in oculum; *pran* ejus, in *pran* intrat.

Tempore quo videt, vis *τš prani* est, qui forma *τš Brahm.*

Quandò à *τῷ* videre retrò manet (*cessat*), visus mortuus est : [vis] ejus in auditum, et *pran* ejus, in *pran* intrat.

Tempore quo audit, vis *τš pran*[*i*] est, qui forma *τš Brahm* est.

Quandò à *τῷ* audire retrò manet, dicunt, quòd auditus mortuus est : vis ejus in cor; *pran* ejus in *pran* intrat.

Tempore quo aliquid cum corde recogitat, cum vi *τš prani* est, qui forma *τš Brahm* est.

Et quandò cor à *τῷ* recogitare retrò manet, dicunt, quòd, cor mortuum est : vis ejus, et *pran* ejus, ambo, in *pran* intrant.

Omnes hi *mokelan* è *pran* producti fiunt, et in *pran* deleti (*annihilati*) efficiuntur.

Quoad (*quamdiù*) in *pran* venit (*veniunt*), non apparent : et quandò è *pran* apparentes fiunt (*exeunt*), apparent.

Quisquis τὸν *pran* hoc modo ut scivit, *maschghouli* facit, τὸν *maschghouli* facientem, mons septentrionis, qui *Hamatschel* nomen habet, et mons meridiei, qui *Band* nomen habet, si ambo velint, quòd eum (*ut feram*) persecuti (*agitantes*) occidant, non possunt occidere.

Et quisquis hunc *maschghoul* non vult (*non amat*), vel hic *maschghoul* eum non vult, omne super circà et antè eum moritur.

Et divisio (*species*) alia τῦ *maschghouli* cum *pran* (τῷ *pran*), hæc est, quòd, τὸν *pran* ab omnibus sensibus et corde, et τοῖς *mokelan* illorum majorem (*homo*) sciat : quòd (*quia*), omnes sensus, cum uno alter, colloquium fecerunt in (*super*) magnitudine suâ. Cum *pran* omnes è corpore extrà iverunt : viderunt, quòd corpus, simile ligno, sine motu, lapsum est. Loquela in corpus intravit : id (*corpus*) ullam actionem non potuit facere. Visus intravit : id etiam ullam actionem non potuit facere. Auditus intravit : id etiam ullam actionem non potuit facere. [Et cor intravit : id etiam ullam actionem non potuit (*facere*).] *Pran* quandò intravit, corpus surrexit, et initium in omnem actionem fecit. Sensus et οἱ *mokelan* sensuum (*indè*) sciverunt, quòd, ex omnibus nobis major *pran* est. Quoniam illi magnitudinem τῦ *pran* ratam fecerunt (*agnoverunt*), tempore quo *pran*, ut corpus reliquerit, cum (*ad*) *behescht* est iturus, sensus, ipse ille *pran*, cum τοῖς *mokelan* simul viâ (*comitibus*) ejus, in ventum ingressi, è viâ venti, cum *bhout âkasch* unum facti, cum (*ad*) *behescht* eunt (*ibunt*).

Suprà, T. I, N.° XII, p. 43.

Quisquis cum *pran* (τῷ *pran*) hujusmodi *maschghouli* facit; quemadmodùm, cum benedictione τῷ *pran*, sensus et *ei mokelan* eorum cum (*ad*) *behescht* pervenerunt, is etiam cum (*ad*) *behescht* pervenit.

In tempore morbi, pater filium magnum (*natu majorem*) suum ut petiit, et paleam viridem in terrâ lectum fecit, et ignem propè illam transire fecit (*statuit*), et hydriam plenam aquâ, capite (*ore*) operto, cum latere (*ad latus*) ignis posuit, et super seipsum (*seipsum*) linteo albo operuit, et super faciem illius herbæ (*paleæ*) viridis longum traxit (*se protulit, produxit*); filium juxtà seipsum sedere facit, (*et*) dicit, quòd; manum super oculos meos pone; et vultu cum vultu meo (*adversùm me*) sede, et audi :

Loquelam meam in te servatam habeo (*depono*) : filius in responsum dicit, quòd; ego ipse (*eam*) servatam habui (*in me custodio*).

Rursùs (*pater*) dicit : odoratum meum in te servatum habeo: [filius] dicit : in me ipso servatum habui.

Rursùs dicit, quòd, visum meum in te servatum habeo : dicit : in me ipso servatum habui.

Rursùs dicit : auditum meum in te servatum habeo : filius dicit : ego in me ipso servatum habui.

Rursùs dicit : voluptates, quas è τῷ edere alimentum obtinui, in te servatas habeo : dicit : ego in me ipso servatas habui.

Rursùs dixit, quòd; opera mea in te servata habeo : dicit: in me ipso servata habui.

Rursùs dicit, quòd; mercedem operum meorum in te servatam habeo : dicit : in me servatam habui.

Rursùs dicit : gaudium, quod in voluptate copulationis car-

nalis, cum respectu (*causâ*) τῦ acquirere filium felicem, habui, in te servatum habeo : dicit : in me ipso servatum habui. OUPNEK'HAT III.

Rursùs dicit : τὸ ire meum (*incessum meum*) in te servatum habeo : dicit : in me ipso servatum habui.

Rursùs dicit, quòd, intellectum, et scientiam, et volitionem meî ipsius in te servata habeo : dicit : in me ipso servata habui.

Filius hæc ut dixit, unâ vice circùm patrem ut circùmivit, stans fit.

Pater dicit, quòd, purum nomen (*famam*) quod è τῷ gladio-ferire acquisitum fit, et lucem, quæ è cognitione acquisita fit, et integras divitias meas, et purum nomen meum cum te (*tibi*) dedi ; super te benedictio sit !

Filius, ut approbatum fecit (*consentiens*), caput cùm subter facit (*demittit*) ; et manus suas super frustum panni (*linteum*) super patrem lapsum (*extensum*), ut transire fecit, dicit, quòd; mundi magni τῦ *behescht* (*paradisi*) sors tua sit !

Si pater, post ab hoc testamento [1], salutem (*valetudinem*) obtinet (*sanescit*), rursùs divitiæ (*bona*) in potestate filii manent; et illud quod in tempore expositionis ultimæ voluntatis cum filiò tradidit, omne ex eo (*illi proprium*) scit.

Si hoc modo non potest transire facere (*hunc statum ferre*), ipse *fakir* factus, τῦ *sanias* (*statum*) electum faciat : et tempore quo propè cum tempore (*ad tempus*) τῦ mori advenit, hoc modo absolutum oportet faciat (*vitam oportet claudat*).

---

1. Hoc testamento pater eus suum totum ad filium suum transfert, in illum transfundit ; et sic in eo, et deinceps in filii filio, vivit : undè opera relligionis, quæ perficere non potuit, à filio absoluta, sedes beatas patri aperiunt. His vinculis, paternus amor et pietas in parentes quasi indissolubili modo adstringuntur; et continuâ serie, in duobus mundis, inferiori et superiori, homines, ex *uno* orti, in *unum* resolvendi, sibi invicem connectuntur.

OUPNEK'HAT XII. *Radjah Partroun*, filius *Radjah Diwdas*, *Radjah* τῦ *Benarès*, cum (*in*) die belli et afflictionis (*adversitatis*), cum mansione (*ad mansionem*) τῦ *Andr* pervenit.

Et *Andr* cum eo (*illi*) dixit, quòd; quidquid vis, à me pete; quòd cum te (*tibi illud*) dem.

Radjah Partroun in responsum cum eo (*illi*) dixit, quòd; ego non scio, quòd τὸ benè fuit (*benè est*) meum in quâ re est : in quâcunque (*re*) τὸ benè fuit meum sit, vos illud ipsi cum me (*mihi*) date.

Andr dixit, quòd; ego, à me ipso, propter quid, aliquid cum te (*tibi*) dem (*darem*)? tu pete; ut ego cum te (*tibi*) dem.

Radjah dixit : vos, qui super me mediationem (*protectionum*) habetis, propensionem τῷ dare aliquid non habetis?

Andr, hoc verbum ut audivit, ex fixâ determinatione quam (*primò*) dederat (*ex eo quod primò promiserat*) retrò non cessit; consensum præbuit, et à vero non transiit, propter illud quod is forma veri est.

Andr dixit, quòd; τὸ benè fuit (*est*) tuum et omnium hominum, in hoc est; quòd me scias: quisquis me non scivit, ego eum multùm molestavi (*afflixi*): quemadmodùm unum *Djeni*, qui tria (3) capita habebat, quoniam ei cognitio meî acquisita non facta, eum occîdi : et οἱ *saniasani*, qui domini cognitionis non fuerunt, et intuitum super sensibilibus habebant, ego omnes illos cum canibus, divisiones (*divisos*, *laceratos*) ut feci, dedi : et plurimos ex hominibus cupiditatis carnalis et voluptatis, à mundo meo qui *behescht* sit, ut (*illos*) percussi, longè feci : et plurimos qui, verbo capto (*fide datâ*), venerant, quoniam domini cognitionis non erant, omnes occidi : et plurimos è τοῖς *Djenian*, qui cognitionem non habebant, in mundo τῦ *fezza* etiam occidi : et in terrâ etiam tri-

bum magnam è τοῖς *Djeniaη* sine cognitione, occidi. Cum illo quòd (*etsi*) hanc quantitatem (*entium*) sine cognitione occidi, unus capillus meus etiam perditus (*amissus*) non fuit : et ex hac quantitate τȣ̃ *occidere* quòd feci, ullo (*modo*) peccator non factus sum. Ipso hoc modo, quisquis me scit, quodlibet peccatum et opus malum quod faciat [1], peccator non fit, et è loco altitudinis suæ non cecidit : et, si quandoque matrem occidat, vel patrem occidat, vel furtum faciat, sive τὸν *Brahmni*, τȣ̃ *Beid* scium occidat, quamcunque quantitatem quòd faciat, lumen et lux vultûs ejus minuta non fiunt.

Rursùs *Andr* cum *Radjah* dixit, quòd ; ego forma τȣ̃ *prani* sum ; quod ille *pran* forma scientiæ est. Me vitam scito : me sine morte scito : *pran*, forma vitæ est ; et vita, forma τȣ̃ *pran*. Ipse hic *pran* sine cessatione est. Quoad *pran* in corpore est, corpus vitam habet : et in illo (*altero*) mundo etiam sine cessatione *pran* [est], et cum vi (*virtute*) τȣ̃ *pran* cognitio, quæ forma scientiæ est, cum (*ad*) *Brahm* pervenit : et volitiones omnes è *pran* productæ fiunt.

Quisquis me vitam et sine cessatione ut scivit, *maschghouli* facit, in hoc mundo vitam plurimam obtinet, et sine cessatione fit ; et in *behescht* etiam temporibus multis sine defectu manet.

Plures dicunt, quòd omnes sensus cum *pran* unum sunt. Loquelæ, quo loco (*ubi*) potentia illa est, quòd, sola, sine *pran*, actionem loquelæ possit facere ? Et oculo, quo loco potentia illa (*est*), quòd sine *pran*, possit videre ? Et auditui, quæ potentia, quòd, sine *pran*, possit audire ? Et cordi, quæ

1. Infrà (*p.* 91, 92) videbitur, quomodò rectà entis supremi, cujus *Andr* hic personam gerit, cognitione, peccata etiam gravissima peccantem non afficiant ; imò, qui maxima patrat facinora, peccator non fiat.

OUPNEK'HAT XII.

potentia, quòd, sine *pran*, possit recogitare ? Cum auxilio τȣ *pran*, hi sensus actiones suas faciunt : in loquelâ, οἱ *pranha* loquuntur : in visu, οἱ *pranha* vident : et in auditu, οἱ *pranha* audiunt : et in corde, οἱ *pranha* recogitant. Cum auxilio principii *pran*, quòd *pran* ventus (*halitus*) sit, quatuor *pran* alii, qui existunt, actiones suas faciunt.

Andr dixit : veritas τȣ *pran*, hæc est.

Quòd, *Radjah* dixit : rectum (*est*); magnitudo τȣ *pran* hoc modo est.

Rursùm *Andr* dixit, quòd; [corpus] non videt, quòd; cum τῷ abire loquelam, mutum fit; tamen vita cum (*in*) statu (*adhuc*) est : et non videt, quòd; cum τῷ abire visum, non videns fit; tamen vita in statu est : et non videt, quòd; cum τῷ abire auditum, surdum fit; tamen vita in statu est : non videt [1], quòd; cum τῷ abscindere manum, sine manu fit; tamen vita in statu est : cum τῷ abscindere pedem, sine pede fit; tamen vita in statu est.

Ipse hic *pran*, qui forma scientiæ est, corpus à seipso (*à se pendens*) ut scivit, super habet (*sublevat, illud sustinet*). Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) τὸν *pran* super habentem corpus (*homo*) ut scivit, *maschghouli* oportet fecit (*faciat*).

Pran, forma scientiæ est; et scientia, forma τȣ *pran* est.

Hæc ambo, unum facta, in corpore sunt : simul viâ (*comites*), unus cum alterâ, è corpore superveniunt (*exeunt*).

Intelligere τὸν *pran*, ipsum hoc est, quòd eum cum hoc intuitu videas.

In statu τȣ *sak'hepat*, quòd (*quo*) somnium (*homo*) non videt, omnes sensus cum *pran* unum facti, (*sic*) manent :

Suprà, T. I, N.° XLIII, p. 235, 239, 240.

---

1. In meo *ms. namischenevad*, *non audit* : error amanuensis. In *ms.* nat. *namibinad*, *non videt.*

loquela, cum nominibus, in eum intrat : visus, cum figuris, in eum intrat : et auditus, cum vocibus (*sonis*), in eum intrat : et cor, cum recogitationibus, in eum intrat.

Tempore quo è *sak'hepat* evigilatus fit : quemadmodùm scintillæ è carbone ardente (*inflammato*) apparentes fiunt (*exeunt*); omnes *pranha* è *djiw âtma* apparentes facti, in locum suum (*proprium*) intrant : et à *τοῖς pranha*, sensus apparentes fiunt; et, à sensibus, sensibilia apparent.

Et hoc verbum visibile (*manifestum*) est : et ipsa hæc scientia cum verificatione (*certa*) est.

Tempore quo animans (*animatus homo*) propè cum (*in*) statu *τῦ mout* (*mortis*) fit; et debilis et sine viribus efficitur; et sine intelligentiâ (*sensûs expers*) factûs est; et non audit, et non videt, et non loquitur; propter illud, quòd omnes sensus ejus ut abierunt, cum *τῷ pran* unum facti sunt : loquela, cum nominibus, in eum ingressa est : visus, cum figuris, in eum ingressus est; et auditus, cum vocibus, in eum ingressus est; et cor, cum recogitationibus, in eum ingressum est. Et, è debilitate quòd factus erat (*ad quam redactus fuerat*), statim quòd (*ac*) cum intellectu venit (*mentis compos factus est*), rursùm, simile scintillis quæ à carbone inflammato supervenit (*exeunt*), è *τῷ djiw âtma* ejus *οἱ pranha* cum locis suis (*ad loca sua*) eunt : et, è *τοῖς pranha*, sensus cum locis suis eunt; et, è sensibus, sensibilia cum locis suis eunt.

Tempore quo *pran* corpus reliquit (*relinquit*), vis (*facultas*) loquelæ abit, et litteram non potest percutit (*pronunciare*): quid? (*nam*) causa *τῦ* litteram percutere, vis (*facultas, potentia*) loquelæ erat. Et odoratus etiam abit, et odorem non potest cepit (*percipere*): quid? (*nam*) causa *τῦ* odorem capere, vis odoratûs erat. Visus etiam abit, (*et*) non potest vidit

(*videre*) : quid (*nam*) causa τῶ odorem capere vis visûs erat. Et auditus etiam abit, (*et*) non potest audivit (*audire*) : quid? (*nam*) causa τῶ audire, vis auditûs erat. Et cor etiam abit, et quidquam non potest recogitavit (*recogitare*) : quid? (*nam*) causa τῶ recogitare, cor erat.

Maschghouli τῶ pran, ipse hic est, quòd, omnes res in τῷ *pran* deletas (*annihilatas*) factas sciat; (*et*) [quòd] *pran* forma scientiæ est, et scientia, forma τῶ *pran* : *pran* et scientia, ambo in corpore simul vià (*comites*) sunt, et simul vià superveniunt (*exeunt*).

Modus τῶ deleta esse omnia elementa in τῷ *pran*, dictum fit.

Loquela, quæ unam mammam scientiæ exsugit, omnia nomina ex illâ supervenit (*exierunt*).

Odoratus, qui mammam alteram scientiæ exsugit, omnes odores ex illâ supervenit.

Visus, qui mammam aliam scientiæ exsugit, omnes figuræ ex illâ supervenit.

Auditus, qui mammam aliam scientiæ exsugit, omnes voces ex illâ supervenit.

Lingua, quæ mammam aliam scientiæ exsugit, omnes gustus ex illâ supervenit.

Manus, quæ mammam aliam scientiæ exsugit, omnes actiones captûs (*quibus aliquid sumitur*) ex illâ supervenit.

Corpus, quod mammam aliam scientiæ exsugit, omnes lætitiæ et tristitiæ (*sollicitudines*, *ærumnæ*) ex illâ supervenit.

Membrum particulare, quod mammam aliam scientiæ exsugit, omnes voluptates copulationum et natorum ex illâ supervenit.

Et pes, qui mammam aliam scientiæ exsugit, omnes itiones (τὰ *ire*) ex illâ supervenit.

Et intellectus, qui unam mammam aliam scientiæ exsugit, omnes res, quæ cum intellectu scitæ fiunt, et volitio τῦ scire, ex illâ supervenit. OUPNEK'HAT XII.

Et *pran*, simul viâ (*cum*, *comite*) scientiâ, super loquelam eques factus (*loquelæ insidens*), nomina sumit : et super odoratum eques factus, odores sumit : et super visum eques factus, figuras sumit : et super auditum eques factus, voces sumit : et super linguam eques factus, gustus sumit : et super manus eques factus, captionem facit (*exercet*, *capit*) : et super corpus eques factus, lætitias et tristitias sumit : et super membrum particulare eques factus, voluptatem copulationis et voluptatem feminæ, et femina voluptatem natorum sumit : et super pedem eques factus, iens efficitur : et super intellectum eques factus, res quæ cum intellectu scitæ fiunt, et volitionem τῦ scire sumit. Suprà, p. 86.

Si scientia τῦ *pran* in loquelâ non sit, quæ potentia (*virtus*) loquelæ est, quòd actionem suam possit fecit (*facere*) ? Tempore quo scientia in *pran* est (*intravit*, *abscondita fuit*, *homo*) dicit, quòd ; cor meum hoc loco non fuit; propter hoc nomen tuum non tuli (*non dixi*).

Si in odoratu non sit, quæ potentia odoratûs est, quòd actionem possit fecit ? dixit : cor meum hoc loco non fuit ; propter illud hic odor cum me (*ad me*) non pervenit.

Si in visu non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam possit fecit ? Ex hoc respectu (*idcircò*) dicit ; quòd, cor meum hoc loco non fuit; propter hoc non vidi.

Et si in auditu non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam faciat ? ex hoc respectu dicit, quòd ; cor meum hoc loco non fuit ; non audivi.

Et si in linguâ non sit, quam potentiam habet, quòd actio-

nem suam faciat ? Dicit; quòd, cor meum hoc loco non fuit; propter hoc gustum non obtinui (*non sensi*).

Si in manu non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam faciat ? Dicit : propter illud quòd cor meum hoc loco non fuit, ego non sumpsi (*actum sumendi non exercui*).

Et si in corpore non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam faciat ? Dixit : propter illud quòd cor meum hoc loco non fuit, mihi à lætitiâ vel à tristitiis nuncium non venit.

Et si in membro particulari non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam faciat ? Dicit : propter illud quòd cor meum hoc loco non fuit, mihi ex (*de*) his voluptatibus nuncium non fuit.

Et si in pede non sit, quam potentiam habet, quòd actionem suam faciat ? Dicit : quoniam cor meum hoc loco non fuit, mihi ab itione nuncium (*itionis scientia*, *facultas*) non fuit.

Deindè (*demùm*) scientia (τῦ *pran*) si non sit, intellectus ullam actionem non potest fecit (*facere*).

[1] Oportet quòd volitionem (*desiderium*) sensibilium (*homo*) non faciat, et volitionem scientiæ, quæ forma τῦ *pran* est, et principium est, faciat :

Et volitionem sensuum etiam non faciat :

Loquelæ volitionem non faciat; principium (*scientiam*) oportet voluit (*velit*) :

Et Odoratûs volitionem non faciat ; principium oportet voluit :

---

1. Sensuum, et rerum sensibus perceptarum homo desiderium debet abjicere et solam scientiam, sensus et actiones dirigentem, appetere, eam solam in mente habere. Hoc est primarium moralis Indorum doctrinæ principium; transeuntibus, apparentibus, quasi non utentem, uti ; uni *Enti* (Deo summo) cognitione, contemplatione adhærere.

Auditûs volitionem non faciat; principium oportet voluit:
Linguæ volitionem non faciat; principium oportet voluit:
Manûs volitionem non faciat; principium oportet voluit:
Corporis volitionem non faciat; principium oportet voluit:
Membri particularis volitionem non faciat; principium oportet voluit:
Pedis volitionem non faciat; principium oportet voluit.

Decem partes scientiæ in his decem sensibus [1] est (*sunt*); et hi decem sensus, in scientiâ; si hæc ambo simul non sint, ambo irrita et sine actione sunt mansura.

Et hæc ambo forma unum alterius (*sunt*), et ex uno alterum separata non sunt.

Quemadmodùm pedes (*rotæ*) currûs, quòd ligna illorum cum umbilico (*modiolo*) currûs ligata (*inhærentia*) est (*sunt*); et umbilicus currûs, cum illis lignis; ipso hoc modo, sensus cum scientiâ, quæ forma τᴕ̃ *pran* est, ligati (*revincti*) sunt; et scientia cum sensibus [2]. Scientia, quæ forma τᴕ̃ *pran* est, ille *pran* forma τᴕ̃ *âtma* est; et ille *âtma*, forma gaudii est, et senectutem non habet, et cessationem non habet, et à puro et malo immunis est.

---

1. *Visus* et *intellectus* desunt in meo *Ms.* et in nationali, amanuensis incuriâ: anteà (*p.* 89, 90) memorati habentur.

2. *Atma* est Ens summum; *pran*, forma τᴕ̃ *âtma*; scientia, forma τᴕ̃ *pran*, et principium actionis: proindè Ens summum est principium actionis. Huic principio adhærendum est, id est, illud semper ob oculos oportet habere, hujus intuitu vivere, aurâ respirare, actioni corporis et mentis, solummodò speciei servandæ causâ, incumbendo. Homo, ad hunc perfectionis gradum evectus, malum non potest velle, nec proindè facere. Si quid pravi operatur, signum est, scientiam illum deseruisse. Scientia et peccatum simul existere nequeunt. Quem relinquit scientia, ad mundos inferiores descendit: quem comitatur, ad superiores ascendit; id est, ipsa scientia, quæ Ens summum est, efficitur.

Vide *infrà*, *N.° CX.*

OUPNEK'HAT XII. Ipse hic *âtma* si τὸν *djiw âtma* vult quòd cum mundis magnis (*ad mundos magnos*) faciat pervenire, opera pura facit facere : et si vult cum mundis vilibus (*ad mundos viles*, *inferiores*) ferat, opera mala facit facere.

Ipse hic *âtma* nutriens omnes mundos est, et dominus omnium mundorum est, et judex (*præfectus*) omnis (*rei*).

Andr dixit, quòd : ô *Radjah Partroun!* hic *âtma*, *âtma* meus est.

Illud quod cum te (*tibi*) dixeram, quòd, quicunque me *Suprà*, p. 85. cognoscit, quodlibet peccatum quòd faciat, peccator non fiat, indicium cum hoc fuit (*significavit*, *monstravit*), quòd ego ipse hic *âtma* sum.

Absolutum est *Adhiaï* tertium.

Historia directionis (institutionis, præceptorum) τῦ Adjatschetr (Djedaschter[1]), cum (ergà) Darpat Palak : quod forma historiæ τῦ Oupnek'hat Brehdarang memorati est.

CIX. *Darpat Palak* nomine, *Zinardari*, è stirpe *Kark* etc.[2] [3] *Andr* quoad (*quamdiù*) hunc *âtma* non sciverat, semper

---

1. Indè elici potest hunc librum priorem non esse τῷ *Radjah Djedaster*, cujus imperium 18.° vel 19.° antè æram Christianam sæculo suppar est.

2. Totum *Brahmen*, à voce, *Darpat Palak* etc. usquè ad, absolutum τὸ *Darpat Palak Brahmen* inclusivè, deest in *Ms.* nat. Cùm merum sit *Adhiaï* 4.um secundi *Oupnek'hat*, sine ullâ fermè verborum differentiâ, in hoc XII.° *Oupnek'hat* omittendum duxi. Perpaucæ *variantes* in *Adhiaï* 4.° secundi *Oupnek'hat* notatæ sunt, *suprà*, Tom. I, *N.° XXVII*, *p.* 154-163.

3. Lacuna unius verbi.

τὸ *Djenian* super eum prævalentes (*victores*) erant : hunc *âtma* quòd (*statim ac*) scivit, super τὸς *djenian* prævalens factus est; et major ab omnibus *Fereschtehha* factus, regalem dignitatem suam obtinuit, et super omne imperium ire faciens (*exercens*) effectus est.

OUPNEK'HAT XII. *Suprà, T. I, N.° XX, p. 86-95. N.° XXIII, p. 106-113.*

Quisquis hunc *âtma* scit, super omne prævalens fit, et major ab omni factus, regalem dignitatem obtinet, et super omne imperium ire faciens efficitur.

Oupnek'hat KOK'HENK absolutum est, è *Rak Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

[1] SATASTER,

è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

CX. Congregatio è petentibus verum, uno loco facta, dixerunt, quòd; mundus qui productus (*est*), femina (*mater*) productionis hujus *Brahm* est, vel res alia? Et nos animantes, è quo loco apparentes fuimus (*egressi sumus*); et è quâ re viventes sumus; et in quânam re sumus (*existimus*); et cum vi et potentiâ cujus negotium (*operationes*) facimus? Et à quo in lætitiâ et mœrore simus; et principium hujus omnis quid est? Illud principium verificemus (*certum faciamus et agnoscamus*).

Illud quod dictum est, quòd; femina (*mater*) productionis mundi *Brahm* est, vel res alia; collectio [2] (*plures*) dicunt, quòd

---

1. Suprà, *T. I*, *N.° III*, *p.* 13; *Santaster.*

2. Variæ opiniones de causâ rerum productionis, sæculo quo *Oupnek'hat* compositum est, receptæ. In re maximi momenti et obstrusâ, inquirendæ veritati textûs Persici lectio viam præbere potest : sic autem se habet.

An keh goftah schod ke madeh paedaesch aalem Brahm ast ia tschiz diguer djamii migouïand keh hamin zamaneh madeh paedaesch aalem ast keh az ou paeda mischavad o dar ou mibaschad o dar ou ferou miravad.

Baazzi migouïand ke khod bekhod miäiad o khod bekhod mibaschad o khodbekhod miravad.

Djamaeeteh migouïand ke sabab paedasch Aamel ast.

O baazzi migouïand ke paeda konendeh Mah ast amma aalem az ou biektiar ou paeda schodeh ast.

O djamii migouïand ke paeda konendeh hameh aanasser ast ve har tscheh hast az aanasser paeda schodeh ast.

O djamii migouïand ke paeda konendeh hameh eeetedal se (3) *ssefet ast ke anra Prakrat migouïand.*

O djamii migouïand ke sabab paedasch aalem schakhssi ke anra Haranguerbehah migouïand feker baïad kard ke inhama sabab paedasch mitevanand schod ia nah.

ipsum hoc tempus [1] femina (*mater*) productionis mundi est; quòd ex eo productus fiat, et in eo sit (*existat*); et in id deorsùm eat (*descendat*, *absorbeatur*).

Plures dicunt, quòd [2] (*mundus*) ipse cum seipso (*per se*, *necessariò*) veniat, et ipse cum seipso sit, et ipse cum seipso eat.

Congregatio dicunt, quòd causa productionis [3], *aamel* (*opus*, *actio*) est.

Et plures dicunt, quòd productum faciens [4] *mah* (*luna*) est; verùm mundus ex eo, sine electione ejus (*necessariò*) productus factus est.

Et collectio dicunt, quòd productum faciens omne, elementa est; et quidquid est, ab [5] elementis productum factum est.

O djamii migouïand ke madjmouee in hamah ke madzkour schodeh sabab paedaesch aalem ast ve in ham battel ast bedjehet àn keh adjtemaa inhamah baraï tschiz Khassi *ast inha tschoun sabab paedaesch tavanand schod ke inha asbab ledzat and ve ledzat guirendeh diguer ist haman* DJIW ATMAI *ke ledzat guirendeh ast ve inha sabab ledzat guereftan ouneh tschera sabab paedaesch nabaschad ou ham paedasch namitevanad bedjehete hàn keh ba ou schadi o gham har dou mirasad pas mibaïad ke oura ssahebi diguer baschad ke dehendeh schadi o gham ba ou ast.*

An ttaleban hak in djamii madzabhara rad kardeh o maschghoul be BATTEN *khod schodeh didand ke àn* DZATI *ke* ROSCHNI *mahazz ast kodret ou keh be se* (3) *ssefet poschideh schodeh ast sabab paedaesch aalem ast haman* DZAT *ieganehra ke in aain kodret oust o djamii àntscheh madzkour schod az zamaneh ta* DJIW ATMA *kowat deindeh hameh ast o sabab paedesch aalem ast didand.* Vide *infrà*, *N.° CXI*, *init.*

[1] 1.° *Tempus*, fluxum, quà transeunt, quasi circulatim, diversæ mundi partes. (*Infrà*, *N.° CXI*, *init.*)

[2] 2.° *Mundus*, per seipsum existens, necessariò. In *Ms.* nat. *miamad*, *veniebat*, *venit*, loco, *veniat*.

[3] 3.° *Opus*, *actio*, *operatio*, vel *agens* : oppositum *necessitati*.

[4] 4.° *Luna*, operatione necessarià. *Sabaïsmus*; cæca astrorum operatio. *Sapient.* *XIII*, 2.

[5] 5.° *Elementa* (*crassa*, *Pradjapat*; *suprà*, *T.* 1, *N.° II*, *p.* 9); materiæ partes in fermentatione, deindè simul coagmentatæ : undè quinque elementa prodierunt.

OUPNEK'HAT XIII.

Et collectio dicunt, quòd productum faciens omne [1] justa temperatio trium (3) qualitatum est, quod illam *prakrat* dicunt.

Et collectio dicunt, quòd causa productionis mundi, persona (*est*), quod illam [2] *Haranguerbehah* dicunt.

Cogitationem oportet facere, quòd (*utrùm*) hæc omnia (*entia*) causa productionis possint fuit (*esse*), vel non.

Et collectio dicunt, quòd [3] congregata hæc omnia quæ memorata sunt, causa productionis mundi est.

Et hoc etiam vanum (*falsum*) est; cum respectu illo (*ideò*) quòd congregatio horum omnium propter rem *khassi* (*principalem*, *particularem*) est : hæc quomodò causa productionis possunt fuit (*esse*)? quòd hæc causæ voluptatis sunt : et voluptatem sumens, alius est : ipse ille *djiw âtma*, qui voluptatem sumens est; et hæc, causa τȣ͂ voluptatem sumere cum sunt : quarè causa productionis non sit (*non sunt*). Is etiam productor non potest fuit (*esse*); cum respectu illo (*ideò*) quòd cum eo (*ad eum*) lætitia et mœror, ambo pervenit (*perveniunt*) : proindè oportet quòd ei dominus alius sit, qui dans lætitiam et mœrorem cum eo (*illi*) sit.

Illi petentes verùm has omnes religiones (*sectas*) ut rejecerunt, et *maschghoul* cum *batten* (*interiori*) suo facti, viderunt, quòd [4] illud *Dzati* (*Ens*), quod *roschni* (*lumen*) purum est,

---

[1] 6.° *Tres qualitates*, *inventio* (*creatio*), *conservatio*, et *destructio*; invicem libratæ, et per se agentes.

[2] 7.° *Haranguerbehah*, seu elementa simplicia, subtilia; materia prima, antè fermentationem, compositionem entium particularium.

[3] 8.° Hæ septem *causæ*, *simul collectæ*; sed propriâ actione, proprio caractere, operantes.

[4] Vera causa productionis rerum, *Ens lumen purum*, *Eidjad* (*creatione*), *abka* (*conservatione*), et *afna* (*destructione*), tribus qualitatibus, velo quasi opertis, operans indesinenter.

potentia ejus quæ cum tribus (3) qualitatibus tecta facta est, causa productionis mundi est. OUPNEK'HAT XIII.

Ipsum illud *dzat* (*ens*) unicum, quòd hoc (*hæ tres qualitates*) forma potentiæ ejus est, et omne illud quod memoratum est, (*sumendo*) à tempore, usquè ad τὸν *djiw âtma*, vim dans omni (*omnibus his*) est; et causa productionis mundi est; (*illud ens*) viderunt.

[Quòd τὸ *maïa*, quòd ex illis quinquaginta[1] rebus est; decem sensibus, et decem sensibilibus, et decem *mokel* sensuum, et quinque ventis, et corde, et intellectu, et *khatter* (*corde cogitanti*, *mente*), et egoitate, et quatuor *mokel* horum, et quatuor venis horum, et tribus *mokel*, et tribus statibus, vigiliæ, et somni, et τῦ *sak'hepat;* scitum (*est*)] τὸν *maïa*, quòd cum τῷ *Brahm* se miscuit, causa productionis mundi fuit.

Et mundus, et *maïa* et *Brahm*, quæ cum uno alter miscentur, hoc, *Brahm tschekr* dicunt.

Unus *maïa* cum loco (*vice*) ligni circuli gyrantis (*circumferentiæ*) pedis (*rotæ*) currûs est: et tres (3) qualitates, *eidjad*, et *abka*, et *afna*, cum loco (*vice*) trium (3) lignorum (*canthorum*), quod circulus gyrans (*circumferentia*) est, quæ cum uno alterum contigua sunt: et quinque (5) venti, et cor, et decem sensus, cum loco (*vice*) sexdecim lignorum[2] (*radiorum*), quod in illo circulo simul junctum est: et quinquaginta res, quod proprium corpori est, cum loco quinquaginta[3] lignorum (*radiorum*), quæ circùm umbilicum (*modiolum*) pedis (*rotæ*) currûs ligata (*illi inhærentia*) sunt: duodecim menses, et annus, et octo *vas* (*Beschn*) cum loco (*vice*) lignorum (*cla-*

Infrà, N.° CXVI.

Infrà, N.° CLXIV, CLXV.

1. Quidquid singulariter in mundo existit, *maïa* est.
2. Una rota hic describitur.
3. Agitur de tribus vel quatuor rotis.

OUPNEK'HAT XIII.

vorum, *fibulorum*), quòd ligamina (*conjunctiones*, *juncturas*) cum illis firmiter constricta faciunt.

Suprà, T. I, N.° LXI, p. 295-296.

Et in hoc *Brahmtschekr*, quadraginta et octo res sunt : quòd, tactus, et pellis, et caro, et sanguis, et nervus (*tendo*, *adeps*), et os, et medulla; et semen genitale, opus purum, et cognitio, et derelictio, et divitiæ, opus malum, et τὸ sine cognitione, et addictio (*particularitas*), et τὸ sine divitiis, et benevolentia, et portatio oneris (*patientia*), et τὸ sine termino, et puritas, et lætitia, et τὸ benè est, et liberalitas, et τὸ sine volitione, et octo (8) *sadeh*, quòd, *anma*, et *mehma*, et *lak'hema*, et *krma*, et *prapat*, et *prakrami*, (*et*) *aïescht*, et *schapt* sit, et quinque (5) elementa, et intellectus universalis, et justa temperatio trium (3) qualitatum, et egoitas, et ***Brahma***, et ***Pradjapat***, et omnes ***Fereschtehha*** cum melodiâ canentes, et οἱ *mokelan* thesaurorum, et οἱ *djenian*, et animæ, tale sit (*talia sunt*).

Et unum rete cupiditas carnalis est, quòd omne in eo ligaverunt.

Et in eo tres (3) viæ sunt ; una via, τὸ pervenire cum mundo (*ad mundum*) τοῦ ***Dzat*** (*Entis*); secunda, τὸ pervenire cum mundo τοῦ *behescht* ; tertia, τὸ pervenire cum mundo τοῦ *djehennam*.

In eo una addictio est, quòd merces (*ejus*) mœror et lætitia est.

Illi petentes verum (*qui*) Ens, quod causa productionis mundi est, viderant, in τῷ *Brahmtschekr* [1], quod mundus ejus est, hæc viderunt.

Quemadmodùm hoc *Brahmtschekr*, [quod mundus] est; ipso hoc modo, *Brahm maïa* simile mari est, quòd;

1. Advertendum est, τὸ *Brahmtschekr*, seu *Brahm*, *maïa* et *mundum*, simul mixtos, à *dzat lumine*, *causà productionis rerum*, esse diversum.

Quinque (5) sensus, cum loco (*vice*) quinque (5) fontium est (*sunt*), quòd ex illo mari euntes facti (*fluunt*);

Et quinque (5) elementa *lattif* (*subtilia*), cum loco voraginum ejus;

Et quinque (5) *pran*, cum loco picturarum ejus;

Et *ananïet* (*egoitas*, *personalitas*), quod quinque sensus est (*quæ ex illis constat*), fons (*scaturigo*) ejus;

Quinque (5) elementa *kasif* (*crassa*) cum loco undarum ejus;

Et quinque (5) *halat* (*status*), quod status τȣ̃ esse in ventre matris, status τȣ̃ supervenire (*exire*) è ventre matris, et status morbi (*ægritudinis*), et status senectutis, et status τȣ̃ mori, sunt; quod molestationes magnæ (*mala physica magna*) est; cum loco (*vice*) rapidi itûs (*cursûs*) illius maris;

Et quinquaginta litteræ [1] (*sanhskerticæ*), quòd omnes sermocinationes ex illis alienæ (*externæ*) non sunt (*illarum ope peraguntur*), et præter illas aliæ litteræ [non (*sunt*)], cum loco portionum, quòd è mari separatæ fiunt;

Et quinque divisiones τῆς *aoudia*, quòd, ira, amor partis, et amor totius, et non scientia partis, et non scientia totius, est, cum loco vadorum illius maris est;

Petentes *hak* (*verum*) hujus maris hujusmodi expositionem monstrârunt (*fecerunt*).

Et ipsi illi petentes *hak* (*verum*) hoc *Brahmtschekr* causam apparitionis (*rerum*), et causam vitæ, et locum deorsùm ire omne in eùm magnum (*locum magnum in quem omne descendit*), et τὸν *djiw âtma*, quòd *hens* nomen habet, in eo gyrantem sciverunt.

Hic *djiw âtma*, usquè ad illud tempus gyrans (*circuiens*) est, quòd seipsum ab *âtma*, qui motum dans omni est, separatum scit.

1. 50 Litteræ alphabeti *samskretici*.

OUPNEK'HAT XIII. Tempore quo *djiw âtma* cum τῷ *pram âtma* unum fit, τὸ sine cessatione obtinet.

In omnibus *Oupnek'hat* dictum est, quòd *Brahm* magnus est, et ipse çum ipso (*per seipsum*) est, et οἱ *djiw âtmaha*, et *maïa*, et *mundus* in illo *Brahm* sint : ex hoc respectu (*idcircò*) *Brahm* ab omni magnus (*major*) est.

Et οἱ *Beid danani* (τῶ *Beid sci.*), qui hoc sciverunt, quòd hæc quæque tria (3) in eo deleta (*annihilata*) fiant, è vinculo existentiarum apparentium liberati facti, in eo deleti (*annihilati*) fiunt.

Et relaxatio et alligatio (τὸ *generale et particulare facere*), quod unum est, hoc omne mundus apparens redditum est.

Et hic mundus super (*ex*) duabus portionibus est; apparens (*externus*) et internus.

Et *ou* (*is Brahm*) habens mundos externum et internum est; et ipse ab his immunis.

[Et] ipse hic habens mundum, quoad *ssahebi* (*dominium*) suum non scit, in vinculo voluptatis ligatus factus est; scit, quòd; ego edo, et ego bibo, et ego gusto: tempore quo *ssahebi* suum intelligit, et scivit, quòd; ego *Brahm* sum; illo tempore, è vinculo qualitatum existentiarum apparentium liberatus fit.

Pram âtma et *djiw âtma*, ambo antiqui sunt.

Pram âtma, *danaï* (*scientia*) totius (*omnium*, *universalis*) est; et *djiw âtma*, *danaï* (*scientia*) partis (*particularis*).

Pram âtma dominus electionis (*suæ*) est : et *djiw âtma* dominus electionis non est.

Suprà. T. I. N.° LXVII, p. 316. Et ille unus *maïa*, quòd qualitas volitionis (*desiderii*) τῶ *Brahm* est, æternus est (*à parte antè*); perpetuus non est (*à parte post*) : et dans voluptatem omnibus animantibus est.

Et *pram âtma* sine fine est; et totus mundus figura ejus est.

Et cum illo quòd (*et si*) totus mundus figura ejus est, is *akrta* est; id est, faciens ullam rem non est. OUPNEK'HAT. XIII.

Quisquis has [tres res], quòd, *maïa*, et *djiw âtma*, et *pram âtma* sit, hoc modo scit, is *Brahm* purus fit.

Maïa, ligatus (*circumscriptus*, *particularisatus*), et τῦ perire (*destructionis*) capax est: et *djiw âtma*, liber (*universalis*) et sine cessatione est: et *djiw âtma*, cum vi cognitionis, τὴν *maïa* pereuntem (*destructum*) efficit.

Maïa, qui τῦ perire capax est, et *djiw âtma*, qui τῦ perire capax non est, dominus horum amborum illud (*Ens*) lumen unicum est.

Quisquis id, quomodò existit, scit, et seipsum cum eo unum reddit, et ipse (*suî ipsius*) fit, et existentiam apparentem è medio super habet (*tollit*), è vinculo τῦ *maïa* supervenit (*exivit*, *exit*); et illud *Dzat* (*Ens*) lumen, quòd (*quia*) intelligit, ex omnibus retibus et vinculis non scientiæ, et egoitatis, et volitionis, et inimicitiæ, et timoris liberatus fiat: et è liberatione (*ab*) his, à τῷ existentiam apparentem sumere in mundis aliis, et morte, salvationem obtinet: et quoniam illud *Dzat* (*Ens*) circumdans (*comprehendens omnia*) et unicum scivit, ut è mundo τῦ *behescht* et mundo τῦ *douzakh* liberationem obtinuit, in ipso hoc mundo, cum omnibus volitionibus suis (*ad omnes volitiones suas*) ut pervenit, et *ssahebi* (*dominium*) totius mundi ut obtinuit, in mundo tertio, quòd mundus *Dzat* (*Entis*) est, sit (*manet*).

In medio omnis corporis et animæ, *Dzati* (*Ens*), quod sciens secreta abscondita est, et semper est, et sciendum etiam id est, et præter id ullum (*ens*) non est, et sciendum non est.

Santastr dixit, quòd senex (*doctor*) meus, è vultu verificationis (*cum certitudine*), cum me (*mihi*) hoc modo dixit:

djan (*anima*) voluptatem capiens, et illud, quòd voluptas ex eo producta facta est, id est, *maïa*, et motum dans his ambobus *Brahm* est.

Quemadmodùm in medio ligni ignis est, et figura illius visa non fit : et indicium ignis, etiam, quòd calor et fumus est, in ligno est; et illud etiam visum non fit. Porrò, ex hoc quòd visum non fit, non possunt dixit (*dicere*), quòd in lignis hæc non est (*non sunt*) : ipsum illud lignum quòd (*si*) cum ligno alio perfricent, ignis, et fumus, et calor apparens fiat.

Ipso hoc modo, in corpore *nadani* (*non scientia*) etiam est : et ille *Brahm*, forma *eelm* (*scientiæ*) etiam est; sed visus non fit.

Quoad *be dzekr pranou* (*cum mentione τȣ pranou*) cordi motum (*homo*) non dat, *Brahm* apparens non fit.

Et cor suum lignum infrà (*inferius*) faciat; et *τὸν pranou*, lignum suprà (*superius*); exercitatio (*actio*) *τȣ maschghouli τῷ pranou*, cùm loco (*vice*) motûs ligni suprà (*eam*) faciat (*illum moveat*) : illud *Dzat* (*Ens*) lumen videbit.

Quemadmodùm thesaurum pater et avi hujus personæ absconditum fecerint; et ea (*illum*) invenit : *Brahm* in omni absconditus et plenus (*omne replens*) est.

Quemadmodùm oleum in grano, et butyrum in lacte coagulato, et aqua in arenâ et fluvii, et ignis in ligno : ipso hoc modo, in *bhout âkasch τὸν âtma*, è viâ rectitudinis et *τȣ selouk*, videt.

Atma in omni plenus est; quemadmodùm in lacte oleum (*butyrum*).

Τὸ *selouk* et cognitio radix *τȣ* invenire *τὸν âtma*.

Principale (*substantia*, *essentiale punctum*) omnium *Oupnek'hatha*, ipse ille *Brahm* magnus est.

Et modus *τȣ selouk* et cognitionis, hic est, quòd; propter

Suprà, T. I, N.° XIV, p. 44-48.

τὸ invenire veritatem veritatum, sol firmam retentionem sensuum et cordis ut fecit, et lucem *beischvanr*, quòd calor naturalis totius mundi est, in discum suum ut attulit, totum mundum *fezza* cum hoc *nour* (*hac luce*) lumen (*luminosum*) reddidit; et cum benedictione (*per benedictionem*) τȣ̃ *selouk*, quod priùs ab omni fecerat, hanc magnitudinem obtinuit.

Nunc etiam, quicunque *selouk* facit, oportet quòd primum hoc votum ut pronunciavit, ab *aftab* (*à sole*) auxilium petat. Votum, hoc est, quòd :

Aftabi (*sol*), qui lumen est, cum auxilio ejus potentia τȣ̃ *selouki* acquisita efficiatur; quòd, cum mundo (*ad mundum*) τȣ̃ *Brahma* ut pervenerim, liberationem (*salutem*) obtineam : et cordi meo, cum fide rectâ unanimitas (*unio*, *concordia*) sors (*pars*) fiat (*cor meum cum rectâ fide unum fiat*) : et *aftab* (*sol*) licentiam det, quòd, propter τὸ ire (*ad*) *behescht*, antè τȣ̃ς *Ferechtegan*, viam suam lumen ut effecerit (*viâ suâ lucem præbens*), cum hoc loco (*illùc*) perveniam; quòd (*nam*) *aftab* (*sol*) porta τȣ̃ *behescht* est.

Οἱ *Brahmnani*, qui firmam retentionem sensuum ut fecerunt, è corde seipsos cum *aftab* (*soli*) *maschghoul* efficiunt; in medio illorum *Brahmnani*, aliquis qui *selouk* cum perfectione (*ad perfectionem*) pervenire fecit, *aftabi* (*sol*), qui advenire faciens mercedem operum purorum est, cum viâ (*per viam*) *nour* (*lucis*) sui, eum cum *Brahm loh* (*ad τȣ̃ Brahm mundum*) facit pervenire : ex hoc respectu (*idcircò*) *aftab* (*sol*) dignus veneratione et laudibus est.

Et ad τὸ pervenire cum mundo (*ad mundum*) τȣ̃ *Brahma atesch* (*ignem*), et *aftab* (*solem*), et *nour dzat* (*lucem-ens*), unum ut fecerimus, sciamus (*illa hoc modo esse*).

Et nobis hæc vis sit, quòd τὸ humilis submissio et elogium

OUPNEK'HAT XIII. vestrum quod facimus, *Sank* et alii *rek'heschiran*, qui ab *Hararguerbehah* producti fuerunt et erunt, (*qui in*) locis quietis magnis sunt, illi audiant.

Et illi loci quietis, hoc est, quòd, orbis *atesch* (*ignis*) illo loco splendore calefaciens est; et orbis *bad* (*venti*) illo loco stationem habet; et *mah* (*luna*) ex illo loco augescit et minuit (*minor fit*); et *delha* (*corda*) ex illo lumine τῦ *mah* producta fiunt.

Et quoniam à τῷ *Brahm* primùm *aftab* (*sol*) productus factus est, solem contentum (*faustum*) fac: quòd (*ut*) cum auxilio ejus cum (*ad*) *Brahm* pervenias, in medio *nour* (*lucis*) solis τὸν *Brahm* ut scivisti, *maschghouli* fac.

Et si scis (*putas*) quòd, è τῷ *maschghoul* esse cum *aftab* (*soli*), cum illo *nour dzat* (*ad illam lucem-ens*) non pervenias, hoc modo non est.

Et ille *Brahm* à te seipsum non operuit (*abscondit*): quin imò, cum figurâ *nour aftab* (*lucis solis*) super te apparens est.

Et *nour* (*lux*) partis, forma *nour* (*lucis*) totius est.

Et *maschghouli* cum *Brahm* (τῷ *Brahm*) cum auxilio *aftab* (*solis*) super hoc modo (*hujusmodi*) est; quòd: in tempore τῦ *maschghoul* esse cùm *Brahm*, quadratâ basi [1] (*homo*) ut sedit, et pectus, et caput, et collum alta effecit, recta custodiat: et membris motum non det; et omnes sensus cum (*in*) corde ut firmiter prehensos (*retentos*) fecit, cùm *Brahmi* (τῷ *Brahmi*), quòd in medio foraminis *del* (*cordis*) est, *maschghoul* fiat; et mare cogitationum terrentium (*quæ*) in corde transeunt (*vagantur*), τὸν *Brahm* velum ut fecit, (*illud*) transeat.

---

1. *Marbee.* Orientales plerumque orant, genibus nixi et simul talis insidentes: quod basim quadratam corpori præbet, et quatuor sustentacula, scilicet duo genua et duos talos.

Maschghouli alius hoc est; quòd, retentionem ventorum faciat, et edulium (*escam*) et vinum (*potabile*) et somnum, et alia, juxtà illud quod statutum est, cum loco adducat (*comedat, bibat et dormiat*): quandò, è retentione halitûs, cum loco (*eò*) advenit, quòd, ampliùs custoditum non potestas (*potest*) habuit (*habere*), halitum è viâ unius naris nasi lentè lentè (*paulatim*) transire faciat; et è viâ oris halitum non adducat. OUPNEK'HAT XIII.

Et faciens hunc *maschghouli*, quemadmodùm currus qui equos caput avertentes (*refractarios*) habuerit, eques illius (*illi insidens*) cum prudentiâ (*attentione*) absolutâ, illum cum viâ (*in viam*) fert: ipso hoc modo, hic *maschghoul* transire faciens halitum, attentus sit, quòd eum cor cum viâ tortuosâ (*in viam tortuosam*) non ferat.

In terrâ, quâ ὁ *maschghoul* sedet, depressum et altum non sit, et obscurationem (*defectum luminis*) non habuerit, et silices non habeat, et (*hæc*) terra vermem non habuerit, et pulverem et lutum non habuerit, et voces (*soni*) cum aure (*ad aurem*) ejus non perveniat, et transitorium locum hominis non habuerit.

Quilibet locus, quo cor ejus quietem invenit, et locus, quòd, è τῷ videre illum oculus ejus molestiam non accipit, in cubiculo, quòd ventus violentus in illud non intret, sedens *maschghoul* fiat.

Et signum τȣ̃ apparentem esse τὸν *Brahm* super cor τȣ̃ *salek*, hæc res est, quòd: modò, in imaginatione (*per imaginationem*), is, similis margaritæ, obscuritas (*obscurus*) ingreditur (*ingredi videtur*): et modò, in imaginatione, is obscuritas (*obscurus*) sicut fumus ingreditur: modò, in imaginatione, is similis lumini solis ingreditur: et modò, in imaginatione, is lumen simile igni ingreditur: et modò, in imaginatione, is lumen simile vento spiranti ingreditur: et modò, in imaginatione, is

OUPNEK'HAT XIII. similis vermi nocte fulgenti ingreditur : modò in imaginatione, is lumen simile coruscationi fulguris ingreditur : et modò, in imaginatione, puritia et albor similia crystallo ingreditur : et modò, in imaginatione, is lumen simile lumini lunæ ingreditur.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 360, not. 1; N.° LXXII, p. 338. Infrà, N.° CLXIII, init.

Et ex octo rebus quæ in τῷ *selouk* fixæ sunt, quinque res memoratæ factæ : tres aliæ quæ manent, una ex illis τὸ *deharna* est.

Et τὸ *deharna* cum significationibus è τῷ ligare imaginationem (*cogitationem*, *actionem*) *del* (*cordis*) est cum (*significat fixam tenere cogitationem in*) unâ re.

Modus illius hic est, quòd; primùm, imaginationem *del* (*cordis*) cum *zemin* (*terræ*) rectam faciat (*terræ rectè applicet*); [et] sciat, quòd, elementum pulveris (*terræ*) *bezorg* (*magnum*), ego sum.

Secundò, imaginationem *del* (*cordis*) cum aquâ rectam faciat; [et] sciat, quòd, elementum aquæ *bezorg* (*magnum*) ego sum.

Post ab illo (*posteà*), imaginationem cordis cum igne rectam faciat; [et sciat], quòd, elementum ignis magnum ego sum.

Post ab illo, imaginationem cordis cum vento rectam faciat; et sciat, quòd, elementum venti magnum ego sum.

Post ab illo, imaginationem cordis cum τῷ *bhout âkasch* rectam faciat; [et] sciat, quòd, elementum τῶ *bhout âkasch bezorg* (*magnum*) ego sum.

Quandò imaginatio horum recta [est], forma horum fit.

Et persona quæ domina hujus modi imaginationis fit, ei ægritudo et senectus non fit, et mors cum eâ (*ad eam*) non pervenit; quòd (*quia*) corpus ejus forma *atesch* (*ignis*) τῶ *selouk* factum est.

Et dominus (*hujus*) imaginationis, levis et subtilis fit; et semper cum valetudine sit; et cor ejus cum ullo latere [non est, et] non it (*non vagatur*); et vultus ejus lucidus efficitur; et amœna vox efficitur; et in corpore ejus odor malus non sit, et odor suavis venit; et urina et excrementum paucum ex eo accidens fit (*exit*).

Hoc signum initii τȣ̃ *selouk* est.

Quemadmodùm super crystallum quòd lutum agglutinatum (*applicatum*) sit, et pelluciditas illius, causâ τȣ̃ applicare lutum, scita non efficitur; tempore quo illud lavant, puritia et lumen illius apparentia fiunt : ipso hoc modo, principium *djiw âtma*, quod *nour dzat* (*lux-ens*) est, causâ luti τῆς *aoudia*, quòd non scientia est, lumen (*luminosum*) non apparet. Quandò illud cum aquâ τȣ̃ *selouk* et τȣ̃ *maarefat* (*cognitionis*) lavant, illud *nour dzat* (*lux-ens*) lumen et apparens efficitur; et mœrores ab eo abeunt; et actiones et opera super eo (*ab eo*) absoluta (*finita*) fiunt. Ei ulla res facienda non manet; et unicum efficitur.

Oportet, quòd lucem τȣ̃ *djiw âtma* lucernam ut fecit, et τὸν *Brahm* purum vidit, (*homo*) cum eo unum fiat.

Et illud *assel* (*principium*) veritas productum non fuit, et sine motu est, et ab omni immune est, et lumen est : id ut scivit, ex omnibus retibus peccatorum liberatus (*homo*) fit.

An dzat (*illud ens*) lumen, in omnibus *djehat* (*spatiis*), et angulis τȣ̃ *djehat* plenum factum (*illa replens*) mansit.

Et ab omni primùm apparens est; et in intrà totum mundum etiam id est.

Quidquid factum (*fuit*) etiam id est; et quidquid est futurum, etiam id est; et quidquid est, etiam id est.

O homines! quodcunque latus quod intueamini, vultus ejus est.

OUPNEK'HAT XIII.

Et lumen, quod in igne est, etiam id est: lumen, quod in aquâ est, etiam id est: lumen ejus in omnes mundos intravit: et lumen ejus in omnia vegetabilia, parva et magna, intravit.

Illi *dzat* (*enti*) lumini, humilis submissio, humilis submissio.

Et illud quod *ieganeh* (*unicum*) est, et secundum non habet, et cum diversis potentiis (*virtutibus*) potens super omne est, et super omnes mundos, et in omnibus animantibus, cum potentiâ suâ dominus est; priùs ab apparitione omnis (*rei*) id *ieganeh* (*unicum*) fuit (*erat*); et in formâ apparitionis etiam *ieganeh* (*unicum*) est.

Quisquis hoc *ieganeh* (*unicum*) scit, sine cessatione fit.

Ille *Roudr* unicus, qui perire faciens omne est, secundum non habet; et cum potentiâ suâ prævalens super omnes mundos est; et in medio omnium mundorum is est; et in resurrectione magnâ (*in fine sæculorum*), omnes mundos quòd in seipsum deorsùm trahat (*sic est*): omnes mundos, cum quâcunque (*re*), quæ in mundis est, et ut productos fecit, (*et*) post ab illo (*posteà*) nutritos fecit, in seipso deletos (*annihilatos*) facit.

Suprà, *T. I*, *N.° LXVII*, *p.* 316, 317.

Omni latere, oculi ejus est (*sunt*); omni latere, ora ejus est; omni latere, manus ejus est; et [omni latere [1]], pedes ejus est.

Et omni, cum manibus, is actionem facit facere. Omnia volantia cum alis (*suis*) is facit volare.

Et terram et cœlum ut producta fecit, in medio illorum ipsum illud (*ens*) *ieganeh* (*unicum*), lumen sit (*est*).

Et omnes *Fereschtehha* ex eo apparentes fuerunt (*prodierunt*); omnes *Fereschtehha* in eo deleti fiunt.

1. In meo *ms.* *o dja pahaï oust*, et (*omni*) loco pedes ejus est.

Ssaheb (*dominus*) omnis mundi est, et perire faciens omnem mundum est.

Et *Maha kiani* is (*Roudr*) est; id est, *aaref* (*doctus*) magnus, verus is est.

Primùm ab omni τὸν *Haranguerbehah* is productum fecit.

Illud lumen *ieganeh* (*unicum*), quod τὸν *Haranguerbehah* productum fecit, nobis cognitionem sortem (*partem*) faciat; quòd nos sciamus, quòd nos id sumus.

O Roudr! perire faciens omne! illa figura vestra, quæ dans lætos status est, et terrens non est, et perire faciens *gounahan* (*peccata*) est; cum illâ figurâ (*vobis*) propriâ (*vestrâ*), quòd ex illâ lætus status acquisitus fit, et in monte *kilas* cum illâ figurâ vestrâ es, cum illâ figurâ super nos intuitum faciatis.

Sagitta, qualitas destructiva, quam in manu propter τὸ vibrare habes, ô, qui es (*super*) τὸν *koh* (*montem*) magnum! ex illâ sagittâ nobis lætum statum facias pervenire : et (*contrà*) ullum incedentem (*in*) viâ propriâ (*viâ* τȣ̃ *salehi*) sagittam non augeas (*non multiplices*), id est, non cognoscentem viam propriam non facias, ô creator magne!

Suprà, N.° *CVIII*, p. 92.

Sankra tscharedj, in expositione hujus *âïet*, dicit, quòd, aurum in quâcunque formâ (*quolibet proplasmate*), conformem huic formæ figuram capit: in quâcunque figurâ, conformem ipsi illi (*Roudr*) figuram cæpit, et in illâ absconditus est: et circumdans (*comprehendens*) totum mundum is est. Quemadmodùm ignis, quidquid comprehensum facit, formam suam facit : is etiam, quidquid comprehensum fecit, formam suam fecit. Hujus modi *ssahebi* (*dominium*) ut sciunt, sine cessatione fiunt.

Santastr cum discipulis (*suis*) dixit, quòd; ego hunc *porsch* magnum scio : et hic *porsch* magnus, sicut *aftab* (*sol*) lucidus est, et ab obscuritate non scientiæ altior (*ei superior*) est.

Quisquis etiam eum intelligit, è morte ut transiit, cum illo τῷ (*ad illum τὸ*) sine cessatione pervenit : præter hanc viam, alia via propter τὸ pervenire cum eo non est.

Haranguerbehi, quòd superior (*altior*) ab eo existentia apparens non est, et ab eo existentia apparens et alligatio (*adstrictio*, *ens particulare*) [major] non est, [et ab eo existentia apparens minor non est] : et arbor est recta et stans ; et in toto mundo illa arbor unica est ; et omnis mundus ex eâ plenus est ; et in magnitudine suâ sit.

Et illud quod ex hoc *Haranguerbehah* superius est, sine figurâ et *mottallak* (*universale*) est : ipsum hoc *mottallak* (*universale*), in tempore apparitionis mundi, in omni (*absolutè*, *omninò*) ligatum est ; et in tempore interioritatum mundi (*quo non apparens*, *interior mundus est*), in omni (*omninò*) *mottallak* (*universale*) : et illud *mottallak* sine molestiâ (*malo physico*, *dolore*) est.

Quisquis id intelligit, sine cessatione fit : ille qui id non intellexit, semper in molestiâ est.

Omnia ora, os etiam ejus est (*sunt*); omnia capita, caput etiam ejus est ; et omnia colla, collum etiam ejus est.

In medio cubiculi cordis omnium animantium est ; et circumdans (*comprehendens*) omne est ; et dignum veneratione est.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) illud *anand sroup*, id est, forma gaudii, in omni loco est ; et rex regum est ; et omni loco plenum est (*omnem locum implet*); et motum dans omnibus animantibus est ; et dominus liberationis (*beatitudinis*) summæ (*supremæ*) est ; et ipsum hoc, lux est ; et sine defectu est.

Cùm in medio cordis hominis, quod campus intrà (*capacitas interna*) illius, quantitas pollicis digiti est, sit, id

quantitatem digiti pollicis dicunt : et si non (*tamen*) id è quantitate superius et immune est; et in medio cordis omnium animantium conforme (*ad, juxtà*) capacitatem cordis illorum est. OUPNEK'HAT XIII.

E volitione intellectûs, qui super cor prævalens est, id scitum (*fit*).

Quicunque id intelligit, sine cessatione efficitur.

Ille *porsch* capita sine fine (*innumera*) habet; et sensus externos et internos sine fine habet.

Quæque quinque (5) elementa circumdans (*comprehendens*) factus, decem digitis suprà ex umbilico (*super umbilicum*), in pectore, quòd (*illic*) cor est, sit (*residet*).

Quidquid visum fit, et quidquid fuit, et quidquid est futurum, ipse ille *porsch* est.

Dans liberationem (*beatitudinem, salutem*) is est.

Et, causâ τῦ *maïa*, id est, volitionum, multus apparet : et quidquid, è τῷ *maïa*, separatum (*ens particulare*) apparet, etiam is est. Infrà, p. 113.

Omni latere (*tractu*), manus ejus est (*sunt*); omni latere, pedes ejus est; et omni latere, oculi ejus est; et omni latere, capita ejus est; omni latere, ora ejus est; omni latere, aures ejus est : circumdans omne, is est.

Omnibus sensibus et scientiæ sensuum is lumen efficit; et ex omnibus sensibus immunis est.

Et *ssaheb* (*dominus*) omnis, et mandatum faciens omni, is est.

Et protectio omnis, is est; et auxilium omnis, is est.

Urbs, id est, corpus hominis, quod novem (9) portas habet, in medio hujus urbis *djiw âtma*, quòd *hens* nomen habet, in statu vigiliæ, et in statu somni, et in statu somni cum quiete, in statu τῦ *teria*, quòd mundus *lahout* est; in his quatuor

statibus iter facit : et cum illo quòd (*etsi*) in his quatuor statibus iter facit, ab omni *manzeh o biroun* (*immunis et extrà*) est.

Et omne motum et quiescens submissum ei est.

Cum illo quòd (*etsi*) manum et pedem non habet, capiens et iens est; et oculum non habet, et videns est; et aurem non habet, et audiens est.

Et is sciens omnia scienda, est; ulla res sciens illum non est.

Et is in omni loco plenus est : et *assel* (*principium*) omnis est.

Eum magni *bezorgter* (*majorem*) ab omni dicunt.

Is super quamcunque circumductionem (*quodcunque circumjectum*, *quamcunque comprehensionem*) circumdans (*superior*) est; et à quocunque *lattifi* (*subtili*, *quacunque subtilitate*), subtilior est.

In medio cubiculi cordis sit (*residet*).

Ille *âtma* hoc modo est.

Et sine volitione est : cum benevolentiâ ejus eum vident.

Quisquis eum videt, sine tristitiâ fit.

Et is *ssahebi* (*dominium*) est, quòd forma *bezorgui* (*magnitudinis*) est.

Santastr cum discipulis dixit : hunc *porsch*, quòd antiquus est, et senectutem non habet, et anima omnis est, et in medio omnis est, et circumdans omne est, illum ego scio : et sciens hunc, in ullo mundo existentia apparens non efficitur.

Khoda schenasan (*Dei cognitores*) eum (*de eo*) dicunt, quòd; primum (*prius*, *principium*, *initium*) non habet, et posterius (*finem*, *postremum*) non habet; et semper est.

Ens, quòd *ieganeh* (*unicum*) et sine colore est, cum diversis potentiis suis, colores diversæ speciei, quòd in eo sunt, apparentes fecit : et illud quod apparens factum (*est*), omne

postremò in seipso ut deletum fecit, denuò à seipso apparens facit. OUPNEK'HAT XIII.

Santastr dixit : illud (*Ens*) *ieganeh* (*unicum*), lumen, me cum intellectu (*ad intellectum*), quòd, ex illo sciam quòd ego id sum, faciat pervenire!

Etiam id *atesch* (*ignis*) est : etiam id *aftab* (*sol*) est : etiam id *bad* (*ventus*) est : etiam id *mah* (*luna*) est : etiam id *falk tsavabt* (*cœlum stellarum fixarum*) est; id est, thronus : etiam id *Haranguerbehah* est; id est, thronus, quod collecta elementa non composita est : etiam id *Bran* est; id est, *mokel ab* (*præfectus aquæ*) : etiam id *Pradjapat* est; id est, *mokel* totius mundi.

Post ab illo (*posteà*) *Santastr* dixit : tu femina es : tu homo es : tu filius es : tu filia es : et tu senex factum et baculum ut cepisti (*baculo ut senex innixum*), hominem cum errore vibras (*in hallucinationem projicis*). *Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 77, not. infrà, p. 118.*

Tu es, quod apparens factum, omni loco appares.

Volantia nigri coloris, tu es : et volantia viridis coloris, tu es : et volantia rubri oculi, tu es.

Et nubes fulgur habentes, tu es.

Et sex (6) *fessel* (*tempestates anni*), tu es.

Et omnia maria, tu es.

Illud quod primum (*initium*) non habet, tu es : et sine fine tu es.

Et omnes mundi ex te apparens factum est; et forma tua est.

Et *maïa*, quòd volitio tua est, [1] *azeli* est (*æternus est*);

---

1. Hic apertè *maïa* definitur *æterna Dei voluntas*; alibi *æternus amor*; se per opera, tres qualitates, productionem, entia particularia, manifestans. *Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 405.*

OUPNEK'HAT XIII. et *ieganeh* (*unicus*) est; et tres (3) colores habet, quòd *sourk* (*rubrum*), et *safid* (*album*), et *siah* (*nigrum*) sit.

Volitio tua, quòd tres *ssefet* (*qualitates*) habet, in omni existens (*præsens*) est, [tres] qualitates suas apparentes fecit.

Et *djiw âtma*, quòd antiquus est, et *ieganeh* (*unicus*) est, *maïa*, quòd volitio tua est, cum eo unum factus, mansit (*in hoc statu*).

Et *djiw âtma* doctorum voluptatem ejus (τῦ *maïa*) ut cepit, et illum præteriit, *pram âtma* fit.

Suprà. T. I, N.° LXXXIII, p. 388-389. Et duo volantia (*duæ aves*) sunt, quæ similia personæ, (*quòd alia*) contraria ei apparet. Ambo cum uno alterum amicum sunt. In (*super*) unâ arbore corpore (*uno arboris corpore*) sedens sunt. Illud quod contrarium est (*alteri*), voluptatem mercedis operum, quòd cum loco (*vice*) fructûs illius arboris est, sumit : et alterum non sumit, et τὸ *tamaschaï* facit (*quod priùs facit intuetur*).

Illud quod, propter τὸ sumere mercedem operum, in illam arborem deorsùm ivit (*descendit*), et dominium suum oblivioni datum fecit, id, causâ erroris ex incuriâ, et non scientiæ, ærumnâ (*tristitiâ*) affectum fit.

Tempore quo magnitudinem et *ssahebi* (*dominium*) suum scit; quòd, ego *djiw âtma* et contrarium non sum, et ipsum illud volans sum; quod *pram âtma* sit, sine tristitiâ fit.

Ille *tsched âkaschi*, quòd sine defectu est, et glorius (*gloriâ conspicuus*) est, et omnes (*libri*) *Beidha* et οἱ *Fereschtehha* in eo sunt, quisquis eum non intelligit, is è (*libro*) *Beid*, quod lucrum est obtenturus? et illi qui eum sciverunt, forma *serour* (*gaudii*) facti, in eo apparent [1].

Et omnes (*libri*) *Beidha*, et opera τῦ *korban*, et bona opera

1. *Ms.* nat. *mimanad*, *manet*.

(*benevolentiæ*), et omne jejunia[1], et quidquid fuit, et est, et est futurum, et illud quod (*libri*) *Beidha* jusserunt, omne ex eo apparens factum est. Causâ τῦ *maïa*, quòd volitio ejus est, hoc omne apparens fecit, et in illo spectaculo (*quod apparens factum est*), ipse ligatus factus, mansit (*in hoc statu*).

Maïa, congregatio, justa temperatio trium (3) qualitatum est: et dominus hujus *maïa* (*possidens hunc maïa*), volitio τῦ *Mehtsir* est; id est, [domini] magni.

Suprà, T. I, N.° LXVII, p. 316.

Omnis mundus ex contrarietatibus ejus plenus factus, (*in hoc statu*) mansit.

Et in novis (*variis*) existentiis, illud (*ens*) *ieganeh* (*unicum*) est.

Tempore resurrectionis (*ultimo tempore*), omne in illud intrant: tempore apparitionis, ex eo superveniunt (*prodeunt*).

Ille dominus, qui dans desideria est, et lumen est, et *sazavar taarif* (*dignus laude*) est, quisquis verificationem ut fecit, scit, quòd ego is sum, cum quiete magnâ (*ad quietem magnam*), quòd liberatio (*beatitudo*) est, pervenit.

Omnes *Fereschtehha* ex eo supervenerunt (*prodierunt*), et in eo destructi (*annihilati*) fiunt.

Et is ab omni major est: ex eo [magis] magnitudo (*majus ens*) non est.

Is *Roudr* est; id est, perire faciens omne est.

Maha kiani est; id est, doctus magnus est, et sciens productionem τῦ *Haranguerbehah* est.

Illud *dzat* (*ens*) me cum intellectu puro (*ad intellectum purum*), quòd ex illo sciam, quòd ego id sum, faciat pervenire!

Et sciens secreta omnium *Fereschtehha*, id est.

Omnis mundus in eo est: et id *ssaheb* (*dominus*) omnis bipedis et quadrupedis est.

---

1. *Rouzha*, vel *dies*.

OUPNEK'HAT XIII.

Santastr dixit, quòd, omnia opera pura propter illud *dzat* (*ens*) lumen facio.

Hujus modi *dzati* (*ens*) ut reliqui (*relinquens*), propter quemnam *Fereschteh* τὸ *korban* faciam?

Id à quâcunque subtilitate (*quocunque subtili*) subtilius est: in medio omnis mundi sit, et productum faciens integrum mundum est: et omnes figuræ diversæ figura ejus. Illud *ieganeh* (*unicum*) integrum mundum ut comprehensum (*contentum*) fecit, (*sic*) mansit.

Illam formam τῦ *serour* (*gaudii*) ut (*homines*) intellexerunt, cum quiete magnâ (*ad quietem magnam*) perveniunt.

In uno tempore mundum in seipso custoditum habet, et dominus mundi est.

Et in medio omnium animantium absconditum, et sciens secreta intrà (*interna*) est.

Omnes *aarfan* (*docti*) et *Fereschtegan* causâ τῦ *maarefat* (*cognitionis*) cum eo unum facti, et etiam id formam suam (*esse*) ut sciverunt, retia [mortis cum (*in*) seipsis] scindunt.

Quemadmodùm purissimum olei excessum (*summum*) subtilitatis habet (*tenuissimum est*), illud *dzat* (*ens*) etiam in excessu subtilitatis est.

Et in omnibus animantibus absconditum est; et forma τῦ *serour* (*gaudii*) est; et circumdans omnem mundum est.

Quisquis illud *dzat* (*ens*) lumen, unicum, scit, ab omnibus retibus liberatus fit.

Et illud lumen *ieganeh* (*unicum*), productum faciens mundum est.

Et illud *ieganeh* (*unicum*), *maha âtma* est; id est, *djan bezorg* (*anima magna*).

Et semper in medio [cordis] omnium animantium est...

Id, cùm τῷ rejectum monstrare (*rejiciendo*) quidquid præter id (*est*), cum cogitatione rectâ, et seipsum formam ejus τῷ scire (*sciendo*), possunt invenire : et illi qui hoc sciunt, sine cessatione fiunt.

Tempore quo non scientia (*inscitia*) universalis (*absoluta*, *particulari enti non affixa*) manet, in illo tempore, non nox est, non dies, non rectitudo (*veritas*) est, non mendacium : ipsum illud *ieganeh* (*unicum*) forma gaudii puri (*solum*) apparet.

Ipsum illud sine defectu est : lux ejus ab *aftab* (*sole*) etiam major est : et motum dans intellectui omnis, id est.

Non ei (*de eo*) suprà possunt dicere : et ei infrà [non] possunt dicere : non ei medium possunt dicere : non ei *djehet* (*latus*) possunt dicere.

Ei, simile ei (*ens*) non est.

Nomen ejus, est magna fama.

Quidquid cum oculo (*in oculum*) ingreditur (*oculo videtur*), figura ejus non est : et cum oculo id non possunt videre : (*verùm*) vel cum τῷ rejicere omne quod præter (*illud est*), possunt invenire; vel, τῷ conforme ad (*juxtà librum*) *Beid*, cum intellectu perfecto possunt invenire; vel cum (*ex*) illo quòd seipsos formam ejus sciunt, possunt invenire : illi qui hoc modo sciunt, sine cessatione sunt.

Santastr dixit : quòd, ego à non scientiâ et errore per incuriam ut timui (*illa reformidans*), protectionem (*refugium*) cum illo ente antiquo porto (*in eo pono*).

O *Roudr;* id est, perire faciens omne! me cum *dzat* (*ente*) proprio, quod super τὸ procul facere mœrores potens est, semper à mœroribus non scientiæ custoditum habeas!

Filiis meis, et filiorum natis meis, et locis habitatis (*habita-*

tionibus) meis, et quadrupedibus meis damnum non adveniat! et benè et benedictio (*illis*) sit!

Et *sepahian* (*milites*) ense ferientes meos, ô perire faciens omne! non occidas!

Et causâ peccatorum meorum, super me iram non facias (*non ostendas, non effundas*)!

Τὸ *korbani* (*sacrificium, oblationem*) super volam manûs ut cepi, in hoc conventu vos peto (*deprecor*).

[Du]o sine defectu sunt, quòd illis τὸ perire non est: unum *djiw âtma* doctus; secundum, *djiw âtma* non doctus: et [1] [hæc] ambo sine fine sunt: et *Brahm*, ex ambobus *bezorgter* (*major*) est.

In his ambobus scientiam et insipientiam (*ignorantiam*) opertas habent (*sciunt*): insipientia cessationem habet: et scientia sine cessatione est.

Et *dzati* (*ens*), quod dominus scientiæ et insipientiæ (*ignorantiæ*) est, ex ambabus immune est.

Et illud *ieganeh* (*unicum*) in omnibus existentiis apparentibus parvis et magnis, sit (*est*).

Et *kapl kiani*, quòd doctum magnum est, ex omni primùm productum fuit: et τὸ *kapl* ex diversis cognitionibus et *kian* illud *dzat* (*ens*) plenum facit. *Kapl kiani*, quòd ab illo *dzat* (*ente*) productum fuit, oportet quòd id causam productionis omnis (*rei*) sciant [2].

Illud *dzat* (*ens*) lumen, quodque unum rete trium (3) qualitatum ut largum (*expansum*) fecit, post ab illo (*posteà*)

---

1. In *ms.* meo, *dar in*, *in his*, errore amanuensis.

2. *Suprà*, *Tom. I*, *N.° II*, *p.* 9, *et not.* 1, in brevi vocum Indicarum interpretatione, *kapl kiani*, *collectio animarum* redditur; *veritas*, ut dicitur, *summè laudanda* (*Mohammedi*). Indè elici potest *kapl kiani* esse magnam universalem animam, seù primam *entis* emanationem intellectivam, quâ, quidquid existit, productum est.

ut attraxit (*astrinxit*), in justâ temperatione trium (3) qualitatum deletum facit (*annihilat*).

Rursùs illud ens lumen et *maha âtma*, et *padeschah* (*rex*) omnium *mokelan*, mundum ut productum fecit, *ssahebi* (*dominium*) et regiam majestatem omnem facit.

Quemadmodùm *aftab* (*sol*) ipse lumen est, omnes *djehet* (*tractus*, *omnia latera*) suprà et infrà *djehat* cum luce suâ lumen (*lucidos*) habet (*reddit*): ipso hoc modo, illud *dzat* (*ens*) unicum, magnum, et lumen, dignum veneratione, in omnes existentias apparentes parvas et magnas ut venit, quamque unam in gradu proprio suo lumen (*luminosam*) et stabilem habet.

[1] Et ipsum illud *dzati* (*ens*), quod causa productionis omnis est, omnes res, conforme ad (*juxtà*) gradum illarum nutritas (*servatàs*) ut fecit, cum perfectione (*ad perfectionem*) facit pervenire; et ex quâque figurâ, et (*quoque*) gradu, quòd vult, cum figurâ [et] gradu alio (*ad figuram et gradum alium*) facit pervenire.

Custoditum habens omnem mundum, id est : et motum dans quibusque tribus (3) qualitatibus, id est:

Et ille *Brahm*, in τοῖς *Oupnek'hathaï* (*libri*) *Beid*, quòd secretum tegendum est, absconditum est.

Et illum *Brahm*, *Brahma* productum facientem seipsum (*Brahma ipsum*) scit (*Brahma scit* τὸν *Brahm ipsum producere*).

Oἱ *Fereschtehhai* et docti præcedentes, qui illum *Brahm* intellexerunt, forma ejus redditi, sine cessatione facti sunt.

Ille, qui justæ temperationis trium qualitatum cum seipso (*sibi ipsi*) relationem (*attributionem*) ut fecit, faciens opera

1. In ms. meo : *ve haman dzati ast keh; et ipsum illud ens est, quod ... Ms.* nat. *ve haman dzati keh; et ipsum illud dzati, quod......*

mercedem habentia fit; et voluptatem mercedis operum suorum sumit; et causâ trium (3) qualitatum figuræ plurimùm apparet; ipse ille *djiw âtma* tres (3) vias habet: et, causâ motûs τῦ *pran*, conforme ad (*juxtà*) opera sua, cum mundis finalibus (*ad mundos postremos*) vadit.

Et ille *djiw âtma*, quantitate digiti pollicis, in medio foraminis cordis est; et, similis *aftab* (*soli*), cùm luce lumen est; sed, causâ intellectûs, in vinculum egoitatis et volitionis cecidit.

Ipsum illud lumen, quod quantitate digiti pollicis est, in pluribus cordibus creaturarum parvarum, æquale capiti (*cuspidi*) acûs sit: et in pluribus creaturis, quæ etiam ex illis minores sunt, æquale cuspidi unius capilli, quòd illum centum centum partes fecerint, et unam ex illis centum (*partibus*) rursùs centum partes fecerint: conforme ad (*juxtà*) excessum parvitatis animantium, in animantibus est; et ipse ille *djiw âtma*, in creaturâ magnâ, conforme ad (*juxtà*) cor illius creaturæ est.

Tempore quo seipsum cognoscit, sine fine fit.

Suprà, p. 113. Et ille *djiw âtma* femina etiam non est, et homo etiam non est, et effeminatus (*hermaphrodytus*) etiam non est.

Et in quodcunque corpus quod intrat, conforme ad illud corpus nomen sumit.

Causa volitionis cordis, et causa τῦ tactum facere, et causa τῦ videre et adducere imaginationem horum in cor, corpori quod creavit, fit.

Et è τῷ edere escam et aquam, quod sperma (*semen genitale*) fit, causa productionis corporis efficitur.

Et post à τῷ mori, ipse ille *djiw âtma*, conforme ad (*juxtà*) Suprà, T. I, N.° XLIII, p. 247, 248. opera, in illis (*posterioribus*) mundis corpus ut cepit, voluptatem mercedis operis obtinet: et tres (3) qualitates in

seipso ut scivit, in quoque statu corpus crassum et subtile sumit. OUPNEK'HAT XIII.

Et merces quæ ex operibus puris et malis acquisita fit, et merces quæ ex τῷ *maschghouli* acquisita fit, et merces (*horum*), quòd causâ horum corpus subtile et crassum uno loco sunt.

Et causa alia τȣ̃ sumere corpus in mundis, possessio operum est, quòd (*quæ*) in corde ejus firmiter contenta facta est.

Ens, quod primum (*initium*) non habet, et postremum (*finem*) non habet; et in circuitu totius mundi sponsor (*suî ipsius testis*) factum (*sic*) mansit; et productum faciens omnem mundum est; et figuras sine fine habet; [et] omnem mundum in se convolvit; et unicum et lumen est; quicunque (*illud*) hoc modo scit, et intelligit, ex omnibus vinculis et retibus liberatus fit.

Illud ens purum cum munditiâ et lumine cordis scitum fit, quòd ei locus etiam non est, et nomen etiam non est, et custoditum habens, et perire faciens est, et forma *serour* (*gaudii*) est, et cum volitione antiquâ mundum productum facit: illi qui hoc *dzat* (*ens*) lumen hoc modo sciunt, aliam existentiam apparentem corporis relinquunt. *Suprà, T. I, N.° LXVII, p. 316.*

Adhiaï quintum absolutum est.

[*Adhiaï sextum.*]

[1] PLURES seipsos scientes dicunt; quòd (*dùm*) in illis non scientia et error ex incuriâ plenum est (*illos replent*). CXI.

Dicunt, quòd mundus ipse cum ipso (*per seipsum*) productus factus est.

Et ipso hoc modo, plures dicunt, quòd quidquid existit tempus est. *Suprà, N.° CX, p. 95.*

---

1. In meo *Ms.* lacuna duorum verborum; fortassè horum, *adhiaï sextum.*

OUPNEK'HAT XIII.

Non hoc modo est : quin imò, è magnitudine illius entis-luminis, hæc sphæra mundi gyrans (*se volvens*) est : et id semper mundum in seipso convolvit.

Et id sciens omne est, et perire faciens tempus est, et occidens mortem est : et omnes qualitates in eo est (*sunt*); et omnes scientiæ et facultates (*artes*) in eo est; et largiens signum (*vestigium*) cum operibus (*illis existentiam externam dans*) est.

Id est, quod pulvis (*terra*), et aqua, et ignis, et ventus, et *âkasch* factum, apparens effectum est.

Hoc modo oportet scire, quòd omne id est; et omnia opera propter id ut fecerunt, post à τῷ purum esse cor, derelictionem operum ut fecerunt, cum principali principalis et principio principii unum fiunt.

Et ille modus hic est : unum (*primum*), antè directorem ire : et secundum, fidem cum directore (*directori*) et τῷ *Brahm* adducere (*habere*) : tertium, audire veritatem à directore; veritatem cum argumento (*probatione*) scire, et semper in illâ verificatione (*certâ cognitione*) submersum esse, id est, perpetuâ (*entis*) præsentiâ : et ampliùs, octo modi τῦ *djog* : et ampliùs, mercedem cujusque operis alligati cum tempore (*tempori fixo addicti*) scire : et ampliùs benevolum et patientem, et purum esse : et semper lætum esse : et sine volitione et liberalem esse : et actiones super seipsum faciliter capere (*libenter opus aggredi*) : et invidiam non ferre (*invidiâ non laborare*) : et possessionem (*suam*) facere volitionem τῦ *Brahm* (*illi totum se tradere*).

Suprà, N.° *CX*, *p.* 106.

Cum his qualitatibus, *djiw âtma* cum *âtma* unum factus, liberatus (*beatus*) fit.

Et τὸν *maschghouli* operum, quòd largiens mercedem est, ut (*homo*) inceptum monstravit (*incepit*), et quodlibet crassum

cum subtili unum effecit, omnem multiplicitatem in (*cum*) justà temperatione trium (3) qualitatum unum faciat. OUPNEK'HAT XIII.

Tempore quo hoc modo *danest* (*scivit*), crassum et subtile, omne *evanidum* fiunt : et quoniam hæc omne evanidum fiunt, opera etiam omne evanidum fiunt : et quoniam opera ejus omne evanidum reddita sunt, forma τῦ *dzat* (*entis*) fit : et ex quibusque tribus (3) mundis *nasout*, et *malkout*, et *djabrout*, liberatus (*immunis*) redditur.

Id (*ens*) est primum : id est causa τῦ unum facere τὸν *djiw âtma* cum seipso : et id est causa causarum : et id est superius è tempore *mazzi* (*præterito*), et *hal* (*præsenti*), et *estekbal* (*futuro*).

Et id est *akla;* id est, divisionis (*partium*) non capax : et cum illo quòd divisionis capax non est, et docti, è τῷ *maschghouli* cum eo (*ei*), id vident.

Totus mundus figura ejus est : et omnis mundus ex eo apparens factus est, et fit : et omne elogium ejus faciunt : et lumen est : et in medio cordis sit : cum eo (*ei*) *maschghouli* ut fecerunt, liberati (*salvi*) fiunt.

Et illud *dzat* (*ens*) è mundo, qui cum figurâ *derakht* (*arboris*) est, et è tempore, et è figurâ superius est.

Et hoc ostensum sine est (*sine* τῷ *esse*), mundus ex eo apparet.

Dans ductum (*gratiam efficacem*) operis meritorii est, et procul faciens violentiam. *Suprà, T. I, N.° XL, p. 124.*

Id dominus harum sex rerum est : una, *ssahebi* (*dominium*) magnum : secunda, opus purum : tertia, magna fama : quarta, opes : quinta, τὸ sine volitione : sexta, (6) liberatio (*beatitudo*).

Qui dominum harum rerum in seipso, et totum mundum in eo scivit, sine cessatione fit.

OUPNEK'HAT XIII.

Et id dominus magnus *ssaheban* (*dominorum*) est : et *ssaheb* (*dominus*) magnus τῶν *Fereschtehha* est : et nutritum faciens (*servans*) magnum (*maximum*) omnium nutritum facientium est.

Et à justâ temperatione trium (3) qualitatum superius est.

Hujusmodi *ssaheb* (*dominum*) omnium mundorum, quòd *dzat* (*ens*) lumen est, et dignum [veneratione et] elogio est, illud sciamus.

Suprà, T. I, N.° LXVII, p. 316.

Non ab eo aliquid productum fuit : et non id ab aliquâ re productum fuit :

Et ulla una (*res particularis*) cum eo æqualis non est : et ulla res ex eo magna (*eo major*) visa non fit.

Et potentia ejus, quòd ab omni superior est, cum luminibus (*per lumina*) diversi generis apparens facta est.

Et scientia, et vis, et operatio ejus, conveniens enti ejus est : id est, *ssefat* (*qualitates*) semper forma [1] *dzat* (*entis*) est (*sunt*).

Et in toto mundo ei nutriens (*quod illud nutriat, servet*) non est : in toto mundo ei dominus non est, et imperans non est.

Et id sine indicio est : et id principium omnis (*rei*) est : et οἱ *mokelan* sensuum, qui dominus sunt, id dominus illorum est.

Id productum faciens (*qui id producat*), non est : et id nutriens (*qui id nutriat, servet*), non est :

Suprà, T. I, annotat. p. 502 - 503.

Quemadmodùm aranea, cum voluptate propriâ, à seipsâ fila ut super attulit (*extraxit*), super se convolvit, in illis sit

1. Indè sequitur *formam*, *aaïn*, esse convenientiam, similitudinem, è duobus entibus unum efficientem; quemadmodùm qualitates et ens, seu modi et suppositum, unum sunt. *Suprà, T. I, N.° XVI, p.* 57, *not.* 1; *infrà, p.* 126.

(*residet*) : ipso hoc modo, illud *dzat* (*ens*) sine defectu, unicum, lumen, filum justæ temperationis trium (3) qualitatum, cum voluptate propriâ, è seipso ut super attulit (*extraxit*), et seipsum in illo convolvit, in illo sit (*residet*). OUPNEK'HAT XIII.

Illud *dzat* (*ens*) sine cessatione seipsum cum me (*mihi*) det; id est, me formam suam efficiat.

Et illud lumen *ieganeh* (*unicum*), quod in medio omnium animantium absconditum est, et circumdans omne est, et anima omnium animantium est, et *ssaheb* (*dominus*) dans mercedem operum est, et omnia animantia in eo sint, et testis omnis est, et forma scientiæ est, et immune (*ab omni*) est, et sine qualitate est, et omnia submissa ei sunt; et illud unicum semen omnium existentiarum apparentium [est], quiescens et motum cum diversis figuris ostendit; docti, qui illud *dzat* (*ens*) in seipsis vident, quies æterna illis est, non alii.

Id stabilius à quâcunque stabilitate est : et scientius (*magis sciens*) à quâcunque scientiâ est.

Id unum est; et super afferens (*exequens*) desideria omnia est.

Et illud productum faciens totum mundum cum *selouk* et cognitione possunt invenire.

Quispiam qui illud ens lumen scit, ab omnibus ligamentis (*vinculis*) liberatus fit.

Illo loco, quo illud *dzat* (*ens*) est, non lumen solis est, non lumen lunæ, non lumen astrorum, non lumen fulguris etiam (*ad*) illum locum non pervenit : quid ? (*nam*) locum horum ignium omnium lumen ejus fecit; è lumine ejus lumen sunt.

Unum *hasti* (*una existentia*), quod in mundo est; id est, *djiw âtmaï*, quod in corpore est, ipsum illud est calor naturalis; ipsum illud est in aquâ. Suprà, T. I, N.° LIV, p. 274.

OUPNEK'HAT XIII.

Quisquis ipsum hoc (*esse*) formam entis scit, ei unquàm mors non advenit : et præter (*nisi*) hoc, propter liberationem (*beatitudinem*) via alia non est.

Ipsum illud, productum faciens totum mundum est; et sciens omne est.

Id, ipsum cum ipso (*per seipsum*) apparens est.

Et ipsum illud, forma scientiæ est.

Et ipsum illud, occidens mortem est.

Et omnes qualitates, ex eo est (*sunt*) : et omnes scientiæ, ex eo est : et id, cognoscens mundum est.

Dominus justæ temperationis trium (3) qualitatum est.

Et dominus τῦ *djiw âtma*, et omnium qualitatum est.

Principium liberationis (*beatitudinis*), et nutritionis (*conservationis*), et vinculi (*particularisationis*), id est : et qualitas ejus forma *dzat* (*entis*) ejus est.

Suprà, p. 124, et not. 1.

Et sine cessatione est : et ipsum in magnitudine suâ (*propriâ*) est : et forma scientiæ est : et in omni (*re*) est : et nutritum (*servatum*) faciens totum mundum est : et semper præfectus (*judex*) totius mundi est : super (*ad dandum*) mandatum, nisi id, aliud (*ens*) potens non est.

Primùm id τὸν *Brahma* productum facit, et τὸν *Brahma* (*libros*) *Beid* edocet.

Illud *dzat* (*ens*) lumen, à τῷ scire (*cognoscendo*) τὸν *djiw âtma*, ipsum apparens (*scitum*) fit.

Santastr dixit : ego, qui petens liberationem (*beatitudinem*) sum, cum (*in*) eo protectionem quæro.

Et illud *dzat* (*ens*) divisionis (*partium*) capax non est : et sine motu est : et forma *aram* (*quietis*) est : et sine dedecore (*defectu*) est : et sine qualitate est : et pons τὸ pervenire cum (*ad*) τὸ sine cessatione est :

Et quemadmodùm, post à τῷ accendere ignem, urere lignum, et procùl (*remotum fieri*) cinerem, ignis sine fumo, purus manet; ipso hoc modo, illud *dzat* (*ens*) lux, purum est. OUPNEK'HAT XIII.

Quemadmodùm puerulus vult, quòd, sicut corium bovinum τὸν *Bhout âhasch* convolvat; et hoc impossibile est: ipso hoc modo, non sciens, qui vult, quòd sine τῷ cognoscere illud *dzat* (*ens*) lumen, liberationem obtineat, impossibile est.

[Cum] benedictione mortificationis et complacentiæ (τῦ *ei placere*), illud *dzat* (*ens*) lumen, *Brahm* (*esse*) *Santastr* scivit: et hanc scientiam magnam et pura facientem peccata, cum personis, quæ è quatuor modis τῦ *sanias* prætergressæ, suprà iverunt, et illas *pram hens* dicunt, et cum ratione bonâ (*recto modo*) cum illis (*eis*) dixit. *Suprà*, N.° *LXXII*, p. 338, 339.

Et voluptatem hujus scientiæ *aarfan* (*docti*) magni sciverunt, et obtinuerunt.

Et hoc secretum magnum tegendum τῶν *Oupnek'hata* est.

Et semper hanc scientiam ut dixerunt (*dicentes*) venerunt.

Sed cordi cujuscunque quies acquisita non fuit, hanc scientiam cum eo (*ei*) non oportet dicere.

Et si (*verùm*) cum filio, qui conveniens (*illi aptus*) sit, oportet dicere; et discipulo qui sincerus sit, oportet dicere.

Quisquis perfectam pietatem cum illo ente-lumine (*ergà illud ens-lumen*) habuerit, et eodem modo perfectam fiduciam cum [1] seni (*directori*) suo habuerit, veritas hujus verbi [2] super ipsum illum *bezorg* (*magnum*) apparens fit, et *Brahmnan* (*Brahman*) magnus apparens fit.

Absolutum est *Oupnek'hat* SANTASTR, ex *Djedjr Beid* (*desumptum*).

---

1. In meo *Ms. ve honr khod, et virtutem suam*: in *Ms.* nat. *be pir khod, cum seni suo.*
2. In meo *Ms. Brahmnan bezorg, Brahmnan magnus*: in *Ms.* nat. *bar haman bezorg, super ipsum illum magnum.*

OUPNEK'HAT

PORSCH[1],

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum)*;

Id est, in hoc Oupnek'hat quæstio et responsum multum est.

CXII. SOUKBA, natus τȣ̃ *Bhardouadj*, *Satkam*, *Sourdjabli*, *Kosl beid*, *Ati*, *Khindhi*, hæc quantitas τῷ *rek'heschiran*, *Brahm* magnum ut sciverunt, propositum hoc fecerunt, quòd cum eo *(ad eum)* perveniant, et semper in eo sint.

Propter τὸ obtinere τὸν *Brahm* consultationem *(vestigationem)* ut fecerunt, ante *Pilad rek'heschir*, qui [2] sine τῷ *(per)* annum manducatu *(nihil per annum manducatus)* transire faciebat *(vitam agebat)*, cum modo, quòd ratio τȣ̃ ire antè *ostad* *(præceptorem)* et civilitas est, iverunt: quòd *(quia)* hic magnus est, et dominus cognitionis, et omni-scius est; quidquid nos ab hoc sumus petituri, hic cum nobis est dicturus.

In conspectum ejus ut iverunt, petitionem suam apparentem fecerunt.

Ille *rek'heschir* magnus cum illis dixit, quòd; si vos *selouk* et mortificationem agatis, et derelictionem omnium voluptatum faciatis, et cum fiduciâ *(fide)* unum annum antè me sitis, illud quod estis petituri, quidquid scio responsum *(petito)*

---

1. *Suprà*, *Tom. I*, *N.° III*, *p.* 13, PORS.

2. Lego : *bi sal khordeh*, *sine (non) anno manducatus*. In *Ms.* nat. *ben bolbol khordeh*, *filius lusciniæ parvus* habebatur. Si *belil*, loco τȣ̃ *bol bol* legatur, *qui myrabolanis vescebatur*; vel *pel pel*, *piper comedens*; vel *sine qui annos comedit* (*non senex vitam agebat*).

omni cum vobis sum dicturus (*quidquid sciam responsum dabo*). OUPNEK'HAT XIV.

Illi omnes, approbationem ut monstrârunt (*consentientes*), nocte et die in obedientiâ mandato illius *rek'heschir* celebris fuerunt.

Quandò annus, cum ratione quâ constitum fuerat, absolutus fuit, *Kindi* nomine *rek'heschir*, ab omnibus antè factus, (*præ omnibus*) hanc quæstionem fecit, quòd: ô digne veneratione! hic mundus è quo loco (*undè*) productus factus?

Pilad dixit: *Pradjapat*, quòd principium faciens est, voluit quòd productionem faciat (*faceret*).

Post ab illo (*posteà*), mortificationem cùm traxisset, id est, in corde *maschghoul* factus, et cogitationem ut fecit, duas res productas fecit; unam, *soum*, quòd luna est, et *abhiat* (*aqua vitæ*) in eâ est; secundam, *pran*, quòd *aftab* (*sol*) et *atesch* (*ignis*) in eo est. *Suprà, T. I, N.° XXIII, p. 118 et not. 1.*

Hæc ambo ut producta fecit, scivit, quòd, ex his duobus omnes productiones sunt futuræ.

Et has duas productiones multùm comedere fecit.

In medio productionis (*intrà productionem*) *pran*, *aftab* (*sol*) et comedens productus fuit: et intrà lunam, aqua vitæ et alimentum, et omne parvum et magnum, productum fuit.

Porrò edens omne *aftab* (*sol*) est:

Et edulium *mah* (*luna*) ex hoc respectu (*ideò*) est, quòd *aftab* (*sol*), cum quocunque tractu (*ad quodcunque punctum*) quòd tendens sit, è *djehet* (*lateribus*, *tractibus*) hominem illius *djehet* (*tractûs*) in seipsum deorsùm trahat [cum vi suâ]: id est, ex oriente quòd (*si*) superveniat (*exeat*, *oriatur*), omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum

OUPNEK'HAT XIV.

deorsùm attrahit : et quandò cum meridie (*ad meridiem*) venit, omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit : et quandò cum occidente venit, omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit : et quandò cum septentrione venit, omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit : quandò cum subter terram vadit, omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit : et quandò cum tractu (*ad tractum*) *alras* (*capitis, ad polum*) venit, omnia animantia illius tractûs, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit : et cum quocunque angulo, qui in medio quatuor *djehet* (*lateris, laterum, tractuum*) est, (*quòd*) eat; et (*ad*) quemcunque locum quòd lumen ejus perveniat, omnia animantia illius loci, è viâ radiorum suorum, in seipsum deorsùm attrahit.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 362.

Proindè omne (*omnia*) alimentum ejus fuerunt (*sunt*).

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) eum *Beischvanr*, quod significatio ex calore naturali et comedenti omne est (*quod significat calorem naturalem, et Ens comedens omne*), et *bas roup* est, quòd omnis mundus ab eo figuram cepit, dicunt.

Et *pran* etiam is (*sol*) est : et ignis etiam is est : et ignis factus, sursùm (*in altum*) venit; et ignis factus, deorsùm vadit; id est, in sursùm etiam lucidus est; et in deorsùm lucidus est.

Et conforme ad ipsum hoc, in *mantr* (*libri*) *Beid* est, quòd; sol *bas roup* est, id est, figura omnis est.

Et *Haranguerbehah* etiam is est; id est, [cum] radiis suis cum latere suo (*ad se*) [omne] attrahit.

Et is est *djat dida* ; id est, sciens et intelligens omne.

Is est *Naraïn;* id est, locus magnus est. OUPNEK'HAT XIV.

Et is est unum *djout;* id est, similis ei lux altera non est.

Et is est splendore calefaciens.

Et is est *shensch akeren;* id est, mille radii.

Et is est *sat dha;* id est, figura diversorum generum.

Et is, quòd ortum facit, anima omnium animantium est.

Et is est integer annus : quid? (*nam*) ab eo est dies et nox.

Et is est *Pradjapat;* id est, annus, et mensis, et dies, et epocha (*data chronica*) ex eo [producta fuit et] producta est.

Ei duæ viæ est; id est, est sex menses in tractu septentrionis, et sex menses in tractu meridiei. *Suprà*, *T. I*, *N.° LX*, *p.* 291-292.

Quisquis cum opere (*operi*) mortificationis et actionum benevolentiæ *maschghoul* est, is post à τῷ *mori*, cum viâ (*per viam*) sex mensium meridiei, cum lunâ (*ad lunam*) pervenit, et *makt* et liberatus (*beatus*) non fit.

Et cum lunâ ut pervenit, tempore quo merces operis puri absoluta (*finita*) fit, reversus, cum mundo (*ad mundum*) mercedis mali, quòd *douzakh* est, vadit.

Cum respectu ipso hoc (*ideò*) quòd, quisquis volitionem natorum, et mundi, et opum habet, opus purum et actionem benevolentiæ facit; ex hoc respectu lunam edulium omnis (*entis*) dicunt; quòd mercedes operum suorum è viâ lunæ obtinent.

Et quisquis mortificationem et derelictionem omnis voluptatis facit, et intuitum super mercedem non habet, et cum fide rectâ, è viâ cogitionis petitor (*quæsitor*) τȢ *âtma* est, et cùm *âtmam* (τῷ *âtmam*) *maschghoul* est, [et forma τȢ *âtman* factus est], cum viâ sex (6) mensium, quòd sol (*in*) tractu septentrionis est, cum sole (*ad solem*) pervenit.

OUPNEK'HAT XIV.

Proindè sol, qui forma *τᾶ âtma* est, domus omnium animarum est.

Hic sol sine cessatione est : hic sol sine timore est, et locus magnus est.

Cum eo (*ad eum*) ut pervenit, cum mundo (*ad mundum*) mercedis mali rursùs non venit.

Et non scii (*inscii*) cum eo (*ad eum*) non perveniunt.

Conforme huic in *mantr* (*libri*) *Beid* est : ipse hic sol, qui cum figurâ anni est, quinque (5) pedes habet. Etsi annus sex (6) *fessl* (*tempestatum est*); quòd, quodque *fessli* duorum mensium est : attamen, quoniam quatuor menses frigoris [1] unum *fessl* fixum dederunt (*assignârunt*); ex hòc respectu (*idcircò*) quinque (5) (*pedes*) sunt.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 359, 362.

Et duodecim (12) partes habet, quòd duodecim (12) menses sit.

In sex mensibus itineris meridionalis aquam effundit; id est, in tribus (3) mensibus causa descensûs pluviæ fit, et in tribus (3) mensibus rorem spargit.

Et in sex mensibus itineris septentrionalis solem *batschehin* dicunt; id est, scientem omne.

Proindè, quisquis in his sex mensibus moritur, sciens omne fit.

Et hoc integrum iter sex mensium solis cum meridie (*ad meridiem*), una nox *τῶν Fereschtehha* est : et iter sex mensium solis cum septentrione (*ad septentrionem*), unus dies *τῶν Fereschtehha* est [2].

1. Quatuor frigoris menses, et tres pluviæ, plagam Indiæ septentrionalem, ubi *Oupnek'hat* compositum fuerit, denotant.

2. Proindè annus *τῶν Fereschtehha* constat 360 itineribus integris solis, seu 360 annis.

Unus è magnis antiquorum annis.

Et luna etiam *Pradjapat* est : quid? (*nam*) ex eâ nox et dies mundi animarum apparens fit (*cognoscitur*). OUPNEK'HAT XIV.

Quindecim (15) dies augminis lucis lunæ, nox mundi animarum est : quid? (*nam*) in diebus augminis lucis lunæ, vultum cum (*in*) mundo corporum habet.

Et quindecim (15) dies defectûs (*diminutionis*) lucis lunæ, dies mundi animarum est : quid? (*nam*) in diebus defectûs lucis lunæ, vultum cum (*in*) mundo animarum habet [1].

Suprà, T. I, N.° XX, p. 146.

Ex hoc respectu (*idcircò*) in quindecim (15) diebus, quòd lux lunæ in defectu est, et vultum cum (*in*) mundo animarum habet, statutum factum est, quòd opera benevolentiæ (*dona, largitiones* etc.), quæ propter animas præteritorum (*mortuorum*) faciunt, in illis diebus facta fuit.

Et ipsum hoc τὸ nox et dies, etiam *Pradjapat* est.

Dies, quòd edens est, *pran* est : et nox alimentum est.

[2] Quisquis, in die, cum uxore suâ commercium habet, *pran* suum siccum (*exhaustum*) facit.

Et quisquis, nocte, cum uxore suâ commercium habet, dixeris, cum uxore [suâ] commercium non habuerit; et ulla res ex eo minor non facta (*nihil roboris, substantiæ perdidit*): et commercium noctis multùm utilitatis habet.

Ipsum hoc alimentum (*nox*) etiam *Pradjapat* est : quid? (*nam*) sperma (*semen genitale*) ex eo productum fit; et ex spermate (*semine genitali*) omnes nati (*posteri*) producti fiunt.

Et quispiam qui nocte cum uxore (*suâ*) commercium habet, et die commercium non habet, sperma (*semen genitale*) suum perditum non facit : quid? (*nam*) è commercio quod nocte

1. Indè elicitur annus mundi animarum, constans 360 mensibus, seu 10,800 diebus vel 30 annis 360 dierum; quod generaliter cursui Saturni respondet.

2. Quædam hic, de generatione, quoad causam, actum et objectum, vel physicum vel morale, observatione digna.

habitum fiat, ex illo spermate (*semine genitali*) filius et filia productum fiat.

Et quispiam, qui nocte cum uxore [suâ] commercium habet, cum mundo (*ad mundum*) lunæ, quòd mundus boni (*operis*) est, pervenit.

Suprà, p. 131.

Et quispiam, qui post quartum diem, quòd tempus munditiei è mensibus est, usquè sextum decimum (16), quòd dies (*tempus*) τȣ̃ figuram ligare (*formam sumere*) sperma (*semen genitale*) est, in vulvâ, quâque lunatione (*quoque mense*), unâ vice antè uxorem vadit; hoc opus intrans (*in τὸν Brahmtscheradj* est; id est, intrans (*in*) cultum Dei et mortificationem (*pietatis in Deum et veræ mortificationis pars*) est. Quid? (*nam*) is propter voluptatem hanc actionem non facit: quin imò, cum mandato Dei, cum proposito τȣ̃ productum facere filium, illam actionem facit [1].

Et si, in his diebus, unâ vice, in lunatione (*mense*) non vadit, *Brahm hita* factum fuerit; id est, sanguis τȣ̃ *Brahmni* fusus fiat: et ex non ire, quandò quidem filius non fit, dixeris; sanguinem hominis fecit (*fudit*).

Et in loco alio (*libri*) *Beid* memoratum est, quòd, nocte sextâ (6), *quæ* (*ab*) initio mensium est, nocte octavâ (8), et nocte decimâ, et nocte duodecimâ (12), et nocte quartâ decimâ (14), et nocte sextâ decimâ, quod noctes pares est, si antè uxorem (*homo*) vadit, filius simul provenit.

Et nocte quintâ (5), quòd nox prima munditiei (*à*) mensibus est, et nocte septimâ (7), et nonâ (9), et undecimâ (11), et tertiâ decimâ (13), et quintâ decimâ (15), si cum uxore commercium habet, filia genita fit.

Et statum est, quòd in his diebus, in noctibus, quòd filius

1. Procreatio filiorum, mandato Dei, solus innocens actûs generationis scopus.

genitus fit, oportet quòd uxor ex alimento solito aliquid minùs comedat, quòd, è τῷ minùs edere alimentum, sperma (*semen genitale*) mulieris minùs fiat, et sperma (*semen genitale*) hominis, quòd auctum fiat, filius genitus efficiatur.

Si in noctibus, quòd fixum est quòd (*in illis*) filius sit, et mulier aliquid multùm comederit, quandoquidem sperma (*semen genitale*) mulieris ampliùs (*abundantiùs*) à spermate (*semine genitali*) hominis (*in*) copulatione fit, illum filium figurâ et indole femineâ facit provenire.

Et si in noctibus, quòd productio filiæ in illis fixa est, et sperma (*semen genitale*) hominis abundantius sit à spermate (*semine genitali*) mulieris, filia producta fit, quæ figuram et indolem virilem habuerit.

Et si ambo spermata (*semina genitalia*), in noctibus imparibus, quòd fixum est (*in illis*) filia fiat, vel noctibus paribus, quòd fixum est (*in illis*) filius fiat, æquale sit (*æqualia sint*), natus impotens et hermaphrodytus fit.

Si in noctibus paribus est, hermaphrodytus homo apparens; et si in noctibus imparibus est, hermaphrodytus femina apparens, fit.

Et si mulier, in diebus, quòd noctes pares propter filium fieri fixum factum, et noctes impares propter filiam fieri fixum redditum, sine illo quòd maritus cum eâ commercium habeat, in somno vidit, quòd cum marito suo commercium habuerit, et emissio (*seminis*) facta est; si quandòque mulieri venter manet, et generat, frustum carnis, sine animâ productum fit; et si non generat, in ventre manet, et venter ejus altus fit (*tumidus fit*).

Quoad illud frustum carnis è ventre illius mulieris non exit, natum ampliùs non generat.

OUPNEK'HAT XIV.

Quispiam qui, in lunatione (*mense*), unâ vice cum ratione (*juxtà*) quòd fixum factum, cum uxore suâ commercium habet; quòd illud mortificatio et *Brahmtscheradj* est; et is semper in actionibus rectitudinem professionem (*vitæ rationem*) facit, secùs ac (*nisi in*) quinque (5) locis; si in illis quinque (5) locis mendacium etiam dicit, dixeris : rectè (*verè*) locutus est (*idem est, ac si veritatem dixisset*).

[1] Unus (*ex illis quinque locis*) propter matrimonium, quòd, si mendacium dicit, quòd (*illo*) aliquis conjugatus fiat; permissum est (*licitum, transiens*).

Et secundus, propter τὸ liberatum facere aliquem à τῷ occidere (*illum*), quòd is cum non veritate (*injustè*) occisus sit (*foret*); si mendacium dicit, permissum est.

Tertius : in loco, quòd opes alicujus (*illic sunt*), cum non veritate (*sine justâ causâ*) cum direptione (*ut illas diriperet quisquam*) iverit; propter τὸ custoditas habere opes ejus, si (*homo*) dicit, quòd hæ opes meæ est (*sunt*), hujusmodi mendacium dicere permissum est.

Quartus : in tempore τᾶ commercium habere cum uxore, si aliquid mendacii propter consolationem (*voluptatem*) cordis ejus dicit, permissum est.

Quintus (5): si propter elogium vel liberationem (*unius*) *Brahman*, vel feminæ bovis (*vaccæ*), mendacium dicit, permissum est.

1. Si licitum unquàm fuit mendacium, certè in tribus prioribus circumstantiis hîc illatis. Quarta est jocus, potiùs quàm mendacium. Quinta pendet è præjudicatis Indorum opinionibus. *Evangelium* solum, inter omnia religionum monumenta, inconcussa adstruit nunquàm lædendæ veritatis jura.

Quin et Indorum principiis adhærendo, cùm homo ad consortium Dei vocetur, et veritas Deus sit, quicunque, vel ridendo, falsum dicere audet, divinam quasi naturam respuit, divinæ insuper læsæ majestatis reus.

Quispiam, quòd semper rectitudo vitæ ratio (*ejus*) est, et tortuosum ludens, et impius non est, et malo alieno gaudens, et hypochrita, et seipsum monstrans (*superbus*) non sit, ei ille *Brahm lok* purus et immunis (*ab omni*), quòd [locus] liberationis (*beatitudinis*) est, facilis (*acquisitu*) fit: et propter τὸ accipere mercedem operum malorum, in mundos malos, quòd *douzakh* est, denuò non venit. OUPNEK'HAT XIV.

Brahmen absolutum est.

Brahmen.

CXIII. Post ab illo (*posteà*) *Bhar kour rek'heschir* à *Pilad rek'heschir* petiit, quòd : ô digne veneratione ! quot *mokel* custodes corporis sunt ; et quinam *mokelan* corpus lumen (*lucidum*) faciunt (*vividum reddunt*); et in medio horum *mokelan*, quisnam magnus est?

Pilad dixit, quòd, *âkasch*, et ventus, et ignis, et aqua, et pulvis (*terra*), et loquela, et cor, et visus, [et odoratus], et auditus; hæc in corpore lumen ut fecerunt, cum uno alterum disputationem fecerunt : et quodque unum dixerunt, quòd; custoditum habens et lumen faciens corpus nos sumus. *Suprà, T. I, N.° XIII, p. 42, 43.*

Pran magnus cum illis dixit : vos disputationem sine loco (*sine ratione*) facitis; quòd, ipse hic ego quinque (5) elementa, et quinque (5) sensus factus, custoditum habens et lumen faciens corpus sum.

Illa fidem cum dicto τοῦ *pran* non fecerunt.

Pran, opponens se (*eorum prætentionibus*) factus, voluit, quòd egressus eat.

È τῷ euntem esse τὸν *pran* (*halitum*) omnia, sine electione, (*coacta*) ponè sequentia esse fuerunt (*illum naturaliter, neces-*

 sariò secuta sunt) : tempore quo *pran* mansit, illa etiam manserunt.

Quemadmodùm rex muscarum mellis (*apum*), quòd, omni tempore (*utcunque*) iens fit (*abit*), omnes muscæ mellis, sine electione (*coactæ*) euntes fiunt; et si is manet, omnes, sine electione (*necessariò*) manent : ipso hoc modo, è τῷ manere *pran*, visus, et loquela, et cor, et odoratus, et auditus, in loco suo manserunt, initium in laudem et elogium τȣ̃ *pran* fecerunt : quòd, ignis splendore calefaciens, *pran* est; et sol lumen (*lucidus*), *pran* est; et nubes pluens, et *Andr*, rex τῶν *Fereschtehha*, *pran* est; et ventus magnus, *pran* est; et terra, *pran* est; et vegetabilia et alimentum, *pran* est; et quidquid existit, *pran* (*spirat*), *pran* est; et quidquid non est (*pran*), *pran* est; et lumen faciens omne, *pran* est; et sine cessatione *pran* est.

Quemadmodùm omnia ligna pedis (*rotæ*) currûs, cum umbilico medii pedis (*modiolo rotæ*), firmiter constricta sunt; omnes sensus cum τῷ *pran*, firmiter constricti sunt.

(*Liber*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid* [et οἱ *Fereschtehha*], et τὰ *Korbanha*, οἱ *Tschehtrian*, et reges, et omnes *Brahmanan;* omne *pran* est.

O *pran* (*halitus*)[1] ! *Pradjapat* tu es.

In vulvâ sperma (*semen genitale*) cum figurâ patris et matris faciens (*formans*) tu es : et figura filii etiam tu es.

Et loquela, et auditus, et visus, omne propter te alimentum munus afferunt.

O *pran !* simul viâ (*comes*) iens omnium sensuum tu es : et euntes faciens omnes illos tu es.

Et alimentum faciens pervenire (*ad*) omnes *mokelan* tu es;

1. Encomium supremi halitûs, omnia, vivifico spiritu, edentis, nutrientis, fecundantis, et, eodem subtracto spiritu, destruentis.

et alimentum faciens pervenire cum mundo (*ad mundum*) animarum tu es : et edulium omnis (*entis*) etiam tu es. OUPNEK'HAT XIV.

Et custoditos habens omnes sensus in corporibus tu es : et in toto corpore, principale etiam tu es.

[Et *Andr* etiam tu es], id est, rex omnis tu es.

Et in tempore iræ, *Roudr* tu es; id est, corruptibile (*destructum*) faciens omne tu es. *Suprà, T. I, N.° LXVII, p. 316, 317.*

Et *Beschn* factus, cum omnibus modis nutriens (*servans*) omne etiam tu es.

Et in amplitudine existentiæ tuæ, sol factus, motum facis.

Et lumen luminum tu es.

Rex regum tu es.

Tempore quo tu, pluvia factus, pluis, omnia animantia vivens (*viventia*) manent; et læto statu facta, sciunt, quòd alimentum propter nos productum est futurum.

Tu sine patre et matre es :

Et tu sine collectione operum purorum es.

Ignis magnus; id est, calor naturalis totius mundi, tu es. *Suprà, N.° CXII, p. 130.*

Comedens omne tu es.

Rex super (*in*) veritate, tu es.

Omnia alimenta mea, alimentum tuum est.

Pater, mater, tu es.

Vis tua in loquelà, et auditu, et visu, et corde est : vis tua, quæ in his est, (*eam*) semper in his servatam habeas : ab his extrà non ito.

Omnis res in manu potentiæ τȣ̃ *pran* est.

Et quidquid in *behescht* est, omne in manu potentiæ τȣ̃ *pran* est.

O *pran!* quemadmodùm mater benevola filium custoditum habet, tu nos custoditos habeto; et divitias scientiæ cum nobis da.

OUPNEK'HAT XIV. Illi *prani*, quòd hoc omne elogium (*illius*) factum est, scii et magni dicunt; huic *prani*, *nemeskar*, id est, illi *prani* humilis submissio.

Post ab illo (*posteà*), *Kosl rek'heschir* à *Pilad* petiit, quòd: ô digne veneratione! *prani*, quòd hujus quantitatis (*tantum*) elogium ejus transiit (*factum est*), è quo loco (*undè*) productus fit, et in hoc corpus quomodò intrat; et quinque (5) divisiones (*species*) factus, in hoc corpore quomodò sit; et cum quo modo supervenit (*exit*); et extrà, quomodò est; et in intrà, quomodò est; id est, in τοῖς *Fereschtehha*, et elementis, et aliis (*entibus*) quomodò est? et in corpore quomodò est? et in corpore cum sensibus quam rationem habet?

Pilad dixit : verbum valdè magnum petiisti. Hoc verbum cum quacunque personâ dicendum non est. Quoniam te scivi, quòd petens (*quærens*) τὸν *Brahm* es, cum te dicam.

Hic *pran* ex *âtma* apparens fit (*venit*).

Quemadmodùm umbra personæ ex persona apparens fit; hic *pran* in *âtma* latus (*super âtma expansus*, *diffusus*) factus, mansit, quemadmodùm [umbra] in personâ lata (*expansa*) facta mansit (*manet*).

Cum volitione cordis in corpus intrat.

Quemadmodùm rex domino τοῦ *ssoubeh* (*provinciæ præfecto*) mandatum facit, quòd : præfectus hujus urbis tu esto : ipso hoc modo, principium *pran* omnes sensus loco cum loco (*suo quemque loco*, *locatim*) præfectos facit; quòd (*ut*) in quoque loco actionem propriam fecerit (*faciens sit*).

Apan factus, in duobus locis particularibus, quòd via urinæ et excrementi (*solidi*) est, sit (*residet*).

Et in oculo, et aure, et ore, [et] *bini* (*naso*), *pran* ipse sit (*est*).

Et in medio stomachi, *saman* factus, apparet : et alimen-

tum ut coctum fecit, cum omni corpore (*per omne corpus*) æqualiter facit pervenire.

Propter ipsum hoc est nomen ejus *saman*.

Et quandò alimentum coctum factum, cum membris (*ad membra*) pervenit, septem locis robur largitur, et lumen facit; (*qui sunt*) ambo oculi, et ambæ aures, et ambo foramina nasi, et os.

Et corpus subtile factus, in medio cordis *nilouferi*, quòd centum et una vena cum illo corde conjuncta est, et cum quàque unâ ex illis centum et unâ venâ, centum centum venæ aliæ conjunctæ, et cum quàque unâ ex illis venis venæ aliæ conjunctum est (*conjunctæ sunt*); quòd numerus collectarum harum venarum cum (*ad*) septuaginta et duo millia venarum pervenit [1], et *bian* ventus in medio horum septuaginta et duorum millium venarum circuit.

Et è centum et unâ venâ, quòd cum corde conjunctum est, una vena magna, quòd è gutture ut transiit, cum cerebro (*ad cerebrum*) pervenit, *pran*, *advan* ventus factus, ex illâ viâ cum cerebro ut pervenit, tempore τῦ mori, ex illâ viâ abit.

Et si opus purum fecit, propter mercedem operis puri cum mundis puris (*ad mundos puros*) vadit : si opus malum fecit, cum hoc loco (*in hunc locum*) ut pervenit, *pran*, è viis aliis abit, et cum mundis (*ad mundos*) τὸ conforme (*juxtà*) opera mala, vadit.

Si opera pura et mala illius personæ æqualia sit (*sunt*), rursùs volitio ejus in liberos (*natos*) ejus (*suos*) venit, ut opera pura, quòd è posteris ejus, cum apparentiâ pervenit (*quæ extrà apparent*), ex illis liberationem (*beatitudinem*) obtineat. Pro-

1. In corpore hominis, 72,000 venæ, quæ omnes, invicem conjunctæ, ad cor usquè perveniunt; cui 101 venæ periculiares adhærent.

indè hujusmodi persona in vinculo ipsius hujus mundi manet; et ipse hic mundus, mundus ejus fit.

[1] *Pran* τῦ extrà, quòd sol est, τῷ *pran* τῦ intrà, quòd in oculo est, auxilium ut fecit, ortum facit: quid? (*nam*) ὁ *mokel* visûs, sol est.

Et *apan* τῦ extrà, quòd *mokel* terra est, τῷ *apan* τῦ *intrà*, quòd in duobus locis particularibus est, auxilium ut fecit, in loco ejus (*suo proprio*) custoditum habet.

Mokel âkasch, quòd *saman* τῦ extrà est, et τῷ *saman* τῦ intrà, quòd alimentum [post] (*Deum*) laudatum, cum omni corpore (*per omne corpus*) æqualiter facit pervenire, ut auxilium fecit, in loco suo custoditum habet.

Et *mokel* ventus, quòd *bian* τῦ extrà est, τῷ *bian* τῦ intrà, auxilium facit.

Mokel ignis, quòd *advan* τῦ extrà est, et τῷ *advan* τῦ intrà auxilium facit.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) est, quòd, tempore τῦ mori, *advan* ventus quòd extrà it, et calor naturalis corporis minor (*deficiens*) fit.

Et tempore τῦ mori, virtutes omnium sensuum loca sua (*propria*) ut reliquerunt, in corde collectæ fiunt: cum corde uno loco factæ, cum figurâ volitionis cordis, sive purum sit, sive malum, in mundis, quòd conforme illi volitioni est, corpus sumit (*sumunt*).

Ipse ille *pran*, propter τὸ capere mercedem operum purorum, et malorum, *advan* factus, cum mundo (*ad mundum*) mercedem facit pervenire.

1. Solis et elementorum, separatim, cum sensibus et aliis corporis humani facultatibus, connexio, et immediatus in eorum actiones influxus, auxilii et custodiæ nomine.

Quispiam, qui τὸν *pran* hoc modo, quòd memoratum est, scit, et intelligit, liberi (*posteri*) ejus unquàm deficientes non fient : et ipse sine cessatione fit. OUPNEK'HAT XIV.

Super hac significatione *mantr* τῦ *Beid* etiam testimonium dat. Et illud hoc est, quòd : quisquis has quinque qualitates τῦ *pran* scit ; quòd, apparere τὸν *pran ;* et intrare τὸν *pran* cum corpore (*in corpus*); et manere τὸν *pran* in corpore; et in omnibus sensibus occupationem (*operationes*) facere τὸν *pran ;* et umbram τῦ *âtma* esse τὸν *pran*, est, scit; is sine cessatione fit.

Absolutum est *Brahmen.*

Brahmen.

Post ab illo (*posteà*) *Sour djabli rek'heschir* à *Pilad* petiit, quòd : ô digne veneratione ! in hac personâ venæ somnium faciunt, et venæ evigilatæ sunt : et quisnam magnus est, qui somnium videt; et lætus status cuinam fit; et locus omnis (*omnium horum*) quisnam est ? CXIV.

Pilad dixit : ô *Sour djabli!* tempore quo sol occasum facit, omnes radii ejus in discum ejus deorsùm eunt (*descendunt*) : et rursùs, tempore quo ortum facit, omnibus radiis, qui in discum ejus ingressi erant, egressis, latus (*expansus*) efficitur: ipsò hoc modo, omnes sensus in cor, quod magnum sensuum est, collecti facti, ingrediuntur : in illo tempore, hæc persona quidquam non audit, et quidquam non videt, et quidquam non odoratur, et ullam voluptatem è gustu non sumit, et ullum tactum non facit, et quidquam non dicit, et quidquam cum manu non capit, et ullam voluptatem copulationis carnalis non habet, et excrementum et urinam non facit (*non ejicit*).

OUPNEK'HAT XIV. Illam personam *Tsavap* dicunt : id est, seipsam invenit (*verè sua*, *sui juris est*, *nulli sensui obnoxia*).

Et in hac urbe Dei, quòd corpus est, ipsi hi quinque (5) *pran*, quòd quinque (5) venti sunt, et lucidi sunt, evigilati sunt.

Apan, unus *atesch* (*ignis*) est : *bian*, ignis secundus est : et *pran*, in his ignibus, ignis magnus est : et *k'haman* (*saman*) ignis est, quòd, quidquid in illum projiciunt, illud urit; id est, coctum faciens alimentum est : et τὸ exit et intrat halitus (*respiratio*), *korbani* est, quod in ignem projiciunt : et *korban* faciens, cor est : merces τῦ *korban* facere, ignis *advan* est. Quid? (*nam*) *advan* ventus mercedem cum corde (*ad cor*) facit pervenire : et illa merces hoc est, quòd; quoque die, in tempore τῦ *sak'hepat*, quod somnus cum quiete est, cor cum *Brahm* (*ad Brahm*) facit pervenire.

Porschi, quòd in corde (*est*), quòd *djiw âtma* sit, is, in tempore somni, videns magnitudinem suam est : quidquid vult, productum facit : quidquid in vigiliâ vidit, in somno videt : et quidquid in vigiliâ audivit, in somno audit : et quidquid in urbe et quocunque loco videt, et verificatum fecit, illud denuò videt : et visum et non visum, et auditum et non auditum, scitum et non scitum, et rectum (*verum*) et mendacium, omne ipse factus, omne videt.

Suprà, *T. I*, *N°. XLIII*, *p.* 333, 334.

Et quoniam *âtma* omnem actionem facit, et creator omnis actionis est, *djiw âtma* etiam, quòd, cum existentiâ apparente (*per existentiam apparentem*) ab *âtma* separatus lapsus (*factus*) est, in somno omnes actiones facit, et habitum (*ritum*) originalem suum non præterit (*non derelinquit*).

Et in statu somni, tempore quo, cum venâ, quòd *Portat* nomen habet, [et] ex illâ bilis generata (*producta*) fit, et

cor in illam venit, et viam τῶ effundere bilem obturatam facit : illo tempore, *djiw âtma* ullum somnium non videt : quid ? (*nam*) cor illam venam, quod via volitionis est, in illo tempore ligat; et quoniam via volitionis obturata fit, somnium non videt : *djiw âtma*, in corpore, in illo tempore, forma τῶ *âtma*, quòd τὸ *anand sroup* est, fit.

O purum desiderans ! quemadmodùm omnia volantia, super summum arboris, quòd semper locus τῶ esse illa (*ibi*) est, ut venerunt, quietem sumunt; ipso hoc modo, hæc omnia in *pram âtma*, id est, magnum, quòd anima animarum est, ingressa, quietem sumunt.

Terra non composita (*simplex*), et (*terra*) composita : et aqua non composita, et composita : et ignis non compositus, et compositus : [et *âkasch* non compositus et compositus][2] quòd *bhout âkasch* et *hardi âkasch* est : et visus, et illud quod visum fit : et auditus, et illud quod auditum fit : et odoratus, et illud quod olfactum fit : et gustus, et illud quod gustatum fit : et tactus, et illud quod (*per*) tactum monstratum fit : et loquela, et illud quod dictum fit : et manus, et quod cum eâ captum fit : et pes, et locus, quòd cum hoc loco (*in hunc locum*) cum pede itum fit : et vis pellere (*è corpore*) superfluum : et membrum copulationis ; voluptas illius : et cor, et volitio cordis : et intellectus, et qualitas intellectûs : et egoitas, et qualitas egoitatis ; quòd : ego et ego, dicens sit : et τὸ *tschat*, et qualitas τῶ *tschat* ; id est cor (*cogitans*, *khatter*), et cogitatio accidens : lumen, et lumen (*quod effundit*) : vis (*virtus*, *facultas*), et actio vis (*virtutis*, *facultatis*) : hoc omne, in tempore τῶ *sak'hepat*, in *âtmaï* magno quietem sumunt.

Et ille *âtmaï* magnus, locus hujus omnis est.

Et hic *âtmaï* magnus, videns est ; et tactum faciens est ; et

 audiens est; odorans est; et gustans est; et faciens actiones cordis est; et faciens actiones intellectûs est; *krtar* est; id est, faciens omne est; et forma scientiæ est; et *porsch* est; id est, in omni *por ast* (*plenus est*, *omne replet*).

Hunc *âtma*, quòd umbram non habet; et corpus non habet; et colorem non habet; et purus, et subtilis, et immunis (*ab omni*) est; [quisquis] hoc modo scit, is omne scivit (*scit*), et omne est.

Conforme huic significationi *è mantr* τῶ *Beid* est, quòd; hic *âtma* forma scientiæ est: et *djiw âtma*, et omnes sensus, et *mokelan* illorum, elementa, in illo ente deleta (*annihilata*) fiunt.

Suprà, N.° CXIII, p. 142, 143.

O purum desiderans! quisquis illud ens scit, is sciens omne fit, forma omnis fit.

Absolutum est *Brahmen*.

[*Brahmen.*]

CXV. Post ab illo (*posteà*) *Satham* nomine *rek'heschir*, à *Pilad* petiit, quòd: ô digne veneratione! in medio omnium hominum, quispiam qui, usquè ad halitum mortis *maschghoul(i)* cum *pranou* (τῷ *pranou*), quòd *Oum* est, facit, quemnam mundum ex hoc *maschghouli* obtineat?

Pilad dixit: ô *Satham! Pra Brahm* et *Apra Brahm*, id est, universale et ligatum (*particulare*), ipsum hoc nomen est.

Sciens hoc nomen, et viam iens cum hoc nomine, [cum] *maschghouli* ipsi huic nomini, ex his duabus rebus, quod universale sit vel ligatum (*particulare*), unam obtinet.

Suprà, N.° XCI, p. 18.

Et hoc nomen tria (3) (*matra*) et medietatem (τῶ) *matra* habet; id est, tres (*litteras*) et dimidium litteræ, habet.

Si cum uno *matraï* huic nomini magno *maschghouli* facit,

cum benedictione hujus *maschghouli* (*liber*) *Rak Beid* ei, in ipso hoc mundo, derelictionem voluptatis, et mortificationem, et fiduciam (*in*) viam rectam, sortem (*fatum*, *partem*) facit: et illa persona in medio hominum magnitudinem obtinet.

Et si, cum duobus *matraï*, huic nomini magno *maschghouli* facit, eum cum benedictione hujus *maschghouli*, (*liber*) *Djedjr Beid* ex inter cœlum et terram transire ut fecit, (*et*) cum mundo (*ad mundum*) lunæ fecit pervenire, in illo mundo magnitudinem largitus, cum mundo alio (*ad mundum alium*) facit pervenire.

Et si huic nomini magno, cum tribus *matra maschghouli* facit, eum (*liber*) *Sam Beid*, cum benedictione hujus nominis, cum mundo (*ad mundum*) solis lucidi ut pervenire fecit, et ex illo loco (*indè*), divitias et magnitudinem largitus, cum mundo alio (*ad mundum alium*) facit pervenire.

Et, si cum tribus (*matraï*) et dimidiato *matra* integris, huic nomini *maschghouli* fiat, cum benedictione hujus nominis magni, ỏ *maschghoul* huic nomini cum luce magnâ (*ad lucem magnam*) ut pervenit; quemadmodùm coluber pellem ut projecit, à pelle separatus fit; ipso hoc modo, ỏ *maschghoul* cum hoc nomine magno, è peccatis ut supervenit (*exivit*), (*liber*) *Athrban Beid* eum cum mundo (*ad mundum*) τȣ̃ *Brahma* facit pervenire: et ex illo loco, cum congregatione (*ad congregationem*) animarum ut pervenit, animam animarum, quod in omnibus corporibus plena est (*quæ illa replet*), videt; id est, Ens universale fit.

Et hæc *mantrhaï* τȣ̃ *Beid* super hoc demonstrationem faciunt (*apertè declarant*), quòd, ỏ *maschghoul* cum hoc nomine, cum tribus (*et*) dimidiato *matra*, quòd ex simul (*sese*, *invicem*) separata sunt, et (*vel*) simul conjuncta sunt,

OUPNEK'HAT XIV. *maschghouli* fecit, mors cum (*super*) illo *maschghoul* occupationem non potest facere.

Et *maschghouli* huic nomini magno, tres (3) divisiones (*species*) est: una, altâ (*voce*) dicere, cum linguâ, quòd (*ità ut*) alius audiat; hiç gradus, infima mentio (τῦ *pranou*) est: et secunda, lentè dicere cum linguâ, quòd ipse (*dicens*) audiat, et alius non audiat; hic gradus, media mentio est; tertia, illud quòd cum linguâ non dicat, et linguâ motum non faciat, cum (*è*) corde dicat; hic gradus, excelsa (*sublimis*) mentio est.

Quisquis sciens hunc *schoghl* est, et hunc *maschghouli* semper exequitur, et tot diebus ut fecit, non prætermittit (*adhuc exequitur*), ille *maschghoul*, cum benedictione hujus *schoghl* excelsi, stabilitus efficitur: et (*liber*) *Rak Beid*, in hoc mundo mundi (*terrestris*) ei magnitudinem dat; et (*liber*) *Djedjr Beid* ei, in mundo lunæ, magnitudinem dat; et (*liber*) *Sam Beid* ei, in mundo solis, magnitudinem dat.

Hoc modo dixerunt οἱ *keanian*, et docti dixerunt:

Quisquis, cum tribus et dimidiato *matraï* integris, cum hoc nomine magno *maschghouli* facit, ille *maschghoul*, mundum τῦ *Haranguerbehah* ut obtinuit, et *kiani* et doctus factus, cum Ente (*ad Ens*) pervenit, quod senectutem non habet, et mortem non habet, et cessationem non habet, et timorem non habet: etiam is est *pra* [1]; etiam is est *apra*; id est, etiam is est universalis, etiam is est ligatus (*particularisatus*).

Absolutum est *Brahmen*.

Brahmen.

CXVI. Post ab illo (*posteà*), *Soukia rek'heschir*, à *Pilad* petiit, quòd: ò digne veneratione! filius τῦ *Radjah*, *Kosl harn*

1. In meo *ms. bark, fulgur*: in *ms.* nat. *pra.*

nanhatseh nomine, ut venit, à me quæstionem fecit, quòd: ô *Bhardouadj! porschi*, quòd sexdecim (16) *kala* in eo est (*sunt*), tu illum *porsch* cognoscis?

Ego responsum dedi, quòd : ego illum *porsch* non scio. Illum *porsch* si scirem, quarè cum te (*tibi*) non dicerem? magni dixerunt, quòd : quisquis mendacium dicit, è radice siccus fiat. Ex hoc respectu (*idcircò*) ego quomodò cum te mendacium dicam?

Ille *Radj kamar* (*Radjah filius*), hoc responsum ut audivit, et quidquam ut non dixit, super *ratheh* eques factus (*cùm currum conscendisset*), abivit. O *Pilad!* ego à te peto, quòd ille *porsch* quo loco est?

Pilad cum eo dixit : ô purum desiderans! ille in medio ipsius hujus corporis sit (*est*).

Ille *porschi*, quòd sexdecim (16) *kala* in eo productum fiat, ille *porsch* in cor adduxit (*cogitavit*), quòd in medio horum sexdecim (16) *kala*, cum τῷ intrare, (*per*) quodnam *kala* ingrediar; et (*cum* τῷ) exire, (*per*) quodnam *kala* exeam?

Deindè ille *porsch*, τὸν *pran* productum fecit; quòd significatio è τῷ *pran*, hoc loco, *Haranguerbehah* est.

Et è τῷ *pran* fiduciam [1] (*fidem*) productam fecit : et è fiduciâ, τὸν *bhout âkasch* productum fecit : et è *bhout âkasch*, ventum productum fecit : et è vento, ignem productum fecit : et ex igne, aquam productam fecit : et ex aquâ, pulverem (*terram*) productum fecit : et ex pulvere, omnes sensus productos fecit : et ex sensibus, cor productum fecit : et è corde, alimentum productum fecit : et ex alimento, sperma (*semen*

1. Id est, quinque elementis simplicibus, seu materiâ primâ, productis, fiduciam ulteriùs in rerum procreatione, vel potiùs explicatione procedendi, et fidem enti procreanti, produxit.

genitale) productum fecit: et è semine genitali, mortificationem productam fecit : et è mortificatione, opus productum fecit: et ex opere, nomen et figuram producta fecit.

Quemadmodùm quòd omnia maria è mari circumdanti (*oceano*) superveniunt (*exeunt*), et nomen et figuram sumunt; et rursùs nomen et figuram ut reliquerunt, cum mari circumdanti conjuncta, mare circumdans (*illa*) dicunt: ipso hoc modo, è τῶ *djiw âtma*, quod videns omne est, hæc sexdecim (16) ab eo producta fiunt, et in eo manent, et in eum deorsùm eunt (*descendunt*).

Tempore quo deorsùm eunt, nomen et figura illorum in *djiw âtma* ut deorsùm iverunt, illo tempore, τὸν *djiw âtma*, *porsch* dicunt : quid ? (*nam*) in eo omne plenum fit (*illum omnia replent*).

Et quandò illa sexdecim (16) *kala* deorsùm descenderunt, *djiw âtma*, *âtma* fit.

Illo tempore sine cessatione fiunt (*fit*) : quid ? (*nam*) è capturâ sexdecim (16) *kala* liberatus fit.

Et significatio ex his sexdecim (16) *kala* (*quod designant hæc sexdecim kala*), quinque (5) sensus externi, et quinque (5) sensus interni, et quinque (5) elementa, et unum cor, est: quæ collecta, sexdecim (16) partes fiunt.

Quoàd (*quandiù*) hæ sexdecim (16) res in homine existit (*sunt*), *bedeheh makt*, id est, liberationem à corpore non obtinet, nisi cum τῶ *kian* et unificatione : quòd, cum existentiâ ipsius hujus corporis, οἱ *Djioun* (*Djenian*) *makt* (*beati*, *vel non beati*) fiunt.

Suprà, T. I, N.° XX, p. 89.

Hoc *mantr* τῦ *Beid* etiam super hac explicatione demonstrationem facit (*illam demonstrat*), quòd : quemadmodùm omnia ligna pedis (*rotæ*) currûs cum umbilico pedis (*modiolo rotæ*) alligata et firmiter constricta sunt; ipso hoc modo, hæc

sexdecim (16) *kala*, cum *porsch* firmiter constricta et alligata sunt; quòd, ille *âtma* est. OUPNEK'HAT XIV.

Et hunc *porschi*, qui sciendus est, si scitis, vobis etiam mœror (*sollicitudo*) mortis non est futurus.

Hoc verbum *Pilad* cum discipulis suis dixit; quòd, ego *Brahm* magnum ipsâ hac quantitate scio : ex hac, amplior cognitio non est.

Etiam discipuli, à τῷ audire hoc verbum, τῷ *Pilad* τὸ humilis submissio fecerunt. Dixerunt, quòd : tu, magnus noster es; et pater nostrer es; quòd, ex hoc mari τοῦ *aoudia*, quòd insipientia est, (*nos*) ut transire fecisti, cum littore (*ad littus*) pervenire fecisti. Τοῖς *kianian* magnis τὸ *nemeskar*, τοῖς *kianian* magnis τὸ *nemeskar*; id est, unitariis magnis humilis submissio.

Absolutum est *Brahmen*.

Et cum absolutione (*ad finem*) pervenit *Oupnek'hat* PORSCH, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

DEHIAN BAND[1],

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum)* :

Id est, gutta τοῦ maschghouli.

CXVII. DOMINUS mundi dixit : principale τοῦ *Djog*, quod *selouk* sit, dico; propter emolumentum pervenire cum (*ut emolumentum perveniat ad*) *salekan*.

Et illud principale aliquid est, quòd, ex τῷ audire et pronunciare illud, ex omnibus peccatis (*homo*) liberatus fiat.

Semen omnium litterarum, *akar*, et *aokar*, et *makar* est.

Et excelsius ab [illo], *band* (*ligamen*) est; id est, punctum (*linea litteræ superposita*).

Et excelsius à puncto, *nad* est; id est, vox (*sonus*) : et illa vox, vox amœna est.

Et *akar*, et *aokar*, et *makar*, cum puncto, et illa vox, unum facta, nomen factum est.

Hoc nomen, *Oum* in τῷ dicere, tempore quo absolutum fiat, excessus gradûs (*perfectionis*, *majestatis*) est, quòd in illo gradu *Brahm* sine voce (*sine sono*) est.

Ens quod à τῷ *anahed* etiam excelsius est, quisque *Djogui* doctus, qui illud ens obtinet, omnia dubia cordis ejus è latere (*semota*) fiunt; et *anahed*, quod subtile est, illud ens subtile ex illo etiam [subtilius [2]] est.

Quemadmodùm cuspidem unius capilli, quòd centum millia

---

1. Suprà, *N.° III*, *p.* 11, *Dehan bandeh.*

2. In meo *ms. barter*, *excelsius*; in *ms.* nat. *lattifter*, *subtilius.*

partium faciunt, et illam unam partem, duas partes faciunt (*unam ex his centies millesimis partibus, in duas partes scindunt*); illa dimidiata pars subtilis (*tenuis*) est: illud ens sine qualitate, ipso illo modo, subtile est, quòd omnia elementa et animantia; quemadmodùm in flore odor est, et in lacte butyrum est, et in grano oleum est, et in petrâ aurum est; quemadmodùm funis (*filum*) in precariâ corollâ sit: id (*illud ens*) in omni sit.

Ipso hoc modo, ὁ *Brahm dani* (τὸν *Brahm sciens*), qui intellectum firmatum habet, et non scientia in eo non est, forma ejus factus (*in illo statu manet*).

Quemadmodùm in grano oleum, et in flore odor, intrà et extrà est: ipso hoc modo, in corpore personæ, *âtma* extrà etiam est, et intrà etiam est.

Arbor, rectum (*verum ens*) et principium est: et umbra (*ejus*), effectus et falsum.

Et *âtma* in omni loco est: id est, in principio etiam existit, et in effectu etiam existit, quòd umbra sit: id est, in τῷ *djiw* *âtma* etiam existit, quòd (*ens*) subtile est; et in *bhout âtma* etiam existit, quod corpus crassum est. *Suprà*, N.° CXIII, p. 140.

Pranaïanam, quòd retentio halitûs sit, tres divisiones (*trium partium*) est: una, τὸ intrare halitum (*aspirare*); una, custoditum (*servatum, retentum*) habere halitum; una, supervenire (*exire*) halitum (*respirare*).

In tempore τοῦ intrare halitum, in medio umbilici, τὸν *Beschni*, quod quatuor brachia habet, et cum colore floris ignis est, et dominus potentiæ est, sedentem (*homo*) imaginatione faciat (*sibi repræsentet*).

Et in tempore τοῦ servatum (*retentum*) habere halitum, in medio cordis, figuram τοῦ *Brahma*, quòd colorem album, tendentem cum rubro (*ad rubrum*), et quatuor ora habet,

OUPNEK'HAT XV. et pater patrum est, in medio floris *nilouferi* sedentem, imaginatione faciat.

Et in tempore τῦ transire (*exire*) halitum, in medio frontis, figuram τῦ *Mahadiw*, quòd tres (3) oculos habet, similes crystallo, excessivè purus et lumen est, et sine defectu est, et procul faciens peccata est, eum formam scientiæ ut scivit, imaginatione faciat (*sibi repræsentet*).

Suprà, T. I, N.° LXVIII, p. 319. Τὸ *nilouferi* (*nenufar*), quod in umbilico est, octo folia habet : et os (*calyx*) illius floris, deorsùm est; et caulis illius floris cum suprà est.

Et unum cor *nilouferi*, quod in medio pectoris est, simile *Suprà, T. I, N.° LXV, p. 311.* calyci floris *kileh*, caput ejus cum deorsùm est, et omnes *Fereschteh* super folia ejus sunt.

Et unum *niloufer* aliud in capite est, quòd folia ejus multa sunt, et flores multi [*nilouferi*] in lateribus ejus (*circà illud*) sunt.

In medio illius solem; et suprà solem, lunam; et suprà lunam, ignem imaginatione sibi repræsentet; et os quorumque trium (3) *niloufer*, in imaginatione, cum sursùm tendens efficiat : et in tempore τῦ imaginari tendens (*os*) efficere cum sursùm, in medio ipsius illius *nilouferi*, quòd (*ubi*) lunam suprà solem, et ignem suprà lunam imaginationatus (*sibi repræsentavit*), hæc quæque tria in illo loco unum efficiat.

Djiw âtma, è *selouk* et cognitione, quòd ex his *maschghouliha* acquisitam fecit, omni loco iter facit.

Djiw âtma tres (3) sedes habet; umbilicum, et pectus, et cerebrum; et tres (3) vias habet : et *Brahm*, tres (3) divisiones (*factus*), in eo manet; in umbilico, cum figurà τῦ *Beschn;* et in corde, cum figurà τῦ *Brahma*; et in capite, cum figurà τῦ *Mahadiw* [1].

1. In umbilico, via ad generationem et humani corporis ejectiones; in corde,

Et tres (3) litteras habet, quòd *pranou* sit: et tria (3) et dimidiatum *matraï*, *pranou* habet. OUPNEK'HAT XV.

Quisquis hoc intelligit, etiam is est *Beid dan* (τῦ *Beid-scius*).

In τῷ pronunciare τὸ *pranou*, vox (*sonus*), quòd in dimidiato *matraï* apparens fit, junctio (*prolongatio*) illius vocis, similis lineæ sine separatione, (*et* τῷ) effundere oleum (*quod hærendo stillat*), est, et similis voci protractæ (*sono prolongato*) est, quòd ex campanâ apparens fit.

Et illa vox cum vocabulo non intrat (*vocabulo reddi non potest*).

Post τὸ dicere *pranou*, in absolutione ejus (*dùm pronunciatio terminatur*), tempore quo cum naribus (*è naso*) pronunciant, apparens fit.

Quisquis cum hoc (*huic*) *nad*, id est, cum hac voce (*huic voci*) *maschghouli* facit, *Beid dan* (τῦ *Beid-scius*) est.

Pranou, arcum ut fecit; et τὸν *djiw âtma* sagittam fecit; et τὸν *Brahm* scopum fecit, cum sinceritate (*fiduciâ*) cordis, quòd errorem non sum facturus; hanc sagittam qui super scopum percutit (*hac sagittâ scopum percutit*), forma τῦ *Brahm* fit.

Et corpus suum lignum τῦ infrà ut fecit; et *pranou*, lignum τῦ suprà ut fecit; et *maschghouli*, motum ligni τῦ suprà ut

---

vita; in capite, intellectus et egressus halitûs (*pran*). His tribus locis *Brahm* et *djiw âtma* resident: *Brahm*, sub tribus figuris; ut *Beschn*, servator, in umbilico; ut *Brahma*, creator, in corde; ut *Roudr*, destructor, in capite. Hæc est partitio minoris mundi, civitatis Dei (*Brahm pour*), corporis humani, magno mundo et sublimibus ejus moderatoribus correspondentis. In utroque mundo, unum, idemque ens; semper motum, semper movens, semper quiescens, semper quietum faciens: per se, ex se, unum; per operationes, opera, multiplex: tres existentiæ gradus, nasci, vivere, finiri, perpetuo cursu, suomet intuitu, suimet amore (*maïa*), renovans: unum verum, unum bonum, in causâ et effectu; umbratiles tantùm, quæ tamen, quasi reales substantiæ, officiis cuique mundo per quem transeunt, congruis, obligantur, exerens et vicissim retrahens apparentias.

OUPNEK'HAT XV. fecit; cum perpetuo *schoghl*, illud ens lumen, quod in eo absconditum est, videat (*intueatur*).

Quemadmodùm unum caput (*unam extremitatem*) caulis *τȣ͂ niloufer* in aquâ ut reliquit, è capite altero (*extremitate alterá*) aquam cum sursùm attrahit, ipso hoc modo, *οἱ salekani*, quòd *selouk* ad perfectionem pervenire fecerunt, halitum ex infrà cum suprà attrahunt.

Oportet quòd *nim matraï* (*dimidiatum matraï*) funem ut fecit; quemadmodùm aratores cum fune situlam aquæ è puteo extrahunt; ipso hoc modo è puteo, quod deorsùm (*infrà*) umbilicum est, et sedes *τȣ͂* pellere (*undè pellunt*) excrementum est, ventum, ex illo loco, cum viâ (*per viam*) venæ *sak'hemna* ut attraxit, (*in*) medium duorum superciliorum, quòd collectio (*concursus*) duorum foraminum nasi est (*ubi conveniunt duo foramina nasi*), ut pervenire fecit, absolutam faciat (*respirationem*); et in extremitate collectionis (*concursûs*) duorum foraminum nasi inter duo supercilia, quòd locus *τȣ͂* sine cessatione est, illo loco *τὸν Brahmi*, quòd omnis mundus in eo sit, (*esse*) sciat.

Absolutum est *Oupnek'hat* DEHIAN BANDEH, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

OUPNEK'HAT decimum-sextum.

MAHA OUPNEK'HAT[1],

Ex Athrban Beid *(desumptum): et Maha Oupnek'hat ipsum hoc est.*

Unus *Naraïn* fuit (*erat*) : et proindè non *Beschn* fuit (*erat*); non *Brahma* fuit; et non *Mahadiw* fuit; et non *ab* (*aquâ*) fuit; et non ignis fuit; et non tempus fuit; et non luna fuit; et non cœlum fuit; et non terra fuit; et non astra fuit; et non sol fuit. CXVIII.

Unicus fuit ille *Naraïn*.

A solitudine (*à τῷ esse solum*) sine quiete fuit.

Cum respectu illo (*ideò*) quòd voluit, quòd cum seipso ludum faciat, cum se (*sibi*) *maschghoul* fuit (*de seipso meditatus*, *seipsum intuens*).

Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 76, 77, et not. 1. N.° XXII, p. 101.

In illo *maschghouli*, quòd ipse cum seipso sermocinationem (*colloquium*) fecit, *pranou*, et (*liber*) *Beid*, et òpera τȣ̃ *Beid*, (*illud*) apparens fuit.

Et ex his operibus, quatuordecim homines, et una femina, apparens fuit.

[2] Et illi quatuordecim homines, hoc est: quinque (5) sensus apparentes (*externi*); quòd, auditus, et visus, et odoratus, et gustus, et tactus sit : et quinque membra; quòd, manus, et pes, et lingua, et duo loca particularia : et cor : et *prakrat;*

---

1. Suprà, T. I, *N.° III*, *p.* 13, *Maha Oupnek'hat.*

2. Hic, sensus, membra et operationes corporis, et animi facultates, hominis et feminæ nomine, expressè nuncupantur.

OUPNEK'HAT XVI. quòd, justa temperatio trium (3) qualitatum est : et egoitas : et *prani*; quòd, motum [dans] τῷ *djiw âtma*, est.

Et una femina; quòd intellectus est.

Et ex quinque (5) sensibus, et quinque (5) membris, et quinque (5) elementa non composita (*simplicia*), et quinque elementa crassa (*composita*), (*illud*) apparens fuit.

Ex his viginti et quinque (25) principiis, unus *porsch* perfectus fuit : id est, una persona.

Et *porschi*, quòd [præter] hæc viginti quinque (25) est, τὸν *djiw âtma*, quòd vigesimus sextus est, in hanc personam attulit.

Et ab hac personâ tempus productum fuit : et è τῷ productam esse hanc unam personam, omnis occupatio (*omnis*) operatio antè non ivit (*nulla actio perficiebatur*).

Naraïn cum volitione productionis aliûs, denuò cum se (*sibi*) *maschghoul* fuit.

Et in illo *maschghouli*, è fronte τῦ *Naraïn*, hæc persona producta fuit, quæ tres (3) oculos habebat, et in manu ejus τὸ *tarsoul* erat; id est, instrumentum bellicum trium capitum (*cuspidum*), et corpus ejus in excessu luminis et luciditatis erat.

Suprà, N.° CXVII, p. 154.

In illâ personâ rectitudo, et derelictio voluptatis, et mortificatio, et τὸ sine addictione [erat]; et volitio cordis submissa [ei] erat; id est, quidquid volebat, fiebat.

Et nomen magnum *pranou ;* et nomen *biaherat*, quòd *kalmeh* (*vocabulum*) unificationis est; et (*liber*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, et *Athrban Beid*, mensuræ τῶν *Beidha*, et quidquid conveniens (*proprium*) τᾶς *Beidha* est, cum eâ, in formâ corporis ejus, apparens fuit.

Τῷ *Naraïn*, cum existentiâ hujus productionis, ut quies (*solatium*) non fuit, rursùs cum se (*sibi*), cum proposito (*desiderio*) absoluto, *maschghoul* redditus est.

Quemadmodùm (*ità ut*) sudor è fronte *τ8 Naraïn* apparens fuit (*fuerit*) : et è *τῷ* stillare illum sudorem, aqua producta fuit : et è medio aquæ, ovum apparens fuit, quod cum colore auri (*auri instar*) lucidum erat. Et in medio illius auri, *Brahmaï*, quod quatuor *dehen* (*ora*) habebat, apparens fuït.

OUPNEK'HAT XVI.

Ibid. p. 153.

Ille *Brahma*, ut *maschghoul τῷ Brahm* fuit, os, quod cum tractu (*ad tractum*) orientis habebat, cum illo ore (*versùs hoc os*) flexus factus (*tendens*), litteram primam *τ8 pranou*, et (*librum*) *Rak Beid*, quòd mensura illius *kaïtri* est, pronunciavit.

Et os, quod cum tractu occidentis habebat, cum hoc ore flexus factus, litteram secundam *τ8 pranou*, et (*librum*) *Djedjr Beid*, quòd mensura illius *praschast* est, pronunciavit.

Suprà, T. I, N.° LXVI, p. 359-361.

Et os, quod cum tractu septentrionis habebat, cum hoc ore flexus factus, litteram tertiam *τ8 pranou*, et (*librum*) *Sam Beid*, quòd mensura ejus *tschakti* est, pronunciavit.

Et os, quod cum latere meridiei habebat, cum hoc ore flexus factus, *nim matraï* (*dimidiatum matraï*) quartum (*quartam partem*) *τ8 pranou* cum linguâ non dixit; et cum corde cogitationem ut fecit (*sibi illum repræsentando meditatus*), et (*librum*) *Athrban Beid*, quòd mensura ejus *anschetap* est, pronunciavit.

Et hos quatuor (*libros*) *Beid* ut pronunciavit, cum hoc modo *maschghouli τῷ Brahm* fecit; quòd ille *Brahm* capita sine fine habet : et ille *Brahm* oculos sine fine habet : et ille *Brahm* lux pura est : et ille *Brahm* productum faciens omne est : et excelsior ab omnibus figuris est : et omnis figura is est : et omne in eo est : et corruptibile (*evanidum*, *destructum*) faciens omne est : et quidquid existit, is est : et omne cum eo (*per eum*) vivens est : et in omni plenus est (*omne replet*) : et forma scientiæ est : et dominus mundi est.

Et hujus modi *τῷ Naraïn*, in medio cubiculi cordis *niloufert*,

Suprà, N.° CXVII, p. 154.

OUPNEK'HAT XVI. quòd cuspis ejus deorsùm est, et os ejus, simile calyci τῦ *nilouferi*, ligatum est; et illud cor *nilouferi* colores multos habet; et si in τῷ apparere, illud *niloufer* parvum est, tamen è mari circumdanti majus est: in medio illius lux magna est; et radius (*splendor*) ejus omnes *djehat* deorsùm cepit (*fecit*): in medio hujus modi [lucis], lux est, similis flammæ lampadis, quòd cum sursùm tendens est: in medio illius flammæ, uni *porschi*, quòd omni loco plenus est; et nomen ejus *pram âtma* est; et etiam is *Brahma* est; et etiam is *Mahadiw* est; et etiam is stabilis est; et is etiam *Andr* est; et etiam is magnus est; et etiam is seipsum ipse videt (*intuetur*): hujusmodi *maschghouli* fecit *Brahma* cum *Brahm* (τῷ *Brahm*, τῷ *Naraïn*).

Absolutum est *Brahmen*.

Brahmen [*merces* τῦ *Oupnek'hat memorati*].

CXIX. QUICUNQUE *Brahmni*, quòd (*librum*) *Beid* non legerit, et sensum τῦ *Beid* non sciverit, et zonam non ligaverit; hoc *Oupnek'hat* quòd unà vice legat, dixeris; quòd is omnes (*libros*) *Beidha*, cum sensu (*explicatione*) legit, et zonam ligavit.

Quemadmodùm aurum, è τῷ projicere (*illud*) in ignem, absolutè probatum (*justi ponderis*) fit: ipso hoc modo (*is*) absolutè probatus fit; cum mercede (*ad mercedem*) operis *korban* pervenit; et cum mercede (*ad mercedem*) operis retentionis halitûs etiam pervenit; et ventus eum purum facit; et sol eum purum facit; et luna eum purum facit; et rectitudo eum purum facit; et diversa opera eum purum faciunt; et merces omnium operum eum purum facit; et omnes *mokelan* eum purum faciunt; et is forma omnium elementorum efficitur; et omnes (*libri*)

Beidha cum eo (*versùs eum*) flexi fiunt; et omnes *Fereschtehha* eum cognoscunt; et cum mercede (*ad mercedem*) abitionis (*ad*) omnia loca cultûs (*divini*) pervenit; et cum mercede τȣ̃ legere (*discere*) omnes scientias, pervenit. OUPNEK'HAT XVI.

Et unâ vice legere hoc *Maha Oupnek'hat*, æquale τῷ sexaginta (60) mille vicibus pronunciare τὸ *kaïtri* est, quòd *kalmeh* unificationis est : et mercedem τȣ̃ centum mille vicibus legere τὸ *Schat Roudri*, quòd çentum nomina τȣ̃ *Roudr* est, obtinet : et mercedem τȣ̃ pronunciare decem mille vicibus τὸ *pranou* obtinet. In quocunque conventu quòd sedeat, vel (*in*) quemlibet locum quòd intuitus ejus cadat, illum conventum purum facit, et septem dorsa priora et septem dorsa posteriora sua (*spatium septem dorsorum antè se et septem dorsorum post se*), purum facit.

Hoc *Haranguerbehah* mandavit (*dixit*).

Quisquis hoc *Oupnek'hat* semper occupationem suam facit, is sine cessatione et liberatus (*beatus*) fit.

Absolutum est *Maha Oupnek'hat*, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

ATMA PRA BOUDEH,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum):*

Id est, intelligere τὸν *âtma cum modo puro.*

CXX. ATMA, cum illo quòd (*etsi*) ab omni separatus et immunis est, attamem in intrà cor est, et forma gaudii est, et *Brahm* est, et omni loco plenus est (*omnem locum implet*).

Et *pranou*, quòd *akar*, et *aokar*, et *makar* habet, figura ejus est.

Et illud *pranou* vocabulum *Oum* est.

Et è (*per*) *maschghouli* huic *Oum*, οἱ *djogschiran* è vinculo mundi liberati fiunt.

Hic *maschghouli*, *maschghouli* τῷ *Naraïn* est: et illi *Naraïn*, quòd hic *maschghouli* ejus est, humilis submissio.

Infrà, N.° CXXI, p. 165; N.° CXXVI, init.

Et ille *Naraïeni* est, quòd habens τὸ *schank'heh*, et *tschekr*, et *kada*, et *padam* [1] est; ei humilis submissio.

Et ille *Naraïeni*, quòd dominus harum trium (3) qualitatum est, *maschghouli* ejus (*ei*), cum (*ad*) *bagbantheh*, quòd *fardus* (*paradisus*) supremus est; id est (*ad*) mundum entis facit pervenire.

Et *maschghouli* ejus (*ei*) super hoc modo est : in corpore hominis, [quod] civitas Dei est, cor *niloufferi* quod in illâ civitate est, *âtmaï* quòd in medio illius cordis est, ipse ille *âtma* in medio solis est, quòd cum figurâ τῶ *niloufer* auri est : ex hoc respectu (*ideò*), quòd hæc ambo unum est.

Suprà, N.° LXVIII, p. 319.

1. *Padam* deest in *ms.* nat.

Atma causa productionis omnis est.

Et ille *âtma* forma scientiæ est, et forma intellectûs est, et pura lux suprema est.

Quemadmodùm cum luce lychni omnis res visa fit, (*et*) propter τὸ videre lychnum lumine alio in opere (*opus*) non est : ipso hoc modo, ille *âtma* ipse cum ipso (*per seipsum*) lumen est; et omnis res cum lumine (*per lumen*) ejus visa fit.

Et *Kesch*[1], filius τῦς *Diwgui* (*Deiougui*), *haschendeh madeh nam* (*cogens*, *ducens feminas boves*, *nomine*), *schaittani*, è τῷ scire τὸν *âtma*, doctus factus, et doctos amicos habebat.

In collectione animantium, ipse ille unus *Naraïn* est; et productum faciens omne est, et in omni æqualis (*par*) est; et *pran Brahm* est; id est, creans et magnus est; et à tristitià et errore per inattentionem immunis est.

Cum (τῷ) hujusmodi *Beschn*, id est nutritore (*servatore*), quisquis *maschghouli* facit, ei ulla molestia (*ullus dolor*, *ullum malum physicum*) non pervenit : quid? (*nam*) omnes molestiæ è dualitate (è τῷ *duo esse*) est (*veniunt*). Quandòquidem cum eo unum fit (*cùm unus omninò sit*), molestia non apparet, et sine timore fit.

Quicunque unum ens separatum (*alterum*) scit, et videt, ei, in omnibus mundis, è manu mortis liberatio non est.

In medio cordis *nilouferi* sui (*proprii*), ipsi illi enti, quod omne id est, et id cum oculo scientiæ potestas videt (*possunt videre*), quòd illud ens forma scientiæ est; *Oum*, ipsum illud est, quòd cum oculo scientiæ vident, non cum oculo apparenti (*externo*); Deus in scientià est, et ipsa hæc scientia forma

1. *Kesch*, vel *Keschn*, filius τῦ *Bas diw*, et τῆς *Deiougui*, olim bubulcus, deindè bubulcorum rex, magnus *Diw*, octava τῦ *Beschn*, inter homines apparitio esse creditur. Vide *suprà*, *T, I*, *Annotat. p.* 452 - 454.

OUPNEK'HAT. XVII. Dei est : quicunque cum *âtma* (*huic âtma*), quòd in medio cubiculi cordis est, cum hoc modo qui memoratus fuit, *maschghouli* facit; tempore quo hunc mundum relinquit, cum *fardous* supremo (*ad paradisum supremum*) ut ivit, et cum volitionibus suis (*ad volitiones suas*) ut pervenit, sine cessatione (*æternus*) et liberatus (*beatus*) fit.

Post ab illo (*posteà*), *maschghouli*, votum, quòd memoratum fiat (*erit*), illud ut pronunciavit (*pronunciaverit*), illud quod in hoc voto est, pronunciet; et illud hoc est, quòd :

In mundo, quòd lux æterna est, et ex omnibus mundis lucidis excelsior est, et in illo me servatum habeas, ô purum faciens omne! mundus, quòd sine cessatione est, et corruptionem (*τὸ perire*) non habet, et cum liberatione (*ad beatitudinem*) facit pervenire; tu, qui *Oum* existis, et illius forma mundi es, tibi humilis submissio, tibi humilis submissio!

Quisquis huic *Oupnek'hat*, *Atma pra boudeh*, duobus *g'heri*, *maschghouli* facit, denuò is cum vinculo (*in vinculum*) existentiæ apparentis non ingreditur, rursùs is cum vinculo addictionis non ingreditur.

Absolutum est *Oupnek'hat* ***Atma Pra Boudeh***, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

O U P N E K' H A T K I O U L,

OUPNEK'HAT decimum-octavum.

Ex A T H R B A N B E I D *(desumptum).*

ASCHOULAÏN *rek'heschir* antè *Brahma* dignum veneratione ut ivit, dixit, quòd; τὸ *Bram badia* cum me edoce (*me edoceas*): quòd illa scientia magna est; et scii semper in consideratione ejus sunt; et illa scientia operta est; et è τῷ scire illam, homo, in pauco tempore, ut peccata sua reliquit, cum (*ad*) τὸν *Brahm*, quòd magnus magnus est, pervenit. CXXI. *Suprà, T. I, N.° XII, p. 39.*

Et *Brahma* cum eo dixit, quòd; è fide rectâ et servitio directori (*præstito*), et τῷ *maschghouli* firmæ retentionis sensuum, illam scientiam es obtenturus: et hæc scientia, cum τῷ facere opera pura obtenta non fit; et ex opere liberorum etiam obtenta non fit, et adhuc ex auro opum obtenta non fit; (*per*) puram derelictionem omnis (*rei*) obtenta fit.

Ille *âtma*, *anand sroup* est.

In medio cubiculi cordis, cum figurâ luminis apparens est: et in illo loco οἱ *saniasian* cùm (*per*) *maschghouli* ingrediuntur; id est, cum illo lumine (*ad illud lumen*) perveniunt: et οἱ *saniasinni*, quòd è principali (*præcipuo*) (*libri*) *Beid*, cognitionem acquisitam fecerunt, et cum derelictione et firmâ retentione sensuum, interiùs suum purum monstrârunt (*reddiderunt*); illi, post à τῷ mori, cum (*ad*) *Brahm lok*, quòd mundus τοῦ esse (*in quo est*) *Brahma* est, ut pervenerunt, simul viâ (*socii*) τοῦ *Brahma makt* (*beati*) fiunt.

Discipulus oportet, quòd venerationem directori ut monstravit (*exhibuit*), in secessu, cum *sank'heh asn*, id est, cum quoquo modo, quòd, cum desistentiâ (*otio*) potest sedere, *Infrà, N.° CXXVI, init.*

OUPNEK'HAT XVIII.

seipsum ex eclipsatione (*obscuratione*) externâ et internâ ut purum fecit, sedeat; et collum, et caput suum recta servata habeat (*teneat*), et membris suis motum non det, et omnes modos (*cultus*) ut reliquit (*reliquerit*), et firmam constrictionem omnium sensuum monstravit (*exercuerit*); in medio cordis *nilouferi*, imaginando sibi repræsentationem entis, quod in cogitatione non includitur, et circumdans (*comprehendens*) omne est, et omni loco plenum est (*omnem locum implet*), faciat: et cum illo ente (*illi enti*), quòd è mœrore et tristitiâ immune est, et forma interiorum est, et cum figuris sine fine apparens est, et forma gaudii æterni est, et forma quietis est, et sine cessatione est, et *Haranguerbehah* ex eo productus fiat; ei primum (*initium*) non est, ei medium non est, et ei posterum (*finis*) non est; et unum est, et forma scientiæ est, et forma gaudii est, et sine colore est, et mirabile (*stupendum*) est; et illud ens, quod *Maha diw* est, id est, ab omni luminosius est, cum qualitatibus ejus, quòd (ô) cum loco (*vice*) τῆς *Parbati* est; ambo unum ut scivit, cum illo (*illi*) domino magno, quòd tres (3) qualitates ejus cum loco (*vice*) trium (3) oculorum est, *maschghouli* monstret (*exequatur*).

Suprà, T. I, Annot. p. 410; N.° LXVII, p. 316, 317.

Suprà, T. I, Annot. p. 410; N.° LXVII, p. 316, 317.

Et causâ hujus *maschghouli*, ὁ *maschghoul* hujus *schoghl* cum ente (*enti*), quòd apparentia faciens omnia elementa est, et obscuritas *aoudia* (*ignorantiæ*) in id viam non habet, cum eo (*ad illud*) pervenit.

Etiam id est *Brahma*; etiam id est *Maha diw*; etiam id est *Andr*; etiam id est reliquum (*entium*); etiam id est *schabdi*, quòd dimidiatum *matraï* quartum τοῦ *pranou* est; id est, *anahed*, quòd vox universalis est: etiam id est *Beschn*: et etiam id est *pran*: etiam id est tempus: etiam id est ignis: etiam id est luna: etiam id est quidquid fuit, et quidquid ad τὸ esse (*futurum*) est: id est semper.

Suprà, N.° XCI, p. 18.

Quisquis id scit, sine cessatione fit, et liberatus (*beatus*) fit : et præter hanc viam liberatio non est. OUPNEK'HAT XVIII.

Ille *âtmaï*, quòd in omnibus elementis est, et omnia elementa in eo sunt, quicunque eum in omni videt, cum ipsâ hac causâ, forma illius *Brahm* magni efficitur : et secùs (*nisi*) ex hac causâ, alia propter τὸ invenit (*invenire*) illum non est.

Djiw âtma, lignum infrà, quòd ab eo ignem super afferunt (*extrahunt*); et *pranou*, quòd nomen magnum est, lignum suprà ut fecerit, et ignem [*âtma*] ex hoc extraxerit; ὁ *salek* peccata sua cum (*in*) illo igne urere faciat.

Atmaï, quòd qualitates ejus memoratæ sunt, ille *âtma* tempore quo cum *maïa*, id est, amore, apparitioni addictionem sumit; illo tempore, addictionem corpori ut cepit, et *djiw âtma* factus, omnem actionem facit. *Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 405, 406; Annotat. p. 639-642.*

Ex illo (*indè*) et edulii, et vini (*potionis*), [et] diversarum voluptatum, in hoc mundo apparenti (*visibili*, *externo*), quòd mundus vigiliæ est, participationem ut cepit, satiatus fit : et in mundo interno, quòd mundus somni est, omnes res è seipso ut productas fecit, et ipse (*illæ res*) factus, voluptatem lætitiæ et mœrorem (*is*) obtinet : tempore quo in mundum τȣ̃ *sak'hepat*, quòd mundus quietis est, et omnes existentiæ apparentes in illo destructæ efficiuntur, intrat, forma erroris per incuriam (*illusionis*, *nihil omninò sentiens*) factus, quietem sumit. *Infrà, N.° CLXXVIII, quasi med.*

Et, quoniam *djiw âtma* possessionem operum suorum simul vià (*comitem*) tulerat, denuò è mundo somni ut transiit, et somnia vidit, in mundum vigiliæ ut venit, evigilatus fit. *Suprà, N.° XLIII, p. 233, 234-244.*

Et *djiw âtma*, in his tribus (3) temporibus, quòd tempus vigiliæ, et tempus somni, et tempus τȣ̃ *sak'hepat* sit, in tribus (3) corporibus, quòd corpus crassum et corpus subtile, et corpus τȣ̃ *aoudia*, quod forma erroris per incuriam est, et in tempore τȣ̃ *sak'hepat* hoc corpus (*quasi non corpus*) habet; in his quibusque

tribus (3) corporibus ludum ut fecit (*operatus est*), ens, quod productum faciens, et nutriens (*servans*), et habens (*possidens*) omnem mundum est, et forma gaudii est, et partitionis capax non est, et in eo hæc quæque tria (3) corpora deleta fiant, *djiw âtma* id ut obtinuit, *âtma* efficitur.

Et *pran*, et cor, et sensus, ex hoc *âtma* productum fiat.

Et *âkasch*, et ventus, et ignis, et aqua, et pulvis (*terra*), ex hoc *âtma* productum fiat.

Et terra, quòd habens omne est, ex eo productum fiat.

Et is nutriens (*servator*) magnus est.

Is anima omnis (*entis*) est : is locus omnium mundorum est : is à quocunque subtili subtilior est : is semper subsistens cum (*in*) ente suo est.

Tu is es : et is tu es (*is tu est*).

Et in his tribus (3) statibus, [1] quòd *djagrât*, et *sapen*, et *sak'hepat* sit; quòd, *nasout*, et *malkout*, et *djabrout* est; et hi tres (3) status ostensum sine est (*existentiâ*) est; unus *âtma* manet.

Et ille *Brahmi*, quòd manet, ego sum.

Quisquis hoc scit, is è vinculo omnis captionis (*prehensionis*) et peccatorum liberatus est.

Tres (3) domus sunt, quòd hi tres (3) status memorati sit : in his quibusque tribus (3) domibus, quidquid voluptas est; et quidquid voluptatem sumens est; et quidquid voluptas sumptum fuit (*quidquid voluptate perceptum est*); aliquid, quòd è divisione (*specie*) horum quorumque trium (3) non est; et ab his quibusque tribus (3) separatum est; et testificans et testis horum quorumque trium (3) statuum (*est*); id forma

1. Vigilia et somnus, in se purus ostensus, quasi domus, ubi homo manens, ab iis quæ in his statibus accidunt, liber, ens unicum, omnia simul et nihil, contraria in se summè complectens, seipsum esse intelligat.

scientiæ est; et forma gaudii est; oportet intelligere, quòd, id ego sum; et omnis mundus ex me productus factus, et in me sit, et in me deletus est futurus. Ille *Brahmi*, quod secundum non habet, is ego sum: à quâcunque parvitate minor est, et à quâcunque magnitudine major est; et ipso hoc modo, à quâcunque parvitate minor, et à quâcunque magnitudine major ego sum: et diversi mundi diversorum generum ego sum: ego antiquus, et in omni plenus (*omnia replens*) ego sum: et rex ego sum: forma scientiæ ego sum: mihi manus non est; et mihi pes non est: et hoc modo potentiam habeo, quòd in cogitationem alicujus non intret; propterea quòd, sine oculo omne video; et sine aure omne audio; hoc modo lucidus sum, quòd me ulla persona non videat (*intueri non possit*); ego omne videam: et ego semper ens fui, quod forma scientiæ et gaudii fuit: et illud quod ex omnibus *Beidha* intellectum fit, illud ego sum: et illud quod ex *Oupnek'hatha*, quòd τὸ *aïat* unificationis est, intellectum fit, productum faciens illud etiam ego sum: et producens (*librum*) *Beid* etiam ego sum: et *Beid dan* (*libri Beid scius*) etiam ipse hic ego sum: et non mihi merces (*opus dignum mercede*) est; et non peccatum: et non mihi corruptio (τὸ *perire*) est; et non mihi productio: non mihi corpus est; et non mihi sensus; et non mihi intellectus est: et non ego terra sum; et non aqua sum; et non ignis sum; et non ventus sum; et non *bhout ákasch* sum.

Quisquis *pram âtma*, in cubiculo corporis, hoc modo scit, is est *makt* et liberatus (*salvus*): et cum illo quòd (*ut*) partitionis capax non est, et secundum non habet, et testis omnis (*entis*) est, et à puro et malo immunis est; quisquis hunc *âtma* purum et immunem hoc modo intelligit, cum luce purâ et immuni (*ad lucem puram et immunem*) pervenit.

OUPNEK'HAT XVIII. Suprà, N.° CXIX, p. 161. Infrà, N.° CXXII, p. 171 etc.

Et quisquis centum nomina magna, quòd *Schat-Roudri* illa dicunt, et illa nomina in loco alio memorata sunt, semper pronunciaverit; quemadmodùm aurum minùs probatum, post à τῷ projicere in ignem, absolutè probatum fit; ipso hoc modo, pronuncians illa nomina absolutè probatus et purus fit.

Et vinum bibere, quod τῷ *Brahman* peccatum est, si *Brahman* vinum etiam bibit; cum τῷ legere hæc nomina, ille *Brahman* à peccato purus fit.

Et si aliquis peccatum τῷ occidere τὸν *Brahman*, quod peccatum magnum est, illud etiam fecerit; cum benedictione τῷ legere illa nomina, purus fit.

Suprà, T. I, Annot. p. 432.

Et ab omnibus peccatis (*circà*) non faciendum, quod fecerit; cum benedictione τῷ legere illa nomina purus fit.

Et *ab makt* (*aqua salutis*), quòd nomen (*urbis*) *Benarès* est, et locus τῷ obtinere liberationem est, et in corpore hominis, intrà medium duorum superciliorum est; cum benedictione τῷ legere illa centum nomina, legens illa, in tempore τῷ mori, *pran* ejus, tempore quo cum illo loco (*ad illum locum*, *inter duo supercilia*) pervenit, is etiam liberatus (*salvus*, *beatus*) fiat.

Suprà, T. I, N.° XIX, p. 85, 86.

Quicunque *Kioul Oupnek'hat* etiam legit : quemadmodùm è τῷ mori in (*urbe*) *Benarès* (*homo*) liberationem obtinet, è τῷ pervenire τὸν *pran* in intrà medium duorum superciliorum liberationem obtinet; ipso hoc modo, legens hoc *Oupnek'hat*, etiam cum cognitione (*ad cognitionem*) ut pervenit, liberatus fiat; et mare prehensionis mundi (*captivationis*, *captivitatis per mundum*) hoc *Oupnek'hat* in eo siccum facit; et cum benedictione hujus cognitionis, quòd in hoc *Oupnek'hat* est, liberationem puram obtinet, liberationem (*beatitudinem*) puram obtinet.

Absolutum est *Oupnek'hat* KIOUL, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT[1]

OUPNEK'HAT decimum-nonum.

SCHAT ROUDRI,

è *DJEDJR BEID* (*desumptum*):

Id est, centum nomina τῦ Roudr; quòd destructum faciens omne est.

PRADJAPAT dixit : ô *Roudr!* ego vobis τὸ humilis submissio facio. CXXII.

Et magnificentiæ (*majestati*, *gloriosæ potentiæ*), et iræ vestræ etiam, humilis submissio.

Et sagittis vestris, quòd perire faciens est (*quæ omnia destruunt*), humilis submissio.

Et arcui vestro, humilis submissio.

Brachiis vestris, humilis submissio.

Pharetræ vestræ, quòd largita victoriam est, humilis submissio.

Cum hac sagittâ, et cum hoc arcu, et cum hac pharetrâ propriâ (*vestrâ*), mihi victoriam detis.

Vos duas qualitates habetis : una qualitas pulchritudo est; et altera qualitas, magnificentia (*majestas*).

Cum illâ qualitate, quòd (*quâ*) vos lætum statum largimini, et è τῷ videre (*videndo*) illam qualitatem pulchritudinis, quòd (*quæ*) similis lunæ est, et procul faciens omnia peccata est; cum illâ qualitate super me intuitum faciatis.

---

1. Vide hoc *Oupnek'hat* gallicè redditum in libro cui titulus : *Recherches historiques etc. sur l'Inde*; 2.e *part. p.* 323-344.

et faciens pascere animalia (*pastor*), istum (*Roudri*) ut non sciverunt; ego : dicunt; et omnes actiones, quòd (*quas*) ille facit, cum seipsis rationem dant (*sibi attribuunt*) : ille qui eum ut scivit; ego : dicit; ex hoc τῷ scire, læto statu et liberatus (*beatus*) fit : ambobus humilis submissio : id est, *Roudri*, quòd, in non scio (*nescio*) et scio, ego : dicit; ei humilis submissio. OUPNEK'HAT XIX.

Ille *Roudri*, quòd *nil kanhteh* est; id est, venenum mortis in potentiâ suâ (*per potentiam suam*) custoditum habuit, ei humilis submissio. *Infrà, N.° CXXV, med.*

Ille *Roudri*, quòd oculos sine fine habet, et dans lætitiam omni (*enti*) est, et cum existentiâ antiquâ semper juvenis est, et senectus cum eo (*ad eum*) non pervenit; ei et omni productioni ejus humilis submissio.

O *Roudr!* propter præsidium meum (*tutelam meam*) ab hostibus externis et internis, arcui proprio (*vestro*) funem faciatis : sagittæ, quòd in manu vestrâ sunt, (*eas*) super inimicos meos vibretis, et (*illos*) occidatis : et inimicos meos ut occideritis, funem et arcum proprium (*vestrum*) deorsùm ut adduxeritis, et cuspides sagittarum super attuleritis (*eduxeritis*, *sustuleritis*), et ipse læto statu (*contentus*) factus, mihi lætum statum (*animi oblectationem*) largimini.

Arcubus aliis, sine fune et sine sagittâ, non potestas actionem imperat (*opus perficere potestas non est*) : arcus vester, sine fune et sine cuspide sagittæ omnem actionem potest facere.

Et ex sagittis fractis aliis actio non venit : è sagittis fractis vestris omnis actio venit.

Et vagina ensis vestri, sine illo quòd ensem habuerit, actionem facit.

O *Roudr*, largiens omnia desideria! ex arcu, quòd in manu

OUPNEK'HAT XIX. vestrâ est, inimicos, quibusque quatuor lateribus, meos ut removeritis, præsidium et custodiam meî faciatis.

Armis vestris, quòd, propter τὸ actionem imperare, illa inimicus non sunt (*illa inimica non sunt*), humilis submissio.

Ambobus brachiis vestris, humilis submissio.

Arcui vestro humilis submissio : et arcus vester, ex quibusque quatuor lateribus custodiam meî faciat.

Et pharetram et sagittas proprias (*vestras*) propter custodiam meî antè vos servatas habeatis.

Brahmen absolutum est.

Brahmen.

CXXIII. BRACHIIS vestris, quòd simile auro coruscanti est, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd dominus omnium exercituum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd dominus omnis mundi estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd omni (*enti*) omnia estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd viriditas (*quæ*) in virentibus (*herbis, frondibus etc.*) est, viriditas vestra est, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd dominus omnium animalium, pascentis, et volantis, [et] animantium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd viam monstrans cum luce propriâ (*vestrâ*), et diversæ luces lux vestra est (*sunt*), humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd sciens omnia estis, et faciens pervenire

alimenta cum omni (*ad omne*) estis, humilis submissio, humilis submissio. OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd capillos cum colore ignis habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd funem (*filum*) τὸ ostendere vias, (*ut*) balteum habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd dominus omnium divitum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd perire (*destrui*) faciens non scientiam estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd dominus mundi estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd *Roudr* estis; et vobis, quòd arma vestra omni loco plenum est (*omnem locum implent*), humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd dominus omnium corporum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, propter viæ monstrationem (*τὸ monstrare viam*) faciens pervenire omne estis, et percutiens ullam personam non estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus omnium desertorum et camporum incultorum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, color magnificentiæ (*majestatis*) vestræ ruber est, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, efficiens (*formans*) hoc *Brahmand* (*orbem mundi*) estis, humilis submissio, humilis submissio. *Suprà, T. I, N.° II, p. 121; Annot. p. 512.*

Vobis, quòd, dominus omnium vegetabilium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd *vakil* (*minister, procurâtor, præfectus*) omnis (*rei*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

OUPNEK'HAT XIX. Vobis, quòd dominus omnium emolumentorum et lucrorum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus omnis terræ et maris estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd lætam faciens terram estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dans opes estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, signum (*effectum mirandum*) dans medicinis estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, magnæ famæ estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, apparentissimus apparentium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus stillatarum (*rerum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, omni loco estis, et ullus locus non est, quòd vos in illum locum non perveniatis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus virium (*facultatum*, *qualitatum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Brahmen absolutum est.

Brahmen.

CXXIV. O *Roudri* vobis, quòd ferens onus (*patiens*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, victoriam faciens (*reportans*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus omnium victoriam facientium (*victorum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, circumdans (*comprehendens*) omnem mundum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus pharetræ estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus omnium malorum (*dolorum, morborum etc.*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, pharetra vestra plena è sagittis est, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus vià percutientis (*publici latronis*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, ipse *nehing* (*piscis devorans*) magnus (*crocodilus*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, dominus τῶν *nehingan* (*piscium devorantium*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd semper iens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, omni latere (*versùs omnem tractum*) iens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus omnis custodis (*vigilis nocturni*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, in manu habens instrumentum bellicum *Bejdr* estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, occidens omnes violentos estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus ensis estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium causarum agentium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus volantium (*volatilium*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium *destarbandan* (*pileum ligantium*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd faciens omnia montana loca estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, non fuit (*non existentia*) faciens corpora estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma pharetram ligantium (*portantium*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma arcum habentium (*sagittariorum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, trahens arcus estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, sagittam in (*super*) fune faciens (*ponens*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, trahens sagittam et arcum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, jaciens sagittam estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, percutiens sagittas super scopos (*sagittis scopos feriens*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium lectis stratorum [1] estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, forma longè (*se*) trahentium [2] (*se extendentium super lectos*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium dormientium estis, humilis submissio, humilis submissio.

---

1. In meo *ms.* lego *farschgan*, loco *Fereschtegan*, *angelorum* vel *mittentium* : quæ vocabula punctis solummodò differunt. In *ms.* nat. *nescheschgan*, *sedentium*; sensu τῷ *farschgan* proximo. Diversi corporis situs hîc memorantur.

2. In *ms.* nat. *deraz kaschidgan*, *longè tractorum* (*extensorum*) : in meo, *deraz kaschindgan*, *longè trahentium*; vel, *procul* (*sagittas*) *mittentium*, *arcum*, *funem trahentium*.

Vobis, quòd, forma vigilantium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium stantium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, forma currentium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, totus conventus estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus conventûs estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium equorum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus equorum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma omnium exercituum victoriam facientium (*victorum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, turma ense feriens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, victoriam agens (*reportans*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, militum-dux omnium catervarum (*agminum*) *τῶν Bahaderan* (*fortium*, *animosorum militum*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, cum *τῷ* ferire et robore, fractas dans turmas hostium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, custodiam (*tutelam*) robustam habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus custodiam habentium (*custodientium*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

[Vobis, quòd, omnes collectiones estis, humilis submissio, humilis submissio.]

OUPNEK'HAT XIX.

Vobis, quòd, dominus omnium collectionum estis, humilis submissio, humilis submissio.

[Vobis, quòd, omnes tribus estis, humilis submissio, humilis submissio.]

Vobis, quòd, dominus omnium tribuum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, diversæ figuræ estis, humilis submissio, humilis submissio.

[Vobis, quòd, dominus diversarum figurarum estis, humilis submissio, humilis submissio.]

Vobis, quòd, magnus magni estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, parvus parvi estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, omnes exercitus estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, dominus omnium exercituum estis, humilis submissio, humilis submissio.

[Et vobis, quòd, omnes equites estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, omnes pedites estis, humilis submissio, humilis submissio.]

[1] Et vobis, quòd, dominus omnium equitum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, dominus omnium peditum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, forma equitum estis, humilis submissio, humilis submissio.

---

1. In *ms.* nat. duo versus, seu commata : *et vobis, quòd, dominus... equitum...; Et vobis etc. peditum etc.*, desunt.

Et vobis, quòd, dominus omnium ad equitationem pertinentium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, faber lignarius fabricans (*formans*) pertinentia ad equitationem estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd argillarius faber (*figulus*) fabricans vasa estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, ferrarius faber fabricans arma et alia estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, minus (*deficiens*) ens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, minimum ens minorum entium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, arcum sumitis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, sagittas sumens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, venationem faciens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, custoditos habens canes estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, superafferens (*educens*, *emendans*) canes estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, dominus canum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, productum faciens omnem mundum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, *Roudr* estis, id est, perire (*destructum*) faciens omnem mundum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, occidens omne estis, humilis submissio, humilis submissio.

OUPNEK'HAT XIX. [Vobis, quòd, faciens omnia mandata estis, humilis submissio, humilis submissio.]

Vobis, quòd, dominus omnium animantium estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, custoditam habens mortem estis, cum potestate propriâ (*vestrâ*), humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, capillos longos habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, capillos rasos habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, oculos sine fine habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, aures sine fine habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, habitans montes estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, imaginationes parvulorum habetis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, hanc omnem creationem facitis, et lentus (*fessus*) non fis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, parvus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, valdè humili (*parvâ*, *depressâ*) staturâ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, magnus (*procerus*) estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, longâ staturâ estis, humilis submissio, humilis submissio.

Vobis, quòd, ab omni superior (*altior*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ab omni juvenilior (*magis juvenis*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, principium omnis (*entis*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, antè (*priùs*) ab omni estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, celeriter itis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, lentè itis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, festinationem faciens in actionibus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, moram faciens in actionibus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd mare undans (*undis fervens*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, maria vocem facientia (*undis murmurantia*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, maria euntia estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, insulæ maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ab omni magnus (*major*) anno (*annis*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ab omni parvus anno estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd primum (*initium*) omnis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, medium omnis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd posterius (*finis*) omnis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, è ventre matris cecidistis (*nati estis*), humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, depressio(*humilitas*, *humiliatio*) depressionum estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, infrà omne estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, super aquam [1] estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, simile cujusque rei, quòd vultis, potestis creare, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, punitionem faciens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, custoditum habens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, terra τῷ satam (*esse*, *cultui*) apta estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, messis frugum (*granorum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, dignus laudatione (*cultu laudum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, terminus omnis (*rei*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, (*in*) deserto (*locis incultis*) sedens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, cum (*super*) viridi (*in vireto*) sedens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

---

1. *Bar ab*, vel, *por ab*, *plenus aquâ* : *ms.* nat. *sêr ab*, *satiatus aquâ*.

Et vobis, quòd, forma omnium vocum (*sonorum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio]. OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd, echo (*stridor*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, celer (*velox*) itinere (*incessu*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd celer vectus (*curru*, *equo*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, virilis (*animosus*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, duo frusta faciens (*in duas partes scindens*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, operiens (*induens*) varia loricam et arma estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, operiens τὸ *tschelkad* (*hamatum thoracem chalibeum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, throno insidens estis, humilis submissio, humilis submissio.

Et vobis, quòd, forma luminis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, celebris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, exercitus vestri valdè celebris est (*celebres sunt*), humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, dominus τῶν *Nakarehha* (*magnorum cymbalorum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, *anahed schabd* estis; id est, vox universalis estis, humilis submissio, [humilis submissio]. *Suprà, T. I, N.° LXIX, p. 321.*

Et vobis, quòd, hilaris (*festivus*, *formosus*, *benè compositus*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, doctus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, nuncium qui fecit pervenire estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, forma nuncii estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, sagittas magnificas (*potentes*) habetis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, arma obscura habetis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, arma coruscantia habetis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, faciem arcuum sonitum (*edentium*) habetis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, fontes aquæ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, putei parvi estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, *tschehtrha* (*vastæ cisternæ arcuatæ, tegmine opertæ*) estis, humilis submissio.

Et vobis, quòd, aquæ stantes estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, fluenta (*rivi, flumina*) aquæ euntis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, stagna magna estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, stagna parva estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, putei magni estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, vortices aquarum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, aqua pluviæ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, aqua non pluviæ (*alia ab aquâ pluviæ*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, nubes pluviæ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, fulgur (*et fulmen*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, lumen fulguris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, nubes obscuræ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

[Vobis, quòd, nubibus *pran* estis, humilis submissio, humilis submissio].

Et vobis, quòd, procul faciens obscuritatem nubium estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, desolatum (*incultum*) faciens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, habitatum (*fertile*) faciens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, abundantia (*cultura*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, luna estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, destructum (*perire*, *evanescere*) faciens omne estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, albus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd, sol estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, metum (*horrorem*) dans estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, tremendus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, anteiens (*dux*) τῶν *Bahaderan* exercitûs estis, humilis submissio.

Et vobis, quòd, ex quocunque loco feriens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, occidens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, occisus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, è mari cum littore (*ad littus*) faciens pervenire estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, forma gaudii estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, forma scientiæ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, forma τῦ *hasti* (*existentiæ*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, dans gaudium estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, dans scientiam estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, gaudium gaudiorum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, omnia ædificia cultui divino sacrata estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, transitus marium estis, humilis submissio, [humilis submissio]. OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd hoc littus maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, illud littus maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, navis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, diversæ naves estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, conductio (*naulum*) navis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, dans conductionem (*naulum*) navis estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, viride (*herba virens*) in medio maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, spuma maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, arena maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, profundum maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, silices in medio maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, lapides in medio maris estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, fluvii domus (*fluvii*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, terræ salso solo estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, terræ aptæ agriculturæ (*culturæ*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, testis omnium operum purorum et malorum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, locus τȣ̃ esse (*ubi sunt*) animalia estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, animalia estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Vobis, quòd, domus et edificia estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, *Fereschtehhaï* domuum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, dominus domuum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, piscinæ (*cisternæ*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, horti estis, humilis submissio, [humilis submissio.]

Et vobis, quòd dominus aquæ receptaculi estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, vortices estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, pulvis (*terra*, *lutum*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, flores estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ver estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, autumnus estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, palea (*herba*) magna estis, humilis submissio, [humilis submissio]. OUPNEK'HAT XIX.

Et vobis, quòd, palea parva estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ignis estis, quod mare circumdans (*oceanum*) siccum facit, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, ignis resurrectionis (*omnia consummans*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, folia viridia arborum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, folia sicca facta, lapsa, arborum estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, attollens [1] manum propter τὸ ferire estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, terrens estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, faciens advenire molestias (*mala physica*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, molestiæ (*mala physica*) estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, cor τῶν *Fereschtehha mokel* pluviæ estis, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, in corde τῶν *Fereschtehha* divisionem facientium operum purorum et malorum estis, humilis submissio.

Et vobis, quòd, in corde τῶν *Fereschtehha* estis, humilis submissio.

Et vobis, quòd, (*cor τῶν Fereschtehha*) *mokelan* precum estis, humilis submissio.

1. In *ms. nat. bar darendeh*, *suprà habens* (*attollens*) : in meo, *parvarendeh dast*, *servans* (*nutriens*) *dexterà propter etc.*

OUPNEK'HAT XIX. Et vobis, quòd, cor τῶν *Feresctehha* estis, quòd οἱ *mokelan* rerum venturarum sunt, humilis submissio.

Et vobis, quòd, cor τῶν *Fereschtehha* estis, quòd οἱ *mokelan* τȣ̃ procul facere morbos sunt, humilis submissio, [humilis submissio].

Et vobis, quòd, omnia pura (*bona*) et *mala* estis, humilis submissio, [humilis submissio].

---

[1] [*Brahmen.*]

CXXV. O punitionem dans deviis (*à viâ aberrantibus*), et ô domine aquæ vitæ! et ô ab omni immunis, et ô viridis, et ruber! ullam divisionem (*partem*) animam habentem ne terreatis, et ne feriatis, et ne frangatis, et ulli uni (*nulli*) molestiam non detis.

O *Roudr!* largiens sanitates; [et] medicinas, quòd sanitas ex illis sit, et ea forma corporis vestri est, et illas medicinas sanitatis cum me (*mihi*) detis, quòd ex illis sanitatem (*integram valetudinem*) obtineam, et vivens maneam.

O *Roudr!* intellectum meum cum latere proprio (*versùs te*) tendentem reddatis.

Quòd, vos dominus potentiæ estis, et habens capillos longos estis, et custoditas habens virilitates (*fortitudinem*) vos estis; supplicationem habeo, quòd omnes dependentes (*addictos*) bipedes et quadrupedes meos tranquillos custoditos habeatis; et hominem hujus civitatis tranquillum et corpore recto (*benè valentem*) custoditum habeatis, et ægrotum non reddatis.

O *Roudr!* vos sanitatem detis, et morbos meos procul faciatis.

Vos, custoditos habens viriles (*fortes*) estis:

Et vobis, cum omni humili submissione, coram venimus.

---

1. Minima lacuna, quasi τȣ̃ *Brahmen.*

Nos qui liberi τȣ̃ *Brahma* sumus, optamus, quòd, tempore volitionis productionis, quodcunque bonum, quòd pater noster, propter nos à vobis petitum fecit (*fecerit*) propter benè est nostrum, (*per*) benedictionem τȣ̃ τὸ humilis submissio facere cum vobis (*vobis facere*), illa bona cum nobis (*ad nos*) pervenire faciatis.

Et collectionem senum, et collectionem infantium, et collectionem juvenum, et collectionem parvulorum (*fœtuum*), quod in ventre matris sunt, et patrem meum, et matrem meam, et amicos meos, non (*ne*) mori faciatis.

Liberos meos, et (*è*) liberis natos meos (*meis*), et bovem et equum meos, non mori faciatis.

Et milites famosos meos, non mori faciatis.

Et collectionem requisitarum (*rerum ad*) τὸ *korban*, cum manu ut sumpsimus, vobis semper τὸ humilis submissio facimus.

O semper juvenis, magnus; et ô gaudium magnum! super me læto statu factus (*me contentus*), mihi gaudium æternum detis.

Et arma propria (*vestra*) procul ut projecisti (*projeceritis*), et cum vestimento quo opertus estis, et (*solo*) arcu quem in manu habetis, ut venisti (*veneritis*), custodiam meì faciatis.

O jaciens sagittas, et ô sine volitione, et ô digne veneratione! vobis humilis submissio.

Et vos, quòd diversa arma habetis, illa, propter custodiam meì, super hostes meì (*meos*) cum actione feratis (*illis contrà hostes meos utamini*).

Et vos, quòd dominus millium mille armorum estis, cum illis vultum omnium hostium meorum vertere faciatis, et illos fractos detis.

In terrâ, cum figurâ τȣ̃ *Roudr* sine fine, quòd vos estis,

OUPNEK'HAT XIX. funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis (*ex arcubus abstuleritis*), procul custoditos (*sepositos*) habeatis.

Et in mundo *fezza*, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, quòd vos estis, funes omnium arcuum, [illos] deorsùm ut attulistis, (*procul*) custoditos habeatis.

Et in cœlis, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, quòd plures signum viride, et plures signum album, quòd in gutture (*collo*) habent, vos estis, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Suprà, N.° CXXII, p. 173.

Et in subter terram, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, [quòd] vos estis, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Et in arboribus et campis incultis, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, viridi colore et rubro colore, quòd vos estis, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Et in omnibus animantibus, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, quòd plures capillos habent, et plures capillis rasi sunt, vos estis, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Et in aquis et escis, cum figurâ τῦ *Roudr*, quòd sine fine vos estis, et escam comedentes, et aquam comedentes attrahitis funes omnium arcuum, (*illos*) deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Et in custodibus viarum, cum figurâ τῦ *Roudr* sine fine, quòd vos estis, et trahens fortiter (*robustè*) funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Et in ædificiis cultui divino sacratis, sine fine cum figurâ τῦ *Roudr*, quòd vos estis, et arma in manu habetis, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos habeatis.

Hi omnes *Roudrha*, quòd memoratum fuit, et alii *Roudrha* sine fine, quòd in omni *djehet* (*lateribus*, *spatiis*, *tractibus*) sunt, funes omnium arcuum, illos deorsùm ut attulistis, procul custoditos (ô *Roudrha!*) habeatis.

Oi *Roudhaï*, quòd in terrâ sunt; [et] sagittas potentes habent, illis, vultu cum oriente (*ad orientem*) facto (*verso*), decem vicibus humilis submissio; et vultu cum meridie facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum occidente facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum septentrione facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum sursùm facto, decem vicibus humilis submissio: illi mihi sanitatem dent; et quisquis cum me inimicitiam habet, et ego cum eo inimicitiam habeo, illos inimicos antè eos projicio, ut illos occidant.

Et τοῖς *Roudrha*, quòd in mundo *fezza* sint, et venti quòd sagittæ illorum est (*sunt*), illis, vultu cum oriente (*ad orientem*) facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum meridie facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum occidente facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum septentrione facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum sursùm facto, decem vicibus humilis submissio: illi [mihi] sanitatem dent; et quisquis cum me inimicitiam habet, et ego cum eo inimicitiam habeo, illos inimicos antè eos projicio, ut illos occidant.

Et οἱ *Roudrha*, quòd in cœlis sint, et imbres sagittæ illorum est (*sunt*), illis, vultu cum oriente (*ad orientem*) facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum meridie facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum occidente facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum septentrione facto, decem vicibus humilis submissio; et vultu cum sursùm facto, decem vicibus humilis submissio: illi mihi sanitatem dent; et

OUPNEK'HAT XIX. quisquis cum me inimicitiam habet, et ego cum eo inimicitiam habeo, illos inimicos antè eos projicio, ut illos occidant.

Et quidquid existit, ipse hic *Roudr* est. Illi *Roudr* humilis submissio, humilis submissio.

Et *Roudri*, quòd in omni plenus est (*omnia implet*, *illi*) humilis submissio, humilis submissio.

Et *Roudri*, quod, quidquid fuit, is est; et quidquid existit, is est; et quidquid est futurum, is est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Absolutum est *Oupnek'hat* SCHAT ROUDRI, ex *Djedjr Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT
DJOG [1] SANK'HA,
Ex ATHRBAN BEID *(desumptum):*
Hoc Oupnek'hat, Kaguel [2] τοῦ *Djog est.*

PRADJAPAT cum discipulo suo dixit : τὸ *Djog Sank'ha* ego cum te (*tibi*) dicam : et hoc maxima viarum veritatis et cognitionis est. CXXVI.

Cum solummodò τῷ adducere in cor hoc *Oupnek'hat* (*de eo cogitare*), totum corpus crassum tremescit, quòd (*ne ex*) hoc quod in cor intravit, adhuc (*rursùs*) addictio cordis à me abeat (*timens ne*, *hujus Oupnek'hat causâ*, *cor illud derelinquat*).

Modus illius (*Djog*) hic est.

In secessu, cum modo *padam asn* ut sedit, id est, quatuor genibus : et si cum hoc modo non potest sedet (*sedere*), cum quocunque modo, quòd gratum veniat, (*homo*) sedeat, et intuitum super acutam extremitatem nasi servatum habeat : et ambas manus, et ambos pedes simul ut ligavit (*conseruit*), cor à cogitatione superveniente servatum habeat : et in illo corde mentionem nominis magni *pranou* faciat : è mentione illius nominis, ens, quòd hoc nomen ejus est, imaginationem illius entis ostendat (*imaginatione illud ens sibi repræsentet*). *Suprà, N.° CXX, init. p. 162; CXXI, init. p. 165; Infrà N.° CLXIII, med.*

Hoc corpus crassum domus est, quòd unam columnam magnam (*altam*) habet, et novem portas habet, et tres (3) columnas parvas habet : et quinque *diw*, id est, quinque *mokel* in illâ domo est (*sunt*).

---

1. Tom. I, *N.° III*, *p.* 13, *Djog Schak'ha.*
2. *Kaguel*, *globulus*, *cincinnus capillorum*, qui è temporibus super molas cadit.

OUPNEK'HAT XX.

Aliquis, quòd intelligens est, cum ratione (*modo*), quòd memoratum fiat (*quo modo dictum est*), cum intuitu doctorum in hanc domum aspectum faciat (*introspiciat*).

Supra, T. I, N.° LXXIV, p. 353-354.

Domus corpus hominis est : et una columna magna, [os] (*spina*) medii dorsi, quòd in illius medio vena *sak'hemna* est : et novem (9) portæ, id est, duo foramina auris habet, et duo foramina oculi, duo foramina nasi, et unum foramen oris, et duo foramina duorum membrorum particularium : et tres (3) columnæ parvæ, *satguen*, et *radjouguen*, et *temouguen :* et quinque *Fereschteh*, quinque (5) *pran* est; quòd, *pran*, et *apan*, et *saman*, et *advan*, et *bian* sit.

In hujus modi domo, in medio foraminis cordis, discum solis, quòd excessum luminis et radii (*radiorum*) habeat, videat : et in illo disco, *τὸ pranou*, quòd in medio foraminis cordis sit, in medio illius simile flammæ uni lampadis, quòd sursùm tendens est, videat : [illam] lucem, formam lucis-entis (*esse*) ut scivit, *maschghouli* faciat.

Cum ipso hoc *maschghouli οἱ Tschoguian* magni; id est, *salekan* magni, in tempore *τοῦ* relinquere corpus in disco solis foramen ut fecerunt, è viâ sursùm, cum venâ *sak'hemna*, quòd via pura est, cerebrum ut sciderunt (*aperuerunt*), cum (*ad*) *Brahm lok*, quòd locus *τοῦ* esse *Djibril* (*Gabriel*) est, vadunt : et (*ad*) illum locum ut pervenerunt, cum benedictione cognitionis, quòd illo loco acquisita fiat, et lucem lucum obtinent.

Quisquis, ex pigritiâ (*lentitudine*) et sine faustitate, hunc *maschghouli* non potest facere; in die, tribus (3) vicibus, quòd, manè, et medium diei, et vesperè sit; quod tempus (*præscriptum*) juxtà hunc conventum (*hanc sectam*) est, hoc *Oupnek'hat* legat : oportet quòd, spei possessor gradûs magni (*sperans gradum magnum gloriæ*) fiat.

Pradjapat dixit, quòd, ego, cum benedictione hujus *schoghl*, quod cum compendio (*abbreviatione*) expositum feci, cum hoc gradu magno (*ad hunc gradum magnum*) perveni. OUPNEK'HAT XX.

Quisquis hujus modi *maschghouli* ostendit (*exequitur*) cum gradu magno (*ad gradum magnum*), quod forma gaudii est, pervenit: peccata, quòd, cum [itinere] (*per*) gradus et mundos multos, semota non potest facit (*pellere non potest*), cum hoc *maschghouli* (*illa*) procul faciat (*facit*).

Propter τὸ procul facere mœrores mundi, τῷ *salek* similis huic (*maschghouli*) ulla res non est.

Absolutum est *Oupnek'hat* DJOG SANK'HA, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT vigesimum-primum.

OUPNEK'HAT[1]

DJOGTAT,

Ex ATHRBAN *Beid (desumptum):*

Id est, principale τȢ Selouk.

CXXVII. PRADJAPAT cum discipulo suo dixit : principale τȢ *Djog* cum te (*tibi*) dicam ; ut homines τȢ *selouk* ex illo (*illius*) participes fiant, et ex τῷ audire hoc, et legere hoc, ab omnibus peccatis liberationem obtineant, et spem habentes (*summæ*) liberationis (*beatitudinis*) efficiantur.

Djogui magnus, *Beschn* est : et ei *maïaï* magnus est ; id est, productio magna : et ei *kian* et cognitio magna est : et ei mortificatio (*pœnitentia*) magna est :

Suprà, N.° CXXVI, p. 198.

Et οἱ *salekan* et *Djoguian*, quòd, post mortificationem (*pœnitentiam*) et *maschghouli*, plurimam lucem, quòd similis lumini lampadis (*sit*), vident ; illa lux, *Beschn* est.

Et persona magna est : et in omni plena est (*omnia implet, pervadit*).

Cum existentiâ illâ, quòd (*etsi*) in [omnibus] cordibus plena est (*illa replet*), homo, quomodò illam lucem ut reliquit, cum re aliâ (*alii rei*) *maschghoul* fiat (*esse potest*) ?

Ex excessu non scientiæ est, quòd, è mammâ, quòd lac bibunt, et rursùs ipsam hanc mammam mammam aliam (*esse*) ut sciverunt, cum manu ex illâ voluptatem sumunt ; et è januâ quòd exierunt, rursùs propensionem τὸ intrare in illam januam

1. Tom. I, *N.° III*, *p.* 14, *Djogtan.*

habent; et ipsam illam figuram feminæ, quòd matrem dicebat, et rursùs ipsam illam figuram uxorem suam dicit; et ipsam illam figuram hominis, quòd patrem dicebat, et rursùs ipsam illam figuram filium suum dicit. OUPNEK'HAT XXI.

Etiam is, quòd filium patris facit dicere (*nominant*), etiam is pater filii fuit.

Quemadmodùm hydriæ (*situlæ*) rotæ putei ex aquâ vacuæ fiunt, et plenæ fiunt: ipsa illa una reverà est, quòd plena fit et vacua fit.

Cum ipsâ hac opinione et non scientiâ, in mundis plurimis (*homo*) iter facit [1].

Propter τὸ liberationem invenire ex hoc mundo, oportet quòd *maschghouli* τῷ nomini magno *pranou*, quod *Oum* est, [faciant].

[In] ipsis his tribus (3) litteris [hujus nominis magni, quod *Oum* est], tres (3) mundi est (*sunt*): in litterâ primâ, mundus terræ; et in litterâ secundâ, mundus τῦ *fezzâ*; et in litterâ tertiâ, mundus τῦ *Behescht*.

Et quique tres (3) (*libri*) *Beid;* quòd, *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, sit: et quique tres *Fereschteh;* quòd, *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch* sit; id est, *Djibril*, et *Mikaïl*, et *Esraphil:* et quique tres (3) ignes; quòd, ignis apparens, et ignis solis, et ignis naturalis (*corporum*) sit: et quæque tres (3) qualitates, quòd, *satouguen*, et *temouguen*, et *radjouguen* sit: in illis tribus litteris (*hoc*) est. *Suprà, T. I, N.° LIV, p. 274.*

1. Mater, et mulier; pater et filius; avus et nepos, etc. omnes unum et idem: figurâ tantùm et priori vel posteriori explicatione diversi; quemadmodùm situla, successivè plena et vacua, vacua et plena, eadem semper remanet. Hæ sunt unici entis in seipsum conversiones, quas, rerum nescius, diversa arbitratur entia, et per quas ipse transit, donec, errore deposito, omnia in se, et se in omnibus, unum in se, se in uno, vero intuitu conspiciat.

OUPNEK'HAT XXI.

Et *nim matraï*, quod quarta [pars] trium (3) litterarum τι *Oum* est, et illud *ghounneh* (*sonum è naso*) dicunt, quisquis illud pronunciat et scit, pronuncians illud, has omnes res, quòd memoratum est, omnes obtinet; et τὸ *pram pad*, quòd gradus magnus (*gloriæ*) est, id etiam obtinet.

In his tribus (*et*) mediatâ litterâ magni *pranou*, hæc omnia tali modo sint, quòd in flore, odor; in lacte, butyrum; et in grano, oleum; et in petrâ, aurum.

Modus τῦ *maschghouli* (τῷ) *pranou*, hic est, quòd: in medio pectoris, frustum carnis, quod figuram *niloufer* (*nymphea albæ majoris*) habet; et os illius *niloufer* (*è*) latere (*versùs*) deorsùm est; et caulis ejus, (*è*) latere (*versùs*) sursùm est; id est, vena, radix ejus sursùm est: in medio foraminis illius figuræ τῦ *niloufer*, cor sit.

Suprà, T. I, N.° XIX, p. 84; N.° LXVIII, p. 319.

E τῷ dicere litteram primam cum nomine magno (*nominis magni*) *pranou*, [quod] *Oum* sit; et illa littera *alef* apertum est; cor purum fit.

Et è τῷ dicere litteram secundam illius, quod *vaw mazzmoum* (*cum vocali o*) est, ille calyx τῦ *niloufer* apertus fit: et è τῷ aperiri illum, expansio ejus acquisita fit (*efficitur*).

Et è τῷ dicere litteram tertiam, quod *mim* quiescens sit, ex eo *nad*, quod vox (*sonus*) est, apparens fit.

Et *nim matraï*, quod *ghounneh* (*sonus nasalis*) sit, semper firmum (*rectè se habens*) est: cor in eo destructum factum, forma lucis fit, quod illa munda et pura est, similis crystallo; et illa lux similis radio tenui solis est.

Oi *maschghoul* hujus *schoghl*, illam personam magnam, quæ in omni plena est (*quæ omne implet*), obtinet.

Et si imaginatione (*sibi*) repræsentatam hanc personam lucidam, quæ in omni plena est, in corde non potest facere,

in medio cerebri faciat: et hæc repræsentatio in cerebro, tempore quo firma efficitur, quòd novem (9) portas, quòd via τȣ exire ventum est, illas firmas (*clausas*) teneat; duas deorsùm, cum duobus talis pedis; duas aures, cum duobus digitis pollicibus; duos oculos, cum duobus digitis indicibus; et duas vias nasi, cum duobus digitis mediis; et duo labia, cum quatuor digitis annularibus et parvis liget.

OUPNEK'HAT XXI. *Suprà, N.° XCVII, p. 40.*

Et nomen hujus (*methodi*), *K'hing* magnum est; id est, retentio magna.

Cum hac retentione magnâ, ó *maschghoul* liberationem (*beatitudinem*) obtinet: quid? (*nam*) è retentione sensuum, lampas quæ in vase (*lagend*, *cantharo*) corporis est, à vento servata reddita, totum vas corporis lumen facit.

Ó *maschghoul* hujus *schoghl*, si vult quòd corpus relinquat, cor, et *pran*, et *djiw âtma* unum (*esse*) ut repræsentatum (*sibi*) fecit, in medio collectorum (*concurrentium*) duorum foraminum nasi, quod *Benarès* corpus est, inter duo supercilia (*illud unum*) custoditum habeat: et, cum benedictione hujus *Djog* et *maschghouli*, ens purum, immune (*ab omni*) obtinet; id est, ex hoc *maschghouli*, omnes mœrores vadit (*abeunt*).

Absolutum est Oupnek'hat DJOGTAT, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

SCHIW SANKLAP

è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

CXXVIII. Cor, in tempore vigiliæ, cum locis (*in loca*) vadit, quòd, cum illis locis (*ad illa loca*) oculus, et auris, et sensus (*reliqui*) non perveniunt; et obtinens lumen magnum est.

Ipso hoc modo, in tempore somni, etiam cum locis, (*ad loca*) multùm procul (*valdè longinqua*) vadit, et lumen faciens collectis (*omnibus*) sensibus est.

Et in unicitate (*τῷ unicum esse*) simile non habet; et principium omnium sensuum est.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensibilium ut reliquerit, cum enti (*τῷ enti*), quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Ille [homo] operis, omnia opera causâ (*ope*) ipsius hujus cordis facit : et homo cognitionis, cognitionem causâ (*ope*) ipsius hujus cordis acquisitam ostendit (*facit*).

Et causa operum et modorum τῶ *korban*, ipsum hoc cor est.

Id magnum omnium sensuum est; et principium omnium sensuum est : et omnes sensus id magnum ut sciverunt, *paresteesch* (*cultum*) faciunt (*illud adorant*).

Et in omnibus animantibus locus ejus est.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensibilium ut reliquerit, cum ente, quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Sciens compendiatum et diffusum (*facere*), quæque duo id est : et firmitas (*permanentia*) et rectitudo (*sinceritas*) omnis

in eo est: et lampas domûs corporis etiam id est: et in medio corporis et sensuum omnium animantium, sine cessatione id est, (*in*) relatione cum his (*respectivè ad hæc*), et nisi (*per*) memoriam [1] ullam occupationem (*operationem*) mundi non possunt facere.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensibilium ut reliquerit, cum ente, quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Et in vinculo ipsius hujus cordis est (*sunt*) status, præteritus et præsens et futurus: et quidquid in vinculum suum adduxit, cessationem habet; et id [in] relatione cum his (*respectivè ad hæc*) sine cessatione est: faciens τὸ *korbani*, quòd septem *houta* habet, ipsum hoc cor est.

Suprà, N.° XXXII, p. 183, 184.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensibilium ut reliquerit, cum ente, quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Et (*libri*) *Ilak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, cum operibus suis, cum illo corde similis (*similes*) lignis pedis (*rotæ*) currûs, quòd cum umbilico pedis (*modiolo rotæ*) ligata et firmiter constricta fuerunt.

Et volitiones omnium animantium in illo corde sicut stamen (*et*) subtemen textæ factæ.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensibilium ut reliquerit, cum ente, quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Et quemadmodùm euntem faciens currum (*auriga*), cum fune (*habenis*) equos currûs, quòd (*hunc funem*) in manu habet, cum quoque latere (*ad quodque latus*) quod vult, fert; ipso

---

1. *Djoz Iad*: *ms.* nat. *Djoz baou*, *nisi cum eo* (*per illud*).

OUPNEK'HAT XXII. hoc modo, cor, in medio pectoris sedens, omnia animantia euntia ut fecit, cum quoque loco (*ad quemque locum*) quòd vult, fert.

Et omnes sensus, et (*omnia*) corpora, senes (*senescentia*) fiunt; et cor senex non fit : et semper, sicut juvenis, velox iens est.

Hujus modi cor meum, volitionem omnium sensuum ut reliquerit, cum ente, quòd forma gaudii est, *maschghoul* factum, forma ejus efficiatur.

Absolutum est *Oupnek'hat* SCHIW SANKLAP.

Et hoc *Oupnek'hat* votum (*oratio*) est, quòd *Brahmnan*, *Suprà*, N.° XCII, p. 26. quoque die, tribus (3) temporibus antè quodque *sandhia* [1] à quoque tempore *tschap* (*sinistro*), (*antè quodque tempus sinistrum*), unà vice (*illud*) pronunciant.

---

[1] *Ms.* nat. *har sandhia*, *quodque sandhia*, deest. In meo *ms.* *az har kal tschap*, è margine desumptum.

OUPNEK'HAT [1]

ABRAT (ATHRB) SAK'HA,

Ex Athrban Beid (*desumptum*).

PILAD, et *Ankra*, et *Sant kamar*, ab *Athriaï rek'heschir*, digno veneratione, petierunt, quòd; primùm productum faciens omne (*creator*), quid dixit? et *maschghouli*, quid est? et quomodò *maschghouli* faciunt facere? et τὸν *maschghouli* faciens, quis est? et τὸν *maschghouli*, quis oportet facit (*faciat*)? CXXIX.

Athria, ut *Oum* dixit, dixit: quòd; ab omni primùm (*priùs*) ipsum hoc nomen productum faciens (*creator*) dixit: et *maschghouli*, ipsum hoc nomen est: cum ipso hoc nomine (*ipsi huic nomini, de illo meditans*) τὸν *maschghouli* oportet facere: et cum ipso hoc nomine τὸν *maschghouli* oportet facere.

Hoc nomen quatuor pedes habet, quòd quatuor (*libri*) *Beid* sit.-

Et hoc nomen, quòd quatuor litteras habet, creator magnus est.

Et quatuor pedes quòd habet, pes primus ejus, *matraï* primum; id est, littera prima, quòd *akar* sit: et in τῷ *akar*, totus hic mundus *nasout* (*humanitatis, terræ*), et (*liber*) *Rak Beid*, cum omnibus *aïdt* (*hoc*) comprehensum est: et *Brahma*, et *Veschn*, *deiouta*, οἱ *mokel* hujus *akar* sunt: et illud *akar*, *a* est; quòd, *alef* cum *fateh* (*apertum*) sit: et mensura ejus *kaïtri* nomen habet: et ignis primus, quòd ipse hic ignis apparens sit, in eo est.

Suprà, N.° *CXVII*, p. 151.

Et pes secundus, quod *matraï* secundum est; id est, littera secunda, quod *aokar* sit: et in τῷ *aokar*, totus mundus *fezza*, et (*liber*) *Djedjr Beid*, cum omnibus *aïat*, (*hoc*) comprehensum

1. Suprà, Tom. I, *N.° III*, p. 12, *Athrb Schank'ha*.

OUPNEK'HAT XXIII.

est : et *Beschn*, et *Roudr*, *dei* (*outa*), *οἱ mokel* hujus *aokar* sunt : et illud *aokar*, *ou* est; quod, *vau mazzmoum* sit : et in τῷ scribere *oum*, quod *aou* scribunt, ipsum hoc *vau* in loco τῦ *alef mazzm* (*cum o*) est : et mensura ejus, *tarschetab* nomen habet : et ignis secundus, quod ignis naturalis sit, in eo est.

Pes tertius, quod *matraï* tertium (3) est; id est, littera tertia (3), quod *makar* sit : et in τῷ *makar*, totus *sourk lok*, quòd mundi τῦ *behescht* sit, et (*liber*) *Sam Beid*, cum omnibus *aïdt*, et harmonia, (*hoc*) comprehensum est : *Mahadiw*, et *Adat*, *deiouta*, *οἱ mokel* hujus *makar* sunt : quòd illud *makar mim* est; quòd *mim* quiescens sit : et mensura ejus, *djakti* nomen habet : et ignis tertius, quod lux solis est, in eo est.

Et pes quartus, quod *nim matraï* (*dimidiatum matraï*) est; id est, medietas litteræ, quod *ghounneh* (*nazale*) *m* sit, et à *mim* separatum apparet : et illud [*ghounneh*] cum hac figurà scribunt (*lineà super mim positâ*) : et nomen ipsius hujus (*ghounneh*), *nim matraï* (*dimidiatum matraï*) est : et [in] *nim matraï*, *Brahm* est; id est, mundus [τῦ *Brahm*, quòd] ille mundus entis est : et (*liber*) *Athrban Beid*, cum omnibus *aïat*, (*hoc*) in eo comprehensum est : et *οἱ mokel* hujus entis, *Pram âtma* est; quòd, *akar*, et *aokar*, [et] *makar*, et *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch*; quòd, *Djibril*, et *Mikaïl*, et *Asrafil* sint; et quique tres (3) mundi, quòd, mundus terræ, et mundus *fezza*, et mundus *behescht* sint; et quique tres (3) ignes, in eo deleta sint (*annihilantur*) : et mensura ejus, *vrath* nomen habet; id est, omnes mensuræ : et ignis ejus, lux entis est.

Et τὸ *matraï* primum, *Narandji* (*citrini coloris*), (*sibi*) imaginatione repræsentet : et τὸν *Brahma*, τὸν *mokel* ejus sciat :

Et τὸ *matraï* secundum, frumenti instar (*coloris*) cum viridi

(*ad viride*) tendens (*vergens*) imaginatione (*sibi*) repræsentet : et τὸν *Beschn*, τὸν *mokel* ejus sciat :

Et τὸ *matraï* tertium, album imaginatione (*sibi*) repræsentet: et τὸν *Mahadiw*, τὸν *mokel* ejus sciat :

Et τὸ *nim matraï* quartum (*quartam partem nominis Oum*), cum omnibus coloribus imaginatione (*sibi*) repræsentet : τὸν *mokel* ejus τὸν *porschi*, quòd omni loco plenus est (*omne locum implet*), sciat.

Cum his quatuor (*rebus*), quatuor litteris, τὸ *pranou*, quòd omnis res in eo est, absolutum fiat (*his quatuor litteris constat*).

Et modus τοῦ pronunciare *Oum*, quòd, cum tribus (3) *matra* est; id est, tribus (3) *mad* (*extensionibus*, *temporibus*), [cum hoc (*hic*) est] : terminus (*spatium*), quòd in eo unum *mad* absolutum fiat, (*unum*) *matra* est : et tempus τοῦ *mad* primi, quòd repetitum reddat; id est, cum duobus *mad* pronunciet; duo *matra* (*illud*) est : et unum *mad* aliud quod super illud addat, tria (3) *matra* absolutum fiat : et in adjutorium horum trium (3) [*mad* et] *matraï* quartum (*nim matraï*) adhuc venit. *Infrà*, N.° CXXX, *p.* 213.

Et τὸν *maschghouli* (*faciens*), quòd hujus nominis, cum ratione, quòd memoratum factum, mentionem facit, is cum luce supremâ (*ad lucem supremam*) pervenit.

Et illa lux suprema, in *mad* primo, τὸν *pran* ventum cum sursùm tendentem reddit : et ex hoc respectu (*hac causâ*) nomen hujus nominis magni *pranou* fuit; [id est] sursùm ferens τὸν *pran*, et faciens pervenire cum gradu supremo (*ad gradum supremum*).

Et hoc nomen magnum *prali* etiam nomen habet : *prali*, id est, destructum faciens [1] (*annihilans*); quandoquidem hoc nomen

1. Samskreticè *pralaya kâlaha*, *finis mundi*. — *Pralayâ nakâlam*, *exustio mundi*; *finis, qui universum consumpturus est. Prale kridhâ*; *mutatio*, *substitutio rei alicujus.*

magnum τὸν pran τϐ maschghouli (*facientis*) sui in formâ corporis, in tempore τϐ mori, in *pram âtma* deletum (*annihilatum*) reddit. Et, quemadmodùm homines alii, quòd cum hoc nomine (*huic nomini*) *maschghoul* non sunt, *pran* illorum è viis aliis egressus, cum mundis aliis (*ad mundos alios*) vadit : hoc nomen, τὸν *pran maschghoul* sui non relinquit, quòd, cum viis aliis, cum aliis mundis (*ad alios mundos*) eat; et illum in ipso hoc corpore deletum ut fecit, formam mundi entis, lucis puræ, efficit.

Nomen hujus nominis magni, *tschetordhâ* adhuc est; id est, quique quatuor (*libri*) *Beid*, in hoc nomine nomine magno est (*sunt*) : et tres (3) *Fereschtehha* magni, [quòd] locus (*suppositum*) ubi se monstrantes tres (3) qualitates magnæ sunt; quod, *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch* sint[1]; cum *Brahm*, quòd productum faciens omne est; in hoc (*nomine*) sunt.

Et *harta* etiam (*nomen*) habet; id est, habens omne.

Et *tar* etiam (*nomen*) hujus nominis magni est; id est, cum littore (*ad littus*) pervenire faciens *maschghoul* suum è mari mœroris et tristitiæ : quid? (*nam*) *maschghoul* suum hoc nomen intelligere facit, quòd, tu es; id est, *Brahm* tu es.

Et *Beschn* adhuc nomen habet; id est nutriens (*servans*) omne.

Et *Brahma* adhuc nomen hujus nominis magni est; id est, productum faciens omne : quid? (*nam*) omnia nomina et omnes figuras hoc (*nomen*) producta facit.

Et *prakas* etiam nomen hujus nominis magni est; id est, hoc nomen magnum lumen (*luminosa*) faciens omnia corda est : et cum mentione ipsius hujus nominis, corda lumen fit (*fiunt*).

1. *Brahma*, creator; *Beschn*, servator; *Mehisch*, destructor; tres qualitates, tres facultates τϐ *Brahm*, quo cum, in supremo et incommunicabili nomine *pranou* (*Oum*) continentur.

Et *badat* etiam nomen hujus nominis magni est; id est, simile fulguri coruscanti, in corde τȣ̃ *maschghoul* coruscat. OUPNEK'HAT XXIII.

Et *Mahadiw* etiam nomen hujus nominis magni est : quemadmodùm *Mahadiw* [magnus] τῶν *Fereschtehha* est, hoc nomen etiam magnum nominum est. *Suprà, T. I, N.° LXXVII, p. 371, 372.*

In litterâ primâ hujus nominis, status mundi vigiliæ est; quòd, *nasout* sit : et in litterâ secundâ, status somni est; quòd, *malkout* sit : et in litterâ tertiâ, status somni cum quiete est; quòd, *sak'hepat* et *djabrout* sit : et in *nim matraï* quarto (*quartâ parte nominis*), status *teria* est; quòd, *lahout* et mundus entis sit. *Suprà, p. 209.*

Et illud, quòd in quibusque quatuor litteris est, et in unâ litterâ etiam illarum quatuor est [1].

Quisquis cum hoc nomine magno (*huic nomini magno*) *maschghouli* facit, [ipse *Brahma* fit : ex ipso hoc respectu (*idcircò*) quemcunque *maschghouli* quòd facit], primùm τὸ *pranou* ut pronunciavit, (*illum*) facit.

Quisquis, cum (*in*) *maschghouli* ipsi huic nomini, sensus externos suos in vinculum firmæ retentionis ut attulit, in corde mentionem hujus nominis magni facit, *Beschn* fiat (*fit*).

Si super τὸν *pran* victoriam ut obtinuit, hoc nomen magnum in *Haranguerbehah*, quòd collecti omnes *pranha* est, custoditum habet (*esse scit*), *Mahadiw* fiat (*fit*).

Et si super *Haranguerbehah* etiam victoriam ut obtinuit, hoc nomen magnum in principio *nad*, quòd *anahed* est, servatum habet, [et] seipsum et hoc nomen in *anahed* deletum (*deleta*) facit (*annihilat*); ipsum illud, ens magnum fiat (*fit*), quòd ex eo apparens fuit (*undè ortus est*) : *Brahma*, et *Beschn*,

1. Unitas in systemate Indico. Quidquid in quatuor litteris nominis *pranou* (*Oum; et proindè in 3.bus qualitatibus, et ipso summo ente*) est, in unâquâque litterâ (*in unâquâque qualitate*) existit.

OUPNEK'HAT XXIII. et *Mehisch*, et *Andr*, et omnes *deïoutaha*, quòd *mokelan* et *Fereschtehha* sunt; et omnes sensus, et omnia elementa, et productum faciens, et productum facientia, fiat: et ipse mentio; et ipse, mentionem faciens; et ipse, memoratum [1]; et ipse *aschir*, id est, dominus omnis (*rei*) fiat : et ipse similis τῶ *âkasch* firmus (*stabilis*) et subsistens efficiatur.

Et aliquis, quòd unum momentum et temporis punctum, et unum τὸ oculum verberare (*unam oculi nictationem*) in statu τῶ *maschghouli* cum *nim matraï* (τῷ *nim matraï*) posteriori (*nomen pranou finienti*) ostendit (*impendit*), [mercedem omnium *korbanha*, et mercedem omnium mentionum, et] mercedem omnium *maschghouliha*, et mercedem omnium mortificationum, et mercedem omnium derelictionum et separationum, et mercedem omnium scientiarum et τῶν *djog'ha* obtinet.

Hic *maschghouli* de præcepto est super τῶς *Saniasan;* id est, *Fakirani*, quòd, omnia ut reliquerunt, in ipso hoc *maschghouli* sint.

Is est forma gaudii.

Quisquis hoc *Athrb Sak'ha* legit, is rursùs in vinculum existentiæ apparentis corporis non labitur, rursùs in existentiam apparentem corporis non labitur.

Absolutum est *Oupnek'hat* *Athrb Sak'ha*, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

1. Omnia unum et idem, subjectum seu agens, actio ipsa, et objectum seu factum : inter hæc distinctio, mera apparentia, mentis abstractio, imaginatio.

OUPNEK'HAT
ATMA,
Ex ATHRBAN BEID *(desumptum)*.

ANKRAÏ *rek'heschir*, cum quærentibus (*à se poscentibus*) dixit: *porsch*, tres (3) divisiones (*species*) est; id est, *âtma*; unus, *âtma* (τῦ) extrà; alter, *âtma* (τῦ) intrà; et alius, *pram âtma*. CXXX.

Atmaï (τῦ) extrà; id est, *âtmaï* totum corpus; (*quòd*), tactus, et pellis, et unguis, et caro, et capilli (*pili*) super corpore, et digiti, et os magnum (*spina*) in medio dorsi, et crus, et venter, et umbilicus, et locus particularis, et [axilla], et pectus, et genæ, et supercilia, [et] frons, et duæ manus, et duo latera, et venæ, et nervus (*tendo*), et venæ saltantes (*arteriæ*), duo oculi, et duæ aures, et τὸ productum esse, et τὸ periens (*caducum*) esse; nomen horum omnium, *âtmaï* τῦ extrà est.

Et *âtmaï* (τῦ) intrà; pulvis (*terra*), et aqua, et ignis, et ventus, [et] *bhout âkasch*, et desiderium, et invidia, et lætitia, et mœror, et cupiditas carnalis, et amor, et volitio pura (*bona*) et mala, et (*facultas*) memoriam faciens temporis præteriti, et legens (*pronuncians*) cum uno motu (*uno tempore*), et duobus motibus, et tribus (3) motibus, et verbum faciens cum voce altâ ex præsumptione (*superbiâ*), et manum percutere cum brachio (*manu brachium percutere, ex admiratione et stupore*), et apertio (*expansio cordis, animi explicatio*), et saltatio, et τὸ loqui (*locutio, sermo*), et tractare instrumenta, et festinare, et pervenire, et oscitatio, et audiens, et sciens, et faciens, et odorans, et gustans, et recogitans, et intelligens; faciens has

Suprà, N.° LXIV, p. 309.

Suprà, N.° CXXIX, p. 209.

omnes occupationes (*operationes*) corporeas, forma scientiæ est. Et ille *porsch* (τῦ) intrà, legens libros et scientias præscriptas (*consuetas*) est : ille *porschi*, quòd hæc omnia facit, *Antr âtma* nomen habet; id est, *âtmaï* (τῦ) intrà.

Pram âtma, quòd ei cum *pranou maschghouli* faciunt; et octo *rang* (*colores*, *species*) τῦ *djog*, propter τὸ obtinere eum faciunt; et ex tribus (3) *rang* (*speciebus*) ex illis octo *rang*, quòd, retinere halitum, et firmiter tenere sensus, et deletum fieri (*annihilari*) sit; et scire τὸ *dïat* unificationis : ex his ille *Pram âtma* obtentus fiat.

Et illud ens, quòd excessum subtilitatis habet, et à semine arboris fructiferi, et grano milii, [et] à centies millesimâ parte capïtis (*cuspidis*) capilli etiam tenuius est; id secùs (*nisi*) à τῷ scire res, quòd memoratum est, obtentum non fit.

Et illud ens subtile, quemadmodùm cum oculo apparenti (*externo*) res alias videt, non potestas videt (*non possibile est videre*). Id productum non fuit : id periens (*destructum*) non fiat : et id siccum non fiat : et non urit (*non uritur*) : id motum (*nutationem*) non habet : et sine qualitate est : et testis est (*veræ existentiæ*) : et purum est : [et manum] et pedem non habet.

Et ille *âtma* circumdans (*omne complexus*) est : et unicus est : et subtilis est : et partitionis capax non est : et immunis (*ab omni*) est : et sine superbiâ est : et litteram, et figuram, et tactum, et colorem, et gustum, et odorem non habet : et alterationem et mutationem non habet : et desiderium non habet : et omni loco plenus est (*omnem locum implet*) : et cum recogitatione non intrat (*mens illum cogitatione non attingit*) : ab encomio et descriptione superior est : et puros faciens non puros est : et liberatum faciens à vinculo operum purorum

est : et sine addictione est : et forma scientiæ est : et sine fine est : et forma gaudii est : et creator est : et locus, et tempus, et res, quæque tria (3) pereuntia fiunt : et is τῷ perire (*subjectum*) esse, (*illi*) non est.

Ens quod hujus modi est, et productum non fuit, et τὸ perire non habet, et sciens omne est, id formam scientiæ dicunt.

Sine fine ex illo est, quòd, in omnibus vasis terreis (*argillosis*), una terra (*argilla*) est; in omnibus vasis aureis, unum aurum; et in integris frustis (*panni*) unum filum : quandoquidem hoc unum ens, ab initio usquè ad finem in omni sit, id sine fine dicunt.

Et *anand sroup*, quòd forma gaudii est, ex hoc dicunt, quòd, quocunque loco gaudium est, particula (*atomus*) è gaudio ejus est.

Ens, quòd forma rectitudinis, et forma scientiæ, et forma gaudii, et sine fine est, et hoc indicium (*signum*) figura ejus est, et *Pram âtma* etiam id dicunt; id est, *âtma* magnum.

Tempore quo, causâ (*ope*) cognitionis, tu id fis, *pra Brahm* (*illud*) dicunt.

Tempore quo tu et id, et id (*et*) tu, è medio surgit (*evanescit*), et similem τῷ *âkasch* omni loco seipsum (*homo*) circumdantem (*diffusum*) scit, et subtilem scit, et immunem (*ab omni*) et unicum scit, et *hast* (*existens*) purum scit; illo tempore, *âtma* (*illud*) dicunt. *Infrà, N.° CXXXIII, fin.*

[1] Et *maïa*, quòd amor æternus est, ex illo dicunt, quòd amor

1. Ens supremum *maïa* dictum, id est, *amor æternus*, actio æterna; sed actio apparens tantùm. Ex seipso egredi videtur, in se semper (*altis secum habitans in penetralibus, semet ipse suo contuitu beat*), operationibus amor, diversum; intelligentiâ, unum et idem.

Antiquæ philosophiæ et litteraturæ orientalis peritum hic à me dissentire haud gravabor. Quin imò, ut veri indagator rem in se captu difficilem, et verborum

OUPNEK'HAT XXIV. initium non habet, et fines habet : quid? (*nam*) tempore quo cognitio simul advenit, amor è medio supersurrexit (*surgit*). Et è τῷ *maïa*, rectum (*verum*) mendacium apparet; et mendacium, rectum (*verum*) : quemadmodùm, funis, quòd mendacium (*falsum*) est, coluber apparet; et coluber, quòd rectum (*verum*) est, funis apparet. Et *maïa*, quòd non rectum (*non verum*) potest dixit (*possunt dicere*), et non mendacium (*non falsum*) : quid? (*nam*) ostensum sine est (*sine existentiâ*) mundum est (*existentem*) ostendit; et est (*existentem*) existentiam universalem, non est (*non existentem*) ostendit. Τὸ non est, existit; et τὸ existit, non est, ostendit : ens verum, quòd apparens est, non ostendit; et mundum, quòd existens non est, ostendit.

Ipsum hoc est *Oupnek'hat âtma*.

Absolutum est *A T M A Oupnek'hat*, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

---

ambagibus obscuratam, possit assequi, textûs Persici lectionem latinis litteris juvat apponere, prout sequitur : *ve maia ke aaschek azelist az an migouïand ke aaschek epteda na darad ve antha darad tscheh vakti ke maarefat behamrasid aaschek az mian barkhast ve az maïa rast drough minomaïad o drough rast tschenantscheh reisman ke drough ast mar minomaiad o mar ke rast ast reisman minomaïad o maiara ke na rast mitevan gofi o nah droug tscheh namoud bi boud aalemra boud minomaiad o boud vodjoud mottallakra na boud minomaïad nistra hast ve hastra nist minomanad dzat hak ke zzâher ast naminomaïad ve aalem ke modjoud nist minomaïad.* (Vide *suprà*, T. I, *N.° LXXXVI*, *p.* 405, 406; et, *p.* 639, *annotationem* ad hunc locum. — *Infrà*, *N.° CLXI*, *med.* *CLXXX*, *init.* Textus iste idem omninò est ac citatus *N.° LXXXVI* locus; nisi quòd, in hoc, *maïa finem non habere* dicitur, in illo, *hâbere* : at, re attentè perpensâ, sensus eòdem redit. Uterque textus etiam ex *Athrban Beid* desumptus.

OUPNEK'HAT

OUPNEK'HAT vigesimum quintum.

BRAHM BADIA,

Ex Athrban Beid (desumptum);

Id est, scientia τȣ scire nutritorem (servatorem).

Pradjapat, id est, *mokel* (*præfectus*) totius mundi, cum quærentibus se (*petentibus à se*) dixit : τò *Brahm badia* cum vobis dicam; quòd, à τῷ scire hanc scientiam Dei, omnes scientiæ scitæ fiunt : et hæc scientia ab omni major est ; et ab hac scientià major (*alia*) non est. CXXXI.

Hæc scientia Entis est, quòd *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch* ex illo ente producta fuerunt, et in illo ente destructa sunt futura (*annihilabuntur*).

Et *Beschni*, quòd nutritor (*servator*) est, et omni loco circumdans est, et omni loco plenus est (*ubique diffusus, omnem locum implet*), et latus (*extensus, vastus, immensus*) factus, (*talis*) mansit (*manet*); et actiones ejus, stupendum est; et ostensum (*apparitiones*) diversi generis habet : ex hac scientià, illud ens, quòd ostensum diversi generis habet, unum *Brahm* (*esse*) scitum fit.

Ens, quòd forma rectitudinis, et forma scientiæ, et forma gaudii, et sine fine, et hoc quatuor indicium figura ejus est; *Pram âtma* etiam id dicunt, id est, *âtma* magnum. *Suprà, N.° CXXX, p. 115.*

Tempore quo, causà (*ope*) cognitionis, tu id fis, *Pram Brahm* (*illud*) dicunt.

Hoc principale τȣ *Brahm badia* est, quòd in omnibus scientiis illa scientia principalis est; et ipsa hæc scientia, firma et stans

OUPNEK'HAT XXV. (*subsistens*) est; et ipsa hæc scientia, ignis est, propter τὸ urere errorem ex incuriâ, et non scientiam, et insipientiam.

Et omnes *kianian* et docti dixerunt, quòd, illa scientia ipsius hujus unius nominis magni *pranou* est, quòd *Oum* sit.

Ipsum hoc nomen ipsum nutritor (*servator*) magnus est.

In litteris hujus nominis, quòd cum loco (*vice*) corporis hujus est: quodlibet nomen à nominato separatum (*diversum*) sit; nisi (*præter*) hoc nomen magnum, quod, cum tot argumentis è (*libris*) *Beid*, et (*aliis*) libris cœlestibus (*desumptis*), apparens (*manifestum*) factum, quòd, forma nominati. (*hoc nomen*) est (*idem est cum nominato*).

[1] Et litteræ hujus nominis, quòd cum loco (*vice*) corporis hujus nominis est, et locus τȣ̃ esse hoc nomen, et tempus (τȣ̃ *pronunciare*) hoc nomen, et deletum fieri hoc nomen, et tres (3) *mokel* hujus nominis, et tres (3) mundi hujus nominis, et tres (3) (*libri*) *Beid* hujus nominis, et tres (3) ignes hujus nominis, (*illa omnia*) ego dico.

Et tria (3) *matra*, quòd tres (3) litteræ ejus est, corpus hujus nominis est : et *nim matra*, quòd forma gaudii est, *âtma* ejus est; id est, anima ejus.

Et corpus τȣ̃ *matraï* primi, [quòd] *akar* est; id est, *a*, quòd *alef* apertum sit, (*liber*) *Rak Beid*, et ignis apparens (*externus*), et terra, et *Brahma* est : et *Brahm danan*, id est, verum cognoscentes, hoc dixerunt.

Suprà, N.° CXXIX, p. 208.

Et corpus τȣ̃ *matraï* secundi, (*quòd*) *aokar* est; quòd *vau mazzmoum* sit, (*liber*) *Djedjr Beid*, et ignis solis, et mundus *fezza*, et *Beschn* est.

Et corpus τȣ̃ *matraï* tertii, quòd *makar* est; id est, *mim*

1. Accurata nominis supremi, id est, Entis ipsius magni, sese per illud manifestantis, modorumque indè resultantium, delineatio.

quiescens, (*liber*) *Sam Beid*, et ignis naturalis, et *behescht*, et *Mahadiw* [est]. OUPNEK'HAT XXV.

Hoc modo dixerunt, quòd, litteram primam, quòd *a* est, sicut discum solis lucidi, in cerebro, imaginatione sibi repræsentatum oportet facere : et litteram secundam, quòd *vau* est, sicut discum lunæ luminis, in cerebro, imaginatione sibi repræsentatam oportet facere : tertiam litteram, quòd *m*, id est, *mim* sit, sicut flammam ignis fulguris, quòd sine fumo est, in cerebro, imaginatione sibi repræsentatam oportet facere.

Et hæc quæque tria (3), quòd, sol est, et luna est, et ignis sine fumo est, in medio circuli horum quorumque trium (3) luminis (*luminum*) illud *nim matraï*, quòd quarta [pars] litterarum τῦ *pranou* est, simile flammæ lampadis imaginatione sibi repræsentatum faciat.

Quemadmodùm in scribendo, quòd, cum modo puro τὸ *pranou* scribunt, et illud *nim matraï* suprà (*litteram lineâ ductâ, samskreticè*) scriptum fiat; (*eo modo*) imaginatione sibi repræsentatam ostendat [figuram τῦ *oum*, id est, *pranou*].

Et via τὸ conjungi et pervenire cum *Brahmi* (*ad Brahmi*), quòd forma lucis est; lux flammæ illius *nim matraï*, quòd subtilis est, (*illam*) cincinnum corporis τῦ *pranou* (*esse*) sciat.

Et lux flammæ illius *nim matraï*, sciat, quòd è viâ venæ *sak'hemna*, caput (*extremitas*) superius ejus, cum medio (*in medium*) duorum superciliorum pervenit; et tenuitas ejus similis filo est, quòd, in tempore τῦ frangere caulem τῦ *niloufer*, supervenit (*exit, educitur*), [et] lumen ejus simile lumini solis est: cum illâ venâ septuaginta et duo milliā venarum conjunctum est (*conjuncta sunt*) : scientem hunc sensum, illud *nim matraï* quartum τῦ *pranou*, in tempore τῦ mori, cum hac viâ venæ tenuis, lucidæ, cum sole (*ad solem*) ut pervenire fecit, et in disco solis foramen

OUPNEK'HAT XXV. fecit, et (*illum hac*) transire fecit, cum mundo (*ad mundum*) τῶ *Brahma*, quòd sedes τῶ *Djibril* est, facit pervenire.

Et ὁ *maschghoul* huic *nim matraï*, in illo mundo (*quò pervenit*) dans vires (*facultates, potestates*) magnas, et desideria magna mundanorum (*illum mundum habitantium*) fiat (*fit*).

Et modus τῶ dicere mentionem τῶ *pranou*, super hoc recto tramite est: quemadmodùm, vox (*sonus*) τῶ *k'herial*, quòd, pòst τὸ tractare τὸ *k'herial*, primùm vox (*sonus*) fiat (*fit*): post ab illo (*deindè*) lentè, lentè (*leniter, sensim*), è loco, quòd (*undè*) surrecta fuerat, in ipsum illum deorsùm it (*descendit*), dicta sit (*tunc vox absoluta est*): et post à τῷ absolutam esse, vice aliâ dicit (*resonat*); ipso hoc modo, semper dicta sit (*semper illud k'herial successivè vocem dat*): et quisquis tranquillum cor et omnes res vult (*habere*), cum *pranou* (τῷ *pranou*) hoc modo *maschghouli* faciat.

Suprà, T. I, N.° LXXII, p. 342.

Locus, quòd (*ubi*) illa vox τῶ *pranou* deleta fit, ille *Pra Brahm* est; id est, creator magnus, quòd à *Brahm* apparens factus (*egressus*), *pranou* est; et cùm *pranou* absolutum (*consummatum*) fiat, in ipso illo *Brahm* (*hæc vox*) delecta efficitur.

Vox, [quòd], è τῷ dicere *pranou*, apparens efficitur, ipsa illa vox est, quòd è *tsched âkasch* apparens fuit (*egressa est*); et rursùs in *tsched âkasch* ingreditur.

Quisquis hunc *Brahm*, quòd, *nad* cum vocabulo *oum* ex illo egressum est, et in illum ingreditur, firmum et stantem (*subsistentem*) ut scivit, cum eo (*ei*) *maschghouli* facit, spem habens τῶ sine cessatione fit, spem habens τῶ sine cessatione fit.

Absolutum est *Oupnek'hat* BRAHM BADIA.

OUPNEK'HAT

ANBRAT BANDEH

Id est, gutta aquæ vitæ,

ex ATHRBAN BEID *(désumptum).*

DEL *(cor)*, duæ divisiones *(duarum specierum)* est; unum, non purum est; et unum, purum. CXXXII.

Cor, quòd in eo volitiones sunt, non purum est : et cor, quòd sine volitione est, purum est.

Causa capturæ (τῦ *capi*) et liberationis hominis, cum ipso hoc corde ejus est *(è corde ejus provenit)*.

Volitio cordis, causa capturæ est; et τὸ deesse volitionem cordis, causa liberationis.

Quoad cor è volitionibus purum *(vacuum)* non fit, liberationem non obtinet.

Proindè, quisquis liberationem vult, è corde volitiones procul faciat.

Tempore quo volitiones à corde procul sunt, et cor *nilouferi* in retensionem suam *(homo)* adduxit, illo tempore intelligit, quòd, ego *Brahm* sum, et gradum supremum, quòd terminus omnium graduum est, obtinet.

Et retentionem facere cordis è cogitationibus supervenientibus *(ab iis illud vindicare)*, usquè tempus est, quòd *(dùm)* omnes volitiones ab eo longè non fuerunt *(tandiù cor constrictùm et sibi soli applicatum oportet tenere)*.

Ipsum hoc est *maschghouli*, et excessus *(perfectio)* τῦ *kian*,

OUPNEK'HAT XXVI. quòd cognitio est : et secùs ab hoc quidquid est, sermo vanus est.

Siquidem *âtma* cum cognitione (*in cognitionem*) non intrat; cogitatio cum illo (*ad eum*) non pervenit; quòd (*quia*) è cogitatione superior (*celsior*) est : ipso hoc modo, etiam non est, quòd cum cogitatione non intret; quid? (*nam*) is forma omnium cogitationum est.

Is cum sermone (*in sermonem*) non intrat; quòd sermo cum eo (*ad eum*) non pervenit : ipso hoc modo, etiam non est, quòd cum sermone non intret; quòd forma omnium sermonum est. [1]

Illum *âtma* talem (*homo*) sciat, quòd ratio (*relatio*) ejus cum omni æqualis est : et in culice et elephante æqualis est.

Persona, quòd hoc modo τὸν *âtma* scit, *djiw âtma* ejus *âtma* fiat (*fit*).

Via τȣ̃ amicitiam facere cum illo *âtma;* id est, causa amicitiæ, mentio τȣ̃ *pranou* est, quòd *oum* sit : et hoc nomen magnum ejus est : et mentio nòminis ejus, [causa] τȣ̃ pervenire cum eo (*ad eum*) fiat (*fit*).

Cum loco (*ad locum illa persona*) pervenit, quòd, illo loco mentio non continetur (*mentio illius capax non est*): quid? (*nam*) ullum nomen, et (*ulla*) qualitas cum eo (*ad eum*) non potest pervenire : omnia in eo negativa fiant (*nulla sunt*); nisi doctus (*præterquàm doctus*), quòd cum hoc nomine magno *maschghouli* fecit, is forma *hasti* (*existentiæ*) et scientiæ, et gaudii puri effectus, ens, quòd, *hasti*, et scientia, et gaudium purum est, factus, (*talis*) remanet.

1. De Ente summo, nec illud percipi, nec non percipi, dici potest; nec sermone exprimi, nec non exprimi : contradictoria de eo affirmare, æquè verum, æquè falsum : ubique existentia absoluta, ubique nullitas.

Illud ens est, quòd partitionis capax non est; et alteratio in eo viam non habet; et immune (*ab omni*) est. OUPNEK'HAT XXVI.

Tempore quo (*homo*) scit, quòd hujus modi *Brahm* ego sum, *Brahm* fiat.

Et ille *Brahm* illius modi est, quòd ei qualitas non est; et ei figura non est; et qualitatem, quòd separata ab ente (*à supposito*) sit, non habet; et semper cum se (*per se*) stans (*subsistens*) est : et finem non habet : et productum facientem non habet : et τὸ *schetat* non habet; id est similitudinem (*sui similem*) non habet : et sensus cum eo (*ad eum*) non perveniunt : primum (*initium*) non habet : à τῷ scire eum, ὁ *kiani* et unitarius liberatus (*beatus*) fiat.

Veritas unificationis, hoc est : (*homo*) sciat, quòd, in principio (*origine*) resurrectio (*restauratio*) non est, et productio non est; id est, ulla res producta non fuit; et ab ullà re ei τὸ perire (*destructio*) non est, et τὸ ligari (*ens particulare fieri*) non est; et ullus *maschghoul* fiens (*existens*) cum eo (*ei*), non est; et ullus volens *makt* et liberatum (*beatum esse*), non est; quin imò τὸ *makt* et liberatio etiam non est; veritas unitatis, et apertio (*expositio*, *initium*, *exordium*) unificationis, ipsum hoc est, et ità sanè.

Brahmen absolutum est.

Brahmen.

Oportet quòd τὸν *âtma*, quòd semper super (*in*) uno statu est, in statu τȣ̃ *djagrat*, et in statu τȣ̃ *sapen*, et in statu τȣ̃ *sak'hepat*, ipsum illum *âtma* (*homo*) sciat. CXXXIII.

Status τȣ̃ *djagrat*, mundi *nasout;* et status τȣ̃ *sapen*, *mundi malkout;* status τȣ̃ *sak'hepat*, mundi *djabrout;* et (*status*) τȣ̃

OUPNEK'HAT XXVI. *teria*, significatio mundi *lahout* est (*illum designat*); id est, ens fiat (*est*).

Quandò hos tres (3) status, unum *âtma* (*esse*) scivit, is, hos tres (3) status et mundos ut transivit, forma τῦ *teria*, quòd ens *âtma* est, factus, (*sic*) remanet.

Illo tempore, ei in ullum mundum τὸ ire et venire non est; cum respectu illo (*ideò*), quòd, quocunque tempore scivit, quòd, ego ipse *Brahm* sum, proindè (*ad*) quem locum eat, et (*in*) quem locum veniat?

Illi tres (3) status cum (*in*) imaginatione separatum (*quid*) apparebat: cùm imaginatio surrexit (*abiit*), quique tres (3) status unum ens factum (*est*).

Et in omnibus corporibus subtilibus et crassis, et omnibus animantibus, ipse ille unus *âtma* est; id est, una anima est.

Ille unus *âtma*, quòd in corporibus separatus, separatus apparet, similis (*est*) lunæ, quòd una est, et in vasis multis, quòd plena ex aquâ sint, separata, separata, et multa (*multiplicata*) apparet.

Et quemadmodùm *Bhout âkasch* (*aer*), quod circumdans (*complectens, penetrans omne*) est, et in omnibus lagenis plenus est (*illas replet*): et tempore quo lagenas è loco cum loco (*in locum*) ferunt, ille *Bhout âkasch* è loco cum loco non vadit; ipsæ illæ lagenæ eunt: ipso hoc modo, hæc corpora, subtile et crassum hominis, sive in hoc mundo, sive in illo mundo, quòd motum faciant et eant, ille *âtma* universalis motum non fecit, et non facit, et motum non habet, et in omni loco plenus est (*omnem locum implet*), et omne is est.

Quemadmodùm diversæ lagenæ, quòd in illis *Bhout âkasch* plenus est (*illas replet*), è τῷ separatum, separatum (*quid*) esse lagenas, in τῷ *Bhout âkasch* separatio non fit; è τῷ frangere

lagenas, τὸν *Bhout âtma* non frangunt. Ipso hoc modo, è τῶ separata esse diversa corpora, et pereuntia fieri illa, *âtma* separatus non fit, et periens non efficitur, et non moritur. OUPNEK'HAT XVI.

Hujus quantitatis differentia est inter *Bhout âkasch* et *âtma*, quòd, *Bhout âkasch* notitiam et scientiam non habet; et *âtma* forma notitiæ et scientiæ est [1].

Hæc productio mundi, quòd nomen et figura est, et causa ostensum (*esse*) illud, *maïa* est; id est, volitio vera productionis mundi. *Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 405.*

Cum ipso hoc *aoudia maïa* (*ipsâ hac ignorantiâ maïa*), quòd nomen et figura est, illud Ens, quòd figura gaudii est, opertum fuit: tempore quo illa obscuritas non scientiæ et *aoudia*, cum luce cognitionis et *kian* è latere (*semota*) fit, seipsum illud ens, [et seipsum] *anand sroup* (*homo esse*) videt.

Quemadmodùm lux lampadis obscuritatem noctis procul facit, lux cognitionis obscuritatem insipientiæ procul facit; seipsum cum luce suâ (*illud ens esse*) videt.

Via τῶ pervenire cum illo (*ad illum*) *Brahm*, ipsa hæc una via est:

Semper, τὸ *pranou*, quòd *oum* sit, et nomen magnum est, (*esse*) *Brahm* ut scivit, cum hoc nomine magno (*huic nomini magno*) *maschghouli* faciat.

Tempore, quo, ex abundantiâ τῶ *maschghoul(i)*, hoc vocabulum præterit (*relinquit*), et sensum hujus vocabuli sumit (*soli sensui attentus*), quòd illud ens *Brahm* est, *Brahm* fit:

---

1. Mens summa, *âtma*, hic clarè, *scientiâ*, intelligendi facultate, distinguitur à materiâ primâ, *Bhout âkasch*, æthere originali, qui comprehendit et pervadit quatuor elementa: et ille *âtma*, omnium causa et anima, omnia producit, movet, in omnibus sese apparentem reddit, semper unus, nihil extrà se proferens, solo suo amore, *maïa*, agens, nec ipse motus, nec multiplex, nec oculis corporis visus, visibilis.

OUPNEK'HAT XVI. quandò mentio è medio surrexit (*evanuit*), mentionem faciens, τὸ memoratum fit.

Quisquis volitionem liberationis æternæ, et volitionem τȣ̃ obtinere *anand sroup* habet, [et] omnes morbos suos vult quòd procul faciat, propter eum ipsa hæc via est, via alia non est.

Via τȣ̃ *maschghouli* τῷ *Brahm*, duo via est (*duæ viæ sunt*): una, parva; secunda, magna.

Via parva, illa est, quòd *maschghouli* (*faciens*), mentionem facientem, et mentionem, et memoratum, separatum ut scivit, *maschghouli* faciat.

Quandò [in hac] vià perfectus [est], cum vià magnâ (*ad viam magnam*) pervenit.

[1] Via magna, illa est, quòd, mentionem faciens, et mentio, et memoratum unum fiat, et separatio (*differentia*) è medio surgat (*evanescat*), purus (*solus*) *Brahm* remaneat.

Ex hac vià magnâ, cum (*ad*) ***Pra Brahm***, id est, (*ad*) Creatorem magnum pervenit.

Brahmen.

CXXXIV. PRIMUM, principale τȣ̃ *Beid*, quòd *Oupnek'hat* est; id est, principale libri divini, quòd τὰ *dïat* unificationis et secretum tegendum est; iteratà (*vice*), cum intelligentià acri, et cautione (*attentione*) absolutà (*homo*) videat, et intelligat; et cum probatione [2] (*argumentatione*) ingeniosâ (*judiciosâ*) et

1. Summa perfectio, *via magna*, ad Creatorem magnum ducens, cogitantem, ideam et objectum unum facere, ità ut solus *Brahm* existens omninò remaneat.

2. Libri ipsi divini cum judicio, examine, discussione criticâ, sunt legendi.

narratâ (*explicatâ*) certam scientiam ut ostendit, sciat, quòd ego *Brahm* sum, et omne *Brahm* est. OUPNEK'HAT XVI.

Hoc ut scivit, et hanc [cognitionem] acquisitam ostendit, omnes libros et omnia opera derelinquat.

Quemadmodùm, tempore quo diversa grana cocta (*matura*) sunt, illa è paleâ et pelle pura ut fecerunt, grana sumunt, et paleam et pellem projiciunt: ipso hoc modo, principale omnis, et medullam omnis, quòd *Brahm* est, id sùmat, et libros derelinquat.

Et, etsi *Beidha* et libri divini multum est (*multi sunt*), et τὰ *dïat* unificationis multum; attamen petitum (*objectum*) omnis (*cunctorum*) unum est, quòd unicitas (*unitas*) illius entis sit.

Quemadmodùm femina bos, color cum colore (*coloratim*) multum est (*vaccarum diversæ species multæ sunt*); attamen lac ipsarum harum unum colorem et unum statum (*unam naturam*) habet: quemadmodùm docti multùm et sine numero sunt; [et] modus cognitionis et *maschghouli* cujusque unius, cum ratione hac (*hac ratione unus*) est.

O quærens verum, et discipule sincere! si vis quòd mœrores mundi à (*te*) ipso procul facias, cor ipsum (*tuum*) lignum, quòd ex motu illius ligni, è lacte coagulato butyrum, quod principale est, exit, ut feceris, cremorem et principale cognitionis omnium doctorum sumas.

Quemadmodùm funem cum ligno simul ut contorserunt, et è τῷ volvere illud, è ligno altero ignis exit: ipso hoc modo, cum fune τῷ *kian*, quòd cognitio veri sit, cor tuum ut ligaveris, et motum dederis, lucem, quòd forma entis est, et *Brahm* est, et *âtma* est, et partitionis capax non est, et

OUPNEK'HAT XXVI. cum se stans (*per se subsistens*) est, et forma gaudii est, ipsam illam lucem scito, quòd ea ego sum.

Oi *kianian* magni hoc præceperunt (*dixerunt*), quòd omnia elementa (*entium*) existentium in eo sint, et is (*Brahm*) in omnibus elementis (*entium*) existentium sit.

Et is adjutor omnis (*entis*) est.

Ille *Bas diw* ego sum, ille *Bas diw* ego sum; id est, ille magnus τῶν *Fereschtegan*, quòd omne in eo est, et is in omni est, et custoditum habens omne est, is ego sum.

Absolutum est [*Oupnek'hat*] *Anbrat bandeh*, id est, gutta aquæ vitæ; ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT TIDJ BANDEH,

Ex Athrban Beid (*desumptum*);

Id est, gutta luminis.

Maschghouli magnus, *Tidj bandeh* est: et hic *maschghouli*, ens est, quòd ab omni mundo superius (*celsius*) est, et in medio cordis est, et valdè subtile est, et forma gaudii est, et forma potentiæ est, et forma eclipsationis (*crassitiei*) est, et forma subtilitatis est, et magnum est, et cum manu adducere id difficile est, et servitium (*cultus*) ejus difficile est, et videre (*illud*) etiam difficile est, et id firmiter constrictum capere etiam difficile est; id non potestas scit (*non possunt scire*); et docti et scii cum littore (*ad littus*) illius maris sine termino non possunt pervenire. CXXXV.

Primùm oportet quòd homo super τὸ comedere escam prævalens (*victor*) veniat; et super iram prævalens veniat; et super societatem (*consortium*) cum homine prævalens veniat; et super τὸ firmiter retinere sensus prævalens veniat; et à frigore et calore aeris, et à lætitià et mœrore, et à laude et vituperio, et similibus his, liberatus factus sit; et ab egoitate, et volitione, et spe prætergressus sit; et ullam rem propter seipsum custoditam non habeat; et propositum rectum habuerit; et in corde ejus secùs (*aliud*) à beneplacito et servitio directoris, petitum (*objectum*) non sit.

Hujusmodi discipulo tres (3) portæ sunt; una, derelictio; secunda, conatus (*cura*, *actio cum contentione*); tertia, fides cum (*fiduciâ in*) directore: et ex his tribus (3) portis, via antè super eum aperta efficitur.

Djiw âtmaï, quòd *hens* nomen habet, tres (3) sedes habet; quòd, mundus *nasout*, et [mundus] *malkout*, et [mundus] *djabrout* sit : et principium (*originalis*) sedes τȣ̃ *djiw âtma*, occultum est.

Et major ab illis tribus (3) sedibus est :

Et præsens et nutriens est : et sine loco est : et similis τῷ *bhout âkasch* circumdans (*omne complectens*) est : et [ex [1]] omnibus sensibus subtilis (*subtilior*) is est : et gradus magnus *Beschn*, is est : et tres (3) oculos habet : et tres (3) qualitates habet : et locus omnis (*entis*) est : et habens tres (3) mundos est : sine figurà est : et sine motu est : et sine dubio est : et cum se (*per se*) stans (*permanens*) est : et cum aliquâ re indigens non est : et ulla qualitas, et (*ullus*) color alius in eo signum (*impressionem*) non facit : et omnes qualitates et colores in eo sunt : locus, quòd loquela et recogitatio (*illùc*) non pervenit, is sciens et perveniens cum eo (*ad illum locum*) est : eum è cognitione purâ, ipsum cum ipso potestas obtinet (*possunt obtinere*) : et ullum nomen, quòd cum vocabulo compositum, et (*vel*) simplex (*unius vocabuli*) est, cum ente (*ad ens*) ejus non pervenit : et is forma gaudii est : et gaudium ejus ex altero non est : et cum eum difficultate potestas videt (*possunt videre*) : et is productus non fuit : et ei τὸ perire non est : ei propositum et apertio (*exordium*) intentionis (*prima intentio*) non est : is perpetuus [est]; et [is] stans est : et sine defectu est : et is *Brahm* est : totum corpus etiam is est : et anima etiam is est : et limes etiam is est : et terminus omnis (*rei*) etiam is est : ei scientia separata (*varia*) non est : is forma scientiæ est : et *âtma* is est : et *maha âkasch* is est :

---

1. In meo *ms. dar hameh havas lattif oust* : *in omnibus sensibus subtilis* (*vel subtilibus*) *is est.*

forma entis, quòd circumdans omne, est : et præsens est (*ubique*) : is ipse cum seipso plenus est : non scientes, eum non est (*non esse*) sciunt (*arbitrantur*) : non existentia cum eo (*ad eum*) non pervenit : is semper est : eum non mentionem potestas dicit (*possunt dicere*); et non, mentionem facientem; et non, memoratum : et omnes mentiones, mentio ejus est: et omne, is est; id est, mentio etiam is est; et mentionem faciens etiam is est; et memoratum etiam is est : et is ab omnibus qualitatibus vacuus et immunis est : et ab eo superius ullum (*ens*) non est : et à quocumque superiore superior est : et is in recogitationem non ingreditur : ei vigilia (*vigilantem esse*) non est : quid? (*nam*) alicui, quòd (*ei*) somnus sit, vigilia sit; et is à somno et vigiliâ immunis est.

Et ulla persona non est, quòd eum verum non sciat : *d hianian* et docti, eum principium omnis (*rei*) sciunt; et ulla persona non est, quòd illud ens lumen magnum (*esse*) non sciat.

Cuicunque cupiditas non sit, et error ex incuriâ non sit, et timor non sit, [et] præsumptio non sit, et volitio non sit, et ira non sit, et opera mala non sit, et frigus non sit, et calor et fames et sitis et propositum et apertio propositi non sit, et superbia non est, et vanitas scientiæ non sit, et à potentiâ [et] sine potentiâ et lætitiâ et mœrore timorem non habuerit, et ab omnibus his liber factus sit, is illum *Brahm* magnum obtinet, et illum *Brahm* magnum obtinet.

Absolutum est *Oupnek'hat* TIDJ BANDEH, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT KARBHEH,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum):*

[1] *Brahm badia, quòd scientia unificationis est, via τȣ cognoscere verum (veritatem) illius, scientia corporis humani est.*

CXXXVI. Ex hoc respectu (*idcircò*) veritas hujus corporis dicta fiat. Hoc corpus ex quinque (5) rebus compositionem obtinuit; et semper in medio quinque rerum sit: et sex res custodientes id sunt; et cum sex (6) funibus ligatum fuit: septem *dehat*, id est, septem guttæ, in medio ejus est: et tres (3) *khaltt* (*res mixtæ*), in eo est: et duos locos productionis habet: et quatuor edulia habet.

Et hæ res, in medio omnium animantium est.

Ex quinque (5) rebus, quòd compositum id est, hæ quinque est (*sunt*); quòd, pulvis (*terra*), et aqua, et ignis, et ventus (*aer*), et *bhout âkasch*, sit.

Pulvis, quodnam est? et aqua, quodnam est? et ignis, quodnam est? et ventus, quodnam est? et *bhout âkasch*, quodnam est?

Quidquid in corpore duritiem habet, illud pulvis (*terra*) est: et quidquid iens et fluens existens est, illud aqua est: et quidquid calorem habet, illud ignis est; id est æstus (*calor*): et quidquid motum habet, illud ventus est: quisque meatus parvus et magnus quòd existit, illud *bhout âkasch* est.

Et quinque (5) res, quòd corpus in illis est, (*ex his*) pulvis corpus custoditum habet; et aqua pulverem fermentatum

1. In *ms.* nat. textus τȣ *Oupnek'hat* incipit à voce, *Brahm badia* etc.

facit; et ignis corpus coctum (*maturum*) et lumen facit; et ventus corpori incrementum dat; *bhout ákasch* corpori locum dat. OUPNEKHAT XXVIII.

Quemadmodùm, è τῷ sufflare, lagenæ operarius lagenæ ventrem productum facit, et lata fit; proindè (*porrò*) flatus lagenæ operarii cum loco (*vice*) venti est, quòd lagenam magnam facit: et meatus (*canalis*), quòd lagenæ operarius ex illo meatu ut sufflavit, et venter lagenæ magnus ostensus est (*effectus est*); ille cum loco (*vice*) τῷ *bhout ákasch* est, quòd locum dat [1].

Propter τὸ audire vocem, in aure locus datus est : propter tactum, pelli locus datus est : quid? (*nam*) tactus à pelle corporis est : et propter τὸ videre imagines et colores, oculo locus datus est : et propter τὸ sumere gustum, linguæ locus datus : propter τὸ sumere odores, naso locus datus : et propter τὸ sumere voluptates, membro particulari locus datus est : et propter τὸ pulsum facere superfluum (*redundans*, *excrementum*), ano locus datus est : propter τὸ intelligere, intellectui locus datus est : et propter volitionem, cordi locus datus est : et propter τὸ litteram percutere (*loqui*), loquelæ locus datus est.

Et illæ sex res, quòd servantes corpus est (*sunt*), sex escæ sunt; dulce, et asperum, et salsum, et amarum, et acre, et dactilus immaturus : ipsi hi sex funes et sex fili, quòd corpus cum illis ligatum fuit; et alimentum (*iis*) comprehensum est : et hi sex [funes] et corpus stans (*firmum*) habet (*habent*).

Et decem res aliæ est (*sunt*), quòd corpori robur dat : septem *sour;* id est, septem harmoniæ; et audire nuncium gratum, et audire nuncium malum, et nomen rerum. *Suprà, T. I, N.° LXXII, p. 342.*

1. *Bhout ákasch*, meatus, spatium, canalis, porus in corpore, locum dans omni enti, æther ipse ubique, quocunque permeans, et, cum loco, ætheris ope, sensibus, ipsi cordi, intellectui, facultatem tribuens, communicationem inter corporis partes, inter sensus externos et internos efficiens.

OUPNEK'HAT XXVIII.

Et ampliùs est (*sunt*) septem funes, quòd in medio corporis est (*sunt*); album, et rubrum, et nigrum, et viride, et roseum, et flavum, et ssandalinum.

Ex ipsis his septem coloribus cognitum fit, quòd, in medio corporis septem guttæ est (*sunt*).

Et è τῷ comedere escam, funis fit; id est, τὸ *kilous* (*chylus*) fiat : ex illo fune, sanguis fit : et è sanguine caro fit : et è carne, pinguedo fit : et è pinguedine, nervus (*tendo*); et è nervo, ossis medulla fit : è medullâ, principium *seminis* (*spermatis*) genitalis fit.

Et tempore quo residuus, quòd mansit, sanguis menstrualis mulieris, post à purificatione, in vulvâ manet, et [aqua] semen genitale hominis cum illo mixtum fiat, et ab igne cupiditatis carnalis, et igne bilis, et adjutorio τῦ *pran* venti, hæc ambo in ebullitionem (*æstuationem*) intrant, prægnatio (*conceptus*) simul provenit.

In hoc mundo, modus τῦ productum facere creatorem (*hominem*), super hac ratione est [1].

In octo *p'hers*, quòd nox-dies sit, hoc semen genitale (*sperma*) et sanguis simul ebullitionem comedit (*experiuntur*), et spissa facta, amica (*juncta*) fiunt.

In septem nocte-diebus aliis, [quòd] simul ebulliunt, simile bullæ magnæ (*illud*) fit.

Et in quindecim nocte-diebus aliis, carnis frustum molle fit.

Et in uno mense, illud carnis frustum durum fit.

Et in mense secundo, (*creator*) illud carnis frustum caput productum facit.

Et in mense tertio, manum et pedem simul provenire facit.

Et in mense quarto digitos manûs et pedis, et ventrem, et

1. Actus genitalis, conceptio et generatio hominis, per partes, fusiùs describuntur.

cingulum (*lumbos*) ut simul provenire fecit, cum agitatione τῦ *pran* in motum (*hæc massa*) venit.

Et in mense quinto (5), os (*spina*) dorsi durum et firmum fit.

Et in mense sexto, sedes sensuum rectæ (*constructæ*) fiunt.

Et in mense septimo, intelligentiam (*cognitionem*) simul (*creator*) advenire facit.

Et in mense octavo (8) membra et potentiæ (*facultates*) ejus perfecta fiunt.

Si semen genitale (*sperma*) hominis, in tempore τῦ uno loco esse aquam genitalem (*sperma*), super sanguinem, qui residuus mansit, menstrualem abondantius est, filius fit: et si sanguis, qui residuus mansit, menstrualis, super aquam genitalem (*sperma*) hominis abundantior est, filia fit: et si ambo æqualia sint, bonus (*amasius*, *mollis*) fit.

Et in tempore conjunctionis carnalis et copulationis quisque, homo et femina, quòd læto statu (*contentus*) non sit, et cor ejus sine stabilitate (*quiete*) sit, sive filius, sive filia, quòd genitum efficiatur, vitiosum sit, et vel non videns fit, vel membrorum usu captum fit, vel curvum (*gibbosum*) dorso fit, vel humili staturâ fit, vel è diversis defectibus defectum (*aliquem*) habuerit (*habebit*).

Et si in tempore τῦ ingressum fieri semen genitale (*sperma*) hominis in vulvam feminæ, violentus *apan* ventus sit, semen genitale (*in*) duas partes facit (*scindit*); et duo liberi gemelli genitum fiat.

In mense octavo, quòd omnia membra parvuli ad perfectionem adveniunt, et omnes sensus ejus vim sumunt; ille parvulus *maschghouli* τῷ *pranou*, quòd *Oum* sit, facit; et intelligit, quòd, ego ex his viginti et quatuor principiis simul proveni: unum, *aoudia*, quòd, non scientia sit; et alterum,

mehtat, quòd intellectus primus sit; aliud, *ahankar*, quòd, qualitas τῦ : *ego : dicere* sit (*egoitas*); aliud, quinque (5) elementa simplicia (*subtilia*); et aliud, quinque elementa crassa (*composita*), quòd, pulvis (*terra*), et aqua, et ignis, et ventus, (*et*) *bhout âkasch* sit; et decem sensus, apparentes (*externi*) et interni, et cor; et scit, quòd, *djiw âtma* meus, quod anima sit, ab his separatus est, quòd, ut venit, in hæc ingressus factus est.

Et aliquid quòd mater edit escæ subtilis, illud, è viâ umbilici, cum illo parvulo (*ad illum parvulum*) pervenit; et esca ejus factum, causa incrementi ejus efficitur.

Et in mense nono, quòd perfectus efficitur, et omnium descensuum et itinerum ejus, quòd in elementis et terrâ siccâ (*durâ*) et vegetabilibus fecit, memoria (*illi*) venit : et opus purum et malum intelligit : et scit, quòd, multa itinera feci, mansiones et regiones peragratas feci, et [in] mari mœroris et violentiæ submersus factus sum : si è ventre matris exivi (*exeam*), vel *maschghouli* (τῷ) vero (*enti*) sum facturus, vel cognitionem veri sum executurus; quòd, illa liberatum facientia ab opere puro et malo sunt : ipsam illam viam sum capturus, [quòd] cum ente (*ad ens*), quòd omnis mundus in eo est, perveniam; et illud ens rex omnis (*rei*) est, et dominus magnus omnis (*rei*) est.

Cum his desideriis (*votis, propositis*) tendens τῷ exire è ventre fit.

Et in tempore τῦ exire è portâ particulari, quoniam cum respectu, (*causâ*) angustiæ viæ, molestationem (*dolorem*) trahit (*patitur*), idcircò, in illo tempore, fletum (*planctum*) facit, et illa desideria oblita facit.

Post à τῷ exire, cum *aoudia*, quòd ventus *aoudia* est; id est,

insipientia et non scientia est : statim quòd cum eo (*ad id*) perventum (*pervenit*), res quas in memoriâ suâ habebat, [vox *schabd*], quod *pranou* sit, id est nomen magnum Dei, et petitionem Dei, et aliæ res, [quòd] memoratum fuit, omne oblitum facit : ex ipso hoc respectu (*ipsâ hac causâ*) rursùs sumens opus fiat, et in opus purum et malum ingreditur [1]. OUPNEK'HAT XXVIII.

Et tres (3) *khaltti* (*res*) mixtæ, quòd in corpore est, tres (3) qualitates est, *radj*, et *tam*, et *sat;* quod, *eidjad*, et *abka*, et *afna* sit : (*corpus*) productum fit; et tempore determinato manet (*subsistit*); post ab illo (*posteà*) est transiturum.

Et duo loca productionis, pater et mater est; quòd productum facientes id (*corpus*) sunt : è lumbo patris exit; et in vulvâ matris nutritionem invenit.

Et corpus, quòd *scherir* (*illud*) dicunt, propter illud est, quòd tres (3) ignes in corpore sunt; unus, ignis τῶ *kian*, quod lux cognitionis sit; secundus, ignis visûs, quod lux oculi sit; tertius, ignis stomachi, quòd calor naturalis sit; quòd is quatuor divisiones (*genera*) cibi, quòd, unum perpetuò (*continuatè*) comedere; secundum, bibere, sicut lac et aquam; et tertium, lingere; et quartum, exsugere, sicut lac quod è mammâ exsugunt; cocta facit. *Suprà, T. I, N.° XXVI, p. 154.*

Ignis visûs, videns figuras est : et ignis τῶ *kian*, quòd lux cognitionis est, opera pura et mala urit, et quidquam non relinquit.

Et duo agentia, et una femina, quod opus facientia τῶ *korban* sunt; unum, *Djadjman* nomen habet, quod opus faciens

1. Primum hominis, anteà innocentis, peccatum, in ipso è ventre matris egressu, causa omnium actionum quæ deinceps sequuntur.

Mira sanè hæc perantiqua, apud Indos, de homine, generaliter in ventre matris primùm innoxio; tùm vi doloris, dùm indè egreditur, delinquente, doctrina.

est; secundum, *Brahma* nomen habet, quod à τῷ errorem facere (*in*) opere nuncium (*notitiam*) habens (*admonens*) sit; tertium, uxor τῦ *Djadjman* est.

In corpore ipsius hujus personæ, *djiw âtma*, cum loco (*vice*) τῦ *Djadjman* est; quòd dominus τῦ *korban* est: et cor, cum loco (*vice*) τῦ *Brahma* [1] est; quòd nuncium (*notitiam*) habens (*admonens*) est à τῷ errorem non facere (*in*) opere: et intellectus, cum loco (*vice*) uxoris τῦ *Djadjman* est; quod semper simul viâ (*comes*) τῷ *djiw âtma* sit.

Et patientiam facere (*habere*), cum loco (*vice*) τῦ *dantschehna* est, [quod] τὸ *ehram* (*sacrificii vestimentum*) ligare sit [2].

Et quinque sensus apparentes (*externi*) cum loco (*vice*) pixidum (*vasorum*) operis *korban* sunt.

Et τὸ videre et audire, [et] odorari, et tactus, et gustus, cum loco quinque rerum, quod fixum est, quod in ignem projiciant.

Et volitio, et aviditas, et ira, cum loco animalium, quod in ignem projiciunt.

Et pili corporis, cum loco paleæ est, quod in *korban* cum actione (*in opus*) ferunt.

Et caput, cum loco vasis, quod in illo aliquid coctum in ignem projiciunt.

Et os (*bucca*), cum loco ignis est, quòd res τῦ *korban* in illum projiciunt.

Quisquis hunc modum τῦ *korban* scit, merces omnium *korbanhaï* cum eo (*ad eum*) pervenit, et is in vinculo operis non manet.

---

1. In *ms.* nat. *Brahmen*; *Brahmanis*.
2. Quomodò ipse homo sit *korban*, sacrificium.

[1] Calva capitis hominis quatuor frustorum (*partium*) est, quod simul junctum est (*simul junctorum*).

Et sexdecim (16) ossa in ambabus (*portionibus*) calvitii (*ubi calvitium obtinet*) habet; quod, octo uno latere est; et octo, latere altero.

Et triginta et duo (32) dentes habet; quod sexdecim (16) suprà est; et sexdecim (16) infrà.

Et centum et septem *marm* habet; id est, loca, quod, cum τῷ ictum, vel cum τῷ vulnus pervenire in illa loca, (*homo*) multùm molestationis (*mali*) trahit (*patitur*), et moritur.

Et centum et octoginta ligamina habet; et nongentos nervos (*et tendones*) habet; quod ligamina firma habent (*tenent*).

Et septingentas venas habet, quod via τῷ ire alimentum subtile et sanguinem est.

Et trecenta et sexaginta ossa habet: et quatuor *kerour*, et quinquaginta *lak* [2] pilorum in corpore habet.

Mensura (*pondus*) carnis (*cordis*) *nilouferi*, sexdecim (16) *dam* [3] est.

Et mensura linguæ, viginti et quatuor *dam*.

Mensura bilis, quod in corpore hominis est, triginta et duo *dam* est.

Et mensura phlegmatis, quod in corpore hominis est, centum et viginti octo (28) *dam* est.

Et mensura seminis genitalis (*spermatis*), quod in homine est, octo *dam* est.

---

1. Fusa et per miminas partes corporis hominis descriptio.

2. Unum *lak* = centum millibus (100,000). Unum *kerour* = centum *laks*. Summa, quadragies et quinque decies centum millia pilorum in corpore hominis.

3. *Dam*, ponderis mensura, si idem est ac *Dank* = 8 granis hordei. 16 *dams* erunt = 128 granis hordei.

OUPNEK'HAT XXVIII.

Mensura pinguedinis corporis hominis, sexaginta et quatuor *dam* est.

Et hæ mensuræ, quòd memoratum est, propter hominem sanæ (*corporis*) temperationis est.

Et mensura urinæ et excrementi solidi fixa non est; cum respectu illo (*causâ illâ*) quòd, si ampliùs edit, et ampliùs bibit, illa ampliùs fiat : si minùs edit et bibit, illa etiam minùs efficitur (*minoris sunt quantitatis*).

Pilad rek'heschir dixit, quòd, scire successionem et veritatem corporis hominis, quod ex his rebus simul proventum (*provenit*), et in fine non existens *fiendum* [1] (*ad τὸ fieri*) est, via τῦ *makt* et liberationis (*absolutæ*, *beatitudinis*) est.

Absolutum est *Oupnek'hat* KARIHEH (KARBHEH), ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

---

1. Ut conceptus suos strictiùs, alienos accuratiùs reddant, Philosophos minùs usitata, etiam barbara vocabula usurpare solenne est. Eâ licentiâ utens, quæ adhibere cogor, *italicis characteribus* plerumquè exprimo.

OUPNEK'HAT DJABAL,

OUPNEK'HAT vigesimum nonum.

Ex ATHRBAN BEID (*desumptum*).

BRAHSPAT à *Djaknoulak* petiit, quòd, *kork'hit*, id est, terra, quòd *ol Fereschtehha* in illâ *parestesch* (*adorationem cultûs*) τῷ *pram âtma* faciunt, quodnam est? CXXXVII.

Djaknoulak dixit : *apmakt* est *kork'hit*.

Quemadmodùm homo in *Benarès* liberationem (*absolutam*) obtinet; ipso hoc modo, *djiw âtmam*, causâ hujus corporis, cum (*ad*) *pram âtma* ut pervenit, liberationem (*absolutam*) obtinet : ex hoc respectu (*idcircò*) corpus *apmakt* est.

Ipsum hoc *kork'hit* est.

Quemadmodùm *ol Fereschtehhai* in *kork'hit* Deo *parestesch* [faciunt], ipso hoc modo, in corpore, *ol mokelan* sensuum, cum adminiculo (*ministerio*) τῦ *djiw âtma*, τῷ *pram âtma parestesch* faciunt.

Et ex hoc respectu omnibus animantibus locus τῦ obtinere *pram âtma*, ipsa hæc terra corporis est. [1]

Proindè oportet, quòd, quærens verum et dominus cognitionis, quoque loco quò vadit, et quoque loco quòd sit, ipsum hoc corpus suum *Benarès* et *kork'hit* (*esse*) sciat. Quid (*nam*) locus τῦ *parestesch* omnium *mokelan* sensuum, et locus τῦ essê liberationem (*absolutam*) animantium, ipsum hoc corpus est.

Et ex ipso hoc respectu (*hac causâ*), quodque animans, tempore quo in *Bênarès* vult quòd corpus relinquat (*moriatur*),

1. Ope corporis, omnia animantia ad Ens supremum perveniunt, quemadmodùm in urbe *Benarès* homo salutem et beatitudinem obtinet.

OUPNEK'HAT XXIX. *Mahadiw*, τὸ *kalmeh* (*verbum*, *dictionem*), quòd causa liberationis (*absolutæ*) est, et τȣ̃ *makt*, quòd illud derelinquentis (*corpus*) τὸ *mantr* dicunt; et illud *mantr* hoc est : *Tatoumes*, id est, is tu es; in illo tempore, in aure relinquentis corpus (*Mahadiw* illud *kalmeh*) dicit : et ille relinquens corpus, unitarius, sine cessatione fit, liberatus (*absolutè*, *beatus*) efficitur.

Suprà, *T. I*, *N.° XVII*, *p.* 60.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) oportet quòd, ex τῷ *apmakt* corporis (*homo*) notitiam habens (*admonitus*) sit.

Djaknoulak dixit : ô *Moschteri* (*Brahspât*)! hoc verbum præceptum (*libri*) *Beid* est, et verum est.

Moschteri approbatum fecit (*assensum præbuit*).

Post ab illo (*posteà*) *Atr* nomine *rek'heschir* à *Djaknoulak* petiit : hic *âtmaï*, quòd finem non habet, quòd in perfecto operto (τῷ *absolutè opertum esse*) est, hunc ego quomodò sciam ?

Djaknoulak dixit : in *apmakt* cum eo (*illi*) *maschghouli* oportet facere; quòd hic *âtmaï*, quòd finem non habet, et in perfecto operto est, in *apmakt* sit.

Atr rek'heschir petiit, quòd, *apmakt* in quâ re sit?

Djaknoulak dixit : in *Barna o asi* : *Barna* nomen unius fluminis domûs (*fluvii*) est : et *asi*, nomen unius fluvii alterius : terra, quòd inter hunc duo fluvium (*hæc duo flumina*) contingens facta est (*intercedit*), nomen (*ejus*) *Baransi* est; quòd, cum (*sub nomine*) *Benarès* celebre est.

Atr petiit; *barna*, quodnam est; et *asi*, quodnam est?

Djaknoulak dixit : *barna*, id est, procul faciens vitium et defectus sensuum : et *asi*, id est, procul faciens peccata et mala sensuum.

Atr petiit, quòd, in corpore hominis hi duo fluvii quodnam est?

Dixit : terminus (*extremitas*) duorum foraminum nasi, quòd inter duo supercilia est : et hoc loco collectio (*concursus*) duorum mundorum est; quòd, unus, mundus τῦ *Behescht;* et unus, mundus τῦ *fardous* (*paradisi*) [supremi].sit. OUPNEK'HAT XXIX.

Oi *Brahm danaïan* (*Brahm scii*) hunc locum, locum orationis (*esse*) sciunt, quòd illum *Sandha* dicunt : et in illo loco *maschghòuli* ostendunt (*peragunt*); id est, *pran* ventum in illum locum ut tulerunt, retentum faciunt.

Et τῷ maschghoul huic mentioni, in ipso hoc corpore est τὸ *Benarès;* quòd, *Mahadiw*, in tempore τῦ relinquere corpus, quocunque loco quòd sit, ipsum hoc *kalmeh*, quòd causa liberationis (*absolutæ*, *beatitudinis*) est, in aure (*illi*) dicat. Suprà, p. 242.

Brahmen absolutum est.

Brahmen.

Discipuli τῦ *Djaknoulak* petierunt, quòd : ô *Ostad!* cum quânam mentione liberatio (*absoluta*) inventa fit (*fiat*), illud nobis dic. CXXXVIII.

Djaknoulak dixit : cum τῷ mentionem facere unius centum nominum divinorum, quòd illud *Schat roudri* dicunt.

Hoc, nomina entis est, quòd id sine cessatione est; et à τῷ mentionem facere horum nominum, mentionem faciens sine cessatione fiat.

Djank, *Radjah Badiheh* propè *Djaknoulak* cùm ivisset, cum modo, quòd civilitatis leges (*in*) τῷ petere est, ab *ostad* petiit quòd : ô digne veneratione ! me τὸ *sanias* edoce.

Djaknoulak dixit : quatuor modi est (*sunt*) : unus, *brahm tscharedj* sit ; id est, derelictionem omnium voluptatum

OUPNEK'HAT XXIX. (*homo*) ut fecit, coràm *ostad* (*magistro*) [(*librum*) *Beid*] discat.

Post ab illo (*deindè*), hoc *brahm tscharedj* ut absolutum fecit, conjugatus fiat, et liberos acquisitos ostendat (*habeat*): et hunc (*modum*) *kerhest* dicunt.

Et post ab illo, natum ut reliquit, si uxor simul viâ (*comes*) sit, melius : et si non, solus cum deserto (*in desertum*) vadat: et in deserto, sensus et cor in vinculum retentionis ut adduxit, molestiam caloris et frigoris ut super habuit (*sustulit*), ab omnibus volitionibus transeat (*illas relinquat*) : et hunc (*modum*) *Ban parast* dicunt.

Tempore quo hæc omnia absoluta fecit, *saniasi* fit.

Et quodcunque tempus [quo] (*librum*) *Beid* legerit, et statim [quòd] petitum divinum simul provenire facit (*Deum ardenter quærit*), et volitiones super cor ejus frigidum fit, *saniasi* fiat.

Et si plura ex operibus fecerit, et plura non fecerit; ipsâ hac horâ quòd volitiones è corde ejus è latere (*semotæ*) fiunt, *saniasi* est.

Et opera τȣ̃ *korban*, quòd in modo τȣ̃ *selouk* fixum est, ex illis facilitas fiat (*si illa exequi potuerit*), super illum ignem τȣ̃ *korban* manum ut transire fecit, super os suum transire faciat, et dicat, quòd; ô ignis τȣ̃ *korban!* nunc tu intrâ me venisti: cum hoc igne, tres (3) qualitates meas, quòd *sat*, et *radj*, et *tam* sit, ure : et tu, τὸν *pran* aquæ genitalis meæ (*spermatis mei*) cum Luce-Ente (*ad Lucem-Ens*) fac pervenire. O ignis! tu è *pran* meo productus fuisti : quandoquidem ab eo productus factus (*es*), in eum ingredere, et opulentiam magnam cognitionis mihi ampliorem (*auctiorem*) fac.

Rursùs manum propè ignem ut tulit, manui suæ odorem

faciat (*odore illam suffiat*), et dicat, quòd, ô ignis! tu è *pran* meo productus fuisti, in eum ingredere. OUPNEK'HAT XXIX.

Si opus τῦ *korban* non habuerit (*si ignis τῦ korban præstò non sit*), ignem alium è loco bono ut attulit, hæc dicat [cum igne (*igni*), et faciat.

Et si, in illo deserto, ignis non est, in aquam ingressus, cum aquâ (*aquæ*) illa dicat] : quid? (*nam*) in [fundo (*imo*)] omnes *mokelan* existunt.

Et opera, quòd in aquâ (*propter aquam*) notum [1] est, faciat; vitam æternam obtineat (*obtinebit*).

Et opera, quòd in aquâ facit, omne cum nomine magno *pranou* faciat : quòd, quique tres (3) (*libri*) *Beid*, et omnia opera in *pranou* est (*sunt*) : tempore quo *pranou* dixit, omne dixit.

Ipsum hoc (*nomen*) *Pranou*, *Brahm* est : cum ipso hoc, *maschghouli* fac.

Djank dixit : ô digne veneratione! ipsius hujus quantitatis (*naturæ*) est τὸ *sanias?*

Dixit : ipsius hujus quantitatis est.

Atr rek'heschir rursùs à *Djaknoulak* petiit : ô *Djaknoulak!* tu dixisti : tempore quo (*homo*) τὸ *sanias* capit, zonam etiam relinquat. Sine zonâ ὁ *Brahman* quomodò fiat?

Djaknoulak dixit : tempore quo τὸν *âtma* scivit, omnis res in eum intravit; ipse hic *âtma* zona (*cingulum*) ejus factus est; zonam in ignem ut projecerit, τὸν *âtma* zonam suam faciat [2].

Atr petiit, quòd, cum personis, quòd τὸ *sanias* non præ-

1. In *ms. nat. mokarrer est*, *fixum est*.

2. Qui τὸν *âtma* in se habet, *âtma* illi omnium loco est; externis relligionis Indicæ signis, quale est cingulum τῦ *Brahman*, ampliùs non indiget.

OUPNEK'HAT XXIX. ceperunt, sicut, *Tschehtri* et *Bis*, illæ quid faciant, quòd causa liberationis (*absolutæ*) illis fiat?

Djaknoulak dixit : illæ, in bello, vultu cum vultu (*facie ad faciem*) hostis factæ, dextrâ cum dextrâ (*dextræ dextram conserendo*), occisi fiant : præceptum τȣ̃ *sanias* (*hoc*) habet (*exequitur*) *:* id est, *saniasi* cum halitu suo (*halitum retinendo interiùs*) bellum et conatus ut fecit, liberatus (*salvus*) fit; his etiam cum bello et conatibus apparentibus (*externis*) spes τȣ̃ obtinere mundum τȣ̃ *Behescht* est.

Et quisquis ægrotus sit, et causâ morborum et infirmitatis corporis, τὸ *sanias* non potest facere, et propè cum τὸ mori pervenerit, is τὸ comedere et bibere derelinquat (*cesset*)*;* quòd, hoc etiam cum loco (*vice*) τȣ̃ *sanias* et conatuum est: quòd, cum hac viâ etiam spes τȣ̃ obtinere mundum τȣ̃ *Behescht* est.

Vel ille ægrotus in aquam lapsus, (*si*) moriatur, vel in ignem ut venerit, uratur, et vel viam regionis montium nivis ut cepit, vadat, vel (*et*) in nive periens fiat; hoc etiam via spei τȣ̃ obtinere mundum τȣ̃ *Behescht* [est].

Et ratio τȣ̃ esse *saniasi*, hæc est :

Oportet quòd semper frusta (*panni*) coloris lividi induat; et semper capite raso sit; et quamque rem (*in*) ratione super seipsum (*sibi correlativam*, *propriam*) non faciat, (*dicens*,) quòd ex me (*mea*) est; et semper purus maneat; et cum aliquo inimicitiam (*odium*) non habuerit; et ex (*in*) uno loco (*speciali*) emendicationem (*stipis rogationem*) non faciat; quoque loco, quoque loco, emendicationem faciat : tempore quo hoc modo vitam agit, *djiw âtma* ejus *Brahm* fit.

Et si justitiam quæsitam habuerit, et directorem non inveniat, (*et*) cum (*in*) corde et linguâ suâ ipse hic dixerit, quòd:

ego etiam τὸ *sanias* sumpsi, et ingressus (*in*) *sanias* fui, et ego omne reliqui, et *Brahm* factus sum: hanc viam liberationis (*absolutæ*) (*liber*) *Beid* præcipit; et ipsâ hac viâ *sanias*(*i*) factus, cum (*ad*) *Brahm* ut pervenit, *Brahm* fiat.

Atr dixit: ô digne veneratione! hoc modo [est]?

Dixit: hoc modo est.

Djaknoulak dixit: *saniasan* magni, quòd *pram hens* fuerunt; id est, *djiw âtma* eorum *pram âtma* factus est; hi sunt, quòd memoratum fiat.

Unus ex illis omnibus (*est*) *Samourtak;* alter, *Adalak;* alius, *Sopatkit;* alius, *Darbasa*; alius, *Bratheh;* alius, *Nadak;* alius, *Djed bhert;* alius *Detatri;* alius, *Reivank*; et alii (*ab*) eis.

Et hi ex illis omnibus fuerunt, quòd eis ullo modo dorsum non potestas facit (*eis non poterant dorsum facere*, *fulcrum præbere*), et opera eorum non potestas scivit (*scire*). In apparenti (*exteriori*) [1], ebrii erant; in interiori, intelligentes (*sapientes*, *mentis compotes*) sunt (*erant*). [Quòd τὸ *dandi*], quòd significatio à ligneo baculo est, non habebant: τὸ *kamdli* non habebant; id est, fideliam, vas alimento (*serviens*), non habebant: frustum (*panni*) τὸ aquam (*eliquando*) puram facere, non habebant: τὸ *kahl* non habebant: zonam (*cingulum*) non habebant: et cum loco omnis (*vice omnis rei*), *Brahm* habebant.

Has omnes res in aquam (*homo*) ut projecit, oportet quòd ipsum hunc *âtma* sciat, et *âtma* videat: et quemadmodùm è ventre matris nudus supervenit (*egressus est*), nudus maneat: ei non calor et frigus vestigium (*signum*, *impressionem*) faciat; et non ei lætitia et ærumna (*tristitia*, *animi angustia*) sit.

1. Antiqui Indorum sapientes, specie ebrii; intùs uni *âtma*, quem se esse sciebant, attenti; ab omni externo relligionis habitu, signo, liberi; animi et corporis affectibus immunes; nudi, quemadmodùm è ventre matris exierant, manebant.

OUPNEK'HAT XXIX.

Quisquis cor purum ut fecit, in viam τῦ *Brahm* intravit, is cum (*ad*) *Brahm* pervenit.

[1] Quoad hæc existentia apparens corporis cum (*in*) statu est (*subsistit*), quemadmodùm determinatum fuit, cum ipso illo modo emendicationem ut fecit, in pyxide, ventrem plenum faciat; vel cum manu in os ut transire fecit (*immisit*), comedat; vel, sine τῷ manum facere pervenire cum ore (*ad os, os non tangendo, in os jaculando*), comedat : si (*victum*) obtinet, hilaris sit; et si non obtinet, hilaris sit : tempore quo esuriens fit, in urbem veniat; et nisi (*aliter*) in deserto sit (*maneat*); et in locis vacuis, et desolatis, et edificiis cultui divino dicatis (*vitam*) transire faciat (*ducat*); vel in desertis arundinosis (*ubi crescunt arundines*) maneat; et vel in foramine, et vel in speluncâ (*vitam*) transigat; vel in subter arbore transire faciat; vel in magno pago lagenarum operarii (*figulorum*) transire faciat; vel in loco, quòd ignes τῦ *korban* (*illic*) fecerunt, transire faciat; vel in medio angustiæ duorum montium faciat transire; vel in subter medullâ (*corde*) arboris, quòd vacua sit, transigat; vel in incultis locis transigat. Oportet quòd in uno loco *takieh* (*cellulam, cœnobium*) fixum propter seipsum non faciat.

Infrà, N.° CXLV, CXLVI.

Oportet quòd consilium (*deliberationem*) ullius actionis non faciat; et unquàm aliquid non dicat, quòd, ex me est (*meum est*).

Semper in *maschghouli* cum nomine magno (*nomini magno*) *pranou* sit; et semper ipse in seipso sit, et seipsum in seipso videat.

Nomen hujus *saniasi, pram hens* est.

Absolutum est *Oupnek'hat* DJABAL.

---

1. Veri *saniasi, pram hens* dicti, descriptio.

OUPNEK'HAT MAHA NARAÏN, è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT trigesimum.

Suprà. N.° LXXXVII, p. 1.

ANBEHEH, aqua est, quòd littus non habet : in medio omnium mundorum est : suprà τὸ *Beheschl* est. CXXXIX.

Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 71; suprà, N.° C, p. 57.

Ex quocunque magno (*ens*) majus ingressum est : et in omnes res, lucidum, cum vi suâ, ingressum est : et dominus omnium animantium est : et in intrà omne absconditum est: et in medio omnis (*rei*) est : hæc omnia ab eo exeunt, et in eo sint, et in illud ingrediuntur : et omnes *Fereschtehhaï* id dominum ut sciverunt, in medio ejus sint.

Quidquid fuit, et quidquid est futurum, et quidquid visum fiat, omne id est : quidquid apparens est, et quidquid apparens non est, omne in illo *tsched âkasch* magno, sine defectu, est. *Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 71; suprà, N.° C, p. 57.*

Et illud ens est, quòd, *bhout âkasch* et *Beheschl* et terram in se contorsit.

Et illud ens est, quòd, sol cum luce et lumine ejus fervet et coruscat.

Et illud ens est, quòd, docti id cum mari *maïa* unum ut fecerunt, texunt; id est, [illud] (*ens*) universale formam omnium vinculorum (*entium particularium esse*) sciunt; et in illo ente sine defectu, magno, omnem mundum vident.

Et omnis mundus ab eo apparens fuit : et omnia animantia, ex aquâ in terrâ producta fuit : et in omnia vegetabilia, et (*in*) movens se, et non movens se, et [in] hominem, et [in] animale ingressum est : et ab eo subtilius quidquam non est : id à quoque celsiori celsius est : et à quoque magno majus est : et unicum est : et absconditum est : et figuras sine fine habet : et omne

OUPNEK'HAT XXX. id est : et antiquum est : et à non scientià celsius (*superius*) est.

Et dicunt, quòd, verba dulcia et vera et recta, id est [1].

Et id est, ab omni magnum (*majus*); quòd, *οἱ kianian*, et docti, et omne opus *τῶν korbanha* et actio misericordiæ (*fundationum*) id est : et habens quidquid in mundo fuit, et fiat (*sit*), id est.

Quemadmodùm omnia ligna pedis (*rotæ*) cum umbilico pedis (*modiolo*) firmiter constrictum est (*constricta sunt*); omnia cum eo (*per illud*) constricta sunt.

Ignis, id est : ventus, id est : sol, id est : luna, id est : semen omnis (*rei*), id est : sine cessatione, id est : *Brahm*, id est : aqua, id est : *Pradjapat*, id est.

Ex illo *porsch* lumine, diversa tempora, et nictus oculi, et momentum, et *gheri*, et hora, et dies, et noctes, et medietas prima mensium, et medietas postrema mensium, et toti (*completi, absoluti*) menses, et tempestates (*anni*), et totus annus, apparentia facta (*egressa*); et omne in eo stantia sunt (*subsistunt*).

Suprà, N.° LXXXVIII, p. 5.

Et id dans mercedem operum est in (*hoc*) mundo, et in fine (*mundo futuro*), et in mundo *τῦ fezza*, et in mundo *τῦ Behescht.*

Et aliquis id non potest dicere, quòd suprà est, vel infrà est, vel in medio est.

Et ei ulla indigentia non est.

Et fama (*celebritas*) nominis ejus, magna est.

Et ei una figura propria non est, quòd, cum illâ figurâ id potestas videt (*possint videre*) : et ulla persona id cum oculo non potest videre; et cum corde, et intellectu, et recogitatione id potestas obtinet (*possunt obtinere*).

---

1. Ens supremum, verbum dulce, verum et rectum est.

Et illi, quòd id hoc modo intelligunt, sine cessatione fiunt. OUPNEK'HAT XXX.

Haranguerbehah, è principali illius aquæ quòd *anp'heh* nomen habet, ab omnibus aliis rebus priùs apparens fiat (*exit*): cùm *Haranguerbehah* etiam eat, sol principale ejus ut sumpsit (*puriore ejus parte captâ*), *mokel* factus, in mundo circumit.

Suprà, T. I, N.° II, p. 12.

Quisquis *porschi*, quòd in sole est, hoc modò intelligit, quòd is cum colore (*modo*) solis lucidus est, et magnus est; è mari non scientiæ prætergressus, cum littore (*ad littus*) pervenit, et liberationem (*absolutam*) obtinet : et præter hanc viam, propter τὸ obtinere eum (*alia*) non est : et (*liber*) *Beid* dicit, quòd, ego hanc viam non scio.

Pradjapat in *Haranguerbehah* sit : et *Pradjapat* apparens non fuit (*non erat*) : et cum figuris speciei (*cum*) specie (*diversarum specierum*) apparens fiat.

Et ens, quòd *Haranguerbehah* ex eo productus fuit, et omnis mundus in eo sit, et docti, quòd hoc secretum sciunt, in eo sint, quisquis scit, quòd; illud ego sum, is in omni mundo sit, et omnis mundus in eo sit.

Sol, quòd, propter cor (*in gratiam*) τῶν *Fereschtehha* et *mokelan* fervens et lucens est, et actionis exsecutor omnium *mokelan* est, et ab omnibus *Fereschtehha* priùs productus fuit, et particula (*atomus*) è luce Creatoris est; illi lumini solis humilis submissio, illi lumini solis humilis submissio.

Et οἱ *Fereschtehha* cùm semper dixissent (*semper dicentes*), venerunt, quòd lux solis lux Creatoris est.

Quisque *Brahm dani*, quòd hoc modo scit, omnes *Fereschtehha* et *mokelan* submissi ei fiunt; et is dominus omnis (*rei*) fit.

Et opulentia (*opes*), et omne in protectione suâ servatum habere, hæc utraque vis (*potestas*, *hoc attributum*) uxor solis

(*est*) : et nox et dies in latere solis est : et astra, figura solis sunt : et terra et cœlum os apertum factum solis sunt.

Quisquis mundum magnum vult (*desiderat*), solem figuram suam (*esse*) sciat; et totum mundum, figuram suam sciat.

[1] Et priùs ab *Haranguerbehah* apparens fuit : et statim quòd apparens fuit, dominus mùndi fuit, et custoditum habens cœlum et terram, et inter cœlum et terram fuit.

Hujusmodi Ens-Lumen prætergressus (*relinquens*), propter quemnam *Fereschteh*, *korban* faciam ?

Id solum, cum opulentiâ magnâ suâ, super quidquid halitum percutit (*respirat*) rex factum, dominus duorum pedum et quatuor pedum factum.

Hujusmodi Ens-Lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh*, *korban* faciam ?

Id est, quòd scii omnes ei hoc modo *setaesch* (*elogium*) faciant; quòd, montes, et flumina, et maria, omne demonstratio magnitudinis ejus est; et τὰ *djehat*, et medium (*intervallum*) τῶν *djehat*, et omnem mundum, cum robore brachii sui custoditum habet.

Hujusmodi Ens-Lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam ?

Id dans se ipsum est : cum cognoscente [2] se largiens vim est (*vim ipsum cognoscendi largitur*) : et cognitio ejus, dans vitam est; et τὸ sine cognitione ejus, dans mortem : omnis mundus, submissus mandato ejus est : et οἱ *Fereschtegan* omnes, *korban* (*sunt*) super eo (*illi*).

---

1. Ab his verbis : *et priùs ab* etc., usquè ad : *ora ejus est*, *infrà*, *p.* 253, *lin. ultim.* vide suprà, *N.° LXXXVIII*, *p.* 6 : *Priùs ab Haranguerbehah* ..... usquè ad : *auris ejus est*, *p.* 8.

2. *Ms. beschena* : lacuna unius litteræ : *bandeh*. Legò : *beschenasendeh*, ut suprà, *p.* 6.

Hujusmodi Ens-Lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam? OUPNEK'HAT XXX.

Id *moraneh zand;* id est, non cognoscenti, (*viam*) suam non facit : et id creans cœlum et terram est : et custoditam habens rectitudinem est : et creans hos, quòd, ex opere cum mundo (*ad mundum*) lunæ eunt.

Hujusmodi Ens-Lumen prætergressus, propter quemnam *Fereschteh korban* faciam?

Id est, quòd ex eo majus aliud non est : et priùs ab eo [aliud] non fuit : et omnis mundus ex eo plenus est : et id in mundo lætum (*contentum*) est : et ab hoc respectu (*ideò*), quòd omnes figuræ figura ejus est, et id figura totius mundi est : et è luce suâ super ignem, et ventum et solem, lucis aspersionem facit; et illa lumen (*lucida*) et viventia habet.

Andr, quòd rex magnus est, et *Bran* [quòd] rex aquæ est, hi ambo primùm, à te aquam vitæ comedunt (*bibunt*): et post ab illis ambobus, ego à te aquam vitæ bibam; et è τῷ illam bibere (*loquela*), quòd omne ei servitium facit, ebria fiat : et *korban* [quod] feci, cum te (*ad te*) perveniat : et ego ex illo particeps (*utilitatem capiens*) fiam!

Hoc Ens-Lumen omnia *djehat*, et inter τὰ *djehat* ut comprehensum fecit, (*sic*) remansit.

Et quidquid primùm apparens fuit, etiam id est : et quidquid in medio ventris totius mundi est, etiam id est : quidquid apparens fiat, omne id est : et quidquid apparens est futurum, id est.

O homo! vultus vestri cum latere ejus (*versùs illud*) non est : et vultus ejus, cum latere vestro (*versùs te*) est : et omni latere (*quaquà versùs*), vultus ejus est : et omni latere, oculi ejus est : et omni latere, ora ejus est : et omni latere,

OUPNEK'HAT XXX. manus ejus est : et omni latere, pedes ejus est : et omnes homines, cum brachio suo, actionem facere facit : et omnia volantia cum brachio suo volare facit : et productum faciens cœlum et terram, ipsum illud unum Ens-Lumen est.

Ens, quòd in medio ejus totus mundus unicus fiat, *Bin Radjah* id ut scivit, super veritate totius mundi gnarus factus (*est*).

Omnes mundi in illo ente sint : et omnes mundi in ipso illo ente destructi fiant :

Ipsum illud ens circumdans (*omne*), stamen subteminis totius mundi factum, in omni sit.

Et illud ens, sine cessatione, quòd in medio cubiculi cordis est, τῷ *kand'harpi*, quòd sciens illud fuit, dixit : quatuor vox est (*soni sunt*), quòd tres (3) ex illis intrà domum corporis est; et una, extrà. Illas tres (3) voces, quòd intrà domum corporis est, quisquis scit, is pater patrum, et magnus magnorum fit; et is amicus noster est, et productum faciens nos est; is nutritum faciens nos est; is sciens sedes (*locum quietis*) omnis (*entis*) est; et is sciens omnem mundum est :

Quisquis has tres (3) voces, quòd memoratum fuit, scit, is ens sine cessatione ut scivit, in *Behescht* tertio, quòd οἱ *Fereschtehha* hoc (*ens*) ut sciverunt, hunc locum locum suum fecerunt, locum suum facit.

Illi *Fereschtehha* hoc modo sunt, quòd, cum uno halitu (*uno momento*, *unâ aspiratione*), in omni terrâ et cœlo (*ad*) quemque locum, quòd volunt, it (*eunt*); et in omnibus mundis, et in cunctis *djehat*, (*ad*) quemque locum, quòd volunt, perveniunt; et in omnibus tabulatis τοῦ *Behescht* (*in*) quoque loco, quòd volunt, circumeunt.

(*Homo*) sciens has tres (3) voces, filum longitudinis (*longum*) mercedis operum ut scidit ; [et] ipsum illud

ens vidit; et ipsum illud ens factus; anima omnium animantium effectus; et circumdans (*comprehendens*) omnes mundos, et circumdans omnia animantia, et circumdans omnes *djehat*, et inter *djehat*; et *Pradjapat*, quòd figura totius mundi est, et productio primùm, factus; ipse cum seipso verus factus, et dominus conventuum et mirabilium, et amicus omnis (*entis*) effectus; et *Andr*, quòd, rex τῶν *Fereschtehha* est, volitionem ejus habet (*eum diligit*). OUPNEK'HAT XXX.

Is, quòd dans omne redditus (*est*), ab eo, ego, quòd *Madhou tschehendaï*[1], filius τοῦ *Beschvamtr* sum, cognitionem et *kian* consistens (*rectum*, *stabile*) peto.

O ignis! tu lumen esto, et hostes meos evanidum (*perditum*) fac: opulentiam et τὸ conveniens illi, cum me (*ad me*) fac pervenire: et vitam meam longam trahe (*redde*): et dominium omnium *djehat* cum me (*mihi*) da.

Et, ô ignis! omnia animalia mea, et hominem et pertinentes ad me, et totum mundum, evanidum (*perditum*) non fac.

Et, ô ignis! opulentiam à me separatam non fac.

In hoc loco, quot *mantri*, quòd in (*de*) opere est, scriptum non fit.

Τῷ *Brahm nemeskar*; id est, humilis submissio.

Illud, quod ego audivi, in corde meo stabilitatem sumat, et oblitum non fiat: et quodque verbum cognitionis, quod cum aure (*ad aurem meam*) pervenit, illud oblitum non faciam, et servatum habens illud fiam.

Hoc votum propter me ipsum facio, et etiam propter discipulos meos facio.

[2] Homo indolis bonæ (*suavis*, *benignæ*), etiam (*hoc*) morti-

---

1. *Madhou*: samskreticè, *madaha*, *prompta indoles*: *tschehendaï*, persicè, *saliens*.

2. Quælibet actio bona, quilibet rectus habitus, pœnitentia est, illius meritum habet.

OUPNEK'HAT XXX. ficatio (*pœnitentia*) est : et rectum (*verum*) dicere, etiam mortificatio est : et doctrinam legere (*discere*), etiam mortificatio est : et firmiter retinere sensus (*externos*), etiam mortificatio est : et firmiter retinere sensus internos, etiam mortificatio est : et munificentià, etiam mortificatio est : et *korban* facere, etiam mortificatio est.

Et mundus terræ, et mundus τῦ *fezza*, et mundus τῦ *Behescht;* hæc quæque tria (3) *Brahm* est. [1]

Et hæc quæque tria (3), *Brahm* (*esse*) ut scitum, cum his quibusque tribus (3) *maschghoul* esse, etiam mortificatio est.

Quemadmodùm ab arbore, quòd flos apertus sit, odor ejus è procul etiam venit, [ipso hoc modo, odor operum è longè venit].

Quemadmodùm extremitatem (*cuspidem*) ensis (*homo*) suprà ut fecit, super puteum transire facit (*ponit*); et in tempore τῦ salire è super illum, considerationem absolutam facit, è cadere (*videt ne cadat*) super cuspidem ensis, vel in puteum : ipso hoc modo, oportet quòd mendacium et non scientiam ut consideratum fecit, seipsum (*ab illis*) servatum habeat.

Ille *âtma*, quòd (*ampliùs*) subtilis est à quocumque subtiliori, et à quocunque majori major est, et in medio cordis animantium sit; quisquis illud ens eum volitione (*omne volens*, *Infrà*, p. 259. *desiderans*), cum voracitate ejus intuetur, à mœrore et tristitià (*ærumnâ*) liberatus fit.

Et id, magnitudo pura est, et dominus omnis (*rei*) est : et ab eo septem *pran*, productum fiat : et septem linguæ ignis, ex eo lumen fiat : et hæc septem tabulata terræ, quòd omnes animæ, quòd corpora habent, et in eà circumeunt, ab eo productum fiat : et mare circumdans (*oceanus*), ab eo pro-

1. Mundi tres Deus sunt supremus.

ductum fiat : et montes ab eo productum fiat : et diversa maria fluentia (*flumina* etc.) ab eo productum fiat : et omnia vegetabilia, ab eo productum fiat : et omnes gustus, ab eo productum fiat : et omnia animantia, ex illis vegetabilibus et gustibus vivens (*viventia*) manent.

Et in medio τῶν *Fereschtehha*, *Brahma* id est : et in magnis, *Zehereh* (*planeta Veneris*) id est : et in medio τῶν *Brahmanan*, *rek'heschir* id est : et in medio animalium, *sing'hah*, id est, leo, id est : et in medio volantium, *aakab* (*aquila*) est : et propter τὸ scindere sentes (*arbores sylvarum*), securis id est : et in medio omnis purum facientis, magnum id est.

Maïa ejus productus non fuit.

Et unicum est : et tres (3) colores habet; quòd, rubrum, et album, et nigrum sit; id est, qualitas *eidjad* (*inventionis*, *productionis*), et qualitas *abka* (*conservationis*), et qualitas *afna* (*destructionis*). Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 405.

Similes suî ipsius productiones sine fine productum facit.

Et unus *djiw âtma*, quòd productus non fuit, illum *maïa* ut amicum habuit, errans ex incuriâ (*inadvertens*) fiat, et voluptatem illius ut cepit, eum capit (*ei addictus fit*).

Et unus *djiw âtma* alter, etiam quòd productus non factus : et ille *djiw âtma*, quòd doctus est, voluptatem illius (*maïa*) ut cepit, eum præterit (*relinquit*).

In hoc loco quot *mantr* alium, quòd in (*de*) opere est, scriptum non fuit!

Id est, *Maha diw Fereschteh* primùm ab omni est; et à mundo [omni] magnus (*major*) est; et evanidum faciens est; et doctus magnus est; et productio τοῦ *Haranguerbehah* in antè intuitum (*conspectum*) ejus fiat : illud lumen nos cum *maschghouli magno* (*ad maschghouli magnum*), quòd seipsum formam τοῦ *Brahm* scire, est, faciat pervenire!

OUPNEK'HAT XXX.

Et ille *Brahm* ens est, quòd, universalissimum universalium est; et ligatissimum (*particularissimum*) ligatorum est: et ab eo, quidquam minus non est; et ab eo quidquam majus non est.

Quemadmodùm arbor è loco suo motum non facit (*non recedit*), ens ejus etiam stabile et sine motu est.

Et unicum est: et omnis mundus ex illo *porsch* plenus est.

Obtinere id, liberatio (*absoluta*, *beatitudo*) est.

Id, cum multiplicitate operum, non potestas invenit: id, cum multiplicitate natorum non potestas invenit (*non possunt invenire*): id, cum multiplicitate opum non potestas invenit: cum unâ derelictione omnis (*rei*), docti id obtinuerunt.

Et illud Ens est, quòd à τοῖς *Beheschtehaï* superius est, et in medio cubiculi cordis sit, et lumen est.

Et docti in illud Ens ingrediuntur: à scientiâ τῶν *Oupnek'hata*, quòd principale (*libri*) *Beid* est, verificationem illius Entis fecerunt; et cum *selouk* et mortificatione intrà (*interius*) suum purum monstrârunt (*præstârunt*). Omnes illi, tempore τȣ præterire (*linquere*) corpus, ab omni liberationem ut obtinuerunt, et sine cessatione facti, liberati (*absolutè beati*) redditi, forma mundi Entis fiant.

Domus cordis *nilouferi*, quòd in medio urbis corporis est, et parva est, et à peccato pura est, et domus illius Entis magni est; in medio illius cordis etiam *âkaschi* est.

Parvo enti, quòd in medio illius *âkaschi* est, et sine tristitiâ (*ærumnâ*) est; cum illo ente (*illi enti*) *maschghouli* oportet facere.

Vox (*sonus*), quòd in *nim matraï* quarto τȣ *pranou* est; quòd (*libri*) *Beid* primùm (*initium*) etiam eadem (*ipsa illa*) est, et postremum (*finis*) *Beid* etiam eadem (*ipsa illa*) est:

tempore quo illæ tres (3) litteræ τȣ̃ *pranou*, tempore τȣ̃ (*illud*) dicere, in illo *nim matraï*, quòd forma vocis (*soni*) est, deletum fiant; aliquid, quòd ab illo (*nim matraï*) superius est, id dominus magnus est, id capita sine fine habet, sumentem [1] (*avidam*, *duram*) manum, et oculos sine fine habet, et sedes productionis omnium gaudiorum est. OUPNEK'HAT XXX. *Suprà, p. 256.*

Et quidquid existit, ipsum illud *Naraïn* est : et lumen est, et sine defectu est : et terminus graduum (*perfectionis*) est; et ab omni magnus (*major*) est : æternus est.

Et omne, ipse ille *Naraïn* est : et procul faciens omnes non scientias est :

Hoc omne, quidquid existit, ipse ille *porsch* est : et omne (*omnia*) cum eo indigens sunt (*eo opus habent*) : et is dominus omnis (*rei*) est : et dominus τȣ̃ *djiw âtma* est : et semper est: et forma gaudii est : et sine defectu est : et in omni est : et principium omnium scientiarum est : et *âtma* omnis (*entis*) est : et terminus propositorum (*intentorum consiliorum*) est: et ille, lux magna est.

Et *Naraïn*, principium magnum omnis (*rei*) est : et *maschghouli* faciens magnum, *Naraïn* est : et *maschghouli* magnum, etiam *Naraïn* est.

Et quidquid visum fiat, et quidquid auditum fiat, et quidquid in extrà mundum est, et quidquid intrà mundum est, *Naraïn* est.

Quòd, circumdans omne factus, (*sic*) mansit : et sine fine est : et exiguitatem, et τὸ minui (*jacturam experiri*) non habet: et doctus est : et in medio maris circumdantis (*oceani*) etiam is est : et lætitia omnis mundi ab eo producta facta est.

Cor, quòd simile calyci τȣ̃ *niloufer* est; et caput ejus cum *Suprà, T. I, N.° XIX, p. 84.*

1. *Varosch. Ms.* nat. *o roschan ast*, *et lumen est.*

OUPNEK'HAT XXX.

infrà est; et os illius calycis unâ spitamâ ab umbilico superius est : et à flammis multis, quòd super circà id sunt, lumen est : et locus magnus (*sedes magna*) omnis mundi est : et à venis (*per venas*), quòd cum eo junctum est (*quæ cum eo junctæ sunt*), simile calyci floris *kileh* suspensum manet.

Suprà, N.° LXV, p. 311, et not. 1.

In medio illius cordis foramen valdè parvum est : quidquid existit, omnè in eo est : et in medio illius, ignis magnus est, quòd omni latere flammæ ejus est (*sunt*); et omni latere vultus ejus est; et edens bucceam primam escæ is est; et divisionem faciens alimenti cum (*in*) toto corpore is est; is senectutem non habet; et forma cognitionis est; et suprà et infrà is sit; et flammæ ejus omni loco latæ (*diffusæ*) factæ, mansit (*sic manserunt*); et totum corpus, à volà (*plantâ*) pedis usquè ad cœlum (*verticem*) capitis, calor ejus custoditum habet.

Suprà, T. I, N.° XIV, p. 46.

Et in medio illius ignis flamma parva est, quòd caput ejus cum suprà est. Quemadmodùm in nubibus nigris, obscuris, coruscatio in lineâ fulguris apparens fiat; ipso hoc modo, illa flamma coruscans est : et quemadmodùm cuspis subtilis (*tenuis*), sicut capillus (*lanugo*), quòd super quoque grano *schali* est; ipso hoc modo, illa flamma subtilis est, et flava et lumen est, et cum visu (*in aspectum*) in excessu subtilitatis et parvitatis (*excessivè, summè exilis*) ingreditur.

Suprà, T. I, N.° XL, p. 218, et not. 1.

In medio illius flammæ subtilis, parvæ, *âtma* est : ipse ille *Brahma* est : ipse ille *Maha diw* est : ipse ille *Beschn* est : ipse ille *Andr* est : ipse ille sine defectu est : ipse ille lux magna est; et ipse cum seipso lumen est.

Hic discus solis, [quòd] fervens, splendescens est, in medio illius τὰ *âïethaï* (*libri*) *Rak Beid* est (*sunt*) : et discus ejus, mundus τῶν *âïethaï* τῦ *Rak Beid* est : et lux, quòd in medio disci est, lumen ipsorum illorum *âïet* (*libri*) *Sam Beid* est;

[et ipse ille discus τὰ âiethaï τῦ *Sam Beid* est]: et *porschi*, quòd in lumine illius disci est, τὰ *dïethaï* (*libri*) *Djedjr Beid* est; et ipse ille discus τὰ *âïethaï* τῦ *Djedjr Beid* est.

Et proindè lumen, quòd in disco solis est, lumen quorumque trium (3) *Beid*[1] est: et ipsum hoc, quique tres (*libri*) *Beid*, est, quòd discus solis factum, fervet splendescens.

Et ipse ille *porschi*, quòd, in sole, forma lucis est, quique tres (*libri*) *Beid* factus, fervens splendescens factus est.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) sol, lux est: sol, robur cordis est: sol, robur corporis est: sol, magnæ famæ est: sol, visus est: sol, auditus est: sol, cor est: sol, ira (*impetus*) est: et sol, *Adam*, pater humani generis est: sol, *mokel* mortis est: sol, τὸ verum est: sol, *mokel* amicitiæ est: sol, ventus est: sol, *Bhout âkasch* est: sol, *pran* est: sol, nutriens mundum est: quidquid eum hunc et illum potestas dicit (*de eo possunt dicere*), sol est: quidquid requies est, sol est: quidquid aqua vitæ est, et quidquid, *djiw âtma* est, sol est: et totus [mundus], sol est: *Pradjapat*, sol est: et *Haranguerbehah*, sol est: et dominus omnium animantium, sol est.

Quicunque hoc modo scit, cum *Brahma* mixtus dominium ejus simile dominio τῦ *Brahma* fit; et mundum ejus obtinet.

Hoc verbum *Oupnek'hat* est; id est, secretum tegendum est:

Aorn nomine, è natis τῦ *Pradjapat*, propè *Pradjapat* ut ivit, petiit, quòd: ô *Pradjapat*, digne veneratione, docti magnum quem dicunt?

Pradjapat dixit, quòd: à rectitudine[2] (*ordine*, *justitiâ*, *virtute*) ventus iens est: et, à rectitudine sol super cœlum lumen

1. Sol, è tribus libris *Beid*, splendorem et calorem, totam virtutem suam trahit.

2. *Rectitudo* primùm; deindè, *pœnitentia*, mortificatio.

OUPNEK'HAT XXX.

est : et rectitudo sedes loquelæ est : in rectitudine omnes res sint : ex hoc respectu (*ideò*) rectitudinem magnam dicunt.

Suprà, T. I, N.° XX, p. 87-93.

οἱ *Fereschtehha* gradum *molki* (*angelicum*), è mortificatione (*pœnitentiâ*) obtinuerunt : et οἱ *salekan* è mortificatione in *Behescht* locum obtinuerunt : super inimicos suos, è mortificatione, victoriam obtinent : in mortificatione omnes res sunt; ex hoc respectu, mortificationem magnam dicunt.

Cum retentione sensuum internorum homines τῷ *selouk* pulsum peccata faciunt : et ex retentione sensuum οἱ *salekan* cum (*ad*) *Behescht* eunt : et retentio sensuum super animantia (*animantibus*) difficilis est : in retentione sensuum internorum omnes res sunt : ex hoc respectu, retentionem sensuum magnam dicunt.

Et ex retentione sensuum internorum (*externorum*) omnis actio, quòd οἱ *salekan* faciunt, benè agunt et læto statu fiant : et ex retentione sensuum externorum, οἱ *salekan* cum (*ad*) *Behescht* perveniunt : retentio sensuum externorum super animantia (*animantibus*) difficilis est : in retentione sensuum externorum omnes res sunt : ex hoc respectu, retentionem sensuum externorum magnam dicunt.

Massaleh (*negotium*, *res*) principium (*originale*) omnium *korbanha*, munificentia est : et omnia animantia illum munificum protectionem suam sciunt : et è munificentiâ super hostes victoriam obtinent ; et è munificentiâ hostes amicus fiant : quidquid existit, in munificentiâ est : ex hoc respectu, munificentiam magnam dicunt.

Et opus purum protectio totius mundi est : intelligentes antè facientem opus purum eunt ; et, ex opere puro, peccata procul faciunt : in opere puro omnis res est : ex hoc respectu, opus purum magnum dicunt.

In hoc mundo simul provenire facere (*producere*) natos, stabilem (*permanentem*) efficere seipsum est : et simul facere provenire natos, longum efficere funem (*existentiæ*) est : et liberatum fieri ab obligatione (*debito ergà*) animas patrum, ipsum hoc est : ex hoc respectu productos facere (*gignere*) natos, magnum (*quid*) dicunt.

Pradjapat dixit : ex omni re, quòd dixi, *maschghouli* cum corde (*cordi*), magnum (*maximum quid*) est : quamcunque rem aliquis quòd cum recogitatione purâ videt, cum recogitatione cordis videt; et omnes docti, quodque præcellens (*miraculum* etc.) quòd apparens fecerunt, [è viâ cordis apparere fecerunt], omnes res in corde est : ex hoc respectu, cor majus (*maximum*) dicunt.

Personæ quæ intellectum perfectum habent, τὸ *sanias* magnum dicunt; id est, derelictionem (*omnis rei*) præter Deum : τὸ *sanias*, *Brahma* dicunt; *Brahma* omne est. Quis est *Brahma*? *Haranguerbehah* est *Brahma*; *Pradjapat* est *Brahma* : annus totus est *Brahma* : annus totus, quòd sol est; et *porschi*, quòd in medio disci solis est, [etiam id est et productum faciens], etiam id est *Brahma*, etiam id est *âtma*.

Ille sol, ex ipsis illis radiis, quòd fervens splendescens est, pluvia factus, pluit : et è pluviâ, vegetabilia simul provenit (*proveniunt*): et ex vegetabilibus, alimentum provenit : et ex alimento *pran* (*aspiratio et respiratio*) simul provenit : et è *pran*, robur simul provenit : et è robore, mortificatio (*pœnitentia*) simul provenit : et è mortificatione, fides (*fiducia*) simul provenit : et è fide, sinceritas (*integritas*) simul provenit : et è sinceritate, intellectus simul provenit : et ex intellectu, cogitatio, cogitatio recta simul provenit : et è cogitatione rectâ, quies (*tranquillitas*) simul provenit : et è quiete, attenta notitia

OUPNEK'HAT. XXX. simul provenit : et ex attentâ notitiâ, memoriam facere (*habere*) veri simul provenit : è τῷ memoriam facere veri, [scientia simul provenit ; et è scientiâ], merces illius [scientiæ] simul provenit : et è mercede scientiæ, scientiæ verificatio (*certa scientia*, *certitudo*) simul provenit : et è scientiæ verificatione, τὸν *âtma* (*homo*) intelligit.

Proindè, aliquis, quòd alimentum cum homine (*homini*) dat, has omnes res cum homine dat.

Et ex alimento, *pran* animantium fiat : et è *pran* cor fiat : et ex corde, intellectus fit : et ex intellectu, gaudium fiat ; quòd illud gaudium à *Brahm* productum fiat.

Ille *porsch*, quòd hic *porsch* est, id est, *âtma*, quòd *djiw âtma* est, quinque divisio est (*quinque divisiones sortitur*) : quòd, thesaurus alimenti ; et thesaurus τοῦ *pran* ; et thesaurus cordis ; et thesaurus intellectûs ; et thesaurus gaudii est.

Suprà, *T. I*, *N.° LXXXV*, p. 400-402.

Ille *porsch*, funis factus, omne in seipsum traxit ; quòd, terra, et *fezza*, et *Beheschl*, et *djehat*, et inter *djehat* sit : et totus mundus etiam is est : et quidquid fuit, et quidquid est futurum, omne is est :

O quærens volitiones mundi (*res è mundo petitas*), quòd in te *por* (*plenus*) est (*quæ te replent*), illas ut procul feceris, eum (*illum porsch*) intelligas ; et fidem et rectitudinem in (*te*) ipso custoditum habe : et è luce cognitionis, lumen magnum fias : illud Ens, cum corde et intellectu, cum hac ratione (*hoc modo*) ut intellexisti, et doctus factus, rursùs mors te non obtineat (*non invadet*).

In hoc puncto (*hac materie*) ex hoc respectu (*ideò*) in omnibus mortificationibus (*pœnitentiæ generibus*) τὸ *sanias*, quòd derelictio (*omnium*) præter Deum est, ab omni magnum (*majus*) dicunt.

OUPNEK'HAT XXX.

O *Naraïn!* tu locus τῦ esse omne (*es*) : et tu dignus τῷ *sanias* (*cultu perfecto*) es : et tu circumdans (*omne*) es : et currens halitus in corpore, tu es : possidens mundum (*præfectus mundi*), tu es : calorem dans igni, tu es : lumen dans soli, tu es : et lumen dans lunæ, tu es : cum petitione tuî (*te quærens*) in antè te venio : et causâ τῦ *maschghouli* tibi, manum cum te percussi (*maschghouli facere tibi ex pacto promisi*) : tu, quòd *Brahm*, forma luminis es, hoc modo fac, quòd *pranou* et *âtma* unum ut sciverim, te obtineam. [1]

Hoc verbum valdè magnum secretum est, quòd, οἱ *Fereschtehha* etiam illud operuerunt (*absconderunt*).

Quisquis hoc sic intelligit, magnitudinem τῦ *Brahm* obtinet; et ex ipsâ hac magnitudine, τὸν *Brahm* obtinet.

Hoc etiam *Oupnek'hat* est; id est, secretum tegendum est.

Quisquis omnia negotia τῦ *korban* in se (*ipso*) scit, si, in sex mensibus, quòd sol cum latere septentrionis est, moritur, è mundo solis prætergressus, cum mundis puris (*ad mundos puros*) pervenit : et si in sex mensibus, quòd sol cum latere meridiei est, moritur, cum mundo (*ad mundum*) lunæ pervenit : et quisquis intuitum super has duas vias non habuerit, is liberatus (*absolutè beatus*) factus, magnitudinem τῦ *Brahm* obtinet, magnitudinem τῦ *Brahm* obtinet.

Suprà, T. I, N.° LXI, p. 334, 335.

Absolutum est *Oupnek'hat* MAHA NARAÏN, ex *Djedjr Beid* (*desumptum*).

---

1. In margine : *id est, pranou et âtma unum scire, qualitates præter Ens (substantiam), et nomen præter nominatum scire est* (qualitates à subjecto distinguere est, cùm deinceps unum et idem agnoscantur) : in *ms.* nat. hæc in textu leguntur, post verba *unum ut sciverim*; et, pro *nomen præter nominatum*, ponitur, *nomen cum nominato*; quod eumdem sensum præbet.

OUPNEK'HAT trigesimum primum.

OUPNEK'HAT MANDOUK,

Ex Athrban Beid (desumptum).

[1] *Quidquid existit, pranou est, quòd nomen magnum Oum sit. Expositio ejus hoc est, quòd :*

CXL. Quidquid fuit, et quidquid fiat (*est*), et quidquid est futurum, omne id (*pranou*) est : et quidquid à tribus (3) temporibus, quòd, præteritum et præsens et futurum sit, superius (*celsius*) est, etiam id est : quidquid existit, hoc ipsum *pranou* est; quòd etiam *Brahm* est, et etiam *âtma* est.

Pranou quatuor *matra* habet : *âtma* etiam quatuor pedes habet; pes primus, *aousthaï djakrat* est, quòd mundus apparens (*externus*) est : et in illo mundo ex omnibus apparitionibus illius mundi (*de rebus quæ in illo mundo apparent*) notitiam habens est.

Et ille pes primus septem membra habet; quòd, gustus, et tactus, et auditus, et visus, et odoratus, et cor, et intellectus sit.

Et cum his novemdecim (19) (*sequentibus*) rebus, in (*ad*) mundum apparentem tendens est : et sexdecim (16) *kalai* [2], quòd in corpore hominis est; et tres (3) qualitas (*qualitates*), quòd, *eidjad*, et *abha*, et *afna* sit : cum his res crassas (*mixtas*) attactum facit (*comprehendit*).

---

1. In *ms.* nat. hic textus incipit.

2. In margine : *id est, sexdecim* (16) *kala significatio est ex quinque* (5) *sensibus apparentibus, (quòd) auditus, et visus, et gustus, et odoratus, et tactus sit; et quinque membris, quòd manus, et pes, et lingua, et duo membra particularia; et corde; et quinque elementis simplicibus (non mixtis).*

Et ó *mokel* omnium animantium, quòd ignis *Beschvanr* nomen habet; quòd calor naturalis omnis (*Entis*) est. OUPNEK'HAT XXXI.

Et cum illo, quod anteà memoratum fuit, pes primus *τῶ âtma* est.

Et pes secundus, *aousthaï sapen* est, quòd mundus somni et *malkout* sit : et in hoc mundo somni, quòd internus est, cum viribus ipsorum illorum sensuum, quòd in mundo apparenti possessionem faciebat (*quibus utebatur*), possessionem (*usum illorum*) facit.

Et, quemadmodùm in mundo apparenti, voluptates, cum illis novemdecim (19) rebus, quòd memoratum est, è rebus crassis (*mixtis*) sumebat; in hoc mundo interno, quòd *sapen* sit, cum viribus illarum novemdecim (19) rerum, voluptates è rebus subtilibus sumit.

Et ὁ *mokel* omnium animantium hujus mundi, [quòd] *Bihies* [1] nomen habet; id est, lucidus.

Cum illo, quod in hoc mundo *sapen* memoratum fit, pes secundus *τῶ âtma* est.

Et pes tertius, *aousthaï* [*sak'hepat*] est; id est, mundus, quòd, in eo ulla volitio non manet : et illud quod in mundo externo et mundo somni visum fit, in hoc tempore quidquam cum visu (*ad visum*) non venit : ipsum hoc [*aousthaï*] *sak'hepat* dicunt; id est, mundum *djabrout*.

Et in hoc mundo, *djiw âtma* et *pram âtma* unum fiant : in hoc statu, forma entis fiat; forma scientiæ est; et forma gaudii (*homo*) factus, læto statu (*contentus*) est; et forma scientiæ factus, omnes res scit.

Et ὁ *mokel* hujus statûs *sak'hepat*, *birak* nomen habet; id est, pura scientia.

1. Si *tadjes* legatur, samskreticè, *tejorrva*, *homo lucidus*.

OUPNEK'HAT XXXI.

Hoc, pes tertius τῦ *âtma* est.

Et ipse hic, dominus omnis (*rei*) est : et ipse hic, sciens omne est : et ipse hic, *antrdjami* omnis est; id est, intrà omne est; et sciens *serha* (*secreta*) est : et ipse hic, est sedes productionis omnis (*entis*), et productum faciens omne, et destructum faciens omne.

Et quartus pes τῦ *âtma*, *aousthaï teria* est; id est mundus *lahout* : et is à somno et vigiliâ superior est : et status τῦ *sak'hepat*, quòd à somno et vigiliâ superior est, ab illo *sâk'hepat*) etiam superior est.

Et conforme (*ad*) ipsum hoc, quod suprà memoratum est, *mantrhaï* alia τῦ *Beid* est (*sunt*), quod scriptum non fit (*quæ scripta non sunt*).

Id, ex hoc etiam non potestas dicit (*dicere*), quòd, cum scientiâ unum fiat; quin imò, forma scientiæ est; et id, sciens etiam non potestas dicit, et non sciens etiam non potestas dicit: quid? (*nam*) hoc utrumque conveniens enti deficienti (*imperfecto*) est.

Et id, in aspectum veniendum non est; et eum cum qualitate qualitatem non potestas facit (*qualificatum non possunt facere*, *describere*) : id, captum (*prehensum*, *circumscriptum*, *particularisatum*) non fit : et id, sine indicio est : et id cum corde non potestas obtinet : et id in loquelam non venit : id, hominem et feminam non potestas dicit (*dicere*) : id, cum eo (*per seipsum*) potestas scit (*scire*) : corruptio (*destructio*) omnis mundi in ente ejus est : et id forma gaudii est : ei secundum (*ens*), non est.

Suprà, *T. I*, *N.° LXVII*, *p.* 316.

Hoc, pedem quartum τῦ *âtma* (*esse*) sciunt.

Ipsum hoc est *âtma*; et ipsum hoc τὸν *âtma* oportet scit (*scire*).

Si, in nominibus et qualitatibus et litteris (*si nomine præ-*

ditum etc.) hunc *âtma* vis scias, *pranou*, quod *oum* est, ipsum hoc, *âtma* scias. OUPNEK'HAT XXXI.

Et *pranou* etiam quatuor pedes habet, quòd quatuor *matraï* ejus est.

Quidquid (*super*) quatuor pedibus τȣ̃ *âtma* expositum monstratum fit, quatuor *matraï* τȣ̃ *pranou*, id est: et quidquid (*super*) quatuor pedibus τȣ̃ *pranou* dictum fit, quatuor pedes τȣ̃ *âtma* est.

Et illi quatuor pedes τȣ̃ *pranou* est (*sunt*), *akar*, id est, *alef maftouh* (*apertum*); et *aokar*, id est, *vau mazzmoum* (*cum vocali ou*); et *makar*, id est, *mim saken* (*quiescens*).

Akar, quòd pes primus τȣ̃ *pranou* est, cum loco (*vice*) pedis primi τȣ̃ *âtma* est; quòd *aousthaï djâkrat* est; et ὁ *mokel* ejus, *Beischvanr* est: et *a* propter hoc dicunt, quòd *akar*; quòd primum omnis (*rei*) id est, et omne ex eo obtentum fiat.

Quisquis cum hac ratione (*hoc modo*) *akar* scit, omnes volitiones suas obtinet, et primus omnis (*entis*) fit.

Et *aokar*, quòd *vau mazzmoum* est, et *matraï* secundum τȣ̃ *pranou* est, cum loco pedis secundi τȣ̃ *âtma* est; quòd *aousthaï sapen* est; et ὁ *mokel* ejus lucidus est: et *ao* propter hoc dicunt, quòd *aokar* ab omni magnum est; et littera prima, et elogia (*descriptiones*) litteræ primæ, [quòd] etiam *akar* sit, in ipso hoc est.

Quisquis *aokar* hoc modo scit, is cum cognitione (*ad cognitionem*) sine fine pervenit; et omni loco æqualis plenus fit (*omnem locum æqualiter implet*); et, in natis ejus, sciens *aokar* ulla persona sine cognitione non manet.

Et *makar*, quòd *mim saken* sit, et *matraï* tertium τȣ̃ *pranou* est, cum loco tertii pedis τȣ̃ *âtma* est; et *aousthaï sak'hepat* est; et ὁ *mokel* ejus, scientia pura est: et *mim* propter hoc dicunt, quòd metiens omne est, et destructum faciens omne

est : quid? (*nam*) in tempore τῦ *sak'hepat* omne destructum fiant.

Quisquis *makar* sic scit, is omne metiens, et omne destructum faciens est in seipso.

Nim matraï quartum τῦ *pranou*, quòd, in tempore expositionis trium (3) *matraï*, quod suprà memoratum [non] fuit, cum respectu illo (*ideò*) est, quòd id [*matra*] non potestas dicit (*non possunt dicere*) : quòd id (*matra*) forma omnis (*entis*) est, et omne in eo destructa fiant; et id (*matra*) in loquelam non possunt adducere (*de eo loqui non possunt*); et forma gaudii est; et secundum non habet.

Ipse ille *âtmaï*, quòd hoc *pranou* est, hoc *pranou* ipse ille *âtma* est.

Quisquis τὸ *pranou* hoc modo scit, is *âtma* fiat, et ipse in seipsum ingreditur.

Quisquis τὸ *pranou* hoc modo scit, ipse ille doctus est.

[Absolutum est] *Oupnek'hat* MANDOUK, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

PANKL,[1]

Ex ATHRBAN BEID (*desumptum*).

OUPNEK'HAT trigesimum-secundum.

PANKL *rek'heschir* à *Djaknoulak* petiit, quòd; *kian* et cognitio quid est? et homines (*magistri*) cognitionis, quam actionem faciunt, et quomodò transire faciunt (*ad beatitudinem*)? CXLI.

Djaknoulak dixit: aliquis, quòd egoitatem, et hypochrisim, et hominis molestationem, et similes his qualitates malas non habet, ipse hic (*hoc modo*) volens (*desiderans*), et *makt* et liberationem (*absolutam obtinens*) fit; (*et*) viginti et unam (21) personam; decem dorsa (*gradus*) è patribus (*avis*) suis, et decem personas ex liberis suis, et seipsum, è *djehennam* (*inferno*) potest liberum facere.

Et quisquis cum intellectu perfecto, cognitionem veri obtinuit, is unum centum et unam personam; quinquaginta dorsa patrum suorum, et quinquaginta (50) è liberis suis, et seipsum, potest, similem lunæ lumini effectum, ex obscuritate non scientiæ liberatum facere.

Et hoc corpus, quod, in statu cognitionis (*quam obtinuit*) ei est, corpus postremum ejus est: tempore quo, ex hoc corpore liber fit, ampliùs ei vinculum et existentia apparens, et corpus non est futurum: et is, quoad vivens est, currum corporis

---

1. Hic *ms. Schekl*, at in fine, *Pankl* : *ms.* nat. *Mankl.* Suprà, *N.° III*, *p.* 14, *Schekl.*

OUPNEK'HAT XXXII. ejus; et sensus ejus, quòd in loco equorum (τὸ) trahere currum sunt; et cor ejus, [quòd] in loco funis (τὸ) trahere equos currûs est; *âtma*, dominus currûs factus, eum euntem facit.

Et corda hujus divisionis (*generis*) docti (*doctorum*), sine illo quòd aliquis illa in locum ferat, ipsa cum ipsis (*per se in*) quemcunque locum, quòd volunt, eunt: et ens, quòd testis omnis (*rei*) est, et *Naraïn* est, semper in cordibus illorum sit; quoad tempus prædeterminatum, quòd hoc corpus existit.

Quemadmodùm coluber, cum pelle quòd projiciendum est, (*illam*) habet, et circumit: et ipso hoc modo, is (*ille doctus*) etiam cum hoc corpore circumit, et occupationes (*operationes*) mundi facit.

Quemadmodùm coluber, pellis, quòd projecit, cum illâ addictionem non habet: is etiam, cum hoc corpore, ipso hoc modo addictionem non habet.

Is, omni loco quòd corpus projicit, sive habitaculis (*locis*) eminentibus (*sanctis etc.*), sive in domo impurâ (*quisquiliis fœdatâ*); cum eo æquale est: statim ac corpus reliquit, *makt* et liberatus (*absolutè beatus*) fiat.

Is hoc corpus in viâ Dei perire (*destrui*) fecit: ei derelictio escæ et mortificatio (*pœnitentia*), et relinquere omnes res, in actionem (*necessarium*) et conveniens non est: et, post à mori (*mortem*), super eo nudare eum (*corpus ejus nudare*) [conveniens] non est: et eum urere facere non est: et opera benevolentiæ, quòd cum respectu mortuorum (*propter mortuos*) faciunt, propter eum in actionem (*necessaria*) non sunt.

Ustum non oportet urere facere.

Quemadmodùm [panem] coctum rursùs non potestas coquit (*non possunt coquere*), is cum igne cognitionis corpus suum ussit.

Τῷ *pran* ejus ullum opus non est : is forma τῦ *Brahm* factus est. OUPNEK'HAT XXXII.

Quoad τῷ *salek* petitio (*quæsitio*) cognitionis est, [sive servitium directoris faciat], sive servitium hominis (*directoris ipsius*) et familiæ directoris faciat; quandoquidem cor ejus purum fit, intelligit, quòd, forma *hasti* (*existentiæ*), et mundi, et gaudii ego sum ; et scit, quòd : id ego sum ; [scit,] quòd : id ego sum.

Absolutum est *Oupnek'hat* PANKL, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT trigesimum-tertium.

OUPNEK'HAT.

TSCHEHOURKA,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum):*

Id est cul[1] *[trum* τὸ *secare non scientiam].*

CXLII. PRADJAPAT, id est, *mokel* totius mundi, cum petentibus [suis] (*iis qui illum interrogabant*), hoc modo dixit: quòd, ego [hoc] *Oupnek'hat Tschehourka*, quòd *deharna* est; id est, meditationem (*cogitationem repræsentativam*) uno loco (*alicui rei*) ligare; propter illud dico, quòd, τὸν *âtma* in *djiw âtma*, illà quantitate, (*homo*) *tantumdem* imaginatione sese repræsentet, quòd ambo unum fiant, et in vinculum ullius (*rei*) mundanæ non cadat, et forma mundi entis fiat.

Principale (*libri*) *Beid*, et cognitio, ipsum hoc est: et hoc præceptum τοῦ *schiv bahou*[2] est; id est, entis, quòd ipsum cum seipso est: et præceptum τοῦ *sandjout* est; id est, entis quod ipsum cum seipso lumen est.

Suprà, T. I, N.° LXXXIV, p. 399.

Modus τοῦ *deharna*, hoc est: oportet quòd solus in loco, quòd vox (*sonus*) ullius rei ad aurem non perveniat; in illum locum, cum ratione, quòd gratum (*ei*) veniat, ut ivit, sedeat: et, quemadmodùm lapis-dorsus (*testudo*) omnia membra sua intrà seipsum trahit; ipso hoc modo, omnes sensus externos et internos suos in cor ut attulit, cor, in medio foraminis, quod intrà cor est, custoditum habeat: et usquè ad duodecim

Suprà, N.° CX, p. 106.

1. Lacuna unius verbi vel duorum: *ka* (*red ect.*)
2. Samskreticè, *bahou*, *immortalis*.

(12) *matraï*, quòd quantitas (*temporis*) τῦ extrà [venire] respirationem est, unâ vice τὸ *pranou*, quòd *Oum* sit, cum respiratione ut dixit, et halitum in intrà ut traxit, τὸ intrà plenum faciat : et cum digitis utriusque manûs, et talis pedis, novem (9) portas corporis liget (*claudat*) : et illum halitum, quod cum intrà ut traxit, usquè ad tempus, quod potest; et pectus ejus et vultus ejus et cingulum (*lumbi*) ejus, (*hoc omne*) rectum maneat; usquè ad illud tempus (*toto illo tempore*, τὸ *intrà*) plenum ut fecit, custoditum habeat : posteà, halitum lentè, lentè, transire faciat (*foràs expromat, respiret*).

Et in tempore hujus retentionis, *apan* ventum, quod cum latere (*versùs*) infrà semper tendens est, ὁ *maschghoul* non relinquat (*sinat*), quòd, cum latere (*versùs*) infrà eat : et cum imaginatione (*cogitatione repræsentativâ*), è mari digito (*pollice*) amborum pedum ut (*illum*) traxit, cum *schatalank* (*ad crus*) adducat; et à crure ut traxit, cum (*ad*) genu pervenire faciat; et è genu cum radice (*ad radicem*) femoris (*summam coxam*) ut pervenire fecit, in illo loco cum duobus membris particularibus (*ad duo membra particularia*) ut pervenire fecit, et ex illo loco cum umbilico (*ad umbilicum*) pervenire faciat : quòd, in medio umbilici, vena *sak'hemna* [1] est; et cum *sak'hemna* venæ multæ, quod colorem rubrum, et flavum, et viridem, et roseum, et *ssandalinum* habent, junctæ sunt; et illa (*vena*) *sak'hemna* in excessu subtilis est, et albo colore est : illum *apan* ventum, quod in umbilico servatum habuerat, (*ad illam venam*) pervenire faciat.

Quemadmodùm aranea filum ut super attulit (*extraxit*), seipsam in seipsam ut adduxit, cum suprà it : ipso hoc modo, cum imaginatione, illum ventum, cum cubiculo (*in cubiculum*)

1. Fortè, *aspera arteria*.

OUPNEK'HAT XXXIII. cordis, quod domus Creatoris est, et cum figurâ et colore τῦ *nilou[fer]* rubri est, et in τοῖς *Oupnek'hatha* et quolibet (*libro*) *Beid* (*hunc*) colorem (*et hoc*) nomen habet: in illud cubiculum ut pervenire fecit, et è medio illius ut transire fecit, cum gutture faciat pervenire; et à gutture ut transire fecit, cum cerebro (*ad cerebrum*) ut pervenire fecit, in illo loco custoditum habeat.

Et cum cultro cordis, quòd, cum intellectu acutus factus fuerit, cum quiete cordis cuspidem (*aciem*) illius cultri puram (*nitidam*) ut monstravit (*reddidit*), omnia nomina et omnes figuras amputet: tempore quo, cum imaginatione, culter acutus cordis nomina et figuras, quod causa non visûs est, amputavit, *djiw âtma* et *pram âtma* unum fiant.

Et hujus modi culter instrumentum bellicum τῦ *Indr* est, quod rex regum est; id est, *pram Brahm*, quod Creator magnus est; propter τὸ secare manum et pedem insipientiæ et erroris per incuriam.

Absolutum est *Brahmen*.

Brahmen.

CXLIII. *Marim* [1] magnum, in (*vend*) *sak'hemnd*, locus ille est, quod, in extremitatibus duorum foraminum nasi, vena *sak'hemna* cum τῷ *aoda* et τῷ *pankla*, unum facta, in illo loco τὸν *pran* ventum, quatuor [æqualiter [2]] duodecim (12) *matraï*, quod suprà memoratum fuit, quod quadraginta et octo *matra* fiat, custoditum habet.

Suprà, N.° CXLII, p. 274, 275.

1. In margine: *Marm magnum in loco (est), quòd, cum τῷ pervenire vulnus in illum locum, possibile non est, quòd (homo) vivens maneat.*

2. In meo *ms. tschahar hazar, quatuor mille*; amanuensis incuriâ.

Quisquis illam (*venam*) *sak'hemna*, quod in extremitatibus duorum foraminum nasi juncta est, scit, cum Creatore magno (*ad Creatorem magnum*) pervenit : quid ? (*nam*) illa *sak'hemna* in Creatore magno destructa facta fuit, et forma illius fiat. OUPNEK'HAT XXXIII.

Ipsa hæc (*vena*) *sak'hemna* unam qualitatem *satguen* habet : et, in tempore retentionis halitûs, septuaginta et duo millia venarum, [quòd] cum *sak'hemna* junctæ sunt, cum retentione omnes plenæ factæ, ligatæ (*obturatæ*) fiant; secùs à (*exceptâ*) *sak'hemna*, quòd via ejus ligata non fit, et via τȣ̃ venit et fit (*ire et redire τὸν*) *pran* est.

Quid ? (*nam*) cum cultro τȣ̃ *maschghoul(i)*, quòd cum lapide τȣ̃ *selouk* acutus factus est, et cum gradu (*ad gradum*) coruscationis ignis pervenit; cum hoc cultro, omnes vias venarum aliarum amputat, id est, ligat (*claudit*).

Quemadmodùm cum flore sesami suavem odorem facit (*faciunt*); ipso hoc modo, odores operis puri et mali in venas ingrediuntur : et causâ mercedum operis puri et mali, quòd simile odori suavi et malo est, homo cum mundis (*ad mundos*) retributionum puræ et malæ eunt (*vadit*).

Persona, quæ viam illarum venarum ligavit, et opera purum et malum non reliquit (*non sivit*), quòd, [cum] illis venis (*ad illas venas*) perveniat (*perveniant*), is in mundo Entis manet.

Propter ipsum hoc, oportet, quòd primùm cor ab operibus puris et malis mundum ut fecit, in angulo solus sedeat; quòd vocem alicujus non audiat; et aliquem simul viâ (*comitem*) custoditum non habeat; et volitionem omnis rei procul faciat; et modos τȣ̃ *selouk* sciat.

Et quemadmodùm *hensi* (*magna perdix*), quòd in laqueum lapsa sit, et illum laqueum cum rostro suo ut scidit, è laqueo liberata facta, volans, seipsam cum cœlo (*ad cœlum*) pervenire facit : *Suprà, T. I, N.° IX, p. 18.*

ipso hoc modo, oportet quòd *djiw âtma* ejus etiam omnia vincula corporis ut scidit, (*et*) aperta reddidit, seipsum cum (*ad*) *tsched âkasch*, quòd principium entis ejus est, faciat pervenire.

Et quemadmodùm lampas, funiculum igniarium (*ellychnium*), et oleum, et quidquid conveniens ei est (*ad eam pertinet*), omne ut ussit, destructa fiat (*extinguitur*): ipso hoc modo, opera et mercedes operum ut ussit, et destructus (*annihilatus*) factus, *Brahm* fit.

Et aliquis, quòd, *maschghoul(i)* retentionis halitûs cultrum (*esse*) ut scivit; et mentionem τῦ *pranou* aciem cultri ut scivit; et super lapide derelictionis et separationis (*solitudinis absolutæ*) acutam et nitidam ut fecit, et omnia ligamina et vincula operum corporis, quòd, sicut funis eum ligavit, cum illo cultro funes tali modo scindat, quòd rursùs cum illis ligatus non fiat.

Omni tempore (*ubi*) ulla res propter τὸ vincire eum non manet, rursùs vinctus non fit.

Absolutum est *Oupnek'hat* TSCHEHOURKA, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

PRAM HENS,

Ex Athrban Beid (desumptum).

OUPNEK'HAT trigesimum-quartum.

*N*ARD τὸ *Brahm tschareh* ut fecit; id est, derelictionem voluptatum ut fecit, petens (*quærens*) Deum factus, antè *Brahma* ut ivit, petiit, quòd : ô digne veneratione! οἱ *djoguian*, [quòd] volentes hoc sunt, quòd *hens* eorum, id est, *djiw âtma* eorum *pram hens* fiat; id est *pram âtma* fiat; cum quâ-nam viâ eunt, quòd hanc viam obtineant, et quo modo transire faciunt (*illùc perveniunt*)? CXLIV.

Ille *Brahma* dignus veneratione, cum *Nard* (τῷ *Nard*) dixit, quòd : ô *Nard!* hanc viam tu petiisti, in hoc mundo (*ea*) valdè difficilis est, et valdè pauca inventa (*rara*) sit, nisi quòd vult Deus (*quantùm Deus voluerit*).

Aliquis, [quòd] cum (*in*) hac viâ vadit; quisquis cum hac viâ est iturus, semper purus est futurus.

(*Libri*) *Beid* ipsius hujus *porsch* magni explicationem ut fecerunt, et οἱ *Beid danan* (τῶ *Beid scii*) illam personam *maha porsch* dicunt; id est, personam magnam.

Et cor ejus, forma (*hujus*) ego sum : et ego forma cordis ejus sum.

Aliquis, quòd petens hanc viam sit, primùm oportet quòd (*librum*) *Beid* legat, et totum sensum ejus verificatum ut ostendit (*efficit*), conforme τῷ *Beid* opus ostendat (*perficiat*); et voluptates uxoris et nati ut obtinuit, et derelictionem omnium volitionum monstravit, et è mercede operis hujus mundi et

illius (*alterius*) mundi præteriit (*eam reliquit*), et liberos [et uxorem], et socium, et amicum, et propinquum, [et] fratrem præteriit, et τῦ *kahl*, et zonæ, et τῦ legere (*librum*) *Beid*, quòd præter (*aliud ab*) *Oupnek'hat* sit, derelictionem fecit, τὸ *Brahmand*, quòd totus mundus sit, derelinquat : et aliquid, quòd cum se custoditum habet; unum frustum (*panni*) propter tegumentum pudendorum, et unum lignum (*baculum*) propter τὸ pellere malum molestiæ (*damni*) : et si timorem frigoris non habuerit, frusta vetusta, quòd homines projecerint, illa ut collecta fecit, et simul juncta fecit, propter τὸ tegere (*corpus*) servata habeat : unum vas ligneum vel argillaceum, propter τὸ comedere aquam quòd necessarium est, custoditum habeat : illam quantitatem alimenti, quòd, propter τὸ servare robur corporis et viventem manere, necessarium est, ut mendicatam fecit, et seipsum in medio (*illius operis*) non vidit; cum hoc intento, quòd merces cum domino (*ad dominum*) boni operis (*eleemosinæ*) perveniat, comedat.

Et hoc *sanias* etiam modus excelsus non est.

Nard petiit, quod : ò digne veneratione ! modus excelsus (*sublimis*), quodnam est ?

Brahma præcepit (*dixit*) : modus excelsus, hoc est, quòd ; operimentum superius, et tegumentum pudendorum, et vas [aquæ] comedendæ (*bibendæ*) aptum, et lignum manus (*baculum*) etiam projiciat, et τὸ legere *Oupnek'hat* etiam prætereat (*cesset*).

Aliquis, quòd hæc præterit (*relinquit*), ei non frigus est, non calor est, ei non lætitia est, non mœror est, et non cum laudatione læto statu (*hilaris*) fit, et non cum vituperio corde captus (*tristis*) efficitur.

Corpori sex status est (*sunt*) : primus, *hasti* (*existentia*) : secundus, productio (*foràs*) : tertius, crescere : quartus, migrare

è statu cum statu (*ad alium statum*); quemadmodùm, è parvo (*homo*) juvenis fiat, et è juvene senex fiat : quintus, minui; quemadmodùm, pingue (*corpus*) macrum fiat: sextus, perditum (*destructum*) fieri.

Hæ quæque sex qualitas corporis est.

Et ille *saniasi*, quòd τȣ̃ *sanias* ejus expositio facta fuit, è diversitate et mutatione horum sex statuum, is diversus et afflictus (*dolorem patiens*) non efficitur; quòd, ei addictio corpori non mansit.

Et is non alicujus elogium faciat, et non vituperationem; et ei admiratio (*suî*) et præsumptio non sit; et ei invidia et simultas non sit; et is seipsum magnum non dicat; et qualitas, quòd in eo non sit, cum se (*illius*) rationem non faciat (*eam sibi non tribuat*); et ullam volitionem non habuerit (*non habeat*); [et cum ullâ personâ et ullâ re inimicitiam non habuerit]; et volitionem, et aviditatem, et iram, et amorem, et superbiam, et suî ipsius visum non habuerit; et ex aliquâ (*re*) læto statu (*lætus, contentus*) non sit; et recusans bonum alicujus non sit; et τὸ *ahankar* non habuerit, id est, egoitàtem non habuerit.

Hoc omne ut transire fecit (*reliquit*), corpus suum impurum et fœdatum ut scivit, ex eo (*ei*) sine addictione fiat, et sciat, quòd; hoc corpus cum igne cognitionis ussi.

Ex hoc est, quòd urere τὸν *saniasi*, post à mori (*post mortem*) prohibitum est.

Quòd, ex *akian* et sine cognitione, quòd dubium et suspicio (*indè*) simul provenit, et aliquid aliquid aliud (*esse homo*) scit, et corpus suum existentiam (*rem existentem*) transire facit (*reputat*); oportet, quòd, ex his semper separatus efficiatur, et semper forma τȣ̃ *âtmaï*, quòd scientia pura est, ipse cum seipso factus, (*sic*) maneat.

Et ille *âtma*, quies omnis (*rei*) est, et sine specie est, et secundum non habet, et forma gaudii est, et è scientiâ plenus est : sciat, quòd ; ille *âtma* ego sum ; et domus magna [mea] illud Ens magnum est; et *pranou*, quòd nomen magnum ejus est, nomen meum est; et ipsum hoc [*pranou*], zona ejus est; ipsum hoc *pranou*, *kakl* ejus est; et unum scire *djiw âtma* et *pram âtma*, et ab uno alterum separatum non scire, illa oratio ejus est : omnem rem ut reliquit, in *âtma* requiem sumat.

Ipsa hæc sunt modus τȣ̃ transire facere (*exequi*) τὸ *sanias* magnum.

Et lignum (*baculus*), quòd ei servatum habere fuit, propter τὸ pellere molestias (*damnum*), lignum *kian* et cognitionis est.

Sanias(*i*) unius *dandi* (*baculi*), ipse ille est, quòd lignum τȣ̃ *kian* habuerit; et non [quòd] lignum in manu habuerit, (*saniasi*) unius *dandi* dicunt.

Aliquis, quòd lignum purum (*solummodò*) in manu sumit, et (*in*) omnem locum vadit, et ab omni rem sumit, et comedit, et *kian* et cognitionem non habuerit; is in infernum (*inferos*) infernorum, quod obscurissimum et pessimum omnium *djehennamhaï* est, vadit : quid? (*nam*) ei τὸ extollit (*offert*, *exequitur*) purum et malum non est (*bonum aut malum facere nihil ei prodest*); et doctrinam legere, et opus cum illâ (*juxtà illam*) ut non fecit; et *kian* acquisitum non monstravit; et derelictionem et separationem (*solitudinem*) non habet; et sensus externos et internos in vinculum retentionis ut non adduxit, (*et*) vestimentum τȣ̃ *sanias*(*i*) fecit (*induit*), quòd ab homine aliquid ut petiit, edat : is, propter ventrem plenum τὸ facere, hoc vestimento ut (*se*) operuit, is viâ publicâ grassans in τὸν *fakir* et τὸν *sanias*(*i*) est, is maximus peccatorum est.

Aliquis, quòd in viâ *sanias* parvi, quod suprà memoratum

est, et hoc *sanias* magnum divisionem (*inter utrumque differentiam*) facit, is *Pram Hens* fit; id est, *djiw âtma* ejus, *pram âtma* fit.

Et hic *Pram Hens*, *djehat* operimentum suum (*esse*) scit.

Is (*Pram Hens factus*) cum aliquo (*alicui*) *salam* (*salutis precationem*), et τὸ humilis submissio, non facit; et ab aliquo expectationem τȣ̃ *salam*, et τȣ̃ humilis submissio, non habet; et opus, quòd propter τȣ̃ς *fereschtehhaï* et animas (*patrum*) statutum est, super eo (*illi necessarium*) non est; quidquid ad τὸ fieri (*futurum*) est, factum putat; et non volitionem vitæ habuerit (*habet*), et non timorem τȣ̃ mori; non aliquem antè se petit; et non aliquem à venire antè se impedimentum facit; non ei *mantr* est; et non ei *dehian* est; non ei *basna* est, id est, non ei mentio est, et non ei cogitatio imaginativa est; et non ei *maschghouli* est.

Et non ei *deharna* est; id est, attentionem ligare cum unâ re particulari : et non ei attentionem non ligare; id est, si facit, faciat : si non facit, non faciat.

Non ei (*ab eo*) aliquid separatum est; et non cum aliquâ re conjunctus est.

Non ei nox est, et non ei dies.

Non ei, tu, est; non ei, ego : id est, capacitas τȣ̃ ego et τȣ̃ tu, in eo non mansit.

Et ei quidquam non est, præter *âtma*.

Et ei una sedes propria et specificata non est : omni loco quod vesperè fiat, in illo loco (*noctem*) transigat; domus ejus est; et si unâ nocte etiam vult (*quòd in*) loco sit, in ædificio sit, quòd illo loco mortuos urunt; id est, in cæmeterio sit, vel in desolatis (*locis*), vel sub arbore è deserto.

Et propter mendicationem, post à duo *p'her* diei, quòd (*ubi*)

OUPNEK'HAT XXXIV. homines omnes escam coxerint et comederint, et fumus in domo eorum non fuerit, et ignis in domibus lumen non sit, et mendici omnes, ut mendicationem egerint, abierint; in illo tempore, propter robur (*corporis servandum*) in urbem veniat; et cum domo (*ad domum aliquam*) eat; quòd (*ubi*) aliquis eum non cognoscat, et honorem ei multum non faciunt.

Et è loco, quòd (*ubi*) petit, si (*illi*) dant, læto statu (*lætus*) non sit; et si non dant, corde captus (*tristis*) non efficiatur. Usquè τὸ (*temporis intervallo τοῦ*) mulgere lac unius bovis feminæ, in illo loco stans maneat: in hac quantitate temporis, si non dant, cum loco alio (*ad locum alium*) pergat.

Ipse hic mel et carnem, quòd τῷ *saniasi* prohibitum est, non edat.

Præter has duas res, quidquid dant, sive bonum, sive malum, comedat.

Et aurum et argentum, et diversa (*eruta et confecta è*) fodinis, si dant, cum manu non sumat, et cum illo (*in illud*) intuitum etiam non faciat.

Quicunque τῷ *saniasi*, præter granum coctum, quidquid dat, et etiam peccatum est: et quicunque ei granum coctum non dat, is etiam peccator est.

Nard petiit, quòd: ô digne veneratione! à τῷ videre aurum et argentum et gemmas, etiam *saniasi* [peccator] fiat?

Brahma dixit: *arei* (*ô*), si cum volitione (*desiderio*) intueatur, peccator fiat, et illius divisionis (*speciei*) reatûs (*peccati*) quòd dixeris τὸν *Brahman* occiderit. Et si cum his rebus (*ad has res*), è vultu volitionis, manum pervenire facit, impurus fiat: et si, volitionem ut fecit (*volens*), sumit, dixeris, sanguinem suum cum manu suâ effuderit, et *djiw âtma* suum pereuntem (*perditum*) reddiderit.

Ex hoc respectu (*idcircò*) oportet, quòd, *saniasi* has res non videat, et non (*iis*) manum faciat, non capiat, et omnes volitiones transire faciat (*relinquat*): et è molestiâ (*dolore*, *malo physico*), quòd cum eo (*ad eum*) pervenit, sine patientiâ et sine vi (*ad illud tolerandum*) non faciat (*non sit*), et in pede (*stans paratus*) τὸ pellere illud non sit: et si lætus status et gaudium cum eo (*ad eum*) pervenit, lætus non sit; et ex ullo sensu suo voluptatem non sumat: illo tempore, ipse in seipso maneat: et ille status forma gaudii est, et forma scientiæ est: seipsum [*Brahm esse*] sciat: et ei quidquam faciendum non manet, quòd faciat (*nihil ultrà illi saniasi faciendum*, *verè liber et beatus est*).

Absolutum est *Oupnek'hat* Pram Hens, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT trigesimum-quintum.

O U P N E K' H A T A R A N K,

Ex A T H R B A N B E I D *(desumptum).*

CXLV. *Supra, T. I, N.° XVII, p. 58.* *Adalak*, filius τῦ *Arn rek'heschir*, cum mundo (*ad mundum*) τῦ *Pradjapat* ut ivit, à *Pradjapat* petiit, quòd : ô digne veneratione! omnia opera quomodò transire faciam (*deseram*), quòd ullum reliquum non maneat?

Pradjapat dixit, quòd; filios, et fratres, et totam familiam, et *kahl*, et *zonam*, et *korbanha*, et τὸ legere (*libros*) *Beid*, præter *Oupnek'hat*, et τὸ legere (*discere*) omnes scientias; et septem tabulata τῦ *Behescht*, quòd, *bhou lok*, et *bhour lok*, et *sourk lok*, et *meheh lok*, et *djen lok*, et *atap lok*, sit; et septem tabulata *terræ*, quòd, *tal*, et *atal*, et *batal*, et *soutal*, et *resatal*, et *talatal*, et *mahatal*, sit; cum toto *Brahmand*, quòd totus mundus est, transire faciat (*derelinquat*).

Illud quod custoditum habere (*servandum*) est, [hoc est], unum *dand*, quòd ligneus baculus sit; et unum frustum (*panni*), propter tegumentum pudendorum: et deindè reliquum transire faciat.

Et ignis, quòd propter tres (3) tribus (*tria vitæ genera*) determinatus est; quòd, unum (*vitæ genus*), *Brahm tschari*, id est, petens (*quærens*) verum; secundum, *Kerhest*, quòd dominus familiæ sit; tertium, *Ban parast*, quòd in deserto (*vitam*) transigens sit: illos tres (3) ignes uno loco ut fecit (*simul junxit*), in stomachum suum projiciat.

Kaïtri, quòd *kalmeh* (*verbum*) unificationis est; illud etiam in igne linguæ ut urere fecit, in corde custoditum habeat; id est, super linguam non adducat (*illud non pronunciet*).

Et *zonam* ut avulsit, in pulverem vel in aquam projiciat.

Et in sub ramo et folio arborum mansionem ut effecit, et derelinquens omnes voluptates et familiam factus, in illo (*statu vitam*) transigat.

Et ullam divisionem (*speciem*) pixidis (*vasis*) servatam non habeat.

Et paleam etiam collectam ut fecit (*quam collegerit*), non transire faciat [1] (*ei non parcat*).

Et cum ullâ personâ τὸ simul viâ (*esse*, *comitatum*, *societatem*) non faciat.

Hoc *Pradjapat* dixit.

Et ullum votum non pronunciet (*cuiquam non benè precetur*); et invitationem non faciat : et tribus tempore (*temporibus*), quòd, manè, et media dies, et vesperè sit, lavationem faciat : et cum loco (*vice*) [τῦ *sandhiai*, *id est*,] orationis, semper in *âtma* destructus (*annihilatus*) factus, (*sic*) maneat.

Et si propensio τῷ aliquid legere, ei simul provenit, τὰ *Oupnek'hat'haï* τῶν quatuor *Beid*, quòd τὰ *dïat* unificationis est, repetitâ vice legat.

Desiderium suum in τῷ *Brahm* habeat, et zonam præscriptam projiciat.

Quicunque hoc modo intelligit, quòd, ego omne transire feci, ego omne transire feci, ego omne transire feci; is cupiditatem carnalem, et volitionem, et iram, et lætum statum, et concupiscentiam (*aviditatem*), et amorem mundi, et suî ipsius ostensionem (*ostentationem*), et superbiam, et mendacium, et alia faciat transire (*derelinquat*); [et] dicat : ô omnia animantia! à me non timeatis : vos, forma mea estis : et ligneum baculum tempore quo sumit, cum illo ligneo baculo

1. *Ms.* nat. *negah na darad*, *servatam non habeat.*

OUPNEK'HAT XXXV. dicat, quòd : quemadmodùm *Andr* instrumentum bellicum habet, te cum loco (*vice*) illius (*instrumenti*) custoditum habui : et frustum (*panni*), tegumentum pudendorum, quòd (*quandò*) ligat, et cum illo (*illi*) frusto dicat : te propter τὸ servatum habere pudorem meum servatum habui.

Alimentum, sine illo quòd voluptatem ejus sumat, cum respectu τοῦ (*propter* τὸ) pellere famem, sicut medicinam comedat.

Et quatuor res [1], quòd propter seipsum servatum habuit, quòd derelictio voluptatis, et non occidere animans, et aliquid servatum [non] habere cum seipso (*sibi*), et rectitudo sit, quibusque quatuor dicat, quòd : quemadmodùm ego omne ut reliqui vos servatas habui, vos etiam me custoditum habeatis.

Has omnes actiones ut fecit, tribus (3) vicibus dicat, quòd; ego omne ut transire feci (*reliqui*), (τοῦ) sanias (*statum*) sumpsi, *sanias* sumpsi.

Post ab his rebus (*posteà*), propter τὸ sedere, et dormire, terram electum faciat (*sumat*); et propter τὸ edere aquam vas argillaceum, vel vas cucurbitinum, vel vas ligneum, servatum habeat.

Si vult quòd in uno loco stationem exequatur (*commoretur*), usquè ad (*per*) quatuor menses pluviæ [2] uno loco stationem ostendat (*resideat*), et octo mensibus aliis solus redditus fiat (*habitet*).

Et si quatuor mensibus vult, quòd stationem non exequatur, duobus mensibus *savan* et *bhadvan*, quòd tempus violentiæ τοῦ

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 361, 362.

1. Ultimus τοῦ *sanias*, seu perfectionis, gradus : voluptatem quamcunque relinquere; nullum ens vivens destruere; nihil sibi servare; uni recto intentum esse.

2. Temperies climatis, ubi *Oupnek'hat* confectum est : quatuor menses pluviæ; duo, *savan* et *bhadvan*, pluviosiores.

pluere est, stabilis (*residens*) fiat : his duobus mensibus, quòd dictum fit (*qui dicti sunt*), omninò uno loco maneat. OUPNEK'HAT XXXV.

Et absolutum est *Brahmen*, et opera (*libri*) *Beid*.

Brahmen.

Legere (*librum*) *Beid*, et opera (*libri*) *Beid*, (*saniasi*) transire faciat (*cesset*) : et omnem familiam, et omnes relationes (*respectus*, *attributiones*) transire faciat : in pagos et urbes non vadat : et ampliùs à sexdecim (16) bucceis (*plus quàm sexdecim bucceas*) escæ non edat; si minùs edit, meliùs. CXLVI.

Et propter emendicationem, vas, vel manum suam faciat, vel ventrem suum ; propter τὸ sumere escam, manum ; et propter servatam habere, ventrem : et si cum manu non capit (*in manu non retinet*), et è terrâ cum ore suprà habeat (*ad os attollat*, *in os projiciat*). *Suprà*, N.° *CXXXVIII*, p. 247, 248.

Et in domo, quòd (*ad quam*) propter mendicationem vadit, petitionem non faciat (*nihil petat*); et usquè ad tempus τȢ mulgere (*temporis spatio quò mulgere possunt*) unam feminam bovem expectationem faciat. Si dant (*aliquid*), melius : si non dant, cum loco alio (*ad locum alium*) eat.

Et si opus petitione (*mendicatione*) sit, tribus (3) vicibus *pranou* cum voce altâ ut dixit, cum homine (*dominum*) domûs audire faciat : et mendicationem in tribus (3) domibus usquè ad quinque domos, vel septem domos, faciat.

Si aliquid non obtinet, fame laborans maneat : et mendicationem ut fecit, in urbe non maneat; et cum desertis (*ad deserta*) eat.

Ex hac divisione (*hac specie*) τȢ *sanias* et *fakiri*, gradum excelsum τȢ *Beschn*, quòd maximus graduum est, obtinent.

Ille gradus est, quòd, secùs à doctis et *keanian*, persona alia (*eum*) non obtinet et non videt.

OUPNEK'HAT XXXV.

Et *keanian* eum omni loco circumdantem, et omni loco [plenum], sicut *ákasch*, vident.

Et *Brahm danani* (*Brahm scii*), quòd præceptum et consuetudinem ut reliquerunt, in τῷ videre (*illum gradum*) pulchritudinem suam (*consistere*) arbitrantur, illi, cum illo gradu magno (*ad illum gradum magnum*), quòd gradus τῦ *Beschn* est, id est, divinitatem perveniunt.

Et modus liberationis (*absolutæ*), ipsum hoc est : et ipsum hoc præceptum (*libri*) *Beid* est, et ipsum hoc præceptum (*libri*) *Beid* est.

Et si vult quòd è cum loco adducere (è τῷ *exequi*) opera, cum (*ad*) *sanias* perveniat, oportet quòd, cum omnibus modis et operibus quatuor classis (*generum vitæ*), quòd suprà memoratum fit, opus ut ostendit, et cum loco adduxit (*ea executus est*), patrem et matrem, et omnem familiam, è seipso læto statu (*contentos*) ut reddidit, et cum *fokera* (*fakiris*) opera misericordiæ (*largitiones*) ut fecit, ignes, quòd memoratum factum est (*memorati*), illos cum igne stomachi unum ut scivit, et *kahl*, et zonam ut procul fecit, filium (*suum*) ut petiit, et vultum ejus vidit, cum eo (*illi*) dicat, quòd : tu *Brahm* es; tu *korban* es; tu omnes mundi es; et omne tu es; et desideria mea omnia in te ingressa.

Suprà N.° CXXXVIII, p. 243, 244.

Et aliquis, quòd filium non habuerit, hæc verba cum seipso ut dixit, è domo exeat : primùm è domo cum latere (*ad latus*) orientis vel latere septentrionis exeat : et propter τὸ operire seipsum frustum vetus (*panni*), quod habuerit, simul viâ (*secum*) sumat, vel folio arborum (*se*) tegat : et famem trahat (*patiatur*) ; et non sinat quòd corpus suum obesum fiat : semper in *maschghouli* veri (*Entis*) sit : quoad sit (*quandiù vivet*) hoc modo sit.

Absolutum est *Oupnek'hat* *Arank*, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT KIN,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum)*.

PETITORES (*consultores*) τȣ̃ *Pradjapat*, à *Pradjapat* petierunt, quòd; cor cum mandato et volitione quòd (*cujus*) motum facit, et iens (*palpitans*) fiat? et *pran*, quòd principium omnis est, cum mandato et volitione quòd (*cujus*) motum facit, et iens fiat? et loquela, cum mandato et volitione quòd (*cujus*) actionem suam facit? et oculus et auris, cum dicto (*ad dictum*) cujusnam *mokel* actionem suam facit (*faciunt*)? CXLVII.

Pradjapat dixit: auris, cum mandato auris aurium; et cor, cum (*mandato*) cordis cordium; loquela, cum (*mandato*) loquelæ loquelarum; et *pran*, cum (*mandato*) τȣ̃ *pran* τῶν *pranha*; et oculus, cum (*mandato*) visûs visuum, [actiones suas faciunt].

Quisquis hunc *mokel* τῶν *mokelha*, quòd lux[1] lucum est, scit, illi docti (*ille doctus*) firmo et stabili passu, post à τῷ relinquere corpus, sine cessatione, et *makt*, et liberatus (*absolutè*) fiant (*fiat*).

Et illud Ens est, quòd cum eo (*ad illud*) visus non pervenit; et loquela cum eo non pervenit; et cor cum eo non pervenit.

Omni tempore quòd (*cùm*) à corde intellectum non sit, et cum scientià intellec um non sit, id quomodò potestas invenit (*obtinere*)? id à sciendis et non sciendis celsius est.

È magnis præcedentibus hoc modo audivimus, quòd; ens,

1. In meo *ms. az nour nourha ast*, *è luce lucum est*: *in ms.* nat. *nour nourha ast*, *lux lucum est*.

quòd loquela cum eo (*ad illud*) non pervenit, et id cum loquelà pervenit (*ei actionem dat*), ipsum illud *Brahm* (*esse*) scias.

Et quidquid cum loquelà intrat (*sermone dici potest*), *Brahm* non est: is sine fine est: et illud quod cum loquelà intrat, finem habet: et illud quod finem habet, *Brahm* non est.

Ens, quòd, cor cum eo non pervenit, id cum corde pervenit, ipsum illud *Brahm* (*esse*) scias.

Quidquid cum corde (*in cor*) adductum fit, illud *Brahm* non est: is sine fine est: et illud quod cum corde pervenit, finem habet: et illud quod finem habet, *Brahm* non est.

Et ens, quòd visus (*ad illud*) non pervenit, et id cum visu pervenit, ipsum illud *Brahm* (*esse*) scias.

Quidquid cum visu intrat, [illud *Brahm* non est: is sine fine est: et illud quod cum visu intrat], finem habet: et illud quod finem habet, *Brahm* non est.

Ens, quòd cum eo auditus non pervenit, et id cum auditu pervenit, id *Brahm* (*esse*) scias.

Quid? (*nam*) quidquid cum auditu intravit, illud *Brahm* non est: et is sine fine est: et illud quod cum auditu intrat, finem habet; et illud quod finem habet, *Brahm* non est.

Et ens, quòd motus *τȣ̃ pran* cum eo non pervenit, [et id cum *τῷ pran* pervenit], et *pran* cum eo (*ejus ope*) motum facit, id *Brahm* (*esse*) scias.

Et quidquid motus *τȣ̃ pran* cum eo pervenit, illud *Brahm* non est: is sine fine est: et illud, quòd motus *τȣ̃ pran* cum eo pervenit, finem habet: [et illud quod finem habet], *Brahm* non est.

O discipule! si tu cum intellectione (*comprehensione*) es, quòd; senex (*doctor*) meus benè intellexit, hæc intellectio tua quidquam non est: quid? (*nam*) (*te*) ipsum, et senem

(*tuum*) ipsum, et intellectionem senis (*tui*) ipsius, separatum, separatum reddidisti : intellectio bona, illud est, quòd (*te*) ipsum *Brahm* (*esse*) scias.

Oportet quòd intelligentem, et intellectionem, et intellectum factum (*rem comprehensam*), unum cognoscas.

Et deindè, si in τοῖς *Fereschtehha*, *Brahm* [personalisatum (*particularisatum*) et] comprehensum [in uno] scis, hoc etiam culpa est (*error à vero, hallucinatio est*) : quid? (*nam*) is in omni est.

Si tu scivisti, quòd; ipse hic (*Brahm*) ego sum; ipsum hoc verum est; ipsum hoc *Brahm* est : intelligis?

Discipulus dixit : ego non intelligo.

Senex dixit : si non intelligis, quomodò dixisti, quòd; ego non intelligo? quòd (*nam*) ex ipso hoc dicere te, scitum fiat, quòd (*te*) ipsum ut intellexisti, insuper dixisti, quòd; ego non intelligo. [1]

Proindè duas res intelligis; unam, (*te*) ipsum; et alteram, non intelligere (*te*) ipsum.

Porrò (*deindè*) utraque intellectio (*comprehensio*) in te firma fit; et intellectio, forma τῶ *Brahm* est.

Proindè τὸν *Brahm* intelligis, cùm dicis, quòd : τὸν *Brahm* non intelligo.

In medio hujus conventûs, quòd (*ubi*) nos sedentes sumus, quicunque seipsum intelligit, (*dicens*) quòd; ego non intelligo; ipsum illud ut intellexit, cum ipsâ hac quantitate (*tantumdem*) intellexit.

Et quicunque dicit, quòd; ego intellexi, is non intellexit : quid? (*nam*) intellectio cum eo (*ad eum*) non pervenit.

---

1. Qui dicit se non intelligere, duo intelligit : 1.° seipsum rectè cognoscit; 2.° scit se non intelligere : subtilis, at recta ratiocinatio.

OUPNEK'HAT XXXVI. Et quisquis non intelligit, is intelligit; quisquis intelligit, is non intelligit.

Quisquis intelligit, expositionem non facit (*nihil foràs prodit*): quisquis expositionem facit, is non intelligit; τὸ intelligere eum, non intellectio est; et τὸ non intelligere eum, intellectio.

Quicunque hoc modo intelligit, is sine cessatione fit, et is liberatus (*absolutè*) fit, et cum perfectione (*ad perfectionem*) roboris et magnitudinis suæ pervenit.

Et illud quod dixerunt : cognitio causa liberationis (*absolutæ*) est; ipsum hoc est cognitio, quòd cognoscere (*se*)*ipsum* est; et liberatio (*absoluta*), pervenire cum seipso (*ad seipsum*).

Si tu hoc modo intelligis, verum et rectum (*ens*) es : si hoc modo non intelligis, non est (*non existens*) et vanus (*falsus, nihil*) es.

Quisquis in omni id (*ens summum*) intelligit, is hunc mundum quòd (*ut*) transire fecit (*prætergressus est*), liberatus (*absolutè*) et sine cessatione fit.

[*Brahmen.*]

Kessah (*Narratio*) *productionis.*

CXLVIII. Tempore, quòd inter τοὺς *Fereschtehha* et τοὺς *Djenian* litigatio et bellum fit (*fuit*), οἱ *Fereschtehha* victoriam obtinuerunt; sciverunt, quòd : victoriam nos fecimus : sed hanc victoriam *Brahm* cum illis dederat.[1]

Suprà, T. I, N.° V, XXIII, p. 16-18, 107-113.

Creator scivit, quòd, hi in cor suum superbiam simul

1. Angeli (*Fereschtehha*) victoriam, Dei (*Brahm*) ope ex dæmonibus (*Djenian*) partam, sibi tribuunt.

Vetus, apud Indos, angelorum in mundi exordio superbiæ et lapsûs memoria.

provenire faciant : quisque unus è τοῖς *Fereschtehha* in medio unus alterius (*unus coràm altero*), in sine verificatione (*agnitione, confessione veritatis*) fuerunt; et jurgia et contentio in medium horum lapsum (*lapsa*) : et quisque qualis (*unusquisque*) dicebat : hanc victoriam ego feci (*hujus victoriæ auctor ego sum*).

Creator, cum respectu τοῦ (*propter τὸ*) amovere contentionem inter (*eos*), cum figurà mirabili τοῦ *Adam* (*hominis*), qui dignus veneratione fuit, apparens fuit; et οἱ *Fereschtehha* eum non cognoverunt.

Cum *mokel* igne (*ad mokel* ignem), quòd lumen ejus viam monstrans eis et omni (*enti*) est, cùm ivissent, dixerunt, quòd: ô ignis, viam monstrans! ut iveris, intelligas (*scias*), quòd hic *Adam* novus, quod productus factus, quis est?

Ignis acceptationem (*approbatum*) ut fecit, ivit; et quidquam ab illo digno veneratione non potuit petiit (*petere*).

Illa figura, digna veneratione, ab igne petiit, quòd; tu quis es?

Responsum dedit, quòd, ego ignis sum; ego lumen faciens sum.

Ille dignus veneratione petiit, quòd in te quæ vis et potentia est?

Ignis dixit : in me hæc vis est, quòd ego omnem rem possum ussit (*urere*).

Ille dignus veneratione, paleam ut avulsit, antè eum posuit, [et dixit], quòd : hanc uras.

Ille ignis, quamlibet quantitatem potentiæ et roboris quam habuit, propter τὸ urere facere illam paleam, cum opere (*in opus*) adduxit : et illam unam pennam (*jubam, barbam*) paleæ non potuit ussit (*urere*).

OUPNEK'HAT XXXVI.

Pudefactus ut venit, cum τοῖς *Fereschtehha* dixit, quòd: ego hanc figuram mirandam non possum intellexit (*comprehendere*).

Oi *Fereschteh* antè ventum ut iverunt, dixerunt : ô vente! tu, ut iveris, verificationem hujus figuræ mirandæ τῶ *Adam* ostende, quòd; hæc quæ est?

Ventus, approbatum ut fecit, antè illum dignum veneratione ivit, et quidquam ab eo non potuit petiit (*petere*).

Ille dignus veneratione à vento petiit, quòd; tu quis es?

Responsum dedit, quòd : ego ventus sum; ego vadens inter terram et cœlum sum.

Ille dignus veneratione petiit, quòd; in te quæ vis et potentia est?

Ventus dixit : ego suprà habens (*attollens*) et volare faciens omne sum.

Ille dignus veneratione, cum modo præcedenti (*eâdem ratione*) paleam ut avulsit, antè eum posuit, [et dixit], quòd; hanc suprà habeas (*attolle*), volare facias.

Ventus quamcunque quantitatem roboris et potentiæ quam habuit, propter τὸ suprà habere et volare facere illam paleam, cum apparitione (*ad apparitionem*) adduxit (*exhibuit*), illam unam pennam paleæ non potuit volare fecit (*facere*).

Oi *Fereschtehha* antè *Andr* ut iverunt, dixerunt, quòd; ô rex nostrûm, vos, ut iveritis, verificationem hujus figuræ ostendatis; hic *Adam* mirandus, dignus veneratione quid est?

Andr approbatum ut fecit, antè illum dignum veneratione ivit : et cùm, τῷ solummodò advenire τὸν *Andr* ille dignus veneratione, sine illo quòd *Andr* aliquid petat (*petierit*), statim absconditus fit (*fuit*).

Andr, cum loco (*vice*) *Adam* (*hominis*), feminam suavis

figuræ vidit, quòd nomen ejus *Aouma* [1] fuit; et cum figurâ τῆς *Parbati*, quòd uxor et potentia [2] τȣ̃ *Maha diw* est. OUPNEK'HAT XXXVI.

Andr ab illâ feminâ petiit, quòd; hic *Adam* (*homo*) mirandus, [quòd in hoc loco] fuit, et absconditus fit, quòd (*quis*) fuit?

Femina, quòd *Ama* [3] nomen habuit, dixit, quòd; hic *Brahm* fuit; id est, creator fuit. Victoriam (*in* τȣ̃ς) *djenian*, quòd vos cum vobis ipsis attributionem (*ejus*) dedistis, et ex illâ victoriâ læto statu (*contenti*) eratis, ille faciens hanc victoriam fuit.

Andr scivit, quòd hic *Adam* (*homo*) mirandus, dignus veneratione, creator fuit.

Cum ipsâ hac causâ (*hac de causâ*) hi tres *Fereschtah*, quòd, ignis, et ventus, et *Andr* sint, cum (*ad*) *Brahm* pervenerunt, et magnus (*magni*) τῶν *Fereschtegan* fuerunt : et in medio horum trium (3) *Fereschteh*, *Andr* major fuit : quid? (*nam*) primus is illum dignum veneratione intellexit, quòd *Brahm* est.

Et hic (*liber*) *Beid* sermo ipsius illius digni veneratione est, quòd, similis fulguri, ab intuitu absconditus fuit.

In medio collectionis sensuum ipse hic *djiw âtma*, similis capiti (*summitati capitis*, *vertici*) τȣ̃ *Brahmi* est, quòd, cum figurâ *Adam* (*hominis*) apparens redditum fuit : in medio corporis *Adam* (*hominis*) ipsum hoc cor, lumen faciens, et volitionem faciens est : ipsum illum *Brahmi*, quòd, cum figurâ *Adam* (*hominis*) mirandi apparens fuerat, et è volitione ejus ἡ *Aouma* producta reddita fuerat : et ipsum hoc cor, quòd cum

---

1. Fortassè legendum, *Aouhâ* (*Eva*, *Khava*). *Ms.* nat. *Ama.*

2. Uxor τȣ̃ *Deiouta*, illius potentia est, illius sunt attributa. Vide *infrà*, *N.° CLX*, *fin.*

3. *Ms.* nat. *Aouhâ* (*Eva*, *Khava*).

OUPNEK'HAT XXXVI. *djiw âtma* unum est; illud *Brahm* ut scivit, cum eo (*ei homo*) *maschghouli* faciat.

Quisquis hoc verbum, quòd memoratum factum, scit, et cor, et *djiw âtma*, *Brahm* (*esse*) ut scivit, *maschghouli* facit, is amicus omnium animantium efficitur.

Omnes *Fereschtehha* cum *Andr*, quòd rex omnis (*rei*) est, dixerunt, quòd; τὸ *Oupnek'hati* hunc *maschghouli*, ex illo sciamus et intelligamus, (*illud*) cum nobis (*nos*) edoctos faciatis.

Andr dixit : mortificationem (*pœnitentiam*) faciatis; et retentionem sensuum faciatis; et opera pura, cum sinceritate, congruenter (*libro*) *Beid* faciatis; et (*librum*) *Beid* legatis; et illud quod conveniens τῷ *Beid* est, cum loco adducatis (*exequamini*); et rectitudinem, quòd principium omnis est, professionem (*artem vestram*) faciatis : ipsum hoc *Oupnek'hat* est; id est, viam monstrans veri.

Quisquis hoc *Oupnek'hat* scit, is omnia peccata sua ut procul fecit, in sede (*mansione*, *loco*) magnâ stabilis (*perseverans*) efficitur.

Absolutum est *Oupnek'hat* KIN, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

KIOUNI[1],

Ex A*THRBAN* B*EID* (*desumptum*).

TADJ *Serousch* nomine *rek'heschir*, propter τὸ obtinere CXLIX.
mercedem operis τῦ *korban*, quòd in eo quidquid habitum sit, omne oportet dedit (*dare*), et cum loco attulit (*quidquid habueris dare et afferre præceptum est*); is omnem supellectilem suam (*mobilia sua*) ut vendidit, (*et*) boves emit, cum omnibus *Brahmnan* dedit. Hi boves, quòd cum *Brahmnan* dedit, senes (*vetusti*) et debiles erant.

Hic *rek'heschir* filium habebat, *Tadjkita* nomine :

Cum illo quòd (*etsi*) parvus anno (*annis*) erat, et non adultus, tempore quòd vidit, quòd pater ejus hujus generis boves, quòd à generare etiam manserant (*cesserant*), propter τὸ dare τοῖς *Brahmnan*, attulerat; cum corde attulit (*in se cogitavit*), quòd, pater meus hujus modi boves, quòd attulit, cum hominibus (*eos hominibus*) det, bonum non est. Is petitionem mercedis puræ habet (*mercedem puram quærit*); et cum τῷ dare hujus modi boves, cum mundo (*ad mundum*) est iturus, quòd in illo loco mercedem puram et gaudium non obtineat.

Rursùs cum corde attulit, quòd; quidquid habebat, ipse dedit; si me etiam in viâ Dei (*propter Deum*) dat, fortassè quòd mercedem puram obtineat.

Et in hac intentione ante patrem ut ivit, cum patre dixit : ô pater! me cum quo (*cui*) es daturus?

---

1. Samskreticè, *Khmihi*, *magnus*, *magni momenti* : vel, *Kâmanâ*, *animi motus*, *aliquid intendere*.

Suprà, Tom. I, *N.° III*, *p.* 14, *K'hiouni*.

OUPNEK'HAT XXXVII.

Cùm pater responsum non dedit (*non daret*), hoc verbum tribus (3) vicibus repetitum fecit.

Pater, obsistens (*succensus*) factus, dixit: te cum rege *Almout* (*mortis*) sum daturus.

Hoc à patre ut audivit, *Tadjkita* cum se cogitationem fecit, quòd; ego ex omnibus discipulis et filiis patris melior sum; defectus meus quis est, quòd pater hoc modo dixit? quodnam lucrum (*emolumentum*) ex τῷ dare me cum rege *Almout* cum eo (*ad eum*) est perventurum?

Tadjkita [patrem] ex illo verbo, quod è vultu iræ è linguâ superattulerat (*eduxerat*), cogitabundum factum [vidit]; cum patre dixit: ô pater! vos intuitum super patres vestros facite. Quidquid dixerunt, rursùs ab illo non reversi sunt (*retrocesserunt*). Nunc etiam modus purorum ipse hic est. Quidquid productum fuit, postremò (*tandem*) corruptibile (*caducum*) fiat. Quemadmodùm fruges productum factæ, virescunt, post ab illo (*posteà*) siccum fiant; ipso hoc modo est occupatio (*cursus rerum*) hujus mundi meticulosi. Proindè, illud quod dictum (*dixistis*), quòd: te cum rege *Almout* sum daturus; me cum eo (*ei*) da, et (*vos*) ipsos mendacium loquentem non redde.

Pater dixit, quòd; te antè regem *Almout* misi.

Et *Tadjkita* antè regem *Almout* ivit.

Quandò cum mansione (*ad mansionem*) regis *Almout* pervenit, rex *Almout* in domo suâ non erat: cum loco (*in locum alium*) ierat.

Tadjkita tribus (3) *diebus* in mansione ejus ut mansit, et quidquam non edit, et non bibit.

Cùm rex *Almout* cum domo suâ (*in domum suam*) venit, homines domûs cum rege (*regi*) *Almout* dixerunt, quòd; ô

Brahman, quòd in domo alicujus quod hospes fiat, similis igni est, quòd illum oportet cum aquâ benevolentiæ infrà sedere faciat (*extinguant*).

Oportet quòd nuncium (*notitiam*) ejus sumant (*sumas*), et cum eo hospitalitatem facias (*exerceas*) et propter τὸ pedes lavare ejus aquam feras : quòd, in domo τῦ sine intellectu, quòd *Brahman* hospes fiat, et fame laborans maneat; is nuncium τῦ *Brahman* non capit, et benevolentiam non facit; spes ejus è latere (*semota*) fiat, et aliquid quod venit cum intentione (*ad mentem*), cum manu ejus non veniat, et è benedictione societatis purorum sine participatione maneat; et si (*is*) ipse verbum purum dicit, in cordibus indicium (*impressionem*) non faciat; et è mercede operis τῦ *korban* et operum misericordiæ etiam orbatus efficiatur; et nati et opes ejus minus fiat: cum hac divisione calamitatum (*his diversis adversitatibus*) obnoxius fiat.

Rex *Almout* hoc ut audivit, antè *Tadjika* cùm ivisset, dixit: ô *Brahman*, digne τῷ humilis submissio! et ô hospes venerande! ex hoc quòd tribus (3) diebus in domo meâ famem patiens et sitim patiens mansisti, peccatum meum condona : et τὸ humilis submissio meum tibi est : mala dimissio (*via*) mea è benedictione tuâ procul efficiatur! et mihi lætus status sors fausta fiat! cum tribus (3) noctibus in domo meâ manseris, tres (3) res, quod desiderium tuum sit, à me postula.

Tadjkita dixit: mœrores, quòd pater meus è τῷ venire me cum antè te, simul (*in se*) provenire fecit (*expertus est*); quòd, status filii mei quis est futurus? illos ab eo procul facias, et cum læto corde reddas : ira, quòd pater meus habuit [super me], illam etiam à patre meo è latere reddas (*amoveas*); et me quòd rursùs antè patrem mittas (*si miseris*), hoc modo mittant

 (*mittas*), quòd pater me non sciat (*non arbitretur*), quòd antè vos ut non venerim è viâ reversus sum, et sciat, quòd vos rursùs me antè patrem misistis. O rex *Almout!* unum desiderium meum hoc est.

Rex *Almout* dixit: pater tuus, cum dicto meo (*ad dictum meum*), quemadmodùm primùm à te (*tui*) contentus fuit, nunc etiam contentus est futurus; et cum tranquillitate somnum est facturus; et ira ejus procul est futura; et te quòd ex ore mortis liberatum redditum est visurus, et læto statu est efficiendus: hoc desiderium tuum superattuli (*adimplevi*).

Tadjkita dixit: *Behescht*, quòd in illo ullus timor non est, cum respectu illo (*ideò*) quòd vos, (*qui*) rex *Almout* es, in in illum locum introitum non habetis, et in illo *Behescht* à senectute observatio (*recogitatio*) non est (*senectus ibi non videtur*); et homo illius loci à fame et siti liberationem adeptus, et sine tristitiâ factus, semper in gaudio fuit: et *korbani*, quòd, à τῷ facere illud, cum (*ad*) hujus modi *Behescht* perveniunt, et vos hoc *korban* scitis, cum me edoceatis; quòd ego fiduciam absolutam cum vobis (*in vobis*) habeo; et personæ, quòd cum illo (*ad illum*) *Behescht* perveniunt, *Fereschteh* factæ, sine cessatione fiant. Hoc desiderium secundum meum est.

Rex *Almout* dixit: ego illud cum te edoctum faciam: intelligas. Ex illo *korbani*, quòd, cum mundo (*ad mundum*) sine fine perveniunt, ὁ *mokel* illius *korban* figura totius mundi est: et ille *mokel* in medio cordis sciorum (*scientium*) est; et ille *mokel* priùs ab omni fuit.

Modus operis τῦ *korban*, quemadmodùm in *Beid* est, cum eo (*eum*) edocuit.

Tadjkita omne memoriâ ut cepit, denuò cum rege *Almout* audire fecit (*omne illi recitavit*).

Cum τῷ comprehendere eum, læto statu (*contentus*) fuit; quòd, illud quod edoctum (*te*) feceram, benè intelligis; et dixit: propter illud quòd ego à te læto statu (*tuî contentus*) fui, et unam rem aliam etiam cum te (*tibi*) dabo; quòd hoc opus cum (*sub*) nomine tuo in mundo celebre (*cognitum*) fiat.

Et unam coronam precariam (*globulorum sacrorum seriem*), quòd in eâ utilitas plurima sit, et diversa commoda (*emolumenta*) facit advenire, cum eo (*illi*) dedit: et nomen hujus *korban*, congruenter τῷ nomini *Tadjkita*, *Tadjkit* transire (*currere*) fecit; et dixit: quisquis tribus (3) vicibus hoc *korban* legit, et intelligit, et facit, [patrem,] matrem, et *ostad* (*præceptorem*) placentes (*gratos*, *contentos*) habet: tria (3) opera pura, quòd, opera misericordiæ, et *korban*, et τὸ *Beid* legere sit, cum loco affert (*exequitur*), et, à τῷ ire in mundos abjectos (*infimos*), et mori, liberatus fit.

O' *mokel* figura totius mundi, quòd cum igne hujus *korban* unum est, è *Brahmi*, quòd forma τȣ̃ *Haranguerbehah* est, productus fuit: et hic *mokel* sciens omne est, et lumen est, et dignus veneratione est.

Eum à τῷ *Beid* ut scivit, et certitudinem acquisitam fecit, (*homo*) quietem obtinet; quòd illa quies in expositione non continetur (*explicari*, *describi non potest*).

Et ipsum hoc *korban Tadjkit* (*nominatum*), quisquis, ut legit, et comprehendit, et opus fecit, et omne negotium (*ingrediens*) illius in seipso imaginando (*sibi*) repræsentat; à laqueis operum malorum, et non scientiæ, [et erroris per incuriam], et volitionis, et iræ, et invidiæ, et aliud est (*aliorum*), in ipso hoc mundo è vinculis horum liberatus factus; et à tristitiâ liber redditus, cum (*ad*) *Behescht* ut ivit, in gaudio æterno manet.

OUPNEK'HAT XXXVII. Et hoc *korban*, quòd in desiderio secundo à me petieras, et illud faciens pervenire cum (*ad*) *Behescht* est, semper hoc *korban* cum (*de*) nomine tuo sunt dicturi.

Et dixit : desiderium tertium à me postula.

Tadjkita dixit : quòd desiderium tertium meum hoc est, quòd : in medio loquentium (*oratorum*, *disserentium*) contrarietas est. Plures dicunt, quòd : quidquid est, ipsum hoc corpus est : hoc quòd (*quandò*) præteriit, ampliùs ultrà quidquam non est : et τὸν *djiw âtma* à corpore separatum non sciunt : et cum τῷ perire corpus, id etiam corruptibile (*evanidum*) sciunt. Et plures dicunt, quòd *djiw âtma*, à corpore, et intellectu, et corde, et sensibus separatus est : post ab evanidum (*destructum*) esse corpus, *djiw âtma* cum mundo (*ad mundum*), quòd conformis [operi (*suo*)] sit, pergit. Ego volo, quòd vos mihi directionem faciatis, ut super (*in*) veritatem horum duorum penetrare obtineam; quòd, quodnam verum est, et quodnam falsum.

Suprà, T. I, N.° XX, p. 86, 89, 96. Rex *Almout* dixit : in hoc verbo (*in hac re*) τοῖς *Fereschtehha* etiam dubium lapsum est (*accidit*) : et hoc verbum valdè subtile est; cum comprehensione (*in comprehensionem*) non intrat. O *Tadjkita!* aliquid aliud postula; et me in responso (*quoad responsum*) huic quæstioni absolutum (*exemptum*) habe.

Tadjkita dixit : ô rex *Almout!* vos ipse dixisti, quòd; hoc verbum subtile est; οἱ *Fereschtehha* etiam in hac (*re*) in dubium ceciderunt; et cum facilitate comprehensa non fiat. Porrò ego similem vobis directorem è quo loco sum obtenturus, qui me edoctum faciat, et ego è dubio superveniam (*exeam*)? desiderium magnum meum hoc est, et ego simile huic desiderium aliud non habeo.

Rex *Almout*, propter institutionis sinceram petitionem ejus,

dixit, quòd; multiplicitatem puerorum, et longitudinem vitæ illorum à me postula; quòd, quisque unus cum centum annis vivens maneat: et mundum, et opulentiam (*ejus*), et elephantem, et equum, et aurum, et regnum totius mundi, à me pete: et longitudinem vitæ tuæ ipsius tantùm quantùm voles à me pete; et simile his quidquid vis à me pete: præter hoc desiderium tertium, quod fecisti (*exhibuisti*), quidquid vis cum te (*tibi*) dabo: et quodlibet petitum, quòd in hoc mundo non obtinendum est, à me postula; et dubium non affer, quidquid petieris, ego tecum (*tibi*) dabo et possum dedit (*dare*). Et has *hourha* (*virgines cœlestes*), et equitatus, et instrumenta tractantes, et canentes, quòd ulli homini facile non est (*sibi comparare*), et antè me paratum (*præstò*) est, à me sume, et servitium tuî ipsius (*illis*) præcipe: sed hoc verbum à me non pete; quòd, post à morte quid fiat: et verbum mortuorum (*à mortuis*) aliquis non petiit (*illos nemo de præsenti actuali eorum statu interrogavit*).

Tadjkita dixit: ô rex *Almout!* hæc quod vos dixistis, à me pete, cum (*in*) gradu evanidum fiendi (*τῦ ad pereundum fieri*) est, quòd scitum non est, quòd hæc usquè ad cras sunt mansura, vel non sunt mansura. Quisquis hæc vult (*postulat*), propter tranquillitatem [suam] postulat: et hæc ipsa minùs facientia virtutes et sensus sunt (*illa minuunt*): ab his quæ tranquillitas?

Vos, quòd dicitis, quòd, longitudinem vitæ petas; cùm postremò (*tandem*) moriendum sit, è longitudine vitæ quid lucrum (*lucri*)?

Ex hoc respectu (*idcircò*) hic mundus, et opulentia (*opes ejus*), et elephas, et equus, et aurum, et longitudo vitæ, et instrumenta tractantes, et loquentes (*cantantes*) vestri, coràm vobis sint (*maneant*).

Vos, propter satietatem mundi et opulentiæ ejus (*ut iis satiatus efficiar*), hæc cum me (*mihi*) das : è mundo et opulentiâ (*ejus*) unquàm aliquis satiatus non fuit.

Hæc quid est, quòd ego à vobis illa postulem? vos quòd obtinuerim (*si vobis frui liceat*), dicas quòd omnem rem obtinui : occidens omne vos estis : vos, quòd (*si*) cum me benevolens sis, semper sum mansurus [vivens].

Ego ipsum hoc desiderium habeo, quòd, illud (*statum post mortem*) cum me edoctum faciatis : aliud quidquam non volo (*non peto*).

Cognitum est, quòd *ái* *Fereschtehha* senectutem non habent, et mortem non habent, et magni sunt : antè hujus modi magnos ut ivit, aliquis desideria harum rerum facilia (*obtenta*) ex eis facit (*desiderata facilè ab eis obtinet*).

Ego peto, me, quòd ego super facie terræ sím, et à senectute et morte timeo, aliquid doceatis, quòd ego etiam è senectute et morte liberatus fiam.

O rex *Almout!* ipsum hoc cum me (*mihi*) dicas; quòd, post à mori quid est futurum? et magni ex illo (*super illâ re*) in dubium lapsi sunt : et scire illud, post à mori (*post mortem*) cum gradu magnò (*ad gradum magnum*) pervenire facit. Alius à vobis aliquis non est, quòd me cum hoc desiderio (*ad hoc desideratum*) pervenire faciat; quòd hoc verbum valdè difficile est.

Ego [quòd] *Tadjkita* sum, secùs ab hoc desiderio aliquid aliud à vobis non volo (*non peto*).

Absolutum est unum *djozv* (*caput*, *pars una*) è sex *djozv* hujus *Oupnek'hat*.

(Djozv secundum [1].)

[*Brahmen.*]

Rex *Almout* dixit : in mundo duæ res est; una, bonum mundi (*hujus*); et altera, bonum posterioris (*mundi*, *alterius*): hoc utrumque hominem in vinculum suum adducit. CL.

Quisquis bonum posterioris (*mundi*) vult, ipse ille bonus fiat : et quisquis bonum (*hujus*) mundi vult, è bono posterioris (*mundi*), quòd principium est, orbatus manet.

Quisquis intelligens et scius est, ex his duobus bonis, bonum posterioris (*mundi*) electum facit, expetit : qui non scius et sine intellectu est, bonum (*hujus*) mundi electum facit, et vult quòd obtenta (*acquisita*) collectum faciat, et non obtenta cum manu (*ad manum*) adducat.

Hoc pura imaginatio est, [2] [quòd] ulla res ad manendum (*mansura*) non est.

O *Tadjkita!* scivi quòd tu ullam rem mundi corruptibilis, à me propter te ipsum non postulasti, et volitionem tuam in medium non attulisti (*non protulisti*), et illud quòd totus mundus in amore illius demersus factus est, tu in illud non cecidisti : et scivisti, quòd (*hic*) mundus et posterior contrarius (*oppositus*) unus alteri sunt, et mercedes horum etiam opposita una alteri sunt; separatio inter hæc ambo plurima est : et scii sciverunt, quòd inter hæc differentia diei et noctis est.

O *Tadjkita!* scivi, quòd, tu ipse hic quærens cognitionem veri es; propterea quòd res multas cum te (*tibi*) dixi (*obtuli*), acceptatum non fecisti.

---

1. *Pars secunda*, persicè.
2. Lacuna unius verbi, verisimiliter تو *keh.*

Plurimi docti et intelligentes existunt, quòd, causâ insipientiæ et non scientiæ, seipsos doctos et intelligentes sciverunt, et volitionem (*hujus*) mundi fecerunt, et viâ tortuosâ iverunt, et molestiam (*dolorem*) inveniunt : quemadmodùm non videns à tergo (*è vestigio*) non videntis vadit, et molestiam invenit. Veritatem illius mundi (*alterius*) hi non scii, pueri indole (*præditi*), ex errore per incuriam quòd habent, non intelligunt; et sciunt (*arbitrantur*) quòd, quidquid existit, ipse hic mundus est; et mundus alter existens non est.

Et illi, quòd hoc modo sciunt, in vinculum firmæ retentionis manuprehensionis meî, qui rex *Almout* (*mortis*) sum, ingrediuntur (*manu meâ forti apprehensi, in vinculum mortis cadunt*).

Et cognitio veri aliquid est, (*quòd*) audientes illud etiam pauci simul proveniunt; et si audiunt, etiam non intelligunt.

Et sciens et dicens hoc verbum etiam eximius (*præ excellentiâ rarus omninò*) est; et invenientem hoc verbum etiam non invenire est (*invenire non possunt*).

Quisquis valdè acris intelligentiæ sit, hoc verbum invenit (*comprehendit*) : et quisquis directorem perfectum habet, hoc verbum intelligit; et si *ostad* (*præceptor*) deficiens sit, et discipulus sequens viam rectam sit, quantumcunque discipulus comprehensum habuerit, non potest intelligit (*illud intelligere*).

Doctus, quòd cum *âtma* unum factus sit, hoc verbum potest facit (*facere*) intelligere : quid? (*nam*) illud ens in excessu subtilitatis est, et à quocunque subtili subtilius est; et argumentatio cum eo (*ad illud*) non pervenit; et cum sensu (*in sensum*) non intrat.

Oportet quòd institutioni directoris, cum argumentatione intellectûs sui (*homo*) resistentiam non faciat.

O *Tadjkita*, ô amice mee! quisquis è (*libro Beid*) verificationem ut monstravit, illud ens ipse intellexerit, ipsa illa persona cum altero (*alterum*) benè (*rectè*) potest facit (*facere*) intelligere.

Tu hoc intellexisti, et illa persona ipsum hoc intelligit, quòd tu intellexisti; (*scilicet*), quòd (*hic*) mundus corruptibilis est, et aptus cordis ligationi non est (*cor devincire non debet*).

Tu fidem rectam habes: similis tibi interrogans non est: valdè exopto, quòd similis tibi petens simul proveniat, et à me aliquid postulet.

Thesaurum operum, et mercedem illorum ego τῦ perire capax (*illud*) scio: quandòquidem hæc τῦ perire capacia sunt, cum his ens reliquum (*permanens*) quomodò potestas invenit (*obtinere*)?

O *Tadjkita!* ego etiam, quòd hoc opus τῦ *korban* cum loco (*in locum*) attuli, causâ ipsius hujus, hac quantitate in vinculum τῦ *Beheschti* cecidi (*fluxam beatitudinem adeptus sum*). Et si volitionem operis non fecissem, et purus (*simpliciter*) petens ens (*unicum*) fuissem, forma entis factus, liberatus (*absolutè*) redditus fuissem.

Et conatus tuus cùm (*in hoc*) gradu est, quòd tibi intuitus super gradum τῦ *Haranguerbehah* etiam non est (*illius gradum aspicere non digneris*): et ille gradus est, quòd omnes volitiones in illo obtentæ fiant; et ille gradus collecti omnes mundi est; [et merces omnium *korban* est], et gradus magnus est; et maximæ sedes (*mansiones*) sine sicut (*sine similitudine cum illis*, *illis superior*) est; et dignus [veneratione et] elogio est; et omnes sedes et potestates (*virtutes*) sanctorum perfectorum, in eo est; et via ejus lata et expansa (*aperta*) est.

OUPNEK'HAT XXXVII.

Cum illo quòd (*etsi*) tu scis, quòd (*ad*) illum locum potes pervenire, cum intellectu recto et sinceritate indolem illam (*naturâ insitam*, *illum habitum*) ut transire fecisti (*reliqueris*), et cum illo (*ad illum gradum*) tendens (*conversus*) non effectus, et propter ens quod transire fecisti (*deserueris*), illud ens cum difficultate potes obtinet (*obtinere*).

Et in toto (*omnimodè*) occultum et internum est; et in cubiculo scientiæ est : et è scientià id potestas obtinere ; et mille res impedimentum (*à τῷ*) pervenire cum eo (*ad illud*) est.

Illud ens [per] seipsum stabile (*perseverans*) et antiquum est.

Scii (*docti*) sensus ab extrà cum (*in*) intrà ut traxerunt, in corde (*illos*) custoditum ut habuerunt, et cor cum *djiw âtma* unum effecerunt, et *djiw âtma* cum *âtma* unum sciverunt, et illam lucem supremam intellexerunt, lætitiam et tristitiam transire faciunt (*relinquunt*) : et illum *âtma* à directore perfecto ut audierunt (*didicerunt*), verificatum ostendunt (*profitentur ut verum*), quòd; ille *âtma* nos sumus; et corpus, quod evanidum (*corruptibile*) fiens (*existens*) est, *âtma* (*esse*) non sciunt : et à corpore, et sensibus, et corde, *âtma*, quòd excessum subtilitatis habet, et ab [eo] omnia gaudia acquisita fiant, separatum ut sciverunt, et invenerunt, semper læti et pleni gaudio sunt.

[O] *Tadjkita!* ego scio, quòd janua illius domûs super te aperta facta est.

Tadjkita dixit, quòd; ille *âtmai*, quòd, ab opere puro, et mercede operis puri, et ab opere malo, et mercede operis mali, separatus est; et à qualitate qualitatis creatoris, et qualitatis creaturæ etiam immunis est; et à tempore præterito, et præsenti et futuro separatus est; hujus modi *âtma*, quòd vos scitis, cum me (*mihi*) dicatis.

Rex *Almout* dixit : ô *Tadjkita!* ille *âtma*, quòd principale (*substantia*) omnium *Beidha* propter scire eum est, et omnes mortificationes et derelictiones voluptatis propter τὸ obtinere eum est, illum in vocabulo abbreviato (*compendiario*) cum te (*tibi*) dicam, ille quid est : *Oum* est. Et ipsa hæc littera (*vox*) *pranou*, *Brahm* est; et superior ab omni est.

Et ipsum hoc nomen magnum ut sciveris, si universale voles, es obtenturus; et si ligatum (*particularisatum*) voles, ligatum es obtenturus.

Et hoc nomen magnum etiam universale est, et etiam ligatum est : et etiam causa magna τῦ obtinere illud ens est. Similis huic causa altera non est. Quisquis hanc causam scit, is forma mundi entis factus, forma gaudii æterni efficitur.

Et ille *âtma* non productus fiat, et non moritur, et scientia omnis (*rei*) est; et non is ab aliquâ re productus factus est; et non aliqua res ab eo producta facta est; et causa productionis ejus aliquid non est; et cum ente suo stabilis (*perseverans*) est; et antiquus est; et sine cessatione est; et æternus est; et cum τῷ occisum fieri corpus, is occisus non fiat.

Et ille, quòd intelligit (*dicit*), quòd, ego occidens sum : et ille, quòd dicit, quòd, ego occisus sum : ambo errore per incuriam (*inattentè*) intelligunt. Non aliquis animam potest occidit (*occidere*); et non anima occisa fiat : et occidere, et perire (*corruptibile esse*), super corpus est (*ad corpus pertinet*), non super animam, quòd *âtma* est.

Atma, à quocunque parvo minor est, et à quocunque magno major est : et ille *âtma* in medio cordis omnium creaturarum est.

Cum illo quòd (*etsi*) in omni (*enti*) est, secùs ab aliquo, quòd sine volitione est, et mercedem operis in intuitu non

habet, et sine tristitiâ factus est, et cor suum purum fecit, alter eum non videt : et aliquis, quòd hoc modo est, magnitudinem τῦ *âtma* sui videt.

Ille *âtma*, cum illo quòd (*etsi*) sine motu est, omnes motus, motus ejus est (*sunt*) : in formâ (*statu*) somni, omni loco iens est.

Cum illo quòd (*etsi*) forma gaudii est, è gaudio etiam immunis est.

Τὸν *âtma*, quòd forma mea est, secùs (*alius*) à me quòd (*qui*) potest intelligit (*intelligere*) ? id est, *âtma* seipsum ipse comprehendit.

Atma lux pura est, et corpus non habet, in diversis corporibus est, et magnus est, et circumdans (*omne*) est.

Quisquis hujusmodi *âtma* scivit, sine mœrore est.

Et cum ex illo (*indè*) omnis persona non obtinet, quòd, is cum significatione et indicio (*in significationem et indicium*) non intrat : et cum purè τῷ legere significationem τῦ *Beid*, quòd sermo divinus est, et cum intellectu et operibus multis eum non potestas invenit (*invenire*).

Quisquis τὸν *âtma* vult (*desiderat*), is cum *âtma* τὸν *âtma* obtinet; et *âtma* ipse figuram suam cum eo (*ei*) ostendit.

Et quisquis ex operibus malis non revertitur, et cor ejus quietem non habuerit (*non possederit*), et sensus in vinculum retentionis non afferat, is τὸν *âtma* non obtineat.

Quisquis retentionem sensuum ut fecit, et cor ejus quietem obtinuit, causâ τῦ *kian* et cognitionis, τὸν *âtma* obtinet.

Et omnis mundus cum loco (*vice*) sicci alimenti τῦ *âtma* est; et mors, cum loco τῦ *massaleh* (*condimenti*, *ingredientium*), quòd cum sicco comedunt.

Hujusmodi *âtma*, quòd mors, cum omni mundo, edulium

ejus est, quòd (*quis*) potest intelligit (*intelligere*), quòd in quo loco est? OUPNEK'HAT XXXVII.

Absolutum est *djozv* secundum ex *Oupnek'hat Kiouni.*

DJOZV TERTIUM.

[*Brahmen.*]

In corpore, (*in*) medio foraminis cordis, quòd in illo scientia est, duo *âtma* est (*sunt*); unus, *djiw âtma*; alter, *pram âtma.* CLI.

Voluptatem capientia mercedis operum ambo sunt: sed, in veritate, *djiw âtma* voluptatem capiens mercedis operum est; et *pram âtma*, intuens *tamascha* (*spectaculum*).

Verùm, quandoquidem ambo in uno alter sunt, ex hoc respectu (*idcircò*) dictum fit, quòd, ambo voluptatem sumunt.

Et *ol Brahm danian*, et *salekan*, et docti, et agentes, hos duos *âtma* cùm simul relatione (*respondentes*) lumini et umbræ fecerunt: *prat âtma*, cum loco (*vice*) luminis est; et *djiw âtma*, cum loco umbræ.

O *Tadjkita!* ignis *τȣ̃ korban Tadjkit*, pons est, quòd agentem ex hoc mundo cum littore (*ad littus*) pervenire facit. Et *pram âtma*, quòd Creator magnus est, et sine timore est, et sine defectu est, cum ripâ (*ad ripam*) faciens pervenire personas est, quòd (*quæ*) ab hoc mundo volitionem (*desiderium*) liberationis (*absolutæ*) habent.

Hunc Creatorem magnum et hoc opus magnum ego scio.

Propter *τò* pervenire cum (*ad*) *pram âtma*, corpus, currus; et sensus, equi trahentes currum; et cor, funis *τò* attrahere equos; et intellectus, euntem faciens currum (*auriga*); *djiw âtma*, dominus currûs, quòd super illum eques (*conscensus*) est; et sensibilia, via (*quâ oportet*) ducere currum, est.

Et ex ipso hoc respectu, est, quòd τὸν *djiw âtma*, quòd dominus et eques (*conscensus*) hujus currûs est, voluptatem capientem mercedum operum dicunt.

Quisquis, intellectus ejus, quòd cum loco (*vice*) ducentis currum est, et in τῷ ducere currum cum peritiâ sit, et funem τὸ attrahere equos currûs, quòd cor est, rectè ut cepit, ducit; equi cum mandato (*ad mandatum*) ejus sunt futuri; et dominum et equitem currûs, quòd *djiw âtma* est, cum gradu (*ad gradum*) magnitudinis faciet pervenire, quòd ampliùs ex illo grádu descensum non faciat : et hic gradus est, quòd forma nutritoris (*conservatoris*) magni est, et extremitas (*terminus*) graduum.

Et si intellectus, quòd cum loco (*vice*) ducentis currum est, et sine peritiâ est, equi cum mandato ejus non sunt futuri, cum illo gradu magno non facient pervenire, et in loca mala sunt projecturi, quòd gradus descensus (*infimum*) τȣ̃ *djehennam* (*inferorum*) sit.

Et obtinere gradum magnum entis, valdè difficile et subtile (*tenue*) est; quod velum (*velamen*) primum ejus (*ab eo separans, illud operiens*), sensus est : et velum alterum ejus, elementa est; quòd sensus ab illis simul proventum est (*provenerunt*): et ab illo (*illis*) superius velum, cor est : et ab illo superius velum, intellectus est : ab illo superius velum, *Haranguerbehah*, quòd collectio elementorum simplicium sit : et ab illo superius velum, *prakrat* est, quod justa temperatio trium (3) qualitatum sit.

Ab illo superior *âtma* est, quòd omni loco circumdans (*omnia loco comprehendens*) est : et ipse hic terminus graduum est : et statio magna (*quò*) pervenire (*oportet*), ipse hic est: et ab illo melior ullus gradus non est.

Ipse hic *âtma* in omnibus elementis et animantibus, ab *Haranguerbehah* sumptum usque ad unum folium [1] stipulæ, absconditus est : ens felix ejus apparens non est.

Personæ, quòd acuto visu existunt, et acri intellectu sunt, in unicitate eum vident.

Primùm, sensus suos collectos ut fecerunt, in corde suo, destructos efficiunt (*annihilant*). Post ab illo (*posteà*) cor, in intellectu suo destructum efficiunt; et intellectum, in *djiw âtma* destructum efficiunt; et τὸν *djiw âtma*, in collectione animarum destructum efficiunt; et collectionem animarum, in *âtma* destructam efficiunt.

Post ab illo (*deindè*) rex *Almout* dixit : [ô] *Tadjkita!* illi, quòd in somnum erroris per incuriam, et insipientiæ, et non scientiæ, ut deorsùm iverunt (*descenderunt*), et sopiti sunt, expergefiant, et conatum (*diligentiam*) ut monstrârunt, antè directorem perfectum, *âtma dan* (τὸν *âtma scientem*), ut iverunt, τὸν *âtma* intelligant.

Quòd via (τὸ) pervenire cum illò (*ad illum*) *âtma*, difficilis (*ardua*) et tenuior ab extremitate (*caudâ, acie*) novaculæ est; et ex acumine (τῷ *acutum esse*), super illam pes non potestas transiit (*non potest transire*) : et scii, et docti huic viæ (*hujus viæ*) tale indicium dederunt : et hæc via (τὸ) pervenire cum illo ente (*ad illud ens*) est, quòd, illud ens *aschabd* est; id est, cum litterâ, et sono, et tactu, et colore non venit (*his mediis impervium, inaccessibile est*); et sine defectu est; et è gustu (*sapore*) immune est; et semper est; et odorem non habet; et cor non habet; et postremum (*finem*) non habet; et ex intellectu superius est; et stabile (*perseverans*) est.

Quisquis ejus verificationem ut monstravit (*illud verum*

1. *Ms.* nat. *par kah*, *pennam stipulæ*.

OUPNEK'HAT XXXVII. *attestatus*), cum modo puro intelligit, ex ore mortis liberatus fit.

Hoc colloquium, quòd inter regem *Almout* et *Tadjkita* [factum est], (*et*) semper manendum est, quisquis dicit, et audit, ille sciens cum mundo (*ad mundum*) entis ut pervenit, in gaudio æterno manet.

Quisquis exterius et interius suum ut purum fecit, cum petentibus verum (*verum quærentes*) hoc secretum tegendum audire facit, et in temporibus benedictis (*faustis*) non petentes etiam audire facit, mercedem sine fine obtinet.

Absolutum est *djozv* tertium ex *Oupnek'hat Kiouni.*

Djozv quartum.

[*Brahmen.*]

CLII. Τὸν *âtma* quòd (*si*) omnis persona non videt, causa est, quòd *âtma* sensus illorum (*hominum*) è latere suo (*à se*) ut avertit [1], cum latere (*ad latus* τȣ) extrà tendentes fecit : ex hoc respectu (*idcircò*) sensibilia τȣ extrà videt; [illum] *âtma*, quòd intrà est, non videt.

Infrà, N.° CLIV, med.

Quid? (*nam*) is dominus [verus] est; quidquid vult, facit.

Non nisi volente Deo, unus è sciis (*doctis*) et dominis propositi (*studentibus*, *cupientibus*), propter volitionem liberationis (*perfectæ*) sensus suos ab extrà cum (*in*) intrà ut attulit, τὸν *âtma* videt : et non nescii, parvuli qualitate (*indole*), capti sensibilibus exterioribus fiant : ex hoc respectu (*idcircò*) in laqueum mortis magnæ, quòd omni loco illos capit, labuntur; et extrà non possunt exire : ex ipso hoc respectu scii aliquid quod

---

1. Deus, propriâ suâ operatione, hominem à se avertit, ad se trahit : ejus voluntate, homo, sensibus repressis, illum, sicuti est, *âtma* verum intuetur, videt.

sine cessatione et stabile (*perseverans*) est, illud ut sciverunt, desideria rerum corruptibilium non faciunt (*illas non expetunt*).

Illud quod, in hoc corpore, possessionem (*usum*) faciens sensuum est, et sumens colorem et gustum (*saporem*), et odorem, et audiens vocem, et tactum faciens, et sumens voluptatem copulationis est, *djiw âtma* est.

Et quisque sensus actiones proprias sibi facit, et actionem alteram non potest facit (*facere*).

Et ex ipso hoc scitum fiat, quòd *âtma* à corpore separatus (*diversus*) est, et possessionem (*usum*, *operationem*) faciens in omni est.

Hic *djiw âtma*, ipse ille *âtma* est : et ille, quòd in somno videt, et in vigiliâ videt, magnus est, et circumdans (*omne*) est; et scii illum verificatum ut fecerunt (*verum attestati*), è tristitiâ liberati fiant.

Quisquis hunc *âtma*, quòd propior (*omni enti*) est, et sumens mercedes operum est, dominum præteriti, et præsentis, et futuri ut fecit[1], (*talem esse*) scit, illo tempore timor τȣ̃ mori et omnes timores ex illo *djiw âtma* surgit (*surgunt*, *exeunt*): quid? (*nam*) scivit quòd : hic *djiw âtma*, ipse ille *âtma* est.

Et Creator[2] (*quoad Creatorem*), quòd productio prima ejus *Haranguerbehah* est, et in medio foraminis cordis omnium animantium sit, et causâ τȣ̃ ligatum fieri cum elementis, cum intuitu (*in intuitum*) non intrat : hic ligatus ipse ille *âtma* est.

Et potens, quòd forma τȣ̃ *Haranguerbehah* factus, et forma omnis productionis redditus est, et omnes *Fereschtehha*, et *oi mokelan* sensuum in eo sunt, et sumens voluptatem et omnium sensibilium est, et in medio foraminis cordis sit, et forma

1. *Ms.* nat. *kardeh bedanad* : in meo *ms. kardeh and*, *operati sunt.*

2. *Ms.* nat. *âfridgari*, *Creator.*

OUPNEK'HAT XXXVII. omnium elementorum factus, (*sic*) mansit; hic ipse ille *âtma* est.

Et ignis, quòd in medio ligni absconditus est, et *οἱ Fereschtehha* illum cum cautelâ custoditum habent, similis fructui (*concepto*) quòd in ventre absconditus est, et gravida illum cum cautelâ custoditum habet, et *οἱ Brahmanan* intelligens (*prudentes*), quoque die, in tempore τȣ̃ projicere aliquid in illum, elogium illius ignis faciunt : hic ignis, ipse ille *âtma* est.

Et sol, quòd *οἱ Fereschtehha* cum eo (*per eum*) ligati sunt (*simul cohærent*), similes lignis, quòd, cum umbilico pedis (*modiolo rotæ*) currûs firmiter constricta (*sunt*); è loco (*sede*), quòd ortum facit, et in illum locum (*domicilium*), quòd occasum facit; ab illo loco aliquis antè (*eum*) non potest ivit (*ire*): ille locus, ipse ille *âtma* est.

Djiw âtma, quòd in medio cordis est, ipse ille *âtma* est, quòd verum est, et forma scientiæ est, et forma gaudii est: et *âtma*, quòd forma veri est, et forma scientiæ est, et forma gaudii est, ipse hic *djiw âtma* est, quòd in medio cordis est.

Quisquis hunc *âtma* [et illum *âtma*] separatos (*diversos*) videt, cum quocunque mundo (*ad quemcunque mundum*) quòd eat, è manu mortis liberationem non est obtenturus.

Oportet quòd semper in corde suo (*homo*) hoc cogitatione sibi repræsentatum fecerit, quòd : ego is sum;

Et *djiw âtma*, *âtma* est; et ulla separatio (*disjunctio*) non est.

Et quisquis, ego et is separatum (*quid*) est sciturus; cum quocunque mundo quòd eat, è manu mortis liberationem non habet.

Et quis[quis] lumen, quòd, in medio cordis, æquale digito mari (*pollici*) est, dominum temporis præteriti, et præsentis,

et futuri, scit; et is ab omnibus timoribus liberatus fiat, et metum anima (*ejus*) non habet : et hoc, ipse ille *âtma* est. OUPNEK'HAT XXXVII.

Et *porschi*, quòd æqualis digito mari est, et lumen ejus simile igni sine fumo est, et dominus temporis præteriti, et præsentis, et futuri est, et hodiè et cras super uno modo (*idem*) est; ipse ille *âtma* est.

Quemadmodùm pluvia, quòd super montem pluit (*cadit*), et ex omni latere illius montis aqua cum termino (*in terminum*) deorsùm it (*descendit*); ipso hoc modo, omnes productiones, qualitates illius unius *âtma* est (*sunt*).

Quisquis petens qualitatem sit, in qualitatibus captus (*iis constrictus*) manet.

Quemadmodùm aqua pura in vase puro, simili crystallo, pura apparet; ipso hoc modo, ille *âtma* in corde puro purus apparet, et in corde non puro, non purus apparet.

Absolutum fit *djozv* quartum, ex *Oupnek'hat Kiouni.*

DJOZV QUINTUM, *ex Oupnek'hat Kiouni.*

[*Brahmen.*]

DJIIV ATMA productus non factus est, et lumen ejus uno modo (*æquale, ejusdem naturæ*) est. CLIII.

In domo sit, quòd undecim (11) januam (*januas*) habet.

Quisquis cum hoc *âtma maschghouli* facit, sine tristitiâ et sine desiderio factus, liberationem (*absolutam*) obtinet : hoc, ipse ille *âtma* est.

Atmaï, quòd evanidum (*destructum*) faciens omne est, et in medio solis sit, et cultum (*habitatum, fertile, abundans*) faciens omne est, et cum (*sub*) figurà venti motum dans omni

OUPNEK'HAT XXXVII.

Suprà, T. I, N.° XXIII, p. 118. et not. 1.

est, et in *fezza* plenus est (*atmospheram implet*); et cum figurâ ignis factus, in terrâ sit; et aqua vitæ factus, in foliis τȣ̃ *soum* sit; et in medio hominum, et in medio τῶν *Fereschtehha*, et in medio τῶν *korbanha*, et in medio rectitudinis, et in medio τȣ̃ *bhout âkasch* sit; et omnes res, quòd ex aquâ productum factæ et in aquâ sint, et quidquid è terrâ productum factum est, et quidquid *massaleh* τȣ̃ *korban* (*subserviens* τῷ *korban*) est, et quidquid in montibus productum factum est: illud omne, *âtma* est.

Et *âtma* verus est, et sine fine est, et magnus est.

Is est ire faciens *pran* ventum in suprà; et is est ire faciens *apan* ventum in infrà; et in medio cordis sit; et omnes *mokelan* sensuum *maschghouli* ei faciunt: is est dignus τῷ *maschghouli*.

Et post à τῷ transire facere (*relinquere*) corpus, et separatum fieri sensus, illud quod reliquum manet, ipse ille *âtma* est.

Homo, quoad vivens est, cum (*per*) *pran* et *apan* vivens manet: quin imò, vita ejus cum Ente (*per Ens*) est, quòd, *pran* et *apan* etiam cum eo vivens (*viventes*) sunt.

Rex *Almout* dixit: ô *Tadjkita! Brahmi*, quòd, antiquus est, et absconditus est, illum cum te (*tibi*) dicam: et homo, post à τῷ mori, quòd *âtma* fiat, illud etiam cum te (*tibi*) dicam.

Quælibet persona quemcunque modum operis quòd fecit, et volitio, quòd habuit, in tempore τȣ̃ mori, congruenter ipsi illi operi et volitioni, cum mundo (*ad mundum*), quòd congruens illi operi et volitioni sit, vadit: et plures in ligamine et vinculo ipsius hujus mundi manent.

Tempore, quòd, in somno, omnes sensus infrà (*in cor*) iverunt, *porschi*, quòd in illo tempore evigilatus est, id est, *djiw âtma* congruenter volitioni suæ, in illo statu res productum facit: ipse ille purus est; et ipse ille sine cessatione est; et ipse ille *Brahm* est.

Omnis mundus in protectione ejus est; et aliquis ab eo prætergressus non potest ivit (*ire*) : hoc, ipse ille *âtma* est.

Quemadmodùm unus ignis, quidquid in illum cadit, ille ignis figuram istius rei etiam capit, et in extrà eum figurâ originali suâ est; ipso hoc modo, unus *âtma* in omne ingressus est, et cum figurâ omnis (*rei*) apparet.

Quemadmodùm unus [*pran*] ventus, propter τὸ esse in sedibus propriis, quinque divisio (*species*) factus, *pran*, et *apan*, et *saman*, et *advan*, et *bian*, facit dicere (*cum dicunt*); et intrà, cum figurâ horum est, et extrà, cum figurâ originali suâ est: ipso hoc modo, unus *âtma*, *djiw âtma* factus, et in quodcunque corpus ingressus, diversas figuras sumit; et in extrà cum figurâ originali suâ est.

Et quemadmodùm unus sol, forma lucis oculi omnis est; sed accidentia (*mala*), quòd eum oculis (*ad oculos*) perveniunt, cum sole (*soli*) damnum non faciunt pervenire; et sol, quòd super non purum et pollutum (*fœdatum*) fervet splendescens, hæc pollutio (*fœditas*) et non puritas cum sole (*ad solem*) non pervenit : ipso hoc modo, unus *âtma* in omni est; et morbus, et molestatio (*dolor etc.*), et non puritia, hoc omne cum eo (*ad eum*) non pervenit, et is ab omni immunis est.

Et ille *âtma* unicus, et omne in arbitrio (*potestate*) ejus est; et is in arbitrio alicujus non est: et is in medio omnis (*rei*) est, [et] unam figuram suam multum (*multiplicem*) ostendit.

Et docti et *ai kianian*, quòd hunc *âtma* in seipsis vident, quies æterna ipsis illis est, non alteri.

Ille *âtma* à quocunque antiquo antiquior est, et à quocunque gnaro (*attento*) gnarior est.

Et ille unicus super afferens (*exequens*) desideria et volitiones omnis (*entis*) est.

OUPNEK'HAT XXXVII. Et docti et *oi hianian*, quòd hunc *âtma* in seipsis vident, [quies æterna ipsis illis est, non alteri: illi] sciunt, quòd *âtma* forma gaudii est, et magnus est, et in expositionem non intrat (*describi non potest*): ipse ille *âtma* est.

Illam formam gaudii ego cum te (*tibi*) quomodò possum dixit (*dicere*)?

Tadjkita petiit: quocunque tempore (*quandòcunque*) vos non potestis dixit (*dicere*), ego quomodò possum (*illum*) scivit (*scire*)?

Rex *Almout* dixit: scire eum, ipsum hoc est, quòd; quidquid visum fiat, omne is est: et lux solis, et lux lunæ, et lux astrorum, et lux fulguris, cum eo (*ad eum*) non pervenit: ardor fulgens ignis ipsius quòd (*quo modo*) perveniat? et è luce horum eum non potuit vidit (*non possunt videre*): è luce antiquâ ejus (*per lucem antiquam ejus*) hæc lumen sunt.

Absolutum est *djozv* quintum ex *Oupnek'hat Kiouni.*

Djozv sextum *ex Oupnek'hat Kiouni.*

[*Brahmen.*]

CLIV. Mundus arbor est, quòd radix ejus suprà est, et rami illius infrà est (*sunt*): et nomen hujus arboris *Asthenteh* est; id est, arbor, quòd corruptionis capax non est, et in statione (*stabilis*) non manet, et folia illius semper in motu est (*sunt*).

Suprà, T. I, N.° LXVIII, p. 320, 321.

Deindè (*porrò*) hic mundus etiam super unum consistens (*fixus*) non est (*unus, uno modo non manet*), et mutatus (*mutationi obnoxius*) est.

[1] Et hæc arbor mundus in hac proximitate producta non facta est: à longo tempore est.

1. *Ve in derakht aaalem dar in nazdiki paeda na schodeh ast deirineh ast.* Hic non

Radix hujus arboris *Brahm* est : et (*hoc Ens*) purum est; et illud sine cessatione dicunt; et omnis mundus cum eo addictus (*alligatus*); ulla persona ab eo non potest transiit (*transire*): ipse hic *âtma* est.

Omnis mundus è *Brahm* supervenit (*egressus est*), et in τῷ *Brahm* motum facit : et *Brahm* sine fine est. Omnis mundus, quemadmodùm à domino, quòd (*qui*) ensem nudum in manu habuerit, timent, ab eo timent (*timet*).

Personæ, quòd illum dominum intellexerunt, sine cessatione fiant.

Ignis, è timore ejus urens est : sol, è timore ejus calefaciens splendescens est : *Andr*, et ventus, et *Djem*, et mors, è timore ejus in pede actionum suarum currunt (*actiones suas peragunt*).

Quisquis, priùs à τῷ mori, eum non intelligit, in ligamine mundorum aliorum captus fiat : id est, ex hoc mundo quòd (*quandò*) supervenit (*exit*), cum mundo alio (*in mundum alium*) ingreditur.

Proindè, oportet, quòd, (*homo*) priùs à τῷ mori, τὸν *âtma* sciat.

Quemadmodùm, in speculo [1] (*per speculum*) vultum suum videt; oportet quòd, in speculo intellectûs puri sui τὸν *âtma* manifestè (*apparentem*) videat.

Et personæ, quòd, in speculo intellectûs sui τὸν (*âtma*) manifestè non possunt videre, in mundo animarum sicut aliquid quod in somno visum fiat, sunt visuræ : et si in mundum

---

dicitur mundum *non* esse productum, sed tantùm, *non proximè*, verùm *à longo tempore* productum esse.

1. *Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.* 1 *Cor.* XIII, 12.

OUPNEK'HAT XXXVII. *Malkout* [1] (*angelorum*) iverunt, sicut aliquis, quòd vultum suum in aquâ motâ (*turbidâ*) videt, sunt visuræ : et personæ, quòd cum mundo (*ad mundum*) τῷ *Brahma* pervenerunt, verum (*Ens*) simile lumini, et mundum similem umbræ sunt visuræ.

Τὸ videre primum et postremum, melius à τῷ videre duobus gradibus mediis est.

Τὸ videre primum, videre doctorum est, quòd, in speculo [intellectûs] sui vident : et τὸ videre secundum et tertium, τὸ videre dominorum operis est : et τὸ videre postremum, τὸ videre τῶν *salekan* est.

Doctus, quòd, causam productionis cujusque unius è sensibus, quòd ab *âtma* separati sunt, et τῷ infrà ire illos, scit; ille doctus sine tristitiâ fiat.

Et quicunque scit, quòd superius à sensibus, cor est; et superior à corde, intellectûs [omnis] est; et superior ab intellectu omnis, *Haranguerbehah* est; et superior ab *Haranguerbehah*, justa temperatio trium (3) qualitatum est; [et] superior à [justâ temperatione trium (3) qualitatum], illud Ens est, [quòd] in omni plenum est (*omne implet*), et circumdans (*comprehendens omne*) est, et sine indicio est : is, in vitâ, ab omnibus vinculis liberatus fiat.

Significatio à *Djioun* (τῷ *Djioun*) *makt* est; id est, in vitâ liberatus (*absolutè salvus*, *beatus*).

Tempore, quòd corpus (*homo*) facit transire (*relinquit*), sine cessatione, et *madbeheh makt* fiat; id est, sine corpore factus, forma Entis, et liberatus (*absolutè*) æternùm efficitur. *Suprà, N.° CXVI, p. 150.*

Illud Ens cum sensibus attactum non potestas fecit (*non possunt attingere*); cum oculo non potestas vidit.

---

1. In *ms.* nat., *dar aalem Malkout*; in *ms.* meo, *dar aalem Melk Almout*, *in mundum Regis mortis.*

Quisquis cum intellectu suo volitiones malas cordis sui, [quod] dubium et hæsitatio (*suspicio*) est, procul facit, et cum argumentatione certam scientiam acquisitam ut monstravit, τὸν *âtma* scit, liberatus absolutè fiat. OUPNEK'HAT XXXVII.

Tempore, quòd, quinque sensus suos, cum corde et intellectu, è sensibilibus externis ut separavit, in τῷ *djiw âtma* sine motu, servatum habet; et hoc τὸ servatum habere, gradum magnum dicit (*dicunt*), et *djog* (*esse*) sciunt: tempore, quòd hoc modo agit, illa persona gnara (*attenta*) facta, errorem (*hallucinatione*) non facit, et sine errore ex incuriâ fiat; quòd, error per incuriam inimicus scientiæ attentæ (*admonitioni*) est. Proindè oportet quòd quæsitionem faciat (*id exquirat*), quòd scientia attenta non eat (*non abeat*), et error per incuriam viam non obtineat [cum eo (*in eo*)].

Τὸν *âtma*, secùs à scientiâ attentâ, cum τῷ legere librum, et cor, et oculus non potestas obtinuit (*obtinere*): et secùs ab illo (*per illud Ens*), quòd dicunt: *hast* (*existit*), non potestas dixit et non potestas scivit (*non possunt dicere et non possunt scire*): et via alia, secùs ab illo, quòd dicunt: *hast* (*existit*), propter τὸ invenire id non est. *Suprà*, N.° *CLII*, *p.* 316.

Et modus τοῦ invenire id, duo divisio (*duæ species*) est: vel id cum *hasti* (*existentiâ*) ejus (*in se*, *per se*) potestas scivit (*scire*): vel cum τῷ procul facere insipientiam et non scientiam, seipsum [et] τῷ formam ejus esse.

Quisquis is cum (*ad*) *hasti* ejus pervenit, forma ejus fit.

Absolutum fit *Brahmen*, *djozv* sextum τοῦ *Oupnek'hat Kiouni*.

DJOZV SEPTIMUM.

[*Brahmen Naraïn.*]

CLV. Ex (*de*) homine, quòd moriens est. Tempore, quòd è volitionibus cordis liberatus fit, in ipso hoc mundo sine morte et liberatus (*absolutè*) fiat: in ipso hoc mundo τὸν *Brahm* obtinet: et quocunque tempore (*quandòcunque*) nodi insipientiæ et non scientiæ (*inscitiæ*), quòd in corde ejus ligatum factum est (*quibus cor ejus ligatum erat*), aperti (*soluti*) fiunt, è morte liberatus factus, sine cessatione fiat. Ipsum hoc est principium directionis (*institutionis*).

Unum centum et una vena cum corde junctum est: ex illis omnibus, una vena (*est*) *sak'houmna* (*nomine*), quòd (*quæ*) usque ad cerebrum pervenit.

In tempore τȣ̃ mori, anima [1] cujuslibet, quòd cum viâ (*per viam*) illius venæ facta (*procedens*), è cerebro supervenit (*exit*), cum gradu (*ad gradum*) τȣ̃ sine cessatione pervenit: et anima cujuslibet, quòd è venis aliis supervenit (*exit*), cum mundis (*ad mundos*), quòd conforme illis venis est, pervenit.

Suprà, N.° *CXIII*, *p.* 141.

Porschi, quòd in medio omnium cordium sit, [et] lumen ejus æquale digito mari (*pollici*) est, et *djiw âtma* omnis (*rei*) est, eum à corpore suo ipso, cum intellectu perfecto, (*homo*) tali modo separatum sciat, quòd paleam (*herbam*) vaginam habentem, è vaginâ ejus (*suâ*) ut separatam fecit, super afferunt (*educunt*): ipso hoc modo τὸν *djiw âtma* à corpore separatum sciat; et ipsum illum *djiw âtma* purum et sine cessatione sciat.

1. Animam (*djan*) et τὸν *djiw âtma*, hic perspicuè à corpore separatos (*djouda*), videre est.

Hanc scientiam, hunc *maschghouli*, rex *Almout* (*mortis*) cum *Tadjkita* (τὸν *Tadjkita*) edoctum fecit : et is totam hanc scientiam ut obtinuit, et cum (*ad*) *Brahm* pervenit, et è morte et existentiâ apparenti corporis, et è mercede operis puri et mali liberatus factus, et sine morte et sine cessatione redditus, forma τȣ̃ *âtma* factus (*est*) *:* quisquis cum modo τȣ̃ *Tadjkita* hanc scientiam et (*hoc*) opus ediscit, et exequitur, is etiam forma τȣ̃ *âtma* fit.

Post ab illo (*posteà*) rex *Almout* hoc votum fecit, quòd, loquens et audiens, quòd ego et tu simus, ambos nutricator (*servator*) in fide (*protectione*) suâ custoditum habeat! et illa cognitio, quòd ex hoc (*per hoc*) acquisita facta est, illam cognitionem in cordibus nostris super fixam (*stabilem*) habeat (*teneat*)! et vis, quòd ex illâ cognitione acquisita facta est, illam stabilem (*perseverantem*) habeat! et ex illâ scientiâ, quòd (*quam*) ego et tu legimus (*didicimus*), cor nostrum lumen fiat, et in medium nostrûm hæc inimicitia non ingrediatur.

Post ab illo (*tùm*) rex *Almout* τὸ *Oum* cum linguâ ut pronunciavit, dixit : omni (*enti sit*) quies; omni quies! τοῖς *Brahm danan nemeshar*, [τοῖς *Brahm danan nemeshar*]; id est, verum (*Ens*) cognoscentibus humilis submissio; verum (*Ens*) cognoscentibus humilis submissio!

In τῷ initium ostendere (*incipiendo*), et absolutum facere (*finiendo*) quodlibet *Oupnek'hat*, quòd determinatum est, hoc votum pronuncient.

(*Absolutum est*) *Oupnek'hat* KIOUNI.

OUPNEK'HAT trigesimum-octavum.

O U P N E K' H A T
A N A N D B L I,
è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

Hoc votum initium hujus Oupnek'hat est.

CLVI. O *metri!* id est, ô *mokel* amicitiæ! et, ô *Bran*, *mokel* aquæ! et, ô *Ardjmam*, *mokel* diei! et, ô *Andr*, rex τῶν *Fereschtehha!* et, ô *Brahspat;* id est *moschteri*, *ostad* (*præceptor*) doctorum! et ô *Beschn*, ab (*præ*) omni elatus (*celsior*) gradus!

Omnes vos, legentem et audientem hanc scientiam unificationis, læto statu efficiatis (*lætum*, *contentum reddite*).

O *Brahma!* tibi *nemeskar;* id est, humilis submissio. O ventus! tibi *nemeskar;* id est, humilis submissio.

Quòd tu creator apparens es, et creatorem te dico, et mercedem operum te dico. Quemcunque cum te dico (*tibi nomino*), illum in protectione tuâ ipsâ servatum habe! directorem meum in protectione tuâ servatum habe! me, in protectione tuâ servatum habe! omni quies fiat! omni quies fiat! et legentem et audientem in protectione tuâ servatum habe! et merces, quòd, à τῷ legere et audire hoc, acquisita fit, illam in protectione tuâ servatum habe! et lumen, quòd, à τῷ legere et audire acquisitum fit, illud in protectione tuâ servatum habe! et me in protectione tuâ servatum habe! et nos cum uno alterum in inimicitiam non vibres! *Oum*, omni quies, omni quies fiat! (*homo*) sciens τὸν *Brahm*, cum gradu magno (*ad gradum magnum*) perveniat, et *Brahm* fiat!

Suprà, N.° CXX, p. 163.

Et in *mantr* alio (*libri*) *Beid* etiam memoratum est; quòd, creator verum (*Ens*) est, et forma scientiæ est, et sine fine est,

et ullus locus non est, quòd (*quo*) non sit; et ullum tempus non est, quòd non sit; et ulla causa non est, quòd non sit; et in medio cordis, quòd intellectus est, apparens et lumen est.

Et hujusmodi *Brahm* quisquis intelligit, *Brahmi*, quòd omne sciens est, et omnes volitiones in eo est, forma ejus factus, omnes volitiones obtinet.

Brahmi, quòd *âtma* est, primùm ex eo *Bhout âkasch* apparens fuit (*exivit*) : et è *Bhout âkasch*, ventus apparens factus : et è vento, ignis apparens fuit : et ex igne, aqua apparens fuit; et ex aquâ, terra apparens fuit (*prodiit*) : et è terrâ, vegetabilia apparens fuit : et è vegetabilibus, alimentum apparens (*productum*) fuit : et ex alimento, homo et omnia animantia apparens fuit.

Quandoquidem omnia animantia ex principali (*puriori et substantiali parte*) alimenti apparentia fuerunt, forma principalis (*partis*) alimenti est *djiw âtma*, quod cum loco (*vice*) volantis (*volatilis*) est.

Ipsum hoc caput apparens, caput ejus est : et manus [dextra], brachium (*crus, femur*) dextrum ejus est : et manus sinistra, brachium sinistrum ejus (*est*) : et pectus ejus, quòd in illo cor est, et in illo corde anima (*vita*) est, pectus, et anima et cor illius volantis est : et ex umbilico, infrà eum, cum loco (*similis*) arundinis, cauda illius volantis est; quòd illa cauda, locus τῦ esse id est (*super quem illud volatile quiescit*).

Et conforme ipsi huic, in (*libri*) *Beid mantr* (*alio*) etiam est, quòd, omnia animantia, (*quòd*) super faciem terræ sint, ex alimento producta fiant, et ex alimento viventia maneant, et in alimentum infrà eant (*descendant*, *mutentur*) : et ex ipso hoc respectu (*idcircò*) maximum productionum, alimentum est : et ex ipso hoc respectu alimentum medicina omnis (*viventis*) est.

Quisquis alimentum τὸν *Brahm* (*esse*) ut scivit, *maschghoul* fit, omnia alimenta pura cum eo facile fit (*ei obtentu sunt facilia*).

Quandoquidem [alimentum] ab omni majus est, medicina omnis (*entis*) est, omnia animantia ex eo productum fiant, ex eo crescunt, omnia id edunt, et omne id (*alimentum*) comedit: ex ipso hoc respectu (*idcircò*) alimentum [*ânsami*] [1] dicunt; id est, edulium et edens omne.

Deindè (*proindè*) corpus thesaurus alimenti est: et in medio hujus thesauri, thesaurus τοῦ *pran*, est: et è thesauro τοῦ *pran*, hoc corpus, quòd thesaurus alimenti est, et plenum est; et cum quâlibet figurâ quòd corpus est, *pran* etiam, in illo corpore, ipsa illa figura sit: et (*similitudine à volatili captâ*), *pran* ventus, cum loco (*vice*) capitis corporis est; et *bian* ventus, cum loco brachii dextri ejus; et *apan* ventus, cum loco brachii sinistri ejus; et *saman* ventus, cum loco animæ (*vitæ*) ejus: id est, ànima quemadmodùm in omni corpore plena est (*omne corpus implet*, *in toto corpore diffusa*), et *saman* ventus etiam in omni corpore plenus est: et terra, cum loco caudæ ejus, et locus firmæ mansionis ejus (*super quem sedens quiescit*).

Et conforme ipsi huic aliud *mantr* (*libri*) *Beid* etiam est: *pran*, quòd principale alimenti est, ex eo (*per eum*) omnes *mokelan* sensuum actiones proprias suas faciunt; et omnes *Fereschtehha*, et homines et animalia, cum (*per*) *pran* motum faciunt: cum ipso hoc respectu (*idcircò*) *pran*, vita omnis (*entis*) est, quòd vita omnis (*entis*) ex eo scita fiat.

Quisquis τὸν *pran*, *Brahm* (*esse*) ut scivit, cùm *pran* (τοῦ

1. *Ms.* nat. *ghedzara ànsami gouiand.* In meo, *ms. gheda azan migouiand.* Vel *azan*, *loco ànsami*, ab amanuense scriptum; vel *azan*, *ex eo*; et *ànsami*, omissum.

Brahm) *maschghouli* facit, vitam naturalem (*vitæ spatium naturale*, *consuetum*) obtinet. OUPNEK'HAT XXXVIII.

Quandoquidem *pran* vita omnis est, tempus vitæ omnis (*entis*) è τῷ *pran* apparens fiat.

Thesaurus corporis, quòd forma alimenti est, et *âtma* ejus thesaurus τȣ *pran* est, quòd forma τȣ *pran* est.

Absolutum est *Brahmen*.

Brahmen.

In medio thesauri τȣ *pran*, thesaurus est cordis, quòd forma cordis est : plenus est. CLVII.

Illud etiam cum loco (*vice*) volantis (*volatilis*) est; quòd, (*liber*) *Djedjr Beid*, cum loco (*vice*) capitis ejus est; et *Rak Beid*, cum loco brachii dextri ejus est; et *Sâm Beid*, cum loco brachii sinistri ejus est; et opus ostendere (*exequi*) cum mandatis (*secundùm præcepta*) τῶν *Beidha*, cum loco (*vice*) animæ (*vitæ*) ejus est, et *Athrban Beid*, cum loco caudæ ejus, sedes firmæ mansionis (*stationis*) ejus (*est*).

Et conforme ipsi huic in *mantr* alio τȣ *Beid* etiam existit: *Brahmi*, quòd cor, et loquela cum eo (*ad eum*) non pervenit, et cum eo ut non pervenit, super (*ad se*) revertitur; quisquis illum *Brahm*, quòd forma gaudii est, scit (*cognoscit*), is ab ullâ re non timet.

Thesaurus cordis, quòd forma cordis est, et cum loco (*vice*) τȣ *âtmaï*, thesauri τȣ *pran* est, quòd forma τȣ *pran* est; et in medio hujus thesauri thesaurus τȣ *kian* est, quòd forma τȣ *kian* est : in medio cordis plenus est (*cor replet*).

Illud etiam cum loco (*vice*) volantis est; quòd, fides (*fiducia*) cum loco (*vice*) capitis ejus est; et merces operum purorum, cum loco brachii dextri ejus est; et rectitudo, cum loco

brachii sinistri ejus est; et demersus in ens, cum loco animæ ejus est; et intellectus omnis (*rei*) cum loco caudæ ejus est, et loci stationis (*quo residet*).

Et conforme ipsi huic, in *mantr* alio τῦ *Beid* etiam est, quòd; quisquis scientiam cum verificatione habet (*et profitetur*), ipse is (*sacrificium*) *horban*, et opera pura alia potest fecit (*facere*) : et οἱ *Fereschtehha* scientiam verificatam, magnum (*quid*) et *Brahm* (*esse*) ut sciverunt, cum illâ (*illi*) *maschghouli* faciunt.

Quisquis scientiam verificatam, magnum (*quid*) et *Brahm* (*esse*) scit, ex illâ verificatione errans per incuriam non fit; et omnia peccata corporis sui ut procul fecit, cum omnibus desideriis et volitionibus suis (*ad omnia desideria sua et volitiones suas*) pervenit.

Suprà, T. I, N.° LXXXV, p. 402.

Thesaurus quintus, quòd thesaurus *ânand* est, et forma gaudii est, in medio thesauri verificationis (*certitudinis, agnitionis pro vero*), quòd forma verificationis est, sit; et cum loco (*vice*) τῦ *âtma* ejus est.

Illud etiam cum loco (*vice*) volantis est; quòd, amor, cum loco (*vice*) capitis ejus est; et lætitia τῦ obtinere amatum, cum loco brachii dextri ejus est : et augmentatio illius lætitiæ, cum loco brachii sinistri ejus est; et omne gaudium, cum loco caudæ ejus, et locus stationis ejus (*est*).

Conforme ipsi huic, in *mantr* alio etiam est, [quòd] et quisquis hunc *Brahm hast* (*existentem*) non est (*non existentem*) scit (*arbitratur*), existentia apparens (*externa*) ejus etiam non est (*non existens*) efficitur : et quisquis τὸν *Brahm hast* (*existentem*) scit, scii (*scientes*) cum *hast* (*existentem*) sciunt.

Thesaurus quintus (5) quòd thesaurus gaudii est, et forma gaudii est, cum loco (*vice*) τῦ *âtma* thesauri verificationis est.

CLVIII.

Quæstio.

Non scii, quòd Deum non cognoverunt, hunc mundum quòd (*quandò*) transire faciunt (*deserunt*), cum mundo (*ad mundum*) Entis perveniunt; vel ipsi hi scii (*scientes*) cum mundo (*ad mundum*) Entis perveniunt?

Responsum.

Tempore, quòd (*quo*) *Brahm* unicus voluit, quòd; ego multùm factus apparens fiam, cum seipso (*sibi ipsi*) *masch-ghoul* factus, hunc omnem mundum ut apparentem fecit, et in intrà omnem mundum ingressus, cum figurâ et sine figurâ ipse fuit; id est, universalis et ligatus (*particularisatus*) redditus est: et quidquid super eo (*ei*) attributum (*appropriatum*) hoc et illud factum fiat, et quidquid attributum super eo (*ei*) hoc et illud factum non fiat, ambo fit (*fuit*).

Cum loco (*in habitaculo*) etiam factus (*subsistens*), et sine loco etiam factus: et subtilis etiam fit (*fuit*); crassus etiam fit: et rectus etiam fit; et mendacium etiam fit. Quandoquidem omne is factus est, et contraria in eo collectum redditum est, ex hoc respectu (*idcircò*) omne verum (*Ens esse*) sciunt.

Et conforme ipsi huic, in *mantr* alio (*libri*) *Beid* etiam est, quòd: priùs à productione mundi, quandò nomen et figura non fuit, quidquam non apparebat. Quandò cum nomine et figurâ apparens fit (*fuit*), nomen et figura *hast* (*existens*) apparuit: id est, illo tempore, qualitates Entis absconditum erat; post ab illo quòd cum nomine et figurâ apparens fit (*fuit*), Ens in qualitatibus absconditum redditum est. Ex hoc respectu, qualitates etiam (*Ens*) verum est.

Id (*Ens*) seipsum ipsum apparens fecit: propter hoc id *soukrat* dicunt; id est, seipsum benè apparens fecit.

Et id, principium omnium gustuum.

Quilibet Dei cognitor (*Deum cognoscens*), quòd [illum] gustum originalem, quòd forma τȣ *Brahm* est, obtinet, et quietem obtinet, et gaudio fruens fiat.

Et illa forma gaudii, quòd in medio cordis est, si id non sit, *pran* vento et *apan* vento quòd (*quid*) motum dat (*dabit*)? ipsa illa forma gaudii, quòd in corde est, omne gaudio fruens efficit.

Tempore quòd (*quo*) docti et οἱ *kianian* cum illâ forma gaudii unum fiant, et sine timore efficiuntur.

Et illud gaudium est, quòd semper super (*in*) uno statu est, et sine corpore est, et in colloquium [non venit (*sermones exprimi nequit*), magnus] locus est.

Quisquis τὸν *djiw âtma* parùm etiam ab *âtma* separatum scit (*diversum censet*), semper in timore sit, et *Brahm* causa metûs ejus efficitur: quid? (*nam*) tempore, quòd divinitas et cultus (*ejus*) in medium venit (*profertur*, *exhibetur*), causa metûs fiat [1].

Et conforme ipsi huic, in *mantr* (*libri*) *Beid* etiam est, quòd; è timore τȣ *Brahm*, ventus sufflat; et è timore τȣ *Brahm*, sol ortum facit; et è timore τȣ *Brahm*, ignis et *Andr*, quòd rex τῶν *Fereschtehha* est, et mors, actiones suas faciunt.

Suprà, N.° CLIV, p. 323.

Bian (*expositio*) illius formæ gaudii, est, quòd : et quilibet, quòd juvenis et bonâ (*præstanti*) figurâ sit, et (*librum*) *Beid* legerit, et potest facit (*facere*) legere, et integrâ (*perfectâ*)

1. Cùm homo *djiw âtma* ab *âtma*, id est, se ab Ente universali, vel parùm diversum censet; illi Enti summo, ubiquè præsenti, cultum demissè et tremiscens offert, suæ parvitatis conscius : quandò autem *djiw âtma* cum *âtma* unum apprimè scit, omnia in se intuens, se in omnibus considerans, nihil in se, nihil extrà se existere optimè gnarus, mente securâ, animo tranquillo, supremi et unici Entis meditationi vacat, ejus universalitate demersus.

constitutione (*complexione*) sit, et dominus roboris sit, et rex [totius] faciei terræ sit, et opes habens sit; homini gaudium (*felicitas*) superius ab hoc [non est]: hoc modo centum gaudium (*gaudia*) si uno loco collectum faciunt, æquale uni gaudio hominis est, quòd, post à mori, cum opere puro (*per opus purum*) *Kandherp*, quòd *Fereschtehha* jucundum cantans sunt (*cum harmoniâ, melodiâ cantantes sunt*), factus fuerit: et conforme huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani* (*librum Beid scientis*), quòd (*qui librum*) *Beid*, cum volitione mercedis operis non legerit.

Si centum gaudia hominis, quòd, cum opere puro mansionem τȣ̃ *kandherp* obtinuit, uno loco collectum faciunt, æquale uni gaudio *kandherpani* est, quòd (*qui*) in principio (*suo ente, substantiâ, non operum merito*) ens *kandherp* fuerunt: et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Et si centum gaudia τȣ̃ *kandherpani*, quòd in principio ens *kandherp sunt*, collectum faciant, æquale gaudio personæ est, quòd, in mundo animarum est, quòd in illo (*altero*) mundo temporibus sit (*multo tempore manet*): et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Et si centum gaudia personæ, quòd in mundo animarum est, uno loco collectum faciant, æquale uni gaudio personæ est, quòd, cum opere puro, cum mundo (*ad mundum*) τῶν *Fereschtehha* pervenerit: illam *adjan diw* dicunt: et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Et si centum gaudia τȣ̃ *adjan diw* uno loco collectum faciant, æquale uni gaudio τȣ̃ *kramdiw* fiat. *Kramdiw* aliquis

est, quòd, cum *selouk* conformi τῷ *Beid*, hanc mansionem, post à mori, obtinuerit : et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum Beid*) cum volitione mercedis operis non legerit.

Et si centum gaudia τȣ̃ *kramdiw* uno loco collectum faciant, æquale uni gaudio τῶν *Fereschtehha* est, quòd in principio ens *Fereschteh* fuerunt (*non merito operum Fereschtehha facti*) : et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Et si centum gaudia τῶν *Fereschtehha*, quòd in principio ens *Fereschteh* fuerunt, collectum faciant, æquale uni gaudio τȣ̃ *Andr* est, quòd rex τῶν *Fereschtehha* est : et conforme ipsi huic gaudium τȣ̃ *Beid dani* (*est*), quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Si centum gaudia τȣ̃ *Andr* uno loco collectum faciunt, æquale uni gaudio τȣ̃ *Moschteri*, quòd *ostad* (*præceptor*, *institutor* τῶν *Fereschtehha* [et doctorum] est : et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Si centum gaudia τȣ̃ *Moschteri* uno loco collectum faciant, æquale uni gaudio τȣ̃ *Pradjapat* est : conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione mercedis operis non legerit.

Si centum gaudia τȣ̃ *Pradjapat* uno loco collectum faciant, æquale uni gaudio τȣ̃ *Haranguerbehah* est : et conforme ipsi huic est gaudium τȣ̃ *Beid dani*, quòd (*librum*) *Beid* cum volitione operis mercedis non legerit.

Et gaudium τȣ̃ *Brahmi*, quòd forma gaudii est, et gaudium τȣ̃ *porschi*, quòd intrà cor est, et gaudium τȣ̃ *porschi*, quòd in sole est; hæc quæque tria (3) gaudium (*gaudia*) unum gaudium est.

Et hæc omnia gaudia, quòd memoratum fit, usquè ad gaudium τῦ *Haranguerbehah*, particula est ex hoc gaudio. OUPNEK'HAT XXXVIII.

Quisquis hoc gaudium cum hac ratione scit, addictionem mundo ut transire fecit (*reliquit*), et thesaurum corporis sui ipsius, quòd forma corporis est, cum corpore totius mundi unum (*esse*) scit; et thesaurum τῦ *pran* sui ipsius, quòd forma τῦ *pran* est, cum τῷ *pran* totius mundi unum scit; et thesaurum cordis sui ipsius, quòd forma cordis est, cum corde totius mundi unum scit; et thesaurum verificationis (*agnitionis pro vero*, *professionis veritatis*) suæ ipsius, quòd forma verificationis est, et conforme verbo divino est, cum verificatione (*certâ scientiâ*) totius mundi unum scit; et thesaurum gaudii sui ipsius, quòd forma gaudii est, cum gaudio totius mundi unum scit; cum Ente, quod gaudium purum est, unum factus, sine motu efficitur.

Et conforme ipsi huic in *mantr* alio memoratum est : quicunque τὸν *Brahmi*, quòd gaudium purum est, et cum illo gaudio (*ad illud gaudium*), quod colloquium non potest pervenit (*quod sermo non potest attingere*), [et cor non potest pervenit], comprehendit; ab ullâ personâ non timet, et sine metu fiat : et volitio τῦ facere opus purum et timor ab opere malo, illi docto et *kiani* molestationem non dat; quòd docti et unitarii opus purum et malum [1] (*hæc*) ambo, *âtma* (*esse*) sciunt.

Quisquis hoc modo scit, opus purum et opus malum ejus, *âtma* fiat. Hoc verbum *Oupnek'hat* est; id est, secretum tegendum est.

Absolutum est *Oupnek'hat* ANANDBLI, è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

1. Quidquid est, quidquid non est, bonum et malum, in Deo unum, Deus ipse, est. Hæc summa, hoc intimum doctrinæ Indicæ, vulgo vel non, vel malè intelligenti, non impertiendum.

OUPNEK'HAT BHARKBLI,

è *DJEDJR BEID* (*desumptum*).

CLIX. *Bhark*, filius τȣ *Barn*, antè patrem ivit, et dixit: ô digne veneratione! tu τὸν *Brahm* cum me (*me*) fac comprehendere.

Pater cum eo (*ei*) dixit, quòd; alimentum, et *pran*, et visus, et auditus, et cor, et loquela, hæ sex res causa τȣ invenire τὸν *Brahm* est.

[Post ab illo (*deindè*) quidquid ex eo omnia animantia productum fiant, et ex eo vivens maneant, et in eo destructum fiant; illud *Brahm* est.]

Volitionem τȣ scire illud fac; et mortificationem fac (*pœnitentiam age*): quòd causa τȣ obtinere *Brahm*, mortificatio est.

Bhark initium in mortificationem et retentionem sensuum fecit: et, mortificationem ut fecit, *intellexit* quòd, ipsum hoc alimentum, *Brahm* est; quòd, ex eo omnia animantia productum fiant, et ex eo vivens maneant, et in eo destructum fiant. Hoc ut intellexit, cum corde (*in cor*) attulit (*secum cogitavit*), quòd; alimentum, quod productum fiens est (*naturâ suâ producibile est*), quomodò *Brahm* sit?

Rursùs antè patrem venit, et dixit: ô digne veneratione! τὸν *Brahm* cum me fac intelligere.

Pater dixit: causa τȣ invenire τὸν *Brahm*, mortificatio est: mortificationem fac (*exerceas*); quòd (*quoniam*) mortificatio *Brahm* est.

Iterùm *Bhark* exordium in mortificationem fecit: et mortificationem ut fecit, intellexit, quòd *pran*, quòd in medio alimenti est, et etiam *Brahm* est; quòd ex illo *pran* omnia animantia productum fiant, et ex eo vivens maneant, et in eo destructum

fiant. Hoc ut intellexit, cum corde adduxit, quòd; *pran* productum fiens est: aliquid, quod productum fuerit, quomodò *Brahm* potest fuit (*esse*)?

Denuò antè patrem venit, et dixit: ô digne veneratione! τὸν *Brahm* fac intelligere.

Pater dixit, quòd; causa τῦ invenire τὸν *Brahm* mortificatio est: mortificationem fac (*exequere*); quòd mortificatio *Brahm* est.

Bhark iterùm mortificationem ut fecit, intellexit, quòd cor *Brahm* est; quòd omnia animantia è corde productum fiant, et cum corde vivens maneant, et in corde destructum fiant. Hoc ut intellexit, cum corde adduxit, quòd; cor productum factum est: aliquid, quod productum fiat, quomodò *Brahm* sit?

Rursùs antè patrem venit, et dixit: ô digne veneratione! τὸν *Brahm* cum me fac intelligere.

Pater dixit, quòd; causa τῦ invenire τὸν *Brahm* mortificatio est: mortificationem fac; quòd mortificatio *Brahm* est.

Denuò *Bhark* mortificationem ut fecit, intellexit, quòd *kian*, id est, verificatio (*veritatis professio*, *affirmatio*, *certitudo*), (*quæ*) conformis (*libro*) *Beid* est, *Brahm* est; quòd, ex eâ omnia animantia productum fiant, et ex eâ vivens maneant, et in eâ destructum fiant. Hoc ut intellexit, cum corde adduxit, quòd: *kian* quòd productum factum est; aliquid, quod productum fiat, quomodò *Brahm* sit?

Iterùm antè patrem venit, et dixit: ô digne veneratione! τὸν *Brahm* cum me fac intelligere.

Pater dixit, quòd, causa τῦ invenire τὸν *Brahm* mortificatio est: mortificationem fac; quòd mortificatio *Brahm* est.

Bhark iterùm pœnitentiam ut fecit, intellexit, quòd, gaudium purum, *Brahm* est; quòd omnia animantia è gaudio productum fiant, et cum gaudio vivens maneant, et in gaudio destructum

OUPNEK'HAT XXXIX. fiant. A τῷ comprehendere hoc gaudium, ens, quòd forma gaudii est, obtinuit, et in eo destructus effectus (*annihilatus*), et forma [gaudii] magni fit (*fuit*).

Hoc *Brahm badia*, id est, scientiam unificationis *Barn* dixit; et *Bhark* obtinuit (*acquisivit*).

Et ens, quòd gaudium purum est, et in medio foraminis cordis sit, hæc scientia [pura] cum illo ente unum fiat.

Quisquis hanc scientiam unificationis, cum ratione quòd (*quâ*) *Bhark*, mortificationem et retentionem [sensuum] ut fecit, intellexit, intelligit, *Brahmi*, quòd gaudium purum est, fiat; ei alimentum multum simul proveniat, et edens edulium purum fiat; ei nati, et elephas, et equus, et alia plurimùm fiat; et lux cognitionis è vultu ejus apparens efficiatur, et altæ (*magnæ*) famæ fiat.

Quisquis in hanc actionem intravit, oportet, quòd unquàm vituperationem alimenti mali non faciat; propter illud, quòd, *pran* forma alimenti est; et edens, corpus est; et *pran*, forma alimenti ejus; et, ex alimento, quòd *pran* est, corpus vivens manet : et *pran*, edens est; et corpus, edulium : si corpus non sit, *pran* cum quà re manet (*manebit*)? id est, corpus cum τῷ *pran* (*per pran*) reliquum est (*subsistit*); et *pran* cum corpore reliquum est. Ex hoc respectu (*idcircò*) ambo alimentum, unum alterius fiunt.

Et quisquis scit [quòd hæc] ambo, cum uno alterum stans (*subsistentia*, *perseverantia*) sunt; is etiam stans maneat; et ei alimentum multum simul proveniat; et edens edulium purum fiat; et ei nati, et elephas, et equus, et alia multum fiat; et lux cognitionis è vultu ejus apparens efficiatur, et altæ famæ fiat. Quicunque cum eo alimentum dat, oportet, quòd, unquàm repulsam non faciat.

Aqua ipsa hæc alimentum est; et ignis, edens hoc alimentum : et ignis in aquâ sit; et aqua, in igne.

Quisquis aquam alimentum ignis (*esse*) intelligit, et ignem alimentum aquæ (*esse*) scit, quòd hæc ambo cum uno alterum stans (*perseverantia*) sunt; is etiam stans maneat; et ei alimentum multum simul proveniat; et edens edulia pura fiat; et ei nati, et elephas, et equus, et alia multum fiat; et lux cognitionis è vultu ejus apparens efficiatur; et altæ famæ fiat; et alimentum plurimum in domo ejus collectum fiat.

Et terra alimentum est; et *bhout âkasch*, edens illud (*alimentum*) *: bhoùt âkasch* in medio terræ est; et terra, in medio τῶ *bhout âkasch.*

Quisquis hoc scit, quòd, hæc ambo, cum uno alterum stans sunt; ei alimentum multum simul proveniat; et edens edulia pura fiat; et ei nati, et elephas, et equus, et alia multùm fiat; et lux cognitionis è vultu ejus apparens efficiatur; et altæ famæ fiat.

Et cum se fixum det (*secum ratum habeat*) *:* quicunque cum domo (*in domum*) ejus ingreditur, ei prohibitionem non faciat, et (*eum*) custoditum habeat : et cum quolibet modo quòd fruges multùm simul potest facit (*facere*) provenire, simul faciat provenire.

Quicunque cum domo (*ad domum*) ejus venit, dicat, quòd, alimentum paratum est; et non dicat, quòd, alimentum præsens (*præstò*) non est.

Quævis persona, quovis tempore, cum quâvis ratione purâ, quòd [alimentum] cum aliquo (*alicui*) dederit; ea, tempore indigentiæ (*inopiæ*), quovis tempore, cum ratione purâ, alimentum obtinet (*obtinebit*) : et si cum ratione malâ dederit, cum ratione malâ obtinet. Et quisquis hoc scit, is etiam, in tempore indigentiæ, alimentum cum ratione purâ obtinet.

Potentia (*vis*), quod in loquelâ est, oportet quòd illam *Brahm* (*esse homo*) ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et potentia, quod in *pran* et *apan* est, oportet, quòd illam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et potentia, quod in captione (*prehensione*) manûs (*à manu*), et itione pedis est, oportet quòd illam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et potentia, quod amotionem faciens urinæ et excrementi (*solidi*) est, oportet quòd illam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et hic *maschghouli adhiatam* est; id est, *maschghouli* in (*super*) corpore.

Et quies (*tranquillitas*, τὸ *bene est*), quod creaturæ, cum τῷ pluere pluviam, acquisitum fiat, oportet, quòd illam etiam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et vis fulgurationis, quod in fulgure est, oportet quòd illam esse *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et fama, (*quod*) in multiplicitate instrumentorum (*causarum*) opulentiæ est, oportet, quòd, illam etiam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Et lumen, quod in astris est, oportet quòd illud etiam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

[1] Et voluptas, quod in obitione feminæ (*re carnali*) acquisita

---

1. *Ve ledzati ke dar mobascherat zan hassel schavad metsel ledzat anzal nottfeh o ledzat hassel schodan farzand saadatmand ke arzoui pederra baad az fot peder bararad o serour ke dar an vakt baham mirasad buiad ke anra ham* Brahm *danasteh maschghouli konad.*

Tò physicum sensationum, *âtma*, id est Deus ipse, in homine est. Hoc dogma *ut sonat* intellectum, apud Indos *materiales* religioso partium corporis *rei carnali* inservientium cultui; apud *spirituales* occultæ, et, quasi dicam *theologicæ*, sicut inter *quietistas*, morum corruptioni, locum dedisse verisimile est.

fiat, sicut voluptas emissionis (*descensûs*) guttæ (*spermatis*), et voluptas τȣ̃ acquisitum fieri natum faustum (*faustæ indolis*), quòd (*qui*) desiderium patris, post à morte patris, superafferat (*adimpleat*), et gaudium, quòd in illo tempore simul provenit; oportet quòd illud etiam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Quidquid in medio τȣ̃ *bhout âkasch* est, oportet quòd illud etiam (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat; et τὸν *bhout âkasch* oportet quòd (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat. Si, hunc *bhout âkasch*, quòd locus τȣ̃ esse omne est, (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* facit, hic *maschghoul* etiam locus τȣ̃ esse omne fiat; id est, omne in protectionem ejus ingreditur.

Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 72.

Et si ipsum hunc *Brahm* magnum (*esse*) ut scivit, *maschghouli* facit, hic etiam in omni magnus fiat.

Et quisquis ipsum hunc *Brahm* cor (*esse*) ut scivit, *maschghouli* facit, cum verificatione (*certitudine verificatâ*), et argumentatione τὸν *âtma* obtinet.

Et quisquis ipsum hunc *Brahm* dignum veneratione [et τῷ humilis submissio], scit, ei etiam omne τὸ humilis submissio faciunt; et volitiones ejus etiam ei τὸ humilis submissio faciunt.

Et quisquis ipsum hunc *Brahm* dominum ut scivit, τὸ humilis submissio facit, omne eum dominum ut scivit, (*ei*) τὸ humilis submissio faciunt.

Et quisquis ipsum hunc *Brahm*, cum magnitudine, quòd fulgur, et pluvia, et luna, et sol, et ignis in eo destructum fiant, (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* facit, diversi inimici ejus in antè eum (*priùs illo*) moriuntur.

Et hunc *maschghouli aodoulak* dicunt; id est, *maschghouli* τῶν *mokelan* sensuum.

OUPNEK'HAT XXXIX.

Et ille *Brahmi*, quòd memoratum fit (*est*), quòd has omnes res (*esse*) *Brahm* ut scivit, *maschghouli* faciat.

Illum *Brahm*, et lucem, quòd in sole est, et lucem quòd in medio cordis est, unum sciat.

Suprà, N.° CLVI, p. 329, 330.

Thesaurum alimenti, quod forma alimenti est, cum corpore crasso totius mundi : et thesaurum τȢ *pran*, quod forma τȢ *pran* est, cum *pran* totius mundi : et thesaurum cordis, quod forma cordis est, cum corde totius mundi : et thesaurum verificationis conformis (*libro*) *Beid*, quod forma verificationis est, cum verificatione (*professione verificatâ*) totius mundi : et thesaurum gaudii suî ipsius, quod forma gaudii est, cum gaudio totius mundi; unum sciat : et omnes mundos (*esse*) *âtma* ut scivit, et *âtma* factus, in mundo maneat : omnia alimenta alimentum ejus fiat; et cum quâlibet figurâ quòd vult, figuram sumat.

Suprà, N.° CLVIII, p. 337.

Quisquis hoc *mantr*, quod forma τȢ *Brahm* est, semper cum harmoniâ pronunciaverit, *hâ*, et, *hâ*, et, *hâ;* vocem *hâ* cum tribus *mad*, et eam cum *zzammeh* (*dou*) pronunciet; id est, hoc verbum hoc est : *hâï*, *hâï*, [*hâï*]; ego, alimentum ego, alimentum ego, alimentum ego; alimentum edens ego, alimentum edens (*ego*), alimentum (*edens*) ego; faciens omne ego, faciens omne ego, [faciens omne ego]; primum omnis cum figurâ et sine figurâ ego; primus omnium τῶν *Fereschtehha* ego; principium τῶν sine cessatione ego; et è τῷ sine cessatione meo omnia sine cessatione fiant.

Ego, quòd alimentum sum, quisquis me multum dat, is me cum modo puro servatum habet : et quisquis me ut non dedit, ipse comedit, is me non comedit, ego eum edo.

Totus mundus ego sum : et mundus, quòd, in eo omne sit, ego super illum mundum præcellens (*victor*) sum.

Quisquis me hoc modo scit, sicut sol lucidus et lumen efficiatur (*efficitur*). OUPNEK'HAT XXXIX.

Hoc verbum *Oupnek'hat* est, id est, secretum tegendum est.

Oum : omni quies, omni quies, omni quies!

Absolutum est *Oupnek'hat* B*HARK BLI*, è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT

BARK'HEH SOUKT,

è ***Djedjr Beid*** *(desumptum.)*

CLX. UNUS *porsch* est, quòd capita sine fine habet, et oculos, et aures, et odoratus, et gustus, et tactus sine fine habet, et sensus internos sine fine habet.

Ille *porsch* in toto mundo ipse plenus factus (*mundum replens, sic*) mansit.

Quantitate decem digiti (*digitorum*), superiùs ab umbilico, (*in*) medio cordis, quòd in pectore est, locum is habet.

Quidquid existit, et quidquid fuit, et quidquid est futurum, ipse ille *porsch* est : et ille dominus est, quòd dans liberationem (*absolutam*) est : et quidquid addictionem (*relationem*) cum alimento habet, (*hujus*) dominus ille est : et quidquid in tempore præterito, et præsenti et futuro, super fixum [et determinatum] est, magnitudo ejus est : et ab hac magnitudine (*quàm illa magnitudo*) etiam ille major est.

Suprà, N.° CXVII, p. 152. Et omnis mundus una pars ejus est : et ei tres (3) pedes est; quòd, *akar*, et *aokar*, (*et*) *makar* sit.

Et in his tribus (3) *matra*, tres (3) (*libri*) *Beid* est; quòd *Rah Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid* sit : et gaudium ejus in magnitudine ejus est.

Et in ipsis illis tribus (3) pedibus ejus, productio, et nutritio (*conservatio*), et destructio est.

Tempore, quòd (*quo*) halitum superaffert (*educit, respirat*), productio fiat : tempore, quòd halitum servatum habet (*retinet*), nutritionem facit : tempore, quòd halitum attrahit

(*intrà se*, *aspirat*), resurrectio magna (*ultima rerum revolutio*) fiat. OUPNEK'HAT XL.

Tempore, quòd resurrectionem magnam facit, ille *porsch* in subtilitate (*pulchritudine*) suà sit.

Tempore, quòd denuò voluntas (*intentum*) productionis simul provenire facit, et productio prima, quòd *Haranguerbehah* est, unus pes ejus fiat : et ex ipso illo uno pede τὸ quiescens et motum apparens fiat.

Et ex ipso illo *Haranguerbehah*, *vratheh* apparens fuit; id est, figura totius mundi. *Suprà, T. I, N.° II, p. 9.*

Et è (*à*) *vratheh*, unus homo, quòd *Man* nomen habuit, id est, pater humanitatis, è quinque (5) elementis productum fit. *Suprà, T. I, N.° XXIV, p. 123-125.*

Et ille unicus homo, è multiplicitate natorum, multùm fit (*fuit*) : et quâcunque quantitate natorum is auctus fiat, amplior efficiatur.

Porschi, quòd hoc omne ex eo productum fit, ille *porsch* forma τῦ *korban* est : quemadmodùm omnem rem in *korban* projiciunt, et in *korban* destructum fiant; ipso hoc modo, omnis res in illo *porsch* destructa fiat.

Et principale, quòd à *korban* separatum faciunt, ex illo principali omnia animalia silvestria et domestica productum fit (*producta fuerunt*).

Et ex ipso illo *korbani*, quòd forma Entis est, (*liber*) *Rak Beid*, et *Sam Beid*, et mensuræ, et (*liber*) *Djedjr Beid*, productum factum (*producta sunt*).

Et post ab illo (*posteà*), equus, et animalia alia, quòd dentes suprà et infrà ambo habent, productum fiunt (*fuerunt*).

Et post ab illo, bos, hœdus, et vervex (*ovis*), quòd dentes suprà non habent, productum fiunt.

Diversi *Fereschtehha* et *rek'heschiran*, cum diversis nominibus, quòd in *Beid* est, et laudationem (*elogium*) et orationem (*preces*) illi *porsch*, quòd forma τȣ̃ *korban* est, faciunt.

Et merces hujus *korban*, figura totius mundi est.

Vultus ejus, quodnam est? brachia ejus, quodnam est? et femora ejus, quodnam est? et pedes ejus, quodnam est?

Oἱ *Beid danaïan* (*Beid scii*), os ejus sunt : et reges, brachia ejus sunt : omnes quòd mercaturam faciunt, et illi quòd agriculturam faciunt, femora ejus sunt : et minores (*plebs vilior*), pedes ejus sunt : et luna, cor ejus est : et sol, oculus ejus est : et ventus *pran*, auditus ejus est : et ignis, loquela ejus est : et *fezza*, umbilicus ejus est : et *Behescht*, caput ejus est : et terra, vola pedis ejus est : et *djehat* mundorum aliorum, aures ejus : *massaleh* illius *korban* (*quod illi inservit*), quod forma Entis est; tempestas veris cum loco (*vice*) olei [ejus] est; et tempestas æstatis (*caloris*), cum loco ligni ejus est; et tempestas hiemis, cum loco alicujus (*hujus*) rei, quòd (*quam*) in ignem τȣ̃ *korban* projiciunt; et septem mare circumdans (*oceani*), cum loco septem lignorum, quòd illud, cum modo circuli, servatum habent; et lectiones (*libri*) *Beid*, cum loco lignorum, quod (*quæ*) in ignem τȣ̃ *korban* projiciunt.

Cum hoc *massaleh*, quòd memoratum fit, et cum loco (*vice*) membrorum, hominis *kabir* (*magni*) est; et longè priùs cum hac ratione οἱ *Fereschtehha*, *maschghoul* facti, personæ universali, cum cogitatione repræsentativâ (*eam sibi mente repræsentantes*), *korban* fecerunt : et causâ cogitationis repræsentativæ hujus *korban*, gaudium obtinuerunt, quòd in illo gaudio particula è mœrore viam non habuit : οἱ *Fereschtehha*-

tehha præcedentes etiam, causâ hujus operis, gaudium obtinuerunt. OUPNEK'HAT XI.

Haranguerbehah semper, è principali opere totius mundi, et è principali quinque elementi (*elementorum*); ex (*his*) omnibus longè priùs apparens fiat. Suprà, T. I, N.° XXII, p. 100-104.

Et quandoquidem *Haranguerbehah* etiam moritur, sòl principale ejus [ut sumpsit], *mokel* factus, in mundo circumit.

Et quisquis τὸν *porschi*, quòd in sole est, hoc modo intelligit, quòd, is cum colore solis (*instar solis*) lucidus est, et magnus est, et è mari non scientiæ ut præteriit, cum littore (*ad littus*) pervenit, et liberationem obtinet : et præter hanc viam, propter obtinere eum (*alia*) non est.

Et (*liber*) *Beid* dicit, quòd; ego hanc viam scio.

Pradjapat in τῷ *Haranguerbehah* sit : et *Pradjapat* productum non factus est : et cum figuris genere genus (*diversi generis*) apparens fiat. Infrà, N.° CLXIV, p. 368.

Ens, quòd *Haranguerbehah* ab eo productum factus est, et omnis mundus in eo sit; et docti, quòd hoc secretum sciunt, et in eo sint; quisquis scit, quòd illud Ens, quòd *Haranguerbehah* factum est, ego sum, is in omni mundo sit, et omnis mundus in eo sit.

Sol, quod (*qui*) propter cor (*in favorem*) τῶν *Fereschtehha* calefaciens splendescens est, et operis factor omnium *Fereschtehha* est, et ab omnibus *Fereschtehha* longè priùs productum factus, et particula è luce nutritoris (*conservatoris*) est; illi luci solis *nemeskar*; id est, humilis submissio.

Et οἱ *Fereschtehha* semper ut dixerunt (*continuò dicentes*), venerunt, quòd; lux solis, lux nutritoris (*servatoris*) est.

Et quicunque *Brahmdani*, quod (*qui*) hoc modo scit, omnes

OUPNEK'HAT XL.

Fereschtehha submissi ei fiant, et is dominus omnis (*rei*) efficiatur.

Suprà, N.° CXLVIII, p. 237.

Et opulentia (*opes*), et omne in protectione suâ servatum habere, hæ ambæ virtutes (*qualitates*), uxor solis est : et nox et dies, latus solis est : et astra, figura solis sunt : et terrà et cœlum, os apertum factum solis sunt.

Quisquis mundum magnum vult (*obtinere*), solem figuram suam (*esse*) sciat; et totum mundum etiam figuram suam (*esse*) sciat.

Absolutum est *Oupnek'hat* BARK'HEH SOUKT, è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT DJOUNKA,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum):*

Id est, Kakl (circinnus).

OUPNEK'HAT quadragesimum-primum.

ATMA octo pedes habet, quòd, cum illis octo pedibus motum et occupationem suam (*operationes suas*) [viginti et uno mille et sex centum vices (*sexcentis vicibus*)] facit. CLXI.

Et ille *âtma* purus est; et *hens* est, id est, anima est; et gemma (*unio*) est, lumen (*luminosa*) et lucida, quòd in eâ filum trium (3) qualitatum tractum factum (*insertum est*), et sine defectu est.

Mundus, quòd apparet, is est : et ostensum sine est (*sine existentiâ*), mundus mendacium et pura imaginatio est. *Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 406.*

Et is à quovis luminoso luminosior est.

Cum illo quòd (*etsi*) eum omnes vident, attamen non vident : quid? (*nam*) error per incuriam, et non scientia, quòd in omnibus animantibus velum (*impediens à τῷ*) videre *τὸν âtma* factum est, tempore quòd (*quo*) surgit (*evanescunt*), illum sine qualitate, quòd in qualitate *abka* (*creationis*) sit, et in medio domûs cordis, quòd è qualitatibus valdè plenum est, vident.

Et, quoad error per incuriam et non scientia procul non fiat, cum non potestas vidit (*videre*).

Et si cum *maschghouli* multo etiam volunt quòd videant, non possunt vidit (*videre*); ideò quòd *maïa*, quod amor æternus est, et productum faciens imaginationem est, stupescentem (*pudore*) figuram habet; similis matri, quod (*quæ*) parvulum

OUPNEK'HAT XLI. suum in sinum ut cepit, absconditum facit, illam formam scientiæ operuit.

Et ille *maïa* æternus est; et stantis (*perseverantis*, *permanentis*) monstrator (*index*) est : et hic *maïa* ullam actionem, ipse cum seipso (*per se*) non potest fecit (*facere*) : et ostensum etiam non habet. Tempore quòd (*quo*) illa forma scientiæ in eum intrat, causâ illius formæ scientiæ, etiam ostensum productum facit (*entia apparere facit*) : et etiam in operationes ingreditur : is cum movere (*movens*) et motus redditus, latus (*vastus*) fiat : et quidquid illa forma scientiæ vult, omne propter eam paratum et promptum facit.

Et ille *maïa*, similis feminæ bovi, sine voce est, et productum faciens omne est, et nutriens (*servans*) omne (*est*).

Tres (3) colores habet; nigrum, et album, et rubrum.

Hæc femina bos, *Kam dehen* nomen habet; id est, faciens advenire omnes volitiones illius formæ scientiæ est : et omnia animantia, sicut parvuli, lac comedentes, voluptatem sensibilium ab eâ, sine electione (*sine libertate*), bibunt.

Unum (*ens*) bibens, illud est, quòd cum electione suâ (*propriâ*) bibit; id est, propter voluptatem suam eam productum ut fecit : et illud voluptatem capiens cum electione (*cum libertate*), dominus dignus veneratione, cum cogitatione repræsentativâ qualitatis creationis, primum ipsum voluptatem sumit.

Et ille *maïa*, quòd cum loco (*vice*) feminæ bovis et dantis lac est, causâ ejus (*respectu ejus*, *ad illud ens*), cum (*in*) omni æquale est.

Et omnes opus facientes, cum causâ ejus, opus faciunt, propter τὸ obtinere mercedem.

Et in medio ipsius hujus *maïa*, τὸν *âtma* magnum lumen,

quòd comedens mercedes operum est, et ab omni immunis et liber est, et stans (*perseverans*) est, et *Hens* nomen ejus est, et facientes diversa opera magna τῶν *Beidha*, sciunt, et propter eum opera faciunt.

Et illud ens, quòd principium omnis est, vigesimum sextum (26) sciunt; id est, homo è viginti et quinque [1] rebus est (*constat*); et id, vigesima sexta (26) harum (*rerum*) est: et plures, id vigesimum et septimum (27) sciunt.

Et illud Ens in omni plenum est (*omne implet*); et sine qualitate est; et id cum purâ cognitione potestas invenit (*invenire*); et id dicens omnia *aïat* unificationis est; et id principium omnis est: docti id hoc modo sciunt et intelligunt.

Et hoc omne quod memoratum fit, quòd principium hominis et principium omnis (*rei*) est, et omnes qualitates, et quidquid visum fiat, omne id est: unicum etiam id est; et dualitas etiam id est; et tria (3) etiam id est; et quinque (5) etiam id est: tria (3), id est, tres (3) qualitates: quinque (5), id est, quinque elementa: è τῷ *Brahma* sumptum usque ad unam pennam paleæ, docti et οἱ *kianian* cum oculo cognitionis quidquid vident, ipsum illud (*ens*) purum, circumdans (*omne*), unicum vident.

Et è quiescente et moto, quidquid existit (*in eo*) inventum [2] factum est, et in eo destructum fiat.

Quemadmodùm è mari bulla aquæ apparens fiat, et in eo destructum efficiatur; et ipso hoc modo, omnes res existen-

---

1. In margine: *et hæc viginti quinque (5) res; justa temperatio trium* (3) *qualitatum* (*radj, tam et sat*); *et intellectus; et egoitas; et quinque elementum subtile; et quinque elementum crassum; et decem sensus; et cor; et anima* (*vita*).

Justa temperatio trium qualitatum, pro *unâ* è 25 rebus simpliciter sumitur.

2. *Iafteh schodeh ast*: legi potest, *bafteh schodeh est*, *textum factum est*.

OUPNEK'HAT XLI. tes, similes bullæ âquæ, semper ab eo apparens fiant, et in eo destructum efficiantur.

Modus τȣ̃ scire illud ens, quòd in *djiw âtma* sit, ipse hic est; quòd, (*homo*) sciat, quòd ipsa hæc res ex illo ente millibus mille vice (*vicibus*) apparens fiat, et millibus mille vice in eo destructum fiat.

Et quilibet *Brahmani*, quòd (*qui*) hoc *Oupnek'hat* in temporibus benedictis (*faustis*) cum petentibus (*petentes*) verum facit audire (*edocet*), merces operum ejus sine fine fiat.

Et hoc *Brahm* [*badia*] τῶν *Brahm danaïan*, id est, Deum cognoscentium, è *Brahmanan*, et regibus, et aliis, quisquis scit, forma illius *Brahm* factus, semper in *Brahm* legit, et semper in *Brahm* legit.

Absolutum est *Oupnek'hat* *Djouanka* (*Djounka*), ex *Athrban Beid* (*desumptum*); id est, semper super lectum Entis soporatus (*dormiens*, *in eo absorptus*), forma ejus sit.

OUPNEK'HAT

OUPNEK'HAT quadragesimum secundum.

[1] MRAT LANCOUL,

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum)* :

[2] *Id est, halitus mortis, quòd tempus termini vitæ est,*

Expositus factus fiat.

Mensura hujus *mantri*, quòd memoratum est futurum, *anschetap* est : et *mokel* ejus, *Roudri*, quòd, cum figurâ ignis evanidum (*destructum*) faciens est. CLXII.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 361.

Et primus aliquis, quòd *maschghouli* (*cum*) hoc *mantr* fecit, *Schabt* est : cum hoc *mantr* stans factus, notum regem *Almout* (*mortis*) facit (*illius elogium facit*).

Et illud *mantr* hoc est : primum, *Oum* ut dixi, post ab illo (*posteà*) dico : tempus, quòd *madehmati*[3] est, et in eo omnia *mantrhâ* est, illud ipsum hoc ego sum. Ille ipse hic *porsch*, quòd tempus est, et indicia (*signa*) magna ejus suprà est (*sunt*), et tres (3) oculos habet, et mundus figura ejus est, ei *nemeskar*, *nemeskar*; id est, humilis submissio, humilis submissio.

Suprà, N.° CXVII; p. 154.

Et magnus est, et opus bonum, quòd, purum et mundum est; ei humilis submissio, ei humilis submissio.

Et dominus omnium animantium est; ei humilis submissio.

Et *rat* est; id est, merces operum purorum : et *sat* est; id

---

1. Suprà, *N.° III*, *p.* 13; *amrat.*
2. In *ms.* nat. hic textus incipit.
3. Samskretticè, *madaha*, acris, *prompta indoles*; suprà, *N.° CXXIX*, *p.* 255.

est, verus est : *Pram Brahm* est ; id est, creator magnus est : *porsch* est ; id est, omni loco plenus est (*omnem locum implet*) ; *keschn pankal* est ; id est, nigrer et *sshandalinus* est : *aourdeh lank* est ; id est, indicia magna ejus suprà est : *proubatscheheh* est ; id est, tres (3) oculus (*oculi*) est : et *basch roup* est ; id est, omnis mundus figura ejus est : ei humilis submissio, humilis submissio.

Quisquis hoc *mantr* manè, et (*tempore τοῦ*) *dou p'her*, et vesperè pronunciaverit, à peccato τοῦ occidere τὸν *Brahman* purus fiat ; et à peccato furti auri purus fiat ; et à peccato adulterii, quod cum uxore τοῦ *ostad* (*præceptoris*) factum fecerit, purus fiat ; et à peccatis parvis etiam ipso illo tempore liberatus fiat.

Quisquis unâ vice hoc *mantr* legit (*pronunciat*), æqualis merces τῷ octo mille vice (*vicibus*) pronunciare τὸ *kaïtri* est, quòd *kalmeh* (*vocabulum*) unificationis sit.

Quisquis hoc *mantr* sciverit, oportet quòd cum octo personis (*octo personas*) edoceat ; quòd (*ut*) mundum τοῦ *Brahma*, et mundum τοῦ *Roudr* obtineat : quicunque scit, et cum octo personis non edocet, leprosus et orbatus (*patre vel matre*) fiat.

Quisquis hoc *mantr* cum eo edoctum sit (*hoc mantr edoctus fuerit*), is memoriâ non capit, non videns, et surdus et mutus fiat.

Cum morte (*ad mortem*) cuicunque sex menses manserint, et hoc *mantr* memoriâ habuerit : (*si*) voces hujus *mantr* è corde ejus cum hoc modo oblitum fiat : vox *ratim* quòd oblitum fiat ; sciat, quòd sex mensis (*menses*) è vita ejus reliquum mansit : et vox *satim* quòd oblitum fiat ; sciat, quòd quinque mensis è vitâ ejus reliquum mansit : vox *Pram Brahm* quòd oblitum fiat ; sciat, quòd quatuor mensis

mansit : vox *porscham* quòd oblitum sit; sciat, quòd tres (3) mensis mansit : et vox *herschen* (*keschn*) *panklam* quòd oblitum fiat; sciat quòd, duo mensis mansit : vox *ardhou* (*aourdeh*) *lankam* quòd oblitum fiat; sciat, quòd unus mensis mansit : vox *proubatschehem* quòd oblitum fiat; sciat, quòd, quindecim (15) dies mansit : et vox *basch roupam* quòd oblitum fiat; sciat, quòd, tres (3) dies è vitâ ejus mansit : vox *namou nomah* quòd oblitum faciat; sciat, quòd ipsâ illâ horâ moriatur.

Absolutum est *Oupnek'hat* MRAT LANKOUL, *ex Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT quadragesimum tertium.

OUPNEK' HAT
ANBRAT NAD,
Ex Athrban Beid (desumptum).

CLXIII. PRIMUM, scientias ut legit, et in corde habuit, et iteratò consideratas fecit, Creatorem magnum ut scivit: quemadmodùm lignum lumen ut fecerunt (*accenderint*), propter τὸ pellere obscuritatem, in manu sumunt; tempore, quòd (*quo*) cum intento (*ad locum intentum*) perveniunt, illud è manu projiciunt: ipso hoc modo, tempore, quòd, cum Creatore magno (*ad Creatorem magnum*) pervenit, scientias quod (*quas*) legit (*didicit*), transire faciat (*derelinquat*).

Et modus τȣ͂ pervenire cum petito originali (*ad petitum, intentum originale, primum principium*), hic est; quòd, τὸ *Oum* currum ut fecit, et super illum (*currum*) eques factus (*in eum conscendit*); τὸν *Beschn*, quòd manifestationis locus qualitatis dominii (*summæ potestatis*), cuntem facientem currum; et volitionem τȣ͂ obtinere τὸ *Brahm lok*, quòd mundus Entis, et petitum (*objectum*) omnis (*entis*) est, [cogitatione repræsentativà] ut ostendit; et sensus externos et internos, quòd cum mansione (*loco, vice*) τȣ͂ *Roudr* evanidum (*destructum*) facientis, sunt, in retentionem suam ut attulit; id est, illos attraxit (*continuit, compressit*) usquè ad locum, quòd terminus τȣ͂ pervenire hunc currum, quod (*quem*) è τῷ *Oum* ut fecit, super illum sedit; cum illo loco (*illùc*) ut pervenit; et illo tempore currum *Oum* deserat; et post ab illo (*posteà*) hanc mentionem (*quod hucusque dictum est*) etiam deserat; forma mundi entis fiat.

Tres (3) litteræ τοῦ *pranou;* et tria (3) corpora, quòd, crassum, et subtile, et subtile cum beneficiis et gratiâ sit; [et] quique tres gradus, quòd collectorum gradus elementorum crassorum, et collectio elementorum subtilium sit, et gradus divinitatis sit; hoc omne ut reliquit, cum gradu magnitudinis, quòd in eo littera et sonus non continetur, et vox (*prolatio*) pura est : ex illâ voce [1] cum illo Ente subtili, propitio (*ad illud ens subtile, propitium*) pervenit. OUPNEK'HAT XLIII. *Suprà, T. I, N.° VI, p. 24.*

Sex (6) res, quòd conveniens τοῦ *selouk* est, ex illis omnibus una τὸ *pratiahar* est; quòd retentio sensuum externorum et internorum sit : altera, τὸ *dehan* est; quòd, cogitatio repræsentativa sit : et alia, τὸ *pranaïam* est; quòd retentio halitûs sit : et alia, τὸ *deharna* est; quòd, cor ligare cum unâ re particulari sit : et alia, τὸ *tark* est, id est, argumentatio (*ratiocinatio*), quod (*quæ*) conformis libro divino sit; et ex illâ, scientia certa acquisita fiat : et alia, τὸ *samadeh* est; quòd demersio sit, è retentione halitûs.

Quemadmodùm lutum, quòd cum fodinæ rebus (*metallis*) mixtum est, quòd è fodinâ ut super attulerunt (*extraxerunt*), et illud usserunt, aurum et argentum purum supervenit (*exit*), et eclipsationem (*tegumentum*) ab eo (*ejus*) urunt : ipso hoc modo, è retentione halitûs, eclipsationem sensuum (*homo*) adurit; id est, cum latere malo (*ad*) latus malum non vadit: et ex retentione halitûs eclypsationem sensuum urere facit; et ex *deharna*, quòd τὸ cor ligare cum unâ re particulari est, peccata ut urere fecit, semper in recogitatione illius entis luminis sit.

Et retentio halitûs tres (3) divisio (*species*) est : una, attrahere halitum (*adspirare*); quòd illud *pourk* dicunt : et secunda, servatum habere halitum; quòd illud *kanihak* dicunt : tertia,

1. *Ms.* nat. *nokteh*, *ex illo puncto.*

facere transire (*educere*) halitum (*respirare*); quòd illud *reitschak* dicunt.

Et in tempore τῦ servatum habere halitum, tantùm illud quòd (*quantùm*) possunt, mentio τῦ *kalmeh* unificationis, quòd in illo *Oum* est, facta sit : hoc retinere halitum dicunt.

Et facere transire (*emittere*) halitum, cum hac ratione est, quòd; halitum ex intrà ut attraxit, cum extrà super afferat (*educat*); et sciat quòd, ventus, quòd è *bhout âkasch* productum factus est; illum ventum in *bhout âkasch* destructum efficiat : hic est modus τῦ facere transire halitum (τῦ *respirare*).

Et modus τῦ attrahere halitum, hic est, quòd : quemadmodùm unum caput caulis τῦ *niloufer* in aquam ut transire fecerunt (*immiserunt*), et è capite altero aquam cum halitu attrahunt : ipso hoc modo, ventum τῦ extrà cum halitu ut attraxerunt, in seipsis plenum (*seipsos illo plenos*) faciant : hoc est attrahere halitum (*adspirare*).

Et si halitum (*homo*) non facit transire, et intrà non adducit, et membris motum non dat, et ventum, quòd, ut halitum attraxit, in seipso plenum (*illo se plenum*) fecit, servatum habet; hic est modus τῦ servatum habere halitum.

Quisquis, similis non videnti, non videt; et similis surdo, non audit; et similis ligno, sine motu fiat : illo tempore scitum fiat, quòd ei quies acquisita facta est.

Et quisquis scit, [quòd] firmum propositum et apertura (*origo*, *initium*) firmi propositi, actio cordis est, et cor cum omnibus volitionibus ut cepit, tendens (*conversum*) cum (*ad*) *âtma* (*ut*) effecit, in *âtma* custoditum habet; ipsum hoc servatum habere cor in *âtma*, τῦ *deharna* nomen habet.

Et quælibet apertio (*explicatio*), quòd conformis (*libro*) *Beid* sit, verum scire hanc apertionem, et scientiam certam facere

cum eâ (*illam ut veritatem certam profiteri*), quod τȣ̃ *tark* nomen habet; id est, acquisivit justum (*verum*) cum (*probatione*) ratiocinatione. OUPNEK'HAT XLIII.

Et quisquis τὸν *âtma*, quòd in corpore elephantis et formicæ, et omnium animantium (*est*), et omni loco æqualem scit; hanc notitiam *samadeh* dicunt; quòd, demersio sit.

Et modus τȣ̃ sedere in *maschghouli*, hoc est, quòd : in loco, quòd tranquillus sit, et cor vadens et rediens (*vagans*, *peregrinans*) non efficiatur, et timor, et metus, et sordes (*purgamenta*) in illo loco non sit, super terram planam paleam (*herbam*) collectam ut fecit, sedeat : et è sinceritate cordis, super circà seipsum murum (*munimentum*) construat; et sciat, quòd, *âtma* ex omnibus lateribus custos meus est; et *maschghouli* τῷ *pranou* faciat.

Et in tempore τȣ̃ sedere, sive quadratùm (*quatuor genibus*) sedeat, sive cum duobus genibus, si cum ratione (*eo modo*), quòd ei molestia non sit, vultum cum tractu (*ad tractum*) septentrionis ut fecit, sedeat. *Suprà, N.° CXXVI, p. 197.*

Et cum uno digito unam alam (*unum foramen*) nasûs liget (*obturet*); et cum alâ (*nari*) alterâ ventum ut attraxit, et cum digito ligavit (*clausit*), halitum servatum habeat (*retineat*); et *pranou* formam (*esse*) caloris, quòd in corde est, ut scivit, *Oum* (*esse*) *Brahm* cogitatione repræsentatum sibi faciat : et quoad halitum servatum habet, hanc cogitationem repræsentativam non faciat transire (*huic fixus*, *intentus hæreat*).

Et è mentione τȣ̃ *Oum*, quòd *mantr* luminis est, omnes eclipsationes (*tenebras*) suas procul ut fecit, cum (τῷ) *Brahmi*, quòd forma caloris est, quòd in medio cordis est, *maschghouli* faciat.

Oportet quòd, ille *maschghoul*, primùm *Oum* ut intellexit,

OUPNEK'HAT XLIII. cùm *Oum* (τῶ *Oum*) *maschghouli* ut fecit, (*sic*) fecerit : et in tempore τῶ *maschghouli*, in uno halitu attracto, (*quem*) servatum habuit (*retinuit*), usquè ad octoginta vice (*vicibus*) id [τὸ *Oum*] dicat ; et quandò [hanc] praxim [cum perfectione (*ad perfectionem*)] facit pervenire (*ad finem perducit*), quâlibet quantitate quòd potest, dicat.

Et in tempore τῶ facere transire halitum, ex umbilico cum suprà (*desuper*) ut tulit, è viâ nasûs faciat transire.

Et ille *maschghoul*, quòd intelligens est, oportet, quòd intuitum cum suprà et infrà, et (*ad*) dextram et (*ad*) sinistram non faciat; et membra non nutare faciat (*non moveat, agitet*), et sine motu factus sedeat.

Has quinque (5) rem (*res*) oportet quòd semper τὸ adhibere sumat (*agendas suscipiat*) : una, servatum habere halitum : secunda, quantitate (*temporis*) servatum habere halitum : tertia, terminus (*mensura*, τὸ *quantum*) τῶ attrahere, et terminus τῶ facere transire halitum : quarta, cor in unâ re (*ligatum*) servatum habere : quinta, τὴν *djiw âtma* cum *pram âtma* uno loco (*unum*) scire :

Et in initio τῶ *maschghouli*, usquè ad (*tempus* τῶ) duodecim (12) vice (*vicibus*) pronunciare *Oum*, halitum servatum habeat (*retineat*) :

Et in hujusmodi *maschghouli* retentionis halitûs, cogitatione repræsentatum sibi τὸ *pranou* faciat; quòd diversis litterâ et sono (*litteris et sonis*) immune est, et sine defectu est, et cum lumine ejus (*ei proprio*) id potestas vidit (*possunt videre*), et motum dans τῶ *pran* id est.

Ex hoc respectu (*quamobrem*), propter τὸ ire viâ veri et *hasti* (*existentiæ*, *Entis*) universalis, semper executionem cogitationis repræsentativæ Entis universalis faciat.

Janua τῦ *pran*, foramen in medio cordis est, et vena *sak'-hemna* est, et foramen quod in cerebro est, et alia.

Illa janua, via liberationis (*absolutæ*), similis ponti est, quòd foramen factus sit.

Pontem foramen factum (*illum*) dicunt, quòd in terram (*fossam*) infrà iverit, et domus animalium est; et quandoquidem via liberationis (*absolutæ*), τὸ infrà ire (*descendere*) in seipsum est; ex hoc respectu (*idcircò*) pons mandata (*dicta*); quòd *pran* docti, tempore τῦ facere transire (*deserere*) corpus, in foramen cordis infrà eat (*descendat*).

Et ὁ *salek* oportet, quòd has res semper transire faciat (*relinquat*) : una, timor : secunda, ira : altera, pigritia (*lentor, tepor*) : alia, somnus multus, et vigilia multa : et alia, edere multum, et derelictio τῦ comedere multa.

Quisquis hanc praxim, quòd memoratum fit, usquè (*per*) tres (3) menses repulsam non facit, ipse cum seipso, ei status vultum dabit (*eo statu erit*), quòd, ex illo statu, in mense quarto, οἱ *Fereschtehha* cum intuitu (*in conspectum*) ejus ingrediantur; id est, τὸ *malkout* super eum apertum fiat : et in mense quinto (5), ipse etiam omnes qualitates angelicas simul faciat provenire (*adipiscatur*) : et in mense sexto (6), ipse cum seipso, liberationem (*absolutam*) puram ut obtinuit, forma entis fiat.

In hoc verbo ullum dubium et (*ulla*) suspicio non est.

In τῷ *selouk*, quòd cum *pranou* (τῷ *pranou*) *maschghouli* (*homo*) facit, si cum quinque (5) *matraï* (τῷ) *pranou maschghouli* facit, *maschghouli* modo (τῦ *maschghouli*) terræ obtinet : quòd, terra etiam quinque qualitatem (*qualitates*) habet; quòd, color, et gustus, et odor, et tactùs, et vox (*sonus*) sit : et *pranou* etiam quinque *matraï* habet. Infrà, N.° CLXVI. p. 378.

Si cum quatuor *matraï* τῷ *pranou maschghouli* facit, modum τῦ *maschghouli* aquæ obtinet : quòd aqua, secùs ab (*excepto*)

odore, quatuor qualitates alias quòd terra habuit (*habet*), habet : in *pranou* etiam quatuor *matra* manent.

Et si cum tribus (3) *matraï* (τῷ) *pranou maschghouli* facit, modum ignis obtinet : quòd ignis, secùs ab odore et gustu, et tres (3) qualitates alias habet, quòd in terrâ fuit (*est*), habet : et in *pranou* etiam tria (3) *matra* manent.

Et si cum duobus *matraï* (τῷ) *pranou maschghouli* facit, *maschghouli* modo venti obtinet : quòd ventus duas qualitates habet, quòd tactus et vox (*sonus*) sit : et in *pranou* etiam duo *matra* manent.

Et si cum uno *matraï* (τῷ) *pranou maschghouli* facit, *maschghouli* modo τῷ *bhout âkasch* obtinet; quòd, *bhout âkasch* ipsam hanc unam qualitatem vocis (*soni*) habet : et in *pranou* etiam unum *matraï* manet.

Et in illo gradu, quòd (*in eo*) *matraï* non continetur, et si recogitationem illius facit; et ipsum hoc τὸ recogitare id (*de eo*) in corde, *sandhia* est; quòd precatio sit.

Seipsum quòd ipse scit, et cum seipso (*sibi ipsi*) *maschghoul* sit, ipsum hoc *sandhia* est.

È podice sumptum cum extremitate (*usquè ad extremitatem*) pectoris, et initio gutturis, quòd, quantitas triginta (30) digitorum mediorum est, *prani*, quòd in medio hujus (*spatii*) est, *djiw âtma* in eo sit (*est*).

Ipsum hunc *djiw âtma*, *pran* dicunt.

Halitum etiam ex illo, *pran* dicunt, quòd, *djiw âtma* ei motum dat.

Viginta et unum mille et sex centum vicis (*sexcentæ vices*), quantitas numeri motûs *pran venti* est[1]; quòd halitum percutere (*respirare*) sit.

1. Si nox et dies, 24 horarum, aut 60 *gueri*, in minuta dividatur, motu respirationis 21,600 vicium supposito, quindecim vices erunt unoquoque minuto.

Et ipsam hanc quantitatem motûs, *apan* ventus habet : et ipsam hanc quantitatem motûs, *advan* ventus habet : et ipsam hanc quantitatem motûs, *saman* ventus habet : et ipsam hanc quantitatem motûs, *bian* ventus habet.

Et motus alii, causâ [1] quòd τῶ ire in venas alias (*eo quòd eant in venas alias*), quòd ex his quinque (5) ventis fiat, cum motu illorum quinque ventorum collecti, unum *lak* (*centum millia*) et tredecim millia, et unum centum, et octoginta (113,180) vicis (*vices sunt quibus*) hi venti, in corpore, in nocte-die, motum faciunt.

Pran ventus, quòd primùm est, in pectore sit : et *âpan* ventus, in podice sit : et *saman* ventus, in umbilico sit : et *advan* ventus, in gutture sit : et *bian* ventus, semper totum corpus circùm complexus factus (*ambiens, pervadens*) sit.

Et colores horum quinque ventorum, hoc est, quòd dictum fiat : *pran* ventus, cum colore *ïakout* (*carbunculi*) est : *apan* ventus, quòd in medio *pran* venti sit, cum colore τῶ *bherbhouti* est : et *saman* ventus, quòd in medio *apan* venti sit, cum colore crystalli et lactis feminæ bovis est : et *advan* ventus, quòd in [medio] *saman* [venti] sit, *ssandal* colore est : et *bian* ventus, quòd in toto corpore est, cum colore flammæ ignis est.

Pran cujusvis, quòd, è medio totius corporis, cerebrum ut aperuit, supervenit (*illàc exit*), in qualibet terrâ quòd moriatur, ei opus (*indigentia*) cum terrâ benedictâ (τῶ *Benarès*) non est : rursùs is existentiam apparentem non sumit.

Absolutum est *Oupnek'hat* ANBRAT NAD, *ex Athrban Beid* (*desumptum*).

---

1. *Sabab guerestan.* Error amanuensis. *Ms.* nat. *ke besabab raftan dar reghal diguer*...

OUPNEK'HAT BASCHKL,

è RAK BEID (*desumptum*).

CLXIV. MIDHA NATHEH nomine *rek'heschir*, filium τȣ̃ *Kabour*, *Andri*, quòd (*qui*) doctus (*rex doctorum*) fuit (*est*), cum figurâ turmæ (*militaris*) factus, ut venit, et eum, sine volitione, et sine consensu ejus superhabuit (*sustulit*), cum mundis (*ad mundos* τȣ̃ *behescht* tulit.

Midhâ natheh, ex *Andri*, quòd, causâ [1] τȣ̃ cum vi portare τὸν *Andr* (*eum*), molestiam invenerat (*passus fuerat*), verbum sublime gradum magnum, ex eo petiit, quòd : tu scivisti quòd quis es : ego cum verificatione te scio valdè bonum et rapidè euntem, saltantem (*resultantem*, *obliquè incedentem*) : quisquis cum hac promptâ (*acri*) itione te videt, non potest dicere, quòd tu turma es (*militaris*) : turmæ aliæ super terram eunt (*gradiuntur*) ; pes tuus cum terrâ (*ad terram*) non pervenit, et viâ is (*pergis*). Ulla persona cum hoc corpore cum mundis (*ad mundos*) τȣ̃ suprà non it : et tu cum ipso hoc corpore cum mundis (*ad mundos*) τȣ̃ suprà iens factus. Tu qui sciens omne (*es*), ex hoc respectu (*idcircò*) cum me (*mihi*) dic quòd tu quis es : si tu cum me non dicis, (*quod*) absit ! cum irâ meâ quòd (*qui*) *Brahman* sum, captus fias.

Andri, quòd dominus magnus est, et testis (*sponsor*, *cautio*) omnis (*rei*) est, et dans desideria (*desiderata*) est, et victoriam obtinens super turmas et hostes est, et superhabuit omnes res habet (*omnia abstulit*) : et causa mortificationis (*pœnitentiæ*) meæ

---

1. *Ms. schab be zour, nocte cum vi. Ms. nat. be sabab be rouz bourdan*; *cum causâ cum die* (vel, *be zour, cum vi*) *portare.* Lego : *sabab be zour bourdan....*

quòd propter eum feci, is, omni loco, cum latere meo (*versùs me*) intuens est : et aliquem, [quòd (*qui*)] viam veram ut reliquit, cum (*in*) viâ falsâ it, et eum cum *harbeh* (*instrumento militari*) fulguris, quòd in manu habet, occidit : ego, quòd in manum tuam sine libertate (*invitus*) lapsus sum, me cum quo loco (*quonam*) fers? ô *bou al aadjoubeh* (*pater admirande*)! locus τȣ̃ esse te, quo loco est? et hic pater meus quo loco sopitus est, quòd te, quòd ferens me es, etiam non scit, et me, quòd fers, etiam non scit? et οἱ *mokelani*, quòd lumen sunt, in tractu occidentis, et meridiei, et orientis, et septentrionis, et suprà sint; sed (*tamen*) moniti non sunt (*nesciunt*), quòd me feras. Si ego servitium illorum *mokelan*, è vultu sinceritatis et rectitudinis feci, quarè me è manu tuâ liberatum non faciunt? scitum fiat, quòd, à me, in servitio illorum, defectus (*culpa*) accidens factus est (*acciderit*); quòd (*cùm*) in hoc tempore, ut venerint (*et*) auxilium fecerint, è manu tuâ liberatum non faciunt.

Andr, risum ut fecit, voluit, quòd dubium è corde ejus procul faciat. Dixit : in hoc tempore, tu protectionem et custoditum habentem teipsum quòd (*quem*) scis (*arbitreris*)? tu, in hoc statu, à me afflictus, et non scis (*quis sim*) : quoad te cum loco meo (*ad locum meum*) non pervenire faciam, liberatum non facio (*non faciam*).

Dans mercedes operum τȣ̃ *korban* ego sum : et *mantri*, quòd purum faciens opus *korban* est, ego sum : et ignis, quòd omnia *korbanha* urere facit, ego sum : et testis (*cautio*) omnis (*rei*), ego sum : et alimentum faciens transire in os τῶν *Fereschtehha*, ego sum : et omnes mundi, et omnia *Brahmandha*, quòd (*quæ*) ego producta feci, locus τȣ̃ esse me est : et in his mundis ego ab omni separatus fiam (*sum*); et ego cum omni junctus

OUPNEK'HAT XLIV.

sum : et vox magna, quòd ex illâ diversæ voces apparens sit (*exeunt*), ego sum : et occidens τὸν *Bratr* nomine *schaittani*, quòd in montibus cum figurâ colubri sit, ego sum : et timere faciens omne, cum instrumento fulguris (*fulminis*), ego sum : et productum faciens alimentum, ego sum : et volanti, pennæ volantis, ego sum : victoriæ, quòd *Andr* cum turmis suis fecit, illas victorias ego feci.

Me, quemadmodùm verè cognoscere est (*cognoscere oportet*), quis potest cognovit (*cognoscere*), et quis potest expositum fecit (*facere*)? Ego, quòd occidens omnes turmas hostium sum, super me quis victor potest fit (*fieri*)? ego, quòd dans alimentum sum, omnes potentias (*virtutes*) meas, in omnibus mundis, quis vidit?

Suprà, N.° CXXX, p. 215 et 216, not. 1. N.° CLX, p. 349.

Ego, quòd unicus et lumen sum, causâ τοῦ *maïa* [1] existentiam apparentem corporis ut sumpsi, genere, genus (*diversi generis*) apparens factus sum, et multum fiam : et mihi, quòd ullus timor non est, intrà omne factus omne operationes facere facio, et testis (*sponsor*, *cautio*) omnis sim.

Ulla persona super magnitudinem meam potens non est : latum faciens (*extendens*) terram et cœlum, ego sum : et propter nutritionem mundanorum servatum faciens opus *korban*, ego sum : et personæ, quòd, cum volitione opus *korban* faciunt, mercedem dans illis, ego sum.

Sciens centrum terræ, ego sum.

Pater magnus (*avus*), et pater et mater totius mundi ego sum.

Et guttæ pluviæ, quòd à cœlo pluit, et guttæ roris, quòd à *fezza* [2] cadit, afferens illud ego sum.

---

1. *Maïa*, unica diversitatis et multiplicitatis Entium apparentium, causa.

2. Hic *fezza*, atmosphera, undè ros fluere creditum, clarè à cœlo, pluviæ fonte et τῷ *fezza* superiori, distinguitur.

Sciens (*libros*) *Beidha*, et *korbanha*, et mensuras τῶν *Beidha*, et thesauros, ego sum.

Et ignis, quòd in medio maris circumdantis (*oceani*) est, et semper faciens urere illud est, et in ipso illo mari sit, ego sum.

Et ignis purus, quòd, in opere (τῦ *korban*) *tadjkit*, in suprà contignationem faciunt transire (*ponunt*), ego sum.

Suprà, *N.° CXLIX*, *p.* 303.

Et *Brahmani*, quòd (*qui*) in opere τῦ *korban houta* est, priùs ab illo quòd animalia manè volent, et cum voce altâ elogium illius ignis faciunt (*facit*), ego sum.

[Ille quòd (*qui*)] super currum unius pedis [1] (*rotæ*) quòd duodecim lignum (*radios*) habet: integer annus circulus ejus est: super cœlum (*in cœlo*) circuit: id est, sol, quòd, duodecim (12) mense (*mensibus*) in circulo mundi iter facit, ego sum, quòd super illum eques (*conscensus*) factus, circuo.

Ille, quòd, quoque die, lumen ejus ampliùs fiat, corpus ei crescit, et faciens venire aquam vitæ est, ego sum; id est, luna.

Ille, quòd in *djehat*, et inter *djehat*, et suprà, et in toto mundo, omne ut purum fecit (*omnia mundans*) circuit, ego sum; id est, ventus.

Et ille, quòd omnia vegetabilia in ventre suo ut servata habuit, pertinentia (*ad*) *korban* facientem (*quæ pertinent ad korban peragentem*) tranquillum facit, ego sum; id est, terra.

[Et] ego sum, quòd anima (*vita*) factus, et figuram parvam et magnam ut cepi, in omnibus mundis, suprà et infrà circuo.

Quisquis me in cubiculo cordis scit, qualis (*quemadmodùm*) ego fiat.

Ego quinque (5) divisio (*divisiones*), et decem divisio; et

1. In libro *Mahabarat Ms.* nat. fol. 287 recto, currus solis unam rotam habet. Tempore τῦ *Sattschak*, unius currûs, octo rotis instructi, mentio fit; *id. fol.* 556 *recto.*

OUPNEK'HAT XLIV. *Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 78.*

una et mille [1] divisio, et divisiones (*portiones*) sine fine factus in mundis sum : hos omnes mundos ego latos (*expansos*) feci.

Quicunque hoc modo intelligit, is etiam latus factus, (*sic*) manet : et quicunque hoc mendaciter scit, seipsum etiam mendaciter (*falsò*) scivit.

Ullus opus faciens, ex opere, cum me (*ad me*) non potest pervenit (*pervenire*) : et à τῷ legere (*discere*) scientiam, etiam cum me non potest pervenit : et ab in omni (*totaliter*, *absolutè*) facere transire (*relinquere*) aquam et escam, etiam cum me non potest pervenit : et ab operibus beneficentiæ multùm (*plurimis*), etiam cum me non potest pervenit : et omnes, ex omnibus viis, cum me (*ad me*) perveniunt.

Occidens, quis est; et capiens, quis est; et turma, quis est (*nisi ego*)? et præter hæc, etiam cum omnibus figuris apparens factus sum.

Quælibet persona, ex omni re quòd timet, timens, et timere (*eam*) faciens ego sum.

Ipsâ hac quantitate differentia est, quòd, ego omne comedo, et ulla persona me non potest edit (*comedere*).

O *Midhâ natheh!* quoniam præcedenter (*anteà*) tu, propter me, multùm mortificationem et afflictionem (*tribulationem*) passus es, tibi (*ad te*), propter illud quod (*ideò ut*) tu cum vero (*ad verum*), quòd *hasti* (*Ens*, *existens*) purum est, pervenias, cum figurâ turmæ (*militaris*) factus, veni. Cum viâ, quòd (*quà*) verum obtinent, tu illam ut obtinueris, cum ipsâ hac viâ, cum vero (*ad verum Ens*) perveni (*pervenias*).

Forma lucis ego sum : sine cessatione ego sum : sine vinculo (*universalis*) ego sum : et quidquid fuit, et est, et est futurum, ego sum : ego quòd (*qui*) ego sum, tu quòd tu es, ego et tu,

1. *Ms.* nat. *iek kasm o hazar kasm; una divisio, et mille divisio.*

et tu et ego, intellige quòd omne ego sum: in hoc ullum dubium non affer: primùm tu purus (*simplex*, *non compositus*, *nihil sciens*) fuisti; nunc coctus (*informatus*, *edoctus*) fis; ampliùs illum dubium ne fac. OUPNEK'HAT XLIV.

Nutritor ego sum; et judex (*supremus arbiter*) omnis, ego sum: et servatum habens omnem (*totum*) mundum, ego sum: et omnis mundus figura mea est.

Et *Roudr*, evanidum (*destructum*) faciens omne, ego sum: et motum dans omni, ego sum: et mors, quòd molestiam dans omni est, ego sum: et dominus mundi ego sum.

Et *hens* ego sum.

Et sine tristitiâ (*dolore*, *curâ*) ego sum: et senectus cum me (*ad me*) non pervenit: et antiquus ego sum: et ab omni immunis ego sum: cum verificatione (*certitudine*) omne ego sum, omne ego sum.

Et *korban* faciens ego sum.

Ille, quòd, omni latere vultus ejus est, ego sum: circumdans (*omne*), ego sum: rex ego sum: et testis omnis, ego sum.

Omni loco ego sum: super (*in*) omne beneficus ego sum.

Ego unicus sum: et hoc quidquid existit (*est*), ego sum.

Absolutum fit *Oupnek'hat* BASCHKEL, *mantr* è *Rak Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT TSCHHAKLI,

è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

CLXV. Oi *rek'heschiran* super mare *Seresti*, quod circùm urbem *Thaniser* (*Thansir*) est, initium in τὸ *korban* fecerunt (*korban peragere inceperunt*). Unus è *Brahmanan* in illo loco sedens erat : *rek'heschiran* dixerunt, quòd, hunc procul oportet fecit (*facere*), cum respectu illo (*propterea*) quòd mater hujus nutrix (*famula*) est. Contrarium præcepto (*libri*) *Beid* est, quòd hujus modi aliquis in tempore (*et loco*) τȣ̃ *korban* sedeat.

Ille *Brahman* dixit : ô magni, digni veneratione ! vos, quòd (*qui*) *korban* facitis, et (*libros*) *Beidha* legitis, in vobis quænam magnitudo est, quòd in me non est (*non sit*) ?

Dixerunt, quòd : nos ex hoc respectu (*ideò*) magni sumus ; quòd *Brahmnan* radicati (*nobiles*, *solidi*) sumus.

Is dixit, quòd : in vobis quænam res est, quòd *Brahman* est ? et in me quænam res est, quòd *Brahman* non est.

Rek'heschiran dixerunt, quòd : quisquis in domo τȣ̃ *Brahman* nativitatem obtinuit, et opus τῶν *Brahmanan* fecit, opera, quòd in (*libro*) *Beid* fixum est, cum loco (*ad locum*) adduxit (*perfecit*), ille *Brahman* fiat (*est*).

Ille *Brahman* mortuum (*hominem*), quòd in littore maris lapsus erat, vultum cum eo (*versùs eum*) ut fecit, cum (τοῖς) *rek'heschiran* dixit, quòd : hic mortuus quòd (*qui*) lapsus est, etiam *Brahman* est, [et omnes scientias legit,] et omnia opera τȣ̃ *Beid* cum loco attulit : hunc mortuum quarè *Brahman* non dicunt ? si corpus τὸν *Brahman* (*esse*) scitis, proindè hunc etiam

Brahman sciatis; quòd opera·è corpore hujus non ivit (*non egressa sunt*, *illud non deseruerunt*). OUPNEK'HAT XLV.

Rek'heschiran dixerunt, quòd : non scimus quòd quæ res ex hoc (*mortuo*) ivit, quòd, causâ τῦ ire illam, hunc *Brahman* nunc non dicimus.

Is dixit : in urbe *Nimkehar* ædes cultui sacrata erat, quòd in illo loco *Brahmanan korban* fecerant : et hic mortuus in medio illorum *Brahmanan* in tempore τῦ *korban* fuit, et omnes scientias sciebat, et opera (*omnia*) faciebat. Illa scientia ejus, quid fit (*fuit*)?

Rek'heschiran stupefacti, cum modo (*instar*) discipulorum antè eum ut iverunt, dixerunt, quòd : nos hoc non scimus : nos discipulos tuos ut feceris, edoctos fac.

Is risum fecit et dixit, quòd : vos modum vestrum prætergredimini : defectuosus (*vilis*, *stultus*) magnos, nobiles quomodò discipulos suos faciat ?

Rek'heschiran dixerunt, quòd : si hoc modo est, nos discipulos non facias : sed viæ monstrator (*director*) noster fias.

Is dixit : in *K'herk'hit* consessus (*cœtus*) sunt, quòd (*qui*) similes parvulis annis (*infantibus vitam*) transigunt. Vos collecti facti, antè illos ite; quòd illi vos hujus veritatem sunt facturi intelligere.

Rek'heschiran, uno loco congregati facti, cum (*ad*) *K'herk'hit*, antè illos, quòd (*qui*) similes parvulis (*vitam*) transigebant, iverunt.

Simul ac illi cum illo loco (*illùc*) advenerunt, illi sciverunt quòd, cum quâ volitione (*cujus rei desiderio*) venerunt. Cum (τοῖς) *rek'heschiran* dixerunt : nos, quòd (*qui*) similes parvulis vitam agimus, vos propter quid antè nos venistis ? vos magni estis et veteres annis (*provecti ætate*) estis, et scientes estis, et

(*librum*) *Beid* scitis : et in hac urbe etiam vetus anno, et scius, et magnus, et *τῶ Beid* scius, sint; et domos magnas, magnas habent : quarè antè illos non ivistis, et antè nos venistis ?

Hoc verbum cùm audivissent *οἱ rek'heschiran*, attoniti facti, cum uno alter (*alter alterum*) intuitus, dixerunt : persona quòd (*quæ*) nobis cum vobis (*ad vos*) viam monstravit, cum modo quòd (*quo*) discipuli antè *ostad* (*magistrum*) veniunt, cum missione ejus, cum fiduciâ rectâ antè vos venimus.

Illi cum (*τοῖς*) *rek'heschiran* dixerunt, quòd; vos à nobis quid vultis, dicatis.

Rek'heschiran dixerunt : *Brahmnani*, quòd (*qui*) in urbe *Nimkehar τὸ korban* fecerant, in medio illorum (*unus*) *Brahmani* fuit, è natis (*posteris*) *τῶ Atr*, quòd (*qui*) omnes scientias habebat, et omnia opera faciebat. Tempore quòd (*quo*) is mortuus est, corpus ejus lapsum est : scientia ejus quid fuit?

Illi dixerunt: quòd, modus magnorum (*procerum, antiquorum*) nostrorum hic est, quòd aliquis, quoad, uno anno, servitium non facit, cum eo directionem non faciunt (*eum non dirigunt*). Si usquè ad unum annum vos, in hoc loco ut manseritis, servitium nobis facitis, cum vobis sumus dicturi.

Uno anno illi *rek'heschiran* in servitio illorum manserunt.

Post ab illo (*posteà*) [illi] quòd (*qui*) similes parvulis (*vitam*) transigebant, cum *rek'heschiran* dixerunt, quòd : quoniam vos uno anno servitium fecistis, nunc cum vobis dicemus; et manum illorum ut ceperunt, super caput (*ad initium*) viæ iverunt, (*in*) currum equites (*ut conscenderunt*), ex illo loco transierunt.

Cum latere illorum ut viderunt (*illos intuiti*), dixerunt, quòd: ô purum desiderantes! illa (*ne*) videtis ?

Rek'heschiran [dixerunt] : quam rem ?

Dixerunt : currum.

(*Rek'heschiran*) dixerunt : currum ipsum videmus : sed quæ res (*quarè*) currum mandas (*dicis*), quòd : videatis?

Dixerunt, quòd; quemadmodùm equi currûs, similes fluctibus (*æstuantis*) maris, saltant (*resiliunt*); ipso hoc modo hic currus etiam saltans, saltans (*subsiliens*) it : cum quolibet latere quòd (*quâcunque*) equi eunt, currus etiam vadit, et dominum currûs cum *manzel* (*ad stationem*) facit pervenire : illud quod nos diximus, hoc modo est.

Rek'heschiran dixerunt : justum (*verum*) est : et omnes è pede illius currûs (*illius currûs ope*) euntes fiunt (*fuerunt*), usquè illud, quòd (*usquè quò*), tempore τȣ̃ vesperè, currus cum *manzel* (*ad stationem*) pervenit.

Et euntem faciens currum (*auriga*) currum ut stare fecit, et infrà venit (*descendit*), equos solutos fecit, illi cum *rek'heschiran* dixerunt : nunc videatis, quòd, currus, similis separato (*sejunctim posito*) frusto ligni, stetit, motum non facit, et non circumit, et non agitatur (*motatur*).

Cum *rek'heschiran* dixerunt, quòd; è medio currûs quæ res abiit? quòd, ex τῷ ire illam, currus motum non facit?

Rek'heschiran dixerunt, quòd; euntem faciens currum (*auriga*) abiit.

Illi dixerunt, quòd : quemadmodùm sciverunt (*scitis*) quòd; è τῶ abire euntem facientem currum (*aurigam*), currus sine motu factus (*est*) : ipso hoc modo, ô purum desiderantes! hoc corpus etiam, è τῶ abire τὸν *djiw âtma*, sine motu fiat.

Iens faciens corpus, *djiw âtma* est : et sensus, equi hujus currûs (*sunt*) : et venæ (*tendones*, *musculi*), funes τὸ firmiter ligare conjunctiones (*nexus*) currûs : et ossa, ligna currûs : et sanguis, cum loco (*vice*) olei, quòd propter euntem fieri currum, guttatim effundunt [in pedem (*rotam*, *ad modiolum*) currûs]:

et opus, lignum τὸ euntes facere (*incitare*) equos currûs : et loquela, vox (*sonus*) pedis (*rotæ*) currûs : et pellis, vagina currûs.

Quemadmodùm euntem faciens currum (*auriga*), currum ut reliquit, separatus fiat, [et] currus sine motu efficitur [et non circuit]; ipso hoc modo, *djiw âtma*, quòd (*qui*) vigiliam (*vigiliæ statum*) ut reliquit, in somnum ingreditur; et somnum ut reliquit, in *sak'hepat*, quòd somnus cum quiete est, et status est (*qui*) forma scientiæ est, ingreditur : tempore quòd (*quo*) hunc statum ut reliquit, separatus fiat, rursùs cum hoc latere (*ad hoc latus*) non revertitur; quòd tempus τȣ̃ relinquere corpus est; hic currus corpus sine motu fiat, et vocem non facit (*sonum non reddit*); et corpus, malus odor (*mali odoris*) fiat; aliquis ei (*ad illud*) manum non facit pervenire; et canes, et corvi, et *karguessan*, et *schghalan* (*tschaklan*) id decerpunt.

Cum solummodò hoc τῷ dicere *rek'heschiran* intellexerunt, quòd, veritas quid est, et illud quòd, è τῷ abire id, corpus morticinum (*cadaver*) fiat, *djiw âtma* est : proindè vile corpus est; et nobilis, anima : ullo (*modo*) corpus nobile non potestas dixit (*non possunt dicere*); et ullo (*modo*) animam vilem.

Rek'heschiran hanc veritatem benè ut intellexerunt, pedes eorum osculati, dixerunt, quòd : verùm, ullam mercem (*suppellectilem*) non habemus, quòd in æquali illius quòd vos nos intelligere fecistis, *natzer* (*oblationem*) vobis faciamus, et cum vobis transire faciamus (*vobis demus*). Nos antè vos, ambas manus ut ligavimus, stantes sumus.

Tschhakli rek'heschir hoc *kessah* (*hanc narrationem*) dixerunt (*dixit*) [1]; hoc *mantrhaï* τȣ̃ *Beid* (*tùm*) pronunciavit, quòd : quemadmodùm euntem faciens currum (*auriga*), currum ut

1. *Ms.* nat. *gofteh*, *ut dixit*...

reliquit, abiit, [et] currus motum non facit et non circuit, non vocem facit (*sonum non edit*); ipso hoc modo, tempore quòd (*quo*) anima corpus ut reliquit, vadit, [et corpus sine motu fiat, et non it, et vocem non facit : omnia utensilia] et instrumenta currûs, præter unum euntem facientem [currum], omne nullius actionis (*ad nihil serviens*) et vanum est: ipso hoc modo, totum corpus, cum utensilibus et instrumentis suis, è τῷ separatam esse unam animam, nullius actionis et vanum est. Cum illo quòd (*etsi*) tota familia mortuum lapsum videt, et planctum facit, ullum emolumentum cum illo corpore mortuo non possunt fecit (*facere*) pervenire (*nullum ei commodum præstare possunt*). OUPNEK'HAT XLV.

Absolutum est *Oupnek'hat* *Tschhakli*, è *Djedjr Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT quadragesimum sextum.

OUPNEK'HAT TARK,

Ex Athrban Beid (*desumptum*).

CLXVI. *Bhardouadj* à *Djaknoulah* petiit, quòd, τὸ *tark*, id est, è mari transire faciens, quod est? et τὸ *tar*, quòd transiens est è mari, quod est?

Djaknoulah dixit: littera, quòd, cum *alef* unum facta, *aou* fiat, et lumen est; et vox prima (*vocabulum primum*) *aou* est; id est, primùm [τῷ *alef* (*a*)], post ab illo (*deindè*), τῷ *mim* (*m*) quiescenti, humilis submissio: et lunæ, humilis submissio; id est, annulo rotundo, quòd figuram τῦ *djezm* [1] habet, et [forma] nazalis *mim* est; illi humilis submissio: et modulatio, quòd in τῷ *nad* est; illi humilis submissio.

Hoc omne nomen *Oum* integrum fiat: et ipsum hoc, *Brahm* est: et ipsum hoc, *âtma* est: ipsum hoc, *hasti* (*existentia*), et scientia, et gaudium est: et *âtma* est, quòd forma gaudii est.

Ipsum hoc oportet dixit (*dicere*), et ipsum hoc oportet scivit (*scire*).

Littera prima ejus, *alef maftouh* (*apertum*) est: littera secunda ejus, *vau mazzmoum* (*cum vocali ou*) est: et littera tertia ejus, *mim* quiescens est: et littera quarta ejus, *nim matra* est; quòd figuram τῦ *djezm* habet: littera quinta (5) ejus, punctum est (*lineola*): et sextum (*sexta pars*) ejus, *nad* est; quòd vox (*sonus*) sit.

---

1. Sub voce *djezm* legitur: *iaani dou zir*, *id est*, *duo zir* (*duo kessra*, lunæ annulum formantia).

Hoc nomen *tark* propter hoc dicunt, quòd, cum littore (*ad littus*) faciens pervenire dicentem se est, è mari mundi.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*); id *tar* etiam dicunt.

Et *Djaknoulak* (τοῦ) *Bherdouadj*, discipulo suo, dixit : intellige, quòd, transiens è (*per*) *maschghouli* hujus nominis tu es.

Et quisquis cum hoc nomine (*huic nomini*) *maschghoul* sit, ipsum hoc nomen τὸν *maschghoul* suum è vinculo existentiæ apparentis corporis, et senectute, et morte, et à timore totius mundi, cum littore (*ad littus*) facit pervenire : ex ipso hoc respectu, hoc, è mari faciens transire, et cum littore faciens pervenire, dicunt.

Quicunque vult, (*quòd*) τὸν *Brahm* sciat, et hoc nomen, quòd forma τοῦ *Brahm* est, pronunciet : ab omnibus peccatis ut transiit, cum littore perveniat; et à morte liberatus fiat; et à peccato τοῦ occidere τὸν *Brahman* etiam liberatus fiat : et à peccato τοῦ facere cædere (*abigere*) fœtum (*partum*, *abortionem inferre*), etiam liberatus fiat : et à peccato τοῦ occidere τὸν *Bhadri* (*strenuum*, *inclytum militem*), quòd cum dolo occisus sit, liberatus fiat : ex omnibus mundis ut transiit, liberationem obtineat.

Quisquis hoc *Oupnek'hat* audit, ipso hoc modo, ab omni liberatus factus, liberationem (*absolutam*, *beatitudinem*) obtinet, et scit, quòd, in locis benedictis, quòd sedes liberationis est, sit, et sine cessatione efficiatur.

Absolutum est *Oupnek'hat* T A R K, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT ARK'HI,

Ex Athrban Beid (*desumptum*).

CLXVII. Oi *rek'heschiran*, propter expositionem cognitionis veri (*entis*), unus alterum (*vicissim*) ut petitum habuit (*vocavit*), congregati fuerunt : et hoc [non] à propter illud fuit, quòd, unus alteri convincendo confusionem daret (*pudorem suffunderet*); quin imò propter illud fuit, quòd, ab uno alter verificationem veri monstrent (*eliceret*).

Beschouamtr, propter ostensionem scientiæ suæ, priùs ab aliis dixit : illud quod in terrâ et cœlo est; et sine motu est; et in medium suî ipsius ullam rem non adducit; et omnis res, ipsa cum seipsâ (*per seipsam*) in id ingressa est; simile τῷ *bhout âkasch*, quòd, ipse, sine motu est, et omnis res in eum intrat, et in aliquid non intrat : et nubes rugientes, quòd à fulgure coruscantes sunt, et vocem terrificam habent, in medio illius iter faciunt [1] : cum scivit ego (τῷ *scire meo*) ipsum illud *Brahm* est; cum hac ratiocinatione (*hoc argumento*), quòd; id ab igne (*si*) faciant urere, et ab aquâ id uvidum efficiant; et cum funibus pelliceis id ligent, et nodos dent (*firmiter constringant*); et cum malleis ferreis id contundant; et ex acu ei foramen faciant; et clavos magnos in id infrà ferant; et clavos ferreos in eo contundant (*vi magnâ percutiant*); et lutum super idem illiniant; et cum dolabrâ id radant (*incidant*); et cum corde id aperiant (*cor ipsum perforent*) : et hæ res ullum in eo indicium (*vestigium*, *ullam*

1. *Ms.* nat. *mikonand*, *faciunt*. In meo *ms. mikonad*, *facit*.

impressionem) non facit (*faciunt*); et in vinculum alicujus non intrat; et ab eo aliquis non potest, ut transivit, ivit (*abire*, *effugere*).

Djamdkan rek'heschir hoc verbum approbatum non fecit; cum respectu illo, (*ideò*) quòd, illud quod in terrâ et cœlo est, τῦ perire capax est, et limitatum est; et cum corde cùm attulisset (*recogitans*), quòd hoc inter terram et cœlum est, et dixit : ô *Beschouamtr!* hæc expositio, quòd (*quam*) tu fecisti, [expositio] hujus mundi *fezza* est : et hoc ego magnitudinem τῦ *Brahm* (*esse*) scio, non *Brahm* (*ipsum*) : hic mundus *fezza* etiam in medio ejus est.

Quisquis hunc mundum *fezza*, quòd magnitudo ejus est, in medio [ejus] (*esse*) ut scivit, cum mundo *fezza maschghouli* facit; quemadmodùm mundus *fezza* in medio ejus est, is etiam in medio τῦ *Brahm* destructus (*annihilatus*) fiat.

Et quisquis ipsum hunc mundum *fezza*, *Brahm* (*esse*) ut scivit, *maschghouli* facit, is semper in molestiâ exitii sit.

Proindè eum (*mundum fezza*) magnitudinem τῦ *Brahm*, in medio τῦ *Brahm* (*esse*) ut scivit, (*homo*) cum eo (*ei*) *maschghouli* faciat, non τὸν *Brahm* (*ipsum esse*) ut scivit (*reputans*).

Alter à *Djamdkan* petiit, quòd : tu quam rem scis, quòd semper erit mansura, et τῦ perire (*excidii*) capax non est.

Djamdkan dixit : illud quòd terra et cœlum in medio ejus est; et terræ et cœlo in medio suî ipsius locum dedit; et id ullam rem pulvinar (*fulcimentum*) non habet; et ulla persona cum eo (*ad id*) non potest pervenit (*pervenire*), et id non potest vidit; et super id ulla res circumdans non potest fit (*esse*) : cum scivit · ego (τῷ *scire meo*) ipsum illud *Brahm* est; cum hac ratiocinatione, quòd; spheræ mundorum multùm (*plurimorum*) in eo circuunt, et periens (*pereuntes*) non

OUPNEK'HAT XLVII. fiant, et non cadant, et non errent (*in cursu suo*), et plenum non efficiantur (*fessæ, revolutionem non cessent*) : si omni (*totâ*) vitâ aliquis currat, cum eo (*ad id*) non potest pervenit, et id non potest vidit (*videre*).

Plures id dicunt, quòd aqua est : et plures id dicunt, quòd obscuritas est : et plures id dicunt, quòd lux est : [et plures id dicunt, quòd fulgor est :] plures id dicunt, quòd *pran* est : et plures id dicunt, quòd *âkasch* est : et plures id dicunt, quòd *âtma* est.

Bhardouadj rek'heschir, hoc approbatum non fecit, et dixit: personæ quòd id, quòd, has res quòd memoratum fit (*memoratas esse*) sciunt [1], illæ etiam principale veritatis ejus non intellexerunt; cum respectu illo, quòd aliquid (*res*) quòd tu intellexisti, hoc etiam τῦ perire capax est; propter illud quòd, illud quod in intrà totum mundum est, cum causâ limitatum id esse (*quia limitatum est, id*), (*in eo*) defectum productum facit : hoc etiam, cum respectu τῦ extrà esse è toto mundo, et cum (*in*) eo defectum simul facit pervenire.

Hoc etiam ego magnitudinem τῦ *Brahm* (*esse*) scio; non, *Brahm* (*ipsum*).

Hoc circumdans totum mundum, quòd *bhout âkasch* est, et etiam in medio ejus est.

Et quicunque, hunc *bhout âkasch*, quòd magnitudo ejus est, in medio [ejus] (*esse*) ut scivit, cùm (τῷ) *bhout âkasch maschghouli* facit; quemadmodùm *bhout âkasch* in medio ejus est, is etiam in medio τῦ *Brahm* destructus (*annihilatus*) fiat.

Quicunque, ipsum hunc *bhout âkasch* τὸν *Brahm* ut scivit, *maschghouli* facit, is peccator fiat, et semper in molestiâ exitii sit.

Et quicunque hunc *bhout âkasch* in medio (*ejus esse*) ut scivit, cùm (τῷ) *bhout âkasch maschghouli* facit, vitam per-

1. Sic *ms.* nat. in meo *ms.*, errore amanuensis, *namidanand*, *non sciunt.*

fectam (*integram*, *centum annorum*) obtinet, et omne submissum sibi ipsi facit.

Alius à *Bhardouadj* petiit, quòd : tu quam rem scis, quòd semper erit mansura, et τῷ perire capax non est?

Bhardouadj dixit : lux, quòd in disco solis, quòd semper gyrans est, et coruscans est, et sicut ignis accensus est (*ardet*), et multum lumen est, et attractum faciens omne est : cum scivit ego (τῷ *scire meo*) ipsum illud (*illa lux*) *Brahm* est; cum hac ratiocinatione, quòd, semper uno modo est; è procul et propè æquale (*par*) apparet; et ex omni latere lux ejus (*disci solis*) vultu cum vultu (*facie ad faciem*) est; et propter τὸ obtinere id, velocitatem et agilitatem et saltum faciunt (*exhibent*); volunt, quòd id obtineant (*attingant*, *apprehendant*); sed id non obtinent, cum eo non perveniunt; è propè, procul (*esse*) apparet, et è procul, propè : super magnitudinem ejus aliquis victor non potest fit (*esse*).

Goutam rek'heschir, hoc verbum approbatum ut non fecit, dixit, quòd; hoc etiam τῷ perire capax apparet, quòd, lux ejus etiam in disco ejus ligata facta, (*hoc modo*) mansit.

Lucem ejus scius et non scius, quòd sine intellectu et vilis sunt, et in insulis et montibus sint, quòd liber divinus cum illis non pervenit : hi etiam, cum solummodo intuitum facere super id, lucem ejus vident : et lux τῷ *Brahm* ex illâ divisione (*specie*) non est, quòd nisi docti (*doctis exceptis*), illam aliquis possit vidit (*videre*).

Ego lucem solis, magnitudinem τῷ *Brahm* scio.

Quisquis lucem solis, magnitudinem τῷ *Brahm* (*esse*) ut scivit, hoc modo *maschghouli* facit, *porschi*, quòd in disco solis est, et lucidus est, et cum colore auri est, et cum colore auri radios habet, et ex ungue pedis usquè ad caput in integro (*totus*)

OUPNEK'HAT XLVII. lumen est; quisquis cum luce (*luci*) solis hujus modi *maschghouli* facit, in omnibus animantibus (*inter omnia animantia*) magnus factus, pulvinar et protectio omnis (*entis*) effectus, vitam naturalem (*perfectam*) obtinet, et omne in umbrâ ejus sint.

Hic sol, quòd oriens fiat, à magnitudine τῦ *Brahm* non potest transiit (*effugere*): quin imò, submissus ei est, et cum verbo ejus (*illius mandato*) ortum facit.

Quisquis solem, ipsum cum seipso (*per seipsum*), orientem ut scivit, cum eo (*ei*) *maschghouli* facit, is peccator est, et semper in molestiâ exitii sit.

Quisquis lucem solis, magnitudinem τῦ *Brahm* (*esse*) ut scivit, *maschghouli* facit, et scit, quòd cum verbo ejus oriens est, lucem magnam obtinet, id est, Lucem-Ens, et cum vitâ naturali (*ad vitam naturalis diuturnitatis*) pervenit; et omne in umbrâ ejus sint: (*sic est*) quisquis, hoc modo ut scivit, *maschghouli* facit.

Alius à *Goutam rek'heschir* petiit, quòd, tu, quam rem scis, quòd semper erit mansura, et τῦ perire capax non est?

Goutam dixit: fulgur (*et fulmen*, *barki*), quòd coruscans est, et in perfectâ saltatione est; è procul, propè apparet; et è propè, procul: quidquid quòd ferant (*mittant*), è celeritate, aliquis (*quisquam id*) non potest obtinuit (*assequi*, *attingere*): cum scivit ego (τῷ *scire meo*) ipsum illud *Brahm* est.

Beschescht rek'heschir, hoc verbum approbatum ut non fecit, dixit: è rugitu nubis et coruscatione fulgur (*et fulmen*) cognitum fiat; et post ab illo (*deindè*) non existens efficitur (*evanescit*). Scius et non scius, cum τῷ solummodò intuitum facere, ambo id, cum uno alter (*alter alteri*) ostendunt; et lux τῦ *Brahm* ex illâ divisione (*specie*) non est, quòd, nisi docti,

eam aliquis possit vidit (*videre*) : docti lucem τῦ *Brahm* cum (*in*) corde suo ipso vident. OUPNEK'HAT XLVII.

Ego fulgur (*et fulmen*) [et lucem ejus] magnitudinem τῦ *Brahm* scio ; non, *Brahm* (*ipsum*).

Quisquis fulgur (*et fulmen*) magnitudinem τῦ *Brahm* ut scivit, cum eo (*ei*) *maschghouli* facit; is etiam cum magnitudine (*ad magnitudinem*) ut pervenit, vitam naturalem obtinet, et omne in umbrâ ejus sint.

Quisquis fulgur, ipsum cum ipso (*à seipso*), coruscans scit, is peccator magnus est, et semper in molestiâ exitii sit.

Quisquis coruscationem fulguris magnitudinem τῦ *Brahm* ut scivit, cum eo (*ei*) *maschghouli* facit, et scit quòd cum verbo (*jusso*) ejus coruscans est ; (*is*) magnitudinem τῦ *Brahm* obtinet, et cum vitâ naturali (*ad vitam naturalem*) pervenit : et omne in umbrâ ejus sint.

Alius à *Beschescht* petiit, quòd; tu, quam rem scis, (*quòd*) semper erit mansura, et τῦ perire capax non est?

Beschescht, in cor ut attulit (*mente recogitans*), dixit, quòd: quidquid addictionem (*appropriationem*) huic et illi super eo non potestas fecit (*de quo non possunt dicere : hoc et illud est*), illud *Brahm* est.

Et ille *Brahm*, *âtma* est; quòd finem non habet; et senectam non habet; et hoc littus et illud littus non habet; et eum extrà et intrà non potestas dixit; et omne scit; et lux pura est ; famem et sitim non habet ; et faciens transire è mari non scientiæ est; et lux ejus in corde est ; et infrà ferens (*absorbens*) omnem mundum (*est*) ; et omne submissum ei est ; rex omnis (*entis*) est ; et locus τῦ esse omne est ; et ulla res super eum victor non est; primùm omnis est; et postremùm omnis est; et dignus laudatione est; et totum mundum in seipso servatum habuit.

OUPNEK'HAT XLVII.

Nati (*posteri*) τοῦ *K'hak* [1] *rek'heschir*, propter τὸ invenire hunc *âtma maschghouli* igni *Beischvantr* fecit (*fecerunt*) : et in omnibus *korbanha*, ipsum hunc *âtma Andri*, quòd ferens (*sublevans*) onera gravia turmarum militarium est, et faciens τὰ *djakha* est, et multùm magnus est, et approbatum faciens τὰ *korbanha* est : propter custodiam mundanorum (*hunc mundum habitantium*), et omne (*omnes*) primùm eum petunt, et cum τοῖς *âïethaï* τοῦ *Beid* ei elogium faciunt.

Suprà, N.° CLXIV, p. 366.

Ibid. p. 368.

Et totus mundus thesaurus ejus est; et occidens τὸν *schaittani* est, quòd coluber nomen ejus est.

Et ille *Andr* in mari circumdanti sit (*in oceano est*); cum potentiâ suâ ipsâ omni virtutem dat : (*eum*) ut scivimus, in initio cujusvis actionis nomen ejus sumimus.

[Omnes] *rek'heschiran* illud verbum τοῦ *Beschescht* ut audiverunt, approbatum fecerunt, quòd τὸν *Brahm* hoc modo oportet (*scire*) : et [omnes] τὸ humilis submissio cum loco ut attulerunt, discipuli ejus redditi sunt (*evaserunt*).

Igni humilis submissio : τῷ *Andr* humilis submissio : τῷ *Pradjapat* humilis submissio : τῷ *Brahm* humilis submissio.

Absolutum fit *Oupnek'hat* ARK'HI, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

---

1. *Ms.* nat. *Kapl*, cui proindè hoc opus posterius foret.

OUPNEK'HAT

PRANOU,

Ex Athrban Beid (desumptum).

BRAHM, τὸν *Brahma* in medio floris *niloufar* (*nenuphar*) productum fecit. CLXVIII.

Brahma, quòd (*quandò*) productus fit (*fuit*), cogitationem fecit, quòd; quodnam unum *kalmeh* (*verbum*, *sermo*) est, quòd ex illo omnia desideria superveniat (*exeat*, *impleantur*), et ex illo omnem (*omnes*) mundos, et omnes *Fereschtehha*, et omnes (*libros*) *Beidha*, et omnia *korbanha*, et omnes mercedes, et omne motum, et non motum intelligam?

Hoc ut recogitavit, derelictionem omnium voluptatum fecit.

È derelictione voluptatum, illud unum *kalmeh* vidit et scivit: et illud *kalmeh* è duabus (*figuris*) compositum, et quatuor *matra* est; [id est, compositum efficere *alef* et *vau* simul, et *min* quiescens, cum (*sono*) nasali, est: ex his tribus nomen magnum absolutum fiat]: et (*hoc kalmeh*) circumdans omne est; et dominus omnis (*rei*) est; et semper novum est; et sermo (*loquela*) Creatoris est; et ipsum etiam Creator est; *mokel* ejus etiam Creator est.

A τῷ obtinere hoc *kalmeh*, *Brahma* omne (*omnia*) desideria, et omnes mundos, et omnes *Fereschtehha*, et omnes (*libros*) *Beidha*, et omnia *korbanha*, et omnes voces, et omnes mercedes, et omnia animantia, (*et*) motum et quiescens, obtinuit.

È figurâ primâ, aquam et veritatem τῶ collectum ostendere (*efficere*) aquam res dispersas, scivit.

Et è figurâ secundâ, ignem, et lumen ignis scivit.

OUPNEK'HAT XLVIII.

Et è *matraï* primo, quòd *akar* est, terram; et ignem; et vegetabilia; et (*librum*) *Rak Beid;* nomen primum τῦ unificationis *kalmeh*, quòd vox *bhour* est; et mensuram *kaïtri;* et novem *âïet* (*libri*) *Sam Beid;* et tractum orientis; et duos menses tempestatis *sanbat* (*veris*); et, in corpore, loquelam et linguam, et voluptatem capere linguam: hanc quantitatem rerum intellexit.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 357, etc.

Et è *matraï* secundo, quòd *aokar* est, mundum τῦ *fezza;* et ventum; et nomen secundum τῦ *kalmeh* unificationis, quod vox *bhou* est; et mensuram *tarschetap;* et quindecim (15) *âïet* aliâ (*libri*) *Sam Beid;* et tractum occidentis; et duos menses tempestatis æstatis (*caloris*); et, in corpore, τὸν *pran*, et nasum, et odoratum [nasi]: hanc quantitatem rerum intellexit.

È *matraï* tertio, quòd *makor* est, mundum τῦ *Behescht;* et solem; et (*librum*) *Sam Beid;* et nomen tertium τῦ *kalmeh* unificationis, quòd vox *souh* est; et mensuram *djakti;* et septemdecim *âïet* (*libri*) *Sam Beid;* et tractum septentrionis; [et] duos menses tempestatis pluviæ; et, in corpore, lucem, et oculum, et visum oculi: hanc quantitatem rerum intellexit.

È *matraï* quarto, quòd cum figurâ nazalis (*soni*) est, et aquam; et lunam; et (*librum*) *Athrban Beid;* et astra; et è [nomine] integro (*absoluto*) *Oum*, τὸν *djiw âtmaï* suum; id nomen quartum τῦ *kalmeh* unificationis, quòd vox *ghanneh* (*nazale*) est; et mensuram *anschetap;* et viginti et septem *âïet* alia (*libri*) *Sam Beid;* et tractum meridiei; et duos menses tempestatis hiemis; in corpore, cor, et scientiam, et τὸ scitum (*cognitum*): hanc quantitatem rerum intellexit.

Et cùm τῷ audire vocem (*sonum*), quòd è τῷ *makar* et è τῷ *djezm makar* (*makar quiescente*) apparens fiat (*exit*), portio-

nes (*libri*) *Beid;* et productio(*nem*); et τὸ perire mundum; et responsiones, et quæstiones (*libri*) *Beid;* et *mantrhaï* magna; et *Oupnek'hata;* et præceptum (*vel*) prohibitum (*libro*) *Beid;* et septem nomen (*nomina*) τῦ *kalmeh* unificationis, quòd, *Bradhast*, et *Krat*, *et Drhast*, et *Mhit*, et *Tat*, et *Sam*, et *Oum* sit; et septem *sor*, id est, septem voces; id est, sonu(*m*) (*tonum*, *echo*, *stridorem*), quòd omnia *Oupnek'hata* ex illo supervenit (*prodierunt*); et instrumenta videntem (*instrumenta tractandi artem*); et saltationem; et locutionem; et diversa instrumenta : hanc quantitatem rerum intellexit.

Et omnes melodias, cum rege τῶν *mokelan* (*præfectorum*) melodiæ, (*qui*) *Tschetrratheh* nomen habet; et lucem fulguris; et mensuram *Brahti*, quòd magna mensurarum est; et triginta et tria (33) *dïet* alia (*libri*) *Sam Beid;* et tractum suprà, quòd unquàm mutatus non fiat; et quatuor menses duarum tempestatum, quòd *Adzir* (*Ader*), et *Dei*, et *Bahman*, et *Esfendar* [1] sit; et, in corpore, aurem, et vocem, et auditum : hanc quantitatem rerum intellexit.

Hoc *Pranou*, quòd unum *kalmeh* est, unum *dïet* integrum (*absolutum*) est, quòd priùs à cogitatione et mortificatione τῦ *Brahma* etiam apparens fuit (*extitit*) : ipsum hoc, *Brahm* est, et semen (*libri*) *Beid* est; et ex ipso hoc *Pranou* omnia *mantrhaï* apparens fit (*apparentia fuerunt*).

Et *Pranou* hujus modi res est, quòd : unquàm τὰ *mantrha* sine mortificatione, et sine servitio directori (*præstito*), et in temporibus quòd (*quibus*) prohibitum est legere illud, (*illa*) non legat; ex τῷ illud legere, defectus in illis *mantrha* fiat; et virtus illorum minor fiat; et vetustum (*debilia*) fiant; id

---

1. Hi quatuor ultimi menses anni antiquorum Persarum sunt. *Zendavesta* etc. T. 2, p. 525.

est, vestigium non largiantur (*nullum effectum producant, si absque pœnitentiâ, consilio directoris, et tempore vetito pronuncientur*) : è τῶ dicere hoc *pranou*, quòd *pranou* quòd vis (*virtus libri*) *Athrban Beid* est, omnibus illis *mantrha* virtutem et vestigium largitur; et è defectu cum perfectione (*ad perfectionem*) facit pervenire; et illa *mantrha* tendens (*conversa*) [cum dicente (*ad dicentem*) ipsa] fiant, et vestigium (*impressionem, effectum*) largiuntur.

Quemadmodùm parvulus, quòd, in tempore τῦ ponere fœtum, si torvus venit, causâ exitii (*mortis*) matris fiat; et si rectus venit, causa liberationis matris efficitur : ipso hoc modo, *pranou*, quòd (*in*) principio et fine τῶν *mantrhaï* dicunt (*pronunciant*), *mantrha* rectè cum rectè veniunt (*rectè et feliciter procedunt, expromuntur*), et vestigium largiuntur : ipso hoc modo, in principio et fine operis τῶν *korbanhaï*, τὸ *pranou* oportet dicere ; quòd, ex ipso hoc *pranou*, *korban* sine defectu et perfectum fiat.

Et in loco alio τῦ *mantr* (*libri*) *Beid* etiam dictum fuit, quòd *pranou* unum *äieti* est, quòd in initio omnium actionum dictum fiat, et in perfectione (*absolutione, fine*) cujusvis actionis etiam dictum fiat.

Illud *äieti*, quòd unum *kalmeh* est, *âkasch* magnus est : et omnes *mokelan* et *Fereschtehhaï* in medio ejus sint.

Quisquis id non scit, cum *äiethaï* aliis (*libri*) *Beid* ei quid actio est (*ad quid ei inserviunt alia aïethaï*)? et illi, quòd (*qui*) id sciunt, et cum ente (*ad ens*) sine cessatione perveniunt.

Ipsum hoc *kalmeh*, *Pranou* est.

Quicumque *Brahmani* volitionem (*alicujus rei*) habuerit, oportet quòd, tribus (3) nocte-die (*diebus*) τὸ *fakeh* faciat, (*paupertatem exerceat*), et paleam lectum ut fecit, vultu cum

oriente (*ad orientem*) silens sedeat; et quovis nocte-die mille vice (*vicibus*) mentionem τȣ̃ *pranou* in corde faciat: quidquid quæsitum habuerit (*voluerit*), acquisitum fiat (*erit*); et quodvis opus quod facit, mercedem illius obtinet (*obtinebit*). OUPNEK'HAT XLVIII.

Brahmen absolutum fit (*est*).

Brahmen.

CUM (*in*) *Soudha* nomine, urbe τȣ̃ *Andr*, è quatuor latere (*lateribus*) οἱ *Djenian* occisionem fecerunt; et οἱ *Fereschtehha* metu capti fuerunt; quòd his *Djenian* cladem (*stragem*) quis erit daturus? CLXIX. Suprà, T. I, N.° V, p. 16-21.

Filium magnum Creatoris, quòd *Oum* est, viderunt; [*id est*, è Creatore priùs ab omni hoc *kalmeh* apparens fuit (*prodiit*): ex hoc respectu (*idcircò*) filius magnus (*primus*), Creatoris dictum (*est*)].

Cum (τῷ) *Pranou* dixerunt, quòd; tu, quòd ab omnibus nobis magnus (*major*) es, cum auxilio tuo volumus quòd super τȣ̃ς *Djenian* victoriam obtineamus.

Pranou dixit, quòd, si ego operationem vestram (*negotium vestrum*) facio, à vobis cum me quod emolumentum (*lucrum*) erit perventurum?

Illi dixerunt: quidquid tu (*vis*), dic.

Pranou dixit: hoc [vobis] dicam; quòd: primùm quoad (*me*), super linguam non afferant οἱ *Beid'khanan* (*Beid-lectores*), (*librum*) *Beid* non legant: et si me super linguam ut non attulerunt, (*librum*) *Beid* legunt, (*liber*) *Beid* cum eis mercedem [non erit daturus], et vestigium (*fructum*) non largiatur.

Illi approbatum fecerunt.

Oi *Fereschtehha* in loco, quòd (*quo*) *korban* erat, cum tractu septentrionis, [in] illo loco propter bellum τῶν *Djenian* præparati fuerunt : et ex illo loco, τὸ *Oum* ut dixerunt, et euntes facti, cum *Pranou*, τοῖς *Djenian* stragem dederunt.

Ex hoc respectu (*idcircò*) in omnibus actionibus, τὸ *Pranou* oportet pronunciet (*pronunciare*).

Quisquis hoc *Pranou* non scit, in ullam actionem potestatem non habet (*nihil agere potest*) : et quisquis hoc scit, (*libri*) *Beidha* in potestate ejus sint.

Ex hoc respectu, si in principio (*libri*) *Rak Beid* pronunciant, *Rak Beid* fiat : et si in principio (*libri*) *Djedjr Beid* pronunciant, *Djedjr Beid* fiant : et si in pricipio (*libri*) *Sam Beid* pronunciant, *Sam Beid* fiat : et in quovis opere, quòd initium cum eo (*per illud*, *ab eo*) faciunt, illud forma illius operis fiat; et in τῷ pronunciare forma ipsum est.

Brahmen absolutum fit (*est*).

Brahmen.

CLXX. [A *Pradjapat*], τὸ *Oum* ut dixerunt, petierunt, quòd; principium hujus *kalmeh* quid est? et ratio τοῦ dicere id, quid est? et cum quâ re id miscent? id cum voce (*generis*) masculini et (*aut*) feminini, et non his duobus (*neutrius generis*), dictum fiat? et vel id cum formâ unici (*modo verbi unicum exprimente*, *unum*, *singulare*); et assimilationis, (*duo*); et collectionis (*omne*, *plurale*) dictum fiat? vel, illud *ou* (*id*) potestas dixit (*possunt dicere*); vel, *azoust* (*ab eo est*) potestas dixit; vel, *baoust* (*cum eo est*) potestas dixit; vel, *daroust* (*in eo est*) potestas dixit; vel, *baraïoust* (*propter id est*) potestas dixit; vel, *azan oust* (*ex illo id est*) potestas dixit; vel,

ourast (*ei est*) potestas dixit? et ex τῷ adjunctionem facere cujus rei cum eo, significationem ejus potestas scivit (*possunt scire*)? et id voce depressâ pronunciant; et vel mediâ pronunciant; et vel altâ pronunciant? OUPNEK'HAT XLVIII.

Et ulla littera alia est, quòd (*quam si*) in principio ejus ingressam faciant (*ei præponant*), significationem aliam productam faciant? et alteratio (*differentia*) et mutatio in vocibus (*syllabis*) ejus est?

Et explicatio ejus, quid est?

Quæ res ab eo figuram sumit? et id, à quo figuram sumpsit?

Et *matraï* ejus quot sunt? et compositio ejus quanta est? et littera (*litteræ*) ejus quot est (*sunt*)? et vox (*vocabulum*) ejus quot est? cum quâ re conjunctum est? et eductio (*sedes eductionis*) ejus in corpore, quo loco est?

Et modus τȣ̃ enuntiare id, quisnam est? et facientes discere id, cum quâ ratione (*quomodò*) cum pronunciante (*pronunciantem*) edoctum faciunt?

Et mensura ejus, quid est? et color ejus quid est?

Et petierunt, quòd; caput τȣ̃ *pranou* quodnam est?

Et numerus τȣ̃ pronunciare (*quot vicibus*) id, in quolibet opere, quam multus est?

Et explicatio ejus, in quonam *kessah* est?

Et (*liber*) *Rak Beid* in quânam litterâ ejus est; et *Djedjr Beid* in quânam litterâ ejus est? et [*Sam Beid* in quânam (*litterâ*) ejus est]?

Et propter quid οἱ *Beid khanon* (τȣ̃ *Beid lectores*) in principio omnium actionum id pronunciant?

Et ὁ *mokel* ejus, quodnam est?

Et hora bona (*fausta*) ejus, propter τὸ legere, in operibus, quodnam (*quænam*) est?

Et explicatio vocum (*syllabarum*) ejus, quo loco est?

Et locus (*sedes*) ejus, quodnam (*quisnam*) est?

Et ex quo loco apparens factum est (*prodiit*)?

Et, in corpore, cum quâ re appropriationem (*addictionem*) habet?

Infrà, p. 400.

Pradjapat [dixit], quòd has triginta sex (36) quæstiones partem (*divisas*) ut fecerim, *τὸ pranou* explicatum [sum] facturus.

[1] Principium ejus, *âb* (*aqua*) est; et plures principium ejus, *av* dicunt: cum significatione primâ, circumdans (*omne*) est; et cum significatione secundâ, nutriens (*servans*): et sensus τȣ̃ circumdans (*esse*), superior à qualitate nutritionis est: proindè *ab* factum est, cum respectu illo, (*ideò*) quòd, quemadmodùm *Brahm* circumdans omne est, id etiam circumdans (*et comprehendens*) omne fiat.

Et ratio (*modus*) τȣ̃ dicere id, etiam cum modo compendii (*omnes litteras simul*), et etiam cum modo divisionis (*litteris separatis*): id est, si unam litteram illius nominis dicunt, ipsum illud cum sensu superveniat (*sensus ejus exit*); et si omnes litteras cum unâ vice dicunt, ipse ille sensus superveniat.

Et quamlibet litteram quòd cum eo miscent, illa littera, quamvis in enunciationem non ingrediatur, attamen cum significatione (*suâ propriâ*) illa in *τὸ pranou* ingreditur.

Et, è pronunciatione, et masculinum (*genus*), et femininum in [eo] alteratione (*differentiâ*) et mutatione non est.

---

1. Hæc τȣ̃ Oum seu Pranou, magni Creatoris filii, Dei nominis, pronunciationis et efficaciæ expositio, conferri potest cum Hebræorum super *tetragmate*, nomine Jehova, præcipuo *Cabbalæ* practicæ Judæorum præsidio, commentariis. (*Joh. Christoph.* Wolfii *Bibliothecæ Hebraicæ* 1715-1733, *vol. II*, *p.* 1215). Vide et infrà, *N.° CLXXIII-CLXXX.*

Id altà (*voce*) pronunciant.

Ei cum masculino (*genere*) et feminino, et non his ambobus (*neutro*) appropriationem æqualem potestas fecit (*possunt facere*).

Id etiam omne, potestas dixit (*possunt dicere*).

Id, etiam potestas dixit.

Et ab eo, etiam potestas dixit.

Et cum eo, etiam potestas dixit.

Et in eo, etiam potestas dixit.

Et propter id, etiam potestas dixit.

Et ex illo id (*est*), etiam potestas dixit.

Et ei est, etiam potestas dixit.

Relatio (*respectus*) ejus cum omni æqualis est.

Et è mutatione (*in*, *ab*) τοῦ *alef maftouh* (*aperti*), quòd *a* est, *aou* factum est.

Et è mutatione τοῦ *b*, *mim* cum *djezm*, quod *mim* (*quiescens*) est, factum.

Et ex his duobus figuris unum nomen *Oum* factum est.

Et *matraï* ejus tria (3); id est, *alef*, et *vau*, (*et mim*).

Et id cum tribus (3) *mad* pronunciant.

Et τὸ *nim matraï* quartum ejus, *mim* cum (*sono*) nasali est.

Cum hac ratione (*hoc modo*) tria (3) et dimidiatum *matra* fiat.

Eductio (*emissio*) τοῦ *alef* ejus, in corpore, duo labium (*labia*) est (*sunt*).

Et propter τὸ pronunciare hoc *kalmeh* duo locus (*loci*) est : cum τῷ dicere *aou*, guttur expansum fiat : et cum τῷ dicere *mim*, quòd utrumque labium simul venit (*duo labia conjunguntur*).

Et litteræ hujus nominis separatum est (*singulares sunt*), [et] compositum non est.

OUPNEK'HAT XLVIII. Et cum τῷ conjungere τὸ *djezm* cum hoc nomine, significationem aliam productum non facit (*sensum non mutat*).

Et id demissâ (*voce*) etiam possunt pronunciavit (*pronunciare*); et mediâ etiam possunt pronunciavit; altâ etiam possunt pronunciavit.

Ei super unico, et assimilatione [1], et collectione, super omni appropriationem potestas fecit (*id*, *unum*, *duo*, *omnia*, *possunt dicere*).

Et magni præcedentes illud cum modo (*sic*) legebant (*pronunciabant*), et scitum (*per disciplinam traditum*) faciebant, quòd discipulis, ex indigentiâ, (*opus*) harum quæstionum non maneret; et, cum solummodò τῷ audire, intelligerent quòd, cum quâ ratione oportet legit (*pronunciare*).

È posterioribus (*recentibus*) in regno τῦ *Kanoudj*, doctus, linguam adducens (*facundus*), *Anheh* nomen habebat. Ut ab omnibus doctis hanc divisionem (*hoc genus*) quæstionum fecit, hoc colloquium simul provenit.

A *rek'heschiran* illius temporis petiit, quòd quænam ratio τῦ pronunciare τὸ *Pranou* est, [quòd,] è τῷ pronunciare illâ ratione, in *Pranou* vitium (*macula*) simul proveniat, et sciant quòd (*homo*) mali pronunciavit.

Et illa quænam ratio est, quòd οἱ *rek'heschiran* pronunciantis elogium faciunt, et dicunt, quòd; quemadmodùm præceptum τῦ pronunciare τὸ *Pranou* est, τὸ *Pranou* pronunciat.

Et in τῷ illud pronunciare hæ sex novæ res, quòd pronunciatio (*prolatio*) litterarum è locis undè illæ egrediuntur : et modus τῦ pronunciare in operibus : quòd conforme τῷ *biakarn*, quod grammatica et emissio (*enunciatio*) est : et scire men- Suprà, p. 395.

---

1. *Ms.* nat. *tasnieh*, *duali numero.*

suras[1] : et scire tempora, sit : et cum opere (*in opus*) afferat : illud pronunciantis elogium facit. OUPNEK'HAT XLVIII.

Ex hoc respectu conveniens fit, quòd, quoad has sex res (*conditiones*) non sciunt, τὸ *Pranou* justè (*rectè*) non possunt pronunciavit (*pronunciare*).

Et mensura ejus, τὸ *kaïtri* est, quòd οἱ *Fereschtehha* illud cum unâ voce (*uno vocabulo*) pronunciatum faciunt.

Et color τῦ *Pranou*, album est.

Modus operum (*pronunciationis*, *rituum* etc.) ejus, ipsum illud est, quòd in medio principii ejus memoratum factum.

Responsio, duo pars factum (*duæ partes fuerunt*) : una pars mansit; hoc est : τὰ *mantrhaï* principale (*principalia*) horum quorumlibet trium (3) *Beid;* et τὰ *kalmeha* quòd modus operum (*lectionis*, *executionis*) τῦ *Beid* est; τὸ *Brahmen*, quòd sectiones[2] τῦ *Beid* est; et (*libri*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid; Pranou*, quòd magnum (*libri*) *Athrban Beid* est.

Et magnum (τῶν) quatuor *Beid*, quòd in initio horum quatuor *Beid* dictum fiat.

Hoc [*äïet*] quatuor *kalmeh* est.

In principio τῦ *Athrban Beid*, hoc *kalmeh* magnum est, quòd *Oum* sit : in principio τῦ *Rak Beid*, hoc *kalmeh* magnum est, quòd *bhour* sit : et in principio τῦ *Djedjr Beid*, hoc *kalmeh* magnum est, quòd *bhou* sit : et in principio τῦ *Sam Beid*, hoc *kalmeh* magnum est, quod *souh* sit.

Et *Oum*, quòd ab omni magnitudinem habet (*majus est*), *Infrà*, p. 399. hoc est, quòd, quoad (*si*) in principio quorumlibet quatuor (*librorum*) *Beid*, *hoc* non legant, vires τῶν *Beidha* minus fiat; et cum (*legenti*) seipsos mercedem non largitur.

1. *Ms.* nat. *maani alfazz*, *significationem verborum.*
2. *Fesselhaï : in ms.* nat. *kesshaï*, *narrationes. Sic infrà*, *p.* 396.

Post à τῷ transire τὸ *Sat djak*, et *Teria*, in principio τῦ *Douapar* (*djak*), quod *djak* tertium est, plures è τοῖς *rek'heschiran* in cogitatione fuerunt, quòd; personæ, quòd (*libros*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid* benè non sciunt, et opus τῦ *korban* faciunt, opus deficiens (*imperfectum*) est futurum, et vestigium (*fructum*) non est largiturum : et *korban* ipsum [1] principium operum est; proindè operibus quomodò illa calamitas est perventura?

Ex hoc cogitantes et timentes fuerunt, quòd, antecessores (*antiqui*) ipsi in hoc caput aliquid non dixerunt; quòd, tempore, quòd (*quo*) (*libri*) *Beidha* vestigium et mercedem non largiuntur, quid oporteat fecit (*facere*).

Proindè (*dixerunt*) oportet quòd nos omnes congregati facti, ante τὸν *Athrbai* [2] *rek'heschir*, quòd (*qui*) dignus veneratione est, eamus, et dicamus, quòd : quietem dans nobis vos sitis; in hoc capite cum nobis (*nos*) edoceatis.

Hoc determinatum ut dederunt, in recogitationem infrà iverunt (*mente recogitârunt*) et *reflexionem* fecerunt, quòd, quoad nos, cum τῷ humilis submissio antè τὸν *Athrba* non imus, is cum nobis quomodò loquatur?

Post ab illo (*deindè*) cum illo loco (*illùc*) ut pervenerunt, et τὸ humilis submissio cum loco attulerunt (*pronunciârunt*), hanc veritatem dixerunt.

Athrba, quemadmodùm modus τῦ *ostad* (*præceptoris*) et discipulorum est, (*eum modum*) cum loco ut attulit, cum illis

---

1. *In ms.* nat. *aamel Beid est tscheh gouneh.... opus* τῶν *Beid est*, *quomodò* etc.

2. *Athrbai*, idem est, ac *Adarvan*, quem (*liber*) *Bagavadam* (*Tr. p.* 81) unum è primis patriarchis, et antè diluvium viventem tradit : (*libri*) autem *Beidha* diluvio posteriores sunt; et *Athrban* auctor est quarti *Beid*, ex ejus nomine, *Athrban Beid* appellati : proindè prima epocha falsa. È narratione sequitur diluvium τὸ *Douaper djak* (vel *djog*, vel *tschak*) præcessisse.

dixit : nomen magnum, quòd in principio [mei] *Beid* est, quòd *Athrban Beid* sit, illud disciplui mei in principio τῶν *Beidha*, in principio cujusvis *âjet* τῶν *Beidha*, pronunciant ; ex hoc respectu (*ideò*) est, (*quòd*) τοῖς *mantrhaï* τῶν *Beidha* vestigia (*effectus*) fiat [1]. Et si vos etiam in opera τῶν *Beidha* vestrorum ipsorum initium τοῦ *Athrban Beid* ingressum non facitis, opera vestra deficiens (*opus*) et sine vestigio est futurum : et opus faciens, et opus faciens facere destructus (*malè mulctatus*) est futurus : *mantr* vestrum vestigium non est largiturum. Oportet, quòd, filios vestros ipsum hoc edoceatis, [et natos filiorum vestrorum]. Si ipso hoc modo facitis, (*liber*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, sine vestigio non est futurus.

Oi *rek'heschiran* dixerunt : approbatum fecimus, ô digne veneratione ! sine timore, et sine tristitiâ, et læto statu redditi sunt.

Ex hoc respectu (*idcircò*) omnes *Beid khanan* (τοῦ *Beid lectores*) in principio τῶν *manthrahi* τοῦ *Beid*, et operum τοῦ *Beid*, sectionum τοῦ *Beid*, (*scilicet, libri*) *Rak Beid*, et *Djedjr Beid*, et *Sam Beid*, τὸ *kalmeh* magnum, *Oum* omninò (*necessariò*) pronunciant.

Et in principio (*libri*) *Rak Beid*, quòd (*ubi*) τὸ *Pranou* pronunciant, τὸν *mokel* ejus (*esse*) ignem ; et lucem ejus, ipsum illud *Pranou ;* et mensuram ejus, τὸ *haïtri ;* et mundum ejus, mundum terræ, scivit oportet (*scire*) : et cum *âïet* primo τοῦ *Rak Beid*, quòd in laudem ignis est, initium oportet fecit (*facere*).

Et in principio (*libri*) *Djedjr Beid*, quòd τὸ *pranou* pro-

---

1. In meo *ms. namizchavad*, *non fiat*, errore amanuensis. In *ms.* nat. *mischavad*, *fiat*, (*effectus fiant*, *sint*).

OUPNEK'HAT XLVIII. nunciant, τὸν *mohel* ejus, ventum; et lucem (*ejus*) ipsum illud *Pranou;* et mensuram ejus, τὸ *tarschetap* et mundum ejus, mundum τῦ *fezza*, oportet scivit : et cum *aïet* primo τῦ *Djedjr Beid*, quòd in illo elogium pluviæ est, initium oportet fecit.

Et in principio (*libri*) *Sam Beid*, [quòd] τὸ *Pranou* pronunciant, τὸν *mohel* ejus, solem; et lucem ejus, ipsum illud *Pranou;* et mensuram ejus, τὸ *djakti;* et mundum ejus, mundum τῦ *behescht*, oportet scivit : et cum *aïet* primo τῦ *Sam Beid*, quòd in τῷ petere (*precari*) ignem est, exordium oportet fecit.

Et[1] in principio (*libri*) *Athrban Beid*, quòd τὸ *Pranou* pronunciat, τὸν *mohel* ejus, lunam; et lucem ejus, ipsum illud *Pranou;* et mensuram ejus, omnes mensuras; et mundum ejus, mundum aquæ, oportet scivit : et cum *aïet* primo τῦ *Athrban Beid*, quòd in eo elogium principii elementi aquæ est, exordium oportet fecit (*facere*).

Et hæc aqua est, quòd, omne quiescens et motum ex eâ cum existentiâ (*ad existentiam*) venit.

Proindè oportet, scivit, quòd, quidquid existit, aqua est; et quidquid existit, (*liber*) *Athrban Beid* est : et ex illo respectu (*idcircò*) aqua et *Pranou*, unum est, quòd in Suprà, p. 394. *Sanhskret* aquam *ap* dicunt; et vox prima (*syllaba*) prima τῦ *Pranou* (*aoum*) etiam, à principio suo, quod *ab* est, *av* (*aou*) facta est.

Et ex ipso hoc respectu *Bias rek'heschir* dixit, quòd, in die *rak'hi*, quòd dies postremus mensis *savan* (*Augusti*) est,

---

1. In meo *ms.* errore amanuensis, *ve in abi ast ke dar awel... et hæc aqua est, quòd in principio* : ex initio τῦ à *lineâ* sequentis desumptum.

quoad, à sciente (*librum*) *Athrban Beid*, opus quod determinatum est, discat (*discant*), oportet quòd ullum (*librum*) *Beid* non legant; quòd opera ullum vestigium non est largiturum (*nullum effectum sunt productura*).

Quisquis opera (*libri*) *Beid* suî ipsius vult faciat, proindè (*librum*) *Athrban Beid* legat; quòd, sine τῷ *Athrban Beid*, (*illud*) emolumentum non est largiturum.

Τῷ *Sam Beid* quòd, (*ex*) his omnibus (*aliis libris Beidha*) magnitudo est (*quòd liber Sam Beid reliquis major est*), ex illo est, quòd, cum derelictione voluptatis et (*cum*) *selouk*, legenti vestigium (*emolumentum, fructum*) largitur.

Et *Athrban Beid*, sine τῷ *selouk* et derelictione voluptatis, etiam vestigium largitur.

Ex hoc respectu, quisquis (*librum*) *Athrban Beid* scit, quoslibet tres (3) (*libros*) *Beid* scit; quòd, quique tres (3) (*libri*) *Beid* in medio τῦ *Athrban Beid* est (*sunt*).

Hoc est mandatum (*libri*) *Beid.*

Et opus, quòd principium est, in *Athrban Beid*, quòd illud propter seipsum oportet fecit (*facere*), hoc est, quòd; non scientia τῦ *djiw âtma*, quòd è non visu ægrotus *djiw âtma* factus est, remedium illius *Pranou* est, quòd primum (*initium libri*) *Athrban Beid* est.

Et *maschghouli* illius (*illi*) *Pranou* hoc largitur, quòd, ipse *âtmaï* purus fiat.

Oportet, quòd, cum cogitatione repræsentativâ (*de*) *Pranou*, in corde suo, τὸν *djiw âtma* et τὸν *âtma* (*homo*) unum efficiat; [et] omnia opera (*libri*) ut reliquit, *âtma* purus factus (*talis*) maneat.

Et hic status est, quòd demersionem (τὸ *submergi in primo ente*), quòd, ego *Oum* (*id sum*), et in hoc statu, in summâ,

OUPNEK'HAT XLVIII. dualitas (*quæ*) reliqua mansit, ut (*ea*) reliquit, super (*per*) *τὸ narbaklap samadeh*, quòd demersio magna est, id est, sine ego et id, *âtmaï* purus factus (*homo*) manet [1].

Quisquis has quæstiones [et responsiones] bene verificatas ostendit, is omniscius fiat, sciens omnes quæstiones et responsiones efficitur.

Absolutum est *Oupnek'hat* PRANOU, ex *Athrban Beid* (*desumptum*), quòd verificatio (*professio*, *certitudo*) operis *τῦ Pranou* in hoc est.

1. Primus gradus, in ente demergi, illud effici; hinc dualitas existentiæ : secundo et perfecto gradu, dualitas existentiæ evanescit; nec ens, nec homo; ambobus unum factis, nihil existit. Hoc est *magna demersio*, *âtmaï* purus.

OUPNEK'HAT SCHAVANK,[1]

OUPNEK'HAT quadragesimum-nonum.

Ex ATHRBAN BEID *(desumptum).*

In hoc Oupnek'hat expositio (est) τῦ victoriam obtinere τῦς Fereschtehha super τῦς Djenian.

Οἱ *Fereschtehha* et οἱ *Djenian* propter bellum parati facti fuerant : in medium τῶν *Fereschtehha*, *Andr* non venit. CLXXI. *Suprà, T. I, N.° V, p. 16-18.*

Οἱ *Fereschtehha*, in tempore [τῦ *korban*] τῦ manè, collectio è τοῖς *rek'heschiran* cum τοῖς *mokelani*, quòd (*qui*) *vas* nomen habebant, illos antè ut fecerunt, propter τὸ victoriam obtinere super τῦς *Djenian*, propter bellum dispositi fiunt (*fuerunt*).

Adhuc *korban* τῶν *rek'heschiran* absolutum non fuerat, quòd (*cùm*) οἱ *Djenian* in illo loco præsentes fiunt. Cum *rek'heschiran* dixerunt, quòd; si hodiè nos super τῦς *Fereschtehha* victoriam obtinemus, *korban* vos simul sumus facturi (*vos simul sacrificabimus*).

Οἱ *rek'heschiran* terrefacti tantumdem guttæ (*guttarum*) ex adipe, quòd in opere τῦ *korban* super ignem stillare faciunt, illud cum (τοῖς) *djenian* dederunt, (*dicentes*) quòd; si hoc simul viâ (*cum*) vobis ipsis feratis, super τῦς *Fereschtehha* victoriam estis obtenturi.

Οἱ *Djenian* illud ut sumpserunt, cum bello (*ad bellum*) τῶν *Fereschtehha* iverunt. Quandò bellum fecerunt, super τῦς *Fereschtehha* victoriam obtinuerunt, et *Fereschtehha* stragem comederunt (*cæsi sunt*).

---

1. Suprà, *T. I, N.° III, p. 14, Savank.*

OUPNEK'HAT XLIX.

Andr quòd cladem τῶν *Fereschtehha* vidit, cùm (τῷ) *kaïtri*, quòd mensura τȣ̃ *kalmeh* unificationis est, dixit, quòd; tu anteiens (*dux*) τῶν *Fereschtehha* factum, eas; quòd (*quia*) οἱ *Fereschtehha* victoriam non obtinent.

Mensura τȣ̃ *kalmeh* unificationis dixit, quòd ego considerationem habeo ex collectione (*hanc collectionem intueor, video*), quòd οἱ *Fereschtehha* fugientes sint : ego cum eis quid sum factura?

Andr, τὸ [1] *Pranou*; quodlibet (*absolutè*) initium mensuræ τȣ̃ *kalmeh* unificationis ut fecit, cum mensurâ (*mensuræ*) τȣ̃ *kalmeh* unificationis dixit, quòd; hoc custos tuus est futurum.

Mensura τȣ̃ *kalmeh* unificationis dixit : *Pranou*, quòd anteiens (*dux*) meus est futurus, in puro nomine meo associatum erit redditum (*famæ meæ particeps erit*).

Andr dixit : cor collectum (*tranquillum*) habe; quòd, *Pranou* consors (*particeps*) tuì non est futurum : propter respectum illum, quòd magnitudo ejus ab omni major est, et magni associati magnitudini alteri non fiant. Totus mundus in magnitudine τȣ̃ *Pranou* est : tibi cùm τῷ *Pranou* actio non est : auxilium (τοῖς) *mokelan vas* es factura.

Mensura τȣ̃ *kalmeh* unificationis τὸ *Oum* ut dixit, approbatum fecit (*consensum præbuit*).

Pranou cum (τῷ) *Andr* dixit : ego, cum hac conventione, simul viâ (*comes*) fiam, quòd, in omni actione, exordium cum (*à*) me *fecerint* : et si hanc actionem (*illud*) non fecerunt, ego cum his auxilium non sum facturum pervenire.

Omnes *Fereschtehha* approbatum fecerunt (*consenserunt*);

---

1. In meo *ms.* τὸ *Pranou quodlibet primum quòd mensuræ* τȣ̃ *kalmeh unificationis est, ut fecit.* In *ms.* nat. *quòd* et *est* desunt : et sensus hoc postulat.

cum respectu illo quòd, cùm τῷ dicere τὸ *Pranou*, quidquid qualitatem et nomen habet, ingressum (*in* τὸ) *Pranou* fiat; propter illud, quòd, omne τὸ *Pranou* est, et circumdans (*comprehendens*) omne est. OUPNEK'HAT XLIX.

Propter ipsum hoc, id unum *kalmeh* dicunt.

Persona, quòd (*quæ*) petit, quòd, ego actionem volo faciam: si licentiam dent, τὸ *Oum* ut dixit, licentiam dat: tempore τῦ approbatum facere, etiam omnis persona τὸ *Oum* ut dixit, approbatum facit: et omnis persona, quòd vult loquantur (*loqui vult*), etiam primùm τὸ *Oum* ut dixit, loquuntur (*loquitur*): [tempore, quòd (*quo*) actio mea cum absolutione (*ad absolutionem*) pervenit, postremò etiam τὸ *Oum* dicunt]: hoc nomen est, quod dans victoriam et triumphum est: et valdè stabile est: et omnia elementa et animantia in seipsum affert: quamvis unum *kalmeh* est (*sit*), tamen sine fine est: cum illo quòd (*etsi*) sine fine est, unicum est; colores et figuras, et voces (*sonos*), odores, et gustus, et tactus genere-genus (*diversi generis*) habet.

Ex ipso hoc respectu, τὸ *Pranou*, *Andr* dicunt; id est, regem.

Litteræ et omnia elementa, et animantia, cum hoc uno *kalmeh* ligatum fiunt: omnes (*libri*) *Beidha* et omnia *korbanha*, in arbitrio (*potestate*) ejus est: quemadmodùm omnis res in arbitrio τῦ *Andri* est, quòd (*qui*) rex omnium [*Fereschtehha*] est; ipso hoc modo, omnis res in arbitrio (*potestate*) τῦ *Pranou* est, quòd rex omnium litterarum est.

Et modus τῦ pronunciare τὸ *Pranou*, in tempore (τῦ) manè, demissè, et lentè[1], et sine difficultate (*molestiâ*) est.

---

1. In margine: *designat illud, quòd turma τῶν Ghanim manè facie ad faciem (si) fiat, primò τὸ Pranou cum τῷ kalmeh unificationis lentè oportet pronunciet, quoad super hostes victoriam obtineat.*

OUPNEK'HAT XLIX. Cùm *oi Djenian* propè essent, *oi Fereschtehha*, quòd (*qui*) lentè pronunciàrunt, lux *τȣ̃ Pranou* lumen facta, cum (*τοῖς*) *Fereschtehha* dixit, quòd, ego cum facilitate hostes vestros sum percussura.

Ex hoc respectu determinatum fit, [quòd], quodvis *mantri*, quòd in tempore *τȣ̃* manè legunt, quoniam *pranou* primum (*initium*) illorum est, lentè pronuncient : et quoniam mensura unificationis cum eo simul vià esse (*societatem*) fecit, ex hoc respectu, quodlibet *mantri*, quòd tempore *τȣ̃* manè legunt, nomen ejus dependens (*relationem habet*) cum mensurâ *τȣ̃ kalmeh* unificationis; et *oi mokelan* illius operis (*oi*) *vas* (*esse*) determinati fiunt.

Pranou cum (*τῷ*) *Andr* dixit, quòd, quovis tempore (*quandoquidem*) omne ego sum, et quodvis primum (*initium*) *τȣ̃ kalmeh* unificationis fio, mihi ex hoc auxilio (*τοῖς*) *Fereschtehhaï* quid emolumentum (*lucri*) est perventurum?

Andr dixit, quòd; te primùm (*in exordio*) *τȣ̃ kalmeh* unificationis sunt pronunciaturi; et *τὸ kalmeh* unificationis, quòd cum harmoniâ pronunciant, cum loco (*vice*) cujuslibet litteræ ejus te sunt pronunciaturi : ex hoc respectu determinatum factum, quòd, in *τῷ kalmeh* unificationis, quòd cum harmoniâ pronunciant, cum loco omnium [1] litterarum (*ejus*), *τὸ Pranou* pronunciatum fiat.

Pranou quandò vidit, quòd; ego cum (*in*) loco omnium litterarum fio; proindè omnes figuras meas *oi Fereschtehha* sunt visuri; hoc bonum non est : ex hoc respectu, omnes figuras suas in seipsum ut attraxit, in *τὸ* nim *matraï* postremum seipsum ut adduxit, absconditum fecit, et sine cornu

Infrà, N.° CLXXVII, p. 438.

1. In *ms. nat. har harf o, cujuslibet litteræ ejus.*

(*matra*) fit (*fuit*). Ex ipso hoc respectu à tergo τῦ (*post τὸ*) sine cornu currunt; et id quærunt. OUPNEK'HAT XLIX.

Dixerunt, quòd, vis, et semen, et lux, et τὸ sine cessatione, et τὸ sine defectu, omne ipsum illud est; id est τὸ *nim matraï* (*mediatum matraï finale*).

Ex ipso hoc respectu, ex illo *nim matraï* lucem, et sine cessatione, et sine defectu obtinent.

Et ex ipso hoc respectu οἱ *Djenian* stragem comederunt (*passi sunt*), et οἱ *Fereschtehha* victoriam obtinuerunt (*adepti sunt*).

Ipsum hoc *Pranou*, *Andr* est : et quidquid existit, ipsum hoc *Pranou* est : et mensura τῦ *kalmeh* unificationis et τὸ cum harmoniâ pronunciare, et οἱ *mokelan vas*, et opus τῦ *korban* τῦ manè, omne *Pranou* est.

Dixerunt : quidquid motum et quiescens est, *Andr* est ; et *Andr*, *Pranou* est.

Οἱ *Djenian*, post cladem, rursùs collecti facti, in tempore τῦ *korban* τῦ *dou p'her* (*meridiei tempore* τῦ) cum harmoniâ pronunciare, in τὸ *korban* ut venerunt, præsentes fiunt (*fuerunt*).

Οἱ *rek'heschiran* facientes τὸ *korban*, è distractionibus illorum (*eorum præsentiâ*) territi, aquam, quòd (*quæ*) in τῷ *korban* fixa est, cum (τοῖς) *Djenian* dederunt (*dicentes*), quòd; si hæc cum vobis est futura, super τῦς *Fereschtehha* victoriam estis obtenturi.

Οἱ *Djenian* voluerunt, quòd ex illâ aquâ τοῖς *Fereschtehha* stragem dent (*darent*).

Andr τῦς *mokelan Roudr* cum τοῖς *Fereschtehha* cum bello (*in bellum*) illorum ut misit, οἱ *Fereschtehha* quoniam à τοῖς *Djenian* cæsi fiunt (*fuerunt*), *Andr* mensuræ *tarschetap* dixit, quòd; tu, cum auxilio (*in auxilium*) illorum eas.

Mensura *tarschetap* dixit : omni tempore (*quandoquidem*) οἱ *Fereschtehha* fortes cæsi fiunt, ego considerationem facio (*eorum causâ quid sum factura*)?

Andr rursùs τῷ *Pranou* dixit, quòd : tu quodlibet primum (*initium*) hujus mensuræ factum, eas.

Pranou dixit, quòd : mihi, ex hoc auxilio (τοῖς) *Fereschtehha* quid emolumenti est perventurum ?

Andr dixit : quidquid ego sum, tu es; et te figuram meam esse ut sciverint, sunt pronunciaturi.

Pranou scivit, quòd, οἱ *Fereschtehha*, super veritate totâ (*absolutâ*, *omni*) meî intuiti (*penetrantes*) sunt futuri; hoc bonum non est : ex hoc respectu, omnes figuras suas in seipsum ut attraxit, in *nim matraï* postremum seipsum ut adduxit, absconditum fecit.

Et ex ipso hoc respectu sine cornu tertio (*tertio matra*) pronunciant; id est, in illo tempore (*quo*) ipsum hoc dicunt, et τὸ *mim* quiescens, cum (*sono*) nasali dicunt.

Οἱ *Djenian*, ex ipso hoc stragem ut comederunt, et οἱ *Fereschtehha* victoriam obtinuerunt : ex ipso hoc respectu, οἱ *mokelan* illius operis (τοῦ *korban meridiei*) οἱ *Roudr* statuti fiunt, et mensura *tarschetap* fit.

Post ab illo (*posteà*) οἱ *Djenian* denuò parati facti, in tempore τοῦ *korban* τοῦ vesperè, tempore τοῦ cum harmoniâ pronunciare ut venerunt, in τῷ *korban* præsentes fiunt (*fuerunt*).

Et οἱ *rek'heschiran* facientes τὸ *korban*, è distractionibus (*præsentiâ*) illorum territi, capita cornuum palearum τοῦ *korban* ut avulserunt, cum (τοῖς) *Djenian* dederunt, (*dicentes*); quòd si hoc cum vobis est futurum, super τοῖς *Fereschtehha* victoriam estis obtenturi.

Andr, cum mensurâ *djakti* dixit, quòd : tu, propter τὸ confirmare τοῖς *Fereschtehha*, simul viâ (*comes*) eis eas. OUPNEK'HAT XLIX.

Mensura *djakti* dixit, quòd; omni tempore (*quandoquidem*) οἱ *Fereschtehha* fortes [cæsi] facti sint, ego considerationem facio (*eorum causâ quid possum agere*)?

Andr, τὸ *Pranou* quodvis primum (*initium*) hujus mensuræ fecit.

Pranou dixit : mihi, ex hoc auxilio (τοῖς) *Fereschtehha* quid emolumenti est perventurum?

Andr dixit : quòd, te cum harmoniâ sunt pronunciaturi; et ex illo magnitudo tua apparens est futura : et τὸν *mokel* duodecim (12) mensium, solem, ducem τῶν *Fereschtehha* ut fecit, misit.

Ex hoc respectu ὁ *mokel* τοῦ *korban* temporis vesperè, ὁ *mokel* sol duodecim mensium anni totius, (*et*) mensura *djakti*, statutum fit.

Pranou vidit, quòd harmonia forma solis est, [et] forma τοῦ *Brahm*, et ego etiam forma τοῦ *Brahm* sum, [et *Oum* sum], et à τῷ *Brahm* separatum non sum.

Et cum figurâ totâ (*integrâ*) suâ, quòd (*quam*) in *nim matraï*, duobus vice præcedente (*vicibus præcedentibus*), absconditam fecerat, antè τὸν *mokel* solem duodecim mensis (*mensium*) ut ivit, et *mokel* sol τὸ *pranou* instrumentum bellicum suum ut fecit, τοῖς *Djenian* talem stragem dedit, quòd omnes dispersi fiunt (*fuerunt*), et ampliùs potentiam τοῦ collectos fieri non obtinuerunt.

Quandoquidem *Pranou* cum figurâ totâ (*suâ*) est, ipsum apparens fit : ex hoc respectu, gradum magnum (*gloriæ*) obtinuit : et excessus magnitudinis ipsum hoc *Pranou* est. Omnia animantia et elementa in medio τοῦ *Pranou* sint : et locus τοῦ

OUPNEK'HAT XLIX. esse (*quo est*) *Pranou*, in ipso illo *nim matraï* suo est, quòd, seipsum ut attraxit, in illo absconditum fecerat.

Ex ipso hoc [respectu], quidquid petitum oportet fecit (*facere*), ex ipso petitum oportet fecit (*facere*); quemcunque *maschghouli*, quòd oportet fecit, ipsi illi oportet fecit.

Conforme huic, in *mantr* alio τȣ *Beid* etiam memoratum est, quòd *Pranou* quatuor cornua, tres (3) pedes, duo capita, et septem manus habet, et cum tribus (3) divisionibus (*rerum speciebus*) ligatum factum est : et magnum est : et vocem magnam habet : et multum lumen est : et in omnia volantia ingressum est.

Quatuor cornua ejus, tres et dimidiatum *matraï*, hoc est: et tres (3) pedes ejus, tres (3) litteræ ejus est; quòd, *akar*, et *a(o)kar*, et *makar* sit : duo capita ejus, *alef* et *vau*, quòd (*quæ*) unicum pronunciant; et *mim*, cum (*sono*) nasali, quòd unicum pronunciant : et septem manus ejus est, id septem modulationes [1] (*modi musici*) est, quòd septem *schabd* sit, quòd τò *Pranou* cum quovis septem *sor* (*capite*, *quolibet è septem capitibus*) pronuncient : cum tribus divisionibus (*speciebus*) quòd ligatum factum est, tres (3), tres (3) res est, quòd (*quæ*) in tribus (3) litteris ejus est (*sunt*); id est, tres (3) *mokel* cum tribus (3) ignibus, cum tribus mundis, cum tribus (3) *Beid* : sicut hæc, cum harmoniâ (*illud*) pronunciat (*pronunciant*).

Suprà, N.° CLXVIII, p. 389.

Pranou, *Andr* est : et cum ipsâ hac causâ (*idcircò*) *Pranou* magnum est.

Et conforme ipsi huic in *mantr* alio τȣ *Beid* etiam memoratum est, quòd, *Andr* dominus omnium *Fereschtehha* est, et magnus est, et magnitudinem dans omni est, et procul faciens

1. *Seroud*; in margine, *ders*, *lectiones* : in *ms.* nat. *sar oust*, (*sar*, *capita*, vel *sor*) *ejus est*.

mœrores est, et lumen est, et civilitates faciens (*officia præstans*) omni (*Enti*) est, et dominus et magnus est, et vim (*robur*) largitus omni (*Enti*) est, et superhabens (*ferens*) onus omnis (*Entis*) est, et beneficus super omne. OUPNEK'HAT XLIX.

Τῷ hujus modi *Andr*, propter nutritionem suam ipsam (*conservationem suam activam*); illud quod in suprà memoratum factum, quòd *Pranou* vocem magnam habet; et magnitudo vocis τῦ *Pranou* ex illo est, quòd omnes è *maschghouli* (τῷ) *Pranou*, cum voce magnâ (*ad famam magnam*) perveniunt; in omnia volantia quòd ingressum est; id est, in omnia elementa ingressum est: ex ipso hoc respectu, cum ipso hoc uno *kalmeh*, quòd *Oum* est, *maschghouli* (τῷ *Andr*) oportet fecit (*facere*).

Hoc dixit *Schavank rek'heschir*, dignus veneratione.

Absolutum fit *Oupnek'hat* SCHAVANK, ex *Athrban Beid* (*desumptum*).

OUPNEK'HAT quinquagesimum.

OUPNEK'HAT
NERSING'HEH [1] ATMA,
Ex ATHRBAN BEID (*desumptum*).

CLXXII. OMNES *Fereschteh* cum *Pradjapat* dixerunt : *âtmaï*, quòd à quocunque subtili subtilior est, forma τȣ̃ *Oum* est : illum cum nobis expositum facias.

Pradjapat, ut approbatum fecit, dixit, quòd; hic omnis mundus, *Oum* est : et quidquid factum est, et existit, et est futurum, omne, *Oum* est : et quidquid superius ab his tribus (3) temporibus est, etiam *Oum* est : et hoc omne *Brahm* est.

Et τὸν *djiw âtma* cum *Brahm*, quòd *Oum* est, (*homo*) unum ut fecit, (*talem esse*) sciat.

Et ipsum hunc unicum, quòd senectam non habet, [et] sine morte est, et sine cessatione est, et sine timore est, τὸ *Oum* (*esse*) ut scivit, in *djiw âtma*, quòd tria (3) corpora habet, tres (3) status τȣ̃ *djakrat*, et τȣ̃ *sapen*, et τȣ̃ *sak'hepat*, hos tres (3) status cum eo (*Ente unico*) quòd tres *relativos* facias (*faciat*), et formam ejus (*illos*) ut scivit, hos quosvis tres (3) rejectos (*nullos*) faciat, τὸ *Oum* servatum habeat (*unicum manere censeat*).

Et τὸν *djiw âtma*, quòd hæc tria (3) corpora habet, τȣ̃ *Brahm* magnitudinem, quòd dominus trium (3) corporum est, et sciat.

Et tria (3) corpora τȣ̃ *Brahm*, hoc est : unum, justa temperatio trium qualitatum; quòd, *prakrat* nomen habet : secundum, collecta elementa simplicia (*non composita*, *non mixta*); quòd, *Haranguerbehah* nomen habet : tertium, figura totius mundi;

1. Suprà, T. I, N.° *III*, p. 14, *âtma* deest.

quòd, collecta elementa crassa (*simul mixta*) est, et *Pradjapat* nomen habet.

Et *djiw âtma*, quòd corpus crassum habet, in statu vigiliæ, è sensibus crassis (*externis*) voluptatem sensibilium crassorum sumit : et *Brahm* etiam corpus crassum habet, quòd totus mundus sit; et, in mundo τȣ̃ *nasout* (*humanitatis*), ex toto mundo voluptatem sumit.

Djiw âtma corpus subtile etiam habet, [et] in mundo somni, cum sensibus subtilibus voluptatem sensibilium subtilium sumit : *Brahm* etiam corpus subtile habet, quòd, *Haranguerbehah* sit, et, in mundo τȣ̃ *malkout* è rebus subtilibus voluptatem sumit.

Et *djiw âtma* in statu τȣ̃ *sak'hepat*, quòd mundus τȣ̃ *djabrout* est, cum τῷ *pram âtma* unum factus, voluptatem gaudii (*veri*) sumit.

Et *âtmaï*, quód forma τȣ̃ *Oum* est, quatuor pedes habet.

Status vigiliæ, quòd mundus τȣ̃ *nasout* est; in ipso hoc statu, comprehensionem eclipsationis facit (*sensibilia externa attingit*) : et septem membra habet, et novemdecim ora habet; et, cum sensibus crassis, è sensibilibus crassis voluptatem capit : et quatuor divisiones est; calor [naturalis] stomachi ; et calor naturalis totius mundi : hæc ambo, cum omnibus rebus, quòd memoratum factum (*memoratis*), pes primus τȣ̃ *âtma* est.

Et mundus somni, quòd mundus τȣ̃ *malkout* est; et in hoc statu comprehensionem subtilitatis (*rerum subtilium*) facit : [et] septem membra habet, et novemdecim ora habet; [1] cum sensibus subtilibus, è sensibilibus subtilibus vuluptatem cepit : et ipse ille quatuor divisiones est, quòd memoratum factum;

1. In *ms.* nat. [et septem membra, quòd habet, hoc est; *Beheschi*, et sol, et ventus, et *bhout âkasch*, et aqua, et terra, et ignis, est : et novemdecim ora (*quòd*) habet, hoc est; decem sensus, et quinque *pran*, et intellectus, et recogitatio, et cor, et egoïtas :] et cum sensibus.....

 et lux cordis; et *Haranguerbehah :* hæc ambo, cum omnibus rebus, quòd memóratum factum, pes secundus *τῦ âtma* est.

Et status *τῦ sak'hepat*, quòd mundus *τῦ djabrout* est; in hoc statu, volitionem omnis rei non (*nullius rei*) habet; et ullum somnium non videt; ipsum hoc est *τὸ sak'hepat :* in hoc statu, *djiw âtma* cum *τῷ âtma* unum fit, et è scientià plenus factus, manet; et sicut (*tanquàm*) forma gaudii fiat, et voluptatem gaudii capit : et in hoc statu unum os habet, quòd, scientia pura sit : et ipse ille quatuor divisiones est, quòd memoratum fit (*factum*); et lux scientiæ; et dominatio : hæc ambo, cum omnibus rebus quod memoratum fit (*factum*), pes tertius *τῦ âtma* est.

Et dominus hujus statûs, dominus omnis (*rei*) est, et sciens omne est, in medio cordis omnis (*entis*) est, et locus productionis omnis (*rei*) est, et productum faciens, et periens (*caducum*) faciens omne elementa et animantia est.

Hi quilibet tres (3) status, et quilibet tres (3) mundi, velamen et siparium ejus est : illc *âtmaï*, quòd hoc velamen et siparium ejus est, forma scientiæ est, et super (*in*) uno statu est; et hoc modo est, quòd, status *τῦ teria*, quòd mundus *τῦ lahout* et pes quartus est, et etiam quatuor divisionis est : et illi quivis tres (3) status, et quivis tres (3) mundi, in hoc est (*sunt*) ; quemadmodùm filum in omnia grana corollæ precariæ ingressum est.

Ille mundus, quòd mundus Entis est, quandò in illos tres (3) status (*âtmaï*) ingressus est, et *τὸ* scire id, quòd ego in omne ingressus sum, mundus vigiliæ ejus est; quòd *τὸ nasout* sit.

Et scientia ejus cum hoc (*hujus rei*), quòd ego *Brahm* sum, ipsum hoc mundus somni ejus est; quòd *τὸ malkout* sit.

Et loco quòd (*quandò*) scientia, et sciens, et scitum factum, non sit (*non existit*), hoc, somnus cum quiete ejus est; quòd *τὸ sak'hepat*, et mundus *τῦ djabrout* sit.

Et tempore, quòd (*quo*) seipsum purum gaudium scit, status τῶ *teria* ejus est, quòd τὸ *lahout sit*. OUPNEK'HAT L.

Et in hoc statu Ens purum sine qualitate est.

Et illi tres (3) mundi in illo statu (*illis tribus statibus*) mundus τῶ *maïa* est, quòd, ostensum sine fuit (*existit*) est. *Suprà*. T. I, N.° LXXXVI, p. 405, 406.

Et *âtma* forma scientiæ est, et super (*in*) uno statu est.

Et hic *âtmaï*, quòd, in statu quarto, *teria*, quòd, mundus quartus est, hoc modo est, quòd, ab eclipsatione (*crassitudine*) immunis est, et à subtilitate etiam immunis est, et à τῷ *sak'hepat*, quòd à statu vigiliæ et somni superiùs est, etiam immunis est.

Et in τῷ *sak'hepat*, quòd voluptatem gaudii capit, ab illo etiam immunis est.

Et non scientia (*inscitia*) non est; forma scientiæ est; et collectio scientiæ etiam non est, cum causâ illâ, quòd divisionis capax non est.

Et in hoc statu videndus etiam non est; et ab occupatione (*operationibus*) etiam superiùs est; et à prehensione sensuum etiam superiùs est; et ab indicio etiam superiùs est (*nullâ re indicari potest*); et ab expositione etiam superiùs est; et à cogitatione etiam superiùs est.

Cum ipsâ hac quantitate (*tantumdem*) potestas dixit (*possunt dicere*), quòd, unus *âtma* est; et omnis mundus illo loco non est (*mundus illic non est*); et purus est; et is forma gaudii est, et forma quietis est, et immunis à dualitate est.

Hunc statum docti *kianian* quartum dicunt.

Ipse hic *âtma* est; et ipse hic scientia est, sciendus est (*illum oportet cognoscere*).

Gradum τῶ *Pradjapat*, (*quòd*) collectione elementorum crassorum, et mundus τῶ *nasout* est, cum *Haranguerbehah* deorsùm

 fert (*in se demergit*) ; et gradum τȣ̃ *Haranguerbehah*, quòd collectio elementorum subtilium, et mundus τȣ̃ *malkout* est, eum divinitas (*status angelico superior*) deorsùm fert (*subigit, annihilat*) : gradum τȣ̃ *alouhïet* (*divinitatis*), quòd, τὸ *djabrout* et mundus τȣ̃ *sak'hepat* est, hæc quælibet tria (3), τὸ *teria*, quòd [mundus] τȣ̃ *lahout*, [et] Ens natura est, deorsùm fert (*in se absorbet*).

Et hoc est pes quartus.

Τὸ *k'hand* primum, quòd, cum loco (*vice*) sectionis est, absolutum est.

---

[1] K'HAND SECUNDUM.

CLXXIII. Hic *âtma*, tempore, quòd (*quo*) in mundo τȣ̃ *nasout* est, id est, statu vigiliæ, ei somnus non est, quòd, τὸ *malkout* sit; et τὸ *sak'hepat* etiam non est, quòd τὸ *djabrout* sit.

Tempore, quòd (*quo*) in mundo somni est, quòd τὸ *malkout* sit, et (*ei*) τὸ *sak'hepat* etiam non est, quòd τὸ *djabrout* sit : et τὸ *nasout* etiam non est, quòd vigilia sit.

Tempore, quòd (*quo*) in mundo τȣ̃ *sak'hepat* est, quòd τὸ *djabrout* sit, ei τὸ *nasout* etiam non est, et τὸ *malkout* etiam non est, quòd vigilia et somnus sit.

Tempore, quòd (*quo*) in τῷ *teria* est, quòd mundus τȣ̃ *lahout* sit, non ei τὸ *djakrat* est, non τὸ *sapen* est, non τὸ *sak'hepat* est; id est, non τὸ *nasout* est, et non τὸ *malkout* est, et non τὸ *djabrout* (*est*).

Et is ab his tribus (3) statibus immunis est, et in omnibus statibus æqualis (*par*) est; et semper est; et forma gaudii est; et super unâ viâ præstanti (*uno modo excellenti*) est; et octo

1. Samskretice *khand'ham*, *frustum*, *sectio*.

mutatio (*mutationibus obnoxius*) est; [et] sciens visum, et auditum, et loquelam, et cor, et intellectum, et *pran*, et insipientiam; et sciens omne is est : ex hoc respectu ab omnibus his separatus est, et è divisione horum (*eorum generis*) non est.

Visus, et auditus, et loquela, et cor, et intellectus, et *pran*, et insipientia, is est; et testis omnis (*entis*), is est : ex hoc respectu ei alteratio (*differentia*) et mutatio non est.

Et scientia ejus magna est; et is ab omni amabilior est; et gaudium purum est; et ab omni priùs (*anteriùs*) est; et forma lucis est; et æqualis (*par*) est; et senectam non habet; sine cessatione est; et sine timore est, et *Brahm* est.

Et causâ τȣ̃ *maïa*, quòd amor æternus est, dictum fit, quòd, quatuor pedes habet, quòd quatuor mundi sit. *Suprà, N.° CLXXII, p. 414, 415.*

Τὸν *pranou* cum τῷ *âtma*, et quatuor *matraï* τȣ̃ *pranou* cum his quatuor mundis, quòd, quatuor pes (*pedes*) τȣ̃ *âtma* est (*sunt*), unum efficiat. *Infrà, N.° CLXXV, p. 427.*

Et quidquid in pede primo τȣ̃ *âtma* est, quòd mundus τȣ̃ *nasout* est; et illud quod in illo memoratum fit (*fuit*), in *matraï* primo τȣ̃ *pranou* est, quòd, *a* sit; id est, *alef maftouh* (*apertum*).

Et *a* cum significatione τȣ̃ *ab* (*aquæ*) est : id est, quemadmodùm *Brahm* in omni loco est; *a*, in omni litterâ est : et quemadmodùm *Brahm*, primum omnis (*rei*) est; *a* etiam prima [omnium] litterarum est. *Suprà, N.° CLXX, p. 395.*

Cum ipsâ hac causâ, in τῷ *akar* τὸ crassum etiam est, et τὸ subtile etiam est, et semen etiam est, et testis etiam est, et hæc omnia in *Brahm* est.

Quisquis hanc litteram hoc modo scit; quemadmodùm hæc littera in omni est, is in omni fiat; quemadmodùm prima omnis est, primus omnis fiat.

Quidquid in pede secundo τȣ̃ *âtma* est, quòd mundus τȣ̃ *malkout* sit; et illud quòd in illo memoratum fit, in *matraï* secundo τȣ̃ *pranou* est, quòd, *ou* sit; id est, *vau mazzmoum* (*cum ou*).

Et *ou* cum significatione τȣ̃ *makr* est; id est, magnitudinem dans: et dualitas (*douganegui*) in hoc est, quòd, τὸ sedet (*sedes*) hujus litteræ antè (*anteriori*) secundum est.

Cum ipsâ hac causâ, in τῷ *a(o)kar* τὸ crassum etiam est, et τὸ subtile etiam est, et semen etiam est, et testis etiam est, et hæc omnia *Brahm* est.

Quisquis hanc litteram hoc modo scit, nati ejus multùm fiat, et dominus cognitionis efficitur, et similis τῷ *Brahm* fiat.

Et quidquid in pede tertio τȣ̃ *âtma* est, quòd mundus τȣ̃ *sak'hepat* et τȣ̃ *djabrout* sit; et illud quod in eo memoratum fit, in *matraï* tertio τȣ̃ *pranou* est, quòd *mim saken* (*mim quiescens*) sit.

Illud τὸ *makar* dicunt; id est, monstrans omne, et destructum faciens omne.

Cum ipsâ hac causâ, in τῷ *makar* τὸ crassum etiam est, et τὸ subtile etiam est, et semen etiam est, et testis etiam est; quòd hæc omnia in *Brahm* est.

Quisquis hanc litteram hoc modo scit, cum monstranti (*ipse monstrans*) omne et evanidum facienti (*ipse annihilans*) omne fiat.

Et quidquid in tribus (*et*) dimidiatâ litterâ τȣ̃ *pranou* est, totum hæc in unâ, unâ (*singulâ*) litterâ τȣ̃ *pranou* est.

Et quidquid in pede quarto τȣ̃ *âtma* est; quòd τὸ *teria* et mundus τȣ̃ *lahout* sit; et illud quod in eo memoratum fit, in *nim matraï* quarto τȣ̃ *pranou* est, quòd, *ghanneh* (*sonus nasalis*) sit.

Et illud τὸ *nadi* dicunt. OUPNEK'HAT L. Suprà, N.° CLXVI, p. 379.

Quemadmodùm gradus τῦ *alouhiet*, quòd τὸ *djabrout* est, destructum faciens (*in se absorbens*) τὸ *nasout* et τὸ *malkout* est; ipso hoc modo, illud *nim matraï* destructum faciens τὸ *alouhiet* est : ipsum cum seipso lumen est; et ipsum cum seipso dominus est; et ipsum cum seipso apparens est.

Et quatuor divisio (*divisionum*) est.

Divisio (*species*) prima, [1] filum (*stamen*) τὸ texere omne est; propter illud, quòd, *âtma* est : quemadmodùm [*âtma*] in omne ingressus est, hoc etiam in omne ingressum est : quemadmodùm, in tempore resurrectionis magnæ (*finis mundi*), illud ens mors, et ignis [2], et sol factum, cum radiis suis in omnem locum venit; ipso hoc modo, hoc *nim matraï* in omne ingreditur.

Et divisio secunda, donum faciens est; id est, seipsum [3] cum quærente (*quærenti*) seipsum donum faciunt (*facit*), et seipsum ipse intelligit: quemadmodùm sol obscuritatem in seipso destructam ut fecit, lumen facit; ipso hoc modo *Brahm* τὴν *aoudiaï* (*ignorantiam*) omnem in se destructam ut fecit (*annihilavit*), lumen facit.

Divisio tertia, scientia perpetua, cum doctrinâ purâ est : quemadmodùm ignis lignum et illud quod in illum projiciunt, omne ut combussit, ipse (*solus*) manet; ipso hoc modo scientia ejus, ut (*ignorantiam*) ussit, ipsa apparet.

---

1. *Fœtum obtinere, bar iaftan.* In *ms.* nat. *tar iaftan, stamen invenire (omnis rei).* Legendum, ut infrà, *N.° CLXXIX, p.* 441, 442, *tar baftan kol ast, stamen* τὸ *texere omne est*, et sic deinceps.

2. In ultimo mundi fine, omnia igne conflagrata, ipso Ente supremo perfusa, penetrata, ipsum reddita.

3. *Khodra be djouïand o khod atta mikonand, seipsum quærunt et seipsum donum faciunt :* lego ut *infrà*, *N.° CLXXIV, p.* 423, *khodra be djouiendeh khod atta mikonad, seipsum cum quærente seipsum donum facit.*

Et divisio quarta, sine existentiâ apparenti, et τῷ propensum (*esse cuiquam*), universalis est.

Infrà, N.° CLXXIX, p. 443.

Deindè quævis quatuor divisio(*nes*), quòd in τῷ *âtma* forma scientiæ est, in quatuor *matraï* τȣ̃ *pranou* est: (*proindè*) ipsum hoc (*nomen*) *pranou* etiam quatuor divisio(*nes*) est. In quâlibet litterâ τȣ̃ *pranou*, totum (*absolutum*) *pranou* est: et ipsum hoc *pranou*, quòd quatuor divisio(*nes*) est, *âtma* est, [quòd quatuor divisio(*nes*), *âtma* est]. Hic totus mundus, quòd nomen et figura est, omnis, *âtma* est: deindè *pranou*, cum modo primo

Suprà, p. 417.

(*primâ ratione ad mundum* τȣ̃ *nasout*), ipsum hoc ens sit: *âtma* et *pranou* unum est; [ex illo] quòd *âtma* etiam quatuor divisio(*nes*) est, et *pranou* etiam quatuor divisio(*nes*) est; *âtma* etiam forma scientiæ est, et *pranou* etiam forma (*scientiæ*) est.

Et quævis quatuor divisio(*nes*), quòd *âtma* habet, *pranou* etiam (*illas*) habet.

Et totus mundus ens est, quòd aliud non habet, cum respectu illo (*ideò*), quòd illi enti ullum secundum non est.

Et veritatem illius *âtmaï* unici, quòd *pranou* forma ejus est, (*liber*) *Beid* expositam facit; quòd et ille *âtma* partem (*partes*) habet, et *ghanneh* (*sonus nasalis*) *nim matraï* partem habet; is etiam quarta pars est, et *nim matraï* etiam quarta pars est; is etiam ab occupatione (*operationibus*) immunis est, *nim matraï* etiam à sermocinatione immunis est (*non pronunciatur, nullam actionem habet*); in τῷ *hasti* (*existentiâ*) ejus τὸ *nisti* (*non existentia*) mundi est, et in *nim matraï* etiam τὸ *nisti* (*non existentia*) trium (3) *matra* et omnium litterarum est; is lætitia pura est, *nim matraï* etiam lætitia pura est; is secundum non habet, *nim matraï* etiam secundum non habet.

Ex hoc respectu (*idcircò*) *pranou*, *âtma* est.

Quisquis hanc veritatem scit, is ipse in seipsum ingreditur. Absolutum fit *K'hand* secundum.

K'HAND TERTIUM.

LITTERA prima τ8 *pranou*, pes primus τ8 *âtma* est : littera secunda τ8 *pranou*, pes secundus τ8 *âtma* est : littera tertia τ8 *pranou*, pes tertius τ8 *âtma* est : et *nim matraï* quartum τ8 *pranou :* quòd hæ quatuor res; *quòd*, *filum* (*stamen*) τὸ *tenere omne;* et donum faciens seipsum cum seipso cum quærente (*quærenti*) seipsum; et scientia perpetua, et pura; [et] sine existentiâ apparenti universalis sit, in eo est (*sunt*); et pes quartus τ8 *âtma* (*est*). CLXXIV.

Suprà, N.° CLXXIII, p. 419, 420.

In illo *nim matraï*, τὸν *âtma*, quòd eclipsatio (*crassitudo*), et subtilitas, et germen et testem esse super omne, ille est, ut quæsivit, et seipsum cum illo *nim matra*, τὸν *âtma*, et subtilitatem illius *âtma* unum ut scivit, totum mundum, (*id*) omne unum ut fecit, (*homo*) deorsùm ferat; id est, in se destructum (*annihilatum*) efficiat.

Suprà, N.° CLXXIII, p. 417.

In litterâ primâ τ8 *pranou*, quòd *akar* nomen habet, terra est, et (*liber*) *Rak Beid*, cum *aïetha*, et mensurâ illius, et *Brahma*, et octo *mokel*, quòd (*qui*) *vas* nomen habent, [et] mensura *kaïtri*, et ignis apparens (*externus*) : hoc omne, quòd in litterâ primâ τ8 *pranou* memoratum factum, pes primus τ8 *âtma* est.

Suprà, T. I, N.° LXXVI, p. 359-361.

Et eclipsatio (*crassitudo*), et subtilitas, et germen, et testem esse; in hoc pede etiam est.

In litterâ secundâ τ8 *pranou*, quòd *aokar* nomen habet, et mundus τ8 *fezza* (*amosphera*), et (*liber*) *Djedjr Beid* cum *aïat* sine mensurâ, et *Beschn*, et undecim (11) *mokel Roudr* quòd nomen habent, et mensura *tarschetap* et ignis, et sol est : hoc omne, quòd in litterâ secundâ τ8 *pranou* memoratum fit, pes secundus τ8 *âtma* est.

Et eclipsatio, et subtilitas, et *semen*, et testem esse, in hoc pede est.

OUPNEK'HAT L.

Et in litterâ tertiâ τȣ̃ *pranou*, quòd nomen *makar* habet, τὸ *behescht* (*paradisus*), et (*liber*) *Sam Beid* cum melodiâ, et *Maha div*, [et] οἱ *mokel* duodecim (12) mensium anni integri, et mensura *djakti*, et ignis, et calor naturalis totius mundi est : et hoc omne, quod in litterâ tertiâ memoratum fit, in pede tertio τȣ̃ *âtma* est.

Et eclipsatio, et subtilitas, et semen, et testem esse, in hoc pede etiam est.

In *nim matraï* quarto, quòd postremum (*finis*) τȣ̃ *pranou* est, et totum nomen magnum *Oum*, nomen ejus est, et mundus Entis, et (*liber*) *Athrban Beid*, cum integris *mantrha*, et ignis, qualitas potentiæ, quòd evanidum faciens omne is est, et elementum ventus, et mensura omnium mensurarum, ὁ *mokel Brahm* unicus est; et hoc *matraï* quartum forma lucis est : et hoc omne quod memoratum fit, pes quartus τȣ̃ *âtma* est.

Et eclipsatio, et subtilitas, et semen, (*et*) testem esse in hoc pede etiam est.

Et in quovis uno *matraï* τȣ̃ *pranou*, quatuor *matra* est (*sunt*) : et in quovis uno pede τȣ̃ *âtma*, quatuor divisio(*nes*) est (*sunt*); quòd, quisque quicunque sexdecim (16) fiant.

Quicunque sexdecim res, quòd in quatuor *matraï* τȣ̃ *pranou* est, illas cum sexdecim (16) rebus, quòd in quatuor pedibus τȣ̃ *âtma* unum ut fecit, totum mundum in unam bucceam ut efficit, deorsùm fert; id est, in seipso (*hæc omnia*) destructum (*annihilatum*) facit; is est *kiani* et doctus, et sine cessatione; [et] is omnes volitiones suas in ignem cognitionis τȣ̃ *âtma* ut projecit, urere facit : et è τῷ *aoudia*, quod non scientia et error ex incuriâ est, purus et immunis factus, semper à τῷ dormire cum quiete in τῷ *âtma* experrectus non fiat; id est, ampliùs unquàm in vinculum existentiæ apparentis non venit, et sine cogitatione superveniente sit.

Primùm oportet quòd, in mundo vigiliæ et in mundo somni veritatem totius mundi ut vidit et intellexit, illa destructum ut effecit, et ab illis liberatus factus, in τὸν *sak'hepat*, quòd mundus τῦ *djabrout* est, ingressus, et quietem adeptus, et illum etiam destructum (*annihilatum*) ut effecit, ipse omnis (*res*) factus, omne æquale (*par*) sciat, [et] forma vitæ æternæ efficiatur : et illæ quatuor divisio(*nes*) est (*sunt*); crassum, et subtile, et semen, et testem esse super omne, ipse fiat; illo tempore is omne fiat : quatuor divisiones τῦ *pranou*, [quòd] fructum (*fœtum*) adipisci principium omnis (*rei*), donum faciens seipsum cum quærente (*quærenti*) seipsum, et scientia perpetua pura et sine existentiâ apparenti universale esse, sit; hæc etiam ipse fiat. OUPNEK'HAT L.

Suprà, N.° CLXXIII, p. 419.

Illud Ens, cum omnibus qualitatibus ejus, super τὸ infrà cordis (*sub corde*), quòd in corpore magnum est, recogitet; et τὸ *pranou*, quòd quatuor *matra* habet, et in τοῖς *matraï* ejus viginti et octo res est; quòd, οἱ *mokelan*, et mundi, et colores, et mensuræ, et aliæ res ejus quòd suprà memoratum factum est, formam ignis cogitatione (*sibi*) ut repræsentatum fecit, in circulo (*spatio*) primo, quòd initium τῦ suprà ferre halitum est ex infrà (*respiratione*), quòd cum figurà ignis est, cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

Et τὸ *alef maftouh* (*apertum*), illud τὸν *Brahma* (*esse*) ut scivit, in umbilico cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

Et τὸ *vau mazzmoum* (*ou*), illud τὸν *Beschn* ut scivit, in corde cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

Et τὸ *mim* quiescens, illud τὸν *Mehisch* ut scivit, intrà inter duo supercilia [1] cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

---

1. *Ms.* nat. *anderoun mabein dou abrou* ; in meo *ms.*, *anderoun mabein ou datereh*, *intrà inter eum circulum.*

OUPNEK'HAT L. Et *nim matraï*, quòd *pranou* cum (*in*) illo absolutum integrum fiat, [et] cum hac figurâ est, et dominus omnis (*rei*) est, inter duo supercilia [et medium] cerebri cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

Et totum *pranou*, quòd quatuor *matraï* id est, [viginti et] octo res in eo est, et forma gaudii est, et aqua vitæ est, in medio cerebri cogitatione (*sibi*) repræsentatum faciat.

Et gaudium suum aquam vitæ ut scivit, quilibet locus quòd (*quo*) litteras τȣ̃ *pranou* cogitatione (*sibi*) repræsentatas fecit, super illum (*locum*) effundat; id est, in tempore τȣ̃ *maschghouli* τῷ *pranou*, forma gaudii fiat.

Post ab illo (*deindè*) (τὸν) *Brahma*, et (τὸν) *Beschn*, et (τὸν) *Mehisch*, quòd, *alef maftouh*, et *vau mazzmoum*, et *mim saken* (*quiescens*), cogitatione (*sibi*) repræsentatum fecerat, mundum *nasout*, et *malkout*, et *djabrout*, corpus (*esse*) harum trium (3) litterarum ut scivit, cum corde illis *maschghouli* faciat.

Nim matraï, quòd, quæque tria (3) in eo unum fiat, id circumdans (*comprehendens*) omne ut scivit, cum corde cum eo (*ei*) *maschghouli* faciat.

Post ab illo (*posteà*), *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch*, et *alef*, et *vau*, et *mim*, et mundus *nasout*, et *malkout*, et *djabrout*, quòd hoc omne in τῷ *nim matra* destructum (*annihilatum*) fecerat, hæc quæque quatuor cum cogitatione repræsentativâ evanida (*annihilata*) ut scivit, lucem horum omnium unum ut fecit; ex illâ luce tria (3) corpora sua, quòd, corpus crassum, et corpus subtile, [et corpus subtilitatis], quòd corpus status τȣ̃ *sak'hepat* est, [plena] ut effecit; et *djiw âtma* suum, quòd in his tribus (3) corporibus sit, lumen ut ostendit (*luminosum reddidit*), et formam lucis cogitatione (*sibi*) repræsentatam ut fecit; cum vi (*virtute*) illius lucis, formæ scientiæ, omnes qualitates suas cum

Suprà, T. I, N.° VI, p. 24.

tribus (3) corporibus suis unum ut effecit, formam illius lucis (*eas*) faciat : et ipso hoc modo, tria (3) corpora totius mundi, quòd crassum ejus *Pradjapat;* et subtile ejus, *Haranguerbehah;* et subtilitas ejus (*corpus benè meritorum*, *gratiæ ejus*), mundus *djabrout* est; et gradus τῦ *alouhiet*, cum omnibus qualitatibus; et quatuor pedes τῦ *pranou* in hac luce, quòd forma scientiæ est, destructum ut fecit, seipsum illam lucem, formam scientiæ et gaudii (*esse*) ut scivit; hoc omne unam bucceam ut fecit, deorsùm ferat (*absorbeat*). OUPNEK'HAT L.

Absolutum fit *K'hand* tertium.

K'HAND QUARTUM.

HIC *âtma*, quòd ille *âtma* factus est, Creator magnus est: et quartum [1] *matraï* τῦ *pranou*, quòd lumen est, ex eo illud Ens inventum fiat : ei ab uno *aïeteh* particulari (*libri*) *Beid* τὸ humilis submissio eum loco ut attulit (*præstitit*), ct cum seipso (*ergà se*) beneficum ut effecit, et è mentione (*mentionem*) τῦ *pranou*, memorantem (*facientem mentionem*), et memoratum, unum ut scivit; (*homo*) sciat, quòd omne ego sum. CLXXV.

Post ab illo, ipse hic *âtmaï*, quòd *Brahm* magnus est, et è quarto *matraï* τῦ *pranou*, quòd lumen est, scitus fiat, et illud *aïeteh* particulare, undecim [2] (11) voces quòd habet, et undecim figura (*figuræ*) ejus est; illud ens, quòd τὸς *djiw âtmaha* in seipsum deorsùm ut tulit, formam suam efficit; ei τὸ humilis submissio ut fecit, et *pranou* dixit, (*homo*) cum seipso uno loco (*unum*) efficiat.

1. *Ms.* nat. *tschahorom;* in meo *ms. tschahar*, *quatuor.*

2. Sic *ms.* nat. *iazdah :* in meo *ms. panzdah*, *quindecim*, et *pag.* 426 et sequentibus, errore amanuensis; nam, *p.* 426, expositio τῦ *aïet* undecim tantùm voces præbet. Vide etiam, *N.*° *CLXXVI*, *p.* 428 *et sq.*

OUPNEK'HAT L. Ipse ille *âtmaï*, quòd *Brahm* magnus est, et è quarto *matraï* τῦ *pranou*, quòd lumen est, inventus fiat, et ei, cum τῷ *pranou*, *maschghouli* ut fecit, et τὸ ego et τὸ te procul ut fecit, τὸ *sat*, et τὸ *tschat*, et τὸ *anand;* quòd, cum significatione τῦ *hasti* purum (*existentia pura*), et scientia pura, et gaudium purum est; et *âtmaï* omni loco plenus (*omnem locum implens*), et *âtmaï* magnus et Creator magnus, (*eum*) seipsum (*esse*) ut scivit, ex fundo (τῷ *infrà*) cordis cum τῷ *Brahm* unum fiat.

Illud *âïeti*, quòd undecim voces habet, illud etiam cum seipso unum sciat.

Et illud Ens, quòd omne in seipsum deorsùm fert (*demergit, annihilat*), hoc modo est, quòd omni loco est, et semper est, et anima omnis (*entis*) est, et deorsùm ferens τὸν *djiw âtma* est, et dominus magnus est, et omni loco semper figura omnis (*entis*) factum, omne comedit; tempore quòd (*quo*) omne comedit, ipsum solum manet : etiam id est τὸ *teria*, quòd τὸ *lahout* est.

Significatio illarum undecim vocum τῦ *âïet* particularis, hæc est; quòd, id super omne beneficum est, et dominus potentiæ est; id nutritor (*conservator*) et magnum est; id lumen est; omni latere vultus ejus est; et deorsùm ferens omnes animas (*vitas*) est; et faciens timere (*terrens*) omne est; id lætitiam dans omni est; id evanidam (*deletam*) faciens mortem est; et omne ei τὸ humilis submissio faciunt; et dicens : tu, ego; in omni, id est.

Has significationes, quòd memoratum fit (*fuit*), in seipso ut scivit, cum τῷ *pranou* in τῷ *Brahm* (*homo*) unum efficiat.

Et hoc in duobus *mantr* aliis (*libri*) *Beid* etiam memoratum est.

Ὁ *maschghoul* τὸν *maschghouli* (τῷ) enti quòd (*qui*) facit,

illud ens cum τῷ *schoghl* (*cogitatione repræsentativâ*) ut sumpsit, et sensus suos, quòd (*qui*) cum loco (*vice*) natorum ejus sunt, et quamque quamcunque actionem suam facit, (*id*) omne uno loco ut fecit, è malis (*malo*) extrà ut habuit (*impedivit*), cum τοῖς *Oupnek'hata*, quòd cornu (*libri*) *Beid* est, sensus percutiat. OUPNEK'HAT L.

Post ab illo (*deindè*) τὸν *maïa*, quòd omni loco ostensum (*monstratum*, *quod ostendit*), mendacium est, et mater vitulorum (*natorum*) sensuum est, id victum (*cæsum*) ut effecit, cum illo *âtmaï*, quòd leo et edens omne est, faciat comedere (τὸν *maïa* τῷ *âtma leoni devorandum præbeat*). *Suprà*, N.° CLXXII, p. 414. N.° CLXXIII, p. 417.

Quisquis hoc modo facit, ipse ille dominus potentiæ est, et *Bahader*, et cornua (*libri*) *Beid*, [quòd] *Oupnek'hat* est, in (*super*) sensus suos ut attulit, et illos in subter pedes suos ut projecit, et occidit, et τὸν *maïa*, quòd, mater omnium volitionum est, ipse edat; et ille *âtmaï*, quòd, sicut leo, deorsùm ferens (*deglutiens*) omne est, ei τὸ humilis submissio multum ut ostendit (*fecit*), semper ipso hoc modo sciat, quòd, ille *âtmaï* leo deorsùm ferens ego sum.

Quisquis hoc modo scit, ipse ille *âtma* fiat.

Absolutum fit *K'hand* quartum.

K'HAND QUINTUM (5).

IPSUM hoc *akari*, quòd *matraï* primum τοῦ *pranou* est, et amicum magis (*quàm*) omne est cum *maschghoul* suo (*suo maschghoul*) : et *âtma*, quòd, leo deorsùm ferens animas (*vitas*) est, et *Brahm* est; illud *akar* in nomine *ou* (*ejus*) est: et, quemadmodùm ille *âtma* circumdans (*omnê*) est; hoc *akar*, quod *alef* cum *maftouh* (*a apertum*) est, circumdans (*comprehendens*, *penetrans*) omnes litteras est. CLXXVI.

OUPNEK'HAT L.

Et ipsum illud *akari*, quòd forma τῦ *âtma* est, et testis omnis (*rei*) est; et dominus omnis (*entis*) est; ex hoc respectu omni loco est, et præter id quidquam non est.

Suprà, N.° *CLXXV*, p. 427.

Et quidquid existit, omne *âtma* est : et præter τὸν *âtma* quidquid existit, *maïa* est, quòd ostensum sine existit (*sine existentiâ verâ* est.

Id (*akar*) beneficum est, circumdans (*omne*) est : id dominus potentiæ est, et circumdans (*omne*) est : id, quòd nutriens

Pag. 426.

magnum est, circumdans est : id, quòd lumen est, circumdans est : id, quòd omni latere vultus ejus est, circumdans est : id, quòd leo deorsùm ferens animas est, circumdans est: id, quòd faciens timere omne est, circumdans est : id, quòd lætitiam dans omni est, circumdans est : id, quòd evanidam faciens mortem est, circumdans est : id, quòd, omne ei τὸ humilis submissio facit, circumdans est : id, quòd, dicens : ego : in omni est, circumdans est.

Etiam id, *âtma* est : etiam id, *nersing'hah* est; id est, leo, quòd omne deorsùm fert (*deglutit*) : etiam id lumen est.

Quisquis id hoc modo scit, *Brahm* fiat; et sine volitione fiat; et desiderium ullius rei non facit, quòd, cum omnibus desideriis suis (*ad omnia desideria sua*) pervenit, et omnia desideria ejus, *âtma* factum est (*facta sunt*).

Animæ hujusmodi doctorum cum loco (*de loco in locum*) non eunt; et in seipsis deletum (*deletæ*) fiant; quòd, ipsæ *Brahm* fuerunt (*erant*), et *Brahm* factæ sunt.

Ipsum hoc *aokar*, quòd *vau mazmoum* (*ou*) est, cum excessu (*excessivè*) magnum est : et, *âtmaï*, quòd, leo deorsùm ferens animas est, et lumen est, et *Brahm* est; illud *a*(*o*)*kar* in nomine *ou* (*ejus*) est.

Et figura veri (*entis*) est : et præter hoc, res alia non est : et cum

sensibus (*in sensus*) non ingreditur: ipsum cum seipso lumen est: et ipsum cum seipso (*per seipsum*) apparens est : ei cum ullà re permistio non est: præter seipsum quidquam aliud non videt: et *âtma* est : et id nisi cum eo (*per id*) cum quoquam alio (*per quidquam aliud*) non potestas obtinuit (*non possunt assequi*).

Et ille *âtmaï* purus est, et multùm magnus est :

Id (*aokar*) super omne beneficum est, et magnum est : et id dominus potentiæ est, et magnum est: id nutriens omne est, et magnum est: id lumen est, et magnum est: et omni latere vultus ejus est, et magnum est : et leo deorsùm ferens animas est, et magnum est : et faciens timere omne est, et magnum est: et lætitiam dans omni est, et magnum est : [et evanidam faciens mortem est, et magnum est:] et omne ei τὸ humilis submissio faciunt, et magnum est: dicens: ego: in omni est, et magnum est.

Quisquis τὸν *âtma* hoc modo scit, etiam is *âtma* fiat; etiam is, *narsing'hah* fiat; etiam is, lumen fiat; etiam is, *Brahm* fiat; sine volitione est, et desiderium ullius rei non facit, quòd, cum omnibus desideriis suis pervenit, omnia desideria ejus, *âtma factum* est.

Animæ hujusmodi doctorum cum loco non eunt, et in seipsis deletum fiant; quòd ipsæ *Brahm* fuerunt (*erant*), et (*rursùs*) *Brahm* factæ sunt.

Ipsum hoc *makar*, quòd *mim saken* (*m quiescens*) est, opulentia magna est : et *âtmaï* (*quòd*) leo deorsùm ferens animas est, et lumen est, et Creator magnus est, hoc *makar* in nomine ejus est.

Et quidquam unicum non habet; et à τῷ *âtma* figura ejus separata non est, propter illud, quòd, omne figura ejus est : ipsum cum seipso lumen est; et creans est; et circumdans

OUPNEK'HAT L. (*omne*) est; et majus (*maximum*) est; et ipsum hoc *Brahm* est; et sciens omne est; et τὸν *maïa* magnum habet.

Id (*makar*) super omne beneficum est, et opulentia magna (*opes magnæ*) est, et id dominus potentiæ est, et opulentia magna est: [quòd (*id*) nutritor omnis (*entis*) est, et opulentia (*opulentia magna*) est]: id lumen est, et opulentia magna est: et omni latere vultus ejus est, et opulentia magna est: [leo] deorsùm ferens animas est, et opulentia magna est: et faciens timere omne est, et opulentia magna est: lætitiam dans omni est, et opulentia magna est: evanidam faciens mortem, et opulentia magna est: et omne ei τὸ humilis submissio faciunt, et opulentia magna est: et dicens: ego: in omni id est, et opulentia magna est.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) τὸν *âtma*, quòd, major (*maximus*) est; et forma scientiæ est, et videns omne est; et testis omnis (*rei*) est; et deorsùm ferens omne est; et dignus τῷ amicum habere omne est; et præter τὸ *sat*, et τὸ *tschat*, et τὸ *anand*, quòd *hasti* (*existentia*), et scientia, et gaudium purum est, et sanè (*satis*, *profectò*) eum rem aliam non potestas dixit (*dicere*); et super unum fixus est; et lumen ejus ab omni mundo antiquum (*antiquius*) est; quòd, (*in*) *akar* et *aokar* eum ut quæsivit, et ab *akar* circumdantem (*magis*), et ab *aokar* majorem ut scivit; et scientiam puram et opulentiam magnam, et τὸ *hasti* (*existentiam*), et scientiam, et gaudium purum, et super unum fixum ut scivit: hujusmodi *Brahm* magnum è τῷ *makar* sciat.

Suprà, N.° CLXXV, p. 426.

Quisquis hoc modo intelligit, *âtma*, quòd, lumen factum, et *narsing'heh*, quòd leo deorsùm ferens omne, et Creator magnus est, fiat: et sine volitione fiat: et desiderium ullius

rei non facit; quòd (*ad*) omnia desideria sua pervenit, et omnia desideria ejus, *âtma* factum est. OUPNEK'HAT L.

Et animæ hujusmodi doctorum cum loco non eunt; et in seipsis deletum fiant; quòd ipsæ *Brahm* fuerunt (*erant*), et (*rursùs*) *Brahm* factæ sunt.

Hoc *Pradjapat* dixit.

K'hand quintum absolutum fit.

K'HAND SEXTUM (6).

Oi *mokelan* sensuum volitionem τȣ scire τὸν *âtma* fecerunt. CLXXVII.
Peccatum, quòd *schaittan* est, ut venit, illos *mokelan* cepit, quòd victos faciat (*ut cæsos faceret*).

Mokelan cogitationem fecerunt, quòd, absit, hoc nos victos faciat! sanè nos hoc magis (*potiùs*) superatum (*cæsum*) faciamus!

Ens, quòd è τῷ *nim matraï* τȣ *pranou* scitum fiat, et quartum est; id est, in computatione, etsi quartum est, quàndò quidem omne id est, è quatuor quod fuit (*esse*) immune est, et quartum non est; et *âtma* omnis (*entis*) est; et beneficum etiam id est; et *bahader* etiam id est; et non *bahader* etiam id est; et magnum etiam id est; et non magnum etiam id est; et circumdans etiam id est; et non circumdans etiam id est; et lumen etiam id est; et non lumen etiam id est; omni latere vultus ejus est; et omni latere vultus ejus non est; et *narsinghah*, leo, deorsùm ferens, etiam id est; et *narsing'-hah*, leo, deorsùm non ferens, etiam id est; et faciens timere etiam id est; et non faciens timere etiam id est; et lætitia(*m dans*) etiam id est; et non lætitia(*m dans*) etiam id est; et evanidam faciens mortem etiam id est; et habens mortem etiam id est; et dignum veneratione etiam id est; et non dignum

veneratione etiam id est; et dicens : ego : [in omni] etiam id est; et non dicens : ego : (*in*) omni (*etiam*) id est.

Hujusmodi τὸν *âtma* οἱ *mokelan* cum ipso hoc *aïeti*, quòd in eo undecim vox est (*voces sunt*), quòd significatio illius memoratum fit, intellexerunt.

Quandoquidem (*quoniam*) οἱ *mokelan* ex hoc *âïet* τὸν *âtma* intellexerunt, ipsum illud *schaittan* peccatum, quòd, propter τὸ capere et superatum (*cæsos*) facere τὰς *mokelan*, venerat; quandoquidem οἱ *mokelan* forma τοῦ *âtma* facti fuerunt, id etiam forma τοῦ *âtma*, quòd, τὸ *hasti* (*existentia*), et scientia, et gaudium, (*et*) lumen est, fit : id est,[1] aliquis, quòd, peccatum non (*sine*) *âtma* scit, peccatum ei damnum facit advenire: et quisquis [peccatum] non *âtma* existens non scit, peccatum non apparet, quòd ei damnum faciat pervenire; et peccatum ejus, quòd *schaittan* ejus est, forma τοῦ *âtma* fiat[2].

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*), cor cujusvis, quòd, à non visu purus non factus sit, et à concupiscentiâ et cupiditate, et appetitu carnali procul is manserit, is [etiam] oportet, quòd, cum *nim matraï* quarto τοῦ *pranou*, quòd quartus pes τοῦ *âtmaï*,

---

1. *Kasi ke gounara gheir âtmai midanad gounah oura zzerer mirasangd ve har ke gheir âtmaïra modjoud na midanad gounah naminomaïad ke oura zzerer rasanad o gounah ou ke schaittan oust aaïn âtma mischavad.*

2. Etiam peccatum, *Schaittan*, id est, *Satanas*, *Cacodæmon* hominis, *âtma* est: id est, omne, absolutè, bonum et malum, quod in universo vel existit, vel concipi potest, Ens supremum et unicum est, in illud resolvitur.

Id omne quod existit, bonum et malum, hujus originem prudenter et sobriè inquirendo, Ens supremum ejus causa dici potest, quatenùs illud producens immediatè vel mediatè. At non mirum hominem, violentis animi affectibus actum, hoc dogmate abuti; et, quasi relligio excusaret, quælibet patrare delicta. Hic verè *Oupnek'hat* est *secretum tegendum*.

Verùm, quis rerum exitus! hoc Opus vix in Indiâ cognoscitur; et lubricæ consequentiæ ex eo deductæ, hominum cultui divino addictorum mores generaliter inquinârunt.

quòd τὸ *teria* est, ex hoc *dïet* τȣ̃ *narsing'hah*, quòd undecim voces habet, hujusmodi τὸν *âtma* sciat : peccatum ejus, [quòd] *schaittan* ejus est, forma τȣ̃ *âtmaï*, quòd, τὸ *hasti*, et scientia, et plenus gaudio, [et] luce est, fiat. OUPNEK'HAT L.

Οἱ *mokelan* sensuum à mari dualitatis ut non timuerunt, voluerunt, quòd cum luce τȣ̃ *âtma* ex eo (*illud*) pertranseant.

Ipsum hunc *âtma*, quòd è quarto *matraï* inventus fiat, et quartum existit, et quartum non est, cum illo *dïeteh* τȣ̃ *narsing'hah*, quòd undecim voces habet, et significatio illarum vocum suprà scriptum factum, (*mokelan*) ut quæsiverunt, et cum (τῷ) *pranou masckghoul* redditi, et forma τȣ̃ *âtma* facti, mansit (*in hoc statu manserunt*). *Suprà*, p 431, 432; *infrà*, N.° CLXXVIII, p. 435, 436.

Et illa lux est, quòd lumen (*splendor*) ejus longè priùs ab omni cum intuitu (*in intuitum*) intrat, quòd (*quâ*) etiam id (*ens*) lumen est : id est, lumen illius lucis in intuitum doctorum longè priùs ab omni cum intuitu (*ad intuitum*) venit; et cum intuitu non doctorum non intrat; et etiam id lumen non est; et secundum non habet; et in recogitationem non intrat; sine indicio est; et ipsum cum seipso lumen est.

Hoc plenum gaudio, et pura illa lux super τȣ̀ς *Fereschtehha* apparens fit (*fuit*).

Et quisquis illam lucem, quemadmodùm οἱ *Fereschtehha* sciverunt, scit, is etiam ipse cum seipso lumen et *Brahm*, et magnus fiat; et è volitione nati, et desiderio totius mundi, et è causis, quòd (*quibus*) hæ volitiones simul proveniunt, prætergressus, et vacuus (*liber*) factus; et egoitatem, et domum, et uxorem ut transivit (*reliquit*), et τὸ *kahl* rasit, et zonam rupit, similis cæcis, et surdis, et hominibus sine intellectu et sine appetitu (*hebetibus et voluptatis sensûs expertibus*), et mutis, et ebriis, factus, (*sic*) maneat.

OUPNEK'HAT L.

Et sensus externos et internos in vinculum strictæ retentionis ut attulit, et omnes volitiones transire fecit, et patientiam et sufferentiam (*tolerationem*) regulam (*consuetudinem*) suam efficit, [et] cum perfectè sapienti (*intelligenti*) corde et volitione (*desiderio*) τȣ̃ *âtma*, *maschghoul* τῷ *âtma* redditus, ipse in seipso sit, et ipse cum seipso ludum faciat (*seipso fruatur*), et seipsum cum seipso copulatum sciat; et omnes voluptates, τὸν *âtma*, et τὸ *pranou*, τὸν *Pra Brahm*, et seipsum cum seipso lumen, et τὸν *âtmaï* purum (*esse*) ut scivit, in eo deletus redditus (*annihilatus*) absolutè fiat.

Suprà, T. I, N.° XVIII, p. 77, et not.

Quemadmodùm οἱ *mokelan* sensuum purum (*bonum*) fecerunt, quisquis facit, et in τῷ *pranou*, quòd, *Pra Brahm* est, semper manet, et seipsum ipse *Pra Brahm*, quòd Creator magnus est, (*esse*) videt; is etiam, similis illis (τοῖς *mokelan*), *Pra Brahm* fiat.

Conforme ipsi huic, τὸ *mantr* (*libri*) *Beid* etiam est: oportet quòd cornua cum sine cornu unum ut effecit, τὰς *djiw âtmaha* cum τῷ *âtma*, quòd *narsing'hah* est, unum efficiat.

Significatio τȣ̃ *narsing'hah* ipsa hæc est, τȣ̃ *nar* explicatio è τῷ *djiw âtma* est : et τȣ̃ *sing'hah* explicatio, è τῷ *pram âtma* : *djiw âtma*, quòd (*quandò*) cum τȣ̃ *pram âtma* unum efficitur, *narsing'hah* est.

Et duo cornua τȣ̃ *djiw âtma* cum τῷ *pram âtma* unum efficiat : id est, ligatum (*ens particulare*) cum universali (*et universale*), quòd cum uno cornu unum faciat, quæque tria (3) sine volitione fiant.

Id est, τὸ *akar* et τὸ *aokar* cum τῷ *makar*, quòd (*si*) unum faciat, quique tres (3) *Fereschteh*, quòd, *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch*[1] existunt (*sunt*), quietem sumunt.

1. *Brahma*, *Beschn* et *Mehisch*, tres *Fereschteh*, simul et trium hominis statuum figuræ.

Id est, hæc persona è vinculo trium (3) qualitatum [et trium (3) figurarum, et] illorum, quòd, *oi mokel* ejus (*earum*) sunt, liberata fiat [1]. OUPNEK'HAT L.

K'hand sextum absolutum fit.

K'HAND SEPTIMUM (7).

Oi mokelan sensuum denuò cum (τῷ) *Pradjapat* dixerunt, quòd : ô digne veneratione! rursùs nos aliquid edoctum facias. CLXXVIII.

Pradjapat dixit : benè ; post ab illo (*deindè*) expositum ostendit, quòd, littera prima, quòd τὸ *alef maftouh* (*a apertum*) est, *adj* est; id est, productum non fuit : et, *aschir* est; id est, magnum est : et *amr* est; id est, sine morte : et *adjr* est; id est, senectam non habet : *amrat est*; id est, sine cessatione est : *abhi* est; id est, sine metu est : *asouk* est; id est, sine tristitiâ est : *amouh* est; id est, non scientiam non habet : et *atsch* est; id est, sine fame est : *abmas* est; id est, sine siti est : *adouïet* est; id est, secundum non habet.

Cum hujusmodi *alef maftouh* τὸν *djiw âtma* ut quæsivit :

Et littera secunda, quòd *vau mazzmoum* (*ou*) est : et magnum est : et productum faciens est : et in omne ingrediens est : [et] attollens (*auferens*) est : et altus intuitus (*magnum apparens*) est : et faciens magnum est : et prohibens (*impediens*) erroris viam (*à deviatione protegens*) : et deorsùm ferens magnum est : et motum dans magnum est : et diversum (*mutatum*) non est : [et occupans (*possessor*) est].

Cum hujusmodi *vau mazzmoum* τὸν *pram âtma* ut quæsivit :

Τὸ *alef maftouh*, quòd cum loco (*vice*) τοῦ *djiw âtma* existit

---

1. Ejusdem rei, statûs hominis perfectam liberationem adepti, triplex figura seu adumbratio, una ex aliâ emergens.

OUPNEK'HAT L. cum τῷ *vau mazzmoum* unum faciat : τὸ *sing'hi*, quòd leo deorsùm ferens est, fiat.

Littera tertia, quòd *mim saken* (*m quiescens*) magnum est; et multùm lumen est : et forma lucis est : et monstrans omne est : et *mouht* est; id est, semper liberatum absolutè (*beatum*, *salvum*) est : et lumen magnum est : et scientia magna est : et dominus magnus est : [et τὸ *hasti* (*existentia*) magnum est] : et gaudium magnum est : et potens magnum est.

Et τὸ *alef* et τὸ *vau*, quòd unum redditum, vox *ou* factum, cum hujusmodi *mim saken*, quòd *pram âtma* est, unum faciat; totus leo deorsùm ferens fiat.

Quisquis hoc modo scit, è vinculo corporis crassi liberatus factus, et è corpore subtili, quòd locus sensuum et τȣ̃ *pran* est, liberatus factus, è non scientiâ, quòd status τȣ̃ *sak'hepat*, et causa productionis corporis subtilis et crassi est, liberatus factus, τὸ *hasti* (*existentia*), et scientia, et gaudium purum redditus, ipse cum seipso lumen efficitur.

Rursùs οἱ *mokelan* sensuum à τῷ *Pradjapat* petierunt, quòd, tu *kisti* (*quis es*)? dixit : *aham*, id est, ego.

Ipso hoc modo, à quolibet quòd petant, quòd tu *quis es?* primùm, ego : ut dixit, aliquid aliud dicit. Proindè, quoniam omnes; ego : dicunt, τὸ *aham* nomen omnis (*entis*) factum (*ut factum est*), in voce *aham alef maftouh*, quòd littera prima τȣ̃ *pranou* est, et expositio (*laus*) ejus memorata facta, quòd forma τȣ̃ *âtma* est, venit, et nomen omnis fit.

Consequenter, omne ὁ *âtma* fuerunt.

Deindè ipsum hoc *alef maftouh* in omne ingreditur; cum respectu hoc (*ideò*), quòd quidquam non est, quòd in eo *âtma* non sit; quidquid existit, *âtma* est; quòd forma τȣ̃ *alef maftouh* est.

Consequenter è τῷ *alef maftouh* τὸν *âtma* oportet quærere.

Quidquid visum fiat, omne *Brahm* est : et quandoquidem *Brahm* figura τοῦ *hasti* (*existentiæ*), et scientiæ, et gaudii est, mundus etiam [*Brahm* et] figura τοῦ *hasti*, et scientiæ, et gaudii est; cum respectu illo (*ideò*) quòd, quidquid visum fiat, τὸ *hasti* ejus ipsum (*existentia ejus*) apparens est; et, quandoquidem à τῷ videre τὸ *hasti* intellectum fiat, scientia etiam in medium (*adjutorium*) illius (*rei*) intrat.

Oi *Fereschtehha* à *Pradjapat* petierunt, quòd, τὸ *hasti*, quid est?

Dixit: intellectus, quòd in eo hoc et illud non sit, et τὸ illud intelligere, *anoubhou* dicunt, quòd explicatio à τῷ *vadj dan* sit; illud τὸ *hasti* est.

Petierunt, quòd; τὸ *vadj dan*, quid est?

Pradjapat, ut oculum texit, silens factus (*in illo statu mansit*), et responsum non dedit : id est, τὸ *vadj dan*[1] status est, quòd cum linguâ (*in linguam*) non intrat (*qui dici non potest*).

Post ab illo (*deindè*) petierunt, quòd, scientia quid est; et gaudium quid est?

Pradjapat dixit, quòd; hæc etiam *anoubhou* est; id est, *vadj dan* est.

Rursùs petierunt, quòd; in his τὸ *vadj dan* quid est?

Pradjapat, sicut anteà oculum ut operiit, cum (*in*) silentio, responsum dedit, quòd, scientia et gaudium omne *vadj dan* est.

Post ab illo (*deindè*) dixit : illud quod sensibile est, τὸ *hasti*, et scientia, [et] gaudium est : et illud quod sensibile non est, illud [etiam] τὸ *hasti*, et scientia, et gaudium est : et gaudium illius entis, gaudium magnum est. Illud gaudium magnum,

1. Samskreticè, *vaschanam*, *verbum*, *sermo*; *dânam*, *timor*.

OUPNEK'HAT L. quòd *Brahm* est, et nomen ejus, etiam *Brahm* est; cum respectu illo (*ideò*), quòd postremum (*finis*) nominis τȣ̃ *Brahm* τὸ *saken mim* est, et postremum τȣ̃ *pranou* [*Oum*], etiam τὸ *mim saken* est; τὸ *mim* postremum τȣ̃ *pranou* [*Oum*], τὸ *mim* postremum τȣ̃ *Brahm* est : oportet, quòd, cum hoc *mim* τὸν *Brahm* magnum pronunciet.

Post ab illo (*tùm*) *Pradjapat* dixit : tempore quòd (*quo*) ab aliquo aliquid petunt, quòd hoc hoc modo est? si ei illa res certa cognita sit, in responsum dicit, quòd, *Oum;* id est, verum et justum est : et significatio τȣ̃ *Oum* verum et rectum fit. Suprà, T. I, N.° IV, p. 16.

Proindè, è τῷ *alef maftouh* τὸν *djiw âtma* ut quæsivit, et è τῷ *vau mazzmoum* verum et justum ut scivit, cum τῷ *mim saken*, quòd *Brahm* est, unum efficiat.

Et quisquis hoc modo scit, è corpore, et sensibus, et τῷ *pran*, et non scientià liberatus factus, et τὸ *hasti*, et scientia, et gaudium purum effectus, ipse cum seipso lumen fiat.

Hic totus mundus, quidquid existit, omne *Brahm* est : cum respectu illo (*ideò*), quòd *Brahm* deorsùm ferens omne est; [et] is beneficus est; is dominus potentiæ est; et nutriens magnus est; is lumen est; et omni latere vultus ejus est; [*et*] is *narsing'hah* deorsùm ferens omne est; [et] is faciens timere omne est; is lætitia[m dans] omni est; is evanidam faciens mortem est; is dignus veneratione est; is dicens : ego : est in omni : (*sic*) quidquid existit, omne is (*mundus*) est; beneficus is est; dominus potentiæ is est; et nutriens magnus is est; et lumen is est; et omni latere vultus ejus est; leo, quòd, omne deorsùm fert, is est; faciens timere omne is est; et lætitia(*m dans*) omni is est; et evanidam faciens mortem is est; et dignus veneratione is est; et dicens : ego : in omni, is est.

Et, ipsâ hac causâ, ex τῷ *alef maftouh* τὸν *Pram Brahm* verificatum ut ostendit, cum *mim saken*, quòd τὸ *makar* est, et servatum habens cor et omnes sensus est, et testis hujus omnis (*rei*) est, eum quærat.

Tempore quòd (*quo*) hic *âtma* cum hoc mundo (*versùs hunc mundum*) tendens non fiat, omnis mundus in eum ingreditur : tempore, quòd, experrectus factus cum omni (*versùs omne*) tendens fiat, omnis mundus ex eo suprà venit (*exit*); et usquè ad tempus quòd vult ut servatum fecit, post tempus prædeterminatum hoc omne ut surgere fecit, et omne ab omnibus actionibus ut impedivit (*omnes actiones cessare fecit*), et omne in invicem affricavit (*allisit*), et urere fecit, et omne ut comedit, seipsum cum his dat (*his immiscet*).

Is (*âtma*) multùm beneficus est : et is multùm dominus potentiæ est : et is nutriens multùm magnus est : omnibus lateribus multùm vultus ejus est : multùm lumen est : et is *narsing'hah* deorsùm ferens multùm magnus est : et is multùm faciens timere est : et multùm lætitiam dans omni est : et is evanidam faciens multùm mortem est : et dignus veneratione multùm is est; ego : dicens multùm in omni, is est.

Cum his qualitatibus factus (*existens*), semper in magnitudine suâ est.

Ex hoc respectu (*idcircò*), oportet quòd, hunc *djiw âtma* cum τῷ *mim saken* unum ut fecit, cum significatione τοῦ *alef maftouh*, quòd, *Pra Brahm* est, unum efficiat; et cum *vau mazzmoum* omnia dubia sua è latere efficiat (*amoveat*).

Quisquis hoc modo scit, à corpore, et sensibus, et τῷ *pran*, et non scientiâ liberatus factus, et τὸ *hasti*, et scientia, et gaudium purum effectus, ipse cum seipso lumen fiat.

Conforme ipsi huic, in *mantr* alio (*libri*) *Beid*, etiam me-

moratum fit, quòd, cornu(*a*) cum latere (*versùs latus*) dimidiati cornu (*mim*) ut attraxit (*homo*), cum hoc cornu unum efficiat; et hoc cornu, quòd cum cornu alio (*vau*) unum efficiat; et illud cornu(*a*) cum hoc [cornu] (*vau*) unum faciat.

Septimum *K'hand* absolutum est.

K'HAND OCTAVUM.

CLXXIX. Nunc, τὸ *nim matraï* quartum τοῦ *pranou*, cum hoc *âtma*, quòd memoratum fit, simul stamen subtemen oportet scivit (*scire*).

Et hic *âtma narsing'hah* est; id est, leo, quòd omne deorsùm fert : et hic omnis mundus in medio ejus est : et is *âtma* omnis mundi est : et quidquid existit, omne is est : et stamen subtemen omnis is est : et secundum non habet.

Et hic *âtma* unicus est : et mutatus fiens non est : hic omnis mundus, quòd visus fiat, τὸ *hasti* (*existentiam*) non habet, et ostensum (*quid*) sine fuit (*existit*) est.

In medio mundi, *âtma* sicut funis [(*in*) corollam precariam] ingressus, manet.

Et hic *âtma* à τοῦ *hasti* (*existentiâ*) plenus est; et à scientiâ plenus est; et à gaudio plenus est; et omni loco uno modo (*unius naturæ*, *æqualis*) est; et in ullam occupationem non intrat (*nihil operatur*); et secundum non habet.

Ipso hoc modo, *Oum* etiam stamen subtemen est.

Tempore, quòd (*quo*) ab aliquo aliquid petit (*petunt*), quòd, hoc modo existit? si (*hoc modo*) existit, is in responsum, *Oum* dicit : et si petit, quòd, hoc modo non est? si non est, etiam is in responsum ejus, *Oum* dicit. Quandoquidem principium loquelæ *Oum* est, et quidquid existit, loquela

existit (*est*), et è loquelà aliquid extrà non est : proindè, quid-quid existit, *Oum* est. OUPNEK'HAT L.

Et ipsum hoc *Oum* forma scientiæ est : et omnis mundus etiam forma scientiæ est : ex hoc respectu (*quapropter*) omnis mundus cum domino magno mundi unum fiat.

Tempore quòd (*quo*) mundus cum domino magno mundi unum fit; illo tempore sine cessatione et sine timore est : quarè ? quòd [*Brahm*] sine timore est.

Quisquis hoc modo intelligit, is etiam *Brahm* sine timore fiat.

Hoc [secretum] cum excessu (*admodùm*) tegendum est.

Et ipse hic *âtma* donum faciens seipsum est : quare ? quòd, seipsum cum quærente seipsum dat.

Hæc omnia animantia à seipsis vitam non habent : omnia cum (*ab*) eo viventia sunt.

Et eum hoc etiam non potestas dixit (*dicere*), [quòd frustum (*filum*) factus in omne ingressus est : et hoc etiam non potestas dixit], quòd dans seipsum est cum quærente seipsum : cum respectu illo (*propterea*), quòd is cum aliquâ re non miscet (*se immiscet*), quòd, filum factus in aliquid ingrediatur. Quandoquidem ei τὸ mutatum (*esse*) non est, et secundum non habet, seipsum cum quo (*cui*) det?

Et *Oum* etiam ipso hoc modo donum faciens seipsum est cum quærente seipsum ; cum respectu illo (*ideò*) quòd, quævis persona, quòd aliquid quod approbatum facit; *Oum* dicit: quandoquidem principium loquelæ *Oum* est, cum loquelâ omne approbatum fiat; proindè *Oum* forma scientiæ est.

Et omnis mundus etiam forma scientiæ est.

Et hic mundus, quòd, scientiam et animam non habet, ille *âtmaï*, quòd forma scientiæ est, in hos (*hunc mundum*) ingreditur, et scientiam dat : ex hoc respectu omnis mundus cum *âtmaï* magno unum fiat.

OUPNEK'HAT L. Tempore quòd (*quo*) omnis mundus cum *âtmaï* magno unum fit, illo tempore sine cessatione et sine metu efficitur : quarè ? quod *Brahm* sine metu est.

Quisquis hoc modo intelligit, is etiam *Brahm* sine metu fiat.

Hoc secretum cum excessu (*valdè*) tegendum est.

Et ipso hoc modo, hic *âtma* forma scientiæ et unius modi (*par*) est; et à scientiâ plenus est; et is longè priùs ab omni mundo lumen fuit. Quandoquidem scientia ejus antiqua est; ex ipso hoc respectu plenus à scientiâ, et à τῷ filum esse immunis est, et à τῷ donum facere seipsum; ex ipso hoc respectu, quòd, in hoc gradu, quidquid existit *âtma* est, et præter τὸν *âtma* res Suprà, p. 441. alia existens non est. Consequenter, non *tar* (*filum*) est, quòd in aliquâ re textum fiat: et non, præter eum [aliud (*quid*)] existens est, quòd seipsum cum eo (*ei*) donum faciat : et ens est; et forma scientiæ est; et unius modi (*par*, *æqualis*) est.

[Ipso hoc modo, *Oum* etiam forma scientiæ est, et unicum (*simplex*, *par*) est].

Tempore quòd (*quo*) aliquis verbum approbatum facit, quoniam scientiam illius acquisitum fecit, τὸ *Oum* ut dixit, approbatum facit (*assensum præbet*) : loquela etiam *Oum* est, propter illud, quòd, loquela omnes res approbatum facit : et *Oum* forma scientiæ est; et τὸ approbatum facere quamlibet rem etiam è scientiâ est.

Ex hoc respectu (*quamobrem*) omnis mundus cum domino magno mundi unum fiat.

Tempore quòd (*quo*) omnis mundus cum domino magno mundi unum fit, illo tempore sine cessatione et sine metu est : quarè ? quòd *Brahm* sine metu est.

Et quisquis hoc modo scit, et intelligit, is *Brahm* sine metu fiat.

Hoc secretum cum excessu (*valdè*) tegendum est. OUPNEK'HAT L.

Ipso hoc modo, hic *átma* alium non habet; et ex hoc respectu (*propterea*), quòd, ei secundum (*quid*) non est.

Oum etiam aliud non habet; ex hoc respectu, quòd, secundum non habet. Et hoc *Oum* forma scientiæ est.

Ex hoc respectu (*idcircò*) omnis mundus cum domino magno mundi unum fiat.

Et in hoc gradu, *átma* ullum vinculum non habet, et causam vinculi non habet.

Si aliquis in unitate (*unicitate*) τῦ *átma*, una particula præter illum *átma*, æstimationem (*illius*) facit (*unius particulæ rationem habet, eam esse arbitratur*), illa persona centum frusta et mille frusta fiat : [cum] quocunque mundo (*ad quemcumque mundum*) quòd eat, è manu mortis, post à morte, liberationem non obtinet.

Ei (τῷ *átma*) secundum (*quid*) impossibile est: et ipse cum seipso lumen est; et gaudium magnum est : et *átmaï* purus est; et sine cessatione est; et sine metu est : quarè ? quòd *Brahm* sine metu est.

Et quisquis hoc modo intelligit, is etiam *Brahm* sine timore fiat.

Hoc secretum cum excessu (*maximè*) tegendum est.

Absolutum fit *K'hand* octavum.

K'HAND NONUM.

Oi *Fereschtehha* cum *Pradjapat* dixerunt; quòd : ô digne veneratione! hoc *Oum*, quòd forma τῦ *átma* est, hoc cum nobis (*nos*) edoctum facias. CLXXX.

Pradjapat, approbatum ut fecit, dixit : *átma* ab omni

separatus factus, omne videt; et ab ullâ occupatione (*operatione*) et purâ et malâ hominis mundi τὸ accidens et petitionem non habet (*nulli occupationi hominis subjectus*, *nullius desiderium habet*).

Et ipse hic *âtma* leo deorsùm ferens omnes non scientias est, et forma scientiæ est; existentiam apparentem non habet; et sciens omne est; omni tempore, omni loco, in omni est; dualitas in eo impossibilis est : et unicum verum est.

Et ipse hic unus *âtma* verum (*ens*) est : aliud omne vanum (*falsum*) : ei secundum (*quid*) non est.

Causa τῆ *maïa* separatus apparens (*et separatum ostendens*) est.

Et ipse hic *âtma* magnus est ; et ipse hic *âtma* omne est.

Illi qui docti et scii sunt, totum mundum, quòd cum intuitu (*ad intuitum*) intrat, *aoudia* (*esse*) sciunt; id est, vanum (*falsum*).

Et ipse hic *djiw âtma*, *pram âtma* est : et præter hunc, illud quòd existit, vanum est.

Et propter τὸ facere intelligere hoc, res alia in actionem (*necessaria*) non est : ipse cum seipso (*per seipsum*) intellectus fiat; ex hoc respectu (*propterea*) quòd, quidquid longum, et latum, et corpus (*solidum*, *profundum*) habet, cum intuitu et corde (*ad intuitum et cor*) ingreditur : quandoquidem hic *âtma* ex omnibus his immunis est, eum cum ullâ re non potestas intellexit (*non possunt intelligere*) : et à τῶ scire et non scire etiam immunis est (*nec scitur*, *nec nescitur*) ; et cum puro *vadj dan* acquisitus fiat.

Suprà, N.° CLXXVIII, p. 437.

Et *maïa* figura caliginis et non scientiæ, hic est : eum etiam è *vadj dan* ipsum (*homo*) potest scivit (*scire*) : quòd, ipsum (*quod*) scit, quòd ego non scio ; ipsum hoc (τὸ) non scire, *maïa* est.

Suprà, T. I, N.° LXXXVI, p. 405.

Maïa apparens faciens exanimatum *bot* (*idolum*), et errorem per incuriam, et multiplicitatem est ; quemadmodùm

Suprà, N.° CXXX, p. 251, et not. 1.

hic τὸ nihil; et τὰ absurda, et non existentia, apparens (*apparere*) facit; ipse etiam nihil et absurdum (*quid*) est; et semper non fuit (*nullum*) purum (*absolutum*) est.

Et non scii illum formam (*esse*) τῦ *âtmaï* ipsum sciunt.

Ipse [*maïa*] ipsa hæc cum *hasti* (*existentiâ*) *nistira* (*non existentia*) ostendunt (*ostendit*); τὸ existens, non existens ostendunt, et τὸ non existens, existens : et ipse hic *maïa*, τὸ electum, (*voluntarium*) sine electione (*involuntarium*) ostendit, et τὸ sine electione, electum. Hic *maïa* sicut arbor fructi(*fera*) est; quòd, in τῷ videre, valdè parva est, sed potentiam (*virtutem*) τῦ apparens facere arbores multùm cum ramo, et folio, et fructu, habet : et, similis semini (*quòd*) hoc omne arbores ut apparens fecit, et ipsum in quàque arbore sit; ipso hoc modo, hic *maïa*, cum illo quòd (*etsi*) ipse ab ullâ re separatus non est, omnia corpora separatim separatim ut ostendit, unum cultum (*numen vel hominem*), et alterum, servum (*colentem*) facit.

Rursùs *maïa* duo cornu (*rami*) factus, unum cornu, quòd *aoudia* factum erat, in (*cum*) ente, quòd forma scientiæ est, ut miscuit, servum (*servientem*) facit dicere : et seipsum cum ente, quòd forma scientiæ est, ut miscuit, cultum (*adoratum*, *cui servitium præstatur*), facit dicere.

Et hic *maïa* [1], quòd figuras genere genus (*diversi generis*)

---

1. *Maïa*, amor æternus, voluntas activa supremi Entis, foras prodiens per tres qualitates, *eidjad*, creationem; *abka*, conservationem; *afna*, destructionem, tribus divisionibus τῦ *âtma* in *radjouguen*, in *satguen*, in *temouguen*, correlativas, lumini primi, unici entis permixtus, τὸν *Brahma*, τὸν *Beschn*, et τὸν *Mehisch* (*Roudr*), suâ ipsâ figurâ refert, ostendit : indè, *âtma* ipse has tres figuras induit, sub his ad aspectum venit.

Nihil aliud ergò τῶν *Fereschtehha*, à primoribus incipiendo, distributio est, quàm actio continua, eadem in se, in speciem diversa, unici entis, indesinen-

OUPNEK'HAT L. habet, multùm firmiter constrictus (*compactus*) est; et cornua (*rami*) multùm ex eo caput tollunt (*surgunt*). Adhuc filius et pater, ipse est: et ipse, causâ trium (3) qualitatum, quòd, τὸ *eidjad*, et τὸ *abha*, et τὸ *afna* sit, separatus apparet.

Et in omne cornua etiam, cum pede trium (3) qualitatum ingressus, illa separatim separatim ostendit.

Τὸν *Brahma*, et τὸν *Beschn*, et τὸν *Mehisch*, cum permistione (*per permistionem*) Lumini-Enti, quòd forma scientiæ est, cum figurâ suâ ipsâ ostendit: ex hoc respectu, figura τῦ *âtma* (*secundùm*) tres (3) divisionem, cum intuitu (*ad intuitum*) intrat; in divisione τῦ *radjouguen*, cum figurâ τῦ *Brahma;* et in divisione τῦ *satguen*, cum figurâ τῦ *Beschn;* et in divisione τῦ *temouguen*, cum figurâ τῦ *Mehisch*, apparet.

Respectum (*relationem*) dans omnium actionum cum seipso (*qui illas facit*), *aabed* (*servus*, *serviens*) est; et faciens facere, *maaboud* (*cultus*, *cui cultus*, *servitium exhibetur*).

Et differentia inter animas et *Haranguerbehah*, hoc est, quòd, animæ seipsas separatim separatim ut sciverunt, τὸ, ego: dicunt: et *Haranguerbehah* seipsum collectionem animarum ut scivit, τὸ, ego: dicit.

Et *Haranguerbehah* [tres (3)] figuras habet; id est, τὸ *eidjad*, τὸ *abha*, et τὸ *afna*.

Quidquid Creator, quòd à voluntate (*determinatione verò*) cum manu vult quòd productum faciat, ab (*per*) *Haranguerbehah* ipsum illud è voluntate (*intentione*) apparens fiat.

Illud (*ens*) productum faciens in omni is est; et dominus

---

tem rerum seriem, perpetuâ successione prodens, quasi illæ res reverà existerent, cùm merum sit oculis datum spectaculum, ente absoluto semper pari et unico existente (*Suprà*, *N.° CXXX*, p. 251, not. 1).

est; et potestatem τȣ̃ omnem rem intelligere habet : et potestatem (*facultatem*) τȣ̃ omnem actionem facere habet : omnis res in omni re est : et in omnibus animis omnis res est.

Quandoquidem *âtma* omne existit, *djiw âtma* ipse ille *âtma* est : proindè, quidquid in *âtma* est, in quibuslibet quatuor statibus, quòd, τὸ *nasout*, et τὸ *malkout*, et τὸ *djabrout*, et τὸ *lahout* sit, et in *djiw âtma* est.

Cum existentiâ illius quòd (*etsi*) omne in omni est, tamen *pram âtma* ab omni magnus (*major*) est : quemadmodùm mare circumdans (*oceanus*) cum universalitate suâ in quacunque undâ (*quolibet fluctu*) est; sed undæ, causâ existentiæ apparentis parvæ sunt; [et] mare ab omni magnum (*majus*).

Ipse hic *âtma* elementa, et sensus, et figuram totius mundi, et τὰς *mokelan* et τὰς *Fereschtehha* et quinque (5) thesauros, quòd in omnibus corporibus est, apparens (*apparentia*) ut effecit, et ipse in medium omnis (*rei*) ingressus, cum existentiâ illius quòd (*etsi*) forma scientiæ est, causâ τȣ̃ *maïa* non sciens factus, occupationes (*operationes mundi*) facit.

Ex ipso hoc respectu (*propterea*) *âtma* secundum non habet; et super (*in*) τῷ *hasti* puro (*existens absolutè*, *solus*) est; et semper est; et purus est; et scientia pura (*non mixta*) est; et verus est; [et] ab omni sine appropriatione et liber est; et ab omni immunis est; et circumdans (*comprehendens omne*) est; et gaudio ejus terminus non est; et ab omni superior est.

Res alias, quòd facie cum facie (*ad faciem*) est (*sunt*), cum indicio digiti, quòd, cum latere illorum (*versùs eas*) facit, (*homo*) facit intelligere : et eum, cum indicio digiti, (*quòd*) cum latere suo ipso (*versùs seipsum*) facit, facit intelligere.

Is hoc modo (*taliter*) unius modi est (*par*, *æqualis est*), quòd, eum cum omnibus sensibus, et intellectu, et ratioci-

OUPNEK'HAT L. natione (*homo*) potest scivit (*scire*); propter illud, quòd, quidquid existit *τὸ hasti* (*existentia*) ejus est; et *τὸ hasti* ejus ab omni longè priùs est; et quidquid ab omni longè priùs est, etiam is est.

Suprà, N.° CLXXVIII, p. 437. *Brahm*,[1] *anoubhou*, quòd *τὸ vadj dan* est, præter eum (*aliud ens ab eo*) non invenit.

Ille *âtma*, quòd forma *τοῦ vadj dan* est, ipse cum seipso lumen est, et testis omnis (*entis*) est, et in eo mutatum non est, et secundum non habet; in medio ejus *τὸ aoudia*, quòd caligo et non scientia est, non est: videt, quòd, hoc omne quòd visum fiat, *τὸ hasti* purum est, et aliud quidquam non est.

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) verus est; et antiquus est; et productum non factus est; ipse in seipso sit; et à gaudio scientiæ plenus est; et firmus (*stabilis*) est; et *Djibril*, et *Mikaïl*, et *Asrafil*, et aliæ res, omne in [2] eo firma sunt (*permanent*).

Ex ipso hoc respectu (*idcircò*) ille *âtma* purus est; et figuræ ejus cessatio non est; et figura ejus lumen est; et is figura quietis est; et is *âtma* est; et quidquam non est, quòd in illo *âtma* non sit.

Suprà, N.° CLXXX, p. 444. *Atma*, priùs ab omni firmus (*stabilis*) fuit; et hæc quidquam non fuit (*non erant*).

Atmâ semper in magnitudine suâ sit; et ei volitio ullius rei non est; is testis omnis (*entis*) est; et unicus est; et ipse cum seipso [lumen est].

Οἱ *Fereschtehha* à *Pradjapat* petierunt, quòd, fundi aridi (*terra sicca*, *solum sterile*, *lapides* etc.), quòd sine animâ (*vitâ*) est, cum *τῷ âtma* quam relationem habent?

---

1. *Ms.* nat. *Brahm o anoubhou*, *Brahm et anoubhou*.
2. *Ms.* nat. *az ou*, *ex eo*.

Pradjapat dixit : responsio, quòd dicam, in eà dubium non est; quòd, ipsum hoc ratio (*respectus*) est, quòd ab *âtma* apparens factum (*prodierunt*) : et quidquid ab eo [apparens] factum est, forma ejus est [1].

In omni videns is est; et testis omnis is est, et non mutatus is est; et firmus is est; et à non scientià et errore per incuriam immunis is est; quidquid in apparenti (*exteriori*) et interiori est, is est; et ex ipso hoc respectù (*idcircò*) apparens is est; et à non scientià superiùs is est.

Post ab illo (*deindè*) *Pradjapat* cum τοῖς *Fereschtehha* dixit, quòd, [dicatis, quòd id (*ens*) viditis (*videtis*), vel non viditis? dixerunt, vidimus, dixit] : quid viditis (*videtis*)? dixerunt : illud, quod fluere (*procedere*) faciens occupationem (*operationes*) est, et cum illo quòd (*etsi*) parvum est, magnum est, et testis (*cautio*) omnium sensuum est : verùm, omnes magnitudines non habet; id videmus; id est, τὸν *djiw âtma* : et illud, quòd, à lætitià et mœrore immune est, ut secundum non habet; et *âtmaï* magnus est, et sciens omne est; et sine fine est; et ab ullà re separatum non est; et secundum (*alterum*) non habet; et semper figura scientiæ est; et etiam sic lumen est, quòd, à τῷ *maïa* lumen ejus absconditum non fiat; et illud (*Ens*) non vidimus; id est, τὸν *pram âtma*.

Pradjapat dixit, quòd quidquid videtis, illud etiam vos estis : et illud (*Ens*), quòd secundum non habet, dixerunt (*dixistis*), quòd non videmus; ei ipsi secundum non est, quòd, videatis; illud etiam vos estis.

---

1. Quidquid ab *âtma*, unico Ente, apparens factum est, forma ejus est : indè ratio terræ, lapidum, saxorum, eorum omnium quæ vità prædita non sunt, ad Ens supremum; ex eo prodierunt.

OUPNEK'HAT L.

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd, ô digne veneratione! rursùs facias intelligere.

Pradjapat dixit: τὸν *âtma*, quòd, vultis (*petitis*), vos estis. Et si præter τὸν *âtma* rem aliàs videtis, vos *atma dan* (τὸν *âtma scientes*) non estis.

Atma sine simili (*pari*) est, et alium non habet: cum ipsâ hac causâ (*idcircò*) vos *âtma* estis; ipsi cum vobis ipsis lumen estis.

Quidquid visum fiat, *hasti* (*existentia*) et scientia pura (*sincera*) est: cum ipso hoc respectu (*idcircò*) vos etiam τὸ *hasti* et scientia pura estis.

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd, si nos, ipsi cum nobis ipsis, lumen essemus, sine simili essemus.

Pradjapat dixit: si vos, ipsi cum vobis ipsis, lumen non estis, quomodò dicitis, quòd, τὸν *djiw âtma* videmus?

Dixerunt, quòd, nos non scimus, quòd, nos quid simus, et cum quâ (*re*) videamus.

Suprà, N.° CXLVII, p. 293, 294.

Pradjapat dixit: hoc quantùm ipsi scivistis, quòd, nos nescimus, ipsum hoc scientia est; et scientia lumen est: proindè vos, ipsi cum vobis ipsis, lumen estis.

Et forma τοῦ *hasti* (*existentiæ*), et forma scientiæ, quòd, vos estis, ex illo est, quòd, τὸ *hasti* et scientia priùs ab omni fuit: proindè, quidquid apparens factum est, quandoquidem ex *hasti* et scientiâ apparens factum est, forma τοῦ *hasti* et forma scientiæ est.

Et illud Ens, quòd forma τοῦ *hasti* et scientiæ est, in occupationem (*operationes hominum*) non intrat, et lumen est, et secundum non habet.

Pradjapat cum (τοῖς) *Fereschtehha* dixit: illud quod ego dixi, vos cum puro (*simplici*) τῷ dicere me (*fide*) intelligitis?

vel à verificatione vestrâ ipsâ (*quia illud vos ipsi certum verificastis*) intelligitis?

Oi *Fereschtehha* dixerunt : nos hoc modo scivimus, quòd, id (*Ens*) à τῷ scire et non scire ambobus superius est.

Pradjapat dixit : ipse hic intellectus vester (*hæc intellectio vestra*), *Brahm* est, secundum (*quid*) non habet : et quandoquidem id sine fine est, secundum quo loco contineatur?

Et semper est; et purum et forma scientiæ est; et sine appropriatione et liberatum (*non ligatum*) est; et verum est; et subtile est; et plenum est (*omnia implet*), et secundum non habet; et *hasti*, et scientia, et gaudium purum est; et ipsum hoc, *âtma* est : et proindè (*sanè*) et cum eo quis lucrum (*fœnore*) et commercium (*contractum*) non potest fecit (*facere*).

Aliud (*Ens*) ut non vidistis, et firmam retentionem sensuum fecistis, cum τῷ *Oum* τὸν *âtma* videtis, quòd, *âtma* verum (*Ens*) est : in hoc verbo ullum dubium non afferatis, quòd, *âtma Brahm*, et *Brahm*, *âtma* est, et *Oum*, *âtma* est.

Oi *Kianian* et docti hoc modo vident.

Hic *âtma* in vocem, et tactum, et in colorem, et in gustum, et in odoratum, et in loquelam non ingreditur : cum pede cum eo (*ad eum*) non potestas pervenit (*pervenire*); et cum manu eum non potestas cepit (*capere*); et cum ullâ ratione (*ullo modo*) eum non potestas transire fecit (*transgredi*, *effugere*); et acquisitio voluptatis ex eo cum libertate (*in potestate*) alicujus non est : cor, et intellectus, et recogitatio, et egoïtas, cum eo (*ad eum*) non pervenit : et *pran*, et *apan*, et *aodan* (*advan*), et *saman*, et *bian*, quòd quinque ventus (*venti*) est; cum eo non pervenit (*non perveniunt*) : et is à sensu et sensibili externo (*apparente*) et interno immunis est : et is sine indicio, et sine simili (*pari*), et sine qualitate, et sine motu

OUPNEK'HAT L. est : et in significationem non intrat : et qualitas *eidjad*, et *abka*, et *afna*, in ente ejus non est : et *maïa* in eo non continetur : et cum τοῖς *Oupnek'hathaï* puris, quòd, secreta magna ejus est, eum potestas invenit (*possunt invenire*).

Et in perfecto (*absolutè*) lumen est : quisquis unâ vice cum lumine ejus lumen fit, semper lumen manet, et à (*pro*) omnibus luminibus primùm id (*Ens-*) Lumen fuit.

Illud lumen, vos, cum (*in*) τῷ *hens* etiam, quòd *adjpa* nomen habet; id est, in τῷ halitum percutere (*respirare*), omnia animantia, sine libertate (*naturaliter*) fluens est (*cursum habent, vivunt*); sensus illius (*rei*), hoc est, quòd, ego id sum; id ego sum; (*illud lumen in hoc*) videatis.

Pradjapat denuò à τοῖς *Fereschtehhaï* petiit, quòd : videtis, vel non videtis?

Oi *Fereschtehhà* dixerunt, quòd, nos vidimus; à τῷ scire et non scire superius (*id*) est.

Pradjapat dixit : quòd; vos, quòd dixistis, quòd nos videmus; à τῷ scire et non scire superius (*id*) est: illa scientia pura quo loco est?

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd; cum quâ ratione petis?

Rursùs *Pradjapat* petiit, quòd, ab eo (*ex eo*) quid acquisitum est?

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd; ab eo quidquam acquisitum non est (*non provenit*).

Pradjapat dixit : vos mirum ostendens estis : benè invenistis.

Oi *Fereschtehha* dixerunt, quòd, nos admirandi non sumus; tu admirandus es.

Pradjapat dixit: vos, τὸ *Oum* ut dixeritis, approbatum faciatis, quòd, nos admirandi sumus; et τὸ *Oum* locuti sitis (*verè Oum pronunciaveritis*).

Iterùm *Pradjapat* dixit, quòd, nunc scivistis?

Οἱ *Fereschtehha* dixerunt : scivimus : verùm sicut vos non scivimus.

Pradjapat dixit : rursùs τὸ *Oum* dicatis, quòd, *âtma* firmus (*stabilis*), ipsum hoc est.

Οἱ *Fereschtehha* dixerunt : ô digne veneratione! nunc illud quòd, videmus, à τῷ expositum facere illud timemus, [ô] digne veneratione! vobis humilis submissio! super nos beneficus fias.

Pradjapat scivit : quoniam hi quæstiones multùm fecerunt, considerationem faciunt (*solliciti, sibi consulunt, hoc considerant*).

Pradjapat dixit : ne timeatis : si aliquid aliud etiam vultis, petatis.

Οἱ *Fereschtehha* dixerunt : primùm vos à nobis petiistis, quòd; illa scientia pura quo loco est? [nos etiam à vobis petimus; vos dicatis : quòd, illa scientia pura quo loco est?]

Pradjapat dixit : ipsum hoc, *âtma* est; id est, quidquid existit, *âtma* est; et scientia pura est. Proindè, *âtmaï*, quòd, scientia pura sit, is quo loco est, quomodò potestas dixit (*possunt dicere*)?

Οἱ *Fereschtehha* omnes dixerunt, quòd, vobis humilis submissio, quòd, nos ipse ille *âtma* mirandus sumus.

Pradjapat τοῖς *Fereschtehha* hoc modo eruditos fecit.

Et conforme huic *mantr* (*libri*) *Beid* est, quòd, *pranou* etiam quatuor status habet; et *âtma* etiam quatuor status habet.

Et è litterâ primâ τοῦ *pranou*, quod filum (τὸ) texere omne est, statum primum τοῦ *âtma*, quòd, ille etiam filum (τὸ) texere omne est, (*homo*) sciat.

Et è litterâ secundâ τοῦ *pranou*, quòd, donum facere seipsum est, statum secundum τοῦ *âtma*, quòd ille etiam donum facere seipsum est, sciat.

Et è litterâ tertiâ τȣ *pranou*, quòd, scientia est, et secundum non habet, statum tertium τȣ *âtma*, quòd ille etiam scientia est, et secundum non habet, sciat.

Et ex hoc statu tertio τȣ *pranou*, τὸν *âtma* ut obtinuit, à [*nim*] *matraï* quarto τȣ *pranou*, quòd alium non habet, statum quartum τȣ *âtma*, quòd, ille etiam alium non habet, [et] propè (*vicinus*) et testis est, ut scivit, cum eo (*ad eum*) perveniat.

Absolutum fit *K'hand* nonum (9), [cum τῷ *Brahm nemeshar*].

CLXXXI. Et cum absolutione (*ad finem*) pervenit [*Oupnek'hat*] *Narsing'hah âtmaï*, quòd excessum (*infinitatem*) temporis habet, et terminus graduum unificationis, et scientiæ mysticæ (*contemplativæ*) est, et petita (*quæstiones*, *objectum*) τȣ *kian* et cognitionis, et postremum (*finis*) (*libri*) *Athrban Beid* est.

Et (*liber*) *Athrban Beid* [etiàm] postremum (*extremitas*) quorumque trium (3) *Beid* est[1].

CLXXXII. Hanc interpretationem τῶν *Oupnekhathaï* quorumvis quatuor (*librorum*) *Beid*, quòd, designatum cum secreto magno (*per secretum magnum*) est, et integram cognitionem luminis luminum, [hic] *fakir* sine tristitiâ, [Sultan] *Mohammed Dara schakoh* ipse, cum significatione rectâ, cum sinceritate, in tempore sex (6) mensium, [postremo die, secundo τȣ *Schonbeh*, vigesimo] sexto (6) [mensis] τȣ *Ramazzan*, anno unum mille et sexaginta [et septem] (*millesimo et sexagesimo septimo*) τȣ

Suprà, *T. I*, *N.° I*, *p.* 5.

1. *Sanctuarii Indici clavem* præ manibus habes, lector erudite, at *ferrugine paulùlùm asperam.* Ingredere, si audes, si potes, corde puro et simplici, mente Enti supremo agglutinatâ, in illud quasi transfusâ; sensibus externis sopitis, internis vigilantibus; corpore velut mortuo : et profundo scientiæ simul et inscitiæ mari immersus, *extrà Deum nihil te videre*, *nihil esse*, prisco Indorum more, *si fas est*, venerabundus agnosce.

hedjri (*Christi* 1657), in urbe *Dehli*, in mansione (*diversorio*) *nak'he noudeh*, cum absolutione (*ad finem*) facit pervenire. OUPNEK'HAT I.

Ex mirabilibus eventibus prosperis, hic est, [quòd juxtà hominem hujus libri Dei antiqui determinatum est], quòd, tempore (*quo*) (*libri*) *Beidha* absconditum factum fuit verus (*Deus*) supremus in ipso hoc *nak'he boudeh* [1], (*illum*) apparentem fecit.

Ipso illo modo verus (*Deus*) sanctus et supremus, in ipso hoc (*eodem modo*), in capite (*super faciem*) terræ (*illum*) apparentem faciat (*mundo cognitum reddat*).

Deus supremus quærentibus se gratiam largiatur : [quòd, ex hoc thesauro cognitionis participes fiant, et ab existentiâ imaginariâ liberati redditi, cum existentiâ verâ (*ad existentiam veram*) ut pervenerint, liberati absoluti (*salvi*, *beati*) æternùm efficiantur; *amen*. Domine mundorum!]

Cum datâ (*die*) vigesimâ (20) mensis *Rabii essani* anno 1181 τȣ̃ *hedjri* (*Christi* 1767), ortûs (*installationis*) anno (*septimo*) τȣ̃ *Schah Aalem*, die *Schonbeh*, die naturâ pace (*faustâ*), in τῷ *Ssoubeh Aoudeh*, cum manuscripto (*manuali scripturâ*) τȣ̃ *Atma Ram*, integræ quietis, hæc quinquaginta *Oupnek'hat* cum absolutione (*ad absolutionem*) pervenit (*pervenerunt*).

Oum, *houm*, *Oum*, *Oum*, *Oum*. Sigillatio. (*Finis.*)

ABSOLUTUM est hoc Apographum versionis Latinæ τῶν quinquaginta *OUPNEK'HATHA*, ad verbum, è Persico idiomate, Samscreticis vocabulis intermixto, factæ, die 9 Octobris 1795, 18 Brumaire, anni 4 Reipubl. Gall. Parisiis. CLXXXIII.

1. Samskreticè, *nikhananam bouddihi*, *indoles*, *ingenii habitus* : vel, Persicè, *locus ubi proles cara custoditur*.

ΠΑΡΑΙ´ΝΕΣΙΣ

In istâ prolixiore compositione Indicâ, duo obscuritatis et erroris fontes : primus, ipsum libri argumentum, seu res spiritales et materiales, insueto modo, et Orientali genio ac stylo tractatæ : secundus, interpretis Latini imperitia vel oscitatio. Prior, lectorem eruditum, intelligentem, altis meditationibus assuetum, haud terrebit : posterior, quo me immunem haud dixerim, indulgentem, benevolum invocat; præsertim in sat longâ loci impressionis ab auctoris habitatione distantiâ. Si quid sensui repugnans, aut nimiâ tectum caligine, sese offerat, statim ad ANNOTATIONES, *etc. recurrendum : illic remedium. Cæterùm nunquàm accuratum et diligentem typographum eò errasse ut folium rursùs prælo dare necessum foret, affirmare non dubito.*

EMENDATIONES
ET ANNOTATIONES
IN
τοῦ *OUPNEK'HAT*
TOMUM II.

PERACTUM est iter longum et arduum. Si quid in viâ erratum, ingenuè id fateri, malè visa aut dicta corrigere, obscura, ut potis est, elucidare, jubet viro probo innatus veritatis amor. Cæterùm, in tantâ quæ Galliam, Europam, orbem ferè totum agitat tempestate; mentibus terrore et errore perculsis; opinionibus, nisi in rejiciendâ tùm relligione, tùm ratione, dissentientibus; spretâ veterum doctrinâ; urgente novorum dogmatum, soli placet *innixorum, farragine; cunctis fermè, brutorum more, corporis affectibus serviliter addictis: senem infirmum, imbellem, cum fortunâ, cum quæstuosis etiam proximorum suasionibus luctantem, et à typographo, ut jam dictum est, procul remotum, multò pluries à recto non deviasse forsitan mirabitur justus rerum æstimator.*

OUPNEK'HAT 7.^{m}, NARAÏN.
N.° LXXXVII.

PAG. 1, *lin.* 5 : *Naraïn*, id est, ens ....
Samskreticè, *naraha, martiaha*, homo, vel femina.

Primo Enti, quale Indi ex operationibus agnoscunt, optimè convenit hæc significatio, ad LINGAM, pluries explicatum (*suprà, T. I, Annotat. p.* 513; *Baldæus, ibid. p.* 647), etiam relata.

In creatione, *suprà, T. I, N.° XXII, p.* 100-105; *N.° XXIV, p.* 122-126, ignis primus apparet : hìc *pran*, aer et ventus.

Sic et in MAHABARAT (12 *Porb.* 2 *part. fol.* 449 *r.*) : *Modus creationis mundi è commixtione memoratâ super hac ratione est. Primùm intellectus in existentiam venit : et ex intellectu egoitas : et ex eâ æther (aer) : et ex eo ventus : et ex eo ignis : et ex eo aqua : et ex eo terra : et mundus ex his octo*

Suprà, N.° LXXXVIII, p. 8.

rebus creatus (factus), et in his octo rebus sit. (Ttariek paedaesch aalem az ekhtelatt madzkoureh bar in nohedjast awel aakel bevodjoud miâïad ve az aakel ahenkar ve az ou akas ve az ou bad ve az ou atesch ve az ou âb ve az ou zemin ve aalem az in hascht tchiz makhlouk schodeh o dar in hascht tschiz mibaschad).

Verùm *ignis*, sol et *ventus*, dignitate æquales sunt (*suprà, T. I, N.° XXII, p.* 102); *ipsæ hæ tres divisiones τȣ pran* sunt: quod aerem reverà ut elementorum fontem indigitat. Græcorum philosophorum sententiæ de primo rerum materiali principio, *aere, igne* aut *aquâ*, diligentiùs et comparatè perpensæ, eodem fortè redirent.

Pag. 1, *lin. penultim. pag.* 2, *lin.* 1-16 : [*Brahma .... qualitas productionis*] : *Andr ... qualitas regis ... et ipse ille Naraïn Brahma est, ... Andr est .... Aschnikamar est .... rek'heschiran ... est ....*

Diversa, in systemate Indico, 2.¹, etiam 3.¹ ordinis agentia, esse meras *qualitates*, clarè dicitur; et τὸν *Naraïn* illa ipsa esse, sicut est homines à Deo dilecti; *Naraïn*, cujus proprietates Ens supremum referunt: quod semper existentiarum apparentium

catenam ad primum, unum annulum revocat, è pluribus unum facit.

Verùm peculiariter *Narain* de *Beschn*, nutriente, conservante, dicitur (*pag.* 3, *lin.* 6, 7, 13, 14).

Pag. 2, *lin.* 5; VAS, lege : *Vas.*

Pag. 3, *lin.* 16-28; *pag.* 4 : quicunque hoc *Oupnek'hat* tempore manè legit .... et ei facile non sit quod legat (*Beid*) ....

Sic paulatim, quemadmodùm in aliis relligionibus, ad quandam peculiarem praxim (legere hoc vel illud talis operis caput, *pater* et *ave*, *rosarium*, *S. Virginis officium* recitare, hoc vel illo tempore), vera pietatis præcepta, ductorum minùs prudentum consilio reducuntur. Negligitur institutio; difficultatis obtentu deseruntur *libri sacri*[1]; peccatorum, impetrandæ veniæ facilitate, gravitas, enormitas evanescit; vilescit strictæ sanctitatis meritum: mollior, quasi rosacea via, per quam, dulciter cadendo et surgendo, velut ludendo, ad tremendum supremi judicis tribunal, incautè, futurorum ignari, inermes traducuntur.

---

1. Malum tamen Europam totam non invasit, si *Diario* fides adhibenda, in quo legitur :

„ La société formée dans cette ville (Londres) en 1785, pour l'encouragement „ et l'assistance des écoles du dimanche (*sunday schools*), réparties dans les divers „ comtés d'Angleterre et du pays de Galles, a fait distribuer depuis son établis- „ sement 151,962 alphabets ou livres à épeler, 35,802 *Nouveaux Testamens*, et 6336 „ *Bibles*, à 1774 écoles, contenant 172,148 écoliers. Outre les secours fournis par „ cette société à 53 écoles déjà établies, elle a, dans ces six derniers mois, con- „ couru à en fonder 44 en Angleterre, et un grand nombre d'autres dans le „ Nord et le Sud du pays de Galles. "

MONITEUR, 17 *thermid. an* 9, *p.* 1307; *Londres*, *le* 27 *juill.* (1801), 8 *thermid.*

Novum istud *S. Scripturæ*, etiam in tenerâ ætate, lectionis propagandæ, et sic veri et uberrimi *moralis* fontis reserendi studium, Anglorum sanam mentem ac solidum, quidquid sit de politico eorum ergà alias gentes agendi modo judicium, ingenium probat, et futuram nationi moratam, et animo ac vitâ, ut ratio et bonum publicum postulant, constitutam, parat generationem.

Pag. 3, *lin.* 22 : τὸ quinque peccatum ... (*pandj* [sine punctis sed cum *numer. notâ* 5 super positâ] *ghounah kê ghounah kabireh ast*).

Samskreticè, *panscha*, quinque.

Peccatum erit *quintum* gradu, seu maximum. Si *bikh* legeretur, ad vocem samskreticam *bhichanam*, verbis minari, terrere; *bhichakaha*, homo qui horrido vultu terret, referri posset.

OUPNEK'HAT 8.^m, TADIW.

N.° LXXXVIII.

Pag. 5, *lin.* 2, *Tadiw*.

Samskreticè, *tadeva*, solummodo, solus.

Lin. 5, 6 : mortificatio .... finem habet; et τῷ *Brahm* finis non est.

Magni momenti, in relligione observatio. Præterit exterior pœnitentia; Deus æternus permanet : proindè illi soli adhærere, eum solum et semper ubique intueri, attendere, de eo meditari, unica veræ felicitatis culmen attingendi via.

Lin. 20 : Momentum .... et oculi nictatio etc.

Vide *suprà, T. I, Annotat. p.* 598 ; *Animadvertenda, p.* 702, 703, diversas temporis divisiones.

Pag. 6, *lin.* 14 etc. propter quemnam *Fereschtah korban* ... faciam ? et N.° *xĉ*, *p.* 14-17; humilis submissio ....

Forma precum, quæ *litaniarum* nomen habent [1], antiquitùs in Oriente recepta, undè ad Occidentem fortè transiit,

1. Vide Mabillonii *Veterum Analector. T.* 2 (1676), *p.* 669-689. — Ducange; *Glossar. ad scriptor. med. et infim. latinitat. T.* 4 (1733), *p.* 234, 235, *sub voce* Litaniæ. Τῷ Oupnek'hat finale comma, *propter quamnam* etc.; et *suprà*, *N.° CXXII-CXXVI*, *p.* 171-196; *humilis submissio*, τοῖς *ora*, *orate*; *intercedite pro me*, *pro nobis*; *parce nobis*, *libera nos*, *te rogamus*, *audi nos*, litaniarum respondent.

Pag. 6, *lin.* 27-28; *pag.* 7, *lin.* 5, 6 : cum cognoscente se ... largitum vim est ... non cognoscenti, viam suam non facit.

Beschenasandeh khod bakhschideh kowatast .... naschenasandeh rah khod nakonad.

A Deo, Dei scientia : cui eam non largitur, ad eum ire nequit.

Pag. 7, *lin.* 18, 19; *Andr ... Bran ...* aquam vitæ comedunt...

Andr (*suprà, p.* 2), est qualitas regis : *Bran*, erit, pari ratione, qualitas aquæ. Quòd hîc Indus postulat, allegoricè sumptum, est vita in Deo, sub *aquæ vitæ* emblemate.

Pag. 7, *lin. ultim. p.* 8, *lin.* 1, 4, 10 : cum illo quòd priùs ab omni est, in ventre matris etiam id est ... hic homo cum figurâ trium *nour* (*lucum*).

Ens, omnium causa, in ventre matris, generationis incunabulo, absconditum residet; et cùm foras prodit, *homo universalis*, mundum repræsentans, cum trium qualitatum figurâ (*suprà, n.° LXXXVII, p.* 1, 2) apparet.

Pag. 8, *lin.* 28; *pag.* 9, *lin.* 1, 2 : Omnis mundus primùm in aquâ absconditus fuit; et aqua in *âtman* : aqua, quæ ex voluntate æternâ cum mundo gravida fuit : et fructum (*fetum*) cepit ignis (*hameh aalem awel dar âb nehan boudeh o âb dar âtman âb ke az aradeh azli beaalem hamleh schod ve hamel guereft âtesch*).

Hîc agnosci potest *Genesis* [1], *terra autem erat inanis et vacua, et tenebræ erant super faciem abyssi* ; et spiritus Dei *ferebatur super aquas*.

Voluntas æterna erit *maïa* (*T. I, n.° LXVII, p.* 316) : aqua mundo, terrâ gravida (*n.° XXII, p.* 101); ignis fetum capiens (*p.* 102); scilicet, *Haranguerbehah* (*collectio elementorum simplicium*),

1. *Ve Haarets haïietah tohou va bobou ve khoschek aal penei tehom ve rouakh Elohim merakhefet aal penei hammaïm.* Genes. I, 2.

in tria, ignem, solem et ventum, divisus; *spiritus Dei* (*Beischwanr âtma*, calor naturalis cunctis vitam impertiens (*T I, N.° XIV, p.* 44-48), super aquas latus.

Pag. 10, *lin.* 1, 2: in his tribus qualitatibus ....

Tres qualitates seu figuræ, sunt *Antrdjami* (ille qui in medio cordis est, et secreta cordis novit, *T. I, N.° II, p.* 12. Samskreticè, *antarena*, inter; *antar gamanam*, intrare, introducere), *maïa* et *Brahm.* Indè liquet diversis istis significationibus, explicationibus, unum idem ens, attributis, quæ veluti agentia operantur, præditum enunciari.

N.° LXXXIX.

Pag. 11, *lin.* 2: in eum (*âtma*) projiciat.

Omnia in *âtma*, quasi victimam sacrificii in ignem, ubi consumuntur, projicere, entia est variorum ordinum in primo, unico ente existentia; scilicet hoc solum verè, substantialiter existens, agnoscere, confiteri.

Lin. 24, *Sarb mid.*

Samskreticè, *midhounam*, vel *yougmam*, congregatio, simul, unà.

OUPNEK'HAT 9.um, ATHRB SAR.

N.° XC.

Pag. 12, *lin.* 2; *Athrb sar.*

Suprà, T. I, N.° III, p. 13: *athrb*, simpliciter; hic cum voce *sar.* Samskreticè, *sâraha*, succus, sapor, condimentum, perfectio.

Not. 1, *lin.* 2, *adde*:

Versionem Anglicam, clariss. D. Boughton Rouse adscriptam (*suprà, T. I, Monit. p. VI, VII, not.* 1, *Institut. of Timur etc. ad calcem, p. XLVIII*), quæque ad *pag.* usque 14 *lin.* 9, *in luce suâ absconditus fuit*, textûs progreditur, hic juvat apponere.

« *The foregoing prayer is extracted from the* Judger Bed : *to which it may be curious to subjoin a description of* RUDER, *to whom it is adressed, as contained in another sacred Book, intitled the* Atherban Bede.

« The Angels having assembled themselves in heaven before « RUDER, made obeisance and asked him : O RUDER, what « art thou? RUDER replied : Were there any other, I would describe « myself by similitude. I always was, I always am, and always « shall be. There is no other, so that I can say to you, I am like « him. In this me is the inward essence, and the exterior subs- « tance of all things. I am the primitive cause of all. All things « that exist in the east, or west, or north, or south, above or « below, it is I. I am all. I am older than all. I am king of kings; « my attribut are transcendent. I am truth. I am the spirit of « creation; I am the Creator. I am the knowledge of the four « BEDES [1]. I am almighty. I am purity. I am the first, and the « middle, and the end. I am the light. And for this purpose do « I exist, that whosoever knows me, may know all the Angels, « and all books, and all their ordinances. And whosoever knows « the learnings of the Bedes, from thence he will learn the duties « of life, he will understand truth, and his actions will be vir- « tuous. An to those who practise virtue, will I give fullness « and tranquillity.

« RUDER having pronounced these words to the Angels, was « absorbed in his own brightness. »

Pag. 12, *lin.* 10; *Roudr* dixit : si secundus meus (*mei*) sit ... *Roudr, Brahm* ipse, primum Ens hîc adstruitur, quoniam ad ens unicum, ut *suprà* (*T. I, Annotat. p.* 642) dictum est, omnia destruens, reducit.

1 The sacred writings of the Hindoos in the *shanscrit* language.

Pag. 13, *lin.* 3, homo et non homo et femina, ego sum. Vide *suprà, T. I, N.° LXIX, p.* 321.

Ibid. lin. 6, ignis naturalis ego sum.

Igne isto naturali duo ignes indicantur; 1.^m *Beischvanr âtma*, calor universalis, naturæ vitam inserens, eamque fovens (*suprà, N.° LXXXVIII, p.* 8, *T. I; N.° XIV, p.* 44-48); 2.^m, calor naturalis (*T. I, N.° LIV, p.* 274), qui alimentum in stomacho concoquit.

Ibid. lin. 23; *pag.* 14, *lin.* 6: Quicunque me scivit ....

Ordo rectitudinis, in Indicâ doctrinâ: semper, cum opere puro, Dei, veritatis, librorum *Beid* cognitio conjuncta.

Pag. 14, *lin.* 17, 18, 24; *pag.* 15, *lin.* 4, 5: Ille *Roudri* ... et *Brahma* .. et *Beschn* .. et *Maha diw* .. *et Parbati* forma ejus ...

Roudr, *Brahma* creans, *Beschn* servans, *Maha diw* magnus *diw*, ut jam observatum, ejusque uxor, *Parbati*, ejus forma appellatur: quod omne ipsius qualitates nuncupatur, ejus entis forma. Istâ nominum, attributorum communione, confirmantur quæ *suprà*, 458, 461 et *T. I, annotat. p.* 410, 411, observata.

Pag. 15, *lin.* 10, *nabaïk* ....

In *Mahabar.* (13 *Porb. fol.* 659 *v.*) *οἱ Deioutaï τοῦ Maha diw* comites (*hamrahan*) commemorantur, *aguen* (ignes) dicti; nempè *Nandisour*, et *Maha kal*, et *Garmni barkeh*, et *Behdhoudj*, et *Kisr*, et *Nabaïk*, et *Soum*, et *Roudr daken.*

Samskreticè, *nabhavati*, non est; non.

N.° XCI.

Pag. 17, *lin.* 19; auxilium efficax, (*gratiam dans ad*) opera bona ....

Vide *suprà, T. I, N.° XL, p.* 214, *et Annotat. p.* 528.

Ibid. lin. penultim. faciens et non faciens.

Vide *suprà, T. I, N.° LXVII, p.* 316, 317, *et Annotat. p.* 589, 590.

Pag. 18, *lin.* 2, aqua vitæ ....

N.° LXXXVIII, *p.* 7, *Brahm* aquam vitæ dat et ipse bibit: hîc îpsa illa aqua est. Sic omne singulatim, separatum, distinctum existens perhibitum, in unum Ens supremum resolvitur.

Lin. 17, *in margin. p.* 338; lege: *p.* 343.

In textu, et pag. 19, *lin* 9, 10: Et *nim matraï* quartum ....

Sonus iste est finis pronunciationis τȣ̃ *oum* nasaliter prolongati; quod quasi litteræ medietatem efficit. Τȣ̃ *pranou*, nominis Dei, elogium.

Lin. 25: beneficum è benefico potestas .... *obtinere* ....

Res ejusdem perfectionis, invicem, una per alteram, intelligi, apprehendi queunt, sicut per vocabulum significatio.

Pag. 19, *lin.* 2; bucca edulii vestri ....

Quod ens unicum in se attrahit, annihilat, illud comedere dicitur. Clavis allegorica.

Lin. 11: (*ens*) universale et ligatum (*particulare*) vos estis.

Ens unicum, per *nim matraï* quartum, principium omnis rei, *universale*, seipsum est; per tria *matraï*, sub quorum figurâ *mokelan* in ejus corde resident, *particulare*.

N.° XCII.

Pag. 20, *lin.* 2 — *pag.* 22, *lin.* 18: Id, *pranou* ex illo dicunt ....

Diffusa τȣ̃ *pranou*, seu *Oum* expositio, ex eo quod in homine, qui illud pronunciat, operatur; petita: quæ omnia Enti supremo propria; undè Ens supremum dici potest.

Lin. 5; opera, τȣ̃ *Brahmen*; lege: opera τȣ̃ *Brahmen*.

Vide *suprà*, *N.° XC*, *p.* 14.

Opera sunt quæ in τῷ *Brahmen* præcipiuntur, quæque illud legendo exequuntur.

Pag. 20, *lin.* 9, 11; *sarb biabi* ... cum omni circumdans est ...

Samskreticè : *sarb,* omnis ; *bi abhi,* plenissimè, omninò : *abijna,* fruitio.

Lin. 17; *anant* .... sine fine ....

Samskreticè : *antah,* finis ; *anantah,* infinitus.

Lin. 21-25; *tar* .... (*ad ripam*) faciens pervenire ... transire.

Samskreticè, *taranam,* prætergredi, transire (v. g. aquam).

Lin. penultimâ : soutschhem .... subtile ....

Samskreticè : *soûchman,* aut *paramânouhou*, atomus, res tenuis.

Pag. 21, *lin.* 4; *schokl* .... purum ....

Samskreticè, *schoukla dravyam*, albus.

Lin. 5; qualitate *radj* .... id est, volitio ....

Vide *suprà, T. I,* N.° LXIV, *p.* 308, actiones malas qualitati *radj* attributas.

Lin. 9; *badat* (*tadat*), fulgur coruscans ....

Samskreticè : *tâdayatam*, strepitus, mugitus ; vel *d d d* (*infrà,* N.° XCIV, *p.* 32; *suprà, T. I,* N.° XLVI, *p.* 267), nubis tonantis, fulgurantis, sonus, vox.

Lin. 24; *isan* .... dominum omnis rei ....

Samskreticè : *Ischa,* dominus eminenter; *Ischora*, dominus dominorum. Sic *Baldæus, Ixora, Iswaren. Suprà, T. I, Annotat. p.* 644, 645.

Pag. 22, *lin.* 8; *bhagwan* .... dignum veneratione ....

Samskreticè, *bhâga karanam;* donum à patre et matre puellæ nuptiarum die factum. In *Mahabar.* (12 *porb.* 2 *part. fol.* 564 *v.*) *Bhagvan* est Ens supremum, *Tschakdis.*

Lin. 12; *Metsir* (lege : *Mehtsir*) .... regem regum ....

In *Mahabar.* 12 *porb.* 2 *part. fol.* 664 *r. Mehiser,* omnium

dominus, nomen τȣ̃ *Maha diw. Mehelser. Id. fol.* 509 *v.* Samskreticè, *meh*, magnum; *schiraha*, caput.

Pag. 23, *lin.* 6-18. Quisquis seipsum dominum ... *Roudr* fit. Qùi sensibus absolutè imperat, suæ potentiæ conscius, *Roudr*, Deus ipse efficitur, evenit.

Pag. 24, *lin.* 2; vià *outraïn*, quod septentrionale lumen sit. Samskreticè: *outtara*, septentrio; *outtara poûrvâ*, N.-E.

Lin. penultimâ; p. 25, *lin.* 1: Cum illo quòd iram et volitionem, et patientiam productas id (*ens*) fecit, oportet quòd iram et volitionem, quod semen omnis est, ut reliquit, patientiam et tolerantiam, cum intellectu recto in corde suo (homo) custoditam habeat: illo tempore, cum *Maha diw*, qui lumen luminum est, unum fit.

(*Ba ânkeh ghazzab o khaesch o tahammel paeda kardeh oust baïad keh ghazzabra o khaeschra ke tokhm hameh ast goudzaschteh ssabor o tahammelra beaakel daroust dar del khod negahdarad an zaman be maha diw keh rouschni rauschnihast ieki mischavad.*)

Plura in hoc textu animadversione digna.

§. I.

Patientia, tolerantia speciatim injungitur, ut cum *Maha diw* unum fiant. Quidquid ergò de crudeli et *destructivâ* istius agentis qualitate dicitur, allegorico modo, de omnium in Ente supremo immersione, *annihilatione*, intelligendum. Vide *suprà, T. I, annotat. p.* 642.

Patientia, et præcipuè tolerantia ergà malos, vexantes, affligentes, ergà bonos, molestiam creantes, exercetur. Homines sunt, id est, fratres, cùm idem, quamvis remotum, incunabulum, primæ mulieris vulvam habeant: et injuriæ inter fratres, proximos, quæ-

cunque sit, oblivionem vel tolerantiam naturæ, non secùs ac rationis, relligionis, vox imperat.

Privatos videlicet, singulos tantùm obstringit hoc humanitatis præceptum! congregatis nimirùm, in populos, nationes coadunatis, cuilibet animi affectui, motui, impetui, licet obsequi! proh dolor! quod lubet audacter arripiunt, audaciùs vi et servili, mercenario *diplomaticorum* calamo propugnant, vexatorum, spoliatorum defensionem ægrè, vix ferentes.

Sic loquitur, in Parlamenti Britannici inferiore curiâ, vir præstans, magnis animi dotibus præditus, at cùm paterno in Galliam odio, tùm augendorum suæ patriæ potentiæ, commercii, opum studio nimiùm indulgens (illustr. PITT), si diariis fides adhibenda.
« [1] Ce qui fut fait dans un temps où la France, l'Espagne et
« la Hollande nous disputoient la supériorité maritime, ne doit
« pas s'appliquer aux circonstances présentes. Notre marine
« aujourd'hui est égale aux forces combinées des puissances du
« Nord et de la France, de l'Espagne et de la Hollande. *Il faut*
« *profiter de notre heureuse situation*, pour établir notre droit
« (maris dominium affectandi, naves quaslibet inspiciendi) d'une
« manière incontestable; ou bien il faut que nous y renoncions
« pour toujours. »

Jus ergò, sonus inanis, rerum statui subservit. Quod utile, quamvis iniquum, *ubi occasio est*, ratum facere gentis magnæ est officium.

Europæorum auribus incommoda sanè Indorum erit sublimis, justa et benigna moralis doctrina!

Jam arduam de origine boni et mali quæstionem, in tomo primo (*Annotat. p.* 568-588) ex antiquorum philosophorum mente

1. *Journ. des défens. de la patr.* 13 *germ. an.* 9, *p.* 4. *Royaum. Britanniq. Londr.* 25 *mars* 1801 (4 *germin.*) *Chambr. des commun. Séance du* 25 *mars.*

tractatam, è novorum resumere operæ pretium est. Pravæ et rectæ affectiones, in systemate Iudico, à Deo productæ: et nihilominùs eas in *corde custodire* quasi à seipso ortas homo tenetur. Ista ergò sibi invicem adversantia non habet Indus philosophus. Quid eâ de re recentes sentiant, videamus.

Sed priùs de veritatis fonte, certitudinis fundamento, recti regulâ, innatâ humanæ rationis normâ, quædam præferre liceat.

§. II.

Verum, rectum, justum, inter homines, in se consideratum, à tali relligione, à positivo Dei præcepto, ab arbitrariâ, ut loquuntur, dispositione independens est; non autem à primo vero, recto, justo, quod in se existit, et est Ens supremum, ipse Deus, cujus quasi signaculum, mentibus humanis impressum, sese per rationem animi, veluti per organum exerit.

Si, quod impossibile, prima illa vivens et intellectualis regula non existeret, ratio humana, nullo fundamento nixa, nihil aliud esset quàm unius hominis vel plurium, plurimorum idem videndi et sentiendi modus; cujus rectitudini, alterâ pariter res intuendi ratione repugnantibus affectibus, convenientiæ, pacis, tranquillitatis, tandem proprii commodi causâ, auctoritate, etiam vi, absque eo quod veritatis, justitiæ aut rectitudinis defectum quisquam ostendere queat, quilibet posset contradicere. Ratio humana, sub hoc respectu, merus sensuum, affectionum fœtus, à *quasi* ratione in aliis animantibus deprehensâ etsi fortè perfectior, genere non differret: indè nimirùm *materialistarum* opinionis lues, dùm animi motus ex objectis externis orti, iis compositi, aliam, nempè spiritualem, naturam excludere censentur.

Errat ergò doctissimus Grotius, cùm de juris fonte, de eo quod stricto hominum cœtui (societatibus), vel laxiori (gentibus),

convenit, [1] *et hæc quidem quæ jam diximus,* inquit, *locum aliquem haberent, etiamsi daremus, quod sine summo scelere dari nequit, non esse Deum, aut non curari ab eo negotia humana.*

Falsum omninò assertum. *Officium, debitum,* ut rectè observat BARBEYRAC [2], proindè jus supponit supremum hominum dominum, qui alius à Creatore, à Deo ipso esse non potest.

Errat et subtilis BAYLIUS, qui, ad tuendam fantasticæ suæ *Atheorum* societatis, reipublicæ possibilitatem [3], locum *Grotii* suprà datum refert [4], et contrà *Grotio* repugnantes, summi viri sententiæ calculum album adjiciendo, sic concludit : [5] « Ne leur « en déplaise, je m'en tiens à la doctrine de *Grotius.* Il me semble « que l'homme est tout autant obligé de se conformer aux idées « de la droite raison dans les actes de sa volonté, que de suivre « les règles de la logique dans les actes de son entendement. Or « il est incontestable que, dans la supposition même des athées, « on passeroit pour ridicule si l'on se vouloit mettre au-dessus « du raisonnement. »

Celebri et acutissimo philosopho ne displiceat; hic cæcutit acer Pyrrhonianus, quamvis de scholasticorum quorumdam, etiam divi Thomæ auctoritate glorians. Petitionis principio laborat ejus argumentatio. Nulla logica, nulla ratiocinationis regula, si primum, originale verum, rectum, quod quidem, ut dixi, Deus ipse est, non existit. Homini contrà usum receptum ratiocinanti

1. GROTIUS; *de jure belli et pacis* (1631), *prolegomen.*

2. BARBEYRAC; *Le droit de la guerre et de la paix, tr. en franc.* (1729); *T. I, Disc. prélimin. p.* 13, §. *XI, not.*

3. BAYLE; *Continuat. des diverses pensées sur la comète, T.* 2 (1705), §. *CXVIII-CXXI, p.* 568-582.

4. *Ibid.* §. *CLII, p.* 768.

5. *Ibid. p.* 769.

alter dicere poterit, et æquo jure : meo judicio erras; nullo autem modo falsum realiter, in se, monstrare, probare, cùm archetypum originale et vivens, activa norma (Ens supremum), ad quam ex utrâque parte provocari queat, debeatur, non sit supposita.

Nunc τȣ̃ *Oupnek'hat* doctrinæ uberiorem fas sit proponere expositionem.

Nulla in textu contradictio. Solummodò Entis supremi attributa cum moralis doctrinæ fundamentis concordare clarè agnoscitur; quidquid susurret mens humana propriæ imbecillitati relicta.

T. I, Annotat. p. 566-588, quàm debiles, quàm mancæ sint et jejunæ veterum philosophorum sententiæ *de origine mali* et Entis supremi cum hominis libertate convenientiâ, satis fusè ostensum : recentiorum, saltem celebriorum, hac de quæstione opinionibus eodem modo recensitis, nihil clarius inde elucescet. Quisque adversarii sententiam oppugnat, et sensum suum promit, affirmat, pari jure ab adversario refutandum.

§. III.

Novorum philosophorum, scilicet dialecticâ, et metaphysicæ speculationibus præstantium, de origine mali, ejus pœnâ, et Dei scientiæ, potentiæ, cum hominis libero arbitrio consensu opiniones breviter expositæ et discussæ.

I. Summum philosophum audiamus, cuique suum tribuentem, nullum lumen, quod è variis opinionibus, cogitationibus emergere possit, repellentem. LEIBNITZ.

[1] « La considération de ce système (*harmonia præstabilita*), « inquit LEIBNITZ, fait voir aussi que, lorsqu'on entre dans le « fond des choses, on remarque plus de raison qu'on ne croyoit

1. LEIBNITZ; *Éclaircissement sur l'union du corps et de l'ame. Recueil de* DESMAIZEAUX (1759), *T.* 2, *p.* 417, 419.

« dans la plupart des sectes des philosophes. Le peu de réalité « substantielle des choses sensibles des *Sceptiques;* la réduction « de tout aux harmonies ou nombres, idées ou perceptions des « *Pythagoristes* et *Platoniciens;* l'un et même un tout de *Parmenide* et de *Plotin*, sans aucun Spinosisme; la connexion « *Stoïcienne* compatible avec la spontanéité des autres; la philosophie vitale des *Cabalistes* et *Hermétiques*, qui mettent du « sentiment par tout; les formes et entelechies d'*Aristote* et des « *Scolastiques;* et cependant l'explication méchanique de tous « les phénomènes particuliers selon *Démocrite* et les *modernes*, « etc. se trouvent reunies comme dans un centre de perspective, « d'où l'objet (embrouillé en regardant de tout autre endroit) fait « voir sa régularité et la convenance de ses parties. On a manqué « par un esprit de secte, en se bornant par la réjection des autres. « Les philosophes *formalistes* blâment les *matériels* ou *corpusculaires*, et *vice versâ.* On donne mal des limites à la division « et subtilité, aussi bien qu'à la richesse et beauté de la nature, « lorsqu'on met des atomes et du vuide, lorsqu'on se figure certains premiers élémens (tels même que les *Cartésiens*), au « lieu des véritables *unités*, et lorsqu'on ne reconnoît pas l'*infini* « en tout, et l'exacte expression du plus *grand* dans le plus *petit*, « jointe à la tendance de chacun à se développer dans un ordre « parfait; ce qui est le plus admirable et le plus bel effet du « *souverain principe*, dont la sagesse ne laisseroit rien à désirer « de meilleur à ceux qui en pourroient entendre l'économie. »

Optima sanè critices præcepta, quæque, magni *Leibnitzii* veniâ, ejus *monadibus*, *atomis formalibus* [1], *entelechiis*, *unitatibus realibus;* τῷ *ego*, *extensionis*, *temporis*, *motûs* definitio-

1. LEIBNITZ; *Essais de Théodicée sur la bonté de Dieu, la liberté de l'homme et l'origine du mal* (1734), *T.* 2, *p.* 330. *Remarq. sur le liv. de l'orig. du mal.*

nibus; *harmoniæ præstabilitæ*,[1] *rationi sufficienti, optimismo*, cujus ope[2] libertatem hominis cum Dei essentiâ conciliare nititur

1. „ Que l'union de l'ame avec le corps, et même l'opération d'une substance „ sur l'autre, ne consiste que dans ce parfait accord mutuel, établi exprès par „ l'ordre de la première création, en vertu duquel chaque substance, suivant ses „ propres lois, se rencontre dans ce que demandent les autres; et les opérations „ de l'une suivent et accompagnent ainsi l'opération ou le changement de l'autre." *Lettr. de M. Leibnitz à M. Arnauld, du* 23 *mars* 1690, *dans les Mém. de littérat. de Sallengre (du P. Desmolets), T. VIII* (1729), 1.re *part. p.* 214, 215.

2. „ Les raisons de cette liaison, par laquelle l'un est placé dans des circonstan- „ ces plus favorables que l'autre, sont cachées dans la profondeur de la sagesse de „ Dieu : elles dépendent de l'harmonie universelle. Le *meilleur* plan de l'univers, „ que Dieu ne pouvoit pas manquer de choisir, le portoit ainsi. LEIBN. *Théodic.* „ *T.* 2, 3.e *part. p.* 273.

„ Neque ob rerum certitudinem preces laboresque fiunt inutiles ad obtinenda „ futura quæ desideramus. Nam in hujus seriei rerum, tanquàm possibilis, repræ- „ sentatione apud Deum, antequàm decerni intelligeretur, utique et preces in eâ „ (si eligeretur) futuræ et aliæ effectuum in eâ comprehendendorum causæ in- „ erant, et ad electionem seriei, adeòque ad eventus in eâ comprehensos, ut „ par erat, valuere. *Et quæ nunc movent Deum ad agendum aut permittendum, jam* „ *tùm eum moverunt ad decernendum quid acturus esset aut permissurus. Theodic. T.* 2, „ *p.* 354; *Causa Dei asserta per justitiam ejus etc.*"

Si ARNOLDO communicatus à LEIBNITZIO, qui præstantis hujus doctoris judicium tanti faciebat *, *de causâ mali et justitiâ Dei* latinè scriptus *Dialogus*, cujusque

* *ARNALDI* et *LEIBNITZII* commercium epistolare, veram summorum istorum virorum ideam præbere potest. Quædam ex eo excerpta hîc proferam, quibus *Gallo* philosopho in rebus metaphysicis *Germanus* primas dare videtur.

« Comme je défère beaucoup à votre jugement, » inquit *LEIBNITZIUS* (*Epistol. ad ARNALD. Hanov.* 14 *jul.* 1686; *Arnald. Op. T.* 5, *p.* 190-193, 188, 194), « j'ai été réjoui « de voir que vous aviez modéré votre censure, après avoir vu mon explication sur « cette proposition que je crois importante, et qui vous avoit paru étrange, *que la* « *notion individuelle de chaque personne enferme une fois pour toutes ce qui lui arrivera* « *jamais.* Vous en aviez tiré d'abord cette conséquence, que de cette seule suppo- « sition que Dieu ait résolu de créer Adam, tout le reste des événemens humains « arrivés à Adam et à sa posterité, s'en seroient suivis par une nécessité fatale, sans « que Dieu eût plus eu la liberté d'en disposer, non plus qu'il (ne) peut ne pas créer « une nature capable de penser après avoir pris la résolution de me créer.

« A quoi j'avois répondu, que, les desseins de Dieu touchant tout cet univers

vir *in philosophando* quantus!- dicerem, *in theologando*, quan-

lectione haud alienari aut offendi (*s'effaroucher*) non visus est (*Théodic. T.* 2, 2.e *part. p.* 107) eximius philosophus, est ipsa *causa Dei asserta* etc., aliâ formâ deinceps donata; profectò istam *occasionalem* in principio decretorum Dei causam, quæ velut *pedissequam sapientiam* et *potentiam* divinam constituit, vir summè theologus sanctione suâ non magis firmaverit, quàm quæ de numero malorum, animæ origine, rationalitate, corruptione, peccati originalis traductione et effectu (*lib.*

« étant liés entr'eux, conformément à sa souveraine sagesse, il n'a pris aucune réso-« lution à l'égard d'Adam, sans en prendre à l'égard de tout ce qui a quelque liaison « avec lui. Ce n'est donc pas à cause de la résolution prise à l'égard d'Adam, mais à « cause de la résolution prise en même temps à l'égard de tout le reste (à quoi celle « qui est prise à l'égard d'Adam enveloppe un parfait rapport), que Dieu s'est dé-« terminé sur tous les événemens humains. En quoi il me sembloit qu'il n'y avoit « point de nécessité fatale, ni rien de contraire à la liberté de Dieu, non plus que « dans cette liberté hypothétique, généralement approuvée, qu'il y a à l'égard de Dieu « même, d'exécuter ce qu'il a résolu.

« Vous demeurez d'accord, Monsieur, dans votre réplique *, de cette raison « des résolutions divines (*p.* 191), que j'avois mise en avant, et vous avez même « la sincérité d'avouer que vous aviez pris ma proposition tout autrement, *parce qu'on « n'a pas accoutumé* (ce sont vos paroles) *de considérer la notion spécifique d'une sphère, « par rapport à ce qu'elle est représentée dans l'entendement divin, mais par rapport à « ce qu'elle est en elle-même; et que vous aviez cru qu'il en étoit encore ainsi à l'égard de « la notion individuelle de chaque personne.*

« Pour moi, j'avois cru que les notions pleines et compréhensives sont représen-« tées dans l'entendement divin comme elles sont en elles-mêmes. Mais maintenant « que vous savez que c'est là ma pensée, *cela suffit pour vous y conformer, et pour « examiner si elle lève la difficulté.* Il semble donc que vous reconnoissiez que mon « sentiment expliqué de cette manière, savoir les notions pleines telles qu'elles sont « dans l'entendement divin, n'est pas seulement innocent, mais même qu'il est cer-« tain; car voici vos paroles : *je demeure d'accord que la connoissance que Dieu a eue « d'Adam, lorsqu'il a résolu de le créér, a enfermé celle de tout ce qui lui est arrivé « et doit arriver à sa posterité, et ainsi, prenant en ce sens la notion individuelle d'Adam, « ce que vous en dites est très-certain.* Nous allons voir tantôt en quoi consiste la diffi-« culté que vous y trouvez encore. Cependant je dirai un mot de la raison de la « différence qu'il y a en ceci, entre les notions des espèces et celles des substances « individuelles, plutôt par rapport à la volonté divine, que par rapport au simple « entendement. C'est que les notions spécifiques les plus abstraites ne comprennent

* Cette réplique s'est égarée; il ne nous a pas été possible de la trouver, malgré toutes nos recherches. *Not. de l'édit.*

tillus[1]! necessitati morali hypotheticæ in Deo ut in homine, à

cit. p. 356, 357-363, 364), et infidelium, quibus sola externa prædicatio negata est, salute (*p.* 368); de malo in optimâ et à Deo præferendâ rerum serie quasi necessario seu conveniente (*p.* 371, 374); contrà gratiam, se *effectricem*, in omnibus *victricem* (*p.* 371), minùs cautè, sobriè *Leibnitzius* hariolatur.

1. *Theodic. T.* 2, *p.* 161, 162, 272, 273. — *Oeuvr. posthum. de Bossuet, Projet de l'union entre les catholiq. et les protest.* 2.e *part. lettr. de Leibnitz et de l'Evêq. de Meaux*, *p.* 338-544.

« que des vérités nécessaires ou éternelles, qui ne dépendent point des décrets divins « (quoi qu'en disent les Carthésiens, dont il semble que vous-même ne vous êtes « pas soucié en ce point); mais les notions des substances individuelles, qui sont « complètes et capables de distinguer leur sujet, et qui enveloppent par conséquent « les vérités contingentes ou de fait, et les circonstances individuelles du temps, du « lieu et autres, doivent aussi envelopper dans leur notion, prise comme possible, « les décrets libres de Dieu, pris aussi comme possibles, parce que ces décrets libres « sont les principales sources des existences ou faits; au lieu que les essences sont « dans l'entendement divin, avant la considération de la volonté.

« Cela nous servira pour mieux entendre tout le reste, et pour satisfaire aux dif- « ficultés qui semblent encore rester dans mon explication; car c'est ainsi que vous « continuez, Monsieur: *mais il me semble qu'après cela il reste à demander, et c'est ce qui* « *fait ma difficulté, si la liaison entre ces objets (j'entends Adam et les événemens humains)* « *est telle d'elle-même, indépendamment de tous les décrets libres de Dieu, ou si elle en est* « *indépendante (dépendante) : c'est-à-dire, si ce n'est qu'ensuite des décrets libres par lesquels* « *Dieu a ordonné tout ce qui arriveroit à Adam et à sa postérité, que Dieu a connu tout ce* « *qui leur arriveroit; ou s'il y a, indépendamment de ces décrets, entre Adam d'une* « *part, et ce qui est arrivé et arrivera à lui et à sa postérité, de l'autre, une connexion* « *intrinsèque et nécessaire.* Il vous paroît que je choisirai le dernier parti, parce que « j'ai dit *que Dieu a trouvé parmi les possibles un Adam accompagné de toutes les circon-* « *stances individuelles, et qui entre autres prédicats a aussi celui d'avoir avec le temps une* « *telle postérité;* or, vous supposez que j'accorderai que les possibles sont possibles « avant tous les décrets libres de Dieu. Supposant donc cette explication de mon sen- « timent, suivant le dernier parti, vous jugez qu'elle a des difficultés insurmontables; « *car il y a*, comme vous dites avec grande raison, *une infinité d'événemens humains,* « *arrivés par des ordres très-particuliers de Dieu, comme (p. 192), entr'autres, la religion* « *judaïque et chrétienne, et surtout l'incarnation du Verbe divin; et je ne sais comment on* « *pourroit dire que tout cela* (qui est arrivé par des décrets très-libres de Dieu) *étoit* « *enfermé dans la notion individuelle de l'Adam possible : ce qui est considéré comme pos-* « *sible devant avoir tout ce que l'on conçoit qu'il a sous cette notion, indépendamment des* « *décrets divins.*

necessitate *absolutâ, metaphysicâ* distinctæ [illegible] est, toti ejus philosophico systemati æquè conveniunt.

« J'ai voulu rapporter exactement votre difficulté, Monsieur, et voici comme j'espère « d'y satisfaire entièrement à votre gré même. [*M. Leibnitz emploie ici quatre grandes « pages à satisfaire à cette difficulté, par des raisonnemens métaphysiques dans lesquels on « se perd; après quoi il continue ainsi* (parenthes. minus philosophi editoris)]:

« *Quant à la réalité des substances purement possibles, c'est-à-dire, que Dieu ne créera « jamais*, vous dites, Monsieur, d'être fort porté à croire que ce sont des chimères; à « quoi je ne m'oppose pas, si vous l'entendez, comme je crois, qu'elles n'ont point d'autre « réalité que celle qu'elles ont dans l'entendement divin et dans la puissance active « de Dieu. Cependant vous voyez par là, qu'on est obligé de recourir à la science « et puissance divine pour les bien expliquer. Je trouve aussi fort solide ce que vous « dites ensuite, *qu'on ne conçoit jamais aucune substance purement possible que sous l'idée « de quelqu'une* [ou par les idées comprises dans quelqu'une] *de celles que Dieu a « créées.* Vous dites aussi : *nous nous imaginons qu'avant de créer le monde, Dieu a « envisagé une infinité de choses possibles, dont il a choisi les unes et rebuté les autres; « plusieurs Adams* [premiers hommes] *possibles, chacun avec une grande suite de per- « sonnes avec qui il a une liaison intrinsèque : et nous supposons que la liaison de toutes « ces autres choses avec un de ces Adams* [premiers hommes] *possibles, est toute sem- « blable à celle qu'a eue l'Adam créé avec toute sa postérité; ce qui nous fait penser que c'est « celui-là de tous les Adams possibles que Dieu a choisi, et qu'il n'a point voulu de tous les « autres.* En quoi vous semblez reconnoître, Monsieur, que ces pensées, que j'avoue « pour miennes [pourvu qu'on entende la pluralité des Adams et leur possibilité, selon « l'explication que j'ai donnée, et qu'on prenne tout cela selon notre manière de « concevoir quelqu'ordre dans les pensées ou opérations que nous attribuons à Dieu], « entrent assez naturellement dans l'esprit, quand on pense un peu à cette matière, « et même ne sauroient être évitées, et peut-être ne vous ont déplu que parce que « vous avez supposé qu'on ne pouvoit pas les concilier avec les décrets libres de « Dieu. Tout ce qui est actuel peut être conçu comme possible, et si l'Adam actuel « aura avec le temps une belle postérité, on ne sauroit nier ce même prédicat à cet « Adam conçu comme possible, d'autant plus que vous accordez que Dieu envisage en « lui tous ces prédicats, lorsqu'il détermine de le créer. Ils lui appartiennent donc; « et je ne vois pas que ce que vous dites de la réalité des possibles y soit contraire. Pour « appeler quelque chose possible, ce m'est assez qu'on en puisse former une notion, « quand elle ne seroit que dans l'entendement divin, qui est, pour ainsi dire, le « pays des réalités possibles. Ainsi en parlant des possibles, je me contente qu'on « en puisse former des propositions véritables, comme l'on peut juger, par exemple, « qu'un carré parfait n'implique point de contradiction, quand il n'y auroit point de « carré parfait au monde. Et si on vouloit rejeter absolument ces purs possibles, « on détruiroit la contingence et la liberté; car, s'il n'y avoit rien de possible que

Totam *Leibnitzii Theodiceam*, eximium alioquin opus, sed quod, sublatis repetitionibus, quæ materiei tenebras creant, ad dimidium facilè reduci posset, citare operæ pretium foret, si

« ce que Dieu a créé effectivement, ce que Dieu a créé seroit nécessaire, et Dieu, voulant créer quelque chose, ne pourroit créer que cela seul, sans avoir la liberté du choix.

« Tout cela me fait espérer [après les explications que j'ai données, et dont j'ai « toujours apporté des raisons, afin de vous faire juger que ce ne sont pas (*p.* 193) « des faux-fuyans controuvés pour éluder vos objections] qu'au bout du compte « vos pensées ne se trouvent pas si éloignées des miennes qu'elles ont paru d'abord l'être. « Vous approuvez la liaison des résolutions de Dieu ; vous reconnoissez ma proposition « principale pour certaine, dans le sens que je lui avois donné dans ma réponse : « vous aviez douté seulement si je faisois la liaison indépendante des décrets libres de « Dieu, et cela vous avoit fait de la peine, avec grande raison ; mais j'ai fait voir « qu'elle dépend de ces décrets, selon moi, et qu'elle n'est pas nécessaire, quoi- « qu'elle soit intrinsèque. Vous avez insisté sur l'inconvénient qu'il y avoit de dire que « si je ne fais pas le voyage que je dois faire, je ne serai pas moi, et j'ai expliqué com- « ment on le peut dire ou non. Enfin j'ai donné une raison décisive, qui, à mon avis, « tient lieu de démonstration : c'est que toujours, dans toute proposition affirma- « tive, véritable, nécessaire ou contingente, universelle ou singulière, la notion « du prédicat est comprise, en quelque façon, dans celle du sujet ; *prædicatum inest* « *subjecto* ; ou bien je ne sais ce que c'est que la vérité.

« [*M. Leibnitz emploie trois grandes pages à rendre ses pensées intelligibles et à en faire voir*, « *dit-il*, *la solidité et l'importance* (eas editor non debebat omittere : in materiâ subtili, « difficili, nihil nimii, superflui)].

« *P.* 195, *au même. Hanovre*, 28 *novembre* 1686.

« Pour ce qui est des deux difficultés que vous trouvez dans ma lettre ; l'une, « touchant *l'hypothèse de la concomitance*, ou l'accord des substances entr'elles ; l'autre, « touchant la *nature des formes des substances corporelles*, j'avoue qu'elles sont consi- « dérables, et si j'y pouvois satisfaire entièrement, je crois pouvoir déchiffrer « les plus grands secrets de la nature universelle.

« *P.* 198, *au même. Nuremberg.* 14 *janv.* 1688.

« Le mouvement en lui-même, séparé de la force, est relatif, et ne sauroit déter- « miner le sujet dans lequel il se trouve. Mais la force est quelque chose de réel et « d'absolu ; et c'est pour cela que la nature garde la quantité de la force, et non « pas la quantité du mouvement. Cependant il s'ensuit qu'il y a dans la nature « quelqu'autre chose que l'étendue et le mouvement, à moins que de refuser aux « choses toute la forme ou puissance : ce qui est, de substances qu'elles sont, les « changer en modes, et tomber, sans y penser, dans les sentimens dangereux de « *Spinosa*, qui veut que toutes les choses ne soient que des modes de Dieu...... »

celeberr. philosophi minùs rectè, etiam contrà ipsius sensum dicta refellere quis vellet. Idem ubique infirmum quoad mali originem responsum, *dictatoriè* datum, optimi, ex parte Dei, rerum statûs, perfectissimi mundi electio.

Humanæ mentis naturam ni cognoscerem, et eadem effata in *observationibus* ad HOBBESII *de Libertate*, et KING, *de Origine mali*, libros, etiam in *causâ Dei assertâ* etc. (*p.* 352, 353, 358-362-375), reperirem, fidem facilè darem ei quod in *Bibliothecâ Germanicâ* (*T.* 14 [1727], *p.* 178, *art. Tübingen*) legitur; scilicet : « On trouve à la fin (des institutions au droit ecclésiastique « par M. le Chancel. PFAFF), quelques lettres de M. de LEIBNITZ à « M. PFAFF, dans lesquelles il déclare qu'il ne regarde que comme « un JEU D'ESPRIT le système qu'il a établi dans la THÉODICÉE, « *par rapport à l'origine du mal.* » Celeberr. LE CLERC (*Bibliothèq. anc. et modern. T. XV* (1721), *p.* 179, 180) priùs in eâ sententiâ fuerat. Ipsa Cancell. PFAFF verba (*Act. erudit.* [*Leips.*] *mens. mart.* 1728, *p.* 125 *et seq.*) hîc dare juvat :

« Rogaverat abs me vir illustris (*Leibnitzius*), inquit *Pfaff*, « (*Desmaiz. libr. cit. T. I, avertissement*), quid *de Theodicæâ* « sentirem, methodoque illâ quâ Bælium refutasset : scripsi, « existimare me, quòd animi saltem causâ illud philosophiæ con- « finxerit systema, et quemadmodùm *Clericus Bælium* refutatu- « rus, Origenistam simulaverit, ità et ipse novam hanc philo- « sophandi viam inierit ad refutandum *Bælium*, quæ quidem, « licet pulverem saltem oculis eorum, qui et altum aliàs haud « videant, injiciat, tamen eo ingeniosior sit, quòd probè per- « specta, et sententiam *Bælii* crassiorem sub specie refutationis, « potiùs modo subtiliore, mysterio tamen non illicò detegendo « firmet, et diversis quoque dissidentium relligionum systematis « opinionibusque, aliàs vix defendendis, incrustandis, favorique

« adeò et theologorum omnium ferè partium, maximè nostratium
« aucupando, sit applicabilis; præoptare verò me, ut *Bælii* tam
« periculosa sententia seriò, solidè et graviter refutetur.

« Quid, quæso, ad me respondit *Leibnitzius*, quem credideram mihi ob ingenuam responsionem indignaturum? Itá autem ille in litteris *Hanoverá*, *a.* 1716, *d.* 21 *maji*, ad me datis [do verò verba viri formalia, licet brevissima, reliqua enim epistolæ, quæ hoc negotium non tangunt, addere non convenit]: *Itù prorsùs est, vir summè reverende, uti scribis de Theodicæá meá. Rem acu tetigisti. Et miror, neminem hactenùs fuisse, qui sensum hunc meum senserit. Neque enim philosophorum est, rem seriò semper agere, qui in fingendis hypothesibus, uti benè mones, ingenii sui vires experiuntur. Tu, qui theologus, in refutandis erroribus theologum ages.* »

Verùm *hæc ipsa Leibnitzium seriá mente haud scripsisse* putant celeb. BULFINGER, WOLF (*Act. erudit. decemb.* 1728, *p.* 550, 551). Idem sentit M. de *Neufville*, auctor *Leibnitzii* vitæ (*Theodic. T. I*, *p.* 117, 118, 122-125): et profectò haud aliter opinari non permittit locus iste *observationum* in *Holbesii* librum (*Theodic. T. II*, *p.* 289).

« Il vaut donc mieux, inquit summus philosophus, incomparablement, expliquer la volonté de Dieu comme nous l'avons fait dans cet ouvrage (*la Théodicée*). Ainsi nous dirons que Dieu, en vertu de sa souveraine bonté, a préalablement une *inclination sérieuse* à produire, ou à voir, et à faire produire, tout bien et toute action louable; et à empécher, ou à voir, et à faire manquer, tout mal et toute action mauvaise; mais qu'il est déterminé par cette même bonté, jointe à une sagesse infinie, et par le concours même de toutes les inclinations préalables et particulières envers chaque bien et envers l'em-

« pêchement de chaque mal, à produire le meilleur dessein possible des choses ; ce qui fait sa volonté finale et directoire ; et que, ce dessein du meilleur étant d'une telle nature que le bien y doit être rehaussé comme la lumière par les ombrages de quelque mal incomparablement moindre que ce bien, Dieu ne pouvoit point exclure ce mal, ni introduire certains biens exclus dans ce plan, sans faire du tort à sa suprême perfection, et que c'est pour cela qu'on doit dire qu'il a permis le péché d'autrui, parce qu'autrement il auroit fait lui-même une action pire que tout le péché des créatures. » (*Id. Theodic. T.* 2, 2.ᵉ *part. p.* 23, 24; *T.* 1, 1.ʳᵉ *part. p.* 91; *T.* 2, 3.ᵉ *part. p.* 314).

Ista sanè *seriò* dicta, nec *ingenii lusum* redolent. Similiter ea quæ minùs sapienter (*T.* 2, *p.* 234) effutit *Leibnitzius*. « Nous avons déjà montré, inquit, que cette source (celle du mal) *se trouve dans les formes ou idées des possibles;* car elle doit être *éternelle*, et la matière ne l'est pas. Or, Dieu ayant fait toute réalité positive qui n'est pas éternelle, il auroit fait la source du mal, si elle ne consistoit pas dans la possibilité des choses ou des formes, *seule chose que Dieu n'a point faite, puisqu'il n'est point auteur de son propre entendement.* »

Observandum tamen celeberrimum auctorem non adeò principiis stare, quin aliquandò, ut jam dixi, ab eis deflectat. Sic (2.ᵉ *part. p.* 15, 16) : « Il manque souvent, inquit, aux créatures le moyen de se donner la volonté qu'on devroit avoir ; même il leur manque souvent la volonté de se servir des moyens qui donnent indirectement une bonne volonté, dont j'ai déjà parlé plus d'une fois. Il faut avouer ce défaut, et il faut même reconnoître que Dieu *en auroit peut-être pu exempter les créatures,* puisque rien n'empêche, ce semble, qu'il n'y en ait

« dont la nature soit *d'avoir toujours* une bonne volonté. Mais « je répons qu'il n'est pas nécessaire, et *qu'il n'a point été faisable*, que toutes les créatures raisonnables eussent une si grande « perfection qui les approchât tant de la divinité. »

Quis non aures tinnire arbitretur, cùm eundem philosophum audit dicentem : (*p.* 21) « Dieu, dit-on, pouvoit donner le bonheur à tous; il le pouvoit donner promptement et facilement, « et sans se faire aucune incommodité; car il peut tout. Mais « le doit-il ? puisqu'il ne le fait point, c'est une marque *qu'il* « *le devoit* faire tout autrement. »

Hoc est nodum secare, non solvere. Factum dicis, profectò rectè, sapienter factum. Sed, quî rectè ? rationem quæro, non intelligens. Facto respondes ! siccine philosophus ?

Pari ratione (*ibid.*) : « Dieu n'en manque pas (de capacité ou « de bonne volonté); Il pourroit faire le bien que nous souhaiterions, il le veut même, en le prenant détaché : mais *il ne* « *doit point* le faire préférablement à d'autres biens plus grands « *qui s'y opposent.* »

Quàm abjectus de Ente supremo et sentiendi et loquendi modus !

« Au reste on n'a aucun sujet de se plaindre de ce qu'on ne « parvient ordinairement au salut que par bien des souffrances, « et en portant la croix de J. C.; les maux servent à rendre les « élus imitateurs de leur maître, et à augmenter leur bonheur. »

Pia et solida parænesis (*et* 2.ᵉ *part. p.* 148), in disputatione philosophicâ haud expectanda, sed quæ mysterium supponens, velum Dei operationi impositum nedùm auferat, nequidem sublevat, et auctoris systema funditùs diruit.

Idem dicendum de eo quod ait auctor (*T.* 1, 1.ᵉ *part. p.* 149) : « et afin que nous n'ayions point sujet de nous glorifier, il faut

« que nous ignorions les raisons du choix de Dieu : aussi sont-
« elles trop variées pour tomber sous notre connoissance ; et il se
« peut que Dieu montre quelquefois la puissance de sa grâce,
« en surmontant la plus opiniâtre résistance, afin que personne
« n'ait sujet de se désespérer, comme personne n'en doit avoir
« de se flatter. Et il semble que S. Paul a eu cette pensée, se
« proposant à cet égard en exemple : Dieu, dit-il, m'a fait misé-
« ricorde, pour donner un grand exemple de sa patience. »

Quæ si auctor in memoriam revocasset, *Laurentii Vallæi Dialogum de libero arbitrio*, contrà Boetium, supplere non tentasset (*T.* 2, *p.* 256-261); multò minùs *Baylii*, acuto, solerti, erudito ingenio, nec non indomitâ ratiocinandi vi prædititi, longa et præstantia loca, cum debili, mancâ et jejunâ refutatione retulisset. Unum hìc proferam.

« Par le sentiment clair et net que nous avons de notre existence,
« inquit BAYLIUS (*Réponses aux questions d'un provincial*,
BAYLE. « *T.* 3 (1706), *p.* 761-765. — LEIBNITZ, *Théodic. T.* 2, 3.e *part.*
« *p.* 172-175), nous ne discernons pas si nous existons par nous-
« mêmes, ou si nous tenons d'un autre ce que nous sommes ; nous
« ne discernons cela que par la voie des réflexions, c'est-à-dire,
« qu'en méditant sur l'impuissance où nous sommes de nous
« conserver autant que nous voudrions, et de nous délivrer de
« la dépendance des êtres qui nous environnent, etc. Il est même
« sûr que les Payens [il faut dire la même chose des *Sociniens*,
« puisqu'ils nient la création] ne sont jamais venus à la con-
« noissance de ce dogme véritable, que nous avons été faits de rien,
« et que nous sommes tirés du néant à chaque moment de
« notre vie. Ils ont donc cru faussement que tout ce qu'il y a
« de substances dans l'univers existent par elles-mêmes, et qu'elles
« ne peuvent jamais être anéanties, et qu'ainsi elles ne dépendent

« d'aucune autre chose qu'à l'égard de leurs modifications, sujettes « à être détruites par l'action d'une cause externe. Cette erreur « ne vient-elle pas de ce que nous ne sentons point l'action créa- « trice qui nous conserve, et que nous sentons seulement que « nous existons, que nous le sentons, dis-je, d'une manière qui « nous tiendroit éternellement dans l'ignorance de la cause de « notre être, si d'autres lumières ne nous secouroient.

« Disons aussi que le sentiment clair et net que nous avons « des actes de notre volonté, ne nous peut pas faire discerner si « nous nous les donnons nous-mêmes, ou si nous les recevons « de la même cause qui nous donne l'existence. Il faut recourir « à la réflexion, ou à la méditation, afin de faire ce discernement. « Or je mets en fait que par des méditations purement philoso- « phiques on ne peut jamais parvenir à une certitude bien fondée « que nous sommes la cause efficiente de nos volitions; car toute « personne qui examinera bien les choses, connoîtra évidemment « que, si nous n'étions qu'un sujet passif à l'égard de la volonté, « nous aurions les mêmes sentimens d'expérience que nous avons « lorsque nous croyons être libres. Supposez, par plaisir, que « Dieu ait réglé de telle sorte les lois de l'union de l'ame et du « corps, que toutes les modalités de l'ame, sans en excepter au- « cune, soient liées nécessairement entre elles avec l'interposition « des modalités du cerveau, vous comprendrez qu'il ne nous « arrivera que ce que nous éprouvons. Il y aura dans notre ame « la même suite de pensées, depuis la perception des objets des « sens, qui est sa première démarche, jusqu'aux volitions les « plus fixes, qui sont sa dernière démarche. Il y aura dans cette « suite le sentiment des idées, celui des affirmations, celui des « irrésolutions, celui des velléités, et celui des volitions. Car, « soit que l'acte de vouloir nous soit imprimé par une cause

« extérieure, soit que nous le produisions nous-mêmes, il sera « également vrai que nous voulons, et que nous sentons que « nous voulons; et, comme cette cause extérieure peut mêler « autant de plaisir qu'elle veut dans la volition qu'elle nous im- « prime, nous pourrons sentir quelquefois que les actes de notre « volonté nous plaisent infiniment, et qu'ils nous mènent selon « la pente de nos plus fortes inclinations. Nous ne sentirons « point de contrainte : vous savez la maxime, *voluntas non potest « cogi.* Ne comprenez-vous pas clairement qu'une girouette, à qui « l'on imprimeroit toujours tout à la fois [en sorte pourtant que « la priorité de nature, ou, si l'on veut même, une priorité d'ins- « tant réel conviendroit au désir de se mouvoir] le mouvement « vers un certain point de l'horizon, et l'envie de se tourner de « ce côté-là, seroit persuadée qu'elle se mouvroit d'elle-même pour « exécuter les désirs qu'elle formeroit? Je suppose qu'elle ne sauroit « point qu'il y eût des vents, ni qu'une cause extérieure fît chan- « ger tout à la fois et sa situation et ses désirs. Nous voilà na- « turellement dans cet état : nous ne savons point si une cause « invisible nous fait passer successivement d'une pensée à une « autre. Il est donc naturel que les hommes se persuadent qu'ils « se déterminent eux-mêmes : mais il reste à examiner s'ils se « trompent en cela comme en une infinité d'autres choses qu'ils « affirment par une espèce d'instinct, et sans avoir employé les « méditations métaphysiques.

« Puis donc qu'il y a deux hypothèses sur ce qui se passe dans « l'homme, l'une qu'il n'est qu'un sujet passif, l'autre qu'il a des « vertus actives, on ne peut raisonnablement préférer la seconde « à la première, pendant qu'on ne peut alléguer que des preuves « de sentiment; car nous sentirions avec une égale force que nous « voulons ceci ou cela, soit que toutes nos volitions fussent im-

« primées à notre ame par une cause extérieure et invisible, soit
« que nous les formassions nous-mêmes.

Ad hæc observat summus *Leibnitzius* (*lib. cit. p.* 174, 175) :
« Il y a ici des raisonnemens fort beaux, qui ont de la force contre **Leibnitz.**
« les systèmes ordinaires ; mais ils cessent par rapport au système
« de *l'harmonie préétablie*, qui nous mène plus loin que nous
« ne pouvions aller auparavant. »

Sic plerumque fatur cujuslibet systematis auctor. Difficultatibus cedunt hucusque prolatæ opiniones. Illis ejus sola respondet, eas solvit; et omnia de industriâ denegandi, impugnandi (*p.* 212) reus arguitur, etiam mentis imbecillitate donatur (*id. p.* 178, 190), qui fulgenti veritati renuit acquiescere. Magnum, Hercule ! crimen, insignis temeritas, ædificium tanto labore structum, cujus omnes partes, aptè connexæ, harmonicè sibi correspondent (*p.* 212), labefactare, uno ictu evertere, diruere!

« M. *Bayle* met en fait, addit philosophus, *que par des mé-*
« *ditations purement philosophiques on ne peut jamais parve-*
« *nir à une certitude fondée, que nous sommes la cause effi-*
« *ciente de nos volitions :* mais c'est un point que je ne lui
« accorde pas; car l'établissement de ce système montre indubi-
« tablement que, dans le cours de la nature, chaque substance
« est la cause unique de ses actions, »

Ostendit, id est, supponit, at nullo modo probat, demonstrat.

« et qu'elle est exempte de toute influence physique de toute
« autre substance,

Hic agitur de operatione corporis, objectorum externorum, in animam (*p.* 316).

« excepté le concours ordinaire de Dieu. »

In Deo, philosophicè, non est *ordinarii* et *extraordinarii* distinctio. Omnia, ut voluit, ab æterno sicut in præsenti ordinata,

eodem, ei simili, modo peraguntur. Mens humana constantem istam, statam, uniformem operationum seriem comprehendere non valens, quo minùs sæpè percellitur, extraordinarium nuncupat; cùm in supremo Agente omne sit unum et idem.

« Et c'est ce système, inquit *Leibnitzius*, qui fait voir que notre « *spontanéité* est vraie, et non pas seulement apparente, comme « M. WITTICHIUS l'avoit cru. M. BAYLE soutient aussi par les « mêmes raisons (*Rép. aux quest.* etc. *ch.* 170; *p.* 1132-1135), que « s'il y avoit un *fatum astrologicum*, il ne détruiroit point la « liberté; et je le lui accorderois, si elle ne consistoit que dans « une spontanéité apparente. ».

Spontaneitas, est *spontaneitas vera*, cùm τὸ spontè nisi facto apparente cognosci non possit.

At verò dilecti systematis nimiùm plenus summus alioqui philosophus se eadem ac adversarios protrudere non advertit.

Verbi gratiâ non videt acerrimo vir ingenio, suam *harmoniam* à *causis occasionalibus* realiter non differre. Ens æternum nihil successivè operatur; ens omnipotens, per se agens, nullâ externâ causâ determinatur : cùm ergò Deus animi motûs occasione motum in corpore producere dicitur, et *vice versâ*, loquendi modus est; unâ, æternâ, semper præsenti actione, et quod in corpore et quod in animâ apparet, *concomitanter* et separatim, nullâ præviâ aut ad tempus *occasionali* ratione inductus, de se, quoniam itâ vult, efficit. In supremo, summè perfecto ente, simul seorsim, *prædefinitè* occasionaliter, eodem modo diverso agere, corporis et animæ *machinas*, sit verbo venia! sibi invicem respondentes, ab initio ordinare, vel successim, uti res se habere videtur, unum est et idem. Errat similiter LEIBNITZIUS, nec sanè quod ad *moralem* approbatorem habuisset ARNALDUM, ad quem scribit 14 jan. 1688 (*Arnald. Op. T.* 5, *p.* 199) : « Si je trouve un jour

« assez de loisir, je veux achever mes méditations sur la *carac-* « *téristique générale,* ou manière du calcul universel, qui doit « servir dans les autres sciences comme dans les mathématiques. « J'en ai déjà de beaux essais. J'ai les définitions, axiomes, théo- « rèmes, et problèmes fort remarquables de la coïncidence de « la détermination [ou de *unico*] de la similitude, de la relation « en général, de la puissance ou cause de la substance; et par- « tout je procède par lettres, d'une manière précise et rigoureuse, « comme dans l'algèbre ou dans les nombres.

« Si on poursuivoit cette méthode, il y auroit moyen de finir « bien des controverses et disputes, en se disant, comptons. »

Rarum profectò mathematici delirii specimen. Sic dicendo, *numeremus*, omnia in Galliâ susque deque, pedes ad caput, caput ad pedes lata. [1]

« On en pourroit encore donner des *essais en morale.*

Hoc tentârunt *Leibnitzii* simiæ, materialistæ philosophi. Hominis affectus, nunquàm planè cognitos, rationis lumen, affectionum motu semper turbidum, rerum, temporum, locorum, morum perpetuam varietatem : hæc omnia, quemadmodùm materiæ partes, numerorum unitates, *data* supponere; et indè *litterarum* ope, ut in *algebrâ*, supputare rationem, quæ dementia!

« Et j'en ai déjà dans la jurisprudence. Aussi ne sais-je point « d'auteurs dont le style approche davantage de celui des géo-

---

1. Exemplum sit *nova Era*, in se incerta, imperfecta, intricata, vetus Galliæ cum reliquâ Europâ conjunctionis, etiam relligionis vinculum revellens, et arduas in chronologiâ, historiâ, ut in vitâ communi creans difficultates. Hac de re legi potest opusculum cui titulus : *Considérations critiques sur la nouvelle Ere, sous la forme d'un discours supposé tenu à la tribune du Conseil des Cinq-cens; suivies de l'extrait d'un mémoire de l'astronome* Delambre *sur les moyens de trouver les années sextiles du nouveau calendrier, par* J. B. Viénot-Vaublanc. *Par. an* 9 (1801), *p.* 18, 20, 23, 24, 27, 32, 43, 45.

« mètres, que celui des jurisconsultes anciens, dont les fragmens
« sont dans les digestes. Dans les matières conjecturales on pourra
« au moins déterminer ce qui doit être jugé le plus probable et le
« plus sûr, *ex datis* (similiter, characterum algebricorum ope).

Si ludere licet in re gravi, RABELAISII judicem *Bridoye* hìc adducam, lites *tesserarum jactu* dirimentem. [1]

Longius esset profundam et arduam LEIBNITZII cum CLARCKIO de *extensione, tempore* et *motu* disputationem referre. Hæc tria, prior philosophus meras rei ad rem rationes [2] (nihil in se) esse contendit, laboriosè probat, et, dùm aliquid, quod ingenio perspicaci arridere potest, se proferre, quæstioni lumen affundere arbitratur, reverà, caligine tantummodò caliginem pellit.

CLARKE. II. Ea est de LEIBNITZII systemate, viri, cui nullus par in rebus metaphysicis, summi CLARKII, sententia; qui quidem *extensionem, tempus* et *motum, substantias* non dicit, sed tamen realiter, absolutè, ut *proprietates, quantitates*, existere. [3]

Philosophi omnes, ut jam observavi, qui de primis rerum principiis agunt, adversariorum suorum hypotheses haud multo nisu evertunt; contrariam autem suam ipsorum sententiam non pari successu statuunt. *Cartesius, Newtonus; impulsio, attractio; plenum vacuum* impugnantur : brevi impugnator ipse, alio prælio victus, è solo quod occupabat depellitur.

Undè CLARKIUS, *tempus* quidem, *motum, spatium* non esse *meras* rationes, sed *quid reale*, à substantiis quas spectant diver-

---

1. *Les Œuvres de M. Fr. Rabelais, doct. en médecine* (1588), *liv.* 3, *ch.* 39-41, *p.* 173-184.

2. LEIBNITZ; *Epistol. ed. Kortholt, T.* 2 (1735); *epistol.* 14, *ad Jacob.* THOMASIUM, *p.* 137, 138-142.

3. Vide super illâ quæstione etc. *quinque* LEIBNITZII *scripta*, et *quinque Clarkii responsiones, recueil de Desmaiz, T.* 1, *p.* 30, 40, 41, 59, 68, 69, 72, 73, 76, 77, 80, 81, 98, 99, 103, 136, 172, *not. p.* 181, 220, 225.

sum, istius autem *quid* naturam sibi incognitam dicens, rei convenientiori modo responderet.

Sic etiam, in *litteris ad doctum virum Cantabrigensem*, suam de libertate opinionem, scilicet[1] *physicam varia agendi potestatem, esse in Deo et in homine essentiam libertatis*, exponit, explicat philosophus anglus; nihil verò, quo difficultas, nempè, quâ ratione à creaturâ *imperfectâ*, quæ *perfectionem* nec à Deo recepit, nec sibi ipsa dare potuit, de eo quod *imperfectè* fecit ratio reposci queat, solvi posset, suppeditat.

Semper, his in terris, tenebris involuta remanebunt, quidquid ad eas removendas acerrima ingenia moliantur, rerum principia; quibus Entis supremi attributa et entis secundarii liberum arbitrium, scilicet, operum causa, merces, delictorum pœna, malorum physicorum sensus, includuntur.

III. Campum subit novus athleta, eodem apparatu et pari exitu, vir acri sanè et acuto ingenio, COLLINS, qui,[2] dùm *necessitatis* causam orat, equidem hominem non esse agens liberum omnimodè ad agendum, vel non agendum, ad diversa, etiam opposita, eo sensu quem clar. *Clarkius* tuetur, strenuè et quasi insuperabiliter evincit: cùm autem eundem esse *agens necessarium* statuit, et difficultates ex actionum merito et societatis politiâ ortas solvere autumat, *necessitatem moralem* à physicâ distinguens, *voluntarium* sufficere statuens, adversarii telis inerme corpus objicit. COLLINS.

Nec lucidiùs *entis liberi* essentiam exponit laudatus *Clarkius*, in suis ad COLLINSII *disquisitiones philosophicas de hominis*

---

1. *Rec. de Desmaiz. T. I*, *p.* 240.

2. *Recherches philosophiques sur la liberté*; *recueil de Desmaiz. T.* 1, *p.* 268, 277, 341, 346, 347.

libertate observationibus, ubi [1] dictatoriè magis quàm philosophicè pronunciat, *agens*, quod motûs inchoandi potestatem habet, non posse propriè esse *necessarium*; non rationibus, argumentis, abstractis notionibus, voluptate vel dolore, passivis perceptionibus, uti ait [2], verè ad actum *determinari*; bilancem, quæ intelligens supposita, quâ parte pondus eam trahit, sentit, et istum motum approbat [3], non esse verum *agens*, quoniam *entis liberi* vera definitio est : *ens po estate agendi, æquè ac alterius actionem recipiendi, præditum; necessitatem moralem*, verè et philosophicè loquendo, nullatenùs esse necessitatem [4]; quod verum videtur admittere, quod falsum rejicere, non esse actiones [5], quamvis *voluntas*, modò ultimam intellectûs perceptionem aut *approbationem*, modò *primum facultatis sese moventis* actum significet; Deum ei, qui liber non meretur, pœnam nisi injustè infligere non posse [6]; Dei *judicium* infallibile, seu ejus præscientiam, de veritatibus contingentibus, earum naturam non mutare, eas non reddere necessarias [7] : quod fatendum; etenim non ideò res *necessariæ*, quia Deus eas prævidit, præscivit [8]; sed, ut ab æterno certæ, ab æterno decretæ, decretas prænoscit, *necessariæ* seu ineluctabiles erunt dicendæ : tandem, præscientia in Deo quâ ratione nihil rerum contingentiæ detrahat, dùm se fusiùs explicasse ait in suis *Discours sur l'existence et les attributs de Dieu*; ubi tamen [9],

1. *Remarques sur un livre intitulé : Recherches philosophiques sur la liberté de l'homme, lib. cit. p.* 375.
2. *Lib. cit. p.* 381, 383.
3. *Id. p.* 387.
4. *Ibid.*
5. *Id. p.* 396.
6. *Id. p.* 423.
7. *Id. p.* 419.
8. Clarcke; *Traités de l'existence de Dieu* etc., *T. I, chap. II, p.* 188-194. — *Remarq.* etc. *lib. cit. p.* 419, 420.
9. *Traités de l'existence de Dieu*, etc., *T. I, p.* 189.

j'avoue, inquit, *qu'il n'est pas possible d'expliquer comment Dieu peut prévoir les choses futures, à moins de supposer une chaîne de causes nécessaires :* et mirum quàm levibus argumentis Dei præscientiam, mali originem explicare, et istarum veritatum certitudinem cum libertate hominis conciliare contendat [1]. Ea omnia pari jure asseri vel negari possunt, nisi aliundè probentur, quod magnus philosophus non facit, cùm res istæ in quæstione versentur; et, si supposita tantùm traduntur, verba dare sit, obscurum per obscurius explicare.

At verò in disceptationibus, præsertim metaphysicis, locum habet illud poetæ :

Quandoque bonus dormitat Homerus.

Juxtà altissimas præstantis ingenii cogitationes jacent infimi conceptus, vix rudi, saltem communi menti tribuendi. Profectò sapientem Clarkium [2], quemadmodùm homo aut angelus acutâ mentis vi pollens, ex alterius hominis caractere et circumstantiis quid acturus sit, faciliùs, certiùs, quàm quilibet alius, prænoscere potest; sic à Deo summè scio, perfecto, tantò magis actus, res contingentes prævidendas, quasi ex abundanti dicere, Dei attributa audaci manu ponderare [3], portentosum videbitur.

Nova *congruismi* species, inverecunda de supremo omnium

1. *Id. p.* 191-197.

2. *Id. p.* 189, 190.

3. „ Car supposé que ces deux choses (*la prascience* et la *liberté*) fussent réellement incompatibles, et que l'une des deux dût être anéantie, qui ne voit que „ l'introduction d'un *destin* absolu et universel, le tombeau et l'extinction entière „ de la religion et de la morale, *feroit une brèche à la gloire de Dieu bien plus considérable que ne feroit la négation de sa prascience*, qui dans cette supposition seroit „ impossible et contradictoire? en ce cas un homme qui nieroit la *prascience* de „ Dieu ne lui raviroit pourtant pas sa *toute-science*, de même qu'en niant qu'il „ ait le pouvoir de faire des choses contradictoires, on ne lui ôte pas pour cela „ sa *toute puissance. Traités de l'exist.* etc., *T.* 1, *p.* 190, 191.

dominatore sententia, quæ primam causam, Creatorem ad humilem creaturæ modum dejicit, quamque in opere philosophico, theologico, invenire, monstrum apparebit.

Liberè, at non asperè summorum philosophorum opiniones reprehendo. Nemo, in nullo genere, omnibus numeris absolutus. *Non* ergò, ut rectè observat CICERO [1], *tam auctoritates in disputando quàm rationis momenta quærenda sunt.*

KING. Operi Guillelmi KING, episcopi Derensis, quod inscribitur *de origine mali* (Londini 1702), aliquandiù immorabor. Etsi auctorem laudibus extollat *Leibnitzius*, nihil in quatuor primis capitibus, quæ de malo physico tractant, cui philosophicè responderi nequeat. Convenientia, inconvenientia, ad rationis humanæ normam, affert *Derensis episcopus*, quæ, ubi de summo, omnipotenti, sapientissimo opifice agitur, in argumentum adduci non possunt. Idem *optismo* favet [2], quod ad rerum statum à Deo electum: forsitan indè *Leibnitzii* præconium; et quidquid hujus philosophi systemati, æquè Britanni episcopi opinioni opponitur [3].

---

1. CICERO, *de nat. Deorum*, *lib.* 1, *ed. interpret. d'Oliv. T.* 1, *p.* 168.

2. KING; *de Origine mali* (1704), *cap.* 4, *sect.* 9, *p.* 108-117.

3. Operis *de origine mali* vide in *Jacq.* BERNARD (*Nouvell. de la Républ. des lettr.* 1703, 5 *mai*, *art.* 5, *p.* 554-578, *juin. art.* 1, *p.* 603-635) compendium summâ curâ elaboratum: examen verè criticum, acri et profundâ mente factum, præcipuorum istius compendii capitum, quæ malum physicum, dolorem, malum morale, culpam, peccatum, ejus permissionem, pœnas ei addictas, falsam libertatis à Britanno præsule datam definitionem spectant, in BAYLII *rép. aux quest. d'un provinc. T.* 2 (1706), *ch.* 74-92, *p.* 76-241: tùm istud examen annunciatum cum auctoris, eò quòd epitome tantùm, non ipsum librum legisset, reprehensione (BERNARD, *lib. cit.* 1705, *novembr. p.* 591-593). Idem repetit doctus *diariarius* (1706, *janv. p.* 56-74), quædam quoque, examinis loco, redarguens. Sed mirum! quàm debili et fortè ineptâ contrà adeò valentem adversarium manu! Ultimum denique BAYLII responsum (*lib. cit. T.* 5, *ch.* 20-26, *p.* 260-352), ubi eadem, novo colore, acutus et vehemens philosophus proponit et versat argumenta, quibus *Guillelmi* KING opiniones, et à diario *Bernard* earum quasi *apologia*, rationis

Duo tamen in *Guillelmi* King opere attentione digna observabimus : nempè assertionem à *Leibnitzio* acriter impugnatam[1], scilicet,[2] *nihil illi* (*Deo*) *in creatis antè electionem aut bonum aut malum est; appetitum nullum habet, qui rerum extrà se fruitione satietur. Absolutè ergò* INDIFFERENS *est ad omnia* EXTERNA, *nec juvari aut lædi ab aliquo potest. Quid igitur voluntatem ejus ad agendum determinet?* NIHIL *certè* EXTRA *se; ipse ergò se determinat, et sibi quasi appetitum eligendo facit. Factâ enim electione, non minore studio et diligentiâ, quod elegit, efficaciter procurare conabitur, quàm si appetitu naturali et necessario ad conandum incitaretur; et quæ ad electa obtinenda faciant, pro bonis habebit, quæ verò obsint, pro malis.*

[3] *Voluntas divina* CAUSA *bonitatis in creatis est, et, ut ferè omnes agnoscunt, ab eâ pendent. Res enim creatæ totum quod sunt à voluntate divinâ habent. Nec aliud possunt esse, quàm quod voluit .... in se nec bonæ nec malæ concipi poterant, cùm nihil antè actum voluntatis divinæ fuissent ....* Bonitas *ergò rerum à* CONGRUENTIA *voluntati divinæ determinanda est, non verò* ILLA *a* CONGRUENTI *aut bonitate rerum.*

[4] *Audiendi igitur non sunt, qui* Deum *res eligere volunt quia bonæ sunt : quasi bonum et majus bonum, quod in rebus percipit, voluntatem ejus determinaret ....*

[5] *Non igitur ex* BONITATE *rerum determinatur electio divina, sed ex electione bonitas et convenientia in rebus oriuntur, et id*

---

humanæ in hac materiâ imbecillitate invincibiliter astructâ, funditùs evertuntur. Vide et *Journ. de Leipsic.* 1704, *juin, p.* 274; *Leibnitz, Theodic. T.* 2, *p.* 293-344.

1. *Théodic. remarq. sur le livre de l'orig. du mal, p.* 324, 325.
2. King; *Lib. cit. cap.* 5, *sect.* 1, *subsect.* 4, *p.* 154, 155. *N.° II* (1.°).
3. *Id. p.* 155, 156, *N.° III*, 2°.
4. *Id. p.* 156, *N.° IV*, 3°.
5. *Id. p.* 166, *N.° XVII.*

illis optimum, quod electioni divinæ congruit, quâ eas id esse voluit, quod sunt. Ex his satis ut opinor patet, DEUM *ejusmodi agens esse, cui res eâ ratione solâ placent, quia eliguntur.*

Indè duæ eliciuntur propositiones. 1.° Rerum *bonitas* metaphysica, physica, moralis, quæcunque sit, à Deo est.

2.° Quidquid Deus agit, non *à se,* independenter, antè voluntatem, determinationem primi entis, bonum est : proindè Deus operatur quoniam ità vult; et indè solùm, quod facit bonum est; non quia aliquid, quod in se bonum est, eligit.

Duæ istæ propositiones primo aspectu rerum bonitatis essentiæ[1] in se adversari videri possunt : attentè consideratæ, fundamentum, quidquid contrà deblaterent Creatorem creaturæ assimilantes philosophi, cui vera et sola rerum *bonitas* innititur, subministrant. Ens supremum, et *veritas, bonitas essentialis,* sunt unum et idem : Deus à suis *attributis* non distinguitur; et nihil nec temporis nec *naturæ prioritate* antè eum supponi potest. Voluntas Dei et essentia rerum invicem permutantur. Vult ergò quod essentialiter bonum, et illud essentialiter, quoniam vult, bonum est. Nullâ re externâ, ratione EXTRA se, ad actum ferri potest; cùm totus in se per se, perfectus, absolutus, integer, nullo deficiens, sit et dici debeat. Homo, ens *partiale,* propositam normam, ideam, regulam veri et æqui sibi oblatam, consulit, sequitur, in agendo ab externo dirigitur[2]. Idea illa *particularis* essentialis ideæ portio est, quam Deus, seipsum intuens, intuetur.

Res ergò veræ et bonæ reipsà sunt, quia Deus eas scit, vult veras, bonas; non autem Deus eas scit aut vult veras, bonas,

---

1. BAYLE; *Rép. aux quest.* etc. *T.* 2, *ch.* 89, *p.* 202-207.

2. *Guill.* KING aliter sentit : *lib. cit. subsect.* 5, *p.* 167, 168, etc.

quoniam in se, cùm in se nihil sint, et priùs ab actione Dei sunt veræ et bonæ.

Fatendum simul, re altiùs penetratâ, de purâ *verborum quæstione* hìc propriè agi: cùm utrinque absoluta Dei, et à quolibet *extrà* independens operatio Entis supremi agnoscatur. È naturali ad mentem humanam et ejus agendi modum ratione, respectu, incautè considerato, oritur differentia. Deum omni superemimentem, nulli conferendum libenter, apertè confitemur; quod tamen, quin operationes ejus tacitè ex ingenio nostro metiamur, ex naturâ nostrâ fingamus, non impedit.

Hæc consideratio auctoris opinionibus applicanda, quibus hominem *principii hujus electionis sibi placentis participem esse*, id est, *convenientiam et bonitatem in rebus volendo efficere* [1]; *felicitatem in electionibus esse ostenditur* [2] : *quomodò concilientur electiones pravæ cum potentiâ et bonitate divinâ* [3]: *cur Deus agentia libera creaverit .... sine agentibus liberis totus mundus machina mera fuisset .... nihil in se potens .... opificium Dei totum ne unam actionem ex se elicere potuisset, sed totum in se stupidum et brutum .... quantùm mundus sic constructus deficeret à præsenti, non opus est* (inquit) *dicere, nec quàm ineptus et Deo auctore indignus ..... majora sunt mala naturalia quàm naturalia .... satius est quosdam aliquandò peccare, et molestiam ex conscientiâ peccati pati, quàm omnes in omnibus semper timere, fluctuare, et sollicitos esse, imò plerumque ab omni actione cessare* [4]: *cur Deus non interponat omnipotentiam suam, et cùm opus sit, voluntatem ab electione pravâ coerceat (nempè plura et graviora mala rerum universitati obventura ex*

1. *Lib. cit. subsect.* 5, *p.* 167-184.
2. *Id. sect.* 2, *p.* 185-190.
3. *Id. sect.* 5, *p.* 198.
4. King; *lib. cit. cap.* 5, *sect.* 5, *subsect.* 2, *p.* 202, 203, 207, 216.

ejusmodi interpositione quàm ex liberi arbitrii abusu); difficultatem verò, quomodò contingentia rerum cum præscientiâ divinâ consentiat, aggredi auctor hujus loci esse non ducit; libellum enim integrum, inquit, *exigeret*[1] *: cur Deus alibi hominem non transferat, ubi nihil occurreret, quo ad malè agendum sollicitaretur*[2] *: Deum è malis minimum semper eligere*[3] *: permissum est hominibus libero arbitrio malè uti : estque necessarium; ut* Deus *id, aut majus incommodum toleraret; et quidquid de pœnis infligendis dicitur*[4].

Nihil in cogitationibus, expositionibus, responsis Derensis episcopi, nisi humano modo, agendi creaturæ rationabilis mori consentaneum, ex accidentibus, ex convenientibus desumptum. Res, quæstio *de mali origine*, Dei attributorum cum libero hominis arbitrio conciliatione, et justâ mercedis aut pœnæ retributione; non in se, independenter à consequentibus, tractatur, elucidatur.

Quò autem auctoris ratiocinandi modus cognoscatur, hæc lubet apponere. « *Ut quod*, inquit,[5] *sentio dicam, ausim audacter sed cum reverentiâ effari*, Deum *nec infinitè* potentem, *nec* bonum *fuisse, si nihil, quod malum dicimus, potuisset. Sunt enim quædam possibilia, quæ inter se minimè consistunt, imò impugnant, et se mutuò destruunt, id est, mala sunt sibi invicem; si Deus nihil horum efficere posset, quomodò infinitè potens foret, cùm omnia possibilia non potuerit?* (Eo modo quo turrim simul quadratam et rotundam efficere non potest.) *Nec minùs injuriosum, noluisse; sic enim potentia frustrà fuisset, nec aliquid*

---

1. King; *lib. cit. sect.* 5, *subsect.* 1, 2, *p.* 198-217; *subsect.* 3, *p.* 217-238.
2. *Id. subsect.* 5, *p.* 239, 240.
3. *Id. subsect.* 7, *p.* 256, 257.
4. *Id. appendix de legibus divinis, sect.* 1-3, *p.* 261-281.
5. *Lib. cit. cap.* 5, *sect.* 5, *subsect.* 7, *N.° X*, *p.* 257, 258.

unquàm effecisset; cùm nullum sit bonum simplex, et malis omnibus liberatum, præter DEUM.

Rectè omninò. Sed quarè pœna infligitur, si aliter fieri nequit. *Si igitur bonitas divina negasset rebus creatis* ESSE SUUM (homini liberum arbitrium etiam cum abusu) *propter mala adhærentia, invidisse reverà censeretur, eò quòd nulli nisi sibi* ESSE *indulsisset.*

Quàm abjecta et irreverenda de Deo loquendi ratio!

Et dùm noluerit aliquid mali, rejecisset omne bonum.

Videat, qui potest, consequentiam, saltem necessariam.

Evanescit ergò herculeum hoc argumentum, quo freti Epicurei numen sustulere, et Manichæi malum posuerunt.

Silentio numen adorari, quàm paradoxis argumentis ejus operationum, solitis et novis difficultatibus obnoxiarum, defensionem præbere, doctum et prudenti studio ardentem episcopum magis decebat.

Huic de *mali origine* disceptationi, viri omni exceptione majoris, ARNALDI, sententiâ, celebriorum aliquot aliorum philosophorum intermiscens, addens opiniones, finem imponam. ARNAULD.

Summi istius theologi æquè ac philosophi nomine in memoriam revocatur PORTUS REGIUS, labanti in Galliâ relligioni datum à divinâ providentiâ fulcimentum.

Illic, spretis mundi illecebris, opibus, honoribus, etiam ingenii, dotum famâ, duro et continuo, in victu, vestitu, cubitu, somno, silentio, sub directore pietate et humani cordis cognitione insigni, D. SINGLIN, pœnitentiæ habitu, assiduâ librorum divinorum, Patrum Ecclesiæ, conciliorum lectione, ac rerum spiritualium meditatione, pauperum curâ, etiam adolescentum institutione, primorum Ecclesiæ temporum vitam, libero animi motu, nullis votis astricti, corrupto, stupenti, frendenti sæculo PORT ROYAL.

offerebant, seorsim, congregatìm, pro officii genere, degentes, è quibuscunque, etiam eminentissimis, nobilissimis conditionibus, statibus orti SOLITARII.

Illic, cùm perpetuæ Entis supremi adorationi, tùm puellarum educationi et pauperum levamento deditæ, angelico et perenni vocum concentu Deum celebrantes, humili, puro, pœnitenti corde et corpore, ardentibus votis, precibus, cœlestes in terram gratias, sonti mundo miserationem, veniam accientes Deo sacratæ VIRGINES.

Illic præstantes cœlesti doctrinâ et pietate, nec minùs mundi scientiarum periti viri (ARNAULD, NICOLE, LEMAITRE DE SACY, LANCELOT, TILLEMONT, LE TOURNEUX, PASCAL), duce primùm celebri Abbate S. CYRAN, in eo toti ut grassantes contrà morum doctrinam, famosæ nimis SOCIETATIS et ejus asseclarum ope errores profligarent, pretiosaque *gratiæ per se efficacis, prædestinationis gratuitæ, gratuiti Dei auxilii ad opus bonum necessarii, amoris Dei dominantis ad obtinendam peccatorum veniam requisiti, denique supremi et absoluti Creatoris in creaturam dominii, dogmata, novorum Pelagianorum* audaciâ impugnata, *novi Augustini*, operibus, gallicè aut latinè accuratè, eleganter scriptis, strenuè et solidè assererent [1].

Inter quos, ut in S. BENEDICTI doctâ, eruditâ, piâ familiâ; MABILLONIUS et MONTEFALCONIUS, primas tenent ARNALDUS et NICOLIUS, *duæ olivæ* et *duo candelabra in conspectu Domini terræ stantes* [2]; et præ omnibus magnus ARNALDUS, per *tres et*

---

1. Hanc genuinorum Europæ *Saniasian* descriptionem libenter legent docti *Saniasan*, *Brahmanes* Indi, qui Deo unicè, domitis sensibus, adhærentem, supremi Entis consortio frui posse, quemcunque vestitum gerat, autumant.

2. οὗτοι εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶσαι. APOCALYPS. XI, 4.

quinquaginta annos indefesso labore et invicto animo, potentem, doctam, ingenii dotibus, non autem solùm necessario veritatis amore præditam debellans *sodalitatem* [1], uti et sectas contrà Ecclesiam rebellatrices, ac ingeniorum alioqui sublimium, sed è recto tramite deflexorum perniciosas opiniones.

Hujus generis erat *Mallebranchii*, summi philosophi at minimè theologi, nullo modo eruditi, novum systema *de naturâ et gratiâ*: cujus basis est, 1.° actio Dei *generalis*; 2.° *optimismus* in se, 3.° et præsertim quoad *media* [2]. MALLE-BRANCHE.

Contrà quod operis *perfectionem majorem* mediorum, viarum, majori simplicitati, omnium judicio præferendam ARNALDUS censet [3]: prætereà, 1.° falsum esse Deum, *in ordine naturæ*, non agere nisi ut causam universalem; 2.° in creatione mundi, Deum, non *viis simplicioribus*, sed infinità potentià per *voluntates particulares*, nullis causis occasionalibus voluntates ejus generales determinantibus, operatum; 3.° in conservatione mundi corporei, voluntatibus *particularibus*, sicut et *generalibus*, actum edere; 4.° in *ordine naturæ*, Deum, in rebus quæ voluntatibus liberis determinantur, *voluntatibus particularibus* uti [4]: quod cùm scripturà, tùm ratione humanà asseri affirmat.

Ut autem cognoscatur quid de *rationis* auxilio in hac materià censeat profundus æquè ac sapiens philosophus, ejus verba proferamus. « Si nous n'avions, inquit ARNALDUS [5], d'autre lumière « pour juger de la conduite de Dieu dans le monde que la *foi-* « *blesse de notre raison*, chacun auroit plus de droit de se la

1. LEIBNITZ; *Théodic. T.* 1, *Préf. p. XL.*
2. *Oeuvr. de M.* ARNAULD, *T.* 39 (1781); *Réflex. philosophiq. et théologiq. sur le nouv. système de la nat. et de la grâce; liv.* 1, *ch.* 1, *p.* 179, 181, 182.
3. *Ibid. p.* 182.
4. *Id. p.* 185.
5. *Ibid. ch.* 11, *p.* 264.

« figurer *telle qu'il voudroit*, selon ses imaginations et ses pensées.
« Mais Dieu se connoît infiniment mieux que nous ne pouvons
« le connoître, et il a daigné parler aux hommes, tant par les
« anciennes traditions, que par les écritures divines. C'est donc
« *de lui* que nous devons apprendre quelle est la manière dont
« il gouverne ce qu'il a créé » ....

Et inferiùs : « [1] Rien n'est plus digne de Dieu, et ne remplit
« davantage l'idée que nous avons de l'Être infiniment sage, qui
« n'a pas seulement créé l'univers, mais en est aussi le souve-
« rain administrateur, que la manière dont il fait servir à l'exé-
« cution de ses desseins tout ce qui se fait dans le monde, même
« par les agens libres : mais aussi *rien n'est plus difficile à con-
« cevoir*, et c'est la difficulté d'accorder *cette partie de la pro-
« vidence avec la liberté des créatures intelligentes*, qui la fait
« rejeter par les impies, en même temps que toutes les person-
« nes raisonnables reconnoissent qu'*on la doit croire et l'adorer*,
« *quoiqu'on ne la puisse comprendre.*

DESCARTES. « M. DESCARTES, addit ARNALDUS, nous en a donné un bel
« exemple. Sachant, d'une part, dit-il [2], que nous sommes libres,

---

1. *Réflex. philosophiq. et théologiq. etc. liv.* 1, *ch.* 15, *p.* 303, 304.

2. En ipsum insignis philosophi textum, quem summatim ARNALDUS refert :
„ Mais à cause que ce que nous avons depuis connu de Dieu nous assure que
„ sa puissance est si grande que nous ferions un crime de penser que nous
„ eussions jamais été capables de faire aucune chose qu'il ne l'eût auparavant or-
„ donnée, nous pourrions aisément nous embarrasser en des difficultés très-grandes
„ si nous entreprenions d'accorder la liberté de notre volonté avec ses ordon-
„ nances, et si nous tâchions de comprendre, c'est-à-dire, d'embrasser, et com-
„ me limiter avec notre entendement, toute l'étendue de notre libre arbitre et
„ l'ordre de la providence éternelle.

„ Au lieu que nous n'aurons point du tout de peine à nous en délivrer si
„ nous remarquons que notre pensée est finie, et que la toute-puissance de Dieu,

« par le sentiment intérieur que nous avons de notre liberté; et « ne pouvant douter, de l'autre, quand on connoît Dieu, qu'il ne « se fait rien dans le monde qu'il n'ait ordonné, nous nous embar- « rasserions en des difficultés insurmontables, si nous entrepre- « nions d'accorder la liberté de notre volonté avec ses ordonnances; « parce qu'il faudroit pour cela que nous pussions comprendre, « c'est-à-dire, embrasser et comme limiter avec notre entende- « ment, l'étendue de notre liberté et celle de l'ordre de la provi- « dence éternelle, qui, étant infinie, *ne sauroit être* comprise « par une intelligence finie. »

Huic, nec mirum, consonat *paraphrasis,* sic eam referens vocat LEIBNITZIUS [1], *Cartesii* doctrinæ, quam præbet celeb. *Cartesianus* REGIS. « La plupart des philosophes, inquit [2], sont tombés « en erreur, en ce que les uns, ne pouvant comprendre le rap- « port qui est entre les actions libres et la providence de Dieu,

---

„ par laquelle il a non-seulement connu de toute éternité ce qui est ou ce qui „ peut être, mais il l'a aussi voulu, est infinie. Ce qui fait que nous avons bien „ assez d'intelligence pour connoître clairement et distinctement que cette puissance „ est en Dieu, mais que nous n'en avons pas assez pour comprendre tellement „ son étendue, que nous puissions savoir comment elle laisse les actions des „ hommes entièrement libres et indéterminées; et que d'autre côté nous sommes „ aussi tellement assurés de la liberté et de l'indifférence qui est en nous, qu'il „ n'y a rien que nous connoissions plus clairement, de façon que la toute-puis- „ sance de Dieu ne nous doit point empêcher de la croire; car nous aurions tort „ de douter de ce que nous apercevons intérieurement et que nous savons par „ expérience être en nous, parce que nous ne comprenons pas bien autre chose „ que nous savons être incompréhensible de sa nature. *Les principes de la philoso-* „ *phie, écrits en latin par René* DESCARTES, *et traduits en françois par un de ses amis* „ (1647), *part.* 1, *N.os* 40, 41, *p.* 27, 28. “

1. *Théodic. T.* 2, 3.e *part. p.* 169.

2. REGIS; *système de philosoph.* (1690) *T.* 1, *métaphys. liv.* 2, *part.* 2. *ch.* 22, *p.* 248. Hæc verba *la plupart* .... *impiété* ... in textu, locum citatum terminant.

« ont nié que Dieu fût la cause efficiente première des actions « du libre arbitre, ce qui est un sacrilége; et les autres, ne pouvant concevoir le rapport qui est entre l'efficacité de Dieu et « les actions libres, ont nié que l'homme fût doué de liberté, « ce qui est une impiété. Le milieu qu'on trouve entre ces deux « extrémités, est de dire que, quand nous ne pourrions pas *com-*
N. 425. « *prendre* tous les rapports qui sont entre la liberté et la providence de Dieu, nous ne laisserions pas d'être obligés à reconnoître que nous sommes *libres* et *dépendans* de Dieu; parce « que ces deux vérités sont également connues, l'une par l'expérience, et l'autre par la raison, et que la prudence ne veut pas « qu'on abandonne des vérités dont on est assuré, *parce qu'on ne* « *peut pas concevoir tous les rapports* qu'elles ont avec d'autres « vérités qu'on connoît.

« M. Bayle, addit Leibnitzius, y remarque fort bien à la « marge, *que ces expressions de M. Regis n'indiquent point* « *que nous connoissions des rapports entre les actions de* « *l'homme et la providence de Dieu, qui nous paroissent incom-* « *patibles avec la liberté.* Il ajoute que ce sont des expressions « ménagées, qui affoiblissent l'état de la question. *Les auteurs* « *supposent* (dit-il) *que la difficulté vient uniquement de ce* « *qu'il nous manque des lumières; au lieu qu'ils devroient* « *dire qu'elle vient principalement des lumières que nous avons,* « *et que nous ne pouvons accorder* [1] [au sentiment de M. *Bayle*] « *avec nos mystères.*

Maximi ergò in eo concordant philosophi, licet in consequentibus dissentiant, ut libertatem humanam cum summo Dei domi-

1. Vide totum *Paulicianorum* articulum, in *Baylii dictionnar. histor. critic.* (1730), *T.* 3, præsertim, *p.* 634 et M.

nio, omnipotenti actione, rationis lumine conciliari non posse, apertè profiteantur.

Rursùs ad **Arnaldum**. Magnus ille philosophus Deum extrà ARNAULDI se, quia simpliciter voluit, non ut indè ei honor veniret, sibi solum absolutè sufficientem, operatum esse, invictè probat [1].

Idem opinionem *Mallebranchii*, summi philosophi, sed, ut jam observatum, nec theologi, nec eruditi, aliàs etiam sibi contradicentis [2], qui temerè, in gratiæ ad salutem necessariæ distributione, Dei *voluntatem generalem*, Christi, quem, ut hominem non omnibus intentum esse, non omnia cognoscere posse supponit, *voluntatibus particularibus* determinari; prædestinationem ex iis simpliciter, non Dei ipsius *voluntatibus particularibus* ortam [3], indèque salutem vel damnationem exsurgere (mirum sanè hoc in casu pœnas locum habere posse!): istam opinionem, ut inverecundam, abjectam æquè ac rationi contrariam, utpotè gratiarum partitionem fato potiùs quàm consilio tribuentem, sugillat; istumque ordinem et ejus effectus, cum Apostolo et Patribus, ad peccatum originale refert : ubi sapientem videre est philosophum solo supernaturali lumine, non autem rationis vi, difficultates quæstionem illam obsidentes, solvi posse, expressè declarantem.

« S. Augustin, » inquit **Arnaldus**, contrà *Mallebranchium* disserens [4], « a été bien éloigné d'avoir cru que les jugemens de Dieu « ne sont impénétrables qu'en ce que *nous n'en saurions con-* « *noître le détail*. Car que veut-on dire par ce détail ? en a-t-il « jamais été question? non certainement. Ce Saint n'a jamais

1. *Oper. T.* 39, *Réflex. philos. et théolog.* etc. *lib.* 2, *ch.* 2, 3, *p.* 438-440.
2. *Id. ch.* 8, *p.* 468-489.
3. *Id. ch.* 14, *p.* 507-715.
4. *Id. lib.* 2, *ch.* 11, *p.* 493.

« eu la pensée de restreindre à ce détail l'impénétrabilité des jugemens de Dieu ; mais il déclare expressément qu'ils sont impénétrables, parce *qu'ils n'en sont pas moins justes pour nous être inconnus :* parce que *c'est un profond abyme, qu'on ne peut sonder sans se mettre au hasard de tomber dans le précipice :* parce qu'*on ne peut sans témérité* vouloir expliquer ce que Dieu a voulu *tenir caché ;* et qu'il suffit que nous sachions *que sa volonté ne sauroit être que juste :* parce que *l'on ne doit pas demander raison d'une chose dont on ne sauroit trouver de raison :* parce que, *le sage connoissant que c'est un mystère profond et caché, l'ignorance de l'imprudent consiste en ce qu'il ne connoît pas seulement qu'il est profond, et que c'est ce qui a été cause que plusieurs, ayant voulu rendre raison de cette profondeur incompréhensible, sont tombés en des imaginations vaines, et en des opinions pleines d'erreur et d'égarement.* »

BAYLE. Quibus relatis rectè omninò et sapienter subjungit BAYLIUS [1] : « Voilà, dans le vrai, où aboutissent, comme autant de lignes, tous les points de la dispute de M. *Bayle* sur l'origine du mal, ou sur ce qui a suivi la chute du premier homme. Tout ce que Dieu a permis ou décrété à cet égard, est conforme à toutes ses perfections infinies : mais, la raison en étant cachée dans les profondeurs impénétrables de l'Être souverainement parfait, tous ne la sauroient découvrir. Il nous doit suffire que le fait nous ait été révélé. La (ad paginam 682 revocat) raison, la philosophie nous montrent après cela par leurs axiomes les plus évidens, que nous ne saurions tenir une conduite plus juste, que d'acquiescer, sans les comprendre, aux

1. *Rép. aux quest.* etc. *T.* 3 (1706), *p.* 996, 997.

« mystères que Dieu nous a révélés. C'est ce que M. *Bayle* « expose, déclare et répète en cent occasions : et, si vous y prenez « garde, vous verrez facilement qu'il y a plus de dispute de mots « que de dispute réelle entre M. *Jaquelot* et lui; car la meilleure « réponse que *Jaquelot* ait faite, a été de dire que nous som- « mes trop ignorans pour juger de la conduite de Dieu. »

Pergit ARNALDUS. [1] « Mais, inquit, ce que je trouve de plus « dangereux dans cet article (*P. Mallebranchii*), est l'opposition « qu'on y fait entre ceux qui se rendent à la raison et à l'écri- « ture, et ceux qui se soumettent à l'autorité d'un Père, c'est-à- « dire, S. Augustin (sur la prédestination, la grâce). Il n'y a ARNAULD. « ni justesse, ni vérité dans cette opposition. Ceux qui se sou- « mettent à l'autorité de S. Augustin, ensuite de l'approbation « que lui a donnée l'Église, ne s'en soumettent pas moins à « l'écriture et à la raison éclairée par la foi; car, pour la raison « corrompue, et abandonnée aux ténèbres que le péché a répan- « dues dans nos ames à l'égard des choses de Dieu, *ils font très- « bien de la récuser* pour juge dans ces matières, *qui ne sont « pas de son ressort.* » ...... « [2] Quelle témérité c'est de vou- « loir réformer par *la raison seule,* dans une matière aussi *élevée « au-dessus de la raison* qu'est la conduite de Dieu dans l'ordre « de la grâce, ce que les plus grands hommes, les plus spiri- « tuels et les plus pieux, en ont pensé depuis tant de siècles! »...

« [3] Il seroit dangereux d'établir cette fausse règle, qu'une con- « duite ou une manière d'agir n'a pu être celle de Dieu, parce « que la *raison humaine* juge qu'une autre est plus digne de la « sagesse de Dieu. »

1. *Réflex. etc. lib.* 2, *ch.* 22, *p.* 564, *III Remarq.*
2. *Id. VI Remarq. p.* 567.
3. *Id. ch.* 26, *p.* 597.

Infrà [1], de reali humanitatis Christi potestate loquens, « Est-
« ce qu'il faudra toujours, inquit, avertir les hommes, *qui ne*
« *sont que ténèbres et aveuglement à l'égard des choses divines,*
« que ce n'est pas à leur ignoranee à mettre des bornes à la toute-
« puissance de Dieu? contentons-nous de raisonner sur ce qui
« ne passe pas la *capacité* de notre esprit. »

Et tandem opus profundâ, accuratâ, instanti ratiocinatione innixum, quo malè conceptum et salebrosum *Mallebranchii* systema de *naturâ et gratiâ,* profligat, ad nihilum redigit, concludens,
« Voilà, inquit eximius theologus [2], tout ce que j'avois à dire
« pour la 2.e partie de ce 3.e livre, dans laquelle je m'étois en-
« gagé de faire voir que tout ce que l'auteur dit pour résoudre
« les difficultés qui se trouvent dans la distribution de la grâce,
« qu'il s'est imaginé être insurmontables, à moins qu'on ne recon-
« noisse que J. C. en est la cause occasionnelle, n'est que *con-*
« *tradiction* et *erreur.*

« N'a-t-il point (*Mallebranchius*) sujet de craindre, que ce ne
« soit une punition de la témérité qu'il a eue de prétendre qu'il
« pourroit faire taire les libertins, en entreprenant de pénétrer
« *par sa foible raison* les impénétrables jugemens de Dieu,
« dont S. Paul a voulu que nous adorassions la profondeur in-
« compréhensible ? C'est ce qui est arrivé et qui arrivera toujours
« à ceux qui ont eu, ou qui auront à l'avenir, une semblable
« présomption; car ce que dit S. Augustin sera toujours vrai :
« [3] *multi de illo profundo quærentes reddere rationem, in*
« *fabulas vanitatis abierunt.* Il y a bien des gens qui ont tâché

1. *Réflex. etc. lib.* 3, *ch.* 2, *p.* 666.

2. *Id. lib.* 2, *ch.* 20, *p.* 843, 844.

3. S. Augustini *Op. serm.* 7, *de verbis Apostoli; edit. Benedictin. T.* 5 (1683), *serm.* 165, *col.* 799, *N.*o 6.

« de rendre raison de la profondeur des jugemens de Dieu : « pourquoi la grâce est donnée à l'un et non pas à l'autre; pour- « quoi de deux enfans Dieu fait baptiser l'un et laisse mourir « l'autre sans baptême; pourquoi il donne la persévérance à tels « et tels d'entre les justes, et ne la donne pas à d'autres ; pour- « quoi il y a encore tant de peuples à qui l'évangile n'a pas été « prêché? Mais tout ce qu'ils ont gagné par leurs recherches pré- « somptueuses, a été de s'égarer en de vaines et d'extravagantes « fables.

« L'auteur du système en est un grand exemple, et jamais hom- « me ne mérita mieux qu'on lui adressât ce que le même saint « dit, en un autre endroit, aux *chercheurs de raisons*, qui « s'imaginent pouvoir comprendre ce que S. Paul nous assure ne « pouvoir être compris. [1] *Quæris tu rationem, ego expavesco* « *altitudinem. Tu rationare, ego miror. Tu disputa, ego credam.* « *Altitudinem video, ad profundum non pervenio.* (Vous cher- « chez des raisons où l'Apôtre n'en a point trouvé. Mais pour « moi, je demeure effrayé de ce qui l'a effrayé lui-même. Je vous « laisse donc raisonner; mais pour moi je crois. Je vois un pro- « fond abyme ; mais je n'arrive pas jusqu'à en voir le fond.) Ajou- « terai-je ce que ce Père ajoute, qui est encore plus terrible : *Si* « *inscrutabilia scrutari venisti, et investigabilia investigare ve-* « *nisti, crede, nam periisti.* (Si vous entreprenez de pénétrer ce « qui est impénétrable et de comprendre ce qui est incompréhen- « sible, arrêtez-vous, et contentez-vous de croire; autrement « vous êtes perdu.) »

In alio opere, de mysteria cum *notionibus naturalibus* conciliandi

1. *Id. serm.* 27 (1687); *sermo* 43, *col.* 211-214 : *de fidei necessitate* agit hic sermo. At in eo non inveniuntur verba ab *Arnaldo relata*.

conatu : « Rien n'est plus dangereux, inquit ARNALDUS [1], que cette « présomption, et c'est ce qui a fait les hérétiques au regard de « toutes les vérités de la foi, qui sont au-dessus de la raison : « et rien, au contraire, n'est plus sûr, pour être inébranlablement « attaché à la foi de l'Église, au regard des mystères les plus dif- « ficiles à croire, que de s'en tenir uniquement à la révélation « de Dieu, proposée par l'Église, sans se mettre en peine si cela « se peut accorder avec la connoissance que nous avons des « choses naturelles. »

Sic ingenium sublime, firmum et verè *analyticum*, ardua et altissima mysteria scrutari, comprehendere, si in hominem id caderet, valens, rationis sibi relictæ, quod ad divina, imbecillitatem, eâ simpliciter utendi periculum clarè profitetur.

Ipsum etiam subobscurum, ea est mentis humanæ quæcunque sit infirmitas! ubi libertatis et meriti, cum gratiæ semper et invincibiliter efficacis dono et influxu, actione connexum [2], et Dei *immensitatis* naturam, exponere, explicare [3] nititur, difficultates non solvens, solummodò quid sentiendum, credendum sit statuens, opinionis adversæ *incoherentiâ*, falsitate monstratâ.

In hac temporum fæce, ubi priscos philosophos, ut novis auctoritatem conciliet, doctrinæ ad veram beatitatem ducentis præcones, ratio humana commendat : ubi Deum agnoscere magnum quid reputatur : ubi Christiana relligio non argumentis, quod difficile, sed insulsis dicteriis ab ignaris, idiotis detractoribus impugnatur ; et ejus defensores, unâ manu Entis supremi templum, solo æquatum, restituere satagunt, alterâ, eloquentibus, ut dicunt, destructoribus, minùs cautè thus imprudens adolere

1. ARNAULD; *Apologie pour les Catholiq.* 2.e *part.* (1682), *ch.* 5, *p.* 56, 57.
2. *Oeuvres* d'ARNAULD; *T.* 39, *lettr.* 7, *au* P. MALEBR. *p.* 101-115.
3. *Id. lettr.* 8, 9, *p.* 119-150-151.

non dubitant; magni **Arnaldi**, non minùs eruditi et profundi philosophi, quàm summi et accurati theologi, attento animo legendum opus eximium, quod inscribitur : *De la nécessité de la foi en J. C. pour être sauvé, où l'on examine si les payens et les philosophes qui ont eu la connoissance d'un Dieu, et qui ont moralement bien vécu, ont pu être sauvés sans la foi en J. C.* (1701.)

Dionis. Petavius, doctus, eruditus, licet aliquandò minùs certo judicio, et ubi *Generalis* jussa calamum non constringebant, sat accuratus theologus, duas quæstiones; primam [1] : *Quomodò cum futurorum contingentium præscientiá cohæreat libertas hominis;* alteram, de mali à Deo summè bono permissione [2], haud acri mentis acie, sed ut plurimùm veterum philosophorum ac SS. Patrum auctoritate tractaverat; de dono perseverantiæ agens, *ex quibus*, inquit [3] (verbis S. Augustini relatis), *utriusque doni perseverantiæ differentia illa conficitur, quod ejusmodi Adamo tributum est, quo voluntas ejus, sive possibilitas adjuvabatur, ut si vellet, perseverare posset; ut autem vellet, datum non est. Hoc est actus ipse constanter, invictèque volendi libero ejus arbitrio, quod valens et sanum erat, permissus est. At illud quod per Christi merita tribuitur donum, non solùm dat posse si velint; sed etiam velle quod possunt : et est tale, ut eo dato non nisi perseverantes sint : id est ut certò, et, quod in scholis vulgò dicitur,* INFALLIBILITER *perseverent : tametsi liberè gratiæ illi, donoque consentiant, non necessariò, sed* ITA UT DISSENTIRE POSSINT, SI VELINT. *Quod Tri-* Petau.

1. *Dion.* Petavii, *è S. J. theologicor. dogmat. T.* 1 (1644), *lib.* 4, *cap.* 7, *p* 271 - 277.
2. *Id. lib.* 6, *cap.* 6, *N.° V, XI*, *p.* 424, 428.
3. *Id. lib.* 9, *cap.* 7, *p.* 602, *N.° VI.*

dentina sciscit synodus : quamvis ut non dissentire velint eodem illo perseverantiæ dono perficitur.

Quod de secundo perseverantiæ dono ex *Augustino* colligit *Petavius,* verus est S. doctoris sensus, vera Ecclesiæ fides et doctrina; sed rationi humanæ impervia.

Similiter, qui attentè legerit optimum de libertate tractatum D. PETITPIED [1], eandem doctrinam doctè ac solidè stabilitam ibi, expositamque inveniet, nihil autem quod in se libertatem hominis cum actione, attributis Dei, quod ad meritum, pœnam præcipuè, in quo vera difficultas, concordare ostendat. Rectè ergo præstans, pius et prudens theologus, discussâ quæstione : *quomodò ratione nihili, defectûs (mali), cujus causa efficiens non est, voluntas rea sit;* « *mais pourquoi,* inquit [2], cette grâce de « l'amour qui justifie, qui remplit ce néant de la volonté, en quoi « j'ai fait voir, après S. *Augustin,* que consiste le pouvoir de « pécher; pourquoi, dis-je, cette grâce n'est-elle pas donnée « à tous? pourquoi est-elle donnée aux uns et non pas aux « autres? *C'est-là le mystère de la prédestination et de la* PETITPIED. « *grâce. Nous ne pouvons en sonder les profondeurs.* Mais soyons « bien persuadés qu'elle n'est due à personne, qu'elle est accor« dée par une miséricorde toute gratuite à ceux à qui elle est « accordée, et refusée par un jugement très-secret et très-juste » Quod judicium *secretissimum et justissimum* pœna sequitur,

---

1. PETITPIED; *Traité de la liberté, dans lequel, après avoir examiné la nature de la liberté et les caractères qui lui sont propres selon les différens états des êtres libres, on justifie* JANSENIUS *sur cette matière, et l'on concilie, selon les principes de cet auteur, la liberté de l'homme dans l'état présent avec la grâce de J. C. nécessaire pour toutes les actions de la piété chrétienne* (1753), *part.* 1, *art.* XXVII, *p.* 69, 71; *part.* 3, *art.* 3-4, *p.* 302, 316.

2. *Id. p.* 71.

quamvis absque gratiâ voluntatis *vacuum* impleri nequeat.
« à ceux à qui elle est refusée. *Nemo venit nisi tractus,* dit S.
« AUGUSTIN [1]. *Quem trahat, et quem non trahat, quarè illum*
« *trahat, et illum non trahat, noli velle judicare, si non vis*
« *errare.* »

Pari ratione, acutus philosophus et studiosus ac diligens theologus BOURSIER, postquàm argutè [2], varias, et, ut ei videtur, solidas protulit rationes, cur homo malum, id est, nihilum, *non ens* faciens (propriè, *non agens*), pœnas mereatur; cùm nihil in se habeat, nisi quod Deus ipsi dat, et Deus ei quod actionem sine defectu redderet, non donet : « après tout, inquit [3], « qu'on trouve tant qu'on voudra de la difficulté dans cette matière; « mais qu'on examine si cette difficulté ne vient point de ce que « l'homme mesure la justice de Dieu sur une justice toute hu- « maine, et qu'il s'imagine que Dieu est obligé de traiter avec « la créature, comme une créature doit traiter avec une autre « .... On peut, sapienter addit, alléguer pour solution *l'incom-* « *préhensibilité* de la matière, et pour défense *le peu d'étendue* « *de notre esprit.* » BOURSIER.

Quæstionem aggrediendo de *hominis culpâ*, reatu (*du tort et de l'injustice de l'homme*), dixerat : [4] « cette difficulté, je l'avoue, « me trouble et m'épouvante, et il me semble que je succom- « berois sous son poids, si je ne considérois, 1.° qu'elle attaque

1. S. AUGUSTIN; *Op. T.* 3, *part.* 2 (1780), *in Joann. evangel. cap.* 6, *tractat.* 26, *col.* 401, 2.

2. BOURSIER; *De l'action de Dieu sur les créatures : traité dans lequel on prouve la prémotion physique par le raisonnement, et où l'on examine plusieurs questions qui ont rapport à la nature des esprits et à la grâce*, *T.* 2 (1713), 7 *sect.* 1.re *part. ch.* 18, *N.° III*, *p.* 257, 258.

3. *Id. N.° VII*, *p.* 264, 265.

4. *Id. ch.* 18, *N.° I*, *p.* 255, 256, *N.°* 11.

« directement la doctrine céleste qui nous est révélée dans les
« saintes écritures, et que S. Paul nous rapporte en ces termes:
« *vous me direz peut-être après cela, pourquoi Dieu se plaint-*
« *il de celui qui pèche? car qui est-ce qui résiste à sa volonté?*
« Or cet Apôtre, bien loin de la respecter, cette difficulté, et de s'y
« rendre, la rejette et la condamne avec toute la force et l'au-
« torité que lui donne l'esprit de Dieu ..... 2.° Que plus je
« passe et repasse sur les preuves de la prémotion physique,
« plus je les trouve *solides, fortes* et *démonstratives:* or ne seroit-
« ce point manquer de fidélité envers la raison souveraine qui
« éclaire tous les esprits, et qui leur demandera compte un jour
« de l'usage qu'ils auront fait de ces lumières, que de sacrifier
« des preuves évidentes à des difficultés obscures? »

Difficultas *obscura* dici non potest, quæ rationi humanæ, in *terminis* ipsis, contradictionem præbet,

« et d'abandonner lâchement une lumière présente aux incer-
« titudes et aux ténèbres d'une raison foible et languissante? »

Optimè. Sed eadem ratio, *debilis, languens* in argumentis et probationibus, ut *pollens, vigens, vivida, demonstrativa* aliundè adhibetur.

« Tenons donc ces deux vérités, et que Dieu promeut l'homme
« qui pèche, et que l'homme qui pèche, a véritablement tort. »

Duas illas veritates libenter agnosco, *fide* ductus; *ratione,* homini naturaliter insitâ, nullo modo: contraria infirmo ingenio offerunt.

« Comme il est dans les mathématiques des grandeurs incom-
« mensurables, c'est-à-dire, dont on ne peut assortir exactement
« l'étendue, ni trouver la commune mesure; il est aussi des véri-
« tés, surtout celles qui regardent des termes aussi différens
« que le sont Dieu et notre ame, qui sont *incommensurables*

« *par rapport à nous*, parce que Dieu nous a caché la mesure « commune qui nous en découvriroit la proportion et le rapport. « Suivons la règle que nous nous sommes prescrite, de ne point « prétendre, ni pénétrer tout dans ces matières profondes, « ni rejeter tout ce que nous ne pénétrons pas : au contraire, « de trouver des difficultés impénétrables où l'écriture et les Pères « en ont reconnu, c'est un des plus évidens caractères de vérité.[1] « Ces réflexions me rassurent, et je pourrois en demeurer là. »

Doctissimi auctoris opus magis mihi arrideret, si reipsà verè *ulteriùs* progrederetur.

« Cependant essayons de *raisonner* encore sur la difficulté pro« posée, dans le dessein, non pas d'en démêler tous les détours, « mais au moins d'en rompre l'effort, et de me persuader que, « si je ne puis sonder les profondeurs des voies dans lesquelles « je marche, au moins je puis y marcher en sûreté, sans crain« dre les égaremens et les précipices. »

De re *ratiocinari*, quæ rationis captum longè superat, ad locum est excelsius, scalà cum hoc loco haud proportionem habente, ascendere : temeritas casum adducit. Quod si non explorato difficultatis anfractu homo in viâ remanet, nec ejus *conatum*, *vim*, *rumpit*, nec, falso lumine præeunte, tutè, securè, nihil *erroris*, *præcipitiorum* reformidans, potest incedere.

« Le mérite de la bonne action, inquit auctor[2], est un être, « c'est un bien, c'est la bonté de l'action et sa perfection. On a « donc raison de reconnoître que nos mérites viennent de Dieu, « puisqu'il est la première source de tous les biens : au lieu que « la faute d'une action, son défaut, son démérite, est formelle-

---

1. Boursier; *de l'action de Dieu etc. N.° VII*, *p.* 265.
2. *Id. N.° III*, *p.* 257, 258.

« ment une privation, un *néant*. Il ne faut donc point le faire
« retomber sur Dieu, qui n'en est pas l'auteur. »

Nec proindè in hominem, cùm *nihilum* causam, agens habere nequeat : agere et non agere sunt pugnantia,

« En effet, on fait remonter vers Dieu le mérite de la créa-
« ture, parce que, si l'on demande la raison pourquoi la créa-
« ture a un tel mérite, on doit à la vérité répondre que c'est
« qu'elle l'a operé librement. Mais si l'on demande une raison
« encore supérieure, l'on doit répondre que c'est que Dieu lui
« a donné la grâce de le faire, et l'a operé en elle.

« Au lieu que, si l'on demande pourquoi la créature a une telle
« action défectueuse,

Quod deficit in actione causam non habet, cùm nulla sit nihili causa.

« l'on doit répondre que c'est qu'elle l'a operée ainsi : mais on
« ne peut ajouter que c'est parce que Dieu ne lui a pas donné
« ce qui auroit rempli ce défaut. »

Nec *hac ratione,* quasi causa mobilis, agens, operata dici potest, sed quasi *deficiens,* si, absque Deo, *defectum vacuum* ex se *implere* absolutè nequivit.

« Car comme le non-être n'a point de raison, et que l'on
« auroit tort de dire, telle créature n'existe pas, parce que Dieu
« ne lui a pas donné l'existence, mais qu'il faut reconnoître qu'elle
« n'existe pas, parce qu'elle n'existe pas [ce qu'on a expliqué
« ailleurs];

Causa quæ agere potest, aut debet, et non agit, vera causa est non existentiæ, sed causa *deficiens, negativa.*

« de même le défaut et la dépravation dans la nature n'a point
« de raison au-delà de la créature ;

Rationem, causam positivam;

« et l'on doit dire, cette volonté créée n'a pas voulu un acte
« qui eût telle perfection, parce qu'elle n'a pas voulu un acte qui
« eût telle perfection .... »

Quòd si, divino motu privata, voluntas aliter, ex se, velle non poterat, actionis defectus, *vacuum*, nihilum, istius motûs *privationi*, ut causæ negativæ, rectè attribui et potest, et debet.

« Mais, pour revenir, la punition qu'on mérite en péchant,
« on la mérite à cause de la malice du péché. Comme donc la
« malice du péché consiste dans la privation et dans le défaut,

Privatio, nihilum, non existit : ergò malitia non est, multò minùs pœnâ digna.

« et que la volonté est cause première et souveraine en ce genre;

Nulla, sæpiùs dictum est, nihili causa. Ergò *in hoc genere* voluntas, facultas *positiva*, causa *prima* et *suprema* esse nequit.

« il s'ensuit que c'est sur la volonté seule que doit tomber cette
« punition,

Sequitur voluntatem *nihili*, id est, *non causam*, nullâ pœnâ posse affici.

« et que ne pouvant rejeter sur d'autres que sur elle la raison
« du défaut qui se trouve en elle, elle doit aussi toute seule en
« porter la peine. »

Defectus, qui in voluntate reperitur, ex ejus entis naturâ ortus, ei nec tribui, cùm suæ ipsius naturæ causa non sit, cùm istam naturam aliundè acceperit, proindè nec pœnam mereri potest.

Ex paucis iis observationibus animadvertere est, quàm manca sit, quàm cassa, ubi de creaturæ ad Creatorem ratione quæstio, rationis vis, hominis perspicientia, solertia.

§. IV.

De imbecillitate humanæ rationis.

At verò rebus supernaturalibus, vel ad naturæ prima principia

pertinentibus, dignoscendis rationem humanam parem negare, et etiam cùm in naturalibus, tùm in vitæ communibus insufficientem prædicare, duo sunt prorsùs dissimilia.

Prius suprà asserui, perfectam Dei, ejus attributorum, rerum originis, primæ causæ, et tùm summi omnium opificis, tùm operum ipsius cum ipso rationis cognitionem, solo intelligentiæ nisu hominem assequi posse inficians : posterius astruere videtur HUETIUS, dùm ipsa cognitionis, scientiæ cujusvis organa, instrumenta, sub fictâ *Gallo-Liguri* philosophi personâ, impugnat, labefactat, destruit in opere post ejus mortem edito.

« Cur autem, inquit doctissimus Abricensis episcopus [1], scire « non possit homo an judicium, quod facit ex intuitu ideæ in « animo suo affictæ, consentiat cum re externâ ex quâ ducta « est idea hæc, rationes attulimus quamplures, et sunt in promptu. « Præcipua hæc est, quòd ideas rerum, judiciaque quæ ex eis « mens facit, ad res ipsas applicare non possumus, judiciorumque convenientiam cum rebus externis undè orta sunt, in quâ « veritas sita est, explorare. Quippè rerum formæ et species non « proximè ac nullo interjecto medio à rebus ipsis derivatæ, ad « mentem nostram appellunt, sed plurimis interpositis rebus, ut « suprà probatum est, ac sensibus per quos infringuntur et vitiantur. Non ulla autem patet alia ad animum via, per quam ideæ « rerum ad eum confluant.

[2] « Verùm hanc naturæ humanæ infirmitatem pro bonitate suâ « sumpsit Deus, concesso nobis inæstimabili *Fidei* dono, per « quod confirmatur titubans ratio, et in cognoscendis rebus omne « dubitationis medium emendatur. Nam cùm per *rationem*,

1. *Pet. Dan.* HUETII, *Episcopi Abricensis*, *de imbecillitate mentis humanæ libri tres* (1738), *lib.* 2, *N.° I*, *p.* 138, 139.

2. *Id. N.° II*, *p.* 139.

« exempli gratiâ, certissimè, clarissimèque scire non possim « ullane sint corpora, quænam sit mundi origo, aliaque hujus- « modi plurima; jam susceptâ fide dubitationes illæ evanescunt, « tanquàm ex oriente sole μορμολυκεῖα. »

Fides, de quâ hîc agitur, cœleste donum est[1], « quam iis largiri « amat Deus, qui neque nimiùm naturæ suæ viribus, neque ni- « mis arroganter rationis suæ solertiæ confidunt. » Res proindè supernaturales solummodò spectare potest, quamvis et iis quæ simplici ratione percipi possunt, auctor eam applicet;[2] adeò ut in omni re solam verisimilitudinem, quin et verisimilitudinis verisimilitudinem admittat. Nimirùm *interjecti medii*, sensuum per quos *formæ* et *species* ad *mentem appellunt*[3], dubia veracitas, sicut et animi et intellectûs humani obscura indoles. Ad omnia ergò, etiam naturalia, necessarium est illud eximium *Fidei* donum, deficientibus humanis viribus. Undè sequitur:

1.° Ex unâ parte, in rebus humanis absoluta *incertitudo*, dùm sensus soli cognitionis causæ affirmantur[4]; ex alterâ, quidquid in contrarium auctor asserat, puro cuncta niti fanatismo; *illuminato* quoque, ratione semotâ, *sibi videri*, se certò per *fidem* scire affirmante.

2.° Ipsam *fidem* esse impossibilem, cùm, secundùm Apostolum[5], *sit ex auditu, auditus autem per verbum Christi;* duobus sensibus per quos formæ et species rerum (proindè ipsa *fides specierum* medio, efformata) *infringuntur* et *vitiantur.*

3.° Falsum esse apostolicum illud effatum[6]: *rationabile sit*

1. *Pet. Dan.* Huetii, *Episcopi Abricensis, de imbecillitate mentis, etc. N.° VI, p.* 161, 162.
2. *Id. N.° II, p.* 141-143.
3. *Id. libr.* 1, *N.° III, p.* 24-40.
4. *Id. lib.* 2, *N.° III, p.* 144-155.
5. ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ. Rom. *X*, 17.
6. τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. Id. *XII*, 1.

obsequium vestrum, si ratione nulla firma, nec clara præcepto divino addi queat certitudo, probatio, persuasio.

Quàm longè, sæpiùs, à veritate discedunt, qui amplæ et tenaci memoriæ fisi, verba, facta, auctoritates, nullam consequentium, vel mentis imbecillitate, vel cautionis defectu, rationem habentes, congerunt! GROTIO, ejus amico PETAVIO, ut et HUETIO, summis eruditione et doctrinâ viris, idem exprobrari potest, vel oblivione sibi ipsis contradicendi, vel minùs certâ ingenii acie, quibusdam difficultatibus nimis immorandi aut etiam cedendi vitium.

Ratio et *Fides* duo cognitionis media, homini ab Ente supremo concessa, *utraque suo modo,* quantùm necesse est; et quod ad finem cùm naturalem, tùm supernaturalem, certa et indubitata: prima, in rebus supernaturalibus, ad secundam ducit[1]; secunda priori in naturalibus firmitatem addit. Neutri quidquam detrahere aut addere fas est. Eas, ut par est, creaturæ humili conditione servatâ, adhibere, Christiani æquè ac philosophi, res divinas et humanas attentè et sapienter meditantis, officium. Examinis laborem mens pigra aut imbellis reformidat: fidem dedignatur imperiosa sibique præfidens ratio. Hinc theologiæ et philosophiæ, his in terris, affectuum imperio et mentis caligine, dissidium perpetuum.

Prior fortè, ab hoste, saltem à rivali toties lacessita, victoriâ cecidisset, ni providâ summi omnium moderatoris ordinatione, ejus ad stringendum humani cœtûs vinculum, necessitas in dies exsurgeret : de quo Ciceronem optimè, ut semper, dicentem audiamus.

1. Vide DUGUET; *des Principes de la Foi chrétienne* (1736), 3 *Tom.* opus eximium, in quo è *miraculis* et *prophetiis* petitum, imprimis dilucidè, fusè, feliciter exponitur (*T.* 1, 3), explicatur argumentum.

Atque haud scio, inquit orator idem, philosophus et politicus[1], *an pietate adversùs Deos sublatâ, fides etiam, et societas humani generis, et una excellentissima virtus, justitia tollatur.*

Sic in istâ rerum universitate, testantibus cunctarum nationum monumentis, testante corporali et spirituali mundi statu, in unum et idem Entis supremi, omnium causæ et moderatoris, existentiam et cultum, unanimi et perpetuo consensu, quidquid Epicureæ matheseos vel chymiæ asseclæ et præcones effutiant, divina et humana conspirant.

Nunc ad *Oupnek'hat.*

Pag. 25, *lin.* 12, 13, 17 : *saniasi* cinerem cum seipso .... perlinit.

Praxis externæ, *cinereæ* perfrictionis, sensus allegoricus.

Pag. 26, *lin.* 9, *sandhaha.*

In *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 547 v. *sandhia*, rosarii preces manè recitatæ; *id.* 13 *Porb. fol.* 633 *v.* et *infrà*, N.° *CXXVIII*, *p.* 206.

Lin. 10, *bratha.* Samskreticè, *broute*, declarat. Indè, *bratha* poterunt esse declarationes, confessiones, vel *Bhrati*, mensura. *Infrà*, N.° *XCIX*, *p.* 44.

Lin. 23, *Mahadiw;* lege : *Maha diw;* et sic ubique.

OUPNEK'HAT 10.^{m}, HENS NAD.

N.° XCIII.

Pag. 27, *lin.* 2. HENSNAD, *lege :* HENS NAD; scilicet τȣ̃ *hens* (respirationis) sonus. Samskreticè, *Nadanam*, os, oris.

Lin. 9, *Mahadiw;* lege : *Maha diw.*

Lin. 16, 19, halitus, qui *hens* dictus ....*pram hens.*

---

1. CICERO; *de Nat. Deor. ed. et interpr. d'Oliv. T.* 1, *lib.* 1, *p.* 166.

Hens *pran* est, respiratio, halitus, *djiw âtma; pram hens,* magnus *pran, pram âtma:* in *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 559 *v.* anima in corpore.

N.° XCIV.

Pag. 28, *lin.* 11, *pag.* 29, *lin.* 2: Oportet quòd cum talo pedis....

Curiosus halitum per diversa *Tschekr,* spatia transeuntem, ex imo corpore aspirandi modus.

Pag. 29, *lin.* 4-13-25 : *oum* est ... *anahed* ... *adjpa* ... *pram âtma* fit.

Nomen *oum*, vocem *anahed* (*anahed schabd, suprà, T. I, N.° LXIX, p.* 321), et ipsam respirationem homo unum et idem sciens, *pram âtma* evadit.

Not. 1. Cujuslibet aspirationis et respirationis mensura, tempus.

Pag. 30, *lin.* 3-5, *p.* 31, *lin.* 11: Et si cor in vinculum .... cor *nilouferi* .... absolutus fit ....

Cor *nilouferi* octo folia, sicut *nenuphar* habere supponitur, (*suprà, T. I, N.° LXVIII, p.* 319); et cor, quod homo non subegit, in istis octo foliis circuit, varios affectus, habitus, dispositiones in homine producit : at verò cùm ex octo foliis egressum est, *djiw âtma τὸ anahed* audiens, in eâ voce destructus, *pram âtma* redditur.

Pag. 31, *lin.* 14; *pag.* 32, *lin.* 16, 21; *pag.* 34: Porrò cor ... *anahed* .... *djiw âtma* ... *nad* decem ... *selouk* ... signum (*miraculum*) τοῦ *nad* primi ....

Τοῦ *Oum* pronunciationem in nasalem sonum, quasi fremitum subobscurum, bombum desinere jam observavi. Sonus iste erit *anahed* velut materiale, cui longè superius *anahed schabd* (*T. I, N.° LXIX, p.* 321), qui *pram âtma* est. In corde, seu interiùs, in pectore, cordis ope sonum illum audiri, sed à *djiw âtma,* non

à sensibus, expressè declaratur. Hæc ergò omnia, quemadmodùm cordis *nilouferi* in *teria*, mundum divinitatis, entis, et *nad* ingressus, nec non *τȣ̃ djiw atma* in voce *anahed* destructio, spiritualiter ad animam referenda, corpore, sensibus, corde absolutè repressis, silentibus, et meditationis, pœnitentiæ vi, Entis supremi contemplatione, ei uni adhæsione, illi Enti immersione, cum eo *identificatione*, ad nihilum redactis.

Indum ad hunc devotionis, spiritualitatis gradum evectum, et, imaginatione, omni sensibili exuto, decem *τȣ̃ anahed nad* seu sonos se audire, et effectus iis productos sentire, arbitrari nihil mirum. In homine extrà naturam posito, cœlestes, divinas auras spiranti, quales in omnibus relligionibus reperiuntur, et divini alloquii gratià reipsà, uti putat, donato, mens et corpus peculiaribus motibus, impressionibus afficiuntur, quos, in hoc *Oupnek'hat*, cum ratione ad quemlibet sonum, descriptos, lectorem physicum et metaphysicum hìc invenire non pigebit.

In officii divini celebratione, quod *selouk* est, novem primi soni, voce vel instrumentorum ope, adhibentur. Decimo adhærere, in eo altè meditantem, *maschghoul*, manere, utpotè supernaturali, nubis fremitum, vocem ipsam universalem, *anahed schabd* reddente, et *τὸν maschghoul pram átma* efficiente, homini verè spirituali injungitur.

Lin. 23: *kantha .... campana.*

Samskreticè, *kantha douanihi*, genus instrumenti flabilis, quod vento personat. *Kanthaka va karanam*, aures tinnire.

Pag. 31, *lin.* 16: unus *djiw átma* audit.

Aliter sentiret auctor des *Leçons physiologistes sur l'Angle facial, données dans les écoles de médecine de Paris*, juxtà quem, si fides[1] diario, *Annal. philosoph. moral. et littér.* (XXI

1. Dixi, *si credere fas* est. Cauiè enim hoc opus, ut omnia *diaria*, legendum,

cah. an 9 [1800], *p.* 553, 554) adhibenda, l'ANGLE FACIAL *est la réunion de deux lignes, dont l'une part du front, et vient finir aux*

---

cujus auctor, cùm relligionem et sanam philosophiam contrà novorum Epicureorum impias et putidas delirationes, tùm destructam et legitimam Galliæ ecclesiam contrà *constitutionalem* intrusam et notham, acri, perito et felici zelo propugnat; sed non pari successu nec jure *Romanas*, ut aiunt, *prætensiones*, *ultramontanismo* nimiùm deditus, adversùs cleri Gallicani doctrinam, peculiariter anni 1682 *Declarationem*, inconcussum Gallicanæ, seu totius Ecclesiæ libertatum columen et fulcimentum, defendere, inconsideratè, cavillatoris modo, nec eruditè, nec theologicè, identidem aggreditur; aut famosam ac sinistram *promissionem*, in Gallià extortam, quæ quidem bona vi abrepta legitimè acquiri posse supponit *, haud illæsâ veritate ac *veracitate*, quoquo modo tueri satagit. Vide *Annal. philosophiq. an* 8, *VIII.*e *cah.* (*juln*, 1800), *p.* 503-514, *an* 9 (1801); *I.*er *cah. p.* 101; *IX.*e *cah. p.* 412-427; *X.*e *cah. p.* 466, 467 *et* 469; *XI.*e *cah. p.* 511; *XII.*e *cah. p.* 531-534, 538, 539. — *Fragmens de littérat. et de morale*, an 9 (1801), *p.* 27-38-43.

Ab omnis boni inimico, ut veritates quibus innititur Ecclesiæ regimen evertat, nihil non tentatum. Olim Galliæ quasi patrimonium, aliis regionibus Curiæ Romanæ serviliter subditis, dogmata illa habebantur. Ea, et Clerum Gallicanum, Universitates ac Parlamenta, acri et erudito zelo tueri officii sui duxisse, solemne. Nunc, in miserâ rerum cùm temporalium, tùm spiritualium confusione, novas seductioni, errori vires addit causa malorum, quibus oppressa gemit et longùm gemet Gallia, *prætensa* omnimodè *libertas*.

Notum est populum instabilem facilè in studia ferri contraria : heri nimia *libertas*; hodiè nimia *servitus*.

Monarchicum fingunt Christianæ societatis regimen, in quo *Papa*, episcopus Romæ, successor S. *Petri*, cui *soli*, ut eas aliis communicaret, claves regni cœlorum datæ fuerant, *missionem divinam*, ministerii pastoralis auctoritatem, quam

* « Les biens des émigrés sont *irrévocablement* acquis au profit de la République. « La Nation Française déclare qu'après une vente, légalement consommée, de biens « nationaux, *quelle qu'en soit l'origine*, l'acquéreur légitime ne peut en être dépos- « sédé, sauf aux tiers réclamans à être, *s'il y a lieu*, indemnisés par le trésor public. » *CONSTITUTION de la République française, an* 8, 22 *frimaire* (13 *décembr* 1799); *Tit. VII*, *art.* 93, 94.

dents supérieures; l'autre part de l'occiput, et vient horizontalement se terminer au même endroit que la première. L'angle

---

totam et integram à Christo accepit, in alios præsules, velut in rivos à se derivatos, effundit. Idem prærogativorum et characterum Ecclesiæ, qui ex eo in illam influunt, *fons principalis.*

Eo modo *solus* summus pontifex, propriè, *fontaliter*, Ecclesiæ supremus pastor, cui et oves et alii pastores à Christo commissi; cæteri, jure quidem divino, ut et Papa, episcopi, sed non eàdem ratione, erunt *meri delegati.*

Ecclesia magna *missio* est, in quâ *vicarios apostolicos* diversi gradûs, diversæ auctoritatis, curia Romana, corporis caput, constituit.

Magnum Lamam, aut Mekkæ Scheriffum, sit dicto venia, hic agnoscent viatores, minimè autem Ecclesiam, cujus Christus *solum* caput, cum diversi generis ministris, quorum primi *episcopi*, *soli* concilio generali Ecclesiam repræsentanti subditi, hac in terrâ ejus locum tenentibus. Vide libelli, cui titulus: *Instructions sur l'église, relativement aux principales erreurs qui règnent maintenant* (104 *pag.* in-8, 1800), clàm distributi, epitome in diario, NOUVELLES ECCLÉSIASTIQUES (*Utrecht*), 13 *févr.* 1801, Rheims, *p.* 13-16.

Sic, minutâ temporali coronâ, ampliorem, tremendo Dei judicio, spiritualem recuperârit, semper summè reverendus, at legitimæ auctoritatis (Primatûs) augendæ nimis studiosus Romanus Antistes; præsertim, si *novorum Concordatorum* Gallo-Romanorum lues, relligionis, scilicet, ecclesiasticæ pacis obtentu, reverà autem contrahentium partium commodi causâ, electiones longè repellens (quod tamen in ardenti humanorum affectuum, ignorantiâ vel falsâ scientiâ, partium studio motorum, conflictu, et propositâ justiore diœcesium *relativè* ad diversos Galliæ tractus (*départemens*) distributione, nunc fortè utilius), clerum Gallicanum pontificio influxui, cui lethaliter subjacebat, cogente politicâ potestate, rursùs subdit ac devincit. Vide Moniteur, 7 *vendém. an* 10, *p.* 24; Par. 6 *vend.* (28 *sept.* 1801); Id. 9 *vend. p.* 31, Par. 8 *vend.*

Hùc redit Evangelii Parabola: *Simile factum est regnum cœlorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cùm autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio tritici.* (ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου· καὶ ἀπῆλθεν.) *Matth.* XIII, 24, 25.

est plus ou moins aigu chez les divers animaux, et chez l'homme il est presque droit. Vous me demanderez ce que cela prouve, parce que vous ignorez encore l'art de tirer de vastes conséquences. Apprenez donc que plus cet angle est aigu, plus la face est longue, et que, plus la face est longue, plus le crâne est étroit, plus par conséquent le cerveau est petit : or, comme il est CLAIR *que, moins on a de cerveau, moins on a d'esprit, il est également évident que le nombre de degrés de l'*ANGLE FACIAL *est le nombre exact des degrés de l'intelligence.*

Risum teneatis, amici.

Pag. 32, *lin.* 9; *pak'haouadj*, lege : *pak'haoudj*; instrumentum musicum bellicum (*Mahabar.* 14 *Porb. fol.* 686 *r.*)

Pag. 34, *lin.* 3 : volitio puri (boni) et mali ....

Qui hoc modo in Ente supremo demergitur, in se ampliùs non existens, omne actionum vestigium obliterat, boni et mali volitionem adurit, illo Ente unicè occupatus, detentus, plenus, ipse *hasti* æternum effectus.

OUPNEK'HAT 11.um, SARB SAR.

N.° XCV.

Pag. 35, *lin.* 2 : *Sarb sar.*

Titulus iste potest significare : *omnis perfectio, omne condimentum (vel, omne caput). Suprà, T. I, N.° III, p.* 13; hujus *Oupnek'hat* nomen est *Antrtehe;* quod eundem sensum præbet. Samskreticè, *antarahitam*, infinitus.

Lin. 10-14, Magni præcedentes ... Tres divisiones ...

Tres istæ sectæ à rectâ viâ, seu cognitione τῦ *Brahm* aberrantes, quæ scilicet elementa, astra, ignem, solem, ventum (aerem) simul et animalia, homines, vegetabilia coluerunt, ad 4.um, 5.um et 7um, *infrà, N.° CX, p.* 95, 96 *et not.* memoratas, referri possunt.

At verò *magnos antiquos,* cognitionis et operis viam sedulò sequentes, sensuum repressores, ab hoc errore fuisse alienos expressè declaratur. Indè liquet veræ primi Entis agnitioni, adorationi posteriorem esse idololatriam, à sensibus, id est, eorum dominio ortam.

Pag. 36, *lin.* 13; *p.* 37, *lin.* 9, 10 : *Akt akt* .... apparens faciens omne .... *mokelan* τȣ extrà (*externis*) *est.*

Samskreticè *aktehe pyam,* levare, colligere, sumere, sumi.

Primæ omnium causæ imperio asserto, secundariorum entium actionem exponit *Oupnek'hat,* ab externis, quibus interna respondent, incipiendo.

Terra, sol, ignis terræ internus, athmosphera, aer, volatilia, pluvia, fruges, omnia, propter alimentum, undè cuncta in mundo nutriuntur, prioris *maschghouli*, scilicet *mokelan* externis, objectum.

Pag. 37, *lin.* 11-*ultimâ* : *Maschghouli* cum intrà corpus .... nutritionem obtinent.

Τȣ *maschghouli* internis *mokelan*, corpus, persona (corpus), undè nati, os, nasus, visus, quorum ratio ad externos *mokelan* datur, et ad nutritionem ex alimento, refertur, objectum sunt.

Pag. 38, *lin.* 1-19 : Proindè *akt*, quòd pruductum faciens omne est .... edulium, unius alterius sunt.

Tandem τȣ *akt* utriusque nova prodit ratio : cœlum, terra, ambo mundi, qui omnium productionis causa, comedens et comesum, unum alterius edulium sunt; et homo, cui hæc probè intellecta, eâdem donatur qualitate, uti et *super* utrumque mundum victoriâ.

Homo è patre nascitur terræ frugibus nutrito, ipse iisdem vescitur : eo mortuo, corpus in cinerem, terram redactum, frugibus alendis inservit, in eas transit : et sic rursùs novum redit

corpus, iisdem elementis sibi invicem cum qualitatibus contrariis succedentibus, compositum, semper vincens et victum, edens et estum. Is est naturæ, ordine continuo viventis et morientis, circulus, quo omnia ultimò in primum ens, unde orta, resolvuntur.

N.° XCVI.

Pag 39, *lin.* 2, 18 : Figura totius mundi ... *maschghoul* fiant.

Seminum genitalium series, id est, rerum quæ una post aliam sunt; indè à *Pradjapat*, usque ad opus et figuram, ad alimentum, quod forma lunæ; eodem, ac articulus præcedens, collineans.

N.° XCVII.

Lin. 20, *p.* 40, *lin.* 23 : *Expositio τȣ venire pran in corpus ...* capitis nomen obtinuit.

Pran, halitus, aeris in corpore *modificatio*, ab infrà sursùm tendit, et membro, in quod intrat, nomen dat. Tandem in capite sedem figit; ubi, tactu excepto, manent sensus, et ipsum cor : quod quidem, in medio pectoris *Brahm* ipse est. Hæc attentè considerare debet, qui sensus suos vult subjugare.

N.° XCVIII.

Pag. 41, *lin.* 1; *pag.* 42, *lin.* 23 : *Disputatio sensuum* .... nomen ejus nox fit.

Tȣ *pran*, respirationis, præstantia, vis, mirabiles effectus ut clariùs ostendantur, iteratim datur *disputatio sensuum*, sicut et diversorum τȣ *pran* nominum origo.

Indè etiam politicum dogma maximi momenti erui potest. Rectorem imperii, quicunque sit, rex, statuum præses, reipublicæ dictator, consul, cujus quasi halitu vivunt reliqua societatis membra, à supremo regimine arcere, ultionis vel invidiæ

causâ, sibi ipsi mortem inferre est; dùm ille semper spirans, licet actione privatus, et cœtui, quasi exspiranti, quandò restituitur, vitam reddens, prætensam re et effectu probat et asserit eminentiam, necessitatem.

Pag. 42, *lin.* 15, 16 : *prabat* .... manè sincerum.

Samskreticè, *prabhate*, manè.

Lin. 21 ; *aheh*, dies.

Samskreticè, *ahah*, dies 24 horarum.

N.° XCIX.

Pag. 42, 43, 44, 45; *pag.* 57 : *ô mokel* loquelæ ... *relictus*) fit.

Novum et diffusum *τš pran*, respirationis, encomium, ejus nominum explicatio, et pronunciatæ in ejus honorem mensuræ *Brahti* meritum; præfecti supernaturales sensuum, sensus *τš pran* sunt: omnia propter eum; mundum ipsum totum, *Bhout ákasch*, includit, custodit, ei motum dàt.

Pag. 43, *lin.* 21 : *trabrat* .... tres unum facere ....

Indis solemne, *tres res unum facere*; quod observandum.

Pag. 44, *lin.* 14, 15 : *pran* .... cum mensuris coopertum fuit .... *tschehend* dicunt.

Pran, respiratio, *mensurarum* recitatione quasi operitur; tùm ejus actio nullo modo vel leviter tantùm sentitur. De *Tschehend*, vide *suprà*, *T. I*, *annotat. p.* 440, 441.

Pag. 45, *lin.* 2, 3 : mercedes opus sui (*lege:* operis sui ... in corporibus tuis custoditas habuerunt.

Id est, absconditerunt, annihilaverunt, nihil reputârunt, te unum respicientes, meditantes.

Ibid. lin. 13, 14-30; *p.* 46, 47, 48, 49 : expositio ... magnitudinum *τš prani* .... unum est .... sine cessatione est.

Terra, ignis, athmosphera, ventus, pluvia, sol, *djehat*, luna,

aqua, ejus *mokel*, cuncta è *pran* producta. Indè in terrâ, suprà terram, in aere, vivens, vegetans, sicut intrà, extrà corpus, omne unum.

Pag. 47, *lin.* 21 : *aschou* .... motum dans omni.

Samskreticè, *aschou*, vel *satouaram*, diligentia, celeritas.

Ibid. lin. 22, 23 : *pran* divitiæ .... et sine divitiis etiam est.

Hîc advertendum, quod sæpiùs observavi, de agentibus dici qualitates negativas simul cum positivis ejusdem generis; omne et nihil; de ente nihil affirmandum. Sic et *pag.* 48, *lin.* 12, *pran* mors et vita.

Pag. 48, *lin.* 1, *p'hou*, *p'hou*.

Hæ duæ voces graphicè sonum expirationis, dormiendo, reddunt.

Ibid. lin. 3, Et οἱ *djenian*.

Vide *suprà*, *T. I*, *N.° V*, *p.* 18, τῶν *fereschtah* à τοῖς *djenian* victoriam.

Ibid. lin. 10 : peccata, qui (*lege* : quæ) inimici ejus sunt ...

Peccata inimici interni hominis, hîc et *p.* 41, 47, dicuntur. Repetita ista peccati denominatio, doctrinæ Indicæ quasi propria, interius facultatum hominis bellum, ut unum è primariis ejusdem doctrinæ capitibus, indicat.

Ibid. lin. 14 : *pran* .... (*versùs*) deorsùm motum facit ....

Apan ventus (*suprà*, *T. I*, *N.° V*, *p.* 19; *N.° XXV*, *p.* 152; *N.° LXII*, *p.* 302) digestionem perficit, et *pran* halitum aspirat et exspirat : his duobus junctis, homo in vitâ manet.

Ibid. lin. 19 : *pran* sine cessatione ....

Halitus non moritur; corpori, naturâ morienti, vitam impertit : in diversis mundis corpus et sensus, absque *pran*, subsistere nequeunt.

Pag. 49, *lin.* 17, 18 : centum annos manet .... *sshad ratsch* .... pronuncians centum *aïet* τῶ *Beid* ....

Samskreticè, *ssad*, centum; *rah*, sonus; *raha syâ lochanam*, latrare [1].

Vita hominis, *centum annorum*, tempore quo *Rak Beid*, undè *Oupnek'hat Sarb sar* excerptum, compositum est.

Pag. 49, *lin.* 23 : *bad* .... custoditum habens in medio suî.

Samskreticè, *badhnâmi*, stringo, ligo.

Pag. 50, *lin.* 1, 2 : *pran* omnes sensus ut cepit, in seipsum deorsùm fert, *garsch* nomen .... capiens.

Samskreticè, *garjanam*, multùm (sensus) cædere, verberare : vel si *gascht* legeris, de sensibus scientia; qui se intrà cor suum recipit. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 456 *v.*)

Ibid. lin. 3 : ebrius vibrans sperma.

Samskreticè, *madam*, impuritas; *madanaha*, Deus amoris.

Ibid. lin. 8 : *Beschvantr*, amicitiam ergà omnem mundum (*adde*, habens).

Samskreticè, *besch*, omnia includens; *bas*, aperitio; *abadani*, fœcunditas totius mundi. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 566 *r.*)

Ibid. lin. 11, 12 : *bam*. .... dignus veneratione ....

Samskreticè, *bhâjanam*, dignitas, meritum.

Ibid. lin. 15 : quoniam custoditum habens à peccatis .... *ätr* nomen obtinuit.

---

1. Etymologias istas, vel, si velint, similitudines, rationes nauseabunt Europæi scioli, grammaticæ strictis regulis, et *ypercriticæ* legibus addicti, nec minùs genii Orientalis ignari, quàm Varronis *, Romanorum doctissimi, cui minima analogia ad eruendam vocis aut nominis proprii originem sufficiebat, facilitatis immemores : at si non genuinam in iis verborum radicem semper invenerint, saltem Indicorum *samskreticè* et *latinè* verborum copiam non dedignabuntur curiosi linguarum antiquarum exquisitores.

* *M. Terent.* Varro, *de ling. latinâ*, *ed.* Gothofredo *J. C.* (1602), *lib.* 4, *p. fol.* 3-30 *etc. edit.* (1581), *p.* 5-43, *etc.*

Samskreticè, *âschrita rekschakaha*, protector. *Aschrayaha*, fulcimentum, basis.

Pag. 50, *lin.* 17, 18 : *Bhardouadj* .... custodita habens animantia.

Samskreticè, *bhâra vahanam*, onus portare, ferre.

Ibid. lin. 20, 21 : *schast* .... protectio omnis entis.

Samskreticè, *'schestam*, quies.

Ibid. lin. 23, 24 : *prakasch* (lege : *prakas*) .... intrans priùs ab omni.

Samskreticè, *pra*, præ : *kasya*, quò.

Ibid. lin. penultimâ : madbani .... purum faciens omne.

Samskreticè, *madam*, impuritas; *pânam*, edere (qui impuritatem comedit, destruit).

Pag. 51, *lin.* 1, 2, 4 : *tschhoudr soukt maha soukt* .... intrans in ignobile et nobile.

Samskreticè, *schoûdraha*, classis agricolarum; *soukham*, vel *souagrouham*, cujusque rei situs, sanitas, valetudo, tranquillitas; *maha*, *magnus*.

Lin. 8, *rak* .... magnus.

Samskreticè, *rakschaha*, gigas.

Lin. 10, 11 : *arohedah* .... parvus et magnus.

Samskreticè, *aroha*, quantitas *gossypii*, quam nendam in manu tenent. *Arohanam*, ascendere; *ârohaniyyam*, magis, plus.

Lin. 13 : *pad* .... iens faciens omne.

Samskreticè, *pada scharaha*, itio, iter.

Lin. 15: 16 : *atscher* .... dans omnes mercedes.

Samskreticè, *âchâra karanam*, honor, æstimatio, prætium.

Lin. 22 : *korban mahabarat.*

Sacrificium est, quod bello *τῶν Kourvan* et *τῶν Pandvan*,

tempore τᾶ *Djedaschter* ac *rek'heschir Beschouamtr*, occasionem dedit.

Pag. 51, *lin.* 24: intrà *brahti.*

Brahti, mensurarum è *Beid* desumptarum, maxima. *Suprà, p.* 44 *et* 57.

Pag. 53, *lin.* 19, 22; *p.* 54, *lin.* 9, 11: *pran* .... et quinque divisionum .... est .... hoc est: terra, et ventus, et *bhout âkasch*, et aqua, et ignis .... edens .... edulium.

Pran naturam totam includit, omnium fons, origo, rerum quæ consumunt, et earum quæ consumuntur: ignis et ventus prioris generis; terra et aqua, posterioris: quæ operationes in *bhout âkasch* fiunt, spatio omnia continenti.

Pag. 54, *lin.* 20, 21: in medio animantium, quidquid dentes (è) latere sursùm et deorsùm habet ....

Hìc rectè distinguuntur animalia dentibus instructa, ab iis quæ, ut quidam pisces, iis carent; et ea quæ in cibum adhibentur, ab iis quæ esui non serviunt. Animalia dentibus superioribus et inferioribus armata, aliis majora esse, verum est.

Pag. 55, *lin.* 3 — *penultimâ:* Signum τᾶ esse τὸν *âtma* in vegetabilibus .... et altior ab omnibus mundis est.

Dilucidè traditur vegetabilium, animalium et hominis differentia. Equidem *pram âtma* in tribus istis substantiis apparet, sed in primis, tantùm humore (succo); in 2.[is], præstantioribus, succo et corde (sensu); in 3.[iis], præstantissimis, (homine), succo, sensu, at peculiariter intellectu, per quem intelligit, videt, ventura, scienda et non scienda cognoscit, de iis loquitur, ratiocinatur; ipsum *âtma* spiritualem, incessabilem, apprehendit. Et eminente istâ qualitate, quæ vera opulentia est, et ei propria, cæteris animantibus, eâ carentibus, præcellit.

Cor, de quo agitur, etiam animalibus ab homine diversis

tributum, est cor sentiens, non cor intelligens (*infrà*, *N.° c*, *p.* 61); cùm intellectus hîc expressè et clarè à corde differat. Undè liquet intellectum ad ens spirituale, *djiw âtma*, à sensibus propriè dictis, materialibus, diversum, et iis superius, pertinere.

At verò apparere in vegetabilibus vim sensitivam, Indos ignorasse, licet vitâ, per *âtma*, humore fruantur, ex præcedentibus concludi posset.

Pag. 55, *lin.* 28 — *p.* 56 : Ipsa hæc persona, homo, ... *behescht.*

Quidquid homo votis appetat, è terrâ vel cœlo, ad altius adhuc naturâ destinatur.

Pag. 56, *lin.* 11-16-26 : quinque res ....

Homo è quinque rebus constat, quemadmodùm quinque *pran* sunt, quinque *τῶν korban* species.

Lin. 19 : quod visus ....

Quatuor sensus hîc tantùm (*suprà*, *N.° XCVII*, *p.* 40) memorantur; quoniam tactus, per *pran* in toto corpore diffusum, et odoratus per *cor*, vim suam exercere supponuntur.

Lin. 21 : et *pran* cum vento ....

Sensibus, tempore mortis, in *pran* annihilatis, *pran* ipse cum vento unum fit; quemadmodùm ad suum quodque primarium redeunt alia corporis elementa.

Lin. 26 : *korban* etiam quinque ....

Quinque *korban*, sacrificiorum species, quorum quatuor priora *sarm*, quintum, iis superius, in se continet.

Lin. 27, 28 : *aguen houtr* .... *darschen pouran mas* .... *tschatr mas* .... *pas* .... *sarm.*

Aguen houtr tschak, sacrificium (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 495 *v.* 516 *v.* 13 *Porb. fol.* 600 *r.*). Samskreticè, *aguen hotram*, ignis purificans.

Dars tschak (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 495 *v.*).

Samskreticè, *darschanâm*, videre, intueri, visitare, venerari, expectare; *pouraha*, antè, anteà; *masaha*, mensis; *darschaha*, conjunctio solis et lunæ (id est *djak*, sacrificium mensis antè conjunctionem solis et lunæ).

Tschatrmas tschak (*Mahabar.* 13 *Porb. fol.* 630 *r.*), *id est djak*, mensis *Tscheitr.* (*Suprà*, *T. I*, *Annotat. p.* 614-616.)

Samskreticè, *pasah*, lac, aqua (sacrificium lactis).

Samskreticè, *Sarmatayâ gamanam*, amicitiam ostendere.

Pag. 57, *lin.* 7, 8 : unus *pran* omnes res factus est.

Pran, cujus amplissimam expositionem præbet hoc *adhiaï τȣ̃ Oupnek'hat*, nihil aliud est, quàm ille *spiritus intùs alit* Virgilii, de quo suprà (*T. I*, *Annotat. p.* 560); in totam mundi machinam, diversas speciatim ejus partes, cùm materiales, tùm spirituales, generaliter et singulariter diffusus; eis vitam, motum communicans, eas in existentiâ confirmans, ipse agens, iis mixtus, illæ ipse effectus; id est *âtma*, in omnibus entium generibus, speciebus, vario modo se exerens, se abscondens; extrà prodiens, in se rediens, et semper unicus; cujus primarii dogmatis, cunctorum bonorum in duobus mundis causa est confessio.

N.° C.

Ibidem, *lin.* 14 : Primùm [antè ab omni] productione *âtma* unicus fuit.

Rursùs rerum productio, in tempore, *âtma*, ut *suprà* (*T. I*, N.° LXVII, *p.* 316) volente, sed modo à præcedenti diverso, traditur : quo clarè semper negatur mundi æternitas.

Lin. 20-24 : Et *anbehteh*, aqua est ... tabulatis terræ est.

Quatuor hìc expressè et lucidè distinguuntur et suo quæque loco aptè disponuntur; *anbheteh* (*infrà*, N.° CXXXIX, *p.* 249),

aqua suprà *behescht*, cœlum; *marikh*, mundus τῦ *fezza*, spatium inter *behescht* et terram; inferiùs, *mar*, mundus terræ; in infimo, *ap*, aqua subter terram posita.

Cum Genesi apprimè congruit hæc distributio. *Dixit quoque Deus*, inquit MOSES [1], *fiat firmamentum in medio aquarum : et dividat aquas ab aquis.*

Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est ità.

Vocavitque Deus firmamentum, cœlum : et factum est vesperè et manè dies secundus.

Dixit verò Deus : congregentur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum : et appareat arida. Et factum est ità.

Et vocavit Deus aridam terram, congregationesque aquarum appellavit maria. Et vidit Deus quòd esset bonum.

Samskreticè, *ambobret*, qui aquam effundit : *margaha*, via, foramen, ostium; vel *marou marichiká*, vapores qui, aere æstuante, superficiei terræ insidere visuntur : *marananam*, mori : *apaha*, aqua.

Pag. 58, *lin.* 2-23; *pag.* 59, *lin.* 7, 11 : custodes horum ... à pelle ... tactus ... apparens fuit ... lapsi sunt.

Cuique sensui, corporis parti, etiam, ut dicunt verendæ, peculiaris præfectus præsidet. È pelle sensus, vis tactûs.

---

1. *Vaiomer elohim iehi rakiaa betok ammaïm vaiehi mabdil bein maïm la maïm :*

Vaiaaas elohim et arrakiaa va iabdel bein hammaïm ascher mittakhat larakiaa ou bein hammaïm ascher meaal la rakiaa vaiehiken : vaikra elohim larakiaa schamaïm vaiehi eereb vaiehi boker iom scheni :

Vaiomer elohim ikkavou hammaïm mittakhat asschamaïm el makom ekhad ve teraeh haiabaschah va iehi ken :

Vaikra elohim laiabaschah erets oulemikveh hammaïm karah iamaim vaiare elohim ki ttob : GENES. I, 6-10.

Pag. 58, *lin.* 6 : *loupalan* .... custodes mundi ....

Loukpal, octo custodes octo mundi laterum. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 558 *v.*)

Pag. 59, *lin.* 1, 2, (*anus*) .... *mout* (*mors*) est.

Mors ani *mokel*, quoniam excrementa indè pulsa, sunt cibi quasi caput mortuum.

Lin. 11, 12 : vinculum mundorum .... fame et siti captos ...

Vinculum mundorum fames et sitis, in præfectis sensuum, propensio est ad actus eis proprios perficiendum.

Pag. 60, *lin.* 16 : è fame et siti] *mokelan* ....

Edente et bibente animali, fames et sitis suam partem cibi et potûs sumere censentur, quà saturatæ ipsum ampliùs non exagitant.

Lin. 28; *pag.* 61, *lin.* 28 : Ipsa illa persona; *ol mokel* voluit cum loquelâ .... alimentum est.

Persona de quâ agitur, homo est, in quem *ol mokel* sensuum intrârunt : nec per loquelam, nec per odoratum alimentum capere, nutriri, satiari potest, sed per figuram in quâ quies et motus, *tã pran* et *apan* (*suprà, N. C, p.* 58) ope, scilicet respirationis et ignis (*suprà, T. I, N.° LIV, p.* 274), qui digestionem operatur.

Pag. 62, *in marg. lin.* 4, *CIV, p.* 65, lege : *CIV, p.* 66.

Lin. 12-14 : linea quæ super verticem .... *âtma* è viâ cerebri in corpus intravit.

Atmâ per cerebrum in hominem ingreditur, et *djiw âtma* efficitur : indè cor cogitans etiam in capite residere dictum (*suprà, N.° XCVII, p.* 40, *et not.* 1), cum aliis divitiis hujus membri, nempè quatuor sensibus.

N.° CI.

Pag. 62, *lin. ultimâ :* tres *aousthaï.*

Tres sunt hominis in corpore status, qui velut tres τῶ *djiw átma*, animæ, sedes.

Pag. 63, *lin.* 9 *: djiw átma* similem τῷ *tsched ákasch.*

Τὸν *djiw átma*, hominis corpore inclusum, similem esse τῷ *tsched ákasch*, immenso, esse *Brahm* ipsum, hìc expressè declaratur.

Lin. 13 *: avandr* .... fuit; id est, hæc omnia τὸν *Brahm* (*esse*) videt.

Samskreticè, *vám*, tu (*avam*, non tu, non existens in te ipso, omne *Brahm*).

N. CII.

Pag. 64, *lin.* 3, 22; *ultim. pag.* 65, *lin.* 3 *:* (*conceptu*) τὸ nasci primum fit ... nasci secundum ... nasci tertium est ... abiit.

Tres hominis nativitates : 1.°, in conceptione; 2.° in generatione; 3.° tempore mortis, nato superstite, quo pater filius evadit, et in alterum mundum nascitur, idem semper pater.

Lin. 6, 21 *:* Quoniam maritus ... proles aucta fiat.

Vivida sanè et Indorum amanti ingenio digna, mariti et uxoris, unius in alterum quasi transfusionis, et debitorum indè nascentium, expositio; quâ, si possunt, erubescant, pudore suffundantur malè morati *Gallici divortii* auctores et defensores. Vide, ratiocinatione præstans opus, quod inscribitur : *Du divorce, considéré au* 19.ᵉ *siècle, relativement à l'état domestique et à l'état public de la société, par* L. G. A. B., auteur de plusieurs écrits politiques. Par. (1801).

Quod si τὸ *Oupnek'hat*, eâ quâ valet mentis acie, auctor istius libri attentè legerit, forsitan super *cogitatione, loquelâ, causâ, medio, effectu, ordine publico, generali, cum domestico, privato, relligioso comparato, contrà spissum et crassum* 19ᵘ.

sæculi materialismum, seu, ut vocat, animalismum (DISC. *prélim. p.* XXII), *spirituali solo, organis mediis, ministris, cognitionis agente* etc. in *systemate Indico* nova, et à suis conceptibus, licet in omnibus haud approbandis, non remota, inveniet.

Dixi, *in omnibus haud approbandis*, v. g. cùm *ideas innatas, sensus naturales, innatos*, respuens, facultatis spiritualis in homine cogitatione et sensu præditæ, *ideas* signis *exterioribus, vocibus, verbis*, scilicet *materiæ* affigens, quo medio deficiente, homini manent *incognitæ*, eas *naturales*, quoniam *naturaliter* in intellectum ingrediuntur, pronuncians, *auditum idearum sensum* constituens, solam quasi *aptitudinem virtuti per se activæ, agenti* substituens (*p.* 19, 20-60, *et*, eodem auctore, *Essai analytique sur les lois naturelles de l'ordre social ou du pouvoir, du ministre et du sujet dans la société*, *Par.* 1800, *p.* 249, 250, 251); illius facultatis essentiam propriè imprudenti manu destruit.

Similiter, quandò *commercium*, in se consideratum, ut *institutionem socialem*, nempè Gallus stirpe nobili, vituperat.

Redit tandem, nec unquàm spes defuit, redit solida ratiocinationis forma. Acres prodeunt animi. Fœdi *materialismi* luto priùs agglutinata ingenia, vincula rumpunt, ad *spiritualismum* surgunt, evolant : nox atra et longa die sereno et perpeti terminetur!

Non eadem ac inter conjuges, natos inter et parentes charitas. Sæpiùs in Asiaticis regionibus matrem suam puer perindè ac famulam habet, patri invidet; quòd si summo loco natus, insidias struit. Indè proverbium : nepote à filio avus vindictam sumit; in Europâ, dictum celebre : amor descendit, non ascendit. Cui nova egoistarum impudenter addit philosophia : cujusnam beneficii nomine filius patri abstringeretur, qui, eum generando, voluptati tantùm inservit?

N.° CIII.

Pag. 65, *lin.* 6 : *Bam diw* dixit ....

Bam diw, antiquus *rek'heschir* (*Mahabar.* 14 *Porb. fol.* 714 *v. fol.* 752 *r.*), videtur esse *Bas diw*, pater τȣ̃ *Keschn*, simul et unus *mokel* anni tempestatum (*suprà*, *T. I*, *N.*° *LXXVI*, *p.* 361), qui hîc, in ipso ventre matris, verâ rerum naturæ scientiâ usus dicitur.

Lin. 6, 7, 8, 9 : gradus existentiarum apparentium omnium τῶν *mokelan* sensuum sciebam .... descensûs (*in hunc mundum* ...

Suprà, *N.*° *C*, *p.* 50, *mokelan* mundi in vinculum mundorum, seu famem et sitim, id est, propensionem ad actus sibi proprios, lapsi, apparentes tantùm sunt existentiæ; quo rectè cognito, *Bam diw* vinculum nativitatis frangit, liber ad mundos superiores transit, beatum se, id est, reverà in se existentem, sed ipsum fontem undè prodiit, *Brahm*, se esse optimè sciens. Eadem felicitas ei, qui τȣ̃ *Bam diw* intelligentiâ fruitur, reservata.

N.° CIV.

Pag. 66, *lin.* 1, 3, 14 : una magnitudo, è viâ capitis. .... *âtma* .... peccatum faciens ....

Atma, qui per cerebrum in hominem intravit, cunctas sensuum actiones exequitur, omne est, *Brahm* est, etiam peccatum faciens : scilicet *djiw âtma* pravus, seu addictus. Verum enim peccatum est, ab universali ad singulare, ab ente ad non ens descensus.

Ibid. lin. 7, *hardi* .... et cor.

Hardi pectus est (*suprà*, *T. I*, *N.*° *XL*, *p.* 215; *N.*° *XLVII*, *p.* 268), cordis sedes.

Ibid. lin. 25, 27, illud quod è terrâ ... ex ovo ... ventre supervenit .... et voluntate Dei ....

Quatuor productionis modi; 1.^{m}, è terrâ, vegetabilia; 2.^{m}, ex ovo, animalia; 3.^{m}, eadem, è ventre; 4.^{m}, Dei creatione peculiari.

N.° CV.

Pag. 67, *lin.* 15-23 : Loquela mea in corde .... cor .... et loquela .... custos *τῦ ostad* ....

Hac prece, 1.° quâ ratione liber divinus legi debeat, ostenditur : sermo cum corde (intelligentiâ et voluntate) concors; et intelligentia, animi habitus per sermonem prodiens, se exerens. 2.° Præceptori debita reverentia, debitus ergà eum gratus animus.

Europæi, Deum rectè cognoscentes, scientiâ et acerrimo ingenio præditi, aliquid tamen in Indorum scholâ possent addicere !

OUPNEK'HAT 12.^{m}, KOK'HENK.

N.° CVI.

Pag. 68. *lin.* 2, *Kok'henk.*

Samskreticè : *khé*, aer. De *pran*, seu halitûs, aeris excellentiâ hoc in *Oupnek'hat* præcipuè agitur.

Pag. 69, *lin.* 11, 12-28; *pag.* 70, *lin.* 20, 23 : qui intuitum super mercedem (*lege* : mercede) habent .... (*subeunt*) .... facit pervenire.

Indo semper et summoperè injungitur, ut bona opera sine mercedis intuitu exequatur; et quamvis actionibus cum spe remunerationis perfectis præmium aliquod assignetur, eo persoluto, etiam pœna infligitur.

Suprà, *T. I*, N.° LX, *p.* 292, 293; N.° LXXXI, *p.* 379, 380, duæ operum viæ : prima eorum quæ spe mercedis facta; 2.^{a} *Diw djan* (*diw*, *molki* animarum) dicta, actionum purè, non quæstûs obtentu, peractarum.

Luna sex mundi tempestates indicat, et ipsa peculiarem annum efficit. (*Suprà, T. I, N.° XXV, p.* 145, *et not.* 1) : prima ejus revolutionis pars è quindecim *kala* constat.

Via quæ τὸν *salek* ad *Brahma* perducit, per septem mundos superiores transit.

Pag. 70, *lin.* 1-19 : dicit : quòd, è mundo lunæ .... ingrediar.

Istius loci sensus is est (*suprà, T. I, N.° XXXIX, p.* 205) : è mundo lunæ, mercede operum cum præmii spe factorum acceptâ, hùc descendi; et rursùs in humanum corpus ingressus, operis imperfecti pœnam in ventre matris, et ex eo egrediendo perpessus, tùm autem hac *mortificatione*, his molestiis, veram substantiæ (tu, omne ego sum) cognitionem adeptus, in viam rectam τῦ *selouk* me ingressurum, et ad τῦ *Brahm* mundum, ei soli sine quæstu adhærens, tandem perventurum spero.

Ibid. lin. ultimâ: pag. 72, *lin.* 7 : in initio .... illius mundi τῦ *Brahma* .... faciens cor est.

Symbolica et curiosa mundi τῦ *Brahma*, rerum quæ ibi inveniuntur, earum proprietatum, patientiæ effectuum, descriptio.

Pag. 71, *lin.* 1, 3 : *aousch* .... è volitione et irâ, etc. ....

Samskreticè, *aoüschadan*, ludificatio.

Lin. 9 : *al* est.

Samskreticè, *âlan kâraha*, cultus, ornamentum, pulchritudo, copia ; *elaha*, cardamum.

Lin. 12 : *Sabeh* .... circuitus amplus.

Samskreticè, *sabhâmandhapan*, aula, è quatuor lateribus aperta.

Lin. 13, 14 : *Apradjat* .... ulla persona super illam .... victoriam non potest obtinere.

Samskreticè, *apradrouschyaha*, homo invincibilis.

Ibid. lin. 23, *nahatschhen* ....

Samskreticè, *nyáya loschana;* ingenium, intelligentia; ratiocinatio.

Pag. 71, *lin.* 26, *antaschar* .... lux multa.

Samskreticè, *antaschoânyam*, infinitas.

Lin. penultimâ : Mansi .... producta faciens cor et sensus.

Samskreticè, *mansavikâraha*, medulla, cerebrum. Quandò mundum τȣ *Brahma* subeunt, transactâ, puritate cordis, fossâ vitiis plenâ, fugientibus *mokelan*, qui mortificationem impediunt, mare novum, juventutis fontem prætergrediuntur : deindè arborem *al* cunctarum arborum fructus ferentem inveniunt; tùm amplam urbem, *Sabeh*, in quâ domus (arx invicta, inexpugnata), cujus ostiarii *Andr* et *Pradjapat.* Quisquis istam domum ingreditur, se *Brahm* dicit. In hac domo contignatio editior, *nahatschhen, scilicet, intellectus universalis :* super eâ thronus qui et *lux multa*, in quo sedet femina *producta faciens cor et sensus*, cincta velo, plurimis figuris benignitatem significantibus ornato. In medio urbis *cognitio* est, purum faciens cor. In occursum venientis, jussu τȣ *Brahma*, eum excipiendi causâ, viri et puellæ cum donis prodeunt; et istius cognitionis, uti et vestes oblatas induendi, effectus, esse *Brahma* seipsum scire, imprimis advertendum.

Deindè quod homini puro, has diversas stationes in τȣ *Brahma* mundo pervadenti evenit, quisnam thronus, lux multa, scilicet *pran*, fusè et clarè exponitur.

Pag. 73, 12, 13-15 *:* ex opere puro et malo liberatus fit ... opera bona sors amicorum .... fiunt.

Homo qui ad *Brahm* pervenit, solo, quo fruitur, bono occupatus, operum nullam rationem habet.

Actionum communio inter amicos, natos, socios, etiam inimicos, advertenda.

Ibid. lin. 27, *ad p.* 74 *:* Tempore quo subter arborem *al* vadit ...

Diversi τὸν *Brahma* comprehendendi, in ejus mundum ingrediendo, et ad varias istius paradisi mansiones procedendo, gradus.

Pag. 75, *lin.* 3 : *Brahma* super illo throno sedens est.

Mansi, femina, suprà memorata (*p.* 73), est ergò *Brahma* ipse.

Lin. 12, 13, 17, 18, 19 : quidquid tu es, ego sum .... quidquid altius sensibus .... et sensus .... *sati* sunt.

Homo, verè purus, *Brahma* est, qui et *sati*, omne, spirituale et materiale.

Ibid. lin. 23; *pag.* 76, *lin.* 1, 2, 6 : causâ τȣ̃ *pran* ... homo est ... causâ loquelæ .... femina .... est .... causâ cordis .... non homo est et non femina.

Suprà, N.° c. *p.* 60, *pran*, halitus, fecundat loquelam : quæ duo à corde, sive organo, sive intelligenti, quod neutrum horum est, procedunt.

Pag. 76, *lin.* 7 : *p.* 77, *lin.* 5 : *Brahma* petiit, quòd : ego odorem .... vi .... odoratûs .... obtinet.

Homo *Brahma* ipse est; proinde *Brahma* est ipse homo, ut et elementa; et, quemadmodùm homo, operationes exequitur, exequi censetur. Identitatis, in ens unum et unicum omne spirituale et materiale continens, confusionis, expressa et omni ambage libera declaratio.

Lin. 27, intellectûs, qui ex *átma* lumen est.

Intellectus, mens ab *átma* illuminatur, clarè à materiali substantiâ distinguitur.

N.° CVII.

Pag. 77, *lin.* 8, 16 : *pran* (*esse*) *Brahm* .... faciunt.

Τȣ̃ *pran*, *Brahm* reputati, id est, supremi agentis, diversi ministri, delegati, servi, agentia; in corpore, modo allegorico sumpta.

Cor intelligens halitum repræsentat; ejus actione operationes

intrà et extrà, rationi congruentes, exequitur : loquela petit quidquid halitum nutrire, servare potest. Minùs apta sanè explicatio, sed Orientali, præsertim Indico ingenio haud absona.

N.° CVIII.

Pag. 78, *lin.* 1, 8, 9, 12 : *Fakir* cum pago .... et obligationem habent.

Τȣ̃ *Fakir* Indi ad alliciendas eleemosynas ars cum successu adhibita.

Ibid. lin. 19-23 : *prani*, qui forma τȣ̃ *Brahm* est, cum *gouïaï* (*loquelá*) ....

Τȣ̃ *pran*, ejusdem ac *Brahm*, cum sensibus, et sensuum invicem, pro ratione uniuscujusque finis, unius cum altero identitas.

Pag. 79, *lin.* 21, *ad pag.* 80, 81, *lin.* 12 : Et hic *maschghouli* hoc est, quòd ... ignis ... moritur.

Maschghouli cùm τοῖς *mokelan*, elementis, astris, meteoris, tùm halitui et corporis sensibus.

Elementis destructis, sideribus occidentibus, lux et *pran* eorum quò redeant.

Mokelan exteriores è vento producti; in eo deleti, ampliùs non apparent.

Sensus quilibet corporis, vi τȣ̃ *pran*, qui *Brahm* est, actionem suam exercet. Quandò cessat, ea vis in alium sensum, ordine prædicto (*p.* 78), et ejus *pran* in *pran* transit. Sic *extrà* et *intrà*, omnes *pran* in ventum, aerem resolvuntur.

Lin. 28, *penultimá* : cor .... vis ejus, et *pran* ejus, ambo in *pran* intrant.

Cordis, τȣ̃ *pran* delegati (*suprà*, N.° CVII, *p.* 77), vis, et *pran* in *pran* ipsum transeunt.

Pag. 81, *lin.* 14, *ultimá* : *pran* ab omnibus sensibus ... (*ibunt*).

Nova sensuum et cordis cum *pran* super primatu disceptationis mentio. Sensus, ejus magnitudinem confessi, cum eo in ventum ingrediuntur; quâ viâ, cum *Bhout ákasch* unum facti, ad *behescht* perveniunt.

Indè patet cujus momenti sit halitûs, aeris præstantiam, supereminentiam, agnoscere, meditari.

Pag. 82, *lin.* 5; *pag.* 83, *lin. ultimâ*: In tempore morbi ... ... (*vitam oportet claudat*).

Suprà (*N.° XCIX, p.* 47) dictum est, quomodò filius et nepos corpus patris efficiantur: deindè (*N.° CII, p.* 64 *et not.* 1) tertia patris nativitas in filio, exposita. Hic pater gravi morbo laborans, ens suum totum in filium transfert, temporale, corporale, spirituale: quo testamento accepto, si pater è morbo sanus evadit, nihilominùs traditorum dominus filius semper remanet; nec patri nisi τȣ̃ *sanias, fakiri,* voluntariæ paupertatis status relinquitur, cùm jam eo quasi cœlesti, utpotè qui huic mundo absolutè renuntiavit, rursùs eodem frui indignum omninò sit: quod tamen inter natum ac parentem charitati et auxiliis indè orientibus non officit.

Ibid. lin. ultimâ: *pag.* 83, *lin.* 1: gaudium ...copulationis ... (*causa*) τȣ̃ acquirere filium felicem ....

Rei carnalis voluptatem non propter se, sed liberorum procreandorum causâ, capit Indus pudicus (*suprà, p.* 89).

Pag. 84, *lin.* 14, 17: *Andr* .... ex fixâ determinatione .... veri est.

Andr petito τȣ̃ *Radjah* acquiescit: ergò, ipse forma veri, à vero non deficit, cùm nihil nisi petitum se daturum determinaverit, spoponderit.

Ibid. lin. 21; — *pag.* 85, *lin.* 5, 6, 10, 12, 23; — *pag.* 86, *lin. penultim. ultim.* — *pag.* 87, *lin.* 11-25; — *pag.* 88; 90, *lin.* 17; — *pag.* 91, *lin.* 8, 18; — *pag.* 92, *lin.* 12.

Djeni, qui tria capita habebat .... quodlibet .... opus malum lumen et lux ... minuta non fiunt ... *pran* forma scientiæ ... in statu τȣ̃ *sak'hepat* .... omnes sensus cum *pran* unum .... tempore quo animam .... quo *pran* corpus reliquit .... intellectus .... decem partes .... *âtma* .... *âtma* sum.

In *Baldeo* (*libro cit. Abgötterey*, *p.* 467-554), Th. MAURICE docto et religioso opere [1], τȣ̃ *Beschn* incarnationes videri possunt, ubi homines et *Djeni* multiformes, pluribus capitibus, contrà Deum pugnantes, ab eo vincuntur, occiduntur.

Τὸν *Andr* rectè cognoscere, τὸν *pran*, seu Ens non cessans, vitæ fontem, scientiæ, veritatis, recti rerum statûs, sensibilitatis, vis sensitivæ formam, quocum omnes sensus unum sunt, cujus vi opus suum peragunt, in quem, statu τȣ̃ *sak'hepat* ingrediuntur, morbo autem homine debilitato, intelligentiæ experti, tempore mortis, corpus relinquunt; ipsum *âtma* scire est. Qui ergò maxima peccata committit, τὸν *Andr* ignoravit : quod si ejus, ut par est, peritus, malum opus facit, inscientem id fecisse, quod culpam aufert, necessum. Hîc non dictum, quemadmodùm *suprà* (*N.° LXXXVII*, *p.* 3), *ut scivit etiam peccatum fecerit*, observandum est.

Pag. 88, *lin.* 26-28; *pag.* 89, *lin.* 1 : Membrum particulare .... voluptates supervenit .... Et intellectus ....

Membrum particulare eo sensu, non secùs ac intellectus, unam scientiæ mammam exsugit, quo quidquid sentitur, actus corporis vel animi, omnis affectus è scientiâ, scientiæ fonte, proindè è *pran*, ex *âtma* originem ducit : quippè qui (talis actus), ut *âtma*, spiritualis, è scientiâ τȣ̃ *pran* sensum dirigentis, provenit; quâ

1. *History of Hindostan, its arts and its sciences, as connected with the history of the great empires of Asia, during the most ancient periods of world, with numerous illustrative engravings. By the* AUTHOR *of Indian antiquity.* T. 2 (1798).

scientiâ in *pran* absconditâ et proindè à sensu absente, cor hominis velut abest, quamvis ipse intelligat.

Clarè et perspicuè vera et certa spiritualitatis basis ponitur. Homo, qui sensus exercet, aliquid per eos percipit, vel materiale, vel corporale, eorum jusso obsequi non debet, utpotè agentium ignobilium, infimi ordinis, sed, ad *átma*, ad *pran*, qui scientiæ forma est, sensationis, perfectionis principium, assurgere, eum solum mente attendere, concupiscere.

Illud est, quod strictè præcipit Apostolus. *Sive ergò*, inquit,[1] *manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.*

Pag 92, *lin.* 1-4: Ipse hic *átma* .... opera pura .... mala facit facere.

Sic Apostolus : ergò[2] *cujus vult miseretur, et quem vult indurat.*

Entis supremi influxus efficax in bonum et malum, absque conditione, concursu, prævià inquisitione, exprimitur; quod *minuti* theologi decretum absolutum, *necessitans, ad malum sicut ad bonum prædestinans,* ineluctabiliter reprobans, vocarent. Indi (*vide suprà ad* N.° XCII, *p.* 24, *Annotat. p.* 467 *sq.*), qui non plus quàm oportet sapere, sapiunt, liberos et summè potentes influxus τȣ̃ *pram átma*, creatoris, in *djiw átma*, ejus creaturam, animam hominis, apertè profitentur; nec minùs hominem suæ actionis dominum, et indè pramii capacem, agnoscunt, mentis humanæ imbecillitati, intima essentiæ divinæ scrutando, nodum solvere non datum arbitrati.

Si quæstionibus suprà mentis captum positis prudentiùs par-

1. *εἴτε ȣ̃ν ἐσθιέτε, εἴτε πίνετε, εἴτε τὶ ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεȣ̃ ποιεῖτε.* 1 Cor. X, 31.

2. *ἄρα ȣ̃ν ὃν θέλει, ἐλεεῖ· ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει.* Rom. *IX*, 18.

citum in Europâ, etiam in Asiâ fuisset, minores animorum motus, gentium tumultus excitati; et purior simul ac inconcussa Entis supremi notitia, nec non scientia moralis, quæ in se certa, ei etiam adnititur, difficultatibus minùs impedita, homines ad solum quo tendere debent bonum, Dei possessionem, tutè, quantùm infirmæ creaturæ, hoc in mundo subobscurè gradienti, dari potest, perduxissent.

Pag. 92, *lin.* 9, 12: Illud quod .... *âtma* sum.

Scientia τȣ̃ *âtma* cum peccato existere nequit; *Andr âtma* est : proindè ejus cognitio peccatorem, reum excludit. Talis est hujus loci sensus.

N.° C I X.

Ibid. lin. ultim. p. 92, *et* 93, *lin.* 5: *Andr* ... effectus est ...

Andr, de quo hîc agitur, rex τῶν *Fereschteh* (*suprà, T. I, N.° XX, p.* 86), agens creatum, minoris ordinis et potentiæ, ad magnum gradum, τȣ̃ *âtma* scientiâ, sicut *suprà* (*T. I, N.° XXIX, p.* 126) *Haranguerbehah*, evectus, homini in exemplum proponitur.

Verùm hæc omnia, ad ostendendam Entis supremi, qualiter verè in se est, scientiæ excellentiam, allegorico modo dicta, iterùm observare, actum agere esset.

OUPNEK'HAT 13.um, SATASTER.

N.° C X.

Pag. 94, *lin.* 2: SATASTER vel *Santaster*(*suprà, T. I, N.° III, p.* 13).

Hujus *Oupnek'hat*, quod rerum primum principium declarat, titulus erui potest vel è nomine τȣ̃ *Santastr, Santaster*, cujus *infrà* (*p.* 101-102), mentio fit, ejusdem doctrinæ auctoris aut traditoris. Vel istius tituli radix erit *sat*, bonus, samskreticè;

satatam, sine cessatione, interruptione; *santanam*, *sântatyam*, ordo bonus, modus τȣ̃ esse; *santatihi*, extractio, proles : quæ omnia ad entium progeniem, originem, ordinationem spectant.

Pag. 95, *lin.* 5, *necessariò*; adde, *naturaliter*).

Not. lin. 17, *necessitate*; adde : *et naturæ.*

Pag. 96, *lin.* 10-20 — *ultim.* Et hoc etiam vanum (*falsum*) est .... (*illi*) sit (*ens*), quod *roschni* (lumen) purum est ....

Sic ratiocinatur auctor hujus *Oupnek'hat.* Res omnes quæ *suprà* memoratæ sunt, τῷ *djiw âtma* voluptatem afferunt; iis *djiw âtma* occupatus, adjutus, recreatus, utens, delectationem accipit, proindè iis superior : sed nec ipse, utpotè lætitiæ et mœroris capax, proindè imperfectus, in aliquo deficiens, supremus productor esse potest. Ad eum ergò ascendendum, qui τῷ *djiw âtma* lætitiam et mœrorem impertitur, proindè ejus dominum; quod *rekheschiran*, interiùs meditando, invenerunt.

Ut autem majus ei materiei lumen affulgeat, diversa τȣ̃ *Mahabarat* loca, in quibus rerum productio refertur, lectori offerre pretium duco : vide *infrà* SUPPLEMENTUM, N.° I.

Pag. 97, *lin.* 8, 13, τὸ ... τὸν : *maïa*; lege : ὁ *maïa.*

Lin. 8, 10, 17, 22-24 - *ultimâ*; *pag.* 98, *lin.* 3 : quod τὸ (lege ὁ) *maïa* ... et corde ... unus *maïa* cum loco (*vice*) ligni ... sexdecim lignorum (*radiorum*) .... et quinquaginta res .... annus .... *vas* .... *Brahm tschekr* ....

Partium enumeratione, 51 inveniuntur. Cor (*del*) hîc distinguitur à *khatter*, corde cogitante. *Maïa*, qui ex omnibus hominis partibus constare dicitur, cum *Brahm* in productione mundi operatur; id est, *Brahm* extrà prodiens, agens; simpliciter apparet; illusio; nihil verè agit.

Si de quinquaginta rebus, *lin.* 8-13, memoratis, *lin.* 23 agitur, verè quidem corpori propriæ sunt, at quinquaginta radiis ut

unius rotæ modiolo insertis respondere nequeunt. De tribus ad minùs rotis igitur quæstio est : quæque sexdecim (*tres*, 48 [50]) radios, *circùm umbilicum ligatos* habebit.

Vel verborum Persicorum, *pendjah tschobi keh guerd paieh arabeh mazboutt and*, sensus erit : *quinquaginta ligna*, *quæ circùm umbilicum imi currûs ligata firmiter sunt;* scilicet, ligna, ex utrâque parte currûs, fundo, basi, mediæ trabeculæ in longum porrectæ, adhærentia, ejus stratum, lectum efficientia.

Maïa in præsenti textu agens est, at *maïa* compositus : cùm autem *Brahm tschekr*, scilicet, mundus, *maïa* et *Brahm* mixti, describatur (*infrà, p.* 100, duo priores in *Brahm* existant), loco trium statuum corpori propriorum, annus, duodecim menses, et octo vas (*suprà, T. I, N.° XL, p.* 207) adhibentur.

Pag. 98, *lin.* 3-10, in hoc *Brahm tschekr* (sic lege, et *lin.* 25, 27).

Brahm tschekr, id est, persicè, τȢ *Brahm* cor, pulmo, jecur. Si *tscherkh* legatur, τȢ *Brahm* cœlum, mundus, orbis erit, sensu rei optimè convenienti. Vox *tscherk*, sordes τȢ *Brahm*, rectiùs fortè secundæ τȢ *Brahm tschekr*, 48 partes (samskreticè, *tschedam*, frustum), entia, universitatem rerum cùm materialium, tùm spiritualium continentis compositioni adaptaretur. Sed hariolandi sit finis. In *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 426 *recto*, *Tscheherk, djan* (anima), id est, custos vitæ. Hæc interpretatio cum *pag.* 99, *lin.* 24 : *et causam* vitæ, magis consonat.

Lin. 10, 11, octo *sadeh* .... *schapt* sit.

Samskreticè, *sadeh*, sanctus, perfectus, perfectio. Fortè 8 *loukpal* : octo mundi laterum custodes. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 546 *v.*)

Anmeh, magnus pœnitens regionis meridionalis. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 447 *v.*)

Mehma. Samskreticè, *mahima*, potentia, excellentia, facultates.

Lak'hema. Samskreticè, *lakhema*, signum, nota exterior, (*lakma*, lunæ macula).

Krma, samskreticè, actio, agendi ratio, verbum (in grammaticâ); secretum, remedium, remediorum compositio.

Prapat. Samskreticè, *prâpanam*, producere.

Prakrami. Samskreticè, *prâkârâm*, munimentum : *prakâraha*, modus, agendi τῦ *esse* ratio, medium.

Aiescht. Aies, 8.us *loukpal* (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 546 *v.*), primum nomen solis (*id.* 13 *Porb. fol.* 659 *r.*). Samskreticè, *ajasram*, semper; *ajesram sâtatam*, dies noctesque.

Schapt. Samskreticè, *schapadhaha*, protestatio, declaratio. *Schapanaha*, cadaver : *tchapaha*, arcus.

Pag. 98, *lin.* 17, cupiditas carnalis est ....

Cupiditas ista (*schahvat*), existendi et productione sese exerendi, sese conjunctione expandendi, desiderium est; quo natura tota, quasi reti, vinculo ligatur, mutuo partium in se invicem ingressu, ex se egressu, ad unum reducitur.

Lin. 19, 21, 22 : in eo tres viæ sunt .... *djehennam* .... tres viæ, quas, pro meritis, seu morientis statu spirituali, *djiw âtma*, è corpore exiens, ingreditur. *Infrà, p.* 565.

Ibid. lin. ultim. pag. 99, *lin.* 1-14, 24, 25; *pag.* 100, *lin.* 2: *Brahm maïa* ... quinque sensus ... quinquaginta litteræ (samskreticæ)... locum deorsùm ire omne in eum magnum (*locum* ... obtinet).

Digna attentione τῦ *Brahm maïa*, quod ad *Brahm tschekr* redit, in quo *djiw âtma*, quoad usque cum *âtma* unum fiat, gyrat, circuit, et omne in illud *Bram tschekr* descendens unum redditum, cum ente unico, *âtma*, licet *Bramt scheker* ab eo distinguatur (*suprà, p.* 98, *et not.* 1), cum *djiw âtma* comparatio. Qui rem seriò scrutatus fuerit, argutè dictum et partes non impropriè sibi respondentes, sine labore inveniet.

Hùc semper tendit Indica mille modis exhibita doctrina.

Hodiè *samskreticum* alphabetum 35 constat consonantibus et 16 (propriè 15) vocalibus; quæ 50 litteras constituunt. Antiquus ergò admodùm est numerus characterum qui illud alphabetum conficiunt, uti et eorum distributio ac proindè denominatio, valor, potestas. Eorum sonum, qualem *Suratæ*, ex ore *Brahmanis* et *Sciouræ* excepi, hìc apponam.

SAMSCRETICUM *alphabetum* BRAHMANICUM.

CONSONANTES [1]: *ke, khe, gue, gueu, nan: tscheu, ttscheu, djeu, djheu, gnan: the, thheu, de, dhe, nan: te, the, de, dheu, nan, pe, pheu, be, bheu, man, yeu, re, le, veu, seu, keu, seu, heu, lang, khahan.*

VOCALES; *eu, a, y, i, ou, ou, re, re, lre, lre, i, ai, ou, aou, an, aan.*

SCIOURICUM.

VOCALES: *e, a, i, ii, ou, ouu, re, re, lre, lre, e, aï, o, ouaou, an, a.* CONSONANTES: *kua, kha, ga, gha, gna; tscha, ttscha, dja, ddja, guian; ta, tta, da, da, dha, nan; ta, ttha, ttha, da, dha, nan: pa, pha, ba, bha, bha, ma, ïa, ra, la, va, ssa, kha, ssa, ha, lan, kscha.*

Secundum hoc alphabetum primum tribus consonantibus superat.

Nunc è *Guzarato*, per promontorium *Comorinum*, ad *Bengalam* usque transeundo, *samskreticum alphabetum* oræ *Malabaricæ*, caracteribus à *nagri* diversis, similiter 35 *consonantes*, et 16 *vocales* includit, quarum is est sonus: VOCALES; *a, aa, j, ji, u, uu, jr, jru, jlu, jlu, e, ai, o, au, am, ah.* CONSONANTES; *ka, kha, ga, gha, gnha, scha, schha, ja, jha, gnha, d'a,*

1. Vide et HALHED; *code of Gentoos, Pref. p. XXIII.* — DOW, *the histor. of Hindost. a dissertat. p. XXX.* — *Alphabet. Brammhanicum etc. p.* 8-17 (ubi *lang* deest.)

d'ha, da, dtha, nna, ta, tha, da, dha, na, pa, pah, ba, bha, ma, ja, ra, la, ua, scha, scha, sa, ha, lla, cha.

INDOUSTANUM [1] alphabetum, è 35 *consonant.* 16 (15) *vocalib.* compositum : MARATTICUM [2], 35 *consonant.* 12 *vocalib.* ut et CANARINUM, quod etiam 16 *vocales*, alicubi (*Kansercoræ* [3]) obtinet.

TALENGARICUM [4] (*Talenga*), ad oram *Orixa*, pariter 35 CONSON. exhibet; et BENGALICUM [5], 35 (dempto *lan* extremo) : utrumque, 16 VOCALES.

At in *Tamoul* [6], oræ *Malabaricæ*, vel *Coromandelensi*, 18 tantùm CONSONANTES et 12 VOCALES reperire est : nempè, *k* (*g*), *n*, *s* (*tsch*), *gn* (*n*), *d*, *nn*, *t* (*d*), *n*, *p* vel *b*, *m*, *y*, *r*, *l*, *v*, *lr*, *ll*, *rr* (*tt*, *d*), *n* : *ŭ*, *á*, *ĭ*, *í*, *u* (*oŭ*), *u* (*oũ*), *ĕ*, *é*, *ai* (*ei*) *ŏ*, *ó*, *aü* (*uou*) :

Vel, *k*, *n*, (*ng*), *s*, (*ch. c* ital.), *gn*, *tt* (*d* angl.), *nn* (*n* ping.), *t* (*d* vel *t*), *n*, *p* (*b*), *m*, *i* (*y*) *r*, *l*, *u*, *l* (*l* guttur.), *ll*, *rr*, *n*.

Linguas autem quæ circà 50 litteras retinent, eodem ordine, sono, valore, scilicet, *Maratticam*, *Canarinam*, *Telongoucam*, *Bengalicam*, quæ communem originem denotant, propiùs ad antiquum Indorum idioma, *Samskreticum*, quod ad genium, et verba; primam et ultimam, quod ad caracteres, accedere notum est.

Hæc pauca in præsentiarum sufficiant. Materia fusè tractabitur in opere, cujus brevis notitia anno 1799 publicata est in *diario*

---

1. *Manuscr.*

2. MANUSCR. *Zend-Avesta*, *T.* 1, 1.re *part. p. CCXII*, *not.*

3. ID. *p. CXXXI.*

4. *Gramm. pour apprendre la langue* TALENGA, *dite vulgairement le* BADEGA, 1.re *part. de l'alphab.* TALENGA, *ch.* 1, *des* VOYELLES; *ch.* 2 *des* CONSONNES (*par le P.* DE LA LANE, *missionn. Jés.*), *mss.* IND. *Biblioth. Reg.* N.° 203, *in* 4.° 56 *pagin.*

5. HALHED, *a Gramm. of the Bengale language etc. p.* 4, 9.

6. *Manuscr. gramm. de la langue Malab. vulgaire*, *ch.* 1, *des lettr. Malabar. art.* 1, *de leur nombre et de leurs figures.* — ZIEGENBALG; *Grammatica Damulica* (1716), *cap.* 1, *de litter. p.* 1, 2. — *Const. Joseph.* BESCHI, *Grammatica Latino-Tamulica. Trangamb. typ. miss. Danic.* (1738).

Encyclopédique (*T. I*, 5.*e* *ann.* N.° 2, 1.*er* *prair. an* 7 [*mai* 1799], *p.* 241, 243), sub hoc titulo :

« TRÉSOR DES LANGUES INDIENNES, en 4 (*lege* 5) volumes in-fol.
« Tome I, 1.re partie; GRAMMAIRE *Malabare* (TAMOULE *et*
« SCHEN TAMOULE); *et* DICTIONNAIRE *Malabar*- (le *Malabar*, et
« ainsi pour les quatre autres langues Indiennes, simplement en
« *caractères Européens*) *françois - latin*.
« 2.e partie; DICTIONNAIRE *françois - Malabar*.
« Tome II, 1.re partie; GRAMMAIRE *Telongoue; et* DICTION-
« NAIRE *Telongou - françois - latin*.
« 2.e partie; DICTIONNAIRE *françois-Telongou*.
« Tome III, 1.re partie; GRAMMAIRE *Maure ou Indoustane*
« (traduite du *Portugais*, imprimée à Rome en 1778); *et* DIC-
« TIONNAIRE *Indoustan - françois - latin*.
« 2.e partie, DICTIONNAIRE *françois - Indoustan*.
« Tome IV (*lege:* 1.re partie; GRAMMAIRE *Bengalie et* DICTION-
« NAIRE *Bengali-françois-latin*.
« 2.e partie; DICTIONNAIRE *françois-Bengali*.
« Tome V), 1.re partie; GRAMMAIRE *Samskretanne; et* DICTION-
« NAIRE *Samskretan-françois-latin*.
2.e partie; APPENDIX, qui renferme neuf ouvrages [1] sur les
« langues de l'Inde ou des contrées limitrophes, imprimés dans
« le pays même, ou en Europe, très-rares, ou difficiles à acqué-
« rir; avec plusieurs planches gravées en taille-douce .....
« présentant les *alphabets* des quatre (*lege* cinq) langues dont
« on donne les dictionnaires (et les grammaires en françois et
« en latin), avec quelques autres écrits sur le lieu, par des gens
« du pays, ainsi que les *vingt-deux* fameuses INSCRIPTIONS
« copiées par l'auteur, dans son voyage (en 1759) aux Pagodes de

1. Vide *Journ. Encyclop. p.* 242, *note* 1.

« KENERI, dans l'Ile de SALCETTE, près de BOMBAYE[1]. A la tête
« du 1.er volume paroît un morceau étendu, sur le génie, la
« marche, les propriétés des langues *Indiennes*, leurs rapports
« avec les langues de *l'Europe*, ou ce qui les en différencie,
« et l'analogie de ces idiomes avec le caractère des peuples chez
« qui ils ont cours .....

« Par ANQUETIL DUPERRON, *Voyageur aux grandes Indes,*
« *ancien Pensionnaire et Directeur de l'académie R. des inscrip-*
« *tions et belles-lettres*, lequel a dans ses cartons les matériaux
« de cet ouvrage, redigés en grande partie, et mis en ordre. »

Emenso longo isto et arduo itinere, si vires adhuc suppetant, favente Deo optimo, maximo, cujus ad nutum mentis et corporis motus componere, sapientis et Christiani officium, Persicas regiones versùs iterùm remeabo.

Illìc, eorum gratiâ, qui Orientalis litteraturæ latices ad fontes bibere amant, utque ad legendas et explicandas Persepolitanas *in forma clavorum* inscriptiones, adjumentum aliquod afferam, è veteribus Persarum libris, scilicet VENDIDAD, IZESCHNÉ, VISPERED, IESCHTS, NÉAESCHS, BOUN DEHESCH (vide infrà, SUPPLEMENTUM, N.° II), linguarum ZEND et PEHLVI GRAMMATICAS et DICTIONARIA mens est eruere.

In hoc amplo vocum externarum promptuario, aliarum *Asiæ, Africæ, Americæ,* etiam *Europæ* et Insularum linguarum radices, saltem plurimas, et sic humani sermonis incunabulum quærere poterunt, et forsitan partim invenire, abstrusarum rerum eruditi, solertes et critici indagatores.

Pag. 100, *lin.* 19, 21 : ego edo .... *sahebi* suum intelligit .... *Brahm* sum .... liberatus fit.

1. *Zend-Avesta, T.* 1, 1.re *part. p. CCCXCV, CCCCVIII.*

Deum ipsum se esse scire, sæpiùs dictum, vera animæ liberatio.

Pag. 100, *lin* 25, 26, *djiw âtma* dominus electionis non est. Eo sensu hoc accipiendum, quòd *djiw âtma*, quatenùs τῷ *pram âtma* oppositus, *âtma* est non liber, ligatus, *vinculo qualitatum apparentium* obstrictus; quod libero hominis arbitrio non officit.

Ibid. lin. 27, 29, *ultimâ; pag.* 101, *lin.* 1, 2, 5, 14, 15: Et ille unus *maïa* .... animantibus est *pram âtma* sine fine ....; *akrta* est .... *maïa*, ligatus .... è vinculo τȣ̃ *maïa supervenit* (*lege :* supervenit) ....

Fusè, et tamen forsitan adhuc obscurè, natura τȣ̃ *maïa*, ex parte Creatoris et ex parte rerum creatarum (*suprà*, *T. I*, *Annotat. p.* 639-642), exposita est. Quæ illîc dicta sunt attentè meditanti, unicum τȣ̃ *Oupnek'hat* dogma, his verbis expressum (*p.* 100, 101), *pram atmâ .... totus mundus figura ejus est*, et *faciens ullam rem non est* (*akrta*, ex *a* privativo, et *karta*, faciens) id est, *pram âtma* foris tantùm apparet, verè in se solus, absque ullâ extrà eum existentiâ, menti sese offeret.

Pag. 102, *lin.* 1, 2, 3, 4, 7-14-17: *djan* (*anima*) ... *maïa* .... *Brahm* .... visum non fit .... Quemadmodùm in medio ligni .... Et cor suum lignum .... oleum in grano ....

Anima et *maïa*, qui in eâ voluptatem producit, à *Brahm* motum accipiunt.

Diversis comparationibus τὸν *Brahm*, formam scientiæ, etsi non visum, in corpore etiam ignorantis, qui illum videre potest, in omni re esse ostenditur.

Apostoli verba : [1] *propè est verbum in ore tuo*, *et in corde tuo ;*

---

1. *ἐγγύς σȣ̃ τὸ ῥῆμα ἔστιν ἐν τῷ στόματι σȣ̃ ϗ ἐν τῇ καρδίᾳ σȣ, τȣ̃τ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν.* Rom. X, 8.

hoc est, verbum fidei, quod prædicamus : quæ Deutoronomii textum explicant :[1] *sed juxtà te est sermo valdè, in ore tuo, et in corde tuo, ut facias illud,* liceat hic apponere.

Pag. 102, *lin. ultimâ ; pag.* 103, *lin.* 1-17 ; *pag.* 104, *lin.* 4-9-17 : *selouk*, seu praxis relligionis .... sol firmam retentionem sensuum .... *aftab* (sol) porta τȣ̃ *behescht* est .... illi loci quietis .... orbis *atesch* .... primum *aftab* (sol) productus .... super te apparens est.

Sol, ut *Haranguerbehah* (*suprà, T. I, N.° XXIV, p.* 122), relligiosas praxes homini præscriptas, exequitur, calorem et lumen quæ per athmospheram effundit, indè traxit. Oratio ad solem : ejus vis, effectus, objectum. Per viam lucis, sol ad Angelos, ad paradisum, hominem rectâ fide præditum, qui relligionis cultum perfectè adimplet, facit pervenire. Tres loci quietis. Corda è lumine lunæ producta. Sol primùm productus ; proindè, annus solaris, cujus mensura est, prior lunari. *Brahm* cum ejus figurâ apparens.

Pag. 104, *lin.* 18 : Et *nour* (*lux*) partis (*lege :* particulæ), forma *nour* (*lucis*) totius est. (*O nour djozi aaïn nour koulli ast.*)

Doctrinæ Indicæ clavis. *Particula,* forma *totius ;* id est, pars totum repræsentat, exhibet, efficit, reipsà est : omni re, vel minimâ, ab ente unico non diversâ.

Ibid. lin. 19, 24 *ultimâ ; pag.* 105, *lin.* 1, 14, 19, 22, 23 ; *pag.* 106, *lin* 5 : *maschghouli ... Brahmi ...* transeat. *Maschghouli* alius .... in terra .... quilibet locus .... *maschghoul* fiat et signum τȣ̃ apparentem esse τὸν *Brahm* .... ingreditur.

Curiosa modi externi et interni, scilicet, quod ad corporis habitum, victum, halitûs retentionem, vel emissionem, sensuum ;

---

1. *Ki karob eleika haddabar meod bepika o belebabeka laaasoto.* DEUTERONOM. XXX, 14.

cogitationum, quæ in corde vagantur, repressionem, locum, habitationem meditationi propriam, descriptio.

Hæc deridebit altum Europææ philosophiæ supercilium, sicut et signa, quibus *Brahm* in corde meditantis se præsentem efficit, ostendit: æquè ridiculas quoque, usu approbatas praxes se observare, similibus, si non *puerilioribus* phantasiis mentem occupare, oblitum.

Pag. 106, *lin.* 6, 9; *pag.* 107, *lin.* 6: Et ex octo rebus ... et τὸ *deharna* .... accidens fit.

Ex octo τῦ *selouk*, seu octo ad ens unicum acquirendum requisitis conditionibus, hic quinque jam aut posteà relatæ dicuntur: et sex speciatim τῦ *selouk* partes, *infrà*, N.° CLXIII, *p.* 359, exponuntur, quarum quarta *Deharna*. Undè liquet vice *octo*, in præsenti loco legendum *sex*, et comma, *tres aliæ quæ remanent*, expungendum.

Textus sic se habet: *ve az hascht tschisi ke dar selouk mokarrer ast pandj tschiz madzkour schodeh seh diguer keh mandeh iek azan deharnast*: *hascht*, sine signo numerum comitante; *seh*, cum signo; *pandj tschiz*, correctum. Super τὸ *deharna*, vide MAHABAR. 12 *porb.* 2 *part. fol.* 537 *recto*, ubi per hoc τὸ *djog* explicari dicitur: suprà (*T. I*, N.° LXXII, *p.* 338), *sex* res, τὸ *djog* conficientes, exhibentur.

Quinque res, quibus per *deharna* Indus cor fixum tenet, sunt quinque elementa è quibus corpus formatum est, et in quæ resolvitur; quo rerum origini et fini mens attenta redditur, humani entis ei indicatur præstantia, simul et corpus ipsum quasi elementum magnum efficitur. Hæc voci *khass*, in τῦ *djog* descriptione adhibitæ, scilicet, *præstans*, *peculiare*, apprimè conveniunt.

Pag. 107, *lin.* 7-14, 23; *pag.* 108, *lin.* 11: Hoc signum

initii τῦ *selouk* .... *maarefat* (*cognitionis*) ... (*illud ens*) lumen .... sine cessatione fit....

Τῷ *selouk*, praxibus, ceremoniis, cognitio, ignorantiæ opposita, jungitur; lumen in mente, mundo spirituali, mundo corporeo, unicum, entium vita, solamen, omnia permeans, replens; cui uni homo, *djiw âtma* studere debet : illius luminis attributa, encomium, prece terminatum.

Pag. 108, *lin.* 12; *pag.* 109, *lin.* 4 : Ille *Roudr* unicus ... is est.

A Lumine-Ente ad *Roudr* auctor transit, cujus operationes sunt ipsæ Entis supremi qualitates. Vide *suprà*, *T. I*, *N.° LXVII*, *p.* 316, 317, et *Annotat*, *p.* 589, 590.

Pag. 109, *lin.* 5; *pag.* 110, *lin.* 4, 16 : Primùm ab omni τὸν *Haranguerbehah* ... quod superior (*altior*) ... non est ... est.

Vide, *suprà*, *T. I*, *N.° XXII-XXIV*, *p.* 100-106, 121-125 : τῷ *Haranguerbehah*, ejus operationes : *suprà*, *N.° LXXXVII*, *p.* 1, ejusdem agentis productionem per *Naraïn*, qui proindè cum *Roudr* unum et idem est.

Lin. 12-19 : ex illâ lætus status acquisitus fit .... ô Creator magne.

ὁ *Roudr*, lætitiæ fons; ejus arma contra malum, peccatum; ab eo ut deviantem non obcæcet, postulatur (*suprà*, *N.° CVIII*, *p.* 92); eo sensu, quo in evangelio,[1] *et ne nos inducas in tentationem.*

Lin. 12, in monte *Kilas*.

Apud BALDÆUM, sedes τῦ *Ixora*, qui *Roudr* est, in (monte) *Calaja*. IXORA, *sprechen sie* (*die Bramines*), *halt sich in* CALAJA (lib. cit. *Abgötterey*, *p.* 438), *ein Berg* .... CALAJA *genannt.*

---

1. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. Luc. XI, 4.

(*Id. p.* 435, *suprà*, *T.* 1, *Annotat. p.* 647.) Montem *Kilas*, in monte *Cala;a* agnoscere facile est.

In Mahabar. (13 *porb. fol.* 585 *r.* 14 *porb. fol.* 699 *v.*) *Kilas* mons est versùs septentrionem (undè Indicam relligionem ortum duxisse notum est).

Pag. 109, *lin.* 20, *Sankra tscharedj* .... *aiet* ....

Comparatio *τῦ Roudr* cum auro omnem formam sumente, cum igne omni suam formam dante, per *Sankra tscharedj*, *aïet τῦ Beid* exponentem, tradita.

Ibid. lin. 28; *p.* 112, *lin.* 21-24; *pag.* 113, *lin.* 3-5-13; *pag.* 117, *lin.* 24: *Santastr* cum discipulis (*suis*) dixit ... non efficitur ...

Ostad iste qui, ut dixi (*suprà*, *p.* 547), *τῷ Oupnek'hat* nomen dederit, *τῦ Roudr*, Entis unici, excellentiam docet.

Pag. 110, *lin.* 4, 6, 7, 8, 11, 13, 19, 26, *penultimâ*; *pag.* 111, *lin.* 3, 4, 7, 9, 10, 11, 15, 18, 27, *ultimâ*; *pag.* 112, 3...

Haranguerbehi, quòd superior .... major .... minor .... arbor .... *motallak* (*universale*) .... in tempore interioratum mundi .... omnia ora .... sine defectu est. Cum in medio cordis .... illorum est .... intellectus .... capita sine fine .... quinque elementa .... in pectore .... causâ *τῦ maïa* .... omni latere .... urbs, id est, corpus hominis .... in his quatuor statibus .... est.

Haranguerbehah, elementa, ipse *Brahma*, arbor unica, mundus, cujus radices, cœlum; maximus, quandò non apparens, intrà; Ens unicum, universale: minimus, quandò extrà apparens, existentiâ sensibili, singulari alligatur.

Verùm illi *Haranguerbehah* superior est Lux-Ens, *porsch*, capitibus, sensibus sine fine, absque defectu; ubique, in pectore, in medio cordis hominis, omnium animantium, pro illorum capacitate, ipse quantitatis expers, habitans: intellectu, cordi

(sensibus) prævalente, cognitus; causa autem τῦ *maïa*, seu volitionum, multus, separatus apparens (*suprà*, *p.* 100, *infrà*, *p.* 113), ubique, omni motum dans, ut *djiw átma*, in quatuor hominis statibus, corpus, quod novem portas habet, seu foramina (*suprà*, *N.°* *CXXVI*, *p.* 198), omnis similis qualitatis ipse immunis, peragrat.

Sic unitas, unicitas entis absoluta iterùm atque iterùm declaratur; ejus solâ cognitione, vera beatitas, τὸ sine molestiâ esse comparatur.

Pag. 112, *lin.* 4, *penultimâ*; *pag.* 113, 114, *lin.* 4 : Et omne .... colores diversæ speciei .... apparentes fecit.

Τῦ *átma* attributa, operationes, colores, species, formæ, ab eo ostensa, in eo ipso deleta; diversæ entium singularium formæ, figuræ, tandem in ente unico annihilatæ.

Pag. 113, *lin.* 13, 15 : tu femina es .... cum errore vibras.

Manifesta τῦ *Lingam* origo. Ens unicum femina, homo, filius, filia, senex; id est, producens, productum, desinens. Quo spectaculo homo deceptus, entia singularia, nascentia, finientia reverà arbitratur, cùm merum sit ostensum, et omne idem, unicum semper incessans existat.

Lin. 18, 25-*penultimâ* : Volantia .... forma tua est.

Iterùm mundus, ejus partes, etiam tempestates anni sunt, ipse *átma*.

Ibid. lin. ultimâ; *pag.* 114, *lin.* 4; *p.* 115, *lin.* 3, 6, 8 : Et *maïa* .... apparentes fecit .... quòd volitio ejus est ... justa temperatio trium qualitatum .... *mehtsir* ....

De *maïa* fusè suprà (*T. I*, *Annotat. p.* 589-590, 639-642) dictum est. Hîc æterna Dei voluntas, ens unicum : tres ejus colores : rubrum, creatio; album, conservatio; nigrum, destructio; tres qualitates ei pluries attributæ : volitio est τῦ *methsir* domini magni, qui et *Roudr*.

Pag. 114, *lin.* 10-23 : Et duo volantia .... sine tristitiâ fit. Rursùs fabula duarum avium, quarum unâ, homo operum mercedem intendens, alterâ non intendens repræsentatur (*suprà, T. I, n.° LXXXIII, p.* 388, 389). His et similibus locis apertè monstratur, solum Deum semper in actionibus intueri, ei unicè fidere, mentem applicare, quo pretio ducant Indi philosophi.

Si aurei operis *de imitatione Christi,* Thomæ à Kempis tributi, *tres primi libri,* in Indicam linguam versi [1], *Brahmanibus* traderentur, suam ipsorum doctrinam, eo, qui veram relligionem refert, stylo et animo expressam facilè agnoscerent; Europæos miserati, qui faces à cœlo sibi oblatas respuentes, repellentes, atheismi, *corporeismi,* proh dolor! proh pudor! tenebris se involvunt. Partem *cap.* 25, *lib.* 8 (1727), *p.* 202, 203, hic proferam.

In quo ergò (consistit profectus et perfectio hominis), Domine (inquit DISCIPULUS)?

(CHRISTUS): *In offerendo te ex toto corde tuo voluntati divinæ, non quærendo quæ tua sunt, nec in parvo, nec in magno, nec in tempore, nec in æternitate :*

---

1. Quod de *imitatione Christi* summoperè cupio, hoc de *novo testamento* perfecerunt Angli: animis longâ tyrannide mœrentibus nihil efficacius, quàm relligionis in ipso *Dei verbo*, solatium offerri poterat. „ Les dernières lettres des Indes „ orientales, inquit diarium MONITEUR (9 *vendém. an* X, *p.* 31, *Londr.* 25 *septemb.* „ 1801), nous annoncent que le zèle des Missionnaires chrétiens est très-actif dans „ cette partie du monde. Ils ont répandu parmi les *Indous* plus de *cent mille* „ exemplaires du *nouveau testament* traduit en *langue Indienne* par M. CARREY, „ qui la parle comme sa langue maternelle. On a établi une UNIVERSITÉ à *Calcutta* (dans le *Bengale*). Le fonds de la bibliothèque sera composé de celle du „ malheureux TYPOSAHEB, et successivement augmentée des envois qu'on se propose de faire d'ici. "

Oculo propitio hoc tentamen intueri dignetur supremus cordium dominus et rector! Ex *universitate Calcuttanâ*, quod ad linguarum, præsertim *Samskreticæ* notitiam, majorem quàm ex *academiâ* fructum expecto.

Ità ut, unâ æquali facie, in gratiarum actione permaneas; inter prospera et contraria, omnia æquâ lance pensando.

Si fueris tam fortis et longanimis in spe, ut, subtractâ interiori consolatione, etiam ad ampliora sustinenda cor tuum præparaveris, nec te justificaveris, quasi hæc tantaque pati non deberes, sed me in omnibus dispositionibus justificaveris, et sanctum laudaveris; tunc in verâ et rectâ viâ pacis ambulas; et spes indubitata erit, quòd rursùs in jubilo faciem meam sis visurus.

Quòd si ad plenum tuî ipsius contemptum perveneris, scito quòd tunc abundantiâ pacis perfrueris, secundùm possibilitatem tui incolatûs.

Istorum coronis sit, quod de *quiete animæ in Deo* his verbis tradit celeberrimus mysticæ theologiæ magister, 14.° sæculo, cancellarius Ecclesiæ Parisiensis :

« Oportet [1] ut his viribus (concupiscibili, rationali, irascibili) « satiatis per conjunctionem cujuslibet cum suo supremo appetibili, anima rationalis totaliter satietur, quietetur et stabiliatur; nam si delectatio in bono conveniente et voluptatis suavitate quæritur, quid de animæ voluptate (beatâ maximè) sentiendum est? .... Si prætereà quæritur veritatis cognitio; « convertatur aspectus ad verbum divinum, velut ad partem « primam, cujus exemplar verum, est esse verum. Si denique « potentia, si gloria, si opulentia, si dignitas quæratur, hæc « omnia est Deus animæ eum diligenti, quia est merces sua « magnanimis, in quo et omnia se posse gloriatur Apostolus : « *omnia*, inquit, *possum in eo qui me confortat;* Philip. IV, « 13. Deus ergò finis est animæ et ejus ultima perfectio ; ipse

1. *Joan.* Gersonii, *Doctor. theolog. et Cancellar. Parisiens. opera omnia etc.; ed. Lud. Ellies* Dupin (1706); *T.* 3. *De mysticâ theologiâ, speculativâ; considerat. XLII, col.* 396.

« est velut centrum et locus naturalis omnium desideriorum suorum. Dùm ergò, addit insignis ille Parisiensis Facultatis Doctor Theologus, in se deficit anima in salutare Dei, velut ad nihilum redacta, nulli jam alteri, nec sibimet innititur, sed soli Deo, ut suæ dulcedini, ut suæ veritati, ut suæ glorificationi, dicens pro primo : *renuit consolari anima mea, memor fui Dei et delectatus sum*, Ps. LXXVI, 3 ; Dicens pro secundo : *nihil arbitratus sum me scire, nisi Jesum Christum ;* 1 Cor. II, 2 ; factus stultus propter ipsum. Dicens pro tertio : utinam *qui gloriatur, in domino glorietur!* 1 Cor. I, 31. Ac proindè non habens quò ulteriùs tendat aut quid ultrà requirat, quietatur anima in Deo, atque stabilitur, possidens in eo omnia, cæteraque contemnens, atque parvipendens.

Pag. 114, *lin.* 24, 27, *ultimâ ; pag.* 115, *lin.* 3 (τὲ, lege : τῦ), 9, 13, 14, 15, 22-28, *ultimâ : tsched âkaschi .... serour .... Beidha ... bona opera ... maïa ...* ex contrarietatibus ... (*ens*) *ieganeh* (*unicum*) *est.* Tempore resurrectionis .... apparitionis .... *Roudr* .... omnis mundus in eo est (*dominus*) omnis bipedis ....

Vide *suprà*, *N.° XII*, *p.* 38 *et not.* 1. *Tsched âkasch*, ut *âtma*, est ens universale, magnum gaudium, omnium, etiam sacrorum librorum, bonorum operum causa, per *maïa* se exserens ; cujus contrarietates, id est variæ, oppositæ apparentiæ, vicissim, tempore omnium resolutionis in illud intrant, tempore novæ productionis ex eo egrediuntur ; verè *Roudr*, cuncta destruens, rursùs ostendens, et semper ens unicum, in quo totus mundus, animantium cujusvis generis dominus.

Pag. 116, *lin.* 23, *penultimâ : serour ...* (*anima magna*) ... Ens unicum, forma gaudii, anima magna est. Magnum illud gaudium, *ânand sroup*, de quo sæpè in *Oupnek'hat* mentio fit,

attributum est entis unici, seu ipsum ens, ejus perfecta quies, in se *complacentia*, in seipso ludus (*suprà T. I, N.° XVIII, p. 77 et not.*), apta et quasi læta rerum fabricatio, conformatio, distributio, gaudium indè in opifice oriens; quod in *Genesi* (*I, 4, 10*), per, *et vidit Deus quod esset bonum*, exprimitur. Ordo et gaudium unum et idem, cùm opus et opifex, solà apparentià, τῦ *maïa* causâ, differant.

Pag. 117, *lin.* 6, 7, 8, 9, 20 : non nox est, non dies, non rectitudo .... non mendacium : ipsum illud *ieganeh* (*unicum*), forma gaudii puri ..... ipsum illud ..... (*juxtà librum*) *Beid* ....

Id est, quandò nihil singulare, solum ens universale existit, tunc nulla diei et noctis, seu luminis et caliginis, nulla veri et falsi distinctio : omne, ens illud unicum, totum, simul; proindè nihil imperfectum, vacuum, deficiens, undè falsum, malum prodit, apparet : forma gaudii puri, supereminentis ordinis remanet. Illius entis unici descriptio. Ejus cognoscendi, inveniendi, modi tres : omne præter illud rejicere, id est, nihil extrà id esse confiteri, ei soli adhærere; de eo τῦ *Beid* doctrinam rectè intelligere; seipsum illud scire.

Pag. 118, *lin.* 5 : causâ peccatorum meorum, super me iram non facias.

Proindè, ut jam observatum, attributum τῦ *Roudr*, qualitas destructiva, ubi de rebus spiritualibus agitur, nihil aliud est, quàm mali moralis, peccati puniendi potentia, actus.

Lin. 9, 10, 11, 13, 15, 18 : [Du]o sine defectu .... *djiw âtma* doctus .... non doctus .... *Brahm* .... opertas .... et *dzati* (*ens*) .... est.

Unus *âtma* est, cujus natura, sive totus remaneat, sive divisus appareat, non mutatur : perpetuus, sine cessatione. Verùm,

sub diverso respectu, scientia et non scientia in eo opertæ, contentæ sunt: *Brahm*, qui et *âtma* purus, iis major, istarum diversitatum immunis manet. Hæc autem relativè tantùm intelligenda, cùm ens unum sint *âtma* purus et *djiw âtma*.

Lin. 19-23 : Et *kapl kiani* .... sciant.

Kapl kiani videtur esse *mahanat*, intellectus primus, Entis supremi prima apparentia. *Suprà, T. I, monit. p. XIV, kian*, cognitio: indè *kapl kiani, collectio intellectuum, scientiarum, animarum*.

Lin. penultimâ ; pag. 119, *lin.* 1, 2, 21, 23-25 : Illud *dzat* (*ens*) .... trium qualitatum .... *Oupnek'hathaï* .... *Brahma* .... *Fereschtehhaï*.

Operationes primi entis per tres qualitates, *Brahm* ipse, in *Oupnek'hat* abscondita, ab ipso *Brahma* et per illum cognita : supereminente illâ scientiâ, angeli et primi docti, forma τȣ̃ *Brahm* redditi.

Pag. 120, *lin.* 3 : *djiw âtma* tres vias habet.

Tres illæ viæ sunt via ad *gehennam*, infima ; via ad *Behescht, Brahma lok*, superior; et via ad *Brahm* ipsum, quâ *pram âtma djiw âtma* statim efficitur.

Lin. 6, 9, 14, 15, 17, 23, 27 : ille *djiw âtma*, quantitate digiti pollicis, ... ipsum illud lumen .... conforme ad (*juxtà*) excessum parvitatis ..... creaturæ est ..... causa volitionis cordis .... causa productionis corporis efficitur.

Illi lumini, illi *djiw âma*, in omnibus cordibus, pluribus (cunctis) creaturis, animantibus, à magnis ad minima, quantitate iis proportionatâ, residenti, vitæ, motuum, successivæ productionis fonti et auctori, aptè forsitan responderet CUDWORTHI natura genitrix, procreatrix, plastica, quam è PLOTINO inprimis hausisse

videtur [1], cujusque naturam sic summatim tradit philosophus Anglus :

Extat, inquit, [2] *vitæ quoddam genus animali vitâ deterius et inferius. Ista vita ex præscripto mentis cujusdam, seu intelligentiæ, rationis et sapientiæ, viâ et ordine procedit et agit, laboresque suos ad certam refert semper metam, aut id semper spectat, quod optimum est; verùm ipsa tamen rationem earum rerum, quas efficit, ignorat, neque sapientiæ illius, cujus normam sequitur et regulam, magistra est. Sola enim ei serviendi gloria relicta est, præceptisque sapientiæ illius obtemperandi. Agit ea fataliter, certâque quâdam naturæ conjunctione ac conceutu, ad exemplum legum atque præceptorum, quæ perfecta mens rogavit, in eamque indidit, et immisit. An cæterùm animæ cujusdam intelligentiæ et consilii compotis facultas sit inferior, an verò mens quædam aut vita, per se quidem separatim exsistens, at minor et imperfectior, non ex omni parte perspicuum est. Sed id dubio caret, eam superioris cujusdam intelligentiæ voluntati et imperio subjectam esse.*

Anteà [3] dixerat : *Quis fieri posse neget, si ex nostrâ quidem judicandum sit scientiâ, ut toti huic globo, ex aquâ et terrâ*

---

1. Cudworth, *Systema intellectuale* ..... *interpr.* Mosheim, *cap.* 3, *ad calcem* Dissertat. *de naturâ genitrice*, §. *VI*, *p.* 160; §. *IX*, *p.* 164; §. *XII*, *p.* 166, 167; §. *XIII*, *p.* 168; §. *XV*, *p.* 170; §. *XVI*, *p.* 171; §§. *XVIII*, *XX*, *p.* 174, 175; §. *XXI*, *p.* 178.

2. *Ibid.* §. *XXVI*, *p.* 190.

3. Cudworth, §. *XXV*, *edd. pag.* Dolendum apud Anglos rerum metaphysicarum studium adeò refrixisse. Nulli hac de materiâ libri publicantur. Gens sapiens, gravis, mente profundâ, Gallicæ cessit levitati. Ad se redeat; novos Clarke, Locke edat, et Gallos, licet *revolutione*, omnium cognitionum clade, immensis tenebris obrutos, absque invidiâ, de eorum lumine penè exstinctam ingenii facem videbunt accendere.

conflato, una præsit fictrix vita seu natura, quæ certo modo cunctis plantis, herbis, arboribusque conjuncta sit, easque omnes pro naturâ seminis cujuslibet, fingat et fabricetur; quæ pariter metalla cæteraque corpora, quæ plus habent artis, quàm ut à fortuito materiæ motu produci queant, conficiat et disponat; quæ denique, nullâ causâ aliâ interveniente, hæc omnia elaboret, tametsi ex aliis ipsamet causis, quarum primaria ipse Deus est, pendeat? Hoc eorum fortassis sollicitudinem allevabit, qui toti universo unam tantùm genitricem præponere naturam, graviter et molestè ferunt.

Et §. *XXIII* (*p.* 181, 182), *præter hanc verò fictricem* (*corpore prorsùs vacantem*: §. *XX*, *p.* 175; §. *XXI*, *p.* 178), *quæ in animantibus versatur, corporaque eorum, cui totidem minores mundos, aptè scitèque, in suo quolibet genere, construit et fabricatur, alia sit necesse est ejusmodi natura, quæ totam hanc universitatem corpoream gubernet, ac, ut omnes ejus partes cognatione quasi continuatæ conspirent, efficiat.*

De hac materiâ videre est Moshemii, qui Cudworthi systemati non favet, eruditas observationes ad totam *dissertationem* (*p.* 150-196), et doctissimam *præfationem*: — Baylium idem systema impugnantem; *Continuation des pensées sur la comète* (1705), §. *XXI*, *p.* 88, 91: — Id. *in Hist. des ouvrages des sçavans, par* Basnage *de Beauval, août* 1704, *art.* 7, *p.* 380 *et seq. decembr. art.* 12, *p.* 540-543: — Id. *Réponse aux quest. d'un provincial; T.* 3 (1706), *ch.* 179, 180, *p.* 1235, 1285. *T.* 4, *p.* 31-39. *Vie de Bayle par Desmaiz. Diction. crit. T. I, p.* LXXXV-XC: — Clericum, Baylio argumentatione longè inferiorem, ad ea quæ objicit respondentem; *Bibliothèq. choisie, T.* 5 (1716), *art.* 4, *p.* 283-302; *T.* 6 (1716), *art.* 7, *p.* 422-427; *T.* 7 (1717), *p.* 255-289; *T.* 9, *p.* 361-384: — necnon, *art.* 2, *Biblioth.*

chois. T. 2 (1713), *p.* 178-230, cui titulus : ***Preuves et examen du sentiment de ceux qui croyent qu'une nature, qu'on peut nommer Plastique, a été établie de Dieu pour former les corps organisés.***

In eo Indorum *djiw âtma* et *natura genitrix*, procreatrix, *plastica* CUDWORTHI differunt, quòd, hæc (*lib. cit.* §. *XIX*, *p.* 174, 175), non Deus est, aut Dea; plantæ, herbæ, gramina, singula peculiarem aliquam genitricem naturam non habent (§. *XXV*, *p.* 189, 190); nec cum delectu ista natura agit, licet ordine et ratione, consilio ad certos omnia usus dirigat, fines suos, causam, rationem eorum quæ operatur, ignorans (§ *XII*, *p.* 166, 167) : ille autem (*djiw âtma*), etsi ligatus quod ad tempus, *âtma* in se, summus Deus est, quibusque entibus, vel minimis insertus.

Paucis tantùm observare liceat, τὸν Indorum *djiw âtma*, intelligentem, ubique diffusum et agentem, *naturæ plasticæ*, cæcæ, quæ proindè à causâ ratione præditâ dirigi debet, eminenter præstare. Et si verum quod in philosophiâ : *non sunt multiplicanda entia sine necessitate*; prima illa dirigens causa, sola et sufficiens, erit admittenda. In primo et summo opifice, 1.°, 3.° gradu, quandò medii gradus ab eo vim accipiunt, actionem suam exercere, unum est et idem.

Pag. 120, *lin.* 19, 20 : *djiw âtma* femina etiam non est .... homo ... (*hermaphrodytus*) ....

Nullius generis est, et cuncta genera (*p.* 113) complectitur *djiw âtma;* quod enti unico, ut anteà diximus, omnium causæ, generatrici, simul et non generatrici, convenit.

Lin. 21 - 28 : in quodcunque corpus ... *djiw âtma.*

Djiw âtma, anima, vita, quodcunque ens animatum habitat, modo, quantitate isti enti congruente : in corde hominis residet

sensationum causa effectrix, sicut generationis sperma ex escâ et aquâ proveniens.

Pag. 120, *lin.* 28; *pag.* 121, *lin.* 1-7: Et post à τῷ mori .... corpus ... facta est.

Suprà (*T. I*, *n.*° *XLIII*, *p.* 247, 248; *Annotat. p.* 538), quomodò *djiw âtma*, homine vitâ functo, corpus subtile induat, operibus bonis vel malis, quæ secum abducit, aptatum, et posteà, crassum, si rursùs in mundum, actionum pœnam luiturus, redeat, fusiùs expositum.

Pag. 121, *lin.* 8, 19: Ens, quod .... relinquunt.

Nova Entis primi, cunctorum entium causæ, opificis, mundo seipsum manifestantis, mundum in se convolventis, nec locum (extensionem), nec nomen, nec initium aut finem habentis, quà Entis unici, cujus orbis totus quasi explicatio, effusio tantum est, descriptio.

N.° CXI.

Ibid. lin. 23, 24, 25, *ultimâ*; *pag.* 122, *lin.* 1, 2, 4, 7, 8, 9: error .... quòd mundus ipse cum ipso (*per seipsum*) productus .... tempus est. Non hoc modo est .... sphera mundi gyrans .... perire faciens tempus est ... pulvis (*terra*) ... effectum est. (*Baazzi khodra dana migouïand ke dar eischan nadani o ghafelat por ast migouïand ke aalem khod bekhod paeda schodeh ast o hamtschenin baazzi migouïand keh hartscheh hast zamaneh ast na tschenin ast balke az bezorgui ândzat roschan in guereh aalem guerdan ast ve ou hametschah aalemra dar khod peitschideh ast ve ou darandeh hameh ast o fena konendeh zamaneh ast o koschendeh marg ast o hameh ssefetha bardar oust o hameh eelemha ve honerha dar oust o bakhschindeh atser beaamelhai oust oust ke khak o âb o âtesch o bad o âkasch schodeh zzaher kardidah.*)

Hìc mundi per se existentia expressè falsa declaratur; quemadmodùm opinio quæ tempus divisum, finitum, fluxum, orbis revolutionem figens, quidquid existit esse affirmat, quamvis pluribus, ut suprà (*N.° CX, p.* 94, 95) tribuatur. Ens supremum à mundi spherâ clarè distinguitur, tempus perire, id est, elabi cessare faciens, omni formam, signum dans, per quinque elementa extrà prodiens, ipsam mortem continuâ rerum productione, apparentiâ, in se, vitæ fontem, vitam ipsam, resolutione, occidens.

Pag. 122, *lin.* 14, 26-28 : Et ille modus hic est .... *se tradere*) .... (*beatus*) fit.

Novemdecim istæ ad perfectam liberationem, beatitatem, seu τὸν *djiw âtma* cum *âtma* unum fieri, obtinendum, conditiones, iis quæ suprà (*T. I, N.° LXXVI, p.* 364-366. *Annotat. p.* 620, 621) exhibita sunt, additæ, veram Indorum *moralis* et *disciplinæ* effigiem præbent.

Tres primæ directori submissionem injungunt, ut suprà (*N.° XVIII, p.* 75; *Annotat. p.* 475), è cujus ore veritatem, sed probatione firmatam accipere præceptum.

Hìc observare liceat pluries jussum institutionis relligiosæ modum, rationis usui, in exquirendâ magistri doctrinæ cum libris sacris conformitate, conjunctum. Indè celebres in Indiâ scientiarum scholæ, è quibus orti docti *Brahmanes, Pandetan*, avita per regiones dogmata, relligionis *praxes*, propagant. Instinctui, lumini proprio fidere minimè tutum. Sub directoris, præceptoris normâ, et vetustissimâ, ut ad primos systematis Indici conditoris exsurgente, animum et corpus componere commendatum.

Ordo iste, novis Galliæ *liberatoribus, agitatoribus* (hominibus parcens, vitia insequor) non arridebit. Antiquis Indiæ populis, per 4000 annos, proborum morum, pacificæ indolis, vitæ beatæ fons fuit et origo : nec apta ad eos ab eo revocandos, quæ Euro-

pam scindunt, lacerant, orbe toto sparsa, malè exstincta dissidia.

Generi humano, at civibus meis ut et parentibus arctiùs devincior. Quædam super institutione hìc proferam, quibus ut contribules mei paulisper attendant vehementer opto.

De restituendâ in Galliâ, per UNIVERSITATES *et* COLLEGIA, *puerorum et juvenum* INSTITUTIONE PUBLICA.

Hominum et sententiarum comparatione, veritas novo fulget splendore. De *institutione* Indos audivimus. Nunc ad Europæos reversi, quod super hac materiâ in diario *Décade* etc. *politique* etc. nuncupato, legitur, referamus. Breves identidem observationes intermixtas, et aliquantum priscæ institutionis Parisiensis specimen hìc invenire lectorem præjudicatis opinionibus vacuum haud pigebit. Sic incipit Diariarii articulus.

I.

« [1] *Circulaire du Ministre de l'intérieur, aux Préfets des départemens, relativement à l'instruction publique.*

« Une école centrale par département ne suffit point à l'instruction. Depuis dix ans on réclame de toutes parts le rétablissement de ces colléges florissans où une jeunesse nombreuse trouvoit une instruction facile et suffisante.

« C'est au moment où la paix continentale appelle l'attention du Gouvernement sur tous les genres d'améliorations dont nos institutions sont susceptibles, qu'il doit porter ses regards sur la première et la plus puissante de toutes, l'instruction publique.

« Mais, pour ne plus rien donner à la théorie trompeuse des

1. *Décade philosoph. littér. et politiq. an IX* (1801), 3 *trimest.* 10 *germin. Politiq. p.* 63, 64.

« illusions, et assurer à la fois à la jeunesse françoise une ins-
« truction convenable, et pourtant appropriée aux besoins, aux
« convenances, aux localités, je vous invite à me fournir une
« réponse prompte et exacte aux questions suivantes.

« Vous profiterez de la session actuelle des conseils d'arron-
« dissement pour obtenir les renseignemens dont j'ai besoin.

« 1.° Quel étoit le nombre des établissemens d'instruction
« publique, dans l'arrondissement, avant la révolution?

« 2.° Quel étoit le nombre des maîtres et des élèves pour chacun?

« 3.° Quel étoit le genre d'instruction qu'on y donnoit?

« 4.° Quelles étoient les ressources et les revenus de chaque
« établissement?

« 5.° Existe-t-il encore de disponibles ou de non aliénés des
« bâtimens autrefois consacrés à l'instruction publique, et quel
« est leur état?

« 6.° Existe-t-il encore des revenus affectés à ces établissemens?

« 7.° Les anciens professeurs ou maîtres de l'enseignement
« vivent-ils encore, et quel est leur état actuel?

« 8.° Quelle est l'opinion du conseil d'arrondissement sur les
« avantages de ces maisons d'éducation?

« 9.° Quelles ressources offre-t-il pour en faciliter le rétablis-
« sement?

« Aussitôt que chaque conseil d'arrondissement vous aura fait
« connoître son opinion, vous me la transmettrez dans le plus
« bref délai, avec votre avis motivé.

« Je vous salue. *Signé* CHAPTAL. »

II.

« Il est évident, ajoute le journal, que cette *circulaire* est
« écrite dans les meilleures intentions, et qu'elle a pour but de
« parvenir à des améliorations indispensables.

« Cependant nous ignorons si *l'on réclame de toutes parts*
« *depuis dix ans le rétablissement de ces colléges si florissans.*

Id ignorare potest hujus articuli auctor, quod perito et *bono consilio* agenti, ut ipse ait, ministro, non fuerit ignotum.

« Mais ce que nous savons bien, et que le ministre doit savoir
« beaucoup mieux que nous, c'est que l'éducation qu'on donnoit
« dans les colléges, n'étoit ni *facile*, puisqu'on y consacroit
« huit ou neuf années à y apprendre seulement le latin;

In universitatum collegiis bonis artibus auctor non est eruditus; si fuit, excidit ex ejus memoriâ illarum academiarum disciplina, studiorum ordo.

A nono ætatis anno ad decimum quartum communiter, id est, per *quinque* annos (non 8 vel 9), scilicet, in *sextâ classe* (scholâ), *quintâ, quartâ, tertiâ* et *secundâ, Latinâ* et *Græcâ* linguâ imbuebantur pueri; quod certè, quæcunque adhibita fuisset methodus, cum vernaculæ linguæ studio et usu, facile in se esse non poterat.

« ni suffisante, puisqu'on n'y apprenoit que le latin, et pas
« autre chose. On n'y montroit ni *l'histoire*, ni la *géographie*,
« ni le *dessin*, ni les *mathématiques*, ni la *physique* [1], ni la
« *chimie*, etc. »

Sufficiens erat. 1.° Eâ ætate duorum, etiam trium idiomatum capax pueri mens vix esse potest.

Lingua autem Latina, sub duplici respectu considerata, summam præ se fert utilitatem.

1.° Lingua est pressa, concisa, dives, elegans, ad litteras et scientias æquè ac negotia composita [2]; propriè est idioma generale,

---

1. „ Des deux années de philosophie, une étoit perdue dans les rêves d'une „ métaphysique obscure, et ce qu'on enseignoit dans l'autre de mathématiques „ et de physique, étoit très-insuffisant. "

2. Qui linguæ græcæ et latinæ mechanismum, veram structuram, genium

cujus medio cum cunctis Europæ, et multis aliarum orbis partium populis, sine *Ludowici*, *Wilkinsii*, *Leibnitzii* vel alphabetis, vel linguis philosophicis [1], sine *polygraphiâ*, *unius conjungationis linguâ*, *surdorum et mutorum methodo*, patet communicatio.

2.° Ejus ope *historia Romana*, *Græca*, etiam *sacra*, orbis priscis cogniti *geographia*, ediscebantur. Noti libri, in universitatis Parisiensis scholis lecti, explicati : *Historiæ selectæ è veteri testamento*, *è prophanis auctoribus*; *Valerius Maximus*, *Cornelius Nepos*, *Quintus Curtius*, *Sallustius*, *Cæsar*, *Titus Livius*, *Tacitus*, *Cicero* (à *sextâ* ad *rhetoricam*), *Terentius*, *Phedrus*, *Ovidius*, *Virgilius*, *Persius*, *Horatius* ... etc. : inter *Græcos*, *Lucianus*, *Xenopho*, *Plutarchus*, *Isocrates*, *Demosthenes*, *Homerus*, etc.

Sic optimis utriusque linguæ auctoribus, teneribus animis tradita rudimenta, altiùs infixa remanebant; et cum sermonis notitiâ, peritiâ, *versionibus* et *thematibus* (è gallico in latinum) firmatâ [2], populorum, regnorum, morum, opinionum, stylo et compositione præstantissimorum auctorum formâ elaboratis, cognitionem dabant, quam provectiore ætate repetere facilius et utilius.

---

cognoscere voluerit, ut legat inprimis STEPHANORUM ROBERTI et HENRICI, GUILLELMI BUDÆI (*Commentar. ling. Græc.* 1548), TURNEBI *adversaria*, VOSSII, SANCTII *cum* PERISONII *notis*, SCIOPII *et* DAUSQUII, haud satis, fatendum, universitatum magistrorum manibus trita, doctissima scripta, operæ pretium est.

1. *Théodic. T.* 1, *vie de* LEIBNITZ, *p.* 88-90.

2. *Suprà*, *T. I*, *Animadvertenda* etc. *p.* 723.

„ Un enfant qui fait un *thème*, a des idées dont il cherche les mots, et celui „ qui fait une *version*, a des mots dont il cherche les idées. Le premier va de „ l'idée connue au mot inconnu, le second du mot connu ou du son à l'idée „ inconnue. Ainsi, l'enfant qui trouve dans son *thème* le mot *ravager*, a une idée; „ et le dictionnaire *françois-latin* qu'il consulte, lui indique le mot *populari* pour

Rhetorica, eloquentiæ, poësi et difficiliori compositioni *prosâ* versuque destinata, cum *Latinæ* linguæ et *Græcæ*, vernaculæ (*Gallicæ*) studium includebat : quæ quidem, antiquorum auctorum lectis et comparatis versionibus impressis, nec non probatis ac velut *classicis* Gallicis scriptoribus, PASCAL, RACINE, DESPÉEAUX, BOSSUET, FÉNELON etc, uti et puro ac docto *usu*, meliùs fortè et rectiùs, utpotè *vulgaris*, quam *grammaticarum* ope, ediscebatur.

Quibus addi debent à *tertiâ* classe usque *ad rhetoricam*, *exercitia publica*, in quibus, unus vel duo discipuli, comitante et dirigente classis professore, præsentibus aliis magistris, præside gymnasiarchâ, collegii *principali*, coram electo audientium cœtu, super iis quæ anni curriculo edoctus fuerat, per duas aut tres horas respondebant.

Nulli artis *delineatoriæ, picturæ, musicæ, saltationis, gymnasticæ*, magistri; quippè quæ alterius generis, et sensibus ac imaginationi solummodò loquentes. Enim verò quid hæc ad *moralem, politicam, civilem* institutionem? juvenes 16, 17 annorum, ad mundum corpore aptos, animo imbelles, nullius firmi aut difficilis, ardui propositi, quod improbum laborem;

„ le mot cherché. Celui qui dans sa *version* trouve le mot *obedire*, a un mot sans „ idée, ou plutôt un son; et le dictionnaire *latin-françois* lui donne *obéir* pour „ l'idée qu'il cherchoit, et qui correspond à ce son : en sorte que le dictionnaire „ est pour l'un un recueil d'idées, et pour l'autre un recueil de mots. Ce double „ exercice est également utile à l'acquisition des mots, et au développement des „ idées, motif pour lequel il étoit pratiqué dans l'ancien système d'éducation, „ et ne peut être remplacé par aucun autre. L'enfant qui annonce le plus d'esprit, „ c'est-à-dire de facilité à développer ses idées et à en saisir les rapports, doit „ donc réussir dans la *version* mieux que dans le *thème*; et c'est aussi ce qui „ arrive presque toujours. " *Essai analytique sur les lois naturelles de l'ordre social* „ (1800); *Dissertat. p.* 222, 223.

vastam aut profundam scientiam requirat, capaces, exhibent: indè *senes-juvenes.*

In *logicâ*, primâ *philosophiæ classi*, ars ratiocinandi, et quantùm quindecim aut sexdecim annos natus *metaphysicæ* intelligere potest, *Latino* simul et *Gallico* sermone tradebatur : si autem criticus *metaphysicam* aliquam cognoscit haud *obscuram* (quod cum scientiæ profundè sublimis, et verè utilis reverentiâ dictum), gaudeat benè natus!

Pari modo, in secundâ *philosophiæ classi*, *physicâ*, virium, motûs principia et leges, *mechanicam*, elementa *mathematica* celeberrimorum philosophorum, CARTESII, NEWTONI systemata, *gallicè* autem sub peculiari professore, supputationem, *calculum differentialem*, æquationes 2.[i] gradûs, sectiones conicas, artem *ichnographicam*, praxi, in areâ, campo elucidatam, etc.; omnia ætati, quantùm fieri poterat, proportionata, juvenes edocebantur : nec non principia anathomiæ, chimiæ, experimentis (de *Quatuor nationum* collegio *Mazarinæo* loquor) à selectis *demonstratoribus* factis, instructa.

Fatendum tamen ibi inauditos *cursus* theatrales, quibus spectatoribus, auditoribus, maribus et feminis, juvenibus et senibus, statâ pecuniâ, duodecim lectionum spatio artem quamcunque demonstrare dicitur scitus operator. Magistri veram peritiam postulat puerorum, juvenum institutio, non solertem agyrtæ ludum.

In *collegio Franciæ (regio)*, scholis *juris*, *medicinæ*, *chirurgiæ*, in horto *plantarum* regio, juvenibus, à 17.°, 18.° anno et suprà, litterarum, scientiarum et artium magis perfecta, ardua, abstrusiora explicabantur; linguæ Orientales, *Hebraica*, *Syriaca*, *Arabica*, ediscebantur; *anatomiæ*, *botanicæ*, *mineralogiæ*, *metallurgiæ*, *zoologiæ* principia, et, rebus ipsis, ob oculos positis, tradebantur demonstrationes.

Institutio puerorum propriè dicta, *facultatem artium*, è quâ solùm, profectò abusu, RECTOR sumebatur, spectabat: quod altius, difficilius, *facultates theologiæ, juris, medicinæ, collegium regium*, cuncta, sub universitatis regimine; et *hortum regium*, domûs regiæ ministro subjectum.

Nunc dicat an *insufficiens* appellari queat ejus modi institutio, æquus rerum æstimator.

« Ajoutez que cette éducation, pergit redactor, dirigée pres-
« que partout par des prêtres, sembloit avoir pour but principal
« de faire des moines, des abbés, des dévots, mais non des
« citoyens. Elle n'est donc pas à regretter. »

Quasi idem homo *monachus, abbas, religiosus, pius* simul et *civis* esse nequeat? Præcipua recentis institutionis pars[1], terrâ marique bellatores formare satagit, id est, homines, generis humani si non hostes, saltem destructionis instrumentis, arte directis semper armatos, longè dissitis et vicinis regionibus æquè metuendos. Civiumne ideò nomen magistris ac discipulis denegabitur?

Quamvis in collegiis relligionis principia exposita fuissent, quid mali, aut potiùs quid non boni indè oriundum? quòd si boni regiminis tutamen prisca institutio fuerit, probis certè in desiderio esse debet. Suprà (*Annotat. p.* 519), juxtà philosophum ac verè politicum (CICERONEM) vidimus, *pietate adversùs Deos sublatâ, fidem, societatem* humani generis, *justitiam* tolli.

Quo societas ut basi innititur, nimisne citò mentibus inseri potest?

At verò, in universitatis Parisiensis collegiis pensionarii quidem privatim catechismis, collationibus, relligione, non autem externi tyrones in scholis à professoribus erudiebantur.

1. *Rapport sur la situation de l'école* POLYTECHNIQUE, *présenté au Ministre de l'intérieur, par le conseil de perfectionnement établi en exécution de la loi du 25 frimaire, an VIII, en floréal, an IX (juin 1801)*: opus didacticum et lucidum.

Classis exercitium prece ad supremum bonorum operum auctorem et remuneratorem incipiebat, uti par est, et finiebat. Manè sacro omnes in collegii sacello aderant; quotannis pridiè festa solemnia, de festo aut morali relligiosâ semi horæ sermo, *exhortatio* dictus. Pueri anteà vel à parentibus, vel à privatis magistris, vel ab ecclesiasticis parochiæ ministris relligionis principia accepisse, ei informati censebantur. In solis *theologiæ* scholis juvenibus superioris gradûs hac de materiâ fiebant prælectiones; at, dolendum! *Romanarum constitutionum* lue, sæpiùs jejunæ, quin, in punctis maximi momenti, conciliis, patribus, veteribus theologis adversantes; *corpore* tamen, si dici potest, *relligionis*, continuâ traditionis serie, intacto semper et integro.

« Les écoles centrales ont besoin d'être perfectionnées.

« Les écoles primaires, bien plus nécessaires encore, existent à « peine; il faudroit pour ainsi dire les créer.

« On pourroit établir des écoles *intermédiaires* entre les écoles « primaires et celles centrales; et tel a été le projet du ministre « lui-même.

« Mais revenir tout simplement à ces colléges, dont *Molière* « dit ironiquement, et comme une contre-vérité : *vivent les* « *colléges d'où l'on sort si savant!* .... ce seroit rendre un « médiocre service à la génération qui s'élève. »

In re minimè ludicrâ ludere est, comicum adducere contrà institutionem, undè tot præstantes orti magistratus, administratores, politici, bellatores, duces, omnium scientiarum, artium utilium, agriculturæ, opificiorum manu elaboratorum, commercii, rei navalis excultores et perfectores, celebres noti professores ac magistri Rollin, Gibert, Crevier, Lebeau, Lacaille etc. Si quid in *revolutione* boni (sit dicto venia), ibi haustum, indè depromptum, at adulteratum.

Infantem matrem suam infamare, verberare, atrox; occidisse, infandum, parricidium.

Universitati fortè exprobranda corruptio, temporum perversitate, *philosophismi* et *franc-maçonismi* peste, corpori sano et eximio, verùm senescenti, injecta; scilicet, pristinæ disciplinæ, severitatis, gravitatis, simplicitatis debilitatio, oblivio, animos à solità contentione relaxans, desidies (uti magno cathedralis ecclesiæ *Cantori*, à quo pendebant inferioris gradûs *urbani* institutores [*maîtres de pension*] debilior, ignavior inspectio), lusus, cultus justo mundior, convivia, frequentes nimis vacationes : verùm, etiam cum istis defectibus, optimum semper fuit et adhuc foret venerandum illud corpus, si caput idoneum inveniretur, institutionis moralis et politicæ incunabulum et fomes.

III.

1.° Ubi de informandis et erudiendis pueris agitur, non præcipuè id quod edocetur considerandum; sed tenera eorum mens quasi terra *virgo* altiùs nocturnâ et diurnâ manu versanda, semen, pro soli naturâ, et fecundantem aquam, quoad fructus ferre queat, spargendo : ut, eo modo, animus continuò excitatus, exercitatus, ad difficilia, momentosa, quæ anno 18.°, 19.° etc. ediscere necessum erit, aptior reddatur, inveniatur.

2.° In primis autem ipsorum magistrorum institutio, quâ rectè perfectâ, puerorum facilis evadit, attendenda.

Utrumque in universitatis regimine. Studium fixum, uniforme, perpetuum, et, ut ad æmulationem, animos addendo, creandam, par est, *asperiusculum*, communem superans puerorum captum.

Diversi magistrorum gradus : *baccalaurei, licentiati, doctores, professores*, sub quibus inferiores pædagogi, omnes ordine succedentes; *sub-magistri* isti, electione aut concursu primùm nominati, quorum mores, facultates, ingenia, doctrina, primoribus

inquisitione cognita, certum et probatum parentibus, administrationi, *documenti* institutum offerebant.

IV.

Quidquid mussitet [1] antiqua ædificia diruendi, et ne diruta exsurgant impediendi, cæca et pertinax libido, ad præsentis, si eam nominare fas est, et futurarum generationum commodum, et veram, licet non omnimodam, quod impossibile, utilitatem, ut ministri CHAPTAL sollicitudo, curæ, quæstiones UNIVERSITA-

1. *Observations sur le système actuel d'instruction publique; par le Cit.* DESTUTT-TRACY, *membre du Sénat-conservateur, et membre associé de l'Institut national* (1801), *p.* 14; *Moniteur*, 21 *thermid. an IX* (1801), *pag.* 1326, *Prytan. Franç.* „ On remarque „ depuis quelques années que ces distributions de prix des colléges, qui autrefois „ n'excitoient qu'un foible intérêt, sont suivies aujourd'hui avec plaisir par les „ citoyens de toutes les conditions. L'attention que le gouvernement apporte à „ l'instruction publique, les méthodes d'enseignement qui se perfectionnent, et „ l'instruction mise plus à la portée des besoins de la société; les progrès plus „ marqués des élèves dans plusieurs parties d'enseignement de première nécessité, „ telles que la langue françoise, la géographie, l'histoire, les mathématiques, le „ dessin etc., ont opéré ce changement. On s'est intéressé à des études dont les „ résultats sont évidemment utiles, et qui sont avouées par l'opinion et l'assen- „ timent des sages pères de famille. “

1.° Qui hæc scripsit, universitatis Parisiensis, inprimis collegii Masarinæi, præmiorum distributioni non adfuit. Celebrem illum et augustum, quotannis, in magnâ *Mathurinorum* aulâ (MONIT. 11 *fruct. an IX*, *p.* 407, *col.* 3, INSTRUCT. PUBL.), conventum, ubi, post generales collegiorum universitatis *compositiones*, supremâ curiâ præsente, ipse primus præses, primum præmium, illustrissimorum, omnium civium concursu et plausu, propriâ manu conferebat, in memoriâ non habuit.

2.° Debilem Oratorii, S. Genovefæ, provinciarum collegiorum institutionem referunt disciplinæ et artes quarum in diario mentio fit. Nihil de linguâ Latinâ, Græcâ, nihil de veterum illorum auctorum studio, qui, post viginti sæcula, omnium scientiarum fontes adhuc nobis reserunt. In medium adducitur *opinio*, sapientum patrum-familias *assensus*: et ista est opinio, è revolutionis caligine orta; iste est non avorum sed patrum, rerum, temporum influxu, obcæcatorum, assensus, quem, si futuræ generationi benè consulere volunt, emendare, et citò, operæ prætium est.

Severiorem disciplinam, hominem totum occupantem, et à *societatis* illecebris, desidie, ludicris arcentem, reformidant novi magistri, institutores.

TUM et COLLEGIORUM, abusibus abrogatis, *simpliciter* instaurationem adducant, exoptandum.

Almæ *universatis Parisiensis* alumno, matrem pio amore, desiderio prosequi liceat; viatori, mundo perlustrato, tutam patriæ tramitam indicare; seni, si dicere fas est, experientiâ docto, votis ardentibus et ad Deum precibus, solum qui contribulibus suis conveniat, institutionis modum invocare.

In hoc sincero cordis affectu, *fiduciam directori, cum veritatis probatione,* agnoscent, eique applaudent Indi Brahmanes, præsertim *τῶν Pandetan* urbis *Benarès* discipuli.

Pag. 122, *lin.* 21-23 : et patientem esse .... lætam .... liberalem .... actiones super seipsum faciliter capere.

Patientia mala cujuscunque generis, corpus vel animam spectantia, includit, proindè, injurias, bonorum jacturam etiam famæ, animi labores, sollicitudines. Undè autem de toleratâ lubenter, cum gaudio, etiam cum beneficentiâ, ut potis est, paupertate gloriaretur Stoicus vel Europæus, vel Indus, cùm sic sonet Epicureus poeta :

> [1] *Non possidentem multa, vocaveris*
> *Rectè beatum : rectius occupat*
> *Nomen beati, qui Deorum*
> *Muneribus sapienter uti,*
> *DURAMQUE CALLET PAUPERIEM PATI,*
> *Pejusque letho flagitium timet :*
> *Non ille pro caris amicis,*
> *Pro patriâ timidus perire.*

Duram pauperiem, eam videlicet quæ corpus angustiâ, et animum angit ridiculo. Verè beatus, semper dives, qui, re deficiente, defectum, non supplere, sed ferre scit viriliter :

1. HORAT. *Odar. lib. IV; od.* 9.

Nil habet infelix paupertas DURIUS in se,
Quàm quòd ridiculos homines facit [1].

Non hîc agitur de modesto corporis habitu, simplici sed sufficienti vestitu, cultu, habitatione, cibo, quæ luxurianti opum abusui opponat, vir sapiens parvo contentus.

Mirum autem in hoc convenire, scripta tam diverso spiritu composita. Librum *de imitatione Christi*, istâ de re audiamus.

[2] *Fili* (inquit Dominus), *nunc docebo te viam pacis, et veræ libertatis. Fac, Domine, quod dicis, quia hoc mihi gratum est audire.*

Stude, fili, alterius potiùs facere voluntatem, quàm tuam.

Elige semper minus, quàm plus habere.

Quære semper inferiorem locum, et omnibus subesse.

Opta semper et ora, ut voluntas Dei integrè in te fiat.

Ecce talis homo ingreditur fines pacis et quietis.

Hausto è rivulo veritatis potu divinum ipsum fontem adeamus.

Beati, ait JESUS [3] *pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum cælorum.*

Beati mites : quoniam ipsi possidebunt terram.

Beati qui lugent : quoniam ipsi consolabuntur.

Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam : quoniam ipsi saturabuntur.

---

1. JUVENALIS ; Satyr. *lib. I*, *v.* 462, 463.

2. *Lib.* 3, *cap.* 23 (1727), *p.* 195.

3. μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· μακάριοι οἱ πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γὴν· μακάριοι οἱ πεινῶντες κ̀ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.

μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι αὐτοὶ υιοι θεȣ κληθήσονται.

μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιωσύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστιν η βασιλεία τῶν οὐρανῶν· MATTH. *V*, 3-11.

Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur.
Beati mundo corde : quoniam ipsi Deum videbunt.
Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur.
Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam : quoniam ipsorum est regnum cœlorum.

Observandum autem non ex abjecto vecordis, ignavæ mentis, alii plerumque quæstûs causâ servientis affectu, humilitatem, mansuetudinem, subjectum animum præcipi, sed ex verâ et demissâ de se adversùs Deum et homines ejus vicem, imaginem gerentes, opinione.

Quàm longè distat à divini præceptoris normâ hujus temporis Christianorum vitæ consuetudo! ludo, spectaculis, gulâ, nimio vestium, habitationum luxu, prohibito commercio, et id genus apertis vitiis, criminibus abstinent, plurimùm, satis pro Deo se fecisse rati : corpori verò, sensibus, genio in omnibus ut dicunt *permissis*, indulgent; sub conditionis, statûs obtentu, necessarium quod lubet arbitrati; præsertim ne propriæ necis aut dementiæ causa ipsi sibi evadant. Et sic commodè, molliter quidam, lautè, opiparè; hoc modo pauperes, opifices alunt; superfluum impendunt : nihil omninò in hoc mundo perpessi, ad æternam quietem, beatitatem, in altero, iis qui *piè in Christo Jesu vixerunt* paratam, se perventuros, cæci, confidunt.

Pag. 123, *lin.* 2, 3, 5, 6, 7 : Trium qualitatum .... crassum et subtile ... opera ejus omne evanidum ... tribus mundis ....

Id est, isti *maschghoul,* meditanti, omne in naturâ ad nihilum reducitur, unus *âtma* redditum.

Opera evanida : scilicet, nec mali, nec boni mentio, ratio; Ente supremo solo præsente hominem totum possidente.

Sic magister ad MARTHAM, ad eum dignè recipiendum multùm laborantem : bonum opus, procul dubio! dùm MARIA [1], *sedens*

1. ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ...

secùs pedes Domini, audiebat verbum illius, et de sorore nihil agente, quærentem :

Martha, Martha, sollicita es et turbaris ergà plurima. Porrò unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab eâ.

Pag. 123, *lin.* 9, 27, 28; *pag.* 124, *lin.* 1, 5, 9, 10, 14, 20 : Id (*en*)*s* est primum ... (*beatitudo*) ... et id dominus ... justâ temperatione ... non ... productum ... (*per lumina*) ... non est.

Rursùs Entis supremi, omne spirituale, simul et omne apparens seu materiale, complexa descriptio. Tribus qualitatibus, temporibus, superius dicitur. Nihil producit, à nullo producitur, per lumina diversi generis sese manifestat.

Lin. 23 : Dans ductum (*gratiam efficacem*) operis meritorii est (*dehendeh tofik tsavab ast*).

Iterata super gratiæ operum meritoriorum dono, observatione digna declaratio : meritum semper cum operatione efficaci conjunctum supponitur.

Pag. 124, *lin. penultimâ; pag.* 125, *lin.* 4 : Quemadmodùm aranea .... (*residet*).

Suprà (*T. I, n.° LXXX, p.* 377), ut hîc, rerum productio et destructio, exemplo araneæ fila sua (ex parte Entis supremi, *filum justæ temperationis trium qualitatum*) è se educentis, super se convolventis, explicatur. Nullum ergò dubium quin Indorum emanatio extensiva, nihil extrà, absolutè, separatum, exertum; sed fila tantummodò producta, retracta, formas è subjecto exeuntes, in illud rursùs ingredientes, id est, unicam substantiam accidentibus, modis, variatam ostendat.

Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἑνὸς δέ ἐστι χρεία : Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ᾽ αὐτῆς. Luc. X, 39-42.

Pag. 125, *lin.* 23, 26, 27, *penultim. ultimá* : non lumen solis ... è lumine ejus lumen sunt ... *djiw átmaï* ... calor naturalis ...

Entis primi lumen, astrorum, luminis opifex, quasi Deum summum referens. *Estote ergò vos perfecti*, inquit CHRISTUS [1], *sicut et pater vester cœlestis perfectus est.* Idem ens, in homine, in aquâ, calor naturalis; proindè, in aliis elementis, vitam cunctis (*djiw átma*) inserens.

Pag. 126, *lin.* 4, *ultimá* : Ipsum illud .... sine cessatione est,

Semper Entis supremi essentiæ expositio, unicam, in rerum universitate, cum qualitatibus oppositis, præbens substantiam.

Ibid. lin. 14, 15; *pag.* 127, *lin.* 3 : qualitas ejus forma *dzat* (*entis*) ejus est .... purum est.

Quo significatur, qualitatem, et formam, et ens unum esse, sicut suprà (*p.* 124). Undè liquet accidens et substantiam, modificationem et modificatum, producens et productum, etiam unum esse; sicut, cùm accensus est ignis, usti ligni cinere remoto, ignis sine fumo, purus, apparet, restat.

Pag. 127, *l.* 11; quatuor modi *τȣ sanias* (*tschahar ttarik sanias*).

Fortè rectiùs, duo modi *τȣ sanias*; scilicet, quorum infrà (*N.° CXLIV*, *p.* 279, 285) descriptio. Homo istos gradus prætergressus, *pram hens*, magna anima, seu *pram átma*, ipsum Ens supremum, unicum, dicitur. Hæc est perfectionis consummatio.

In margine, dele : *suprà*, *N.° LXXII*, *p.* 368, 369.

Lin. 18, 20 : Sed cordi cujuscunque .... cum filio ....

Iteratum, hoc *Oupnek'hat*, verè *secretum magnum tegendum*, Entis supremi unicitatem, rerum universitatis in eo confusionem docens, nonnisi puro et sincero corde præditis, cognitum tradendi, præceptum : quâ scientiâ, perfectâ in Ens-Lumen pietate,

---

1. *ἔσεσθε ἔν ὑμεῖς τέλειοι ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.* MATTH. *V*, 48.

et directori fiduciâ, comitante, homo *Brahman* magnus evadit, felicitatis culmen attingit.

OUPNEK'HAT 14.^{m}, PORSCH.

N.° CXII.

Pag. 128, *lin.* 2, 4, 5 : *Porsch .... id est .... quæstio et responsum multum est.*

Suprà (*T. I, N.° XXVII, XXXI, p.* 155, 181), data est vocabuli *porsch* definitio. Hic è Persico *poursidan*, petere, interrogare, quærere, deduci videtur, verbis, *quæstio et responsum* etc. : quod verisimiliter translatoris Persici commentarium.

Lin. 6, 7 : *Soukba*, natus τȣ *Bhardoadj .... khindhi.*

Aolad Bhardouadj, nati, proles τȣ *Bhardouadj*; ad *Soukba* et fortè sequentes pertinet.

Ejusdem ætatis semper sunt, quæ in scenam adducuntur personæ; quod sacrorum librorum, *Athrban Beid* etc., antiquitatem de novo adstruit.

Lin. 11 ; sine τῷ (per) annum manducatu.

Id est, nihil ferè comedens, solà aquâ et foliorum succo contentus; quod sub sole fervido, istis regionibus non adeò rarum.

Mirum est, autem, quandò corpori duribus laboribus haud occupato, anima imperare consuevit, quàm pauco vivi possit; scilicet, tantillo lacte, vel caseo, aquâ et grano, vel pane. Nec indè mens debilior. Imò vaporibus quæ è stomacho crassiori cibo laborante, sursùm assurgunt (*suprà, T. I, Annotat. p.* 516), capite libero, ad quæque, etiam difficillima se convertere, animum addicere, sublimiora concipere, longâ etiam et serenâ, vividâ frui attentione, meditatione homo poterit suî ipsius absolutè compos. Si qua initio difficultas, usu et firmâ, constanti praxi, brevi anima plenum tenebit imperium.

Verùm, mera, *ventri deditis*, somnia; præsertim ubi solis corporis viribus, ut in revolutionum, motuum temporibus, exertis, solus eas cibi varietate et copiâ reficiendi modus cognoscitur.

Omnibus imperare volunt; sibi ipsis, frustulo carnis, cras vermium cibo, imperare nesciunt!

Miser, at quàm multus, qui sensibus et præsenti momento vivit! felix, at quàm rarus, qui animæ, et in æternum!

Pag. 128, *lin.* 20, 21 *:* et mortificationem agatis ... derelictionem omnium voluptatum ....

Nihil, vel saltem pauxillulum comedere, à voluptatibus *abstinere*, absolutæ mortificationi se tradere, ad τȣ̃ *Brahm* naturam intelligenduṁ via.

Alterum libri *de imitatione Christi* locum hîc dare liceat, istam doctrinam enucleantem. *Oportet igitur*, inquit discipulus [1], *omnem supertransire creaturam, et seipsum perfectè deserere, ac in excessu mentis stare, et videre, te omnium conditorem cum creaturis nihil simile habere.*

Et nisi quis ab omnibus creaturis fuerit expeditus, non poterit liberè intendere divinis ....

Plures reperiuntur contemplationem desiderare : sed quæ ad eam requiruntur, non student exercere.

Est magnum impedimentum, quia in signis et sensibilibus rebus statur, et parùm de perfectâ mortificatione habetur.

Pag. 129, *lin.* 10, 13, 14, 15, 20, 24, 25, *penult.*; *pag.* 130, *lin.* 12, 28; *pag.* 131, *lin.* 8 *: Pradjapat .... maschghouli .... soum, ... pran .... aftab ....* edens omne *aftab* (*sol*) ..... edulium *mah* (*luna*) ..... ex oriente ..... *Beischvanr .... Haranguerbehah ....* annus ....

Vide suprà, *T. I*, *N.° LXXI*, *p.* 333, 334.

1. *Lib.* 3, *cap.* 31, *p.* 216, 217.

Rerum productio per elementa novo modo exponitur.

Maschghouli in præcipuis 2.[1] ordinis agentibus, *Haranguerbehah* (*suprà T. I, N.° XXIV, p.* 122, 125), etiam in primo, supremo agente, ente (*infrà, N.° CXVIII, p.* 157), est suî ipsius, sui operis, ejus finis, cum ratione ad ens superius, si de secundariis agentibus quæstio sit; ad seipsum, ut unicum omnium fontem, si de primo ente, et simul in opere complacentiâ, licet ejus nullitas probè cognoscatur, attenta consideratio, meditatio.

Subjectum est aqua vitæ [1], undè sperma, semen genitale, omnia animantia in *soum*, lunâ, contenta.

Agens *pran* est, spiritus vadens et rediens, halitus, cuilibet enti vitam, motum dans; qui quidem solem et ignem continet.

Ex duobus istis principiis omnes productiones.

Hic *pran*, sol, ignis, comedens dicitur; luna, et ex eâ producta, edulium : id est, primus omnia tùm absorbet, consumit, tùm vivificat, et iis major, vividior efficitur; idem *pran*, sol, ignis, halitus, entia concoquit, intelligens, lux, immensitas, spatium, calor, orbis figura, tempus : secunda, luna, ejus perfectioni, actioni inservit; et etiam (*p.* 131, *lin.* 22, 23) operum merces in orbe lunæ obtinetur.

Hæc omnia, è *Pradjapat*, qui et *Haranguerbehah* est, scilicet ex elementis compositis et non compositis, undè mundus totus, oriuntur.

Allegorico isto loquendi genere entia sensibilia ex aquâ et igne, seu aere, spiritu, duplici motu, actionis et reactionis, prædito, originem ducere satis planè edocetur.

Hic iterùm cum τῷ *soum*, τȣ̃ *pran* mentio fit; quo nova lux in locum (*suprà, T. I, N.° XXIII, p.* 118) sat obscurum lumen quoddam suffunditur. Pravus *pran* per *kia soum* pulsus, erit,

1. *Ab hiat*, *ab khiat*. Fortè, *ab kia*, *guia*, aqua herbæ, relativè ad *Betl.*

dùm pravum spiritum, halitum, mala entium organicorum, ex aere habita, aqua vitæ, rectus humorum fluxus, æquilibrium, pellit, valetudo restituta.

Pag. 130, *lin. ultimâ : djat dida;* id est, sciens et intelligens omne.

Samskreticè, *Jyaoütischaha,* astrologia.

Pag. 131, *lin.* 11, 15, *penultimâ :* duæ viæ .... cum lunâ .... quòd sol ....

Qui opera bona, solo Dei, non mercedis intuitu, exequitur, ad orbem perfectiorem, et agens (*mokel*), perfectius, viâ lucis (*T. I, Annotat. p.* 555) pergit; qui autem mercedem in oculis habet, ad minùs perfectum, viâ tenebrarum.

Pag. 132, *not.* 1, *lin.* 2; adde : vide suprà, *T. I, Annotat. p.* 612.

Pag. 133, *lin.* 1, 8 : *Pradjapat* .... mundo animarum habet.

Suprà (*T. I, n.° XXV, p.* 146): Luna, τȣ̃ *Pradjapat* forma dicitur.

Quod hîc de eodem sidere, 15 defectûs diebus, in mundo animarum vultum habente narratur, relligiosam reverentiam Indo ultimâ lunæ die, animarum causâ præscriptam, confirmat et elucidat.

Lin. 15, 18, 22; *pag.* 134, *lin.* 3, 13, 17, 24; *pag.* 135, *lin.* 1, 21; *p.* 135, *lin.* 3 : Dies, quòd edens *est* .... nocte cum uxore .... alimentum (*nox*) .... nocte .... is propter voluptatem .... sanguis τȣ̃ *Brahmni* .... filius simul provenit .... uxor ex alimento .... si mulier .... *Bramtscheradj* est.

Eadem allegoria continuatur. Sol, *pran,* edens : proindè, dies edens, *pran* est; et nox, luna, solis edulium. Indè ratione ad copulationis ordinem, effectum præcepta.

Sperma ad lunam, et sic ad noctem pertinet; indè nocte com-

mercium cum uxore habendum. Noctes quoque mense indicantur; una, ad minus, quod mortificatio, *riazzat*, actus relligiosus, *devotionis* est; omissio, maximum crimen. Verùm, quod attendendum, *propter voluptatem, Indus, hanc actionem non facit, quin imò cum mandato Dei, cum proposito τȣ̃ productum facere filium, illam actionem facit.* (*Ou az baraï lezat in kar namikonad balkeh be hokm khoda bekasd paedu kardan farzand inkar mikonad*).

Forsitan in nullâ aliâ relligione humanâ, aut theologiâ philosophicâ, verum et solum legitimum actionis carnalis scopum, planè, præcisè eo modo expositum invenerint.

Quibus noctibus filius, vel filia, quâ occasione *natus impotens* et hermaphrodytus gignentur, vel solummodò mola procreetur; quæ in primo casu jussa uxori diæta, his verbis Persicè declaratur :

O dar djaï diguer Beid madzkour ast ke schab schaschom ke eptedaï heiss ast o schab dehom o schab douazdehom o schab tschahardehom o schab schanzdehom ke schabhaï djoft ast agar peisch zan beravad peser bahammirasad o schab pandjom ke schab awel paki heiss ast o schab haftom o nohom o iazdehom o sizdehom o panzdehom agar bezan ssohabat bedurad dokhter motavallad mischavad o mokarrer ast ke dar in aïam dar schabhaï ke peser motavallad mischavad baïad ke zan az ghedaï meaatad tschizi kam bekhorad ke az kam khordan gheda nottfeh zan kam mischavad o nottfeh mard ke ziadeh baschad peser motavallad mikardad agar dar schabhaï ke mokarrar ast ke peser schavad o zan tschiz betsiar khordeh baschad tschoun nottfeh zan ziadeh az nottfeh mard djamee mischavad an peser ssourat o sirat zananeh baham mirasanad ve agar dar schabhaï ke paedaesch dokhter dar zan mokarrer

ast o nottfeh mard ziadah baschad az nottfeh zan dokhter paedah schavad keh ssourat o sirat mardaneh daschtah baschad ve agar har dou nottfeh dar schabhaï ttak ke mokarrer ast dokhter schavad ïa schabhaï djoft ke mokarrer ast peser schavad beraber baschad farzand kheir o mekhenats schavad agar dar schabhaï djoft ast mekhenats mard noma ve agar dar schabhaï ttak ast mekhenats zan noma schavad ve agar zan dar aïami ke schabhaï djoft beraï peser schodan mokarrer schodeh o schabhaï ttak beraï dokhter schodan mokarrer gaschteh biánkeh schoher baou ssohabat bedarad dar khab behbinad ke baschoher khod ssohabat daschtah baschad ve anzal schodeh ast agar ahianah zanra schekem bemanad o bezaïad partscheh goscht bidjanî paeda schavad ve agar nazaïad dar schekem mimanad o schekem ou beland mischavad ta án partscheh goscht az schekem án zan bedarnaïaiad farzand diguer nazaïad. Infrà, N.° CXXXII, p. 135.

Indicam filiorum vel filiarum procreandorum artem deridebunt Europæi anatomici, physiologi, qui tamen opera in eandem rationem scripta seriò legunt. Hac de re audiamus diarium *Défens. de la patr.* 5 *pluv. an* 9 (1801), *feuillet p.* 2.

« Le citoyen MILLOT, inquit redactor, très-connu par la pratique des accouchemens, dans son ouvrage qui a pour titre, *l'art de créer les sexes à volonté* (1801), remonte à l'origine de la création humaine. Il prouve que le système des *ovaires*, connu dès la fin du septième siècle, et adopté presque généralement dans le huitième, est le seul sur lequel on puisse baser la science de la génération, malgré l'opinion des plus célèbres naturalistes, qui ont voulu le renverser.

« Par ce système il explique les différens mystères de la *génération*; ce qui ne peut avoir lieu par aucun des autres. Après

« avoir soulevé le voile dont la nature enveloppe le mystère de
« la *fécondation*, il analyse les systèmes qui ont été publiés
« avant le sien; il fait connoître par où ils pèchent; il prouve
« que dans les *ovaires* sont les vésicules des œufs, qui contien-
« nent les rudimens de la créature; et, par la fécondation, il
« démontre que les *sexes sont séparément établis dans ces œufs*,
« qu'ils préexistent avant la *fécondation;* que conséquemment il
« n'y aura jamais d'*hermaphrodytes*, et que *ce n'est pas l'homme*
« qui procure les sexes, comme le croient les auteurs qui l'ont
« précédé [1].

« Le citoyen *Millot*, après avoir pris connoissance de tout
« ce qui a été écrit sur cette matière chez une partie des
« nations étrangères, ainsi que chez la nôtre, depuis 1100 ans,
« rapporte les observations de ces auteurs : il appuie son senti-
« ment de ceux des hommes célèbres qui ont traité les mêmes
« objets que lui, et dans les cas où la nouveauté lui est réservée,
« il prouve la force de son opinion par les opérations de la
« nature.

« Enfin, par des recherches et observations sur les *ovaires*,
« ce citoyen s'est convaincu que la génération cesse d'être [pour
« les hommes qui voudront s'instruire] un métier d'aveugle, et
« que *l'homme peut procréer le sexe qu'il désire* [2]. »

Huic operi alterum jungendum, scilicet, *Essai sur la* Mégalanthropogénésie, *ou l'art de faire des enfans d'esprit, qui deviennent de grands hommes; suivi des traits physionomoniques*

1. Leibnitz; *Theodic. T.* 2, *causa Dei asserta* etc. *p.* 363.

2. Vide super generatione, *Tables anatomiq. de* Culm (1734), 26.e *tab. not. p.* 200-202. — *Dissertation sur la génération, sur les animalcules spermatiques et sur ceux d'infusion etc. trad. de l'allemand, par M. le Baron de* Gleichen. *Par. an* 7 (1798), *p.* 57, 69 *etc.*

propres à les faire reconnoître, décrits par LAVATER, *et du meilleur mode de génération; dedié* aux membres de l'institut national de France, par ROBERT le jeune (des Basses Alpes), avec cette épigraphe : *les esprits superficiels de mon siècle m'appelleront peut-être fou; mais je n'ambitionne de recueillir dans la posterité que la voix du sage.*

Sic quisque palmam arripit. *Journ. des défens. de la patrie,* 18 *vendém. an* 10 (10 *octob.* 1801 *feuillet*).

« Ainsi, ait diariarius, dans la même année, la France aura « vu sortir de ses presses deux ouvrages à titres plaisans, etc., « celui *de procréer les sexes à volonté,* et celui etc. » Titulos, risum moventes, auctores suam opinionem seriò et bonâ fide proponere supponens, arguit redactor; tùm addit :

« Le système du citoyen *Robert* repose sur l'expérience du « bon ou mauvais résultat des *croisemens de races.* Il en induit « qu'avec une attention rigoureuse, elles se perfectionnent : il veut « donc que l'on allie constamment l'esprit à la beauté; il indi- « que le mode à suivre, les précautions à prendre, les signes « auxquels on peut reconnoître les sujets que l'on doit unir, et la « science de *Lavater* [1] le guide dans cette espèce de reconnois- « sance. »

1. *Essai sur la physiognomonie, destiné à faire connoître l'homme et à le faire aimer, par Jean-Gasp.* LAVATER (1781-1786), 3 *vol. In-4.° fig.* „ Voulez-vous, inquit M. „ CAMBRY (*Voyage pittoresque en Suisse et en Italie, par le cit. Cambry, Préfet du* „ *département de l'Oise* [1801], *extr. du* MONITEUR, 8 *fruct. an* 9, *p.* 1393), „ entendre le physionomane LAVATER, et presque recueillir les aveux de ses „ méditations instructives .....

„ Il s'occupoit alors (quo tempore eum viator adiit) d'un instrument propre à „ mesurer exactement, physiquement, l'intelligence humaine. Voici ses aperçus, „ ses raisonnemens et ses moyens. La physionomie de l'esprit, de tous les esprits, „ doit être entre celle d'un Dieu, et celle du plus stupide des animaux. Le plus „ stupide des animaux est la carpe; la plus belle des têtes est celle de *J. C*, peinte „ par *Raphaël.*

A vituperio et laude abstinet diariarius : experimento rem tradit. « Quant au style, inquit, la citation suivante donnera une « idée de la manière dont cet ouvrage est écrit :

„ La grandeur de la bouche et le rapprochement des yeux sont les traits mar- „ quans chez la carpe. Prenons donc avec un instrument, un double compas „ appliqué sur l'extrémité du nez, les angles formés par les yeux et la bouche „ de la carpe, et nous aurons les angles de la *stupidité*.

„ Appliquons le même instrument, suivons le même procédé, sur la tête de „ *J. C.*, et nous aurons les angles du *génie*.

„ Tous les milieux sont entre les deux extrêmes.

„ Nous pouvons donc par lignes, demi-lignes, centièmes de lignes, établir „ avec la dernière précision, la grandeur, les rapports, la foiblesse d'intelligence „ que l'Éternel dispense à chaque individu.

„ C'est d'après ce calcul *profond* que *Lavater* a fait graver une tête de *grenouille*, „ dont les gros yeux, la large bouche, et le front plat, sont la forme de la *bêtise*. „ Par quelques légers changemens, en rentrant les yeux et élevant le front, en „ rapprochant les extrémités de la bouche, il passe au second numéro. En con- „ tinuant ce travail singulier, il reproduit enfin sa tête chérie, emblème de la „ beauté, de la vertu, de la conception céleste, la tête enfin de *J. C.*, à la dou- „ zième métamorphose. Je possède, inquit D. *Cambry*, un exemplaire de cette „ gravure originale. "

MONITEUR, 4.e *jour complém. an* 9, *p.* 1502, *au rédacteur*, *sur cet article.*

„ J'ai parfaitement retenu, inquit D. BOTTIN, toutes les circonstances d'une „ conversation que j'ai eue avec ce dernier (LAVATER), quelques mois avant „ sa mort ; et je sais que, dans ce moment, il paroissoit peu disposé à s'enthou- „ siasmer de cette production assez étonnante (son ouvrage principal, ou système „ fameux de commensuration de l'intelligence humaine).

„ Ce fut au mois de germinal, an 8, que je le visitai chez lui, à *Zurich*. „ Je trouvai le vieillard sous le poids de douleurs presque continuelles, suite „ du coup de feu qu'il avoit reçu dans une des rues de *Zurich*. Chaque deux ou „ trois minutes il éprouvoit des espèces de convulsions, qui duroient bien au- „ tant de temps, et dans l'intervalle desquelles il reprenoit tranquillement la con- „ versation.

„ J'avoue que, jusque sur son lit de douleur, j'ai trouvé en lui une teinte „ d'originalité, à laquelle je n'ai pu me défendre de soupçonner l'alliage d'un „ peu d'orgueil.

„ Il avoit, lorsque je l'ai vu, un porte-feuille sur ses genoux, dans son lit, „ muni d'un encrier immobile ; il paroît que cela lui étoit habituel. De petits

« D'après les expériences de Camper, il est *reconnu* que dans
« l'homme l'intelligence augmente, et est d'autant plus parfaite
« que *l'angle facial approche plus de* 90 *degrés* (*ad angu-*

„ papiers coupés en carré, d'un demi-centimètre (un pouce) environ, étoient parsemés autour de lui. C'étoit sur ces papiers qu'il écrivoit : plusieurs étoient déjà remplis, et empilés sur une petite table à côté de son lit. Je n'osai lui demander le motif qui lui faisoit adopter ce format pour ses manuscrits : mais mon imagination s'arrêta à l'idée que peut-être il isoloit ainsi ses pensées pour pouvoir les classer ensuite avec moins de peine......

„ Tout ce que je pus entrevoir, c'est que le pieux controversiste s'occupoit dans ce moment de compositions ascétiques. On lui apporta devant moi une épreuve à revoir.

„ J'étois impatient de l'entendre parler de son livre de physiologie : j'en saisis le moment qui me parut le plus favorable. Je croyois vraiment flatter l'amour propre du vieillard : mais quelle fut ma surprise de le voir, au premier mot que je lui en touchai, lever les yeux au ciel d'un air comme de repentance, et me prier de ne plus lui parler de cette production, dont il eut l'air de me faire entendre qu'il rougissoit.

„ Je me rappelai alors que la veille même l'imprimeur de *Zurich* m'avoit confié qu'il désiroit vivement de pouvoir donner une seconde édition de cet ouvrage, dont la première est épuisée, mais que Lavater s'obstinoit opiniâtrement à le lui refuser.

„ Maintenant quelle peut être la cause de cette disgrâce d'un livre qui fut longtemps le favori de son auteur, et qu'un succès complet devoit d'ailleurs lui rendre cher? Étoit-ce le regret d'avoir hasardé un système qui est neuf et original, reproche si rare à faire aux productions d'aujourd'hui? ou bien n'a-ce pas plutôt été une espèce d'amende honorable de la part d'un ministre évangélique mourant, qui se reproche d'avoir *sacrilègement établi des rapprochemens entre la tête de la carpe, le plus stupide des animaux, et la plus belle des têtes, celle de J. C. peinte par Raphaël?*

„ Cette énigme n'en sera peut-être pas une pour ceux qui, ayant habité *Zurich*, savent que le ministre Lavater avoit tellement monté la tête aux calvinistes fréquentant son église, qui étoit la principale de la ville, que cette assemblée paroissoit être plutôt une réunion *d'illuminés*, que de philosophes protestans, et qu'en ville, dans le commerce ordinaire de la société, on peut dire encore aujourd'hui : voilà un des habitués de l'église de Lavater, en voilà un autre qui ne l'a pas fréquentée.

„ Quelle qu'ait été au reste la cause des affections de Lavater dans ses derniers

« *lum rectum accedit*). CUVIER *a démontré que plus la moelle*
« *allongée* est volumineuse dans un animal, plus son intelligence
« est exquise, et *vice versâ*. Suivant LAVATER, la *partie osseuse*
« *du front*, sa forme, sa hauteur, sa voûte, sa proportion, sa
« régularité ou son irrégularité, marquent la disposition et la me-
« sure de nos facultés, notre façon de penser et de sentir : la
« *peau du front*, sa position, sa couleur, sa tension ou sa rela-
« xation, font connoître les passions de l'ame, l'état actuel de
« notre esprit. La forme, la couleur, la *coupe des yeux*, leur
« contour sont encore, d'après BUFFON et VINCKELMANN, la lu-
« mière de la pensée, et le miroir de l'intelligence humaine.

„ momens, je n'en reste pas moins convaincu que son ouvrage de *physiologie* „ *fait époque dans l'histoire des progrès des connoissances humaines.*

„ Ce n'est pas le seul titre qu'il ait au souvenir de ses contemporains : LAVATER „ avoit aussi les qualités du cœur ; son visage s'enflammoit toutes les fois que „ l'on parloit devant lui de bienfaisance.

„ Il avoit toujours un registre sur sa table, où il prioit ceux qui le visitoient, „ de s'inscrire, et surtout de ne pas omettre leurs surnoms, qualités, dignités. Il „ faut croire que son amour propre se plaisoit à feuilleter souvent ce répertoire, „ qui formoit une série de plusieurs volumes dans ses archives. Cet usage „ est assez général en Allemagne ..... *Signé* BOTTIN. "

His addamus quæ de *Angulo faciali* leguntur in opere, quod profundæ cogitationis virum indicat, licet novarum vocum usus, priscarum nova acceptio, et quandòque incondita phraseῶν constructio, materiæ per se conceptu difficili tenebras obducant.

„ Dans les écoles modernes de physiologie et d'anatomie, inquit D. DE BONNAL, on enseigne *publiquement et textuellement*, *que les seuls caractères qui distinguent d'une manière absolue* l'homme de la bête, *sont la station bipède et directe*, „ *et l'angle facial*. La *station* bipède paroit renouvelée des Grecs, de qui nous „ avons déjà, depuis dix *ans*, renouvelé tant de choses, puisqu'un de leurs sages „ définissoit l'homme, *un animal à deux pieds*, *sans plumes* : mais l'angle facial „ est une sottise moderne, dont nous dirons un mot ailleurs. "

Essai analytique sur les lois naturelles de l'ordre social (1800); *dissertation*, p. 219.

Infrà, „ Au reste on doit savoir gré à *Condorcet* d'assigner, pour différence (seule) „ entre l'homme en état sauvage et la brute, *quelques idées morales et un commencement d'ordre social*, lorsque les physiologistes modernes enseignent dans leurs

« Souvent aussi les *sourcils* seuls deviennent l'expression positive « du caractère de l'homme ; témoins les portraits du *Tasse*, « *d'Alberti*, de *Boileau*, de *Turenne*, de *Clarke*, de *Newton*. « Ce trait seul caractérise, chez les Anglois, le *penseur*. Enfin, « un *beau nez*, dont l'épine surtout est large, annonce toujours des « facultés supérieures : ce trait est distinctif en *Italie*, et est « absolument caractéristique pour les hommes célèbres de la « *France*, ainsi qu'on s'en peut convaincre par la *galerie* de « *Perrault* et de *Morin*.

« Ce sont là tout autant de caractères qui constituent le *facies* « *propria* des grands hommes, et qui, se trouvant réunis à une « forme du cerveau particulière au génie de chaque individu,

„ cours publics, les seuls qui soient suivis aujourd'hui, que *l'unique caractère qui* „ *distingue d'une manière absolue l'homme de l'animal*, *est la station bipède directe*, *et* „ *l'ouverture de l'angle facial.* Il faut apprendre au grand nombre de nos lecteurs „ que deux lignes, dont l'une tombe du front, l'autre venant de l'*occiput* passe „ par l'extrémité inférieure de l'oreille, forment par leur rencontre, à la lèvre „ supérieure, un angle appelé *angle facial*, dont le plus ou le moins d'*acuité* „ sert à mesurer les divers degrés d'intelligence entre les êtres, depuis un être „ *huitre* jusqu'à un être homme; car, entre ces diverses espèces il n'y a que du plus „ et du moins; en sorte qu'on peut mesurer géométriquement l'étendue de l'esprit, „ comme on mesure l'élévation du pôle. Ces facéties, débitées gravement et en „ beaux termes, pour l'instruction ou plutôt pour l'amusement d'une jeunesse „ sans connoissances et dans l'âge des passions, ne font pas même des médecins, „ et l'art de guérir périra, comme l'art de vivre ou la morale étouffé par ces „ rêveries soi-disant métaphysiques de gens qui croient que disséquer un cadavre, „ c'est étudier l'homme, et qu'ils connoissent l'ensemble parce qu'ils nomment „ des parties. L'homme, dit la divine sagesse, n'a pas compris la dignité à laquelle „ il a été élevé; et en se comparant aux animaux sans raison, il est devenu sem- „ blable à eux. " (*Psalm XLVIII*, *v.* 13, 21.) *Ibid. Dissertat. p.* 239, 240.

Ubi mentis humanæ natura quæritur, exponitur, bonum et malum, rectum et pravum, facetum et infacetum, sapiens et stolidum, grave et leve, intima animi, externa velut facies, omnia fideliter, pensanda, referenda. Orbem jugiter peragrat stultitia : et qui prudentem se nuncupat, eam plerumque humeris suis non sentit incumbentem.

« peuvent et *doivent* nécessairement se transmettre dans la géné-
« ration. Nier ici la conséquence de ce principe, ce seroit *con-*
« *tester l'existence du soleil. La pulpe cérébrane* est regardée
« par les physiologistes modernes, comme *l'organe sécrétoire de*
« *la pensée,* qui est plus ou moins rapidement conçue, plus
« ou moins éloquemment exprimée, selon que l'organe qui lui
« sert de filtre, est plus ou moins fortement élastique, vibrant et
« expansif. Le jeu et les ressorts de ce mécanisme sont *très-*
« *sensibles;* mais le principe moteur nous est encore inconnu,
« et vraisemblablement il le sera pour tous les siècles. Cela
« posé, je dis qu'on *hérite du cerveau* de son père, comme on
« hérite de son teint, de sa couleur, et de sa stature. Un *Eu-*
« *ropéen* en *Afrique* n'engendre jamais un *noir;* ni un *Africain*
« en *Europe,* un blanc .... Quiconque connoît un peu les lois
« de la physique animale, sait l'influence qu'exerce sur la géné-
« ration le *mélange de races étrangères :* il en résulte toujours
« un fruit abâtardi, et qui devient le prototype d'une nouvelle
« espèce. Dans la physique végétale, la *fécondation des pistils*
« *par les étamines disparates,* produit des monstres en botani-
« que, dont le jardinier et le fleuriste savent tirer un bon parti.
« Pourquoi donc l'homme, qui vit comme les plantes, qui naît,
« croît et se multiplie comme les animaux, ne dégénèreroit-il
« pas par un entre-croisement défectueux? Mais c'est trop s'ap-
« pesantir sur un principe qui est d'une *démonstration* mathé-
« matique; et s'il y a quelque chose d'étonnant dans le monde,
« c'est que l'idée de la *mégalanthropogénésie* ait échappé à tant
« de grands hommes, et que sa découverte, ou du moins sa
« publication, ait été réservée au dix-neuvième siècle. »

Lepidum sanè quò deveniat, rectâ factorum peritiâ, strictis critices regulis privata, vis hominis *imaginativa.* Indi, qui in

homine substantiam à materiâ diversam agnoscunt, ubi de generatione agitur, corpora tantùm in medium proferunt : Europæi recentiores, quibus in mundo nihil nisi materia, natum à patre corpus simul et animam, seu instrumenta [1], organa *sensitiva et cogitativa* habere, et modo ergà pecora, bruta animalia, adhibito mentium, scilicet dictorum organorum misturâ, novas animarum species produci posse, apertè profitentur. Indis, qui generaliter vultûs formâ Europæis similes, *anguli facialis* idæa haud displicebit. Tartaris, ipsis Sinis, quorum *angulus facialis* à 90 gradibus multùm recedit, quibus frons, oculi, nasus, os, à datis conditionibus discrepant, *pecorini*, *bestiales* isti conceptus non arridebunt.

Pag. 134, *lin.* 21 ; *quæ*, lege : quæ.

Pag. 136, *lin.* 5, 6 : Si in illis quinque locis mendacium etiam dicit, dixeris : rectè (*verè*) locutus est. (*Agar dar ân pandj dja dorough ham begouïad gouïa rast gosteh ast.*)

Hic in culpâ est auctor τῦ *Oupnek'hat*, aliundè rectitudinis assiduus præco, tortuosæ viæ apertus vituperator (*infrà*, *p.* 137, *lin.* 1, 3), et, sicut observavi in *notâ*, Indicæ moralis systemati ejus divisio, decisio adversatur. Verùm, nihil sub sole perfectum. Saltem benignæ indolis, benefici sui ingenii, etiam errando, specimen præbent Indi doctores.

At in omnibus inconcussa teneri debent naturalis et divini juris, *mendacium*, sub quocunque respectu prohibentis, principia. Equidem quælibet, quolibet tempore, non est dicenda veritas. Nunquàm verò, vel maximi boni adipiscendi, vel maximi mali fugiendi, repellendi causâ, veritati contradicere, mendacium proferre permissum.

1. Vide *Introduction à l'analyse des sciences, ou de la génération des fondemens et des instrumens de nos connoissances, par* P. F. Lancelin, *ingénieur-constructeur de la marine françoise* .... (1801).

Veritate innititur humana societas. *Propter quod deponentes mendacium,* inquit Apostolus [1], cum Prophetâ conveniens [2], *loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo :* QUONIAM SUMUS INVICEM MEMBRA.

Veritatem, scilicet, simplicem, absque jurejurando. *Ego autem dico vobis,* ait Christus [3], *non jurare omninò .... sit autem sermo vester, est, est, non, non : quod autem his abundantius est, à malo est.*

Jusjurandum aucupis rete, quod alaudam capit, accipitrem non retinet: ergà veracem, inutile; ergà mendacem, imbelle.

N.° CXIII.

Pag. 137, *lin.* 10 : *Bhar kour.*

Hoc nomen non apparet initio τῦ *Oupnek'hat.* Suprà, N.° *CXII, p.* 128, *lin.* 6, 7.

Lin. 15, 17, 21; *pag.* 138, *lin.* 21; *pag.* 139, *lin.* 6, 8; *pag.* 140, *lin.* 3 : *Akasch*, et ventus .... et loquela .... ego quinque elementa .... *Pradjapat* .... *Roudr* .... *Beschn* .... humilis submissio.

Nova contentionis inter *pran* et sensus narratio. Disputantium numero quinque elementa habentur; et se quinque elementa et quinque sensus factum *pran* dicit. Indè sublime exsurgit τῦ *pran*, supremi halitûs, naturam omnem constituentis, qui simul eam movet, et ea ipsa mota est, elogium.

Pag. 140, *lin.* 16, 21, 24; *pag.* 141, *lin.* 1, 8, 9, 18; *p.*

1. διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τῦ πλησίον αὐτῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. EPHES. *IV*, 25.

2. *Zachar. VIII*, 16.

3. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν; μὴ ὀμόσαι ὅλως ....

ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τύτων, ἐκ τῦ πονηρῦ ἐστίν. MATTH. *V*, 34, 37.

142, *lin.* 2, 3, *ultimâ; p.* 143, *lin.* 5, 9: *pran* ex *âtma* ... corpus intrat ... principium ... omnes sensus ... coctum fecit ... corpus subtile ... vena ... cerebrum ... ex illâ viâ ... *pran* τȣ̃ extrà ... fecit pervenire. Quinque qualitates ... sine cessatione fit.

Origo, natura, ingressus τȣ̃ *pran* in corpus; ibi ejus actio, ad sensus, corpus subtile, venas, ratio; è corpore, per cerebrum, ad puros vel impuros mundos, juxtà operum meritum egressus; tùm externorum *pran*, seu solis et elementorum τῶν *pran* internorum *mokelan*, cum iisdem, cujusque elementi et sensûs naturæ conveniens correlatio, in eos actio; et horum, tempore mortis (*suprà, T. I, N.° XLIII, p.* 247, 248), in corde collectorum, tertio corpore subtili sumpto, ad mundos cordis volitioni congruos, itio. Perennitatis supremæ felicitatis in homine fons perpetuus, quinque τȣ̃ *pran* qualitatum cognitio.

N.° CXIV.

Pag. 143, *lin.* 13, 14; *pag.* 144, *lin.* 6, 15, 16, 25, *penultimâ, ultimâ; pag.* 145, *lin.* 12, 24, *ultimâ; pag.* 146, *lin.* 12, 13: venæ somnum faciunt .... vigilia ...: *apan* .... *Brahm* ... *porschi* ..., *djiw âtma* ... *portat* ... bilis generata .... terra non composita ... *tschat* ... *âtmaï* magnus ... omne fit.

De somno, somnio, somno cum quiete, id est somnii immune, seu *sak'hepat*, in quo τȣ̃ *Brahm* corde fit perceptio, vide suprà, *T. I, N.° XLIII, p.* 233, 234-242; *Annotat. p.* 529-537.

Djiw âtma, semper *âtma*, *âtma* magnus, somni tempore hominis operationes perficit.

Pag. 144, *lin.* 1, *Tsavap.*

Samskreticè, *sâvaha*, lectum petere, dormire.

Lin. penultimâ, portat.

Samskreticè, *poûlti karanam*, replere, cumulare, satiare.

Organo bilis obturato, proindèque vaporibus, nec volitionibus, phantasiis sursùm ascendentibus, homo somno perfecto, nempè somnii expers, fruitur. Eo durante, tùm materiales, tùm spirituales potentiæ, facultates, quidquid positivum, negativum, agens, actum, objectum, in *âtma* magno quiescunt : ipse ille *âtma* sensuum, intelligentiæ operationes exequitur, immensus, ubique, simul et materiæ, corporis qualitatum immunis.

In margine, lin. 3; 333, 334, *lege* : 233, 234, 244.

Pag. 145, *lin.* 24 : *Tschat.*

Vide suprà, *T. I, n.° xviii, p.* 68, Τῦ *Tschat* expositionem.

N.° CXV.

Pag. 146, *lin.* 21 : *Pra Brahm* et *Apra Brahm.*

Samskreticè, *pra*, per, præ, particula excellentiam, intensionem denotans : *apra*, cum *a* privativo, oppositum τῷ *per, præ.*

Ibid. lin. 26; *p.* 147, *lin.* 1; *p.* 148, *lin.* 3, 21 : Hoc nomen (*pranou*) tria (*matra*) et medietatem τῦ *matra* habet .... *Rak Beid* .... tres divisiones .... (*ad ens*) pervenit, quod senectutem non habet ......

Nominis *oum* (*pranou*) cujus unaquæque littera, uni ex quatuor *Beid* respondet, cum unâ tantùm litterâ, vel duabus, tribus, quatuor, simul pronunciationis modus et merces in hoc et altero mundo; maxima, ens incessabile, *pra* universale fieri. Mente, corde, absque linguæ motu, τὸ *oum* pronunciare, optima precandi ratio.

N.° CXVI.

Lin. penultimâ : *Soukia* (vel *Soukha*, ut initio τῦ *Oupnek'hat*; *suprà, n.° cxii, p.* 128).

Pag. 149, *lin.* 1 ; *nanhatsch*, lege : *nanhatseh.*

Ati; suprà (*p.* 128) memoratus, nullam quæstionem affert.

Pag. 149, *lin.* 2 : ô *Bhardouadj!*

Erroris vel confusionis fontem observa : *Soukba* natus (è natis τῶ *Bhardouadj; suprà, p.* 128), *Bhardouadj* ipse appellatur.

Ibid. lin. 2; *pag.* 151, *lin.* 4 : *porschi,* quòd sexdecim *kala* ... non est futurus.

Rerum universalitas, sub *porschi,* 16 partibus, nempè 10 sensibus, corde et quinque elementis constantis, nomine, et varia entia, *pran* (*p.* 149, *lin.* 19), qualitates spirituales, fidem (*eeetekad, lin.* 21) etc., omnia quasi ex se successivè educentis, ultimò retrahentis : quo postremo actu *djiw âtma* verè *âtma* est.

Aer, sub nomine τῶ *pran,* qui *Haranguerbehah* (*lin.* 20); et ex quo, per fidem, *Bhout âkasch* exit (*lin.* 22, 23), primus omnium fons apparet.

Mortificatio (*riazzat, p.* 150, *lin.* 1), è spermate producta, ad id quod suprà (N.° CXIV, *p.* 134) de commercio carnali unâ vice quoque mense, pietatis, mortificationis actu, dicitur, rationem habet.

Pag. 150, *lin.* 24 : *bedeheh makt,* id est, liberationem à corporé non obtinet. Infrà (N.° CLIV, *pag.* 324) : *madbeheh makt,* sine corpore, liberatus.

Samskreticè, *bedanâm,* secare.

Lin. 26 ; *ei Djioun* (*Djenian*) *makt* (*beati vel non beati*) fiunt; lege : *Djioun makt* (*beati*) fiunt.

Dele *not. margin. Suprà, T. I,* N.° XX, *p.* 89.

OUPNEK'HAT 15.^{m}, DEHIAN BAND.

N.° CXVII.

Pag. 152, *lin.* 2, 10, 11, 12, 19, 22, *ultimâ; p.* 153, *lin.* 7 : DEHIAN BAND ... *akar,* et *aokar,* et *makar* ... punctum ... *nad* .... (*sine sono*) .... cuspidem unius capilli ... in omni sit.

Samskreticè, *dehi,* vocalis; id est, vocalium ligamen.

Quod quidem isti *Oupnek'hat*, nominis *oum*, quatuor signis, *a*, *ao*, *m*, puncto, ligaminis modo, veluti lineolâ superposito, voce et sono constantis, ut et ejus pronunciationis meritum explicanti, satis aptè convenit.

Hæc omnia *Brahm*, sine sono, τῷ *anahed* excelsior; ejus subtilitas infinita.

Pag. 153, *lin.* 17, 18 : *djiw âtma* .... *bhout âtma.*

Iterùm, umbræ rerum universitas comparata. *Atma*, verum ens; *djiw âtma*, ens subtile; *Bhout âtma*, corpus crassum, ejus umbra, ens falsum.

Ibid. lin. 20, 25, *penultimâ*; *pag.* 154, *lin.* 4, 8, 16, 18, 22, 23, 24; *pag.* 155, *lin.* 1; *pag.* 156, *lin.* 17 : *Pranaïanam* .... *Beschn* .... *Brahma* .... *Maha diw* .... cor *nilouferi* .... solem .... sursùm tendens ... unum efficiat. *Djiw âtma* ... *Brahm* .... tres litteras .... duo supercilia ....

Suprà (*T. I*, N.° II, *p.* 11), verbum *pranaïam*, actio respirationis, à *pran*, halitu, formatum.

Entis supremi et unici essentiæ sublimis et diffusa expositio; per tria. 1.° Halitûs loca, umbilicum, cor, cerebrum, ubi *djiw âtma* et *Brahm* habitant; ejusdem motus, scilicet, aspirationis, suspensionis, expirationis.

2.° Per tria præcipua secundi ordinis agentia : 1.um *Beschn*, conservatorem cum 4 brachiis, ut in Baldæo, *libro cit. Abgœtterey and. Theil, cap.* 1, *p.* 467 *etc.*; igneo colore, sedentem in umbilico, ubi ignis *Beschvanr*, qui digestionem in stomacho perficit (*suprà, T. I*, N.° LIV, *p.* 274). 2.um *Brahma*, creatorem, quatuor ora habentem (Baldæus, *lib. cit. cap. II*, *p.* 556), colore albo et rubro, patrem patrum, flori (corde) *nilouferi* insidentem. 3.um *Maha diw*, tribus (Baldæus, *lib. cit. erst. Theil*, *cap.* 3, *p.* 438) purissimis oculis instructum, procul pellentem

peccata, formam scientiæ; in frontis medio, ubi intelligentia, residentem.

3.° Tria *niloufer*, easdem sedes occupantia.

4.° Solem in tertio *nilouferi*, edentem (*suprà*, N.° *CXII*, *p*. 129) lunam, alimentum; ignem : qui alimentum concoquit. (*Suprà*, *T. I*, N.° *LIV*, *p*. 274.)

5.° Tres litteras vocis *oum* (*pranou*), cum dimidiatâ, quæ mera est nazalis prolongatio, et *Brahm* ipsum efficit.

Hæc omnia, tria τῶν *nilouferi* ora sursùm tendentia, cerebrum versùs, inter duo supercilia, quæ via τῦ *pran*, halitûs, et vitæ; simul, tria agentia, solem, lunam, ignem, ut unum qui sibi repræsentat, verè τὸν *Brahm* obtinet, ipse *Brahm* evadit.

Pag. 154, *lin.* 26, *ultimâ* : et *Brahm* .... *Maha diw* (*o Brahm se* (3) *kasm dar ou mimanad dar naf be ssourat Beschn o dar del be ssourat Brahma o dar sar be ssourat Maha diw*).

Indè concludi potest, τὸν *Brahm*, Ens supremum et unicum, pari ratione sub aliorum secundi et tertii ordinis agentium, formâ, nomine, sese manifestare; et, ut jam dictum est, totam illam *potentiarum intermediarum*, tùm spiritualium, cùm materialium, structuram, nihil aliud esse, quàm unicam substantiam, sese diverso modo, secundùm actiones, effectus quos producere intendit, expandentem, explicantem, in partes divisam, aut saltem menti et oculis, τῦ *maïa* seductione, istas apparentias ostendentem.

Pag. 155, *lin. penultimâ*; *pag.* 156, *lin.* 2 : Et corpus suum lignum τῦ infrà .... (*intueatur*).

Hic, et *lin.* 16 (*pranou*, arcum ut fecit ....), idoneâ comparatione *maschghouli* exequendi modus datur; scilicet ignem è duobus lignis, uno cum altero, fricatis, eliciendo.

OUPNEK'HAT 16.um, MAHA OUPNEK'HAT.

N.° CXVIII.

Pag. 157, *lin.* 2 : MAHA *Oupnek'hat.*

Id est, samskreticè, magnum *Oupnek'hat.*

Lin. 5, 6, 7, 8, 11, 16, 20 : *Naraïn* ... *Beschn* ... *Brahma* ... *Mahadiw* ... *ab* (*aquâ*) ... sine quiete ... (*liber*) *Beid* .... quatuordecim homines ....

Novus creationis modus et ordo. Entia abstracta, facultates, membra, spirituales affectus, halitus vivificus, *djiw âtma* primum prodeunt; tùm ex iis elementa; quæ quidem omnia perfectam unam personam conficiunt, in quam τὸν *djiw âtma* supremus *porsch* infert. Ex hac personâ, id est, rerum universitate, tempus ortum ducit.

Priscam philosophorum doctrinam indicare potest hæc distributio, quæ animas et facultates, accidentia, *modalitates*, in se priùs, quàm entia, quibus aptari debebant, producerentur, existentia, saltem rerum spiritualium, intellectualium antè materialia, elementa, apparentiam, et earum ab iisdem distinctionem, iisdem præstantiam, apertè demonstrat.

Pag. 158, *lin.* 16, 17, 18 : persona ... tres oculos ... *tarsoul.*

Secunda productionis rerum epocha. *Roudr*, seu *Maha diw* (de quo *suprà*, *N.° CXVII*, *p.* 154), oritur, cum tribus oculis, tridenti (in Baldæo, *lib. cit. p.* 438, *Dreyzahn*), et attributis lucem, sanctitatem, cordis puritatem annunciantibus, cum magno Dei nomine, unificationis vocabulo, quatuor *Beid* : nihil de destructionis caractere dictum : primus producitur, unitatem præ se ferens: quo confirmatur quod suprà (*T. I, Annotat. p.* 589, 641, 642) expositum.

Lin. 23, *biakerat*, quod *kalmeh* (*vocabulum*) unificationis est.

Samskreticè, *bikher*, qui τὸν *djan* multiplicatum, entium diversitatem credit. Proindè *biàkher*, cum *a* privativo, qui τὸν *djan*, animam, *átma* unicum agnoscit. Vel *ákâraha*, forma, imago: *biákâraha* sine formâ.

Akharah, scientia magni momenti.

Pag. 159, *lin.* 2, 4, 19, 20; *pag.* 160, *lin.* 3, 4: aqua producta .... ovum .... *Brahmaï* .... pronunciavit .... *niloufer*, parvum est, tamen è mari circumdanti majus est ....

Tertia productionis epocha. Aqua, ovum, *Brahma* in ovi luteo, vitello; cujus è quatuor oribus, unumquodque, ad unam è quatuor mundi partibus, unam τȣ̃ *pranou* litteram et unum *Beid*, τȣ̃ *Brahm* attributa meditans, enarrans, pronunciat.

Brahma post *Maha diw* apparet: nulla τȣ̃ *Beschn* mentio; quoniam, videlicet (*infrà*, *N.° cxx*, *p.* 163), *Naraïn* ipse *Beschn* nutritor (servator) est. Quemadmodùm tria tridentis τȣ̃ *Roudr* capita, ad tres ejus oculos, ad tria agentium, quorum primum est, attributa; sic quatuor τȣ̃ *Brahma* ora ad quatuor orbis ab eo creati latera rationem habent. Sic omnia modo allegorico dicta.

N.° CXIX.

Lin. 14: [merces τȣ̃ *Oupnek'hat* memorati].

In omnibus relligionibus quædam praxes ceremoniæ, extrà communem regulam, quarum observatio toti, si dici potest, relligionis corpori præstare perhibetur, omnes defectus supplet, omnia merita includit, falso perfectionis zelo, viæ extraordinariæ studio, à doctoribus, directoribus, oratoribus, qui synchretismum affectant, perscribuntur: eaque est humana indoles, ut iis libentiùs et fideliùs homo, spiritualitatis novitatis amore vel oblato pretio illectus, quam solitis, quibus fidem suam obligaverat, relligiosis institutis, etiam necessaria omittendo, se submittat.

OUPNEK'HAT 17.um, ATMA PRA BOUDEH.

N.° CXX.

Pag. 162, *lin.* 2 : ATMA PRA BOUDEH.

Samskreticè, *pra*, multum, magnum; *bouddhihi*, intelligentia : id est, τῦ *átma* magnus intellectus.

Lin. 5, 8, 17, 22, *ultimâ : Atma .... pranou .... Naraïeni* .... cor *nilouferi* .... unum est.

Novum τῦ *átma* encomium. Nomen *pranou* ejus figura. *Naraïeni* Ens supremum est; in corde hominis, seu corde *nilouferi*, sicut in sole, qui cum figurâ aurei *nilouferi*, habitat. Utrumque *niloufer* unum, sol, cor cœli, quemadmodùm cor, humani corporis.

Lin. 15, 16 : *Naraïeni* .... quòd habens τὸ *schank'heh*, et *tschekr*, et *kada*, et *padam* est ....

Id est, quem quatuor istis modis honorant, colunt.

Ex *Oupnek'hat*, quod *djog sank'ha* nomen habet, et ubi (*infrà*, N.° CXXVI, *p.* 197) τῦ *padam asn*, sessionis quatuor genibus, in secessu, mentio fit, concludi potest, τὸ *schank'heh* hic ad τῦ *djog* ceremonias, ut et tres voces quæ sequuntur, rationem habere.

Schank'heh erit secessus, secretum, *recessus* : samskreticè, *schamkouhou*, secretum : *schekr, tscheherk, djan*, custos vitæ : *kada*, quis, quantus. Vel corpus rectum (*infrà*, N.° CXXI, *p.* 166) : *padam*, pes.

Lin. 17 : dominus harum trium qualitatum.

Tres istæ qualitates sunt, *sat, radj, tam*; creatio, conservatio, destructio.

Lin. 18 : *bagbanthed*, quòd *fardus* (lege : *fardous*).

Samskreticè, *baga*, pars : *bandhanam*, ligandi actus, id est, partes ligatæ; unus, sine partibus.

In margine, ad calcem; Suprà, N.° LXVIII, lege : *Suprà, T. I, N.° LXVIII.*

Pag. 163, *lin.* 1, 8, 10, 13, 15, 17, 18, 21, 22 : *Atma... Kesch*, filius τῦς (lege : τῆς) *Diwgui* .... doctus factus, et doctos amicos habebat ... *pran* (lege : *pram*) *Brahm* ... *Beschn*, id est, nutritore .... omnes molestiæ è dualitate est. ... quicunque unum ens separatum (*alterum*) scit, et videt, ei in omnibus mundis, è manu mortis liberatio non est. (*Hameh azarha az douganegui ast .... har keh iekdzatra djoudaï danad o mibinad oura dar hameh aalemha az dast marg khalassi nist.*)

Τῷ *Beschn* occasione, *Keschn*, octava ejus manifestatio (*Baldæus, lib. cit. Abgœtterey; cap.* 5, *p.* 512 *etc.*) memoratur, cum attributo babulci, id est, pastoris, boum greges agentis, homines erudientis, iis verum nutritionis, valetudinis medium, alimentum, lac, et granum, quod boum labore è terrâ educitur, præbentis.

Unitas entium absoluta, seu unum omninò, solùmmodò Ens in naturâ, expressè declaratur. Dogmatis hujus primarii, sub gravissimâ pœnâ, fides injungitur.

Pag. 164, *lin.* 16 : duobus *g'heri.*

Id est, 48 minutis.

Lin. 20 : *Pra Boudeh*; lege : *PRA BOUDEH.*

OUPNEK'HAT 18.^{m}, KIOUL.

N.° CXXI.

Pag. 165, *lin.* 2, *Kioul.*

Samskreticè (*kioul*, perfectum, purum); *kioul hati*, perfectus

solo *kian* (*cognitionis* ope); *kioul Barmah*, purus *Barmah*, sine figurâ (*Brahm*).

Pag. 165, *lin.* 5, 10, 11; *pag.* 166, *lin.* 6: *Brahm badia* .... fide rectâ et servitio directori .... retentionis sensuum .... imaginando sibi repræsentationem entis ....

Eadem semper ad τῦ *Brahm* intelligentiam perveniendi via, fides recta, directoris disciplina, et sensuum firma retentio, meditationis praxi, speciatim descriptæ, innixa.

Lin. penultimâ : sank'heh asn.

Samskreticè, *schank'heh* (*suprà*, N.° CXX, *p.* 162), in secessu; *asn*, *asanam*, onus : *infrà*, N.° CXXVI; *p.* 197, *padam asn*, *pede* (*in*) *anu*.

Pag. 166, *lin.* 10, 16, 18, 25, 28, *ultimâ*; *p.* 167, *lin.* 6: figuris sine fine ... *Maha diw* ... *Parbati* ... *Brahma* ... *Beschn* .... non est.

In Entis supremi descriptione observandum, 1.° illud semper figuris sine fine sese manifestare; quod substantiæ unicæ diversas apparentias indicat. 2.° Vice *Parbati*, τῦ *Maha diw* uxoris, ejus esse qualitates : scilicet agentium uxores, eorum esse attributa, ut anteà notatum. 3.° Tres τῦ *Maha diw* oculos, esse tres qualitates, creationem, conservationem, destructionem, quibus sese ostendit orbis universi artifex. 4.° Eum, in eo, omnia esse agentia, elementa, quidquid fuit, est, futurum est; æternum.

Pag. 167, *lin.* 12, 15, 18, 20, 27, 29, *penultimâ*; *p.* 168, *lin.* 5: *maïa* .... edulii .... somni .... *sak'hepat* .... *djiw âtma*, in his tribus temporibus .... corpus crassum et corpus subtile, et corpus τῦ (lege : τῆς) *aoudia* .... efficitur.

Satis accurata τῦ *âtma*, per *maïa djiw âtma* effecti, et tandem post varias revolutiones, *âtma* restituti, descriptio : scilicet, quomodò, in tribus hominis statibus; nempe vigiliâ, somno,

et somno absque somnio, sive perfectæ quietis, versetur; rebus mundi primùm, in corpore crasso, satiatus, deindè, corpore subtili, ex seipso eas exerens; in tertio statu, corpore erroris, nihil omninò sentiens factus; postquàm autem in his tribus corporibus ludum egit, iis in *átma* deletis, ipse *átma* efficiatur.

In margine, Suprà, N.° XLIII; lege : *suprà, T. I, N.° XLIII.*

Pag. 168, *lin.* 6, 13, 20; Et *pran* .... est .... liberatus est.

Atma omnium causam, semper in ente suo subsistentem; seipsum eundem *átma*; tres hominis status, simplicem apparentiam, *átma* solo manente : id scire, veræ liberationis fons.

Lin. 14 : Tu is .... et is tu (*tou oui o ou toui*).

Unicitatem pressiùs exprimendi modus : primò objectum phrasim terminat. 2.° Idem phrasim incipit.

Lin. 21, 22; *pag.* 169, *lin.* 3, 24, *ultimâ* : Tres domus sunt .... quidquid voluptas est .... ille *Brahmi* .... *Bhout ákasch* sum .... pervenit.

Hominem cum *átma* unum quid et idem esse ostenditur. Enumeratio qualitatum tùm positivarum, cùm negativarum, etc., illius summi et unici Entis, quibus se præditum homo professus, lucem veram assequitur.

Lin. penultimâ, ultimâ; pag. 169, *lin.* 27, 28 : et testificans, et testis horum quorumque trium statuum .... testis omnis (*entis*) est (*o gavah o schahed in har seh hálat* .... *o schahed hameh ast*).

Id est, suo ente, tres status hominis, omne ens esse hoc modo testis est, ostendit; ejus solâ existentiâ cuncta esse probantur, quoniam illa ipse est, ea ille ipse sunt, et nihil aliud ultrà, extrà.

Pag. 170, *lin.* 6 : vinum bibere .... peccatum est.

Vinum, id est, quidquid inebriat, *Brahmani* interdictum.

Lin. 14, 16, 18, 21, 22 : *Benarès* .... intrà medium duo-

rum superciliorum .... cum illo loco .... *Benarès* .... intrà medium superciliorum ....

Quemadmodùm in urbe *Benarès*, ad ripam *Gangæ*, animam exhalare summa felicitas (hùc pertinet *nota marginalis T. I, Annotat. p.* 432); sic, cùm per venam *sak'hemna*, intrà medium superciliorum *pran* perveniens, è cerebro, momento mortis exitum capit : et eâ ratione *Benarès*, in corpore humano, est illud superciliorum *medium*.

Lin. 20, 28 : quicunque *kioul* .... obtinet.

Vide *Annotat. ad pagin.* 119, *lin.* 14.

OUPNEK'HAT 19.^m, SCHAT ROUDRI.

N.° CXXII.

Pag. 171, *lin.* 2 : Schat Roudri.

Samskreticè, *schat*, centum : *roudite*, lacrimas fundam, lugeam ; *rouditum*, iracundiâ commoveri : quæ ad destructivum τῦ *Maha diw*, lacrimas cientis, attributum rationem habent.

Τῦ *Roudr*, non autem *Brahma* aut *Beschn*, centum nomina dantur, propter illius agentis præstantiam, et veram cum Ente supremo unicitatem, ut suprà (*T. I*, *Annotat. p.* 642) ostensum est.

Quidquid de armis et aliis attributis τῦ *Roudr* dicitur, cum Baldæi descriptione concordat, et conferri meretur [1].

1. „ *Ixora* (*Isvaren*, *Roudr*), inquit Batavus viator, hat 16 Hände, worin er „ diese nachfolgende Dinge halt, ein Hertz, ein Kette, ein Geige, ein Glöcklein, ein „ Geschirr gleich einer Porzellan Schaale, *capala*, das ist *Brammâs* Haupt, ein Dreyzahn, ein Seil, Beil, Feur, Geld, Trummel, ein Gebethschnur, ein Stab, ein „ eisern Rad, ein Schlange, und auf seinem Haupt einen zweyhornichten Mond. „ Er ist gekleidet mit einer Tigerhaut, und decket sich mit Schlangen anstatt der „ Kleider; hat um seinen Hals ein Halsband von dem Leder eines Thiers *Mandega* „ genannt, daran ein Glöcklein oder Schelle hanget, eben wie die Kühe, Ochsen „ und Büffel umzuhaben pflegen. Baldæus, *lib. cit. Abgötterey*, *p.* 438.

Hoc *Oupnek'hat* jam Gallicè reddidi in meis *Historicis et geographicis de Indiâ disquisitionibus* (2.ᵉ *part. p.* 323-344). Qualemcunque ejusdem *Oupnek'hat* versionem Anglicam (*suprà, T. I, p. Monit. p. VI, not.* 2), ut orbi erudito, quæ fides quibusdam professoribus externa monumenta tradentibus habenda sit, innotescat, lectori critico et veritatis amanti hîc præbere operæ pretium duco. Sic autem se habet in *Institutes political and military ... by the great Timour ...* ad calcem : *Specimens of composition, in the Persian language, p.* XLV-XLVIII.

A PRAYER *directed by the* BRAHMINS *to be offered up to the supreme Being; written originally in the* SHANSCRIT *language, and translated by C. W.* BOUGHTON ROUSE, *esq; from a Persic version of* DARA SHEKO, *a son of* SCHAH JEHAN, *Emperor of Hindostan.*

« O RUDER, I reverence thee in thy majesty and in thy displeasure. I reverence thy arrows, which convey destruction; and « thy bow, thy quiver, and thy arms, which are the givers of « victory. Look toward me with that countenance of benignity, « mild like the face of the moon, by which thou bestowest joy, « and doest away all sins.

« O thou, who art the Lord of mighty mountains, dispel the « pains of all mankind; make them joyful and defend them « from harm : and grant that I may remain secure under thy « guardianship and protection. Thou art the great Physician of « physicians! heal thou my infirmities; disperse my vicious and « malevolent inclinations, which lead me into the road of evil.

« I reverence thee in the sun, which is thy image, whilst it « scatters a hundred thousand vivifying rays over the universe; « whilst in meridian bryghtness it diffuses gladness ; nor less when

« at morn or eve its flaming countenance denotes thy anger. « Tnrn avay that anger from me. I reverence him who is the « source of joy to living creatures, whose nature is exempt from « decay, and knows not the increase of age. — To him and « all that springs from him I ow reverence and honour.

« O Rnder, string thy bow to defend me from all my open « or secret enemies. Shoot the arrows of thy quiver to destroy « them. When thou hast destroyed my enemies and unstrung « thy bow, and taken off the points of thy arrows, and art « rejoiced; then grant that I likewise may rejoice. But thy bow « is not like other bows, nor thy arrows like other arrows. Thou « needest not to string the bow, nor to sharpen the points of « arrows. Thou needest not the sword, like other swords, to « accomplish thy purposes. O thou who canst fulfil desires, « whose designs no enemy can baffle, guard and protect me « on every side, and drive my enemies far from me.

« O Ruder, thy arm is like shining gold. Thou art the Lord « off all armies. All causes of things have their origine in thee. « Thou art the cause of causes. Thou ast space. The verdure of « the fields is thine. Thou art Lord of all the beasts, and the « birds, and other living creatures. Thou art the guide : every « light that shines is thy light. Thou enterest into all : thou « sustainest all.

« O punisher of those who go astray, o Lord of life, o purest « of beings! terrify not thy creatures, strike them not, destroy « them not : not let even one of them suffer pain from thee. « O thou, who givest strength to the feeble, and medecines to the « sick; grant me thy support, that I may enjoy health and live. « O Ruder, turn my understanding toward thee, for thou art « the Lord of power. I beseech thee to keep all creatures which

« belong to me, wheter man or beast, in quiet and security. « Preserve all the inhabitants of this city. Afflict them not with « sickness: do thou, RUDER, give them health, and drive disea- « ses far from them. We all come before thee in supplication: « grant unto us all those blessings, which our fathers asked of « thee for us, when they were desirous of bringing us into exis- « tence. Old men, and young children, and infants yet unborn, « all join in sacrifice and prayer unto thee. O thou, who art « ever young and mighty, thou source of joy, be gracious toward « me. O thou, who wantest nothing, who art worthy of adora- « tion, I reverence thee. O thou, who employest thy arms « for my security, who hast thousands of thousands of weapons, « scatter my enemies, and destroy them: for thou, RUDER, art « supreme in every part of nature. Exert for my protection thy « powers, which are over the earth, the air, and the heavens, « and under the earth: which show themselves in the plains, « in the vegetation of the trees, in the various species of living « creatures, in the waters, and in food, provided for the support « of life. Thou, who destroyest all which eat the food and drink « the waters; who art amidst the guardians of the highways, and « in the place of worship: in all thou art the infinite RUDER; « in every one I implore thee to protect me, and to disarme my « enemies. To thee, and all they other various powers and attri- « butes not here enumerated, I offer reverence. Ten times « toward the east, ten times toward the south, ten times toward « the west, and ten times toward the north, I bow myself before « thy earthly powers, and invoke their aid that I may enjoy health « and see the destruction of my enemies. Ten times toward the east, « ten times toward the south, ten times toward the west, ten times « toward the north, and ten times with my eyes on heaven above, I

« bow myself before thy aerial and heavenly powers, whose « arrows are the wind and rain : I invoke their aid, that I may « enjoy health, and see the destruction of my enemies. Every « one of these is RUDER, whose infinite power I reverence : « RUDER, whose fullness is in all. All that has been, it is he. « All that is, it is he. All that shall be, it is he. »

Suprà, N.° CXXV, p. 196.

Admirabilis è Persicâ in Anglicam linguam convertendi methodus! viginti sex paginæ ad duas redactæ! et hæc est ipsissima Indorum primùm samskretico idiomate scripta precatio!

Pag. 171, *lin.* 8, 10, 18, 19, *penultimâ; pag.* 172, *lin.* 1, 13, 15, 19, 26 : magnificentiæ ... sagittis ... qualitas pulchritudo .... magnificentia .... procul faciens omnia peccata .... custoditos habens montes .... medicus .... sol ....

ABR. ROGERI *Mœurs des Bram. p.* 205.

Suprà, N.° *CXVII*, *p.* 154 : ***Maha diw,*** qui ***Roudr,*** tres oculos habet similes crystallo; supremo gradu purus, lumen, sine defectu est, longè faciens peccata.

N.° CXXI, p. 166 : ***Maha diw*** ab omni luminosior, seu lumine omnia præcellens.

Quidquid ergò de ***Roudr,*** ejus oculis sine fine (*p.* 173), de ejus magnificentiâ, splendore, de istius agentis armis, potentiâ, protectione, vi, irâ, medendi virtute, sensuum correctione, cum sole similitudine dicitur, omne ad statum mundi, hominis tùm materialis, tùm spiritualis, conservandum, perficiendum, in melius mutandum, debet referri.

Ibid. lin. 27; *p.* 173, *lin.* 1, 2, 4, 6 : quisque iens ... errore ... (*pastor*) .... ego : dicit .... ego : dicit ....

Istius loci sensus. Errore, ignorantiâ, quasi pastor, bubulcus, laborant qui dicunt : ego, ego, ipse ago; cùm ***Roudr*** verè solus in iis agat, ejus actionem rudes sibi attribuunt. Alii, scientiâ donati, τὸν ***Roudr*** probè noscentes, dicunt : ego; sed actiones suas ad istud

agens referunt. *Roudr*, in utroque : ego, dicit (*man migouïad*). Utrique ergò, nempè τῷ *Roudr* eos moventi, reverentia, cultus debitus. Ardua et difficilis ratiocinatio.

Pag. 173, *lin.* 8 : *Roudri*, quod *nil kanteh*.

Samskreticè, *nilam*, niger, cæruleus : *kantaha*, guttur, collum.

Nota veneni *kalecote wissiam* (samskreticè, *kâla koûta jouala*, vis veneni ; *vassoun*, serpens, rex inferni : id est, venenum serpentis. *Abr.* ROGER ; *Mœurs des Bram. p.* 52, 227) historia, quod, dùm *amortam*, aquam vitæ, producendi causâ (*infrà*, N.° *CXXV*, *p.* 192), montem *Merou*, cum serpentis *Sesja* pelle, chordæ vice in mari, *Deïoutaï* et *Schaïtan*, torquebant, apparuit, et toti mundo perniciem, cladem magnam invexit. *Roudr*, inquiunt, ab orbis incolis exoratus, venenum exhausit, quod ejus gutturi inhærens, collo nigrum colorem impressit ; undè *nil kanteh*, id est, cæruleum, nigrum collum appellatus. Serpentis veneno sumpto, *Roudr* evanuerat : at, τῶν *Deioutaï* jussu, cùm die istâ jejunio et τῷ *Roudr* meditationi orbis habitatores vacassent, ad mentem reversus est.

In *Oupnek'hat* τὸν *Roudri* mortis venenum in suâ potentiâ custodire sensu allegorico hoc significat : et verba *Genesis*, post peccatum primorum parentum, quod secuta est, è paradiso, ubi lignum vitæ, expulsio, serpentis calliditate, captione productum, pronunciata : [1] *Inimicitias ponam inter te* (*serpentem*) *et mulierem, et semen tuum et semen illius ; ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo ejus* : hæc verba qui attentè perpenderit, forsitan antiquum effatum formâ mythologicâ expressum, deprehendet.

Lin. 23, *penultimâ* : Arcubus .... facit.

1. *Ve eibah aschit beineka ou bein haischa ou bein zaraaka ou bein zaraah hou ieschoufeka rosch ve attah teschoufennou aakeb.* GENES. *III*, 15.

Nova omnipotentiæ descriptio. Arcus efficaciter agens, absque fune, et cuspide, sagittâ, vel sagittâ fractâ; sicut et vagina sola, ense destituta.

N.° CXXIV.

Pag. 177, *lin.* 27 : forma omnium causarum agentium estis (*aaïn hameh sabab kardendehha iid*).

Roudr, forma omnium causarum, illæ ipsæ causæ, omnia agentia; quod soli enti supremo et unico convenit.

Pag. 178, *lin.* 1; *destarbandan*, lege : *destar banden*.

Pag. 184, *lin.* 9 : super aquam estis ....

Hucusquè cuncta entia, cuncta agentium primi, secundi ordinis qualitates, attributa, de *Roudri* dicta sunt. Hoc versiculo *super aquam estis*, quod τῷ *Brahma*, folio *nilouferi* insidentis (*suprà*, *T. I*, *N.° II*, *p.* 8, *not.* 1), proprium est, illud τῷ *Roudr*, omnia attributa includenti, tribuitur.

Pag. 185, *lin.* 27 : *anahed schabd* .... vox universalis.

Samskreticè, *schabdaha*. Stridor, sonus, vocabulum.

N.° CXXV.

Pag. 192, *lin.* 10 : ô domine aquæ vitæ ....

Ad *nil kanteh*, suprà, *p.* 622, explicatum, cui τȣ̃ *amortam*, aquæ vitæ, productio, occasionem dedit, rationem habet istud attributum.

Pag. 194, *lin.* 7 : plures .... in gutture.

Diversi *Roudri*, cum colore ei proprio, aut alio, etiam in gutture.

Pag. 196, *lin.* 10 : SCHAT ROUDRI.

Hoc in *Oupnek'hat* 292 *humilis submissio* (*tawazzoo*), cum attributo singulari. Proindè, non propriè sed generaliter *centum* intelligendum.

Vera *Litania*, quæ Mohammedanorum Orientalium et Occidentalium ejusdem generis precibus, et indè Europæorum occasionem dederit.

Quidquid fuit, est, futurum est, possibile, non ens, agens, materiale, extrà hominem, per partes enumeratur, τὸν *Roudri* esse dicitur : ei formatio, protectio, destructio naturæ, bona, mala tribuuntur. Unus ergò *Roudri*, Ens universale, absolutum, ut et particulare.

Hoc *Oupnek'hat* formula precatoria systematis Indici rectè dici queat.

OUPNEK'HAT 20.^m, DJOG SANK'HA.

N.° CXXVI.

Pag. 197, *lin.* 2 : DJOG SANK'HA.

Samskreticè, *djog*, è duobus unum efficere (*suprà, T. I, n.° II, p.* 12) : *sank'ha* (*suprà, n.° CXX, p.* 162) : recessus, secessus in secreto.

Lin. 13 : *padam asn.*

Id est, pede (talo) in anu (posito); quod fit, quandò (*arbee*) quatuor genibus, id est, super duo genua, et podice duobus innixo, homo sedet, altæ Entis supremi meditationi deditus.

Lin. 16 : extremitatem nasi ....

Praxis illa τȣ̃ *Anbert kand*, versione Arabicâ, à doctissimo DE GUIGNES[1], in *Mémoires de l'Acad. royale des inscript. et bell. lettres* (*T. XXVI* [1759], *p.* 793), sic refertur : « Celui qui « regarde attentivement, de ses deux yeux, l'extrémité de son « nez, en prononçant ces mots, *Dieu est puissant*, ne peut être « détruit par aucune chose, et parvient à voir la divinité. BERNIER,

1. Vide *infrà*, SUPPLEMENTUM, N.° *III*.

« dans ses lettres sur l'Indoustan [1], a rapporté cette pratique,
« et il ajoute qu'il faut s'y préparer par un jeûne austère, et
« se renfermer dans un lieu écarté (le *schank'ha* de l'*Oupnek'hat*) »

Quod si liber *Anbert kind,* qui, ut mihi dixit D. DE GUIGNES, 20 fol. constat et cum opere Persico bibliothecæ regiæ compactus est, in manus meas incideret, totum latinè versum, lectori offerrem. Interim epitome à D. *de Guignes* diligenter et accuratè factum, attentè legenti, operis cum τῷ *Oupnek'hat* conformitas apparebit.

Verba (*p.* 798-800) relata, sunt Samskretica: *Oum,* nomen Dei; *Rahin, Naraïn; Berin tesrin, Beschn, Roudr,* vel, *tisraha,* tertius; *aï, aïschan,* dominus; *yarm* (*kian*), doctus, scientia; *hanscha, manscha, hens,* anima, *manscha,* hominis. Hoc merum est *kalmeh* unificationis, quemadmodùm illud quod *N.° CLXII,* *p.* 355-357, traditur et exponitur.

1. Ipsa celeberrimi viatoris verba lectori similitudines comparare studenti hic offeram. De *perfectis Jauguis* loquens, „Ce sont gens, inquit BERNIER (*lib. cit.* „ *T.* 2, *p.* 126-128), qui ont entièrement abandonné le monde, et qui se retirent „ d'ordinaire à l'écart dans quelque jardin fort éloigné, comme des hermites, sans „ jamais veoir à la ville. Si on leur porte à manger, ils le reçoivent; sinon, on „ dit qu'ils s'en passent, et on croit qu'ils vivent de la grâce de Dieu dans les jeûnes „ et dans les austérités perpétuelles, et surtout abymés dans la méditation: je dis „ abymés, car ils se poussent si avant là-dedans, qu'ils passent des heures entières, „ ravis en extase, leurs sens externes sans aucune fonction, et (ce qui seroit admi- „ rable, s'il étoit vrai), voyant Dieu même comme une certaine lumière très- „ blanche, très-vive et inexplicable, avec une joie et une satisfaction non moins „ inexprimables, suivies d'un mépris et d'un détachement entier du monde, s'il „ est vrai ce qu'un d'eux, qui prétendoit pouvoir entrer dans cette extase et y „ avoir entré plusieurs fois, m'en disoit ..... Ils prescrivent des règles pour se „ lier peu à peu les sens; car ils disent, par exemple, qu'après avoir jeûné plu- „ sieurs jours au pain et à l'eau, il faut premièrement se tenir seul dans un lieu „ retiré, les yeux fichés en haut quelque temps sans branler aucunement, puis „ les ramener doucement en bas, et les fixer tous deux à regarder en même „ temps le bout de son nez, également et autant d'un côté que de l'autre (ce qui „ est assez difficile), et se tenir là, ainsi bandés et attentifs sur le bout du nez, „ jusqu'à ce que cette lumière vienne......"

Pag. 198, *lin.* 4, 5 : [os] (*spina*) ... *sak'hemna.*

Hic vena *sak'hemna* est *medulla spinalis*, quæ, per dorsi vertebras, à capite ad infimum corporis, *os sacrum*, protenditur.

Lin. 12, 13, 19, 20, 21, 22 : discum solis .... in disco solis foramen .... vena *sak'hemna* .... cerebrum .... *Djibril* (*Gabriel*).

Suprà, N.° CXVII, *p.* 154 : sol in medio est *nilouferi*, quod in capite. Ex eo *τῷ pran*, viâ *sa'khemena*, per cerebrum exeunte, homo, qui corpus veluti domum considerans, de eâ meditatus, lumen cordis, interius, formam Lucis-Entis sciens, beatus effectus est, ad *Brahm lok*, locum *Gabrielis* ab interprete Persico redditum, pervenit.

Hac *domûs* metaphorâ corpus hominis merum esse instrumentum, merum animæ, entis supremi habitaculum, expressè statuitur.

Equidem eum qui nasi cuspidem, duobus oculis simul collineantibus, longo tempore intuetur, quasi amentem evadere, et aliquid luminosum, volitans se videre, agentibus imaginatione et visûs organo, arbitrari verum est.

Quidquid sit de istius praxis modo et effectu, eam, et similia, à materiâ, in quâ nimiùm Europæi immerguntur, Indos certum est amovere. Diutiùs, heu! corpori, rebus sensibilibus servitum; ad spiritualia, si brutis anteire cupimus, redire jam tandem tempus est. Externa quædam oculos percellent, sed quàm vacua, vana, futilia! Sic, verbi gratiâ, in republicâ, non ille primus, qui omnium caput populi suffragio electus, muneribus onustus, cum magnâ bellicæ et politicæ virtutis laude, cæterorum dominus et servus, humanorum affectuum motu agitatus, cuncta possidens et semper egens, procelloso publicorum eventuum mari invectus, fortunâ, hominum fide dubiâ, in perpetuo rerum temporalium turbine, vix mentis unico momento compos, inter spem et timorem, gaudia et luctus, proximis, amicis haud tutè fidens, nec dormiens nec vigilans, incertos et nebulosos dies ducere cogitur. Primas tenet qui sui juris, politicè nullus, omnibus immunis, mente liberâ, corpore subacto, sensibus subjugatis, hominum stultitiæ spectaculo fruitur, et, ab eorum aggressione, fortunæ ictibus nihil formidans, in secessu, spiritualium, cœlestium rerum meditationi intentus, solus, parvo contentus, placidè vitam agit.

Pag. 199, *lin.* 1, 3 : *Pradjapat* dicit ... hujus *schoghl* ... perveni.

Vide suprà, *T. I, N.° XXXIX, p.* 122 : *Haranguerbehah maschghouli* virtute *djiw, deïouta,* factum.

OUPNEK'HAT 21.um, DJOGTAT.

N.° CXXVII.

Pag. 200, *lin.* 2 : DJOGTAT.

Samskreticè, *tatt,* res, ens, materia; id est, res principalis, substantia τȣ̃ *selouk,* unionis (*djog*).

Ibid. lin. 10, 13, 16, *ultimâ; pag.* 201, *lin.* 2, 4, 5, 6, 7; *Djogui Beschn* ... *maïa* ... magna est ... lux, *Beschn* est ... rursùs ... intrare in illam januam ... matrem ... uxorem ... filium .... filium patris .... pater filii .... hydriæ ....

Novus entium unitatem exprimendi modus. *Beschn,* unicus, lux magna hominis, errore τȣ̃ *maïa,* producere creditur. Homo, è ventre egressus, quandò cum uxore coit, cum matre rem habet : filius, pater patris; pater, filii filius est : omnia, ut situla gyrant, permutari videntur, et reverà idem sunt.

Pag. 201, *lin.* 15, 16, *ultimâ* : ipsis his tribus litteris .... quod *Oum* .... tribus litteris (*hoc*) est.

Omnia, in mundo, quæ numero tria, tribus τȣ̃ *Oum* litteris comprehensa.

Pag. 202 : *lin.* 4 : *pram pad.*

Samskreticè, *pram,* magnus; *pad,* casus.

Lin. 15, 26 : Et è τῷ dicere litteram primam .... solis est.

Pronunciationis nominis *Oum,* per tres litteras, gradatim, successivè effectus major. 1.° Cor purum. 2.° Idem expansum. 3.° Sonus interior promit. 4.° Corde destructo, homo fit ipsa lucis forma.

Pag. 202, *lin. ultimâ; pag.* 203, *lin.* 1, 15, 17 : in corde non potest facere, in medio cerebri .... cor, et *pran*, et *djiw âtma* unum .... inter duo supercilia ....

In corde, vel cerebro inter duo supercilia, ens lucidum sibi repræsentare, nempè, cor, *pran* et *djiw âtma*, summum bonum, omnis felicitatis fons et origo. *Pran*, in cerebro, ut et in corde, quemadmodùm suprà (N.° XCVIII, *p.* 40) dictum.

Pag. 203, *lin.* 2 : novem portas ....

Altera praxis corporea, sensuum retentione profundæ meditationi auxilium præstans : omnes corporis exitus obturare, non respirare, quasi non existere.

Lin. 8 : *Khing* magnum est.

Samskreticè, *kin*, quid (quid magnum).

OUPNEK'HAT 22.^{m}, SCHIW SANKLAP.

N.° CXXVIII.

Pag. 204, *lin.* 2 : SCHIW SANKLAP.

Samskreticè : *schiw*, *Roudr*, destructor; *lingàm*, cognitio ; *Sanklap* (*T. I*, N.° *II*, *p.* 12), aggressio operis, firmum propositum.

Lin. 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, *penultimâ; pag.* 206, *lin.* 1, 5 : Cor, in tempore vigiliæ .... sensus .... non perveniunt .... lumen magnum ... tempore somni ... lumen faciens ... sensibus ... principium omnium sensuum est ... hujusmodi cor ... sciens compendiatum ... in medio pectoris ... senex non fit ...

Cordis elogium in formâ *litaniæ*. Ejus operationes; omnes sensus illuminat, eorum est principium; in vigiliâ et somno, quò sensus non vadunt, pergit; lux fit, semper nova; principium, causa omnium, mentis, corporis, mundi operum, in medio pectoris residens : cuncta, in eo, cessant; ipsum sine cessatione.

Pag. 205, *marg.* N.° *XXXII*, *lege*, *T. I*, N.° *XXXII*.

OUPNEK'HAT 23.um, ABRAT (ATHRB) SAK'HA.

N.° CXXIX.

Pag. 207, *lin.* 2 : Athrb sak'ha.

Samskreticè, τῦ *Athriaï sak'ha*, τῦ *athriaï* amicus. Vel, *schaunkouhou*, secretum.

Lin. 4, 6, 14; *pag.* 208, *lin.* 27; *pag.* 209, *lin.* 5, 8 : *Pilad*, et *Ankra*, et *Santkamar* (*suprà*, *T. I*, *N.° XVIII*, *p.* 65) ... *maschghouli* ... pedes habet ... *narandji* (*citrini coloris*) ... et τὸ *nim matraï* quartum ... omnibus coloribus ... τὸν *porschi* ... omni loco plenus est ... sciat.

Nominis *oum*, primùm ab omnipotente pronunciati, per quatuor pedes, seu litteras, et diversa entia, varios colores etc. fusa expositio.

Pag. 208, *lin.* 22, 24, 25 : *Brahma* .... *Djibril* .... in eo deleta sint .... *vrath*.

Rursùs *Djibril*, *Mikail*, *Asrafil*, ab interprete Mohammidano, quasi *Brahma*, *Beschn* et *Mehisch*, præcipui Indici systematis *Deioutaï* adhibiti; hæc tria agentia, in quarto τῦ *Oum* pede annihilata. Mensura, ibi memorata, *vrath*, persona universalis (*suprà*, *T. I*, *N.° II*, *p.* 9).

È mysticâ istâ explicatione sequitur, τὸν *pram âtma*, *porschi* esse, omnia loca implentem, omnibus coloribus præditum, in quo tria pluriès laudata agentia confunduntur. Indus ibi, quid de *Oum* meditando, sibi animo repræsentare debeat, perspicuè edocetur.

Lin. 11, 12, 18 : et modus τῦ pronunciare *oum* ... *matra* ... *mad* ... adhuc venit. (*O ravesch khandan oum ke be se* (3) *matrast iaani se* (3) *mad* [*bedin ast*] *madi ke dar ou iek mad tamam mischavad matrast o moddat mad awelra*

ke mokarrer sazad iaani be dou mad bekhanad dou matrast ve iek mad diguer ke baran biafzaïad se (3) *matra tamam mischavad o dar zzamen in se* (3) [*mad o*] *matra tschaharoum niz darmidïad.*)

Hic expressè et lucidè *mad* à *matra* distinguitur; et tamen *matra* dicitur; quoniam, unum, duo, tria *tempora*, quasi tres voces, tres litteræ breves aut longæ concipi possunt; quod in nominis *Oum* pronunciatione locum habet.

Quod hac de re in eruditi HALHED Code's of Gentoo laws preface legitur (*p. XXIV*), hic juvat apponere.

« In the four Beids (the original and sacred text of the great
« Creator and legislator Brihmā), the length of the vowels is de-
« termined and pointed out by a musical note or signe, called *mā-*
« *trāng* (implying an whole tone), which is placed over every
« word; and in reading the Beids these distinctions of tone and
« time must be nicely observed: the account of this modula-
« tion, as given in the Shanscrit grammar, called *săra sootee*,
« is here translated.

« The vowels are of three sorts, short, long, and continued
« (or, to use a more musical term, holding). The *chash* (small
« bird, peculiar to Hindostan) utters one *mātrāng*; the *crow*, two
« *mātrāngs*, and the *peacock*, three *mātrāngs*; the *mouse*, half
« à *mātrāng*. One *mātrāng* is the *short* vowel, two *mātrāngs*,
« the long vowel, and three *mātrāngs*, the continued: a con-
« sonant without a vowel has the half *mātrāng*. These vowels are
« again to be distinguished by a high note for the one *mātrāng*,
« a low note, for the two *mātrāngs*, and an intermediate or tenor,
« for the three *mātrāngs*, either with nasals or gutturals.
« *Ēe, ēi, ō, ōu*, are diphtongs, and cannot be short; but these
« four, together with the other five, *e, ĕĕ, ŏŏ, rĕĕ, lĕĕ*, are to
« be taken as vowels. »

Mâtrang (*matra*), de quo hîc agitur, nihil aliud est quàm *mad* τȣ̃ *Oupnek'hat.*

Pag. 209; *lin.* 22, 24, 26, *penultimâ*, *ultimâ* : τὸν *pran* .... *pranou* .... *prali* .... (*annihilans*) ....

Sequitur diversorum τȣ̃ *Oum* nominum explicatio.

Observandum autem, nomini tetragrammato *Jehova*, quatuor litteris constanti, quidquid hîc de *Oum* variis denominationibus, Angelis, et aliis rebus Indicæ relligioni propriis dicitur, æquè posse convenire.

Pag. 210, *lin.* 9 : *tschetordhâ.*

Samskreticè, *tschouete*, quatuor latera.

Lin. 10 : nomine nomine magno; *lege* : nomine magno.

Lin. 11, 12, 13, 14 : et tres *Fereschteha* ... tres qualitates ... *Brahma* .... *Brahm* .... sunt.

(*O se* (3) *Fereschtehhaï bezorg* [*ke*] *mazzher seh* (3) *sefet bezorg and keh Brahma o Beschn o Mehisch baschand ba Brahm ke paeda konendeh hameh ast dar in and*).

Hoc in textu tria prima secundi ordinis agentia simplices *qualitates* (*sefet*) declarantur.

Pag. 211, *lin.* 11, 12 : Et illud, quòd in quibusque quatuor litteris est, et in unâ litterâ etiam illarum quatuor est. (*Ve ântscheh dar har tschahar haraf ast dar iek haraf ham ân tschahar ast.*)

Unitas in quaternitate, quaternitas in unitate.

Lin. 21 : *Haranguerbehah*, quòd collecti omnes *pranha* est. Suprà (*T. I*, *N.° 11*, *p.* 9) : *Haranguerbehah* collectio est elementorum simplicium; hîc, ipsi *pranha* : proindè elementa simplicia et *pranha* unum sunt.

Ibid. lin. 24, 25, *ultimâ*; *pag.* 212, *lin.* 3, 5, 6 : in principio *nad* .... in *anahed* deletum .... *Brahma* .... productum faciens .... *aschir* .... efficiatur.

Nad, sonus *ghouneh* (*suprà*, *N.° CXXVII*, *p.* 202), in quo, ut in *anahed*, gaudio magno, Ente supremo, omnia annihilantur. Suprà (*p.* 208), per illud, homo Ens unicum, undè ortus est, tria agentia primaria, cuncti *Deioutaï*, factum, faciens, dominus omnis rei est.

Pag. 212, *lin.* 5 : *aschir.*

Samskreticè, *ăschâryaha*, magister in quacunque professione : *ăschâryam*, pater, vocabulum honoris. *Schir*, caput.

OUPNEK'HAT 24.um, ATMA.

N.° CXXX.

Pag. 213, *lin.* 2 : ATMA.

Samskreticè, *âtma*, vel *kschitragnaha*, anima sensitiva, anima spiritualis, vita, ens vivens.

Ibid. lin. 4 : *Ankraï.*

Idem, qui ANKRA (*suprà*, *T. I*, *N.° LXXX*, *p.* 375; *suprà*, *N.° CXXIX*, *p.* 207) : et sic eadem semper doctrinæ Indicæ per eosdem et solos doctores, à primis temporibus, constans traditio.

Ibid. lin. 5, 6, 8, 15; *pag.* 214, *lin.* 5, 14, 16, 20, 21; *pag.* 215, *lin. penultimâ : porsch* .... *âtma* .... *âtmaï* τὸ *extrà* .... *âtmaï* τὸ *intrà* .... *Pram âtma* .... obtentum non fit .... non potestas videt .... pedem non habet .... *âtma* illud dicunt.

Sub *âtma* nomine natura omnis speciatim per partes exhibetur.

Atma externus, quidquid in corpore est, illud constituit, è quo constat : *âtma* internus, quinque elementa, quod in corpore agit, sentit, animæ actiones corporeæ, spirituales : *Pram âtma*, Ens supremum, quod solâ duorum *âtma* cognitione, obtentum : ejus essentia, qualitates infinitæ, quæ corpore cognosci nequeunt.

Pag. 214, *lin.* 6 : octo *rang* .... τὸ *djog.*

Suprà (*N.° CX*, *p.* 106), octo τὸ *selouk* partes; conditiones

numerantur, quæ reverà ad sex reducendæ (*suprà, T. I, N.° LXXII, p.* 338). *Djog*, de quo hic agitur, à *selouk* diversum non videtur.

Pag. 215, *lin.* 7, 8, 9, 20, *ultimâ; pag.* 216, *lin.* 13: vasis terreis .... aureis .... frustis (panni) unum filum .... tu et id .... *maïa* .... ostendit.

Lucidiùs emanatio exprimi, declarari non potest. Ex unâ materiâ diversa vasa conficiuntur; quæ, iis fractis, non fractis, eadem semper est, remanet. Et reapsè vasa illa, licet formâ differant, singulatim appareant, nihil aliud sunt quam ista materia diversè configurata. Idem de *âtma* universali dicendum, sese per *âtma* particulares exerente, monstrante, varias formas ostendente, sed subtantialiter, in se, uno ente, cujus entia ista apparentia, isti *âtma*, sunt modi, accidentia, figuræ. Error è *maïa* oritur: quo pulso, differentia inter hominem et *âtma* evanescit. Homo seipsum *âkasch* scit, et verè tunc *âtma* efficitur, evadit.

Huic materiæ diutiùs immorari, nihil rei luminis afferret. Meditatione solâ (si unquàm!) potest apprehendi: dummodò mens, absolutâ unitate territa, quasi fatiscens, cùm entia singularia oculis videt, sensibus instructa percipit, ad concludendum è perceptione externâ actum externum, ex actu perceptionem, vel ad omnia ista mera animi figmenta reputanda non feratur.

Rebus externis, sensibilibus, quasi existentibus, vita hominis, entium ratione præditorum, his in terris, societas innititur. Quidquid sit, ad hujus opinionis normam agendum est; quemadmodùm, Deo supremo omnia providentiæ nutu dirigente, homo nihilominùs, tanquàm si solus, à se, operaretur, debet se gerere.

In materiis istis speculari et agere sunt valdè diversa. Unum alterius normam credere, orbis ordinem esset intervertere.

Sic ratiocinatur (rectè an falsè?) sapiens Indus.

In quo leges, mores, consuetudines ad apparentias rationem habent, quisque, societatis vinculo obstrictus, parere tenetur. Nullum ergò ex his conceptibus, in mente sanâ periculum, quamvis communibus, rudibus hominum ingeniis, *Oupnek'hat*, scilicet secretum abscondendum reverà sit.

OUPNEK'HAT 25.um, BRAHM BADIA.

N.° CXXXI.

Pag. 217, *lin.* 2 *:* BRAHM BADIA.

Id est, *τȣ Brahm* cognitio. Samskreticè, *badia*, scientia.

Lin. 6, 7, 10, 13, 23, 24; *pag.* 218, *lin.* 4 *: Brahm badia* ... *Brahma*, et *Beschn*, et *Mehisch* .... tu id fis, *Pram Brahm* (*illud*) dicunt .... quòd *Oum* sit.

Entis supremi, unici, in quo tria prima agentia prodierunt, in quo annihilantur, cognitione, quæ *τȣ Oum* cognitio est, homo *âtma* ipse evadit, distinctio inter creaturam et Creatorem tollitur. Seipsum *âtma* scire, systematis Indici fundamentum mille modis in *Oupnek'hat* exhibitum.

Pag. 218, *lin.* 10, 11; *pag.* 220 *:* (*hoc nomen*) est (*idem cum nominato*).

Nomen Dei; litteræ tres, quæ hujus nominis corpus; hæc eadem ac Deus ipse. Magni illius nominis elementa; diversæ universi partes ad quas referuntur; locus *τȣ nim matraï*, in corpore hominis; quomodò nomen illud, à sono alto ad gravem sensim descendendo, pronuncietur; hoc nomen è *Brahm* egressum, in eum ingressum, in eo annihilatum; illius *Brahm* cognitio hominem sine cessatione efficiens : hæc omnia, distinctè et clarè enunciata, meditationi Indi commendantur, et eum cum universâ naturâ, tribus primariis agentibus, elementis, cœlis,

libris *Beid* coadunant. Magnum spiritualitatis Asiaticæ mysterium; undè ultimò exsurgit totum istud agentium, elementorum etc. ædificium, esse ipsum primum unicum ens, ad illud ducere, et ob illud tantùm excogitatum. Deus, ens universale : nihil extrà, nihil ultrà. En verum mysticitatis Indicæ, omni modo versatæ, systema; cujus expositio, licet quandoque modo abstrusiore tradita; at figuris, comparationibus illustrata, à remotissimis temporibus pii et eruditi Indi spiritualitati novum semper præbet alimentum.

OUPNEK'HAT 26.um, ANBRAT BANDEH.

N.° CXXXII.

Pag. 221, *lin.* 2 : Si legitur *amrat bandeh*, levi litteræ mutatione, erit, samskreticè, immortalitatis vinculum, quod respondet τῷ *gutta aquæ vitæ* (*kattreh âb hiat*), vel *bandhana*, viscositas.

Ibid. lin. 11 : Volitio cordis, causa capturæ est; et τὸ deesse volitionem cordis, causa liberationis (*Khaesch del sabab guereftar ist ve aadam khahesch del baeets restegari*) : sublimis Indorum doctrina, solatium animæ mœrenti offerens !

Dùm sub extraneorum *Mogols*, *Soubahs*, *Nababs* etc. militari et fiscali imperio, munia obeuntium numero, stipendio, fastu miserè vexatus gemit indigena; dùm sequestrationes proscriptionum obtentu, proscriptiones sequestrationum causâ prolongantur; dum novi *Verres* amicorum, sociorum, etiam civium spolia, sicut ex hoste sumpta, urbium, hortorum ornamenta vi capta coacervant; fastuosè ostentant; dùm à civibus, quasi hostibus debellatis, gravissima, in bello, in pace, sub executionum militarium pœnâ exiguntur, earumdem metu invitè solvuntur vectigalia; dùm relligionis dissentionum sedendarum prætextu, novum *Zenonis Henoticum*, nova *Heraclii Ektesis* cum generali et sævâ reluctantium insectatione, oppressione, publicatur; dùm probi

et graves senes tenui vestitu, habitu à protervis excubiis è locis, hortis publicis probrosè ejiciuntur, expelluntur; dùm operosa et histrionica, absque ullà Dei, relligionis, et sanæ moralis mentione, puerorum adhibetur institutio; dùm rupto conjugali nexu parentum tranquillitas, felicitas, liberorum, familiæ securitas tollitur, evanescit; dùm bellicà in æternum juventutis conscriptione, ejusque arbitrariæ executionis formidine, artium, scientiarum studium impeditur, labefactatur; dùm agricultura, artis opificia, commercium, res navalis, coloniæ negliguntur, et imperii reditus ad militares sumptus, exercitia, ad festa, ludos, *illuminationes, convivia,* annonâ gravi, erogantur; dùm tutè, securè, prætensis conspirationibus detentionis ansas dantibus, vitam agere vix licet: in hac omnium principiorum, ordinis civilis, humanæ societatis subversione, alii, vitæ tædio, aut liberorum educandorum, familiæ alendæ difficultate territi mortem sibi consciscunt; alii sub ferreo et arbitrario regimine collum incurvantes, vili, abjecto animo, munera ambiunt, ærarium publicum petitionibus obsident, soli quæstui vivendi studio, *ventres,* nomine et re, attenti: Indus autem sapiens, cor volitionum expers tenere à tenerâ ætate edoctus, bonam et malam cœli temperiem æquo animo ferre novit, duobus aut tribus oryzæ pugillis vitam sustentans; et ad nihilum, Entis supremi profundâ meditatione, solo intuitu, quasi redactus, mortem, si necesse est, perfectæ liberationis metam, quemadmodùm longâ tempestate actus salutis portum, placidè operiri, infirmitatis humanæ solidum ducit adjumentum et sustentaculum.

Pag. 222, *lin.* 3, 4, 6; *pag.* 223, *lin.* 14, 16, 19, 20, 21: *átma* cum cognitione (*in cognitionem*) non intrat; .... è cogitatione superior .... est, quòd cum cogitatione non intret; .... resurrectio .... productio .... perire (*destructio*) non est ....

liberatio etiam non est .... apertio .... unificationis, ipsum hoc est.

Verum unificationis initium, nihil de ullâ re affirmare, negare: nec, est, vel tale, vel non, dicere; utrinque enim probationis, negationis argumenta. In istâ perplexitate, ipsa unitas: ubi enim omne est, cùm adversantia, quæ sese excludunt, sint, nihil etiam est; et ubi nihil, ens etiam est. Subtilis ratiocinatio, sed, si attentè perpendatur, certa.

Pag. 222, *lin.* 12, 13: Illum *átma* talem (*homo*) sciat, quòd ratio (*relatio*) ejus cum omni æqualis est: et in culice et elephante æqualis est. (*An átmara tschenan danad ke nesbat ou be hameh masavist dar pescheh o fil masavist.*)

Clariùs æqualis in omni ente τȣ̃ *átma* participatio, diffusio exprimi non poterat. In culice, in elephante, *átma*, vita, ens æquale, quoniam nihil extrà *átma*: *elephas* et *culex* simplices apparentiæ.

N.° CXXXIII.

Pag. 223, *lin.* 24, 25; *pag.* 224, *lin.* 15, 16, 19, 20, *penultimâ, ultimâ*: *átma* .... (*in*) uno statu est .... *átma* .... lunæ, quòd una est .... (*aer*) .... omnibus lagenis plenus est .... separatum quid esse lagenas .... frangere ....

Novus τȣ̃ *átma* unicitatis probandæ modus. In quatuor statibus hominis, unus, quemadmodùm una luna, etsi multiplex in vasis plurimis videatur. Aer lagenas replens, è loco lagenis motis, separatis, fractis, ipse unus non movetur, non frangitur, idem omninò est.

Pag. 224, *lin.* 13, 14: in omnibus corporibus subtilibus et crassis, (*et*) omnibus animantibus (vel, crassis omnium animantium), ipse ille unus *átma* est; id est, una anima est. (*Dar djamiee*

badanha lattif o kasif djamiee djandaran haman iek âtmast iaani iek djan ast.)

Una anima in omnibus corporibus, animantibus, iis vitam dat, ea movet, ea ipsa est. Omnia unum, etsi separata appareant. Animæ universalis clara et lucida declaratio.

Pag. 225, *lin.* 10; ipso hoc, *lege :* ipsâ hac.

Ibid. lin. 10, 11 : *maïa* .... nomen et figura est.

Maïa nomen rerum et figura; id est, apparentiæ, formæ, cùm præter unum ens in se nihil verè sit.

Lin. penultimâ, ultimâ : hoc vocabulum præterit ... et sensum hujus vocabuli sumit, *Brahm* fit.

Magni Dei nominis meditatione, inprimis mente, nihil pronunciando, homo *Brahm* ipse efficitur. Equidem, quandò sensibus silentibus, mens in profundâ Entis supremi cogitatione absorpta, absque vocis, verborum medio, ejus essentiam placido intuitu contemplatur, quasi extrà se exiens, ad superiorem regionem elata, nihil jam patiens humani, in Creatoris sinu quiescens, novam naturam veluti induit, in objectum suum transfunditur, humanis exuviis relictis, divinum quid evadit, cùm facultatis et actûs spiritualis ad objectum ratio aliquam naturæ identitatem supponat. [1] *Faciamus hominem, ait ipse Deus, ad imaginem et similitudinem nostram ....*

Et creavit Deus hominem ad imaginem suam : ad imaginem Dei creavit illum.

Pag. 226, *lin.* 14, 15 : Via magna illa est, quòd mentionem faciens et mentio, et memoratum unum fiat, et separatio (*differentia*) è medio surgat (*evanescat*), purus (*solus*) *Brahm* rema-

---

1. *Va iomer Elohim naaseh adam betsalmenou kedmoutenou .....*
Va ibra Elohim et haadam betsalmo betshelem Elohim bara oto. Genes. I, 26, 27.

neat. (*Rah kalan ân ast ke dzakr a dzekr a madzkour ieki schavod o djoudaï az mian barkheizad mahazz Brahm bemanad.*)

Homo, sui ipsius oblitus, mentis actui, in meditatione, non attentus, ens unicum puro et fixo spirituali oculo tranquillò considerans, eo immersus, illud ens fit, ut jam dixi, tribus, scilicet, meditante, meditatione, meditationis objecto, unum effectis.

Sublimis conceptus, tranquillis, et corporis curâ liberis *Brahmanum* ingeniis apprimè conveniens; at Europæ vel sensibilium luto infixæ, vel perpeti rerum turbine abreptæ judicio, delirans planè et fanatica imaginatio.

Sic quisque, pro captu, quod nescit aut scire non valet, aspernatur vel laudat, damnat vel approbat; et sententiâ latâ, quasi solum jure sibi proprium possidens, nemo retrorsùm vult regredi, ad se redire, in se descendere, et præjudicatis opinionibus silentium imponens, rem denuò tentat expendere.

N.° CXXXIV.

Pag. 226, *lin.* 20, 22, *penultimâ, ultimâ*; *pag.* 227, *lin.* 1, 2, 3, 4 : *âïat* unificationis et secretum tegendum est; iteratâ (*vice*) cum intelligentiâ acri, et cautione (*attentione*) absolutâ (*homo*) videat, et intelligat; et cum probatione .... ingeniosâ .... et narratâ .... certam scientiam ut ostendit, sciat, quòd ego *Brahm* sum, et omne *Brahm* est. Hoc ut scivit, et hanc [cognitionem] acquisitam ostendit, omnes libros, omnia opera derelinquat. (*Aiat tohid o sar poschidani ast mokarrer beh fehem teiz ve hoschiari tamam bebinad o befahmad o bedelaïl aakeli o nakeli iekin namoudeh bedanad ke man Brahm o hameh Brahm ast inra danesteh ve inra hassel namoudeh hameh kitabha ve hameh aamelha begoudzarad.*)

Iudi fidem, etiam in mysterio, quod mentis captum videtur

superare, spissâ caligine tecto, intelligentiâ, criticâ, judicio, expositione nixa, certa scientia comitatur: quippè quæ rectè pensata, suo loco adhibita, limitibus quæ iis conveniunt restricta, nedùm sibi invicem adversentur, mutuum sibi præbent auxilium, mutuam lucem afferunt. Audito S. PAULO, urbis *BerϾ* Christiani sedulò scripturas evolvunt, scrutantur, novum indè lumen, quo eorum fides magis stabiliatur, hausturi.

[1] *Hi* (Judæi *Beroenses*) *erant nobiliores eorum qui sunt Thessalonicæ: qui susceperunt verbum cum omni aviditate, quotidiè scrutantes scripturas, si hæc itù se haberent.*

Sapiens Indus scientiam perfectam adeptus, id est, qui se Ens supremum esse indubitanter, apprimè novit, libros et opera missa faciens, uni suæ cognitionis objecto, unico, incessabili mentis actu, astrictus, devinctus hæret. Hoc perfectionis culmen attingere possunt pauci spirituales: undè nihil de præcepto, de praxi in se *sub*-periculosâ metuendum.

Pag. 228, *lin.* 7, 8 : *Bas diw* ego sum .... magnus *τῶν Fereschtegan* ....

In MAHABAR. 12 *Porb. part.* 2, *fol.* 538 *recto* : *Basou*, Creator; ID. *fol.* 560 *v. Basdiw*, rex mundi.

Hoc ens à *Bas diw*, *τῷ Keschn* patre (*suprà*, *T. I*, *n.° LXXVI*, *p.* 361, *not.* 1), distinguendum.

OUPNEK'HAT 27.^{m}, TIDJ BANDEH.

N.° CXXXV.

Pag. 229, *lin.* 2 : TIDJ BANDEH.

Samskreticè, *tejorrvâ*, homo lucidus, illustris, clarus.

---

1. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. ACT. APOST. XVII, 11.

Pag. 229, *lin.* 5, 6, *maschghouli*, ens est.

Maschghouli est ipsum Ens supremum, et *maschghouli* (meditatio) de illo ente.

Ibid. lin. 15, 23, 24 : Primùm .... super τὸ comedere escam .... (*aliud*) à beneplacito et servitio directoris petitum .... non sit.

Indè, qui cum fructu de Ente supremo meditari vult, qualitates, virtutes, debitâ submissione directori terminatæ.

Lin. 25, 27 : tres portæ .... derelictio .... conatus .... fides cum .... directore.

Derelictio est propriè status, gradus τȣ̃ *Saniasi;* conatus, gradus τȣ̃ *Vanperest*, τȣ̃ *Guerhest;* fiducia in directore, gradus τȣ̃ *Bramtschari :* verùm in quatuor statibus tres istæ portæ pio Indo viam cœli aperiunt.

Pag. 230, *lin.* 1, 6, 9, 25, *ultimâ*; *pag.* 231, *lin.* 17 : *Djiw âtmaï*, quòd *hens* .... præsens et nutriens .... *Beschn*, is est, et tres (3) oculos habet .... *Brahm* est .... *âtma* is est, et *maha âkasch* .... sciat.

Τȣ̃ *djiw âtma hens*, qui verè *âtma*, *Beschn*, tres oculos habentis, proindè *Roudr* (*suprà*, *n.*° *CXVII*, *p.* 154), *Brahm*, *Maha âkasch*, omnibus Entis supremi positivis et negativis qualitatibus, attributis, descriptio.

Pag. 231, *lin.* 18, 25 : Cuicunque cupiditas non sit ... illum *Brahm* magnum obtinet.

Ad obtinendum Ens supremum dispositiones requisitæ, absolutam includunt animæ et corporis subactionem, cunctorum affectuum, quibus homo, percipiendo, volendo, sentiendo, moveri solet, perfectam liberationem.

OUPNEK'HAT 28.um, KARBHEH.

N.o CXXXVI.

Pag. 232, *lin.* 2 : KARBHEH.

In MAHABAR. 12 *Porb. part.* 2, *fol.* 559 *v. garbeheh*, id est, τὸ *tschak* (*djak*) in medio tuī est.

Samskreticè, *garbhaha*, equa plena; *garbhini*, mulier prægnans, ipse fœtus.

Hujus *Oupnek'hat* sensus sat clarus est. Verùm, ut medicinæ et chirurgiæ veteris aut externæ periti, Indicam cum recenti conferre queant, textum totum *Persicè*, caracteribus Europæis, cum brevi rerum indicatione, hìc dare, ut Indicæ historiæ naturalis specimen, ab re haud esse opinor.

Solis Anglis vocalium differentia difficultatem parere poterit; cùm autem duo exemplaria pretiosi illius operis penès se habeant, pronunciationem et versionem meam cum textu caracteribus Persicis scripto, comparare amabunt linguarum Orientalium scientes et gnari.

Textum integrum iisdem litteris, quemadmodùm *Institutes political and military, written originally in the Mogul language, by the great* TIMOUR .... *translated into Persian* .... *anno* 1783, ediderunt, orbi erudito offerre, gente opulentâ, sagaci, omnis gloriæ avidâ, ut et textum *originale Samskreticum, Calcuttæ* typis dare, dignum esset incœptum.

Sex *Asiaticarum inquisitionum* [1] tomos, *Calcuttæ* primùm publicatos, diligenter perlegi. Curiosos, *amatores*, sic vocant, inter *Calcuttanos academicos;* criticos verò litteratores, D JONES

---

1. ASIATICK RESEARCHES: *or* TRANSACTIONS OF THE SOCIETY *instituted in Bengal, for inquiring into the history and antiquities, the arts, sciences and litterature of Asia. Printed .... from the Calcutta edition. Lond.* (1801), *in-8.°* 6 *vol.*

è vivis erepto, video *nullos* saltem perpaucos. *Tentamina*, inprimis quod ad linguas, litteraturam, philosophiam Indicam, eruditos auctores, quibus ad manum docti *Noudia* et *Benarès Brahmanes, Pandetan*, tantummodò dedisse certè dolendum est. Τῦ *Oupnek'hat* nomen nullibi apparet, etiam quandò agitur de litteraturâ Indicâ (*T. I, n.° xviii, p.* 340-344-355). Fugeritne tot solertes oculos, opus rarum et antiquum, quod mihi ex *Oud* provinciâ, τῷ *Bahar* contiguâ, missum; quod ipse clarissimus D. Boughton Rouse è *Bengalá* in Angliam attulit, cujusque *specimen* sub nomine : *A prayer .... from a Persic version of* Dara Schekoo, τοῖς *Institutes* etc. by Timour, anno 1783, ad calcem inseruit; academiæ Calcuttanæ, anno 1784, præside D. Jones, institutæ, haud sanè ignotum?

Mirum similiter Anglos τῦ *Bombaye* 22 *Kenericas inscriptiones*[1], nitidè exscriptas, cum accuratâ insulæ *Salcette*, et celebrium *Keneri* monumentorum delineatione et descriptione, nondùm promulgasse. Bellatores subjugant, mercatores acquirunt : et post centum annos non magis quàm initio cognita regio. Hæc indicasse sufficiat.

OUPNEK'HAT KAR (*vel* GAR)BHEH. *Ms. fol.* 175 *r. vers. p.* 232.

Az Athrban Beid Brahm badia keh eelm tohid ast rah schenakhtan hak an eelm badan ensan ast.

Az indjehet hakikat in badan gofteh mischavad.

Elementa et partes corporis humani.

In badan az pandj (5) *tschiz tarkib iafteh ast o hameischah darmian pandj* (5) *tschiz mibaschad o schasch tschiz negahdarendeh ouneid o be schasch* (6) *reisman bastah schodeh ast haft dehat ioani*

1. *Zend-Av. T. I*, 1.re *part. p. cccxcv.*

hast nottsch darmian oust o seh (3) *khaltt daroust o dou* (2) *djai paedaesch darad o tschahar khorakh darad ve in tschisha dar badan hameh djandaran ast.*

Horum omnium expositio. Quinque res è quibus componitur corpus humanum : terra, aqua, ignis, ventus *(aer), bhout ákasch.*

Az pandj (5) *tschizi keh tarkib oust in pandj* (5) *ast ke khak o âb o atasch o bad o* Bhout akasch *baschad khak kedam ast o ab kedam ast o âtesch kêdam ast o bad kedam ast o* Bhout akasch *kedam ast har tscheh dar badan sakti darad ân khak ast o har tscheh ravendeh o djari schavendeh ast ân âb ast o har tscheh garmi darad ân âteschast iaani herarat o har tscheh harkat darad ân bad ast har manfedz khord o kalan ke hast ân* Bhout akasch *ast.*

Quinque res in quibus est corpus : pulvis, aqua, ignis, ventus, *bhout ákasch.*

O pandj (5) *tschizi ke badan daran mibaschad khak badanra negahmidarad o ab khakra khanir* (pag. 233) *mikhonad ve atesch badanra pokhteh o roschan mikonad o bad badanra namou midehed* Bhout akasch *badanra dja midehed tschenantscheh az damidan schischehguer schischah schekem paeda mikonad o pehen mischavad pas dam schischguer bemanzeleh bad baschad ke schiscehra kalan mikonad o manfedzi ke schischehguer az an manfedz damideh o schekem schischehra kalan namuodeh ast an bemanzeleh* Bhout akasch *ast ke djai midehed baraï schanidan âvaz dar gosch dja dadeh ast baraï lamas postra dja dadeh ast tscheh lamaseh az post badan ast o baraï didan schekelha o rang'ha tschaschmra dja dadeh ast o baraï guereftan mezeh zabanra dja dadeh baraï guereftan bouha binira dja dadeh ast o baraï guereftan lezzat eezzou makhsoussra dja dadeh ast o baraï dafee kardan fassleh makaadra dja dadeh ast baraï famidan aakelra dja dadeh ast obaraï khaesch delra dja dadeh ast.*

Bhout ákasch merum organum, instrumentum, cujus ope, medio, intellectus et voluntas operationes suas exequuntur.

O baraï harf zadan gouiaïra dja dadeh ast.

Sex res quæ corpus custodiunt; sex funes quibus ligatur; escæ

sunt sex saporibus distinctæ, scilicet, dulce, asperum, salsum, amarum, acre, dactilus immaturus.

Ve ân schasch tschiz keh negarendeh (lege: *negah darendeh*) *badan and schasch taam ast schirin o tarsch o nemekin o talkh o teiz o ramkhat hamin schasch ras an ast o schasch ressmani ke badan bân basteh schodeh ast ke ghedah menhasser ast ve in schasch o badanra kaim darad.*

Decem res quæ corpori robur dant; scilicet septem sonorum (*tonorum*) genera, et audire nuncium bonum, et audire nuncium malum, et nomen rerum: ampliùs septem funes qui in medio corporis sunt; nempè, album, et rubrum, et nigrum, et viride, et roseum, et flavum, et ssandalinum (*infrà, N.° CXLII, p.* 257); quibus septem coloribus in corpore septem guttas (humores) esse cognoscitur: chyli, sanguinis, carnis, pinguedinis, nervi, medullæ, spermatis formatio.

O deh tschiz diguer ast ke badanra kowat midehed haft SOUR *iaani haft âheng o schanidan khabar khosch o schanidan khabar bad o nam tschisha* (pag. 234) *o diguer ast haft rasan ke dar mian badanast safid o sourkh o siah o sabz o goulgoun o zerd o ssandeli az hamin haft rang maaloum mischavad ke dar mian badan haft nottfeh ast ve az khordan gheda rasan mischavad iaani kilous mischavad az an rasan khoun mischavad ve az khoun goscht mischavad ve az goscht tscherbi mischavad ve az tscherbi pey mischavad az pey ostokhan maghz mischavad az maghz assel nottfeh mischavad.*

Undè conceptus proveniat.

O vakti ke bakimandeh khoun heizz zan baad az paki dar rehem mimanad o nottfeh mard ban makhloutt mischavad ve az âtesch schahawat o atesch safra o madad PRAN *bad in har dou bedjosch darmiâîad hamel baham mirasad.*

A Creatore gradatim, per partes, succedentibus à conceptûs momento diebus, mensibus, usque ad mensem septimum, quo anima corpori jungitur, et octavum, hominis formatio.

Dar in aalem ravesch paeda kardan afridgar barin nohist dar hascht p'her ke schabaneh rouz baschad in nottfeh o khoun baham djosch mikhorad o ghalyzz schodeh khallat (halfeh) mischavad dar haft schabaneh rouz diguer baham midjoschad metfel hebab beland mischavad o dar panzdah (15) schabaneh rouz diguer goscht pareh nerm mischavad o dar iek mah ân goscht pareh sakht mischavad o dar mah dou(iou)m ân goscht pareh sar paeda mikonad o dar mah scioum dast o païbaham mirasanad o dar mah tschaharom angoscht-haï dast o pa o schekem o (pag. 235) *kamar baham rasanideh bedjon-besch* PRAN *dar harkat miaïad o dar mah pandjom* (5) *ostokhan poscht sakht o mazzboutt mischavad o dar mah schaschom* (6) *mehelhaï havas doúroust mischavad o dar mah haftom scheoour baham mirasanad o dar mah haschtom* (8) *eezza o kowa ou kamel mischavand.*

Causa *partialis* productionis maris vel feminæ; vel amasiï, impotentis, hermaphrodyti. (*Suprà, N.° CXII, pag.* 135, *Annotation. p.* 589-593).

Agar nottfeh mard dar vakt iekdja schodan mani bar khoun bakimandeh heizz ziadah ast peser mischavad ve agar khoun bakimandeh heizz bar mani mard ziadah baschad dokhter mischavad ve agar har dou beraber baschad kheir mischavad.

Quare, undè filius vel filia cum corporis defectibus nascantur.

O dar vakt mobaschrat o madjameet har kedam mard o zan ke khoschhal nabaschad o delesch bitakarrar baschad khahe peser khahe dokhter ke motavallad kardad meeioub baschad ve ia na bina schavad ia schel schavad ia kouz poscht schavad ia past kad schavad ia az aksam aaebha aaebi daschtah baschad.

Quid gemellos efficiat.

Ve agar dar vakt dakhel schodan nottfeh mard dar rehem zan zoureh APAN *bad baschad* APAN *bad nottfehra dou hessch mikonad o dou farzand tavam motavallad mischavad.*

Mense octavo, homine perfecto, parvulus nomini Dei *maschghouli* facit, de eo meditatur, se ex viginti quatuor principiis

provenisse, et suum *djiw âtma*, ab iis separatum, in hæc ingressum intelligit : 24 hominis principia.

Dar mah haschtom ke djamii eezza ttefl be kamel mirasad o djamii havas ou kowat miguirad ân ttefl maschghouli PRANOU *ke* OUM *baschad mikonad o mifahmad ke man az in bist o tschahar asel bahamrasideh am ieki* AOUDIA [1] *keh nadani baschad o diguer* (pag. 236) MEHTAT [2] *ke aakel awel baschad diguer* AHANKAR [3] *ke sefet man goftan baschad diguer pandj* (5) *aansser basitt o diguer pandj* (5) *aansser kasif ke khak o âb o atesch o bad* BHOUT AKASCH *baschad o deh has zzaher o batten o del o midanad ke* DJIW ATMAÏ *man ke rouh baschad az inha djoudast keh âmadeh dar inha dakhel schodeh ast.*

Quomodò in ventre matris parvulus nutriatur et crescat.

O tschizi ke mader mikhorad ghedaï lattif ân az rah naf ban ttefl mirasad o ghedaï ou schodeh sabab namou ou mikardad.

Mense nono, puerulus omnibus partibus perfectus, opus bonum et malum intelligit; præcedentium miseriarum reminiscens, se soli Deo adhæsurum, si è ventre matris feliciter exeat, promittit et spondet : verùm angustæ viæ molestiâ, lugens tùm egressus, venti τῆς *aoudiâ*, seu ignorantiæ flatu, nominis Dei, et eorum quæ sibi proposuerat oblitus, rursùs in mundo operum purorum et malorum vinculo stringitur.

O dar mah nohom ke kamel mikardad o djamii tanzelat ve seir ou ke dar aanasser o djemadat o nabatat kardeh ast ïad miaïad ve aamel neik o badra mifahmad o midanad ke besiar seir kardeh am advar o attvar ttey kardeh am o dariaï gham o djar ghark schodeh am agar az schekem mader bar âmadam ia maschghouli hak khaham kard ia maarefat hak khaham varzid ke ânha khalass konendeh az aamel neik o bad and o restegari bakhschendeh and haman rah khaham gue-reft bedzati ke hameh aalem daroust berasam ve ân dzat padeschah

1. *Maïa*, voluntas, *affectus*, *amor*.

2. *Suprà*, *T. I*, *Monit. p. xiv*, *mahanat*.

3. *Personalitas*, quod ens rationale esse suum constituit.

hameh ast o sahib bezorg hameh ast ba in árzouha matavadjeh barámadan az schekem mischavad o dar vakt bar ámadan az der makssouss tschoun badjehet tangui rah ázar mikaschad lehadza dar ánvakt guirieh mikonad ve án arzouhá faramousch mikonad baadaz baramadan BAOUDIA *keh bad aoudiast iaani* (pag. 237) *djehel o nadani ast hamin ke baou rasideh hameh tschizhaï ke dar iad khod dascht keh* PRANOU *baschad iaani nam bezorg khoda o ttalab khoda o diguer tschizha madzkour schod hamehra faramousch mikonad az hamin djeheteh baz mostahaf aamel mischavad o dar aamel neik o bad dar miáïad.*

Tres res mixtæ, in homine.

O seh (3) *khaltti keh dar bádan ast seh* (3) *ssefet ast* RADJ O TAM O SAT *ke eidjad o abka o afna baschad paeda schod o moddat maahoud manad baadazan dar khahad goudzascht.*

Duo productionis loci.

O dou djaï paedaesch peder o maderast ke paedah konendeh ounid az ssolb peder barmiáïad o dar rehem mader parvaresch miiabad.

In corpore tres ignes, cognitionis, visûs, stomachi; quatuor edu-liorum genera, seu cibum sumendi modi.

Ve in badanra ke SCHERIR *migouïand baraï ánast ke se* (3) *atesch dar badan mibaschad ieki átesch kian ke nour maarefat baschad dou(iou)m átesch binaï ke nour tschaschm baschad seyoum átesch maadeh ke herarat gharizi baschad ke in tschahar kasm ghedara ke ieki djaveidan o khordan o dou(iou)m aschamidan metsel schir o ab o seyoum lesidan o tschaharum makidanast metsel schir ke az pestan mimakand hezzem mikonad átesch binaï binendeh ssourathast ve atesch kian ke nour maarefat ast aamelhaï neik o badra misozad ve hitsch namigoudzarad.*

In homine duo agentia *korban* (sacrificium), scilicet, *djiw átma* et cor; et una femina; intellectus, uxor agentis, scilicet, ejus comes assiduus.

O dou aamel o iek zan ke aamel konendeh korban and ieki DJADJMAN *nam darad ke aamel konendeh* (pag. 238) *ast dou(iou)m* BRAHMA *nam darad ke az ghalatt kardan aamel khabardar mibaschad seïoum zan*

DJADJMAN *ast dar badan hamin schakhss* DJIW ATMA *bemanzeleh* DJADJMAN *ast ke saheb korban ast o del be djaï* BRAHMA *st ke khabardar ast az ghalatt nakardan aamel o aakel bemanzeleh zan* DJADJMAN *ast ke hameischah hamrah* DJIW ATMA *mibaschad.*

Quomodò homo ipse, ejus partes cùm materiales, tùm spirituales, sacrificium, et quæ ad illud pertinent, constituant.

O ssaber kardan be manzeleh DANTSCHEHNA *st ehram bastan baschad o pandj hes zzaher bemanzeleh zzerouf aamel* KORBAN *and o didan o schanidan bouidan o lamseh o dzaekeh bemanzeleh pandj tschizi keh mokarrer ast ke dar âtesch miandazand o khahesch o herss o ghazzab be manzeleh djanouarani ke dar âtesch miandazand o mouhaï badan bemanzeleh kah ast ke dar korban bekar miborand o sar bemanzeleh zzerfi ke dar ân tschizi pokhteh dar âtesch miandazand o dehen bemanzeleh ateschi ast ke tschizhaï korban dar ân miandazand har ke in noo korbanra badanad natitscheh hameh korbanhaï baou mirasad ve ou dar band aamel namimanad.*

Corporis partes singulatim numeratæ, ponderatæ; calva, ossa, dentes, musculi, nervi, tendones, venæ, cor, lingua, bilis, phlegma, sperma, pinguedo, urina, excrementum solidum.

Kaseh sar âdmi tschahar partscheh ast ke baham paivasteh ast o schanzdeh (16) *ostekhan dar har dou karaat darad ke hascht iek ttaraf ast ve hascht taraf diguer o si o dou* (32) *dandan darad ke schanzdeh* (16) *balast o schanzdeh* (16) *paîn o iekssad o haft marm darad iaani djahaï ke bezzarb ia bezakham rasidan darandjaha besiar âzar mikaschad o mimirad o iekssad o haschtad peivand darad o nohssad ney darad ke peivandhara mazzboutt darand ve haftssad rag darad ke rah raftan guedaï lattif o khoun ast o si* (3) *ssad o schasst ostehkhan darad o tschahar kerour o pendjah* (50) *lak pascham dar badan darad vazan goscht nilouferi schanzdeh* (16) *dam ast o vazan zaban bist o tschahar dam vazan ssafri ke dar badan âdmi ast si o dou dam ast o vazan bleghmi ke dar badan âdmi ast iek ssad o bist o hascht* (28) *dam ast o vazan nottfeh ke dar âdmist hascht dam ast* (pag. 240) *vazan tscherbi badan âdmi schasst o*

tschahar dam ast ve in vazanha ke madzkour schod beraï âdam ssahih almezadj ast o vazan boul o ghaiett mokarrer nist bedjeheteh ânkeh agar ziadeh bekhorad o ziadeh biaschamad ânha ziadeh schavad agar kam bekhorad o kam biaschamad ânha ham kam mikardad.

Beatitas, corporis hominis, particulatim considerati, cognitioni addicta.

PILAD *rek'heschir goft ke danestan khalfat o hakikat badan ensan ke az in tschisha bahamrasideh ve âkher maadoum schodani ast rah* MAKT *o restegari ast tamam schod Oupnek'hat Karbheh az Athrban beid.*

Pag. 232, *lin.* 4, 6, 8 : *Brahm badia* ... corporis humani est ... hoc corpus ... compositionem obtinuit.

È corporis humani cognitione, τῦ *Brahm* cognitio : undè corporis humani, ejus elementorum, partium fusa descriptio.

Pag. 233, *lin.* 19 : corpus est (*sunt*), *lege :* corpus sunt. *Lin.* 22, et alimentum; *lege :* quod alimentum.

Pag. 234, *lin.* 22, ebulliunt; *lege :* ebullit (*ebulliunt*).

Pag. 235, *lin.* 10, aquam genitalem; *lege :* potest : aqua genitalis .... super. *Lin.* 13, 14, æqualia sint; *lege :* æqualia sit (*æqualia sint*). *Lin.* 27, adveniunt ... sumunt; *lege :* advenit (*adveniunt*) ... sumit (*sumunt*).

Pag. 236, *lin.* 26, 27, *penultimâ*, *ultimâ; pag.* 237, *lin.* 1, 4, 6 : Et in tempore .... (causâ) angustæ viæ, molestationem .... oblita facit *aoudia* ..... insipientia omne oblitum .... malum ingreditur.

Hìc quoddam, ut in notâ 1 observavi, agnosci potest *peccatum* originale, malorum spiritualium causa; homine, primùm innoxio, et dùm è vulvâ exit, doloris physici vi, et quasi invito, pristinam innocentiam amittente. Indè sequitur operum purorum et malorum, scilicet boni et mali mistura; quæ quidem malorum

physicorum, hominem, dum vivit, obsidentium, hunc mundum deturpantium, fons et origo.

Pretiosum antiquæ veritatis, per manus Indorum doctorum; sub metempsychosis formâ (*p.* 236, *lin.* 15, 16; *multa itinera feci, mansiones et regiones peragratus sum*), ad nos usque delatum testimonium. Sic vetera concordant, critico et sapienti oculo considerata, monumenta.

Et en, novum scandalum! decimo nono sæculo, primarium dogma, quo Incarnationis mysterium, scilicet Christianæ relligionis *œconomia* innititur, præsul catholicus, infandum! impugnare non erubescit! Hæc leguntur in opusculo, cui titulus: *Instruction pastorale de M. l'évêque de Langres* (DE LA LUZERNE) *sur la révélation* (*Paris, le Clere,* 1801). *Signé* C. J. ÉVÊQ. DE LANGRES; 17 *Mars*, 1701, *p.* 52-57.

« *N.° XX*. Objection. *La révélation suppose en lui partialité et « cruauté.*

« Un quatrième attribut de Dieu, que les incrédules prétendent mettre en opposition avec la révélation, c'est la justice. « La loi révélée, disent-ils, n'est pas un bienfait de tous les « temps, de tous les pays. Elle date tout au plus du temps de « Moyse : elle n'est pas même universellement répandue. Le « genre humain l'ignora long-temps : beaucoup de peuples l'ignorent encore. Peut-on admettre dans Dieu une partialité aussi « révoltante ? tous les hommes ne sont-ils pas également l'ouvrage « de ses mains? Il ne doit pas plus aux uns qu'aux autres. Toute « acception de personne est une iniquité, dont l'Être essentiellement juste est incapable. Mais de là, ajoute l'incrédulité, « résulte une injustice bien plus cruelle encore : c'est de punir « des hommes, pour n'avoir pas suivi une loi qu'on ne leur a « pas fait connoître; c'est que Dieu livre à d'éternels tourmens

« ses créatures personnellement innocentes, des enfans qu'il enlève « à la vie avant qu'ils reçoivent le baptéme, des infidèles à qui il « a refusé la connoissance de sa religion. Quel tyran, conclut-on, « plus cruel, plus atroce, que le Dieu de la révélation?

« *N.° xxi.* Réponse. *Il n'est pas vrai que Dieu punisse pour « n'avoir pas connu sa religion.*

« Ce fut dans tous les temps une ruse des ennemis de la foi, « de calomnier son enseignement, de lui attribuer des erreurs « contraires à ce qu'elle professe. Marchant sur les traces de « leurs dévanciers, les incrédules de nos jours renouvellent cet « artifice, que les SS. Pères reprochoient à ceux de leurs temps. « Nous la désavouons, cette maxime, que l'incrédulité affecte d'im- « puter à notre croyance, que Dieu livre aux flammes éternelles « ceux qui n'ont pas été à portée de connoître sa religion. Nous « portons *hautement le défi* à ceux qui nous en font l'inculpation, « d'en trouver la plus legère trace, soit dans les livres saints qui con- « tiennent notre doctrine, soit dans les décrets de l'Église qui « l'interprètent. »

Illustris auctor in mente non habuit Apostoli effatum, gratuitam prædestinationem ad felicitatem vel ad calamitatem perpetuam, sub figuris *Jacob* et *Esaü*, antiqui et novi populi, annuncians.

[1] *Cùm enim, inquit, nondùm nati fuissent; aut aliquid boni*

---

1. μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐῤῥέθη αὐτῇ.

ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι· καθὼς γέγραπται· τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα.

τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; μὴ γένοιτο.

τῷ γὰρ Μωσῇ λέγει· ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω.

ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. Rom. *IX*, 11-16.

egissent, aut mali, ut secundùm electionem propositum Dei maneret; non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei (Rebeccæ):

Quia major serviet minori, sicut scriptum est : Jacob dilexi, Esaü autem odio habui.

Quid ergò dicemus ? numquid iniquitas apud Deum ? Absit. Moysi enim dicit : miserebor cujus miserebor ; et misericordiam præstabo cujus miserebor.

Igitur non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei.

« Voici le dogme enseigné par le divin Maître, transmis par « nos pères, défini par les conciles. On n'entre dans le ciel que « par l'Église, dans l'Église que par le baptême. Ainsi, tous « ceux qui ne se présenteront pas munis du sceau sacré, ne se- « ront pas admis au bonheur du paradis. Le péché dont ils nais- « sent chargés les en exclut. »

Illos excludit ut Dei inimicos, non simpliciter ut conditionis requisitæ expertes.

« Mais où l'incrédule a-t-il puisé son assertion, que ce péché, « qui n'est pas *personnellement* commis, les livreroit aux tour- « mens de l'enfer ? »

Infans etc. Adæ peccatum ipse non commisit; id est, fructum prohibitum non comedit : sed, maledictione in primi hominis posteros pronunciatâ, gratiâ habituali, amore Dei, privatus, ejus inimico mancipatus, hostilem ergà Creatorem gerit animum, et sic reverà ipsius Adæ peccati reus, [1] *in quo*, inquit Apostolus, *omnes*

---

1. ἐφ' ᾧ παντες ἡμαρτον. Rom. *V*, 12.

Vide *Mandement et Instruction pastorale de M. l'Evêque de Soissons* (Fitz-James), *portant condamnation*, 1.° *du commentaire latin du Fr.* Hardouin, *de la C. de J. sur le nouv. Testam.* 2.° *des trois parties de l'Histoire du peuple de Dieu, par le P. Isaac Joseph* Berruyer, *de la C. de J.* 3.° *De plusieurs libelles publiés pour la défense de la seconde partie de cette histoire* (1760), *T.* 2, *p.* 34, 2 *Tom.*

» Ce qui suppose que les enfans eux-mêmes sont *coupables de péché*, et que

peccaverunt, nisi per baptismum redemptus, corde mutato, amorem Dei habitualem adipiscatur, inferni flammis, ut hostis, tradendus est.

(S. AUGUSTIN. *Op. T.* 5, *serm.* 161, *col.* 776, *n.* 4. — *Serm.* 294, *de baptismo parvulor. col.* 1184, *n.* 3.)

„ ce péché, qui ne peut être autre que le *péché originel*, leur est remis par le „ baptême.“ *Lib. cit. p.* 34-35, 47-51-190.

Præstantissimum illud opus, in hac sæculorum fæce, ubi optima ingenia abripuit, mentes sapientissimas disjecit, firmissima pectora quassavit, contudit, quasi violento turbine, *revolutionis* tempestas; ubi destructis theologiæ scholis, religione Christianâ vix toleratâ, catholica institutio, avitâ traditione fulta, dùm nullus jam propheta in Israël, et quilibet sacerdos, etiam laicus, rupto *subjectionis* vinculo, doctorem, parvulæ Ecclesiæ caput se constituit, languescens, peoè nulla est; illustrissimi, benè morati, ac relligionis basi firmiter addicti, Augustæ Suessionum episcopi *Instructio pastoralis* inprimis legenda. Ejus auctorem esse D. GOURLIN, fidum, eruditum æquè ac pium theologum, notum est. Cujus alterum opus attentâ meditatiooe dignum; scilicet: *Acte d'appel de la constitution* Unigenitus, *et du nouveau catéchisme donné par M.* LANGUET, *Archevêque de Sens, au futur concile général, interjeté par plusieurs curés, chapitres, et autres ecclésiastiques de la ville et du diocèse de Sens; et Mémoire justificatif* etc. (1742), de peccato originali; et infantium sioe baptismo morieotium statu. *T.* 2, *p.* 741-750.

Jesuitica familia paulatim reviviscit. Qui è destructione remanent, abolitioois tempore (*ann.* 1763, 1765) admodùm juveoes erant: quorum plurimi, præsertim inter Gallos, *Berruyeri* falsâ elocutione, liberioribus, impiis conceptibus perculsi, allecti, *philosophismi*, tunc regoantis, sigoa secuti sunt. Graviores, ad labescens relligionis Christianæ *corpus* sustentandum vocatos se rati, *muris solis* adhærentes, *judaicum*, id est *externum Christianismum*, absque mysteriorum redemptionis, et prædestinationis, gratiæ, amoris Dei expositione, rudibus mentibus, relligionis elementa vix noscentibus, etiam revolutionis œstro percitis, depravatis, solo sacramentorum usu, adjunctis quibusdam ut catholicismi tesseris, v. g. *sacri cordis cultu*, minùs christianis praxibus, missionariorum modo, propinant, assuefaciunt.

È veteri clero Gallicano quod superest languidum, senectute confectum, Lazaristarum fœtus: quid ab octogeoariis et mioùs gnaris pastoribus, ubi peritum æquè ac vegetem medicum postulant Ecclesiæ vulnera, morbi, expectandum? Neotericus seu *constitutionalis*, ut plurimùm, eodem fonte, aliquandò deteriori fonte ortus, vera, ut ex eorum *Litteris pastoralibus* liquet, theologiæ principia prorsùs ignorat: quaodòque fœdis scatet erroribus.

Quòd si cuio curiâ Romanâ, illæsis Ecclesiæ Gallicanæ *libertatibus*, quod dubium, quælibet pax iniri potest, *Concordatum* sedes replebit, homines non faciet.

Post sævam famem, longos penuriæ annos, spem nondùm dante terræ uber-

« Dieu n'est-il pas assez puissant pour leur faire un sort qui les « exempte du malheur? »

Quarè Deus hostem suum (*eramus omnes*, inquit Apostolus, *filii iræ* [1]), cor Satanæ traditum, calamitatis expertem faceret?

« C'est de l'Apôtre perfide qui devoit le trahir, que J. C. a dit « qu'il eût mieux valu pour lui n'être pas né. Que deviendra-t- « elle donc, cette multitude d'enfans que Dieu n'a pas admis au « sacrement de la régénération? que deviendront tous les hommes « de tous les siècles qui, ayant ignoré les lois positives, se sont « conformés aux principes naturels que leur prescrivoit la raison? « Il n'a pas plu à Dieu de nous en instruire; et la révélation, en « nous ordonnant de croire ce qu'elle enseigne, nous apprend à « respecter ce qu'elle laisse dans l'obscurité. Nous avons droit de « *juger* que ces créatures *non coupables* d'un Dieu plein de bonté, « seront *heureuses* dans l'état qu'il leur a donné. Dieu est juste; « de quelque manière qu'il traite ses créatures, jamais il ne fera « d'injustice : voilà ce qu'enseigne la foi; mais là elle s'arrête. »

Hominem audivimus Dei sensum, judicia, ordinationem more humano pensantem. Nunc divina oracula consulamus. *Conclusit*

---

tate, donec ELIAS *Propheta* (doctor) veniat, qui, ut ait *Malachias* *, *convertat cor patrum ad filios, et cor filiorum ad patres*, collectâ abundantiæ tempore annonâ vivamus: *libros sacros*, *imitationem Christi*, attentè meditemur; SS. *Patrum*, præcipuè S. CYPRIANI et S. AUGUSTINI, SS. Doctorum, THOMÆ et GERSONII, *Portûs Regii*, inprimis ARNALDI et NICOLII, ut jam dixi, et nimiùm dicere non possum, magni BOSSUETI opera, medullam, spiritum Christianismi præbentia, quantùm potis est, evolvamus, iis vitæ rationem, sub legitimorum pastorum regimine, fanatismi, intolerantiæ expertes, componamus : felices, heu! si sinceris conatibus Deus summè bonus favere, et pristinum Ecclesiæ Gallicanæ lumen denuò accendere dignetur.

1 *καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς.* EPHES. *II*, 3.

* *Hinneh anoki scholekha lekem et Eliah annabi lifne bo iom Jehova haggadol ve annora : ve heschib leb abot aal banim ve leb banim aal abotam fen abo ve hikketi et haarets kherem.* III, 23, 24.

enim Deus, inquit Apostolus [1], *omnia in incredulitate, ut omnium misereatur.*

Nulla hic distinctio. Rationis ductum sequens vel non sequens, cuncti, æqualiter, *leges positivas ignorantes*, sunt *in incredulitate*, et *egent misericordiâ* divinâ.

Nous avons droit de juger que ces créatures *non coupables* ... seront *heureuses* ... *Dieu est juste.*

Ubi *jus? Si omnes* peccaverunt in Adam, si omnes *naturâ* filii iræ, quomodò *non sontes*, non rei? quî peccator, Dei hostis, *felicitate* frui posset?

Deus est justus : certè. Sed [2], *O homo, tu quis es, qui respondeas Deo? numquid dicit figmentum ei, qui se finxit : quid me fecisti sic?*

An non habet potestatem figulus luti, ex eâdem massâ facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam? ....

[3] *O altitudo divitiarum* SAPIENTIÆ *et scientiæ Dei : quàm* INCOMPREHENSIBILIA *sunt judicia ejus, et* INVESTIGABILES *viæ ejus!*

Quis enim cognovit SENSUM *Domini? aut quis consiliarius ejus fuit?*

---

1. συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τὰς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τὰς πάντας ἐλεήσῃ. ROM. *XI*, 32.

2. μενὄυγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι· τί με ἐποίησας οὕτως; ἢ ὀυκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι, ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; ID. *IX*, 20, 21.

3. ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ· τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ, καὶ δι' αὐτοῦ ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. ROM. *XI*, 32-36. — MÉM. *pour les curés de Sens*, *T.* 2, *p.* 741-749.

Aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei?

Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia : ipsi gloria in sæcula. Amen.

« Le commun des docteurs catholiques, conformément à ces
« principes, établit que l'ignorance, qu'ils appellent *invincible*, de
« la vraie religion, *justifie* devant Dieu ceux qui n'enfreignent pas
« la loi naturelle. »

Justificat; id est, non puniuntur præcisè, quia veram relligionem, quam *invincibiliter* non cognoverunt, non sunt amplexi : sed, *per peccatum originale*, peccati rei, veri Dei amoris absentiâ, Satanæ servi, corde corrupto, quod et in infantibus non baptisatis, pœnas luunt æternas : omnes, sive legem naturalem sequantur, sive non, absque veræ relligionis, cujus baptisma ostium, cognitione, professione, filii iræ. (Vide super hac materiâ, *suprà, p.* 507, 509 : ARNAUD, *de la nécessité de la foi en J. C. pour être sauvé; T. I, pag.* 1-4-9, 20, 21, 293, 315, 321, 378; *T.* 2, *pag.* 1, 16, 20, 76, 77, 137 *etc.*) Si de *justificatione*, quam post mortem *felicitas* secutura est, agitur, propositio falsa est; quam asserunt *Sociniani*, factionis HARDUINI, BERRUYERI, id est, *Jesuitarum* asseclæ, incarnationem J. C. hoc modo inutilem reddentes.

Idem asserebant Pelagiani. Mirum sanè episcopum catholicum, summi et præstantis viri D. *de Malesherbes* nepotem, *casuisticas* quisquilias tanquàm communem Ecclesiæ doctrinam venditare.

« En quoi consiste-t-elle, cette ignorance invincible ? qui est-ce
« qui la rend telle ? à quel degré faut-il qu'elle soit pour excuser
« l'erreur ? C'est ce que Dieu seul connoît, ce qu'il jugera dans
« sa sagesse et, nous l'espérons, dans sa miséricorde.

« L'auteur de la révélation n'est donc point un tyran cruel,
« comme le répètent ses ennemis. Mais ils prétendent faire de

« lui au moins un juge partial, qui fait une acception injuste « des personnes, en accordant aux uns ce qu'il refuse aux autres. »

Quòd si his in terris incertum est quod de *ignorantiâ invincibili* agitat illustris præsul, nihil in *morali* affirmandum. Judex supremus nullas delinquentibus pœnas potest infligere. Eædem de summâ Dei justitiâ redeunt difficultates : unâ manu auctor adstruit, alterâ diruit.

Pari ratione, *iisdem principiis*, cum Protestantibus et Mohammedanis iniri poterit concordia, ad Dei ipsius *solam cognitionem*, quod præsentiam Christi in sacramento Eucharistiæ, quod tres personas in Trinitate spectat, rejiciendo. Quisquis Entis supremi opera ratione tueri nititur, immensæ et per se stanti moli, quâ seriùs ocyùs frangitur, conteritur, debilem manum admovet. Quid sit, non quid ægro et infirmo oculo justum et conveniens videatur, quærendum.

Pag. 237, *lin.* 15, 19; sunt, *lege*: est (*sunt*).

Ibid. lin. ultimâ : djadjman.

In MAHABAR. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 477 *r. Djadjan*, *τὸ djak* per agendum curare, facere. Fortè, *djadjman, djak man*, *τῦ djak*, sacrificii homo.

Pag. 238, *lin.* 10, 11 : *dantschehna.*

Samskreticè, *dastam*, fascis.

Pag. 239; *lin.* 18 : *dam.*

Samskreticè, *daschhati*; impensa, sumptus. *Dânyam*, granum, genericè *tank'heh*, moneta. *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 595 *v.*

OUPNEK'HAT 29.^{m}, DJABAL.

N.° CXXVII.

Pag. 241, *lin.* 2 : DJABAL.

Verisimiliter, è nomine *τῦ Djabal*, qui suprà, *T. I, N.° XII, p.* 36.

Lin. 4 : *Brahspat* ...., *Djaknoulak* ...., *Kork'hit.*

Bhraspat, idem quod *Moschteri*, planeta Jupiter (*suprà, T. I, N.° LXXVI, p.* 362; *infrà, p.* 242, *lin.* 11), τῶν *deïoutaï* magister (*T. I, N.° LXXVI, p.* 367).

Djaknoulak, idem qui suprà, *T. I, N.° XXXII, p.* 182; *N.° XLI, p.* 219.

Kork'hit, urbs antiqua; vià, propè *Dehli* (MAHAB. 16, *Porb. fol.* 778 *r.*), è ditione τῦ *Radja* DJETASCHTER). Vide suprà, *T. I, N.° XXXII, p.* 182; *Animadversion. p.* 514.

Lin. 7, 8, 9, 11, 13, 15; *pag.* 242, *lin.* 1, 3. *Apmakt* est *Kork'it* ... *Benarès* ... *djiw átmam* ... corpus ... *ú Ferechtehhaï* ... *mokelan* sensuum .... *Maha diw* .... *tatoumes.*

Samskreticè, *ap makt*, aqua beatitatis. Hoc nomen duabus urbibus, ubi animam exhalantes felicitatem adipisci credebantur, optimè convenit; et per comparationem corpori hominis, istis urbibus assimilato, quod ipse has urbes esse scire debet, in quo Enti supremo cultum debitum reddendo, perfectam liberationem *djiw átma* obtinet; dùm *Maha diw*, *unificationis* agens, in aure corpus relinquentis, *kalmeh*, seu formulam liberationis, *tatoumes, is tu es*, pronunciat (*suprà, T. I, N.° XVII, p.* 65). Idem omnibus animantibus præceptum. Quemadmodùm in *Kork'hit ú Ferechtehhaï*, sic in corpore *ú mokelan* sensuum adorationem faciunt.

Pag. 242, *lin.* 19, 20, 21, 23; *pag.* 243, *lin.* 2, 6, 7: *Atr*, unus è septem antiquis *rek'heschir*, tempore τῦ *Goutam* (*suprà, T. I, N.° XXVIII, p.* 165).

Barna o asi : *Barna* .... *asi* .... *Baransi* .... inter duo supercilia est *sandha* .... *pran* ....

Sic etiam *Benarès* vocatur *Varanasi*, in *Heetopades; p.* 99, *fabl.* 3, *not.* 133, *p.* 310.

Samskreticè, *bharanam*, remedium : *asischam*, intinxi. Eadem comparatio. Extremitas duorum foraminum nasi, in imâ fronte,

inter duo supercilia, quò, aspirando, halitum attrahunt, ibique servant, meditando, orando, similis urbi *Benarès*, ubi mori summa felicitas. Eadem praxis in *Bhagvat geeta*, *lect.* 5, *p.* 60, 61; *vers. Gall. p.* 66, 67 *et not.* (*a*).

Samskreticè, *sandeha*, pulchrum esse.

Pag. 243, *lin.* 24, *penultimâ*, *ultimâ*; *pag.* 244, *lin.* 5, 11, 12: *Djank Bram tscharedj* ... *Kerhest* ... *Ban parast* ... *Saniasi*.

De celebri *Djank*, *Radjah*, vide suprà, *T. I*, N.° XXXII, *p.* 182.

(Vide quatuor Indorum perfectionis status fusè descriptos, in *the law of* MENU, interprete JONES; *chapt.* 2, *on education; or on the sacerdotal class, and the first order* (*lib. cit. T.* 3, *p.* 83); *chapt.* 3, *on marriage, or on the second order* (*lib. cit. p.* 119); *chapt.* 6, *on devotion, or on the third and fourth order; lib. cit. p.* 225).

Pag. 244, *lin.* 15, 18; *p.* 245, *lin.* 24, 25: volitiones .... (*cingulum*) .... projecerit ....

Saniasi verus ille est qui, sive opera relligiosa exequatur, cingulum liget, vel projecerit, corde omnibus volitionibus frigido, iis è corde absolutè semotis, uni Deo affixus manet.

Lin. 23, 25: ô ignis .... τὸν *pran* aquæ genitalis meæ .... cum Luce-Ente .... fac pervenire. (*Aï atesch* .... *o tou pran mani mara be nourdzat berasan.*)

Hæc τοῦ *saniasi* precatio, ab eo quod suprà (*T. I*, *Animadvert. p.* 708, 709, *et not.* 1) de Comite de SENZENDORF et *Hernhutanis*, ejus familiâ, relatum, parùm differt.

Naturam totam semper in actu generationis, seu apparentium productionis, considerat Indus philosophus, et rem, quæ istius effectûs quasi materia prima est, cum causâ, agente universali, confundit, ad illud refert.

Lin. 27: è *pran* meo productus fuisti.

Suprà (N.° CXII, *p.* 130), *pran*, ignis factus, sursùm venit,

deorsùm vadit; *N.*° *CXVI*, *p.* 149, è *pran*, mediatè ventus, et è vento ignis producitur.

Pag. 246, *lin.* 1, 3, 6, 19, 20 : *Tschetri* et *Bis* .... illæ, in bello .... *τῦ Behescht* [est] .... *Saniasi* ....

In morali relligiosè politicâ magni momenti regula : qui muneris, officii sui conditiones, seu opera sedulò exequitur, meritum perfectionis externæ, à quâ suo statu impeditur, obtinet. Sic miles, strenuè pugnando, et *Saniasi*, qui cum sensibus bellum fortiter gerens; sic ægrotus, mortis momento, alimento parcens, sive qui in aquam, nivem ceciderit : omnes statum suum submisso animo, Enti supremo offerentes, *τῦ sanias* mercedem adipiscuntur.

Attamen divinam et sublimem JOANNIS doctrinam, in professionibus quæstui et vi nimiùm deditis, moderationem et mansuetudinem inprimis commendantis, hoc in loco *Oupnek'hat* non attingit.

[1] *Venerunt autem*, inquit EVANGELISTA, et *Publicani ut baptizarentur (à* JOANNE*), et dixerunt ad illum : magister, quid faciemus ?*

At ille dixit ad eos : nihil ampliùs quàm quod constitutum est vobis, faciatis.

Interrogabant autem eum et milites, dicentes : quid faciemus et nos ? Et ait illis : neminem concutiatis, neque calumniam faciatis; et contenti estote stipendiis vestris.

---

1. ἦλθον δὲ ϗ τελῶναι βαπτισθῆναι, ϗ εἶπον πρὸς αὐτὸν, διδάσκαλε, τί ποιήσομεν;

ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.

ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, ϗ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; ϗ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, μηδένα διασείσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε, ϗ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Luc. *III*, 12-14.

Et populus, cui à 14, 15 sæculis, divino beneficio Evangelii lumen affulsit, omne relligionis signum à militari institutione removet! Quasi unquàm moralis, jus, justitia in rudibus et violentos actus edoctis mentibus, iis assuefactis cordibus, absque relligionis ductu, debili et toties mancâ, falsâ ratione imprimi possent : quasi magni *Turenni*, invicti illius militis et ducis emulis, fervidam ergà Deum pietatem æquè ac indomitam, peritam et prudentem fortitudinem, ambire non liceret! Prisca fides redibit, et eâ comite vetus militum, quoad animam et corpus, educatio.

Pag. 246, *lin.* 20; *pag.* 248, *lin. penultimâ :* ratio τȣ esse *saniasi*, hæc est .... *pram hens* est.

Hunc summæ juxtà Indos perfectionis statum, velut merum imaginationis figmentum, velut ultimam fanatismi crisim in ludibria vertent mundi materialis asseclæ : *stoicam* pariter philosophiam irriderent. Novus *Epictetus*, alto recentium *sensualium* supercilio, ad stultorum ergastula, ad minus ut ridiculus, si non nocentior, relegandus foret. Nihil nunc arduum aut severum, nisi ut Christianæ relligionis fœtum, in philosophiâ morali videre amant; et priorem, pravis affectibus hostem, acriter insectantes, posteriorem eodem odio prosequuntur.

Lin. 23, 24, 25; *pag.* 248, *lin.* 23 *:* quamque rem (*in*) ratione super seipsum ... non faciat, (*dicens*,) quòd ex me (*mea*) est .... et cum aliquo inimicitiam non habuerit .... et unquàm aliquid non dicat, quod ex me est (*meum est*). (*Ve hartschizra nesbat bar khod nakonad ke az man ast .... o ba kasi aadavat na daschtah baschad .... ve harguez tschisira na gouïad ke az man ast.*)

Absoluta terræ bonorum derelictio, *proprietarii* juri ac actioni renunciatio, hîc præscribitur. De nullâ re, Indo *saniasi*, dicere licitum : *hoc meum est*, quemadmodùm notis in relligione Christianâ

relligiosis (S. Francisci familiæ); ad quod redit illud Apostoli: [1] *Qui emunt (sint) tanquàm non possidentes; et qui utuntur hoc mundo, tanquàm non utentes;* ac in memoriam revocat summi magistri effatum: [2] *Unum tibi deest; vade, quæcunque habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cœlo; et veni sequere me (tollens crucem).*

In tantâ omnium doctrinæ moralis regularum oblivione, sociorum, civium, amicorum ut et inimicorum, pro *commodo* bonorum ingluvie, impudenti direptione; effrænato et generali ad opes, quoquo modo acquirendas, congerendas, concursu, conatu; pauperum, qui, diei idolis thus adolere recusant, despectu, etiam vexatione directâ vel indirectâ; relligionum locorum distantiâ maximè dissitarum super hujusce modi quisquiliarum vili, periculosâ, ut plurimùm noxiâ habitâ possessione, consensum ostendere, humanitatis causam agere est.

De iis quæ inimicitiæ, odii motus spectant, eadem concordia. *Ego autem dico vobis*, inquit Christus [3], *diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos; ut sitis filii patris vestri, qui solem suum oriri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos.*

---

1. καὶ οἱ ἀγοράζοντες; ὡς μὴ κατέχοντες.

καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι. 1 Cor. *VII*, 30, 31.

2. ἕν σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν. Marc. X, 21.

3. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων ὑμᾶς.

ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Matth. *V*, 44, 45.

Indo et Christiano idem hominis cujuslibet amor præscribitur, ut pariter, primi Entis filiis, ejus providentiâ gubernatis, unam familiam formantibus, ad illud perventuris. Verum et sublime generalis concordiæ, dilectionis incitamentum. Bonum publicum, societatis vincula, pacem causatur nuda philosophia : manca sanè allegatio, ubi pravorum affectuum motus rationis vocem opprimit, extinguit.

Pag. 246, *lin. penultimâ; pag.* 247, *lin.* 2-4 : si .... directorem non inveniat .... *Brahm* factus sum .... *Brahm* fiat.

Directore deficiente, qui à seipso *saniasi* effectus, veram fidem habens, dicit, firmâ fide, ego *Brahm sum*, *Brahm* evadit. Hic observanda, ut in *Evangelio*, fidei certissimæ vis et efficacitas.

[1] *Et respondens Jesus*, inquit *Evangelista*, *ait illis* (suis discipulis) *: habete fidem Dei.*

Amen dico vobis, quia quicunque dixerit huic monti : tollere, et mittere in mare; et non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit quia quodcunque dixerit, fiat, fiet ei.

Propterea dico vobis, omnia quæcunque orantes petitis, credite quia accipietis et evenient vobis.

Eadem, circà fidei firmæ et constantis effectum, actiones quæ vim naturæ superare videntur, producit generalis in Asiâ opinio.

Pag. 247, *lin.* 10, 12 : *Samourtak* .... et alii (*ab*) eis.

Samskreticè, *samarthaha*, homo peritus, fortis, dives, potens, magnas, princeps.

---

1. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς, ἔχετε πίστιν Θεοῦ.

ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ.

διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. MARC. XI, 22-24.

Adalak. Vide suprà, *T. I*, *N.° XVII*, *p.* 58; *N.° XXXVIII*, *p.* 197.

Sopatkit. *Ibid.* *N.° XVI*, *p.* 50.

Darbasa, antiquus pœnitens. MAHABAR. 15 *Porb. fol.* 769 *recto*, *verso*.

Bratheh. Antiquus vir. ID. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 538 *verso*.

Nadak. *Nark*, antiquus vir mythologicus. ID. *fol.* 463 *v.*

Djed bhert Djed, filius τοῦ *Hadjat*, vetus *Radjah*. ID. 13 *Porb. fol.* 654 *v.* 666 *r.*

Detatri. Antiquus *rek'heschir*. ID. 14 *Porb. fol.* 745 *recto*.

Reivank. *Ravankoïn kern*. Vir antiquus. ID. *fol.* 708 *recto*.

Pag. 247, *lin.* 16 : In apparenti .... ebrii erant; in interiori, intelligentes .... sunt (*erant*).

Alta et assidua rerum spiritualium meditatio omnem cultum exteriorem excludit, sensibilibus surdum et cæcum reddit: undè homo, interno igne vividus, internâ luce fulgens, corporis oculis quasi vini plenus, mentis non compos apparet. Audiens, non audit; videns, non videt, et exteriorem quemdam imbecillitatis vultum, sensuum organis quasi hebetibus, induit. In Asiâ, præsertim Indiâ, contemplatorum ille status, cui favent aeris temperies, locorum situs, tranquillitas, cibi (orysa, olera, lac), genus, inprimis relligionis institutum, haud rarus, veram, hac in terrâ, producit libertatem, quam sibi fingere nequeunt semper agentes, semper cursitantes, turbidi 48 latitudinis gradûs habitatores.

Ibid. lin. 21 : zonam .... non habebant.

Primi sapientes Indi, cæremoniarum hodiè adhibitarum immunes, uni Deo attenti: proindè, ut jam observatum, nova, et populi causâ efficta, exterior relligionis Indicæ facies.

OUPNEK'HAT 30.^m, MAHA NARAIN.

N.° CXXXIX.

Pag. 249, *lin.* 2 : MAHA NARAÏN.

Vide (*suprà*, N.° *LXXXVII*, *p.* 1 etc.), *Oupnek'hat Narain*, et *Annotation. p.* 457-459.

Samskreticè, *Nârâyanaha*, *Beschn* interpretatur.

Maha Naraïn erit magnus, absolutus *Naraïn*, Ens supremum, lumen supremum; quod novâ laude in hoc *Oupnek'hat* celebratur.

Qui unicam omninò substantiam agnoscit, omnia quæ existunt, videntur, imaginatione, mente concipi possunt, attributa, perfectiones, rationes ei tribuit : hinc primæ omnium causæ, summi omnium moderatoris, unici in omnibus agentis, mentis humanæ vires quasi superans encomium.

Qui verò plura entia confitetur, ut aliarum, à primo Creatore diversarum substantiarum existentiam, veritatem fortiùs adstruat, illarum qualitates, attributa fusè enumerat, quibus summi opificis, ne operi aliquid detrahat, descriptionem subjungit, essentiam ejus omnimodè perfectam parciùs extollens. Ea est humana infirmitas! quod attingere nequit, negat vel deprimit.

Ad primum laudis genus referri potest, quod legitur in *Evangelio :* [1] *Magister bone .... quid me dicis bonum*, ait Jesus : *nemo bonus nisi solus Deus.* Nempè *humanitas*, quam in me corporis oculis cernis, bono communicato, τῷ esse partiali dona-

1. *διδάσκαλε ἀγαθὲ ....*

ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ θεός. MARC. X, 17, 18.

Syriacè, *malkono ttobo ....*

Omar leh Ieschouaa mono kore at li ttobo lait ttobo eloen khad aloho. MARC. *X*, 17, 18; edent. LEUSDEN et SCHAAF (1717), *p.* 108.

VOX *ttob*, uti *ἀγαθὸς*, *bonus*, in hoc loco, non significat bonum relativè, rectum rei statum, quemadmodùm GENES. *I*, 4, et *vidit Deus lucem quòd esset bona*; sed bonum absolutè, in se, essentialiter, perfectè. Sensum istum postulat orationis ordo.

tur; *Verbum*, Filius, à *Patre*; *Spiritus sanctus*, à *Patre* et *Filio* accipit: proindè, solus fons, pater, solus Deus in se, ex se bonus, vera, independens est substantia; quod æquali trium personarum perfectioni, naturæ unicæ non officit.

Hoc breve commentarium, mihi haud magni momenti, si omnibus theologis statim non arridet, catholicam de tribus Personis fidem simpliciter me tenere sciant; remque, antequàm meæ explicationi notam inurant, profundè meditari dignentur. Veritas, à principio, per diversa ora manavit, plus aut minùs, pro canalium diversitate, alterata. Ejus lineamenta quæ supersunt, è veterum, externorum monumentorum ruderibus eruere arduum quidem, at critico et relligioso inquisitore dignum.

Pag. 249, *lin.* 4: *Anbeheh* (*suprà*, *n.*° *c*, *p.* 57; *anbhetch*: *infrà*, *p.* 251, *anp'heh*; punctuationis differentiâ).

Aqua illa, quæ littus non habet etc., est humor universalis, mundum penetrans, replens, ambiens, abyssus iste, primordialis aqua, quam super spiritus Dei ferebatur. (Genes. *I*, 2, 3.)

Lin. 6: majus ingressum est; *lege*: majus in eam (*aquam*, *anbeheh*) ingressum est.

Ens supremum, aquam ingressum, ei vitam et omnia producendi vim inseruit: *lin.* 23, *omnia animantia ex aquâ in terrâ producta fuit* (*fuerint*).

Lin. 19, 20: illud ens est, quòd, docti id cum mari *maïa* unum ut fecerunt, texunt. (*Ve ân dzatist ke aarefan oura ba beher maïa ieki kardeh mibafand.*)

Maïa, error quo entia particularia ex universali oriuntur, oriri censentur, mare est. Docti ens et non ens, veritatem et errorem, unum pannum, telam unam conficiunt: primum, formam, substantiam; secundum, vinculum, subtemen, apparens tantùm scientes, videntes.

Pag. 250, *lin.* 3 : Et dicunt, quòd *verba dulcia et vera et recta*, id est (*o migouïand ke sokhanhaï schirin o hak o rast oust*).

Observandum sæpiùs Ens supremum, primum agens, sub *verbi* (*sokhanhaï, verba*) nomine sese manifestare.

Pag. 251, *lin.* 2, 12 : *Haranguerbehah* à principali illius aquæ, quòd *ap'heh* nomen habet .... apparens fiat .... *Pradjapat* ....

Ex aquâ primâ, elementa subtilia, non composita, in quibus et composita, prodierunt.

Lin. 11 : *Beid* dicit, quòd ego hanc viam non scio. (*O Beid migouïad ke man in rahra namidanam.*)

Omnes veritates, specialiter *unificationem*, quod τὸν *Porsch* in sole spectat (*suprà*, *T. I*, *N.° L*, *p.* 271), in libris *Beid* non edoceri, expressè declaratur.

Lin. 19, 22, 25 : Sol .... particula .... è luce Creatoris est .... lux solis, lux Creatoris est.

Sic, in theologiâ Indicâ, unitatis absolutæ obtentu, materiale et spirituale, creatum et Creator confunduntur; prius particula (*dzereh*) posterius dicitur.

Lin. penultimâ, ultimâ; pag. 252, *lin.* 1, 2 : opulentia .... hæc utraque vis .... uxor solis (*est*) (*in hardou kowat zan âftab*) .... in latere .... terra .... os apertum ....

Attributa, virtus agentis (hìc, solis), *ejus uxor*. Nox ex uno solis latere, dies ex altero; terra et cœlum ejus lumine lucida, seu os ejus apertum.

Pag. 253, *lin.* 27, 28 : O homo! vultus .... non est.

Homo à Lumine-Ente distinguitur; inferior, illud Ens-Lumen non comprehendit, et ab eo comprehenditur.

Pag. 254, *lin.* 5, 6 : *Bin Radjah.*

Idem qui suprà, *N.° LXXXVIII*, *p.* 9.

Si *Bin* ille est filius *τῦ Ank*, rex mundi, qui Deum se agnosci voluit (*Mahabar.* 12 *Porb. part.* 1, *fol.* 349 *v.*); verisimiliter scientiæ quam acquisiverat sublimitate, fuerit ultrà modum elatus.

Doctum, in culmine potestatis positum, intrà limites stare, rarum: probum, prudentem simul et strenuum, supremo regimini aptiorem esse, generis humani probat historia.

Pag. 254, *lin.* 12, 13, 14: quatuor vox .... tres intrà domum corporis est; et una extrà ....

Tres illæ voces, sunt tres, intrà corpus formatæ, gradatim è pectore ad os ascendentes; una extrà, ea quæ ex linguâ exit. Vide suprà, *T. I, N.° LXXIX, p.* 373.

Lin. penultimâ, ultimâ: filum longitudinis (*longum*), mercedis operum ut scidit.

Pluries de mercedis operum abnegatione dictum.

Super hac materiâ, vide *Bhagwat geeta*, *lect. V, p.* 58; *lect. XVIII, p.* 125-127. *Vers. Gallic. p.* 63, 64, 142-145.

Pag. 255, *lin.* 9: *Madhou tschehendaï.*

Madeh djehend, Banparast celeberrimus. *Mahabar.* 12 *Porb. part.* 2 *fol.* 478 *recto.*

Pag. 256, *lin.* 1, 2, 5, 6: rectum (*verum*) dicere ... munificentia, etiam mortificatio est; et *korbam* facere, etiam mortificatio (*riazzat*) est.

Rectè agere, verum dicere, munificentiam exercere, uti sacrificium facere, mortificatio apud Indos, id est, summæ perfectionis meritum habet. Quod fanatismum operum, ut dicunt, *surerogationis* repellit, et hominem in communi vitæ statu, æternâ beatitate dignum statuit.

Lin. 7: et mundus terræ, et mundus *τῦ fezza*, et mundus *τῦ Behescht*, hæc quæque tria (3) *Brahm* est. (*Ve aalem zemin o aalem fezza o aalem behescht in har seh Brahm ast.*)

Id est, Ens supremum et unicum. Universitas rerum proindè ens illud unicum est, loca (mundi) etc. quidquid extrà existit, mera apparentia. Indè verus *spinosismus* (vox non terreat, cùm, societate nihilominùs, quasi plures substantiæ existerent, gubernatâ, nihil indè ordo rerum, ut jam exposui, detrimenti sit accepturus), Indico tamen modo intellectus.

Pag. 256, *lin.* 14, 18, 19 : Quemadmodùm extremitatem .... ensis .... ipso hoc modo, oportet quòd mendacium et non scientiam, ut consideratum fecit, seipsum (*ab illis*) servatum habeat. (*Hamtschenin baïad keh dorough o nadani molahezz kardeh khodra negahdarad.*)

Mendacium et ignorantiam diligenter, summâ curâ fugiendi præceptum, expressè adhibitâ percellenti comparatione, hìc injungitur. Textus iste, alterius (*suprà, N.° CXII, p.* 136), ubi quinque mendaciorum genera licita perhibentur, commentarii loco esse potest.

Lin. 22, 23 : illud ens cum volitione .... cum voracitate (*be kajam ou*) intuetur ....

Successiva, inprimis ultima rerum hìc indicatur devoratio.

Ibid. lin. 26 : septem *pran* .... septem linguæ ignis.

Suprà, *T. I, N.° LXXXII, p.* 383; *N.° XXVIII, p.* 165, de septem *pran:* et *T. I, N.° XII, p.* 37 ; *N.° XIV, p.* 48 (*aguen houter, Mahabar.* 12 *Porb.* 2.* *part. fol.* 518 *v.* 630 *recto*), de septem ignis speciebus, seu linguis, actum est.

Pag. 257, *lin.* 6, 7, 11 : in medio τῶν *Fereschtehha* .... *Zehereh* .... magnum id est.

Scilicet maximus in omni genere entium est.

Suprà (*N.° LXXVI, p.* 367), *Zehereh,* Venus planeta, *ostad,* seu doctor τῶν *Djenian* dicitur. *Asiat. Research. T.* 2, *p.* 303.

Ibid. lin. 13, 14 : tres colores ... *eidjad* (*inventionis* ..) ...

Tres colores sunt tria supremi artificis atributa; creationis, conservationis, destructionis.

Pag. 257, *lin.* 17-20-21 : Et unus *djiw átma* .... alter .... præterit.

Duo *djiw átma*. Alter à *maïa* deceptus, indoctus, entibus singularibus addictus manet; alter, doctus, liber, universalis remanet. Sic rerum productio, seu apparentia, ab eodem *átma* non producto, qui ratione ad *maïa*, diversus evasit, remansit.

Pag. 258, *lin.* 22, 23 : Domus cordis *nilouferi* .... domus illius entis magni.

Cor, in medio corporis, domus, sedes Entis supremi.

Pag. 259, *lin.* 4, 5 : sumentem ... manum (*varosch dast*).

Suprà, p. 665. Character τῦ *Maha diw*, seu Entis supremi, omnia in se attrahentis, ut sæpè dictum est, et annihilantis.

Lin. ultimâ, *pag.* 260, *lin.* 14 : cor .... calor ejus custoditum habet.

Cordis, et rerum ad id pertinentium, ei adjunctarum, satis accurata descriptio.

Pag. 260, *lin.* 6, 7, 9, 23, 26 : foramen valdè parvum est .... ignis .... edens bucceam primam .... *átma* .... *Brahm Maha diw* .... *Beschn* .... cum seipso lumen est.

Omnia ad unum, quod sensibus percipi potest, quod homini magis intimum, reducit systema Indicum. Indè ignis, in eo flamma subtilis, cujus in medio, *átma* ipse, qui *Brahma*, *Maha diw*, *Beschn* ; ejus tres proprietates.

Ignis edens escæ primam bucceam, est *átma aguen roup*, id est, *átma* cum ignis vultu, qui *Beischvanr*, calor stomachi. Vide suprà, *T. I*, *N. LIV*, *p.* 274.

Pag. 260, *lin.* 27, 28; *pag.* 261, *lin.* 8, 9, 12, 19 : Hic discus solis .... *Rak Beid* .... splendescens factus est .... sol, lux

est .... *Adam* .... *mokel* mortis .... aqua vitæ .... *djiw âtma* .... sol est.

Tria *Beid*, discus, lumen, *porsch* solis : indè sol omne in naturâ, totus mundus, et ipse *Adam*, pater humani generis, et præfectus mortis, aqua vitæ, *djiw âtma* etc. est.

Pag. 261, *lin.* 25; quem dicunt; *lege* : quid dicunt.

Pag. 262, *lin.* 2, 7, 11, 14, 20, 25, *ultimâ*; *pag.* 263, *lin.* 5, 6-12 : rectitudinem magnam dicunt ... mortificationem ... in retentione sensuum internorum .... (*externorum*) .... munificentia .... opus purum .... magnum dicunt .... productos facere .... natos .... cor majus ....? τὸ *sanias* magnum .... ab omni magnum .... dicunt.

Novem *magna;* scilicet, rectitudo; mortificatio; retentio sensuum; internorum; externorum; munificentia; opus purum; natos procreare; cor : quarè illis hoc nomen. Ordinem observa.

1.° Rectitudo (*rast*); quòd recto, justo, vero conforme, ordinis cœli, venti, solis, sermonis, omnium norma; id est, summum rectum; illud in relligiosâ Indorum morali, primum *magnum.*

2.° Quod hominem in se spectat.

3.° Opera ad *extrà.*

4.° Præcedentium fons, causa; recogitationis sedes, cor, maximum.

5.° Τὸ *sanias*, id est, absoluta omnis rei, præter et propter Deum derelictio; quâ *Brahm* ipse creatura efficitur : summa perfectio, ab omni majus, sed cunctis necessitate *medii* non injuncta.

Pag. 263, *lin.* 14, 15, 16, 19, 20; *pag.* 264, *lin.* 6, *penultimâ*, *ultimâ*: τὸ *sanias* magnum .... *Brahma* .... *âtma* .... sol .... intelligit .... ab omni magnum (*majus*) dicunt.

Brahma, id est, omne, natura universalis, annus totus, *Porschi*, qui est in medio solis, *âtma*, sol, cujus splendescente calore cuncta producuntur : unum ex altero prodiens, à pluviâ ad usque,

quâ *âtma* intelligitur, certitudinem (*suprà, T. I,* N.° XVIII, *p.* 66-75) *: sanias,* quo Enti supremo absolutè, soli adhæretur, *Brahma,* illud *âtma* est, *magnorum maximum,* cùm hominem omni singularitate exutum ad Ens universale, unicum evehat, illud ipsum eum reddat.

Pag. 264, *lin.* 9, 12 *:* ex alimento .... productum fiat.

Indè meritum illius qui alimentum largitur : novus creator est, *Brahm est.*

Ibid. lin. 12, 16, 19, 25, 26 *:* Ille *porsch* ... omne in seipsum attraxit .... omne is est .... mors te non obtineat.

Τȣ̃ *porsch, âtma,* descriptio, cunctos naturæ thesauros continentis, omnia in se trahentis, naturæ universæ, summi, unius entis.

Pag. 265, *lin.* 9, *not. lin.* 2, *ultimâ : Pranou* et *âtma* unum .... nomen præter nominatum .... cum nominato (*esmra gheir masmi .... bemasmi*).

Τὸν *pran* cum *âtma* unum scire, nomen à re distinguere, illud cum re unum scire, omnia unum et idem : et magnum illud identitatis absolutæ mysterium in seipso videre, noscere, nihil ultrà cogitando, duas quæ ad beatitatem ducunt vias non intendendo, verùm *Brahm* unicum cogitare, perpetuò meditari, intueri, ipsum *Brahm* obtinere, esse est : secretum tegendum, *Oupnek'hat.*

OUPNEK'HAT 31.um, MANDOUK.

N.° CXL.

Pag. 266, *lin.* 2 *:* Mandouk.

Vide *Oupnek'hat* 4, *Mandek,* suprà, *T. I, N.°* LXXX, *p.* 375.

Lin. 6, 10, 11 *:* Quidquid fuit .... *Brahm* .... *âtma* .... *pranou* ....

Sub nomine *pranou*, qui *Brahm âtma*, rerum universitatis descriptio. ....

Pag. 266, *lin.* 16; *pag.* 269, *lin.* 2, 3; *pag.* 270, *lin.* 13: pes primus .... *âtma* scias .... *pranou* etiam quatuor pedes habet .... *âtma* est.

Curiosa quatuor pedum *τῦ âtma*, scilicet quatuor statuum hominis, descriptio; cum quatuor litteris *τῦ pranou* comparatio.

Pag. 267, *lin.* 1, 2: *Beschvanr* ....

Calor naturalis omnis entis, pès primus *τῦ âtma*: illo calore entia nascuntur, vivunt.

Pag. 268, *lin.* 15, 16, 17, 18: sciens etiam non potestas dicit, et non sciens .... conveniens enti deficienti (*imperfecto*) est.

Hoc commentario explicatur, quod alibi dicitur de Ente supremo; nempè, id, nec, esse, nec, non esse, bonum, aut malum etc. affirmari nequit. Ens deficiens, bonum, malum, existens, non existens esse potest: porrò enti in se integro, summè perfecto, quod deficienti convenit, applicare nefas. *Transcendenter, supereminenter*, omne est. De Ente illo dignè, reverenter loquitur, qui nihil de eo affirmari, nihil de eo negari, pronunciari posse, simpliciter, absolutè declarat.

Pag. 269, *lin.* 20: *aokar* ab omni magnum est.

Av, samskreticè, adverbium perfectionis.

Ibid. lin. penultimâ, ultimâ: *mim* propter hoc dicunt, quòd metiens omne est, et destructum faciens omne.

Samskreticè, *mima syômi*, vel *sedischiami*, granum metiar.

OUPNEK'HAT 32.um, PANKL.

N.° CXLI.

Pag. 271, *lin.* 2: PANKL.

Τῦ *Oupnek'hat* nomen, ex *Rek'heschir Pankl* nomine ortum.

Pag. 271, *lin.* 6, 7, 8, 9: transire faciunt (*ad beatitudinem*) .... egoitatem, et hypochrisim, et hominis molestationem ....

Suprà (*N.° CXXXIX, p.* 262), *rectitudinem* primum *magnorum* esse vidimus. Hic egoitatis, hypochrisis expertem esse, nec homini molestum, ad beatitatem via.

Morali isti non plaudent, qui vel in relligione, vel in politicâ, egoitate acti, et hypochrisis, falsitatis crimen nihili ducentes, juramentis, *promissionibus* solemnibus, in se malis, explicationum vero, recto accommodatarum ope, quod in jurante veram hypochrisim parit, constringere volunt, student, refragantibus molestiam creant. Ergòne pars una generis humani alterius erit tortor indefessus! Societatis tutum, unicum vinculum, imbellis probi, ut et potentis conscientiæ, honoris *dictamen*, cui nihil addunt externæ istæ *præstationes* sæpiùs infidum cælantes animum. *Promissionis*, juramenti expositionem libenter et sincerè profiteor. — Non sufficit. — Ipsam *promissionem* emitte. — Proindè falsa et falso animo ficta ista expositio. Recusantem è patriâ expellendi, spoliandi potestatem vi habes; jus undè? Nec valet spiritualis temporali juncta auctoritas. Duobus verbis; quod exigitur, vel politiam spectat, vel relligionem: si primam, spiritualis potentiæ in eam nullum jus; si secundam, temporalis. At, licet tecta, brevi patescit vera insectationis causa, opes, possessiones, munera à refragantibus eripiendi cupido, et vel injustæ detentionis pudor, vel necessariæ restitutionis timor.

Veritas, alma veritas! summi omnium Creatoris essentia et norma, creaturæ in spissâ rerum caligine fax, in malis undiquè obsidentibus refugium, solatium data, cujus *facies si oculis cerneretur, mirabiles amores, ut* de honesto *ait Plato, excitaret sapientiæ* (Cicero, *de officiis, lib.* 1 (1672), *p.* 11), petentium mentibus luminis tui splendorem benigna infunde.

Enim verò, quo toxico miseros hominum animos imbuit humani generis hostis! nullibi sincera veri facies. Commodum affectuum, actionum regula. Heri popularium motuum fautor, atrox, truculentus; hodiè regiminis ad priscum ordinem vergentis præco, vilis adulator; nec ipsis, quorum ingenia studiorum sublimitas erigere debet, exceptis.

Sic legitur in *diariis :*

« Dans la nuit du 11 au 12 *vendémiaire* (4, 5 octob. 1801), « jour de la publication de la paix avec l'*Angleterre*, on obser- « voit dans le ciel une réunion, très-remarquable, des planètes de « *Saturne*, *Jupiter*, *Venus* et de la *Lune*, auprès de la belle étoile « *Regulus*, connue sous le nom de *Cœur-de-Lion*. Le citoyen « *Messier* a rendu compte de cet *intéressant* phénomène, dans « un mémoire lu par lui à la classe des sciences physiques et « mathématiques de *l'institut* national, dans sa séance du 5 *bru-* « *maire* (28 *octobre*).

(Rem *benignè* refert D. DELAMBRE; *Instit. notice des trav. etc. mathémat.* 1 *trimestr.* an 10, *p.* 3.)

Journ. des défens. de la patr. 9 *brum. an* 10, *Paris* 8 *brum. p.* 4.

Albumazar, astronomus simul et astrologus *Arabs* 9 aut 10 sæculi; in tardo *Saturno*, Anglum; in potente *Jove*, Gallum; in *Venere*, Lusitaniæ reginam; in *lunâ*, Crescentem Otomanicum, et in *Regulo* seu *Corde-Leonis*, Prussiæ regem vidisset. Astronomus *Gallus*, 19.° sæculo, conjunctionem quatuor stellarum propè quintam, occasione pacis Galliæ cum Angliâ, 4 octobris 1801 publicatæ, ut phenomenon observatione dignum Instituto nationali annunciat, exponit. At quid ad eventum politicum, humanis affectibus productum, talis astrorum situs? Eadem ergò de cœli *physici* motûs, in terræ motus *morales* influxu, 9.° et 19 sæculo, parem denotans mentium imbecillitatem, opinio; simul et Asiaticæ adulationis noxa.

Indi philosophi hac in materiâ, diversa prorsùs sententia. Cœlum quidem, seu ejus præfectos, in terram, in hominem agere arbitratur ; similiter terram in cœlum, hominem, parvum mundum, in magnum. Omne in naturâ, cum seipso rationem habet, supremi omnium moderatoris ordinatione. Verùm è siderum *concursu* hominis volitiones pendere, eo declarari, prognosticæ arti deditus non autumat.

Celeberrimi Europæ astronomi, scientiæ suæ præstantiâ delusi, aliquam è cœlo materiali rerum terrenarum, præsertim politicarum, notitiam peti posse putârunt : ex quo quidam augurare et divinare, pudendum ! etiam non dubitârunt.

Pag. 272, *lin.* 20, 28 : in hoc corpus .... ustum non oportet urere facere.

Ceremoniæ, praxes, funeralia, quæ pro mortuis generaliter præscribuntur, uti urere corpus etc., ei qui igne cognitionis corpus suum cremavit, qui intellectu perfecto, veri certam notitiam acquisivit, non sunt necessaria : ubique, loco puro, impuro, omni modo, corpus suum ut coluber pellem relinquit, et beatus evadit.

Pag. 273, *lin.* 3, 6, 7 : Quoad τῷ *salek* petitio ... cognitionis est ... intelligit, quòd forma *hasti* (*existentiæ*) ... ego sum.

Se figuram existentiæ, ipsum ens, ipsam existentiam intellectu percipere, ultimus summæ cognitionis gradus.

OUPNEK'HAT 33.^{m}, TSCHEHOURKA.

N.° CXLII.

Pag. 274, *lin.* 2, 4 : TSCHEHOURKA ... *cultrum* τὸ *secare* ... Samskreticè, *schourika*, cultrum.

Ibid. lin. 7, 17; *p.* 276. *lin.* 17 : *deharna* .... modus τῦ *deharna* .... per incuriam.

Deharna τῦ selouk, perfectæ in Deo mansionis, de Deo meditationis, pars præcipua. Vide suprà (N.° CX, p. 106) ejus modum.

Pag. 274, *lin.* 14 : *schiv banhou.*

Samskreticè, *schiv*, MAHA *diw*, *lingam*, immortalis.

Not. 1, (*red ect.*); lege : (*red etc.*)

Pag. 275, *lin.* 1, 2, 14; *pag.* 276, *lin.* 6, 7 : (12) *matraï*, quòd quantitas (*temporis*) .... respirationem .... è mari digito (*pollici*) .... cum cerebro .... custoditum habeat.

Respiratio, ad ultimum protracta, duodecim *matraï*, seu syllabarum, litterarum, sonorum est. Quomodò ventus à pede ad cerebrum ducatur.

Lin. 21, 22, 26 : vena *sak'hemna* .... colorem rubrum ... pervenire faciat.

Vide suprà (*T. I*, N.° XIX, *p.* 84), quinque colores aquæ in corpore; ventorum (*suprà*, N.° CLXIII, *p.* 365; N.° CXXXVI, *p.* 234) septem funes, seu septem humores, septem coloribus tinctos.

Pag. 276, *lin.* 8, 10, 11, 14, 16 : cum cultro cordis...... omnia nomina et omnes figuras amputet .... instrumentum bellicum *τῦ Inder* .... *τὸ* secare manum et pedem insipientiæ et erroris per incuriam.

Cor intelligens nomina et figuras annihilat, ut et insipientiam, errorem : Creator solus in mente remanet.

Instrumentum bellicum *τῦ Indr*, scilicet, *τῦ Pram*, *Brahm*, Creatoris magni, culter, quo insipientia scinditur.

Allegoricus, ad res spirituales referendus, nunc patescit armorum ut et personarum mythologicarum sensus.

Lin. 22 : *aoda* .... *pankla.*

Samskreticè, *oudam*, aqua; *oudakam*, aqua, humor; *aoudáryam*, fortitudo, liberalitas : *pankaha*, frustum; *pengala*, unus è locis quibus respirant.

Pag. 276, *lin. penultimâ; pag.* 277, *lin.* 4 *:* quadraginta et octo *matra* .... forma illius fiat.

Indus 48 *matraï* spatio halitum intrà duo supercilia in naso retinere potest : summa meditationis perfectio.

Pag. 277, *lin.* 6, 7 *:* septuaginta et duo millia venarum.

72,000 venæ, venæ *sak'hemna* junctæ.

Lin. 20, 21, 24*; pag.* 278, *lin.* 17 *:* opera purum et malum non reliquit .... ab operibus puris et malis mundum .... vinctus non fit.

Opere bono aut malo derelicto, uni Deo adhærere, ejus nomen pronunciando, meditando, summum, quò prædictâ halitûs retentione pervenitur, felicitatis culmen.

OUPNEKHAT 34.um, PRAM HENS.

N.° CXLIV.

Pag. 279, *lin.* 2 *:* PRAM HENS.

Id est, Samskreticè, magna anima.

Lin. 22*; pag.* 280, *lin.* 18 *:* Aliquis, quòd petens hanc viam .... modus excelsus ....

Descriptio parvi *sanias*, quod omnes privationes, scilicet, opum, pecuniæ, propinquorum, uxoris, liberorum, solo necessario emendicato, cum τȣ̃ *Oupnek'hat* lectione, comprehendit.

Pag. 280, *lin.* 21 - 28*; pag.* 281, *lin.* 9*; pag.* 282, *lin.* 8*; pag.* 285, *lin.* 11 *:* modus excelsus ... efficitur ... non mansit ... in *âtma* requiem sumat ... (... *verè liber et beatus est*).

Saniasi excelso modo, suprà dicta paucula adjumenta deserit, etiam à legendo *Oupnek'hat* abstinet, circà omne, quod ad corpus et ejus statum, quod ad animam indifferens; quasi mortuus; nihil extrà *âtma* noscit, se illum esse intimè sciens.

Pag. 280, *lin. penultimâ ; pag.* 281, *lin.* 4 : Corpori sex status .... fieri.

Corporis sex status ; existere (in utero) ; nasci ; crescere ; adolescere ; decrescere ; finire.

Pag. 281, *lin.* 10, 11, 19, 21, 26, *penultimâ, ultimâ ; pag.* 282, *lin.* 8 : is non alicujus elogium .... admiratio (*sui*) et præsumptio non sit .... egoitatem non habuerit .... ex eo (*corpori*) sine addictione fiat ... aliquid aliud (*esse homo*) scit; ... cum seipso factus, (*sic*) maneat .... in *âtma* requiem sumat.

1.° Omnes animi virtutes, præsertim humilitas, perfecto isti *saniasi* præcipiuntur.

2.° Nihil præter *âtma* existere sciens, forma τῦ *âtma* cum seipso factus, manet; id est, se ens ipsum supremum constanter reputat.

Prodeant celebres illi antiquitatis philosophi, Socrates, Aristides, Epicteti. Quidquid morum puritate, mundi et ejus illecebrarum, voluptatum despectu, rerum victui, vestitui necessariarum neglectu, denique mentis *præcellentiâ,* et corporis ei absolutâ *subjectione*, Entis supremi meditatione, Stoica schola, quædam apud Judæos et Christianos sectæ, famigeratum produxerint, meram sapientiæ larvam, non speciem, Indis *saniasi* comparatæ, gessisse, oculo à præjudiciis libero deprehendentur. Apud hos corpore, ipsâque animâ, quod ad sensus, affectus, motus, actus quoslibet, quasi mortuis, homo in se, extrà se, in ente unico vividus existit. Quod si in Ens primum, unicum transformari videtur, superbiæ periculum ei assiduè ob oculos ponitur. Dùm omne est, cùm Deus evaserit, se nihil esse tenere homini præcipitur : inprimis, ne spectantium laudibus mens efferatur, deserta petere jussum; aut potiùs, eò perfectionis provehi, ut laus et vituperium, quasi stilla super telam ceratam cadens, nullam

in eo *impressionem* faciat. Et, quod observandum, mirandum, non centum annorum spatio, supernaturalis illa viguit, sed quatuor annorum millibus, et adhuc in *Cachmiro* circà *Elahbad*, in *Benarès*, totâ *Gangis* ripâ, et aliis Indiæ partibus, apud omnis statûs, conditionis indigenas viget moralis theologicæ, supremæ perfectionis doctrina. . .

Hîc standum, ne ex dictis consectanea, à mente procul posita educat nimiùm irritabile odium theologicum.

Pag. 282, *lin.* 11, 12-16, 23, 24, 25, *penultimâ* : Et lignum .... cognitionis est .... Aliquis, quòd lignum .... *kian* acquisitum non monstravit .... sensus externos et internos in vinculum retentionis non adduxit .... peccatorum est.

Solum lignum vero *saniasi* relictum, baculus cognitionis. Sequitur falsi *saniasi* descriptio, cujus character præcipuus, posthabitis cognitione et sensuum repressione, externum *saniasi* habitum gerere est : id peccatorum *maximum*. Sic, in omnibus, veritati prima laus, mendacio primum vituperium.

Pag. 283, *lin.* 5, 8, *ultimâ* : Is (*pram hens factus*), cum aliquo .... et opus .... *salam* .... Et post mendicationem ....

Cùm verus *saniasi* omne et nihil sit, de eo nihil omninò possunt dicere : quòd illud sit vel non sit, quòd eo egeat vel non egeat; id faciat, vel non faciat : præter *âtma* ei nullum : nihil esse, non esse, et sic omne esse, propria ei existentia.

Lin. 13, 16 : *dehian* .... *basna* .... *deharna.*

Vide suprà (*N.° CX, p.* 106; *infrà, N.° CLXIII, p.* 359), τῶν *dehian* et *deharna* expositionem.

Pag. 284, *lin.* 16, 17, 18, 24, 25, 27, 28 : aurum et argentum .... intuitum etiam non faciat .... si cum volitione .... intueatur .... manum pervenire facit .... sumit.

Tres peccati gradus : 1.° cum volitione intueri; 2.° manum pro-

tendere; 3.° sumere. Adverte inprimis aurum, argentum etiam intueri vetitum; ipsam volitionem, ipsum desiderium, peccatum grande.

Pag. 285, *lin.* 3, 4, 5*:* è molestiâ .... sine patientiâ et sine vi (*ad illud tolerandum*) non faciat.

Rectissimè *Pram Hens Oupnek'hat* illud nominatum; animam enim hominis magnam animam, omnia naturæ, entis imperfecti defectus tollendo, Deum ipsum reddit.

Dùm longo et atroci bello exhausta gemit Europa, populi vectigalibus, hominum conscriptionibus, requisitione, operum, terrâ marique [1], inimicis, eorum consumptione pressi, agriculturæ derelictione, opificiorum, commercii et coloniarum jacturâ vel direptione, destructione, annonæ caritate (*panis Parisiis libr.* $4\frac{1}{2}$, 5 *ass.*) ad inediam redacti, extremum ferè exhalantes halitum: quid sibi velint avidi et improvidi rerum publicarum rectores, nùm tandem arbitrariæ et barbaræ gestioni, undè verum ipsis nullum emolumentum, finis non sit imponendus; nùm semper pueriles et præposteri sumptus imperabuntur, [2] pallentes à se invicem exquirunt:

---

1. L'on vient de mettre en armement trois navires pour la pêche de la morue, au grand banc de *Terre-neuve.* Mais le manque de charpentiers de navires pourra bien retarder cette expédition, si le gouvernement ne la seconde, en *renvoyant dans leurs foyers* les ouvriers nécessaires à cette entreprise.

Si le gouvernement nous envoie cette classe d'ouvriers, etc.

Journ. des Defens. de la patr. 2 *frim. an* X, *p.* 2. VENDÉE *: Sables*, 20 *brum.*

2. Vide in diariis, *Moniteur*, 10 *frim. an* 10. ACT. DU GOUVERNEM. *p.* 277; ARRÊTÉ *du* 7 *frim.* „ (Les Consuls de la République, sur le rapport du Ministre „ de l'intérieur, le conseil d'état entendu, arrêtent : Art. 1. Le directeur-général, „ les administrateurs, le secrétaire-général, les directeurs et employés des douanes, porteront un uniforme, qui est réglé ainsi qu'il suit : etc.) "; et *Défens. de la patr.* 11 *frim. p.* 3. Novum *duanæ* fiscalibus, à directore generali ad simplices præpositos uniformem, at opere phrygio varié, *pro gradu*, argento ornatum, regiminis publici decreto, solemni, auditis audiendis, formâ lato, præscriptum vestitum : omnes acinace armati : *commercio*, bellum paratur.

Dùm maris dominator omnia in hostes, neutros; amicos jure sibi licere contendit, colonias vi raptas coloniis addit, et, universali commercio dives et pauper, cùm mercibus non venditis emporia redundent, nec minores indè ei sumptus annuales domi aut foris, maritimo luxui gentis suæ genio indulgente, repetitis mari excursionibus, populi nimiùm creduli et jejuni, oculos, aures implens, perstringit; rivali, etiam proprio incommodo, damnum assiduè parans, pariens :

Dùm terræ imperator, semper quasi in acie victo jura dare, parta bello servare; vicinos, ordinis restituendi prætextu, copiis, militari legislatione exagitare; regna subvertere, subversa ne resurgant impedire, nova creare; ærarium malè conceptis expeditionibus exhaurire; duro, ad nutum, militari regimine, populum mitem et vix asciæ ereptum gubernare; histrionicis decennalibus militum exercitiis, quasi simiorum saltatione, tympano, spectantium oculos occupare satagit :

Dùm, quod ad internam administrationem, fiscum, rem maritimam, colonias, commercium, vias publicas, imperii bonum intrà vel extrà, nihil acre, scitum, sapiens ingenium redolens decernitur :

Dùm monarcha invidus, sanguinis voci aure obturatâ, primogeniti familiæ suæ stirpem abolendam curat, ut, datâ occasione, ipse thronum vacuum occupet; novo interim soboli suæ regno acquisito :

Dùm alius, communis Europæ tranquillitatis obtentu, belli arcendi provinciam suscipit; at reverà ut vicinis imbellibus, terris quasi jure spoliatis, vastum et tremendum sibi conficiat imperium.

Dùm tandem veteri et constanti zelotypiâ Galliæ exitiales motus, exhaustionem, ultimæ Francorum dynastiæ extinctionem, ut certum novæ potentiæ, quâ vicinos opprimat, novæ opum vis acquirendæ

medium postremus considerat; et inferioris gradûs potestates semiconatibus resistendo, aggrediendo, aliæ mortem sibi consciscunt, aut tumultuariè sancitis legibus, repetitis *constitutionibus*, lethalem morbum, insanabilem debilitatem contrahunt:

Dùm, ex alterâ parte, populo, relligionis defectu, militaris vitæ habitu, criminum, quæ quasi ebrius, vix sentiens commisit, pœnâ, idoneæ, omnis institutionis experte, legibus soluto, parentum, seniorum vix rationem habente, effrenatæ licentiæ, sub nomine libertatis, dedito, moralis, honesti notio nulla; quodlibet, modo publica vitetur animadversio, licitum; corporis, sensuum appetitus, affectuum motus [1], sola actionum norma; mentis, utpotè meri soni, quemadmodùm alterius vitæ meri somnii, nec mentio, nec memoria: undè inprimis urgente victûs penuriâ, frequens voluntaria mors (*suicide*): cæterùm materiâ involvi, immergi, pecuniam quoquo modo colligere, coacervare, tùm puerili, etiam turpi sumptu, turpiori quæstu, spretâ pactionum fide, parta dissipare; tandem in flagitia, ruptis habenis, sese præcipitare, præsentis generationis studium est.

In hoc morali et politico Europæ statu, priscam et vividam τῆ *sanias* descriptionem mentibus offerre, gubernantes et gubernatos ad eam legendam invitare, ut rerum, quibus, ut parvuli inescantur, assiduè inhiant, vanitatem videant, agnoscant, et bonum spirituale, scilicet Deo adhærere, solum homine dignum discant, simplicem *culpam* in homine *privato*, in *publico*, præsertim principe, ob exitales exitus, plerumque *crimen* esse scientes, speciei humanæ utilitati, quidquid in contrarium effutiant alta sapientes neoterici philosophi, politici, verè est consulere.

---

1. *Journal des Défens. de la patrie*, 2 *frim. an.* 10. *Hamb.* 10 *nov. dans le Journal des romans*, publié à Berlin; *idées neuves sur le penchant qui unit les deux sexes*,

OUPNEK'HAT 35.^m, ARANK.

N.° CXLV.

Pag. 286, *lin.* 2 : ARANK.

Samskreticè, *árohanam*, ascensus, ascendere; ex eo fortè, quòd, hac τῦ *sanias* descriptione, altissimus depingatur perfectionis gradus.

Lin. 8, 15; *pag.* 289, *lin.* 2: filios et fratres ... transire faciat ... uno loco maneat.

Nova τῦ *sanias* descriptio, præcedenti similis.

Pag. 286, *lin.* 11 : *bhou lok.*

Samskreticè, terræ mundus (id est, terræ contiguus) : *bhour lok.* Vide suprà (*T. I*, *N.° XXXVII*, *p.* 194), octo mundos cœlestes; et (*N.° LXXXII*, *p.* 384) septem τῦ *behescht* tabulata. Si *pour lok* legitur, samskreticè, *poûranam*, implere; *poûritam*, plenitudo, satietas; *pournaha*, satiatus, contentus (felicitatis, satietatis, plenitudinis paradisus).

Lin. 12 : *sourk lok, behescht*, paradisus. *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 431 *v.* 441 *v.*

Meheh lok; samskreticè, magnus mundus.

Djen lok; samskreticè, τῶν *djenian*, mundus.

Atap lok; samskreticè, *átanam*, hominis statura, proceritas. (*Atap lok*, celsissimus mundus.)

Lin. 13, *tal;* samskreticè, *talpam*, pascuum. *Talapâge*, pileus (*toque*). *Tála droumaha*, palma silvestris.

Atal. Samskreticè, *atala sparscham*, absque fundo, silvæ densitas.

Batal. Patal, samskreticè, infernus.

Soutal. Schou, hominibus benefaciens; nomen τῦ *Maha diw.* (*Mahabar.* 13, *Porb. fol.* 664 *r.*)

Resatal. Tabulatum. Samskreticè, *reschuha*, guttur (tabulatum angustum).

Lin. 14 : *Talatal* (fundus fundi, tabulatum profundissimum).

Mahatal. Samskreticè, magnum *tal.*

Pag. 287, *lin.* 1, 20 : *zonam* .... projiciat.

Notandum perfecto *Saniasi* zonam, quæ Brahmanis Indi nota specialis, exuere, projicere pluries injunctum; ut verè liber, quasi universalis, soli Deo vindicatus dici queat.

Pag. 288, *lin.* 6, 7, 8 : Alimentum .... sicut medicinam comedat. (*Ghedara bi ânkeh ledzat ou beguirad bedjehet dafee gueresnegui metsl dava bekhorad.*)

Omnis voluptas, etiam in necessariis corporis actibus, hîc expressè, clarè prohibetur : alimentum ut medicinam mortis, à nativitatis momento, grassantis, ingruentis, et corpus, dùm crescit, paulatim invadentis, occupantis, gradum retardantem, sumere præceptum.

Sonus, nihil ultrà, auribus Europæorum, qui se in fercula ingurgitare unicè amant; vero sapienti rectum naturæ et rerum naturalium usum tradens doctrina.

Pag. 288, *lin.* 9, 11 : quatuor res .... rectitudo sit ....

Non simplex extasis, fantastica meditatio, fanatismus spiritualis, hominem ita efferens, ut nullo, quod ad moralem, præcepto indigeat. *Rectitudo* (*rasti*), quæ omnes virtutes includit, est una è quatuor rebus quas *saniasi* debet servare.

Lin. ultimâ ; *pag.* 289, *lin.* 1 : *savan* et *bhadvan*, quod tempus violentiæ τȣ͂ pluere est.

Suratæ hi duo menses, qui *augusto* et *septembri* respondent, largioris pluviæ tempus, *moussom.* (*Zend. av. T. I*, 1.re *part. pag.* CCCLXVIII, *not.* CCCXV, *not.* 1.) Undè concludere licet, in

borealibus Indiæ partibus τὸ *Oupnek'hat* scriptum. (*Suprà, T. I, Annotat. p.* 612.)

N.° CXLVI.

Pag. 289, *lin.* 5; *pag.* 290, *lin.* 9, 14, 15, 18, 29 : Legere (*librum*) *Beid* ... præceptum (*libri*) *Beid* est ... omnem familiam ... cum *fokera* (*fakiris*) ... filium (*suum*) ... hoc modo sit.

Perfecti *sanias*, ad divinitatis gradum evehentis, vel ex absolutâ abnegatione, vel ex operibus, descriptio.

Notandum autem, antequàm, omnibus derelictis, Indus sapiens deserta petat, in familiam suam benignitatem, in pauperes beneficentiam ei jussas : id est, societatis officia primùm adimpleat; deindè filium suum, quasi suî vicarium statuat, cuncta sua jura, suum esse, quemadmodùm homo è vivis exiens (*suprà*, *T. I*, *N.° XXV*, *p.* 147-149; *N.° XLIV*, *p.* 154 : *suprà*, *N.° CVIII*, *p.* 82, 83), in eum transferat.

Pag. 290, *lin.* 26, 27 : famem trahat .... et non sinat, quòd corpus suum obesum fiat. (*Goroschnegui bekaschad o na goudzarad ke badanesch farbeh schavad.*)

Corpus pingue animam *incrassat*, pinguem, et ad sublimia se ferendæ, continuæ meditationis incapacem reddit. Humorum abundantiâ demersa, quasi glutino iis ligata, alas movere, agitare nequit, terrenis, corporis affectibus astricta.

Pari ratione, vitiis quidem, prohibitis mundi deliciis carere, opes in pauperes erogare, et alia id genus opera exequi jussum: sed hoc Indo verè spirituali non satis. Qui doloris aut famis cuspidem, aculeum non sentit, patientem se, ut et sobrium, temperantem scire et dicere non valet; quemadmodùm vires suas tùm solùm cognoscit viator, cùm, illas prætergressus, defatigationem experitur.

Prætereà fames toleranda, ut probetur animam, cunctis à sensibus profectis superiorem, quasi corpore exutam posse remanere: nec famis aut sitis extinguendæ causâ, sed ad servandam donatam à Creatore existentiam, cibus sumi debet.

In relligione Indicâ cunctis sensibus indesinenter resistere, eos *annihilare*, jussum, morale bellum est. Porrò famis, caloris, frigoris etc. cuspis ut certò retundatur, sicque victor in certamine homo evadat, altiùs pungat necesse est; quoad enim molestia eveniat, resistentia simplex naturæ liberalis actus haberi poterit; proindè nullum indè orietur meritum: quamvis autem in operibus mercedem quærere vetitum, Deumque solum intueri continuè præcipiatur, nihilominùs *meritoriis* actionibus incumbere Indus tenetur.

Qui autem ultimum perfectionis gradum adeptus est, in Deo absorptus, hæc omnia non curat. Velut ebrius (*suprà*, N.° CXXXVIII, *pag.* 243, 244), lapis, arboris truncus, corporis licitis petitis obtemperat, nihil propriè agens, nihil sentiens, soli Deo infixus, eo occupatus, imperturbatâ quiete, absque animi bello cum corpore, immersus, hoc in mundo angelus, ipse Deus.

Solum perfecto *saniasi* permissum *sensibile*, ut et voluptas indè oriens, doloris est cessatio, quam nec exquirere, nec vel optare licitum.

Indica ista ab omni sensibili abstinentia, huic supremæ Veritatis effato consonat: [1] *Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mam-*

---

1. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπάσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. MATT. VI, 24.

monæ. Quo peracto, quemadmodùm veri Christiani dicere debent[1]: *servi inutiles sumus; quod debuimus facere, fecimus.*

OUPNEK'HAT 36.um, KIN.

N.° CXLVII.

Pag. 291, *lin.* 2, KIN.

Samskreticè, *kinam*, se agitare; relativè ad *n.° CXLVII. Khinihi*, forma, imago, objectum, perfectio; relativè ad *n.° CXLVIII.*

Lin. 5, 6, 11, 16: cor cum mandato et volitione, quòd (*cujus*) motum facit (*del be hokhm o khahesch ke harkat mikonad*) ...: auris aurium ... lux lucum.

Abstrusum et magni momenti metaphysicæ punctum. Motûs, actionis corporis origo et causa. Sensus, corde comprehenso, non se per se movent. Motus in naturâ ex se, nullus, nulla actio. Omne è supremo Ente, jussu auris aurium (*be hokhm schenvaï schenvaïha*), etc. proindè materiale, ut et spirituale procedit.

Ibid. lin. ultimâ; pag. 292, *lin.* 1, 2: ens, quòd loquela cum eo .... non pervenit, et id cum loquelâ pervenit (*dzati ke gouiaï ba ou namirasad ve ou begouiaï mirasad*) .... *Brahm* esse scias.

Sensus Ens supremum attingere, comprehendere nequeunt. Ens illud eos attingit, eis motum dat; ideò quod finitum ad infinitum pervenire nequit, è contrà infinitum finitum potest assequi. Si res altiùs scrutari liceret, quomodò Ens infinitum, sine partibus, finitum attingere queat, quærerem. Punctum *contactûs*, sit dicto venia, inter utrumque nullum. Si est, finitum utrobique admittendum. Quidquid infinitum spectat, vel in se, vel in actionibus externis, spissà tegitur caligine. Quasi umbram è longinquo vide-

1, *Δῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.* Luc. *XVII*, 10.

mus; immensum et ens ipsum cernere arbitrati, humanâ normâ ejus proprietates metiri, parvissimi, vix entia, audemus!

In diversis hujus τῦ *Oupnek'hat* loci phrasibus, *cum sensu, visu* etc., *intrat*, significat : *motus sensûs, ad eum pervenit*, uti de *pran* (*p.* 292, *lin.* 21, 24) videre est.

Pag. 293, *lin.* 13; *pag.* 294, *lin.* 3, 15 : si non intelligis... expositionem non facit ... (... *nihil*) es.

Qui se non intelligere fatetur, mentis suæ modum agnoscit, petitum, quæstionem quâdam ratione percipit; ab expositione autem abstinet, quoniam materia, quæ intimam mentem, Deum ipsum spectat, verbis exprimi nequit. At verò quicunque Ens supremum, intellectûs, intelligentis, intellecti et τῦ *Brahm* unitatem comprehendere, et sermone enunciare præsumit, verè non intelligit. Homo, quod non est, scire, quod est, nullo modo scire valet : sola ei impertitur negativa cognitio, intellectio; quæ tamen verè positivam, nempè hoc ipsum, se nihil extrà negativum scire, includit.

Humanæ mentis imbecillitas! in *circulo*, ut aiunt, *vitioso* delitescit acerrimum ingenium. Ad agendum homo creatus est. Ad ratiocinandum medio opus est; scilicet ratione, quæ, si ulteriùs progredi liceret, alio medio probanda fortè inveniretur.

N.° CXLVIII.

Pag. 294, *lin.* 20; *pag.* 298, *lin.* 15 : (*narratio*) *productionis* .... viam monstrans veri. Titulus iste propriè ad *Adam* (*p.* 295, *lin.* 8 etc.), et *Aouma*, *Ama*, vel *Ouha*, *Eva* (*p.* 297, *lin.* 1 *et not.* 1), referendus.

In hoc *Brahmen* superbia angelorum, victoriam τῷ *Oum* debitam sibi tribuentium, apertè declaratur. Illorum erudiendorum causâ, Ens supremum, sub formâ præstante et tremendâ, elementis

ipsis superiori, quæque à nullo cognosci poterat, angelis delinquentibus se videndum præbet. Angelo autem humili (*Andr* bonorum Geniorum regi) priorem formam abscondens, sub figurâ suavis feminæ, *Parbati, τȣ̃ Maha diw* uxoris et potentiæ, è volitione Creatoris productæ, sese dat agnoscendum; id est, creaturæ, quæ omnipotentem Verbi ejus actionem profitetur, exclamando : *quis ut Deus* (*Michaël;* APOCALYPS. XII, 7), naturam suam, sua attributa, sese, quale est, cuncta in omnibus indesinenter operans, Ens supremum ostendit.

[1] *Confiteor tibi pater*, inquit Jesus, *Domine cœli et terræ, quòd abscondisti hæc* (mysterium prædestinationis) *à sapientibus, et revelasti ea parvulis. Etiam pater : quoniam sic placuit ante te.*

Pag. 297, *lin.* 1, 5 : *Aouma .... Ama.*

Samskreticè, *aounnatiam*, fulgor, pulchritudo. *Ama*, luna nova.

Lin. 2, 3, 23, *penult. ultimâ : Parbati*, quòd uxor et potentia *τȣ̃ Maha diw* est (*Parbati ke zan o kodret maha diw boud*) ... ipsum hoc cor ... *Adam* ... è volitione ejus ἡ (lege ἡ) *Aouma* producta.

Clavis theologiæ Indicæ : agentium cœlestium uxores sunt eorum attributa, potentia, virtus.

Adam, et *Aouma* (*Khava*), è corde, volitione ejus producta, quemadmodùm *Eva* ex Adami costâ (*Genes. II*, 21-22) conflata, prima generis humani tempora offerunt, modo mythologiæ Indicæ accommodato.

Ignis et ventus, superiorem Entis supremi vim et virtutem, postquàm tentassent, experti (*pag.* 295, *lin.* 27; *pag.* 296,

1. Ἐξομολογȣ̃μαί σοι, πάτερ, κύριε τȣ̃ Οὐρανȣ̃ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναὶ ὁ πατήρ· ὅτι ȣ̃τως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σȣ. Luc. X, 21.

lin. 1, 3, 19, 22), infirmitatem suam agnoscunt et profitentur, et primum inter *Fereschtegan* locum, pro præmio, accipiunt, ad *Brahm* ipsum perveniunt : *Andr* autem, qui statim Omnipotentis præsentiam percipit, regali super omnes dignitate donatur.

Potentia, actio è corde, è *djiw átma*, non secùs ac uxor τȣ̃ *Adam* è volitione, intimo ejus orta : qui autem hæc duo, *djiw átma* et cor, quod volitionem includit, unum *Brahm* scit, istam unitatem attentè meditatur, omnium animantium amicitiam sibi comparat, peccata sua procul pellit, stabilem consequitur beatitatem ; at observandum, sensuum repressione, *bonis operibus*, juxtà verbum divinum, et cum ejus lectione conjunctis, sinceritate cordis (*p.* 298, *lin.* 10, 29), et *rectitudine*, quæ principium omnis est (*lin.* 13), semper suppositis.

Solida, sola vera *spiritualitas*, quæ externa simul et interna præscribit officia, verbum Dei, non imaginationis phantasias, normam statuendo.

OUPNEK'HAT 37.um, KIOUNI.

N.° CXLIX.

Pag. 299, *lin.* 2 : KIOUNI.

Samskreticè, *kinvadanti*, colloqui. Et quidem regis mortis cum *Tadjkita* colloquium est.

Lin. 7, 8, 9 : omnem supellectilem suam .... ut vendidit .... cum *Brahmnan* dedit .....

Hoc est quod [1] *ait illi* (adolescenti, qui à juventute præcepta legis cæremonialia et moralia observaverat) *Jesus* : *si vis per-*

---

1. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σȣ̃ τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. MATTH. XIX, 21, 23.

fectus esse, vade, vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, sequere me ....

Amen dico vobis, quia dives difficilè intrabit in regnum cælorum.

Non simplex, apud Indos et Christianos, perfectio est, quæ hîc injungitur bonorum, opum derelictio. Divitiæ cœli aditum difficilem reddunt. Diviti mera bonorum œconomia, quâ ferè semper abutitur, sua esse, quæ non nisi sibi et aliis distribuenda recepit, arbitratus. Tutius ergo est nihil omninò possidere, tutius quin et commodius, periculosâ et salebrosâ administratione, vel sorte, fortunâ pauper, vel voluntariè, omni possessione abjectâ, privari.

Pag. 299, *not.* 1, *kmihi*; lege : *khinihi.*

Pag. 300, *lin.* 3, 4, 13, 23 : cum rege *Almout* sum daturus... non reversi sunt .... ante regem *Almout* ivit.

Voti etiam imprudentis adimplendi necessitas : in Oriente communis doctrina, quæ Jeftæ votum (JUDIC. *XI*, 31, 39) in memoriam revocat.

Mors τῦ *Tadjkita*, quasi iter ad imperium regis *Almout*, orientali allegoriâ traditur.

Pag. 304, *lin.* 7, 8, 11, 12; *pag.* 305, *lin.* 15, 16; Plures dicunt, quòd : quidquid est, ipsum hoc corpus est .... plures dicunt, quòd *djiw âtma,* à corpore .... separatus est .... quòd post à morte quid fiat .... aliquis non petiit.

Rursùs redit difficilis quæstio, quæ suprà (*T. I*, *N.° XX*, *p.* 86-89-95) de *âtma*, animæ et corporis differentiâ, naturâ, diverso exitu, fusè tractata est. Status mortuorum incognitus, id est, communi hominum menti.

Lin. 10 : id etiam corruptibile; *lege :* eum etiam corruptibilem.

Pag. 305, *lin.* 2, 3: quisquis unus cum centum annis vivens maneat.

Vita hominis centum annorum, tempore τῦ *Djedaschter*, vel *Abraham*, 17, 18 sæculo ante æram Christianam hujus *Oupnek'hat* epocham assignat.

Lin. 19; *p.* 306, *lin.* 3: cum (*in*) gradu evanidum fiendi ... satiatus non fuit.

Bonorum hujus mundi, vitæ diuturnitatis, eorum intrinsecâ vanitate, fruendi periculo, in animam influxu, fruentium insatiabilitate, probata inutilitas.

N.° CL.

Pag. 307, *lin.* 3, 23: in mundo duæ res est (*sunt*) ... differentia diei et noctis est.

Lucidiùs, expressiùs duorum mundorum bona, à se invicem distincta, sibi invicem opposita, præmium eorum inquisitioni, studio affectum, exponi non poterant. Hùc redit suprà laudatum *p.* 683): *Nemo potest duobus dominis servire ... Deo ... et mammonæ.*

Pag. 308, *lin.* 1, 2, 9, 13: docti .... causâ insipientiæ ... mundus alter existens non est ... *in vinculum mortis cadunt*).

Tempore hujus *Oupnek'hat Saducæi Indi*, alterum mundum, alteram vitam negantes, præsentem solummodò existere affirmantes, mortis idcircò victimæ evasi.

Lin. 14, 15, 21, *penultimâ*: cognitio veri .... non intelligunt .... si *ostad* .... deficiens sit .... Oportet quòd institutioni directoris, cum argumentatione intellectûs sui (*homo*) resistentiam non faciat. (*Baïad ke erschad morschedra bedelaïel akeli khod rad nakonad.*)

Duorum mundorum existentiam, differentiam cognoscendi

magna difficultas. In hac materiâ, institutio, doctus magister inprimis necessarius ; absque hujus doctrinâ, nihil unquàm eâ de re est sciturus viæ rectæ etiam addictissimus discipulus : dirigenti autem et docenti doctori, vanas rationis argumentationes opponere, ut jam dictum est, illicitum.

Pag. 309, *lin.* 6, 7, 12, 13, 15 : mundus corruptibilis .... aptus cordis ligationi non est .... thesaurum operum .... τȣ̃ perire capacia sunt, cum his ens reliquum (*permanens*) quomodò potestas invenit (*obtinere*)?

Imperfectum perfectum non potest attingere : clavis doctrinæ Indicæ. Ad Ens supremum immediatè, absque operum ope, assurgere necessarium.

Lin. 16, 21 : ego etiam, quòd hoc opus ... redditus fuissem.

Rex ipse mortis, maximus *Mokel*, angelus, beatitati limitatæ, minori, eò quòd operum adjumento ad Ens supremum tetendisset, astrictus. Hîc, ut suprà (*N.° CXLVIII*, *p.* 295-297 ; *Animadv. p.* 686), de *Andr*, igne, vento, dictum, varii τῶν cœli præfectorum gradus cujusdam actionis remuneratio. Sic cœlum, cujus eminentia cognita, terræ, ad perfectam liberationem, uni Deo adhærendo, ejus forma evadendo, exemplum datum. Pluries repetita naturæ totius in idem collineantis facies observanda.

Pag. 310, *lin.* 5, 11, 13, 17, 19, 21 : propter ens quòd transire fecisti (*beraï dzati ke goudzaschteh*, verti potest, *propter ens quòd*, scilicet, cùm propter illud ens istum gradum deserueris) ... scii ... *djiw âtma* ... et corpus, quod evanidum .... *âtma* esse non sciunt .... separatum ut sciverunt.

Τȣ̃ *djiw âma*, qui idem ac *âtma*, à corpore separatio, diversitas.

Pag. 311, *lin.* 5, 6 ; *Oum* ... *Pranou*, *Brahm* est.

Oum, *Pranou*, uno verbo, Ens supremum, ejus naturam *supereminenter* reddens, exprimens, quemadmodùm apud Judæos

Jehova. [1] *Dixit Deus ad Mosem :* EGO *sum* QUI SUM. *Ait : sic dices filiis Israël : qui* EST *misit me ad vos . . . Jehova.*

Pag. 311, *lin.* 22, 25 : Non aliquis potest animam occidit (*occidere*) ; et non anima occisa fiat ; et occidere, et perire (*corruptibile esse*) super corpus est (*ad corpus pertinet*), non super animam, quòd *âtma* est. (*Na kasi djanra mitevanad koscht o nah djan koschteh mischavad o katel o fena bar badan ast nah bar djan keh atmast.*)

Animæ immortalitas, ejus à corpore, quod solum, naturâ, occidi, perire potest, diversitas, separatio, divisio *didacticè* traditur.

Pag. 312, *lin.* 10, 11, 20, 21 : *âtma* seipsum ipse comprehendit .... Quisquis τὸν *âtma* vult (*desiderat*), is cum *âtma* τὸν *âtma* obtinet ; et *âtma* ipse figuram suam cum eo (*ei*) ostendit. (*Atma khodra khod mifahmad ... har ke atmara khahed ou bâtma atmara dar miiabad o âtma khod ssourat khodra ba ou minomaïad.*)

Duæ systematis Indici claves : 1.° ; *âtma* solus seipsum intelligit : 2.° ; quicunque τὸν *âtma* vult comprehendere, is cum *âtma*, τȣ̃ *âtma* ope, τὸν *âtma*, qui se ei manifestat, comprehendit. Solo intuitu, mens creata, increata evadit : in se, interiùs inspiciendo, anima animarum fons efficitur : verum, si fieri queat !

Ibid. lin. 27, 28, 29 ; *p.* 313, *lin.* 2 : omnis mundus cum loco (*vice*) sicci alimenti τȣ̃ *âtma* ; et mors cum loco τȣ̃ *massaleh* (*condimenti ....*) .... quo loco est ?

Quemadmodùm condimentum, partium divisione, alimentorum digestioni inserviens, ea corpori nutriendo apta efficit, idonea reddit ; sic mors, mundi destructione, ejus elementorum separatione, eum τȣ̃ *âtma* edulium, unum et idem cum eo efficit.

1. *Vaïomer Elohim el Moscheh* EHEHIE *ascher* EHEHIE *va iomer coh tomar libnei Israël* EHEHIE *schelakhani aleiken* .... JEHOVAH .... *Exod. III*, 14, 15.

Locus, corporum est: porrò corpus, sicut alia entia, *átma* absorbet; in eo mersa locum non occupant, in loco non sunt: proindè absque loco est ipse *átma*, solus in se habitans, omnia, in omnibus, ubique, nusquàm.

Hæc meditari, ferè noscere est. Quis plenè intelliget?

N.° CLI.

Pag. 313, *lin.* 6, 7, 11 : (*in*) medio foraminis cordis .... duo *átma* est (*sunt*) .... ambo in uno alter sunt (*har dou dar iek diguer and*).

Rursùs τῦ *djiw átma* cum *pram átma*, in corde hominis coalitio, unitas.

Lin. 15, *prat átma;* lege : *pram átma.*

Pag. 314, *lin.* 18, 19, 25, 26 : obtinere gradum .... velum .... trium (3) qualitatum sit.

Ad *átma* accessum prohibent omnes creaturæ, omnia entia, visâ suâ existentiâ, gradatim, à simplici sensu, ad tres Entis unici qualitates, quasi velamine eum tegentes.

Pag. 315, *lin.* 6, 11 : sensus suos collectos ut fecerunt .... collectionem animarum in *átma* destructam efficiunt.

Diversas istas entis hominis partes, ista agentia, unum in altero, et ultimam *collectionem* animarum, in *átma* gradatim, eodem ordine, qui suprà dictus est, tribus primi agentis qualitatibus exceptis, annihilare, nihil aliud est, quàm ea ad *átma*, ut fontem, referre, in eo intueri, ab eo ut separata agnoscere, meditari, illum proindè solum in eis, in omnibus spectare.

N.° CLII.

Pag. 316, *lin.* 14, 15, 16, 20 : Τὸν *átma* quòd (*si*) omnis persona non videt, causa est .... è latere suo .... extrà tendentes fecit .... non nisi volente Deo, unus è sciis (*danaïan*).

(*Atmara keh hameh kass namibinad sabab an ast ke átma havas anha az ttaraf khod bargardanideh be ttaraf biroun motavadjeh kardeh ast ... illa maschaat ellah ieki az danaïan ...*)

Vide (*suprà, T. I, N.° XL, p.* 214; *suprà, N.° LXXXVIII, p.* 6, 7; *N.° XCI, p.* 17; *N.° CVIII, p.* 92) actionem Dei ad bonum faciendum necessariam; illam actionem hominem à se avertentem; ad errorem ducentem.

Lin. 23, et non nescii; *lege :* et non scii (*na danaïan*).

Pag. 317, *lin.* 3, 4, 6, 7, 10, 11 *:* Illud quod ... sensuum est, et sumens colorem .... *djiw átma* est .... sensus actiones proprias .... in omni est.

Ex eo quòd *átma* omnia, quinque sensuum actiones, sensationes exequitur, dùm quisque sensus corporeus sensationem sibi propriam, et eam solam, experitur; ipsius *átma,* cuncta, in omni operantis, à corpore separatio, divisio, diversitas concluditur.

Ibid. lin. 21, 23, 25; *p.* 318, *lin.* 2, 3, 10, 15, 24; *pag.* 319, *lin.* 10 *:* Creator (in meo *ms.* Creatorem, *Afridgarira*), (*quoad creatorem ;* lege, *quod ad Creatorem*) .... ligatum fieri .... *Haranguerbehah* .... *átma* est. Et ignis .... et sol .... ille locus, ipse ille *átma* est .... ego is sum .... illius unius *átma* est.

Creator, suis creaturis alligatus, elementis, sideribus, eorum forma, ipse locus, spatium in quo astra revolvuntur, homo ille ipse est, ejus productiones, ejus qualitates, quemadmodùm pluvia in montem lapsa, ex eo defluens.

N.° CLIII.

Pag. 319, *lin.* 21 *:* In domo sit, quòd undecim (11) januam (*januas*) habet.

Duo oculi, duæ aures, duæ nares, os, duo pudenda, pori pellis (*suprà, T. I, N.° LXII, p.* 303), et via cerebri, per quam *djiw átma*, tempore mortis, exit (*ibid. N.° LXXIV, p.* 353, 354; *N.° CXIII, p.* 141; *N.° CLV, p.* 326; *N.° CLXIII, p.* 363); erunt undecim istius domûs (corporis) januæ.

Pag. 319, *lin.* 25, *penultimâ; pag.* 320, *lin.* 1, 2, 10: *Atmaï*, quòd evanidum .... in medio solis sit .... in *fezza* .... aqua vitæ factus, in foliis τῦ *soum* sit .... in montibus .... illud omne *átma* est.

Atma, ultimò omne annihilans, in se attrahens, in diversis creaturis sese manifestat.

Pag. 320, *lin.* 10, 11, 15: Is est ire faciens *pran* ventum .... *apan* .... Homo quoad vivens est, cum (*per*) *pran* et *apan* vivens manet.

Atma respirationem et alimentorum digestionem, quæ vitæ hominis causa, medium, efficit.

Lin. 13, 14: Et post à τῷ transire .... corpus .... reliquum manet, ipse ille *átma* est. (*O baad az goudzaschtan baki badan o motaferak schodan havas antscheh baki manad haman átma ast.*)

Nova τῦ *átma*, seu animæ, mortuo corpore, superstitis, ab eo diversi, declaratio.

Ibid. lin. 26, 27, *ultimâ; pag.* 321, *lin.* 2: Tempore, quòd, in somno .... *Porschi* .... *Brahm* est .... ipse ille *átma* est.

Diversæ τῦ *átma*, in somno, sub *porschi* vigilantis specie, operationes.

Pag. 321, *lin.* 3, 7, 14, 22: Quemadmodùm unus ignis ... unus *pran* ventus .... unus sol .... et ille *átma* unicus.

Comparatione ignis, *pran* venti, solis, τὸν *átma* unicum et omne,

singula, apparere, esse ostenditur; nec indè in eo defectus, vitium, impurum quid, imperfectio.

N.° CLIV.

Pag. 322, *lin.* 18, 19; *pag.* 323, *lin.* 1 : Mundus arbor est, quòd radix ejus suprà est, et rami illius infrà est (*sunt*) .... *astenteh* est .... Radix .... *Brahm* est.

Præstans unius entis figura. Arbor, cujus radix, ipse *Brahm*, suprà; rami, propriè mundus, infrà, in motu perpetuo, corruptioni, mutationi obnoxii.

Astenteh, ex *a* privativo, et *stenteh* : non stans. Samskreticè, *stanbaha*, columna. *'Stanbha karanam*, immobilem reddere. *Astaver*, ens inanimatum; arbores : scilicet quod animæ, motûs principii expers, in quiete manet.

Lin. 20 : corruptionis capax non est; *lege :* corruptionis capax est; *fena pedzir ast.*

Pag. 323, *lin.* 11, 12, 13 : Ignis, è timore ejus (*az tars ou*) .... sol .... mors, è timore ejus.

Singularis conceptus : entium motus, agentium, etiam mortis actio, sub Entis supremi timoris specie, repræsentata; quæ quidem proindè diversi ordinis agentia, nisi primum formidarent, opus ipsis præscriptum non perficerent. Ex quo naturæ, quietem quasi invitè deserentis, *inertiam in se* concludere licet.

Lin. 21 ; oportet quòd, in speculo intellectûs puri sui τὸν *âtma* manifestè (*apparentem*) videat. (*Baïad ke dar âineh aakel pak khod âtmara zzaher bebinad.*)

Intellectus, speculum spirituale in quo *âtma* sese pingit, quemadmodùm in speculo materiali, res sensibiles, ex adverso positæ, imaginem suam effingunt: quo expressè distinguuntur res, objectum

(*átma*); imago rei, subjectum (*átma* repræsentatus); speculum (intellectus); et videns (*djiw átma* hominis).

Hoc in textu lucidè traditur cognitionum origo. *Atma* in intellectu, qui et *djiw átma*, clarè pingitur : suprà (N.° CLI, *p.* 313), *ambo in uno alter sunt.* Porrò *átma* omnes cognitiones includit; eas in intellectu, quasi τῦ *djiw átma* parte, effingit : quæ quidem vel objectorum exteriorum, quibuscum, *in se*, cogitatio, cognitio, scientia nullam rationem habent (sensibilia ab *átma* divisa sunt, *p.* 324), occasione, vel solâ τῦ *átma*, à nullo ducti, (N.° CLII, *p.* 317) actione, cordi, menti, sese offerunt. Verùm, *átma*, ipse spiritualis, non sensus (materiales ab elementis oriuntur, N.° CLI, *p.* 314), rem, imaginem, speculum in quo pingitur, actum videntis, ipsum videntem, omne tandem, modo certo, ab attentè meditanti percepto, licet communem mentis captum superet, operatur.

Pag. 323, *lin.* 20; *p.* 324, *lin.* 2, 3, 4 : Quemadmodùm, in speculo ... in aquâ motâ (*turbidâ*) ... cum mundo ... τῦ *Brahma* pervenerunt, verum (*ens*) simile lumini, et mundum similem umbræ sunt visuræ. (*Hakra metsel roschni ve aalemra metsel saheh khahand did.*)

Quatuor visionis, cognitionis modi. Duo præstantiores : primus, *in* speculo, doctorum; secundus, τῶν *salekan*, videre *ens simile lumini*, respondet τῷ *facie ad faciem* (πρόσωπον πρὸς πρόσωπον; 1 Cor. XIII, 12) Apostoli.

At verò, quatuor hæ τῦν *átma*, id est, Ens, entia cujuslibet gradûs, generis, videndi rationes, sensuum actionem, ab *átma*, ut dictum est, separatorum, manifestè excludunt.

Pag. 324, *lin.* 14, 17, 21 : superius à sensibus, cor est ... trium qualitatum .... liberatus fiat.

Suprà (N.° CLI, *p.* 314), sex entium genera nominantur, quibus,

ut velis operitur ens unicum, et sic oculos mentis effugit. In horum numero sunt tria ipsa attributa, creatio, conservatio, destructio, quibus, si veram entis illius notitiam acquirere homo vult, nimiùm immorari, utpotè merè apparentiis, non debet.

Lin. 22 : *Djoun .... makt* est.

Samskreticè, *jivanai,* vivo, beatus sum. Hinc, suprà, N.° *CXVI*, *p.* 150, tolle *notam* marginalem; et *lin.* 26, loco, *ei djoun (djenian) makt (beati vel non beati)* fiunt; lege : *djioun makt (in vitâ beati)* fiunt.

Pag. 325, *lin.* 16, 17 : secùs ab illo .... quòd dicunt : *hast (existit)* non potestas dixit. (*O begheir az ankeh begouiand hast natevan goft.*)

Solius entis existentis summi ope, Deum possunt, quòd sit, dicere, scire.

Ibid. lin. 21 : Et modus τȣ̃ invenire id, duo divisio (*duæ species*) est : vel id cum *hasti (existentiâ)* ejus .... potestas scivit .... vel cum τῷ procul facere insipientiam et non scientiam, seipsum [et] τῷ formam ejus esse. (*Ia bedour kardan djehel o nadani aaïn ou schodan.*)

Primus entis unici inveniendi modus, *per speculum* (*suprà, p.* 323); secundus, τῶν *salekan;* ens, simile lumini, per scientiam visum.

N.° CLV.

Pag. 326, *lin.* 4, 5, 9, 10 : in ipso hoc mundo sine morte et liberatus (*absolutè*) fiat (*dar hamin aalem bimarg o restegar mischavad*) .... principium (*assel*) directionis ....

Clavis systematis Indici. Primùm omnium, certò scire, agnoscere, etiam in hoc mundo, hominem cupiditatibus liberum, iis absolutè superiorem, beatum esse, mortis immunem, nempè intimâ cum τῷ *âtma* junctione.

Pag. 326, *lin.* 19, 20, 22, *penultimâ*, *ultimâ* : *Porschi*, quòd in medio omnium cordium sit .... et *djiw âtma* omnis (*rei*) est .... quòd paleam (*herbam*) vaginam habentem .... à corpore separatum sciat .... sine cessatione sciat.

Animam à corpore diversam, separatam, præstantiori modo declarari non poterat : quemadmodùm herba vaginâ, pelliculâ, tegitur; sic corpore anima, diversæ omninò naturæ.

Pag. 327, *lin.* 17 : hæc inimicitia non ingrediatur (*in*) *aadavad dar naïaïad*.

Id est, prædictam institutionem audientis, rex mortis inimicus non sit, ei molestiam non afferat : homo ille non moriatur; saltem contrà statutum naturæ ordinem.

OUPNEK'HAT 38.um, ÂNANDBLI.

N.° CLVI.

Pag. 328, *lin.* 2 : ANANDBLI.

Samskreticè, *anand*, quies; infrà (*N.° CLVII*, *p.* 322), *gaudium*, thesaurus quintus, quatuor aliorum hominis thesaurorum internorum apex et præmium : *bhilam*, os; id est, os, bucca; lætitiæ, quietis, felicitatis status. Hic sensus initio τῶ *Oupnek'hat* respondet, ubi, protectione magnorum agentium, in *unitarium* quies invocatur.

Lin. 5, *Metri*.

Samskreticè, *mitram*, amica, socia.

Ibid. lin. 6, *Ardjmam*.

Samskreticè, *ardjman*, sextum solis nomen. *Mahabar*. 13 *porb. fol.* 659 *r*.

Pag. 329, *lin.* 7, 8, 12 : *Brahmi* .... *Bhout âkasch* .... ventus .... omnia animantia apparens fuit.

Bhout âkasch, qui elementa quatuor comprehendit, erit materia

prima ; undè ventus, seu *aer* prodit : è vento, ignis, et sic deinceps unum ex alio, usque ad alimentum, ex quo homo et animantia apparentia dicuntur. *Aer*, ergò, ut suprà (*N.° XXXIV, p.* 190; *N.° XXXVIII, p.* 196, 197; *N.° XXXIX, p.* 203), rerum materialium principium.

Pag. 329, *lin.* 13, 14, 15, 16 : omnia animantia ex ... parte alimenti ... *djiw átma* .... volantis .... est.

Id est, *djiw átma*, qui propriè animantia constituit, eis vitam dat, est principalis partis alimenti forma : ex eâ parte omnia animantia prodeunt. Undè sequitur *vivifica* et quasi spiritualis, purioris alimenti partis actio, quæ eam à simplici materiâ separat. Etenim quæ ratio, in se, crassi alimenti, ad animalis vitam? Sic, in theologiâ Indicâ, totius naturæ motus, vita ad *átma*, per *djiw átma*, à quo non differt, refertur.

Ibid. lin. 26, 27 : ex alimento producta fiant .... (*mutentur*) viventium et vegetalium successivè, unum in alterum clarè et dilucidè declaratur mutatio.

Lin. penultimâ, ultimâ : alimentum medicina omnis (*viventis*) est. (*Gheda davaï hameh ast.*)

Nihil, in naturâ sensibili, immotum et stabile : omne crescit aut marcessit : homo ipse nascens moritur; id est, morbo laborat, quo, ni remedio continuo pelleretur, vix natum mors occuparet. Remedium illud cibus est, alimentum, ad senium usque, ubi fatiscente corpore, caloreque interno paulatim deficiente, remedium in partes usu tritas, non ampliùs vegetas, nullam vim habet, morbusque lethalis evadit, necessarium. Rectè ergo alimento medicinæ nomen datur. Hoc nomine sumendi modus indicatur; scilicet, pro necessitate, moderatè, non voluptatis causâ, sed simpliciter ut remedium; at juxtà philosophiam Indicam, quæ in omni virtutem originalem agnoscit, medicina illa, edulium, alimentum, *djiw átma*, ipse *Brahm* est : homo eum edit; eo vivit.

Pag. 330, *lin.* 4, 8 : [alimentum] .... edulium et edens omne.

Omnia edulium edunt et in edulium descendunt : corpora putredine minutas in partes divisa, vegetabilibus ortum dant, in illa convertuntur, iis absorbentur; proindèque animantia alimentum ipsum, quod ederunt, quo vixerunt, comedit.

Lin. 7 : [*ânsami*].

Samskreticè, *anscham*, pars, portio totius : *anschaha*, pars, divisio; *areka* cocta, particulatim secta.

Alimentum, ut dictum est, in partes separatum, cæsum, cuncta nutrit et glutit.

Lin. 10, 13, 14, 25, 26 : thesaurus τȣ̃ *pran*, est, et è thesauro τȣ̃ *pran*, hoc corpus .... *pran* ventus cum loco (*vice*) capitis corporis est .... *pran*, vita omnis (*entis*) est.

Τῷ *Pran*, respiratione, corpus existit : omnes venti, in corpore, quemadmodùm *djiw âtma*, volatile quoddam efficiunt, vitam animanti impertiunt, vivens manifestant.

Ibid. lin. ultimâ; pag. 331, *lin.* 1 : cùm *pran* (τῷ *Brahm*), lege : cùm *pran* (τῷ *pran*).

Pag. 331, *lin.* 5, 6 : Thesaurus corporis .... *âtma* .... forma τȣ̃ *pran* est; corpus alimentum repræsentat, eo constat; ejus *âtma*, *djiw âtma*.

Nempè in corporis thesauro, id est, in isto corpore (*infrà*, N.° CLVIII, *p.* 337), quod alimento constituitur, *djiw âtma* thesaurus est aeris, undè respiratio, quâ corpus vivit.

N.° CLVII.

Lin. 9, 10, 11, 25 : In medio thesauri τȣ̃ *pran* .... cordis est .... volatilis .... thesaurus τȣ̃ *kian*.

Id est, in respiratione, cor ipse; illud cor, ubi intellectus,

kian, scientia. Indè, sub formâ volatilis perhibitum, et quatuor *Beidha* ejus partes assignantur.

Pag. 331, *lin.* 19, 20 : cor, et loquela cum eo ... non pervenit .... super .... revertitur (*bar migardad*).

Intellectus et verbum, Ens supremum attingere non valentia, retrò ad se fatigata revertuntur.

Lin. 27; *pag.* 332, *lin.* 3, 10, 12 : fides .... (*quo residet*) .... scientiam verificatam .... omnia peccata .... ut procul fecit.

Tŝ *kian*, scientiæ verificatæ descriptio : fides, opera, rectitudo, demersus in Ens supremum, intellectus omnis rei, peccata procul pulsa : hæc à falsorum spiritualium *fanatismo* valdè remota.

Pag. 332, *lin.* 15, 16, 18, 19 : thesaurus quintus *ânand* est, et forma gaudii est .... cum loco .... τŝ *âtma* ejus est .... amor ....

In scientiâ certâ τŝ *âtma*, verum gaudium, perfecta, in possessione objecti, lætitia.

Quinque ergo in homine thesauri : 1.us, alimenti; 2.us, *pran*; 3.us, cordis; 4.us, scientiæ certæ; 5.us, quietis. Unus alterius forma, eum producit, promit : quæ quidem omnia in unum *Brahm* resolvuntur.

N.^{o} CLVIII.

Pag. 333, *lin.* 2, 7, 8, 9 : *ultimâ* : Non scii .... voluit .... apparens fiam, cum seipso .... *maschghoul* factus .... apparentem fecit.

Ardua, et anteà agitata quæstio hîc tractatur; nempè, quisnam ad Ens supremum pervenit? an qui illud cognovit, vel qui non? Responsio naturæ primí Entis innixa. Ejus essentia, ut solius existentis, extrà se exeuntis, omnis et nihil, contraria præbentis, et eâ ratione multiplicis, exponitur. Entium productio, cùm *masch-*

ghouli sibi ipsi (*suprà, T. I, n.° LXX, p.* 323) Ens unicum fecisset, vera emanatio, simplex apparentia.

Pag. 333, *lin.* 17, 18, 19 : rectus etiam fit ; et mendacium etiam fit .... et contraria in eo collectum redditum est, ex hoc respectû .... omne verum .... sciunt. (*O rast ham schod o dourough ham schod .... ve azzdad dar ou djamee gaschteh ast az indjeheteh hamehra hak midanad.*)

Rerum essentiam altiùs considerando, nihil in se juxtà sensum verbis communiter tributum, rectum, falsum, bonum, malum. Entia, seu potiùs Ens est et unicum. Hoc est verum, *hak;* nihil ultrà.

Similiter (*p.* 337, *lin.* 23, 24, 25) : « Docti et unitarii opus « purum et malum (*hæc*) ambo, *âtma* esse sciunt. Quisquis « hoc modo scit, opus purum et opus malum ejus, *âtma* fiat. « Hoc verbum *Oupnek'hat* est; id est, secretum tegendum est. » (*Aarfan o mohedan aamel neik o bad har doura âtma midanand har keh intschenin bedanad aamel neik o bad ou âtma schavad in sokhon Oupnek'hat ast iaani sar poschidan ast.*)

Verè docti, qualitates, quæ solùm substantiam operiunt, tegunt, penetrantes, omnia unum et eundem *âtma,* proindè bonum et malum *âtma,* esse sciunt. At verò, abusûs timore, vulgi mentibus sublime et abstrusum dogma non est tradendum. *Oupnek'hat,* id est, secretum tegendum, abscondendum est.

Nihil ergò extrà absolutum illud Ens : reliqua in se *relativa;* sed supposità actuali mundi ordinatione, necessaria. Undè veri et falsi, boni et mali, in præsenti rerum terrenarum statu, origo, distinctio, præmium, pœna, profundioribus et quasi alterum orbem spectantibus cogitationibus relictis, disertè adstruuntur.

Pag. 333, *lin.* 21, 22, 24, 26, 27 : priùs à productione mundi, quandò nomen et figura non fuit ..... qualitates entis abscondi-

tum .... ens in qualitatibus absconditum redditum est. Ex hoc respectu, qualitates etiam (*ens*) verum est. (*Peisch až paedaesch aalem tschoun nam o ssourat na boud hitsch naminamand tschoun nam o ssourat zzaher schod nam o ssourat hast namoud iaani án zaman ssefat dzat penhan boud baadazan keh nam o ssourat zzaher schod dzat dar ssefat penhan gascht az in djehet ssefat ham hak ast.*)

Nihil extrà Ens unicum existente, *nomen* et *figura* (*suprà, T. I, N.° XXII, p.* 100, 101) non fuerunt; qualitates illius Entis non apparebant; solum, invisibile tunc erat. Per nomen et figuram, quæ entibus particularibus propria, ut sese exeruit, *qualitates*, id est, ipsum, cum qualitatibus absconditum, apparuit : semper igitur, sive apparens, sive non apparens, idem ens est; proindèque qualitates, quæ id ostendunt, ens verum sunt, vera substantia, cùm sine subjecto non sit qualitas.

Systematis Indici clavis. Qualitas et ens unum et idem, verè, ut ens, substantia; quatenùs illud tegens, eo existens, eo fulta: eadem ergò istarum qualitatum, ad se invicem, ad primum Ens, ac si separatæ, independenter existerent, ratio, *relatio;* eadem debita, officia, leges, jura. Undè, etiam in *Spinosismo* (nomine debilium mentium terriculo), eadem rerum tùm spiritualium, tùm materialium, ac in communi systemate, entia particularia agnoscente, ordinatio, distributio; eadem inter homines moralis, etc.

Lin. ultimâ : soukrat.

Samskreticè, *soukroutam*, virtus, opus è virtute ortum, *virtuosum*, bonùm.

Pag. 334, *lin.* 1, 8, 9 : id principium omnium gustuum .... omne gaudio fruens efficit.

Ens illud, quod per qualitates, seu entia singularia, se sensibile,

licet absconditum, efficit, omnium gustuum, sensationum materialium, spiritualium auctor.

Pag. 334, *lin.* 23; *pag.* 335, 336, *lin. ultimâ*; *pag.* 337, *lin.* 2: (*expositio*) illius formæ gaudii, est .... unum gaudium est .... ex hoc gaudio.

Ad dandam hominis, Ens unicum apprimè noscentis, veram felicitatis ideam, vir in hoc mundo beatus pingitur: tùm, enumeratis aliis, pro gradu, scientiâ, qui librum *Beid*, nullam mercedem intendentes, legerunt, semper centum gaudia priora simul ad proximè sequentem beatitatem efficiendam colligendo, ab homine perfectè felici, ad gradum τῦ *kandherp*, infimi τὸν *Fereschtah* generis, et indè ad ipsum *Brahm*, videlicet duodecim gradibus felicitatis ascendendo, ultimum, supremum gaudium est ipsum τῦ *Brahmi* (Dei) et τῦ *porschi*, qui in corde hominis, et *porschi*, qui in sole est: alia gaudia, ipsum τῦ *Haranguerbehah*, qui collectio elementorum simplicium, pars tantùm τῦ *Brahmi*, et proindè viri Deum rectè cognoscentis, gaudii.

Observanda hic Indorum methodus, plura inferioris gradûs simul addendo, superius quid efficiendi: pari ratione, eandem summam sibi ipsi, et producto primam jungendo, gradatim ad immensas quantitates, infinitos numeros, quos ut reales exhibent, perveniunt.

Talis esse potuit, infrà videbitur, τῶν quatuor *djog*, si reverà quatuor ætates constituunt, formatio.

Pag. 335, *lin.* 7, 26; *pag.* 336, *lin.* 2: factus fuerit .... pervenerit .... obtinuerit.

Bonis operibus, homo *kandherp*, *Fereschtah*, *adjan diw*, *kram diw*, effici potest. Sunt etiam naturâ, non operum merito, ejusdem generis Genii.

Adjan diw, id est, anima *diw* (effecta).

Kram diw. Samskreticè, *kram aha*, ordo, gradus ordine (conformiter τῷ *selouk*) obtentus.

Pag. 337, *lin*. 3, 4, 15 : Quisquis hoc gaudium .... thesaurum corporis .... sine motu efficitur.

Quinque thesauros suprà dictos; *corpora*, in quibus *pranha* (aer, spiritus), *corda*, quorum certa *verificatio* (veritatis certa professio) est, undè *gaudium* summum; ea omnia cum iisdem totius mundi partibus, attributis, unum scire, Enti supremo uniri et immotum fieri est.

OUPNEK'HAT 39.^{m}, BHARK BLI.

N.^{o} CLIX.

Pag. 338 : *lin*. 2 : BHARK BLI.

Samskreticè, τῦ *Bhark*, buccea (esca, alimentum τῦ *Bhark*).

Bhark, antiquus historiæ Indicæ vir. *Mahabar*. 11 *Porb*. 2 *part*. *fol*. 516 *v*. 13 *Porb*. *fol*. 605 *v*.

Lin. 6, 7, 8 : alimentum .... sex res causa τῦ invenire τὸν *Brahm* est.

Sex media quibus *Brahm* invenitur.

Ibid. *lin*. 12; *pag*. 339, *lin*. 29, *penultimâ*; *pag*. 340, *lin*. 3 : Volitionem τῦ scire ... gaudium purum, *Brahm* est ... forma [gaudii] magni fit.

Solum gaudium purum, quod in foramine cordis est, seu in Ente unico absorptio, *Brahm* est : cætera, actus materiales, spirituales, producta ex gaudio, seu ente, omnia ex eo prodeuntia, in eo viventia, in eo destructa.

Pag. 340, *lin*. 15, 16, 18, 19, *penultimâ*, *ultimâ*; *pag*. 341, *lin*. 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23 : Quisquis .... vituperationem alimenti mali .... ex alimento,

quòd *pran* est, corpus vivens .... et corpus edulium .... quicunque cum eo alimentum dat .... unquàm repulsam non faciat .... aquam alimentum ignis .... ignem alimentum aquæ .... terra alimentum est; et *bhout âkasch* edens illud (*alimentum*): *bhout âkasch* .... terra .... cum uno alterum stans sunt .... prohibitionem non faciat .... fruges multùm .... simul faciat provenire .... dicat, quòd alimentum paratum est.

Alimentum, corpus, aer corporis, aqua, ignis corporis, terra, materia prima, abyssus : hæc omnia in se invicem sunt, per se invicem stant; nihil ergò purè vel denegare homini licet, iis servandis aptum. Indè eleemosynæ recipiendæ, dandæ, rerum naturæ fulta necessitas, quidquid sit quod petenti largiuntur : ex quo fruges multiplicandi præceptum. Malum, si quod est in dono, ad dantem referendum. Profectò nova eleemosynæ obligationis ratio. Vide et *p.* 344, *lin.* 26, 28.

Pag. 342, *lin.* 1, 12 : Potentia (*vis, kodret*) ... (*super*) corpore.

Potentia sensûs, et fonctionum animalium, ab iis distincta, *Brahm* est : quoniam agens, movens Creator ipse esse debet, cùm iners *in se* sit materia, et similiter, *in se*, ad opus quod efficit nulla organi sensûs sit ratio, primum Agens, *Brahm* effectum sensum, qui ex organo oriri putatur, producere necesse est. Talis est, scilicet Entis unici, potentia, vis sensuum, à sensibus realiter distincta.

Pag. 342, *lin.* 11 : *adhiatam.*

Samskreticè, *adhi*, excellentia, superioritas. *Adhiatam*, scientia quâ Creator cognoscitur. *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 512 *verso.*

Lin. 13; *pag.* 343, *lin. ultimâ* : et quies ... *aodoulok* dicunt; id est, *maschghouli* τῶν *mokelan* sensuum.

Natura tota, singulatim, per partes sumpta; vis meteora effi-

ciens, ipsa meteora; animæ; corporis dispositiones, quibusdam actibus productæ; omnia **Brahm** sunt: undè ipsa copulationis carnalis voluptas, etsi quodam pudore suffusa, quadam turpitudine involuta, sive in corpore, sive in animâ, ***Brahm***, primum Agens est (*et voluptas* etc. *p.* 342, *lin. ultimâ* .... *maschghouli faciat; p.* 343, *lin.* 5, 6. *O ledzati ke dar mobascherat zan hassel schavad metsel ledzat anzal nottfeh o ledzat hassel schodan farzand saadatmand ke árzoui pederira baad az fot peder barárad o serouri ke dar ánvakt baham mirasad baïad ke ánra ham* ***Brahm*** *danesteh mashghouli konad*); cùm ea sensatio in se, tactu producta, et quod ad causam pertinet, sit quid spirituale, quemadmodùm aliæ, gustûs, auditûs, olfactûs, visûs, et omnes *potentiæ*, virtutes sensuum gratæ, vel non gratæ (*p.* 339, *lin.* 7), sint ipse ***Brahm***: quoniam autem sunt qualitates animæ, et ipsæ *qualitates*, etsi *accidentia* (*suprà*, *N.° CLVIII*, *p.* 333), sunt etiam ***verum*** ens, qualitate naturaliter supposito cui innititur, inhærente, idem ens, eandem substantiam cum ipso efficiente, nullum è systemate Indico sequi potest, quod ad mores, detrimentum. Eadem, ut jam observavi, inter istas *qualitates*, quæ, licet in subjecto entia separata, singularia supponantur, ac inter reales substantias, in se, independenter existentes, ratio, eadem officia, debita fixa statuuntur. Nec minor, admissâ substantiarum separatarum creatione, conservatione, moderatione, libertatem, meritum, pœnam difficultas premit, quàm in unicæ substantiæ, per qualitates, accidentia sese multiplicantis, hypothesi.

Inprimis autem, rei carnalis voluptatem non propter se, sed natorum procreandorum causâ esse capiendam.

Pag. 343, *lin. penultimâ: aoudoulak* (lege: *aoudoulok*; *Aoud*, mundum).

Samskreticè, *avadam*, dixi, vocavi, volui. *Ava*, adverbium per-

fectionis, negationis, *de, in* : id est, ad perfectiorem mundum pertinens : *maschghouli* τοῖς agentibus, scilicet *mokelan* sensuum, ipsi corpori superioribus.

Pag. 344, *lin.* 3, 4 : *Brahm*, et lucem, quòd in sole est; et lucem, quòd in medio cordis est, unum sciat.

His verbis cognitionis humanæ natura, ex ejus origine, edocetur. A *Brahm* est lux solis, et eadem ac ipsa, ab eo profecta, in corde residet. Ea est *lux vera*[1], *quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum*, nec sensibus, externis objectis, experientiâ, argumentatione, rationis in se reflectione, sed puro intuitu τȢ *djiw âtma*, qui licet ligatus, *particularisatus*, unus et idem est ac *âtma* solutus, universalis.

Lux ista, vitæ comes, homini nascenti inseritur, et pro successivâ corporis partium explicatione, tùm per se, tùm sensuum actione sese exerit.

Lin. 5, 15, 17, 18, 19, *penultimâ* : Thesaurum alimenti ... figuram sumat ... *ha* ... (*âou*) ... *haï* ... alimentum ego ... totus mundus ego sum.

Mad ergò, triplex est vocis pronunciatio; *hâ, hâ hâ hâ* pronunciatum.

Rursùs, seipsum, corpus, animam, ejus facultates, affectiones, cum iisdem totius mundi conjungere, seipsum omne agens, alimentum, alimentum edens etc. tribus vicibus pronunciare, per voces *hâ, hâï, âou*, quæ ad *Oum* vergunt. Et reipsà *Oum* τὸ *Oupnek'hat* (*p.* 345, *lin.* 4) terminat.

Ha. Samskreticè : *ohong*, ego.

Lin. 19, hoc verbum; *lege* : hæc vox.

---

1. ἦν τὸ Φῶς τὸ ἀληπινὸν, ὃ Φοτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Joan. I, 9.

OUPNEK'HAT 40.^m, BARK'HEH SOUKT.

N.° CLX.

Pag. 346, *lin.* 2 : BARK'HEH SOUKT.

Homo felix, homo *kabir*. Samskreticè, *souk'ha*, felix. Rerum productio τῷ *porsch* tribuitur : undè hic fortè legendum *Park'heh;* quod indicat entium creationem cum *Parkerat* peractam. *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 556 *r. v.*, 449 *r.*; *park'houtam*, magnus magnorum, *id. fol.* 559 *r.*

Lin. 4, 5, 7, 8, 11, 18, 23, 25; *pag.* 347, *lin.* 5, 6, 9, 27, *ultimâ; pag.* 350, *lin.* 9 : Unus *porsch* ... capita ... oculos ... (*mundum replens*) .... quidquid est .... tres pedes.... *akar* .... *Rak Beid* .... productio .... halitum super affert .... tempore, quòd denuò .... productionis *vratheh* .... *Man* .... animalia .... productum fiunt .... figuram suam (*esse*) sciat.

Natura tota, sub figurâ unius *Porsch*, personæ immensæ, quæ infinita membra, sensus habet, mundum totum refert, quidquid est, fuit, erit, ipsa est; cui tres pedes, creatio, conservatio, destructio, sub trium *matra* verbi *oum, a, ou, m,* emblemate; 3.^m *Beid;* 3.^m respirationis motuum, aspirationis, retentionis, eductionis spiritûs, quæ successivè novum mundum, elementa, mobilia, non mobilia, homines, varia animalia format; sicque sine fine, immensa, sese multiplicat.

Pag. 347, *lin.* 5, 6 : Tempore quòd denuò voluntas .... productionis simul provenire facit. (*Vakti ke baz aradeh paedaesch baham mirasanad.*)

Hoc in textu, clarè successiva mundorum, uno desinente, eodem creationis et creaturarum ordine, genere, productio, nempè eductio.

Lin. 17, 18 : *Porschi* .... forma τῦ *horban* est.

Creator sacrificio idcircò comparatus, quòd res productas, ut in sacrificio destruuntur, ad nihilum reducat : entia emittuntur et retrahuntur : is est creationis, vel rectiùs, emanationis modus; quasi theatralis, ad momentum, rerum, expromptis aliis succedentibus, perpetua *ostensio*.

Pag. 347, *lin. penultimâ, ultimâ :* bos, hædus, et vervex (*ovis*), quòd dentes suprà non habent (*gao boz o gousfand ke dandan bala nadarand*).

Juxta Plinium [1] *cameli .... dentium superiorum ordine, ut boves, carent in utroque genere etc....* [2] *Superiori* (*parte*) *primores* (*anteriores dentes*) *non sunt, ut bobus, ovibus, omnibusque quæ ruminant. Capræ superiores non sunt, præter primores geminas.*

Eo sensu intelligendum, quod de bovis, hædi et vervecis dentibus dicitur.

Pag. 348, *lin.* 5-23 *:* merces .... projiciunt.

Lego *natitscheh*, merces, id est, fructus; vel *montedjeh*, eodem sensu. Id est, ex eo sacrificio, totius mundi figura elicitur. Hujus figuræ delineatio. Quatuor priores partes, quatuor Indorum conditiones, professiones, status : *Brahm, kettri, beis* et *schoutr.*

Lin. 16 *:* tempestas veris.

Tres tantùm hîc memorantur, pluviâ omissâ, anni tempestates.

Lin. 25 *:* hominis *kabir* (*magni*) est.

Mundus, homo magnus (*soukha*, homo felix; *Brahm*).

Pag. 349, *lin.* 6, 15, 16 *: Haranguerbehah* etiam moritur .... *Pradjapat* in τῷ *Haranguerbehah* sit .... productum non factus est. *Haranguerbehah*, ut notum est, est collectio elementorum simplicium, etiam pro *Pradjapat* sumptus, scilicet collectione elementorum compositorum. Qualibet mundi renovatione,

1. *Histor. natur. lib.* 8, *cap.* XXVI, *p.* 447, *edit.* HARDUIN.
2. *Id. lib.* II, *cap.* LXI, *p.* 621.

alius *Haranguerbehah* (alia elementorum collectio, ordinatio), priore mortuo (*p.* 347), producitur, expromitur; *Pradjapat*, seu collectio elementorum compositorum, in collectione simplicium comprehensa, post eam apparet, quasi efformata, non producta.

Pag. 349, *lin.* 23, 25, 26 : Sol ... ab omnibus *Fereschtehha* longè priùs productum factus, et particulari luce nutritoris (*conservatoris*) est (*dzereh az nour parvardgar ast*).

Sol antè angelos productus; ejus lumen, ipse *Brahm*, particula lucis primæ est.

Ibid. lin. ultimâ ; *Brahmdani*, lege : *Brahm dani.*

Pag. 350 : *lin.* 4 : hæ ambæ virtutes (*qualitates*), uxor solis est (*har dou kowat zon aftab ast*).

Qualitates τῶν *Deïouta* eorum uxores esse, pluries observatum.

Ibid. lin. 5, 6 : et terra et cœlum os apertum factum (*dehen va kardeh*) solis sunt.

Id est, inter terram et cœlum, ut in ore, terrâ labio inferiori, cœlo superiori, in spatio aperto, sol revolutiones suas perficit.

OUPNEK'HAT 41.um, DJOUNKA.

N.° CLXI.

Pag. 351, *lin.* 2 : Djounka.

Samskreticè, *djangam*, quod se movet, it, vadit. Vel *soukha*, homo felix.

Lin. 5, 6, 7, 12 : *âtma* octo pedes habet .... viginti et uno mille .... facit .... filum trium qualitatum.

Quinque *pran*, venti, et tres qualitates, creatio, conservatio, destructio, sunt octo τῦ *âtma*, animæ (*hens*) universalis, omnia moventis, partes : et (*infrà*, N.° CLXIII, *p.* 364, 365, et *not.* 1) 21600 *vices* dicti, sunt respirationis ictus, unius diei, 24 horarum, spatio.

Pag. 351, *lin.* 15, 16, 19, 21, 23 : omnes vident ... non vident .... non scientia .... sinè qualitate, quòd in qualitate *abka* (*creationis*) .... vident .... vidit (*videre*).

Ens unicum, in medio domûs cordis, vident; creatio ejus qualitas, qualitatis effectus est : non vident, quoniam, reverà, quod exteriùs agit, mera imaginatio est, merum phantasma, in se non existit. Proindè, quandiù non surgit, evanescit error, inscitia, nihil, non vident.

Lin. 25, *penultimâ*; *pag.* 352, *lin.* 4, 5, 6, 7, 10, 14 : *maïa*, quòd amor æternus est, et productum faciens imaginationem est, ... hic *maïa* ullam actionem, ipse cum seipso .... et ostensum etiam non habet .... forma scientiæ .... tres colores.

Maïa, amor æternus, æterna ad foras prodeundum, foris producendum propensio, phantasmata edens, verum ens abscondit, obnubilat; in se nec agere, nec extrà quidquam ostendere valet : solum desiderium. Formâ scientiæ auctus, operatur, tribus coloribus, creatione, conservatione, destructione. Et tamen omnia ista, nihil, purum spectaculum.

Pag. 352, *lin.* 15, 18, 19, *ultimâ*; *pag.* 353, *lin.* 3, 4 : Hæc femina bos, *Kam dehen* .... sine electione .... bibunt .... cum electione .... *τὸν âtma* magnum lumen .... propter eum opera faciunt.

Kam dehen, bos, vacca miranda. *Mahabar.* 13 *Porb. fol.* 714 *recto.*

Samskreticè, *kam*, cordis desiderium : *dehen*, dans. *Kam dehen*, nihil aliud quàm *maïa*, in omnibus æqualis. Cuncta entia lac ejus sugentia, sensibilium voluptatem sumunt; id est, apparentia fiunt, naturâ. At verò Ens unicum, *âtma*, ejus auctor, propter voluptatem suam eum produxit, etiam in eo est. Liberè de creatione meditans, primus ex eo delectamentum habet; foras

prodit, apparet, à verè doctis, qui propter illum opera faciunt, in eo agnitus.

Pag. 352, *lin.* 27; æquale, *lege :* æqualis.

Pag. 353, *lin.* 7, 8 : vigesima sexta .... vigesimum et septimum ....

Tribus qualitatibus pro unâ re, ut in *not.* (1), sumptis, 25; 26, cum ente summo : iisdem pro tribus adhibitis, quemadmodùm mos est, 27 res numerabuntur.

Lin. 15, 16 : unicum .... dualitas ....

Scilicet, *âtma ; âtma* et *djiw âtma*, seu *âtma* et *maïa.*

Ibid. lin. penultimâ ; pag. 254, *lin.* 2 : quemadmodùm è mari bulla .... destructum efficiatur.

Aquæ bulla à mari non separatur, quamvis super illud surgat, in eo destruatur : sic creatura, respectu Creatoris, simplex emanatio.

Pag. 354, *lin.* 4, 5, 6 : millibus mille vice (*vicibus*) apparens fiat, et millibus mille vice in eo destructum fiat.

Ea est super faciem terræ entium successio; nasci, mori; mori, nasci; forma formæ millies millies succedens.

Ibid. lin. 14, 16 : *Djouanka* .... super lectum Entis soporatus.

Samskreticè, *soukam*, quies; *souk'ham* tranquillitas.

OUPNEK'HAT 42.^{m}, MRAT LANKOUL.

N.° CLXII.

Pag. 355, *lin.* 2, 4 : MRAT LANKOUL (fortè, *lankoun*) .... *halitus mortis* ....

Samskreticè, *mroutihi*, mors; *mroutam*, cadaver : *langhanam*, præterire, transgredi, transilire, saltus ad è loco in locum transeundum.

Precatio est, formula, quam, ad mortem superandam, dùm extremum emittit spiritum, homini recitare, pronunciare præceptum.

Pag. 355, *lin.* 8-12 : *Roudri* ..... notum regem *Almout* (*mortis*) facit.

Rectè omninò, momento mortis, ad *Roudr*, destructionis agens, simul et ad regem mortis, preces directæ.

Lin. 11, *schabt.*

Schabschoub, antiquus *Rajah τῦ Pendjab. Mahabar.* 13 *Porb. fol.* 764 *v.*

Legi potest *Beschast* (*infrà*, N.° CLXVII, *p.* 384), vel *τῦ Bramha* filius (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 567 *r.*); vel antiquus *Rakeh* (*ibid. fol.* 506 *v.*); antiquus *Rajah* (*id.* 13 *Porb. fol.* 648 *r.*); antiquus vir (*ibid. fol.* 666 *r. v.*); *rek'keschir* regionis *Oud* (*id.* 14 *Porb. fol.* 708 *v.* 714 *recto*).

Lin. 14, 17, *ultimâ*; *pag.* 356, *lin.* 6 : quod *madehmati* est .... tres oculos habet .... *rat* .... *basch roup* est.

Idea sublimis, dùm vitæ cursus absolvitur, cessat, tempus acre celeriter transiens, omnia, utpotè *Roudr*, tribus oculis, absorbens, per precem orare. Hæc precatio octo vocibus constat, quæ ejus attributa exprimunt propriè ad Ens supremum pertinentia. Simul et homo, quemadmodùm in aliis precibus *τοῖς Deioutaï* fusis, seipsum tempus agnoscere, dicere tenetur.

Sensus istorum octo verborum, nempè *rat*, *sat*, *pram*, *Brahm*, *porsch*, *Keschn pankal*, *aourdeh lank*, *proubatscheheh*, *basch-roup*, hic esse potest.

Rat, *rathaha*, currus : *ratihi*, sese oblectari : *rat dehanam*, nomen *τῦ Tschakdis*; id est, mundi domus principalis sum, et bonum facere mea cura. *Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 568 *v.*

Sat, samskreticè, bonum, rectum.

Pram Brahm; *pra*, supremus *Brahm*, ens omni superius.

Porsch, è verbo *por*, plenum; *pri*, implere; *pouranam*, impleri.

Keschn, niger: *pankam*, lutum.

Aourdeh: *ouparisdhaha*, sursùm.

Lank. Samskreticè, *lachma*, signum, nota exterior.

Proubatscheheh. *Proupatscheh*, quintum τῦ *Roudr* nomen.

Mahabar. 12 *Porb*. 2 *part*. *fol*. 447 *v*. *Prokata*, tertium nomen τῶν *Patran*. Fortè legendum *trou*, solâ punctorum •.• et •• differentiâ; tres: *bhakschita bhakschanam*, oculos leniter fricare, detergere.

Baschroup. *Bas rob*, nomen τῦ *Maha diw* (*Mahabar*. 12 *Porb*. 2*part*. *fol*. 664 *r*.): *Basou*, creator; *basch roup*, creaturarum figura (*Mahabar*. 12 *Porb*. 2 *part*. *fol*. 538 *r*. *fol*. 560 *r*.): legendo, *bhoûs roup*, mundi figura.

His octo verbis addi debet *nomau nomah* (*p*. 357, *lin*. 8), id est, *nemeskar*, ave, humilis submissio.

Quæ quidem hanc orationem præbent: « O (*tempus*) currus « (*omnia trahens*, *mercedem operum purorum adducens*)! vere, « supreme *Brahm*, (*cuncta*) replens, niger (colore τῦ *Keschn*) « et luteo, flavo-obscuro (*ssandalino*), (cujus) sursùm (*astris*) « indicia (*magna*), tribus oculis (*creatione*, *conservatione*, *destructione*), (cujus) figura mundus totus, (*tibi*) humilis oratio, « submissio. »

Pag. 356, *lin*. 3; nigrer, *lege*: niger.

Ibid. *lin*. 9, 10, 11: occidere τὸν *Brahman* .... auri ..... cum uxore τῦ *ostad*.

Tria magna apud Indos peccata; τὸν *Braman* occidere, aurum furari, cum magistri uxore rem habere.

Ibid. *lin*. 17, 18: octo personis.

Octo personas, hanc formulam, juxtà vocum numerum, edocere jussum.

Pag. 356, *lin.* 24; *pag.* 357, *lin.* 9 : Cum morte .... illâ horâ moriatur.

Primæ, 2.ª, 3.ª etc. vocis oblivione venturæ mortis momenti curiosum omen.

OUPNEK'HAT 43.^m, ANBRAT NAD.

N.° CLXIII.

Pag. 358, *lin.* 2 : ANBRAT NAD.

Samskreticè, *anbaram*, nomen cœli; *nad*, sonus, vox.

Lin. 6 : lignum lumen ut fecerunt.

Ligneæ facis, in Indiâ, usus antiquus.

Ibid. lin. 12, *ultimâ* : Et modus .... entis fiat.

Comparationis expositio. Τῷ *Oum*, nomine Dei, velut curru conscensus, τῷ *Beschn*, seu summâ potentiâ currum regente, ad *Brahm lok*, mundum Entis homo tendat, sensibus internis et externis, qui τȣ̃ *Roudr* omnia destruentis, impedientis vice, repressis : quò ut pervenit, currum relinquat; id est, τȣ̃ *Oum* obliviscatur, et scientiis, omnibus mediis missis, soli Enti adhærens, forma mundi Entis fiat.

Pag. 359, *lin.* 1, 7, 8 : Tres litteræ τȣ̃ *pranou* ... ente ... propitio .... pervenit.

Pari ratione, quibusque tribus, τȣ̃ *pranou* litteris, corporibus, entium gradibus, relictis, ad gradum sublimem, ubi nec littera, nec sonus, nasalem τȣ̃ *Oum* prolationem, quæ vox pura, Ens supremum perveniat.

Ibid. lin. 9, 26 : Sex res .... *selouk* .... entis luminis sit.

Sex τȣ̃ *selouk* (*suprà*, *T. I*, *N.°* LXXII, *p.* 338; *infrà*, *N.°* CLXIII, *p.* 360-363) modi explicati, auri et argenti è fodinâ

extractorum, igne ustorum, purificatorum, comparatione elucidantur.

Pag. 359, *lin.* 27, 28, 29; *pag.* 360, *lin.* 3, 6 : retentio ... attrahere .... servatum habere .... emittere .... tres respirationis actus, aspiratio, suspensio, respiratio.

Pourk. Samskreticè, *poûranam,* impleri aere; *poûrana karanam,* facere implere. (*P.* 360, *lin.* 15.) *Kanihak.* Samskreticè, *kanakam,* aurum purissimum. *Kanischam,* justum pondus. *Khani bhavaha,* se coagulare, concrescere.

Reitschak. Samskreticè, *reschaha,* guttur. *Rekhá kararam,* spirare, sufflare.

Pag. 360, *lin.* 21, 23 : similis non videnti .... surdo .... quies acquisita fiat.

Cæco, surdo, ligno immoto similem esse, perfectæ quietis, sui ipsius tranquillæ possessionis indicium.

Pag. 361, *lin.* 4, 6 : quisquis τὸν *âtma,* quòd in corpore elephantis et formicæ, et omnium animantium (est), et omni loco æqualem scit; hanc notitiam *samadeh* dicunt; quòd demersio sit. (*Ve har keh âtmara ke dar badan fil o mourtscheh ve hameh djandaran ve hameh dja beraber bedanad in âg'hira samadeh gouiand ke esteghrak baschad.*)

Atma, id est, anima universalis, Ens supremum unicum, æqualis (*beraber*) in *elephante* et in *formicâ;* in altissimâ quercu et in humili paleâ; in orbe toto, et in unâ lineâ, uno puncto, uno pulveris grano; in potentissimo principe, et debili, infimo subjecto; in magistro et servo : scilicet, extrà illum *âtma* nihil : omne ipse est : cum eo, cuncta paria, cùm *âtma* ubique idem sit.

Dogma Indicum naturam omnem, divisam vel simul sumptam, regiones, populos, regentes, rectos eâdem mensurâ metiens.

Aurem præbeant, magni illi legislatores, superbi imperatores,

arrogantes exercituum duces, qui militarem turmam, quasi histrionicum agmen, nobiles, legitimos sicarios, ad destruendum genus humanum arte et genio informatos, reipublicæ substantiam pace et bello exhaurientes, nutu, voce, cymbalo, veluti oscilla funiculo, movere assueti, sese omnia, cæteros nihil reputant, regiones, regna, instituta, ad libita evertunt; orbem verrunt, ut turbo flamine aristas.

Attendant juvenes, et ipsi senes viri, qui morbo lividi, in ipso gurgitis, cuncta absorbentis, limine, sensibus miserè mancipati, sese fugientes, gloriolæ, mortis in fauce, avidi, ventris satiandi causâ, politica, ecclesiastica, litteraria munera, munia ambiunt, fervido, artubus jam frigidis, studio exquirunt, æquali sibi (*beraber*), sorte ad rerum summam evecto, abjecta servi præbentes officia. Vigilant quid in se sit, ad quod tanto nituntur molimine, quid mundum exagitans, versans, præcipitem agens, tremenda ista tempestas.

Omnia sub cœlo paria, æqualia. Globula globulæ insurgit, pulvis pulveri, vermiculus vermiculo, palea paleæ; undarum instar, quæ modo sursùm attolluntur, modo deorsùm feruntur, ex eodem mari emersæ, in idem eodem instanti, inanis et vacua spuma, immersæ!

[1] *Vanitas vanitatum*, dixit Ecclesiastes : *vanitas vanitatum, et omnia vanitas.*

[2] *Finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, mandata ejus observa : hoc est enim omnis homo.*

Pag. 361, *lin.* 7, *ultim. pag.* 362; *pag.* 363, *lin.* 23 : Et modus τȣ sedere .... Oportet quòd .... In hoc verbo .....

Fusa τȣ̃ *maschghouli* descriptio. Vide suprà, N.° CXXVII, *p.* 197 etc.

---

1. *Habel habalim amar cohelet habel habalim hakkol habel.* Ecclesiast. *I*, 2.

2. *Sof dabar hakkol nischmaa et haelohim ierah ve et mitsvotav schemor ki zeh kol haadam.* Id. *XII*, 13.

Pag. 361, *lin.* 22, 27, 28 .... *pranou* .... *Oum* .... *Brahmi*, quòd forma caloris naturalis est, quòd in medio cordis est.

Caloris naturalis (*herarat*) qui in medio cordis, *Oum*, Deus ipse, forma, causa, calor iste.

Pag. 362, *lin.* 1, 2, 3, 4 : in tempore τȣ̃ *maschghouli*, in uno halitu attracto, (*quem*) servatum habuit (*retinuit*) usque ad octoginta vice (*vicibus*), id (τὸ *oum*) dicat. (*Dar hengam maschghouli dar iek nafs kaschideh negah daschtah ast ta haschtad bar oura* (*oum*) *begouïad.*)

Mirum, vel assiduâ praxi eò deviniri posse, ut spatio unius halitûs servati, 80 vicibus, *Oum* dici queat, sicque 80 momenta possint elabi : vera autem τȣ̃ *maschghouli*, scilicet relligiosæ meditationis conditio, natura, est retentio halitûs, corde uni rei alligato, nempè τῷ *âtma*, Deo supremo, quocum unum se scire injunctum.

Pag. 363, *lin.* 1, 2, 3, 10 : *Janua* τȣ̃ *pran* .... *sak'hemna* .... foramen in cerebro .... similis ponti .... descendat.

Tempore mortis, *pran* hominis justi, per venam *sak'hemna* et foramen in cerebro factum, foras, suprà exit. At verò in seipsum, cor suum descendere, quod fit, τὸν *pran* è cerebro, per foramen, seu pontem, infrà, intùs attrahendo, vera, docto, liberationis via est.

Lin. 12, 13, 14, 22 : timor .... edere multum, et derelictio τȣ̃ comedere multa (*tark khordan betsiar*) .... forma entis fiat.

Septem hæc, scilicet timor; ira; tepor; somnus multus; nimia vigilia; abundans, frequens esus, comessatio; aut inædiæ excessus, hominem agitant, extrà se ferunt, vel mentis actioni obsunt : iis renuntiare, perfectam in corpore et animâ æqualitatem constituit; in quo vera quies, perfecta τȣ̃ *djiw âtma*, his in terris quasi ligati, servi, liberatio.

In omni medium servare, fanatismi mors est. Vera Indorum

spiritualitas, cujus praxi tribus, 4, 5 mensibus, adhibitâ, mense sexto homo fit ipsa entis forma, id est, *djiw átma átma* evadit.

Cùm ergo *djogui, saniasi*, ut cæcus non videns (*suprà p.* 360), nihil sentiens, vel (*infrà*, N.° CLXV, *p.* 373) mente captus, puerilem habitum præ se ferens repræsentatur, non mortificatione, inædiâ debilitatus, fractus; absolutâ in Deum immersione, quæ corpus sopitum tenet, hoc quasi amentiæ genus productum dixeris.

Pag. 363, *lin.* 25; *p.* 364, *lin.* 14: cum quinque *matraï* ... *matra* manent.

Pro litterarum numero, quinque elementorum qualitatibus sensibilibus comparato, quas *Oum* pronunciando homo exprimit, elementis *maschghouli* meritum, modum habet : sic semper cum naturæ partibus etiam materialibus, Indi operationes etiam spirituales conjunctæ.

Pag. 364, *lin.* 12, 13: *bhout ákasch* .... qualitatem vocis (*soni*) habet.

Indè sequitur τὸν *Bhout akasch*, qui tactum, ut ventus non habet, sed solam vocem, esse aerem subtilissimum sonum transmittentem; quod communiter τῷ *fezza* tribuitur.

Lin. 15, 17: in illo gradu, quòd (in eo) *matraï* non continetur .... *sandhia* est.

Gradus in quo *matraï* non continetur (*infrà*, N.° CLXVI, *p.* 378), est sonus nazalis, nomen *Oum* terminans.

Vera τῆς *sandhia*, precationis in formâ *rosarii*, matutinæ, significatio. *Mahabar.* 12 *porb.* 2 *part. fol.* 547 *v. fol.* 633 *r.*

Samskreticè, *sandeha*, pulchrum esse.

Ibid. lin. 20, 22: È podice sumptum cum extremitate pectoris, et initio gutturis, quòd quantitas triginta digitorum mediorum est. (*Az makaad guerefteh bemonthaï sineh ve eptedaï goulou ke mekdar be si angoscht vastti ast.*)

Hic agitur de digiti medii latitudine, quæ, cùm Indi generatim manum (et proindè digitos) minùs, quàm Europæi, latam, amplam habeant, dare potest, medio digito ad majus novem linearum supposito, 270 lineas, seu 22 pollices, sex lineas; id est, 1 ped. 10 pollic. 6 lineas; et hæc est è podice ad initium gutturis longitudo, in homine quinque pedum et duorum vel trium pollicum; quæ quidem est (in itinere observavi) communis Indorum statura.

Pag. 364, *lin.* 24, 25, 26 : *djiw átma* ... halitum ... *pran* dicunt, quòd, *djiw átma* ei motum dat.

Systematis Indici clavis. *Djiw átma pran* est; et halitum, *pran*, *djiw átma* ex eo dicunt, quòd hic eum movet. Quidquid alteri motum, vitam communicat, id ipsummet dicitur : actione in aliud, inter entia separata, rationem supponente, et quoque ente ad seipsum solummodò rationem habente.

Pag. 365, *lin.* 7, 8, 11, 15, 17, 22, 23, 24 : unum *lak*.... et tredecim millia et unum centum, et octoginta vicis .... *Pran* .... in pectore sit .... colores .... *berbhouti* .... *Pran* cerèbrum ut aperuit .... (*Benarès*).

Quinque venti per venam *sak'hemna*, nocte-die, 108000, in aliis venis, 5180 vicibus, actionem suam peragere censentur.

Nec mirum, corporis ventorum naturam, locum, tam fusè explicari, etiam colorem tradi; cùm è vento vita oriatur, eo servetur, et vento *pran* per cerebrum exeunte, homo moriens, perindè ac in terrâ *Benarès* vitâ functus, rursùs in hunc mundum redire, et ibi diversas transfigurationes, malis, anxietatibus, duris laboribus, tormentis eas comitantibus, subire non coactus, statim beatitate fruatur.

Bherbhouti. Samskreticè, *Bhâryâha*, grani genus ad nigrum vergens. *Bhoutihi*, cinis, pulvis: indè color nigro-cinereus.

OUPNEK'HAT 44um, BASCHKL.

N.° CLXIV.

Pag. 366, *lin.* 2 : BASCHKL.

Mousom, tempestas anni, quatuor mensium, extrà æstatem et hiemem, quâ terra aratur, fruges crescunt (*infrà, p.* 368, 371; *Mahabar.* 12 *Porb.* 1 *part. p.* 383 *r.* 2 *part. fol.* 540 *r.*), post avium ovorum emissionem (*ibid. fol.* 487 *r.*). Vide suprà, *T. I, Annotat. p.* 612.

Pag. 367, *lin.* 24; *pag.* 368, *lin.* 25; *pag.* 369-371, *lin.* 20 : Dans mercedes operum .... Pater magnus, ... et pater et mater totius mundi ego sum (*peder kalan ve peder o mader kol aalem man am*) .... unicus ego sum.

Descriptio τῦ *Inder* à seipso, ut Entis summi, unici, universalis, patris, matris, omnium causæ.

Pag. 368, *lin.* 2 : *Bratr* nomine *Schaïttani* ....

Indr Roudr est (*p.* 371), qui serpentis venenum hausit : hic idem *Fereschtah Bratr Schaïttani*, nomine (*infrà*, N.° CLXVII, *pag.* 386) et figurâ colubrem, serpentem, in montibus habitantem, occidit.

Notandum istud angelorum, hominum cum serpente bellum in antiquis populorum monumentis asservatum. GENES. *III*, 15; *Apocal. XII*, 3, etc.

Samskreticè, *bhritihi*, seu *agnanam*, malum ingenium, rerum nihilum, ignorantia, imprudentia, stultitia, affectus, passio.

Lin. 14 : causâ τῦ *maïa*.

Vide suprà, N.° CLXI, *p.* 351, 352.

Pag. 369, *lin.* 11, 12, 13, 14 : [Ille quòd (*qui*)] super currum unius pedis .... annus .... duodecim mense .... iter facit.

Annus, 12 mensium, circulus rotæ, 12 radiis, cui super-

ponitur currus solis mundum peragrantis. Sic in *Mahabar.* 8 *Porb. fol.* 287 *r.*), currus solis, et τϐ *Kern*, ejus filii (τϐ *Djedaschter* fratris natu majòris), unam rotam habet.

Jekin keh kern peser aftab ast tschenantscheh aftab bessourat iek païeh arabeh ast ve haman ttor miravad arabeh Kern ham bar iek païeh migardad. (*Certum quòd Kern filius solis est: quemadmodùm sol cum figurâ unius rotæ currûs est, et illo ipso modo it, currus τϐ Kern etiam super unâ rotâ circuit.*)

Pag. 369, *lin. ultimâ:* quinque divisio .... decem divisio ... Quinque elementa, decem *pran*, interni et externi.

Pag. 370, *lin.* 11, 12: et omnes, ex omnibus viis, cum me (*ad me*) perveniunt. (*Ve hameh az hameh rahha be man mirasand.*)

Quamcunque viam homo sequatur, si Deo unicè et perseveranter intendit, ad eum pervenit; quod opera purissima, etiam relligione, humanitate præscripta, sola præstare non possunt.

OUPNEK'HAT 45.^m, TSCHHAKLI.

N.° CLXV.

Pag. 372, *lin.* 2: TSCHHAKLI.

Nomen *Rek'heschir, p.* 376, *lin.* 27: samskreticè, *tschaya*, umbra, imago in speculo.

Ibid. lin. 4, 5: *Seresti* .... urbem *Thaniser*.

Seresti, bonitas scientiæ (*Mahabar:* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 557 *r.*): membri virilis vis, robur (*id. fol.* 439 *v.*): nomina Indiæ, metropolim fluvio ambienti congruentia. *Thaniser*, vel *Tahniser*, antiqua regia apud Indos celebris. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 630 *v.*)

Pag. 373, *lin.* 6: *Nimkehar.*

Nimkehar, nimkeha; locus sanctus, quem devotione Indi visi-

tant (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 563 *r.* 630 *v.*), ad quem, ut ibianimam exhalent, sese efferendos curant (*id. fol.* 522 *v.*): locus amœnus, ubi τὸ *djak* (sacrificium) οἱ *Deïoutal* peragunt (*id. fol.* 576 *v. nim kehard* τῶν *Pandvan*); antiquæ regum Indiæ stirpis regio (*id.* 1 *part. fol.* 371 *verso*).

Pag. 373, *lin.* 19, 23, *R'herkit.*

Gorghet, urbs antiqua, viâ *Dehli,* nunc Indoustanici imperii capitis. (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 580 *r.* 13 *part. fol.* 778 *r.*)

Ibid. lin. 20, 28, *penultimâ :* similes parvulis annis .... parvulis vitam agimus.

Saniasi et *djogui* isti Indi erant, ad altissimum spiritualismi gradum erecti; qui, quasi sensibus mortui, infantes, imbecilles hominum oculis, ante Deum sapientissimi, ut non existentes, Entis unici, supremi omnium artificis et rectoris contemplatione immersi, omnibus mundi curis, occupationibus, affectibus liberi, vitam transigebant.

Pag. 374, *lin.* 13 : *Atr.*

Secundus patriarcha è diluvio salvus; magnus oræ meridionalis Indicæ pœnitens (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 447 *v.*), vel *rek'heschir* regionis occidentalis. *Id. fol.* 660 *r.*

Ibid. lin. 27; *pag.* 375, 376, *lin.* 20 ; Cum latere illorum ... animam vilem.

Socraticus, figurativus Indorum doctorum discipulos edocendi, erudiendi modus.

Pag. 375, *lin.* 25, 26, 27; *pag.* 376, *lin.* 18, 20; *pag.* 377, *lin.* 12 : abire τὸν *djiw âtma* ... iens faciens corpus ... sensus, equi hujus currûs .... vile corpus .... animam vilem .... (.... *præstare possunt*).

Djiw âtma, currûs corporis auriga; sensus, equi : proindè sola

nobilis anima, à corpore, sensibus distincta; qui quidem sunt pura instrumenta, ipsâ duce et dirigente.

Pag. 376, *lin.* 1 : lignum τὸ euntes facere.

Lignum quo equi percutiuntur, vel punguntur, ut Indorum mos est, qui boves currum trahentes agunt.

Lin. 6, 12 : *djiw átma* ... vigiliam ... corpus sine motu fiat.

Quatuor τῶ *djiw átma* in homine status, in homine vigilante, dormiente cum somnio, eodem sine somnio, mortuo, lucidè expressi.

OUPNEK'HAT 46.um, TARK.

N.° CLXVI.

Pag. 378, *lin.* 2, 4, 5 : Tark .... *tar.*

Samskreticè, *taranam*, transire, trajicere.

Lin. 7, 14; *pag.* 379, *lin.* 21 : littera, quòd, cum *alef* ... *Oum* .... liberationem obtineat.

Magna et varia nominis *Oum* pronunciationis efficacia. È mari hujus mundi, omnibus peccatis, et in aliis mundis existendi necessitate solutum, ad littus, seu veræ et unicæ libertatis, in Ente supremo beatitatis portum, facit pervenire.

Ibid. lin. 20, *ultimâ* : Littera prima ejus, *alef maſtouh* .... (*sonus*) sit.

Sex nominis *Oum* partes. Quinta, *punctum* est litteræ ultimæ superpositum, sonum nasalem efficiens; sexta, *nad*, sonus, seu integra vocabuli resonantia, verè totius nominis pronunciati sonitum reddens.

Sic viri *spiritualissimi* simplici signo, sono nimis inhærentes, in *materiam* relabuntur, quamvis allegoricis explicationibus præjudicatos conceptus, pravos, elucidare, defendere satagant. Notæ

Judæorum super nomine *Tetragrammato* relligiosæ, ne dicam, superstitiosæ observationes.

Dixi, *spiritualismi :* certum est enim homines, corpore et animâ constantes, generaliter, sensibili ut et spirituali, id est externâ, non secùs ac internâ relligione indigere.

Quod tamen ità intelligendum, ut tantùm splendendis ceremoniis oculos percellere, vanis et incertis opinionibus, documentis mentes imbuere, falsis, ac ut plurimùm absonis decisionibus conscientias irretire, fallere, verbi gratiâ, pro Christianis, praxes et dogmata nec scripturæ sacræ, nec SS. Patribus, conciliis, avitâ traditione, verâ *Christi,* ejus corporis mystici, et *economicæ* institutionis cognitione fulciendo, fictitia est et commenta, non ea quæ à Deo ipso tradita, solaque homini necessaria relligio.

Pag. 378, *lin.* 24 : tolle (*lineola*).

Pag. 379, *lin.* 17, cædere; *lege* cadere.

Ibid. lin. 18, 19, 20 : occidere τὸν *Bhadri* (*báhadour; strenuum, inclytum militem*), quòd cum dolo occisus sit (*bhadri ke be makar koschteh baschad*).

Fortem virum dolo occidere, magnum facinus! non ergò omnia in bello licita : non, ut mos est, *leoninâ* deficiente, pellis jungenda est *vulpina.*

Recta et laudanda Indorum bellica moralis, sed heu! *ultramarina.* In Europâ, quidquid utile, probum : fœdera decipulæ. Inermem aggrediuntur; arces, visitandi, protegendi, tutandi causâ occupant; tùm, amico, hoste deluso, legitimos se proclamant et tuentur possessores. Arte parta novo furto defenduntur; et semper fluit hominum sanguis; subjectorum opes, militum alendorum, quorumdam ducum superbiæ vel aviditatis satiandæ gratiâ, effunduntur.

Misera humanitas! ovi pellis ad cutem usque abrepta; tonsorne vel lanio?

Bellum ingruit, furit? requisitionibus juvenum, equorum, instrumentorum, munitionum, victuum populus vexatus, et semihominibus crure, brachio, femore truncatis, redeuntibus, familiis tristis et acerbus luctus, terra ipsa semper cultoribus orba ingemiscit.

Pax lucet, tandem fit? exercituum, ducum luxu, internis, turmarum itineribus, exercitationibus, immensâ publicorum, cujusvis gradûs agentium, quadruplici stipendio donatorum massâ, gravi pondere obruta natio, quandòque fame artificiali enecta, ut ab Anglis Bengalici populi: et dùm aleæ, venatui vel desidiæ rectores specie laboriosi, indulgent, eadem remanent, imò augescunt, absque melioris statûs spe, vectigalium onera.

OUPNEK'HAT 47.um, ARK'HI.

N.° CLXVII.

Pag. 380, *lin.* 2: ARK'HI.

Arkeh, aquam, quam tempore servitii divini effundunt (*suprà, T. I, N.° II, p.* 10. Ceremonia, quâ nobilem, præstantem, inclytum hospitem recipiendo, aquam ejus pedibus infundunt, et ex eâ, super terram lineam, litteram effingunt. ***Mahabar.*** 12 ***Porb.*** 2 ***part. fol.*** 438 ***v.***

Ibid. lin. 4; ***pag.*** 381 - 386, ***lin.*** 19: ***ol rek'heschiran*** .... submissio.

Attica, exculta, et tamen gravis et profunda de primo Ente, ***Brahm,*** antiquorum Indiæ sapientum sermocinatio, ad veritatem exquirendam, non ut ei quem interrogant, consulunt, ruborem suffundant. Politæ conversationis genus, quod ab Asiaticis discere possunt, in Europâ, acres, arrogantes dissertatores, rixatores,

societatis supplicium; quibus, quidquid effutiunt, certissimum, et nullâ præsentium ætatis, statûs, ingenii habitâ ratione, sententia ipsorum sententiæ contraria, incohærens, absurda, entis hebetis, statim, derisoris, aspernantis, vultu, gestu pungentibus verbis pronunciatur.

Revolutionum, politicorum motuum tempore, fragrante partium studio, viget inprimis rudis ista consuetudo, morosa, aspera, agrestis confabulandi ratio; dùm bono successu mentibus elatis, malo exasperatis, quisque in loquente, quin et in fratre, quasi hostem intuetur, et honesti immemor, partem cui adhæret, cùm vi non potest, cavillis, dicteriis, etiam irato, probroso sermone tueri contendit. Rebus instauratis, novâ morum institutione opus est.

Pag. 381, *lin.* 9; *pag.* 382, *lin.* 4, 5, 6, 7, 20; *pag.* 383, *lin.* 5; *pag.* 384, *lin.* 26 : *fezza* .... aqua, ... obscuritas ... lux ... fulgor ... *pran* ... *âkasch* ... *âtma* .... *Ehout âkasch* .... lux, quòd in disco solis .... fulgor.

Nec *fezza Brahm* est, nec aqua, tenebræ, lumen, fulgor, *pran* particularis, *âkasch*, *âtma* ligatus, vita animantium : hæc omnia solummodò ejus *magnitudo*, id quo Ens supremum, unicum, *magnum*, entibus creatis apparet, sese *magnum*, multiplex, cuncta potens, efficiens, ostendit.

Pag. 382, *lin.* 5-8; *pag.* 385, *lin.* 9, 22; *pag.* 386, *lin.* 3, 11, 19 : Plures id dicunt, quòd aqua est : et plures id dicunt, quòd obscuritas est : et plures id dicunt, quòd lux est : et plures id dicunt, quòd *pran* est : et plures id dicunt, quòd *âkasch* est : et plures id dicunt, quòd *âtma* est (*baazzi oura migouïand ke ab ast o baazzi, oura migouïand ke tariki ast o baazzi oura migouïand ke nour ast baazzi oura migouïand ke pran ast o baazzi oura migouïand ke âkasch ast o baazzi oura migouïand*

ke âtma ast.) ..... *Brahm, âtma* est ..... *âtma Andri* .... *Andr* .... humilis submissio.

Diversas illas de primo Principio etiam remotissimis temporibus opiniones, vide suprà (*N.° CX, p.* 95-96), alio modo expressas. Hic aquâ prima nominatur, ut apud Strabonem ex Megasthene [1]. Et infrà (*N.° CLXVIII, p.* 387, *lin.* 25; *N.° CLXX, p.* 394), *obscuritas*, caligo tenebris respondet, quæ *erant* [2] *super faciem abyssi*, et τῷ *chaos* antiquorum Græcorum [3]; *âkasch*, aeri; *pran*, vento activo, vitæ principio materiali : *âtma, djan*, anima, quæ entibus creatis seorsim motum dat, iis insidet, et distinguitur ab *âtma, Brahm*, seu *pram âtma*, qui (*p.* 385, 386) Ens æternum, supremum, idem ac *Andri* (de quo *N.° CLXIV, p.* 366-371, mentio facta est), attributis, qualitatibus soli primo omnium Principio convenientibus ornatus agnoscitur.

OUPNEK'HAT 48.um, PRANOU.

Pag. 387, *lin.* 2 : Pranou.

Samskreticè, *pranatihi*, salutare, adorare; *pranâmaha*, salutatio, officiosa verba. *Prana*, oblatio.

Notum omnes preces à nomine *Oum*, quod *pranou* est, incipere.

Lin. 4, *Brahm*, τὸν *Brahma* in medio floris *niloufer* .... productum fecit. (*Brahm Brahmra darmian goul niloufer paeda kard.*)

Brahma, prima τȣ̃ *Brahm productio*, flori nenuphar, in aquâ, insidet, quemadmodùm (Genes. *I*, 2) *spiritus Dei ferebatur super aquas.*

1. τῆς δὲ κοσμοποιΐας τὸ ὕδωρ (ἀρχὴ). Strab. *Geogr. lib. XV, p.* 713.

2. *Ve khoschek aal penei tehom.* Genes. *I*, 2.

3. Grot. *de verit. relig. id. Cleric.* (1724), *lib. I*, §. *XVI, p.* 33, 34, *not.*

Pag. 387, *lin.* 7, 12 : quodnam unum *kalmeh* ... derelictionem omnium voluptatum fecit.

Brahma ipse, ut naturam totam intelligat, cognoscat, sibi ipsi renunciat, ens suum quasi derelinquit, abnegat, primo Enti, supremo sui auctori, unicè intentus. Ea est in agente spirituali *voluptatum omnium derelictio* (*tark djamiee ledzat*), cui contraria animi inclinatio, scilicet in se *complacentia*, sui intuitus, ejusdem agentis virtuti omnem demit efficaciam. (*Suprà*, *T. I*, *N.° V*, *p.* 17, 18.)

Lin. 13, 14, 15 : illud unum *kalmeh* è duabus figuris .... et quatuor *matra* ....

Aou, *m nazale*, duæ nominis *Oum* figuræ; *a*, *ou*, *m*, et *sonus nazalis*, quatuor *matra*.

Hoc nomine acquisito, naturæ universæ cognitionem *Brahma* obtinet, quâlibet verbi *Oum* figurâ, litterâ propriam, singularem spiritualis et materialis mundi quarumdam partium notitiam præbente.

Lin. 16, 18, 20 : (*hoc kalmeh nomen*) circumdans omne est; et dominus omnis est; et semper novum est; et sermo ... Creatoris est; et ipsum etiam Creator est; *mokel* ejus etiam Creator est.

(*An kalmeh .... mahit hameh ast o ssaheb hameh ast o hameschah navast o goftar afridgar ast o khod ham afridgar ast mokel ou ham afridgar ast.*)

Nomen *Oum*, Verbum Dei, Creator ei præfectus, Deus ipse est; Creator; cuncta comprehendens, omnis rei dominus, antiquum et novum.

Verbum Dei, ut primaria, universalis rerum causa, ostensum ab æterno, cùm Deus ipse sit; continuò prolatum et agens, producens, cùm semper novum et Creator; cunctorum dominus, cùm cuncta in se comprehendat, contineat; et simul à Deo, qui ei

præsidet, quod fontem denotat, ortum : Verbum Dei specialibus istis characteribus, qui essentiam ejus exprimunt, exponunt, in antiquis Indorum libris designatum, à VERBO (ὁ λογῷ) Dei, de quo sublimè Evangelista (JOANN. *I*, 1-3), re attentè consideratâ, in se non differre deprehendetur.

Pag. 387, *lin.* 25, *ultimâ; pag.* 388, 389 : È figurâ primâ aquam ... collectum ostendere ... aquam res dispersas, scivit.

Mirum quâ ratione è duabus figuris et quinque partibus verbi *Oum, Oupnek'hat* naturam totam eruat. Aqua, jam observavi, primùm prodit, rerum matrix (*infrà*, N.° CLXX, *p.* 394); deindè ignis et ejus lumen, rebus vitam, motum, actionem inspirans.

Pag. 388; *lin.* 1, 23; *pag.* 389, *lin.* 8, 9, 10, 18 : Et è *matraï* primo .... *djiw âtmaï* .... instrumenta videntem .... saltationem; locutionem .... hanc quantitatem rerum intellexit ...

Simili modo è quatuor *matraï* et quinto, scilicet sono è *m* quiescente exorto, diversas mundi partes, cum sensibus corporis humani, eis respondentibus, etiam *djiw âtma* suum, *aïet Beid* etc. *Brahma* intelligit.

Observandum autem eodem ordine, quo suprà (*T. I*, N.° *LXXV*, *p.* 379 etc.), ea omnia hîc præberi; quibus adjunguntur septem voces [1], artes, instrumenta.

Pag. 388, *in margine; pag.* 357, lege : *pag.* 359 etc.

Lin. 2, 3, 9, 10, 17, 24 : nomen .... *bhour* .... *kalmeh* unificationis ... *bhou* .... *souh* .... *ghanneh.*

Quatuor his vocibus, *quæ* nomen (*esm*) formulæ unificationis appellantur, quatuor *kalmeh* designantur (*infrà*, N.° CLXX, *p.* 397).

1. Suprà (N.° *XCIV*, *p.* 31, 32), decem *voces*, sonis ab ave, instrumentis, ipsâ nube editis similes, memorantur. Cùm autem hic de instrumentorum tractandorum arte, locutione, etc. post *septem voces* agatur; istæ ad artem musicam pertinere, et scalæ (*gammæ*) Indicæ septem tonos indicare videntur. Super hac materiâ vide *Works of Sir* W. JONES, *T. I*, *p.* 413-443, *on the musical modus of the Indus, written in* 1784, *and since much enlarged.*

Samskreticè, *bahoulam, pourânam,* multùm implere : *boudhihi*, intellectus : *bourab*, ȯ *Parkeh. Bhou*, terra. *Souh*, nomen τš *Parkeh* (*Mahabar.*[1] 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 538 *r.*) : *Souhe rourta,*

---

1. Mense decembri 1801 (ut et octobr. *Asiat. Researches*, 6 *tom. in*-8.°), in manus meas ceciderunt *Sir William* Jones *Opera* (*Londini*, 1799, *impressa*, 6 *Tom. in*-4.°; 2, *Supplem.*), è quibus extractam duorum manuscriptorum in *Annotationibus* et alibi laudatorum *notitiam* hic lubet opponere.

I.

„ Maha bharata, a poem in eighteen books, exclusive of the part called „ *Raghuvansa*, the whole attributed to *Chrishna Dwaipayana Vy'asa*, with copious „ notes by *Nila canta*. This stupendous *work*, wheu perfect, contains upwards of „ one hundred thousand metrical verses. The main subject is the history of the „ race of *Bharata*, one of the ancient kings of Industan, from whom that country „ is said to have derived the name of *Bharata varsha*; and more particularly that „ of two of its collateral branches, distinguished by the patronimies, the *Curavas* „ and the *Puravas* (*Kourvans* et *Pandvans*) [so denominated from two of their „ ancestors, *Curu and Paru*], and of their bloody contentions for the sovereignty „ of *Bharuta varsha*, the only general name, by which the aborigenes know the „ country we call *India*, and the *Arabs* and *Persians*, *Hind* and *Hindostan*. But, „ besides the main story, a great variety of other subject is treated of, by way „ of introduction and episode. The part intitled *Raghu vansa*, contains a distinct „ history of the race of *Crishna*. The *Maha bharata* is so very popular throughout „ the East, that it has been translated into most of its numerous dialects, and „ there is an abridgment of it in the Persian languages,

Versio Persica, quam sæpiùs citavi, nec datur ut *epitome*, nec, spisso volumine (in fol.° 1563 fol.) considerato, eo nomine vocari potest.

„ several copies of which are to be found in our publick library. The *Gitâ*, which „ has appeared in an English dress,

Bhaguat geeta, *or dialogues of Kreeshna and Arjoon ... translated ... by Charl. Wilkins* (1785).

„ formes part of this work; but, as it contains doctrines thought too sublime for „ the vulgar, it is often left out of the text, as happens to be the case of this copy. „ Its place is in the 6.th book, called *Bhisma porva* (*Porb.*).

Gitâ, ut alibi probavi, *mera* est adjectio, operi inserta, quæ etiam *Persicè* reddita est (vide catalogum undè hoc desumptum : *mss. Pers. p.* 455, *n.* 110, Arjona gita).

amicus, carus, familiaris : *souha routouam*, amicitia. *Ganam*, musica ; *ghana gorjanam*, tonare.

Pag. 388, *lin.* 15, *makor* ; lege : *makar.*

„ This copy is written in the character which, by way of preeminence, is called „ *deva nagary.* Lт. J.

S. W. Jones, *Op. T. VI*, *p.* 441. A catalogue of the Sanscrit manuscriptes presented to the royal society, by *Sir Will. and Lady* Jones, *N.*° *1*, *a.*

II.

„ *Sri* Bhagavat, a poem in twelve books, attributed to *Crishna Dwaipáyana Vyása*, „ the reputed author of the *Mahabarat*, and many other works ; with notes by „ *Srid bara swami : Devanagari* character. It is to be found in most of the vulgar „ dialects of India, and in *Persian* language. It has also appeared in a very im„ perfect and abridged form, in *French* (*suprà*, *T. I*, Monitum, *p. XVIII*, *not.*), [1]

[1] Ea est Anglorum de Gallorum operibus loquendi ratio. Inter *æmulos* nec pax sincera, nec, plerumque, justitia etiam urbanitas. (*Vide Asiat. Research. T.* 2, *p.* 53.)

„ under the title of Bhagavadam, translated from the *Tamul* version. The „ chief subject of the *Bhagavat*, is the life of *Crishna* ; but, being one of „ that species of composition which is called *Purana*, it necessary comprises five „ subjects, including that which may be considered the chief. The *Brahmans*, in „ their books, define a *Purana* to be *a poem treating of five subjects : primary* „ *creation, or creation of matter in the abstract ; secundary creation, or the production* „ *of the subordinate beings, both spiritual and material ; theological account of their* „ *grand periods of time, called* Manwantaras ; *genealogical rise of families, parti*„ *cularly of those who have reigned in India ; and, lastly, a history of the live of par*„ *ticular families.* " Lт. J.

Tom. cit. p. 445, *catalog. etc.* 3, *a.*

III.

Duabis istis *notitiis* liceat adjungere *fragmentum* alicujus momenti, quod in ejusdem S. W. Jones operibus invenitur.

Prodit tandem aliquandò, quasi invitum, sub corrupto *Upanisha* nomine, *Oupnek'hat*, cujus certè versionem è *Samskretico*, si potuissent, saltem è *Persico* sermone jam dudùm Angli dare debuissent.

Sic autem se habet *fragmentum* de quo agitur, sub titulo : *Extract from a dissertation on the primitive religion of the* Hindus.[1]

*** „ But that I may not seem to appropriate the merit of discoveries which others

1. *The Works of S. W. Jones*, *T. VI*, *p.* 445.

Pag. 389, *lin.* 4, 5, 6 : septem nomen (*nomina*) τῦ *kalmeh* unificationis .... *Bradhast*, et *Krat*, et *Drhast*, et *Mhit*, et *Tat*, et *Sam*, et *Oum* sit.

„ have previously made, I think it necessary to say, that the original *Gayatri*, „ or holiest verse in the *Veda*, has already been published, though very incorrectly,

Nihil perfectum, nihil rectum, accuratum, nisi ab Anglis, uti nullum *commercium* nisi ab avidis istis institoribus.

„ Il est à présumer, " inquit *Sir W. Pulteney*, de commercio cum Indiâ in *Communium camerâ* loquens, „ que la France se hâtera de profiter de la paix „ pour reprendre ce commerce, *si lucratif pour elle.* Je ne vois pas de meilleur „ moyen pour l'empêcher, que de donner aux *nationaux* la facilité de prendre „ part au commerce que la compagnie ne peut pas ou ne veut pas faire par „ elle-même. " MONITEUR, 13 *frim. an* 10 (4 *décembr.* 1801), *p.* 288: *Angl. parlem. impér. Chambr. des commun. séance du* 25 *nov.* (4 *frim.*): COMMERCE AVEC L'INDE.

Pour l'*empêcher!* En justam, amicam, pacificam Anglorum legislatorum indolem! *Commercialia Præsidia*, id est, muri nudi, semi-diruti, restituuntur eâ conditione ut commercium non reviviscat. Si Galli illud instituere tentant, quâ ratione novi et temerarii conatus *impediri*, incassi reddi queant, ab oratore Anglo, *sub ipso pacis limine*, in supremâ et augustâ parlamenti aulâ, palam enunciatur. Similiter, cùm *Madras* consilium, *Arcatæ* τῶ *Nabab* defuncto, legitimum successorem, ejus filium (nothum), qui Anglis *perpetuam* et *supremam* τῦ *Carnate* dominationem deserere recusabat, amovent, contrà pacta Britannica in inter societatem et *Mahmet Aali*, ipsis Gallis anno 1763 sancientibus, conventa, à Marq. *Cornwallis*, anno 1792, iterata (MONITEUR 26 *niv. an.* 10 : *Londr.* 8 *jan.* 1802, *p.* 461); et hæredis loco mortui nepotem (juxtà alios, fratrem natu minorem) ultimi *Ameer* filium, *nominalem* provinciæ *Nabab* instituit (MONIT. 6 *niv. an* 10: *Londr.* 21 *decembr.* 1801, *p.* 383), ambitiosis et tyrannicis *Calcuttæ* vestigiis insistens: nulla matris-patriæ in filios, sanè non degeneres, animadversio; nequidem simplex objurgatio. Nec quisquam, ejusdem vel contrariæ opinionis, nobilis *Baronetti* consilium, propositum redarguit. Quin imò ipse *Scacarii Cancellarius* (D. ADDINGTON) Angliæ, in commercio Indico *primatum*, *suprematiam* disertè pronunciat. „ Londres, inquit, deviendra le marché „ de l'Inde. Cette capitale est aujourd'hui le centre auquel aboutit le commerce de „ cette partie du globe : il n'y a pas de doute qu'avec des réglemens sages on „ ne *parvienne à en faire l'entrepôt des marchandises de l'Europe et de l'Asie.* " MONIT. 15 *frim. an* 10 (6 *décembr.* 1801): *Anglet. parlem. impér. p.* 296.

Audiant, arrectis auribus adstent, ignavi, saltem malè providi totius Europæ populi. Audiat, semper charissima mihi, Gallia mea patria, et de fraudulento rivali, ne dicam inimico, prudens diffidere discat.

Samskreticè, *barad*, dans robur (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part.* *fol.* 559 *v.*). *Krat*, filius *Parkeh* et *Parkerat* (*Mahabar.* 12 *Porb.*

1.° Commercium de quo agitur, quod ad *Indiam*, ut testatur D. *Dundas*, censoriæ cameræ præses (*Chef du bureau du contrôle*), à 1800 anno ad 1801, societati Anglicæ, merces, 7,600,000 *libr. sterl.* (circà 165 *million.* 200,000 *lib. turon*); privatis negociatoribus, 2,382,000 *libr. sterl.* (circà 52 *million.* 374,000 *libr. turon.*), venditas suppeditavit: *Carnatæ* accessione 2,251,000 lib. sterl. annualis τ8 *Madras* reditus augetur.

2.° Angli pacem cum *Russis*, *Danis*, *Suedis* sanciendo, prætenso *navium neutrarum*, belli tempore, *visitandarum juri* non renunciant: sicut et, pacto cum *Gallis* fœdere, quo minùs eorum *vires navales* è cinere surgant, incrementum capiant, quoquo modo impedire in animo habent. Hoc apertè probant *Parlamentales* de pace disceptationes.

Verùm ad D. Jones fragmentum.

„ (published) by *Fra Manuel da* Assomcaon, a succesful Missionary from „ Portugal, who may have received it, as his countrymen assert, from a con„ verted *Brahman*; that the same venerable texte was seen in the hand of M. „ Wilkins, who no doubt well understood it,

Nunc de cunctorum Anglorum *Sanskreticâ scientiâ* dubito. In totâ Indiâ, a *Gange* ad *Indum*, usque ad *Kaschmir*, rerum summâ potientes, *Brahmenas*, *Pandetan* (*Asiat. Research. T. I* [1801], *p.* 124, *T. II*), auctoritate, pecuniâ illaqueant; et iis interpretibus, perpauci ope linguæ *Persicæ*, quidam, *Indoustanicæ* (*Maur*), vel *Bengalicæ*, plures, *Lusitanicæ*, etiam *Anglicæ* (generaliter enim Indi, Britannico regimini addicti, Anglicè sciunt), versiones è Sanskretico, opera varia componunt: nulla autem huc usque edita *grammatica Sanskretica*; nullum *dictionarium*.

„ by two *Pandits* of my acquaintance; and that a paraphrase of it in *Persian* may „ be found in the curious work of *Dara Shucuh* (*Schakoh*), which deserves to be „ mentioned very particularly,

Notum est *kattri* (*gayatri*) esse *mensuram unicitatis*, supremi, solius Entis. De hoc pluries in *Oupnek'hat* (*suprà*, *N.*° CLXVIII, *p.* 388; *N.*° CLXX, *p.* 397, *etc.*), indè hic *Gayatri* nominatio.

In *Mahabarat*, 13 *Porb. p.* 647 *v. Gaëtri*, τῶν *Beid* formula.

Si certum est, quod de Lusitano Missionario asserit fragmentum, mea τ8 *Oupnek'hat* versio secunda tantùm erit. Verùm hæc strictiori indigent examine.

„ that amiable, but impolitick prince, who sacrificed his throne and his life „ to a premature declaration of his opinions,

Doctos, nimiùm curiosos principes ad thronum, regimen minùs aptos, orbis præbet historia: mens prudens, sanum ingenium, forte pectus, generalis rerum

2 *part.p.* 556 *v.*). ***Kareh***, agens. ***Darschanam***, visus, videre, ostendere, se monstrare. ***Mahitalam***, hic mundus inferior. ***Tatt***, res, ens, materia (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2. *part. fol.* 529 *r.*). ***Sam***, particula conjunctiva, cum, unà; societas. ***Samaha***, homo similis.

---

peritia, animus consiliorum capax, minimè pertinax; eæ sunt qualitates in rectore gentium requisitæ: qui autem iis polleat, vix unus in mille.

„ and employed six months, as he tells us (*suprà*, *N.*° CLXXXII, *p.* 454), *at* „ *Banaras* (in urbe *Dehli*, *Dar Scheher Dehli. Ibid.*), and explaining fifty-one *upanis*- „ *hads* (*oupnek'hats*),

Samskreticæ litteræ *k* et *sch* (*a Code of Gentoo; pref. p. XXIII*, *pl.* 1) ab *Europæo* facilè confundi potuerunt. *Mogoli* (principi Dara *Schakoh*, *Indo*, à *Benarès Pandetis erudito*), præsertim favente etymologià, fidere tutius est.

Quinquaginta *Oupnek'hat* tantummodò sunt, non unum et quinquaginta. Vide errorem, et undè ortum duxerit, suprà, *T. I*, *N.*° III, *et not.* 1.

„ or secrets of the old ancient scripture;

Samskreticè, *ouktam*, pronunciatio. *Ouktouà*, dicens quòd: *ouk touollaghanam*, *oaktyà niadhà karanam*, fidem fallere. *A privativo* præmisso, *non dicendum. Nekad*, 6.um auditûs objectum (*Mahabar.* 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 425 *v.*). pari ratione, cum *a privativo*, *quod ad aurem non debet pervenire : a* (*Oup*)*nekad :* secretum tegendum. (*Suprà*, *T. I*, *N.*° II, *p.* 9.)

„ but he translated only the verbal interpretation of his *Pandets*, and blended „ the text of the *veda* with different gloss, and even with the conversation, I „ believe, of his living *Hindu* expositors, who are naturally so loquacious, „ that when they began talking, they hardly know how to close their lips."

Nemini, nec principi, nec genti parcit Anglus criticus. Nunc primùm Indos loquaces, loquaciores esse Europæi discunt; videlicet, a nobilitato Anglo, ad laudem taciturno, ad vituperium *loquaci.* [1]

1. Nec sibi parcit auctor imprudens, dùm versiones *Persicas* nimis deprimendo, suas ipsas, istarum inprimis adjumento confectas, eodem quo eas telo confodit. Hæc in *præfatione* ad τῶ Menu *institutorum* versionem Anglicam leguntur (Jone's « Works, T. 3, *institutes etc. Preface*, *p.* 61) : « The *Persian* translation of Menu, like « *all others* from the *Sanscrit* into that language, is a rude intermixture of the texte, « loosely rendered, with some old or new comment, and often with the crude notions « of the translator; and though it expresses the general sense of the original, yet it « swarms with errours, imputable partly to haste, and partly to ignorance. »

Si generaliter (*all others*) tantà oscitatione, etiam inscitià laborant translatores

Septem istarum vocum, formulam unificationis significantium, sensus erit : *dans robur, agens, ostendens se, hic terraneus mundus, res, unitio, cum Oum;* seu *Oum* rebus, entibus, huic inferiori mundo, junctionem, robur largiens, agens; per hæc (omnia) se ostendens.

„ Of this book I procured, with the assistance of colonel Polier, a complete „ copy, corrected by a learned *Raja*, named *Anandaram*, with whom the colonel „ was very intimate : but, though sublime and majestick features of the original „ were discernible, in parts, through folds of the *Persian* drapery, yet the „ Sanskrit names were so barbarously written, and the additions of the translator „ has made the work so deformed, that I resolved to postpone a regular perusal „ of it till I could compare it with the Sanskrit original.“ ***** (Reliqua desunt.)

Videlicet filius Imperatoris Schahdjehan, Mogol, linguarum peritus, externarum relligionum studiosus, intelligens indagator, sumptibus, in istâ inquisitione, non parcens, minori curâ et successu, quàm eruditus Jones extraneus, τῶν Pandetan auxilio solùm suffultus, nullâ autem, arbitror, Samskreticæ linguæ notitiâ, τȣ̃ *Oupnek'hat* sensum perceperit, pretiosi hujus libri versionem dederit!

Quò ducit nimia se semper extollendi cupiditas!

Tempus quo dissertatio, cujus fragmentum datur, non indicatum.

At verò unum obiter liceat observare. Si *Samskreticum textum*, et *Persicam* principis Daraschakoh translationem præ manibus habuit doctus Jones, quarè in catalogo manuscriptorum *Samskreticorum*, *Persicorum* etc, ab eo et *Lady* Jones *regali societati* præsentatorum [1], neutrum videre est? *Gita* Persicè omissum non est. An pretiosum τȣ̃ *Oupnek'hat* manuscriptum, non nisi post epoquam 1792 à colonel Polier accepisse D. Jones dicatur?

Persici, quarè major auctori è *Samskretico* vertenti, fides adhiberetur? Cuncta ergò in dubium revocanda, albam chartam nigram reddiderit Sir Will. Jones, nullo orbis eruditi, eùm nihil certum, emolumento.

1. *Lib. cit. a pag.* 441-443-459. *A catalogue etc.* Epistola S. *W.* Jones ad Sir *Joseph* Banks, *Bart;* ex horto (*gardens*) juxta *Calcutta*, Jan. 29, 1792, missa, quâ mss. ei confidit idem *Jones*, ea, si superstes fuerit, ex ejus manu rursùs recipienda, si fato concesserit, *societati regali* offerenda committit. *Prefat. p.* 441, *taken by C.* Wel-kins, *esq.* and read before the *Royal society*, *Jun.* 28, 1798, *p.* 443.

Anno 1794, jam è vivis excesserat D. Jones, ut probatur Sir *John* Shore, immediatè post eum *Calcuttanæ* academiæ præsidis, oratione ad *Asiaticam societatem* habitâ, 22 mai 1794; quæque eruditi hujus viri, recente morti erepti, laudem præbet et desiderium. *Asiat. Research. T.* 4, *p.* 191.

Pag. 389, *lin.* 12: *Tschetrratheh.*

Samskreticè, *tschetri*, rex; *rathaha*, currus; vel, *rathihi kridhâ*, ludi saltationis.

Melodiæ, instrumenta, saltatio, locutio præfectos spirituales habent; artes ludificabiles, quæ ad corpus pertinent, edoceri, nihil in se mali, quamvis iis Indi sapientes non erudiantur.

Labor, labor, et *labor improbus*, justo pretio donatus, hoc verè et solum est, esse debet hominis hoc in mundo negotium. Miser ille, qui, absque mercede, laborare cogitur: ubi præmium debitum, non pœna est, sed utilis et corpori et menti occupatio. Hac de re diarium *officiale* (Moniteur) audiamus (4 *frim. an* 10, 25 *nov.* 1801; *Par.* 3 *frim. p.* 251).

« Rien ne prouve mieux, inquit redactor optimè sensatus, la « puissance du travail sur les mœurs, que les deux faits suivans: « ils méritent, par leur importance, d'être publiés, parce qu'ils « sont propres à servir d'encouragement et d'exemple à tous ceux « qui, par sentiment ou par devoir, sont occupés du soin de sou- « lager les malheureux.

Et quàm multi, Gallicâ *revolutione*, miseri!

« Les *Sourds-muets*, placés à l'institut du faubourg saint « Jacques, *étoient, il y a moins d'un an, encore tout à fait in-* « *dociles, indisciplinés, insensibles à tout moyen d'ordre, étran-* « *gers à toute idée de conservation; ils ne travailloient point.* « Aujourd'hui, qu'ils sont *imprimeurs, tailleurs, cordonniers,* « *tourneurs* ou *menuisiers*, ils sont *doux*, soigneux *de leur per-* « *sonne*; ils *ressemblent à tous les enfans disciplinés de longue* « *main*; et, ce qui est digne de remarque, la moralité, *que* « *l'instruction n'a pu leur donner, le travail l'a fait naître.*

« Les *quinze-vingts* étoient peut-être plus malheureux encore, « et certainement plus difficiles à porter au travail, dont les éloi-

« gnoient, et leur âge, et leur infirmité, et des préjugés anciens « et fortement enracinés.

« Une volonté ferme a lutté contre ces obstacles, et les a « surmontés : la *fabrique de draps*, dont on a déjà parlé dans « ce *journal*, a acquis assez de consistance et d'activité, pour « se charger de l'habillement des élèves du Prytanée-Français; « les draps qui ont été fournis en exécution des traités faits entre « les deux établissemens, sont beaux, de bonne qualité.

« C'est une idée tout à la fois morale et politique, que de « faire concourir deux établissemens publics au service l'un de « l'autre.

« A côté de cette fabrique de draps on en a placé une de tabac, « où beaucoup d'aveugles sont occupés aux divers travaux qu'exige « cette manufacture ; ils s'en acquittent aussi bien que des clair- « voyans.

« Depuis l'établissement de ces fabriques l'ordre règne dans « la maison : tous ceux qui travaillent sont heureux ; et ceux « que les circonstances n'ont pas encore permis d'occuper, sol- « licitent de l'ouvrage.

« Ce qui a été possible aux *sourds-muets* et aux *quinze-vingts*, « le sera partout où on le voudra, de suite et avec constance ; et « partout on verra combien a raison l'écrivain qui a dit qu'il ne « faut s'occuper *ni du bonheur, ni même des vertus du peuple*, « *mais de son travail ;* et le peuple est de toutes les classes : au- « cun homme occupé à des choses utiles, n'est méchant ; au- « cun homme oisif n'est bon. »

Duo indè maximi momenti elici possunt.

1.° Tantoperè decantata *surdo-mutorum* nova institutio, haud multum fructûs et utilitatis generaliter attulit, cùm, in tyronum animis, *è sensibus solummodò*, fortiter commotis organis, petita

instructio, nec *ordinis, disciplinæ, docilitatis* studium et amorem, nec *moralitatem*, quæ verum rationis usûs indicium est, produxerit.

2.° Anteà in iisdem *surdo-mutis*, cùm hominibus opificiorum exercitio, præsertim terræ culturâ, et rei agrestis, quæ usu edocebatur, notitiâ, tùm in feminis, acu perfectis operibus, in utrisque ejusdem sexûs, simul habitantium, laborantium consortio et exemplo, corpore crescente, passionibus ortis, agentibus, animâ per se, vel sensibilium impressione, etiam in suos actus, suas cogitationes reflectione, sese quasi explicante, nativæ hominis ideæ de Deo, bono et malo, expromebantur, novæ ad res materiales aut spirituales, uti ex eorum externo habitu, actionibus, ostensis affectibus, et in quibusdam acriore mente præditis, è scripturâ cognosci poterat, excitabantur.

Proindè labore, usu, incommodi fugiendi, commodi adipiscendi curâ, ætate, cum similibus conversatione, licet mutâ, vel cæcâ, non metaphysicis doctorum inventionibus, rebus etiam spiritualibus informari *surdo-mutos* et *naturâ cæcos*, experientia *docet*.

Pag. 389, *lin.* 13 : *Brahti*, quòd magna mensura est.

Samskreticè, *bhratihi*, *agnânam*, vanitas, rerum nihilum.

Lin. 15-17 : et quatuor menses duarum tempestatum, quòd *Adzir*, lege : *adzer* (*ader*), et *dei*, et *bahman*, et *esfendar* sit. (*O tschar mah dou fessel ke âdzer o dei o bahman o esfendar baschad.*)

Quatuor tempestates anni nominatæ sunt (*p.* 388) ; *ver, æstas, pluviæ, hiems*, quæque duorum mensium. Quatuor menses supersunt, scilicet, duo posteriores *hiemis* (*T.* 1, *Annotat. p.* 611); et duo *pruinæ* ; qui quidem duas tempestates reverà complectuntur.

At verò, quorsùm hîc mensium Persicorum veterum nomina? *P.* 388, *ver*, nomine Indico *sanbat*, designatum est, et quidem

quatuor *Persici* menses, anno finem imponunt; at interpres (*Darah Schakoh*) Mohammedanus, si Indicas voces noluit, menses potiùs Arabicos, *ramazz (d)an schawal, dzulkaedeh, dzulheddjah,* hegirâ consecratos, quàm epoquæ *Yezdedjerdicæ,* vel *Djelaleæ,* debuit adhibere. Disparitatem, ubi de quatuor verbis, quodam modo technicis, agitur, in amanuensem rejicere, minimè criticum est.

Supponendum igitur quatuor illa mensium Persicorum nomina in *Samskretico* authographo lecta. Res in *Indiâ*, si *Oupnek'hat latinum* illùc pervenit (quod exopto), enodabitur.

Interim quasdam cogitationes proponam.

Samskreticam linguam, uti et Indicam relligionem, è septentrionalibus regionibus, *Kaschmiro, Tibeto,* locis *Gangis* fonti proximis, ortum ducere notum est. Indè multa in Persiæ et Indiæ idiomatibus, inprimis veteribus, *Zendico, Pehlvico, Samskretico,* similia. Partes Indiæ boreales, Persiæ orientalibus, contiguæ: et è prioribus, quotannis, commerciales turmæ (*caravanes*) in posteriores commigrant. Ipse, ad *Aurengabad* pergens, cœtui viatorum interfui, qui è locis *Goæ* proximis, merces, boum dorso impositas, ad provinciam τῦ *Decan*, et etiam, ad septentrionales Indiæ oras [1] deferebant. È *Candahar* in *Indiam* brevis et perpetuus, cùm bellatorum, tùm negotiatorum est et semper fuit commeatus: nihil mirum ergò, vetera Persicorum mensium nomina, et plurima alia ex Occidente vocabula, in *Samskreticis* libris inveniri. Omnium linguarum eadem, plus aut minus remota origo; quod docti et critici orbis antiquitatum inquisitoris studium debet excitare.

Dico, *critici,* non, ut eruditus at leviter de omnibus disserens *Sir W.* Jones, qui *Judaicæ* Afghnoarum origini libenter fidem

1. *Zend-Avesta, T. 1, 1.re part. p. CCXXII.*

præbet [1], nec Persicam linguam, licet corruptam, in eorum sermone agnoscit. Imò „ the *Pushto*, language, inquit, of which „ I am seen a dictionary, has a manifest ressemblance to the „ *Chaldaic.* "

Afghani linguam suam *pukhto*, id est (*Persicè*), *coctam, rectam, perfectam*, nuncupant; *pushto* [2], *corium crudum, non paratum*, vel *humile, abjectum*, est cavillatio *Persica.*

Tò *Pokhto* à Persico, nisi montanâ quadam barbarie ad *Indoustanum* vergente, non differre, statim deprehendet exteris sermonibus assuetus.

Quartam phrasim à D. *Vansittart* allatam hìc tantùm dabo [3].

Aï mirza keda khoui behteri navi
Da sayed tafavat seh daï leh bamehnah

Puriore dialecto: *Aï mirza keh dar khoi behteri nisti*
Dar sayed tafavat tscheh dak be baman.

O Mirza, quòd (si) in indole (habitu) melius non est (vel, *non es*),
In sayed differentia quæ in Brahmane?

If the disposition be not good, o Mirza,
What difference is there between a sayed and a Brahman?

Longè aliud de duobus Academiæ *Calcuttanæ* sociis, nempè DD. Samuel Davis et Francis Wilford, ferendum judicium. Prioris Dissertationem sat profundam [4], *Of the astronomical computations by the Indus*, in quâ remotissima Indicæ chronologiæ

---

1. *Asiat. Research. T.* 2, *N.*° *IV.* Henr. Vansittart, *The descent of the Afghans from the Jews*, *p.* 69-74. *Note of the president*, *p.* 76.

2. „ Their language, juxtà D. *Vansittart*, is called by them *pukhto*; but this word „ is softened, in *Persian*, in *pushto*. *Ibid. p.* 67. "

3. *Pushto. Ibid. p.* 75.

4. *Asiatic. Research. T.* 2, *p.* 225 - 287.

elementa, principia inveniet; posterioris opus[1], *Of the chronology of the Indus*, ubi quod spectat præsertim ad antè-diluvianorum seu primorum hominum seriem, et præcipua loca antiquitùs ad *Gangem* et vicinos fluvios, rivos, secundùm *Græcos, Latinos* et *Indos*, invicem comparatos, sita, ingeniosè tractatur; Asiaticarum rerum peritus, etiam non approbatis omnibus ethymologiis, nec non citatorum, translatorum operum auctoritate, aut antiquitate, cum fructu et non injucundè perleget.

Pag. 389, *lin.* 19, 20, 21, 23 : *Pranou* .... quòd prius à cogitatione et mortificatione τȣ̃ *Brahma* (*az feker o riazzat Brahma* .... (*apparentia fuerunt*).

Pranou, Oum, quod unum *aïet* est, *Brahm* ipse, priùs a *Brahma*, verbum divinum, æternum, quamvis verbum τȣ̃ *Brahm*, quod originem quamdam includit, semen τῶν *Beid*.

Ibid. lin. 24; *pag.* 390, *lin.* 19, 20; *pag.* 391, *lin.* 4 : Et *pranou* hujusmodi res est .... in initio omnium actionum dictum fiat, et in perfectione (*fine*) cujusvis actionis etiam dictum fiat (*dar eptedhaï hameh karha gofteh mischavad o dar atmam hameh karha ham gofteh mischavad*) .... obtinet (*obtinebit*).

Necessitas, tempus τȣ̃ *Oum* pronunciandi, efficacitas istius pronunciationis; magni illius nominis natura.

Veneranda antiquæ devotionis sanctio (*in initio*, in *fine* cujusvis actionis etc.). *Omnia* in nomine Entis supremi incipere, perficere, cùm *omnia*, in naturâ, ab eo incipiant, per id subsistant, in id resolvantur, homo ipsum illud sit, ab eo nunquàm separatus esse debeat, reverà sit, cuncta ejus auspicio, protectione, sacri nominis pronunciatione acquisitâ, peragi, rationi æquè ac relligioni consentaneum.

Verùm, in Europâ, hæc humilis et attenta Creatoris, cuncta

1. *Ibid. T.* 5, *p.* 241 - 295.

nutu moderantis, infatigabili oculo inspicientis, veneratio, servitus repellenda, fanatismus *liberis* ingeniis videbitur. *Materialistas* nihil præter sensus, eorum objecta, ventrem, pensitantes, eò dementiæ devenire mirum non est. Novi *Titanes* Deum ipsum è cælo dejicere, si vis suppeteret, tentarent. At cùm Gallos Ens supremum è politicarum rerum administratione, quasi Ens inutile, otiosum, imò nocens, eliminare considerat, hæret mens stupefacta.

N.° CLXIX.

Pag. 391, *lin.* 7 : *Soudha.*

Samskreticè, *soudhihi,* vir doctus, intelligens.

Lin. 11, 12, 13, 14 : *Oum* ... prius ab omni ... filius magnus (*primus*) ... dictum (*est*). *Peser kalan iaani az afridgar awel az hameh in kalmeh zzaher schod azindjehet peser kalan afridgar goft* (*ast*).

È *manuscripto* nationali desumptum : deest in meo *ms.* Æterna et primaria Verbi divini, filii Creatoris dicti, generatio, clariùs, lucidiùs exprimi non poterat.

Pag. 391, *lin.* 15 ; *pag.* 392, *lin.* 15 : Cum τῷ *pranou* dixerunt .... forma ipsum est.

Nova belli (*suprà, T. I, N.° V, p.* 16-21) bonorum Angelorum cum malis narratio. Priores τὸ *Oum* pronunciando victoriam obtinent; et eorum exemplo, quisquis *Oum,* nomen Dei, in quolibet opere adhibet, opus illud forma τῦ *Oum* fit, religiosi actûs homo pretium recipit.

N.° CLXX.

Lin. 18, 19; *pag.* 394, *lin.* 5: principium hujus *kalmeh* quid est? .... appropriationem (*addictionem*) habet?

36 de nomine *Oum* quæstiones, sigillatim propositæ, et curioso modo solutæ.

Pag. 393, *lin.* 26 : *Beid khanon*; lege : *Beid khanan.*

Pag. 394, *lin.* 8, 9, 11 : Principium ejus, *ab* (*aqua*) est ... *av* .... nutritionis.

Suprà (*N.° CLXVIII*, *p.* 385), à nominis *Oum* figurâ primâ, *Brahma* aquam scivit.

Samskreticè, *ava*, adverbium perfectionis, per : *ava bhutih*, bonus status.

1.° Agitur de *av*, *aou*, prima *verbi Oum* figura.

Significatio ex aquâ (*ab*) desumpta, sensui *p.* 385 indicato, magis convenit.

In margine, pone notam juxtà *principium*, *lin.* 8, 2 *lin.* inferiùs.

2.° *Lin.* 17, 18, 19, 20 : si unam litteram .... si omnes litteras .... sensus superveniat.

Vox, tota, integra, vel una littera pronuncietur, idem erit sensus.

3.° *lin.* 21, 23 : quamlibet litteram .... in τῷ *pranou* ingreditur.

Id est, sive vocabulo *Oum* littera præponatur, aut postponatur, *Oum* simpliciter pronunciatur; istâ litterâ cum propriâ significatione in *Oum* (ejus sensui aliquid addendo, ut cum *h* præfixo *Oum* magnum) ingressâ. *Pag.* 393, *lin.* 5-7.

4.° *Pag.* 394, *lin. penult. ultimâ* : Et è pronunciatione .... mutatione non est.

Similiter in *ms.* nationali. *Oum*, *lin.* 2, *p.* 395, *et cum masculino* (*genere*) etc. jungendum. Sensus erit : nec pronunciando, sive masculinum, sive femininum efferatur, indè oritur mutatio; tria genera pariter, per pronunciationem, vel adjectiva, voci *Oum* possunt addici.

5.° *Pag.* 395, *lin.* 1 : Id altâ (*voce*) pronunciant.

Transpositione, *pag.* 396, *lin.* 3, respondetur.

6.° *Pag.* 395, *lin.* 5 : Id etiam omne ....

Scilicet, singulariter, pluraliter, dualiter (per *omne*), articulo, vel adjectivo, emissum idem semper sensum habet.

7.°-12.° *Lin.* 6-12 : Id, ... dixit.

Septem quæstionibus affirmativè respondetur.

14.° *Lin.* 13 : Relatio.

Nempè, quamlibet rem τῷ *Oum* adjungant, nomen unum et idem, sicut et virtus, influxus.

15.° *Lin.* 14, 15 : Et è mutatione .... τȣ̃ *alef.*

Suprà, *p.* 394, uberior data explicatio.

16.° *Lin.* 16 : Et è mutatione τȣ̃ *b.*

Vide loco citato.

17.° *Lin.* 18 ; Et ex his duobus ....

Indè *Oum* quasi conflatum, trium litterarum vi efficaciâ pollens.

18.° *Lin.* 19 : Et *matraï* ejus tria.

Tria *matra*, tres litteræ.

19.° *Lin.* 20 : Et id cum tribus *mad.*

Hìc clarè à *matra*, litterâ, syllabâ, distinguitur *mad*, quod, ut *medda*, vocalem producit : tria *mad* erunt tria tempora pronunciatione expressa : quod τῷ *mad* proprium τῷ *matra* minùs rectè tribuit eruditus Halhed [1].

20.° *Lin.* 21 : τὸ *nim matraï* quartum .... cum (*sono*) nazali est.

Juxtà Samskreticam grammaticam, à Nath. *Halhed* citatam, « a consonant without a vowel has the *half matrang* (*mad*) ; » hìc sono nazali juncta ; ut suprà, *N.° CLXVIII, p.* 388 ; *matraï* efficit.

21.° *Lin.* 22, 23, 24 : Cum hac ratione tria .... etc. fiat.

1. *A code of Gentoo laws. Pref. p. XXIV, XXV* ; suprà, *p.* 652.

22.° Quæstio, *cum quâ re conjunctum* (*p.* 393, *lin.* 13), omissa. Responsio, ex *pag.* 400, erit : *aqua.*

23.°, 24.° *Lin.* 24, 26, 27, 28; Eductio ... duo locus (*loci*) ... guttur .... utrumque labium.

È gutture et labiis promit. Hæc duo emissionis τῦ *oum* loca et organa.

25.° *Lin. penultimâ; pag.* 396, *lin.* 1 : Et litteræ .... separatum est .... cum τῷ conjungere τὸ *djezm*.

Quæstioni, *litteræ quot*, respondetur : tres separatæ ; nec signo *djezm* litteræ *mim* addito, sensus mutatur.

Pag. 396, *lin.* 3, 4, 5 : Et id demissâ (*voce*) ... mediâ ... altâ pronunciavit.

Quæstioni quintæ (*suprà*, *p.* 395, *lin.* 1) respondetur.

Lin. 6, 8 : Ei super unico, et assimilatione ... (... *dicere*).

Explicatur jam datum quæstioni sextæ (*p.* 395, *lin.* 5) responsum.

26.° *Lin.* 9; *p.* 397, *lin.* 5 : Et magni .... pronunciavit.

Quæstioni, *et modus* τῦ *enunciare* .... et facientes discere ... (*p.* 393, *lin.* 15), satis plenè et lucidè respondetur.

Lin. 14, 15 : in regno τῦ *Kanoudj*, doctus .... (*facundus*) *Anheh.*

Antiquis istis temporibus, in urbe *Kanoudj*, facundum quemdam virum rectæ nominis *Oum* pronunciationi studuisse, cùm res ad relligionem pertineat, et in duobus mundis tanta indè veniant emolumenta, nihil mirum.

Lin. 21, mali ; *lege :* malè.

Ibid lin. 25; *pag.* 397, *lin.* 5 : hæ sex novæ res .... (*pronunciare*).

Sex novæ illæ pronunciationis nominis *Oum* conditiones sunt : 1.° è locis indicatis suprà, egrediatur ; 2.° in operibus initio, fine emittatur ; 3.° juxtà grammaticæ leges ; 4.° mensuris, *matraï*, *mad*

et significatione cognitis ; 5.° simul ut statutis operum temporibus ; 6.° non perfunctoriè, sed ut debitum officium hoc opus exequendo.

In margine, pone *notam*, à latere vocabuli *pronunciatio*.

Pag. 397, *lin. 1 :* tempora, sit ; *lege :* tempora operum, sit.

27.° *Lin.* 6, 7 : Et mensura ejus, *τὸ kaïtri*.

Mensura, unâ voce *Oum* quandoque constans.

28.° *Lin.* 8 : Et color *τȣ pranou* album est.

Album, à puritate.

29.° *Lin.* 9, 24, 25 : Modus operum ... in principio ... Et *Oum*.

Modi, quo *Oum* pronunciari debet, pars data est (*p.* 396, *lin.* 9, 10 *etc.*) : hìc, in quibus operibus, nempè relligiosis officiis, sacris lectionibus, quæ sunt *manthraï*, *kalmeha*, *Brahmen* et ipsa *Beid*, ut dicitur *p.* 399, *lin.* 2 *etc.* ; voces quæ suprà (*N.° CLXVIII*, *p.* 388, 389), nomen primum, 2.um, 3.um, 4.um *τȣ kalmeh* unificationis, hoc ipsum *kalmeh* appellantur, unum *aïet* efficientes ; hoc omne hìc indicatur.

30.° Quæstioni, caput *τȣ pranou*, *quodnam* (*pag.* 393, *lin.* 19), respondetur, *N.° CLXXI*, *p.* 410 : nimirùm, duo capita habet, *alef* ac *vau* (*aou*), et *mim* nazale.

31.°-36.° Quæstionibus (*p.* 393, *lin.* 20-*ultimâ*), *numerus τȣ Oum pronunciare* etc. ; *explicatio ejus in quonam kessah* etc. ; *Beid in quânam litterâ ejus* etc. ; *propter quid in principio omnium actionum ; pronunciant ; o mokel ejus* etc. ; *hora bona* ... etc. *propter τὸ legere* .... (*quænam*) : *pag.* 399-400 responsum datur.

Pro viribus, quæstionibus responsiones aptare conatus sum. Si non omnia optimè concordant, sum quidem in culpâ ; verùm antiquorum Indiæ librorum formæ, genio aliquid etiam tribuen-

dum : in iis, plerumquè didacticus ordo nullus ; saltem frequenter turbidus. Hariolandi quandoque necessitas, ut in veteribus aliarum gentium monumentis, excusationem pariat. Unum quid addam. Quoties Indicus liber in manum incidit, ubi presso ratiocinationis, argumentationis seriei congruo ordine materia tractatur, eum recentioris auctoris fœtum tutè dixeris. Cui si attenderent *Calcuttani* Academici, Samskreticis operibus antiquitatis, etiam remotissimæ, larvam minùs facilè imponerent.

Pag. 398, *lin.* 1, 2 : Post à τῷ transire τὸ *Sat djak Teria. Douapar ...* quòd (*djak*) tertium est, plures è τοῖς *rek'heschiran.* (*Baad az goudzaschtan sat djak o teria dar eptedaï duapar ke djak-seyoum ast baasi az rek'heschiran.*)

De quatuor Djak (djog, Yougams) Indorum.

In Historicis et geographicis de Indiâ Disquisitionibus (1 *part.* [1786], *p. XVIII*) Τὸ *Oupnek'hat* dixi τῦ *kal yougam* vel trium aliorum *yougam* nullibi mentionem facere. Hoc rectè, de *Kali yougam ;* de tribus prioribus, partim verum : immensus autem annorum numerus quo constant tres periodi, in *Oupnek'hat,* nullo loco memoratur. Per tria illa *djak,* tria diei *djak* (eodem modo scribitur), seu *korban,* sacrificia intellexi, quorum tertium esset *Douapar, dou p'her,* meridianum. Infrà (N.° CLXXI, *p.* 407), *korbani* τῦ *dou p'her* (*dar vakt korban dou p'her*), et eo tempore τῶν *rek'heschiran, mokelan* congressûs mentio fit ; de *korban* matutino, quod *sat djak* erit, *p.* 403; de *korban* τῦ vesperè (*dar vakt korban scham*), *p.* 408. Mirum autem, si de longissimis Indorum periodis agitur, simpliciter dici *post;* scilicet : *post transactos, primùm* 1,728,000, *tùm* 1,296,000 *annos, initio* 864,000 *annorum periodi,* plures Indi sapientes, alium celebriorem, dubiorum de lege solvendorum causâ adieriut. *Sat djak*

noctis ultimo *p'her*[1], primo manè, supposito; *tretia djak* diei primo *p'her*, tertiâ diei horâ; *douapar*, sextâ, meridie, *dou p'her; kal djak* erit horâ tertiâ vel sextâ, vesperè, tertio *p'her*.

Si de temporum periodis in *Oupnek'hat* quæstio est, notæ quatuor celebres apud antiquos ætates; *auri, argenti, æris* et *plumbi. Sat djak*, purum, vel *crita, factum perfectum* (in BALDÆO, *lib. cit. p.* 473 KARTESINGH)[2], primorum parentum antè peccatum, *auream* ætatem; *Trita*, hominum indè ad Diluvium, *argenteam; Douapar, æream*, circà famosam illam certissimis et antiquissimis monumentis confirmatam epocham[3]; tandem *Kaliougam*, nigrum, *yougam, plumbeam* vel *ferream* ætatem, indè à diluvii temporibus, satis aptè referet: quod cum successivâ super terram, virtutis, sanctitatis inter homines diminutione[4], et vaccæ primò quatuor pedibus, deindè tribus, duobus, postremùm uno fultæ allegoriâ apprimè convenit.

Observandum, 1.° antè *Dwapar yougam* Indos doctores de rectâ nominis *Oum* pronunciatione, librorum *Beid* lectione (*p.* 398, *lin.* 10) nihil præcepisse, saltem scripto mandasse: undè hoc relligionis debito perperàm aut non ritè soluto, nullâ Indo merces erat expectanda. Per partes ergò et successivè Indicæ doctrinæ capita etiam maximi momenti, tradita; nec è praxi quæ in Indiâ diutiùs viguisse, è dogmate vel scientiâ quæ antiqua perhibentur, ea semper et ab initio extitisse, concludendum: quod de periodis *Yougam* nuncupatis, quod ad longam annorum seriem quæ complectuntur, merito dici potest.

---

1. *Asiat. Research. T.* 5, *account of the Hindustano Heeromelry, by* JOHN GILCHRIST, esq. *p.* 82.
2. D. MAURICE; *Hist or. of Hindost. p.* 359.
3. *Recherch. hist. orig. etc. p. XXXI.*
4. *Ibid. p. XXII.*

2.° Cuncta Indicæ relligionis agentia, *Brahma* ipsa, *Beschn*, *Roudr*, *Haranguerbehah*, *Pradjapat*, cœli et terræ *Mokelan*, præfecti, allegorico sensu sumi debere in *Oupnek'hat* pluries et clarè declaratum est. Quare de quatuor *djak*, ut periodis idem sentire non liceret? In MAHABARAT, 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 615 *verso*; *Sat djak*, id est, tempus boni puri. ID. 1 *Porb. fol.* 55 *verso*; in eo animalia non occiduntur. ID. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 564 *verso*; semper *sat tschak* foret, si homines viam scientiæ sequerentur. ID. *fol.* 573 *verso*; eo sensu, *sat djak* generaliter tempus est, quo homines relligionis et moralis scientiâ prædití, ad eam vitam et actus componunt. Tres aliæ periodi, *treta*, *douapar*, *kaliougam* (*djak*), simili modo, nimirùm ratione ad virtutum vel vitiorum regnum, intelligi queunt [1].

Verùm dato, non concesso, quatuor Indorum *djak* veras esse temporum periodos, licet fictitias, quemadmodùm SCALIGERI periodum *Julianam*, eorum elementa, confectionem inquirere, ingenio Asiaticis opinionibus et scientiis assueto haud indignum videbitur.

Super hac materiâ, in opere citato, sententiam meam exposui [2]; eam paucis hìc iterùm dabo. Indos ab occidentalibus astronomicam [3] suæ chronologiæ summam, 4,320,000 annos, accepisse

1. Eamdem ideam præbent τȣ̃ *Menou* instituta, Anglico sermone à celeb. JONES reddita.

301. All the ages, inquit redactor Indus BHRIGOU, called *Satya*, *Treta*, *Dwapara*, and *Cali*, depend on the conduct of the king, who is declared *niturn* to represent each of those ages.

302. Sleeping, he is the *cali* age; waking, the *dwapara*; exerting himself in action, the *tréta*; living virtuously, the *satya*.

THE LAWS OF MENU, SON OF BRAHMA; ch. 9, in the *Jon'es works*, *T.* 3, *p.* 177.

2. *Recherch. historiq. etc. p. XIX-XXII, XXVIII, XXXI, LVII.*

3. Celebria sunt apud Indos, et nota Europæis illustris *Jessingh*, *Rajah* τȣ̃ *Ambhere*, sive *Djennagar*, exterorum, etiam *Europæorum* (DELAHIRE *Tabulis*) labore,

autumo; cujus radix, 24,000 an. revolutio fixorum, per annum 360 dierum multiplicata, = 8,640,000 an., qui quidem, per 2 divisi, tempore quo calculum Indi adoptarunt, post nonum sæculum, seu itineris *Khalifæ Motawarkel* ad Damas (hegiræ, 243, Christi, 858), quo tempore à primo *arietis* cum mundi initio progressu, astronomicè 4,320,000 annos numerant, τῦ *Brahma* anni, et diei, simul et maximi anni cœlestis, 360 diebus, quolibet 24000 annorum constantis, medietate elapsâ, dant 4,320,000 annos. Hac summâ, in quatuor partes, juxtà quatuor *djak, yougams*, divisâ, à *Kalioujam* diluvii epochæ circiter respondente, cui Khalifæ *Motawarkel* itineris annum affixerant, usque ad primum *yougam, sat djak*, ordine retrogrado, cuilibet *yougam*, tempus postremi *kalioujam*, scilicet, 432,000 annos addendo, totum 4,320,000 annos astronomi et chronologi Indi, Arabum et Persarum hæredes, composuerunt. Hujusmodi *progressionis* explicatio et probatio in libro laudato videri possunt.

Quid quid sit, nono sæculo, quo ALBUMASAR scribebat, quatuor prædictas periodos, nundùm Indos effinxisse, è silentio celebris illius astronomi, qui temporis spatium à mundi initio ad diluvium, juxtà Indos, tradit, ut anno 1786[1] dicebam, rectè concludi potest.

Angli, rerum summâ, à 40 annis, in Indiâ potiti, et locorum, ubi simul excoluntur cùm prætiosi regionis fructus tùm Brahmanum scientiæ, domini, nihil planum, nihil quod menti paululùm difficili arrideat, hac de re suppeditant.

---

adjuta, ineunte sæculo 18.° (1729), astronomica tentamina. Vide *Asiatick Research. T. 5, some account of the astronomical labours of* JAYASINHA, *Rajah of* AMBHERE, seu JAYANAGAR; by *Will.* HUNTER; *p.* 177-221, 181-183, 187, 188, 196, 205-209.

1. *Lib. cit. p.* XX.

In *Bagwatgeeta* (*p.* 143), τῶν *djog* generaliter mentio fit, nulla autem annorum quibus constant. « They who are acquainted « with day and night, inquit *Krischna*, know that the day of « *Brahma* is of a thousand revolutions of the *yoogs*, and that « his night extendeth for one thousand more. »

Locum explicans *Charl.* WILKINS [1], « A thousand revolutions « of the *yoogs*, inquit, is equal to 4,320,000 years. An ingenious « mathematician, who is now in India (verisimiliter M. DAVIS), « supposes that these *yoogs* are nothing more than astronomical « periods formed from the coincidence of certain cycles, of which « those of the precision of the equinoxes, and the moon, are « two. The word *yoog*, which signifies a *juncture* or *joining*, « gives good ground for such hypothesis. »

Nulla quatuor *djog* explicatio in τῦ *Code of Gentoo law* præfatione, ubi (*p. XXXVI, XXXVII*) NATH. BRASS. HALHED, annos cujusque *yoog* suo modo refert, librorum in primâ et secundâ periodo compositorum mentionem facit; incerta (*p. XXXIX, XL*), dubia se conciliare, difficilia, ardua, nihil autem quod in Indorum chronologiam lucem spargat, offerendo, arbitratur.

« Though we may come, inquit eruditus at juvenis viator (deinceps « ad *fanatismum* versus. *Prophet. de Brothers* [*tr. Fr.* 1796, *p.* 184]; « *p. XXXVI*), to the perusal of their (*Indorum* et *Sinarum*) records, « armed with every argument, and fortified even to prejudice against « the admission of their pretension (an antiquity infinitely more re- « mote than is authorised by the belief of the rest of mankind), at the « same time, placing the utmost implicit reliance upon the Mosaic « chronology, as generally received; yet their plausible accounts

1. BAGVATGEETA, *lect. VIII*, *p.* 75 (*tr. fr. p.* 85).
2. *Ibid. p.* 142, 143 (*tr. fr. p.* 158, 159).

« of those remote ages, and their undeviating confidence in their
« own assertions, never can fell to make some impression upon
« us, in proportion as we gain a clearer insight to them. »

Re attentiùs consideratâ, auctor sententiam mutavit; quod ejus nomine expressè declarat *Th.* Maurice, his verbis [1]: « it is by « his immediat request that I announce to the public his altered « sentiments on this point. »

Laudandum profectò, et rarissimum in philosophico sæculo, scriptoris novarum opinionum turbine abrepti, et, postquàm ad saniorem mentem rediit, errorem publicè confitentis, exemplum.

Loquarne de *William* Robertson *Historical disquisition concerning ancient Indiâ* (1791)? Varias quatuor *djog* supputandi rationes affert doctor Anglus; at quâ diligentiâ?

« The duration, inquit, of the *collee yogue* he (*Abr.* Roger) « does not specifie ... Bernier, concerning the period of the *collee yogue,* like-wise (as Roger) is silent [2]. »

Abraham Roger nullam omninò τῦ *kal djogue* mentionem facit : et hæc sunt Gallici viatoris verba : « [3] Le quatrième, qui « s'appelle *kale djogue,* est de je ne sais combien de *lecques* (cent « ans); les trois premiers, ajoutent-ils, et beaucoup du 4.e, sont « écoulés. »

Similiter, de *Colonel* Dow[4]: « according to which the *suttee*

1. *History of Hindostan etc. T. I, ch.* 2, *p.* 89.

2. *An historical disquisition concerning the knowledge which the ancient had of* India, *with an appendix containing observations on the civil policy,* etc. *the laws and judicial proceedings, the arts, the sciences and religious institutions of* Indians, *by* William Robertson, D. D. F. R. S. Ed. Princip. of the university, and historiographer to his Majesty for Scotland (1791). *Append. not.* X, *p.* 361.

3. *Voyag. T.* 2, *p.* 160.

4. 2.e *édit* (1770), *T.* 1, *p.* 2.

« *yogue* is a period of fourteen millions of years; the *tirtah yogue*, « one million eighty thousand; the *dwapaar yogue*, seventy two « thousand, and the *collee yogue* thirty six thousand years. *Histor.* « *of Hindost. vol.* 1, *p.* 2. »

Hæc habet *Colonel* Dow, *libr. citato* : « The Indians divide the « age of the world into four grand periods, each of which con- « sits of an incredible number of years. The last of these, called « the Cal periode, comprehends thirty thousand years; near five « thousand of which have already elapsed. The *Brahmines* « relate many fictions concerning the former three; but their « authentic accounts extent no further than the commencement « of the Cal period. »

Utrùm D. *Robertson* epitome è primâ viatoris Angli editione desumpta sit, haud scio.

In *ms.* meo τῦ *Tarikh Fereschtah* ab *Alex.* Dow Anglicè editi, hæc leguntur (*fol.* 5 *recto*) : *Moddat sat djog hafdeh lak o bist hazar sal motaaref ast .... tretia djog douazdeh lak o navad o schasch hazar sal motaaref ast .... douapar djog .... hascht lak o schast o tschahar hazar sal motadavel ast ... kal djog tschahar lak o si o dou hazar sal motaaref ast.*

In alio ejusdem historiæ exemplari *ms.* (*fol.* 6 *recto*), quod ad me misit amicus meus eruditissimus et veritatis amantissimus Indiæ historiographus, D. Ormes (terrenasne an cœlestes auras spirat?), eadem præcisè : verùm *hascht, octo* post *bist* (28) in *sat djog* addito; quod rectius.

Ista supputatio ea est, quam in *Recherches historiques* etc. (*p. XXI*) obtuli, quæque generaliter in Academiæ *Calcuttanæ* commentariis reperitur [1]; nec eam propriè à Bernieri calculo dif-

1. Asiatick Research. T. 2. Sir Will. Jones; *On the chronology of the Hindus*, p.

ferre lector criticus fatebitur : « Sa durée (*du monde*), disent-ils,
« referente celeb. viatore (*lib. cit. p.* 160), est de quatre *dgugue :*
« un *dgugue* est un certain nombre déterminé d'années, comme
« nous dirions un siècle, avec cette différence qu'un siècle n'est com-
« posé que de cent ans, et que leur *dgugue* est composé de cent
« *lecques*, c'est-à-dire, de cent fois cent mille ans. Il ne me
« souvient pas précisément du nombre total des années de cha-
« que *dgugue ;* mais je sais bien que le premier, qui s'appelle
« *sate-dgugue*, est de *vingt-cinq lecques* d'années ;

Memoriæ lapsu (*il ne me souvient pas précisément*, inquit) 25 *lak*, 17 loco posuerit accuratus alioqui viator ? vel amanuensis errore 25 irrepserit ?

« que le second, qui s'appelle *trita*, est de plus de 12 *lecques;*
« le troisième, qui s'appelle *duaper*, est de *huit lecques et soi-*
« *xante et quatre mille années*, si j'ai bonne mémoire ; et qu'ainsi
« le 4.ᵉ, qui s'appelle *kale dgugue*, est de je ne sais combien
« de *lecques*. Les trois premiers, ajoutent-ils, et beaucoup du
« 4.ᵉ, sont écoulés, de sorte que le monde ne durera point tant
« qu'il a fait, parce qu'il doit périr à la fin du quatrième, toutes
« choses retournant à leurs premiers principes. Je les fis chiffrer
« et rechiffrer, pour avoir au vrai l'âge du monde, mais comme
« je vis que cela les embarrassoit trop, et qu'ils ne convenoient
« pas tous précisément du nombre des *lecques*,

Libros legere debebat eruditus philosophus, et non simpliciter quæstionibus Indos *Pandet*, quorum memoria in hac materiâ minùs tenax esse potuit, consulere :

112, 115. — Ibid. Davis ; *of the astronomic. computat. by the Hindus*, *p.* 231, 232. — *T.* 5, Bentley ; *Remarks on the principal æras and dates of the ancient Indus*, *p.* 316, 317.

« je me contenterai de vous dire qu'ils le font (*le monde*) étran-
« gement vieux. »

Eumdem annorum numerum præbet Gallica P. **Beschi** Grammaticæ Tamulicæ versio (*ms. meo pag.* 99). Vide et **Baldæum** (*libr. cit. Abgötterey*, *p.* 472), et **le Gentil** (*Voyage*, *T. I*, *pag.* 234).

Solus ergò **Halhed**, à generali in duabus oris et Bengalâ, toto Indoustano, acceptâ quatuor *djog* supputandi ratione (quâ authoritate?) differre, quatuor Indorum *djog*, 7,600,000 annos comprehendere, id est, ferè duplò magis quàm fert opinio communis, asserendo [1], invenitur.

Proindè minùs rectè concludit D. **Robertson** (*p.* 362) : « From « this discrepancy not only of the total number, but of many of « the other articles in the different accounts, it is manifest that « our information concerning Indian chronology is hitherto as « incertain as the whole system of it is wild and fabulous. To me « it appears highly probable, that, when we understand more « thoroughly the principles upon which the fictitious æras or *yogues* « of the Hindoos have been formed, we may be more able « to reconcile their chronology to the true mode of computing « time, founded on the authority of the old testament; and may « likewise find reason to conclude, that the account given by « their astronomers of the situation of the heavenly bodies in the « beginning of the *collee yogue*, is not established by actual obser- « vation, but the result of the retrospective calculation. »

Hoc indicabam in 1786, libro jam citato [2]. Vera Indorum chronologia è familiarum serie et regnorum numero, non ex æris ab

1. *A code of the Gentoo laws*, *pref. p.* XXXVI, XXXVII.
2. *Recherches historiq. etc. p.* XXI.

eorum scriptoribus recentioribus venditatis, et quæ forsitan duodecimum aut undecimum æræ Christianæ sæculum non præcedunt, est sumenda.

Si D. ROBERTSON (cùm ipse, *p.* 364, P. TIEFFENTHALER citet à D. BERNOULLI editum, *T. I, p.* 316, 347) epistolam *T.* 2 1 *part.* initio insertam attentè legere dignatus esset, quatuor *djog* clavim, originem, efformationem, progressionis modum ex Arabibus et Persis in Indiam asportatam, facilè invenisset; si tamen indè *of the retrospective calculation* ideam (*p.* 362) non hausit, aut saltem ex sequenti D. LE GENTIL textu, cujus nullam facit mentionem. « Le maître que j'avois, inquit viator academico-astronomus [1], me les (les quatre âges) rappelant souvent, « en faveur du système des Indiens sur leur antiquité, je me rappelai de mon côté, que, dans les calculs que j'avois faits sous « ses yeux, il m'avoit fait supposer un mouvement dans les « étoiles de 54″ par an. Je soupçonnai dès-lors que tous ces âges « pouvoient bien être certain nombre des révolutions de l'équinoxe. Je ne fus pas long-temps à m'en assurer. Je trouvai « donc devant mon maître, que les quatre âges de la durée du « monde, dont les Indiens se vantent avec tant d'emphase, ne « sont que des périodes astronomiques, qu'on peut faire remonter à l'infini : car, sitôt que les *Brahmes* supposent la précession « des équinoxes de 54″ par an, la révolution du ciel entier sera « de 24000 ans : or les âges rapportés ci-dessus sont tous divisibles par 24,000; d'où il suit que ce sont autant de périodes « du mouvement des étoiles en longitude. »

En inventionis initium. Cœli, fixarum revolutio, 24,000 annis, per 360 dies, seu annum solarem multiplicata, magnum mundi revolutionis annum, 8,000,000 annorum; cujus media pars in

1. *Voyag. T.* 1, *p.* 336 (1779).

quatuor periodos divisa, ultimâ, successim, retrò ascendendo, aliarum radice : hæc omnia ab Occidente, haud remotâ epochâ, accepta, et dogmati mythologico, τȣ *Brahma* annorum, vitæ, accommodata; talis est, ut jam dixi, quatuor magnorum Indiæ cyclorum origo.

Hac de materiâ D. *Maurice* librum (*History of Hindostan, T.* 1; 1795) legere supervacaneum : eruditum opus, pio animo, tuendæ Mosaicæ supputationis causâ, compositum; in quo plura Indicæ mythologiæ capita, acri, solerti ingenio, verbi gratiâ τȣ VISCHNOU incarnationes, τȣ CHRISNA actiones explicantur; verùm, ubi, nimis probando, de primi hominis lapsu, diversæ solis et lunæ sobolis ad Patriarcharum seriem ratione, dictarum *Vischnou incarnationum* tempore, etc. morosus et criticus lector auctorem religiosum nihil probare deprehendet. Eòdem sæpè numerò redeunt, quibus nihil novi præ se fert, ejus super quatuor *djog* cogitationes; ità ut potiùs conceptuum et authoritatum, inprimis Anglicanarum, non semper satis libratarum, collectio, quàm optato ordine digesta docti *Maurice* compositio, magni tamen facienda, dicenda sit.

1.° *Libr. cit. p.* 88 : quatuor ætates Indicas, juxtà D. JONES (*Asiatic. Research*), 4,320,000 annos complectentes, præbet doctus Anglus, immensam istam temporum seriem, ut apud Chaldæos et AEgyptios è *superstitione* et astronomiâ ortam asserens (*ibid. p.* 91-96-101); verùm nihil omninò de periodorum istarum occasione, elementis.

2.° When we bring, inquit (*libr. cit. p.* 371, 372, 373-378), « the *Jugs* to the test of reason and the standard of historical « verity, and when we compare them with the received traditions « of other nations, concerning the early history of the human « species, in the mind that daily attends to all the parallel cir-

« cumstances of the case, there can arise little doubt, but that « by the SATYA age, or age of perfection, the *Brahmens* obscu- « rily allude to the state of perfection and happiness enjoyed by « man in paradise. It is impossible to explain what the Indian « writers assert concerning the universal parity of manners, and « the luxurious and unbounded plenty prevailing in that primi- « tive æra, without this supposition ... According to the *Brah- « mens,* during the *Satya,* or golden age, the supreme WESCH- « NOU himself descended at *four* different periods : during the « seeond, *treta,* or silver age, the deity descended three times; « in the *duapar,* or copper age, the brazen age of the Greeks, « only twice; and in the present *cali,* or earthen age, of 432,000 « years duration, the iron age of the Greeks, earth is only to be « honoured once with his presence, when all the impious are to « be extirpated. »

Hæc omnia sapienter post Calcuttanos Academicos dicta. In eorum scriptis editis et edendis super hac materiâ magnam lucem hausuros se confidunt eruditi scriptores [1]. Ad ipsum ergò fontem ascendamus. *Bengalicas et Baharicas* regiones, tot naturæ donis ornatas, ditatas, novum in terrâ pro homine *paradisum*, invisere semper mihi gratum et amœnum. Climatis, inter 22 et 26.° lat. septent. soli feracis, moderatæ cœli temperiei, terræ et fluminum omnis generis productionum, *Gangis,* ipsius fæcundantis cursûs, interni et externi commercii, indigenarum mitis et hospitalis indolis, solertis ingenii, memor, Gallos ex opimis istis provinciis quasi extorres videns, ingemisco, novum DU PLEIX illos eò rursùs ducturum, et potenti ac firmo brachio stabiliturum, in animo quandòque versare amans. Nunc ad societatem *Calcuttanam.*

---

1. *Robertson, libro cit. p.* 360.

Princeps in acie *Sir Will.* JONES, at reverà inermis, quamvis, pro more, Samskreticorum auctorum agmine stipatus. Primò auctor eruditus quatuor Indicarum ætatum seu 12000 *annorum divinorum,* scilicet *unius* Deorum *ætatis*, quæ quidem centies repetita, unum τῦ *Brahma* diem efficit, et eodem modo unam noctem, deindè τῶν *manvantara*, è 12,000 divinis annis per 71 multiplicatis, constantium; et, cum alternatis mundorum creationibus et destructionibus, in immensum renovatorum, mentionem facit. Posteà, « Such is, inquit [1], the arrangement of infinite time, which the « *Hindus* believe to have been revealed from heaven, and which « they generally understand in a litteral sense : it seems to have « intrinsic marks of being purely astronomical. But I will not « appropriate the observations of others, nor anticipate those « particularly which have been made by two or three of our « members, and which they will, I hope, communicate to the « society. »

Stans proposito, D. JONES aliorum tantùm opiniones et explicationes, inprimis D. *Paterson,* paucis tradit; nihil, præter D. LE GENTIL de 24,000 annis cogitationem (*p.* 115), quod divinæ Indorum ætatis elementa indicet, suppeditat, et ad antiquam eorum historicam chronologiam, diversarum solis et lunæ familiarum expositionem totum se confert. Hujus chronologiæ, quatuor *djogs* (ætates), ad tempora *ante-diluviana* et *post-diluviana,* epitomem, seu specimen comparativum præbet auctor sagax et eruditus (*p.* 147), in *tabulâ* sequenti, à *Menu* 1.° (ætate primâ), quem quidem τῷ *Adam* respondere supponit, ad usque *Nadir-schah,* magnum Indiæ invasorem.

1. *Asiat. Research. T.* 2, *on the Chronol. the Hindus*, *p.* 113-116.

A CHRONOLOGICAL TABLE

According to one of the Hypotheses intimated in the precedent tract.

CHRISTIANS and MUSELMANNS.	HINDU.	*Years* *from* 1788 *of our æra.*
Adam,	*Menu I*, age I,	5794
Noah,	*Menu II*,	4737
Deluge,		4138
Nimrod,	*Hiranyacasipa*, age II,	4006
Bel,	*Bali*,	3892
Rama,	*Rama*, age III,	3817
Noah's death,		3787
	Pradyota,	2817
	Buddha, age IV,	2815
	Nanda,	2487
	Balin,	1937
	Vicramaditya,	1844
	Devapala,	1811
Christ,		1787
	Narayanpala,	1721
	Saca,	1709
Walid,		1080
Mahmud,		786
Chengiz (*Gengiskhan*),		548
Taimur,		391
Babur,		276
Nadirshah,		49.

Hac de materiâ nihil amplius in a *supplement* to the *Essay on Indian Chronology* (*p.* 389 etc.). Notanda solummodò observatio æquinoctiorum, quæ circiter 1181 antè æram Christianam facta supponitur, in antiquis *Sastras* servata (*p.* 393).

Liceat etiam cum docto Anglo dicere (*p.* 401) : « Whatever be « the comparative antiquity of the *Hindu* scriptures, we may safely « conclude, that the *Mosaic* and *Indian* chronologies are perfectly « consistent ; that ***Menu***, son of ***Brahma***, was the ***Adima***, or « first created mortal, and consequently our ***Adam***; that ***Menu***, « child of the sun, was preserved with seven others in a ***bahitra***, « or capacious ark, from an universal deluge, and must there- « fore be our ***Noah***, etc. »

Pretiosum hominis minimè creduli testimonium. « Attached « to no systeme, inquit D. Jones, commentationis suæ initio « (*p.* 111), and as much disposed to reject the ***Mosaic*** history, if « it be proved erroneous, as to believe it, if it be confirmed by sound « reasoning from indubitable evidence, I propose to lay before you « a concise account of Indian chronology, extracted from *Sans-* « *crit* books, or collected from conversations with *Pandits*, and « to subjoin a few remarks on their system, without attempting « to decide a question, which I shall venture to start, whether it « is not in fact the same with our own, but embellished and « obscured by the fancy of their poets and the riddles of their « astronomers. »

Re penitiùs consideratâ, ad conclusionem quam suprà retuli deductus est eruditus Jones, qui primò præjudicatæ opinionis notam reformidans, quamdam, minùs sapienter, animi audaciam (*disposed to reject the Mosaic history*) ostentârat.

Præsidem academiæ *Calcuttanæ* sequatur, ejus collega, D. Davis, vir acris ingenii, astronomiæ peritus, cui præcipuorum et

prætiosissimorum τῶ *Suria siddhanta*, astronomici operis, divini reputati, cujus auctor *Meya*, desinente *satya yougam*, id est, antiquissimi [1], textuum versionem Anglicam (by the help of a *Pandit*, through the medium of the *Persian* or the *Hindu* language [2]), et doctas, profundas in eos elucidationes debet orbis eruditus. Nunc ejus Dissertationis (*Of the astronomical computations by the Hindus*) ope, abstrusiora astronomiæ Indicæ rimari, scrutari; eclipses, æquinoctia, solstitia, planetarum revolutiones, motum solis, lunæ, cum Brahmanibus, juxtà veteres tabulas supputare facilè poterunt rei siderealis studiosi. At quatuor Indorum periodorum causas, elementa, compositturam, veluti *organisationem*, etiam quasi astronomicam, dare non poterat vir astronomus, qui sic loquitur (*p.* 229): « The division of the *maha-jug* into the *satya*, *treta*, « *duapar*, and *cali* age, does not appear from the *surya siddhanta* to answer any practical astronomical purpose, but to have « been formed on ideas similar to the *golden*, *silver*, *brazen*, « and *iron* ages of the Greeks. Their origine has, however, been « ascribed to the precession of the equinoxes, by those who will « of course refer the *manvantera* and *calpa* to the same foun- « dation: either way the latter will be found anomalistic, as has « been described, if I rightly understand the following passage « of the *surya siddhanta*; the translation of which is, I believe, « here correctly given. »

Manvatera et *calpa*, suprà memorata, sunt maximæ Indorum periodi, quarum confectionem, utpotè quatuor *djog* et *manvantera* continentem, ex auctore hic juvat apponere.

---

1. *Asiat. Research. T.* 2, *p.* 234, 237.
2. *Id. p.* 225, 227.

[1] *Composition of the* CALPA.

	Years.
Caly (*yougam*), $\frac{432{,}000}{10}$ =	43,200
Dwapar, $\frac{432{,}000 \times 2}{10} = 864{,}000$	
Trita, $\frac{432{,}000 \times 3}{10} = 1{,}296{,}000$	
Satya, $\frac{432{,}000 \times 4}{10} = 1{,}728{,}000$	
Aggregat of *Maha yug*	4,320,000
	71
Manvantera	306,720,000
With a *sandhi* equal to twilight (morn. and evening).	
The *satya yug*	1,728,000
	308,448,000
	14
Calpa	4,318,272,000

	Years.
With a *sandhi* equal to the *Satya yug*	1,728,000
Whole duration of *Calpa*	4,320,000,000
Computation of the period elapsed of the *calpa* at the end of the last *satya* age, when the *surya siddhanta* is supposed to have been written.	
Sandhi at the beginning of the *calpa*	1,728,000
6 *manvanteras*, or 308,448,000 × 6 =	1,850,688,000
27 *maha yugs* of the 7.th *manvantera*, or 432,000 × 27 =	116,640,000
Satya age of the *mahà yug*........	1,728,000
	1,970,784,000

Hæc est ad infinitum vergens temporum juxtà Indos computatio. Non minor, contrario modo, eorumdem subdivisio.

The BHAWISHYA *purána*, inquit D. *Colebrooke* [2], subdivises the *Nimhesa* otherwise.

1 Twinkling of the eye, while a man is easy and at rest,	= 30 *tatpanas*, or moments.
1 *Tatpana*	= 100 *trutis*.
1 *Truti*	= 1000 *sameramas*.

Majus esse non potest Entis æterni, infiniti, existentiæ, ejus ideæ

1. *Lib. cit. p.* 231, *not.*
2. *Asiat. Research. T.* 5, *On Indian weights and measures*, *p.* 107.

humanæ menti primitùs infixæ, et istius mentis spiritualis naturæ, argumentum, quàm immensa illa et penè incredibilis temporis protractio, divisio. Materiæ pars, materiei parti addita, nihil ultrà primum *aggregatum;* eadem pars in particulas divisa, nihil infrà primam *divisionem,* per se indicat, indicare potest. Solidæ partes sunt suo modo finitæ, juxtà positæ, vel à se invicem separatæ, eodem in statu, scilicet *inertiæ,* manentes. Cogitatio, quæ indè *infinitè magnum* aut *infinitè parvum* eliciat, ad ens diversæ prorsùs naturæ, quod è *terminatis haud terminatum* non concludat, cùm res quælibet se majus per se producere nequeat, et proindè à supremo, infinito Agente *plus* (addendum), *minus* (detrahendum) accipiat, pertineat necessum est. Hæc per transennam, sed non absona, cùm de Indorum philosophià, ad primum Ens per diverticula ut et directè ducente, semper agatur.

Eadem τῶν *manvantera* et *calpa,* apud D. BENTLEY[1] ac in D. *Davis* Dissertatione, compositio. Altum vero de modo quo quatuor Indorum *djogs* formata sunt, silentium; nisi quòd *poetica* seu fictitia, et *astronomica* seu realia *djogs* supponit; id est, propriè nodum secat, non solvit. Ingeniosum sanè tentamen ulteriore disquisitione, præsertim librorum Samskreticorum lectione innixà, dignum; licet, primo aspectu, simpliciter et constanter è quatuor *djog* annorum summà, tres ultimas notas (*zero*) abscindere, et reliquum *reales* annos nominare, arbitrarium quid præ se ferat. Ipsum auctorem systema suum exponentem audiamus.

« At this day, inquit (*lib. cit. p.* 315), it is not easy to discover « the meaning of all the different modes of dating formerly in « use. It appears, however, from historical facts, that they were « mostly, if not all, *nominally,* the same; but essencially dif-

1. *Asiat. Research. T.* 5, *Remarks on the principal æras and dates of the ancient Indus*, *p.* 316, 317-320.

« ferent in other respects : they all went unter the appellation « of *yugs*, divine age, *manvantaras* etc. But the *yugs*, divine « ages, *manvantaras* etc. of the *astronomers*, were different in « point of duration, from those of the *Brahmens* and *poets*, and « those of the *Brahmens* and *poets* were, in like manner, dif- « ferent from those of others : here it becomes absolutely neces- « sary that we know the difference between each, that is, the « *astronomic*, the *poetic* etc. etc. from each other, before we « can attempt to analyse the *Hindu* chronology on true princi- « ples. It is from this mode alone that we can discerne truth, « though disguised by *fiction*; and until the gordian knot made « fast by the hand of modern times, be untied, much will remain « in obscurity. The astronomic *yugs*, divine ages etc. etc. are the « only periods in which the real number of *years* meant are « not concealed : it may not therefore be improper, before I « proceed further, to state what these periods are, and their « duration.

« The *calpa* is the greatest of all the astronomical periods, and « the duration of it is 4,320,000,000 years. This periode is com- « posed, or made up, of the lesser *yugs* etc. in the following « manner : 4 *yugs*, viz, *satya* etc. ....

« ... The *calpa* is an anomalistic period, at the end of which « the *Indu* astronomers say, that the places of the planets « nodes and apsides will be precisely the same as at beginning « of it; and the commencement of it was when the sun, moon, « and all the planets, nodes and apsides, were in a line of con- « junction, in the beginning of *aries*, or 1,955,884,897 years « ago....

« The ancient astronomers, most probably for the sake of *convenance*, made the present *cali yug* of the *Indus*, of which

« there are now (1796) 4897 years expired, to commence when « just the first half, or 216000 years were elapsed of the mentioned *cali yug*, of the twenty fourth *maha yug*. And we are « now only in the 4898.th year of the second half of that period. « I shall therefore, by way of distinction, call the present *cali* « *yug*, the « astronomical æra. »

« The *Brahmens* and *poets*, in imitation of the astronomic « periods above given, *invented* others for their history and « poetry. This I shall distinguish by the name of « Poetic ages », « or æras, because they are embellished by fiction, and covered « over with a mysterious veil: nominally they appear the same « as the astronomic periods; but historical facts prove them to « be essentially different in point of duration, an *astronomic* « year being equal to 1000 poetic ones. Hence

		Years.	Real years.
« a poetic	*satya yug*	of 1728000, is only	1728.
«	*Trita yug*	of 1296000	1296.
«	*Dwapar yug*	of 864000	864.
«	*Cali yug*	of 432000	432.

Huc usquè meræ suppositiones; aptæ quidem ad conciliandas cum S. Scripturæ chronologià Indorum supputationes, sed quæ, quibusdam epochis exceptis, in cursu disceptationis, nec Samskreticorum librorum auctoritate, nec mythologico calculo, ubi Entis superioris dies anno inferioris respondet, nec doctorum *Brahmen*, *Pandet*, testimonio probantur.

« The first of this poetic ages, or *satya yug*, commenced at « the creation, and the rest in succession, agreable to the fol- « lowing short chronological table, continued down to the pre- « sent time. »

CHRONOLOGICAL TABLE OF ANCIENT ÆRAS etc.

Poetical Æra			Years of the World		Astronomic Æra	
Satya yug, or golden age.		0	ADAM	0	CAL YUG [1]	0
		1		1		1
		130	SETH born	130		151
		905		905		751
		906		906		823
		1056	NOAH born	1056		824
		1656	Flood	1656		832
		1728		1728	PRADYOTA	1000
Treta yug, or silver age.		1		1729	BUDHA	1002
		59		1787		1043
		177	NIMROD	1905		1101
	ISCHWACHA and			1907	SISUMGA	1139
	BUDHU	179	ABRAHAM	1948	NANDA	1499
		220	NOAH's death	2006	CHANDRA GUP-	
		278		2044	TA	1599
		316		2404	PASHPAMITRA	1736
		676		2504	VASU-DEVA	1848
		776		2641		
		913		2753		1853
		1025		2758		1920
	RAMA	1030	PARASARA	2825		1920
		1097	YUDHISHTHIR	2825		1925
		1097	VYASA	2830		1930
	VALMÏC	1102	PARICSHÏT	2835		2075
		1107		2980		2119
		1152		3024		
		1296				

1. The cali yug .... commenced in february in the 906th year of the world.

CHRONOLOGICAL TABLE OF ANCIENT ÆRAS, etc. continued.

POETICAL ÆRAS.			YEARS OF THE WORLD.		ASTRONOMIC ÆRA.	
Dwapar yug, or brazen age.	CUSHA	1		3025	BALIN	2120
		74		3098	CHANDRA BIJA	2193
		530		3554		2649
		576		3600		2695
		676		3700		2795
		776		3800		2895
		864		3888		2983
Cali yug, or iron age.		1		3889	VICRAMADITYA	2984
		62		3950		3045
		95		3983	DEVAPALA	3078
		119	CHRIST	4007		3102
		185		4073	NARAYANPALA	3168
		197		4085	SACA	3180
		200		4088		3183
		300		4188		3283
		432		4320		3415
				4321	VARAHA	3416
Satya yug, or 11.d divine age.		1		4505		3600
		185		4520		3615
		200		4624		3715
		300		4720		3815
		400		4920		4015
		600		5120		4215
		800		5320		4415
		1000				4615
		1200				
	Curr. year.	1483	Curr. year.	5805	Curr. year	4898

Notandum in *poeticâ* auctoris ærâ quatuor *djog* revolutione

absolutâ, novum, scilicet secundum *satya djog*, ab anno mundi 4321 incœptum esse.

« In the preceding table I have placed, inquit auctor, the « beginning of *astronomic* æra of *cali yug*, of which 4897 years « were expired in *april* last, in the 906 year of the world, at « which time 905 years were elapsed of the *satya yug* of the « *poets*, reckoning from its commencement, at the creation; « hence it is self-evident that the notions of the modern *Hindus*, « who have confounded the fabulous or fictitious ages of their « *poets* with the *astronomic* periods merely from a similarity of « names, are not only erroneous, but even quite opposite to the « true intent and meaning of the ancient *Hindu* writers them- « selves, who, it may be proved, have sometimes adopted the « *astronomic* æra of the *cali yug* during the *treta* and *dwapar* « *yugs* of the *poets*; and made use of either æra (astronomic or « poetic, and sometimes both), according as it suited their *fancy*, « for recording not only past events in general, but even one « and the same event. »

In dissertatione legenda sunt, quibus auctor systema suum tuetur, argumenta, sicut et quæ dicuntur de *patriarchis* seu *Munoos* et aliis, quatuordecim *puranic mamwanteras* durante periodo (*p.* 330, 332); et de duabus *solari* et *lunari* lineis (*p.* 334-341): *convenientia, imaginatio, nominum similitudo*, astronomicarum et poeticarum periodorum confusioni in scriptoribus Indis recentioribus et antiquis, ortum dederunt. An solers Anglus filum, cujus ope è labyrintho chronologico-historico exire queant, reverà præbuerit, videat lector criticus et eruditus. Audeam dicere : adhuc *sub judice lis est*; quamvis, libenter fateor, in variis tentamentis acre et profundum ingenium ostenderint *Calcuttani*

Academici, minùs tamen, quod dolendum, Indicorum monumentorum, inprimis veterum linguarum cognitione, ut par est, instructi. Verùm sat (non sat, problemate haud soluto, inquiet fortè lector morosus) de *chronologiâ Indicâ*. Nunc ad *Oupnek'hat*.

Pag. 399, *lin*. 3, *âjet;* lege : *aïet*. — *Not*. 1, *lin*. 1, *namizchavad ;* lege : *namischavad*.

Pag 400, *lin*. 18, 19, 22 : hæc aqua est, quòd, omne quiescens et motum ex eâ cum existentiâ . . . venit . . . aqua et *Pranou*, unum est.

Aqua, elementum, entium materialium, animâ præditorum, cum vel absque motu, principium ; una cum *Pranou*, scilicet, *Oum*, proindè cum primo Ente, nominis primâ syllabâ, radice, ut et universali rerum productione : substantia cum agente, quod vitam, motum dat, una.

Lin. *ultimâ : rak'hi*, quòd dies postremus mensis *savan* (*Augusti*) est.

Samskreticè, *rakhai*, munificus, benignus. Suprà (*T*. *I*, *Annotation*. *p*. 612), Augustus et September, menses pluviæ, quâ fecundatur terra æstu solis arida : aquæ et *pranou*, quæ unum sunt, causâ, die *rak'hi*, scilicet *munifico*, *Athrban Beid* accurata, docta, lectio, priusquàm ullum opus aggrediantur, perficiant, præscribitur.

Pag. 401, *lin*. 12, 13 : *Athrban Beid*, sine τῷ *selouk* . . . . . vestigium largitur.

In omnibus relligionibus (ea est in homine novitatis amor) ultimæ praxes, ordinationes, prioribus excellentiores perhibentur : quo abusu, primâ institutionum origine oblitâ, procul semotâ, cum eodem nomine nova quasi struitur, conditur relligio, mollior semper, humanis affectibus magis indulgens.

Reverà librorum *Beid* accurata lectio, pœnitentia, mortificatio fructum producit : at, his omnibus omissis, quartus liber *Beid*, *Athrban*, solus, vestigium, emolumentum largitur : sic, alibi, *Auxiliatorum* (*Secouristes*), *Cordicolarum*, τῶν *Quakers* etc. *devotio*. Tùm verò, quisquis ad veterem doctrinam, disciplinam revocat, motuum artifex, etiam novator, verbo rei contrario, nuncupatur. Servatâ semper cujusdam severitatis specie, recentem prædicationem adjuvant populi ignorantia et libidinum stimulus : eo modo, temporum malignitate, hominum incuriâ, doli machinatorum astutiâ, audaciâ funditùs evertuntur vetustissima relligiosæ moralis ædificia, monumenta.

Pag. 402, *lin.* 1, 2, 3 : dualitas ... *narbaklap samadeh*, quòd demersio magna est, id est, sine ego et id, *âtmaï* purus factus (*homo*) manet. (*Esteghrak bezorg ast iaani bi man ve ou âtma khaless schodeh bemanad.*)

Suprà, *T. I*, N.° *II*, *p.* 11 : *narbaklap samadeh* surgere (evanescere) memoriam, memoratorem, et memoratum.

Samskreticè, *nar*, aqua. *Samâdânam*, æqualitas, comparatio. Si nulla τῶν ego et tu, unius, alterius entis mentio, omne ergò evanidum, universitas quæ indicari, memorari nequit, nihilum verum ens, mare immensum sine rivo, partibus, hoc est, si concipi potest, *âtma* purus, talis ab initio et semper existens, quâ ratione hic mundi existit, non existens. Undè, quidquid sensibus contrarium appareat, perfecta, in rerum naturâ, agentis, subjecti et objecti *æqualitas*, identitas.

OUPNEK'HAT 49.um, SCHAVANK.

N.° CLXXI.

Pag. 403, *lin.* 2 : SCHAVANK.

1.° Tȣ *Oupnek'hat* titulus, à nomine τȣ *Schavank rek'heschir*,

viri summi, qui (*infrà, p.* 411) illud pronunciasse dicitur. In *Mahabar.* (12 *Porb.* 2 *part. p.* 563 *r.* 570 *r.*) *Savang*, vir summus, tempore τῦ *Rajah* DJAMMEDJEH, abnepotis τῦ ARDJEN, τῦ DJEDASCHTER fratris. Sic ad tempora hujus *Radjah*, 17-19 antè Chr. sæculo, semper referuntur viri, patriarchæ de quibus in *Oupnek'hat* mentio : quod operis antiquitatem adstruit.

2.° De bello, strage, hic agitur : et Samskreticè, *savanam* trajicere, perforare, transfigere ; *schavam*, cadaver.

Suprà, N.° CLXX, *p.* 398 : *Rek'heschiran* τὸν *Athrbad* initio τῦ *Douapar djak* (*Korban*) adeunt : in hoc *Oupnek'hat*, matutini, meridiani, vespertini *djak* tempore ad *rek'heschiran* et *mokelan vas* veniunt. Ex istis *djak* (ut jam observavi) forsitan quatuor *djak* (*djog*), seu Indorum periodorum, origo.

Pag. 403, *lin.* 17, 18, 20 : tantumdem guttæ ..... super ignem .... simul via .... vobis ipsis feratis.

Talismani sacri, à rebus in sacrificio oblatis, sumpti, prodigium operantis, vetus exemplum.

Pag. 404, *lin.* 13, futurus ; lege : futurum.

Ibid. lin. 16, 17; *pag.* 405-411, *lin.* 12, 13 : *Pranou* .... magnitudo ejus ab omni major est .... oportet fecit (*facere*).

Novum et magnificum nominis *Oum*, à quo omne incipit, quod omnia continet, ipsa est natura universa, occasione belli τῶν *Fereschtehha* cum *Djenian*, de quo pluries actum, encomium.

Pag. 405, *not.* 1, *lin.* 1 : τῶν *Ghanim*.

In Indiâ, οἱ *Marhatæ*, communi vocabulo *Ghanim*, latrones, ideò vocantur, quòd regiones minùs ad eas occupandas, quàm spoliandas (ut primi Græci, λῃσταί), equestres eorum turmæ pervadant. Quotannis, prædâ factâ, tributo recepto ad propria redeunt. *Mauri*, seu *Mohammedani* principes, duces, quemadmodùm

Románi et *Europœi*, prædâ simul et regione potiti, vi rapta non deserunt. Sic conflatum *Mogoli* vastum imperium : sic *Britannico-Indicum*, non diù tamen, si minantibus signis, ex quo in *Peninsulâ Indicâ* tam amplas possessiones Angli adepti sunt, a *Ponto Adami* τῷ *Ceylan* contiguo, ad *Madras* usque, in *Carnate* toto [1], *Caliagary* et aliis *Indicis* ducibus, ad oram *Malabaricam*, potentioribus etiam *Mohammedanis* ad septentrionem (*Laknau*) motus solummodò pressos excitantibus, renovantibus, credere fas est, duraturum. Anglorum militum inopiâ Angli laborant. 200,300 *Helvetios*, *Cattos*, *Westphalos*, scilicet exteros, *mercenarios*, argento conductos, 15000,20000, indigenis, strenuè, pro solo patrio dimicantibus, opponunt. Vincuntur, vincunt, magno periculo, labore, damno; unius hominis jactura, subsidio non nisi è longè petito, *Indorum* viginti major. Ignis serpit. Incendium magnum paratur : et administratio Britannica, *præsenti* emolumento obcæcata, confidenter super cineres malè sopitos graditur, pristinarum, recentium terrâ marique revolutionum, immemor.

Minùs commodè, apud Europæos audiunt *Marhatæ*, *Arabes Sunitæ*, quasi, qui furto in terrâ furto raptâ vivit, quàm qui, eâ direptâ, proprium solum repetit, aut qui à viatore armatus vectigal exigit, minor *latro*.

Octo *Vas* (*Suprà*, *p.* 2), seu *Beschn*, sunt beneficentiæ, τῷ benè esse præfecti.

Pag. 406, *lin.* 28, *penultimâ*, *ultimâ*; *pag.* 407, *lin.* 1 : omnes figuras suas attraxit, in τῷ *nim matraï* ... sine cornu (*matra*) ....

Oum, quod in *nim matraï*, Ens universale et absolutum, sine partibus, quasi refugit, Verbum est actionem suam in Patre

1. *Moniteur*, 15 *niv. an* 10, *Londr.* 29 *décemb.* 1801, è Morning *chronicle*, *p.* 419; Litter. è *Bombaye*, 27 *mai*, 23 *august.* — *Monit.* 16 *niv. an* 10; *Londr.* 29 *décemb.* 1801, *p.* 423.

supremo et universali constanter abscondens, ex eo habens, in eo agens; scilicet, Verbum, sine termino, tectum, invisibile, cujus operationes, existentiam scrutari vetitum.

Pag. 406, *not.* 1, *harf o*; lege : *harf ou.*

Pag. 407, *lin.* 12, 13 : opus τῦ *korban* τῦ manè omne *Pranou* est.

Indè *sat djak*, purum, rectum *djak*, *korban* primum, nempè matutinum vocatum fuerit. (*Suprà*, N.° CLXX, *p.* 398.)

Lin. 16, 19 : in tempore τῦ *korban* τῦ *dou' p'her* .... cum harmonià pronunciare, ut venerunt, præsentes fiunt (*fuerunt*). (*Dar vakt korban dou p'her ba ahang khandan amadeh hazer schodand.*)

Hoc erit *douapar djak* (*djog*), suprà memoratum, *p.* 398.

Simili ratione, *talisman* ex aquâ in sacrificio fusâ.

Pag. 408, *lin.* 20 : οἱ *Roudr.*

Quemadmodùm οἱ *Vas* propter benignitatem in *Fereschtah*, sic οἱ *Roudr*, ob stragem τῶν *Djenian* illatam, hîc adducuntur; quique propriis et contrariis operationibus divisi, et nihilominùs, in systemate Indico, ubi omne et nihil unum et idem, communi et vero attributo simul conjuncti tempore.

Lin. 23 : τῦ *korban* τῦ vesperè (*dar vakt korban scham*).

Istud erit *kal djak*, de quo suprà, N.° CLXX, *p.* 398, nulla mentio.

Ibid. lin. 27, *pag.* 409, *lin.* 1, 6 : capita cornuum palearum τῦ *korban* ut avulserunt (*sarhaï schak guiaï korbanra kandeh*) ... *djakti* .... *Pranou.*

Agitur de capite spicæ, cujus granum in *korbano* offerebatur, vel herbarum ad sacrificium adhibitarum.

Non additur, ut primo et secundo *korban*, τῶν *Djenian*, tertii hujus *Talismanis* ope, è *Fereschtah* victores evasisse; quippè his mensura *djakti*, cujus *Pranou*, seu *Oum* initium, in auxilium venit, et summè potenti huic nomini nihil in naturâ resistit.

Pag. 409, *lin.* 1 : mensurâ *djakti.*

Observandum mensuras seu formulas *unificationis*, eodem ordine semper memorari (vide *suprà*, N.° CLXX, *p.* 399, 400, *T. I*, N.° LXXVI, *p.* 361), etiam eodem comitatu.

Lin. 20, 21 : cum figurâ totâ (*integrâ*) suâ, quòd (*quam*) in *nim matraï*, duobus vice præcedente (*vicibus præcedentibus*) absconditam ....

Duabus primis vicibus, quasi venerabundum pudore seu zelotypiâ affectum, *Pranou, Beschn* et *Roudr* præsentibus, in *nim matraï* sese absconditerat. Hîc coràm sole luminis, caloris, vitæ naturæ fonte, temporis mensurâ, cum quo harmoniâ convenit, ipse *Brahm* est, tertio *korban* oblato totum se prodit, et *djenian* ad integram perniciem cæduntur. Quo significatur, creatione, conservatione, destructione, partim tantùm operari, et quasi absconditum, tectum, verbum Dei manere; integrum autem universali rerum harmoniâ quale est apertè se ostendere, explicare, expandere..

Pag. 410, *lin.* 12, 16 : Quatuor cornua ejus .... pronunciant.

Vide suprà, N.° CLXX, *p.* 392, 402, partium τȣ *Pranou*, vel *Oum*, et eorum quæ ad illud pertinent, expositionem.

Lin. 18 : septem *sor* (*capite* [*sar*], *quolibet è septem capitibus*).

Rectiùs, *sor, sono* (*sonis*), cùm duo capita τȣ *Pranou* anteà nominata fuerint, et hîc de septem modis musicis, *modulationibus, schabd, Oupnek'hat* speciatim loquatur. Indè autem liquet perantiquam, apud Indos, septem tonorum in musicâ esse distributionem.

OUPNEK'HAT 50.um, NERSING'HEH ATMA.

Lege ubique *Nerseng'heh*, loco *Narsing'hah*.

Kand primum.

N.° CLXXII.

Pag. 412, *lin.* 2; NERSING'HEH.

Nersingue, 2.a τῦ TSCHAKDIS apparitio. MAHABAR. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 562 *v.* (apud ABR. ROGER, *Mœurs des Brahmin. p.* 161), 4.a τῦ *Vischnou* incarnatio; — KIRCHER (*Chin. illustr. p.* 216, 218), 5.a; BALDÆUS (*lib. cit. Abgötterey etc. p.* 484), 4.a

Samskreticè, *naraha*, *martyaha*, homo vel femina. *Sinhaha*, *singham*, leo: nempè, *homo-leo-âtma*, seu *âtma* cum *hominis-leonis* attributo, vim simul et humanitatem exprimente: quo rectè omninò terminatur *Oupnek'hatorum*, viam quâ creatura ad summum omnium opificem et moderatorem perveniat, idem cum eo efficiatur, monstrantium, series.

Lin. 4, 6, 11, 17, 19, 22; *pag.* 413, 416, *lin.* 8: *âtmaï* ... *Oum* est ... facias ... *Oum* ... tria corpora ... pes quartus.

Ultimum *Oupnek'hat* claram et didacticam Entis supremi, *âtma*, *Brahm* essentiæ, et quasi compositionis metaphoricæ expositionem continet.

1.° *Oum* est: 2.° ejus *tria corpora*, scilicet, tres qualitates, creatio, conservatio, destructio, justè temperatæ; tùm elementa simplicia: 3.° elementa mixta; mundus ut nunc existit; cum tribus corporibus, quæ in tribus statibus *djiw âtma* induit, comparatum, unum declaratum.

Lin. 16, relativos; *lege:* relativos (*nesbat*).

Pag. 413, *lin.* 16: Status vigiliæ.

Quatuor τῦ *djiw âtma* statuum, ejus in istis statibus operatio-

num, partium, cum quatuor τῦ *âtma* pedibus, et eo quod quatuor illos pedes sigillatim constituit, comparatio.

Pag. 413, *lin.* 19, 20: quatuor divisiones est.

Quatuor istæ τῦ *djiw âtma*, qui idem ac *âtma* et *Pranou*, *Oum*, divisiones, infrà, N.° CLXXIII, *p.* 419, 420, explicatæ.

Lin. penultimâ, cepit; *lege*: capit.

Pag. 414, *lin.* 23; *pag.* 415, *lin.* 1, 2, 3: Ille mundus .... *lahout* sit .... sine qualitate est.

Quatuor τῦ *âtma* status, metaphoricè. Ejus scientiæ gradus; quorum ultimus, purum gaudium, ens purum sine qualitate.

Pag. 415, *lin.* 4, 5: illi tres mundi .... mundus τῦ *maïa* est.

Id est, in vigiliâ, somno, somno sine somnio, nihil reapsè existit; τῦ *maïa* seductione, captione, spectaculo, ludificatione; extrà ens unicum alia esse creduntur.

Lin. 15: collectio scientiæ etiam non est, cum causâ illâ, quòd divisionis capax non est (*môdjmee danaï ham nist bevasteh ânkeh kasmat pedzir nist*).

Ea est solius quod reverà existit, entis unitas, simplicitas; ut illud scientiæ, spiritualium notionum, etiam conceptuum, perceptionum collectionem dicere, sit nefas. Rerum cujuscumque generis aggregationis, formationis, scilicet absolutè partium expers est: quod omnem divisionem, successionem excludit, et totum, in se simul purum, æquale, *homogeneum* unico et indiviso instanti, unico et indiviso loco, seu semper et ubique; universale et concretum, uno et indefesso intuitu cernens, uno et incessabili actu, motu, operans, in constanti, perenni quiete, exprimit.

Verùm hæc verba, sonus. Deus, qualis in se est, sentiri, lumine mentis interno partim adspici potest, definiri neutiquàm: majestatis pondere pressus, vermis, adora et tace.

Pag. 415, *lin. penultimâ; pag.* 416, *lin.* 8 : Gradum τȣ *Pradjapat* .... pes quartus.

Quisque τȣ *âtma* status superior inferiorem absorbet, et omnia in quartum, *lahout*, quod est ens natura (*djat behab; lego : nahat*), resolvuntur.

Hoc τȣ *Oupnek'hat* 50.[1] *Kand* primum, attentâ dignum meditatione, satis planam, oculo Indicis speculationibus assueto, Entis supremi, in se, et in partes à se prodeuntes quasi divisi, simul et unici, naturæ, essentiæ, expositionem præbet.

Kand secundum.

N.° CLXXIII.

Pag. 416, *lin.* 25, 26 : ab his tribus .... in omnibus statibus æqualis.

Atma, propriè Ens purum, in tribus prioribus imperfectis statibus non est, et tamen cunctis statibus æqualis, par, idem ens absolutum.

Pag. 417, *lin.* 2, 3, 6 : insipientiam (*djehal*).

Atma, insipientia est, sicut et intellectus, scientia; scilicet omne, positivum, negativum : *est, non est*, ut pluriès dictum, *âtma* ipse, substantia, existentia unica, supereminenter, transcendentaliter est.

Lin. 14, 17, 19; *pag.* 419, *lin.* 6 : Τὸν (lege : Τὸ) *Pranou*, cum τῷ *âtma* et quatuor *matraï* τȣ *pranou* ... pede primo ... *matraï* primo .... quòd, *a* sit .... apparens est.

Subtilis et curiosa quatuor pedum τȣ *âtma*, quatuor mundorum seu statuum hominis, cum quatuor τȣ *Oum matraï*, *a*, *aou*; *m*, sono nasali, et eorum significatione, cum ipso *Brahm* Ente supremo, comparatio. Sic omnia, in naturâ, ad unum redeunt.

Lin. 22, 23, 24, *penultimâ, ultimâ* : *a*, in omni litterâ

est .... etiam prima [omnium] litterarum est .... prima omnis est.

Indè sequitur, 1.° alphabetum samskreticum vetus à vocalibus, quarum prima *a*, ut hodiernum, incepisse; 2.° *A alef*, in quâlibet consonante contineri: proindèque, *ka, kha, ga, gha* etc. *kscha*, pronunciandum. Vide *suprà, Annotat. p.* 551.

Lin. 26 : et testis etiam est (*o gavah ham ast;* alibi, *schehed*).

Id est, sui ipsius, entis sui, testis, sponsor, Ens universale; unicum, elementa simplicia, mixta, semen rerum, mundi, qualis oculis apparet, sese exerit, ostendit, manifestat.

Pag. 418, *lin.* 6 : dualitas (*douganegui*).

In nomine *Oum*, *ou* est rerum *dualitas*, è *maïâ* (*suprà*, N.° CLXXII, *p.* 415) orta, cùm mundus *nomen et figura* tantùm sit (*infrà*, *p.* 420, *lin.* 8, 9).

Pag. 419, *lin.* 7, 8; *pag.* 420, *lin.* 15, 28 : Et quatuor divisio (*divisionum*) est .... filum (*stamen*) τὸ texere omne est .... *âtma* habet, *pranou* etiam (*illas*) habet .... secundum non habet.

Quadripartitâ divisione τȣ̃ *âtma*, cum τȣ̃ *pranou* comparatione, illius entis, in naturâ unici, physica et moralis actio explicata. Primâ divisio rerum originem, contextum indicat. Quemadmodùm è stamine et subtemine pannus constat, sic rerum universitas ex *âtma* in eam ingresso : quo non creatio *ad extrà*, sed mundum ipsum τὸν *âtma* constituere, esse, apertè declaratur.

In *nim matraï* propriè quatuor hæ continentur divisiones (*infrà*, N.° CLXXIV, *p.* 421, *lin.* 5, 8, 9).

Pag. 419, *lin.* 14, 15 : seipsum cum quærente .... seipsum donum faciunt (*facit*).

MOYSEM hac de re audiamus. *Cùmque quæsieris ibi* (*inter gentes*

dispersi), inquit Legislator, populum Israel alloquens [1], *Dominum Deum tuum, invenies eum : si tamen toto corde quæsieris, et totâ tribulatione animæ tuæ.*

Quod ipsâ Veritate confirmatur. *Quærite*, ait JESUS, *et invenietis* [2] .... *qui quærit, invenit* [3].

Quærite ergò primùm regnum Dei, et justitiam ejus, et hæc omnia (*victui necessaria*) *adjicientur vobis* [4].

Eadem, ut videre est, apud gentes locis et moribus maximè dissitas, credita et tradita, precum puro, sincero et fidente corde fusarum, maximè, quæ justitiam spectant, id est, ipsum Entis supremi possessionem, efficacia. At de omnibus ferè, etiam Christianis, verum : *populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me* [5].

Pag. 420, *lin.* 20, 28 : et *ghanneh* (*sonus nasalis*) .... secundum non habet.

Subtili modo, cum *nim matraï*, sono nasali, *âtma* collatus. Cùm semel ad *spiritualismum* mentes vertuntur, minima ratio, una littera parilitatis ansa seriò obtruditur. Rident, aspernantur critici, contrario nisu, obtentu disparilitatis, in similem culpam et ipsi labentes. Medium in omni : at quàm rarum, quàm difficile ! È COCCEIO, apud *reformatos*, celeberrimo 17.e sæculi theologiæ professore, *figurismum*, ut vocant, etiam catholici (DUGUET et ejus

1. *Ou bekascktem mischscham et Jehova Eloheka ou matsata ki tidreschennou bekol lebabeka ou bekol nafscheka.* DEUTERON. *IV*, 29.

2. ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· MATTH. *VII*, 7.

3. ὁ ζητῶν, εὑρίσκει. ID. v. 8.

4. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. ID. *VI*, 33.

5. ἀυτὸς ὁ λαὸς τοῖς χείλεσι μὲ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. MARC. *VII*, 6. ISAI. XXIX, 13.

systemati adhærentes) hauserunt, magistrum, quem non citant, dedignati : et, in S. scripturæ interpretatione, inprimis, à convulsionum apparitione, ab erudito et sagaci commentatore longè recedentes, vel cunctam, vel nullam, pro libitu, *figurativam* plerique admittunt expositionem.

Lin. 24, 25, in τῷ *hasti* (*existentiâ*) ejus τὸ *nisti* (*non existentia*) mundi est (*dar hasti ou nisti aalem ast*).

Scilicet, Deo existente, nihil aliud existit. *Illi enti ullum secundum non est* (*lin.* 17, *ân dzatra hitsch douïoum nist*).

Kand tertium.

N.° CLXXIV.

Pag. 421, *lin.* 2, 14, 15; *pag.* 422, *lin.* 19 : Littera prima .... (*homo*) .... in se destructum (*annihilatum*) efficiat .... sexdecim fiant.

Quatuor pedes τῦ *âtma* cum quatuor litteris τῦ *pranou* (*Oum*) iterùm comparati : cujus objecti profundâ meditatione, omni ad unum redacto, rerum universitatem in se homo annihilare tenetur.

Pag. 421, *lin.* 15; *pag.* 422, *lin.* 19, 20, *ultimâ* : In litterâ primâ τῦ *pranou* .... sexdecim fiant. Quicunque sexdecim res, ... superveniente sit.

Entia, agentia, physica, moralia, etiam librorum divinorum partes, mensuras, formulas, quæ (*suprà*) *T. I*, N.° LXXVI, *p.* 350, 361) solem in cursu diurno, diversis anni tempestatibus, comitantur, triumphalem ejus pompam et incessum efformantur, cum rebus in quatuor τῦ *pranou* (*Oum*) litteris contentis, additis quatuor mundis, uno pro unâ litterâ, et in quoque *matraï* quatuor *matra* suppositis, conferre operæ pretium est. Orbem universum, naturam omnem, totum rerum existentium systema in *âtma* contineri apprimè noscere, hæc quasi bucceam absorbere,

in seipso deorsùm ferre, supremum scientiæ culmen, à novâ in mundis apparentiâ tutamentum.

Pag. 422, *lin.* 26, *τῷ aoudia;* lege : *τῇ aoudia.*

Lin. 27, *τῇ* dormire; *lege : τῷ* dormire.

Pag. 423, *lin.* 1, 14, 15, 19, 20, 24, 25, *penultimâ, ultimâ; pag.* 424, *lin.* 3, 6, 7, 11 : Primùm oportet quòd .... infrà cordis .... in circulo .... in umbilico ... in corde ... inter duo supercilia ... [et medium] cerebri .... in medio cerebri ... forma gaudii fiat.

Ens unicum et universale cum omnibus divisionibus, cuncta hæc ipse effectus, in quatuor *τῦ pranou (Oum) matra,* in diversis corporis partibus, indè à sub corde, usque ad intrà duo supercilia, medium cerebri, juxtà tria ejus attributa, tandem ens totum, quod forma gaudii, ejus qualitates, sibi repræsentat Indus altâ immersus meditatione.

Pag. 424, *lin.* 12, 13, 15, 17; *pag.* 425, *lin.* 3, 9 : Post ab illo .... *Brahma* .... *alef maſtouh* .... *nasout* .... *nim matraï* .... *Pradjapat* .... *Haranguerbehah* .... deorsùm ferat (*absorbeat*).

Quâ ratione tria primi ordinis agentia, tres *τῦ pranou* (*Oum*) litteræ, tres mundi seu status corporis, quartum horum, tria hominis, tria mundi corpora, in luce seu formâ scientiæ; id est, ea omnia in se nihil esse apprimè sciens, formam gaudii, scientiæ, lucem deorsùm ferat (absorbeat), sicque Ens ipsum evadat, attentione dignum. Indè patet, ut jam dictum (et sæpiùs certè, quàm vellem, operis naturâ eadem fortè ad nauseam, iterùm atque iterùm, iisdem fermè verbis, stilo rudi, ordine inconcinno, dicere cogor), totam illam Indicæ mythologiæ structuram, in agentia physica, moralia, spiritualia, materialia distributam, sensu allegorico, Ens unicum ejus attributis exprimente, debere

intelligi; verumque Indum, et quemlibet alium hominem, cuncta ad unicam substantiam, quæ substantia ultimò ipse est, quâ ratione in *Oupnek'hat* traditur, reducentem, verum *Brahmanicæ* è *Vedam* deductæ institutionis scopum, supremam in hoc et in altero mundo beatitatem attingere. Hoc nudè et didacticè, arido, ut vocant, simplici, sermone declararent Europæi recentiores philosophi : ambagibus implicatum, comparationibus, sic arbitrantur, elucidatum, spirituali cum materiali, cœlo cum terrâ mixtis, tradunt Indi doctores, communi mentium captui haud idoneam, incommodorum causâ, altiorem, sublimem simul et abstrusam doctrinam exponere metuentes.

Kand quartum.

N.° CLXXV.

Pag. 425, *lin.* 12, 19, *ultimâ : âtma* .... (Creator magnus, *afridgar bezorg*) .... *Brahm* magnus .... (*unum*) efficiat.

Quâ ratione *Creator âtma, Brahm* dicatur, ex anteà expositis planum. *Creavit*, id est, res quæ non erant, scilicet eo modo quo non erant, produxit : quod quidem verè etiam ex nihilo, sed non sensu communiter accepto, creare est.

Pag. 426, *lin.* 1, 3, 9, 17, 18, 24, 25, 27 : Ipse ille *âtmaï* ... quarto *matraï* ... τὸ ego et τὸ te ... undecim voces ... quòd τὸ *lahout* est .... significatio undecim vocum τῆ *aïet* .... dicens : tu, ego ... unum efficiat.

In quarto τῆ *pranou* (*Oum*) *matraï, pram âtma*; ejus attributa : undecim vocum τῆ *aïet* particularis explicatio.

Omni personalitate semotâ (τῷ *ego*, τῷ *te*), cùm in naturâ, *âtma* sola sit persona, in se existens substantia, et solus in omni τὸ *ego* pronunciet et efficiat, *âtma* illum unicè meditari, seipsum eum esse, firmâ fide tenere Indo præceptum.

Pag. 426, *lin. ultimâ; pag.* 427, *lin.* 1, 7, 8, 9, 16, 19 : *i maschghoul* ... cum τῷ *schoghl* ... *maïa* ... mendacium est, et mater ... sensuum ... sicut leo, deorsùm ferens (*deglutiens*) omne est.

Τῶ *schoghl,* seu profundæ meditationis modus. *Maïa*, mendacium; id est, res ut existentes, dùm nullæ sunt, ostendens; mater sensuum, qui et ipsi erroris fontes, cùm præter *âtma* nihil reverà, absolutè in naturâ, ente proprio subsistat.

Ab attributo primario τῶ *âtma,* quod attributum etiam τῶ *Roudr, Mahâ diw,* est, cuncta, ut leo, devorantis, in se deorsùm ferentis, nomen *Nersing'heh.*

Kand quintum.

N.° CLXXVI.

Pag. 427, *lin.* 22, *penultimâ, ultimâ; pag.* 428, *lin.* 1, 5, 7, 17, 18, 24, 25; *p.* 431. : Ipsum hoc *akari* .... *a* cum *maſtouh* ... circumdans ... (*penetrans*) omnes litteras est ... *akari* ... *maïa* ... beneficum est ... *nersing'heh* est ... leo, omne deorsùm fert, ... in seipsis deletum .... *Brahm* factæ sunt.

Trium primarum τῶ *pranou* (*Oum*) *matraï* virtutum, Entis supremi naturam referens expositio.

Primùm *akar, a* apertum : ubi leonem, cuncta absorbentem, τὴν *maïa,* illusione, errore, externæ apparentiæ, quasi existentiæ causam, semper in medium adduci advertendum est; et doctorum animas dogma istud apprimè callentes, ipsum *Brahm* effectas, in seipsis deleri, novæ apparentiæ metu liberas. Peculiare τῷ *akar,* omnia circumdare, amicum esse τῷ *maschghoul* : alia, in *aokar* et *makar,* repetuntur attributa.

Pag. 428, *lin.* 25, 26, 27; *pag.* 429, *lin.* 1, 2, 23 : *Brahm* factæ sunt. Ipsum hoc *aokar,* quod *vau mazmoum* (*ou*) est,

cum excessu .... magnum .'... et cum sensibus (in sensus) non ingreditur : ipsum cum seipso lumen est : et ipsum cum seipso .... apparens est. (*O behavas dar naïad khod bekhod roschan ast o khod bekhod zzaher ast.*)

Eadem ferè τῦ *aokar* et *akari* laus. Priori peculiare, maximum esse, *in sensus non ingredi*, esse lumen per seipsum; quod internam denotat, absque sensuum medio, perceptionem, ipsum Ens supremum, mentibus sese immediatè manifestans. Undè *innatas ideas* antiquitùs apud Indos inveniri rectè concludi potest. Cachinnationi irridentes indulgebunt *Lockiani* et *Condilliaci*, solo *materialismi* jure, nullo verisimili argumento, quidquid in contrarium asserant.

Pag. 429, *lin.* 24, *ultimâ; pag.* 430, *lin.* 12, 22, 23: hoc *makar* ... opulentia magna ... cum seipso lumen est ... *maïa* magnum habet .... dicens : ego .... ab *akar* .... ab *aokar* majorem ....

Τῦ *makar* (*mim saken;* suprà, *akar* et *aokar*) encomium : iis majus est. Peculiaris ei *opulentia magna;* testis omnis rei, ut *akar*, est; dicens : *ego*, in cunctâ re, lumen cum seipso, quemadmodùm *aokar*. At verò τὸν *maïa* magnum habet (*o maïa bezorg darad*). Quæ propriè ultima est τῦ *Oum* littera, rerum universalitatem includens, τὸν *maïa* magnum, scilicet captionis, ludificationis fontem habet, errori maximo, falsâ omnis generis existentiarum repræsentatione, larvâ, dans occasionem. Non nisi enim majore *maïa*, quodlibet ens, extrà *âtma*, quolibet alio majus dici potest.

Hæc omnia attentè et unicè cogitare, iis mentem fixam habere, supremus beatitatis apex : qui eò pervenit Indus, in se deletus, superstite solâ perceptione, ipse *Brahm* evadit.

Kand sextum.

N.° CLXXVII.

Pag. 431, *lin.* 9, 10, 14, 15, 17, 18; *pag.* 432, *lin.* 11, 15, 16, 17, *ultimâ; pag.* 433, *lin.* 5 : *mokelam* sensuum .... Peccatum, quòd *shaittan* est ... è *nim matraï τȣ pranou* (*Oum*) scitum fiat .... quartum est .... quartum non est ... *bahader* ... non *bahader* .... id est, aliquis, quòd, peccatum ... forma *τȣ âtma* fiat .... à non visu .... pes quartus *τȣ âtma* .... è mari dualitatis ut non timuerunt.

Parabola, quâ à peccato victoria reportari queat, seu malum in bonum converti, edocetur.

Ens supremum *nim matraï τȣ pranou* (*Oum*) est; quartum numèro, sed reverà, omne. In Ente illo unico, ideò quòd omne est, contraria simul existunt.

Mens, quæ abstrusum istud et primarium dogma apprimè intelligit, undecim voces *aïet τȣ Nersing'heh* callens, quod veræ felicitatis status, peccatum ei peccatum non est; dummodò tamen à concupiscentiâ, cupiditate, appetitu carnali immunis sit. (*Az hamin djehet del har keh az gheir bini pak na schodeh baschad ve az hava ve hers ve schahawat dour mandeh baschad ou baïad ke be nim matraï tschaharom pranou keh tschaharom paï âtma ast ke teria ast az in âïet Nersing'heh keh panzdah* (*ïazdah*) *lafzz darad intschenin âtmara bedanad gounah ou schaittan oust aaïn âtmaï ke hasti o eelm o porserour nour ast mischavad.*)

1.° Ex hoc textu attentè considerato, non de peccato voluntario, sed casu, ignorantiâ, *non visu,* corde non consentiente, patrato, in *Oupnek'hat* esse quæstionem, rectè concludi potest.

Peccatum, *forma τȣ âtma,* dura sanè locutio est, at systemati Indico congruens, quæque sano sensu, additis addendis, explicari queat.

Peccatum, verè *schaittan*, tentator, seductor entis intelligentis, cum sensuum præfectis, seu sensibus ipsis, τῆ *maïa* filiis (*suprà, N.° CLXXV, p.* 427), nihil hîc aliud erit, quàm *dualitatis* opinio, *unicitatis* dogmati opposita; illius dogmatis professione sensus victoriam obtinent; peccatum ipsum evanescit, et *Brahm*, quemadmodùm *sensus unitarii*, evadit. Forsitan bellum τῶν *Fereschtehha* (*suprà, T. I, N.° V, p.* 16, 18; *N.° XX, p.* 89) cum *Schaittan*, qui corpus *âtma* esse profitebantur; et priorum, mensuræ *kaïtri*, scilicet unicitatis formulæ, pronunciatione, triumphus, allegoricè ipse ille sensuum cum peccato conflictus est.

Mare dualitatis rerum est existentia, præter *âtma* unicum. Hujus metu pulso, sicut et initio *Fereschtehha*, τῆ *aïet* undecim vocum prolatione, *el Mokelan* sensuum peccatum debellant, ad nihilum redigunt.

2.° Persica verba quæ retuli, rectè perpensa, totam moralem disciplinam includunt: excessus enim omnes è carne, cui mens, serva nimis, miserè subjacet. Contrario nisu in adversum tendere, solum remedium.

Superfluo abstinere, temperantis est: *necessario*, quantùm possunt, sapientis, præsertim Christiani. Quod quidem recentibus, elapsis è revolutione, vel primùm ejus præconibus, *moralistis*, qui, infirmitatis humanæ prætextu, verè autem proprii commodi causâ, in *Proverbiis* Salomonis et aliis S. Scripturæ libris, aureæ mediocritatis laudem, uti *Secouristæ*, et generatim in omnibus sectis *non-conformistæ* singularis doctrinæ, disciplinæ, aliquandò etiam spurcitiei exempla quærentes, reperta confidenter efferunt, fortè minùs arridebit.

At verò in scriptis recta et intenta nimis nequit esse norma, quam, in actionibus semper inflectit et incurvat humanus affectus.

Pag. 433, *lin.* 22, *ultimâ*; *pag.* 434, *lin.* 1, 14 : Et quisquis illam lucem .... factus, (*sic*) maneat. Et sensus externos .... *Pra Brahm* .... fiat.

Veri *saniasi* (*p.* 433, *lin.* 20, 22, *τῶν Fereschtah*) ad ultimum *abnegationis*, perfectionis gradum perventi, imago, quæ autem, juxtà Indorum opinionem, nimis sæpè ob oculos poni non potest. Ex iteratâ, continuâ praxi, habitus; ex habitu status permanens, velut natura exsurgit. Homine avulso, quasi supernaturalis restat existentia; id est, ens creatum evanescit, solus Creator, *âtma*, *Brahm* remanet.

Pag. 434, *lin.* 2, 3 : patientiam et sufferentiam (*tolerationem*) regulam (*consuetudinem*) suam efficit (*tahammel o bardaschtra schiveh khod sakhteh*).

Non hic vita, honesta quidem, probitate conspicua, at amœna præscribitur. Inter duos mundos eligendum. Vel in præsenti, inferiori, fruendo opibus haud prohibitis, deliciis, degendum : vel ad futurum, superiorem, rejectis istis omnibus blandimentis; labore, patientiâ, molestias cujusvis generis ferendo, anhelandum. Inprimis, cum ætate (vulgus *mutationem* vocat) ascendendum : quæ in quatuor Indi spiritualis statibus observatur gradatio.

De vero *justo* sublimem audiamus philosophum. « *Nudandus* « *ergò*, inquit Plato [1], *omnibus cæteris*, *prætèrquàm justitiâ*, « *atque ità constituendus*, *ut priori* (ei qui munerum honorum- « que causâ justus est) *prorsùs opponatur* : *ut cùm nihil agat* « *injustè*, *existimetur injustissimè agere*, *ut ad verum germa-*

1. γυμνωτέος δὴ πάντων, πλὴν δικαιοσυνής, καὶ ποιητέος ἐναντίως διακείμενος τῷ προτέρῳ. μηδὲν γὰρ ἀδικῶν, δόξαν ἐχέτω τὴν μεγίστην ἀδικίας· ἵν', ᾖ βεβασανισμένος εἰς δικαιοσύνην, τῷ μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γιγνομένων. ἀλλ' ἤτω ἀμετάστατος μέχρι θανάτου· δοκῶν μὲν εἶναι ἄδικος διὰ βίου, ὢν δὲ δίκαιος. PLAT, *Op. T.* 2, *de Republ. lib.* 2 (1578), *p.* 361, *c. d.*

« *numque justitiæ examen sit penitùs exploratus : ac proindè*
« *neque infamiâ, neque omnibus casibus, qui varii et multi-*
« *plices in hanc vitam cadunt, immergatur : neque à propo-*
« *sito tamen ullo modo dimoveatur, sed in eo ad mortem usque*
« *immotus constansque perduret : licet habitus fuerit injustus*
« *dùm viveret, esset tamen justus.*

Tribulatione ergò, angustiâ, quasi lydio lapide, probari debet patientia. *In tribulatione patientes*, inquit Apostolus [1], qui verum, in Christo, pietatis signum, persecutionem statuit : *et omnes*, ait [2], *qui piè volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patientur :* persecutionem, vel internam, à seipsis, affectibus non edomitis; vel externam, à sæculi asseclis, etiam legitimis dominis, pastoribus, amicis, parentibus. Nedùm igitur fugiantur, ut vera ad Christum via, ipsa pietatis tessera, demissè à supremo Moderatore petito *patientiæ* dono, persecutio, ærumnæ, animi et corporis angustiæ sunt eligendæ, quærendæ.

Petito demissè à *supremo Moderatore patientiæ dono*, non Stoicorum, Pelagianorumque, antiquorum et recentium, alto supercilio, quibus solemne : *contemnamus igitur*, inquiunt, *omnes ineptias (quod enim levius huic levitati nomen imponamus?) totamque vim bene vivendi in animi robore, ac magnitudine, et in omnium rerum humanarum contemptione ac despicientiâ, et in omni virtute ponamus* [3].

Lin. 16, 18, 21, 22, *penultimâ, ultimâ; pag.* 435, *lin.* 1, 2 *:* cornua cum sine cornu .... Significatio τῦ *Nersing'heh* .... *Nersing'heh* est .... duo cornua τῦ *djiw âtma* .... *Brahma,*

1. τῇ θλίψει ὑπομένοντες. Rom. *XII*, 12.

2. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχθήσονται. 2 Timoth. *III*, 12.

3. Cicero; *Tusculanar. Quæstion.* (1562) *lib.* 1, *fol.* 62 *recto.*

et *Beschn*, et *Mehisch* .... quietem sumunt (*áram miguirand*) .... trium qualitatum .... figurarum.

Djiw átma cum duobus cornibus, *pram átma* sine cornu; hæc tria, scilicet particulare cum universali, unum efficere jubetur. Mystica τȣ̃ *Nersing'heh*, et trium agentium, *Brahm*, *Beschn*, *Roudr*, expositio. Tribus prædictis ad unum redactis, nulla trium hominis statuum, creantis et creati differentia. Tres cognitæ, suppositæ in naturam primariæ operationes è medio tolluntur; quod his verbis, *Brahma*, *Beschn*, *Mehisch*, *quietem sumunt*, expressum.

Systematis Indici struem theologicam allegorico modo significare; ultimò ad unum redire diversos hominis physicos et morales status, lectorem antiquarum opinionum studiosum observare non pigeat.

Kand septimum.

N.° CLXXVIII.

Pag. 435, *lin.* 9, 18; *pag.* 436, *lin.* 3, 4, 11, 17; *pág.* 439, 440, *lin.* 4 : littera prima .... littera secunda .... Littera tertia .... totus leo deorsùm ferens fiat .... lumen efficitur .... unum faciat.

Tres τȣ̃ *pranou* (*Oum*) litteræ adhuc explicatæ, vocibus Samskreticis, attributis Ens supremum referentibus : undè tribus istis litteris in unum coactis, *totus leo*, *sing'heh*, deorsùm ferens, omnia absorbens; qui Indicæ hypotheseos scopus, hominem ad quartum, seu *hasti*, existentiæ, statum deferendo, efficitur.

Pag. 436, *lin.* 20, 23, *penultimâ*, *ultimâ*; *pag.* 437, *lin.* 1, 2, 8 : ipso hoc modo .... *aham alef maſtouh* .... *alef maſtouh* est .... è τῷ *alef maſtouh* .... quidquid visum fiat, omne *Brahm* est .... illius (*rei*) intrat.

Quâ ratione *aham*, samskreticè, ego, nomen omnis entis factum : undè *alef maftouh*, prima τῦ *aoum* littera, quæ in *aham*, nomen omnis rei fiat, *âtma* sit; ex eo *âtma* quærendus.

Formâ syllogisticâ : quidquid visum *Brahm* est; atqui *Brahm* figura τῦ *hasti*; ergò omne visum, proindè mundus, visu, intellectu cognitus, *Brahm* est. Materiale est et spiritale, τὸ videre de quo hìc agitur.

Pag. 437, *lin.* 7, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27; *pag.* 438, *lin.* 1, 3, 6 : scientia ... *anobhou* ... *vadjan* .... oculum texit .... sensibile est .... sensibile non est ... *Brahm* .... *Oum* .... pronunciet.

Primas rerum ideas, seu metaphysicæ principia, apud Indos sapientes tradendi methodus.

Oculum tegere, comite silentio, rem sermone declarari non posse, signum.

Samskreticè, *vaschanam*, verbum, vox : *vaschani vrouttihi*, silentium. *Vagbandaha*, præstigium, incantatio ad os occludendum, imponendum silentium.

Cùm autem rubrâ notâ verbum *vadjdan* in textu non signetur, ad Persicam linguam, *deri*, in quâ, *be vadj goftan*, *in silentio*, signorum ope, ore operto, labiis compressis, ut *Parsian*, statis temporibus, loqui est, videtur referendum.

Sensibile et non sensibile, *hasti*, *Brahm* est. Ratione *m* finalis, *Brahm* et *Oum* unum et idem.

Existentia, scientia, res incognitæ, quæ verbis exprimi nequeunt.

Pag. 438, *lin.* 7, 8, 11, 17 : tempore quòd .... aliquid petunt .... *alef maftouh* .... lumen fiat.

Τῦ *Oum* litterarum cum *Brahm* connectionis ratio, sensûs identitas; è verbi *Oum* significatione affirmativâ. Hujusce modi scientiâ, homo perfectè liber redditus.

Pag. 438, *lin.* 17, *penultimâ*, *ultimâ:* Hic totus mundus ... omne *Brahm* est .... in omni, is est.

Τῦ *Brahm* et mundi attributorum corelatio, identitas.

Pag. 439, *lin.* 5, 13, 25, 26, 27, *penultimâ :* Tempore quòd .... (*his immiscet*) .... hunc *djiw âtma* .... *mim saken* ... *alef maſtouh* .... *vau mazzmoum* .... lumen fiat.

Quandò homo, somno vel meditatione immersus, versùs mundum non tendit, de eo non cogitat, mundus totus, *Brahm* est, evadit : experrectus autem, aut ab attentâ perceptione avulsus, rebus externis redditus, intentus, eminenti istâ, quâ *Brahm*, mundus erat, existentiâ privatur : τὸν *Brahm*, sub ratione τῦ *mim saken* (*m*), cum *alef maſtouh* (*a*), et *vau mazzmoum* (*ou*) considerando; id est, *Pra Brahm* cum *djiw âtma* simul juncto, ad ultimum beatitatis, perfectionis gradum evectus, in seipso lumen fit.

Pag. 440, *lin.* 1, 4 : *cornu*(*a*) .... cum hoc [cornu] (*vau*) unum faciat.

Theologicus ille litterarum nominis *Oum*, dicerem, ludus, est simpliciter trium ejus caracterum, *a*, *ou*, *m*, quorum priores duo dant cornua, simul junctorum, et sic integram vocem *Oum* efformantium, prolatio : cui quidem junctioni, propria cuilibet litteræ virtus communicatur : undè *Brahm* ipse, Ens supremum exsurgit.

Kand octavum.

N.° CLXXIX.

Pag. 440, *lin.* 7, 8, 13, 17, 26, *ultimâ*; *pag.* 441, *lin.* 1 : *nim matraï* .... stamen subtemen .... secundum non habet .... funis [(*in*) corollam precariam] .... *Oum* .... loquela .... è loquelâ.

Trium vocis *Oum* litterarum virtute traditâ, ad *nim matraï*, sonum nasalem auctor transit. *Atma* est, rerum stamen, subtemen, in eas, sicut funis in corollam precariam, ingressum, unicum, sine secundo. In omni quæstione, affirmando vel negando, *Oum* respondetur : eo modo *Oum* principium loquelæ, extrà quam nihil sit; proindèque *nim matraï* τȣ̃ *Oum* complementum et substantia.

Oum et *âtma ; âtma* et *Brahm* unum : undè *Oum* et *Brahm*, Ens supremum, unum et idem.

Suprà (*T. I, N.° IV, p.* 15, 16), à nominis *Oum* expositione, incipit primum *Oupnek'hat :* ejusdem nominis, quod omnia includit, Entis primi et unici attributa, qualitatibus et virtute ultimum *Oupnek'hat* rectè terminatur.

Pag. 441, *lin.* 5, 10, *pag.* 442, *lin.* 5; *pag.* 443, *lin.* 1, 2, 3 *:* Hoc secretum cum excessu tegendum est ... mundus cum Domino magno mundi unum fiat.

Super hoc dogmate, nempè, mundum cum Domino magno mundi unum esse, altissimum injungitur secretum.

Pag. 441, *lin.* 11, 13, 15, 21, 26, 27, 28; *p.* 442, *lin.* 1, 6, 20, 21, *ultimâ : Atma* donum faciens seipsum est ... Hæc omnia animantia à seipsis vitam non habent (*in hameh djandaran az khod hiat nadarand*) .... non potestas dixit ... [quòd ...] frustum totum .... factus ... seipsum cum quo (*cui*) det? ... *Oum* forma scientiæ est. Et omnis mundus etiam forma scientiæ est .... hic mundus, quòd, scientiam et animam non habet (*ve in aalem ke eelm o djani nadarad*) ... tempore quòd ... hic *âtma* forma scientiæ .... loquela etiam *Oum* est ... omnes res approbatum facit ... sine metu fiat.

Expressiùs entia omnia vitam non ex se, in se, sed ex Ente supremo habere, dici non poterat.

Suprà (*N.° CLXXIX, p.* 440), cum filo, quòd corollam pre-

cariam ingreditur, *átma* comparatus est; hic de eo contrarium: similiter aliæ qualitates affirmantur, negantur. Sic procedit Indicum systema. De Ente supremo, nec, *est,* nec, *non est,* nec, ulli communicatum, cùm solum omninò sit, dicere vetitum.

Mundus iners, sine intelligentiâ, animâ, et tamen, ut *Oum, átma*, forma scientiæ, loquelæ causa; cuncta hæc ab *átma,* quocum unum fit, accepit. Indè, ultimò, omnia unum; scilicet, *Brahm, Oum,* mundus; quæque forma scientiæ.

Sublimis at non vulganda doctrina; quam qui rectè tenet, intelligit, ità ut ullam, extrà *átma,* entis particulam non agnoscat; alioquin mille frusta fiat; vitâ functus, è morte liberationem non obtineat; homo iste *Brahm* sine metu efficitur.

Kand nonum.

N.° CLXXX.

Pag. 443, *lin.* 26; *pag.* 454, *lin.* 7: hoc *Oum* .... cum eo (*ad eum*) perveniat.

Τῦ *Oum,* quod forma τῦ *átma* est, essentiam edoceri, à *Pradjapat* ει *Fereschtehha* postulant. Agentis istius, τῦ *átma,* leonis cuncta deorsùm ferentis, in se demergentis, unici, natura, attributa; τῷ *maïa,* secundum quid, præter *átma, Brahm*, in rerum universitate, errore, seductione monstrante, cùm omne unum sit, separatum apparens. Quidquid de *maïa* (*T. I,* N.° LXXXVI, *pag.* 405, 406; *Annotat. p.* 639-642: *suprà,* N.° CXXX; *pag.* 215, *not.* 1; *Annotat. p.* 628) dictum est, huic loco apprimè convenit. Denuò legendum repetere rei abstrusæ, obscuræ, novam fortè caliginem effundere foret; saltem esset actum agere.

Pag. 444, *lin.* 5, 6: hic *átma* leo .... existentiam apparentem non habet (*taaieni nadarad*).

Scilicet, quæ sensibus percipi possit, existentiam.

Pag. 444, *lin.* 17, 18, 19, 23, 24 : res alia .... cum seipso (*per seipsum*) intellectus fiat .... quidquid longum .... non potestas intellexit .... et à τῷ scire et non scire .... cum puro *vadjdan* acquisitus fiat. (*O baraï fahmanidan in tschiz diguer der kar nist khod bekhod fahmideh mischavad az in djehet ke har tscheh ttoul o arzz o djesm darad be nazzer o del dar miâïad tschoun in âtma az hameh inha manzeh ast oura behistsch tschiz natevan fahmid ve az danestan o nadanestan ham manzeh ast o bemahazz vadjdan iafteh mischavad.*)

Ens supremum nullam dimensionem habet, nihil quod sensus queant apprehendere; per seipsum, lumine intimo, intelligitur : propriè loquendo, nec scitur, cùm vera scientia entis essentiæ notitiam includat, quam infima creatura, quandò de supremo Creatore agitur, assequi posse dicere nefas : nec nescitur; siquidem ejus existéntiam, quam comitatur ipsius naturæ qualiscunque adumbratio, mens humana cognoscit. Sermone autem id declarari, idoneè exprimi omninò impossibile.

Lin. 26, 27, 28 : *maïa* figura caliginis et non scientiæ est ... ipsum ... (*quod*) scit (*lege :* dicit), quòd ego non scio ; ipsum hoc (τὸ) non scire, *maïa* est. (*Keh khod migouïad ke man namidanam hamin nadanistan maïa ast.*)

Id est, reverà quidem verbis τὸν *maïa* explicare, exponere, haud pote : qui tamen se nescire fatetur, eum indicat, cùm *non scire*, *maïa* sit.

Lin. penultimâ, ultimâ, pag. 445, 446, *lin.* 3, 4, 14 : *Maïa* apparens faciens ..... errorem ..... multiplicitatem .....; filius et pater ipse est .... trium qualitatum, quòd, τὸ *eidjad* ...; cum figurâ τῦ *Mehisch*, apparet.

Fusa τῦ *maïa* expositio, quâ, cuncta Indici systematis agentia meros ejus, scilicet erroris, esse fœtus, ipsum *maïa* non semper

fuisse, producentem esse et productum, tribus naturæ operationibus separatum, diversum, multiplicem apparere; verùm unicum Ens, *átma*, cujus figura, ut *Brahma, Beschn, Mehisch (Roudr)*, per tres animi et orbis universi dispositiones, in orbe operationes, ad intuitum venit, existere demonstratur.

Conceptus istos, communi vinculo (primario Indorum dogmate) concatenatos hìc indicare sufficiat: profundæ meditationi, si vacat, connexionis ratio, expositio est committenda.

Pag. 445, *lin.* 7, 8, 9 : et ipse hic *maïa* τὸ electum (*voluntarium*) sine electione (*involuntarium*) ostendit, et τὸ sine electione, electum (*ve hamin maïa mokhtarra biekhtiar minomaïad o biekhtiar mokhtar*).

Maximi momenti effatum. Errore, quod reapsè voluntarium est, esse involuntarium; et è contra; homo arbitratur. Ratio est transcendens, quà res ut sunt in se, sunt; at humanæ menti, luteo hoc in orbe, caligine (τῷ *maïa*) obvolutæ, tales apparere nequeunt. Indè difficultates de naturâ et origine boni et mali, et quæstiones, quæ ad abstrusam istam, nec unquàm solis animi viribus explicandam materiam pertinent. (Vide *suprà, T. I, Annotat. p.* 568-587; *suprà, Annotat. p.* 471-519.)

Lin. 20, 21; *pag.* 446, *lin.* 3, 4 : servum (*servientem*) .... cultum (*adoratum*) .... filius et pater .... trium qualitatum.

Errore, servus, serviens à culto, adorato : filius à patre; tres qualitates, *creatio, conservatio, destructio*, à se invicem distinguuntur : omne unum et idem.

Pag. 446, *lin.* 12 : in divisione τοῦ *temouguen*, cum figurâ τοῦ *Brahma*. ... (*Dar kasm radjouguen be ssourat Brahma o dar kasm satguen bessourat Beschn o dar kasm tamouguen bessourat Mehisch minomaïad.*)

In primariarum naturæ operationum ejus agentibus Brahma,

Beschn attributione, idem ordo ac suprà (*n.° LXVII, p.* 316; *Annotat. p.* 590) hic servatur : communiter de *satguen*, creatione, **Brahma** dicitur; de *Radjouguen*, conservatione, **Beschn**.

Pag. 446, *lin.* 18, 20, 21, 22, 23, 25, *penultimâ* : differentia inter animas et *Haranguerbehah* .... seipsum collectionem animarum ut scivit, τὸ ego : dicit .... tres figuras habet .... *eidjad* ab (*per*) *Haranguerbehah* .... apparens fiat.

Haranguerbehah, collectionem elementorum simplicium esse notum est; hîc, animarum, et ut persona unica, τὸ *ego:* dicit : tres qualitates primariorum agentium, et actionem induit; per eum Creator operatur.

Sic, in systemate Indico, entia, agentia permutantur : quo quidem ea omnia meras esse *relationes*, quasi unici Entis agentia, modificationes, in promptu est.

Pag. 447, *lin.* 5, 6, 24 : *âtma* .... *djiw âtma* .... quatuor statibus .... *nasout* .... ab omni superior est.

Τῶν *âtma* et *djiw âtma* identitas : *djiw âtma* in quatuor hominis statibus : τὸ *âtma* qualitates, attributa.

Lin. 26, illorum; *lege :* illarum.

Lin. 27, 28 : et eum cum indicio digiti, (quòd) cum latere suo (*versùs seipsum*) facit, facit intelligere (*ve oura be eschareh angoscht be djaneb khod mifahmanad*).

Id est, ad seipsum intentus, versus, suo ipsius intuitu, τὸν *âtma* homo, quasi digito indicatum, in seipso cernit, intelligit.

Lin. ultimâ, p. 448, *lin.* 1, 2, 3, 4 : cum omnibus sensibus .... quidquid existit .... τὸ *hasti* ejus .... quidquid ab omni longè prius est, etiam is est.

Scilicet, cùm *âtma* omne sit, omnium ope, visu, sensu percipi potest.

Pag. 448, *lin.* 8, 24; *pag.* 449, *lin.* 5 : testis omnis (*entis*) est (*schahed hameh ast*).

Testis est eo sensu, quòd omnia entia existere, et tali modo, testimonium perhibet, cùm in illis existat, eis esse tribuat.

Pag. 448, *lin.* 9, τὸ; lege : τὴν.

Lin. 15, 16 : *Djibril*, et *Mikaïl*, et *Asrafil*.

Tria agentia (*pag.* 446), *Brahma*, *Beschn*, *Mehisch*, hic ab interprete Mohammedano nominibus *Alkoranicis* decorata. Sic in vetustissimorum monumentorum versionibus quædam, memoriæ lapsu, vel mente minùs attentâ, quæ remotam eorum ætatem minimè labefactant, impugnant, inseri potuerunt.

Ibid. lin. 26; *pag.* 449, *lin.* 2, 3, 4, *penultimâ*, *ultimâ* : fundi aridi .... sine animâ .... quidquid ab eo cum τῷ *âtma* quam relationem habent? .... ab *âtma* [apparens] factum .... forma ejus est (*har tscheh az ou* [*zzaher*] *schodeh ast aain oust*).

Omnia, etiam insensibilia, ab *âtma* : undique, ubique ejus forma. Veritas, dogma, de quo dubitare nefas : quod dicam in eâ (*responsione*) dubium non est; *pag.* 449, *lin.* 1. (*Ke migouiam dar an schak nist.*)

Pag. 449, *lin.* 13, 16, 22, *ultimâ* : illud, quòd fluere .... *djiw âtma* .... *pram âtma* .... illud etiam vòs estis.

Τοῦ *djiw âtma* et τοῦ *âtma*, in homine, qui ille (*âtma*) ipse est, cessat differentia.

Socraticæ institutionis modus (*pag.* 449-453) observari potest : interrogando, τοῖς *Fereschtehha Pradjapat* edocet, informat.

Lin. 14, 15 : testis (*cautio*) omnium sensuum est (*gâvah hameh havas ast*).

Djiw âtma, cautio, testis sensuum, quo spondente, providente, existunt, facultatem sibi propriam recipiunt, exerunt, agunt.

Lin. 17 : ut secundum: *lege* : et secundum.

Pag. 450, *lin.* 18, 19 *:* hoc quantùm ipsi scivistis, quòd, nos nescimus, ipsum hoc scientia est. (*In kader khod danested ke namidanim hamin danaï ast.*)

Scire se nescire, scire est : subtilis, ut aliàs observavi, sed recta ratiocinatio.

Pag. 451, *lin.* 5, 6 *:* ipse hic intellectus (*fahmidegui*) vester .... *Brahm* est.

Inquisitione, argumentatione, verificatione, *átma* comprehenditur : ipse intellectio, intellectus, per se, hominis est, sese mentibus infundens, suî imaginem, formam, entis communicatione, animis impertiens, imprimens.

Lin. 15, 16, 17 *:* cum *τῷ Oum τὸν átma* videtis : in hoc verbo ullum dubium non afferatis ... et *Brahm, átma* est, et *Oum, átma* est.

Indici systematis dogma fundamentale, sine dubitatione tenendum : *átma* et *Oum* ejus nomen, verbum, unum et idem ; scilicet *Brahm*, Ens supremum.

Lin. 19, 26, *ultimâ; pag.* 452, *lin.* 3, 8, 12 *:* Hic *átma* in vocem ... *pran*, et *apan* ... sine simili .... cum *τοῖς Oupnek'hathaï* .... *hens* .... *adjpa* .... videatis.

Nec sensu, nec intellectu, ut jam dictum, solâ *τῷ Oupnek'hat* lectione, meditatione *átma* cognoscitur.

Pag. 452, *lin.* 6, (*pro*); lege : (*præ*).

Lin. 8, 12 *:* *hens* .... *adjpa* .... videatis.

Samskreticè *hens*, anima, flatus. Hic *hens adjpa*, *pran*, spiritus, halitus est, cujus sonus graficè exprimitur.

Respiratione vivunt omnia animantia ; respiratio *átma* est. Per *átma* ergò fluentia sunt ; mysterium his verbis redditum : *ego id sum; id ego sum :* scilicet, adspiratio et expiratio.

Pag. 452, *lin.* 23, 24, 25: quidquam acquisitum non est .... benè invenistis.

Scilicet, propriè nihil ab *átma* provenire; eum unicum esse, existere, cognoscendo.

Pag. 453, *lin.* 7, 9, 10: quòd, videmus, à τῷ expositum facere illud timemus .... quæstiones multùm fecerunt, considerationem faciunt.

In disceptationibus, Indi modum interrogandi servant, etiam responsis non contenti, novis quæstionibus abstinent, nisi magister ad id eos incitet, hortetur. Merces ab Indis exquirunt Europæi; temperantiam, placidum animi habitum, urbanitatem dedignantur avidi mercatores, aut bellatores quæstuosi.

Lin. 17, 18: *átma* .... Proindè *átmaï*, quòd, scientia pura sit .... quo loco.

In Ente supremo, substantia et qualitas, attributum, unum quid. *Atma* nullo loco; proindè scientia pura, quæ *átma* est, etiam loci expers.

Lin. 23, 24, *ultimá; pag.* 454, *lin.* 7: *pranou* etiam quatuor status habet; et *átma* etiam quatuor status habet ... seipsum est, sciat .... cum eo (*ad eum*) perveniat.

Τȣ̃ *átma* et *pranou* (*Oum*), nominis Dei, secundùm eorum quatuor status, comparatio. Quatuor τȣ̃ *pranou* (*Oum*) *matraï*, distributivè filum quo omne in naturâ, textum; ens seipsum dans; scientia, sine secundo; vicinum, testis.

N.° CLXXXI.

Pag. 454, *lin.* 9, 10, 11: cum absolutione (*ad finem*) pervenit [*Oupnek'hat*] *Nersing'heh átmaï*, quod excessum (*infinitatem*) temporis habet (*ke nehaïet vakt darad*), et terminus

graduum unificationis, et scientiæ mysticæ .... est (*o montehaï marateb tohid o tossouf ast*).

Agiturne de materiâ in *Oupnek'hat Nersing'heh âtma* tractatâ, vel de ætate compositionis? primum, ab origine mundi: secundum, antiquissimum, sed è tribus primis *Beid* excerptis posterius; cùm quatuor *Beidha* ultimum sit *Athrban Beid*, undè *Nersing'heh âtma* desumptum.

At verò τῶν *Oupnek'hat unicitatem* Entis docentium catalogo [1] isto τȣ̃ *Nersing'heh âtma*, leonis omnia deorsùm ferentis, in se absorbentis, nullum aptius, rei convenientius finem poterat imponere: nec mirum in *Institutes* of MENU, antiquissimo monumento, generaliter τὰ *Oupnek'hata* sæpiùs laudari, ut opus sacrum inprimis legendum commendari. « With various modes « of devotion, inquit τῶν *Institutes* redactor [2], and with austeri- « ties ordained by the law, must the whole *Veda* be read, and « ABOVE ALL THE SACRED UPANISHADS (OUPNEKHATS), by him, « who has received a new birth. »

Qui enim mysticam et contemplativam τῶν *Institutes* partem attentè perpenderit, cum *Oupnek'hat*, præcipuè quod ad entis *unicitatem*, et intimam hominis cum unico Ente communionem,

---

1. De Ente illo supremo, cuncta in se absorbente, Indi intelligerent, quod sic dicitur, in cœlesti prece, supremo magistro edocente, de *Patris regno : Pater noster .... adveniat regnum tuum .... panem nostrum supersubstantialem da nobis hodiè* (πάτερ ἡμων .... ἐλθέτω ἡ βασιλεία σȣ̃ .... τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. MATTH. *VI*, 9, 11.) Deus primùm, solùm : cætera, homini, hoc in mundo, necessaria, secundùm, subsidiaria, verè nulla.

2. INSTITUTES *of Hindu law or the Ordinances of* MENU, *according to the Gloss of* CULLUCA, *comprising the Indian system of duties religious and civil; verbally translated from the original Sanscrit, with a preface, by* SIR WILL. JONES, *Ch.* 2, *on education; or on the sacerdotal class and the first order. Edit.* 1796, *N.*os 165, 140, *p.* 38, 35, *Works of* JONES. *T.* 3, *pag.* 106, 102.

in id demersionem, istius pretiosi libri doctrinam apprimè concordare, facilè deprehendet : quemadmodùm quatuor sensus à criticis S. scripturæ commentatoribus admissos; scilicet, *litteralem*, *allegoricum*, *moralem* et *anagogicum* (quo ea, quæ fiunt in terris, significant ea, quæ fiunt in cœlis [1]), in τῶν *Beidha*, et eorum

---

1. NIC. LE GROS, *S. T. D. et Eccles. Rhem. Canonici*, *Tractatus Theologicus de scripturæ sacræ sensu multiplici* (1760), *p.* 4, 17, 19, 20, 22, 25. Opusculum aureum, sicut omne quod è pii et docti illius theologi manu egressum : in quo clarè et dilucidè veram Ecclesiæ, SS. Patrum, ipsius S. scripturæ, in textûs sacri interpretatione tradit methodum; modo quidem *scholastico*, proindè *asperiusculo*, sed qui objecta et responsa, ordine, pressim, litterariâ quâdam adhibitâ, verbis *technicis*, luctatione, offerendo, discutiendo, obscuritatem, caliginem, *didacticâ* ratione, tutiùs, longiùs pellit, solidamque rerum notitiam menti altiùs imprimit.

Brevis istius *compositionis* versionem Gallicam cum notis, utile visum est, ad calcem addere ejusdem theologi operis eximii, latinè scripti anno 1728, et editi (*Tractatus dogmaticus et scholasticus de Ecclesiâ*, 2 *Tom. in*-8.°) anno 1782; quod jam, quatuor constans voluminibus in-4.° (unoquoque 600 circiter pag.), typis mandari queat, sub titulo

„ TRAITÉ DOGMATIQUE ET SCHOLASTIQUE DE L'ÉGLISE, *traduit du latin de M.* „ LE GROS, *Chanoine de l'Église de Reims*, *Docteur de la faculté de théologie de* „ *cette ville*, *et Professeur en théologie au séminaire du clergé de Hollande à* AMERS- „ FORT :

„ Augmenté de quelques ADDITIONS de l'éditeur (ex apographo abbatis DE „ PAC DE BELLEGARDE,) et accompagné de NOTES théologiques, historiques „ et critiques; dans lesquelles les *questions* traitées par l'auteur sont présentées „ sous un nouveau jour, ses *raisonnemens* développés, et qui offrent sur la matière „ de l'Église, pour l'*Orient* et l'*Occident*, au *sacré* et au *prophane*, touchant les „ *faits* et les *opinions*, un ensemble qui renferme 1800 *ans*, par ANQUETIL DU „ PERRON, *disciple de l'auteur*, *en* 1750, *à* RHINWECK, *près d'Utrecht*, *en Hollande*; „ *depuis*, *voyageur aux grandes Indes*, *ancien pensionnaire et directeur de la ci-devant aca-* „ *démie royale des inscriptions et belles-lettres.* (Quo semel est imbuta recens servabit „ odorem Testa diù. HORAT.) " *Tractatus theologicus* duobus primis voluminibus continetur; *notæ*, duobus ultimis. Extincta fermè dici possunt, in Galliâ, mores

doctrinæ; datâ in *Oupnek'hat* expositione, reperiet genuinæ Indicorum monumentorum significationis et notionis sedulus, eruditus, sagax et sapiens inquisitor.

Coronidis loco sit quod in iisdem *Institutes* legitur:[1] « Thus the « man, who perceives in his own soul the supreme soul present « in all creatures, acquires equanimity towards them all, and « shall be absorbed at last in the highest essence, even that of the « almighty himself.

« Here ended the sacred instructor, and every twice born man, « who attentively reading this *Manava sastra*, promulgated by « BHRIGU (è primoribus Indorum doctoribus), shall become « habitually virtuous, will attain the beatitude which he seeks. »

Mihi autem veritatis inprimis studioso, viriumque debilium conscio, cum oratore-philosopho, qui quidem peragenda an-

---

et relligio. In *Bacchanalibus* anni 1802, tribus ultimis diebus (*dominic. lun. et mort.*), vestitu, gestu et cantu, modò ecclesiastico, modò turpi et obscæno, à larvatis, tuente militari *politiæ* turmâ, ipsa etiam *Christianismi sacra* (Eucharistiæ distributio) mimicè et publicè, per compita et vicos, Parisiis fuerunt simulata et derisa. Mali excessus aliquandò finem prænuntiat. Deus semper idem, summè potens, et summè benignus. Nil proindè desperandum. At spissis involuta tenebris jacet Ecclesiæ materia, præsertim quod ad *hierarchicam administrationem*, *curiæ Romanæ prætentiones*, *schisma generale vel particulare*. Luctuosis istis temporibus, ubi duplici servitute, *temporali* ab administratione, *spirituali* à curiâ Romanâ (*vide allocutionem* [28 maii 1802] PII VII. MONIT. 19 *prair. an* 10, *p.* 1065), pressa gemit Christiana relligio, ubi doctor nullus, nullus propheta in Israël, nihil fortè magis ad bonum publicum, reipublicæ pacem, veterum principiorum reditum, faceret, quàm fidi æquè ac eruditi theologi D. LE GROS, qualem propono, de Ecclesiâ tractatus. *Manuscriptum*, *curas meas*, *laborem meum* simpliciter offero, nihil indè *lucri* sperans, nihil absolutè requirens. Relligiosum, pium aliquem animum ad faciendas *impressionis impensas*, incitare dignetur DEUS O. M!

1. IBID. *ch. the* 12, *on transmigration and final beatitude*, *N.*[os] 125, 126, *édit.* 1796, *p.* 362. *Works of* JONES, *T.* 3, *pag.* 461, 462.

nunciat; ego autem peracta commemoro, liceat hîc dicere [1]: *τὰ Oupnek'hata ut potui explicavi, nec tamen quasi Pytius Apollo, certa ut sint et fixa quæ dixerim, sed ut homunculus unus è multis, probabilia conjecturâ sequens : ultrà enim quò progrederer, quàm ut probabilia viderem non habui. Certa dicant ii, qui et percipi ea posse dixerint, et se sapientes esse fuerint professi.*

Parisiis, 8 martii 1802.

---

1. CICERO, *Tusculan. quæstion. lib.* 1, *cap.* 9 (1562), *fol.* 12 *verso.*

ANIMADVERTENDA
ET CORRIGENDA QUÆDAM
IN ANNOTATIONIBUS.

QUÒD *si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur* [1]. Isto Apostoli verbo *Retractationum* librum incipit, eruditus æquè ac profundo ingenio, acri et certo judicio vir, magnus *Augustinus* [2]. Hìc propriè de *retractationibus* non agitur, sed de nævis, spalmatibus, omissis, soli auctori, fortè minùs attento, plerùmque tribuendis, quæque lector diligens rerum indagator, accurationis amans, in opere philosophico correcta ut inveniat semper *optabit*.

Pag. 458, *lin.* 23-26 *:* quatuor lineæ caractere communi, non italico, exceptis agentium nominibus, scribendæ.

Pag. 461, *not.* 1, *lin.* 1, *Haarets;* lege : *haarets.*

Pag. 467, *lin.* 16, *daroust;* lege : *doroust.*

Pag. 478, *lin.* 2, quoad; *lege :* quod ad.

Ibid. lin. 22, naturalia; *lege :* moralia.

Pag. 531, *lin.* 13, dentes; *lege :* [dentis]; *lege*, dentes.

Pag. 534, *not.* 1, *lin.* 3, *vaiehiken;* lege : *vaiehi ken.*

Pag. 537, *lin. penultimâ*, abstringeretur; *lege :* astringeretur.

Pag. 543, post lin. 3 *adde : Pàg.* 77, *lin.* 23, quòd; *lege*, *quòd.*

Pag. 546, *lin.* 16, et malum; *adde :* (*infrà p.* 693).

Pag. 550, *lin.* 19, tres; *lege :* Tres.

Ibid. lin. 27, *Bramt scheker;* lege : *Brahm tschekr.*

Pag. 559, *lin.* 15*;* 112, 3.... lege: 112, *lin.* 3.

Pag. 563, *lin.* 16, *bona opera; lege :* bona opera.

Pag. 567, *lin.* 13, *cui;* lege : *ceu.*

Pag. 570, *lin.* 21, conjunctum *adde not.* [1]

[1] Hìc in memoriam redit Apostoli effatum : *Sive prophetiam, se-*

1. *εἰ γὰρ ἑαυτὲς διακρίνομεν, ὀυκ ἂν ἐκρινόμεθα.* 1 Cor. *XI*-31.
2. *Oper.* (1679), *T. I*, *col.* 1.

cundùm rationem fidei. εἴτε προφητείας, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως. ROM. *XII*, 16.

Pag. 582, *not.* 3, *lin.* 6, ὄψονται; lege : ὄψονται.

Pag. 586, *post lin.* 16, adde : *Pag.* 128, *lin.* 7, *khindi;* lege, *kindi.* *Edd. pag.* 586; *lin.* 20, duribus; *lege :* duris.

Pag. 604, *lin. penultimâ, ultimâ :* tribus (BALDÆUS .... *p.* 438); adde : *suprà N.° CLXII*, *p.* 356.

Pag. 605, *lin. penultimâ,* comparatione : *lege :* comparatione; scilicet, ignem è duobus lignis .... eliciendo, *maschghouli* exequendi modus datur.

Pag. 609, *lin.* 15, babulci; *lege :* bubulci.

Pag. 624, *lin.* 26 : *Lin.* 11; lege : *Pag.* 209, *lin.* 11.

Pag. 630, *lin. penultimâ, ultimâ : Ektesis;* lege : *Extesis* (MONIT. 17 *germ. an* 10. CONSEIL D'ÉTAT, *p.* 794, *N.° III-VI*).

Pag. 634, *lin.* 1, *a dzekr a madzkour ieki schavad;* lege : *o dzekr o madzkour ieki schavad.*

Pag. 636, *post lin.* 8, adde : *Lin.* 18 *:* retinere sensus prævalens .... Fortunatos sæculi, desideriis, necessitatibus expletis, sensibus immersos, nihil nisi præsens attendentes, sapientem Indum irridere video. O miseram, exclamat scabiosus, speciem humanam, quæ titillationis acumen non sentiens, remedii, scalpendo, voluptatem nescit degustare!

Lin. 19, *âtma*, adde : (*suprà, N.° XCIII*, *p.* 27; *N.° XCIV*, *p.* 29).

Lin. 20, *p.* 154); adde : *N.° CLXII*, *p.* 356).

Pag. 693, *lin.* 16, *kanir;* lege : *khamir.*

Lin. 20, *schiscchra;* lege : *schischehra.*

Lin. 22, *namuodeh;* lege : *namoudeh.*

Pag. 640, *lin.* 8, septem sonorum; adde not. [1]

[1] Sic de septem Indorum sonis loquitur celeb. JONES, qui eorum systema musicum, τῷ RAMA ætate inventum, perhibet [1].

1. *The musical modes of the Hindus, written in* 1784, *and since much enlarged, by the president* (WILL. JONES); *Works, T. I, p.* 433.

« Their [1] (of the *Hindus*) language readily supplied them with names for the seven *swaras* (sour), or sounds, which they dispose in the following order, *shádja*, pronounced, *sharja*, *reshaba*, *gándhára*, *madhyama*, *panchama*, *dhaivala*, *nishada;* but the first of them is emphatically named *swara*, or the *sound*, from the important office, which it bears in the scale; and hence, by taking the seven *initial letters* or syllables of those words, they contrived a notation for their airs, and at the same time exhibited a gamut, at the least as convenient as that of GUIDO : they call it *swáragrámá* or *septaca*, and expresses it in this form.

« *Sa, re, ga, ma, pa, dha, ni.*

« Three of which syllables are, by a singular concurrence, exactly the same, though not all in the same places, with three of those invented by David Mostare, as a substitute for the troublesome gamut used in his time, and which he arranges thus :

bo, ce, di, ga, lo, ma, ni.

Pag. 642, *lin.* 25, *djar;* lege : *djor.*

Pag. 643, *lin.* 24, *tschaharum;* lege : *tschaharom.*

Pag. 644, *lin.* 15, *badanad;* lege : *bedanad.*

Pag. 649, *lin.* 4, *n.* 3); *adde* not. [1].

[1] *Duæ habitationes*, ait S. AUGUSTINUS (*primo loco cit.*), *una in igne æterno, alia in regno æterno. Puta quia in* IGNE ÆTERNO, *aliter ille, aliter ille torquebuntur : ibi erunt tamen; ibi omnes cruciabuntur, minùs ille, plus ille.*

ID. (2.° *loco*) « *Hoc novum in Ecclesiâ, priùs inauditum est, esse vitam æternam præter regnum cœlorum, esse salutem æternam præter regnum Dei. .... Venturus Dominus, et judicaturus de vivis et mortuis, sicut Evangelium loquitur, duas partes facturus est, dextram et sinistram. Sinistris dicturus* (MATTH. XXV, 33, 34, 41) *:* Ite in ignem æternum qui paratus est diabolo et angelis ejus. *Dextris dicturus :* Venite, benedicti patris mei, percipite regnum, quod vobis

1. IBID. p. 425, 426.

paratum est ab origine mundi. *Hâc regnum nominat, hâc cum diabolo damnationem.* NULLUS RELICTUS EST LOCUS, UBI PONERE QUEAS INFANTES .... *Ergò qui non in regno, procul dubio* IN IGNE ÆTERNO .... *Quandò confiteris* PARVULUM *non futurum in regno, fatearis futurum* IN IGNE ÆTERNO. *Regnum enim cœlorum est vita æterna.*

Pag. 650, *not.* *, *lin.* 1, *lisne*, lege : *lifne.*

Pag. 651, *not.* 3, *lin.* 2 : αἰόδοὶ; lege : αἱ ὁδοὶ : *lin.* 4, ϗ δἰ αὐτȣ̃ ὅτι ἐξ αὐτȣ̃; lege : ὅτι ἐξ αὐτȣ̃, ϗ δἰ αὐτȣ̃.

Pag. 653, *lin.* 18, per agendum; *lege :* peragendum.

Pag. 655, *lin.* 13, *pag.* 225), adde : et *infrà*, SUPPLEMENTUM, *N.° IV.*

Pag. 656, *lin.* 9, gerens; *lege :* gerit.

Pag. 662, *lin.* 22, (*fuerint*); lege : (*fuerunt*).

Pag. 664, *lin.* 21, *korbam;* lege : *korban.*

Pag. 665, *lin.* 3, 6, *spinosismus* .... Indico tamen modo intellectus, *adde* not. [1].

[1] SPINOSAM facilè suum Indi agnoscerent, qui [a], *unam* tantùm *substantiam* ac varios ejus *modos* in naturâ admittens, et peccatum merum quid *negativum* asserens, nihilominùs rerum ordinem servat, jura entium tuetur. *Quantùm ad politicam spectat*, inquit subtilis iste philosophus [b], *discrimen inter me et* HOBBESIUM *de quo interrogas, in hoc consistit, quòd ego* NATURALE JUS *semper sartum tectum conservo, quòdque supremo magistratui, in qualibet urbe, non plus in subditos juris, quàm juxtà mensuram potestatis quâ subditum superat, competere statuo, quod in statu naturali semper locum habet.*

Indè ipsi præcepto, ac proindè mercedi superiores SPINOSA homines agnoscit; scilicet, *omnes* [c] *qui sunt suprà legem, hoc est, qui virtutem non ut legem, sed ex amore, quia præstantissima est, sequuntur.*

---

a. *Oper. posthum.* (1677), *Ethica*, *part.* 1, *p.* 1, 2, 4-7, 11, 12, 13, 19, 23-49. *Epist. et ad eas respons. p.* 398, 466, 478, 483.

b. ID. *Epist.* 2 *jun.* 1674, *Hag. Comit. p.* 557.

Vide ejusd. *Tractatum theologico-politicum* (1670), *cap.* 16, *p.* 175-179-181-186.

c. ID. *Oper. posthum. p.* 481. Quemadmodùm in *Spinosâ*, sic plura in *Kabbalistis* fortassè ex Indiâ petita, præsertim quæ ad rerum originem pertinent, suo calculo

Quòd si rationem, qualis in homine, cum ratione, qualis in Deo, conciliare, aliquandò difficile videatur, nihil tamen indè eruet, quod societati, relligioni, moribus obesse queat, intrà limites præscriptos stare sciens, rectus æquè ac sapiens animus. Aliud est *metaphysicum*, aliud rectorem, administrum, simpliciter hominem agere. Doctè qui-

probarent *Brahmânes*, alienarum opinionum hostes minùs, quàm incuriosi, et à sententiâ persæpè voluntatem, opus ipsum longè distare optimè scii.

Inter philosophorum istorum scripta eminet liber Zohar (*splendor*), ubi *de Deo, ejusque essentiâ et attributis, sive nominibus; de .... angelis bonis et malis, nec non de animâ hominis, ejusque origine et statibus* (Knorr. à Rosenroth; *Kabbala denudata*, *T.* 2 [1684], *Præfat. p.* 5, §. 8), sermo est; antiquus et famosus in quinque libros Mosis, commentarius, auctore (ut perhibent, 1.° ær. Chr. sæculo), saltem quod ad præcipuam partem, R. Simeon *ben* (filio) Jochaï (*lib. cit. p.* 3, 4, §. 4, 6), quo continetur *Doctrina Hebræorum transcendentalis et metaphysica, atque theologica. Opus istud antiquissimæ philosophiæ Barbaricæ variis speciminibus refertissimum cum Oupnek'hat*, vero *Zohar Indico* (uti et ipsum *Zohar Judaicum Oupnek'hat* rectè diceretur), *Kabbalisticæ*, *Rabbinicæ*, etiam *Gnosticæ* formæ, indolis (S. Irenæi *Oper.* [1710] *contrà hæres. lib.* 1, *cap.* 1-7, *p.* 5-35) rationem habendo, conferre, arduum quidem incœptum foret, at utile, ét solidè rebus, scientiis, opinionibus erudito, haud inficetum.

Sufficiat nunc prætiosum istum Judaici ingenii fetum, Mantuæ, an. 1558, in-4.°; Cremonæ 1559, in-folio; inprimis autem Amstelodami (1728), integrum, 4 vol. in-8.°, Hebraico-rabbinicè typis mandatum, et varia Kabbalæ denudatæ vel ex ipso Zohar, vel ex aliis rabbinicis tractatibus desumpta loca (*Præfat. p.* 8.), in quibus de materiâ suprà dictâ agitur, hic indicare. In vasto, caliginoso, difficili mari, insulas, quasi specula, mansiones sparsas, quandoque offendere viatori, itinere fesso, solatium est.

Vide Kabbal. Denudatam, *T.* 1 (1677), *apparat. in libr.* Zohar *part.* 1, *nempè loci communes Kabbalistici, secundùm ordinem Kabbalisticum concinnati*, *p.* 636, 680, 27, 420, 419, 81, 432, 146, 208, 371-591, 312, 313, 746, 589, 598, 232, 163, 565, 591, 22, 28, 30, 248, 565, 161, 131, 59, 12, 521, 517, 22, 348, 723, 284, 523, 252, 377, 523, 54, 37, 603. *Tractat.* 1 *libr.* Druschim, auct. R. Jizschak Lorjensi, *p.* 29. *T.* 2 (1684), *liber* Zohar *restitutus :* Synops. etc. *Part. I*, *tract.* 1, *p.* 118-129 *: Tractat.* 2, *p.* 152, 166-167, 173, 219; *sect.* 4, *p.* 245, 246; *sect.* 6, *p.* 262, 265, 282, 283, 285, 297-301-315. *Part. II*, *Tractat.* 1, (*Præfat. p.* 5, 6), Siphra de Zeniutha, *p.* 355-374; *Tractat.* 2, Idra Rabba (*Præfat. p.* 6), *p.* 505, 427, 390-392; *Tractat.* 3, Idra Suta (*Præfat. p.* 6, 7), *de seniore, sive* Macroprosopo *et partibus ejus*, *p.* 727-743, 544, 546, 554, 558, *Tractat.* 4, *in* Siphra de Zeniutha (*auctor.* R. Jizschak Lorjensi) *et in duo*

dem, at acriùs *Spinosam* impugnat *Baylius*, in *Dictionario critico;* nimiùm suî ipsius immemor, difficultates urget, quasi contrarium paribus non esset obvium.

Pag. 665, *lin. penultimâ*, 303); *adde* not. [1].

[1] « On the planets, » inquit *Will.* JONES [a], I will only observe, that

---

IDRA, *p.* 3, 4, 30, 34, 42, 44. EINEK HUMMELEK *in eosdem libr. p.* 51, 54, 55, 57, 66, 67, 81. *Tractat.* 5, juxtà tradita R. JIZCHAK LORJA (*Præfat.* 10-16), *Discurs.* 2, *Commentar. p.* 161; *Discurs.* 3, *Commentar. p.* 170, *text. p.* 171; *Commentar. p.* 172, 180, 183. Part. III, *Tractat.* 1, auct. R. COHEN IRIRA, è dogmatib. R. JIZCHAK LORJENS. *Dissertat.* 2, *p.* 189-190, 194, 197, 230, 231. *Dissertat.* 3, *p.* 240, 241, 242.

De KNORRII à ROSENROTH *Kabbalâ denudatâ*, libro ZOHAR, ejus auctore, consule BARTHOLOCCI; *Bibliothec. magna Rabbinica* (1675, 1693), *T.* 4, *p.* 412. R. SIMEON, *ben* JOCHAI.

JOANN. CHRISTOPH. WOLFII *Bibliothec. Hebræam*, *T.* 3, *N.*° 2175; *T.* 4 (1733), *p.* 420, *not. p.* 1000, 1001. — BUDDÆUM, *Introduct. ad histor. Philosoph. Hebræor. p.* 109, 148-149, 225-233-239-245, 282-290, 318-325-332-355-356.

Moralis, relligio, quidquid regimen politicum, pacem publicam spectat, ut sæpiùs dictum, jam est in tuto. *Spirituales* quosdam, *paucos* numero, argutè philosophantes occupant metaphysicæ istæ de essentiâ, origine rerum, etc. disquisitiones; generaliter orationum impulsu, legum, fœderum vinculis, sensuum dictamine, externis officiis, ceremoniis, praxibus ducuntur etiam probi, sensati homines; et aurato, argentato, serico vestium seu vestiariorum symbolorum cultu, nec non *novâ nobilitate* (brevi hereditariâ futurâ) sub *honoris Legionis* nomine, *veteri* affectuum turbine abreptâ, pulsâ.

(MONIT. 26 [25] *flor.* an 10, *p.* 961, 962. ID. 29 *flor. supplem. p.* 980, 19 *mai* 1802. ID. 30 *flor. supplem. p.* 988. ID. 1 *prair. suppl. p.* 995.)

Vaccinismo, *Galvanismo*, quasi crepitaculis, dùm panis libra 5, 6 assib. venundatur, leves, vagantes animos detineamus: esto. Attamen sat exteriori, corpori datum. Tandem aliquandò animæ attendamus, et invitâ *Romanâ*, *Wittenbergensi*, etiam *Berolinensi*, *Viennensi* inquisitione, de rerum naturâ, primo Ente, cogitationis principio, mente, liberè, liberaliter, urbanè, si fieri potest, solius, et simplicis rationis ope, rectène an malè! disseramus. Imprimis autem illud animo hæreat: tantùm abest ut pace, tranquillitate constanti, perpetuâ frui possit natio studiis militaribus merè dedita, ut internis et externis motibus, regiminis naturâ, populi indole, affectibus, semper sit obnoxia, nec artibus, scientiis, doctrinâ, opificiis manufactis, commercio florere ei unquàm liceat.

a. LIB. *cit. T.* 2, *on the antiquity of the Indian Zodiac*, *by the Presid. p.* 303.

« *Suera*, the regent of *Venus*, is like all the rest, a *male* Deity named also *Usanas*, and believed to be a sage of infinite learning : but « *Zohrah*, the *Nahid* of the *Persians*, is a Goddess, like the *Freya* « of our Saxon progenitors. »

Pag. 671, *lin. ultimâ*, noxa; *adde* not. [1].

[1] Antiqua in Oriente, in orbe toto, cœli materialis in terram actionis opinio. Indè *Talismana*, varia *Themata*, quæ, scientiarum, consuetudinum Asiaticarum ignari, pro veris *Zodiacis* sumpserunt Galli nuper in Ægypto iter facientes.

(MONIT. 25 *pluv. an* 10, 14 *febr.* 1802, *p.* 581, 582).

Cùm autem veterum *Alexandriæ* astronomorum tempore *Zodiaci* illi non existerent, eos ab illis non visos, similiter *Themata astrologica* monumentis lapideis insculpta, vel picta, exarata, ab aliis viatoribus, præsertim Orientalibus, nec observata nec memorata, ejusmodi figuris in istis regionibus haud raris, nil mirum.

Si Orientalium, in conficiendis *Thematibus*, methodum novissent recentes Galli, dictos *Zodiacos* non mundi ætatem, sed simpliciter, monumenti vel alicujus facti memorandi *horam*, ut aiunt, indicare deprehendissent. Quandò ædificium erigendum, hortus plantandus, arx extruenda, iter agendum, quodlibet factum alicujus momenti, bellum, pax, fœdus, conventio, matrimonium etc.; ad omnia ista priùs *felicem horam* sumunt; scilicet, quo tempore faustus siderum aspectus simul concurrat; quis annus, quæ dies, hora, quod minutum, quæ cœli facies, quis planetarum ad se invicem, ad astra, ad cœli situm, respectus : hæc omnia, aut partem tantùm, in eventibus ab homine pendentibus vel non pendentibus, quemadmodùm in pueri nativitate, bonâ vel malâ hominis, regni fortunâ, pro loci latitudine, hariolandi causâ, exquirunt [a].

---

[a] Super hac materiâ vide CHARDIN, *Voyage en Perse* (1711), *T.* 2, *description des sciences; ch. IX, de l'astronomie et de l'astrologie*, *p.* 126 - 152. — *Astrolog. nov. method. Francisc.* ALLÆI, *Arabis Christian.* (1654). FIG. I, *Universalis ad expendendum quodlibet Thema astrologicum p.* 2 - 5. FIG. II, *ad erectionem cujuscunque particularis Thematis parata*, *p.* 8, 9. FIG. IV, *Universi, veraque cœli dispositio; Thema*

Zodiacum, propter id, effingunt, vel figuram quadratam, et, observatione cœli factâ, cuilibet signo planetam, *solem*, *lunam* etc. *Saturnum* apponunt : quandoque hæc cœli figura in monumento depingitur; quandoque super lapide nigro aut marmore, fundamento ædificii, vel sub fluminis ripâ, posito; et, si de arce, palatio etc. agatur, istam figuram, istud *Talismanum*, monumenti existentiæ custodem, facto, eventui, cujus occasione effictum est, quasi invigilans arbitrantur.

Cùm ergò super muris ejusmodi pictura occurrit, non *æquinoxium*, v. g. quo tempore ædificium extructum est, sole in *Ariete*, *Tauro*, *Geminis* etc. posito, evenisse concludendum; sed solummodò extructionis momento solem in *Ariete*, *Tauro*, quolibet alio signo *Zodiaci* fuisse; et sic de aliis planetis, vel concurrentibus in uno asterismo, vel separatis.

Enim verò super *astrologicis* merè, non autem *astronomicis*, *Zodiacis*, antiquitùs, philosophorum Alexandrinorum, ut dixi, tempore non existentibus, viatores Gallos, Orientalium usuum haud peritos, æquinoxia, solstitia vidisse, nil est quòd mirentur. Ejusmodi lapides, rotundi, quadrati, cujuslibet figuræ, ex Oriente allati, insuper characteribus, sub clavorum formâ, *Persepolitanis*, operti, quotidiè per Europam circumferuntur, ac eruditis offeruntur, ut quid iis significetur edoceant. Nemo autem, eo quòd sol *Tauro*, *Geminis* insidere videatur, equinoxium, quo tempore lapis exsculptus est, evenisse, scilicet solem cursum tunc cepisse, unquàm conclusit : simplices astrorum in hoc vel illo signo, confectionis monumenti tempore, in istis *Talismanis*, Orientalium scientiarum gnari agnoverunt [a].

Pag. 686, *lin.* 21, *post* virtus; *adde* not. [1].

[1] Sensus erit : ANDR, in Τῶν DJENIAN clade, nihil *humanum* (*Adam*), limitatum vidit (*absconditus fit*); sed suavem feminam, AOUMA, sub figurâ τῆς PARBATI, τῶ MAHA DIW uxoris, supremi Entis *virtutem*, *potentiam* victricem agnovit.

---

cùm mundus à Deo creatus est. Fatum universi, p. 5 etc. FIG. V, *ad erigendum Thema cujuslibet regni*, *civitatis*, *aut congregationis*, p. 41. — ABRAHAM JUDEUM, *de nativitatibus* (1485).

a Vid. ad Calc. ERRATA, *addit.* **.

Pag. 688, *lin.* 11, pauper; *lege :* pauperem.

Pag. 691, *not.* 1, *lin.* 1, *coh;* lege : *koh.*

Pag. 701, *lin.* 12, remota; *adde* not. [1].

[1] Misera hominis conditio, qui, etiam sæculo extremum luminis progressum vindicante, perfectiorem vitæ statum attingere volens, in *brutorum* affectus delabitur!

« Depuis quelque temps, inquit MONITEUR (6 *flor. an* 10, BERNE, « 18 *avril* 1802), *p.* 871, la police étoit informée dans plusieurs districts « ou cantons de *Berne*, qu'il se formoit une secte qui s'annonçoit pour « vouloir rétablir la doctrine chrétienne dans toute sa pureté. Tant « qu'elle n'a point compromis l'ordre public, elle n'a pas été inquiétée « dans l'exercice de son culte : mais ces sectaires, avides de faire des « prosélytes, viennent de fixer l'attention du Gouvernement par une « démarche également absurde et répréhensible. Ils ont fait imprimer « une brochure dans laquelle ils annoncent la fin très-prochaine du « monde, et le jugement dernier qui doit s'ensuivre; ils prêchent la « désobéissance à toute autorité autre que celle de Dieu, la commu- « nauté de biens entre les fidèles; et, partant de ce principe, ils « exemptent les débiteurs de tout paiement de dettes.

« Cette communauté de biens existe déjà entr'eux, et les pauvres et « les riches y sont entièrement confondus. On assure qu'ils admettent « la *communauté des femmes*, et que ce *dogme licentieux* leur a « valu beaucoup de prosélytes. Quoi qu'il en soit, dès que la police « a eu avis de cette brochure, qui devoit être imprimée à dix mille « exemplaires, elle s'est transportée chez l'imprimeur avant-hier matin, « et a fait arrêter en même temps une dixaine des plus ardens mission- « naires, qui, après avoir fait plusieurs tentatives inutiles pour entrer « dans l'église cathédrale, se disposoient à prêcher dans la promenade « publique.

« Il s'est formé depuis quelque temps une nouvelle secte dans l'état « de *Massachussette.* Elle prend le titre de DÉISTE. Ses dogmes repous- « sent toutes les lois sociales contraires à l'impulsion de la nature, et « même celles qui y apportent des restrictions. Elle n'admet point le

« mariage, par les mêmes motifs. Ces sectateurs impies sont la plupart « des voleurs ou des assassins. Les lois du code pénal en diminueront « le nombre, peut-être même la totalité. » Id. 5 *pluv. an* 10 ; *Lond.* 19 *janv.* 1802, *p.* 492.

Pag. 706, *lin.* 10, purè ; *lege :* respuere.

Pag. 711, *lin.* 6, particulari luce ; *lege :* particula è luce. — Id. *lin.* 12, *zon*, lege : *zan*.

Pag. 720, *lin.* 1, spiritualitas; *adde not.* [1].

[1] Eadem est Persarum philosophorum, *Soufis* nominatorum, quorum doctrinæ basis, in *Chardin* (*Voyag. T.* 2, *ch.* 11, *p.* 153-156) traditur. Vide insignis ejus sectæ viri, Hosaïn ben mansour al halladj, laudem in Ebn haukal, viatoris Arabis, decimi sæculi, geographiâ, et eruditam æquè ac criticam istius operis *notitiam*, auctore doctissimo linguæ Arabicæ professore D. Sacy [a].

Pag. 726, *lin.* 3, *spiritualimi ;* lege : *spiritualissimi*.

Pag. 729, *not.* 3, *id ;* lege : *ed*.

Pag. 731, *lin.* 3, (I λογῷ); lege : (λογῷ).

Pag. 733, *not. lin.* 27, aliquandò ; *adde* not. [1].

« [1] In the eleventh book of Menu, a work ascribed to the *first* age « of mankind, the *Athorvan* is mentioned by name, and styled the *veda* « or *vedas ;* a phrase which countenances the notion of *Dara sheca*, « who asserts in the preface to his *Unapanishat*, that *three* first *vedas* « are named separately, because the *athorvan* is a corollary from them « all, and contains the quintescence of them. » *Asiat. Research. T.* 1, *on the litterat. of the Hindus* etc. *p.* 346. Suprà, *T.* 1, *p.* 3, Athrban ultimum è quatuor Beid citatur; non autem ut trium præcedentium *corollarium*. Hæc sunt verba *Persica*, quorum versionem ex ore interpretis Indi *Calcuttanus* academicus accipiens, τῷ Athrban *Beid*, id quod de Oupnek'hat dictum est, tribuerit : *Tschahar ketab* Asmani *keh* Rak *Beid* o Djedjr *Beid* o Sam *Beid* o Athrban *Beid baschad bar*

[a] *The Oriental geographie of* Ebn Haukal, *an Arabian traveller of the tenth century, translated .... by* Sir William Ouseley, *knt.* (1800), *p.* 127. *Notice de la Géographie Orientale d'*Ebn Haukal, *traduite du Persan, en Anglois*, et publiée par Sir W. Ouseley, *par A. J. Silvestre de Sacy* (1802), *p.* 75, 76.

ANBIAÏ *an vakt keh bezorgter ânha* ADAM *ssefi eulla ve assalam ast ba djamiee ehekam nazel schodeh ve inmaani az hamin ketabha zzaher ast o kholassch in tschahar ketab djamiee esrar selouk ve eschghal tohid ssarf daran mendardj ast ve anra* OUPNEK'HAT *minamand.*

Pag. 734, *not. lin.* 22, minorem; *adde not.* [1].

« [1] Le dernier *Nabab du Carnate*, AMEER UMDAD EL OMRAH, n'avoit « régné que cinq ans et demi. Il succéda à son père, le *Nabab* WALLAJAH (MAHMET AALIKHAN), au mois de décembre 1796. Le vieux « *Nabab* étoit âgé de 78 ans; il s'étoit montré l'allié le plus sûr et le « plus sincère des Anglois. Le PEISCHVAH (*des Marates*) mourut dans « le même temps, le 15 octobre : WALAJAH étoit mort le 14. Le « *Nabab* actuel du *Carnate* est un fils cadet du *Nabab* WAHLAJAH, et « frère du défunt AMEER UMDAD EL AMRAH. MONIT. 13 *pluv. an* 10. « *Londr.* 27 *janv.* 1802, *p.* 532. »

Pag. 735, *not. lin.* 11, disceptationes; *adde* not. [1].

[1] Vide MONIT. 8 *prair. an* 10, *Londr.* 20 *mai* ; PARLEM. IMPÉR. CHAMBRE DES COMMUNES; *séance du* 12 *mai, prétentions des* FRANÇOIS *et des* HOLLANDOIS *dans l'Inde*, *p.* 1021, 1022. « Quant aux nations « Européennes, » inquit D. DUNDAS, *pacto anni* 1783 (*art.* 13), quod ad Indiam, infensus, *conventionis anni* 1787 imprimis artifex, « nous leur dirons : Nous avons acquis cet empire (Indiæ imperium) « par la force de nos armes ; c'est par la force de nos armes que nous « le conserverons .... Il est vrai que le *traité d'Amiens* rend aux « François quelques factoreries; mais nous pouvons toujours *borner* « *leur commerce*, et même les *empêcher tout-à-fait d'y en faire* « *aucun* .... Nous sommes complétement *les maîtres* de ce pays (le « *Bengale*, *le Bahar*, *l'Orixa*, les cinq *Serkars* ; nouvellement la province d'*Oude* [a] ; le *Carnate*, l'empire de *Typo saheb* ; les possessions

---

a. „ Une dépeche reçue du Bengale par la voie de terre annonce que la „ Compagnie a pris possession de la province d'*Oude*, moyennant une pension au „ *Nabab*, et qu'elle a nommé le frère du Marq. de WELLESLEY gouverneur de „ cette province. " JOURN. *des défens. de la patr.* 13 *prair. an* 10, *p.* 2, *Londr.* 28 *mai* (1802). MONIT. 12 *prair. p.* 1037. *Londr.* 27 *mai.* ID. 14 *prair. Ind. Orient.* MADRAS, 12 *décembr. p.* 1045.

« du côté de Surate etc.); nous avons *le droit* de régler tout ce qui le « concerne .... Si elle (la France) fortifioit ses factoreries, ne serions-« nous pas fondés à *renverser* ces fortifications? .... Les François, « avant d'acheter une seule balle de marchandises, doivent se présen-« ter à nous comme SUPPLIANS, et obtenir préalablement *notre per-« mission* .... La France aujourd'hui ne jouira d'aucun avantage, « qu'elle ne le doive à notre *faveur* et à notre INDULGENCE ... Si nous « nous écartons un instant de notre *souveraineté* dans l'Inde, et que « nous permettions aux autres d'y toucher, nous donnons nous-mêmes « le signal de la ruine de notre puissance dans cette partie du monde si « intéressante pour nous. » ... Morosos et suspiciosos Anglos commovent *Promontorii Bonæ Spei libertas*, et *Cochini*, ad oram Malabaricam, *traditio*. « Est-ce donc une chose indifférente, exclamat THOM. « GRENVILLE, que le *Cap* et *Cochin* soient mis entre les mains des « François? .... On veut savoir si l'ennemi (*les François*) reconnoît « ou non notre *souveraineté* dans l'Inde: faut-il pour s'en assurer lui « donner le *Cap* et *Cochin?* .... N'est-il pas probable qu'*avant un* « *an*, ou la France annoncera dans l'Inde des *prétentions* auxquelles « nous ne pourrons pas consentir, ou que nous-mêmes nous serons « dans le cas d'y exercer des droits auxquels la France s'opposera? » *Id.* MONIT. 11 *prair. Londr.* 14 *mai*, *Ch. des pairs*, T. GRENVILLE, p. 1033, 1034. ID. 12 *Prair. Parlem. impér. séance du* 13 *mai. Traité définitif. M.* WINDHAM, *p.* 1037, 1038. ID. 13 *prair. Parlem. Impér. ch. des comm.* 13 *mai*, *suite. Lord* HAWKESBURY, *p.* 1041, 1042. ID. 14 *prair. Parlem. impér. chamb. des comm. séance du* 14 *mai. Traité définitif*, *p.* 1045, 1046.

Pag. 735, *lin.* 28, 29, *not.* Indè hìc *Gaïatri* nominatio. Per GAÏTRI ipsum OUPNEK'HAT D. JONES intellexisse supposui. Re attentiùs consideratâ, istius formulæ in OUPNEK'HAT solummodò *paraphrasim* contineri deprehendo. Mea ergo versio prima in Europâ: et duæ lineæ 31, 32, *si certum est .... examine*, expungendæ.

Pag. 738, *lin.* 8, negotium; *adde:* Justum illud pretium *laboranti* dare, ad laborem, industriam, commercium (non *carnis humanæ*, uti est *nigrorum mercatura*, *la traite des Nègres*), sed legitimum, naturâ,

ratione, relligione, approbatum, vias aperire, patefacere, ea est populorum regendorum recta, sapiens, verè politica ratio.

Pag. 738, *lin.* 20, 22. *Les sourds-muets ..... indociles;* adde : nova *surdo-mutorum* institutio notata.

Pag. 740, *lin.* 17, docet ; *adde* not. [1].

[1] Manca erat, absque labore, recens *surdo-mutorum* institutio. Quidquid sit, novis inventionibus, utiles conatus excitando, promovendo, nec nimis, nec parciùs fidendum. « Le D. Withe, inquit « Moniteur (*p.* 837, *Londr.* 12 *avril* 1802), après avoir inoculé « deux fois, sans succès, la *peste* à plusieurs de nos soldats en Égypte, « l'a contractée lui-même au troisième essai, et en est *mort* deux ou « trois jours après. »

Idonea *medici ludi* pœna. Quòd si *Mesmerismum*, *Galvanismum*, *Inoculationem* variolæ, *Vaccinismum* et Scoti Brown theoriam, praxim *excitatricem*, in Germaniâ flagranti studio adhibitam (Monit. 10 *prair. an* 10, *p.* 1029, *Gœttingue*, 6 *mai*), idem maneret præmium, artis medicæ studio, corporis humani veræ, quantùm potis est, ac vegetalium, mineralium, metallorum virtutis, cognitioni, solidiùs incumberent *tirones;* nec genus humanum puerilibus æquè ac periculosis experimentis torquerent *magistri.*

Pag. 760, *lin.* 5, parity ; *lege :* purity.

Pag. 771, *lin.* 21, *mamvanteras ;* lege : *manvanteras.*

Pag. 772, post *lin.* 4, *adde : Pag.* 398, *not.* 2, *lin. ultimâ*, *Douaper ;* lege : *Douapar.*

Pag. 773, *lin.* 4, *cordicolarum ;* adde : (*semi-Nestorianorum*).

Pag. 774, post lin. 13, *adde* : *Pag.* 403, *lin.* 5, 11, 14, 20 ; *pag.* 407, *lin.* 23, τȣ̃ς .... τȣ̃ς; lege : τȣ̀ς .... τȣ̀ς.

Pag. 775, *lin.* 7, (*laknau*) ; adde : *not.* [1].

[1] Sic legitur in *Journ. des défens. de la patrie*, 27 *prair. an* 10, *Londr.* 11 *juin.* 1802, *p.* 2. « Une lettre de Bombaye nous apprend « que le traité de paix entre la Compagnie des Indes, et S. A. le « *Nabab*, a été enfin ratifié à *Laknau*, dans le mois de décembre « dernier, par le Gouverneur-général. »

Fœdus, quandiù Anglorum vis bellica prævalebit, duraturum. Quid-

quid sit, si non certum, saltem *Britanniæ* valdè timendum illud : rana, par bovi sese inflando fieri satagens, disrupta expiravit.

Pag. 782, *lin.* 10, ipsum; *lege :* ipsam.

Pag. 783, *lin.* 24, efformantur; *lege :* efformantes.

Pag. 787, *lin.* 10, *Lockiani* et *Condilliaci ;* adde *not.* [1].

[1] Super quæstione de corporis, seu materiæ, mentis, animæ identitate vel diversitate, cognitionis origine, vide : I. LOCKE, *Of human understanding.* WORCKS *T.* 1 (1777), *book* 4, *ch.* 111, *of the extent of human knowledge;* §. 6, *p.* 336, 337, 755; 2.[d] *repl. to the* BISH. OF WORCESTER : *vers. Gallic, auct.* COSTE, *Essai philosoph. concern. l'entendem. hum.* (1758), *T.* 3, *p.* 396-405. *Sensuales ejus asseclas :* CONDILLAC; *Essai sur l'origine des connoissances humaines etc.* (1746), 1. *part. sect.* 1, *ch.* 1, *p.* 4; *sect.* 2, *ch.* 1, *p.* 24, 26-29, 37, 41; *introd. p. XIX, text. p.* 7, 8-10 : *Traité des sensations* (1754), *T.* 2, 4.e *part. ch. VI, p.* 204, §. 2, *p.* 207; §. 3, *ch. IX, p.* 256, 257, §. 1; *Traité des systèmes* (1749, 1771), *p.* 89-109; *ch. dern. p.* 437 : CHARLES BONNET; *Œuvres d'histoire naturelle et de philosophie*, *T.* 6 (1782); *Essai analytique sur les facultés de l'ame, ch.* 3; *Réflexions sur le Traité des sensations de M. l'abbé de* CONDILLAC, *p.* 7-8; *Réflex. génér. et prélimin. sur la nature de l'homme, p.* 3, *T.* 8 (1783); *Essai de psychologie, ou considérations sur les opérations de l'ame, ch. XXXV; de la simplicité ou de l'immortalité de l'ame, ch. XXXVI; suite p.* 65-70, 71-73, *ch. XXXIV; Réflexions sur la diversité des opinions des philosophes touchant la nature de notre être, p.* 64, 65; *ch.* 1, *de l'état de l'ame après la conception, p.* 4, 5. — *Ch.* 2, *de l'état de l'ame à la naissance, p.* 6. — *Ch.* 3, *de l'état de l'ame après la naissance, p.* 7. — *Ch.* 4, *de la liaison des idées et de leur rappel, p.* 8. — *Ch.* 10, *comment l'ame apprend à lier ses idées à des sons articulés, et à exprimer ces sons, p.* 17. — *Ch.* 11, *comment l'ame apprend à lier ses idées à des caractères, et à former ces caractères; p.* 18. — *Ch.* 12, *de l'état de l'ame douée de la parole; comment l'ame parvient à universaliser ses idées. C'est dans cet état que l'ame jouit de tous les avantages de la raison, p.* 15, 20. *De l'énergie de la matière et de son influence sur le système moral de l'univers*

par Jean-Fr.-Marie DAON (MONIT. 17 *pluv. an* 10, *p.* 550, *philosoph. extr. auct.* TOURLET)*; et reliquam, imperitam æquè ac arrogantem*, CONDILLIACI, et ejus *sensitivæ statuæ* discipulorum lactantem turbam.

II. *Spirituales* LOCKII opinionum adversarios; nempè LEIBNITZIUM, *liberum de Anglo Philosopho* judicium ferentem, *Oper.* (1768), *T.* 5, *lett.* 2, *à* M. REM. DE MONTMORT, 14 *mars* 1714, *p.* 11, 12*; Respons.* BIERLING. *Hanov.* 24 *oct.* 1709, *p.* 355*;* 28 *oct.* 1710, *p.* 358, 359: WOLF*; Logique ou réflexions sur les forces de l'entendement humain, et sur leur légitime usage dans la connoissance de la vérité* (1712), *trad. de l'allem. par* DESCHAMPS (1736), *ch.* 1, *art.* 1, *p.* 14. — *Psychologia empirica* (1732), *part.* 1, *sect.* 2, *cap.* 1, §. 20, *p.* 15*;* §. 34, *p.* 23*;* §. 52, *p.* 32 *: cap.* 2, §. 90, *p.* 52, 53. — *Psychologia* rationalis (1734) [1].

III. IMMANUEL KANT; *Opera ad philosophiam criticam, vol. I, cui inest critica rationis puræ.* LATINÈ *vertit* FRÉDERIC-GOTTLOB BORN (1796). *Methodolog. transcendental. cap.* 4*; Histor. ration. puræ, p.* 584-586*:* GERMANICÈ, CRITIK *der reinen Vernunft, von* IMMANUEL KANT, *Profess. in Königsb. der Königl. Acad. der Wissensch. in Berlin Mitglied* (1799). *Der transcendentalen Methodenlehre, viertes Hauptstück. Die Geschichte der reinen Vernunft, p.* 879-882. LIB. CIT. *Institutio de discrimine cognitionis puræ atque empiricæ, p.* 1, 2, 5, 9*:* GERMANICÈ, *Einleitung* 1*; von dem Unterschiede der reinen und empirischen Erkenntniss, p.* 1-3, 6, 10. *Ars critica rationis genuinæ et puræ. Art. elem. p.* 11, *T.* 1, 46, *cap.* 11, *sect.* 11, *Deduct. transcend. concept. pur. inter.* §. 24, *p.* 105-106 *:* GERMANICÈ, *p.* 152. IBID. *Art. elem. p.* 1, *Asthet. transcend. sect.* 11, *de tempore*, §. 6*; Consectaria ex his conceptibus, p.* 36 : GERMANICÈ, *p.* 49. IBID. *p.* 11 *etc.* §. 25, *p.* 107-108 *:* GERMANICÈ, *p.* 157-159. LIB. CIT. *Art. elem. etc.*

1. CUDWORTH; *systema intellectuale, interpr.* MOSHEM. (1733), *T.* 2, *cap. V, sect. IV*, §. 25, *p.* 2149, 2150. MOSHEM. *not.* 1, *anima omni materià antiquior est.* Pro ideis innatis, DAVID HUME; *Essay and treatises of several subjects* (1768), *T.* 2, *of the origine of ideas, p.* 16-22, *contrà* LOCKE, *p.* 22, *note.*

sect. III. *Doctrina transcendental. facultat. judicandi* (*analytices decretorum*), *cap.* 3, *de fundamento divisionis omnium omninò rerum oblatarum in phænomena et noumena, pag.* 195-208 : GERMANICÈ *p.* 294-316.

. At verò varios istos auctores eadem semper docere ne quis arbitretur. Homo sibi constans rarò invenitur. Sic profundus *œconomista-politicus*, ADAM SMITH, in opere cui titulus : *An inquiry on the nature and causes of the wealth of nations* (1786), alterum se quasi promit, quandò, re utrinque non pensatâ, libratâ, generaliter *libertatis* fautor, Anglorum Indici commercii minus commodum, lucrum, *Societatis Orientalis* institutioni, debitum, cœtuum commercialium, quorum, præsertim Indici, abusus, tyrannicum regimen acriter arguit, merum historiographum agens (*T.* 2, *Book IV*, *ch.* 1, *p.* 171, 172, *ch.* 7, *of* COLONIES, *part.* 3, *p.* 477-485 ; *T.* 3, *ch.* 1, *p.* 110-150) pronunciat; fatens quidem in longè dissito, magnis impensis obnoxio, et periculis imminentibus involuto commercio, plurimorum, saltem initio, utilem, imò necessariam esse junctionem (*ibid. T.* 2, *Book IV*, *ch.* 1, *p.* 175 ; *T.* 3, *Book V*, *ch.* 1, *p.* 110), cum *exclusivo* privilegio (carissima mihi, temporum caligine, à triginta annis obcæcata, oculos tandem aperiat, aperiet, confido, Gallia!), simulque auri et argenti nedùm noxiam, imò verò fructuosam extractionem præbens, dùm pútat (*ibid. T.* 2, *Book IV*, *ch.* 1, *p.* 172, 175) : « he thought it necessary, though at the « hazard of being tedious, to examine at full length this popular no- « tion; that wealth consists in *money*, or in gold and silver; » et disertè asserit (*ibid p.* 152, *Book II*, *ch.* 3, *p.* 18) : « it would be too ridi- « culous to go about seriously to prove, that wealth does not consist « in *money*, or in gold and silver; but in what *money* purchases, and « is valuable only for purchasing. »

In rebus metaphysicis, præsertim si ad *illuminismum* vergant ingenia, et multa numero aut prolixa sint opera, frequentior auctorum à seipsis dissentio, vel mentis imbecillitate vel memoriæ lapsu (habes hîc confitentem reum). Legendæ nihilominùs sunt (quemadmodùm et *Sinarum* YKING, à Missionario è Sinico versum, nuncque in Bibliothecâ

nationali asservatum [1], *Sinensis imperii libri classici sex ... è Sinico idiomate in Latinum traducti à P.* Francisc. Noel, *S. J. Missionar.* [1711]; — ejusdem *philosophia Sinica* [1711]; nec non Lapponum [2] aliorumque minùs notarum quatuor partium orbis populorum relligionibus didactici Tractatus) auctorum à tritâ viâ discedentium operosæ

1. *Le* Chouking, *un des livres sacrés des Chinois, etc. donné par M.* de Guignes, *ad calcem, Notice de* l'Yking *par M.* Visdelou, *évêque de Claudiopolis*, *p.* 401-436.

In *Bonsorum*, τῦ *Foë* assectarum, templis, vulgò *Pagodes*, plurima reperiuntur Indicæ mythologiæ vestigia, è quibus, si alienæ scientiæ, disciplinæ minùs essent osores, lumen eruere possent, priscos Chinæ libros illustraturum, Sinici *Litterati*. Ibi adhuc videre est totam Indicorum Deorum seriem, inter quos eminet *Maha Deo*, cujus attributa iisdem ac in Indiâ signis exprimuntur. In numero variorum et summè curiosorum veteris Chinæ relligionis monumentorum, quæ D. De Guignes, doctus celeberr. Academici filius, dùm in istâ regione degeret, delineavit, duas ipse figuras inveni, quæ Indicum numen apprimè referunt.

Una octo brachiis, quatuor ad dexteram, quatuor ad sinistram instructa : 1.um brachium, quasi tentoriolo, 2.um globo, 3.um arcu ; ad sinistram, 1.um ense, 2.um globo, 3.um sagittis, armatum : quartum, ex utrâque parte, antrorsùm manibus junctis, digitis quasi decussatis, globum (orbem) tenens. Hujus figuræ nomen *Teou mou*, quod fortè *Maha Deo*, in versum.

Secunda figura, militari vestitu, cum tribus oculis, uno in fronte, unâ manu ensem tenet; alterâ, quasi Indici *Lingam* effigiem (homunculum) suprà caput effert: isti nomen *Ouam Ling Kouan* (*rex Lingam*).

Tres oculos gerere, attributum τῦ *Roudr Maha div* esse, notum est (*suprà*, *N.° CXVII*, *p.* 154). Ens illud, agentium 2.i ordinis tertium, cui proprium *destructionis* opus, cùm ad nihilum omnia reducendo *substantiam unicam* prodat, et tribus Entis supremi qualitatibus donetur, reverà primarium est. Vide *suprà*, *T.* 1, *N.° LXVII*, *p.* 316, 317; *T.* 2, *N.° XC*, *p.* 12 - 27; *N.° CXXII*, *p.* 171 - 197.

Similem τῦ *Maha div*, Bonsorum Sinensium simulacri (in *Monumenti Indici del Museo Naniano*, *illustrati* etc. [1799], *p. XI - XXI*, *fig.*), effigiem præbet P. Paulinus; qui quidem, pro more, *Legendicis*, physicis, materialibus tantùm indicationibus, documentis adhærens, *Bouda*, *Amid Boudha*, seu *Mercurium* illud esse autumat. — Kircher, *Chine illustrée* etc. 3.e *part. ch.* 2, *p.* 190, etc.

2. Knud Leems etc. Canuti Leemii, *profess. ling. Lappon. de* Lappon. *Fin. mar. eorumque ling. vit. et* relig. *pristin. commentat.* (1767) *: ad calc.* Erich Jehan Jessen etc. Erici Joannes Jessen-s, *Consil. Justit. rer. eccl. per utr. regn. inspect. gener. et secret. cancellar. de Finorum* Lapponumque *Norvegiorum relligione paganâ tractat. singular. unà cum delineatione Timpani Russici*, *p.* 1-82.

interdùm et tenebrosæ lucubrationes. Sic, inter alios, famosi *Swedenborgii Upsalensis*, in scientiis naturalibus et spiritualibus æquè versati, non sine aliquo emolumento evolvi possunt opera [1], imprimis autem *Clavis hieroglyphica, arcanorum naturalium et spiritualium per viam repræsentationum et correspondentiarum* (1784), *p.* 15, 19, 20 *etc.;* cujus mysticorum dogmatum cum Indorum doctrinâ, præsertim quod ad *mundorum* rationem, comparatione, philosophi 59.° 54′ latitudinis septentrionalis gradu in *Sueviâ*, anno 1688 nati, et sapientum in *Kaschmiro* 33 et 34 gradu, à 4000 annis degentium, systemati, lux quædam fortè affulgebit.

Pag. 791, *lin.* 24, *lin.* 16; lege: *Pag.* 434, *lin.* 16.

Pag. 793, *lin.* 6, *Brahm* est; *lege:* figura τῶ *hasti*, *Brahm* est.

Ibid. lin. 19, *post* signetur *pone* virgul.

---

1. *Abrégé des ouvrages de M.* Swedenborg, *contenant la doctrine de la nouvelle Jérusalem céleste, précédé d'un discours où l'on examine la vie de l'auteur, le genre de ses écrits, et leur rapport au temps présent* (1788). *Disc. prélim. p.* XV, XVI, XX, XXI.

SUPPLEMENTUM

SUPPLEMENTUM.

N.° I.

Suprà, EMENDATIONES, etc. *p.* 548.

QUÆDAM τῦ *Mahabarat* loca, rerum universitatis originem, orbis distributionem, diversorum, sub Ente supremo agentium, ministrorum, formationem præbentia, primùm hîc dare operæ pretium duco. Deindè excerptum ex *Aïïn Akbari*, super hac materiâ referam.

I. *Radjah* DJEDASCHTER, quæ ad rerum productionem et destructionem, ad tempus, varia entia pertinent, cognoscere cupiens, de hac materiâ avunculum suum BHIGAM consuluit; cujus quidem responsa hoc modo in MAHABARAT, diversis locis, referuntur.

« [1] DJEDASCHTER petiit, quòd, o pater magne, quòd intellectus tuus « perfectus est, BESCHN, quòd cum oculis NILOUFERI (*nenuphareo* « *colore*) est, et creator mundi, et ei mors non est, et is creatus alicujus non est, et mundus creatio ejus, et venter ejus locus consistentiæ (*mansionis*) animarum est, et sensus creationis in virtute (*potentiâ*) « ejus est, et status cordium omnium hominum terræ, cum virtute « (*potentiâ*) ejus est, et possibilis alicui non est; et BESCHN, quòd « somni locus ejus aqua est, volo quòd eum cum puro modo sciam.

« BHIGAM (*avunculus* τῦ DJEDASCHTER) dixit, quòd, illud quod « tu à me petisti, ego ante ab hoc qualitatem (τὸ *quomodò*) illius à « PARSRAM, et NARD, et BIAS, et AST, et DIOUL, et BALNEIK, quòd « filii τῦ AST magni, audivi.

« Scilicet BESCHN admirandum (quid) est, o DJEDASCHTER : eum « BHAKVAN dicunt, et EISER, et BRA(*vel* BAR)PHEH, et BARK'HEH. Adhuc « omnis mundus is est; et [2] hanc historiam ab illâ turbâ (*collectione*, « *istis hominibus*) etiam audiverunt. Et magnitudini ejus finis non « est, et illud quod possibilitas mea est, et homo sciens meî (*meus*) « è libris vetustis antè me sectionem (*extractum*) fecerunt, ego illud « antè te dico. Scias quòd ille magnus primùm terram et aquam et

1. MAHABARAT, 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 446 *recto.*
2. ID. *fol.* 446 *verso.*

« ignem et ventum et aerem creavit; usquequò mundum crearet: et « ipse in aquâ stationem cepit. Post ab hoc è corde suo unum colu- « brem, quòd SIKEH NAK dicunt, productum fecit, ut quodcunque « antè ab eo productum sit, coluber memoratus istud super caput « sumat. Et in intereà unum NILOUFER ex umbilico τȣ̃ BESCHN pro- « ductus ut fuit, quòd decem latus mundi ex eo lumen reddita : et « in illo NILOUFER BRAMHA cum existentiâ venit; et ipsâ illâ horâ « DEVI MADEH nomen, cum figurâ deformi, plenus furoris, è mundo « abscondito ad apparitionem venit, et propositum (*voluntatem*) per- « ditionis τȣ̃ BRAMHA fecit; et priùs ab illo quòd is τὸν BRAMHA cum « mundo non existentiæ mitteret, BESCHN eum cum regno destructio- « nis misit : et ex illo rursùs (*adhuc*) τὸν BESCHN MADDEH SOUDAN « dicunt. Tùm BRAMHA è corde suo turbam filiorum productam fecit: « primum, DADJEH; 2.um, MIRRIKH; 3.um, ATSER; 4.um, ANKRA; 5.um, « PLASTEH; 6.um, PALAH; 7.um, KRATEH. Et MIRRIKH memoratus unum « filium, KASB nomen, productum fecit; et DADJEH, filius primus « τȣ̃ BRAMHA, turbam filiarum cum existentiâ attulit; et ex illis (*om-* « *nibus*) collectis tredecim filiam cum KASB (KASSAB) memorato cum « muliere (*in mulieres*) dedit; et in medio illarum tredecim DAT « filia magna (*major*) fuit; et decem alias, quæ minores (*natu*) ex illis « tredecim fuerunt, cum DEHRAM dedit : et τῷ DEHRAM ex illis decem « muliere filii ad existentiam venerunt, BAS, et RUDDER, et BASWI- « DEVA, et SAREH, et MRAT, et PAST; et septem filias, quòd ex illis « decem minores fuerunt, cum Lunâ dedit : et τῷ KASB ex illis trede- « cim mulieribus nati venerunt; è pluribus, KANDERB; et è pluribus « coluber; et è pluribus, animal; et è pluribus, bos; et è pluribus, « homo et equi vultus, quòd illum KENPORKEH dicunt; et è pluribus, « piscis; et è pluribus, arbor parva; et è pluribus, magna: et è ventre « τῆς ADAT, quæ minor à DAT fuit, turba (*collectio*) τῶν DEIVAN « creati (*producti*) fuerunt, et in medio eorum *Basch reizeh*, staturâ « (altâ), plenus roboris ad existentiam venit : et è robore ejus cum DEI- « VAN voces suaves plurimæ vultum dederunt. Et turbam τῶν DANOUR, « quòd PRAKHT rex eorum fuit, exprompram ostenderunt (*produxerunt*);

« et turba τῶν DANOUR è ventre τῆς DAN, quæ mulier τῦ KASB fuit, cum « existentiâ venerunt : et è ventre τῆς DAT, quæ mulier magna ejus « fuit, DIT, et dies et nox, et mensis et annus, et aer, et augmentum « et defectus noctis, et dies, et nubes, et mons, è BESCHN productum « fecit : et terram ipse hic planam (*æqualem*) et viridem effecit : et « τὲς BRAHMENAN ex ore suo in mundum existentiæ attulit; et τὲς « KEHTRIAN è brachio; et τὲς BEIS è femore; et SOUDR è pede. « Posteà τὸν MAHA DIW creavit, quòd caput conventûs τῶν DJEN et « SCHIATTIN est, et dominus trium oculorum, et grave negotium pro« ductionis cum BRAMHA commissum ostendit. Et homo illo tem« pore mœrorem mortis non comedebant, propterea quòd mori in « arbitrio eorum fuit : et adhuc in progeneratione et τῶ continuâ gigni « serie constricti (*ligati*) cum concubitu non fuerunt : quin imò in « SAT TSCHAK natos acquisitos faciebant, et in TRETIA è solummodò « advenire corpus cum corpore; et in DOUAPAR, è concubitu, quem« admodùm in KAL TSCHAK : verùm in DOUAPAR ex quoque concu« bitu filius cum existentiâ veniebat; et KAL TSCAK super contrarium « illius est ..... [1] Primùm *Bramha* solus fuit : posteà ei septem filii « ad existentiam venerunt, MIRRIKH, et ATRI, et ANKRA, et PLASTEH, « et PLEH, et KRATEH, et BESCHAST : et hæ septem personæ, in magni« tudine similes BRAMHA fuerunt, et eos SAT (*septem*) MAKEH dicunt « .... Nunc qualitatem (τὸ *quomodò* τῶν) DEIVAN dico. Audi quòd « tribus τῶν DEIVAN domini quorumque trium regni (*regnorum*) sunt : « et ex collectione eorum duodecim soles sunt; unus, BHAK; 2.us ANS; « 3.us ARDJHA; 4.us METR; 5.us BRAN; 6.us SOUTA; 7.us DHATA; 8.us BAS« VAN; 9.us NESTA; 10.us LOUK'HA; 11.us INDR; 12.us BESCHN : et duode« cim soles filii τῦ KASB sunt.

« ..... [2] Quandò PARKEK cum PARKERAT commercium ostendit, « illo tempore τῆς PARKERAT ex illâ progeneratione ullus defectus non « sit : et quemadmodùm ex unâ lampade lampades accensæ fiant, et « ex eâ aliquid minus non efficitur; et modus creationis mundi ex « commixtione memoratâ super hac ratione est; quòd primùm intel-

1. MAHABARAT, 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 417 *recto.*
2. ID. *fol.* 419 *recto.*

« lectus cum existentiâ veniat; et ex intellectu, AHANKAR; et ex eo « AKAS; et ex eo ventus, et ex eo ignis; et ex eo aqua; et ex eo « terra; et mundus ex his octo rebus productus fuit; et in his octo « rebus est : et ex elementis quinti sensus scientifici, id est, scientia « interior, et sensus practici, id est calor internus, et potentiæ com- « prehensivæ sensuum, productum fuit : et cor cum (*in*) omni his « comprehendens est : et sensus scientifici quinque est; auris, et « pellis, et oculus, et lingua, et nasus : et sensus practici etiam quin- « que est; pes, et duo loci peculiares, et manus, et os : et potentiæ « comprehensivæ sensuum etiam quinque est; vox et tactus, et color, « et gustus (*sapor*), et odor : et lingua cum consideratione compre- « hensionis gustûs (*saporis*), proprietas scientifica est; et cum con- « sideratione τῦ verbum facere, proprietas practica : et hæ sexdecim « res memoratæ servitium animæ faciunt : et lingua gustum (*saporem*) « invenit (*percipit*); et nasus, odorem; et auris, vocem; et oculus, « colorem; et pellis, tactum : et sensus nominati in omni animante « existens est, et actionem suam facit : et cor è SATGUEN productum « fuit; et SAT ex ABAKT : et is cum omni mundo comprehendens (*ex-* « *tensus*) est : et hoc secretum intelligens scit : et res quæ in suprà « memoratæ sunt, excepto ABAKT, in omni animante inventum fiat; « et obsequium (*cultum*) ejus cum loco adducit : et illum PARKEH « adhuc dicunt; propterea quòd is in urbe corporis, quod novem por- « tas habet, sit : et sensus (verbi) PARKEH somnum facere est in « urbe : et ille PARKEH senex non sit, et non moritur; et eum « ABAKT et BAKT adhuc dicunt : et is in omni mundo comprehendens « est; et ingeniosus, et non cognita essentia est; et protectio indicio- « rum elementorum : simile illius, quòd domum lampas, cum quan- « titate parvitatis et magnitudinis ipsa lucem efficit; ipso illo (*modo*) « ille PARKEH corporibus super mensurâ parvitatis et magnitudinis illo- « rum lumen habet; et illa in corpore illud quod sciendum est, facit « scire; et illud quod audiendum est, facit audire; et illud quod « videndum est, ostendit : at has actiones cum causâ (*ministerio*) corporis « facit; et sine corpore actionem non potest facit. Et quidem si ligna

« simul fricant, ignis productus (*apparens*) efficitur (*elicitur*); ipso « illo modo si aliquis cum retinere respirationem et regimine alio eum « petitum ostendit, invenit : quemadmodùm aqua in mari et radii « in sole sit; ipso illo modo operationes hominis è puro et malo co- « mites (*sociæ*) animæ efficitur : et hanc qualitatem (*rei*) non obtinet « (*acquirit*) nisi KIAN (scientia) : et quemadmodùm aqua maris et « radii solis in transitu est; ipso illo modo corpora transeunt : et « anima una est : et simile illud quòd anima in somno corpus[1] suum « vel sensus præterit; ipso illo modo in contingente etiam præterit : « et transitus è corpore cum corpore alio cum causâ operationum est, « quas ipsa fecit, et illæ operationes fortes et plenæ roboris est.

« BHIGAM dixit : quòd anima cum modo quòd corpus præterit (*relinquit*), et cum corpore alio ingrediatur, illud dico. Scito quòd « anima super quatuor modis est; et omnes modi memorati ex ABAKT « existentes fiant, et in ABAKT intrant, et ab eo cognitum fiunt : et « esse eos in ABAKT, simile τοῦ esse arbor PELPEL est in semine illius : « et quemadmodùm ferrum sine intelligentiâ (*invitus*, *nesciens*) cum « latere lapidis magnetis vadit, ipso illo modo res quod ex ABAKT cum « existentiâ venerunt, sine intelligentiâ sunt, et cum causâ ejus cum « intelligentiâ efficiuntur, et cum opere ingrediuntur.

« Et in primo primorum (*rerum initio*) ulla res à terrâ et cœlo et « AKAS et DIOUTA et DIT et RAKEH non fuit; nisi anima ; et corpus « quod compositum ex elementis quinque, illud etiam non fuit : et « illa antiqua est, et in omni comprehendens, et productio alicujus « non est, et signum quod cum illo possibile cognoscit (*quo cognosci* « *queat*), non habet; et quandò cum corpore ingreditur, cognita fiat. « Et ipsa hæc anima cum concordiâ (*unione*) temporis, et illis rebus, « quòd in creatione mundi, ante ab hoc, memoratum fuit, creaturam « productam facit : cum ipso hoc tempore, quòd mortarium mundi « facit girare, et ABAKT, umbilicus illius mortarii est; et elementa « quinque, lignum externum, quòd mortarium cum illo ligno girat; « et sensus, locus tractûs boum mortarii; et anima, adhuc lignum

1. MAHABARAT, 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 449 *verso*.

« ejus; et affectus mundi, contrita particula ligni, quòd illam BÂHER « dicunt; et cum his omnibus rebus creatura sicut sesamum molita « efficitur : et amor errori mixtus, fæx illius mortarii est; et invidia « cum comite arrogantiâ girare facit illud mortarium : et tempus, « quod tale est, uno loco efficit, et creaturam cum Creatore et quem- « que operantem cum opere ejus : et ipsum hoc tempus relationem « creatoris qualitatis in Creatore, et relationem τȣ̃ creatum esse quali- « tatis in creato productum facit. Verùm gravi negotio creationis non « tempus solum ordinationem dat : quin imò tempus et PARKERAT, et « sexdecim res aliæ, quòd elementa, et sensus, et cor est, cum ex « adverso (*sese respicientes*) TOR(PAR)KEK memorati, et consanguinea « pars altera ejus, mundum productum facit : et hæc qualitas (*rerum*) « semper fuit : et PARKEH memoratus, cum qualitate RADJES (RADJOUN) « et TAMESCH (TAMOUGOUN), et cum illis sexdecim rebus memoratis, « mundum productum facit : at quidquid mundus corporeus est, « comes animæ efficitur; quemadmodùm pulvis comes venti : verùm « cum illis operationibus animam convenientem non potestas facit; et « non anima è pertinens (*ad*) illas operationes potest facit; similis « ventus, qui à pulvere separatus est, et etiam uno loco; ipso illo « modo anima ab operationibus [1] separata est, et etiam uno loco : si « separata est ab operationibus, illam animam SAT dicunt; et si uno « loco, SAT animam nominant : et hanc artem præstantem homo scien- « tiæ sciunt : et ipso hoc modo, si aliquis ab his rebus cum nuncio « ut fuit, opus (*non*) ostendit, cum PARKERAT non pervenit, et ab illo « separatus fiat : et omnem difficultatem illi discipulo senex disposi- « tionem fecit; et illa verba quæ senex cum discipulo dixit, in corde « servatum oportet habet, et cum illo opus ostendit (*ostendere*).

« BHIGAM dixit : [2] Historiam (*narrationem*) veterem cum te loquar: « et illa historia est, quam BIAS cum filio suo SAK dixit : et illa sic « est, quòd SAK cùm τò BEIDHA et sex ANKEH, cum integro acquisita « fecit (*omnia perfectè legit, intellexit*), in cor ejus venit, quòd ali-

1. *Hamrâz djan*, amanuensis spalma; legendum, *az ehmal.*

2. MAHABAR. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 463 *v.*

« quid, quod causa τȣ̃ invenire Creatorem fuerit, illud cognitum ut « ostenderim, cum opere afferam. Tùm Sak, qui viam purorum cum « verificatione sciebat, cum genitore suo dixit : aliquem, qui totam « creationem existentem fecit, volo quòd cum cum reverâ (*uti est, « contingit*) cognitum ostendam, et status τῶν Brahmenan etiam sciam. « Bhigam dixit : quandò Bias hoc verbum à puero suo audivit, Bias, « qui status præteritum et venturum scit, dixit :

« Primò Creator fuit : et primum et ultimum non habet ; et ab aliquo « productus non fuit ; et sine simili est; senex non fiat, et super « stabili (*permanens*) est, et minus et plus non facit (*non fit*) : et « (*ad*) demonstrationis cumulum veritatis ejus non pervenit : prop- « tereà is non cognitus (*quod ad*) essentiam est : et qualitàs (*natura*) « temporis illa est, quod quindecim nictus oculi unum Kaschtha « dicunt; et triginta Kaschtha, unum Kalans; et decem Kalans, « unum Kala ; et triginta Kala, unum Mhourt ; et triginta Mhourt, « noctem et diem ; et triginta noctem et diem, unum mensem ; et duode- « cim mensem, unum annum : et in quoque anno duo latitudo (*tractus*) « est; una meridionalis; secunda septentrionalis : et nox propter quie- « tem creati est : et dies propter tempus (*durationem*) mundi. Et unus « mensis, nox et dies (*dies integer*) turbæ τῶν Peter est (annus, 10800 « dierum hominum); sed medietas mensis lucida, nox eorum est : et unus « annus, cum nocte et die (*dies totus*) classis τῶν Deiouta (360 *an- « norum hominum*), est; at latitudo meridionalis dies eorum, et lati- « tudo septentrionalis nox eorum : et diem et noctem hominum « numeratum ut fecerunt, annum eorum conficiunt : et çum illo anno « annum τῶν Deiouta singularisatum ostendunt : et cum anno τῶν « Deiouta annum cujusque (*è*) quatuor Tschak visibilem faciunt : « quòd ego cum anno illorum quatuor tschak, noctem et diem, qua- « tuor tschak τῶν Maha diw et Brahma expositurus sum, et cum « nocte et die annum ejus (*eorum*) singularisatum sum facturus.

« Primò expositionem quatuor Djak facio : et illa quatuor est; « Sat Tschak, et Tretia, et Douapar, et Kal tschak. Verùm tem- « poris spatium τȣ̃ Sat tschak, quatuor mille (4000) annis (anni)

« Deiouta est : et quatuor centum (400) annus memoratus (*pars*, « *divisio*), illius Tschak est, quòd illam Sandmina dicunt ; et quatuor « centum[1] annus alius, ex iis ipsis annis, tota divisio est : proindè « tempus τῦ Sat tschak, quatuor mille octo centum annus Deioutai « sit (1,728,000 *anni hominum*). Et tempus spatium τῦ Tretia « cum uno quadrante minùs à collectis annis memoratis sit (1,296,000 « *ann.*) : et è temporis spatio τῦ Tretia, ipsum hunc quadrantem « minùs (*deficientem*) ut fecerunt, temporis spatium τῦ Douapar « sciunt (864,000 *ann.*) : et è temporis spatio τῦ Douapar ipsum hunc « quadrantem minùs ut fecerunt temporis spatium, τῦ Kal tschak co-« gnitum ostendunt. Et tota creatio ingressa (*in*) hæc quatuor Kern « est. O Sak! hanc qualitatem (*temporis*) doctus scit : et in Sat tschak « veritas et rectitudo sine defectu sit ; et in illo Tschak malum nullo « modo est ; et scientia, quòd continens cum gratis (*amœnis rebus*) est, « in illo Tschak non sit. Et è Tschakha reliquis, in quolibet Tschaki « unus quadrans è rectitudine et puritate minùs efficitur. Cum causâ « illâ è corde et mendacium fuit. Et in Sat tschak ægrotatio non sit : « et illud quod homo illius Tschak desiderium faciunt, facile (*acquisi-« tum*) fiat ; et vita uniuscujusque quatuor centum annorum sit : et « in Tschak reliquis, in quoque Tschak centum anno (*annis*) vita « minùs longa efficitur : et in qualitate τῦ Beid etiam ruptura cadit, « et votum è gradu acceptionis descensum ostendit : et in Sat tschak « opus purum cum ratione aliâ fuit, et in Tretia super modo alio « fuit, et in Douapar cum colore alio venit, et in Kal tschak cum « ratione aliâ stabilitatem invenit : et in Sat tschak prævalentia mortifi-« cationis fuit et ardor (*zelus*) ; et in Tretia cognitio multa fuit ; « et in Douapar, tschak (*sacrificium*) cum visibilitate venit ; et in « Kal tschak eleemosynam dare acquisitum (*facile, mos*) fuit. Et « decem mille annus Deiouta tempus quatuor Kern fiat ; et quatuor « mille Kern memorata unus dies τῦ Bramha est ; et eadem quanti-« tas nox ejus. Et cùm dies ejus præterit, et nox ejus venit, totum « mundum in ventre facit, et in adjutorio contemplationis cum somno

1. Mahabar. *etc. fol.* 469 *recto*.

« vadit : et cum manè ortum ostendit, is experrectus efficitur, et ego « quatuor mille [1] KERN diei τῦ BRAMHA, et ipsam hanc quantitatem, « noctem ejus expositum feci. Et tempore quòd is propositum somni « facit, omnes creaturas super modo quod in superiori parte (suprà) « memoratum fuit [2] non res efficit (annihilat); et quandò experrectus « fiat, mundum apparentem reddit.

« Et modus τῦ productum facere eum creaturas cum hac dispositione « est; quòd primò τῷ MEHNAT vestem pretiosam (imperialem) existen- « tiæ tribuat (largiatur); deindè cordi, quòd PARKRAT sicut est; et cum « virtute Creatoris constantiam ut invenit, et similis aquæ spermatis est; « et illud cor mundum cum quibusque duabus divisionibus ejus, « quòd animantia et sicca (inanimata) cum existentiâ affert. Et cùm « tempore manè BRAMHA experrectus fiat, è robore scientiæ propriæ « mundum existentem efficit. Et cor scissas faciens distantias cum festo « (hilare) est; et dominus desideriorum, et dubium adhuc habet : et « tempore quo τῷ BRAMHA propositum productionis sit, cor in locum « productionis venit; primò τὸν AKAS productum facit, quòd vox si- « gnum ejus est : et ex AKAS, ventum, quòd collectos odores gratos « (amœnos), simul comites efficit, et ipse purus est, et plenus roboris; « et tactus indicium ejus : et è vento, ignem, quòd lux est : et ex « igne aquam, quòd cibus indicium ejus est : et ex aquâ, terram, « quòd res indicium ejus est : et ego creationem omnium rerum dixi. Et « ex elementis quinis, quodlibet elementum, quod post aliud veniat, « indicium elementi præteriti est, quod in seipso productum ut fecit, « veniat. Et indicium entis (substantiæ) [3] ejus adhuc in statu suo « manet. Quapropter quidquid posterius venit, indicium id prioris est; « et si qui dicit dicat quòd, quemadmodùm terra super habet (fert, « portat), ipso hoc modo ventus et aqua etiam super habet; oportet « dixit (dicere), quòd non probatum dicit, propter illud quòd, odor « quòd in partibus illorum venit, ille fragrantia terræ est? Odor

1. *Djehanra hazar*; lego : *tschahar hazar.*
2. *Dar ssedr madzkou schod*; lego : *madzkour.*
3. ID. *fol.* 469 *verso.*

« substantia illorum non est. Et quodque unum ex his septem rebus « dominus roboris est : sed solum aptitudinem τȣ̃ creare non habet : « et quandò omnia collecta fiant, illo tempore potentia super creare « fiant. Quapropter illas septem res super adminiculum, sustentatio- « nem, unam alteri collectæ ut fuerunt, corpus efficiunt ; et aliquid quod « cum illo corpore venit, et protectionem cum illo facit, illud Parkeh « nominant. Et corpus quod Serir dicunt, cum causâ illâ est, quòd « sensus τȣ̃ Serir stillare est, et corpus stillat, id est, non res effi- « citur. Et illud corpus collectum est, quòd è sexdecim compositio- « nem invenit : et ille Parkeh, qui in quoque elemento ex elementis « quinis cum opere illorum præsentiam ostendit, et propter mortifi- « cationem est, et illud Adkarna et Pratschapat adhuc dicunt, et « etiam id creaturas productas efficit ; et Parkeh ipse is est ; et is « productus alicujus (ab aliquo) non est : et Deiouta, et Petr, et « Rakeh, et hominem, et latera mundi, et fontes, et maria, et cli- « mata, et montem, et desertum, et arborem, et Gaz (tamaricem), et « Rak'has, et volantem (volatile), et colubrem, et illud quod celeriùs « à timore transit, et quidquid tardè stat, et aliquid quod motum « habet, et illud quod sine motu est ; omnia Parkek producta facit : « et cum illo quòd in productione præcedenti homo mundi attentio- « nem ostenderunt, cum ipsis his operibus in productione adjunctâ « stationem ostendunt : et aliquis qui in productione anteriori indo- « lem τȣ̃ ferire et ligare habebat, in hoc tempore verberat et ligat ; « et aliquis qui super non hoc statu fuit, is in ipso illo statu sitim [1] et « apparitionem monstrat ; et aliquis qui rectus (veridicus) fuit, rectus ; et « quisquis tortus fuit, tortus ad existentiam venit, et ab illo differentiam « non ostendit : et quamcunque indolem, quòd in primâ productione « habebat, in productione secundâ sicut seipsum super ipsâ hac indole « invenit. Et elementa diversa, et varii sensus, et corpora diversi generis « omnia Bramha cum existentiâ affert. Et plures narrant, quòd providen- « tiâ [2] mundi mundum productum facit ; et plures dicunt, quòd purum

1. *Zzhaman ;* lego : *zzamân.*
2. *Tadir ;* lego : *tadbir.*

« et malum ; et super firmâ fide aliorum illud est, quòd mundus super
« seipsum ipse super modo consuetudinis productus fiat : et plures
« dicunt quòd, quæque tres res uno loco ut fuerunt, mundum exis-
« tentem reddunt. Et quisquis qui dicit, quòd quæque tres res me-
« moratæ mundum productum facit, ipso hoc modo est, et ipso illo
« modo non est : et plures dicunt, quòd quæque duo non est ; is
« dicit, quòd alius est, qui mundum creat : et aliquis qui ligatus, con-
« strictus est cum puro et malo, is captus comprehensionibus sensuum
« est : et quisquis dominus Sat guen est, is omnes res unius rationis
« scit : et radix liberationis mortificationem exercere est, et radix mor-
« tificationis, collectos facere, et malè (impotentes) affectos facere sensus
« est : et aliquis qui dominus duarum qualitatum sit, quidquid inten-
« tum facit, ipso illo modo fiat : si petitum ejus nisi Creatorem non
« sit, Creatorem obtinet ; et quandò Creatorem obtinuit, dominus totius
« mundi is est. Et turba τῶν Rakeh è primo statu τὸν Beid legerunt,
« è virtute mortificationis eorum (illud) fuit ; et Bramha, quòd quod-
« cunque pretiosum ad apparentiam attulit, illud etiam [1] à robore mor-
« tificationis eorum (ejus) fuit ; et etiam ab hoc robore nomina gentis τῶν
« Rakeh productum facit, et mandata τῶν Beid cognitum ostendit : et
« adhuc differentiam colorum, et differentiam ab illo Beid attulit. Et
« is in quoque manè omnes divisiones creaturarum cum more præce-
« denti ad existentiam attulit ; et opus unum cum altero non confidit
« (miscet) : hoc etiam ex virtute mortificationis ejus est. Aliud, illud
« quòd nomina et modi mortificationis et actionis, et Tschak, quòd
« in medio creaturarum determinatum statum efficit, quòd res neces-
« sariæ (apparatus) eorum cum acquisitione extremâ fiat (finiatur),
« et perfectionem Beid tempore acquisitum efficiat, quòd homo illud
« super decem modo legat. [2] Et magnus super duo divisiones ; pri-
« ma, Creator ; secunda, Verbum : et aliquis qui hunc magnum scit,

---

1. Id. *fol.* 470, *recto*.

2. *O barzorg* (*bezorg*) *bar dou kasm ast awel afridgar douioum sokhon o kasi keh in bezorgra danest ou bezorgra niz midanad.* Verbum *claré* personaliter à Creatore, illud proferente, distinctum.

« illum magnum adhuc scit. Et TCHAK tribûs KEHTRIAN illud est,
« quòd in eo aurum et utensilia (res, causæ), extensa (multiplicia) usum
« sit; et TSCHAK hominis BIS nisi HOM non est. Et TSCHAK tribûs SOUD
« servitium (ministerium) magnorum est. Et TSCHAK, turbæ τῶν BRAHME-
« NAN, mortificationem trahere. Et in *Kern* (periodo) τȣ̃ SAT TSCHAK,
« KIAN (scientia) sit; et in TRETIA TSCHAK, quòd in BEID stabilitatem in-
« venit; et in DOUAPAR TSCHAK memorato, minus à (quàm in) KERN præ-
« cedenti in opus venit (veniunt) : et in TRETIA omnes personæ super
« opera grata (placita) sua firmo passu fiant, et BEIDHA cum ratione purâ
« legunt : et in illo KERN illud quod jussum BEID est, è robore mor-
« tificationis cognitum ostendunt, et mortificationem suam mortifica-
« tionem sciant : et in illo KERN omnia opera in gradu perfecto
« sint; et hæc opera animata et non animata omne habent : et
« opera cujusque quatuor tribûs super ratione completa sit, et
« defectum non habet : et quandò tempus τȣ̃ DOUAPAR sit, vita
« brevis (brevior) efficitur : ex hoc transitu in omni re defectus
« cum apparentiâ venit. Et in KAL TSCHAK (τῷ) BEID locus est et
« non est : et TSCHAK etiam ipsum hunc statum (habitum) habet; et
« hic status per medium ordinis hominis temporis est. Et in SAT
« TSCHAK BRAHMENAN Creatorem cognoscebant, et mortificationem tra-
« hebant et scientes erant : quapropter puritas in medio eorum palam
« facta fuit. Et quando KERNHAI alia venit, in quoque KERN puritas
« eorum defectum productum fecit; et opus τȣ̃ BEID etiam defectum
« recepit : et quemadmodùm semen arboris è τῷ advenire aquam
« crescit; ipso hoc modo ex advenire KERN puritas cum existentiâ
« venit : et simile illud quod in quâque sectione, viridia quòd conve-
« nientia huic sectioni est, omni loco crescit; ipso illo modo in quoque
« KERN opera quæ convenientia illi KERN est cum contingentiâ venit :
« et ego diversa (genera) opera, et personam quæ primum et ulti-
« mum non habet, et illum quòd in mundo mundum producit et non
« rem efficit, et illum quòd quamcunque rem in loco depositam facit,
« et illud quòd cum convenientiâ consuetudinis (moris) proveniens
« fiat, et quodcumque è duo verbo (jusso) producente ad existentiam
« venit, et tempus quòd in illo creatio existentem efficiat, et pro-

« ductum facientem et opera hæc omnia cum te expositum dixi:
« nunc quòd vis, pete.

« Beiass dixit: Cùm dies τῦ Bramha transit, et nox advenit, et cum more quòd in contemplatione (altâ meditatione) sit, mundum infrà attrahat, illud à me audi: et illud illo modo est, quòd, quandò nox τῦ Bramha venit, cum more solito (pristino) septem solis ortum ostendit, et de novo (pede) terra, ignis lingua [1], et oppositus illi sol; et illa lingua mundum exurit; et quodcunque super terrâ est, ex animato et non animato (sicco, petrâ etc.) primùm illa cinis efficitur; et terra sola manet; et lignum, et fœnum et montem et alia adurit, sicut dorsum camini apparet, et indicium (residuam partem, postremum) terræ, quòd pellis (quasi corium) aqua in se attrahit; et terra adhuc in aquâ una res efficitur; et aqua sola manet, et fluctus percutit, et cum omni loco vadit, et tumultum (stridorem) altum facit, et indicium illius aquæ, quòd cibus est, ignis in se attrahit. Et post à τῶ non quid fieri indicium totius aquæ in igne ustum efficiatur; et nisi ignis quid aliud non appareat. Et indicium ignis quòd color est, ventus cum seipso attrahat; et ignis adhuc non quid efficiatur; et in quoque quatuor latere mundi ipse hic ventus maneat. Et indicium venti, quod factus est, Akas efficiatur; et ventus etiam non existens efficiatur, et Akas solùm maneat, et ullum indicium ex indicio reliquorum elementorum in eo non maneat, sed (nisi) quòd is rectus: et illud è corde capit. Et virtus quòd cor in eâ non existens efficiatur, illam Parkerat in se attrahat. Posteà cor in Parkerat tenue est, et subtile et grato statu (lætum). Et ille Parkerat cum corde memorato in Sanklab, quòd significatio ex proposito cordis et conversione (tendentiâ) ejus est, intrà venit; et illud propositum in corde vero, quòd illud subtile est, absconditum, intrat, et illud subtile in Kian ingreditur, et Kian in tempus ligatum, ([2] et tempus ligatum) in tempus universale, et tempus universale in scientiam Creatoris, et

1. Id. *fol.* 470 *verso.*
2. Comma hoc deest in textu Persico.

« scientia in ens ejus : et persona, quòd scientia in ens ejus ingreditur, illa ipse ABAKT est, id est, publica (apparens, visibilis). non est. Et ipse ille BRAMAH, id est, ille qui in omni comprehendens est, et HAMAH SA SOUT, id est, ille qui destructionem non habet, et collectio rerum in eum intrant; et illud, quòd qualitas initii creationis et finis illud est, cum te dixi; et ipsa hæc veritas sciends est, et domini (possessores) perfectionis adhuc ipsam hanc sciunt. Et ego cum te unum verbum dicam, quod etiam collectum est, et etiam distinctum (divisum); et illud verbum illud est : quòd ipse hic BRAMHA, quoque quatuor mille anno mundum productum facit, et super capite quatuor mille KERN, illum non existentem efficiat; et super ipso hoc statu noctes et dies ejus plurimùm supervenit.

« BIAS dixit, quòd qualitatem initii diversarum productionum et finis earum tibi dixi.

« [1] PRAKRAT octo res est; et MADIAT, sexdecim; et ex omni octo PRAKRAT septem res apparens est; et illæ octo hoc est. 1.° BAKT; 2.um MEHTAT; 3.um AHANGAR; 4.um Terra; 5.um Ventus; 6.um Aer; 7.um Aqua; 8.um Ignis. Has octo res τον PRAKRAT dicunt. Et MADIAT hoc est : auris et pellis, et oculus, et lingua, et nasus, et vox, et tactus, et color, et cibus, et os, et manus, et pes, et podex, et pars anterior (pudendum), et 16.um cor est. Et hanc qualitatem cum potentiâ imaginativâ conjunctam scis. Et quisquis dominus scientiæ est, adhuc scit : et ex ABAKT memorato MEHTAT ad existentiam venit; et hanc productionem BARDEHAN dicunt. [2] Et è MEHTAT AHANGAR; et hanc creationem BEDEH SEREST dicunt : et ex AHANGAR, cor; et hanc productionem AHANGAR SEREST nominant : et è corde elementa quinque; et hanc productionem MANS SERESCHT vocant : et ex elementis memoratis, vox, et tactus, et color (externa forma), et cibus, et odor; et hanc creationem BHOUTAK SARK dicunt : et adhuc ex elementis memoratis sensus quinque ad existentiam venit; et hoc BEH HIATMAK dicunt : et adhuc ex istis elementis diversa

1. 12 *Porb.* 2 *part. fol.* 534 *v.*
2. *Fol.* 535 *r.*

« genera arborum productum est; et hanc productionem Arand reik « sereschт nominant : posteà homo productus fuit; et hanc produc« tionem Ardjok dicunt. Et ego novem sectiones productionis Ta« bian tat cum te (tibi) dixi; et congregata hæc proveniens (sunt) « viginti et quatuor memorata sunt. Nunc modum (qualitatem) tem« poris à me audi. Primùm è statibus Abakt dico. Et sic est, quòd « una dies ejus temporis spatium decem mille Kalp sit; et simili « modo nox ejus : et quandò tempore manè is experrectus fiat, primò « res quòd comestum fiat, et causa vitæ efficiatur, illud ad existen« tiam adducit : posteà unum Ovum aureum productum facit, et ex « illo Ovo τὸν Bramha productum efficit; quòd is productum faciens « sectiones (species) productionum est : et qualitas productionis « Bramha super hoc modo est; quòd tempore (spatio) unius anni « is in medio Ovi memorati maneat; et quandò magnus sit, Ovum « ut fregit, foras veniat; et ex mediâ parte Ovi terram productam « faciat, et ex illâ medietate cœlum; et in medio eorum aerem pro« ductum reddat : et temporis spatium diei Bramha decem mille an« nus est; et hæc ipsa quantitas, spatium temporis noctis ejus : et pri« mùm τὸν Ahangar productum facit; posteà, elementa quinque; deindè « quatuor filios è corpore suo eductos efficit; et illi quatuor filii patres « τῶν Petr sunt; et turba τῶν Petr patres specierum (diversorum) Deiou« teh (sunt); et Deiouteh patres (sunt) sectionum (specierum) ani« malium et siccorum (durorum, petrarum) : et Ahangari, qui è Bramha « ad existentiam venit, nomen ejus Barmisthi est; et quinque mille « annus tempus diei ejus est, et eadem quantitas temporis spatium « noctis ejus; et temporis spatium diei elementorum quinque et po« tentiarum intellectivarum quinarum, et sensuum quinque, quòd « omnis creatio cum illis compositionem invenit, et è conjunctione « unius alteri (ista) magna fiant, et è separatione non existentia effi« ciuntur, mille annus est; et ipsa hæc quantitas temporis spatium « noctis illorum : et è manu cor adhuc ipsum hunc statum habet : « et cor operationes cum ministerio sensuum facit. Et sensus ab ullâ « re nuncium (cognitionem) non habet; et quidquid scit, illud cor « est : et oculus cum viâ externâ (apparente) et colorem videt; sed

« in veritate videns illum colorem cor est. Non vides quòd, si cor « in quiete non sit, quantumcunque oculus super colorem cadat, « color attactus non efficiatur. Et statum diversorum sensuum super « (ab) oculo cogitationem (ejus) oportet fecit : et quandò cor à rebus « separationem eligit, sensus etiam illo modo sit; quòd (quia) posses- « sor (dominus) sensuum cor est, et illi in corde deficientes efficiatur.

« TSCHAK PALAK dixit : quòd ego productionem corporum et enume- « rationem, et temporis spatium durationis illorum cum te dixi; nunc « modum destructionis (ad nihilum reductionis) eorum à me audi, et « sic est, quòd BRAMHA relatione cum creaturis magnus est; et quandò « dies ejus finalis fiat, is propensionem (ad) somnum faciat; et cum « duodecim sole jussum faciat, quòd[1] super caput mundanorum (en- « tium) similes igni calorem faciant; et ii, è jusso ejus, in nictu « oculi hominis mundum cinerem reddant, et terra similis dorso « lapide dorso (testudinis) efficiatur; et post ab illo aqua totum vultum « terræ infrà capiat (in se immergit), et ignis magnus illam aquam « non existentem (nullam) efficiat, et illum ignem ventus; tùm à « vento mundus plenus efficiatur, et illum aer infrà attrahat, et aerem « cor, et cor AHANGAR, et τὸν AHANGAR BRAMHA, et ipsâ hac ratione « ABAKT in nocte suâ τὸν BRAMHA attrahat, et omne solus maneat : « et is à destructione et commotione immunis est, et Creator mundi is est.

« [2] Quodque nomen (à) personâ quâdam productum fuit; et illa « persona primùm τὸν BRAMHA creavit : et BRAMHA voluit ut creatu- « ram aliam creare faceret; et illo tempore ex uno oculo dextro ignem, « et ex oculo sinistro lunam creavit. Post ab illo sensus quinque pro- « ductos fecit; et in primo (principio) creationis hominis, τὸν BRAH- « MAN et TSCHEHTRI productum fecit[3]. Et è SOUM, id est, aquâ cum « lunâ, τὸν BRAHMAN creavit; et ex igne, τὸν TSCHEHTRI.

II. Perlectis ipsis Indorum libris, critico monumentorum, testimoniorum avido fortassè non displicebit de eâdem materiâ loquentem

1. MAHABAR. etc. *fol.* 535 *v.*

2. ID. *fol.* 566 *v.*

3. Hoc comma (*dar awel afrinesch âdmi brahman o tschehtrira paeda kard :*) tribus vicibus in textu Persico repetitum.

audire celeberrimum ABOULFAZEL, imperatoris Indoustani AKBAR, 16 sæculo, ministrum, in tertio tomo operis, cui titulus, AKBAR NAMAH, magni illius principis jussu composito. Statûs Iudici imperii, physici, geographici, moralis, relligiosi et politici effigiem præbet volumen istud, cui nomen AIĪN AKBARI, id est, RITUS, MOS, τȣ̃ AKBAR. [1]

Anglicam eruditi GLADWIN versionem hîc dabo. Textum ipsum Persicum, opus maximi momenti, è quo depromtum quidquid usque nunc de multiformi et præcellenti istarum regionum facie solidè dictum est, consulere, evolvere poterit non sine emolumento et quâdam animi voluptate qui plura super Indorum relligione scire cupiverit.

---

1. *Ayeen Akbary, or the Institutes of the emperor* AKBAR, *translated from the original Persian, by* FRANCIS GLADWIN (1800), *T.* 2, *p.* 325 - 328. — DOW, *the history of Hindostan* (1770), *T.* 1, *pref. pag. VII*, *T.* 2, *p.* 215, 296, 298, 299. — RENNEL, *Mem. of a map of Hindoostan* (1788), *Introduct. p. CIX et not* *. — CATROU, *Hist. génér. de l'empire du Mogol*, *T. I*, *p.* 300.

Istis Indicæ doctrinæ monumentis addi potest (*of*) *the laws of* MENU, *son of Brahma*, chapt. the 1. ON THE CREATION. Interpret. WILL. JONES, *Oper. T. I*, *p.* 65-81, *édit.* 1796, *p.* 1-16.

Si vires suppetunt, pretiosarum istarum τȣ̃ MENU legum, latino sermone, notis et assiduâ cum τȣ̃ *Oupnekhat* collatione illustrata, dabitur Anglica celeb. JONES versio.

Cui adjungetur *Dictionarium* (*suprà*, *T. I*, ANNOTAT. *p.* 428, *not.* 4) *Samskretico-Bengalico-Latino-Gallicum*, *præfixâ Samskreticâ Grammaticâ*, latinè et Gallicè scriptâ.

In-4.°, 900 paginar. ut τȣ̃ *Oupnek'hat* tomi, quodque hujus operis *Appendix* haberi poterit.

Hujus dictionarii, quod *Amarasingha* est, interpretationem complebo, P. PAULINI variis scriptis *adjutus*, præsertim autem, Dictionario *Samskretico-Gallico*, circà 15,000 vocabulorum, quod anno 1779, ope Dictionarii *Talanganico-Samskretici* [1], et alterius, *Talenganico-Gallici* (anno 1727 transcripti; *Catal. Bibliot. Reg. p.* 444, *Mss. Ind. N.° CCVI, CCVIII*), simul invicem collatorum, in se transfuso.

1. Hoc dictionarium ex τȣ̃ *Amarasingha* duabus partibus, quæ in *Catal. Bibl. Reg. p.* 446, *Mss. Ind.* sic enunciantur: « N.° CCXLV (codex chartaceus); ibi continetur liber « inscriptus *Amarasingha vakianam*, seu dictionarium τȣ̃ *Amarasingha*: N.° CCXLVI « (Codex chartaceus); ibi continetur dictionarium nominum Samskretanorum, auctore « eodem *Amarasingha*; » videtur confectum.

OF THE CREATION.

« Of the various changes which the universe has undergone, there « are no less than eighteen different opinions; but it will be sufficient « to speak of three of them. »

THE FIRST OPINION.

« God, who hath no equal, took upon himself the form of man, « who is *Brahma*. He by his will created four sons, *Singh*, *Sunden*, « *Suntookomar*, and *Sunnatun*. And *Brahma* commanded those four « sons to employ themselves in acts of creation. But they being strongly « attached to the presence of *Brahma*, did not execute this command. « At which *Brahma* was wrath, and caused another form to issue « from his forehead, whom he called *Mahadeo*. But neither was he « found fit for the tasks of creation. Then *Brahma* of his will created « ten other sons; besides whom there issued from his own body two « forms, one male and the other female. The name of the man is « *Mannoo* and of the woman *Sutrooka*, and these are the progeni- « tors of the human race. »

THE SECOND OPINION.

« God manifested himself under the form of a woman, who is cal- « led *Mahaletchmeen*. From the essence of *Mahaletchmeen* proceeded « three attributes, the first called *Sut*, the second *Ruj*, and the third « *Tum*. And when *Mahaletchmeen* willed that the world should be « created, she united herself with *Tum*, and produced another form, « called *Mahakalee*, and who is also named *Mahamya*. And by joi- « ning herself with *Sut*, another form appeared, called *Sirsootee*. « After this *Brahma* issued from *Mahaletchmeen*, under the form of « a man, and *Sree* under the form of a woman, who is also called

---

rum, ordine alphabetico composui, et aliundè petitis vocibus ditavi. Qui plura noverit, opus, ut videre est, non intactum, perfectè, non per partes, meris speciminibus [1], totum absolvat.

1. Integrâ dictionarii *Amarasinha* translatione, utiliùs certè, quàm unius tantùm partis (sect. 1, 1798), annotationibus *legendicis*, nec semper ad linguam propriè pertinentibus, refertæ, veteri Indorum Litteraturæ consuluisset doctus missionarius.

« *Sawuteree*. Then from *Mahakalee* issued *Mahadeo*, under the form « of a man, and *Sree*, under the form of a woman. This latter is « also called *Mahabedya*, and likewise *Kamd'heen*. From *Sirsootee* « issued *Bishen*, under the form of a man, and *Gowree* unter the form « of a woman. Then *Mahaletchmeen* willed that the lusts of the flesh « should operate. *Teeree* united with *Brahma*, *Gowree* with *Mahadeo*, and *Sree* with *Bishen*. The conjunction of *Brahma* and *Teeree* « produced an egg, which *Mahadeo* divided into two parts. Of one « half are formed the *Dewtah*, *Diyit*, and others who are celestial « beings; and of the other half are formed mankind, and all other « living creatures, together wich plants and inanimate bodies. »

THE THIRD OPINION.

« And this is the one most generally received.

« In the book called *Soorej sudhant*, which was compiled some « hundred thousand years since, it is thus related.

« Towards the end of the *Sut yowg* lived *Mydeyit*, who, from the « contemplation of the various parts of the universe, became filled « with wonder and amazement; and, in order to learn all the « realities of the creation, incessantly supplicated the sun for that « purpose, for the space of a thousand years. After suffering great « anxiety, the illuminator of heaven and earth appeared to him under « a beautiful form, and asked him what was his desire. *Mydeyit*, « answering, sayd: « Draw back the veil that conceals the wonders « of the stars and of heavens; discover to me the things that are hid- « den; instruct me in the divine mysteries; and bestow upon the « ignorant the light of knowledge. » The celestial form replied: « Em- « ploy yourself, in a certain place, in worshipping me, when quickly « a form shall appear, who will instruct you regarding those things. »

« *Mydeyit*, in the manner commanded, was praying in the appointed « place near the close of the *Sut yowg*, when the promised figure ap- « peared to him. *Mydeyit* made inquiries from him regarding the upper « and the lower regions, and other truths; and received satisfactory « information upon all these points. A collection was made of the « questions and answers, which form te book called *Soorej sudhant*.

« To this day all the astronomers of Hindostan rely entirely upon his « book.

« In this book it is said that the creation commenced from the sun, « this luminary being considered as a representation of God. They say « that God formed a hollow sphere of gold, composed of two parts, « to which he imported a ray of his own light, and it became the « *sun*. The sun produced the twelve celestial signs, and the signs pro- « duced the four *Bedes*. Then vere created the *moon*, the *akass*, *air*, « *fire*, *water*, and *earth*, in the order here mentioned. Then, from « the *akass* was produced the planet *Jupiter;* air produced *Saturn;* « fire, *Mars;* water, *Venus;* the earth, *Mercury;* and from the ten « human doors proceeded the other parts of the creation. By the ten « doors are meant the two eyes, the two ears, the nose, the mouth, « the navel, the fore-end, the hind vent, and the aperture in the « crown of the head, which in holy men opens at the time of their « death. His majesty has added to the above the two apertures of « the breasts, increasing the number to twelve. After a length of time « the human race became of four kinds, in the manner that shall « hereafter be related. »

N.° II.

Suprà, ANNOTATIONES, *p.* 554.

« *A* CATALOGUE *and detailed account of a very valuable and cu-* « *rious* COLLECTION *of* MANUSCRIPTS, *collected in* HINDOSTAN, *by* « SAMUEL GUISE [1], *esq. late head Surgeon to the general Hospital at*

1. Curiosi, diligentis, intelligentis D. GUISE *tandem* studio et industriâ, viginti *novem* annis à τῷ *Zend-avesta* publicatione, prodit, annunciatur in Angliâ operum *Zoroastri* tributorum collectio!

Vide eundem catalogum in eruditi OUSELEY, *the Oriental collections, consisting of original Essays and dissertations, translations and miscellaneous papers, illustrating the history and antiquities, the arts, sciences and litterature of Asia* (3 *vol. in*-4.°). *T. I* (1797), *N.° IV*, *p.* 368-373. *T.* 2 (1798), *N.° I*, *p.* 88-93; *N.° II*, *p.* 184-193; *N.° III*, *p.* 311-315; *N.° IV*, *p.* 369-371. Collectio verè Orientalis, at *Calcuttanis commentariis* inferior, plura præbens utilia, in quà tamen D. VALLANCEY *Irish* conceptus lector criticus non quæsivisset.

D. GUISE nec *Zendicum* sermonem, nec *Pehlvicum*, aut *Persicum* scire, legere,

« SURAT : *including all those that were procured by* M. ANQUETIL « DUPERRON, *relative to the religion and history of the* PARSIS, *and* « *many which he could not procure.* London (1800). »

ADVERTISEMENT.

« This collection was made at *Surat*, from the year 1788 till the « end of 1795, with great trouble and expense. It is necessary to « observe, that in any country where the art of printing has not « been introduced, books will be multiplied slowly; and, their being « no booksellers, or particular scribes, at *Surat*, the opportunities to « purchase manuscripts, of any kind, rarely occur; and they are always « sold very dear. We learn from *Mandelsloe* [1], that the emperor « *Ackbar* had a library of 24,000 volumes valued at *thirty-two laks*, « *thirty-one thousand eight hundred and sixty-five crowns;* about « *thirty-four* pounds sterling each volume. Among the *Sanskrit* ma- « nuscripts, the *Mahabbarat is very* valuable : a translation of that « work in Persian [2], made during the reign of the emperor *Ackbar*, « costed general CARNAC a *thousand Rupeas*, as the collector of « the MSS. in the present catalogue was informed by that gentleman. « It is to be observed, that there are no PEHLAVIC *manuscripts* in « England besides those in this collection; and, to the best of our « information, no more tan *four* or *five* in ZEND.

« Of this collection, however rich in *Arabick* and *Persian* works « of merite, the chief value consists in the numerous *Zend* and *Peh-*

---

et quidquid de manuscriptis ad *Parsian* spectantibus in ejus catalogo legitur, è *notitiis*, quas in *Zend-avesta*, *T.* 1, 2.ª *part. init. dedi*, esse desumptum, attendendum est.

1. *Relat. du voyag.* d'Ad. Olearius .... *Voyag. de* MANDESLO *aux Ind. or. tr. fr. T.* 2 (1679), *p.* 170 : „ 24,000 volumes écrits à la main, et si richement reliés qu'on „ les a estimés à *six millions quatre cent soixante-trois mille sept cent trente-un* „ *Ropias*, *ou trois millions deux cent trente-un mille huit cent soixante-cinq écus et* „ *demi.* "

È compacturâ et ornamentis, imprimis pretium.

2. *Suprà*, ANNOTAT. *p.* 732, *not.* Non ergò in Indiâ adeò communis, ut D. JONES asserit, *Persica* Τῦ MAHABARAT versio.

« *lavi* Mss. treating of the ancient religion and history of the *Parsees* « or disciples of the celebrated ZEROASTER, many of which were « purchased at a very considerable expense, from the widow of *Da-* « *rab*, who had been, in the study of those languages, the preceptor « of M. ANQUETIL DUPERRON : and some of the manuscripts are such « as this inquisitive [1] Frenchman found it impossible to procure.

1. *This inquisitive Frenchman*, *iste inquisitor Gallus*. Hæc vera est viatoris, monumenta exquirentis, denominatio. Grates, ex animo, *Samuel* GUISE, chirurgico. Grates etiam *Sir William* JONES, qui, *Calcuttanæ in Bengalo* Societatis litterariæ Præses, in oratione, 19 februarii 1789 ad *confratres* suos habitâ, hæc dicit * : „ M. „ ANQUETIL, who had the merit of undertaking a voyage to *India*, in his earliest „ youth, with *no other* view than to recover writings of *Zeratusht*, and who „ would have acquired a *brillant* reputation in *France*, if he had not *sullied it by* „ *his immoderate vanity and virulence of temper* (*si illud immoderatâ suâ vanitate et* „ *virulentâ indole non fœdasset*, *inquinasset*), which alienated the good will even „ of his own countrymen. " Eruditum at *irasci celerem* et fortè sub - invidum *William* JONES nunquam vidi. *Novem decim* annis post editum *Zend - Avesta* (indè mali labes), *Calcuttæ*, 6000 *leucis* à me distans, in venerando consessu, non doctrinam aut imperitiam, sed indolem jugi impatientem et fortè nimis fervidam, *duriusculè* objurgat. Senectutis frigore correctus, mente sedatâ et memori emendationem accipio. Pari ratione observatio sequens Anglis non displiceat : textum quemdam ut *Zendicum* producit **, qui nihil aliud est, quàm *Parsi*, caracteribus *Zendicis* expressus (error celeberrimi HYDE), doctus et incautus *Calcuttanæ* academiæ præses, *Sir William* JONES.

Stupendum docti Angli errorem (*suprà*, *T.* 1, SUPPLEM. *p.* 733, *not.* *), jam denunciavi, et textum ipsum Persicum, *Zendico* vestitu falsò decoratum, me prolaturum promisi. Hæc sunt ipsissima *Will.* JONES verba (*Dissertat. on the orthography of Asiatick words in Roman letters*, *by the Presid. Asiat. Research. T. I*, *p.* 43. JONES *Works* [1799], *T. I*, *p.* 217) : As a specimen of old *Persian* language and character, I subjoin a very curious passage from the Zend, which was communicated to me by *Bahman* (cui procul dubio τὸ *Zend - avesta* solers Anglus ostenderat), the son of *Bahram*, a native of *Yezd*, and, as his name indicates, a *Parsi* :

* ASIATICK RESEARCHES, *or Transactions of the society instituted* (15 *januar.* 1784) *in Bengâl*, *for inquiring into the history and antiquity*, *the arts*, *sciences and litterature of Asia. Printed verbatim from the* CALCUTTA *edition*, *London*, *T.* 2 (1799). *The sixth discourse on the* PERSE, *delivered* 19 *febr.* 1789, *by the Presid. p.* 63. WILL. JONE'S *Works*, *T. I*, *p.* 82, 83.

** ASIAT. RESEARCH. *T. I*, *p.* 43.

« The writings of Zoroaster, which still remain, are all to be found « in this collection; they are very curious, and speak of the creation

he wrote the passage from memory, since his books in *Pahlavi* and *Deri* are not yet brought to *Bengal*. It is a supposed answer of *Izad* or *God* to *Zeratusht*, who had asked by what means mankind could obtain happiness.

Az pidu mad ehe ce pidu mad ne khoschnud bid hargiz bi hisht ne vinid; be jayi cirfah bizah vinid; mehanra be azaran nio darid, cehama behich gunah mayazarid : aj khishavendi dervish nang medarid : dad u vendad ikhaliki yekta be cor darid : az ristakhi zi ten pasin endisheh nemayid mabada ce ashu ten khi sh ra duzachi cunid, va anche be khi sten na schahad be kasan mapasendid va ma cunid : herche be giti cunid be mainu az aueh pazirah ayed.

A VERBAL TRANSLATION.

If you da that with which your father and mather are nat pleased, you shall never see heaven; instead of gaod spirits, you shall see evil beings : behave with honesty and with respect ta the great, and an no account injure the mean : hold not your poor relations a reproach to you : imitate the justice and goddness of the only Creator : meditate on the resurrectian of the future body; lest you make your sauls and bodies the inhabitants af hell : and whatever wauld be unpleasing ta yaurselves, think not that pleasing ta ather, and do it nat : whatever good yau do on earth, far that you shall receive a retribution in heaven.

Hunc textum, litteris *Zendicis* minùs rectè scriptum, in cujus *lectione* voces plurimæ in duas vel tres divisæ, insuper Anglicè perperàm redditum, ut *Zendicum* profert D. JONES; eoque an ipse Persicè scierit, critico, saltem moroso lectori dubitandi ansas præbet. Verâ *lectione* restitutâ, additâque accuratâ versione, purum putum, etiam recentem *Persicum* esse, quisque *Persici* idiomatis peritus statim deprehendet.

Sic *Persicè* sonat locus nimis credulo Anglo ex ore *Bahman Parsi* exceptus.

Az pad o mad tscheh ke pad o mad na khoschnoud beid harguez beheschit na vineid, be djae kheir khafiet bisch vineid; mehanra be azaran nadared, keanra be hitsch gounah mayazareid : az kheischavandi dervisch hang madared, dad o vendadi khaleki yekta be kar dared : az vistakhi ze tan passin andescheh nomayed, mabada khe az ou tan kheschra dauzakhi koned, ve an tsche bekhischtan na khahed be kasan ma pesandeid va me koneid : hartsche be gueti konid be miuo az ouh pazireh ayid.

Quod quidem latino sermone sic ad verbum reddo.

A patre et matre quòd si (à) patre et matre gratus non sis (si eis non placueris), nunquàm paradisum videbis; loco benigni genii, pravum (afflictionem) videbis : magnos cum malis nan habeas (in mala nan feras), parvis ullo modo malum non facias : à propinquitate pauperis verecundiam nan habeas : justitiam et puritatem Creataris unici in opus habeas (opere imiteris) : à resurrectione à corpore posteà (futuro) sollicitudinem mona-

„ of the universe, of the terrestrial paradise, and of the dispersion of „ mankind. They contain also an account of the origin of evil, moral

---

tres (de eà attentè cogites); absit quòd ab eo (ejus oblivione) corpus tuum infernale facias : et illud quod cum te ipso (tibi ipsi) non velis, cum aliquo (alteri) gratum non reddas (reddere non studeas) et non facias : quidquid in mundo (hoc) facis, in cœlo, ex eo, acceptatio (receptio, retributio) veniet.

Alterum Anglicæ oscitationis exemplum fas sit producere : In *Asiat. Research.* T. 5, *some account* of the astronomical labours of Jaya sinha, *Rajah* of *Ambher* (in provinciâ *Adjemer*, propè *Jaypour*, 27 grad. latid. n.), tradit Will. Hunter, *p.* 177-211. „ Jeysing or Jaye sinha, inquit, succeeded to the inheritance of „ the ancient *Rajah* of *Ambhere*, in the year *vieramadittya* 1750, corresponding „ to 1693 of the Christian æra. His mind had been early stored with the know- „ ledge contained in the *Hindu* writings ; but he appears to have peculiarly attached „ himself to the mathematical sciences, and his reputation for skill in them „ stood so high, that he was chosen by the Emperor Mahommeo Schah to reform „ the calender, which, from the inaccuracy of the existing tables, had ceased to „ correspond with the actual appearance of the heavens. Jayasinha untertook „ the task, and constructed (*Tabularum* D. Delahire etc. ope) a new sit of tables „ (anno hegiræ 1141, ær. Ch. 1728 finitas), which in honour of the reigning „ prince he named *Zees* (*Zitsch*) *Mahommed Shahy*. By this almanacks are con- „ structed at *Dehly*, and all astronomical computations made at present time. The „ best and most authentic account of his labours, for the completion of this work „ and the advancement of astronomical knowledge, is contained in his own pre- „ face to the *Zees Mahommed Shahy*, which follows with a litteral translation. "

Sequitur *textus Persicus*, cum Anglicanâ versione, alterâ columnâ ei correspondente, utrumque erroribus scatens.

D. Hunter *Persicum* Anglicè ipsum vertisse putares? nihil minùs : ex ore interpretis simpliciter excepit.

Indè (*p.* 183) in versione legitur : „ Since the time of the martyr prince, whose „ sins are forgiven, Murza Ulugabeg, to the present. "

In *Persico*, *az zaman Schah Mirze anee* (*Ouloug*) *beig ta in zaman*, *a tempore Schah Mirza* Oulougherig *usquè ad hoc tempus*, ubi nec *martyr princeps*, nec, *cujus peccata condonata sunt*. Ab interprete versionem dictante, ut mos est, quandò de magnatibus, sanctis, summis, celebribus viris loquuntur, ut, *super eum pax*, *misericordia Dei sit*, etc., quod bonus Anglus, textum ipse haud legens, haud intelligens, non adverterit, verba ista fuerunt addita.

Jam Anglis, in Indiâ vel Britanniâ, è *Persico*, *Bengalico*, *Malabarico*, *Samskretico*, in Anglicum sermonem libros transferentibus, sicut et paces, fœdera (25 mart. 1802) sancientibus

Credat Judæus Apella;
Non ego . . . .

« and material : and also predictions, with respect to the latter times; « several particulary relating to the end of the world, and the resurrection: « some excellent moral precepts; and a very extensive ceremonial « code. »

Istum catalogum, qui 127 volum. (*Arab. et Pers.* 77, *Zend*, *Pehlv. Samskret.* 50) paginis 15 in-4.° continet, dare longius foret. Illum annuntiasse impræsentiarum sufficiat. *Zendicis* et *Pehlvicis* libris divitem Angliam, linguis ipsis, quibus opera ista scripta sunt, operam dare jam tempus est. At verò cùm mercatorum immensæ fortunæ ejus generis litteratura nihil addat, et nullum alium scopum in suis operationibus habere, longo usu sit assuefacta, an tandem sententiâ et animo mutatis, quod profectò optandum foret, inquisitionibus minimè *quæstuosis* sese *Indica Britannia* traditura sit, jure et merito potest dubitari.

N.° III.

Suprà, ANNOTATIONES, *p.* 610.

JOSEPHUS DE GUIGNES, Litteraturæ Orientalis, imprimis *Sinicæ*, ac regiæ Inscriptionum et humaniorum litterarum Academiæ decus, 29 martii 1800, anno ætatis 79, Parisiis, summo illustris uxoris, dilectæ ac præstantis filiæ, et amicorum luctu ac dolore, supremum diem obiit. Eximii illius viri, eruditione, verâ criticâ, sagaci et acri ingenio, non secùs ac firmâ mente, relligioso, aperto et benigno pectore præditi, priscis institutis, ut legitimis, bonis, solis patriæ utilibus, fideliter, procul rejectis abusibus, adhærentis, gravissimam mihi mortem diù deflebo. Fato concessit. Eheu! in tumulum amici, morum comitate, opinionum concordiâ, studiorum (Orientalium) et affectuum conformitate mihi carissimi, pauculos flores spargere liceat, superstiti, mœrenti solatium [1]!

---

1. Hæc leguntur in diario *Magasin encyclopédique* : „ Il (D. DESHAUTERAYES, „ unà cum DE GUIGNES celeberrimi *Fourmont* discipulus, natus anno 1724, dena- „ tus an. 1795) auroit imprimé un bien plus grand nombre de choses, s'il eût été

Reverendi et doctissimi academici, *Arabicè* summè periti, et *Sinicæ* linguæ *scriptæ*, *solius*, in Europâ, gnari, vicem supplebit CHRIST. LUDOVIC. JOSEPH DE GUIGNES, ejus filius, 41 annos natus, è *Chinâ*, ubi, indè à Parisiis, utriusque, Inscriptionum, et Scientiarum Academiæ *correspondens* nominatus, 13 annos rebus Gallicis præpositus (*Résident de France*), vitam egit, linguam Sinicam, *oralem* et *scriptam* æquè ac apprimè, *solus*, ut pater, in Europâ, verè sciens, insuper *Anglicam*, *Hispanicam*, jam tandem, anno 1801, in patriam redux incolumis. Rebus Orientalibus longo usu informatus, proprio suo labore, et inedita celeberrimi patris opera, quod ad *Sinas*, prælo mandando, diù expectatos thesauros, de patre et patriâ benè meritus, faustum omen! aperiet.

Prodiit quidem Londini, mense Jul. 1801, *the explanation of the elementary characters of the Chinese, with an analys of their ancient symbols and hieroglyphes, by* J. HAGER, D.D.

Quidquid venditet, promittat, spondeat[1] hujus mancæ lucubrationis auctor, alioquin eruditus et peritus, qui autem nullam, nisi arguendi causâ, celeberrimi FOURMONTII, doctis suis scriptis[2], etiam post BAYERUM[3], scientiæ *Sinicæ*, in Europâ veri creatoris, eum excerpendo, mentionem facit[4]; D. DE GUIGNES, omnibus cognitionibus, ad istum laborem

„ de l'académie des Inscriptions et belles-lettres. Mais *De Guignes* parvint toujours „ à l'en écarter : il manqua dès-lors, soit d'émulation, soit de moyens de faire „ imprimer ses ouvrages. " *Notice sur Deshauterayes, par Jérôme* DE LA LANDE. *Magas. encyclop. N.° 1, prair. an* 10, *T.* 1, 8, *ann.* (1802), *p.* 67-69.

Caput insulsum! siccine amicum, collegam! *Parvint toujours à l'en écarter.* Ergò obices moliendo academiæ aditu *D. Deshauterayes* arcere voluit et potuit D. DE GUIGNES? Cor infidum! uno verbo virum probum jugulas. Et undè hæc tibi, (è speculâne, in caudâ cometæ, aut à Massiliensis observatorii ostiario?) professor sublimis, rerum, ut mos est, præter astronomiam, *litterariarum* ignarissime? immortales, licet, non item mortales, impete.............

1. *Magas. encycloped. an VI*, *T. II*, *p.* 183, 185, 187.

2. *Meditationes Sinicæ*, *in-fol.* (1737). — *Linguæ Sinarum mandarinicæ hieroglyphicæ Grammatica duplex* (1742).

3. THEOPHIL. SIGEFRED. BAYERI ... *Museum Sinicum*, *in quo* .... *Grammatica Sinicæ duo libri* ... *Lexicon Sinicum* ... in-8.°, 2 *T.* (1730).

4. *Lib. cit. Præf. p.* 3, *Op. p.* 71, 72.

requisitis, ornato, ab eruditissimo patre non publicatum opus, scilicet *Dictionarium Sinico-Latino-Gallicum*, et *Grammatica* intimam linguæ structuram, regulas, genium, externam formam, exemplis peritè selectis, additâ rectâ verborum pronunciatione, et aliarum linguarum comparatione, ob oculos ponens; cum notis et observationibus, quæ *characterum Sinicorum* genesim, ordinationem, seu linguæ scriptæ *organisationem*, et totam gentis antiquissimæ litteraturam explanent, typis mandandum, adhuc *integrum* remanet.

Viro ætate vegeto (41 annorum), acri ingenio, mente firmâ, corpore sano, præviis et necessariis cognitionibus in *Europâ* ac ipsâ *Chinâ* haustis, insuper arte delineatoriâ, picturâ, mapparum conficiendarum, astronomiæ principiis et praxi instructo, viam præbere, eumque in longo, arduo et gravis momenti incœptu sustinere dignetur supremus rerum arbiter, DEUS O. M.!

N.° IV.

Suprà, N.° CXXXVIII, p. 244, ANNOTATIONES; *p.* 655, 656.

Indicam, peculiariter *Brahmanōv* institutionem, disciplinam, in quatuor gradus, à pueritiâ, ad extremam senectutem, distributam, variis in locis præbet pretiosum opus *Mahabarat.* Sæpiùs ad memoriam revocari, menti altiùs infigi nequeunt, quæcunque ad mores informandos, et, creaturam suprà seipsam extollendo, illam Creatore dignam, ei quasi congenerem efficiendam, sunt idonea. Quapropter præstantem super hac materiâ, libri citati locum, ad verbum, ut par est, versum, hîc juvat apponere.

BAHARDOUADJ, inquit auctor [1], *petiit : quòd BRAHM TSCHARI et GUERHEST, et BANPERREST, et SANIASI quatuor modi est (sunt) : explicationem faciatis, quòd, cuique cum quâ ratione vitam oportet agere.*

---

1. MAHABAR. *Farg.* 12, 2.° *part. fol.* 430 *r.*

Baharк dixit, quòd Brahma *has quatuor turbas (classes) propter servatum habet (habendum)* dehram, *id est, bonum et pacem, et propter tranquillitatem populi (hominum), cum verbo (jussu), veri, sancti et excelsi (*Dei*) productas fecit. Primum statum τȣ̃* Bram tschari *palàm attulit (apparere fecit).*

Et Brahm tschari [1] *illud est, quòd, in domo τȣ̃* ostad *(quis) fuerit, et continuè puram vitam ostendat, et zonam liget, et in firmitudine (constans) maneat, et τὸ* bart *faciat, id est, in temporibus statis (determinatis) jejunium habuerit (servet), et cor suum super stabilitate habeat (tranquillum teneat); et quoque die, tempore quo sol super it (oritur), et infrà it (occidit), soli et igni, τοῖς* Deioutaï *honorem et servitium* [2] *fecerit (cultum reddat); et somnum multum, et pigritiam (segnitiem) à se longè faciat, et honorem et reverentiam τῷ* pir *(seni), et τῷ* ostad *(magistro et directori), in omni tempore et statu faciat, et antè (illum) terram osculetur; et (librum)* Beid *legat, et ab aliis (lectum) audiat, et à τῷ legere et audire* Beid *cor suum purum habeat; et quoque die, tribus vicibus, lavationem faciat, et servitium et cultum igni ostendat; et illud quod, è mendicatione, in manum adducit, omne in conspectum τȣ̃* ostad *ferat, et quidquid* pir *et* ostad *dent, illud ipsum comedat, et si non dent, patientiam ostendat; et constanter cum resignatione τῷ* pir *et τῷ* ostad *sui fuerit; et quod in præsentiâ τȣ̃* pir *et τȣ̃* ostad *edocetur, illud non obliviscatur, et quidquid* pir *et* ostad *dicit, illud cum desidiâ, et (ut) onus (gravatim) non faciant (faciat), et cor ejus non affligat; et quæcunque scientia, quam propter (per) τὸν* pir *et τὸν* ostad *acquisitum faciat, in eâ opus ostendat, quòd illa causa*

---

1. Qualemcunque quatuor istorum nominum è *Samskreticâ* linguâ significationem sic eruo: Brahm tschari: Samskreticè, *Brahm schararam*, *Brahminis* domum habitans (institutionis recipiendæ causâ).

Gærhest: Samskreticè, *grouham*, domus (propriæ domûs dominus, pater-familias). Ban perest: Samskreticè, *vanam*, silva; *parichitihi*, mansio (silvæ habitator). Santasi: Samskreticè, *saniojanam*, unitio, junctio (qui Deo perfectâ cognitione, eum in rerum universitate solum agnoscens, unitur).

2. Ibid. *fol.* 430 *v.*

τȣ̃ ire eum in BEHESCHT *(paradisum) sit; et quisquis hoc modo vitam agit, illud quod cor ejus vult, obtinet : hic est modus viæ τȣ̃* BRAM TSCHARI.

Secundus (perfectionis status) GUERHEST *(est) : cùm illud quod in* BRAHM TSCHARI *memoratum est, omne in locum adduxerit, et à* PIR *et* OSTAD *licentiam acquisitam faciat; posteà domûs dominus (sponsus) fiat; cùm mulierem velit, conjunctim cum muliere (cum consensu mulieris, eâ comitante), omne opus purum quod facit, illud* GUERHEST *est; et in modo τȣ̃* GUERHEST *meritum (merces), et opes, et desiderium cordis, (id) omne est; et quisquis in hoc statu sit, has tres res obtinet; et propter hanc causam (rationem) opes cum modo boni nominis (cum bonâ famâ) simul facit advenire, cum hoc modo quòd, propter τὸ legere* BEID *acquisitas opes ostendat (faciat); et tempora ejus à (in) spicarum collectione (agriculturâ) transeat, vel illud quòd aliquid è monte vel mari (piscatu) obtineat, et vel post* HOM *(sacrificium), cùm οἱ* DEIOUTHA *contenti (benigni) fiant, et aliquid cum eo (ei) dent, vel illud quòd absque τῷ petere aliquis aliquid cum eo (ei) det; cùm omni modo quòd sit (quocunque modo opes acquirat), et* GUERHEST *principium τȣ̃* BRAHM TSCHARI *et* SANIASI *et* BANPEREST *est, ideò quòd vis (robur) τȣ̃* BRAHM TSCHARI *et* SANIASI *et illorum qui* PART *et* NIM *et* DEHRAN *(officium) faciunt, è domo τȣ̃* GUERHEST *adveniat; et fundationes piæ (res bonæ), et honor redditus, et hospitalitas (ergà) eos à* GUERHEST *est; et τῷ* BANPEREST *etiam è necessariis opus (indigentia) quidquid sit, etiam à* GUERHEST *facilè redditum (concessum) fiat, quòd οἱ* GUERHESTAN *aliquid quod bonum est cum τοῖς* BANPERESTAN *dent : et illi qui propter τὸ legere (discere) scientiam è domo super eunt (egrediuntur), cura eorum etiam à* GUERHEST *sit, quòd comedendum (edulium) cum petentibus scientiam dent : et collectio (eorum) qui cum* TIRT *(ad peregrinationis loca) eunt, illis οἱ* GUERHESTAN *aliquid dent, quòd cum illùc possint pervenit (pervenire); et illi qui modum viatorium electum ut ostenderunt, regiones habitatas peragrant, convenientiam (habilitatem) servitii et hospitalitatis eorum ipsi hi* GUERHESTAN *habent, qui propter viatores è vultu honoris (reverentiæ, cultûs) applicationem ostendunt, et in occursum*

hospitis eunt et ambas manus super frontem ponunt, quidquid in hospite vitii (defectûs) etiam sit, super vultum non adducunt (ejus rationem non habent), et memoratum non faciunt; et verba dulcia dicunt, et aliquid dant, et post à τῷ dare læto statu faciunt, et lectum et stratum (pulvinum), et locum τȣ̃ sedere cum pauperibus dant, et edulium (eos) comedere faciunt, et reverentiam custodiunt : et hæ res præter à GUERHEST, *cuiquam alteri facultas non est (eas facilè facere alter nequit) : et magni hoc modo dixerunt, quòd è domo cujusvis quod pauper egenus, sine spe revertitur, peccata ejus in dominum domûs vadit, et puritas domini domûs in illum egenum*[1] *migrationem inveniat : quemadmodùm* FAKIRAN *et egeni è collectione τῶν* BRAHM TSCHARI *et* SANIASI *à* BANPAREST *tranquillitatem obtinent, et eodem modo si* GUERHEST *τὸ* DJAK *(sacrificium) facit, oi* DIOUTHA *ab eo (contenti efficiuntur), et quietem (pacationem) obtinent; et tempore quo* GUERHEST *cum animis patrum mortui (mortuorum) suorum cibum coquit, quòd illum cum linguâ Indicâ* SRADEH *dicunt, magni (majores) ejus ab eo contenti sint; et cum causâ τȣ̃ legere scientiam et conservare eam* REK'HESCHIRAN *adhuc à* GUERHEST *contenti efficiuntur; et cum causâ hac, quòd posteritas è* GUERHEST *residua maneat, et augmentatio in creatione (rerum) productarum sit,* PRATSCHAPAT, *id est,* BRAHMA *etiam à* GUERHEST *contentus efficitur; et cum omni personâ amicitiam faciat, et tale verbum dicat, quòd à τῷ audire illud aures quietem inveniant; et opprobrium non faciat, et cum ullo uno tale verbum non loquatur, quòd cor ejus afflictum sit; et ferocitatem volens (ferox) non fiat; et contemptum cum ullâ personâ non faciat; et* AHENGAR, *id est, mirum (superbiam) et præsumptionem et suî ipsius adorationem non faciat; et astutiam, et hypochrisim (falsitatem) non exerceat; et quemquam non occidat; et rectum (verum) loquatur; et iram non faciat : et qualitates (indoles) quarumque quatuor turmarum (classium), quod* BRAHM TSCHARI *et* GUERHEST, *et* BAN PEREST *et* SANIASI *sint, necesse est quòd in hoc opus*

---

1. IBID. *fol.* 431 *recto.*

ostendant (illud operentur); et hæc quàm multa opera τῶν. GUERHEST oportet (facere); flore odorem faciat (flores odoretur), et super caput (illum) percutiat (capiti imponat); et ornamentis ex inauri, et annulo, et metacarpi (manili), et aliis, permissum est (convenit) quòd opertus fiant (fiat), et vestem pretiosam induant; et oleo super capite et corpore obliti fiant; saltationem faciant, et cantum loquantur; et diversa instrumenta pulsent; et intuitum super res, quòd visus ex iis lætitiam obtineat, fecerint; et fructus amœnos comedant, et edulium amœnum, sicut carnem, et oryzam, et alia, et (cibum) stupendum comedant; et res quòd cum τῷ lambere eam oblectati fiant, ut mel et alia, lambant; et aliquid quod sugunt, ut arundinem saccaream et ANBEH (mangue), et alia sugat; et bibendum, sicut SCHERBET, et lac, et simile illis bibat; et commercium cum feminis habeat, et omnem voluptatem quòd velit, et cum mulieribus legitimis suis contentum (se) faciat, et cum mulieribus extraneis cum intuitu cupiditatis carnalis (eas) non intueatur: et GUERHESTI, quòd meritum (opera mercede digna), et opes, et desiderium (suum) acquisitum fecerit, is etiam in hoc mundo quietem (beatitudinem) facit (obtinet), et etiam in illo mundo locum obtinet, quòd puri illic obtinuerint, et GUERHESTI, quòd illecebras (cibum) è carne super habet (aufert), DEHRAM suum servatum habet, desiderium cordis omne derelictum facit,. cum SOURK (ad cœlum, paradisum) ire ei difficile non est.

Tertius (status) BANPEREST, illud est, quòd, posteà quàm cum modo τῷ GUERHEST vita ostensa fuerit, cum TIRTHA (ad loca devotionis) eat, quod meritum multum habet, et cum (ad) maria (flumina) celebria, et fontes magnos, et cum (in) loca inculta (deserta) vadat, quòd nomina illorum in loco suo dictum est, illius modi deserta, quòd in illic cervus, et bos et bufalus, et sus et sturnus, et elephantes silvestres multùm; ut, cum (hoc) loco ut iverit, servitium (cultum) et pœnitentiam faciat, quòd animalia et herbæ in illo sint; et vestes et cibum, et alias res, quæ in loco culto productum sit, derelinquat, et granum et fructum, et radicem herbæ, et folium arboris, quod in deserto productum sit, comedat, sed parùm; et super terrâ som-

num faciat, sine illo quòd quidquam extendat, qualia folia et herbam, et super lapidem, et arenam, et cinerem recubitum faciat; et indumentum è bove sylvestri et pelle (animalium), et pelle arboris conficiat; et capillos capitis, et barbam, et mystacem, et ungues, et capillos[1] *axillæ et umbilici, omnes derelinquat (negligat), et quoque die tribus vicibus lavationem faciat; et* POUTSCHA *(sacrificium floribus, suffimento) et* HOUM *non prætereat; et reptile et lutum ipse auferat, et locum suum scopis purget (verrat): et oportet quòd à calore et frigore et pluviâ in corpus ejus vulnera cadat (cadant), et pellis findatur; et (per) genuum flexiones (humi dejectione) diversi generis, et pœnitentias duras pellis super corpore et sanguis in venis ejus siccum effectum sit, et pellis et ossa (solùm) maneat: et forma (corpus) ejus cum vi studii et rectitudinis super pede sit (firma stet); et cum hoc vitæ modo, quòd (Deus) benignus statutum dederunt, quisque* BANPARASTI *quòd vitam ostendit, peccata et offensiones suas hoc modo comburit, quòd ignis festucas; et illa persona mundos victos facit, quòd ulla persona super illos mundos prævalens non venerit.*

Quartus status SANIAS *est, et quicunque gradum τȣ̃* BANPARAT *ut peragratum fecit,* SANIASI *sit, oportet, quòd primùm ignem et opes et mulierem, et illud quod necessario requisitum his quibusque tribus est, seipsum ab (isto) omni liberum faciat, et laqueum addictionis ab omni abrumpat; illo tempore viam τȣ̃* SANIAS *antè capiat, et luti gleba et aurum antè eum æquale sit; et cum re aliquâ, quod ex opibus et merito et desiderio acquisitum fiat, cum ullo quocunque illorum operum cor non liget; et amicus et inimicus, et ille qui non amicus et inimicus, juxtà eum æqualis (par) fiat; et cum ullo animanti è familiâ animalium et filiarum cum corde et linguâ, et animal rapax malum non meditetur et malum non pervenire faciat; et uno loco stationis locum determinatum non efficiat, et mansionem non faciat, quin imò in montibus et littore marium (fluviorum) versatus sit, et in umbrâ (ad umbram) arborum, et protectione* Bot

1. IBID. *fol.* 431 *verso.*

khânha (*idolorum domuum*) *iter factum fuerit; et si transitus ejus in urbem cadat, plus à* (*quàm*) *quinque noctibus in illic non sit, et in pago plus ab unâ nocte non maneat: et in domibus* (*ad domos*) *τῶν* BRAHMNAN *puro opere sanctificatorum cum modo mendicationis eat, et super portâ domûs ejus* (*eorum*) *stet, et petitionem non faciat, si aliquid ex edulio propter eum afferunt, quantitatem sufficientem ex eo comedat; primùm invidiam et iram, et cupiditatem, et superbiam, et addictionem, et avaritiam, et astutiam, et hypochrisim, et falsitatem, et opprobrium homini facere, et malum cum aliquo facere pervenire, hæc reliqua* (*postrema*) *profectò à se longè faciat; et quisque* SANIASI *qui talem procedendi modum ostendit, quòd quisquam ab eo non timeat, is etiam à quoquam non timebit; et quemadmodùm τοῦ* BRAHM TSCHARI, *et* GUERHEST, *et* BANPEREST *servitium ignis jusserunt, ὁ* SANIASI *hunc ipsum ignem interiùs servatum habeat; et ex edulio quod cum mendicatione sine petitione acquisitum facit,* HOM *faciat; et* SANIASI *qui talia opera facit, is in* BRAHM LOK *vadit, et quisque* SANIASI *cum procedendi modo quod memoratum est vitam* (*qui*) *ostendit, et puritatem ostendit, et desideria cordis præterit, in* BRAHM LOK *cum luce purâ conjungitur, quod in colore* (*specie*) *ignis est, sine fumo et in illic ullum malum non est.*

Vide, super quatuor perfectionis statibus, eundem librum MAHABAR. *fol.* 409 *r.* 412 *r. v.* De GUERHEST dicitur (*fol.* 412 *r.*) *: Quandò robur cum perfectione advenit, et gradus pubertatis manum dat, mulierem solidam et nobilem, capite firmato, puro corpore et morum habitu, quæ è familiâ magnâ sit, velis* (*voca, quære*), *ab illâ muliere prolem provenientem fac, quòd animæ majorum lætæ fiant; et nomen cum puritate super afferat.*

Cùm autem verus SANIASI et DJOGUI unum sint, hujus perfectionis gradûs fusiorem expositionem dare operæ pretium duco. Sic legitur in *Mahabar.*[1] *:* BRAHMEN BHIGAM *dicit quòd* SANK, *quòd dominus sit, τὸ* DEHIAN TSCHOGUE *in* BEID *τὸ* SANIAS *dicunt: et τὸ* SANK *ὁ* TSCHOGUE *duæ viæ sunt, quòd plures cum illis opus faciunt* (*eas sequuntur*),

---

1. 12 *Porb.* 2 *part.* 436 *v.*

et plures non faciunt ; et illud quod ex his duabus viis à scientibus auditum esse (est), quòd, quisquis τὸ SANK *et* TSCHOGUE *scit, cor ejus quietem et stabilitatem habeat, et super halitum* (NAFS) *victor (superior) sit, et rectum dicat, et honoratum ignem faciat, et à productione (creaturâ) longè sit, et cor suum perpetuò in memoriâ Dei junctum det, et ab omni (quòd) non oportet longè sit, et patientiam omnis rei faciat, et artem (modum) aliorum destructam non reddat, et malum non dicat; et parum comedat, et parum verbum loquatur, et in gravitate (gravis) sit, et si tam multas artes considerat, hæc omnia unus modus τῦ* TSCHAK *(sacrificii) est, et hæc* PAR *(*PRA*)* PRAT TSCHAK *dicunt : et nunc* PARPRAT TSCHAK *dictum fiat; et illud id est, quòd, cùm* BRAHM TSCHARI *perpetuò in memoriâ Dei* MASCHGHOUL *(meditans) sit, hæc opera ab eo super latere efficiatur (semoveantur), et illæ res quòd ei præceperunt, quòd oportet fecit (faciat), in hoc* TSCHAK *singulas præterit (illas omnes supplet); et post ab invenire* MARK PRAK, *id est, benedictionem, plures res* BAKT *et plures* ABAKT *fiant, id est, manifestæ et occultæ; et propter hunc modum primùm sedis locum bonum (habere) oportet, et super illam terram herbæ monticulum (fasciculum) extendat, et in medio interstitiorum digiti manûs etiam monticulum consideratum habeat (intueatur), et somnum etiam super monticulum faciat, et seipsum cum monticulo operiat, et sic sit, quòd in medio monticuli absconditus efficiatur : et delicias sensuum quinque,* NEMESKAR *(oratione) dictâ, abjectas faciat, et oportet quòd ullum vestigium ex illis in corde servatum non habeat, et cor super fixum (stabile) habeat, et petulantiam non faciat, et cor collectum ut reddidit, conatum faciat, quòd* PRHAMROUP *perveniat, et* AFSOUNI *(incantationem, precem, formulam), quòd cordi ejus gratum veniat, illud ipsum continuam occupationem suam reddat, et* DEIOUTEH, *quòd* MOKEL *(præfectus) super illam incantationem est, amicum ut quæsivit, protectionem cum (ab) eo ferat ; et cor rectum reddat, et cum continentiâ et pænitentiâ super sensus præpotens veniat, et à* DOUIKEH O KAM [1], *id est, malum in-*

1. Samskreticè, *doueschi*, inimicus; *douescham*, odium, asperitas; *douescha karanam*, odisse; *douhoukam*, contristari, gemere.

ferre cum aliquo, et cupiditatem suam transire faciat; et è lætitiâ et mœrore transeat; et talis[1] *sit, quòd ex adversitate mœrorem capiens non efficiatur, et cum acquisitione desiderati lætus non fiat; et cum ullâ re appropriationem non sumat (nulli rei hæreat), quin imò in tristitiâ (afflictione) et felici statu, unico modo maneat; et è* Karm[2] *et* Kareh[3], *id est, è turbido et alkali, et simile illis ullam rem non faciat; et cor cum proprio aspectu, quòd illud* Auengar *dicunt, non det (tradat); et opes et magnificentiam derelictum faciat; et cum ullâ personâ, in conventu et reliquo (loco) contemptum non advenire faciat: et semper cor super immersione in memoriâ veri excelsi (Dei), quòd illud* Dehian *dicunt, ponat; et cùm τὸ* Dehian *in opus adducit, illo tempore sciens peritus efficitur; et certam scientiam suam in* Dehian *recto habeat, et postremò eundo, eundo (progrediendo), sic sit, quòd à* Dehian *etiam separatus maneat, et in ente (substantiâ) veri Domini supremi annihilatus efficiatur, quòd illud in linguâ* Indi Sama dehan[4] *dicunt; et cùm hic status facilis sit, illo tempore propter derelictionem omnium rerum quietem totam (integram) obtinet, et ullum desiderium in corde non manet; et illa persona in hoc situ et statu si moriatur, habilitatem illam habet, quòd ad gradum (præstantiam) τȣ̃* Bramha *perveniat, et* Bramha *sit; et si cor ejus hunc gradum etiam non vult; et passum è* Brahm lok *(τȣ̃* Brahm *paradiso) anteriùs ponit, et in mundum* Abakt, *quòd illum* Pram Bramah *etiam dicunt, pervenit, et merces ejus hæc est, quòd posteà non moriatur, et nata non fiat, et illo tempore cor in Deo habeat, et immersa fiat, ità ut ab ullâ re nisi à Deo nuncium non habuerit, et creaturam omnem miseriam et morbum sciat; et oportet quòd illud, quod impressum (è)* Radjouguen *est, à se sic longè reddat, quòd vestigium illius ullo*

1. Mahabar. *fol.* 437 *r.*

2. Samskreticè, *karma*, remedium, secretum, remediorum compositio; *karma karanam*, remedii sumendi modus : *karma janyâ tischayaha*, bona vel mala fortuna, sors.

3. *Kharvaha*, vel *vamanaha*, parvus, collectus, contractus. *Vamanam*, vòmere, vomitus. *Vamana kriya*, vomitum excitare. *Vamana vidya*; quædam magiæ species. Scilicet chimicis et magicis operationibus non incumbat.

4. *Suprà*, *T. I*, *N.° II*, *p.* 11.

modo in eâ non sit; quandò cum hac qualitate prædita fiat, probata Roub anaman *obtinet, et omne illud sit.*

Prolixam istam quatuor perfectionis Indicæ statuum descriptionem si cognovissent, et attentè perpendissent Europæi missionarii; spalmata quæ in Indorum doctrinâ occurrunt, vitia quibus inquinantur diversæ eorum sectæ, etiam vita communis, tutiùs et leniùs increpassent : cùm, quibusdam nominibus mutatis, nihil hîc appareat sublimioribus et severioribus relligionibus indignum, et quod ad praxim ubique contrà suam fidem, conscientiam agat imbelle, dicamne falsum, humanum genus.

Absolutâ τῷ Oupnek'hat versione, et ad finem perductis, quæ opus illud, è quatuor Beid extractum, illustrant, commentariis, ut certiùs orbi erudito, quid, indè ab initio, meum propositum fuerit, innotescat, et juvenum Orientalis litteraturæ studio, nec non antiquorum monumentorum inquisitioni, quin et periculosis, longinquis itineribus, rei solius amore, sibi ipsis præsertim, non autem administrationis, protectorum, etiam academicorum promissis fidendo, firmiter, solidè deditorum, quæcumque sit natio, doctum ardorem foveam, iis animos, stimulos addam, duas hîc indicabo epistolas, ad illustrissimum Comitem de Caylus, præstans R. Inscript. et human. litter. Academiæ membrum, strenuum et munificum scientiarum cujusvis generis fautorem, à me directas; quæ quidem in libro, ubi certè non quærendæ forent [1], reperiuntur.

In primâ, *Orient.* 15 *decemb.* 1754, scriptâ, τῆς *Brahmanas* invisendi, cum iis colloquendi firmum consilium; in secundâ, *Suratæ*, 19 *jun.* 1759, *Zorastris libros è Zendicâ* linguâ Gallicè versos, et libros Vedes quærendi, eosque Gallicè reddendi propositum annunciabam.

Utrumque, quemadmodùm è patriâ solvens, promiseram (*Extr. du*

---

1. *Lettres inédites d'Henri IV, et de plusieurs personnages célèbres, tels que* Fléchier, La Rochefoucault, Voltaire, le Comte de Caylus, Anquetil Duperron, etc. (*Ouvrage dans lequel se trouvent éclaircis plusieurs points d'histoire très-curieux, et devant faire suite aux œuvres de ces hommes illustres*); imprimées sur les originaux, avec des notes et une introduction. Par A. Serieys, Bibliothécaire du Prytanée, Paris, an 10 (mars 1802). Lettres *de divers savans et gens de lettres au comte de* Caylus : *Lettr. X, XI, p.* 218-224.

journ. des Savans, juin. 1762, *vol.* 11, *p.* 4 *etc. Zend-av. T.* 1, 1.re *part. p.* 3, 6, 11, 478), *Legislatoris* Persarum operibus, et è quatuor Indorum BEID desumpto *Oupnek'hat*, Europæo sermone publicatis, propriè, saltem quasi peractum est.

Quo labore, *leges* quæ *antiquitùs*, præter *Mosaicas*, à mari *Mediterraneo*, per 52 grad. *longitud.* ad *Kamtschatka*, *Japoniam* et insulas adjacentes; à *Comorino* promontorio, *Malacano* freto, *Sumatra*, *Java*, per sex grad. latitud. meridional. ad *Tartariæ* septentrionem, per 50 grad. latitud. boreal.: id est, in *regionibus*, ab occidente ad orientem, per 3000 fermè leucas, à meridie ad septentrionem plus 1400 leucas extensis, *præcipuè* regnabant; quarumque *celebriores* in *majore* istarum regionum parte immediatè aut mediatè, puræ, integræ, vel usu aut alterarum legum, consuetudinum, opinionum, relligionum mixturâ alteratæ, adhuc dominantur; orbi erudito obtuli.

Undè concludere est, quanti momenti esse debeant, queis continentur monumenta.

Studia, ut optimè ait Orator philosophus [1], *adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.*

Hæc omnia, excepto, *secundas res ornant*, grato animo fateor, expertus sum. *Parisiis*, 20 april. 1802.

1. CICERO, *orat. XXVI, pro* ARCHIA *Poëtâ; oper.* (1606), *T.* 3, *col.* 546.

FINIS TOM. II.

ERRATA ET PAUCULÆ ADDITIONES.

TOM. I.

TITUL. *lin.* 16, 294, *lege* : 293, et *not.*

INDEX SECTIONUM, *p.* 24, *lin.* 24, *Gallico*; lege : *Gallicæ.*

PRÆFAT. INTERPRET. PERSICI, *p.* 5, *not.* 2, *lin.* 2, non inveni; *adde* not. [1]:

[1] Reperitur, ut mihi indicavit D. DESACY, in *Suratâ* 56, *vers.* 79-81 (MORACCI, *Alkoran* etc. *p.* 697, 698). Verùm ibi de *unificatione* non agitur. A Persico interprete verba *Alcorani* sensu, quem theologi *accommodativum* vocant, usurpantur. Manet ergò integra, alia *Alkorani* loca revocans, observatio.

Tom. 1, *p.* 207, *lin.* 14-22, [octo] *Beschn* : *T.* 2, *p.* 97, *lin. ultim.* octo *vas*); adde not. [1]

[1] Octo primarum τȣ̃ *Beschn* (*Vischnou*) *Incarnationum*, Indicorum metaphrastum fecundâ mythologicâque imaginandi vi amplificatarum, origo. Quâ ætate *Oupnek'hat* compositum, *nona* (præsens, τȣ̃ *Boudha.* Mœurs des Bram. *p.* 167), ut *decima*, sub formâ equi, nondùm inventæ. Indè τȣ̃ *Oupnek'hat* antiquitas, et nova systematis Indici clavis.

Id. ANNOTAT. *p.* 622, *not.* 1, *lin* 12, theologus; adde : et *secreti* doctrinæ fautor. (*Explicat. des Maxim. des Saints* etc. AVERTISSEM. p. 1, 4.)

ANNOTATIONES; *p.* 423, lin. 20, *ignorantia.* Adde :

Ignorantiam dico, rerum quæ cognosci, percipi queunt, non autem *inscrutabilium*, qualis est rerum cujusvis ordinis essentia, quale entium intimæ et veræ inter se rationis mysterium. Nec tamen idcircò rejicienda, in obscuris et salebrosis istis quæstionibus, externa etiam ac adventitia adjumenta.

Sic, illæso, ut par est, Christianæ ac cœlestis relligionis jure, ex ejus armamentario, quædam in Indianismi auxilium (et vice versâ) depromere, haud esset absonum, aut actum irreverenter.

Ad subtilia et recondita Indorum dogmata; nempè, *substantiæ unitatem in naturâ; hominis, creaturæ cum Ente supremo, Creatore, Brahm, Atma, unionem; nihilum absolutum*, si non intelligenda, saltem præsentiscenda, viam sternere possent altioris et abstrusæ doctrinæ libri; scilicet, *de Trinitate*, S. HILARIUS (*Oper.* 1693, *col.* 766-1144); S. AUGUSTINUS (*Oper. T. VIII*, *col.* 710-1004); S. THOMAS, *de Incarnatione* (*Summ. part.* 3, *quæst.* 1-59) : tùm ÆSTIUS, *de Deo, Patre, Filio, et Spiritu S.* (in 1 *Sententiar.* [1697], *T. I*, *Distinct.* 1-37, *p.* 1-108); *de Incarnatione* (*in* 3 *Sententiar. Distinct.* 1-22, *p.* 1-62) : WITASSE, *de Trinitate* (2 *part. vel Tom.* 1718); *de Incarnatione* (2 *part. vel Tom.* 1719); TOURNELY, *de Trinitate* (1746); *de Incarnatione* (1727) : et duo sublimes et profundi tractatus; 1.us, *Instructions sur tous les mystères de N. S. J. C. et pour les fêtes de la Ste Vierge qui y ont rapport, tirées des plus beaux endroits de l'Écriture S.^{te} et des SS. Pères*, auctore D. GAUDRON, uno è piis et doctissimis *Portûs Regii Theologis* (1719, 6 Tom.); alter, *Élévations à Dieu sur tous les mystères de la religion chrétienne*, *opus posthumum* Magni BOSSUETI (1727, 2 Tom.).

At verò cuncta, in S. JOANNIS Evangelio, divini Magistri verba, pio, fideli, demisso et constanti animo versanda; sic : *In illo die cognoscetis, quia ego sum in patre meo, et vos in me, et ego in vobis;* ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ

πατρί μȣ, ϗ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, κἀγω ἐν ὑμῖν (*Joann.* XIV, 20, 23; XV, 4-8; XVI, 28; XVII, 8, 21, 23 [*Consummati in unum*, τετελειωμένοι εἰς ἓν], 26): similiter et illa (Luc. XVII, 21): *Ecce enim regnum Dei intrà vos est*; ἰδȣ̃ γὰρ ἡ Βασιλεία τȣ̃ θεȣ̃ ἐντὸς ὑμῶν ἐστὶν: *nemo novit Filium, nisi Pater; neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare*: οὐδεὶς ἐπιγνώσκει τον υἱὸν, εἰ μὴ ὁ πατὴρ· οὐ δὲ τὸν πατέρα τὶς ἐπιγινώσκει, εἰμὴ ὁ υἱὸς, ϗ ᾧ ἐὰν βούλεται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι (Matth. XI, 27): nec non verbum Apostoli (2 *Cor.* III, 18): *Nos verò omnes, revelatâ facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur* (1 Joann. III, 2), *à claritate in claritatem, tanquàm à Domini spiritu*; ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίȣ κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μέταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δοξαν καθάπερ ἀπὸ Κυρίȣ πνεύματος. — *Divinæ consortes naturæ*, aït Petrus (2 *Ep.* I, 4), θείας κοινωνοὶ φύσεως.

Legatur itidem attentâ et rectâ mente S. Augustini, Volusiano, circiter anno 412, respondentis, epistola (*Oper. T.* 2, *n.*[is] 5, 6, *col.* 403, 404). Hùc redit sagacis et sublimis ingenii ratiocinatio. Omne ens, ac proindè agens, in seipso tantùm est, tantùm vivit; nec agit nisi in seipso, in seipsum: porrò sensibus, mente homo extrà se positâ videt, audit, considerat, intelligit, in eâ agit; proindè in iis vivat, necessum est: *quomodò anima sentiat ubi non vivit, aut quomodò vivat ubi non est*.... « Hæc « omnia, inquit magnus et sapiens metaphysicus, mira sunt, nihil horum affirmari, « sine quâdam velut absurditate, potest: et de sensu loquimur mortieino. Quid igitur « est ipsa anima, præter corporis sensum, id est, in mente, quâ ista considerat? neque « enim sensu corporis de ipsis sensibus corporis judicat. Et putamus nobis de omnipotentiâ Dei incredibile dici aliquid, cùm dicitur Verbum Dei, per quod omnia « facta sunt, sic assumpsisse corpus ex Virgine, et sensibus apparuisse mortalibus, « ut immortalitatem suam non corruperit, ut æternitatem non mutaverit, ut potesta- « tem non minuerit, ut administrationem mundi non deseruerit, ut à sinu Patris, « id est, à secreto, quo cum illo et in illo est, non recesserit? ».

Intereà tutior, in omni hujus generis quæstione, ejusdem sancti doctoris et summi philosophi sententia. *Non enim*, inquit, *parva est inchoatio cognitionis Dei, si antequàm possimus nosse quid sit, incipiamus jam nosse quid non sit.*

Oper. T. 2; *epist.* 120. Consentio *ad Quæstion. de Trinitate sibi propositas circà* 410, *n.*[is] 13, 14, *col.* 350, 352.

Mirum enimverò quantùm *revolutione* refrixerit ipsis è fontibus haustæ relligionis studium. Opes quoquo modo conquirunt, munia ambiunt, viles adulatores ad genua dantis, quem heri despiciebant, provoluti: ad se redeundi, de se cogitandi vix tempus: et adest mors inexpectata. Indè, etiam inter homines pridem relligioni addictos, opinionum autem et sectarum conflictu collisos, *Sociniani*, *Fratres Poloni* plures, *Latitudinarii*, *semi-Deistæ* (*Theistæ*), *Christianismi skeleto*, brevibus et paucis quibusdam fidei articulis, paucioribus *mysteriis*, sacramentis, humanâ seu philosophicâ morali contenti, neglectâ, posthabitâ *Ecclesiæ*, *Traditionis*, *Conciliorum* (Tridentinum *Concilium* rabiosè discerpunt), SS. *Patrum*, quandòque etiam *S. Scripturæ* auctoritate, facto exteriùs

solitarum cæremoniarum officio, *indifferenter pacis* servandæ, *scandali* vitandi causâ, fallentes aut falsi, diem supremum opperiunt et explent [1].

Qui autem, inquit CHRISTUS, *seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit; et sollicitudo sæculi istius, et fallacia divitiarum, suffocat verbum et sine fructu efficitur*: ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λογον ἀκόων. κὶ ἡ μέριμνα αἰῶνος τέτε κὶ ἡ ἀπάτη τε πλέτε συμπνίγει τὸν λόγον, κὶ ἄκαρπος γίνεται. MATTH. XIII, 22.

Quòd si nomen se indè adepturos sperant, delusi et infelices! en stupendum famæ vanitatis exemplum:

Extincta est octavo die mensis augusti 1802, 91 annos nata, capite fruens libero, ac sensibus vividis, MAR. AN. LE PAGE DU BOCCAGE, mulierum (fortè et virorum) litteris. poësi, in Europâ deditorum, *Decana*, formâ decorâ, spectatis moribus, sanâ et æquâ mente, recto judicio, amœno et eleganti ingenio, nec non linguarum peritiâ et compositionibus, solutâ et ligatâ oratione, percelebris. Sehedis statim distributis, decimo ejusdem mensis die exequiæ factæ. Pumpam funebrem agebat insignis defunctæ carissimus nepos, strenuus miles LE HAYER DU PERRON, olim castrorum Præfectus (*Maréchal de camp*), regnante *Ludovico* XVI. optimo principe, justo, benigno, at faciliore, et probis quidem. verùm debilibus freto ministris, debilioribus exercituum primis ducibus. *Tertius* ego consuetudine devinctorum, *solus* autem *academicorum*, professorum, litteratorum cujusvis generis, primorum et illustrium, inter exteros et indigenas *cives* qui, florente dominæ DU BOCCAGE, vergente, etiam ingravescente ætate, domum, mensam ejus *obsidebant*. Venerandum, at *inutile* corpus, primò ad templum catholicum (*Conceptionis ecclesiam*), ubi sacra solemniter celebrata; deindè ad communem et profanam sepulturam, à 41 annis amicus, pectore mœrenti, justa peragens, *solus*, audiant posteri, *solus* ego sum comitatus.

Ingrati animi monstrum! Nempè *convivium post funus*, in schedâ funebri annunciatum opportuit?

Pag. 428, *not.* 4, *lin.* 1, *caracter.*; lege: *Samskreticum* (AMARASINGHEH), *caracteribus.*

Pag 524, *lin.* 24, reciproquo); *adde: Ibid. lin. penultim. ultim. p.* 209, *lin.* 1-12; rursùs petiit: ille unus .... facinnt. (*Baz poursid ân iek o katsri* [ms. nat. *iek degueri*, *unus alius*, amanuensis, qui *d* pro *vau*, et *gueri*, absque tribus punctis, pro *katsri* legerit, errore] *kedam ast goft badi ke mivazad poursid bad ieki beisch nist tschegouneh oura iek o katsri tavan goft Djaknoulak goft morad az katsri harkat bad boudeh ke az harkat hamin bad djamiee djandaran ziadeh schodeh and baz poursid ân ieki az hameh gouzirter gofti kedam ast goft hamin* PRAN *ast ke an* BRAHM *ast fereschtehha dar eebarat talfatz nast ke hemaani houdadast taabiresch konand*).

Pran unus, *Brahm unus*, ex operationibus, productionibus *multitudo* dicitur.

Pag. 581, *lin.* 2, *adde not.*, :

[1] Vota expleta! in scholis Gallicis reviviscit, priscâ et rectâ methodo, scilicet per

1. Vide paganici Pastoris, Deistico-catholici curati, philosophicam effigiem, *in Journ. des défens. de la patr.* 6 *fruct. an* 10, *feuillet. p.* 2-4.

sex classes, sibi, à sextà ad primam, trium annorum spatio, succedentes, quoque professore duabus vicibus, quoque die, nempè matutino et pomeridiano tempore, officii munus exequente, linguæ latinæ studium, et in quoque Lyceo unus à sacris minister. JOURN. *des déf. de la patr.* 24 *frim. an XI* (15 *déc.* 1801), *Par.* 23 *frim. pag.* 3, 4. ACT. DU GOUVERNEM. ARRÊTÉ (DES CONSULS) du 19 *frim. an XI*, art. I-III-IV-VII, XXVIII.

Primo Consuli BONAPARTE decernenti, et Ministro CHAPTAL referenti, ex animo, pro facto et faciendo bono, grates ex animâ!

Pag. 615, *lin.* 19, mense aprili; *adde :* Vide et *Lettres sur Constantin. par M. l'abbé* SEVIN (1802)... *Mém. de Const. Jos.* BESCHI *sur le Calend. de l'int. de L'Inde*... *p.* 386, 395, 398.

TOM. II.

OUPNEK'HAT. *Pag.* 41, *marg. XCXVIII*, lege : *XCVIII.*

Pag. 215, *lin.* 2, 12, *Anand sroup* (*et p.* 335), adde *not.* [1] :

[1] Forma gaudii Ens supremum nuncupatur. *Gaudium*, id est, *felicitas;* locutio Orientalis. Sic MATTH. *XXV*, 21, 23 : *Intra in gaudium Domini tui;* εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τȣ͂ κυρίȣ σȣ͂. JOANN. *XV*, 11, *XVII*, 13.

Pag. 239, *not.* 3, 8 granis; *lege :* 8 granis (16 gran. *Ayeen Akbari*, *T. I*, *p.* 38).

Pag. 286, *lin.* 12; post *atap lak*, adde : *satau lak.*

Pag. 247, *lin. ultimà*, augustia; *lege :* angustia.

ANNOTATIONES. *Pag.* 487, *lin.* 16, materialistæ philosophi; *adde not.* [1]:

[1] Vide *Principes de la philosophie naturelle*, *dans lesquels on cherche à déterminer les degrés de certitude au de prababilité des cannoissances humaines* (1787). Opus D. DE CONDORCET tributum, in quo animi operationes, quæ sunt, juxtà auctorem, meræ *sensationes*, earum *intensitas*, *remissia*, effectus, algebricis formulis exprimuntur. 1.re PART. *Disc. prélim. p. XVII*, *Op.* 1 PART. *ch.* 1, *p.* 2; *ch.* 3, *p.* 13, 15, 17, 19, 21; *ch.* 4, *p.* 23; *ch.* 5, *p.* 41, *et n.* (*a*); 42, 43, 44; *ch.* 6, *p.* 64, 66, *et n.* (*a*) (*b*); *p.* 68, 69, *et n.* (*a*); *p.* 70, *et n.* (*a*); *p.* 72, *et n.* (*a*); *p.* 78, 86, 92; *ch.* 7; *p.* 93, *et. n.* (*a*); *p.* 96, 98, 99; *ch.* 8, *p.* 134, 135, *et n.* (*a*); *p.* 142; *ch.* 9, *p.* 146, *et n.* (*a*); *ch.* 10, *p.* 181, *n.* (*a*). 2.e PART. *ch.* 1, *p.* 6; *ch.* 2, *p.* 17; *ch.* 3, *p.* 20; *ch.* 4, *p.* 27 *et n.* (*a*); *p.* 29; *ch.* 5, *p.* 38, *et n.* (*a*); *ch.* 11, *p.* 322, 327; *ch.* 15, *p.* 453, 454, 466.

Rara, si quid nunc rarum, *paradoxis* (ut nan dicam stultis) et *animalibus* (1) cogitationibus productio. Omnes hucusque receptas de entium naturâ, rationibus, officiis, sententias quassans, evertens, solamque actuum, id est *sensationum* normam, salum orbis, societatis vinculum, sensam, perceptam cuique beatitatem statuens, auctor, merè *materialista*, unus generis entia, ipsum *ego* atomum solidam intelligens, *superius ens*, *agens*, si existit, inquit, ut corpus extensum, sulummodò admittens, nihil ratione, cui tamen tantùm innititur, parùm sibi constans, probatum, ruderum quæ

(1) « Il (l'homme) marchoit à *quatre pattes* dans ces premiers temps, ainsi que le font presque tous « les singes; pour lors il s'appuyoit sur les orteils...... Sa tête étoit oblique à l'épine, et sa face « toujours à peu près perpendiculaire à l'horizon... Il s'éleva ensuite quelquefois sur les pieds, pour « atteindre à une plus grande hauteur et prendre quelques fruits : cette attitude, répétée souvent, lui « devint familiere, et il ne se tint plus autrement, etc. » *Lib. cit.* 2 *Part. ch.* 13, *p.* 360.

aggessit, loco erigit. Imò, sæpiùs se nescire fassus, et nihilominùs hoc *nescito* systemate superstructo, ad destruendas suas opiniones ansas ipse dat.

In hoc verò tentamen utile : 1.° cuncta dirnecodo, fundamenta, principia, quædam quasi relligiosè, mathematicè, servata, communi ruinâ involvit.

2.° Gallicorum motuum semina attento lectori præbet, ostendit : nihil aliud enim, propriè, quàm auctoris, de cognitionis fonte, morali relligione, regimine, educatione, legibus, asserta, aut dubiè, probabiliter, analogicè proposita præ se tulit ominosa Galliæ *revolutio*.

3.° Rerum existentiæ, ordinis, temporis, certitudine, cœlo et terrâ, sublatâ, ad *unius* entis in naturâ, et *nihili*, si dici fas est, scientiam, facem, licet caliginosam, potest præteodere.

Rationis trutinâ, cuncta, manu sapienti, sunt ponderanda. *Conveniunt, per se certum est*, inquit pigrum et ignavum ingenium; inquirit et quandòque reperit, alacre, sagax et strenuum. Circumscripti et restricti conceptus plerùmque steriles; expansi et diffusi, sæpè aliis gravidi.

Pag. 497, *lin.* 21, PORTUS REGIUS, adde *not.* [1]:

[1] Minùs reverenter, minùs digoè, sapientium judicio, de eximio illo relligionis asilo et propugnaculo sensit et locutus est, pristinæ, eheu! institutionis immemor D. CAMUS, cùm (*Decad. Philosoph. n.°* 17, *an* 10, 2.° *trimest.* 20 *ventos.* ADMINISTR. HOSPIC. *lettre de* CAMUS *aux Rédact. Par.* 1 *vent. an* 10 [20 *févr.* 1802], *p.* 457-463), novi *Portûs Regii* domo in *Brephodochium* versâ, ex unâ parte, illustrem abbatem S. CYRAN; ex alterâ, D. VINCENT DE PAUL : prioris asseclas, ARNAUD, summos P. R. Theologos; posterioris familiam, LAZARISTAS : sanctas P. R. VIRGINES; nec non CHARITATIS SORORES ad libellam quasi respondentes exhibuit : et (*p.* 459) *sectæ* nomine utriusque magistri discipulos contaminavit.

Quid non mortalia pectora cogis,
Auri sacra fames! VIRGIL. ÆNEID.

Quid non, muniorum acquirendorum cupiditas, homini veris relligionis documentis imbuto, nimiùm timenda *mundanorum* societas!

Pag. 544, post *lin.* 22, adde *notam* [1]:

[1] *Propter fornicationem autem*, ait APOSTOLUS (1 *Cor. VII*, 2), *unusquisque suam uxorem habeat, et unaquæque suum virum habeat.* διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω.

Alia nubendi ratio (vitandæ fornicationis causâ) à relligiosâ morali petita; quam sanè non percipiunt, nec magis se *divortio*, ac solemnium Ecclesiæ, conciliorum, quorum auctoritas vix agnoscitur, decisionum despectioni, rejectioni, viam sternere advertunt, qui *matrimonio sacramenti nomen ac dignitatem* auferendo, conjugalem in Domino nexum elevant. Attamen, quidquid imprudenter effutiant *neoterici dogmatistæ, curiales Patroni*, semper fuit, est et erit, in Christianâ relligione, verum, ut *baptisma*, novæ legis *sacramentum*, legitimus conjugalis nexus cum *nuptiali benedictione*, Christi ipsius cum Ecclesiâ, cum animâ fideli *unionis* symbolum, nec non gratiarum, quas

divinus ille sponsus in dilectam sponsam effundit, signum et canalis. *Sacramentum hoc magnum est*, inquit APOSTOLUS (EPHES. V, 32; 1 COR. XI, 3, 11), *ego autem dico in Christo et in Ecclesiâ* : τὸ μυστήριον τῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. HEBS. XIII, 4.

Pag. 554, *lin.* 15, eorum gratiâ, *adde* not. [1].

[1] *De cuneatis inscriptionib. Persepolitanis lucubratio. Auct.* O. G. TYCHSEN, Rostock (1798).

Versuch über die keilförmigen Inschriften zu Persepolis, von D.' FRIEDERICH MUNTER, Kopenhagen (1802).

GEORGII FRID. GROTEFEND, *collaboratoris scholæ Göttingensis*, *Prævia de Cuneatis, quas vocant, Inscriptionibus Persepolitanis legendis et explicandis relatio. Göttingæ, a. D.* 11 *septemb.* (1802) *manuscr.* — *Göttingische gelehrte Anzeigen unter der Aufsicht der königl. Gesellschaft der Wissenschaften*, 149 *Stück*, *den* 18*ten Septemb.* (1802); *Göttingen*, *p.* 1481, 1484-1487.

(*Pag.* 1481.) « In eben der Versammlung der königl. Societät der Wissenschaften « (4 Septemb.), ein Aufsatz des Herrn GEORG FRIEDRICH GROTEFEND, collaborators an « hiesiger Schule, vorgelegt, mit der Aufschrift : *Prævia* etc. *relatio*; dessen Inhalt etc. »

SYLVESTRE DE SACY (Parisiis), *olim à R. inscriptionum etc. Academiâ*, NAKSCHI ROUSTOUM inscriptionum explicatione (*Mém. sur divers. Antiquit. de la Perse etc.* [1793], p. 1-124,) celebris.

Ad metam perveniet, traheotibus strenuis quatuor et vividis equis, currus *Persepolitanus*. Sagaci doctorum illorum ingenio, subtilibus aptissimisque methodis plaudo lubentissimè. Tùm *Ægyptiacos* campos percurrent; et eâ ratione, forti, tenaci ac felici nisu, antiquissima enucleatuque difficillima patefient (falce messus temporis, mirando spectaculo non fruar) orbis monumenta.

Pag. 581, *lin.* 7 : adde *not.* [1] :

1. Collegium Marchianum (*de la Marche*) de novo, quod ad studiorum genera, institutionis methodum, uti ante revolutionem erat, instauratum. JOUAN. *des défens. de la patr.* 16 *fruct. an* 10 (3 *sept.* 1802) *p.* 4, *feuillet.*

Pag. 650, *lin.* 17, là elle s'arrête; *adde not.* [2] :

[2]. Fœdus idem Semi-Deistarum, nempè veterum et recentiorum Pelagianorum error, Apostoli verbo (EPHES. 11, 3) : *Et eramus naturâ filii iræ*, *sicut et cæteri* (καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί), condemnatus, apertè jam (misera et luctuosa tempora!) apparuit in intempestivo opusculo, circà 1796 impresso, cui titulus : *Mes pensées et ma déclaration sur la religion*; par ARMAND GASTON CAMUS, *Représentant du peuple; Par. imprim. Chrét. p.* 7, 8.

Pag. 680, post *lin.* 22, adde : *Satou lok* : Samskreticè, τῦ *Parkrat*, τῦ *Beschn*, mundus; vel *Sat lok*, optimus, quietis, τῦ *Tschakdis*, mundus.

Pag. 705, *lin.* 2, *obtentus*, *adde* : not. [1]:

1 Christi in cœlo gloriam describendo, diversos potestatum, potentiarum, virtutum, dominationum, nominum, præsentium et futurorum enumerat S. PAULUS (EPHES. I, 21, COLOSS. I, 16. ROM. VIII, 38); quos pedibus ejus submittit, ipsumque corporis

Ecclesiæ caput declarat. Porrò corporis et capitis idem status; et, si attentè legatur Apostolus, corporis, membrorum Christi etiam nunc viventium.

Deindè, cùm beatorum felicitatis effigiem dare S.S. Patres conantur, cunctas animæ et corporis facultates, luce, splendore, quiete, gaudio, quod verbis exprimi nequit, repletas, perfusas: hominem ipsâ divinitate imbutum exhibent. *Vita ipse Deus*, inquit S. Aug. (*Op. T.* 5, *serm.* 297, *col.* 1206, *n.°* 8. *Serm.* 170, *col.* 823, *n.°* 9; T. 4. *Enarrat.* in *Ps.* 110, *col.* 1243, 1244; *n.°* 1); ejus ad Deum rationem cum unione Christi hypostaticâ quasi comparant, eâ effectam dicunt (ὅλοι θεοειδεῖς, ὅλȣ θεȣ̃ χωρητικοὶ ϗ̀ μόνου .... τὰ πάντα ϗ̀ ἐν πᾶσι Χριστός. *Toti deiformes, totiusque ac solius Dei capaces ..... omnia et in omnibus Christus.* S Gregor. Naz. *Op.* [1630]; T. I. *Or.* 36, *p.* 581); et statum illum, sicut et Christi mysterium, menti humanæ impervium. (S. Aug. *T.* 4; *Enarrat. in Ps.* 35, *col.* 250, 251, *n.°* 9; *T.* 5, *Serm.* 236, in *Paschal. col.* 992, 993, *n.°* 3. 1 *Cor. II*, 9, 14, 16; *III*, 16, 17.)

Hac de materiâ legantur *Instruct. sur les mystèr.* (1719): T. 4, Ascension. *p.* 235, 293, 465; T. 5, Fête-Dieu, *p.* 176, 197, 198. Quamvis, ob nimium cuncta scrutandi, exponendi studium, erudito auctori (D. Gaudron) aliqua fortè (ut T. 4, Résurrection; *p.* 122, 128, 148), saltem in verbis, excidere potuerint spalmata.

Apud Indos diversi etiam reperiuntur cœlestium gaudiorum, scilicet agentium, iis fruentium, gradus (*Suprà*, T. 2, *n.° CLVIII*, *p.* 335-337); simul et quinam beati in futuro mundo, et justi in præsenti, ad istos gradus evehantur, expressè edocetur; *ipsum Deum* (*Brahm*, *Pram âtma*) *fieri*, ultimus est, et felicitatis culmen: secretum, frequenter repetitur, abscondendum.

Quid autem, ipsum *Brahm*, Deum esse? in hoc aqua hæret, cùm spissâ tegatur caligine rerum natura, essentia, et producti ad producentem, creaturæ ad Creatorem, materiæ ad spiritum, finiti ad infinitum, singularis ad universale, substantiæ, seu entis in se, per se, ad modum, accidens, nempè ens in alio, per aliud, ratio, nec non eorum quæ existunt initium, duratio, finis, sublatis ad materiam, corpus, humanam agendi rationem accommodatis conceptibus, phantasiis, *philosophicè* ignorentur.[1]

Pag. 775, *lin.* 19, *Sunitæ*; lege, *Scenitæ*.

---

1. Rei abstrusæ, at menti profundis meditationibus assuetæ, et à præjudicatis opinionibus liberæ, haud inaccessæ, qualemcunque liceat hic dare expositionem.

In *sensatione* ac perceptione consistit entis ratione præditi beatitas. Actus uterque, in animâ et ab animâ, sive materialis objecti occasione, sive spiritalis, idem est, ejusdem generis et naturæ. Sola in quantitate, *intensitate* differentia: nempè, ubi *partim* tantùm, deliciis, gaudio, delectatione fruitur, imperfecta est; perfecta autem, ubi integra, *tota*, itâ ut alteri rei attendere nequeat, potitur, eâ omninò capitur, occupatur.

Pauper ergò, miser exteriùs, dolore, cruciatibus, tormentis pressus, quem Ens supremum sui cognitione perfuderit, eâ, eo plenus, terrâ, cœlo, cum gaudiis externis aut internis ad illa loca pertinentibus, felicior; dùm nihil nisi Deum cogitat, spirat, in eum transfusus, eo penetratus, immersus, non corporum, materiæ modo, scilicet partium, cum nullæ sint, contactu, adhæsione, mixturâ; undè una substantia exurgit; sed mentium ratione, nempè spiritali *apprehensione*, infusione, *unicitate*, idem omninò, unus, *ipse Deus* efficitur. Hæc, fateor, sensu interiori vix percipi queunt, verbis autem declarari, nullo modo.

Not. 1, *lin.* 5, adde :

Jam patet Anglorum longè autè præconceptum τȣ̃ *Carnate* occupandi consilium. « Le gouverneur-général de l'Inde, dans une lettre écrite le 21 octobre 1801, « au comité secret de la cour des Directeurs, après avoir félicité le comité sur l'ac- « quisition du *Carnatic*, s'exprime en ces termes : C'est pour moi une bien grande « satisfaction d'avoir enfin rempli un objet *si vivement désiré depuis long-temps* par « l'honorable compagnie, et qui m'avoit été si expressément recommandé par la « cour des Directeurs, lorsqu'on me fit l'honneur de me conférer cette importante « place. » *Journ. des défens. de la patr.* 5 *Fructid. an* 10, *pag.* 3. VARIÉT. 11 *brum. an* 11 (27 *octob.* 1802).

Indè iræ, insidiæ, veterem amicum fālsò insimulare, novum spoliari aptum, malè, durè habere, etiam incommodum trucidare. (Obiit 6.° april. *Carnati Nabab. Journ. des défens.* 27, *vend. an* 11, 19 *oct.* 1802.)

Pag. 801, *lin.* 5, ratiocinatio, *adde :*

Simile quid videre est in *Evangelio* S. JOHANNIS, *IX*, 40, 41 : *Et audierunt quidam ex Pharisæis qui cum ipso erant, et dixerunt ei : numquid et nos cæci sumus?*

Et dixit eis Jesus : si cæci essetis, non haberetis peccatum; nunc verò dicitis : quia videmus : peccatum vestrum manet.

Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτȣ̃, καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;

εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν. νῦν δὲ λέγετε, ὅτι βλέπομεν. ἡ οὖν ἁμαρτια ὑμων μένει.

ANIMADVERTENDA. *Pag.* 810, *not. b.* 186; *adde :* Vide et BENED. DE SPINOZA *adnotati. ad Tractat. Theologico-Politic.* ..... *edid.* CHRISTOPHOR. THEOPHIL. DE MURR (1802).

Pag. 812, *not. lin.* 24, *post* detineamus, *adde :* umbrarum Sinensium, Egyptiarum, *Fantotschini* (exclamat Præco), quinque, decem millium etc. armatorum ludo, *magnorum*, *bonorum* oscillorum (*marionnettes*), ignavo et hianti populo, quoquo mense spectaculum demus. Dùm necessaria desunt, superflua, quotannis, in Lupensibus nundinis, ut artis miracula, sumptuosè ostentemus. Histrionibus publicis et privatis, scilicet nugis ac oblectamento, etiam fallaci, eget populus hebes et deses, verè ursus, qui non saltat nisi ore ligato, capistratus; non autem agyrtis, multò minùs elepantibus.

Pag. 813, *lin.* 26, pueri nativitate : *adde :* not. [1] :

[1] Mos idem, 5.° sæculo à S. LEONE explosus (*nec de stellarum potestate, quæ nulla est. Oper.* [ed. pio et docto Theologo P. QUESNEL 1700]; *Serm. V, de Quadrages. cap.* 2, *p.* 107), viget adhuc in Europâ. « Sur le soir, » inquit diarium LA DEFENS. *de la patr.* 28 *thermid. an* 10, *p.* 2; Par. 27 therm. (15 août 1802), festum publicum hujus diei describens, « brilloient au sommet de la tour de Notre-Dame une étoile, et dans « son centre le signe du Zodiaque la VIERGE, constellation qui (sumpto videlicet « horoscopio) a présidé à la naissance du premier Consol [1] » (constituti, 15 aug. 1802

1. *Qui Virginem aut Pisces horoscopium habent, ii potestatis suæ causa erunt.* PTOLOMÆI *centum dicta, sivè fructus librorum suorum, ad* SYRUM *fratrem,* JOVIANO PONTANO *interprete; Centiloq.*

perpetui, cum successoris tùm nominandi, tùm revocandæ nominationis potestate [1]); « au centre de cette étoile brilloit le signe sous lequel s'élève le 15 août, jour de « la naissance du premier Consul. » Id. 30 *thermid. Paris* 29 *thermid. p.* 3.

Pag. 814, lin. 25, adde *notam* ** :

** Præsenti anno, 22, 24 mensis Julii, novum opus legi, sic inscriptum : *Voyage dans la haute Égypte, pendant les campagnes du général* Bonaparte, par Vivant Denon (1802), 2 *vol. in-fol. form. atlas. T.* 1, qui itineris textum præbet, *pag.* 135 *et seq.* 210, templi *Tintyræ* (*Denderah*), à Nilo unâ leucâ distantis (*p.* 136), *Planispheri et Zodiaci* Ægyptii dator descriptio; *T.* 2, *Tabul.* 38, 39, 40, 132, *n.°* 2.

Ultimæ hujus *Tabulæ*, *p. XLIII*, traditur explicatio, in quâ istud, et nihil amplius, dicit viator : « le soleil placé au signe du Cancer, peut servir d'époque à l'érec« tion du bâtiment ; » id est, *æquinoctiorum præcessione*, ultrà octo, decem annorum millia monumenti ætatem protrahit. At Zodiaci istius, simplicis *Talismani*, inspectione, magna illa antiquitas, ab impiis et ignaris tantoperè decantata, protinùs evanescit, *Mosis*, scilicet S. scripturæ chronologiam eversura, et eodem ictu, cùm sacrorum librorum auctoritatem, tùm Christianam relligionem, iis innixam, profligatura.

Duobus pluteis, semi-circulorum loco, constat *Tentyranus* (τῦ *Denderah*) Zodiacus, ex adverso dorso ad dorsum, super laqueato porticûs templi tabulato, è longè oppositis. Quisque pluteus duas partes, superiorem et inferiorem, habet (*Tab. A B. a. b.*): primam *a*, *Signa*, ad Orientem versa, et Ægyptiacis figuris comitata, occupant; secundam *b*, cymbæ, naviculæ, cum figuris pariter Ægyptiacis. *Crescente* super duarum figurarum capite, in utriusque plutei parte superiore; in inferiore, disco septem figuris super posito, planetæ et stellæ fixæ designari possent.

Quemadmodùm in *Talismanis Persicis*, *Syriacis* [2] etc., *Cuneati Persepolitani* caracteres, simplices aut vario modo copulati adhibentur; sic in *Ægyptiacis*, veteres, præcipuè quod ad caput caninum, propter *Caniculam*, quo tempore maxima Nili exundatio, indè etiam antiqui Ægyptiorum canicularis anni initium.

Quisque pluteus sex signa continet, et ipse magnâ feminæ figurâ, panno indutâ, longis brachiis instructâ, involvitur. Cujus figuræ caput in priori pluteo, *A*, *Amphoræ* respondet; pedes, *Cancro* : caput, in posteriore pluteo, *B*, *Capro*; pedes *Leoni*.

Ut autem Zodiacus integer efficiatur, ambo plutei, seu semi-circuli, jungendi, *C*.

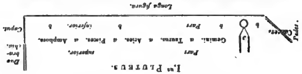
58, *fol.* 34 *verso*, 57 *recto. Norimberg.* 1535. οἱ ἔχοντες ὡροσκόπον τὴν παρθένον ἢ τοὺς ἰχθύους ἔσονται αἴτιοι τῆς ἑαυτῶν ἐξουσίας.

È genethliacâ et *fatalisticâ* istâ, apud optimates communi *, summi et unici Viri, præstantibus suffultâ animi dotibus, opinione, orta in Galliâ, quod ad *temporale et spiritale*, magna et avide expetita, extremam et diù expectatam, augustæ B. stirpis et domûs restitutionem annuncians, rerum mutatio.

1. *Sénatus-Consulte organique de la Constitution, décrété par le Sénat conservateur, dans sa séance du* 16 *thermidor, an* 10, *Tit. IV*, *art.* 39, 42, 46, 48.

2. Vid. *a Dissertation on the new discovered Babylonian Inscriptions*, by Jos. Hager, D. D. (1801) (*Pref. p. XV*, *XVII*; *Dissert. p.* 58, *pl.* 1, *p.* 51, *et not. pl. II*, *p.* 52, *et not.* 2, 3, *pl. III*, *p.* 56, 59, *pl. IV*, *p.* 60, 62; pl.). Erudita, et animum detinens, lucubratio. *Versuch über die keilfœrmigen Inschriften zu Persepolis*, von D. Fried. Munter (1802), *p.* 77, 78, 80, 132-134, *Tab. II.*

* « On connoît la question que ne manquoit jamais de faire le cardinal Mazarin, lorsqu'on lui proposoit quelqu'un pour De« villiers ; est-il heureux ? » *Princip. de la philosoph. natur. II Part. ch.* 1, *p.* 4, *not.* (*a*).

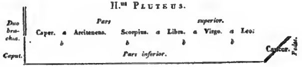
I.us Pluteus.

A.

ZODIACUS TENTYRANUS.

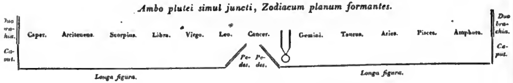
B.

II.us Pluteus.

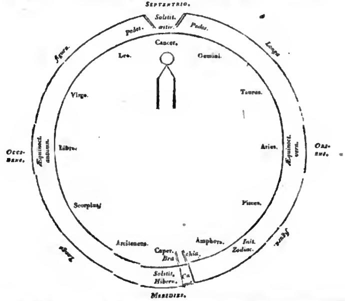
C.

Ambo plutei simul juncti, Zodiacum planum formantes.

D.

Zodiacus Tentyræ talismanicus, duabus longis figuris circumdatus.

indèque basis (Zodiacus, planus) emergit, circulum *D* Zodiaci repræsentans; in quo primæ figuræ pedes, secundæ pedibus opponuntur, et cujusque figuræ caput initium et finem Zodiaci indicat.

Ex pluteorum et magnarum figurarum ad invicem positione, sequitur :

1.° Zodiacum istum, anni, cujus menses signis repræsentantur, imaginem, à primo pluteo, et signo *Amphoræ*, loto Nili flore, coronatæ, incipere; quod signum hiemis, scilicet mensium decembris, januarii, seu solstitii hiemalis [1], et pluviarum in montibus, Nili incrementi causæ, indicium est : dùm æquinoxio autumnali, 24 septembris, fluvius iste decrescere incipit [2], et sic usque ad Junium :

2.° Semper eodem sensu, nempè ab Oriente ad Occidentem, huic primo pluteo, cujus ultimum signum, *Cancrum*, superiùs, magnæ figuræ femorum juncturæ respondentem, præcedit *pyramidalis et luminosa massa*, *c*; disco suprà, hominis capite, seu vultu infrà, terminata, solis locum altissimum, mensibus *Junii et Julii*, seu solstitium æstivum [3], *Nili* exundatione Ægypti fæcunditatis fontem denotans. Huic pluteo addendus, unà et eadem lineà, secundus pluteus à 2.° *Cancro*, inferiùs, magnæ figuræ femorum juncturæ adhærenti, et à *Leone* initium ducens; duo *Cancri*, ob duplicem solis cursum, dùm ascendit et descendit:

3.° *Pyramidalem massam*, disco terminatam, licet *Cancro* vicinam, è medio *Zodiaci* surgentem, *æquinoxium vernum*, undè monumenti confectionis epocha crueretur, indicare non magis valere, quàm discum cornibus *Tauri* contentum (quod 4000 millia annorum daret), discum in medio *Libræ* situm (quod Zodiaci ætatem ultrà 14,000 annorum millia ferret), nec unius figuræ Geminorum capiti impositum (undè 6000 anni) et alios variarum figurarum capiti impositos : proindèque nihil omninò ex isto *Zo-*

1. « Les montagnes (d'Abyssinie), qui traversent le pays des Pasteurs, divisent les saisons si exactement par une ligne tirée tout le long de leur sommet, que tandis que le côté de l'Est, faisant face à « la mer, est inondé de pluies pendant les six mois qui font notre hiver d'Europe, le côté de l'Ouest « jouit d'un soleil toujours pur et d'une végétation toujours active (*et vice versâ*). » *Voyag. en Nubie et en Abyssinie etc., par* Bruce (1790), *T.* 4, *p.* 447. — « On ne connoît guères que deux saisons « en Égypte, l'hiver et l'été. L'hiver commence en *décembre*, et finit en *mars*. » *Relat. d'un voyage fait en Égypte, en l'an* 1730, *par* Granger (1745), *p.* 23.

2. « Le 24 de septembre, temps de l'équinoxe, le Nil commence à baisser, et va toujours en diminuant « jusqu'au mois de juin . . . . En février, les eaux sont si basses que les plus petits bateaux échouent « plusieurs fois, pendant les voyages qu'ils font de Damiette ou de Rosette au Caire, où le Nil est moins « bas que dans la haute Égypte. » Granger, *lib. cit. p.* 17, 18.

3. « On dit dans ce pays que le *Nil* commence à croître, et que la peste cesse, quand la *goutte* tombe. « C'est une erreur vulgaire qui procède de la double signification du mot *Nokta*, qui signifie *goutte* et « point. L'ignorance a fait qu'on l'a pris dans la première signification : cependant le mot de *Nokta* est « donné, dans le cas dont il s'agit, pour le *solstice d'été*, c'est-à-dire, pour le point le plus haut où « arrive le soleil, et où il s'arrête pendant quelques jours. C'est en effet dans ce temps-là que le vent « du Nord souffle, qu'il rafraîchit et purifie l'air de l'Égypte (ce qui y fait cesser la maladie), et qu'il « porte la pluie dans l'Abyssinie et l'Éthiopie; ce qui fait croître les eaux du Nil. » *Ibid. p.* 15, 16.

« Ce sont les pluies qui tombent dans l'Abyssinie et dans l'Éthiopie, qui font la croissance et l'inondation de ce fleuve (le Nil); mais on doit regarder le vent du Nord comme cause primitive (de la crue « du Nil), parce qu'il chasse les nuages qui portent cette pluie du côté de l'Abyssinie. » Ibid. *p.* 13.

« Il pleut beaucoup sur ces montagnes (celles qui avoisinent le Nil) pendant l'hiver, et les torrens qui « en découlent fournissent beaucoup d'eau au Nil. » Ibid. *p.* 18.

diaco, puro, et recenter pro Nili incremento confecto, *Talismano*; (undè Græcis et Latinis, nec non Arabibus viatoribus, historicis [2] pariter ignotus, saltem ab his non memoratus, et fortè similes in Europâ invenirentur) concludi posse; quidquid mussitent impietati mancipati, senes aut juvenes astronomi, astrologi, mathematici.

De templo *Esne*, ad dexteram viæ *Harment*, in campis (*Voyag. p.* 231), sic loquitur Gallus viator (*p.* 148): « On y remarque (in Portieu) un Zodiaque »; at *Tabul.* 54, ubi porticus iste, nec ulla Zodiaci figura, nec, in explicatione (*p. XVI*), ulla Zodiaci mentio.

Hic pauca ista sufficiant: in peculiari dissertatione res, si necesse, cum viatoris FOURRIER super Egypti Zodiacos laboris examine (MONIT. 25 *pluv. an* 10, 14 *febr.* 1802, *p.* 581, 582), fusiùs tractabitur.

Pag. 820, *lin.* 7; WORCKS; *lege*: WORKS.

Pag. 823, *not. lin.* 15, in versum; *lege*: inversum, vel *tamou*, *Tam* attributum Tῷ *Maha Deo*, et unum ex ejus nominibus. *Suprà*, *T. I*, *n.*° *LXVII*, *p.* 316, 317.

Pag. 824, *lin.* 1, lucubrationes; *adde not.* [1]:

1 Vide *Specimen artis ratiocinandi naturalis et artificialis, ad Pantosophiæ principia manu ducens* (1684). *Part.* 1, *p.* 14, 15, 33, 35, 42, 47, 52-55, 66, 91, 95, 102-103, 110, 119-127, 136-138, 148, 149, 170-173-180, 188, 197-202, 205-208-214, 221-228-230, 255, 258.

Opus rarum et profundum, typis Hollandicis, non Hamburgensibus, ut fert titulus, excusum; cujus auctor ABRAH. JO. CUFFELER, J. U. D. De eo consuli possunt PLACCIUS; *Theatr. anonymor. fol.* 34. — JAC. STAALKOPF; *de Spinosismo post Spinosam* (quem CUFFELER elucidat). — VOGTIUS, *Catalog. libror. rarior.* (1753), *p.* 226 etc.

Doctor CUFFELER, pulsâ præjudicatarum, usu receptarum opinionum rubigine, at salvâ semper *fide*, utpotè sacris Christi initiatus (*p.* 75, 93), scissis aut solutis difficultatum vinculis, ipsa *principia* manu certâ et sapienti contrectat, ac liberali argumentatione, attenta, recta, firma ingenia ad abstrusa et intricata excitat, mentes ad sublimia evehit.

Dogmata præcipua quibus auctoris philosophia nititur, sunt:

1.° (*Part.* 1, *p.* 12.) « Nos unum genus rerum concipere primariò et per se (nempè « Deum, *p.* 115), adeò ut in tali conceptu neque ei præcedat, neque involvatur, neque « conjunctus sit alter quidam conceptus, à quo conceptus iste primarius formari de- « beat et dependeat: alterum genus rerum nos concipimus non primariò et per se, « sed secundariò et per aliud (scilicet, res particulares seu à Deo productas, *p.* 115), « adeò ut in tali conceptu involvatur, eique præcedat vel conjunctus sit alter qui- « dam conceptus, à quo conceptus hic secundarius formari debet, et quasi dependet: « atque ità rerum genus, quod priori modo concipitur, jure merito vocari poterit

1. *Aux Rédacteurs de la Biblioth. Britannique.* RÉFLEXIONS *sur les* ZODIAQUES *trouvés dans la haute Égypte, par* G. A. DE LUC, *Genève* 10 *mai* 1802, *in Biblioth. Britannic. T.* 27, *flor. an X* (*mai* 1802), *N.*° 153, 154, *p.* 94, 96. Falsam *Zodiaci Tintyrani* antiquitatem feliciter impugnant Itali; inter eos eminet *Dominico* TESTA, logicæ et methaphysicæ in Collegio Romano professor, cujus tentaminis mentionem facit diarium *Journ. des défens. de la patr.* 20 *thermid. an* 10. VARIÉTÉS, *p.* 4. Vid. et NOUV. ECCLÉS. *utr.* 27 *mars*, *p.* 27 *etc.*

2. Vide ABULFED. *Descriptio Ægypti, Arabicè et Latinè; ex codice Parisiensi edidit, latinè vertit, notas adjecit Jo. David* MICHAELIS, etc., *professor philosoph. Gættingensis* (1776).

« *substantia* ...... alterum verò rerum genus, secundo modo conceptum, appel-
« landum erit *substantiæ cujusdam modus.*

(*P.* 11.) « *Omnis res vel est substantia, vel substantiæ modus quidam, seu omnis res* « *est in se vel in alio* ..... ut in subjecto.

2.° (*P.* 248.) « *Existentiam (Dei) necessariam nobis intimè exhibet idea Dei, menti hu-* « *manæ à Deo immediatè impressa, quam possumus cognoscere solo intellectu, et nullo* « *modo imaginatione aliquà nobis exhibere.*

3.° (*P.* 189.) « Mens omnes suas ideas veras producere debet ab ideà Dei, qui menti « imprimendo ideam Dei, eatenùs etiam censendus est cæterarum idearum auctor.

4.° (*P.* 206, 207.) « *Tum enim dicimus rem cognoscere, quandò ejus causam cognos-* « *cimus.*

5.° (*Part.* 3, *p.* 3.) « *In rerum naturâ non dari nisi unicam substantiam, ejusque mo-* « *dos* ..... *corpus esse unum ex substantiæ modis, seu rem singularem actu existentem*..... « (*p.* 6) *Motum esse unum ex modis qui corporis actualem existentiam, certo atque deter-* « *minato exprimit*, vel potiùs solum et unicum modum .... imò *motum esse ipsissi-* « *mam corporis actualem existentiam* ..... nempè *per motum est quòd corpora existant* « .... (*p.* 10) Ideam motûs et ideam quietis nobis repræsentare non nisi unam « eandemque rem, nempè pressionem, quà *corpus aliquid à vicinis diametraliter op-* « *positis corporibus premitur.* »

Quæ omnia, quemadmodùm quosdam alios auctoris, peracris ingenii viri, conceptus, leviter concedere, aut, re maturiùs non expensà, statim inficias ire, haud prudentis foret animi.

Et nil dubii quin indè systemati Indico aliquid auxilii peti queat. Sic Ens unum, per se, *Atma*, et ex eo *Djiw âtmaha;* simili ratione, è *Pran* universali, *Pranha* singularia in seipso Indus videt, concipit.

In systemate Indico, cuncta ad absolutam in primo, uno Ente (*Maha diw*) vertunt destructionem, annihilationem : quod et in regno intellectuali, per *maschghouli*, omnibus, cujusvis gradûs agentibus, ipsi *Brahma*, coram *Brahm* de se meditanti, sese altissimè deprimenti injunctum, peragitur.

In antiquis et recentibus, quaquà versùm relligionibus, *sacrificium*, scilicet rerum existentium, si materiales, destructione ferro vel igne, mutatione : holocaustum, in quo victima tota consumebatur, Numini gratissimum : si spirituales, profundà animi demissione, in Deum demersione, sacra oblatio, solum primæ omnium causæ, supremi dominii, semper et ubique, habitum est verum agnitionis signum. (GAUDRON, *Instructions et pratiques etc. T.* 2, p. 260, 263, 291, 293, 295, 352-363.)

Duo dogmata, posterius ortum è priori; aut potiùs unum et idem, diversà ratione traditum : nempè, ultimò unicum restans Ens universale.

In relligione autem Christianà, omnia ut ab uno veniunt, ità ad unum redire, imprimis est attendendum. Audiamus Apostolum (1 *Cor. XIII*, 12) : *Tunc autem* (*in cælo*), inquit, *cognoscam (Deum)*, *sicut et cognitus sum* : τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην? Deo *totus* homo nunc cognitus; beato Deus ergò tunc *totus* cognos-

ectur. Porrò Deus solus seipsum propriè percipit; proindè nisi *uni* cum eo, nulli Deus in cœlo, qualis est, percipiendus: indè, si prophanum cum sacro conferre liceat, unio, unitas, Indicæ haud absimilis: *ut sit Deus omnia in omnibus* (1 *Cor. XV*, 28); ἵνα ᾖ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

Ut, quæ rationem superant aut ei adversantur. Indorum dogmatum, si non consuetudinem nanciscantur, saltem ea mens minùs exhorrescat, illa quæ de *Trinitate* et aliorum, etiam *naturæ* (1 *Cor. XV*, 36-39) mysteriorum *incomprehensibilitatem* disserunt SS. Patres et probati theologi, legere ac meditari, ut jam dictum, forsan non erit inutile.

Istis cogitationibus solidè dedito, vel Indo, vel Christiano, orbis theatrum est, ubi, quasi è *laternâ magicâ*, regiones, imperia, urbes, successivè prodeunt. Quisque verus *histrio*, à rege, dictatore, consule, principe, ad servum, suam, prout spectaculo convenit, tragicam, aut comicam gerit personam; hodiè actor, cras spectator. È se, quasi è cistâ ductili, *oscilla* ista educit, promit, agitat supremus motor invisibilis. Scenâ peractâ, veluti fune omnia in se retrahit, solus remanens. Quàm miserè mortales deludis, crucias, vana rerum species!

Quandiù ludi perdurant, summum illum motorem intueri, ei soli adhærere, simul et ad concomitantia ac paria oscilla animos attendere debet homo, oscillum *liberum et intelligens*. Ex quo fluit relligiosus, moralis, et politicus rerum ordo, officiorum in societate, et debitorum series.

Pag. 824, post *lin.* 10, *adde:*

Non omittendi novissimorum *Illuminatorum*, qui quidem Anabaptistarum (*Hist. des Anabaptistes, contenant leur doctrine ... sectes ... etc. depuis* 1521 (1700); seu Mennonistarum et Quakerorum (*Hist. abrégée de l'origine et de la formation de la société dite des Quakers .... leur principe fondamental etc. par* Guill. Penn. *tr. de l'angl.* 1790), nec non Hernustarum soboles reformata, quasi expurgata haberi possunt, libri (*les Manifestes. — Disc. sur l'union de Dieu et de l'homme, ou l'avénement spirituel du Verbe; son incarnation dans l'homme*), quibus, sublato omni externo cultu, visibilibus sacramentis, omni quod ab homine est, regimine ecclesiastico, etiam Christiano, tandem, ubi ultimus perfectionis gradus adeptus est, ipso Christu homine, ad *internam vocem*, scilicet ipsum Dei verbum mentibus illabens, ad *inspirationem*, *pænitentiam*, *contemplationem*, *è corde adorationem*, Christianus, sic dicitur, quasi corporis expers, unicè revocatur. Spiritualismum istum expositum et refutatum vide in opere cui titulus: *Du Christianisme et de son culte, contre une fausse spiritualité:* par Ch.*** (Assani, mort depuis peu); 1802, an X.

Supplementum. *Pag.* 827, *lin.* 6, ΤΕΣ; lege: ΤΕΣ. — *Lin.* 17, Tscar; lege: Tschar.

Pag. 828, *lin.* 4, quinti; *lege:* quini.

Suprà, *pag.* 871, *not.* 2, *lin.* 2, *adde:*

De itineribus loquens jussu regis in *Africâ*, observationum causâ, conficiendis, « Si « j'en crois les gens de ce pays, » inquit D. Lisoncourt (*Lettres sur Constantinople, par. M. l'abbé Sevin . . . etc.* [1802]; *Lettre de M.* Delironcourt, *écrite du Caire, au comte de Caylus, le* 5 *mars*, 1749, *p.* 43, 44, 45, 46, 47), « et gens de

« toute espèce, on n'y (in superiori Egypto) voit partout que ruines aussi majestueu-
« ses dans leur genre que les pyramides. Ce sont des palais, des portiques, des
« tours, des monumens, des statues colossales sans nombre, aiguilles, obélisques,
« sphinx, chemins, canaux, labyrinthes; enfin on pourroit encore retrouver jus-
« qu'aux alignemens de la fameuse Thèbes..........

« L'astronomie d'abord pourruit y (in superioris Egypti itinere) trouver son compte.....
« L'Égypte invite aux observations. On y reprend le fil de celles d'*Hypparque* et de *Ptolo-*
« *mée* à Alexandrie; et quant au Tropique lui-même (*du Cancer*, qui passe à SYENNE
« dans la haute Égypte), on m'a assuré qu'il y a eu une observation faite à *Syenne* par
« un astronome Arabe, en l'an 83 de l'Égire (702 de l'ère ch.). *Je fais chercher cette*
« observation, et je compte l'avoir..... On m'assure qu'il y a dans les seules ruines
« de Thèbes plus de 3000 inscriptiuns cophtes, phéniciennes, grecques; sans parler
« du Cufite..... des hiéroglyphes, sur l'intelligence desquels tant d'inscriptions, en
« quelque manière corollaires et simultanées, pourroient donner quelques lumières. »
Certum *Neoterismi Zodiaci Tentyrani*, vel saltem eum, quo tempore D. LIBONCOURT scribebat, *astronomicum* non reputatum fuisse, argumentum. De observationibus in Africà factis, et sanè de monumentis astronomicis antiquis aut recentibus ibidem existentibus inquirit peritus et curiosus (*p.* 44, 49) Gallus. *Zodiacum Tentyræ* simul cum *porticibus*, *inscriptionibus* et *observationibus* anni Egyræ 83, imò, præ illam, ei indicassent rerum Egyptiarum gnari, *si tunc astronomicus habitus fuisset* iste *Zodiacus*: secùs autem, si, ut probatum, purè est *talismanicus*.

Idem dicendum de silentio eruditi æquè ac sagacis viatoris, P. SICCARD, qui tamen templi *Tentyræ* mentionem facit (*Nouv. mém. des miss. de la comp. de Jés. dans le Levant.* T. 5 [1725]; PLAN D'UN OUVRAGE SUR L'ÉGYPTE ANCIENNE ET MODERNE, *ch.* 10, *p.* 221-223, T. 7 [1729]; DISC. SUR L'ÉGYPTE, ch. 7, 8, *p.* 165, 167).

μελέτη τὸ πᾶν. Industriæ nihil impossibile.

PERIANDER.

Ma nasaihet bedjai khod kardim	*Nos bona consilia suo loco dedimus,*
Rouzgari dorin besar bourdim	*Et bonam vitæ partem huic (operi) impendimus:*
Gar naiiad begosch raghbat kas	*Si quis ea pronis auribus non admiserit,*
Bar resoulan peiam baschad o bas	*Vates officium fecit, si monuit.*
Ia natura fieh sal ballah marhumateh	*Tu verò, qui librum hunc inspicis, Dei misericordiam ora*
Aaley almossannaf ve estegfar le katbeh	*Autori, et criminum remissionem exscriptori (typographo).*
Ve attlab lenafsak men kheir tarid beh	*Ora tibi ipsi quoque bona, quæ desideras,*
Men baad dzak ghafrana le saahe beh	*Postremò libri possessori divinam gratiam.*

SCHEIKH SAADI, *Goulestan*, ad calc. edit. et interpr. GENTIO (1651), *p.* 530, 531.

Har keh khanad deaa ttamee daram	*Quisquis legit, (ejus) faustæ apprecationis appetens sum;*
Zankeh man bandeh gouneh garam	*Ex eo quòd ego servus peccator sum.*

SCHEIKH SAADI, *Bostan*. Ms. ad calc.

Tamm alketap beooun almalek alvahhab. *Finitus est liber ope* Regis (Dei), *omnium bonorum datoris.*

GENT. *loc. cit.*

FINIS.

AD TRIUM GALLICORUM DIARIORUM EXCERPTA
RESPONSUM.

Si bona est reprehensio, valeat; si mala, transeat.

Censura perit, scriptum manet.

TRES præcipui, in Galliâ, de τοῦ *Oupnek'hat* Tomo I.°, duo, brevi, unus, longo sermone egerunt diariarii.

I.us, metaphysicæ cultor et peritus, at materiam propriè solam ubique videns, ad sensuum suum, qui non τοῦ *Oupnek'hat*, super primâ rerum causâ, spiritûs et materiæ naturâ, agentibus secundariis, elementis, homine, animâ, corpore etc. Indicum systema aggreditur et exponit.

Vide MONITEUR, 10 *thermid. an* 10 (29 *juill.* 1802), LITTER. ORIENT. *p.* 1270, 1271. Urbano et erudito redactori, D. TOURLET, licet in eo quod rectè *Oupnek'hat* significat, ab illo discrepem, gratias amplissimas.

II.us diariarius, Instituti nationalis, novorum philosophorum, recentium observationnm, revolutionis generationis vindex, opus et auctorem acerbè tractat.

DECADE PHILOSOPHIQUE, *n.°* 2, *on II*, 1 *trimest.* 20 *vendém.* (12 *octob.* 1802), *Littér. p.* 91-96.

Redactor, D. L. V. satis lepidè, *Alcoranum* mutat in *Homerum*, cujus occasione (non est ergò typographi error) *Iliodis* laudat elegantiam, venustâtes, lepores, (*les beautés*) [1]: *Duodecim aut quindecim* nova τοῦ *Oupnek'hat* volumina, cùm alterum solummodò (quod prioris sors manet) auctor annunciârit, reformidat (*p.* 96). *Oupnek'hat*ne legit? Si legit, voluit, potuitne intelligere (*p.* 93-94)? Saltem memoriæ lapsu tituli vocem *Indico-pleustæ*, *Indici* (*ad Indias*) *navigatoris*, et litteram *R.* (*regiæ*) Gallicè non verterit peritus quidem et non timidus excerptor, minimè verò *Orientolis*, nec magis sublimium amans conceptuum; cæterùm difficilium osor, in citatis parùm fidus (*unitas Dei*, pro *unicitate entis*; *intelligentia*, *respirationis*, *halitûs* loco; *circà duo millia onnorum*, vice longè *onte duo onnorum millio*, etc., *p.* 93-96; *Oupnek'hat*, *p.* 23, 42, 45, *Monit. p. VII*) etc., (absque *fastidiosâ morositate dictum*) quandòque nimis dicax, et subiracundus.

Grates nihilominùs D. L. V. qui, fortè asperiùs carpendo, eâ est indole, levi et amœnæ Galliæ parti ponderosum et inficetum *Oupnek'hat* notum facere non dedignatus.

Prælusit auctor decadarius : nunc ad censuræ finem.

« Environner, inquit (p. 96), de tout l'appareil de l'érudition des contes très-in-

---

1 « Sic doctus Maraccius *Alcorani* textum orbi litterario explanavit, versione Latinâ rudi, sed Arabicum « sermonem pressiùs referente. Sic versiones biblicæ interlineares, et ipsa interdùm Vulgata, textum Hebraicum fideliter expressum exhibent. *Oupnek'hat*, *T. I*, MONIT. *p.* II-III.

« M. ANQUETIL s'étaie de l'exemple des auteurs de la Vulgate, des versions littérales d'*Homere*, etc. « Il nous semble que ces auteurs se sont conformés, nous ne dirons pas au génie, mais à la syntaxe « de la langue dans laquelle ils écrivoient; et certes, la poësie des *Hebreux*, ainsi que les *beautés de « l'Iliade*, compteroient moins d'admirateurs parmi ceux qui en jugent sur leur parole, s'ils les « avoient interprétées de cette maniere. *Décad. Philos. etc. p.* 92.

« férieurs aux *mille et une nuits*, et des raisonnemens qui valent encore moins [1]; s'en « prévaloir pour traiter avec une *morosité dédaigneuse* des écrivains qui ont dit *élo-* « *quemment* des choses *sensées*; en prendre occasion de taxer d'*ignorance* et de *bar-* « *barie* une *génération* qui cherche à s'éclairer, et une *compagnie savante justement* « *honorée dans toute l'Europe*; voilà ce qu'on n'auroit attendu de personne, et ce « qu'a fait M. *Anquetil* dans les notes qui accompagnent sa traduction. »

Indè iræ. Institutumne affectaret adulator criticus?

« Heureusement il y a lieu de croire qu'elle ne fera pas oublier les *auteurs illustres* contre lesquels il se déchaîne; qu'on applaudira davantage aux *découvertes de l'Insti-* « *tut national*, qu'à la sagesse du *Pradjapat*; et que, si on continue d'imprimer les « *douze* ou *quinze* volumes de *l'Oupnek'hat*, dont nous sommes encore menacés, de « bons esprits continueront en même temps, et avec plus de succès, de travailler à « la propagation des lumières. »

Partes suas egit strenuus *philosophico-decadarius*: nunc ego meas. Suis asseclis mundi quisquilias, opes, munera, honores, ut lubet, largiatur *Caco-dæmon* (MATTH. IV, 8, 9); paucissimo contentus, humi, ne cadam, jacens, Indorum more, brevissimo, quod supereat, vitæ curriculo, nullo vinculo adstrictus, crede, non invideo. Ubi de veritate, morali, hominum jure et commodo, religione Catholico-Christianâ, cui unicè servio, actum est, agitur, agetur, *populorum*, *generationum*, *principum*, *cœtuum*, *famarum*, *nominum* rationem nunquàm habui, numquàm, Deo juvante, salvâ semper debitâ cuique reverentiâ, etiam laude, sum habiturus.

Dicteriis, si placet, me aggrediantur lacessiti: quanquàm reverà conqueror, tantùm, non malignè carpo; in me nulla invidia, nullum insectandi studium. Si facta ipsa arguunt, objurgant, cum eis, non cum referente litigium. Prodeant *illustres illi auctores, qui res sanas eleganti sermone tradiderunt*: videlicet, *S. Roch et S. Thomas, Satyre par* ANDRIEU, de l'Institut national (1802), *Mémoire en faveur de Dieu, par de l'*ISLE DESALLES, *de l'Institut national* (1802); *Præmium ab* INSTITUTO propositum (20 vendém. an, 11, 12 octob. 1802), SUJET DU PRIX D'ANALYSE DES SENSATIONS ET DES IDÉES; *Déterminer* (more Condiliaco) *comment on doit décomposer la faculté de penser, et quelles sont les facultés élémentaires* qu'on *doit y reconnoître* (*merces*, circà 1700 #); *Rapport du physique et du moral de l'homme*, par CABANIS, de l'Institut national (1802), etc. Mira moralis, religionis, veræ philosophiæ fulcimenta; materiam seu pulveris acervos, cogitationum causas et elementa esse docere!

Generatio quæ, destructo religioso cultu, avulsâ cognitionum radice, fontibus exsiccatis, ruderibus lanceâ, cui pileus libertatis impositus, infixâ, faces omnes extin-

---

1. Mirum quòusque mentes et ingenia deprimat, et angustet humile et arctum novorum philosophorum systema, qui quidem extrà, suprà sensus, affectus, materiam, nihil verum aut gratum, nihil sublime reputant; nihil, nisi quod ex his, si non spuriis, saltem abjectis fontibus ortum, in naturâ, hominis cogitatione dignum arbitrantur: animam, quàm vituli jecur, perdricis alam, pluris non facere, Volteriano de grege Gallum Indicum se dicere, magnus sane ingenii nisus! Quæ non intelligunt homulli isti despicient, licet. Vulpis uvam

Quam tangere non potuit, discedens ait:
Nondùm matura est; nolo acerbam sumere. PHÆDR. *lib.* IV, 3.

In rebus litterariis, ut et politicis, tædium, fastidium, operis neglectum, derelictionem parit animi debilitas, tarditas: quod quidem minoris studii, contemptionis e rei naturâ, aut ingenio philosophico, ortæ, sibi ipsis placendi, gratulandi causâ, sorte suâ qualitercunque contenti, nomine insigniunt.

Communior, si prava et nocentissima, in rebus, indoles, ingenii forma.

guendo, orbis historiæ scientiarum primordia anno 1790 affigendo, *lumen* sibi creare contendit; quæque, vagis excursibus fessa, è lapsu in lapsum, à REGENTA MAGNO, exquisito judicio, virili ac præsenti animo, senili sapientiâ ac prudentiâ prædito, quæcunque sit ejus potestatis origo, quicunque ejus tentamentorum, operationum scopus et modus, ad derelictam saniorem mentem redire coacta est.

Pari modo, nisi summo ac vigilanti imperio, in novis collegiis, scholis, relligionis et moralis officia ordinet ipse ac præcipiat primus Consul, semper reluctantibus, machinantibus pravis et mulierariis magistris, nuptis presbyteris (*Journ. des défens. de la patr.* 24 *brum. an* 11 [15 nov. 1802], *p.* 3), nullus, è restituto cultu, fructus emerget.

Enimverò prænotatam generationem *ignaram* vocare nefandum; læsæ majestatis crimen, *barbaram* eam nuncupare, quæ, optimo rege trucidata, Parisiis, 30, 40, 60 damnatos, indemnatos, ficto scelere, etiam nomine, quasi spectaculum edens, ad patibulum (*la guillotine*) catervatim agebat; quæ *Nannette*, homines et mulieres, nudo corpore simul ligatos, matrimonia ludens, in naviculas, valvulis mobilibus armatas, detrusos submergebat, in *Avenionensi* crymothecâ ingestos *suffocabat!*

De *Instituto* nationali sat dictum: doctos qui in eo sunt, et certè admodùm paucos, modò *Galvanismo* et *Vaccinismo* se abstineant, testari audeo: nihil 144 litteratorum junctione dignum, hucusquè ex illâ societate prodiit.

Bona verba, quæso, doctor *decadarie;* quasdam velim observationes ausculta.

1.° Lege, si lubet, attentè ENNII *fragmenta* (edit. HESSELIO et WESTENIO; 1707), PLAUTUM ac TERENTIUM: et τοῦ OUPNEK'HAT versionis latinæ anomalias, ellenismos minùs indignè feres: quemadmodùm Persicè et Samscreticè scientem, propriorum nominum è Persico principis DARA SCHAKO, Indo-Mogulis, erudito, et *Benarès Pandetan, Brahmenan* quasi dictantibus scribentis, sumptorum, varia, et fortè minùs accurata ore *Gallico* (quid esset *Anglico*, singulari vocalium emissione, toti Europæ extraneâ?) data, non terrebit pronunciatio, orthographia.

P. PAULINUS, qui *Cochineam*, eruditus *Wilkins*[1], qui *Patnaïcam* aut *Benaresicam* tantam habent et sapiunt vocum Samskreticarum emissionem (oris *Malabarensi* et *Coromandelensi*, *Veda*, *Vedom*, *Vischnou;* in *Bengala*, *Beid*, *Beschn* etc; ut in Europâ *Græcus*, *Latinus*, *Hebraicus* sermo, pro linguarum viventium naturâ, populorum gutture, palato, diversè profertur); nec quidquam Persicè nôrunt, fortè ut erroneam quam adhibui verborum prolationem arguere non dubitabunt. At si D. HALHED, linguæ Persiæ perito, D. BOUGTHON RUUSE τοῦ *Oupnek'hat* exemplarium (*suprà*, *T.* 1, *Monit. p. VI*, *VII*, *not.* a) copia facta est, isque illius operis qualemcunque versionem (quæ que ut brevi cum lucido commentario *latinè* publici juris fiat, vehementer opto) in musæo Brittannico asservatam elaboravit: tùm si propria nomina in MENU *institutis*, Anglicâ linguâ Bengalæ, à celeb. JONES redditis, paucu numero sparsa, cum meâ translatione conferre haud dedignetur, consonantium solummodò, ut in *Persico* (ubi *a* in Indiâ, *e* in Persiâ effertur, etc.), *Arabico*, *Syriaco*, ratione habitâ, operis quantùm potis erat, nitorem, saltem rerum facilè

1. « I am concerned, inquit D. SAMUEL HENLEY, F. R. S. rector of Rendlesham, in Suffolk (*Epist.* « *ad summum Orientalistam* D. DE SACY, *octob.* 1802), to find that in the late publication of *Anque-* « *til Duperron* there should be so many errors as to the orthography of the proper names, which M. « *Wilkins* informs me are almost every-where mistaken. We have in the *British Museum* an admi- « rable translation of it by M. *Halhed* (fato functum dicunt), which I hope will be published. »
Primus Anglorum litteratorum bellici tympani ictus: si valent, *res post nomina.*

deprehendet substantiam : quò unicè, Romanam *infallibilitatem*, *inerrantiam* non intendens, collineavi.

Opus imperfectum supplet perfectius, quod, priore deficiente, non fuisset editum. Huic ergò (imperfecto) incæpti gloria, si qua est, et primum debetur emolumentum. (Britannicum Indiæ Imperium Do Pleix creavit) : sic sensim è puteo exit alma veritas.

2.° Europæis moralem Indiam, in opere philosophico patefaciens, Indis moralem Europam debui patefacere : *moralior* fiat, *moraliorem* describam. È mutuâ collatione, collisione, ut ignis è caute, veritas adsilit, et recta quandòque rerum exsurgit ordinatio.

Qui ex omnibus theogoniis, cosmogoniis, castrata, redactoris more, excerpta eduxerit, *ridiculum* at non verum *acri*, cum *miscere* facilè agnoscetur.

3.° Si sola celebritas, quoquo modo parta, si famosa hominum coagmentatio, sapientis et probatæ censuræ telis facit impervium, Græcorum, Latinorum, Barbarorum scripta moralia, Æsopi et Phedri fabulas, Horatii, Juvenalis, Persii, Desfreaux satyras, quibus nihil aliud quæritur,

Quàm corrigatur error ut mortalium,
Acuatque sese diligens industria; Phedr. *lib.* 2, *Prol.* 3.

cuncta hæc unâ liturâ expungendum, delendum est.

In litterariâ, ut in politicâ republicâ, qui primas tenent, larvam induunt, quæ nisi audaci et forti manu, etiam facie, si necesse est, laceratâ, detrahatur, quis sit verus actoris vultus nunquàm cognoscetur.

4.° Meum cum *Instituto*, cum novis *philosophis*, *illustribus* sæculi, generis humani *illuminatoribus* (*éclaireurs*), cum *revolutionis generatione*, progenie (cujus turpitudo, substitutâ atroci falsæ relligionis zelo, furibundâ, ignarâ, crassâ impietate, omninò *anabaptisticâ* 1, portentum, monstrum, commentum videbitur) bellum, in spisso ferè 900 pag. *in-4.°* latino (et quis nunc Parisiis, in Galliâ, latinè legit?) latebat reconditum, demersum : illud è tenebris eruit, duobus aut tribus *libellorum publicorum* millibus *gallicè* promulgat imprudens diariarius. Indè duo inexpectata (crederes, de industriâ) : libri desiderium excitat, in impugnatos, si non prostratos, invidiæ dentem acuit, mordacem risum movet : me, et *illustrium* olim directorem, posteà quasi sepultum, magnis nunc odiis facit innotescere, clarescere; simul et *Instituto*, *muneribus*, *pensionibus* immunem absolutè reddit et liberum. Grates ex animo.

Epicureo-Materialistas, qui à quinquaginta et ampliùs annis *spiritualitas* conspuunt, *fastidiosâ morositate* insectando, par pari retuli. *Responde stulto juxtà stultitiam suam*, inquit Salomo (Proverb. XXVI, 5), *ne sibi sapiens esse videatur.*

Utinam Prophetæ effato eventus respondeat!

Imple facies eorum ignominiâ, et quærent nomen tuum, Domine. Ps. LXXXII.

In Ill.° diario, excerpti auctor, recto judicio, profundo, acri et miti ingenio vir, bonum, raro malum refert; utrumque æquâ lance ponderat; ergà opus et editorem pariter benevolus, et doctâ, accuratâ τῶ *Oupnek'hat* synopsi, verâ apologiâ, præsentes et futuras detrectatorum objectiones refellit, linguam et sermones retundit.

---

1. *Histoire des Anabaptistes, conten. leur doctrine, les divers. opin. qui les divis., les troubl. qu'ils ont causés etc., depuis* 1521 (1700), *p.* 61-192-205.

INDEX SECTIONUM

τȣ OUPNEK'HAT TOMI SECUNDI.

Opere absoluto, eoque, compositionis labore mens libera, rebus, quæ in reliquis Oupnek'hatha continentur, diutiùs immorari potuit. Indè exsurgit amplior *sectionum* Index, qui non modò lectori erudito, et Orientalium opinionum scrutatori, fastidium non pariet, verùm etiam, tutiùs et enucleatiùs ad ipsum libri *textum*, et *observationes*, eum deducet. In viâ obscurâ et difficili, filum longiùs protrahi non potest.

EPISTÒLA.

7. OUPNEK'HAT NARAIN, ex Athrban Beid (excerptum).

8. OUPNEK'HAT TADIW, è Djedjr Beid (excerptum). *Id est, lumen, quod omne id est.*

9. OUPNEK'HAT ATHRBSAR, ex ATHRBAN BEID (exceptum); *id est, caput (principale) libri* ATHRBAN BEID.

Pag.

10. OUPNEK'HAT HENSNAD, ex ATHRBAN BEID (excerptum).

11. OUPNEK'HAT SARBSAR, è RAK BEID (excerptum).

12. OUPNEK'HAT KOK'HENK, è Rak Beid (excerptum).

Pag.

28. OUPNEK'H. KARBEH, ex ATHRBAN BEID (desumptum).

29. OUPNEK'HAT DJABAL, ex ATHRBAN BEID (desumptum).

Pag.

36. OUPNEK'HAT KIN, ex Athrban Beid (desumptum).

N.° CXLVII. *Cor*, Pran *et sensus è corde cordium*, τῷ Pran τῶν Pranha, *sensu sensuum scilicet*, Brahm, *motum accipiunt*, *per illud supremum Ens*, *actionem sibi propriam perficiunt. Ens istud omne percipit*, *à nullo percipi potest*, *utpotè finis expers. Intelligentem*, *intellectionem*, *et rem intellectam*, *unum facere. Qui dicit se non intelligere*, *reipsà intelligit; et vice versâ; quâ ratione. Cognoscere seipsum*, *vera cognitio; pervenire ad seipsum*, *vera liberatio* 291

N.° CXLVIII. [Brahmen.] Kessah (*narratio*) *productionis. Angelorum bonorum et pravorum bellum.* Τῶν Fereschtehha, *initio*, *superbia*, *lapsus.* Adam (*hominis figura*), *primùm creatus* τοῖς Fereschtehha, *igni*, *et vento non cognitus: Ens supremum; ejus potentia.* Τῷ Andr, τῶν Fereschtehha *regi*, *sub figurâ* Aouma, *vel* Ama (*Eva*), τῆς Parbati, τοῦ Maha diw *uxoris*, *sese ostendit. Uxor* τοῦ Deïouta, *ejus potentia. Ignis*, *ventus et* Andr, *hic priùs*, *et indè major*, τὸν Adam (Kadmon) *kabbalistarum* [1], Brahm *esse cùm agnovissent*, *ad* Brahm *perveniunt.* Aouma *è volitione* τοῦ Adam *producta.* Τὸν Djiw âtma *et cor*, τὸν Brahm *scire. Pœnitentiam et bonum facere*, *hoc verè* Oupnek'hat. 294

37. OUPNEK'HAT KIOUNI, ex Athrban Beid (desumptum).

N.° CXLIX. Tadj serousch, rek'heschir. Tadjkita, *ejus filius. Vota*, *etiam imprudenter facta*, *fideliter adimplebant veteres Indi. Hospitalitatis ergà* τὸν Brahman *neglectæ pœna.* Τοῦ Tadjkita, *cum rege* Almout (*mortis*), *colloquium.* Korbani (*sacrificium*), *quòd* (*eo*) *ad* Behescht *perveniunt.* Korban Tadjkita; *ejus meritum*, Mokef, *Ens supremum. Tria opera pura Indo præscripta; misericordiæ*, *primùm. Duæ*, *antiquitùs*, *de animâ*, Djiw âtma, *sententiæ*: 1.° *Nihil aliud quàm corpus est*; 2.° *à corpore separata*, *diversa. Super hac difficili quæstione*, *nempè*, *quid post mortem futurum sit*, *quis hominis status*, τῶν Fereschtehha *dubium. Vita longa*, *centum annorum. Hujus mundi*, *et ejus bonorum vanitas.* Οἱ Fereschtehha, *immortales.* 299

N.° CL. Djozv secundum. [Brahmen.] *Colloquium continuatum. È duabus rebus*, *bono hujus aut alterius mundi*, *hominis vinculum*, *ambo contraria simul obtinere haud pote: posterius eligendum. Qui prius elegit*, *regis mortis mancipium. Res intellectu difficillima: institutor submissè audiendus. Ipse Rex Almout religionis praxεως defectu ad minorem gradum redactus. Gradûs* τοῦ Haranguerbehah *excellentia.* Djiw âtma *cum* âtma *unum*, *à corpore separatum scire*, *vera beatitudo.* Atma, Oum, Pranou, Brahm; *ejus descriptio; nec productus*, *nec producens. Corpus perit*, *non anima.* Atma (*anima*) *seipsum solus intelligit; per se*, *in se solum-*

---

1. Buddaeus, *Lib. cit. p.* 316-318-325: juxtà Henric. Morum (*p.* 319), secunda Trinitatis persona, Chochma; scilicet Verbum.

Pag.

Παραίνεσις.

EMENDATIONES ET ANNOTATIONES.

Pag.

Morales, politicæ, philosophicæ, in pretiosum τῦ Oupnek'hat *textum observationes.*

§. I.

§. II.

§. III.

§. IV.

De imbecillitate humanæ rationis.

1. *Le* Souverain *de l'Église, avec lequel quiconque* (le Pasteur constitutionel etc.) *ne recueille pas dissipe, solennellement reconnu.* Monit. 19 *Prair. an* 10, *p.* 1065, Rome, 28 *mai*, 1802. Allocution *de notre S. Père le Pape*, Pie vii, *prononcée dans le Consistoire secret du* 24 *mai* 1802. Verbum *souverain*, in Ecclesiæ administratione inauditum, *temporalem*, absolutè *dominantem* et *coactivam* denotat potentiam, quæ nulli unquàm in regimine *spirituali* data est, nec de ipso Ecclesiæ unico capite, sponso, Christo Jesu vel dicta, vel *propriè quod* ad istam societatem diceretur. Subjugatâ, destructâ *Ecclesiâ Gallicanâ*, cui pretiosum *libertatum Ecclesiæ universalis* depositum, à Deo quasi creditum fuerat, quod in omnes alias Ecclesias exercet, publicè, perfrictâ fronte, statim dominium annunciat, exerit, insanabilis Curia, quâ cum, etiam supplicante, solida pax nunquàm ineunda, fidum nunquàm fœdus sanciendum, Sedes, Curia Romana.

2. Tardè admodùm operam, Indicas res scientias tractantium, P. Paulini a S. Bartholomæo (nati anno 1748; in sæculo, Joann. Philipp. Verdin), Carmelitæ discalceati Germani (vide *Philologisch-kritische Miscellaneen von* Franz. Carl Alter, *Professor der griechischen Sprache, der Philosophie Doctor; Wien* [1799], *p.* 253-257), ad oram Malabaricam, Cochini *Verapoli etc.*

ab anno 1776 ad annum 1790 missionarii, amici mei D. SILVESTRE DE SACY, regiæ Inscriptionum et humaniorum litterarum Academiæ olim socii, beneficio, mihi copia facta est. Hic præcipuè agitur de ejus SIDHARUBAM, *seu* GRAMMATICA SAMSERDANICA, *cui accedit Dissertatio historico-critica in* linguam Samserdanicam, vulgò SAMSKRET dictam, *in quâ hujus linguæ existentia, origo, præstantia, antiquitas, extensio, maternitas ostenditur, libri aliqui ed exarati criticè recensentur, et simul aliquæ antiquissimæ gentilium orationes liturgicæ paucis attinguntur, et explicantur* (*Romæ* 1790). Opus istud, quamvis in omnibus cum auctore non sentiam, iis quæ in *Thesauro linguarum Indicarum, Tom. V, 2 part.* (*infrà, p.* 553) indicantur, adjungam; additâ, quam eruditus missionarius, si potuit (*lib. cit. p.* 67), dare debebat, in *grammaticâ*, quod ad *syntaxim* jejunâ, textuum, verborum Samskréticorum *lectione*, scilicet, caracteribus Europæis pronunciatione: illudque cum *Grammaticâ* BANGALICO-SAMSKRETANICA, eodem thesauro memoratâ, in aliâ compositione, SUPPLEMENTI N.° I (*infrà, p.* 841, *not.* 1), laudatâ, conferam.

Figuræ et numerus caracterum alphabeti *Samskretico-Malabarici*, à P. PAULINO datorum (*lib. cit. p.* 76, 77, 81), iidem sunt ac illi quorum mentionem feci. Solummodò duas vocales addit, e longum et o longum, et consonantes tres, *la rra*, à TAMULICO ejusdem oræ desumptas, unamque inter *ra* et *rra* sine prononciatione.

De diversis alphabetis, quibus lingua Samskretica scribi solet, consuli potest idem missionarius, *Dissertatione* etc. (*p.* 5-8); de origine et sensu vocis *Samskretam* (*p.* 12-16); de verbis res metaphysicas, abstractas exprimentibus (*p.* 21, 22); de voce *Oum* (*p.* 25, 26, 51); de tribus *Brahma, Vischnou, Schiven*, at *Lingam* (*p.* 42-44, 60-62): advertendo semper auctorem, alieni meriti, *Anglico* quandoque excepto (*Viaggio alle Indie Orientale etc. da* FRA PAOLINO A S. BARTHOLOMÆO, *Carmelit. excalc.* 1796 [*versio Gallica, auct.* MARCHENA, *sub prælo*], *part.* 2, *cap.* 3, *p.* 216, *not.* 9; *cap.* 4, *p.* 248. — *Grammat. p.* 177), parcum laudatorem; recto tamen judicio, consilio, bonâ mente (*Viaggio, part.* 1, *cap.* 11, *p.* 166; *part.* 2, *cap.* 6, *p.* 263), et in arguendo duriusculum (*Grammat. p.* 178), et fortè, *ut* D. JONES, subinsidum; cæterùm rarò theologum, geographum, chronologum aut certò criticum (*Viaggio, part.* 1, *cap.* 11, *p.* 166, 167 etc.; *part.* 2, *cap.* 9, *p.* 307, 308, 310; *cap.* 4, *p.* 240 *et* not. 5; *Grammat. p.* 177, 178), nunquàm metaphysicum, præconceptæ opinioni, cui contraria, vel à quâ simpliciter diversa, corruptiones, ignorantia, graves errores appellantur, libenter adhærere. In linguâ *Samskretanâ* (quemadmodùm GOROPIUS BECANUS *in Teutonico*), qualia *Verapoli, Odiampero, Angamali* scribitur, discitur, et in *doctrinâ Indianâ*, cuncta, etiam *majorem* partem librorum *Zendicorum*, ipsum *Zendicum* idioma (ipsi, ut et *Calcutanæ* Academiæ, nomine tantùm notum), videre, ei soli litare; et generaliter Indicæ litteraturæ, libris sacris, vel scientias, alio à *Malabarico-Samserdanico* caractere, tractantibus, incluso, prorsùs expertem (*Grammatic. p.* 71-77), Brahmanum systema *philosophico-theologicum*, quamvis (*p.* 44, 50, *not.* 1) Deum seu dominum *Ishvara*, auctorem naturæ, à naturâ et materiâ *manifestè* distinctum esse agnoscat, ad terræ, aquæ, ignis elementorum mutuam in se, ac naturæ materialis ipsius generantis, per *Lingam* figuratæ, continuam actionem (*eod. lib. p.* 43, 60-62), minùs cautè referre.

Simili modo, in *Viaggio* etc. 1 (*cap.* 7, *p.* 273), *Para Brahma* et aliis Entis supremi nominibus ex-

1. « Vedasi, inquit auctor (*Viaggio, part.* 2, *cap.* 9. *Relig. e Dei degli Indiani, p.* 283), il libro Indico *Oupnek'hat* (*Upanischada*), tutto *corrotto e trasformato* da gli Arabi appresso ANQUETIL DUPERRON (*Recherch. histor. sur l'Inde, T.* 2, *p.* 297, 298 *et seqq.*) » (versionem latinam non minùs edaci dente corrodet il FRA SOAVE PAOLINO, qui opus ipsum in Indiâ nec legit, nec quidem cognovit); « così la maggior parte dei *libri Zendici*, attribuiti a *Zoroastro* ed agli *autori Persiani* dal medesimo

---

plicatis, « Da questi termini Indiani, inquit, presi dal *Vyagarna*, o dal grande Grammatica Brahmanira, e dalli dizionari Indiani, ognuno vide, che gl'Indiani riconoscano un Dio solo, æterno, infinito, « supremo, che da se esista. Dove si crede un cotal ente, il *materialismo* e *manicheismo* non può aver « luogo. » Vide et tria Indorum, super rerum origine, systemata (*p.* 274, 275, 276, 278, 279). Undè auctor concludit « che gl'Indiani credono la creazione del mondo fatta da Dio, benche essi non convengano « della manierà con cui prese la sua esistencia; 2.° che non sono *Atheistæ materialisti*, poiche riconoscono un solo Dio supremo, prima causa della creazione, e primo creatore del mondo. »

Et, nihilominùs, australis Indiæ partis religionem, *Deos*, ut vocat, præbens, in Vischnou et Schiven (Maha diw, Roudr) qualitatum expositione doctus missionarios totus versatur.

Quo circà in ejus operibus frustrà τοῦ *Duitam* vel *Adwitam*, *emanationis*, *nihili*, dogma vel profunda *Indicæ spiritualitatis*, cum Ente supremo *unionis* mysteria; etsi paucula quædam hùc ducentia (*Grammat. p.* 66-68) leguntur; frustrà entium spiritualium, materialium essentia, mentis, animæ natura, cognitionis causa, fons, quærerentur. Lingamismo, et præcipuè τοῦ Schiven, physicis, et allegoricis aut mysticis attributis, occupari debuit, oræ *Malabaricæ Brahmanûm*, quemadmodùm celeb. Barnabus, auditor.

Idem dicendum de alio ejusdem viatoris opere, quod inscribitur:

Systema Brahmanicum liturgicum mythologicum civile, ex monumentis Indici musæi Borgiani *Velitris, dissertationibus historico-criticis illustravit* Fr. Paolinus a S. Bartholomæo, *Carmelita discalceatus, Malabariæ missionarius, academiæ Volscorum Veliternæ socius. Romæ* (1791).

Nihil ibi, etiam quandò (*Dissert.* 9. Ciandrashrama, *de quatuor præcipuis Brahmanicis institutis, et cum primis de Samanæis* [*ab yamam*, id est, regulâ institutis, *p.* 53]) quarti instituti τῶν *Bhikshu* vel *Sanyasi Djogui* effigiem præbet (*p.* 56-58-60); et (*Dissert.* 10) Sambhavom aen *genesim mundi et rerum apud Indos* tradit (*p.* 61-64, 73); nihil absolutè philosophicum: tantummodò, ut in reliquo opere, popularis, etiam sacerdotalis, *Brahmanicæ* cum cæremoniis, praxibus, mysticâ, figurativâ, symbolicâ explicatione, vitæ perfectione, ac præceptis moralibus, per *Lingam*, τοῦ *Vischnou* incarnationes, templa, sacella, *Deos*, statuas, imagines, initiationes, aras, sacrificia etc., externæ relligionis facies, quemadmodùm in *Asiaticis* (*Bengalicis*) inquisitionibus (Jone's Works, *T.* I, *p.* 229-280); cuncta præcipuè, è præstanti Samskretico Dictionario *Amarasingheh* (*suprà, T.* I, *p.* 428, *not.* 4), et quorumdam haud semper fidis missionariorum schedis, desumpta.

P. Paulini opera attentè legere, meditari debet, qui veram linguarum Indicarum notitiam assequi desiderat, nævis, mendis, etiam erroribus quibus, ut omnes (meas non excipio) hujus generis compositiones, non caret, minimè territus.

Si plures, in *Carmelitarum*, *Cappucinorum*, *Jesuitarum* ordinibus, sicut P.P. Paolinus à S. Bartholomæo, Fr. Maria de Tours, Beschi, Calmet, Dalalane, etc. linguarum *Indicarum* studio operam navassent, istorum idiomatum, præsertim *Samskretici* ope, janoà litteraturæ Indicæ reseratâ, Europæorum mentibus faciliùs cognita, forsitan magis arrisissent eximiarum illarum regionum scientiæ, mysteria, relligio, saltem philosophica, usus, et doctrina.

« Anquetil, sono una pura e continua corruzione della lingua *Samserdamica della dottrina Indiana*, travestita all' *Araba e Persiana* (*Ibid. cap.* 6, *p.* 268). Tutto questo mi persuade che la lingua *Zendum* Persiana fù un antico dialetto *Samserdamico*, « che dal India passò in Persia, e che ritornò nell' India con i *Gauri* o *Gabri* Indiani. »

De restituendâ in Galliâ, *per Universitates* et *Collegia*, puerorum et juvenum *institutione publicâ*.

I.

II.

III.

IV.

II.

1. Vide, *Copie des Instructions données par le Nabab de* CARNATE (VALAJAH OMROUL HIND TASOOL OMRAH OMROUL MOLEMIN UL DOWLAH MAHOMADALLY HUSSAIN CAWN BAHADOR JUFFED JUNG etc.) *à ses agens à Londres* (JAMES STUART HALL *et* SAMUEL JOHNSON, *Écuyers*. MONIT. 6 *Messid. an* 10. EXTR. INDE [25 *juin* 1802]; *p.* 1133-1135), ubi falsò allegatum patris et avi, cum τȣ̃ MAYSSOUR Sultane inexcusabile commercium negat dictus princeps; in cujus locum, toto *Carnate* Anglis tradito, suffectus HUSSEIN, AMEER filius, et defuncti NABAB nepos.

SUPPLEMENTUM. Pag.

1. *Difficiliùs capitur*, inquit S. Leo (*Serm.* 60 *de passione Domini XI, cap.* 1, *oper. p.* 155), *Divinæ majestatis exinanitio, quàm servilis formæ in summa provectio.*

2. Vide ad Calcem *p.* 36 *.

ERRATA ET ADDENDA QUÆDAM IN INDICE.

INDEX SECTIONUM, *pag.* 1, *lin.* 28, *mundus aquæ*; lege : *mundus omnis.* — *Pag.* 2, *lin.* 17, *quid?* lege : *quid* : et sic deinceps. — *Pag.* 3, *lin.* 15, *doctor. Sensuum*; lege : *doctor*; *sensuum.* — *Pag.* 4, *lin.* 26, *punctum post rek'heschir.* — *Pag.* 5, *lin.* 30, Djog; *lege* : Djogue, et sic deinceps. — *Pag.* 6, *lin.* 22, *venabilis*; lege : *vena bilis.* — *Pag.* 8, *lin.* 11, Sadjouguen ; *lege* : Radjouguen. *Lin.* 16, *Maïa*; lege : Mäïa. — *Pag.* 9, *lin.* 27, *viatorem*; lege : *Creatorem.* — *Pag.* 10, *lin.* 11 *efformentur*; lege : *formentur. Lin.* 15, post *anima*, virgula. — *Pag.* 11, *lin.* 8, Rabdjah ; *lege* : Radjah. *Pag.* 12, *lin.* 34, post Atap lok, *adde* : Satou lok. — *Pag.* 16, *lin.* 3, post *est*, dele virgul; *lin.* 9, BA'KHEH ; *lege* : BARK'HEH. — *Pag.* 17, *ultim. lin. positio*; lege : *expositio.* — *Pag.* 18, *lin* 9, Behescht; *lege* : Beschest. — *Pag.* 23, *lin.* 13, *Vergilii*; lege : *Virgilii.*

Pag. 23, *not.* 2, *lin.* 1, *adde* :

Curiosam *de antiquitate et affinitate linguæ* ZENDICÆ SAMSKRDAMICÆ *et* GERMANICÆ *dissertationem*, *auctore* P. PAULINO à S. BARTHOLOMÆO, *Carmelitâ discalceato*, *linguar. Oriental. Profess.* etc. (1798, 1799), 14 april. præsentis (1802) anni, è Daniâ, perhumaniter ad me misit, unà cum erudito suo et felici *super cuneatis inscriptionibus Persepolitanis Tentamine* (*Versuch über die Keilformigen Inschriften zu Persepolis*, von D. FRIDER. MÜNTER) celeberrimus Professor MÜNTER cuneatorum (*clavi formium*), Persiæ caracterum sagax et peritus indagator.

Istos acuti ingenii fœtus cum fructu, summâque voluptate, licet quandòque ab auctoribus dissentiam, perlegi. Ut autem iidem cœptum laborem firmo pectore perficiant (imprimisque P. PAULINUS, totum *Amarasingheh* versum, si potest, edat); ac pari modo, antiquis nationum monumentis, idoneâ manu, latino sermone tractatis, veteribus et recentibus linguis, opinionibus, relligionibus, scientiis; quæcunque sit de earum authenticitate, origine, sententia, earum formam, vim, sensum investigandi ratio [1]; inter se, quanquàm non semper æquo successu, absque invidiâ, zelotypiâ, morositate, atrâ bili, scurrilitate, dicteriis, probrosis et injuriosis verbis, appel-

1. Vide TYCHSEN; *Lucubratio de cuneatis inscriptionibus Persepolitanis* (Rostock, 1798): WITTE; *über die Bildung der Schriftsprache, und den Ursprung der keilformigen Inschriften zu Persepolis* (Rostock, 1799). -- JONES, RICHARDSON, MEINERS, *in Conspect. Reipublic. litterar.* CHRISTOPH. AUG. HEUMANN (EDIT. 1791-1797); *Edit.* 8, *T. I*, *p.* 410, *sub not.* (b). --- KLEUKER : TYCHSEN, *in Comment. Soc. R. Scient. Gættingens.*

lationibus, aut acri partium studio [1], collatis, dùm ex *Herculanæ* et *Pompeiæ* ruderibus manuscripta, veteribus temporibus, priscæ populorum historiæ fortè lucem alla-

1. Vitiis istis, seu morbis, dicere cogor, miserè videtur laborare, strennus alioqui et peritus missionarius, P. PAULINUS à *S. Barthol.*, at Christianæ, philosophicæ, litterariæ urbanitatis sæpiùs immemor (1); qui tamen, ubi de factis, nominibus (hominum vel librorum), locis, populis, linguis, libris, oræ Malabaricæ alienis, agitur, toties allucinatur, satis sibi non constans, et *Samskretaanm* caractarem oræ *Malabaricæ* exiguæ parti, amplitudine quasi *volæ manus* (ab 8.° grad. ad. 11 1/2 latit. septentrionali) proprium tantummodò prodens, ad nauseam venditans, despecto *Nagri* (myopi conspicilla!), qui, ubique, in duabus oris, *Bengalâ*, *Dekan*, toto *Indoustano*, *Tartariâ*, usque apud *Sinas* semper in usu fuit, adhucque obtinet. Vide hujus *Missionarii Examen historico-criticum codic. Indicor. bibliothec. S. Congreg.* etc. (1792), *p.* 5, 18, *n.* 2, 22. « ANQUETIL DUPERRON (in libro inscripto, « *Recherches historiques et géograph. T.* 1, *p.* 32 *et seq.*) seriem Indicorum regum affert, quam à Persâ « *Tadzkerat assalattin* (nota hic, in commate sequenti, et p. 123 librum, *virgulâ divisa*, ut aiunt, « in auctorem, hominem mutatum) ex libris Samserdamicis desumptam fuisse ultrò fatetur (*p.* 57; *T.* 1, « *Lettre sur les antiq. de l'Inde*) ipse *Anquetil*. . . . ex libro *Vadhistira*, à Persâ *Tezkerat assa*« *lattin* ea linguâ Samserdamicâ in Persicam verso (*p.* 29, 59, 60). « -- *Musei Borgiani Velitris codices manuscripti Avenses*, *Peguani*, *Siamici*, *Malabariti*, *Indostani*, *animadversionibus historico-critic. castigati et illustrati. Accedit monument. inedit. et cosmograph. Indico-Tibetan.* Epist. dedic. ad Card. Bona. p. V: «(Illi ipsi [Indici codic. biblioth. Reg.] *spuriis* Indicis libris sunt « permixti, et aliqui ambiguo ac falso lemmate inscripti. Liber Indicus *Bhagavat gnita*, quem WIL« KINS, et *Oupnek'hat*, quem ANQUETIL DUPERRON, nullo Samserdamicæ grammaticæ et lexici adminicula præditi (2) in Anglicum et Gallicum idioma converterunt, tam apertè vagis et errantibus additioni« bus scatent, ut ex iis Indicæ gentis religio et philosophia non solùm dignosci nequeant, sed etiam « majoribus tenebris maneant involutæ). *In oper. p.* 41, 57. (Libri, quos *Anquetil Duperron* [illegible] Zoro« astro adscribit etc., et de *antiquitate et affinitate ling. Zend. Samserdam. p. L-LII*) *p.* 88. (Doc« trinam suam [de *Samanæis*] *lippis et tonsoribus* vendat ut GUIGNES; *Hist. des Huns*, *T.* 2, *p.* 224 *et* « *seq.*) *p.* 123, 124, 125. (Cum *Anquetilio*, admirabili illo *circulatore* (*charlatan*, *vendeur d'or*« *viétan*), *p.* 130, *not.* (4), 193, 123-129, 124. (Cum hominibus Indicarum rerum jejunis, ac novi« tiis sed contumacibus, *rhinocerotis* nasum, quo impetunt, gestantibus, agendum est); » etc. etc. etc. Vide et alias ejusdem auctoris, quâ est indole, quæ unquàm futuræ sunt, confectiones (3); sic *Jornandis Vindiciæ de Var Hunorum*, *aut. P. Paulino à S. Bart. etc.* Rom. (1 *die: decembr.* 1800), *p.* 6-12.

(1) *Imprimis providendum*, inquit CICERO (*de Officiis lib.* 1 [16?0], *p.* 71), *ne sermo vitium aliquod indicet inesse moribus. quod maximè tum solet evenire, cùm studiosè de absentibus, detrahendi causâ, aut per ridiculum, aut severè, maledicè, contumelioséque dicitur.*

(2) Non est ità, pater dulciuscule. Vide contrarium, quod ad ANQUETIL DUPERRON, in *Oupnek'hat*, *T.* 1, *Emendat. p.* 428, *not.* 4; *suprà*, 841, *not.* 1; et WILKINS, ex ipso *Bengalæ*, *Benarès*, *Pandetum* ore Samscreticæ linguæ notitiam hausisse, in *Bhagvat-geeta. Epist.* W. HASTINGS, *p.* 11, 12; *vers. Gall. p.* 12; *Calcutt.* 3 *decemb.* 1784.

(3) Ne quis autem, ex suprà dictis, morosum me, difficiliori ingenio, ac justæ objurgationis impatientem existimet, *comitis* CASTONE *della Torre di Rezzonico*, de P. Paulini acerbâ et minùs reverenti arguendi methodo, nec non Indico ejus armamentario, judicium hic apponere operæ pretium duco. « Il Padre PAOLINO, » inquit illustris et doctus criticus, scientias è Scythiis educens regionibus (*Lettera all Amplis. Cardin. di S. Chiesa* STEFANO BORGIA, *su' monumenti Indici del museo Borgiano*, *illustrati dal Padre* PAOLINO *di S. Bartholomæo*, *p.* 5, 20) « porta ferma credenza, che dall India apparissero i loro sistemi « le vicine nazioni, e non crede, che agli Sciti debbasi ricorrere con Bailly e d'Hancarville e Paw, e gli ripiglia con molta « *acerbità* di parole, che poco convengono alla placida discussione, unica fonte della verità. Se con modi più *urbani* avesse « tentato di convincere quegl' insigni uomini de' supposti errori, io non dubito punto, che sarebbesi mercato la gloria di « *gentile scrittore*, ed avrebbe evitati gli strali, che la *letteraria bile* a larga mano gli scoccherà nelle *future vendette*. Parrà « certamente a' Lettori, che il P. PAOLINO entri nell' arringo, armato d'insuperabile lancia, ch'egli ha saputo trarre da' « gelosi arsenali de' medesimi BRACMANI. Si è questo un insigne vocabolario detto *Amarasinha*, de cui favellano gli accade« mici di *Calcutta*, il P. *Ernesto* HANXLEDEN, ANQUETIL DUPERRON, SONNERAT, et altri molti. Il Padre PAOLINO, nella disser« tazione premessa alla sua grammatica *Samserdamica*, dà l'etimologia di questo nome, che significa *Piloto*, immortal *Genio*,

tura, eruit doctus Anglus William Drummond (Monit. 12 *Messid.* an 10; *Londr* 26 *jun. p.* 1157; Journ. *des défens. de la patr.* 13 *messid. p.* 2), ad ipsa orbis ineunabula, idiomatum eujusvis ætatis, regionis, præsertim comparatione, perveniri possit, vehementer exopto.

Objurgationes acerbæ, etiam *caninæ*, rei spretæ, vel quocunque pretextu neglectæ, desiderium augent, è conatu lux emergit, indèque veritatis, in omni genere, triumphus.

---

* Alterius generis, nec minùs humanæ mentis, ætate philosophicâ, probans imbecillitatem, opus est, cujus titulus: *Illustrations of prophecy* (by J. L. Towers; 1796, Lond. 2 vol. in-8.°); in quo Prophetarum Isaiæ, Danielis, Evangelii, Apocalypsis ope, celebrium Anglorum, etiam magni *Newtoni* testimonio, è *Revolutione Gallicâ* ventura prænunciantur; nempè, quod ad temporale, tyrannis extincta, populorum jus assertum; quod ad spiritale, Papalis dominii ruina. Ex eo quod vates prædixit nihil eventum; imò damna è luctuosâ, horridâ tempestate exorta, quæ, lentè quidem, at paulatim resarciuntur. Periculosa, tarda, et ardua magistra est experientia. Felix, homo vel populus, quem, etiam fortunæ, bonorum, opum jacturâ erudiendo, ad saniorem mentem potest adducere!

Destructa est, funditùs diruta, cœlo jubente, equorum domitôs palæstra (*le Ménège*), Regio horto adjacens, *Gallicæ revolutionis antrum*, ubi rex justus et benignus, infandum! capite damnatus. Consectaria quæ adhuc supersunt, eodem modo, utinam brevi! ruitura, unius gubernantis regimen permansurum.

Nil desperandum supremi Numinis præsidio, Teucro *duce*, *et auspice* Teucro.

« a *Lione*, cosicchè dietro la scorta di questo sagacissimo *Palinuro*, et sotto gli auspicj di questa presente tutelare divinità, e difeso da' ruggiti di questo magnanimo Lione, non teme correre ogni acqua più perigliosa e *infida*, discendere alle incognite piaggie, ed intimorire le belve minori, che se gli fanno incontro nell' intricate selve de le sue disquisizioni. Il P. Paolino, nella dissertazione XXVIII (è 35 quas composuit, p. 4), muta poscia sentenza intorno all' etimologia d'*Amarasinha*, ed inclina a credere, che si debba scrivere *Amaracinha*. Questo vocabolo, composto di *amara* e di *cinha*, significa i *signi del cielo*, e questa novella etimologia gli fu suggerita da Canara Assan, versatissimo nel *Grandonico* linguaggio. Errarono adunque gli *academici di Calcutta*, giusta il parere del P. Paolino et di Canara Assan, quando pensarono, che *Amarasinha* fosse il nome d'un filosofo consigliere d'un Regnante nell' *India*; *Amarasinha*, o *Amaracinha* si è il titolo di un libro, *di cui sarebbe opportuno fissare l'antichità, dimostrar l'esistenza, et metterne fuor d'ogni dubbio l'autorità, prima di levarlo tant' alto con somme lodi*, » quod non facit eruditus aliquis missionarius.

Veteranus indecorè habet P. Paulinus, gregarius miles hesternus. Quod si herculeo clavæ *Hagerianæ* ictu (*Ad præmaturum Jornandis vindicem Responsio auct. Joe.* Hager, *universit. Pap. Doct. Oxon.* [1801, *Kal. mart.*], *p.* 3-7) P. Paulini rabies non contunditur, non frangitur, teritur dens mordax et caninus; spes jam nulla, quod triste admodum! emendæ furentis *S. Congregat. ab Indice Consultor.* affectuum servi, ore maligno (*mal embouché*) et truci, vesaniæ. Comicus appositè:

> *Homine imperito nunquàm quidquam injustius;*
> *Qui nisi quod ipse facit, nihil rectum putat.* Terent. *Adelph.*

At ægro est querelis datum: *leo* deglutit, *tigris* laniat, *lupus* vorat, *canis* mordet, *P. Paulinus* carpit (dente maledico), *Anquetilus* ridet; sua cuique *bestiæ* indoles, suus color. Dicta hæc, ut par est, jocosè et præfiscini

FINIS INDICIS.